NEMZETI UJSÁG,

MELLYET

HAZAI 'S KÜLFÖLDI

TUDÓSÍTÁSOKBÓL

A' MAGYAR NEMZETNEK KÖZ JAVÁRA

ALAPÍTOTT

NÉHAI TÁBLABÍRÓ T. T. KULTSÁR ISTVÁN ÚR,

FOLYTATVA KIADJA

1835re

ANNAK ÖZVEGYE, SZÜLETETT PERGER ANNA MÁRIA.

SZERKESZTETI

GALVÁCSY LÁSZLÓ.

Első Félesztendő, Januarius elejétől Junius végéig.

PESTEN,

NYOMTATJA PETRÓZAI TRATTNER J. M. ÉS KÁROLYI ISTVÁN'

CS. KIR. PRIV. KÖNYVNYOMTATÓ-INTÉZETE.

URAK' UTCZÁJA 612.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

1. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Csötörtökön Boldog-Asszonyhó' 1só napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. k. Felsége a' bajor király nevét viselő dragonyos ezredbeli kapitány, gróf Zichy-Ferraris Emánuel urat cs. k. kamarásai közé felvenni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. k. Felsége legfelsőbb határozata szerént Lilienbergi báró Abele Ferencz altábornok (Feldmarsal-lieutenant) urat nyugalomra bocsátani, 's helyébe Zágrábi osztálynokká (Divisionär) eddig Ragusában várcommandáns, Feldbrucki Tazza József tábornoki helytartó urat; az ogulini határőr-gyalog-ezred kormányzóját, ezredes Tursky August urat pedig general-őrnaggyá, 's Ragusában brigadás és vár-kormányzóvá méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. k. Felsége, Rosnyói lakos Fialka Sámuelt 's maradékait, hasznos szolgálatinak tekintetéből, tek. Szabolcs vármegyében, Kis-Varsányban fekvő kamarai jószágrésszel 's ezzel együtt „Kis-Varsányi" előnevü (praedicatumu) magyar nemességgel megajándékozni kegyelmesen méltóztatott.

A' Tudományos Gyűjtemény 1834 Octoberi kötetében a' „magyar nemzeti Muzeum gyarapodásai" czím alatt ezt olvashatni: Nagytiszteletü, tek. tudós Osváld Xaver Ferencz, a' Pesti főoskolánál a' theologiai kar érdemes dékánja, a' Hit ágozatai első részének rendes tanítója, és ts. ns. Esztergom vármegyének táblabírája, velős ékes szólásáról is esméretes hazánkfia, a' szerkeztetése alatt nyomos tudományu tárgyakkal magát kedveltető Egyházi Folyóírásnak mostanig megjelent négy kötetét csínos ízlésü kötésben a' Széchényi országos könyvtárnak ajándékúl megküldötte.

(Kir. kamarai híradás.)

A' Károlyfejérvári pénzverő hivatalnál egy pénzmérői tisztség megüresült.

Tekint. Abauj vármegyének mult évi Nov. 17dikén tartott közgyülésében országgyülési képviselőségéről lemondott tek. Vitéz János úr helyébe Tek. Péchujfalusi Péchy János úr az említett megye főszolgabírája nagy szótöbbséggel országgyülési követté választatott.

Tekint. Zágráb vármegyének mult November 24dikén tartott közgyülésében Horvátországi Bán Vlasits Ferencz Ő Excja, mint az említett megye főispánya kamarai fiskális Fésüs György urat táblabíróvá, Bunyevacz Lajos urat pedig tisztlb. alszolgabíróvá nevezte. — Zágrábban az új 1835 fölviradtával egy új politikai 's tudományos ujság jelen-meg horvát nyelven Gay Lajos úr szerkeztetése alatt.

A' nemes Zágráb vármegyéhez tartozó Bródi kerületben Lockermayer halála altal egy seborvosi hivatal, mellyel évenként 150 pengő forint fizetés 's a't. járul, megüresült. A' kik e' tisztséget megnyerni óhajtanák, szokott formatartásokkal készített folyamodásikat az említett vármegyéhez haladék nélkül nyujtsák-be.

AUSTRIA.

A' cs. k. hadseregnél történt legújabb változások: Ezredesekké lettek alezredességből: Zouba József, és Sendeni báró Droste Ödön, nevelési felügyelő (Ajo) Magyarországi Nádorispány ő Fensége főherczeg fiai mellett. — Alezredessé lett Wohlgemuth Lajos őrnagy. — Őrnagyokká lettek: Kreuttner Dávid egyszersmind Erdélyben hadi-kormányzói segéd, és báró O'Ryan Tamás, Zarában helyőrnagy, mind ketten gyalog kapitányságból. — Remele János nyugalmazott őrnagy (major) helyőrnaggyá neveztetett Nagy-Szebenbe. — Nyugalomra léptek: Hannekart Ferencz és Andreé József (hadi kormányzói segéd Erdélyben) alezredesek; Leon Vincze, és Brandensteini Schmidt Károly (Zarában volt helyőrnagy) őrnagyok; Kuhnenfeldi Kuhn Ferencz kapitány. — Külföldi rendeket 's azoknak elfogadhatása's viselhetése véget legfelsőbb engedelmet nyertek: altábornok Mensdorf-Pouilly Emánuel gróf, Csehországi hadikormányzó, a' bur-

kus királyi veres sas rend első osztályát gyémántokban; Roszenecki báró Roszner József, nyugalmazott altábornok a' burkus királyi veres sas rend 2dik osztályát, csillaggal; Langenau Eduárd György Vilmos alezredes 's követségi titoknok és ügyvivő a' Kopenhágai udvarnál, a' dán királyi Danebrogh rend közép keresztjét; Schnellensteini báró Engelhardt Sándor alezredes; Dubois Ferencz, Mainzben hely-alezredes; Gróf Meerweldt Maximilián, császár huszár ezredbeli őrnagy; Coppet János kapitány; Litticzi gróf Bubna Vincze főhadnagy; végre Mainzban tábori biztos Weeber Ferencz mindnyájan a' burkus királyi veres sas rend harmadik osztályát.

NAGYBRITANNIA.

Az angol új ministerium névlajstroma itt következik: Sir Robert Peel, a' kincstár első lordja és kincstári kanczellár; Wellington herczeg külső ügyek ministere; Goulburn úr belső minister, Wellington alatt kincstári kanczellár; Wharncliffe lord titkos pecsétőr, Canning régi barátja 's a' parlamenti reform ellensége, egyébiránt liberalis tory; Baring úr a' kereskedési hivatal előlűlője, mérséklett tory, gazdag pénzváltó; Roszlyn gróf, a' titkos tanács előlűlője; idős skott general, Wellington herczegnek személyes barátja; — Sir Georg Murray fő hadiszermester (Master-general of the ordnance) Wellington alatt gyarmatok ministere; — Sir E. Knatchbull, a' sereg fő fizetőmestere, 60 esztendős, nagy jószágbirtokos és ultratory; Aberdeen gróf, az admiralisság első lordja, ultratory, Wellington alatt külső minister; — Ellenborough lord a' keletindiai ügyek hivatalának előlűlője, már Wellington alatt ugyan e' hivatalt tölté-be, ultratory; — Sir Heinrich Hardinge, Irlandi titoknok, régebben hadi minister, Wellington herczegnek bajnoktársa; — Herries úr hadminister, Goderich ministeriumában, mellyet ő enyésztett-el, kincstár kanczellárja; — Lyndhurst lord, lordkanczellár, már Goderich és Wellington alatt ugyan e' hivatalt viselte. — A' következő új kinevezésekkel kabinetbe űlhetés nincs kötve: Sir James Scarlett a' kincstári törvényszék főbírája, hajdan whig, most ultratory; Sir E. Sugden, Irland kanczellárja; lord Jersey, lordkamarás.

Sir Robert Peel, az új első minister legidősebb fija a' megholt Peel baronetnek első feleségétől Yates úr leányától 's született 1788. Febr. 5kén. Tanulását kezdte Harrowban, hol már nem mindennapi tehetségeit hozá fényre, 's szép lelki erejét ritka szorgalommal egyesíte. Lord Byron, ifjukori társa ekép ír felőle: „Az ékes beszédü és statusférfi, Peel, tanulótársam volt, jó esmeretségben éltünk egymással; testvére pedig igen meghitt barátom vala. Tanítói 's mi tanulók nagy reménységet helyhezteténk Peelbe, 's nem csalatkozánk. A' tudományokban ő sokkal felyűlmult engem'. Oskolán kívül én mindég bohóskodtam, ő sohasem; az oskolában ő mindég tudta leczkéjit, én ritkán." Peel úr, jókor Oxford főoskolájában a' Christchurch-collegiumba lépett-bé. Parlamenti pályáját 1809ben kezdte, mint Cashel képviselője, és 1810 elején a' thrónushoz készített köszönetfelírást pártolta. Ugyanez esztendőben Irland alstatustitoknokává, 1812 Septemberében pedig főtitoknokává neveztetett. Köz hiedelem, hogy Oxford fő oskolájának képviselősége, mihelyt üresség történnék, már akkor Peel úrnak volt szánva, mikor abból kilépett; és 1817ben Abbott úr, az alsó ház beszélője pairré neveztetvén, csakugyan Peel úr választatott helyébe. 1822ben Sidmouth viscount után belső ügyek ministerévé lőn, melly fényes hivatalt, igen rövid félbeszakasztással, nyólcz egész esztendeig viselte. 1826ban a' büntető törvénykönyv javításához fogott. Midőn Canning első minister lett, leköszönt, de Wellington herczeg alatt ismét felválalta régi hivatalát. A' katholikusok felszabadítása eránt megváltoztatván nézeteit, Oxford parlamenti képviselőségéről lemondott. Chiltern Hundredsben mint candidatus lépett-elő, de itt a' követségtől elesett. Politikai hitvallásában, mellyet Tamwort választóji előtt 1832ben nyilatkoztatott, a' többek közt így szóla: „A' pártoknak valamellyik osztályát én soha makacson nem védelmeztem; mert azt hiszem, hogy nem szégyen nem is illetlen dolog eltérni nézeteinktől 's rendszabásainktól, mihelyt azt az idő, környülmény, és az ország változott állapotja kívánják. E' miatt engemet szintúgy ócsárlott azon párt, melly a' változtatásokat mindenkor megveti, mint az, melly a' hírtelen és erőszakos újításokat védelmezi. Én mindazáltal a' közép utat fogom tovább is követni; lehetetlen egy status-férfinak mindég egyetlenegy sinórmérték mellett maradnia, 's ha én a' mondott sinórmértéktől eltávoznám, csupán e' kérdést tenném előmbe:

valyon önhasznu és gonosz indító ok által határoztattam-e erre? 's hiszem-e, hogy az ország helyheztetése czélbavett rendszabásaimat sürgetve kívánja. Tamworth, mellynek parlamenti követe sir Robert Peel, jólétét ennek attya által, e' helyen (Tamworthban) felállított kézműveknek köszönheti. Attya halálakor, melly 1830ban történt, a' baroneti czímzetben 's olly nagy jószágban örökösödött, melly őt az alsó ház majd leggazdagabb tagjává tevé. 1820ban házasságra lépett mostani szeretetre méltó, lelkes hitvesével, az elhunyt sir John Floyd generál egyik leányával, ki őt eddig hét gyermek attyává tette.

Későbbi hírek szerént: Sir G. Clerke és sir T. Freemantle kincstári titoknokok; H. G. R. Dawson, admiralissági titoknok; lord Mahon, a' külső ügyeknél al-statustitoknok; Sergeant Pennefather Irlandi attorney-general; Devonsher Jackson sollicitor general: Pollock, angliai attorney-general; Follett sollicitor-general. December 16dikán tartotta az új kormány első kabineti űlését a' külső ügyek hívatalában. — Londonderry marquis az orosz udvarhoz angol követté neveztetett. — Gróf de Grey (Grantham lord, Ripon lord testvére) az admiralisság első lordja: Aberdeen gróf pedig, kinek volt először szánva gróf de Grey helye, gyarmati minister. — December 18dikán halasztatott-el a' parlament Januarius 15dikéig. A' bíztosok lord Lyndhurst, gróf Roszlyn és gróf Jersey valának.

Az új kormány tagjai közűl, a' Times szerént, 15 fog a' kabinetben űléssel és szavazással bírni, melly szám eggyel több, mint a' Grey kormánya alatt volt.

Westminster választóji Dec. 12dike estéjén tartott nagy gyűlésökben azon tanakodtak, mi tevők legyenek a' parlament eloszlatásának esetére. Vestminster mostani képviselői sir Francis Brdett és Evans ezredes, ki a' népgyüléseket, mellyek London különböző egyházaiban tartattak, majd mind meglátogatta, 's a' Wellington ministerré neveztetése ellen készült nyilatkoztatását London képviselőjinek aláírta. A' fővárosnak 16 képviselője van; 15 aláírta az említett nyilatkoztatást, csak sir Francis Burdett nem, ambár ő gazdagságánál és személyes becsületességénél fogva igen nagy tekintetben áll, 's mindég feje volt a' whig-párt legszabadabb gondolkozásu részének. De mostanában mind inkább elvonta magát a' főváros radicálisaitól, kivált mióta barátja Hobhouse, kivel együtt sok esztendeig volt Westminster parlamenti követe, az utolsó választáskor Evans ezredes radicalisnak kéntelen volt helyét engedni. Evans ezredes ugyan jelenté a' gyűlésben, hogy neki sir Francis Burdett azt írá, miként ő szerencséjének fogja tartani, ha Westminster választójinak felírását vele (Evansal) együtt adhatja által a' királynak a' legközelebbi udvarláskor. (Az alsóház tagjai személyesen csak udvarláskor adhatnak által a' királynak felírásokat,) 's szembetűnt már, hogy az udvarnál rég nem tartatott udvarlás. A' pairek magános audiencziát kérhetnek a' királytól felírások benyujtása végett. London községi tanácsa szinte illy jusal bír. A' melly felírások nem illy úton adattak által, miind a' Wellington herczeg kezébe mentek, pedig többnyire ő ellene szóltak.) Mindazáltal hét személyből álló biztosság neveztetett, melly sir Francis Burdett urat a' gyűlés nevében kérje-meg, hogy nézeteit 's gondolkozását az új ministeri változásról mondaná-ki.

London Tower Hamlets nevü részének gyűlésében felírás készítetett a' királyhoz, 's meghatároztatott, hogy jövő választáskor csak olly candidatusok mellett kell szavazni, kik a' reformgyámolitására kötelezik magokat. Dr. Stephen Lushington ez alkalommal többek közt így szóla: „Midőn azt mondják: O! ugyan az Istenért hidjetek a' herczegnek, az ég szerelméért hallgassatok sir Robert Peelre, ki a' katholikusok emancipatióját keresztül vitte, — ezt én csak ostobaságnak mondhatom. A' ki illy dolgot békével hallgat, az együgyü buta, a' ki pedig megvallja, hogy hiszen nekik, az egy áruló. Mint cselekesznek az emberek magános életben? Bíznak-e az ollyanokhoz, kikről tudják, hogy elvetemedett gonoszok? Ha a' magános életben illy nézetekből indúlunk-ki miért nem vagyunk szinte illy óvakodók azok charakterére nézve, kik bennünket kormányoznak?“ E' szavak miatt majd párviadalra került a' dolog sir Robert Peel és Dr. Lushington közt. Sir Robert Peel levél által megkérdezte Lushington urat, valóban használta-e a' fentebbi kifejezéseket? Lushington úr igennel válaszolt, de valakinek charakterét megsérteni, mondá, teljességgel nem akarta, 's szavai csak azon kérdést illetik,

illő vólna-e olly reform-férfiak ügyét pártolni, kik a'reformot ellenzették? SirRobert Peel felelé, hogy e' nyilatkoztatással tökéletesen meg van elégedve. — London községi tanácsában nem rég nagy zűrzavar támadt. Kérdésben a' forgott, hogy ő Felségének a' községi tanács felírására adott válaszát be kell-e írni a' jegyzőkönyvbe. Figgins úr javallá, hogy ő Felségének válasza „kegyelmes" szóval iktattassék a' jegyzőkönyvbe. Galloway úr elbeszélvén a' módot, miként adta-elő ő Felsége a' feleletet, 's azt mondván róla, hogy az éppen nem volt kegyelmes, szörnyü zugás emelkedett. A' lordmayor Galloway urat több ízben rendre szólítá, 's utoljára azzal fenyegetőzött, hogy kardját 's botját felveszi és az ülést eloszlatja. Lecsilapodván végre a' zűrzavar, Figgins úr így világosította-fel javallatát: midőn ő Felsége azt nyilatkoztatta, hogy a' visszaélések kiirtásán és az ország állapotjának javitásán mindenkor igyekezett, 's hiszi, hogy a' ministerek, kiket nevezend, az ő kívánságait teljesíteni fogják, ezzel azt is mondta, hogy ha ez meg nem történnék, a' ministerektől megvonja gyámolitását; azért is Ő Felsége válaszát kegyelmesnek nevezhetni. Ő (Figgins) nem olly kényes a' reformra nézve, hogy azt akárkitől el nem fogadná. Figgins úr javallata 46 szóval 38 ellen elfogadtatott olly változtatással, hogy a' jegyzőkönyvbe „Ő Felségének igen kegyelmes válasza" íratott.

Sir Robert Peel Tamworth választójihoz, mellynek ő parlamenti követe volt, következő levelet intézte. „Uraim! Mult Nov. 26dikán, Romában létemkor, a' váratlan felszólítást kaptam Ő Felségétől, hogy haladék nélkül térnék-vissza Angliába, 's Ő Felségének egy uj kabinet szerkeztetésében segítségére lennék. Én e' parancsolatnak tüstént engedelmeskedtem, 's visszatérésem után, gondosan megvizsgálván a' köz ügyek állapotját, vonakodás nélkül ajánlám fejedelmemnek szolgálatomat mindenre, mire csak alkalmatosnak tekintethetném. A' kabinet első hivatalát elfogadván, most már félbeszakad az urakkal volt politikai összeköttetésem. Ezt azonban ismét megújitani kívánván, ha az urakat kötelességök ismét arra szólítándja, hogy a' parlamentbe képviselőt válasszanak, most tartozásomnak tekintem, nézeteimet a' statuspolitikáról olly szélesen és tartózkodás nélkül kijelenteni, a' mennyire ezt, mint korona ministere, kötelességem megsértése nélkül tehetem. Az urak ezt méltán várhatják tőlem azon bizodalomnál fogva, mellyre most is számot tartok, azon rég megszokott barátságos viszonynál fogva, mellyben együtt éltünk, és az uraknak a' bajos időkben volt hozzám ragaszkodásuknál fogva, mikor a' rendíthetetlen bizodalom tanuságai különös becsüek valának. Örömmel használom tehát ezen alkalmatosságot arra, hogy közönséges okfejeim 's nézeteim előadását, — melly, úgy látom, óhajtva váratik, 's a' mellyet ez ország ministerének, saját hasznáért, mindég közleni kell, — nyíltan terjesszem az urak elébe, 's általok a' status polgárainak azon számos és értelmes osztálya elébe, mellynek az urak is egy része és igaz lelkü, feddhetetlen képviselőji, és a' melly kevésbé gondol a' pártfelek viszálkodásival, mint a' rend fentartásával és egy jó kórmány fenállásával. Uraim! A' terhes kötelességek, mellyeket felvállaltam, a' nélkül rakattak rám, hogy én utánnok jártam volna. Tárgyai voltak-e ezek becsületre vágyásomnak, — a' hatalmat és megkülönböztetést, mellyet adnak, elegendő potléknak tartom-e a' velek öszvekapcsolt terhes áldozatokért; mindezek csupán személyes kérdések, 's velek szót vesztegetni nem akarok. A' király igen bajos helyhezetben kívánta szolgálatimat. Nekem e' kérdést kellett eldöntenem: Engedjek-e a' meghívásnak, vagy pedig a' felelőség alól kivonjam magamat a' szín alatt, hogy a' reformbill következésében erkölcsileg tehetetlenné lettem, 's a' velem egyformán gondolkozókkal együtt örökre kizárattam a' korona hivatali szolgálatjába léphetéstől? Egy statusférfinak, kérdem, illő lenne-e illy okfő szerint cselekednie? Józan ésszel gondolhatnám-e azt, hogy a' reformbillnek a' lett légyen czélja és hatása, miként a' nép józan értelmére 's nyugodt ítéletére lehető hivatkozásnak reményét elvágja, 's a' korona kiváltságait úgy korlátok közé szorítsa, hogy a' királynak alattvalói közt szabad választása többé ne legyen, hanem ministereit mindég a' statusférfiaknak egy bizonyos osztályából kellessék választania? Én más úton indultam - meg; de ezt csak azon hihetőség gondos figyelembe vételénél fogva cselekedtem, hogy véleményeim az egyesült királyság alkotmányi testének véleményével annyira megegyeznek, hogy engem, 's azokat kik velem a' kormányzásban részt vesznek, és a' kiknek érzelmei az enyi-

mekel tökéletesen öszvehangzanak, képessé tesznek a' köz bizodalom megnyerésére, melly szerint ezen országot erősen és szerencsés sikerrel fogjuk kormányozhatni. Meg vagyok győződve, hogy e' bizodalmat csak a' vélemény egyenes, bátor és világos kinyilatkoztatása által nyerhetni-meg; hogy a' népszerü (popularis) vélemények ingadozó és semmitse mondó vallása a' bizodalmatlanságot egy kis ideig lecsilapíthatja, ez vagy amaz választásra befolyással lehet; de azt is hiszem, hogy az illy hitvallások utóljára gyalázatos véget érnek, ha miután letétettek, nem követtetnek, vagy azok charakterével öszve nem férhetnek, kik azokat tették. *(a' többijét máskor.)*

FRANCZIAORSZÁG.

A' pairkamara December 12diki ülésébe sok ujság-vágyót csődített a' National pere. A' ministeri padokat Persil, Duperré és Rigny urak foglalák. A' kamara névlajstroma felolvastatott, mivel csak azok hozhatnak a' kamara elébe idézettre ítéletet, kik annak védelmét hallották. 153 pair volt jelen. Rouen úr, a' National felelő szerkeztetője egy mellék-szobából bevezettetik. Előlülő: kinek hivják az urat? Rouen: én Rouen Alfonz vagyok, születtem Seine 's Marne megyében. Előlülő: állapotja? Rouen: tudós. Előlülő: az úr a' Nationalnak is ügyvivője? Rouen: igenis. Előlülő: Már tudja az úr, hogy a' National egy czikkelyéről nyilatkozást tenni hívatott: uraságod-e szerzője azon czikkelynek? Rouen: Ez iránt nyilatkozást tennem szükségtelen; mert bár ki legyen szerzője a' czikkelynek, a' felelet terhét miatta elfogadom; de mielőtt a' kikérdezés tovább menne, engedelmet kérek egy észrevétel fölolvasására, mellyet ma a' politia házban készíték. Előlülő: olvassa az úr. Rouen: egy kivételi törvényhatóság elébe idéztetvén, hogy az 1834ki Nationalba iktatott egy czikkelyt védelmezzek, a' pairkamara határozatát csak azon értesítésből tudtam-meg, melly velem tegnap estve 10 órakor közöltetett. Ma reggeli hat órakor a' politia által befogattam 's St. Martin politia-házba vitettem, a' honnan kellett az urak előtt megjelennem. E' keménység kétség kívül szükségtelen volt. E' nélkül is védelmezém vala én a' czikkelyt, mellyet az urak érzékenysége vádolt. (zúgás). Uraim! tudják-meg, hogy a' National emberei itt szintolly kevessé kerülik tetteikért a' felelőséget, mint az esküttek, ostromállapoti (hadi) vagy más akármelly törvényszék előtt. Az urak engemet magok elébe idéztek; megengedik-e, hogy védelmezőt válasszak, vagy nem? Az elsőbb esetben teljes szabadságra van szükségem, hogy rendbeszedjem magamat 's a' védelmi eszközöket elkészíthessem. Az utóbbiban meg fognak itélni, a' nélkül hogy kihallgatnának; mert e' pillanatban, készületlen, teljességgel nem védhetem magamat. Kérek hát négy napot, hogy Carrel ügyvivő-társammal 's barátommal értekezhessem. Meggyőződhetik a' kamara, hogy én a' National ügyét, azon ügyet, mellyért már négy felelő szerkeztető űl fogságban, el nem hagyom. — Ekkor Rouen úr kivitetvén, az előlülő emlékeztette a' kamarát a' „Drapeau Blanc" példájára, mellynek ügyvivője 3 napi haladékot kapott védelme készíthetésére. Szótöbbséggel megadatott Rouen úr ebbeli kivánsága; valamint az is, hogy védővel jelenhessen-meg, de mivel Carrel úr fogságban van, 's talán meg sem jelenhetne a' pairkamara előtt, az ügyvédő nevét a' többség ki nem jelelni határozá.

December 16dikán tömve volt a' pairkamara karzata. Az újságírók karzatait is már korán követek foglalák-el. Rouen és Carrel urak bevezettettek. Amaz, mielőtt ügyvédét szólani hagyná, kijelenté, hogy a' bevádlott czikkely, közrebocsáttatása előtt, megfontolásán keresztülment; 's hogy ő (Rouen) a' kamara ítéletétől semmit nem retteg. Ezután Carrel úr jött szóhoz; igen csipős két czikkelyt hozott-fel, mellyet Thiers úr (most minister) 1830ban a' pairség ellen a' Nationalba iktatott. Majd szól a' változásokról, mellyeken a' pairség 1814 óta keresztül-ment: egy pillanatot múlat Ney marsal halálánál. De Pasquier úr, az előlülő inti, hogy Ney marsalt ne emlegesse, mivel vannak e' kamarában olly tagok is, kik Ney marsal megítélésében részt vettek. Carrel: Ha vannak itt férfiak, kik a' Ney marsal halálos ítéletét aláírták, támaszszanak ellenem pert; én szerencsésnek fogom magamat érzeni, ha ez ocsmány gyilkosságnak ellenmondhatok, (félbeszakasztás). Excelmans general: Igenis, törvényes gyilkosság vala az! (új félbeszakasztás, taps a' karzatokon). Carrel úr ezután írásból olvassa a' czikkely védelmét, de Ney marsal nevét újra említvén, ismét félbe-

szakasztatik. Előlülő: Már intém az urat; többé nem szólhat. Carrel: Ha némelly pairek kényességét sértém, másoknál szavaim viszhangra találtak. Előlülő: Van-e még mondani valója Rouen úrnak? Rouen: protestálok védelmezőm félbeszakasztása ellen. Különben semmi előadni valóm nincsen. Előlülő: Tehát távozzék innét. Rouen úr, Carrel társával együtt eltávozik. Ezután a' szótöbbség Rouen urat tiz ezer frankra és két évi fogságra bünteté.

A' pairkamarának a' National ügyében hozott ítélete kedvetlen érzést gerjeszte minden franczia liberalis ujságokban. A' Quotidienne (legitimista hírlap) megjegyzi, hogy őt éppen hasonló esetben a' Bourbonok pairsége egy hónapi fogságra és nehány frank fizetésre bünteté. A' Gazette de France is gyalázza a' határozatot, a' Journal des Debats pedig hallgat felőle.

December 15diki királyi határozat a' polytechnikai oskola első osztályát (150 nevendék) azon nyugtalanság miatt, mellyet mult évi utolsó számunkban közlöttünk, feloszlatá, és a' nevendékeket tüstént familiájukhoz visszaküldetni parancsolja. — Montalivet úr a' Parisi nemzeti őrség (national garde) lovassági ezrede fejévé; Sauzet úr, lyoni követ pedig azon bíztosság tagjává neveztetett, melly az aprilisi áldozatok 's sebesültek ügyében Aug. 20dikán állítaték. — Bona őrizete (Algierban) mult November 20kán fényes győzedelmet nyert Constantine beije seregein.

NÉMETORSZÁG.

Dresdában December 4dikén Carloviz belső minister aláírásával egy határozat jelent-meg; melly a' német szövetség rendeletéhez képest, Szászország alattvalóinak tiltja a' Zürichi és Bernai fő oskolák (universitások) látogatását. A' kik e' határozat ellenére is a' nevezett oskolákban tanulnának, minden status- és köz-hívataloktól, tanítóságtól, törvényes és orvosi gyakorlattól kizárattaknak tartsák magokat.

A' burkus status-ujság meghazudtolja némelly franczia liberalis hírlapoknak azon állítását: hogy a' burkus Rajna-tartománybeli posta-hívatalok utasítást kaptak volna minden Francziaországból jövő levelek felbontása végett.

BELGIUM.

Ez ország püspökei azon útasítást vették, hogy királyné ő Felségéért, ki viselős állapotban vagyon, egyházi könyörgéseket rendeljenek.

SPANYOLORSZÁG.

Alava general, Wellington herczegnek a' spanyol szabadító háborúban hadisegéde, Spanyolország részéről közelébb az angol udvarhoz követté neveztetvén, Madridból London felé December 5dikén elutazott. Franczia követ Rayneval úr megnyugtatá ugyan a' spanyol kormányt a' londoni ügyek mostani állása felől; de azért a' Madridi ministerium nagyon ébren van Wellington herczeg első lépéseire. — Mina general Pamplonában; Zumalacarreguy Castilia és Arragonia közt van. Amaz megtámadáshoz csak segítő-seregek érkezése után készül. Mina állapotja ugyanis igen szorult, és ha minél előbb több haderő nem küldetik hozzá, a' carlisták győzedelmétől lehet tartani. Minekelőtte Llauder, az új hadminister Madridba indulna, Minával Saragossában szándékozott öszvejőni. —

A' carlista hadi erő következőképpen áll: a' Navarrai tábor két osztály 's ebből mindegyik 3 batalion; öszvesen 5400 ember. Az első osztály vezére Iturralde, a' másodiké Eraso. Guipuzcoában fekszik három batalion, 2700 ember Guiberalde brigadás vezérsége alatt; Alavában hat batalion, 's mindegyik 900 emberből áll, Villareal alatt. A' Biskajai tábor egyenként 900 emberből álló hét batalionra megy; három batalion, vagy egy brigada Latorre Simon ezredes, három ismét, vagy a' másik brigáda Ventades ezredes alatt. A' két brigáda ideigleni vezérlése Gomez generálra bízatott. A' hetedik batalion az erősített helyek ostromlására van szánva. A' lovasság 600ból áll. Ezeken kívül tiz zászlóalj vigyáz az utakra, védelmezi a' juntákat, 's az adó beszedésére segítségül van. Két batteriát gondoljunk még ide; 's ennyiből áll a' carlista-sereg. Főszállása Dec. 9dikén Estella tájékán volt.

Legujabb. December 12dikén Mina és Lorenzo Carascal mellett Eraso három batalionát széljelverték 's Urrozig űzték. Ugyan e' napon Lopez és Oraa, Zumalacarreguyt 's minden haderejét Sorladánál megtámadták és megverték.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

1.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Januárius 1-jén 1835.

Figyelmeztetés.

Hogy a' „Hazai 's Külföldi Tudósításokat"

és a' velök járó mellék-lapokat minden rendü 's rangu érdemes Olvasók a' felvirradt 's szép reményekkel biztató 1835 elején is folyvást 's példány-hijány nélkül kaphassák, tisztelettel kérem: előfizetési rendeléseiket akár a' cs. kir. posta-hivataloknál, akár egyenesen hozzám küldendő becses leveleik által minél előbb megtenni méltóztassanak. A' nyomtatási tetemes költség fölösleg számu példányokat nyomtatni nem enged. Előfizetési ár félesztendőre postán 10; helyben borítékban 9, boríték nélkül 8 for. v. cz. Költ Pesten Januárius 1-jén 1835.

Kultsár Istvánné,

kiadó tulajdonos. (lakása van Zöldkert-utcza 498dik szám alatti saját házában.

---

(3) Hirdetés. A' ts Somlyó Vásárhelyi egyházi uradalom részéről 1835-dik évi Februárius hónak 4-dik napján e' következendő malmok három esztendőre árverés utján a' legtöbbet igérőnek haszonbérbe kifognak árendáltatni:

1-ör A' Vásárhelyi m. városban helyheztetett két malom hozzátartozandó lakással és négy szekér széna termő réttel.

2-or A' Karabai helységben Marczal vizre épült három kerekü malom, lakással, tágos és marha tartásra alkalmatos istálókkal, 23 mérő alá való szántófölddel, és nyolczadfél kaszás réttel.

3 or A' Pápai m. város határában fekvő három kerekü fejér malom, hozzátartozandó lakással, négy lóra, és több darab szarvas marhára épült istálókkal, 10 mérős szántófölddel, és 8 kaszás sarjus réttel.

4. A' Dubroni malom hozzá való lakással és három szekér termő sarjus réttel. — A' bérleni kivánók a' fent kitett napon és esztendőben S. Vásárhelyen a' tiszti háznál tartandó árverésre elegendő bánatpénzzel ellátva illendően meghivatnak; hozzá adván azt is, hogy a' tiszttartóság előtt esméretlen vagyonnal biró molnárok jó módú kezest állítani, és a' kezes levelet irásba kiadni tartoznak. Költ Vásárhelyen Dec. 8-kán 1834. *Mikovény m. k. tiszttartó.* (3)

---

(1) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből az alólirt királyi beneficiumok, mellyeknek mostani haszonbérleti ideje 1835-diki Aprilis 30-kán telik-ki, 1835-diki Januárius 26-kán a' szokott reggeli órákon az O Budai kir. kam. praefectoratus irószobájában tartandó nyilvános árverés útján három esztendőre újonnan árendába fognak adattatni, úgymint:

a) A' vadászat jussa a' Budaeörsi és Budakeszi határokon.

b) A' Budakeszi vendégfogadó mészárszékkel 's a' hozzátartozó $27\frac{1}{8}$ hold szántófölddel, $4\frac{4}{8}$ hold réttel és $1\frac{1}{4}$ hold házikertel együtt.

c) Vendégfogadó a' csíki pusztán közel Budaeörshöz, melly az úgy nevezett mészáros úton fekszik, a' hozzátartozó $10\frac{4}{8}$ hold szántófölddel.

d) Csapszék a' Monostori dűlőn a' Dunakeszi dunai általjárásnál.

e) A' visegrádi egy járású szárazmalom a' Lapentzbachi vőlgyben.

A' haszonbérleni kivánók meghivatnak, hogy a' fent nevezett napon és helyen a' megkivántató dolgokkal felkészülve megjelenni ne terheltessenek. Az árenda feltételeit elébb is

megtekinthetni a' nevezett írószobában. Későbbi ajánlatok nem fogadtatnak-el. Budán December 23-kán 1834. (3)

(3) Ház-eladás Duna-Földvárott. A' Méltóságos uradalom részéről a' volt Cancellistai lakás, melly két szoba, konyha, kamara, istálló, fészer, egy kis pintze, és egy kis házi kertből áll, a' jövő 1835dik esztendei Januarius hónap' 14dik napján delelőtt az uradalmi Cancellariában árverés utján elfog adatni, és az a' legtöbbet igérőnek 1só Majusba mint tulajdona által fog adatni. Azok tehát a' kik (kivévén az izraelitákat) az emlitett házra igérni kivánnak 68 ft pengő bánat pénzzel ellátva legyenek. Költ D. Földvárott December 16dik napján 1834. (3)

(3) Hirdetmény. A' Pesti k. Egyetemhez tartozandó Duna-Földvári uradalom részéről közhírré tétetik, hogy Földvár m. városában a' nagy mészárszékekben marha és borjúhus, a' kis mészárszékben pedig borjú, bárány, és sertés hus vágás, és kimérésének jussa, a' jövő 1835dik esztendei Aprilis hónap' 1só napjától kezdvén 3 egymásután következő esztendőre, a' többet igérés utján árendába fog adatni; azok tehát kik ezen uradalmi haszonvételt a' köttendő szerződés mellett árendába venni szándékoznak, illendően felszólíttatnak, hogy jövő Január hónap 14-ik napján délelőtti 9 órára a' Földvári inspectorátus hivatalban a' nagy mészárszékekért 166 ft. 6 xr. a' kicsinyért pedig 80 fr. 6 xr. pengő bánat-pénzzel megjelenni igyekezzenek. Költ D. Földvárott November 30-án 1834. (3)

(3) Gazdasági tiszt kerestetik. Alsó Magyarországnak egy nevezetes uradalmába, egy jó maga viseletü, 's a' szükséges számolásbeli esméreteken kivűl a' gazdálkodásnak minden ágaiban, különösen pedig a' juh tenyésztetésben is jártas és tapasztalt gazdasági tiszt kivántatna, kinek a' magyar, német, és diák nyelveknek hellyes értésén és irásán kivűl, a' rácz és oláh nyelvekben is jártassága lenne, 's mind jó maga viselete, mind esméretei felöl hiteles bizonyságai volnának. Esztendei fizetése illendő lakás és kerten kivűl 1500 ft. v. cz. kész pénzből; 24 posonyi mérő buzából; 24 pm. kétszeresből, 30 pm. árpából, 100 pm. zabból, 24 pm. kukoritzából szemben, 15 öl kemény tüzi fából, 6 boglya szénából és 4 öl szalmából; 's egyébb járulandóságokból állana. Az ez iránti tudósítások bérmentes levelekben, következendő czim alatt várattatnak-be: *Herrn Michael Schevits für M. H. in Temesvár.* (3)

Bécsben a' pénzfolyamat közép ára December 27-kén, 1834.

5 pCentes Status kötelező Leveleké	99⅞ for.	Bécs városi Bankó kötelező	2½ entes 58⅝ —
4 pCentes — — — —	91⅛	Kam. pCentes kötel. —	2½ — —
1820-diki Status Lott. 100 forint —	—	Bank Actiáké — —	—
1821-diki Status Lott. 100 forint —	137⅞ —	Cs. arany pCt. agio —	— — —
1834-diki Status Lott. 500 forint —	556¼ —		

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1834 be

Dec. 29-dikén 3 Láb, 1 Hüv. 6 Von. | — 30-kán 3 Láb, 2 Hüv. 9 Von.
— 31-dikén 3 Láb, 0 Hüv. 3 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára December 30-kán 1834. Váltó Cz.ban, Pozsonyi mérő

	tiszta fr. kr.	középszerü fr. kr.	alábbvaló fr. kr		tiszta fr. kr.	középszerü fr. kr.	alábbvaló fr. kr
Tiszta búza	7 — 20	6 — 50	6 — 30	Zab	4 — 20	4 — 16	4 — 10
Kétszeres	6 — 20	—	—	Kukoritza	5 — 20	5 — 10	5 —
Rozs	5 — 50	5 — 40	—	Köleskása	—	—	—
Árpa	5 — 10	5 —	—	Köles	—	—	—

2. Szám.

HAZAI 's KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Boldog-Asszonyhó' 3dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony Decemb. 30d. A' tegnapi országos ülésben a' Főrendek vizsgálat alá vették az alsó táblától az úrbéri tárgyban küldött második új üzenetet 's azt bezárólag az V czikkelyig meghányogatták. Kevés kivétellel e' czikkelyekben a' két tábla közt meg lett az egyetértés. A' Tek. Karok és Rendek ez alatt szintén országos ülésben, az úriszék szerkeztetése és a' VII czikkely többi szakaszai felett tartották tanácskozásikat.

Pozsonynál a' dunai hajóhíd, mint az onnét érkezett ujságok írják, December 24dikén bontatott-széljel.

Ő cs. k. Felsége a' főmélt. magyar királyi udv. Kanczellária tisztlb. titoknokát Szőgyényi László urat cs. k. aranykulcsossá kinevezni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. k. Felsége az Erdélyi magyar kir. Számvevőségnél tisztiszolga Móhr Józsefet, tekintve előljáróinak különös megelégedésökre 50 esztendőnél tovább, mindenkor híven folytatott szolgálatit, szalagon függő kis arany érdempénzzel jutalmazni kegyelmesen méltóztatott.

(Kir. kamarai híradás.)

A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kamara a' kam. számvevőhivatalnál Lakner József halála által megüresült számvevő tisztségre Goger Károly ingrossistát; ingrossistává Gyömbéri Mártont; accessistává Ottrubay Adalbertet; fizetéses praktikánssá Münzberger Ferenczet;— továbbá: Élesdi sómázsás Braunhofer Józsefet, Szilágy-Somlyói sómázsamesterré; Lober Antalt Poroszlói sóházőrré; Puha Józsefet, eddig a' Pozsonyi sóhivatal praktikánsát Szathmárba sóházőrré; Nonner Vinczét Varasdi sómázsamesterré méltóztatott nevezni.

Kolozsváratt: December 18kán tartott országos ülésben a' KK. és RR. által itélőmesterré választott 's ő Felsége által megerősített felső bükki Horváth Ferencz úr a' hitet letévén, itélőmesteri hivatalába beiktattatott, mit eddig beteges állapotja hátráltatott. Ugyan ezen ülésben az elnök úr ő exja előadván, hogy a' napi renden a' sarkalatos és diplomatikai hivatalbeliek választása lenne, ajánlá a' RRnek ezen tárgy elővételét. A' választás tárgyára kivántató előleges lépéseket a' RR. megkezdeni kívánván, előbb is felolvastatott az ő Felsége által kinevezett királyi hivatalosok lajstroma, az ehez tartozó minden irományokkal együtt; melly alkalmatossággal azon irományokban némelly hijánok tapasztaltatván, az elnök úr ő exjára bízatott: hogy ezen hijánokra nézve a' királyi Kormányszéket felvilágosítások tételére szóllítaná-fel. Dec. 20kán tartott országos ülésben olvastatott királyi bíztos főherczeg Ferdinand királyi Fenségének a' RRhez ezen királyi hivatalosok lajstromát tárgyazó levele, mellyben ő királyi Fennsége a' RRnek egyszersmind tudtára adja: hogy ámbátor semmit is az iránt nem kételkedik, hogy a' RR. az ő Felsége közelebbi kegyelmes leírásában kijelentett akaratjának eleget tésznek, 's a' diplomatikai hivatalok választásához haladék nélkül hozzá kezdenek, csakugyan az ő Felségétől vett rendelés következésében a' RRnek tudtokra adja, hogy ha a' közelebbi Januarius 10d. napjáig azon hivatalok választásához hozzá nem kezdenek, azon esetben ő kir. Fenségének ő Felsége világos rendelése következésében azt ő Felségének még ugyan azon nap feljelentenie kell. — Dec. 22kén tartott országos ülésben az elnök úr ő exja előadta kir. kormányszéki helyettes előlülő gróf Kornis János ő exjának az elnök ő exjához intézett azon tudósítását, hogy a' kir. Kormányszék a' RRnek azon határozását, melly szerént a' királyi hivatalosok kinevezésére nézve világositást kértek, ő Felségéhez küldötte, maga e' részben világositásokat nem adhatván. Dec. 23kán tartott országos ülésben ezen tárgy fontolás alá vétetvén megállittatott: hogy egy ő Felségéhez küldendő felírásban fedeztessenek-fel azon hijánok, mellyek a' kirá-

Első Felesztendő.

☞ *Görögország földképét a' mai postával küldjük igen tisztelt Olvasóinknak.*

lyi hivatalosok kineveztését érdeklő irományokban tapasztaltattak, egyedül ő Felsége nyugtathatván-meg e' részben a' Rendeket. Melly alázatos felírásnak ő Felségéhez lehető juttatására a' kir. biztos ő királyi Fennsége egy levél által megkérettetni határoztatott. Más nap (24) ezen levelek a' RR. gyűlésében felolvastatván, aláíráttak 's bépecsételtettek, 's főispány ábrahámfalvi Ugron István úr vezetése alatt egy országos küldöttségtől ő királyi Fennségének béadattak. Még az nap délután tartatott országos ülésben olvastatott kir. biztos ő királyi Fennségének a' RRhez intézett levele, mellyben kinyilatkoztatja, hogy a' RR. felírását ő Felségéhez felfogja küldeni. — Ugyan ekkor az elnök úr emlité, hogy a' közelebbi új esztendő kezdetén jó lenne, ha a' RR. az ő Felsége, mint ezen haza forrón szeretett és tisztelt fejedelme iránt viseltető hívségek 's hódolások iránti érzéseket kir. biztos ő királyi Fennségénél kijelentenék, 's ezen tisztelkedő küldöttségre a' RR. közül számos tagokat fel is jegyzett, kiknek neveit felkivánná olvastatni, erre ezen többszörös harsogó kiáltás hallatott: „Éljen a' jó fejedelem" 's a' RR. kinyilatkoztatták, hogy nem küldöttséggel, de mindnyájan kivánják hódolási tiszteleteket megtenni. Ezután az elnök úr kivánván, hogy a' RRket az új esztendőben kivánt jó állapotban tisztelhesse, ezen szíves kívánságot az elnök úr iránt a' RR. is viszontagolták. E' szerént az új évig országos ülések nem lesznek ugyan, de a' RR. meghatározták, hogy az innepi napok eltüntével azonnal nemzeti ülésekben teljesen összegyűljenek, 's a' választással kapcsolatban lévő tárgyakkal szorgalmatoson munkálkodjanak, hogy mikor mostan felküldött alázatos felírásokra a' kegyelmes kir. válasz megérkezik: akkor készen lehessenek ezeket országos ülésben is bévégezni; hogy így az ő Felsége rendelésének 's magok ohajtásinak is eleget tehessenek, 's a' sarkalatos 's diplomatikai hivatalok választásához azonnal hozzá kezdhessenek. E. H.

Az Állattenyésztő Társaság választottsága Dec. 23kán Pesten a' nemzeti casino kisebb teremében ülést tartván, azt határozá, hogy fenséges Károly ő cs. k. főhgségének azon kegyességeért, mellynél fogva a' honi intézetet magas részvétével megtisztelni méltóztatott, az egész Társaság őszinte hálaérzete különös küldöttség által jelentessék-ki. Ez alkalommal egyszersmind emlekeztetjük a' részes és díjalapító urakat, hogy 1835re járó vagy netalán előbbi évekről is hátramaradt részeiket akár Pesten Heinrich János kapitány urnál (Sütőutcza 620), akár Bécsben Vaisz József udvari ügyviselő úrnál (Krugerstrasse 1009) minél előbb letenni ne terheltessenek. Könnyebbség okáért a' fizetéseket a' nemzeti Casino irnokánál is minden időben megtehetni. Ugyanitt kapja-meg minden részes az őt illető gyepkönyvet is. Minthogy némellyek kérdést tettek aziránt: miért nem találtatnak neveik az idei Gyepkönyvben, szükségesnek tartjuk itt megjegyezni, hogy egyedül azon részesek nevei vannak beiktatva, kik tartozásaikat Aug. 26ig mint a' számadás berekesztése napjáig pontosan lefizették. Az eféle hátramaradásokból és késedelmes fizetésekből mulhatatlanul eredni szokott zavarok elhárítása végett azonban a' választottság a' jövő köz-ülésnek valamelly czélirányos javaslatott szándékozik előterjeszteni.

Debreczenben nevezetes égi tünemény látszott December 16. estveli 6 óra után mintegy félórával, mellyet a' kik szabad ég alatt láttanak, így adnak elő: Mintegy fejük fölött hirtelen rendkívül nagy világosság támadt, melly egy itczés üveg lopó v. hévér nagyságunak látszott. Ez tartott nyári napnyugot felé keresztül a' városon; magából szüntelen szikrákat hányt mint a' rakéta; 's utóljára minden hang vagy csattanás nélkül szétoszlott megszámlálhatatlan apró csillag formákban. Csaknem minden közbirtokos azt hitte, hogy az ő udvarán keresztül volt annak utja, minthogy általányos 's rendkívüli volt a' világosság, mellynél minden legkisebb tárgy is a' földön látható volt. Tartott ezen világosság mintegy négy első rendü perczig. Összeesvén pedig a' hold feljövetelével: arra különös véres szint vetett, és az ég piroslott, mint midőn éjjel gyuladás van. Ennélfogva a' toronybeli vigyázók gyuladást gondolván, a' harangokat félre kezdék verni; de csak hamar semmi lángot nem látván, a' tűzlárma jelét megszüntették.

NAGYBRITANNIA.

(Peel úr levelének folytatása)

En legelőször is azt mondom, hogy a' kormányi hatalmat koránse olly feltétel alatt fogadtam-el, hogy eddig követett okfőimnek elhagyójává, (apostatájává) nyilatkoztatnám magamat. De azonban azt sohase engedem - meg, hogy

valaha, a' reformbill előtt vagy után, a' visszaélések védelmezője, vagy az okos reformok ellensége lettem volna. E' vád elhárítása végett bátran hívatkozom a' munkás részvételre, mellyet a' papiros pénzt, büntető törvények javítását, esküdt bírák előtt folyó perek rendszerének megvizsgálását illető nagy kérdésekben vettem; hívatkozom azon véleményekre, mellyeket a' törvényszolgáltatás más ágaira nézve kijelentettem, és a' mellyeket állhatatosan követtem; ezekre hívatkozom annak bizonyságául, hogy én sem a' régi szokások babonás tiszteletéből, sem a' dolog kerüléséből, sem a' felelőségtől való félelemből sohase voltam hajlandó az elesmert rosszak meghagyására. A' reformbill azonban új epochát kezd, 's a' ministernek kötelessége világosan kinyilatkoztatni először azt, akarja-e a' billt fentartani, és másodszor annak lelke szerént akar-e cselekedni. Magára a' reformbillre nézve ismét csak azt mondom, mit a' reformalt parlamentbe léptemkor mondtam, hogy én t. i. a' reformbillt egy nagy kormányi kérdés megmásolhatatlan eldöntésének tekintem, mellyet az ország békességének 's jólétének egy barátja sem fog, sem egyenes sem alattomos eszközök által megháborítani. Mi a' reformbill lelkét, törvénnyé fogadtatását és végrehajtását illeti, azt mondom, ha a' reformbill lelke alatt az értetik, hogy mi örökös zürzavarban éljünk, és a' statusférfiak csak úgy tarthassák-meg a' köz tiszteletet, ha a' nép mindennapi véleményének engednek, mindennek, mit bár akárki visszaélésnek nevez, eltörlését megígérik, és a' jusok 's az idővel megöröködött szokások iránti tiszteletet félre teszik, — ha mondom ez a' reformbill lelke, úgy azt követni nem fogom. De ha ez csak azt kívánja, hogy a' polgári 's egyházi intézetek gondosan megvizsgáltassanak, az igaz úton szerzett jusok megőriztessenek, egyszersmind a' kimutatott visszaélések megszűntessenek és a' valódi sérelmek orvosoltassanak, úgy én társaimmal együtt c' lélek 's e' nézet szerint fogok cselekedni. A' közönséges okfőknek illy nyilatkoztatása, jól tudom, igen határozatlan; azért is hogy világosabban szóljak, alkalmaztatni fogom ezeket nehány kérdésekre, mellyek most a' közönség figyelmét leginkább magokra vonták. Legelőször is a' városi corporatiók megvizsgálását említem-meg. Nem czélom azt tanácsolni a' koronának, hogy e' vizsgálást tovább ne folytassa, vagy hogy annak vezérlését vegye-el azon személyektől, kikre azt az előbbi ministerium bízta. Hogy én e' vizsgálás okfejét nem ellenzettem, annak legjobb bizonságát adtam akkor, midőn az alsó ház által e' végre nevezett biztosságban részt vettem. A' biztosok, kikre e' vizsgálás később bízatott, még eddig tudósítást nem tettek, és így nem kívánhatják tőlem, hogy a' kormány nevében más köteleztetést vállaljak-fel, mint azt, hogy mi a' javallatokat, mellyeket a' biztosok elönkbe terjesztendenek, előítélet nélkül fogjuk tanácskozásba venni. Által-megyek a' kérdésekre, mellyek különösen azon polgártársainkat érdeklik, kik nem az uralkodó egyház tanításait vallják. Új ígéreteket nem teszek, hanem csak arra hívatkozom, e' tárgyakra nézve miként viseltem magamat, mikor a' ministeriumban nem voltam. Először is gyámolítottam az Althorp lord által javallott rendszabást, mellynek a' volt czélja, hogy az egyházi adó alól minden osztályok kivétel nélkül felszabadítassanak, 's e' helyett a' statusjövedelemből meghatározott summa rendeltessék az egyházak építésére és kijavítására. Továbbá én legkevesbé sem gáncsoltam azon bill okfejét, mellyet John Russell lord a' végre készített, hogy a' dissenterek lelkiesméreti kétkedése a' házassági szertartások iránt megnyugtattassék. Most nem akarom az egyes rendszabásokról véleményemet kijelenteni. E' rendszabások olly ministerek által javalltattak, kikbe a' dissenterek bizodalmat helyheztettek, 's a' sérelmek orvoslására czéloztak; de elég azt megjegyeznem, hogy az okfőt, mellyen azok épültek, gyámolítottam. A' dissenteréknek az egyetemekbe törvényes jus szerint leendő bebocsátatását ellenzettem, 's köteles vagyok kinyilatkoztatni, hogy véleményemet e' tekintetben nem változtattam-meg; de azt is világosan kimondom, hogy ha ne talán olly rendeletek allanának-fen, mellyeknél fogva a' törvényi és orvosi tudományokra felügyelő köz tisztthatóságok az alattvalók egyik osztályának kiváltsághoz hasonló elsőbbséget adtak, más osztályoktól pedig azt megtagadták, az illy rendeleteknek meg kell változtatniok, hogy a' királynak minden alattvalóji, akármelly hitvallásuak legyenek is, a' polgári jusokra nézve egyenlő helyhezetbe tétessenek. Bátran merem kérdeni, valljon magamviseletéből, mellyet e' különböző tárgyakban akkor mutattam, mikor a' ministeriumba visszalépésről szó sem lehetett, a' tetszik-e ki, hogy én a' dissenterek iránt

)(

illiberalis és türedelmetlen gondolkozással valék? vagy hogy idegenkedtem volna a' valódi sérelmek elhárítását előitélettől mentt vizsgálat alá venni.— A' köz figyelmet ébresztő kérdések közt, a' pensiok lajstromát sem mellőzöm-el. Meggyőződésemnél fogva ellenzettem, 's most is ellenzeném a' visszaható vizsgálatot azon pensiókra nézve, mellyeket a' korona olly időben osztott-ki, mikor még sem törvény nem volt, sem az alsó ház nem jelentett olly véleményt, hogy a' korona rendeletei e' tárgyban megszorítassanak. De megegyeztem Althorp lordnak azon indítványában, hogy a' pensiók jövendőben csak olly személyeknek osztassanak, kik magokat illy megjutalmazásra a' koronának tett személyes szolgálataik, a' köz jó mellett volt fáradozásaik, vagy tudományi érdemeik által méltókká tették. E' határozatot mint parlamenti tag védelmeztem, 's mint minister teljesíteni fogom, és sohase javallok olly pensiót, melly az alsó ház által 's az én szavazásommal elfogadott végzésnek ellenére lenne.—Az egyházi reform nagy kérdése iránt semmi újabb nyilatkoztatást nem teszek. Én meg nem egyezhetem abban, hogy az egyházi vagyon, az egyesült királyság akármelly részében, más czélokra, mint csupán egyháziakra fordítassék. Azonban az irlandi egyházról a' parlamentben kimondott véleményemet ismét megújítom; ha az egyház befolyása, az egyházi jövedelmek jobb felosztása által, szélesebben kiterjesztethetik, 's az uralkodó vallás haszna előmozdítatik, úgy minden más tekinteteket, mellyek e' fontos czélt gátlanák, félre kell tenni. Angliában az egyházi vagyont mi illeti, senki inkább nem óhajtotta, mint én, hogy a' tizedek bajos és szövevényes dolga hozatnék rendbe egyenes okfők és érett megfontolás szerint javallott megváltás által. Az egyházi törvények változtatását illető kérdés olly nyomos megfontolására ez időben alkalmatosságom nem volt, hogy arról véleményemet nyilván kimondani merném. E' tárgy mindent kimerítő tanácskozást kíván, 's a' kormány azon fog lenni, kogy minden visszaélés megszüntessék, melly az egyház hatását csökkenti, hogy ennek munkassági köre kiterjesztessék és a' tisztelet 's szeretet, mellyet a' néptől vár az egyház, öregbüljön 's biztosítassék. — Czélomra ennél többet nem szükség mondanom; innen eléggé kitetszik az, miként szándékozik ő Felségének kormánya cselekedni. Mi azon fogunk igyekezni, hogy a' békét fentartsuk, a' külső hatalmak iránt fenálló kötelezteteséket—nem tekintvén a' politikát, mellyből eredtek — lelkiesmeretesen teljesítsük, a' köz hitelt megerősítsük, szoros takarékosságot tartsunk, és a' földmivelés, gyárak és kereskedés minden érdekeit igazságos és részrehajlatlan tekintetbe vegyük. Bár mi legyen vállalatom kimenetele, én reménylem, hogy az urak, irántam ujabban mutatandó bizodalmukkal jóvá hagyandják lépésemet, mellyet a' ministerium elfogadása által tettem. Felelettel tartozom felvállalt hivatali nehéz tisztemről, 's nagyon kétes vagyok benne, meg fogok-e neki illőleg felelhetni, de azonban elszántságom rendíthetetlen, 's erre engem csak azon meggyőződés bírhata, hogy hazafiúi kötelességemet teljesítem, továbbá indító okaim tisztasága 's annak bizonyos reménylése, hogy a' nemzet a' korona jusait feltartandja, midőn a' király által nevezett ministerbe föltételetlen bizodalmat ugyan nem helyheztet, de azt megengedi, hogy magát az ő itélete alá bocsáthassa. Tisztelettel vagyok 'sa't. Robert Peel."

Spankie úr, londoni ügyvéd 's Finsbury követe, illy tartalmu levelet intézett választójihoz: „Feltéve hogy az úgy nevezett népbarátok az ország állapotját csakugyan javítani szándékoznak, de a' mi még nagy kérdés, az uraknak még is jó lenne elébb megfontolni, mi nagy költségbe kerülhet e' javítások kivitele. Továbbá azt is gondolják-meg az urak, e' helység és az egész ország kézmíveseire, a' vargákra, kőmívesekre, ácsokra, órásokra 's gyárosokra nézve micsoda következései lennének annak, ha a' zendülésnek e' régi jelszava „sátoraidba Izrael!" most ujra feléledne 's követőkre találna? ha a' király, alsó ház és angol egyház erőszakos lealázására 's az elesmert de még nem reformált visszaélések kiirtására keresztes had támadna-fel? Az urak bizonyosan tudják, hogy temérdek erős testü és lelkü emberek védelmezik azon dolgokat, mellyeket némelly reformatorok megtámadnak, 's igen hosszu és véres csatát kellene kiállani, míg a' rontó reformatorok czélukat érhetnék. Tegyék-fel az nrak, egy illy háboru üt-ki, vagy legalább mindég félnünk kell tőle, valljon mint lenne ekkor dolguk azon osztályoknak, mellyekhez közűlünk sokan tartoznak? Jut-e még eszökbe, hogy a' raformbill által okozott felzúduláskor minden vevőjik elmaradtak? a' gyárbeli készítmények nem kerestettek? Hát még a' polgárháborubúl mi nem következnék? Csak a' kö-

zönséges és hosszasabban tartó szomorúság is megzavarja a' kereskedés folyamatját, 's árujikat nem adhatják-el az urak. Hát ha az országot polgári vérrel borítaná-el a' hosszas viszálkodás 's a' gyász sok esztendeig tartana, mi fogna történni? Gondolják-meg az urak, hogy ha a' földbirtokosnak a' haszonbér meg nem fizettetik, ő sem fizetheti-meg a' termesztmények árrát, mellyekből olly sokan élnek 's ruházkodnak. A' mesterember sem szerezhetné-meg szükségeit, mivel segédforrásai kiszáradnának. A' gyáros készítményeit senkise fogná keresni. A' kereskedőnek csak szegény vásárlóji lennének; ő maga sem lenne képes a' fényűzési, vagy csak a' legszükségesebb dolgokat is, más kereskedőktől megvenni; szóval a' kereskedés egészen megszűnne." Spankie úr még sok illy forma oktatásokat ír levelében, 's ezt azzal rekeszti-be, hogy a' ministeri változás szükséges volt, mert az előbbi kormány a' törvényhozás különböző ágaival öszveütközött, 's az ország dolgait a' fent leírt állapotba taszította volna. Az oppositiói hírlapok keményen megtámadják e' levél szerzőjét, 's különböző okokat lobbantanak szemére, mellyek őt arra bírták, hogy előbbi mérséklett whig okfejeitől elpártoljon. A' Sun szerint Spankie úr pénzel vesztegettetett-meg; a' Morning Chronicle azt mondja, hogy bírói hívatalt vár. A' Courier részszerint megegyezik a' levélíró nézeteiben, de azt hiszi, hogy helytelenűl alkalmaztattak, 's inkább a' ministeri változás szülheti azt, mitől Spankie úr retteg.

Sir Francis Burdett némelly választók által megkéretett, hogy a' ministeri változásról mondaná-ki véleményét, kiknek ő így válaszolt: „Uraim! Vettem az urak levelét, mellyben jelenték, hogy St Margareth és St. John egyházak választóji véleményemet az utolsó ministeri változásról megtudni kívánnák. Én e' tárgyra nézve olly homályban vagyok, hogy felőle legkisebb figyelmet érdemlő véleményt sem tudok adni. Mind az a' mit tudunk, csak abból áll, hogy a' nyilvános hírlapokban eddig megjelent előadások, sejdítések, egyáltaljában alaptalanok. Azonban eljő az idő nem sokára, midőn hiteles és illő formában készült nyilatkoztatást fognak kívánni 's kiadni. Ekkor majd én is helyt állok, 's igyekezni fogok választóimnak és hazámnak tartozó kötelességeimet tehetségem szerint teljesíteni. Westminster és egész Anglia választóji, a' parlament eloszlatásának esetében, kétség kívül olly férfiakat fognak az alsó házba küldeni, kiknek egyenes lelküségökre 's belátásukra támaszkodhatnak. Ezekhez még azt teszem, hogy én sem Wellington herczeg, sem más férfi vagy férfiak egyesülete miatt nem aggódom. Az angol nép jusai és szabadságai most már olly sziklán állanak, mellyről azokat e' földnek semmi hatalma nem ránthatja-le többé; csak magának a' népnek hirtelenkedése ejtheti veszedelembe. Értelemmel, nem gyanakodással, erős elszántsággal és okosan lássunk a' dologhoz. Mit tehet a' hadsereg húsz Wellington herczeggel az angol nép ellen? Mi engem illett, az én jelszavam mindég e' volt: „Saepe pro rege, semper pro patria." Egyébiránt mint mindenkor valék, most is maradok Westminster népének alázatos szolgája: Francis Burdett."

John Russell lord plymouthi barátjainak Dec. 13dikán tartott gyűlésében illy nyilatkozást tőn: „Azt mondják, hogy ő Felsége a' visszaéléseket megszüntetni és népe jólétét gyarapítani kívánja. Én tehát csak arra szólítom az urakat, hogy ő Felsége kívánataival egyezőleg cselekedjenek, 's a' parlament eloszlatásának esetében olly férfiakat válasszanak, kik megígérik, hogy a' visszaélések elhárításán és nép jólétén fognak igyekezni. Ha a' mostani kormánynak valódi szándéka az uralkodó visszaéléseket kiirtani, úgy az urak képviselőjinek csak a' leszen kötelességök, hogy a' kormányt segítsék; de ha az a' visszaéléseket fentartani akarná, úgy az urak képviselőji képesek lesznek az ő czéljait semmivé tenni, 's az egyházban és statusban találtató visszaélések elhárítását, a' nemzet kívánsága szerint kivívni. Uraim! A' népképviselők nagy részének tapasztalt erős magaviselete eléggé kezeskedik azért, hogy legkevesbé sem kell azon aggódnunk, minek mostanában híre futamodott. Én legalább nem fogok a' történtteken sajnálkozni, ha a' kormányt látandom erős léptekkel haladni a' visszaélések javításában; addig azonban nem igen hiszek neki; de ha csakugyan igyekszik a' visszaéléseket mind kigyomlálni, akkor szerencsésnek fogom tartani magamat, hogy közös czélunkat elérhettük."

London Merchant és Brillant gőzhajók Dec. 12dikén a' Themsen szemközt találkozván, egymásba ütköztek; sűrű köd borítá a' folyót, 's a' kapitányok és kormányosok csak akkor vet-

ték észre egymást, midőn a' két hajó már majd összeért, 's ámbár tüstént parancsolatot adtak a' megállásra, lehetetlen volt a' kemény összecsapódást kikerűlni, melly egyik oldalon a' vas eszközöket összevezúzotta, 's a' Brillantot egy kőszenes dereglyéhez úgy sujtá, hogy ez csak bajosan menekedhetett-ki a' veszedelemből. Kis idő mulva azonban mind a' két hajó tovább folytatta utját.

Ceylon szigetén, mint a' Globe írja, lázadás ütött-ki, mellyben sok személyek éltöket vesztették.

Legujabb. Buccleuch herczeg Irland vice-királya; lord Maryborough (Wellington herczeg öccse) fő postamester; Lowther lord a' tengeri haderő kincstár-mestere. Az admiralissági hivatalt e' következő személyek teszik: Gróf de Grey, az admiralisság első lordja; sir G. Cockburn, Sir J. Beresford, Sir E. Rowley, Maarice Fitzgerald, és Dawson urak. — Lord Combermere Keletindia polgári és hadi főkormányzójává, gróf Haddington Lancaster herczegség kanczellárjává, lord Elliot a' belső ministerium altitoknokává fognak neveztetni. — Mahon lord külső ministeriumi al-titoknok, Stanhope gróf fia. — Henry Ellis (régebben angol residens a' persa udvarnál) most mint követ Persiába küldetik, hogy az új schahnak thrónusra léptekor szerencsét kívánjon. — A' Times, Morning Herald és a' tory-ujságok igen megelégedve vannak Peel úr levelével, mellyet ez Tammworth választóihoz küldött.

FRANCZIAORSZÁG.

Az aprilisi lázadással vádoltattak, a' főügyvéd keresetlevelében (requisitorium), mellyet ez a' pairtörvényszék elibe terjesztett, három osztályra különöztetnek: Iső osztályban vagynak azok, kik magokat bűnösökké tették az 1833 és 1834-ben előre készített, kifőzött, meghatározott és az ország több pontjain elkövetett merészlet által, mellynek czélja volt: 1. a' kormányt lebuktatni és megváltoztatni; 2. a' polgárokat és lakosokat a' királyi hatalom ellen fölfegyverkeztetni; 3 polgári háborút támasztani, a' polgárokat és lakosokat arra akarván bírni, hogy egymás ellen fölfegyverkezzenek. IIdik osztályba azok tartoznak, kik az említett merészletben bűnös részt vettek, minthogy annak szerzőit nyilvánosan közre bocsátott írások által szólították-fel, hogy azt hajtsák-végre. IIIdik osztályba foglaltatnak azok, kik ugyanazon gonosz szándékban vagy az által vettek részt, hogy eránta határozásokat tettek, vagy hogy végrehajtása végett utasítást adtak, vagy erre másokat vétkes izgatás és fortélykodás által felszólítottak, vagy e' gonoszság indítójinak fegyvert 's más eszközöket szolgáltattak annak kivitelére, vagy az indítókat tanakodásaikban, mellyek által e' tett készítetett, könnyítetett vagy végrehajtatott, gyámolították és segítették. Ezen osztályba tartozik Girard József is Arboisból, ki ellen elegendő bizonyság van, hogy részt vett az említett gonosz szándékban, mivel annak indítóit beszéde és a' köz piaczon mondott felszólításai által sürgette, hogy azt vigyék végbe. — A' kir. főügyvéd (Martin du Nord) az eddig vádlott 334 személy közűl 128 ellen felhagyott keresetével, és most már csak 206 ellen van vádja. A' szabadon bocsátott 128 köztvan Arago követ testvér öccse is. A' még vádlottak közt vannak: Cavaignac, Marrast, de Ludre, Guinard 'sa't.

A' Moniteur December 21dikén közlé hivatalosan az Aprilis 22dikén aláírt négyesszövetséget, és ennek Augustus 18dikán költ pótlékczikkelyét.

A' következkamara December 20diki ülésében több Parisi lakosok kérelme olvastaték-fel, mellyben azok, a' házassági elválhatás eránt törvényt kívánnak hozatni. A' kérelem a' pecsétőrhöz utasítatott. — A' Napoleon hamvait Francziaországba vitetni kívánó javallat a' ministeri tanács előlűlőjéhez küldetett.

NÉMETORSZÁG.

Marquis [Ficalhao és visconde de] Sa da Bandeira portugáli pairek, kik Leuchtenberg herczeget a' portugáli királyné férjét fogják Lissabonba kísérni, München felé kezdett utjokban December 25dikén Augsburgban háltak.

SPANYOLORSZÁG.

Llauder general már elkezdte hadministeri hivatalát vinni, miután Pardoban a' királyné udvarlására 's kézcsókolására volt, melly szertartás Spanyolországban annyi, mint más statusokban az esküvéstétel. A' general Ő Felségének azt nyilatkoztatá, hogy ő hivatalát olly erős elszántsággal válalta-fel, miként a' polgárháboru lecsendesítésére minden gondolható eszközöket előveszen, 's a' hadseregbe keményebb fenyítéket viszen, mivel ezt a'

Mina előtti generálok gondatlansága igen meggyengítette. Az udvartól nem rég több udvari asszonyok elbocsátattak, mert a' carlista pártal voltak egyetértésben. A' postákon naponként sok levelek letartóztatnak a' mindenfelé elszélesztett 's üldözőben lévő guerillák miatt. Mina jelenté a' kormánynak, hogy a' carlisták ellen különben nem boldogulhat, ha még 12—15 ezer katona 's jó summa pénz nem küldetik segítségére. Kívánságának második részét, minthogy a' kölcsön megköttetett, könnyebb teljesíteni, mint az elsőt, mert a' tartományokból lehetetlen az úgy is kevés számu seregcsapatokat kimozdítani, míg pedig a' kormány által rendelt 25 ezer ember kiállítatik, legalább hat hónap elfoly. Mina mindazáltal azt írá barátainak, hogy a' had kimenetelén semmit sem aggódik. A' ministerek, különösen Martinez de la Rosa úr, egész bizotsággal nyilatkoztatják, hogy Spanyolország külső avatkozás nélkül is lecsilapítja fellázadt tartományait. Az angol kabineti változás Madridban a' köz várakozással éppen ellenkező hatást szült, mivel a' liberalisok látván, hogy csak saját erejökre támaszkodhatnak, legkevesbé sem fognak engedni.

A' mit röviden közelebbi számunkban említénk Mina győzedelméről, arról most bővebben így írnak a' különböző színü újságok: Mina general Dec. 11dikén estve megtudván, hogy Eraso három batalionnal Lorenzo generalt, ki Tafallából élelem szereket 's fát szállítatott, megtámadni készül, Ocana ezredeshez, ki Villabában három batalionnal állott, mindjárt hadi szereket küldött olly parancsolattal, hogy Carascal felé induljon; reggel Mina maga is e' helyre ment 's itt a' pártosokat tökéletesen megverte, szélyel úzte, kik 200nál több holtat vesztettek. Estve Lorenzóval Pamplonába visszatért, Ocanát a' csatamezőn hagyván; más nap reggel ismét a' carlistákat ment üldözni; Montrevalból írá, hogy sokkal többet vesztett az ellenség, mint eleinte gondolta, 's mindenfelé rémülten szalad előtte; ez éjjel Urrozban hált, 's még December 14dikén is az üldözést folytatta. — Lopez brigadás Sorladából Dec. 13dikán a' főgenerálhoz intézett jelentésében mondja: A' királyné seregei ma délután győzedelmet vettek a' carlistákon. Lovasságunk 's gyalogságunk csuda vitézséggel harczolt. Az ellenség vesztesége nagy; osztályomból 160 sebesítetett-meg. — Lorenzo generalnak Erason vett győzedelmét a' hivatalos jelentés így adja-elő: Lorenzo general Dec. 11dikén Barasoain felé nyomult; egy ezer gyalogból és 140 lovasból álló csapat Pamplonába fát kísért, 's ezt Eraso éjfélkor el akarta fogni, de nem boldogulhatott benne; Dec. 12dikén pedig Lorenzót tamadta-meg a' Carascal völgyben. A' general jó őrizet alatt hagyván a' fát, kemény csatát kezdett a' nagy számukban bizakodó pártosokkal; e' közben 200 segéd katona érkezett Pamplonából, kiket a' főgeneral küldött, Gurrea ezredes Artajonából szinte a' csatamezőn termett, 's rémítő vérontást tettek a' carlistákban, kik 400nál több holtat vesztettek, 's fegyereiket igen sokan elszórták, hogy könnyebben szaladhassanak. A' főgeneral, gyengélkedése mellett is, 12 lovas kíséretében a' csatamezőre ment. A' királyné seregeinek vesztesége 6 holtra és nehány sebesültekre megyen. — Oraa general Espelata grófhoz Dec. 12dikén így ír: Örömmel jelentem, hogy a' vezérlésem alatt lévő 2dik hadi osztály a' pártosokat minden pontokon megverte és szélyel úzte. A' lázadók bizonyosnak tartották, hogy rajtunk győzedelmeskednek, 's majd Castiliába üthetnek. Buzdító proclamatiót olvasván-fel, 7 ezer gyalogsággal, 500 lovassággal és 2 ágyúval minket csatára hívtak, melly a' Nazar, és Piedramillera melletti síkon meg is történt. Osztályom első brigadája, saját vezérlésem alatt, bekerítette az ellenség bal szárnyát a' Sierra de Piedra alatt, 's a' Sierrát elfoglalta; ugyanekkor seregünk közép pontja két erős csapattól megtámadtatván, ingadozni kezdett, a' vitéz Lopez brigadás pedig lovasságával 's második brigadám gyalog batalionaival az ellenség lovasságát megszalasztotta. A' tüzelés harmadfél órától fogva az éj bekövetkezése után még fél óráig tartott; azért is az ellenség veszteségét nem lehetett felszámítni. Mi 200 embert vesztettünk; de ha szinte nagy is e' veszteség, mindazáltal a' tegnapi nap, a' katonákba öntött bátorság és a' lázadók közt elterjesztett rémültségnél fogva, igen fontos a' királyné ügyére nézve, szóval ez dicsőség napja volt. A' carlisták darabon üldöztettek Santa Cruz, Acedo és Ancin hegyeken keresztül, de el nem foghattuk őket, mivel a' castiliai seregek nem jöttek segítségünkre. Ha e' pillanatot használjuk, győzedelmünk bizonyos.

Addig is, míg e' harcz egyes részeit megírhatnám, jelentem uraságodnak, hogy Espinosa, az ellenségi lovasság vezére, a' holtak közt találtatik. — A' Pamplonában és Saragossában kihirdetett fenhangu jelentésekből, mond a' Renovateur, annyi jő-ki, hogy a' királyi seregek szabadon mozognak az Ebro síkságain; Mina Pamplonába szorítatva csak az élelem szerek sőt tűzi fák szállítását kísérteti erős csapatokkal, 's ebből áll minden munkálódása. Egy illy szállítást egy royalista brigáda háborgatván, Mina erős osztállyal ment ellene, 's a' szálított szereket szerencsésen Pamplonába vitte. E' volt a' főgeneral nagy győzedelme. — Oraa jelentéséből is csak a' tetszik-ki, hogy őt Zumalacarreguy Dec. 12dikén 12 batalionnal, 500 lóval és 2 ágyúval megtámadta; hogy seregének dereka eleinte hanyatlott, de a' lovasság megtámadása részére fordította a' győzedelmet, 's az ellenséget megszalasztotta. Megvallja a' general, hogy 200 embere esett-el, de az ellenség veszteségét fel nem számíthatta; ez különösen hangzik olly hadvezér szájából, ki a' csatamezőnek urává lett. Innen láthatni, hogy e' második győzedelem sem nagy fontosságu. Wylde ezredes Pamplonában, arra sem tartotta méltóknak az e' város mellett történt csatákat, hogy az angol kormánynak jelentést tegyen rólok.

A' procuradorkamara Dec. 9diki ülésében kérelem olvastatott-fel az amerikai új statusok elesmerése iránt, mellyek hajdan Spanyolországhoz tartoztak. A' kérelem főbb pontjai ezek: Madame! A' nemzet procuradorai kötelességöknek tartják Felséged figyelmét a' kereskedés és nemzeti szorgalom ügyére fordítani. A' respublikákká lett hajdani spanyol gyarmatok elesmerése igen szükséges politikai rendszabás, 's ezt a' kereskedés és szorgalom különöseu kívánják. Europa kimondta véleményét Amerika új statusainak függetlensége iránt. Felséged felvilágosodott kormánya jól tudja, melly fontos egyezések követnék ezen elesmerést. Europa 's Amerika hatalmas nemzetei nagy haszonnal űzik a' kereskedést az említett respublikákkal; mi temérdek kárunkra kizáratunk az amerikai vásárokból, 's ezen csak az elesmerés által segíthetünk. A' nemzeti illendőség azt kivánja, hogy illy dologban a' szerint tétessék az első lépés, mint Felséged kormányának bölcs politikája javasolja. A' közvélemény is sürgeti e' rendszabást, melly a' nemzeti jólétet igen fogja nevelni. I. Isabella dicső hódítása nyitotta-meg azon tartományok {kikőtőit, II Isabella pedig zárva találta azokat kereskedésünk előtt, de a' nemzet reményli, hogy az ő felvilágosodott kormánya a' békességet 's kereskedési és barátsági viszonyokat a' spanyolok és amerikaiak közt ismét visszaállítandja. Spanyolország és respublikák közös hasznán 's az illendőségén épült szerződések mind a' két nemzetnek véghetetlen nyereséget fognak hajtani. Anglia amerikai gyarmatainak függetlenségét elesmervén, 's velök költsönös hasznon alapult egyezésekre lépvén, most két annyi hasznot veszen belőlök, mint 1774ben. E' szerint az elesmerés által mi is új forrásait nyitnók-meg nemzeti jólétünknek. Ennélfogva mi, az ország követei, alázatosan kérjük Felségedet, méltóztassék az okossággal és politikával megegyező rendszabásokat tétetni, hogy a' nemzet és spanyol Amerika új statusai közt a' békesség, barátsági és kereskedési viszonyok helyreállítassanak. Madrid, Oct. 24dikén 1834. — Martinez de la Rosa úr: A' kormány nézete szerint káros lenne e' kérdést most vítatni, annyival is inkább, mivel a' regensné Ő Felsége minden külső udvaroknál lévő ügyvivőinkhez utasítást küldött, 's nekünk teljes hatalmat adott az alkudozásra; de ha ez ügyet a' kamara veszi által, a' kormány munkássága meg fog gátoltatni. Las Navas gróf, ki aláírta a' kérelmet, titkos vitatásban egyezett-meg. Előlülő: itt a' kérelem czélirányossága forog kérdésben. Gonzales úr: Szeretném tudni, küldettek-e az amerikai kormányhoz javallatok; én úgy tartom, egész nyilvánossággal értekezhetünk e' tárgy felől. Rosa úr: A' kormány véleménye illy ügyben igen fontos, 's mi nem követhetjük más nemzetek magok viseletét, mert a' spanyol kérdés szélesebben terjed és hosszabb megfontolást kíván. A' kormány 1822ben már foglalatoskodott e' tárgyal, de végét nem érhette, mert nem volt illőleg megérve. Mi sohase fogunk alamizsnát kérni az amerikai nemzettől, és így javallatokat se tehetünk neki. — A' kérelem hosszas vitatás után még most elhalasztatott.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK
a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Januárius 3-kán 1835.

Figyelmeztetés.
Hogy a' „Hazai 's Külföldi Tudósításokat"

és a' velök járó mellék-lapokat minden] rendü 's rangu érdemes Olvasók a' felvirradt 's szép reményekkel bíztató 1835 elején is folyvást 's példány-hijány nélkül kaphassák, tisztelettel kérem: előfizetési rendeléseiket akár a' cs. kir. posta-hivataloknál, akár egyenesen hozzám küldendő becses leveleik által minél előbb megtenni méltóztassanak. A' nyomtatási tetemes költség fölösleg számu példányokat nyomtatni nem enged. Előfizetési ár félesztendőre postán 10; helyben borítékban 9, boríték nélkül 8 for. v. cz. Költ Pesten Januárius 1-jén 1835.

Kultsár Istvánné,
kiadó tulajdonos. (lakása van Zöldkert-utcza 498dik szám alatti saját házában.)

---

(2) Jelentés. Múlt Pesti, Leopold vásárkor a' Magyar Patika előfizetői eggyel sem szaporodtak; pedig minden tisztelt Barátimat is oda számlálván, az előfizetők összeségek száznál többre nem megyen. Csudálatos, szomorú, sőt hihetetlen dolog, hogy Magyar- és Erdélyországnak az orvos-szereit illető munka, tizenhat hónap alatt, csak száz előfizetőt kaphatott tizennégy milliom lakos közt!

Imé tehát a' Magyar Patikát most újra megszaporítom ezen tudománnyal: A' patikabeli orvosszereknek próbájok. Ezen értekezés tesz 20 ivet irásban, de mégis a' 3 ezüst forint előfizetést most sem szaporítom. — Kérem tehát teljes bizodalommal mind a' két Nemes Magyar Hazát, méltóztassék nekem mennél több előfizető urakat küldeni a' jövő 1835-diki Pest Jósef napi vásárra, hogy már valahára a' kész munka nyomtatásához fogathassak. Költ Pesten. Dec. 18án 1834. *Kováts Mihál, orvos Doctor.* (3)

---

(2) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből az alólirt királyi beneficiumok, mellyeknek mostani haszonbérleti ideje 1835-diki Aprilis 30-kán telik-ki, 1835-diki Januárius 26-kán a' szokott reggeli órákon az O Budai kir. kam. praefectoratus irószobájában tartandó nyilvános árverés útján három esztendőre újonnan árendába fognak adattatni, úgymint:

a) A' vadászat jussa a' Budaeörsi és Budakeszi határokon.

b) A' Budakeszi vendégfogadó mészárszékkel 's a' hozzátartozó $27\frac{1}{8}$ hold szántófölddel, $4\frac{4}{8}$ hold réttel és $1\frac{1}{4}$ hold házikertel együtt.

c) Vendégfogadó a' csíki pusztán közel Budaeörshöz, melly az úgy nevezett mészáros úton fekszik, a' hozzátartozó $10\frac{4}{8}$ hold szántófölddel.

d) Csapszék a' Monostori dűlőn a' Dunakeszi dunai általjárásnál.

e) A' visegrádi egy járású szárazmalom a' Lapentzbachi völgyben.

A' haszonbérleni kivánók meghivatnak, hogy a' fent nevezett napon és helyen a' megkivántató dolgokkal felkészülve megjelenni ne terheltessenek. Az árenda feltételeit előbb is megtekinthetni a' nevezett irószobában. Későbbi ajánlatok nem fogadtatnak-el. Budán December 23-kán 1834. (3)

Első Félesztendő. 1835.

Első kihúzandó Lotteria

1835-diki Februarius 21-dikén mulhatatlanúl megtörténend a' 70-dik számalatti, Gumpendorf külső városban fekvő bécsi háznak kihúzása kertjével és a' hozzátartozó épületekkel együtt mellyért a' visszaváltsági summa tészen

24,000 darab tellyes mértékü cs. k. aranyat, vagyis 270,000 for. váltó czédulában.

Ezen nevezetes Lotteriában nyer

26,121 nyertes 620,000 forintot váltó czédulában

ugyanis:

40,000 darab cs. k. aranyat, és 170,000 forintot váltó czédulában, mellyek következendő summákra osztatnak--fel:

24,000 arany, vagyis 270,000, 30,000, 15,000, 10,000, 5000, 1000, stb. forint. 1000, 200, 150, 100 stb. arany

A' főnyertes nyer, ha az a' legelőször húzott számra esik 300,000 forintot váltó czédulában. Ezen Lotteriának különösen becses szabad sorsai csak készpénzt és nem sorsokat nyernek, és az egy arany vagy 3 for. p. p. bizonyos nyereségen kivül

kapnak még 1000, 200, 150, 100, 50, 10, 5 és legalább 2 aranyat, és a' fő húzásra is együtt játszanak.

Egy sorsnak ára 5 forint pengő p.

és minden 5 sorsra egy szabad sors adatik, mind addig, még ezek elnem fogynak.

Bécsben Sept. 15-kén 1834. **D. Zinner és társa.**

Bécsben a' pénzfolyamat közép ára December 29-kén, 1834.

5 pCentes Status kötelező Leveleké				99⅚	for.	Bécs városi Bankó kötelező		2½	entes 58⅔ —
4 pCentes	—	—	—	—	91⅝	Kam. pCentes kötel.	—	2½	— —
1820-diki Status Lott. 100 forint	—	—			—	Bank Actiáké	—	—	— —
1821-diki Status Lott. 100 forint	—			138	—	Cs. arany pCt. agio	—	—	— —
1834-diki Status Lott. 500 forint	—			555	—				

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835 *be*

Jan. 1-sőjén 2 Láb, 8 Hüv. 0 Von. | — 2-kán 3 Láb, 0 Hüv. 0 Von.
— 3-dikán 2 Láb, 7 Hüv. 9 Von. |

A' Gabonának Pesti piaczi ára Januárius 2-kán 1835. *Váltó Cz.ban, Pozsonyi mérő*

	tiszta fr. kr.	középszerü fr. kr.	alábbvaló fr. kr		tiszta fr. kr.	középszerü fr. kr.	alábbvaló fr. kr
Tiszta búza	7 — 20	6 — 40	—	Zab	4 — 20	—	—
Kétszeres	—	—	—	Kukoritza	5 — 20	5 — 12	—
Rozs	5 — 50	—	—	Köleskása	—	—	—
Árpa	5 — 16	—	—	Köles	—	—	—

Budán, December 31-én kijött számok: 49. 58. 72. 15. 50.

3. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN — *Szerdán Boldog-Asszonyhó' 7dik napján.* — 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

A' Pesti jóltévő Asszonyegyesület azon folyvásti munkásságban, mellyel a' valódi szegényeket gyámolítja, a' beállott új esztendő Januárius 11dikén a' színházi nagy tánczteremben, álorczás tánczmulatságot fog tartani 's annak jövedelmét a' sínylődő emberiség javára szenteléndi. Több nemes lelkü adakozó már eddig is szép 's becses adományokat tett-öszve, mellyek a' tánczmulatság alatt tartandó sorshúzással fognak kijátszatni. A' bemenetel ára 1 fr. 30 kr. pengőben, mellyért egy sors-jegy is adatik. Bémeneti levélkét nem kaphatni általános sors-jegy nélkül; de sors-jegyet magában is, egyenként 48 pengő krajczáron válthatni. Mind belépti, mind sorsjegyet szerezhetni a' Csekonics háznál; továbbá Eggenberger József úr könyvboltjában; a' gróf Teleki háznál Aebly úr kereskedő boltjában; végre Fischer Péter úrnál a' Serviták piaczán. A' vagyonosb emberbarátok kétség kívül munkás részt fognak venni a' jóltévő czél elősegítésében.

Miskolcz koronai mváros tisztviselősége a' legújabb választás szerént ekép áll: főbíró Tomkaházi Tomka Miklós, több vármegyék táblabírája: 2dik bíró Viczián Ferencz; főjegyző Kóródy Ferencz; aljegyző Vosics Ferencz; tanácsbeliek: Malagécz Antal, Zátrogh Dániel, Ács János, Pintér Ferencz, Záhr János, Tepper János, Kastély József, Dudok József, Paszhar Sámuel, Szép József és Gulyás József; házi főadószedő Nizálkovics János; inspector Bana Sámuel, kapitány Kardos István urak.

Munkácson Főtisztelendő Durányi György úr a' Munkácsi Sz. E. Kanonokja Dec. 29d. reggelén, életének 47, papságának pedig 15d. esztendejében mellvizkorságban hunyt-el. Halála által a' főtisztelendő Káptalan egy hasznos tagot, a' közönség pedig kegyes 's őszinte barátot vesztett-el.

Első Félesztendő.

Bécsben Januarius hónapra a' marhahus fontja 8 pengő krajczárra határoztatott.

Szigeth Máramarosból. Tek. Máramaros vármegyében Alsó Apsán mult 1834 esztendő Karácson hava 18kán a' kémélést nem esmerő halál néhai tekintetes Vlád György urat megyénknek volt fő szolgabiráját, példás életének 56ik esztendejében az élők sorából kiragadta. Az elhúnyt férfi előljáróinak kegyeségit, tisztviselő társainak szíves barátságát, alatvalóinak igaz szeretetét, nem csak meg érdemelni, de élete folytáig meg tartani is tudta. Ezen érdemekkel teljes tisztviselőnek, és ritka példáju emberbarátnak hólt tetemei, megyénknek igen nagy számmal öszvegyült Rendei által kísértetve tétettek az örök nyugodalomra. Siratják őt kesergő özvegye, árván maradott két gyermeke, minden atyafiai, jó barátai, és az ideig árván maradott Kaszó járása, melly benne szeretett kormányozóját vesztette-el.

NAGYBRITANNIA.

Dublinban Dec. 13dikán az antitory egyesület gyűlést tartott, mellyről a' Times illy gúnyos jelentést közöl: „O'Connell úr (ki a' Times szerint első hegedüs volt) jelenté, hogy jövő kedden javallatot fog tenni az iránt, hogy egész Irlandban antitory adó gyűjtessék-öszve. A' gyűlésben ez íromány hirdettetett-ki: „Meghatároztatott, hogy az undok Times és Morning-Herald, áruló magok viselete által minden tekintetet 's bizodalmat elvesztettek a' reformatorok előtt; hogy az irlandiak a' viszálkodás terjesztését, mellyet Peel hírlapjai naponként hintegetnek a' reformatorok közibe, meggátolják; és hogy a' Times alacsony 's zabolátlan piszkolódásai miatt Brougham lord és Vaux koránse vesztette-el a' mi tiszteletünket. A' torismus, oligarchia, és egy részről a' rosz kormány, más részről pedig az alkotmányos democratia közt most folyó harczot meggondolván, arra intünk minden igaz reformatorokat, egy pillanatot se vessenek a' félre ve-

zérlő Morning-Heraldba és Timesbe, 's észrevételeiket figyelembe ne vegyék."

Westminster választói Dec. 19dike estvéjén egy vendéglőbe ismét nagy számmal öszvegyülekeztek. Evans ezredes, Westminster parlamenti követe, beléptekor harsány örömkiáltással fogadtatott, 's a' gyülekezethez így szóla: Engedjék-meg az urak némelly észrevételeket tennem sir Robert Peel fontos nyilatkoztatásáról. Megvallom, hogy e' nyilatkoztatás bennem egy részről semmi aggodalmat nem ébreszt; mert jóllehet engem az anarchiát és veszélyt hozó rontók közé számítanak némellyek, azt mindazáltal mondhatom, hogy senki forróbban nem óhajtja az ország békességét fentartani, mint én, és éppen ezért örvendek a' nyugodtságon 's mérsékleten, melly a' nyilatkoztatásban uralkodik. Köteles vagyok azt is kimondani, hogy ez íromány szavában semmit sem találok, a' mi Peel parlamenti csendes viseletével ellenkeznék. A' mennyiben tehát sir Robert rendszabásai az ország csendességét nem háborítják, meg vagyok elégedve; de más tekintetben egészen másként vélekedem róluk. Peel úr azt akarja megmutatni, hogy ő, noha ellenzette a' reformbillt, ennek törvénnyé léte után mégis a' ministeriumban lehet, a' nélkül, hogy a' bill természeti hatásának meggátlása felől gyanúba esnék. Ez helytelen okoskodás; azonban e' dolog inkább a' királyt és sir Robertet illeti, mint a' népet, mellynek csak a' jelentett rendszabásokra kell figyelmét fordítani. Peel úr sok pontban megegyez az előbbi whig-kormánnyal, 's ez okból azon párt egy részének gyámolítására talán számolhat is, de arról meg vagyok győződve, hogy az én érdemes társamtól (sir Fr. Burdett) hasztalan vár segítséget, én magam is, jóllehet nyilatkoztatásának azon fő pontját, hogy a' reformbillt se fel nem forgatja, se meg nem csonkítja, igen nyugasztalónak tartom, megvonok tőle minden gyámolítást. Keveset reménylettem az előbbi ministeriumtól, a' mostanitól még kevesebbet várok. Eleitől fogva láttam az egyesség szükségét; azért is javaslom az uraknak, tegyenek félre minden viszálkodást, 's állhatatosan szoros kapcsolatban és egyetértésben maradjanak, különben ellenségeink győzedelmeskednek rajtunk. Minap hiteles kéztől hallám, hogy egy bizonyos klubban már kifőzték, miként jövő választáskor engem, vagy tisztelt társamat, elmellőzenek; egyikünket t. i. gyanúba szándékoznak keverni, egy harmadik whig kandidatust előállítani, ki ha elválasztatott, ismét másikat tolni-be, 's Westminstert egy párt műszerévé tenni. De én hiszem, hogy Westminster sohase engedi magát whig, még kevésbé tory választó helyé lealáztatni." Evans úr továbbá jelenté, hogy Althorp lordnak a' dissentereket illető javallata ellen kikelt, 's még inkább megtámadja azt, ha sir Robert Peel a' parlament elibe fogná vinni; a' jó rendszabásokat ellenben, akárkitől származzanak, gyámolítja; de a' ministerium, ha tory okfőket követ, benne leghevesebb ellenfelére fog találni. — E' gyűlésben némellyek szóba hozták, hogy kötelezné-le magát a' gyűlés Evans és Burdett uraknak ismét elválasztására; de mivel sir Fr. Burdett a' választók előtt még ki nem jelentette nézeteit, a' javallatt elmellőztetett.

Walter úr, Berkshire parlamenti követe és a' Times tulajdonosa, választóihoz intézett levelében jelenté, hogy ő reformator volt mindég 's az is leszen, míg az alkotmány eredeti tisztaságát a' javítások által vissza nyeri, a' becsúszott visszaélések kiirtatnak, 's a' nép minden osztályai védve lesznek; az igen tapasztalt új ministerek a' szükségtelen halogatás vagy pedig az alsó ház által kevesbé gátoltatnak a' köz ügyek folytatásában, mint az előbbiek. — A' Globe erre kérdezi: lehet-e ezt másnak nevezni, mint az új férfiakhoz pártolásnak?

Sir E. Knatchbull, az új kabinet tagja, Kent választóihoz küldött levelében így nyilatkoztatja gondolkozását: Okfejeim, mellyeknél fogva számot tartok az urak kedvezésére, most is ugyanazok, mellyeket mind eddig követtem, t. i. a' statusban minden rendnek illető jusait megőrzeni, a' törvényeket, mellyek e' jusokat biztosítják, fentartani, — a' nép szerencséjét és jólétét kivihető eszközök által nevelni, — polgári és egyházi intézeteinket a' visszaélésektől és fogyatkozásoktól mérséklett de valódi reformok által megmenteni; ezek nézetem szerint, a' kormány és törvényhozás fő kötelességei. Én a' reformbillt egy nagy alkotmányi kérdés vég eldöntésének tartom, 's e' bill hatását korlátozni, vagy nyert előjusait csonkítani sohase fogom.

Sir William Rae Skóczia lordügyvédjévé, Edward Sommerset lord a' hadi fegyvertár hí-

vatalának főfelügyelőjévé, Perceval ezredes pedig ugyanezen osztály kincstárnokává neveztettek.

Dorset herczeg a' király fő lovászmesterévé Roden gróf fő udvarmesterré; Sidney, Verulam, Minto és Sheffield lordok kamarás urakká neveztettek. — A' parlament eloszlatását illető proclamatio a' Dec. 27diki cabineti tanácsban fogott elhatároztatni. — Portsmouthban ismét cholera; hét beteg közül meghal öt.

December 23dika estéjén tartatott azon nagy vendégség, mellyet a' Londoni bíró (lordmayor) a' ministerek tiszteletére Mansion-Houseben (hivatali lakhelyén) adott, és a' mellyre a' City tisztviselőin kívül, mind két nemből sok nevezetes személyek valának hivatalosok. A' vendégek száma 225, 's köztök az asszonyoké 20 vala. E' vendégségnél semmi rendetlenség nem történt.—Dec. 17dikén iktattatott Stanley lord a' Glasgowi fő oskola rectorj hivatalába. — A' kincstári hivatal ekkép van szerkeztetve: Sir Robert Peel a' kincstár első lordja; a' többi lord biztosok: Right Hon, Villiam Yates Peel, Lincoln gróf, Viscount Stormont, Charles Rosz Esq. és Gladstone Esq; e' két utolsó parlamenti követ. — A' Morning Herald nem hiszi, hogy Londonderry marquis neveztetnék az orosz udvarhoz követnek, 's inkább Heytesbury lordot jeleli-ki követül, ki már egyszer ugyanitt diplomatáskodott. Eldöntetlen volt még Buccleuch herczegnek Irland vicekirályává való neveztetése is; a' Courier szerént Salisbury marquis nyeréndi e' helyet.

Milly kedvezően fogadtatott Peel úrnak Tammworth választóihoz küldött levele, meg lehet itélni abból, hogy azon 12 politikai hírlap közül, mellyek Londonban naponként megjelennek, 7, úgymint a' Morning Post, Times, Morning Herald, Morning News, Standard, Albion, és St. James Chronicle mellette; 4, úgymint: a' Morning Chronicle, True Sun, Globe és Sun ellene; a' Courier pedig részint mellette, részint ellene nyilatkoztatták magokat. A' bélyegzési lajstromból egyszersmind az is világos, hogy a' Peel úr politikai véleménye ellen nyilatkozott 4 ujság, összvesen csak 16 ezer, a' mellette lévő hét pedig több mint 30 ezer példányt oszt-ki naponként.

A' Times egy czikkelyében gyalázza az előbbi ministeriumnak a' sajtó ellen mutatott viseletét; melly szerént különös kedvezéssel volt a' hozzá hajlandó journálokhoz, a' vele ellenkezőket pedig nagyon is üldözte, 's e' végre egy különös collegiumot alkotott, melly sokkal rosszabb a' 'censura-hivatalnál. Oest. B. Evans ezredes a' hírlapokban megczáfolja azon állítást, mintha ő a' Peel úr politikai manifestumával megelégedését nyilatkoztatta volna. Ő soha tory-ministeriummal megelégedve nem volt, nem is lesz; és ha e' mostani ministerek kéntelenségből valami jó rendszabást terjeszténdenek a' parlament elébe, azt ugyan elfogadja; de minthogy az illyen erőltetett szolgálatba soha teljes bizodalmát nem vetheti, a' legelső alkalmat fogja használni a' toryk lebuktatására. — A' Trinidadból érkezett legújabb hírek kedvetlenek; minthogy a' Négerek makacsága 's engedetlensége újra felelevenült. — Az angol flotta sir Josias Rowley vezérlése alatt Vurla előtt áll; mert a' Maltába térés iránti parancsolat felfüggesztetett.

Cobbet úr Hume úrhoz intézett levelében pártját fogja az új ministeriumnak, 's állítja, hogy ettől minden esetre többet várhatni, mint a' whigektől. „Valóban, ugy mond, sir, én inkább lennék kutya, mint király, ha olly ministereket (mint a' whigek) megtartani kéntelen volnék. Panaszkodtak 's lármáznak az ellen, hogy katonát választott a' király ministerének. Cromwell, ki a' parlamentet szétűzte, azt mondják, katona volt. Igenis Cromwell katona volt 's katonákkal hányatta-ki a' parlament tagjait; de ennél igazságosabban senkise cselekedett; mert azon tagok hazaárulók, rebellisek, gyilkosok, a' nép legkegyetlenebb rablói valának, e' hasonlíthatlan gazemberek gondolták-ki a' fogyasztási adót, a' serre ezek róttak legelőször adót, mellyet csak Wellington herczeg törlött-el. Washington nem katona volt-e, 's Jackson nem katona-e? Ezeket egy szabadságát igen féltő nép emelte a' legfensőbb méltóságra. Ti, kik azt hiszitek, hogy a' királynak nem lehet katonát választani a' törvények végrehajtására, holott Westminster népének parlamenti képviselője is katona (Evans), emlékezzetek-meg, hogy Grey grof báljából mintegy 20 veres kabátu tiszt ment az alsó házba a' whigek mellett, ti ellenetek, ellenem és mások ellen szavazni. A' herczeg ellen továbbá az a' kifogás is van, hogy az ő eddigi tetteiből következtethetni jövendő cselekedeteit. Én pedig küldőimmel együtt azt mondom: adná Isten, hogy még többet is cseleked-

)(

nék úgy, mint ez előtt cselekedett! Kik azt mondják hogy a' herczeg a' reformbillt nem fogja végrehajtani, helytelenül vélekednek, 's ohajtani lehet, hogy e' billt a' herczeg ne is vigye úgy keresztül, mint a' whigek akarták. Azzal is gáncsoskodnak a' herczegben, hogy ő a' reformbillt, miután ellenzette, most becstelenség nélkül nem gyámolíthatja. Hát a' whigek, hivatalba léptök után nem védelmeztek-e olly rendszabásokat, mellyeket eleinte kegyetleneknek 's ragadozóknak kiáltottak? Egyébiránt mit tartozik reánk a' herczeg charaktere? Küldőink azért választottak minket, hogy az ő jusaikat és pénzöket megőrizzük; ha ezt teljesítjük, nem szükség a' király szolgáinak erkölcscensoraivá lennünk. Mi következnék abból, ha a' parlament tagjai választanák a' király szolgáit?" Oest. B.

Dublinban Dec. 18dikán közel 5 ezer ember sereglett-öszve, hogy a' mostani ministerium elbocsátását kérjék a' királytól. Shiel, O' Connell, Otway Cave, Henry Grattan, Ruthven, Hodges ezredes, Cockburn general 'stb. parlamenti tagok is jelen valának e' gyűlésben, 's egy orangista csapat is M'Crea baptista paptól vezettetve, közibe vegyült gáncsoskodni. Az első szónok azt veté ajánlott javallata után, hogy az fejedelmi orvosszer lenne Irland bajaira, 's valaki a' sokaságból kiáltá: azon szer! O'Connell felakasztása. Ezen egyik rész nevetett, a' másik pedig zúgolódott, 's a' két pártfél már kész lett volna ököllel osztani az erősségeket, ha Shiel és Grattan csendességre nem inté őket. Kívülről folyvást nagy csapatokban tódult a' nép befelé, 's még a' lépcsők is tömve valának. A' beszélőket alig lehetett hallani; mindazáltal a' liberalisok javallata szerint felírás készítetett a' királyhoz, 's több határozatok közt e' következő is elfogadtatott: „A' gyülekezet teljes részvétellel van az angol dissenterek iránt, 's kinyilatkoztatja, hogy az ország bizodalmát egy ministerium sem érdemelheti-meg, ha magát arra nem kötelezi, hogy azoknak igazságot szolgáltatánd." A' határozatok bevégeztetvén, Cockburn general eloszlatta az ülést; hanem az orangisták ben akartak maradni 's ellenhatározatokat hozni; de egy intésre minden asztalok, székek felforgattattak, 's az egy pár száz protestans a' több ezer katholikus piszegése és nevetése közt kitakarodott, hogy III. Vilhelm képszobra alatt IV. Vilhelmnek nagy éljent kiáltson.

Kent conservativei, mintegy négy százan, Dec. 20dika estvéjén Maidstoneban vendégeskedtek, Mahon lord, a' külső ügyek új alstatustitoknoka előlülése alatt. A' király és különösen a' királyné egészségéért ürített poharak harsány örvendéssel fogadtattak. Stratford ezredes „Hill lord és a' hadsereg!" poharat köszöntvén-el, nagy dícsérettel beszélt az angol hadseregről. Mahon lord „a' mi protestans alkotmányunk az egyházban és statusban!" szavakkal üríté poharát; megczáfolá azon állítást, hogy a' conservativ párt a' nép állapotjának javítását ellenzené. A' reformbill, mondá, nagyobb bátorságban van a' conservativ párt, mint az oppositio keze közt, melly Durham lordal annak minden pontját változtatni akarja. „Winchilsea lord és a' felső ház!" pohár is hangos örömkiáltással ürítetett, miért Winchilsea gróf köszönetét jelentvén, a' felső ház függetlenségének szükségéről 's fentartásáról szólott; beszéde végén kinyilatkoztatá, hogy ő a' törvénnyé vált reformbillt gyámolítni fogja. Gúnyos rágalom azt mondani, hogy a' toryk semmivé akarják tenni a' reformbillt. Nem, ők csak azt kívánják, hogy ez minél hasznosabbá tétessék. Én egy párthoz sem tartozom, csak hazám a' párt, mellynek tagja vagyok, 's örülök, hogy most már igaz lelkü férfiakból álló ministeriumot nyert. Az alkotmányi whigek és toryk, reménylem, gyámolítni fogják a' thrónt előjusai gyakorlásában.

City of London Tavern jelesebb pénzváltóji, kereskedői és hajóbirtokosai Dec. 23dikán öszvegyültek, hogy ő Felségéhez az előbbi ministerek elbocsátásáért és új ministerium nevezéséért köszönet felírást intézzenek. A' gyűlés megnyitása előtt Grote, 's Clay urak több reformatorokkal a' biztosság magános szobájába mentek a' gyűlés czéljáról tudakozódni, mit Ward úr, az előlülő, eléadván, jelenté, hogy most már csak a' felírás szerkezetéről leszen szó, 's azoknak, kik a' gyűlés czéljában meg nem egyeznek, illetlen lenne ott megjelenni. Grote úr válaszolá, hogy ő 's a' vele lévők igyekezni fognak pártjokat eltávoztatni, hanem ezt a' gyülekezet előtt kell nyilván kimondani. Az ajtók megnyitatván, nehány

illanat múlva dugva lőn a' terem; a' radicalisok teljes erővel jelentek-meg 's Grote urat kívánták elölülőnek, a' tory párt pedig Ward urat, min leírhatatlan zűrzavar és lárma támadt. Sokára mégis szóhoz jutott Ward úr, elolvasta a' felírás szerkezetét, 's a' nagy többség jóvá hagyván, eloszlatta a' gyűlést. A' reformatorok ezen megbószankodván, egy általellenben fekvő épületben tüstént öszvegyültek, 's Clay úr elölülése alatt ellenfölírást készítettek, a' király iránti hűségök 's hódolatuk mellett azon sajnálkozásukat is kijelentvén, hogy az előbbi ministerium elbocsátatott, 's olly férfiak neveztettek ministerekké, kikhez az ország, korábbi viseletök miatt, teljességgel nem bízhatik.

Stanley lord feljebb említett beiktatásakor Glasgowban e' következő beszédet tartá: „Az egyetemi szokás hozza magával, hogy most nehány szót intézzek azokhoz, kiknek köszönhetem elválasztatásomat. Magamhoz való bizodalmatlanság és megelégedés vegyes érzelme fogja-el keblemet. A' bizodalmatlanság onnan származik, hogy elődeimre — a' genie Campbellre, a' kitünő talentomu Broughamra, az éles elméjü Jeffreyre, a' nagy philosophiai tudományu Mackintoshra, Smith Adámra, Burkera visszaemlékezvén, érzem, milly végetlen messze vagyok tőlök. Micsoda körülménynek tulajdonítsam megtiszteltetésemet? személyes tiszteletnek vagy csupa barátságnak? Úgy de elválasztatásomkor csak egyetlen esmerősöm volt az egyetemhez tartozó személyek közt. Valamelly honi emlékezet sem igen eszközölhette választatásomat, ámbár skott vér foly ereimben, 's egyik ősöm neve eléggé nevezetessé lőn Skóczia történet könyvében. Mindazáltal megkülönböztetésemet e' körülményeknek nem tulajdoníthatom; 's annyival nagyobb köszönettel tartozom választóimnak, mivel az én elválasztásommal politikai okfejeimet jóvá hagyták, 's nem személyemet volt czéljok tisztelni, hanem követett okfejeimet. Örömüket jelenték, hogy bennem védelmezőjére találtak azon rendszabásoknak, mellyek által az intézeteink fényét homályosító, 's hatását csonkító fogyatkozások elhárítatnak, — azon pártnak pedig kemény ellenfelére, melly nem reformáló hanem lerontó rendszabásokat gyámolít és védelmez. Talán nem is kellene e' dolgokat érintenem. De a' mostani korban annyira elterjedtek a' politikai versengések, hogy az egyetemek csendességét sem kémélik. 's a' t.

Norwich városa, Stormont lord és sir James Scarlett parlamenti képviselőinek Dec. 11dikén nagy ebédet adott, melly felett Stormont lord mondá: Anglia, Wellington herczeg mint külső ügyek statustitoknoka alatt, illető helyét ismét elfoglalandja. Meg vagyok győződve, hogy a' franczia ministeriumra többé halgatni nem fogunk, Oroszország hatalmának nem bókolunk, hanem visszanyerjük azon büszke elsőbbséget, mellynek hajdan Anglia, mint Europa első hatalma 's a' világ ítélő birája, birtokában volt. — Sir James Scarlett kinyilatkoztatá, hogy ő csak annyiban reformator, mennyiben e' név alatt olly férfi értetik, ki az elesmert visszaéléseket kiirtani 's mind azt fentartani igyekszik, a' mi Anglia hasznát érdekli; de olly értelemben nem reformator, millyenben a' whigek e' szót használták, kik minden fenállót lerontani akarnak. Oest. B.

FRANCZIAORSZÁG.

Talleyrand herczeg December 22dike estéjén hirtelen elgyengült 's még más nap sem szabadult-meg egészen hidegelésétől. Későbbi tudósítás szerént Talleyrand herczeg gyengélkedéséből egészen helyre állott. — Báró de los Valles (Auguet nevü franczia, ki D. Carlost utóbbi utjában Francziaországon keresztül Spanyolországba kísérte) most, midőn ismét Angliába akart visszautazni, December 23dika reggelén Parisban egy barátjánál elfogatott.

December 22d. estéjén vólt az első politikai soiree Laffitte úrnál. Számosan látogaták ezt meg. A' Messager illy tudósítást közöl felőle: Azon meggyőződés terjed-el mind inkább az oppositio férfiai közt: hogy egyetlenegy út mellyen haladnia kell és lehet, ha véleményeit nyilván kimondja, a' többség számolásit megveti, és reményeit a' jövendőre nézve csupán az ország együttérzésébe helyhezteti. Ha az oppositio eképen ugyan azon utat követi, mint a' restauratio alatt a' 15 évi oppositio, lehetetlen végre nem győznie.

A' Moniteur Algérien Dec. 6dikán írja, hogy Bona őrizete (Algierban) mult Nov. 20dikán Constantine beije seregéből 150et vágott-le, 150t fogságba ejtett, sok lovat, öszvért,

fegyvert, hadi bútort és 10 ezer darab barmot elfogott, mellyek a' Selma nemzetségnek visszaadattak, minthogy tőle hajtattak-el. A' sereg vezérlését Voirol general helyett Rapatel general vette által. Algierban a' tiszthatóság felszólítást intézett a' szülékhez, hogy gyermekeiket tanítassák; több rendeletek 's parancsolatok bocsátattak közre a' vadászat, utazók, szökevények befogadása és éjjeli kóborlók iránt.

BELGIUM.

A' Moniteur Belge Decemb. 9dikén közli Francziaország és Belgium közt kötött azon egyezést, melly a' vétkesek költsönös kiadását illeti.

A' senatus Dec. 21diki ülésében Pelichy báró felszólítá az igazság ministerét, hogy mielébb törvényjavallatot készítsen a' párviadal ellen.„Hadseregünknél, úgy mond, csak a' mostanában történt szomoru esetek is eléggé mutatják, mennyire szükséges e' törvény. Midőn katonáink vére gyakran ál becsületérzés vagy más hitvány ok miatt kiontatik, valljon mellyik polgár nem igyekeznék e' szörnyü ostornak gátat vetni? De különösen a' törvényhozásnak kötelessége a' gonoszt kiirtani, melly az erkölcsiséget és társaságot rongálja, melly bennünket a' durvaság korába taszítana-vissza, 's az embert baromhoz tenné hasonlóvá. Valjon nem lehet-e azt fájlalni, ha illy csatában omlik-ki vitézeink drága vére, mellynek csak a' hazáért és királyért kellene ki folyni! Én, nem félvén attól hogy gyávasággal rovatom-meg, bátran merem mondani, hogy a' bajvívó nem mindég a' legbátrabb, 's a' ki ügyességébe bízik, gyakran hátrál az ellenség golyóbisa előtt. Engedjék-meg az urak ezen állításom támogatásául a' nagy Condé feleletét felhoznom, mellyet ő bizonyos tisztnek adott, ki őt azon szín alatt, hogy vele rosszul bánt, különös párviadalra hívta: „Uram, mondá Condé, a' mi életünk nem magunké; vérünket csak a' hazáért 's királyért onthatjuk-ki. Holnap majd eligazítjuk a' pert; az ellenség várát ostrom alá vétetem, 's majd meglátjuk, mellyikünk leszen legbátrabb.“ A' vár megtámadtatott, 's Condé első lőn az ostromlásban. Itéljék-meg az urak, mellyik volt bátrabb.“ — Az igazság ministere válaszolá: „Én osztozom az érdemes senator nemes érzelmiben. Belgiumban és a' szomszéd országokban, igaz, zúgolódnak a' párviadal szomoru következései ellen; de úgy vélem, hogy a' fenálló törvények elegendők azoknak meggátlására, 's én már adtam-ki parancsolatot a' bajvívók megfenyítése iránt. Az érdemes szónok elesmerte, melly nehéz e' tekintetben törvényt hozni; Francziaország törvényszékei azt ítélték, hogy a' büntető törvénykönyvet nem alkalmaztathatni a' párviadalra; új törvényjavallat készítetett; de ez is ülésről ülésre halasztatik, 's temérdek akadályokra talál. Hazánkban megítéltettek a' bajvívók. E' tárgyban, jól tudom, igen különbözők a' vélemények, hanem e' kérdés nem sokára a' cassatio törvényszék elibe jövend, melly ha azt ítéli, hogy törvénykönyvünk hijános a' párviadalra nézve, haladék nélkül javallatot fogok a' kamara elibe terjeszteni; de erre, úgy hiszem, szükség nem leszen, a' minek én örülök, mert a' törvényhozás, különben is sok munkával lévén halmozva, e' tárgyat csak későn vehetné tanácskozás alá.“

A' képviselő házban indítvány tétetett az iránt, hogy az országgyűlési követek nyilvános szertartások alkalmával valami megkülönböztető jegyet viseljenek. A' vizsgáló biztosság 42 szóval 38 ellen azt határozá, hogy illyetén különböztető jegy legyen egy ezüst csillag három színü zománczos foglárral 's e' körűlírással: „Képviselő“ A' csillag alatt a' képviselő neve 's állapotja legyen olvasható.

GÖRÖGORSZÁG.

Azon Samioták, kik Görögországba költöztek, visszatérének ismét Samosba, miután nekik a' sultán nem csak bocsánatot ígért, hanem lefoglalt javaikat is visszaadta. Bajor királyi követ Gasser és regensségi tag Heideck urak már Novemberben elutaztak Görögországból. Prokesch úr, ausztriai cs. k. követ Nov. 17dikén váratott Naupliába; két titoknoka már 16dikán ide érkezett. — Az öreg Kolokotroni veszedelmes betegségéből lábbadozni kezd. Az utóbbi felkelés miatt perbefogottak közűl többen halálra ítéltettek, de ezeknek egy része kegyelmet nyert király ő Felségétől; sokan számos évi fogságra büntettettek; mások szabadon bocsátattak. —Madagascar angol fregat Nauplia kikötőjéből nem rég Angliába tért-vissza. — Athenébe már költözösködik a' kormány. Gróf Armansperg egészsége javult; az ország csendességben van. Nov. 16diki levél Naupliából írja mindezeket.

TÖRÖKORSZÁG.

Alexandria, Nov. 15dikén. A' vice király nem rég alsó Aegyptusba utazott, megszemlélni

az ott kezdett munkálatokat. Innen Cairóba megyen, hogy ott is a' földmivelési dolgozásokat jelenlétével fölelevenítse. Marmont marsal kis ideig Cairóban mulatott, 's szándéka volt Suezt, az idumai félszigetet, Sinait és Kosseirt beutazni, 's Alexandriából ismét Europába hajózni. Midőn az aegyptusi seregek Moreát elfoglalták, Alexandriának alig volt harmincz tapasztalatlan hajó építő ácsa: most már van nagy tengeri fegyvertára, jól gyakorlott hajós serege, melly Franczia-országban és Angliában nevelt tisztek által vezéreltetik, sőt tengeri oskolája is. A' hajós sereg egy admiralt, 1 viceadmiralt, 1 contreadmiralt, 15 ezredes főhadnagyot számlál. Mehemed Ali fijai mind hadi szolgálatban neveltetnek. A' 11 esztendős Said Bei Jean d' Acre admirali hajón, mint másod rendü kadet, a' syriai tengerre evezett; franczia és persa nyelvre tanítatik; rajzmester és hajózási tudományok tanítója Europából váratnak, 's bizonyos Carey nevü már meg is érkezett Alexandriába, ki a' herczeget több európai nyelvekben is fogja oktatni, 26 kiválogatott ifju tanuló társával együtt. A' Latakiában 's vidékén kiütött lázadás mindjárt kezdetében elfojtatott. A' Nilus árkának kiigazitásán mintegy 12 ezer ember folyvást serényen dolgozik. Ha e' folyó áradásának regulázása véget érhet, akkor Aegyptus olly virágzásra fog jutni, mellynek következéseit felszámítni lehetetlen. A' vice király ugyan mindent elkövet e' czél elérésére; nem rég Brunel urat, a' Themse-tunel híres építőjét is meghívta, menneel egy vagy két hónapra Aegyptusba, 's e' vállalat iránt a' hely színén adjon neki tanácsot, vagy ha maga nem mehet, küldene olly ügyes férfit, kihez ő teljesen bízik. E' gondolatra Marmont marsal vitte Mehemed Alit. A' Nilus regulázását a' Cairo és Suez közt épitendő vasút fogja befejezni; mert ez által India Europával összekapcsoltatik, 's a' kereskedés olly gyarapodást veend, mellyet tíz év előtt álmodni sem lehetett. A' világ e' két része közti gyorsabb közösülést azonban egy angol társaság az Orontes és Euphrates öszvekapcsolása által akarja eszközölni, melly czélra Antiochián felül 67 mértföldnyi csatorna fogna ásatni. Bassora és Bir közt az Euphratest már be is hajókázták, 's nagy részint hajókázhatónak, az itt ott lévő akadályokat pedig könnyen elháríthatóknak találták.

Alexandriában November végén kiütött a' döghalál (pestis) 's hírtelen a' város minden részeibe elterjedt. Az első döghaláli esetek az 1, 4, és 6 számu lineahajón és Behera fregáton adták elő magokat. Az egész város a' legnagyobb rémülésben volt, és a' kormány, mint a' tehetősebb törökök is szoros előrendszabásokhoz fogtak. Minthogy e' veszély mintegy 12 esztendő óta megkímélte Egyptomot, köz volt a' gyanu, hogy mostani megjelentével iszonyu pusztításokat viszen végbe, melly félelmet a' szegény nép-osztály nyomorusága csak erősebbé teheti. — Az aegyptusi hajó-sereg Sudába (Candiában) megy telelni. Mehmed Alinak egy gőzhajója Syriába indult, hogy onnét Ibrahim basát Alexandriába hozza; attya Kairoban várja őt. Ibrahim nem igen sokáig fog Aegyptusban mulatni, hanem minél elébb Damaskusba tér-vissza. — Az ausztriai cs. k. fő consul Aegyptusban, Laurin úr, ki Veneto cs. k. briggen Nov. 25dikén indult Smyrnából Alexandriába, az ellenkező szél miá még Dec. 4dikén Tschesme előtt volt.

OROSZORSZÁG.

Jerusalem püspöke, a' Moskauban tartózkodó Tabori érsekhez, Jerofeihez, Konstantinápolból 1834 Aug. 21dikén küldött levelében ezeket írja: Ismét új, váratlan nyomoruságok látogattak-meg bennünket, kedves rokonom. Jerusalemből jelentik, hogy az arab lázadás, pusztítás, éhség és más veszélyeken kívül mult Majus 23dikán három egész perczig folyvást tartó iszonyu földrengés volt. A' szent sír egyházának kő boltozatja majd beomlott. A' Sawa klastrom egyháza két felé repedt, mint egykor Salamon templomának kárpitja; két tornya pedig egészen ledűlt. Szent Bethlehem és a' szent kereszt klastroma is sok helyen megrepedezett. E' váratlan szerencsétlenség leírhatatlan szomorúságba ejté ottani rokonainkat. Oroszország alig nyujtott reményt a' jerusalemi adósságok megkönnyítéséhez, mellyek a' szent sírt az égés, pusztítás és hosszas háboru miatt terhelik, 's ímé ismét új seb ejtetett rajtunk, melly ellen nem tudunk orvos szert találni. Valóban, kedves rokonom! mi most feletteb szomoru állapotban vagyunk, 's a' jerusalemi klastromokat magunk erejével fen nem tarthatjuk, ha csak a' büntető de ismét kegyelmes, emberszerető és irgalmas Isten könyörülő szemekkel nem tekint bal sorsunkra, 's megfoghatatlan végzései által sulyos terhünket elviselhe-

tővé nem teszi. Tudjuk, mennyire szomorítják kedves rokonunk szívét e' gyászos tudósítások, de ezeket részint azért közöljük vele, hogy bánatunk ez által is enyhüljön, részint pedig azért, hogy Oroszországban a' szent sír minden igaz tisztelőinek tudtára adván, buzdítsa őket a' szent helyeknek gazdag felsegítésére.

Marmont marsal, az Odessai Journal Alexandriából vett tudósításai szerint, Konstantinápolt elhagyván, Smyrnát, Chiost, Scalanovát, Ephesust, Samost, Miletumot, és Rhodust meglátogatta; Bairuthnál Syriába lépvén, a' Libanon és pusztán keresztül ment Damascusba; innen délfelé a' Tabarieth tón és Jordanon általkelvén, Nazarethen és Napluson keresztül Sept. 15kén Jerusalembe érkezett, 's Ibrahim basa is oda ment látogatására. Jaffában hajóra ülvén Oct. 4dikén Alexandriába jutott; Mehemed Alitól megkülönböztetéssel fogadtatott, 's az ő palotájában 6 napig veszteglett. A' vice király Cairóba útazott, hogy nagy vendége számára ott különös palotát készítessen-el. Cairóból Nubiába fog a' marsal utazni, onnan pedig a' veres tengeren túl.

NÉMETORSZÁG.

Schiller emlékére Oroszországból 1,400 forint küldetett. A' thrónörökös nagyherczeg ő cs. Magossága is résztvett testvér-hugával együtt az aláírásban. — A' Freiburgi fő oskola tanuló ifjúságának száma most 445; kik között 115 theologus; 82 törvényttanuló; 155 orvos-tudományt hallgat; 93 philosophus. E' fél évi tanulóság száma 11el több, mint vólt a' nyári fél esztendőben. Schweizból is szép számmal érkeztek. Az universitas prorectora Zell professor. — A' Müncheni fő oskolában tanulók száma 1433.

Marquis Ficalhao és visconde de sa da Bandeira portugáli pairek Münchenbe érkezvén, bajor király ő Felségénél Decemb. 28dikán udvarláson voltak.

SPANYOLORSZÁG.

Zumalacarreguy a' D. Carlos hadministeréhez küldött tudósításában azt írja a' Sorladai ütközetről: hogy az ő vesztesége igen csekély; holtak és sebesültek száma öszvesen csak 70; az ellenségből los Arcosban 300 sebesült fekszik; halottjainak temetésével pedig egész nap foglalatoskodott.

December 15dikén Cordova és Oraa ujonnan megtámadták Zumalacarreguyt, de a' megtámadás a' Christinosok kárával végződött, kik Estellába vonultak-vissza.

Cordova Dec. 15dikén Arquija hidját háromszor támadta-meg, 's ugyanannyiszor nagy veszteséggel veretett-vissza serege. A' tűzelés három egész óráig tartott, 's e' közben az éj is bekövetkezvén, a' christinosok los Arcosba vonultak-vissza. Míg Cordova az említett hidnál harczolt, az alatt Oraa 2500 emberrel Lanz völgy felé nyomult, hogy Zumalacarreguyt hátulról támadja-meg, de egy alavai batalion utját állotta, 's Zumalacarreguy meghallván e' részről a' lövöldözést, nehány batalionnal hirtelen ott termett 's Oraa csapatját szélyel verte. A' carlisták hadi jelentése szerint, a' királyné serege e' napon 2 ezer embert vesztett volna, de ez csak carlistai nagyítás. E' csata még el nem dönti a' téli táborozást, de ha Mina erősebben nem lát a' dologhoz, rövid időn ő sem leszen egyéb, mint Rodil követője, a' szó legszorosabb értelmében.

PORTUGALLIA.

Az Albion (ángol tory-ujság) szerént az ángol ministeri változás és a' Madridból érkezett szomoru hírek megrettenték a' Pedroistákat. Christina királyné segítséget kér Portugaltól 's ennek magának is spanyol segítségre vólna szüksége. A' királyné férjhez-adásával igen siettek a' Portugalok, félve Anglia ellenvetéseitől. A' patriarcha adott dispensatiót; mi eddig hallatlan vala. E' házasság nagy szerencsétlenségre vezet; törvény ellen van 's csupán szövevény következése. A' constitutio nyilván tiltja az uralkodó királynénak idegennel való egybekelését, de mit gondolnak ez emberek a' constitutioval? — A' miguelisták szembetünőképen üldöztetnek. A' fogházak tömve vannak. Több angol katonák is, kik zsóldot 's ruhát nem kapván, elhányták fegyvereiket, bezárattak. Egy fregát Braziliába küldetett azon fenyegetéssel, hogy ha ama birodalom nem fizeti-le Portugalnak adósságát, ellene (Brazilia ellen) haderő fog készítetni. Bragában, Elvasban nyugtalanságok mutatkoznak.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 *szám.*

3.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Januárius 7-kén 1835.

Figyelmeztetés.

Hogy a' „Hazai 's Külföldi Tudósításokat"

és a' velök járó mellék-lapokat minden rendü 's rangu érdemes Olvasók a' felvirradt 's szép reményekkel bíztató 1835 elején is folyvást 's példány-hijány nélkül kaphassák, tisztelettel kérem: előfizetési rendeléseiket akár a' cs. kir. posta-hivataloknál, akár egyenesen hozzám küldendő becses leveleik által minél elébb megtenni méltóztassanak. A' nyomtatási tetemes köl cség fölösleg számu példányokat nyomtatni nem enged. Előfizetési ár félesztendőre postán 10 ; helyben boritékban 9, boriték nélkül 8 for. v. cz. Költ Pesten Januárius 1-jén 1835.

Kultsár Istvánné,

kiadó tulajdonos. (lakása van Zöldkert-utcza 498dik szám alatti saját házában.)

(1) Határnapi idézés. A' nagymélt. m. k. Helytartótanács' parancsolatjából köz hírül tétetik a' következő edictalis citatio:

St. Andrae Alsó Austriai uradalom, St. Andraei születésű szolgálatból kilépett nyugpénzes cs. k. tiszt *Beck József* urat, kinek mostani tartózkodása helye nem tudatik, öt testvérei kérésökre ezennel figyelmezteti, hogy az elmult esztendei November 2-kán végrendelet hátrahagyásával meghalálozott attyának *Beck Józsefnek* néhai St. Andrae uradalombéli főerdőmesternek hagyománya iránti tárgy 1835-diki Februárius 19-kén reggeli 9 órakor fog az itteni tisztség' irószobájában Herzogenburgban felvétetni. Mivel tehát az ő jelen lakása nem tudatik, és netalán a' cs. k. örökös tartományokban nincsen is, az ő költségére Herzogenburgban lakó Zeilner Ágoston justiciarius ur curatorává tétetett, kivel ezen tárgy törvényes szabály szerint el fog intéztetni. *Beck József* úr tehát vagy az ő maradéki e' jelen hirdetés által olly czélból figyelmeztetnek, hogy minden esetre jókor magok megjelenni, vagy a' kirendelt curatornak jussokról szólló irományaikat általadni, vagy más ügyviselőt választani 's ezen törvényszék előtt megnevezni, 's általjában mindent olly törvényes és rendes úton béavatkozni ne terheltessenek, melly örökösödési jussoknak hasznos lehet, ellenkező esetben az elmulasztásból eredhető következéseket ön maguknak tulajdonítsák. *St. Andraei alapitványi uradalomban*, November 17-kén 1834 *Buchfelder* F. Törv. és Főtiszt. (Justiz. und Oberbeamter.) (3)

(3) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből az alólirt királyi beneficiumok, mellyeknek mostani haszonbérleti ideje 1835-diki Aprilis 30-kán telik-ki, 1835-diki Januárius 26-kán a' szokott reggeli órákon az O Budai kir. kam. praefectoratus irószobájában tartandó nyilvános árverés útján három esztendőre újonnan árendába fognak adattatni, úgymint:

a) A' vadászat jussa a' Budaeörsi és Budakeszi határokon.

b) A' Budakeszi vendégfogadó mészárszékkel 's a' hozzátartozó $27\frac{1}{8}$ hold szántófölddel, $4\frac{4}{8}$ hold réttel és $1\frac{1}{4}$ hold házikertel együtt.

c) Vendégfogadó a' csiki pusztán közel Budaeörshöz, melly az úgy nevezett mészáros úton fekszik, a' hozzátartozó $10\frac{4}{8}$ hold szántófölddel.

d) Csapszék a' Monostori dűlőn a' Dunakeszi dunai általjárásnál.

e) A' visegrádi egy járású szárazmalom a' Lapentzbachi völgyben.

Első Félesztendő. 1835.

A' haszonbérleni kivánók meghívatnak, hogy a' fent nevezett napon és helyen a' megkivántató dolgokkal felkészülve megjelenni ne terheltessenek. Az árenda feltételeit elébb is megtekinthetni a' nevezett irószobában. Későbbi ajánlatok nem fogadtatnak-el. Budán December 23-kán 1834. (3)

Petrózai Trattner és Károlyi

Könyvnyomtató-intézetében uri útcza 612. sz. (vagy a' Párisi útcza irányában) éppen most jelent-meg:

Museus travestált Regéi

honosítá STAUT JÓSEF, cs. kir. Felhadnagy. I. Kötet: 1) A' három Testvérekről szóló Év-könyv három könyvben. 2) Ludmilla, vagy a' Viszográdi kis Asszony. 3) Szilágyi Apródjai. Ezen mulattató Nép-Regéket a' Szerző magyar köntösbe öltöztetvén czélja az vala, hogy az által a'mulattató magyar munkák számát szaporítsa-'s az olvasó Közönségnek időtöltésére nyujtsa ezt a' maga nemében igen interessáns, 's meglepő és mulattató Regék gyűjteményét. Ára az első kötetnek borítékba kötve 30 kr. ezüstpénz.

(1) Ház-eladás. Pesten, az országúton a' botanikus kert általellenében, k. Tan. és Prof. Schedius háza szabad kézből eladó. Eránta értekezhetni a' tulajdonossal magával. (3)

(1) Hirdetés. Sz. k. Pest városának urak útczájában 430-dik, nem külömben Ferencz külső város soroksári útczájában 117 és 118-dik számokkal jegyzett, 's néhai báró Laffert Vincze örököseit illető házak, f. 1835d. eszt. Január 30-kán reggeli 10 órakor a' Telek-birói hivatalban, hol a' feltételeket előre is megtudhatni, árverés útján elfognak adatni (3)

Bécsben a' pénzfolyamat közép ára Januárius 3-kán, 1835.

5 pCentes Status kötelező Leveleké	99 11/12 for	Bécs városi Bankó kötelező	2 1/2 entes 58 17/17 —
4 pCentes — — — —	91 3/4	Kam. pCentes kötel. —	2 1/2 — —
1820-diki Status Lott. 100 forint —	—	Bank Actiáké — — —	—
1821-diki Status Lott. 100 forint —	—	Cs. arany pCt. agio — — —	—
1834-diki Status Lott. 500 forint —	562 1/4 —		

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835 be

Jan. 4-dikén	2 Láb, 6 Hüv. 0 Von.	— 5-kén	2 Láb, 7 Hüv. 0 Von.
— 6-dikán	2 Láb, 10 Hüv. 0 Von.	— 7-kén	3 Láb, 2 Hüv. 0 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Januárius 5-kén 1835. Váltó Cz.ban, Pozsonyi mérő

	tiszta fr.	tiszta kr.	középszerü fr.	középszerü kr.	alabbvaló fr.	alabbvaló kr		tiszta fr.	tiszta kr.	középszerü fr.	középszerü kr.	alabvaló fr.	alabvaló kr
Tiszta búza	—		—		—		Zab	4	— 30	4	— 20	—	
Kétszeres	—		—		—		Kukoritza	5	— 20	—		—	
Rozs	—		5	— 50	—		Köleskása	—		—		—	
Árpa	5	— 10	—		—		Köles	—		—		—	

4. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Boldog-Asszonyhó' 10dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. k. Felsége az Erdélyi kir. Kanczelláriához intézett legfelsőbb határozata által Kükülló vármegye eddigi főjegyzőjét, Nagyváradi Pásztohy Ferencz urat az Erdélyi kir. Kormányszék tisztlb. titoknokává méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. k. Felsége December 31dikén költ legfelsőbb határozata által követségi tanácsos Báró Neumann Filep urat hosszas és kitüntetett szolgálatinak tekintetéből cs. k. udv. tanácsossá méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Pozsony Januar 6dikán. Az ország Rendei ünnepi szertartással zárták Dec. 31dikén a' lefolyt 1834dik esztendőt. A' fő tábla t. i. szokott öszvegyűlése helyén nemzeti fénnyel fogadá cs. k. Főherczeg Nádorispány ő Fenségét, 's Országbíró Gróf Cziráky Antal ő Excjának lelkes szónoksága mellett kedvelt előlűlőjét örömmel üdvözlé. Nádorispány ő Fensége, kit minden igaz hazafi méltán szeretve tisztel, vele született kegyességgel visszonozá a' Főrendek szíves tisztelkedését. Ezután az alsó táblától érkezék fényes küldöttség, melly a' Főrendeknél ó és új évi üdvözlését teljesítvén, elegyes küldöttség neveztetett Nádorispány ő Fensége fenséges hitvesének Maria Dorottya Főherczegasszony ő k. Magosságának üdvezlésére, melly alkalomnál az ékes beszédü Váczi Püspök ő Excja teljesíté lelkes magyar beszéddel szónoki tisztét. E' tisztelkedések végeztével a' T. KK. és RR. a' Duna szabályozását illető felírási javallatot fogadták-el; a' fő tábla pedig az urbéri 7dik czikkely felett tartá tanácskozásit és határozá: hogy az úriszékek ujonnan javallott szerkeztetése a' törvényes tárgyu munkálatra halasztassék. — 1835 Jan. 2dikán először kerületi ülés tartatott, melly az urbéri 8dik czikkely eránt küldött főtáblai viszonüzenetre készíte feleletet. Délután egy óra kor következett a' 273dik országos ülés, mellyből a' fő tábla az urbéri hat első czikkelyre küldött észrevételeket a' KK. és RR. táblájához; hol azok felolvastatván, közírásra adattak. Január 3dikán ezek felett kerületi tanácskozás tartatott, 's az alsó táblai Rendek előbbi határozataiknál maradtak. 10 órakor kezdődött a' 274dik országos ülés egyedül a' Méltóságos Főrendeknél, kik a' VIId. czikkely 2—7 §§ait fontolgatták.

Első Felesztendő.

Nemzeti Casinoi figyelmeztetés.

A' nemzetí Casinoi alkotó szabályok 6dik pontja szerint a' téli közülés f. e. Januar 25dikén reggeli 10 órakor változhatatlanul fog tartatni. Ezen ülés tárgyai ezek: a) az intézet mostani állapotjáról az igazgatók és választottság által teendő jelentés. b) az uj igazgatók és választottság kinevezése. c) a' Casino további fentartására 's emelésére szükséges intézvények. A' részes urak ezennel megjelenni kéretnek. Pest Januar. 6dikán 1835. Pregardt János m. k. Igazgató.

Kolozsváratt. Az 1835dik esztendő első napja derültével, ezen városban létező minden vallásuak harangjai az Úrnak házába szóllíták a' keresztyéneket, hogy meggondolván az idő sebesen haladó árjától ellenálhatatlanul magával sodró emberi változékony sorsot, igy az ezen feljül a' magossban szabadon — az egésznek javára munkáló jóltévő mindenható isteni erőt, boruljanak-le a' Mindenható előtt, 's az idő fekete fátyolától burkolt sötét jövendőre esedezzenek áldást szeretett fejedelmekre, annak egész házára, e' hazára, 's annak minden rendü békes polgárira. A' különböző hitü, de a' szeretet lelkétől egyesült keresztyének önnön szertartásaik szerént az Isten házában végezvén buzgó imádságaikat, siettek — mit a' Mindenható előtt szeretett fejedelmekért belső meggyőződésből tettek, azt külsőképpen is annak fennséges rokona, 's országgyülési biztosa főherczeg Ferdinánd királyi fennsége előtt kijelenteni. Az erdélyi nagy méltóságu kiralyi Kormányszék, a' törvényesen bévett négy vallások papjai, minden oskolák ta-

nitói képekben erdélyi r. catholikus püspök csik tusnádi Kovács Miklós úr ő exja vala tolmácsa a' legjobb fejedelem, 's annak egész háza iránt viseltető hálás érzéseknek, mellyeket főherczeg kir. Fennsége kegyes részvéttel fogadott, 's azoknak ő Felségével leendő hív közlését igérte, a' tanítói karra nézve különösen kijelentvén az ő Felsége atyai szívén mennyire feküggyenek a' haza boldogságára olly mélyen béható nevelési 's tanítói intézetek. Több különböző hivatalok, mint cs. kir. katonai tiszti-kar, várasi tisztség végezvén alattvalói hódolási kötelességeket, ugyan e' czélra az ország Rendeit (rendes elnökjök f. szilvási Nopcsa Elek ő exja betegsége miatt) a' jelen volt főispányok közt hivatalára nézve idősb thorda vármegyei főispány ábrahámfalvi Ugron István úr vezette-fel országgyűlési biztos ő királyi Fennségéhez, holott is a' tisztelt szónok úr magyar nyelven tartott beszédében kifejezvén e' haza országosan egybegyűlt RRnek forrón szeretett 's tisztelt fejedelmek 's az egész ausztriai uralkodó ház iránt viseltető tántoríthatatlan hivségeket, 's tisztelettel teljes szereteteket, kijelenté a' RRnek az iránti örömöket, hogy szerencséjek van köteles alattvalói hálás érzéseket, szeretett fejedelmek rokona 's kir. biztosa ő királyi Fensége által, fejedelmek királyi zsámolyához juttathatni. Ő kir. Fensége magyar lovas generalisi öltözetben, kamarásától 's kíséretéhez tartozó cs. kir. katonai tiszt uraktól körülvéve, kegyesen fogadta a' RR. kinyilatkoztatását, 's kijelenté, hogy annyival örömestebb teljesíti a' RR. kívánságát, mivel mindeg élete legszebb pillantatai közzé számlálta azokat, mellyekben szeretett fejedelmét az iránta viseltető alattvalói hívségről 's szeretetről tudósíthatta. Valamint a' több tiszti karok így a' RR. idvezletét is hármas harsogó éljen követé.

A' mult, az az: 1834dik esztendőben esővíznek, melly a' kolozsvári csillag vizsgáló torony körül, egy quadrat lábra esett, mennyisége e' következendő:

Januariusban 162 kub. hüv., Februariusban 5, Martiusban 317, Aprilisben 305, Majusban 232, Juniusban 210, Juliusban 430, Augustusban 1319, Septemberben 134, Octoberben 625, Novemberben 71, Decemberben 98 k. h. Mind öszve 3908 kubik hüvelyk, az az: 48 kupa, és 3 fertály, mivel egy kupába 80 kub. hüv. mégyen. — Hogyha ez a' víz a' földszínén maradt volna, 2 láb. 3 hüv. és 1 lin. magosságu lett volna. (Innen kitetszik, hogy 1834dik esztendőben egy quadrát lábra $12\frac{1}{4}$ kupával több esett, mint 1833ban).

Levegőmérőnek (barometrumnak) legnagyobb magossága volt 28 hüv. és 4 linea, Feb. 1. 16. 18 Mart. 2 Oct. 5 és December 28. Legkisebb 27 hüv. és 2 linea. October 19 és 24ben és így középső 27 hüv. és 9 linea.

Hévmérőn (thermometrum Reum) zeruson alól legnagyobb gradus volt — Januarius 14. 17dik zeruson feljül + 25. Julius 14. 19, 20 és 21 E. H.

Pesten a' mult 1834ben született 2993 fiu és leány gyermek; házasságra lépett 615 pár.

Pozsonyban a' Sz. Márton egyház kebelében a' lefolyt 1834ben meghóltak 952en; születtek 859en; házasságra lépett 207 pár.

Nagy Szombat, Dec. 26dikán 1834. Az itt három év óta fenálló kis gyermekeket ápoló intézet tegnapelőtt űlte harmadszor a' szent karácsonyünnepet. A' gyermeki ártatlanság könyörgései 's énekléssei, egyesűlve a' jóltévőkéivel; olly ajándékok kiosztása, mellyek a' számos gyámolatlan gyermekeket az idő zordonsága ellen megóvják; a' megajándékozottak hála- és örömérzelmeik; a' gyermekeik testi és erkölcsi megtartásán örvendő szülék hálálkodásai, és e' nemes tettek tanúinak örömérzetei bélyegzék az ünnepet, melly fénye és czéljánál fogva szemet és szívet gyönyörködtetett. Hála és idvesség azoknak, kik elmés rendeletök és bő adakozások által illy méltóképen űlték-meg a' világ Idvezítőjének születés napját, 's ezen szavait: „Legyetek jóltévők és szánakozók minden embertársaitok iránt különbség nélkül" tettel követték!

Solna Dec. 14dikén. Hazánk több helyeinek szomoru sorsa, mellyek a' gyuladások miatt szenvedtek, Dec. 11dike estvéjén minket is meglátogatott. Városunk fekvése, egymáshoz szorított házai és a' víz szűke mellett könnyen elgondolhatni a' rémülést, mellybe a' lármaharang ejte bennünket, midőn jelenté, hogy egy kötélgyártó háza ég, mellyben a' sok kenderen és csepün kívül, szalonna, háj is nagy mennyiségben találtatott, 's mind ez a' lángok martalékjává lőn; e' felett szappanos szomszédja is gazdagon volt ellátva a' mesterségéhez kívántató zsírszerekkel. A' csendes idő mindazáltal egy kis vígasztalást adott, a' gyors se-

gítség, mellyet a' Csáky gróf közel fekvő Budetin várából küldött víz fecskendők, a' k. sóhivatal tisztjeinek, és a' Wallmoden gróf vasas ezredéből itt tanyázó legénységnek munkássága nyújtottak, éjfél tájban gátat vetett a' lángoknak, miután általok hat ház hamuba döntetett. Ma az isteni gondviselés és emberi segítség iránti hálától elfogódott kebellel sietett mindenki az egyházba imádni a' mennyei atyát, hogy a' nagyobb veszedelmet tőlünk elfordítá.

Zágrábi megyés Püspök, Alagovich Sándor úr ő Excja mult December 30dikán tartá Zágrábban, a' székesegyházban aranymiséjét. Ez második eset egymás után a' Zágrábi püspökszékben, mivel az elhunyt Verhovácz püspök úr is hasonló szerencsében részesült.

A' T. Kegyes Atyák Szerzetéből, melly Magyar és Erdélyországban 28 helyen igen kedvező sikerrel foglalatos a' hazai nevendékek tanításában, a' lefolyt 1834 alatt elhunytak 14en:u. m. T. T. Zimányi András, Váczy Glycér, Fridrich Xav. F., Tóth Albert, Buzna Lázár, Csepelyi Pál, Heisler Glycér, Szabó Ferencz, Szőllősy Elek, Sárkány János, Kresz Károly, Greschner Innoc. Mészáros László és Hanczkó János urak. Köztök az 50et haladták 8an, a' 70et hárman, T. Tóth Albert úr pedig 87 évü korában halálozott-meg. — E' felszámolhatatlan közhasznu Szerzetnek a' két magyar Hazában, közkedvességü Provinciálisa Főtiszt. Grosser Kereszt. János úr; provincialisi titoknok T. Jaeger Ferencz Salez; a' provinciale Consistorium assistensei: T. T. Sztankovits Miklós, Hegedüs Aloiz, Nagy Leopold, Spányik Glycér, Ugróczy Ferencz, Róth Mihály; consultorok: Szabó Elek, Tamásy Calaz. József urak.

Januarius 1ső napján Marczaltőn Várkonyi Gróf Amade Antal úr ő Excja, Marczaltőnek örökös ura, ausztriai cs. Leopold-rend közép keresztese, Sz. István magyar kir. jeles rend vitéze, belső titkos tanácsos, aranykulcsos, tek. Szala vármegye főispánya, 's királyi fő ajtónálló-mester életének 75dik esztendejében, nyálka-gutaütésben megholt 's Jan. 5dikén ön-kívánsága szerént Marczaltőn temettetett-el.

Sz. Fejérváron mult December 13kán elhunyt tudományával 's a' folyó országgyűlés alatt ékes beszédével magának nem enyészendő hirt szerzett Főtiszt. Májer József őrkanonok úr életének 50dik esztendejében. Kívánatos dolog, hogy a' boldogultnak mind nyomtatott, mind kéziratban lévő jeles beszédei együtt közrebocsátatnának. Béke hamvaira!

Budán December 31dikén egy jobb világba költözött-által néhai Báró Kulmer János, cs. k. valóságos kamarás, nyugalmazott general-őrnagy életének 73dik esztendejében. Januarius 3dikán katonai tisztelkedésekkel vitetett örök nyugvó helyére.

Az ausztriai nemzeti bank igazgatóságának híradása szerént a' közelébb lefolyt 1834 végével maradt még forgásban 23,763,563 forintnyi beváltó és anticipatioi papiros pénz.

A' pápai reform. Collegium pénzgyüjteménye, — melly eredetét egy kori theol. professzor, 's mostani superintendens főtiszt. Tóth Ferencz ur példás buzgóságának 's fáradhatlan szorgalmának köszöni, 's jelenleg az alulirottnak gondviselése alatt áll, — az imént lehanyatlott év vég hónapjaiban igen nevezetes gyararapodást nyere. Minekutána tudniillik megyei tiszti főügyész 's collegiumi inspector tek. Kocsi Sebestyén Gábor ur lelkes felszólítására Katona Imre táblabiró és fő adószedő ur a' mult Nov. 26kán 2 arany, 37 ezüst 's 36 réz régi és ujabb pénzekből álló gyüjteményét, mellyben többek között 1 Corvin Mátyás' aranya a' bold. Szűz és sz. László' képeikkel, 's a' gyűrűs hollóval, 2) IIdik Mátyás' ezüst talléra 1610., 3) IIIdik Ferdinand ezüst talléra 1656.,—4) Maximilian austr. főherczeg ezüst talléra 1617., — 5) Leopold ausztr. főherczeg ezüst talléra 1632., — A' reformatio első százados ünnepére 1617ben vert arany emlékpénz IIIdik Fridrik 's Iső János György szász választófejedelmek képeikkel, 's 7) egy ezüst Nero is találtatik, — ezen közintézet öregbítésére áldozta volna: a' példa tek. Pap János szolgabíró, és Felső-őri Cseresnyés Sándor megyei főorvos urakban nyomban követőkre talált, kik közül az elsőbb 10 ezüst 's 139 réz pénzből álló gyüjteményét, mellyben IIdik Lajos királyunknak 1518ban vert igen szép kis ezüst pénze is vagyon, az utóbbik pedig IIdik Ulászló ezüst tallérát szent László lovagképével, szíveskedett ugyanazon intézetnek ajándékozni. A' mit ezenneli szíves hálája mellett is köz tudomásra bocsátani kötelességének tartja Stettner György s. k. prof. 's a' pénzgyüjtemény őre.

)(

Pesten Januar 8dikán változó ideglázban örök létre szenderült néhai tek. Pély Nagy Johanna asszony, tek. Bernáthfalvai és Földvári Földváry Antal úrnak, több tek. vármegyék táblabírájának hitvese, életének 40dik esztendejében. Hideg tetemei az elhunytnak, tek. Pest vármegyében fekvő Péteri helységben szokott halotti gyászpompával takarítattak-el.

NAGYBRITANNIA.

Exeter püspöke az alatta lévő papsághoz Dec. 18dikán utasított levelében kijelenté, hogy ő, 's minden püspökök, szívből óhajtják a' tized kérdését elintézni; 's ha a' kormány e' czélra illő rendszabást javall, azt gyámolítani fogják; egyszersmind ellene mond az előbbi ministerium egyik tagjától került azon állításnak, hogy a' tized iránt több javallatok terjesztettek az egyház fejei elébe, de ezek azt mondták, hogy a' felső házban ellenök szegülnek, azért is a' ministerek hasztalannak tartották az alsó házban valamelly rendszabást keresztül vinni, melly a' felső házban minden esetre megbukott volna. „A' püspököknek, úgy mond semmi javallat nem tétetett a' tizedek iránt; mi sem jelentettük azt, hogy a' kormány rendszabását ellenzeni fogjuk, sem mást nem hatalmaztunk meg ennek nyilatkoztatására; és a' mennyire én tudom, nem is nyilatkoztatta azt ollyan, ki hivatalánál vagy befolyásánál fogva a' mi nézeteink organumának tekintethetnék." A' papi fenyítékre nézve állítja a' püspök, hogy azt javítani iparkodnak a' püspökök; sajnálva említi, hogy az 1833ki parlamenti űlés vége felé az akkori ministerek által e' tárgyban előhozott bill elenyészett 's többé más alakban sem jelent-meg. Az egyházi reformban késznek nyilatkoztatja magát mindenre, mi érett megfontolás után szükségesnek és czélirányosnak fog tekintetni. „Mi azonban, mond, nem vagyunk annak okai, hogy e' tekintetben még semmi sem történt. Az 1833diki űlés kezdetén a' korona első ministere jelenté a' parlamentben, hogy a' kormánytól e' fontos tárgyban közleményt várhatunk: az utolsó űlés végén szintilly jelentés tétetett. E' közlemény mindenkor készeknek talált volna minket kötelességünk teljesítésére, 's ezt felőlünk most is el lehet hinni." Levelét a' reménnyel zárta-be a' püspök, hogy az uralkodó egyház iránt behozandó minden rendszabás úgy leszen készítve, hogy az egyház szent ezélját, t. i. a' nép minden osztályainak lelki jólétét, elősegítse.

Sir Robert Peel következő beszédet mondá a' lordmayor által Mansion-Houseben adott nagy vendégségkor: „Uraim! Eltéveszteném e' gyűlés czélját, 's igen csekélynek tartanám jelentését, ha azt gondolnám, hogy ezzel csak némelly egyes személyek iránt akartak udvariságot mutatni. Azért is elhallgatom a' személyes benyomást, mellyet bennem ez ünnepies lakoma tőn. Az urak czélja kétség kívül a' volt, hogy e' fontos pillanatban a' királyt bizonyossá tegyék a' felől, miként alattvalóinak azon számos része, mellyet belátás, tekintet, gazdagság és az ország jólétének eszközlése tüntet-ki, kész a' fejedelmet alkotmányi előjusainak gyakorlásában gyámolítani, megtartván az alkotmány formáit és lelkét, - 's azon férfiakat kiket szolgáinak választott, nehéz kötelességök teljesítésében tetszésök által fölserkenteni 's bátorítani. Mi, úgy hiszem, nem azért gyűltünk ide, hogy egyes személyeknek bókolatokat tegyünk, sem azért, hogy valamelly párt diadalmát űljük. Az urak érzelmei, ha jól értem, megegyeznek polgártársaink legnagyobb részének uralkodó érzelmeivel. Senkise tagadja, hogy a' csendesség, melly az utolsó hat héti fontos történetek óta uralkodott az országban, minden várakozást felül múl. De én e' körülményt koránse úgy veszem, mint a' köz ügyek folyamatja iránti hidegvérüség jelét, sem úgy, mint annak bizonyságát, hogy akármelly ministeriumon 's emek akármelly rendszabásain meg fognának nyugodni. Tökéletesen általlátom én, hogy e' nyugodtság nem zárja-ki a' legnagyobb vigyázatot 's a' legerősebb elszántságot, ha a' szükség kívánná. E' csendesség olly kevéssé ellenkezik a' szabadsággal, mint az ocean lecsilapodta határtalan hatalmával. Ha a' nemzet véleménye magát határozott szavakban kifejezhetné, bizonyosan következőképen szóllana: „Megúntuk a' nyugtalanságot, hánykódást, melly a' magános életben élőket hivatásuk foglalatosságaitól elvonja, azokat ellenben, kik a' köz ügyeket vezérlik, nem tartozó kötelességeik teljesítésére, hanem egészen más dolgokra kénszeríti erejöket fordítani. Mi nem engedünk e' külső zaklatásnak, illy módon nem hagyunk magunkon uralkodni; kívánságunk az, hogy a' köz vélemény 's nemzet valódi czélzata törvényes úton és azon férfiak által nyerjen hatást, kik erre hivattak." Egyszersmind azt is hiszem, hogy a' köz vélemény e' nézettel egyezőleg illy formán nyilatkoztathatná-ki magát: „Midőn azt

kívánjuk, hogy a' kormány egyedül csak az ország jóllétének gyarapítását tartsa szeme előtt, ezzel azt akarjuk, hogy minden a' mi visszaélés gyanúja alatt van, nyomosan megvizsgáltassék, és ha nyugodt megfontolás után csakugyan visszaélésnek fog találtatni, eltöröltessék, először azért, mivel mi minden visszaélést önmagában gyűlölünk, másodszor pedig azért, mivel tiszteljük és szeretjük régi intézeteinket, mellyek a' visszaélés által elferdítetnek, 's hatásukban meggyengítetnek."— Ez, úgy látom, nem egészen helytelen kifejezése a' mostani köz véleménynek, 's én meg vagyok győződve, hogy egy ministerium sem állhat-fen, melly nem ezen okfőket követi tetteiben. Megesmerem a' korona előjusait, valamint azt is, hogy mindennek, ki magát nyilvános életre szánta, kötelessége a' korona szolgálatját felvállalni, ha erre felszólítatik, 's ez által saját okfejeivel ellenkezésbe nem jő; de e' mellett erősen hiszem azt is, hogy egy ministerium sem képes fenállani, ha a' köz vélemény által nem gyámolítatik, 's a' nemzet bizodalmát nem bírja. Uraim! Én nem értek egyet azokkal, kik a' mostani ministeriumot azért pártolják, mivel nem a' személyeket, hanem a' rendszabásokat tartják fontosoknak. Nem hiszem, hogy az ország bizonyos törvényekkel megelégedjék, a' nélkül hogy azoknak szerzőire figyelmezne 's azt meggondolná, micsoda emberek azok, kiknek agyából e' rendszabások erednek, 's a' kiknek kezei által végrehajtatnak. A' magános életben követett okfőt a' statuskormány minden ágaiban lehet alkalmaztatni. Nem az egyes rendszabások tekintete, hanem a' szerzőbe vetett bizodalom szül az ő tettei eránt bizodalmat. Éppen így van ez a' magános életben; nem azért bízunk valakibe, mivel ez vagy amaz tettét jóvá hagyjuk, hanem azért mivel az ő jólelkü akaratjáról és becsületes véleményéről meg vagyunk győződve. Így van ez minden foglalatosságban, például a' törvényes kérdésekben. Lyndhurst lordot és sir James Scarlettet ma nem az ő egyes tettökért fogadták az urak olly harsány tetszéssel, hanem azért, mivel őket igen jeles törvénytudósoknak esmerik,—mivel meg vannak győződve, hogy bírói itéleteikben mindég a' törvényt és lelkiesmeretök szavát fogják követni. A' hadi környületekben is hasonlóképpen van a' dolog. Emlékezzenek csak a' bizodalomra, mellyet ébresztett egy hős neve, ki az utolsó háborúban legnagyobb katonai dicsőséget szerze honjának. Valjon mi őrzött-meg bennünket a' változó szerencse ellen? nem a' seregek száma, nem az erős várak, sem az ügyes földmérők,—hanem azon bizodalom, a' britt katonák vitézségével együtt, mellyet egy varázsló, egy halhatatlan név támasztott. Ez új életet öntött a' gyáva katona lelkébe is, új erővel edzette-meg karjait. Most is, midőn a' kormány hirtelen megváltoztatott, az egész nemzet hallgatással tudatá bizodalmát azon férfi eránt, ki fejedelme felszólítására bátor volt a' kormányzás egész súlyát egyedül magára vállalni. Ez koránse azért történt, hogy majd az általa elővendő ez vagy amaz rendszabásban meg fognak nyugodni, hanem azért, mivel bizodalmat helyheztettek az ő bátor elszántságába, tiszta 's haszonnemleső honszeretetébe, iparkodásai őszinteségébe, indító okai egyenességébe, minthogy ezeket már jól esmerték azon férfi korábbi életéből, ki ez igen bajos időpontban haladék nélkül engedett fejedelme hívásának, a' nyilvános hatalmat általvette, 's az elvállalt hivatalról saját tanácsa következésében ismét lemondott. Ujolag mondom, uraim, ha a' köz ügyek kormányzói eránt bizodalom nincsen, ha igéretök megtartása 's az ország érdekeiről való gondoskodás iránt jelentett erős akaratjoknak hitelt nem adnak,—az általok elővendő egyes rendszabás jóváhagyása e' bizodalom nélkül semmit sem ér, 's arra építeni nem lehet. Mi bátorkodunk próbát tenni az iránt, hogy e' bizodalmat a' nemzettől megnyerhessük; de azt bizonyosan tudom, hogy ezt el nem érhetnők, ha hirtelen és meg nem fontolt biztosítást adnánk a' felől, hogy mindent el fogunk törleni, a' mi első tekintetre visszaélésnek látszik, ha köteleznők magunkat, hogy a' köz vélemény legelső felszólítására minden engedményeket megadunk, 's a' nemzeten fekvő minden súlyos teher közvetetlen megkönnyítését ígérjük. Kötelességünk a' sérelmeket és visszaéléseket megvizsgálni, és ha azok csakugyan sérelmeknek 's visszaéléseknek találtatnak, meg szüntetni; de ezt csak érett megfontolás után tehetjük, miután t. i. a' dolgot minden oldalról, 's az ország szövevényes viszonyaival, érdekeivel összeegyeztetve meghányogattuk. E' meggyőződés, e' megfontolás azért szükséges, hogy az orvoslásnak foganatja legyen 's a' visszaélés valóban eltöröltessék. Ha kérdik

tőlem, miért különös ígéreteket nem tettünk, 's egyes rendszabásokat miért ki nem hirdettünk, azt felelem, hogy még nem folyt-el egy hónap, mióta Romát elhagytam, 's ez idő alatt déli Europából kellett e' fővárosba visszautaznom. Lehetne-e gondolni nagyobb képtelenséget, mint ha en, mielőtt a' ministeriumnak ideje lett volna tanácskozni, a' kormány nevében olly kötelezettségeket vállalnék-el, mellyeket talán sohase lennénk képesek teljesíteni? Véleményem szerint mind az okosság törvényével, mind az igazsággal ellenkeznék illy úton indulnunk-meg; és ha ezt kívánó köz vélemény találkoznék, az nem erdemlené, hogy tetszésére vágyakodjunk. A' nyilvános hírlapokban már kijelentettem a' kormány szándékát 's czélzatait. Határozottan kimondom, hogy mi egy visszaélést sem védelmezünk a' helytelen nézetnél fogva, mintha a' kormány annak fenhagyásából valami hasznot húzna; sem a' sérelmek orvoslására fordítandó valamelly eszközt nem fogunk gátolni azon okból, mint ha az saját érdekeinknek ártana. Nagyon hibáznék az, ki azt hinné, hogy a' kormány valódi érdekeire nézve nem szükséges az ország jó vélekedését 's hajlandóságát a' sérelmek és visszaélések megszüntetése által megnyerni. Azonban nem akarom a' szemrehányást vonni magamra, hogy a' rendszabások mellett vagy ellen a' kormány szavát, 's némelly rendeletek elfogadását hirtelenkedve 's világosan kifejezvén, az érdekek tökéletes megfontolását és a' visszaélések minden oldalu megvizsgálását lehetetlenné tettem. Uraim! ismét mondom, hogy mi a' korona bizodalmát teljes mértékben bírjuk, 's különösen azon fogunk iparkodni, miként jó vélekedését 's bizodalmát megnyerhessük a' közönség azon osztályának, mellytől lehet a' köz ügyekben okos ítéletet várni, és a' melly a' viszaéléseket kiirtani kívánja, de olly módon, hogy az ország minden intézetei megmaradjanak 's függetlensége fentartassék. Ha a' nép nagy részének egyetértésében képesek leendünk, az alsó és felső ház független hatóságának fentartásával, a' visszaéléseket megszüntetni, úgy inkább várhatjuk, hogy erre czélzó rendeleteink jól fogadtatnak 's állandó foganatuk leend, mint ha erőszakos rendszabásokkal vaktában lépnénk-elő, 's e' rendszabások öszveütközésbe, vagy egyik statushatalom függetlenségének elvesztésébe kerülnének. Végre, uraim, még egyszer ismétlem azon megjegyzést, hogy tisztünk teljesítésében kitűzött czélunk, a' nemzet bizodalmát megnyerni; először azért, mivel ez legnagyobb jutalmunk lenne; továbbá azért, mivel ez a' kormányzásnak leghathatósabb eszköze. Mi erősen reményljük, hogy e' bizodalomban részesülni fogunk; ezen kívül még van egy más óhajtásunk, mellyet egy angol ministernek illő minden nyilvános alkalomkor kimondania, 's ez abban áll, hogy az Isten vezérelje és áldja-meg tanácskozásinkat, hogy általok az igaz vallás, e' nagy ország szerencséje, becsülete és jólléte gyarapítassanak."— E' beszéd nagy lelkesedéssel és harsány örvendezéssel fogadtatott, 's közben közben örömkiáltásokkal félbe is szakasztaték. Ezután a' lordmayor Wellington herczegről mondott dícsérő beszédet, 's poharát e' szavakkal köszönté-el: „Szerencsét és hosszu életet korunk nagy hadi hősének!" A' herczeg erre így felelt: „Sokszor részesültem már London ó városának tetszésében, de ez még sohase tett bennem olly mély benyomást, mint ma. Uraim! a' lordmayor hazánkért tett hadi szolgálataimra emlékezteté az urakat. Itt az urak asztala mellett látom űlni azokat, kik engem azon szolgálatokra képessé tettek, 's úgy érzem sohase fejezhetem ki nekik, és a' vezérlésünk alatt lévő katonáknak, milly nagy köszönöttel tartozom azért, hogy London ó város tetszésének e' jeleit nyerém. Kötelességem volt felvállalni a' hívatalt, mellyről a' lordmayor és tisztelt barátom olly ékesen szólottak. Biztosan reménylem, hogy az ország érdekei, míg őrizetemre valának bízva, semmi kárt nem szenvedtek (nagy tetszés). De e' reménnyel csak azért kecsegtetem magamat, mivel azon időszak alatt e' nagy város, sőt az egész ország többsége irántam bizodalommal viseltetett. Sohase felejtem-el a' vidám nyugodtságot, melly amaz idő alatt a' fővárosban uralkodott, 's a' mellyért mindég háladatos fogok lenni."—Még több poharak is ürítettek 's több beszédek tartattak, de minden politikai érdek nélkül. Éjjeli 11 órakor oszlott-el a' társaság.

Haddington gróf Irland vicekirályává, Ch. Wynn úr Lancaster herczegség kanczellárjává neveztettek, 's a' kormányi magos hívatalok már mind be vannak töltve.

A' király December 30dikán váratott Lon-

donba, melly napon kabineti tanács tartása után a' parlament eloszlatását illető határozatnak kellett kibocsátatnia. — Sir Goorge Cockburn a' Jóniai szigetek lord-főbiztosává (Lord Nugent helyére) van kijelelve.

FRANCZIAORSZÁG.

Orleans herczeg Vincennes vár őrizetét Gourgaud general kíséretében megszemlélte. Az 1834diki oskolák berekesztésére Congreve rakétáival új mód szerint új próbák, 's mosarakkal és ágyukkal gyakorlatok tétettek. A' congreve-rakéták ismét tökéletesítettek, 's szabad mezőn és kedvező téren valódi sikerrel fognak használtathatni. A' korona-örökös ez év folytában három tábori batteriát és egy gyalog bataliont percussiós puskákkal is gyakoroltatott. Régen kívántak már a' hadsereg közé olly rendszert vinni, melly a' kis fegyverek használatát minden környületekben megengedné. Köz tudomás, hogy a' gyalogság sokszor lefegyverkeztetett az esső miatt. A' nemzet, melly legelső fog percussiós (csapó) puskákkal táborba szállani, bizonyosan győzedelmeskedik közönséges puskákkal fegyverkezett ellenségén. De milly nehéz jó percussioi rendszert találni-fel, bizonyítja Burkusország, melly ez iránt igen sok próbákat tett, 's most már felhagyott vele. Francziaország még folytatja próbatételeit, a' puskák ismét új minta szerint készítetnek, 600 illy fegyver osztatott-ki, 's ezekkel tétettek Vincennesben is a' gyakorlatok, mellyek egész télen által fognak tartani.

A' Journal des Debats szerint Cowley lord a' franczia udvarhoz neveztetett angol követnek.

SPANYOLORSZÁG.

Espartero general Dec. 7dikén Bilbao mellett győzedelmeskedett a' carlistákon 's tetemes veszteséget ejtett rajtok; hanem a' királyné seregéből is 5 ember, köztök D. Juan Olivares ezredes, elesett, 60 megsebesítetett.

A' christinosok és carlisták közt Dec. 15kén történt csatát a' Sentinelle és Memorial des Pyrenées hírlapok is szintolly károsnak írják a' királyné seregére nézve, mint a' carlista jelentésben közöltetett, 's veszteségét holtakban, sebesültekben és foglyokban 1500 emberre számítják; Zumalacarreguy 1000 holtra és 767 sebesültre teszi ellensége veszteségét, a' magáét pedig mindöszve 147re. A' csatázás még Dec. 16 és 17dikén is folyt, 's az Indicateur de Bordeaux Dec. 21d. így ír róla: „Borunda völgyben, hol a' carlisták Dec. 12dikén megverettek, Dec. 15dikén újra megtámadtattak, e' pillanatban talán már eldőlt a' megválasztó ütközet. Az utolsó nap (Dec. 17.) hét óráig tartott a' harcz, akkor is az éj szakasztá végét, 's mindenik fél magának tulajdonítá a' győzedelmet. Annyi bizonyos, hogy öldöklő volt a' csata, 's mind a' két rész vallomása szerint 1000 holt borítá a' csatamezőt; hanem Dec. 16dika éjjelén 's Dec. 17dikén Mina 2 ezer emberrel ment a' királyné seregéhez, ide indult Vittoria őrizete, 's Manso is 3 ezer emberrel ide váratott. A' harcz folyt, 's közönségesen hitték, hogy Zumalacarreguynak, minden erős állása mellett is, végre futnia kell.“ — Eraso Dec. 12diki megverettetése után Aoizba vonult.

Mina general e' proclamatiót intézte hadseregéhez 's Navarra lakosaihoz: „Vitéz katonák, kik parancsolatom alatt ugyanazon nap sőt ugyanazon órában egyszerre harczoltatok, Sorlada és Unzue síkságain megmutattátok Európának, mellynek szemei rajtatok függnek, mit értek, 's mit tehettek, megmutattátok fenséges királynéinknak a' szerencse napjait, mellyeket vitézségtek és bátorságtok ígér nekik. Nagy örömet szereztetek fő generaltok szívének, a' szerencsétlen tévelygőknek pedig kimutattátok a' boldogtalan véget, melly reájok vár, ha a' szomoru tapasztalás ellenére is a' lázadó vezéreknek engedelmeskedni fognának, kik őket személyes nagyravágyásuk áldozatjaivá teszik. Köszönöm, bajtársak, fénylő magatok viseletét, 's a' regens királyné ő Felsége bő kézzel fogja érdemlett jutalmaitokat osztani. Folytassuk fáradatlan illy szépen kezdett munkánkat; adjunk hazánknak még sok olly dicső napokat, mint Dec. 12dike volt, 's majd áldását hinti fejünkre. — Navarraiak! Ti megvetettétek tanácsomat, 's ímé már teljesedni látjátok fenyegetéseimet. Sorlada és Unzue sikján ama napon legalább is 1500 makacs lázadó esett-el, 's e' szomoru sorsra fognak jutni mind azok, kik gonosz szándékukkal fel nem hagynak. Szerencsétlenek! mit reményletek azon tartományotokban idegen tyrannustól, ki atyáitokat, gyermekeiteket, testvéreiteket 's örököseiteket változó kedvének 's gőgének áldozza-fel? Vitéz katonáim Zumalacar-

reguynak majd megadják a' magáét; ne kövessétek őt, gyűljetek az alkirályhoz, a' ti földitekhez és testvértekhez; én megszabadítlak, megoltalmazlak titeket 's békességet szerzek nektek. Becsületszavamat adom zálogul, mellyet hasztalan sohase zálogosítok-el, mint Sorlada és Unzue síkjai bizonyítják. Elenyésztő háborút hirdettem minden makacsoknak, 's csak egy nap is 1500 enyésztetett-el közülök. Ha titeket is illy sors érend, magatok lesztek okai. Pamplona főszállásón, 1834 Dec. 16dikán. Espoz y Mina."

A' procuradorkamara Dec. 13dikán fogott a' civilliste vitatásához, 's azt Dec. 17dikén végezte-el. A' regens-királyné 's két leánya civillistája 42 millio reisben (10 mil. franknál valamivel több) állapítatott-meg, melly summa a' biztosság által javalltatott, 's a' kormány által elfogadtatott. A' Dec. 17diki ülésben a' 42 millióból 28 millio személyesen a' királynénak rendeltetett 81 szóval 43 ellen. Ez ülés egy közbe jött különös eset által igen nevezetessé lőn, 's kevésbe mult, hogy a' Bugeaud és Dulong urak közt Parisban történt szerencsétlen versengésnek mássát nem szülte. Martinez de la Rosa úr Bonaparte Józsefről tartott heves beszédében mondá: meg nem foghatja, pirulás nélkül hogy hivatkozhatnak egy idegen bitorló véleményére. A' karzatok tapsoltak e' nyilatkoztatásnak, de las Navas gróf, kinek épen felelt Rosa úr, személyességet talált e' ministeri észrevételben, 's szavazás után a' teremből kimenvén Rosa urat is kihívatta; mindenik heves és rövid felvilágosításokat adott, de ismét visszatértek a' terembe mind a' ketten. Ülés után a' hír terjedt-el, hogy las Navas gróf Martinez de la Rosa urat párviadalra hívta-ki; de ez csak puszta hír maradt; mert e' dolog az újabban tartott beszélgetések által szép móddal eligazítatott.

Mina, hasztalan üldözvén Eraso maradvány csapatját, Lumbierből visszatért Pamplonába. A' Dec. 15diki csatáról semmi hiteles tudósítás; hanem a' szárnyaló hírek valósítjak Cordovának Arquijas hídjánál Zumalacarreguy által történt visszaveretését. Oraa ez alkalommal hátulrúl kerülte-meg a' carlistákat; de minthogy Cordova az említett hídon keresztűl nem törhetett, egyedül volt kéntelen ellensége nagy erejével szembeszálni, 's Dec. 16dika éjjelén los Arcosba vonult-vissza Cordovához. Dec. 17dikén Puente la Reynában, Pamplonához közel, állottak Cordova és Oraa osztályaik. — A' királyné folyvást Madridban tartózkodik. Dec. 16dikán a' procuradorok 74 szóval 55 ellen elfogadták a' ministerium által előadott civillistát, a' biztosság által javallott leszállítás nélkűl; Dec. 17dikén a' két királyné civillistáját 40 millióban állapították-meg.

A' Memorial des Pyrenées, melly a' spanyol háborúról mindég részrehajlatlan írt, e' tudósítást közli a' Dec. 15diki ütközetről: „A' spanyol hadi jelentések mindég igen kérkedők. A' christinosok Dec. 12diki győzedelmét jelentő tudósítás egész bizonyossággal állítá, hogy Zumalacarreguy tökéletesen meggyőzetett, 's minden felőlrűl keményen üldöztetett. Egy hozzánk jött levélből pedig a' tetszik-ki, hogy azon csata után mind a' két sereg megtartotta állását. Oraa és Cordova osztályaik Mendozaban és Assertában, a' carlisták tanyájától egy órányira, maradtak. Cordova Zumalacarreguynak megírá (mert e' háborúnak igen különös sajátságai vannak) hogy őt Dec. 15dikén meg fogja látogatni. Zumalacarreguy tehát várta Cordovát, ki 6 ezer emberrel meg is jelent, de rémítő tüzeléssel veretett-vissza Arquijas hidjától, mellyet három ízben támadott-meg; a' töltésen is próbált három ágyúval előre nyomulni, de ott sem boldogulhatott. E' közben Oraa 2500 emberrel hátul került a' carlistáknak, de elárultatott, 's nagy seregcsapat állott készen fogadására, melly őt bekeríté, 's iszonyú vérontást tőn katonái közt. A' királyné serege kéntelen volt hátrálni, hanem Cordova és Oraa többé nem egyesülhettek; Cordova felgyújtatta hadi bútorait, ne hogy a' carlisták kezére kerüljenek, 's Zunigába vonult. A' carlisták Cordova és Oraa veszteségét 2 ezerre számítják, mi hihetőleg igen nagyítva van; mindazáltal a' carlistáknak e' győzedelme szembetünő, annyival inkább, mivel három nappal azután történt, hogy a' lázadó párt semmivé tétele kihírésztetett."

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 *szám.*

4.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Januárius 10-kén 1835.

1834-diki Decemberi időjárást illető észrevételekből. (Budai csillagvizsgálói intézet)

Állása	a' légsulymérőnek par. mért. a'fagypontra húzva		a' hévmérőnek (Reaumur szerént)	
legmagosabb	27 h. 11 v. 442	(28-dikán)	+ 6 o 4	(6-kán)
közép	27 — 6 — 3346		+ 0 — o1935	
legalsó	27 — 1 442	(23-dikán)	+ 7 — 0	(31-kén)

Legnagyobb különbség a' levegősullyban: — 10 ˇ, 000; a' mérsékletben: 13 °, 4. E' hónap fejezé-be azon esztendőt, melly az időjárási évkönyvekben is, mint rendkivüli fog feljegyeztetni; 's ámbár utólsó hónapja December nem igen különös vala, mindazáltal időjárásra nézve mutathat ollyan adatokat, mellyekre tekintőleg az előbbi tizenegy hónapok közt méltó helyet foglalhat. Ide lehet számlálni: *a' levegő sulyméró'* sokat változott de mégis általánosan *magos állását a' kemény 's tartós szelek közt* (a' naplókönyv *két szélvészt* mutat, és a' többek közt *kemény levegőtódulást éjszaknyugotról* 120 *órai szakadatlan tartósságát*) *az egészen borult egű napok' csekély* (6) *számát; 's a' föld erősebb megázása' hijányának e' hónapban is folyvást tartását. — A' mérséklet* is a' hónap' első felében nem igen szük határok közt ingadozott; és másik felében is *kissé félbe szakadt* és *nem igen nagy hideg állott be*, melly a' szelek miatt sokkal keményebbnek látszott, mint valósággal volt. — Egyébiránt *egészen derült egü nap egy sem vala; eső egyszer, de csekély; hó ötször* hasonlólag kevés; *köd tizenegyszer. Uralkodó szél vala az éjszaknyúgoti.* Más egészen szokatlan tünemény nem tapasztaltatott. *Sz. Gellérthegyén* Januárius 6-kán 1835. *Albert Ferencz.*

(1) **Hiradás.** Ts ns Zemplén vgyében helyheztetett, priv. Tisza-Tokaj városában lakozó nemes Szabó János ur eledóvá tett; Felséges Királyunknak földjén, két telket; a' mellyen vagyon egy jól elkészült kőház, alúl alsó pitvar-is, jól elkészült borház kiboltozott, kőpincze, mellyben megtér száz gönczi hordó bor; ismét hat közönséges kissebb házak, istáló, kamarák; hozzá tartozandó két tábla kasáló réttel, déli oldalon fekvő 's jól elkészült ötven kapás szőllő, a' mellyben csak közel a' legjobb helyen találtatik egy tábla, szabad szőllő. A' megvevő a' tulajdonossal értehezhetik helyben a' Papp nevezetü útczában. Költ Tokajban Dec. 29n 1834.

Lottériasors bátorságosítás.

A' ki tőlünk a' f. e. Februárius 21-kén kihúzandó Gumpendorfi ház lotteriájára, mellyért 24,000 darab arany fog fizettetni, egy sorsot veénd, mellé irásbeli nyugtatványt kap arról, hogy ha azon sorsra semmi nyereség nem jutand, nékie a' hasonlólag szép nyereséket igérő **Meidlingi Therézia fördő'** lotteriájára, mellyért 100,000 váltó forintok ajánltatnak egy sors fog ingyen adattatni. Azon haszonról, mellyet e' bátorságosítás igér a' játszó közönségnek, bővebben szolani felesleges volna. *Kunewalder testvérek',*

Pesten az országúton 530. szám alatt, (1)

Első Félesztendő. 1835.

Bolt-jelentés.

(1) Alolirt tisztelettel jelentem, hogy néhai **Fischer János Ádám'** özvegye' **fűszerszámos kereskedését**, mellyre, több esztendők óta felügyelni szerencsém vala, 1834-diki September 1-ső napján megvettem, 's azt jövendőben is, mint eddig, jól felkészülve fogom folytatni. Ezen alkalmatossággal bátor vagyok kész szolgálatomat a' **szélyelküldözési tárgyakban** is ajánlani, tisztelettel kérvén a' t. cz. közönséget, hogy azon bizodalomban, mellyel az elébbeni firma dicsekedhetett, engemet is részeltetni méltóztassék, mellyre jobban jobban érdemessé tenni magamat, szüntelen igyekezni fogok, — a' tisztelt vevők' kegyességéért könyörögve *Mitterdorfer János*,
az úri útcza' elején „a' halászhoz" Trollk Péter úr házában. (2)

(2) Határnapi idézés. A' nagymélt. m. k. Helytartótanács' parancsolatjából köz hírül tétetik a' következő edictalis citatio:

St. Andrae Alsó Austriai uradalom, St. Andraei születésű szolgálatból kilépett nyugpénzes cs. k. tiszt *Beck József* urat, kinek mostani tartózkodása helye nem tudatik, öt testvérei kérésökre ezennel figyelmezteti, hogy az elmult esztendei November 2-kán végrendelet hátrahagyásával meghalálozott attyának *Beck Józsefnek* néhai St. Andrae uradalombéli főerdőmesternek hagyománya iránti tárgy 1835-diki Februárius 19-kén reggeli 9 órakor fog az itteni tisztség' irószobájában Herzogenburgban felvétetni. Mivel tehát az ő jelen lakása nem tudatik, és netalán a' cs. k. örökös tartományokban nincsen is, az ő költségére Herzogenburgban lakó Zeilner Ágoston justiciarius ur curatorává tétetett, kivel ezen tárgy törvényes szabály szerint el fog intéztetni. *Beck József* úr tehát vagy az ő maradéki e' jelen hirdetés által olly czélból figyelmeztetnek, hogy minden esetre jókor magok megjelenni, vagy a' kirendelt curatornak jussokról szólló irományaikat általadni, vagy más ügyviselőt választani 's ezen törvényszék előtt megnevezni, 's általjában mindent olly törvényes és rendes úton béavatkozni ne terheltessenek, melly örökösödési jussoknak hasznos lehet, ellenkező esetben az elmulasztásból eredhető következéseket ön maguknak tulajdonítsák. *St. Andraei alapítványi uradalomban*, November 17-kén 1831 *Buchfelder* F. Törv. és Főtiszt. ustiz. und Oberbeamter.) (3)

(2) Ház-eladás. Pesten, az országúton a' botanikus kert általellenében, k. Tan. és Prof. Schedius háza szabad kézből eladó. Eránta értekezhetni a' tulajdonossal magával. (3)

Bécsben a' pénzfolyamat közép ára Januárius 7-kén, 1835.

5 pCentes Status kötelező Leveleké	100 for	Bécs városi Bankó kötelező	$2\frac{1}{2}$ entes $59\frac{5}{8}$ —
4 pCentes — — — —	$92\frac{5}{8}$	Kam. pCentes kötel. —	$2\frac{1}{2}$ — —
1820-diki Status Lott. 100 forint —	$213\frac{1}{16}$	Bank Actiáké — — — —	$1298\frac{1}{6}$
1821-diki Status Lott. 100 forint —	—	Cs. arany pCt. agio — — —	—
1834-diki Status Lott. 500 forint —	$567\frac{1}{2}$ —		

A' Duna Vizének állapotja a' budai vízmérték szerint az o felett 1835 *be*

Jan. 8-dikán 3 Láb, 5 Hüv. 3 Von. | — 9-kén 3 Láb, 2 Hüv. 0 Von.
— 10-dikén 3 Láb, 5 Hüv. 9 Von. |

A' Gabonának Pesti piaczi ára Januárius 9 kén 1835. Váltó Cz.ban, Pozsonyi mérő

	tiszta fr. kr.	középszerü fr. kr.	alábbvaló fr. kr		tiszta fr. kr.	középszerü fr. kr.	alábbvaló fr. kr
Tiszta búza	7 — 20	7 —	6 — 40	Zab	4 — 10	4 — 6	4 —
Kétszeres	6 — 20	6 — 10	—	Kukoritza	5 — 24	5 — 20	5 — 10
Rozs	6 —	5 — 50	5 — 40	Köleskása	—	—	—
Árpa	5 — 20	5 — 12	—	Köles	—	—	—

5. Szám.

HAZAI 's KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szerdán Boldog-Asszonyhó' 14dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony Januar 9dikén. Bevégezvén már az egész urbéri üzenet vizsgálatát a' fő tábla, viszonüzenetét a' tegnap tartott 277dik országos ülésből küldé-által a' T. KK. és RRhez; kik a' Főrendek észrevételeit tanácskozás alá vették.

(Kir. kamarai híradás.)

A' nagymélt. m. kir. udv. Kamara legújabb kinevezései szerént: Károlyvárosi harminczados: Prebeg Ferencz; Fürstenfeldi harminczados Plederer Antal; ugyanitt harminczadosi ellenőr Vinkovich Lajos; Wismathi vám- és harminczad-ellenőr Gabriely Lajos; Brodi harminczad- és só-ellenőr Maloschegg Fülöp.

Kolozsvárt. Közelebbi újság levelünkben említettük volt, hogy az ország Rendei, kir. Kormányszék- a' több hívatalok-minő innepélyesen jelentették légyen-ki felséges legjobb fejedelmünkre, 's az egész ausztriai fels. házra szerencse kívánásaikat fő herczeg Ferdinand kir. Fenségénél, melly alkalmatossággal tartott beszédeket a' mint mondattak a' következőkben szóról szóra beiktatni kívántuk: 1) Az erdélyi Főkormányszék nevében erd. rom. catholikus püspök csik-tusnádi Kovács Miklós úr excja beszéde: Dum terminato e peculiari Dei gratia feliciter vetere, novus hodie nobis revolvitur annus, gratissima se offert fideli magni hujus principatus Transilvaniae Gubernio regio occasio, intima gratitudinis fidelitatis, et homagialis subjectionis suae sensa, quibus erga Majestatem suam sacratissimam, clementissimum inter illos, qui sub coelo existunt, terrae principem, patriae nostrae omnium ima devotione adoratum patrem, nunquam non animatur, in fidelem sinum Serenitatis vestrae regiae, tanquam sacram suae Majestatis personam hic sustinentis, iis cum demissis precibus effundere, ut illa ad altissimum ejusdem Majestatis suae sacratissimae thronum benigne perferre dignetur. Hoc inquam votorum nostrorum summarium, ut pretiosissimam patris patriae amantissimi vitam, non unice nobis, sed toti Europae, plus et ex intima convictione loquimur, toti humano generi, pacem diuturnam anhelanti in modernis praesertim temporis, innovandi spiritu praegnantis, adjunctis, summe necessariam, Deus, vitae et mortis dominus, ad nestoreos servet, et protendat annos; — ut illum, qui regnorum suorum gubernacula potenti manu tenet, qui prosperitatem divinitus sibi concreditorum populorum, qua dilectorum filiorum suorum, tenerrimo corde, et vigili cura fovet, qui cuncta corda replet, cui benidicit cultu amoris pietatis et fidelitatis omne pectus transilvanum, est enim verus pater patriae, avitarum legum, et constitutionis suarum palladium, supremum divinae providentiae munus, ac omnis nostrae felicitatis faustissimum pignus, illum inquam Deus T. O. una cum tota sua augustissima familia servet diutissime salvum semper, et incolumem! Superest jam, ut ardentissima nostra vota, quae magis sentire, quam lingva effari valemus, in quantum tenuitas mea admittit, Serenitati vestrae regiae devote pandamus; in Serenitate vestra, in cujus herculeis venis sanguis arpadianus bullit, post suam Majestatem sacratissimam, illimitatam locamus fiduciam, belle scientes, quod Serenitas vestra regia, ab immortalis memoriae avia sua magna Maria Theresia, tenerrime amata hungarorum matre, jure sanguinis haereditaverit patriae nostrae amorem; — scientes, quod felicitas fidelium hujus Provinciae nationum Serenitati vestrae summopere cordi sit. Ideo, dum nos, sortemque fidelium Transilvanorum altis Serenitatis vestrae gratiis, benignitati, et protectioni humillime devovemus, ardentia illa vota nostra reiteramus, ut Deus, qui hominum sortem potenti manu dirigit, Serenitatem vestram, qua gentis nostrae delicias; diutissime servare, et ab omni malo custodire dignetur. Mellyre királyi főherczeg Ferdinand ő Fen-

Első Felesztendő.

sége következőleg felelt: Illibatae fidelitatis et devotionis testimonia, vota item pro optimi Principis salute et incolumitate pronunciata, quae inclytum regium Gubernium sacratissimae suae caesareo regiae et apostolicae Majestati novi anni auspicio sacra esse voluit, ad pedes altissimi throni effundere, grato omnino mihi ducam officio, convictus de eo, nihil unquam paterno adorati augustissimi nostri Principis cordi magis gratum esse, quam fidei et pietatis subditorum eidem altefatae adeo charorum, sinceraeque gratitudinis pro irremissa ejusdem summefatae cura et sollicitudine in promovendum illorum bonum et commodum directa, fidelium animis insitae, iterata intelligere documenta. Intima haec gratitudinis sensa non solum multorum illorum millionum animos replent, qui sub justo et sapienti suae Majestatis sacratissimae regimine tranquillam et securam agunt vitam, sed universa Europa fortem justi et aequi propugnatorem, pacisque fundatorem et conservatorem, profundissima cum devotione veneratur. Pro votis, per inclytum regium Gubernium erga meam personam expressis, sinceras refero grates, eaque mea ex parte lubens reciproco; laeto quamvis occasionem, novo hoc anno mihi semet oblaturam, animo arrepturus, qua almae hujus provinciae, singularibus item quibusvis illius incolis enixi mei conatus, legalibus non minus, quam prudentibus ad promovendum publicum magni hujus Principatus bonum directis altefatae suae sacratissimae intentionibus omne possibile complementum procurandi, documenta perhibere valeam. — 2) Thorda vmegyei főispány méltóságos ábrahámfalvi Ugron István úr, ő királyi Fenségéhez a' Rendek nevében tartott beszéde: „Valamillyen nevezetes pont egyes személyekre és familiákra nézve az esztendőnek lefolyása, 's annak új esztendők által való felváltása, éppen ollyan nevezetes az az emberiség nagy familiájára: a' nemzetekre nézve; ezen idő pontnál meg áll a' vizsgálódó ész, számba veszi a' múlt történeteket, 's azokból tanuságot véve, hasznos következéseket huz a' jövendőre; örömmel és hálás érzésekkel telik-el azon jelenetekre nézve, mellyek sorsára, erkölcsi, 's mindennemü kimívelődésbeli előhaladására hasznos befolyással voltak. — Illyen érzés fogta-el Erdély Nagy-fejedelemsége országos Rendeit is, a' midőn a' lefolyt esztendő végével elgondolta, hogy hazánk a' mult esztendőben újabban lehetett ollyan szerencsés, hogy törvényes jusát gyakorolva, országos üléseket, és tanácskozásokat tarthasson, 's az által részszerint constitutionalis alkotmányának lehető hijányait orvosolhassa, részszerént a' nemzeti jóllétre, 's az idő lelkihez mért előhaladásra czélarányos lépéseket tehessen; 's ezen még csak gondolatban is boldogító érzés önként fejtette-ki ugyancsak az ország Rendeiben azon háladatosságot, mellyel törvényes jusaink gyakorolhatására útat és módot nyújtott felséges fejedelmünk iránt viseltetünk.— Ugyan azon érzésünktől vezéreltetve jelentek-meg mostan a' nemes ország Rendei királyi Fenséged előtt, egy felől, hogy felséges fejedelmünkhez viseltető tántoríthatatlan hívségünket, háládatosságunkat szóval is kifejezzük; más felől pedig tiszta és ön érdekünkkel is szoros egybefüggésben lévő érzéssel ohajtsuk, hogy mostan uralkodó felséges fejedelmünket Első Ferencz ő császári királyi Felségét, ki egyenességével, igazság szeretetével nem csak harmincz milliomokból álló alattvalóinak, de sőt az egész Európának szeretetét, tiszteletét megnyerte, az emberiségnek, 's közelebbről népeinek, 's azok között hazánknak boldogítására, valamint szintén felséges császárnénkat Carolina Augusta ő Felségét, a' királyoknak és népeknek igazgatója még számos esztendőkön keresztül tartsa-meg; a' felséges ausztriai házat, mellynek véd szárnyai alatt hazánk más fél századoktól fogva csendesen nyugszik, virágoztassa, 's királyi Fenségedet, mint azon felséges ház nagy érdemü tagját éltesse, 's engedje, hogy királyi herczegségednek a' fejedelem és nép között való közbenjárása által hazánk boldogíttatása előmozdíttassék. — Érzéseinknek ezen tiszta kifejezéseit, 's abból eredett buzgó kívánságainkat méltóztassék királyi Fenséged úgy is mint felséges fejedelmünknek biztosa, úgy is mint a' felséges ausztriai háznak egyik tagja kegyelmesen elfogadni, 's ugyan azokat felséges fejedelmünk eleibe juttatni. — Mellyre királyi főherczeg Ferdinand ő Fensége következőleg felelt: Gratissimum implebo officium, vota inclytorum Statuum et Ordinum ad altissimum thronum perferendo, intime de eo convictus, sacratissimam suam Majestatem hanc illibatae, qua congregati Status perchari sibi magni hujus Principatus animantur, fidelitatis ac homagialis devotionis significationem, benigne accepturam esse.

Majestas sua sacratissima promovendae saluti concreditorrm sibi populorum, et signanter magni hujus Principatus, indesinenter intenta, novum paternae hujus sollicitudinis ac benignitatis documentum, per convocationem comitiorum, edere dignata est. Haud exiguo ex eo, quo comitia haec e benigno Majestatis suae sacratissimae annutu inchoata habentur, temporis spatio jam elapso, persvasum mihi habeo, inclytos Status et Ordines ingruente novo anno, oblatam sibi occasionem alacriter arrepturos, viaque, per Majestatem suam sacratissimam sibi indigitata, legali quippe perinde ac ad patriae bonum directa-progrediendo, eo annisuros esse, quo altissimis intentionibus digne respondeant. Vota erga me expressa, grato animo excipio, eademque pari sinceritate inclytis Statibus et Ordinibus reciprocare mihi volupe est. Laetus quamvis semper arripiam occasionem, qua universo magno huic Principatui, prout singulis ejusdem individuis contestari potero, quam serio eo adnitar, ut altissimis Majestatis suae sacratissimae intentionibus, unice ad publicum commodum directis, plenus procuretur effectus. E. H.

A' fömélt. m. k. udv. Kanczellária kiadói hivatala kormányának 2dik segédévé eddig udv. concipista Kohányi János urat; az így megüresült utólsó concipistaságra pedig eddigi conc. praktikáns Kocsobai Tibólth László urat méltóztatott nevezni.

Pest. Jan. 13. Két három napi felette kemény hidegünk után, de a' melly Dunánk jege megállapodására elégséges nem vala, essőre 's majd tavaszi lágyságura változott levegőnk. Az eféle időjárás a' különben is szűk takarmányt kivált a' juhos gazdáknál megkíméli, 's árát, — mitől egy tartós kemény tél lefolyása alatt félni lehete, — feljebb nem rugtatja. Ugyan e' tekintetből Tek. Pest vármegye Január 12dikén tartott közgyülésében a' marha-hús fontjának eddigi árát 12 vkrkban továbbra is meghagyta.

Nagy Kálnáról Januar. 7dikén. Beszterczebányán még a' mult esztendő Octoberében aggkori elgyengűlés után örök életre szenderült Nagytiszt. és tudományu Andaházi Andaházy József úr, Beszterczebányai egyház-megyebeli áldozó-pap, Sz. Theologia doctora, az Esztergomi k. gymnasiumnak egykori jeles igazgatója becses életének 81dik ezztendejében. A' boldogult egész élte pályáját a' Haza reményire nevekedő ifjuság oktatásának 's czélirányos nevelésének szentelé; számos tanítványi előtt neve örök áldásban marad. Nyugodalomba helyheztetése után nem kevés kötetekből állott könyvtárát a' Sz. Benedek Rendén lévő T. T. Szerzetnek ajándékozá. A' magánosságot annyira kedvelte, hogy a' templomon, oskolán és szobáján kívűl előtte a' világ zárva lenni látszatott; azonban minden kocsizás, sétálás 's egyéb commotio nélkül is mily szép időkort ért-el ép egészségben! A' kegyesség mindenre hasznos! Hátrahagyott minden vagyonát sz. Mise áldozatokra, szegényekre és más szent czélokra rendelte végintézetében fordítatni. Sírja felett e' sorok olvashatók:

IosephVs AnDaházI PresbIter
PaLaestrae StrIgonIensIs IVbILatVs ReCtor
ObIIt prIDIe IDVs OCtobrIs.

Áldás hamvaira.!

Szécsány községi tanácsa kötelességének esmeri földesura Méltóságos Haulik György Püspök 's nm. m. k. udv. kanczelláriai Referendarius úr eránt nyilvános köszönetét jelenteni azon szíves atyáskodásáért, mi szerént templomát két toronnyal felépítetni, abba oltárt és más szükségeseket készítetni méltóztatott, legközelébb pedig ez uradalomban minden koldusoknak, árváknak, özvegyeknek és más szegényeknek névlajstromát maga elébe terjeszteté, hogy azokat szükségeikhez képest atyai módon felsegíthesse.

NAGYBRITANNIA.

Sir Francis Burdett, Westminster választóinak hozzá intézett felszólítására megküldte a' rég várt feleletet, mellyben kinyilatkoztatja, hogy az előbbi ministerek elbocsátását igen sajnálta, 's még inkább sajnálja most, miután az új ministerek névlajstroma kihirdettetett; mert abban semmi sincs, a' mi vígasztalást, bizodalmat, reményt nyújthatna. A' mostani ministeriumot gyámolítani fogja-e, vagy sem, az majd az előadandó rendszabásoktól fog függeni; mert ő nem az embereket, hanem a' rendszabásokat veszi 's vette mindenkor tekintetbe. — E' nyilatkoztatás következésében Westminster választói Dec. 24dikén öszvegyültek, 's azt határozták, hogy ama válaszból tökéletesen meggyőződtek a' felől, miként sir Francis Burdett mindenkor a' reform mellett leend, 's kötelességét választói és hazája iránt teljesíteni fogja.

A' kiegészített ángol ministeri kormány most

)(

már ekép áll: Sir Robert Peel, a' kincstár első lordja és kincstári kanczellár; Wellington herczeg a' külső ügyek statustitoknoka; Aberdeen gróf gyarmati statustitoknok; lord Lyndhurst, lordkanczellár; Henry Goulburn belső ügyek statustitoknoka; J. C. Herries, hadititoknok; sir Edward Knachtbull, a' szárazi haderő fizetőmestere; Gróf de Grey, az admiralisság első lordja; Ch. Wynn Lancaster herczegség kanczellárja; sir Henry Hardinge, Irlandi titoknok; lord Mariborough főpostamester; Roszlyn lord, a' titkos tanács előlűlője, Wharncliffe lord, titkos pecsétőr; Alexander Baring, a' kereskedési hivatal előlűlője; Ellenborough lord, a' keletindiai ügyek hivatalának előlűlője; sir George Murray főhadiszermester. — A' többi kinevezések: George Dawson az admiralisság titoknoka; sir George Cockburn, Maurice Fitzgerald, sir John P. Beresford, sir Charles Rowley, lord Ashley, az admiralisság lordjai; Yates Peel, lord Lincoln, lord Stormont, Charles Rosz, W. E. Gladstone, kincstári lordok; sir George Clerk, és sir T. Freemantle, kincstári titoknokok; viscount Lowther, a' tengeri haderő fizető mestere; lord G. Somerset az erdő-osztály főbiztosa; W. Praed, a' keletindiai ügyek hivatalának titoknoka; J. Planta, ugyan e' hivatal tagja; lord F. Somerset, a' haditár hivatalának főügyelője; sir Edmond Owen, e' hivatal titoknoka; F. R. Bonham, ugyan e' hivatal oeconomusa: Percival ezredes, kincstárnoka; Stuart Wortley a' gyarmati osztály al-statustitoknoka; lord Mahon, a' külső ügyek al-statustitoka; Sir Edward Sugden, Irland lordkanczellárja; sir James Scarlett a' kincskamarai törvényszék első előlűlője (chief baron); Frederik Pollock, attorneygeneral; C. Follett, sollicitor general; sir W. Rae, lordügyvéd; Haddington gróf, Irland vicekirálya; lord Roden a' király főudvarmestere; lord Jersey fő kamarás; Howe gróf a' királyné főkamarása.

Aldersgate kerület tisztviselőinek választásakor, Dec. 24dikén, bizonyos Saul nevü republicanus a' monarchia híveit igen felboszantá beszédével, a' királyt első tisztviselőnek nevezvén benne, 's a' mai időt I Károly idejéhez hasonlítván azon intéssel, hogy e' monarcha esetét nem kellene elfelejteni! Oest. B.

Rathcormac Dec. 18dikán a' tized miatt szomoru jelenetek néző helye vólt. A' vidékbeli nép jóval a' kijelelt nap előtt öszve beszélt, 10—12 angol mértföldről is összecsődült, 's makacsul ellenállott a' záloglásnak; a' katonaság végre tüzelni kezdett, 13at agyon lőtt, 7et halálos, 20at gyengébb sebbe ejtett. Rathcormacban 's vidékén bóltok, műhelyek zárva vannak, minden munka és szorgalom megszűnt. A' nép komor és mély hallgatásba merült; felbőszülve 's elkeseredve éltét fel sem veszi, könnyet a' szerencsétlen eseteken nem húllat, de bosszút forral. Oest. B.

Enniskillenben az orangisták Dec. 22d. fölírást határoztak a' királyhoz annak bizonyságául, hogy őt előjusai gyakorlásában a' ministerium megváltoztatására nézve gyámolítják. E' gyülésben legalább is volt 18 ezer ember; a' protestans falusi nép muzsika- dob szóval, zászlókkal, lobogó szalagokkal jelent-meg, 's a' felírás megkészítése után szintígy járt fel 's alá a' városon vezérei kívánságának ellenére; mert az irlandi nép makacs és durczás annyira, hogy még barátja intésére sem alázza-meg magát.

A' parlament eloszlatása Brightonban Dec. 29dikén tartott kabineti tanácsban elhatároztatott, 's iránta e' proclamatio bocsátatott-ki: „Wilhelm rex. Minthogy mi, titkos tanácsunk javaslatából, jónak találtuk a' mostani parlamentet, melly Jan. 15dikéig halasztatott-el, feloszlatni, e' végre közre bocsátjuk e' királyi proclamatiónkat, melly szerint az említett parlamentet eloszlatjuk, 's a' papi és világi lordokat, knighteket, a' várhelyek követeit 's polgárait, és a' grófságoknak 's várhelyeknek alsó házbeli biztosait felmentjük a' Jan. 15dikére szabott megjelenés kötelességétől. És mivel meghatározott szándékunk népünket mielébb öszvegyűjteni 's tanácsát a' parlamentben meghallani, szeretett alattvalóinknak ezennel tudtára adjuk akaratunkat és tetszésünket új parlament öszvehívása iránt, 's kinyilatkoztatjuk, hogy mi, titkos tanácsunk tanácslatából, Nagybritannia egyesült királyság és Irland kanczellárjainak parancsolatot adtunk, hogy ők erről értesítetvén, tüstént mind a' ketten illő formában és a' törvény értelméhez képest választó parancsolatokat bocsássanak-ki az új parlament öszvehívása iránt; egyszersmind kívánjuk egyesült királyságunk nagy pecsétje alatt kőlt e' proclamatiónkban, hogy említett kanczelláraink haladék nélkül kiadják a' választó parancsolatokat, hogy a' papi és világi lordok 's követek, kiknek a' nevezett parlamentben

megjelenniök kell, illőleg elválasztassanak, 's a' parlamentben megjelenjenek, minek csötörtökön, jövő Februarius hó 19dikén kell megtörténni. Költ Brightoni udvarunkban, Decemb. 29dikén, 1834, uralkodásunk ötödik évében. Isten tartsd-meg a' királyt!"

Skóczia tizenhat pairének öszvehívása 's követeinek választása iránt egészen külön proclamatio bocsátatott-ki. A' követválasztási rendelet előre elkészítetett, 's már Dec. 30dikán az ország minden részeibe elküldöztetett.

A' Times Dec. 29dikén közlé City of London Tavern jelesebb polgárainak felírását, mellyet Dec. 23dikán a' radicalisok által magzavart ülésökben készítettek a' királyhoz hódolatuk 's az ő elójusai gyámolításának bizonyságául. Ezen írómány a' Times temérdek nagyságu lapjaiból egy egész ívet tölt-be, aláíróinak száma 5—6 ezerre megyen, 's neve és czímzete mindeniknek föl van jegyezve. — A' Times nem rég azzal rágalmazta az előbbi miñisterium némelly tagjait, hogy titkon az ujságok függetlensége ellen törtek, nevezetesen a' Timest ministeri rendszerökhöz hódítani, különben pedig mindenképpen károsítani szándékoztak. E' vádat több hírlapok közt a' Globe egyenesen tagadá, mire a' Times Althorp lordnak Brougham lordhoz küldött e' levelét bocsátá közre: „Kedves Brougham! A' sajtó állapotjáról és azon tárgy felűl kívánnék vele beszélni, nyilvános hadat üzenjünk-e a' Timesnek, vagy a' vele megbékülésre lépéseket tegyünk. Downing-street, Jun. 11dikén, 1834. Egészen az úr Althorpja."

A' török udvarhoz követűl alkalmasint sir Robert Gordon (Aberdeen lord testvére) fog küldetni, ki Aberdeenshireből Londonba érkezett.

FRANCZIAORSZÁG.

A' következkamara Dec. 24diki ülésében 204 szóval 41 ellen elfogadta e' következő törvényjavallatot: „Alhadnagyokká, ha szinte üres hely nincsen is, kineveztethetnek 1. a' különös katonai oskolák nevendékei, kik azokból 1834ben kikerülvén, a' kilépti vizsgálatoknak eleget tettek; 2. a' polytecknika oskola nevendékei, kik az említett évben a' főtiszti kar applicatiói oskolájába általbocsátattak."

Mortier marsal, azt mondja a' Courrier Français, közel van a' fölcseréléshez, 's Guilleminot vagy de Caux generalra akarják a' hadministeriumot bízni, a' ministeri elnökséget pedig Duperré admiralnak általadni.

A' National tiz ezer franknyi pénzbírságának kifizetése végett beküldött summa December 28dikán már 10,153 fr. ment; ide nem számítván a' tartományi journálok által ugyan e' czélra gyüjtött mennyiséget. Azon ezer francról szóló váltó-levél, mellyet a' National Cremieux úrnak visszaadott, némelly hírlapok szerént Feuchères asszonytól, mások szerént pedig Orleans herczegtől küldetett. — Keszner, a' franczia kincskamarának temérdek hijánnyal megszökött pénztárnoka, közelébb Angliában megholt. — Dieppeben December 22dikén északi fény láttatott. — A' Lyoni Censeur (respublicai hírlap) szerkeztetője 2 hónapi fogságra 's 1200 fr. pénzbírságra ítéltetett.

A' Mont St. Michelben lévő statusfoglyok közül huszonkilenczen, az ott támadt gyuladáskor mutatott bátor serénységökért, királyi rendeletnél fogva kegyelmet nyertek.

A' következkamara Dec. 29diki ülésében az új pairtörvényszéki palota építését illető törvényjavallatot vítatá. Legelső vala Sade úr, ki e' javallat ellen felszólalt azon okból, mivel az amnestiát minden óhajtja, 's megadásának ideje elérkezett. A' nemzeti gyűlés, convent, Napoleon és restauratio mind osztottak amnestiát; a' mostani kormánynak tehát nem kellene elődeinél rosszabbnak lenni. — Molin úr írásból olvasá-fel a' javallatot pártoló hosszú beszédét. — Pagès úr: Akármint leplezgessék e' dolgot, csakugyan egy politikai főtörvényszéknek akarnak állandó palotát emelni, melly ha 1790 óta fenállott vólna, minden pártbeliek vérével befecskendezteték vala, 's mi most iszonyodva néznők e' politikai vesztő-padot. Egy esmeretlen vidéken kikötött idegen geometriai rajzolatokat talált a' tengerparton, 's így kiálta-fel: „Itt a' béke és míveltség országába lépek." Parisban pedig az idegen, a' politikai törvényszéknek emelt palotát látván, így szólana: „A' lázadás és tyrannismus országában vagyok." Az új palotát a' pairkamara saját érdekéért tagadjuk-meg, hogy mint nagy politikai test jó hírét nevét el ne veszítse. A' palota építésében megegyezni, annyi vólna, mint az amnestia kérdését

elmellőzni 's el nem esmerni annak czélirányosságát és időszerűségét; holott az amnestia legigazabb pecsétje a' hatalomnak, 's legbizonyosabb eszköz a' nyugtalankodók lecsendesítésére. Mindenik kormány adott még amnestiát, csak a' convent nem, 's az 1815diki kamara sem akarta hallani XVIII Lajosnak „egyesség és elfelejtés" jelszavát; a' mostani rendszer is a' vagyonos férfiakat legitimista név alatt zárja-ki, az előhaladásra törekvőket republikanus név alatt, — a' juliusi férfiakat a' szabadság, a' parlamenti oppositiót pedig saját ellenségének tartja, 's már a' tiers-partit is kirekesztette, mivel az roszul vólt beavatva a' doctrinäri aranykészítés mesterségébe, melly nélkül jövendőben uralkodni nem lehetne (morgás és kaczaj). Az első consul császárságra vágyott, magához gyűjté mind a' republikanusokat, kezet fogott a' royalistákkal, 's amnestiát adott; az egyesítés őt erőssé tette, mostani ministereinknek pedig gyávaságát mutatja az ellenállás rendszere, melly a' nép akaratjával ellenkezik, 's a' doctrinair rendszerhez állani, annyi mint az igazság és Francziaország iránt hűségtelenné lenni. Egyébiránt az új palota építését a' mívészet, haszon és közjövedelem tekintetéből ellenzé, mivel Paris legszebb palotája rontatnék-el miatta, 's belőle semmi haszon, csak teher háramlanék az országra. — Fulchiron úr a' törvényjavallat mellett 's az amnestia ellen szólott, mivel példát szükséges arra adni, hogy a' gonosztevő büntetetlen nem marad. — Janvier úr: Erkölcsiséget emlegetnek a' kamara előtt, pedig mi lehet annál irtóztatóbb, mint a' vádlottak familiáját az új épület mindenik kövével gyötrení; ha ítélni akarnak, ítéljenek tüstént, úgy is a' bírák már egészen kifáradtak. Az amnestia ugyan nem békíti-öszve a' pártokat, de lecsendesíti; a' politikai véleményeket nem olvasztja-öszve, de azt eszközli, hogy a' polgárháboru az okos tanácskozásnak adjon helyet, azért is azt szükségesnek tartja. A' Dec. 30ki ülésben Guizot úr, nyilvános oktatási minister után Odilon Barrot úr így szóla: Én az eléadott törvényjavallatot mint a' politikai törvényszolgáltatás megerősítését, a' közönséges jus durva megsértését, mint végső erőködését az országra veszélyt hozó rendszernek, 's utolsó paroxismusát a' reactiónak, mellybe Francziaország taszítatott, visszavetem. Ha bűnösök a' bevádlottak, majd találnak helyet az ő megítélésökre, hol a' bírák talán nem igen kényök szerint fognak űlhetni, a' per mindazáltal véget érend 's az urak nem fogták az igazságot megsérteni. A' pairek csak a' ministereket, mint kiváltságosakat ítélhetik-meg, de a' kiváltságtalan polgárokat nincs jusok ítélni. Nincs semmi veszedelmesebb mint a' politikának a' törvényszolgáltatásba elegyítése. A' pairkamara, ha szinte minden politikai érzelmet levetkeznék is, csak politikai törvényszék leend, 's mindég az uralkodó rendszerhez képest fog ítélni; mint egy szomoru időben, az úgy nevezett társasági rend biztosításáért, feláldozta fejét egy nagy hősnek, — máskor pedig, a' nézetek változván, nem hullottak-le a' bevádlott ministerek fejei. Egyébiránt az amnestia kérdése még most el nem döntetik; itt csak a' rendszer forog kérdésben. Az oktatási minister egy engem Petionhoz (az első revolutio alatt Paris második maire) hasonlító anekdotával akará nézeteimet kijelelni, mire én csak ezt felelem: esmerem Guizot urat régóta, az úr, a' juliusi revolutio után, élő képe a' restauratio minden sophismáinak. A' restauratio is felállította az ellenállás rendszerét; pedig szomoru dolog a' revolutiót utjában visszatéríteni akarni. A' restauratio félt a' revolutiótól; ellenállott, 's mind addig gátolta azt, mígnem egészen elborítatott annak árjától. E' példa bizonyosan aggódtatja azon férfiakat, kik a' juliusi revolutio után nem szégyenlik rendszeröket ellenállásnak nevezni. Ha az amnestiát visszavetik az urak, szomoru rendszeröket fogják követni. (Guizot úr: mi semmitse vetettünk-vissza). A' köz oktatási minister viseletében gyakran tapasztaltam kimondott okfejeinek megtagadását; sajnálom az úr szerencsétlen helyheztetését. A' nagy okfőkkel, mellyekre támaszkodtak a' revolutio kivívásakor, mind felhagytak. (Guizot: mindenik győzedelmeskedett.) Mindenik győzedelmeskedett? Talán azt hiszi az úr, hogy elvesztettük emlékező tehetségünket? Kérdezze-meg a' belső ministert, ha győzedelmeskedett-e mindenik, ha az igazság és közönséges jus okfejei 1832 Juniusában nem sértettek-e meg. Végre figyelmeztetem a' ministeriumot magában a' többségben történt szakadásra. Ha a' kamara elfogadná e' törvényt, igen megszomorodnám rajta, de még ekkor sem mondok-le a' jövendőbe vetett reményemről. Bar-

ret úr után ismét Guizot úr mentegeté a' kormány rendszerét, 's politikáját, állítván', hogy a' ministerium olly dolgokat hajtott-végre, mellyeket a' restauratio alatt kérni sem merészlettek, mire több szózatok válaszolák: az úr mindég ugyanazon egy dolgot ismétli.

AMERIKA.

Az éjszakamerikai egyesült statusokban Massachusettsnek van 66 statusbankja 20 millio dollár tőkepénzel; New-Yorknak 37, ugyanannyi tőkepénzel; Pennsylvaniának 33, 14 millio; Marylandnak pedig 13, 6 millio dollárral. 1811 Januariusa 1sőjétől 1830 Jun. 1sőjéig Massachusettsben 6, New-Yorkban 10, Pennsylvaniában 16, Marylandban 9 bank bukott-meg. A' tudományos oskolák száma 64re megyen; ezek közt legjelesebbek: Hervard University 30 tanítóval 's 40 ezer kötetből álló könyvtárral; Yale college 26 tanitóval 's 8500 darab könyvel, és St. Mary college 24 tanítóval 's 10,500 kötettel. — Az egyesült statusok legnagyobb kereskedést űznek Angliával, Franciaországgal és Cubával. 1833b. Angliába 31 mil. 35 ezer 441, Franciaországba 13 mil. 772 ezer 221, Cubába 5 mil. 672 ezer 700 dollárnyi áru vitetet-ki. Fő kikötők: New-York, Boston, Philadelphia, New-Bedford, New-Orleans, Portland és Baltimore. A' kiviteli fő czikkelyek: pamut, dohány, liszt, riskása és fris disznóhús. — 1832ben a' közjövedelem, nagy részint a' vámokból, 30 millio dollárnál többre ment, a' kiadás pedig 34 milliót tett, ennek fele a' köz adósság lerovására fordíttatott, melly már most kevesebb 5 millio dollárnál. 8 orvosi, 3 törvényi, 12 gazdasági, 88 vallási, 18 mérsékleti és 1265 politikai újság jelenmeg az egyesült statusokban. A' presbyterianusoknak van 7 theologiai seminariumok, a' congregationalistáknak 4, a' baptistáknak 3, az episcopalisoknak kettő, a' lutheranusoknak 3, a' német reformatusoknak 1.

HOLLANDIA.

Az Amsterdami Handelsblad ellenmond a' belga hírlapok által terjesztett azon hírnek, hogy Hollandia Belgiumot megtámadni készűl, holott a' hollandi seregből sok katonák elbocsátatnak szabadsággal. De ha Belgium fenyegető állást veszen magának, sőt már vett is, Hollandiának is szinte készülnie kell.

SPANYOLORSZÁG.

Cordova general a' Dec. 15diki csatáról illy jelentést tőn Dec. 16dikán: „A' parancsolatim alatt lévő seregcsapatok tegnap kétszer ütköztek-meg a' carlisták öszves osztályaival, kik Dec. 12kén Berrueza mezején megverettetvén, Santa Cruz de Campezu vőlgytorkolatjába vonultak a' praetendensel együtt, 's e' rémítő helyben bátorságos menedéket találtak. Míg én itt őket az első ponton megtámadtam, az alatt Oraa brigadás Zunigára ütött 's az ellenséget gyalázattal és zavarban kénszeríté San Vicente d'Arana felé futni, minthogy Gurrea ezredes is ugyanekkor Santa-Cruzon keresztűl a' vőlgybe nyomult. Oraa a' lázadók állásán tanyázott; veszteségét még nem tudom; az enyém száz emberre megyen. Én éppen indulok, hogy Oraaval egyesülvén az ellenséget üldözzem. A' pártosok leveretve, rongyokba öltözködve, zavarban és békételenségben vagynak. Én folyvást állhatatosan üldözöm őket.“ — Lopez general Dec. 16dikán los Arcosból e' tudósítást küldé Arragonia főkapitányához: „Az ellenség tegnap délután Barranca (Santa Cruz de Campezu) melletti borzasztó állásában, hova a' Mendozai veszteség után vonult, másodszor is meggyőzetett, 's egészen elszélyesztetve szaladt Vicente d' Arana felé. Ezt urasagod és minden jó honfiak örömére jelentem. Sebesülteink száma 150, kik mind az itteni várba hozattak; ebből gondolhatni, milly nagy lehet az ellenség vesztesége.“ — Bayonneból Dec. 23dikán így írnak: „Oraa és Cordova osztályából Dec. 17dikén 185 sebesült katona, köztök nyólcz tiszt, érkezett Estellába. Ugyan e' nap a' felköltek Alava tartomány Antuana, Oto, és San Vicente de Arana városaiba 340 sebesültet küldtek-el, kik közt van D. Pablo Sanz ezredes is, a' navarrai első batalion vezére. San Roman mellett ismét új csata történt, hanem a' tudósítások felőle igen ellenkezők; némellyek a' carlistáknak, mások a' christinosoknak tulajdonítják a' győzedelmet; minden esetre igen vérengzőnek mondják ez ütközetet.“ — Eraso Dec. 21dikén három navarrai batalionnal Almandozban vólt a' Bastan vőlgyben, 's az Elisondót ostromló 5 és 6dik batalionnal egyesült.

Bayonne Dec. 26dikán. A' négyes szövetség hívatalos kihirdetésének igen jo hatása lőn a' határszéli tartományokban, mert kik eddig a' lázadókat hadi és élelem szerekkel segítették, most már ezt büntetetlen nem te-

hetik. Mina az ország belsejéből és Franciaországból olly erősítéseket kap naponként, hogy gyalázatára lenne, ha a' lázadást tavasz kezdetéig egészen ki nem irtaná. Francziaországban katonák fogadtatnak számára, 's minden franczianak, ki a' királyné ügye mellett szolgálni akar, naponként másfél frank ígértetik. Ardoin bőséggel küldözi a' pénzt Pamplonába, csak e' hó folytában is 14 milliót küldött-el. A' felvett kölcsön azonban csak 1835 Majusáig leszen elég. — Eraso Carascal mellett (Dec. 12dikén) történt megveretése után, de a' mellyben katonáinak egy hajszála sem esett-le, visszatért a' Bastan völgybe, 's Elisondót még keményebben ostromolja, mint ezelőtt. — Zumalacarreguy, miután Cordova és Oraa generáloknak Dec. 15dikén vastag leczkét adott, legkisebbet sem tart új megtámadástól, sőt haderejét elszaggatta, 's egy csapatot Alavába, mást pedig Guipuzcoába küldött, hogy a' királyné seregeinek Angliából jött fegyvereit fogja-el. — A' Dec. 15diki csatában Oraa generalnak egy fija el esett, ő maga is megsebesítetett. — A' procerkamarából kizárt Burgos úr Bayonneban tartózkodik, 's itt szándékozik elvárni a' cortesek által az ő parisi financziai munkálatainak vizsgálására nevezett biztosság jelentését, melly, mint hírlelik, őt azon időszakaszban tett szolgálatiért, dícséretre 's a' nemzet köszönetére méltónak nyilatkoztatá.

PORTUGALLIA.

A' következkamara Dec. 13diki ülésében Liberato úr felvilágósítást kért a' ministerektől a' tömlöczök állapotjáról, 's köz egyezés lőn, hogy a' foglyok az undok lyukakból vitetnének-által a' klastromokba, mellyek a' szerzetes rendek eltörlése által a' kormány birtokába estek. Silva Carvalho, közjövedelmi minister javallatai elfogadtattak a' következkamarában, kétség kívül a' pairektől is jóváhagyást fognak nyerni, ámbár Taipa gróf igen dolgozik ellenök. — Macairo de Castro úr az iránt tőn inditványt, hogy a' katonatisztek függetlensége a' kormány önkényes hatalma ellen biztosítassék, 's javallá, hogy a' tiszt hivatala úgy tekintessék, mint az ő saját tulajdona, és attól csak törvényes oknál fogva, de még ekkor is csak haditörvényszék által fosztathassék-meg; e' javallatot általjában jóvá hagyta a' kamara. — Az özvegy császárné ő Felsége számára a' 40 contos reist kis vitatás után megadta a' következkamara. A' császárné még most a' Casa de Braganza nevü jószág jövedelmét húzza, melly évenként 13 ezer font sterlingre megyen, de csak addig, míg a' férjhez ment ifju királyné herczeget vagy herczegasszonyt szülend. Némelly követek gáncsoskodtak a' császárnénak kért tetemes summában 's magasztalták a' D. Pedro nagy takarékosságát. — Manoel Passos és több követei Oportónak szóba hozák az 1808ban Oportóban felvett 44 ezer font sterling kölcsönnek visszafizetését, melly adósság elesmertetett, 's apránkénti lefizetése meghatároztatott.

LEGUJABB.

Galicia spanyol tartományban, a' portugáli határszélen carlistai mozgás vétetett észre, 's Minho tartományból portugáli seregek küldettek e' határszélre. — D. Maria királyné December 18kán zárta-be egy thrónbeszéddel az 1834diki cortesűlést. Az ifju királyné köszönetét jelenti a' corteseknek azon törvényjavallat elfogadásáért, hogy férje idegen fejedelmi házból választassék. Attyának halálát érzékenyen elfogódva említi. Igéri, hogy minden gondja 's igyekezete csupán a' portugáli nép boldogságára leszen intézve. Tudósítja a' kamarákat férjhezmenése felől 's kimondja, millyen boldogság várakozik ebből reá, és népére. Köszöni D. Pedro özvegyéről tett gondoskodását a' cortes-gyűlésnek, 's jelenti, hogy külföldi szövetségeseitől folyvást az egyenes barátság biztosításait veszi. — Linhares gróf, Palmella herczeg sógora Londonba küldetik követül, Villareal gróf pedig Parisba. — Leuchtenberg herczeg Januar 2dikán hagyta-el Münchent, 's Lissaboni utjában Január közepén Londonba váratik. — A' Londoni City-tavernban készített tory-felírást 5730 aláírással, egy küldöttség Dec. 30dikán adta-által az első ministernek. — A' Francziák királya Januar első napján fogadá az új évi szerencsekívánásokat. A' diplomátai kar nevében Gróf Pozzo di Borgo köszönté ő Felségét, ki az üdvözlést szokott nyájassággal fogadá, 's feleletében a' többek közt ekép nyilatkoztatá-magát: Minél tovább tart a' köz béke, annál messzebb távozik a' veszedelmek lehetősége, mellyek azt megzavarhatnák.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK
a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Januárius 14-kén 1835.

A' REGÉLŐ 's HONMŰVÉSZ

szépművészeti folyóiratok alólirt kiadója

tisztelettel figyelmezteti a' magyar olvasó közönséget, hogy finom velinre szép 's legujabb londoni metszésű betűkkel, tömötten nyomtatott folyóiratából még nehány teljes számú példány ezen esztendő elejétől fogva megszerezhető képekkel együtt postán 6, Pesten 5 pengő forintjával. Ismétlem ez uttal: 1) hogy hetenként nem egy, hanem két ivet küldök olvasóimnak, és igy kétszer annyit, mint majd csak ugyan azon, sőt illetőleg nagyobb áron is más hasonló tartalmú művek. — 2) Hogy divat- és arcz-rajzink nem fa- vagy kőmetszvények, hanem valódi rézmetszvények, mellyek valamint kétszeres költségbe kerülnek, ugy szebbek is, és mindenkor becsesebbek, sőt kétszeres értékűek. — A' taval 60 darabra menő képeket 's egyéb műtárgyakat egyenként 12 pengő kron, vagy valamennyit egyszerre külön is meg lehet szerezni fele árán, vagy is 6 p.fton. — Divatképeink egyébiránt kezdettől fogva legfinomabb külföldi festékkel készittettek. — Hogy pedig e' folyóirat megszerezhetését könnyebbé tegyük, postán képekkel küldendő lapjaiért fertály esztendőre tett rendelést is (3 ft. 12. krért pengőben) elfogadunk, de csupán csak a' kiadó hivatalban Pesten.

Bóthkrepf Gábor,
hites ügyvéd, 's a' m. tud. társaság lev. tagja. (3)

---

(1) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében, az Esztergami Érsekség részérül közhírré tétetik: hogy Esztergamban a' Dunán lévő repülő-hid, hozzátartozandó téli, és nyári járással, és az attól való vámszedés folyó 1835. esztendő Aprilis hónap 1ső napjától fogva 6 egymásután következő esztendőre haszonbérbe adatni fog. — A' kinek tehát ezen javakat kibérleni szándéka vagyon, az, mint a' maga jó viseletérül, mint pedig a' valóságos legalább egy esztendei árendával felérő vagyonárul elegendő és kifogásokat nem szenvedő bizonyitványokkal, úgy nem külömben bánat pénz gyanánt négy száz nyolczvan pengő forintokkal ellátva, folyó Januárius hónap 29-kén reggeli 10 órára Esztergamban az Érseki residentiában tartandó nyilvános árverésre megjelenni ezennel hivatalos. — Az illető feltételeket bővebben megtudhatni időközben is Esztergamban az uradalmi tisztségnél. Költ Budán Jan. 8n 1835. (3)

---

(3) Határnapi idézés. A' nagymélt. m. k. Helytartótanács' parancsolatjából köz hírül tétetik a' következő edictalis citatio:

St. Andrae Alsó Austriai uradalom, St. Andraei születésű szolgálatból kilépett nyugpénzes cs. k. tiszt *Beck József* urat, kinek mostani tartózkodása helye nem tudatik, öt testvérei kérésökre ezennel figyelmezteti, hogy az elmult esztendei November 2-kán végrendelet hátrahagyásával meghalálozott attyának *Beck Józsefnek* néhai St. Andrae uradalombéli főerdőmesternek hagyománya iránti tárgy 1835-diki Februárius 19-kén reggeli 9 órakor fog az itteni tisztség' irószobájában Herzogenburgban felvétetni. Mivel tehát az ő jelen lakása nem tudatik, és netalán a' cs. k. örökös tartományokban ninesen is, az ő költségére Herzogenburgban lakó Zeilner Ágoston justiciarius ur curatorává tétetett, kivel ezen tárgy törvényes szabály szerint el fog intéztetni. *Beck József* úr tehát vagy az ő maradéki e'

jelen hirdetés által olly czélból figyelmeztetnek, hogy minden esetre jókor magok megjelenni, vagy a' kirendelt curatornak jussokról szólló irományaikat általadni, vagy más ügyviselőt választani 's ezen törvényszék előtt megnevezni, 's általjában mindent olly törvényes és rendes úton béavatkozni ne terheltessenek, melly örökösödési jussoknak hasznos lehet, ellenkező esetben az elmulasztásból eredhető következéseket ön maguknak tulajdonítsák. *St. Andraei alapítványi uradalomban*, November 17-kén 1834 *Buchfelder* F. Törv. és Főtiszt (Justiz. und Oberbeamter.) (3)

---

(3) Ház-eladás. Pesten, az országúton a' botanikus kert általellenében, k. Tan. és Próf. Schedius háza szabad kézből eladó. Eránta értekezhetni a' tulajdonossal magával. (3)

---

(2) Hiradás. Ts ns Zemplén vgyében helyheztetett, priv. Tisza-Tokaj városában lakozó nemes Szabó János ur eledóvá tett; Felséges Királyunknak földjén, két telket; a' mellyen vagyon egy jól elkészült kőház, alúl alsó pitvar-is, jól elkészült borház kiboltozott, kőpincze, mellyben megtér száz gönczi hordó bor; ismét hat közönséges kissebb házak, istáló, kamarák; hozzá tartozandó két tábla kaszáló réttel, déli oldalon fekvő 's jól elkészült ötven kapás szőllő, a' mellyben csak közel a' legjobb helyen találtatik egy tábla, szabad szőllő. A' megvevő a' tulajdonossal értehezhetik helyben a' Papp nevezetü útczában. Költ Tokajban Dec. 29n 1834.

---

(2) Hirdetés. Sz. k. Pest városának urak útczájában 430-dik, nem külömben Ferencz külső város soroksári útczájában 117 és 118-dik számokkal jegyzett, 's néhai báró Laffert Vincze örököseit illető házak, f. 1835d. eszt. Január 30-kán reggeli 10 órakor a, Telek-birói hivatalban, hol a' feltételeket előre is megtudhatni, árverés útján elfognak adatni (3)

---

(3) Jelentés. Múlt Pesti, Leopold vásárkor a' Magyar Patika előfizetői eggyel sem szaporodtak; pedig minden tisztelt Barátimat is oda számlálván, az előfizetők összeségek száznál többre nem megyen.

Imé tehát a' Magyar Patikát most újra megszaporítom ezen tudománnyal: A' patikabeli orvosszereknek próbájok. Ezen értekezés tesz 20 ivet irásban, de még is a' 3 ezüst forint előfizetést most sem szaporítom. — Kérem tehát teljes bizodalommal mind a' két Nemes Magyar Hazát, méltóztassék nekem mennél több előfizető urakat küldeni a' jövő 1835-diki Pest Jósef napi vásárra, hogy már valahára a' kész munka nyomtatásához fogathassak. Költ Pesten. Dec. 18án 1834. *Kováts Mihál, orvos Doctor.* (3)

Bécsben a' pénzfolyamat közép ára Január 9-kén, 1835.

5 pCentes Status kötelező Leveleké	100⅙ for	Bécs városi Bankó kötelező	2½ entes 59⅝ —
4 pCentes — — — —	92⅚	Kam. pCentes kötel. —	2½ — —
1820-diki Status Lott. 100 forint —	—	Bank Actiáké — — — —	1293
1821-diki Status Lott. 100 forint —	— —	Cs. arany pCt. agio — — —	—
1834-diki Status Lott. 500 forint —	571½ —		

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835 *be*

Jan. 11-dikén	5 Láb, 3 Hüv. 6 Von.	— 12-kén	6 Láb, 9 Hüv. 6 Von.
— 13-dikán	6 Láb, 3 Hüv. 0 Von.	— 14-kén	7 Láb, 9 Hüv. 0 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Január 13-kán 1835. *Váltó Cz.ban, Pozsonyi mérő*

	tiszta fr.	tiszta kr.	középszerü fr.	középszerü kr.	alábbvaló fr.	alábbvaló kr		tiszta fr.	tiszta kr.	középszerü fr.	középszerü kr.	alábbvaló fr.	alábbvaló kr
Tiszta búza	7	20	7	—	6	40	Zab	4	12	4	8	4	—
Kétszeres	6	20	6	10	—		Kukoritza	5	30	5	10	5	—
Rozs	5	52	5	40	—		Köleskása	—		—		—	
Árpa	—		5	10	5	—	Köles	—		—		—	

Budán, Januarius 10-kén kijött számok: 37. 88. 19. 2. 11.

6. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szombaton Boldog-Asszonyhó' 17dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZAG.

Ő cs. k. Felsége December 29dikén költ legfelsőbb határozata által határőri ezredes Zajatsik Mihály és ezredesi-őrmester Szilliak János urakat, díjfizetés nélkül magyar nemességre emelni kegyelmesen méltóztatott.

(Kir. kamarai híradás.)

Ő cs. k. Felsége a' Körmöczi czüst koh-igazgató tisztségre Lissovényi Vilmost; Beszterczebányai ezüst-koh próbáló segéddé Salix Károlyt; Bisztrai vashámor-sáfárrá báró Ransonnet Willez Adolf Lajost méltóztatott kinevezni.

A' nagym. magyar királyi udvari Kamara a' Máramarosi kamar. igazgatás lajstromozóját Rajkovics Jánost, ugyanazon hivatalnál actuariussá nevezte.

Halmágyon ellenőrködött sómázsamester Feldinger János, mult December 21dikén meghólt.

Pozsony Január 12dikén. Az úrbéri czikkelyek felett mind a' két táblánál még folyvást tartó tanácskozásokon kívül, Január 9dikén a' TT. KK. és RRek űlésében a' Buda és Pest közötti állandó hid-épitését illető küldöttségi tudósítás felolvastatván, szótöbbséggel e' tárgynak mostani felvétele határoztatott. A' Mélt. Főrendek a' Duna szabályozását tárgyazó alsó táblai üzenethöz egyezésöket adák.

A' Könyörűlő Szerzet házainak száma az egész ausztriai birodalomban 27. 1833 Nov. 1sőjétől 1834 Oct. utoljáig ezen házakban mindöszsze 18,797, minden vallási és nemzeti különbség nélkül befogadott beteg közűl kigyógyúlt 17,405, megholt 1392. Hazánkban van e' Szerzetnek 13 kórháza, mellyek közt legújabb a' Szathmári, 's ebben Mélt. Hám János Püspökúr, igaz emberszerető törekvésből 6 ágyra tett alapítást.

Zágráb. Mostarból írják, hogy Esseid Ahmed Akif Teschkeredschi Effendi, a' sultán nagy referendáriusa, Bosznia és Herzegovina ügyeinek eligazítására ott tartózkodik. December 11dikén ugyanide érkeztek Bosnia vezére, Daud basa, rangjához illő kísérettel, 's e' tartomány különféle kerűleteinek 18 kapitányai, hogy az új rendhatározó fermant meghallják.

Említettünk már, hogy Zágrábi megyés Püspök Alagovich Sándor ő Excja December 30kán tartotta arany-Miséjét. E' napon az egyházi buzgó szertartások után Püspök ő Excja több mint 200 személyre adott fényes ebédet; mellynél, a' Zágrábi ujság szerint, Főtiszt. Schrott József kanonok ő Nagysága következő deák beszéddel köszönté-el az öröm poharat:

Decem Lustra jam evoluta sunt, quod Excellentissimus Dominus Praesul noster, sublimi Presbyterii honore initiatus, primum Sacrificium incruentum Deo Patri immolaverit: septuaginta quatuor anni autem effluxerunt, quod felix Mater Eum nobis in lucem ediderit. Itaque hodie, ipso Suo faustissimo natali die, augustum Sacerdotii Sui Jubilaeum, Coelo benigne aspirante celebravit, et veteranus pro Religione pugil, renovato sponsalistici cum Ecclesia Chrsiti foederis serto gloriose redimitus est. — Illam Agni immaculati, pro Salute nostra ad occisionem ducti, mundam hostiam, quam Patri Coelesi obtulit, inspexerunt de Coelis plaudentes Angeli, et confertissima Fidelium turma, in tenerrimos laetitiae, ac pietatis sensus effusa, cernua adoravit. — Cum hac sancta hostia ascenderunt simul venustissimae phyalae odoramentorum plenae ante Thronum Dei; — ascenderunt tot acres vigiliae et sollicitudines, quas in splendidis Reipublicae Officiis sustinuit; — ascenderunt tot grandes Conatus et Labores Apostolici, quos medii saeculi decursu, pro domo Dei strenue exantlavit; — ascenderunt fulgores et ornamenta, quae cum aliis Ecclesiis, tum etiam parietibus, et aris Basilicae suae induxit; — ascenderunt Lacrymae tot Pauperum et adflictorum, quas vere paterna liberalitate alacriter detersit; — ascenderunt et preces votaque nostra, quae pro longaeva ejus incolumitate ex Corde fudimus. — Omnia haec

velut fumus Aromatum ascenderunt ante conspectum Dei, et hodiernam Magni Sacerdotis Litationem Ei, qui est Sacerdos in aeternum, acceptabilem fecerunt. — — Nunc vero, quando nos ceu filios Suos Coenam hanc dilectionis secum manducare voluit, dignum est sensa illa, votaque nostra, quae in solenni hoc Sacerdotii Jubilaeo concepimus, etiam poculis laetitiae palam sanciri. — Sed quid dicam? quid sciam apposite precari Illi, cui est mens Consilii dives, animus ad excelsa natus, conscientia recte factorum tranquilla et beata? qui solidis sapientiae Christianae praesidiis munitus, caduco mortalis vitae lusu non conturbatur, sed suspicit intrepide Caelos, et mente quieta, animoque infracto prosequitur cursum transfluxi hujus aequora mundi? Nobis igitur solummodo, ut precemur, opus est; nobis ardenter voveamus, ut Deus Benignissimus pretiosam vitam Venerandi Antistitis nostri, tot eximiis decoris illustrem, tantorumque meritorum fertilem, diu adhuc clementer sospitare dignetur, in Ecclesiae suae sanctae praesidium, in decus Gentis nostrae, in solatia nostrorum temporum, et futurae melioris spei dulce pignus. *Vivat! Vivat! Vivat!*

A' kolozsvári Casino részéről jelentetik: hogy az első fél évi közgyűlés a' 4dik szabály szerént ezen beállott 1835dik évi Januarius utolsó vasárnapján, az az 25kén délután 4 órakor fog megkezdetni és más nap is tartani, mellyre minden részvényes tisztelettel meghivatik annyival inkább, mivel ezen gyűlésben állítatnak-meg újból a' Casino szabályai. Egyszersmind a' részvényesek emlékeztetnek a' 3dik szabály szerént, részvényeiknek ezen hónapban leendő lefizetésére. A' Kolozsvári Casino választottsága üléséből Januar. 3dikán 1835. Gyergyai Ferencz s.k. Jegyző. E.H.

N. Szebenben Thierry Wilhelm Henrik könyváros, helvétziai származásu, Dec. 19d. megholt. E.H.

NAGYBRITANNIA.

London, Dec. 24kén. Burdett és Evans beszédéből kitetszik, hogy most már a' whig-párt fejei a' kabinetnek a' parlament elibe terjesztendő rendszabásaira várakoznak, 's azokat, ha jók lesznek, gyamolítni fogják. A' közönség mérséklete a' radicalis sajtót is lefegyverkezteté, 's békésebb hangra szorítá, melly miatt ez a' népsokaság szenvedelmein sokszor bitorlott hatalmát elveszti. O'-Connell is kéntelen volt a' repeal kérdéssel fölhagyni, 's csak a' tized mellett maradni. E' szerint Anglia erkölcsi állapotja nehány hét alatt egészen megváltozott. E' változás ugyan már kezdődött Grey lord kiléptekor, ki mint becsületes charakterü férfi, lemondott a' köz ügyek kormányzásáról, mihelyt észrevette, hogy a' maga elibe mért határokon túl fogna ragadtatni. Milly fontos volt e' kilépés, csak a' whig-párt megbukása tüntette-ki világosan, csak e' mutatta-meg, hogy az tulajdonképen e' pártnak krisise vala.

London, Dec. 30dikán. Gondolhatja az úr mennyire meglepettem a' tudósítások által, mellyeket az angol földre léptem előtt kapék. De még inkább elbámúltam visszatértemkor a' köz vélemény változásán, 's ez három hónapi távollét után mély benyomást tőn bennem. Különösen szembe szökő vólt azt látni, Brougham a' hajdani lordkanczellár milly különböző fényben jelent-meg három hónap előtt. Akkor még ellenségei is úgy nézték őt, mint talentomira nézve első férfit az országban, most barátjai is megvetik; mert ő annyira lealacsonyította magát, hogy még egy közel rokona 's rendíthetetlen whig is nyilván így szólott felőle: „most csak azt lehet várni, hogy Brougham eszét elvesztette.“ Ő vólt pártja lebukásának fő eszköze, mert sokkal inkább vágyott a' hívatalra, mint arról lemondott vólna, mit Melbourne lord előre jelentett a' királynak, ki e' szerint csak az egész ministerium eloszlatásával menekedhetett-meg Broughamtól. Mind e' mellett is Brougham erős oppositióra készül az új ministerek ellen, csakhogy a' fő dolognak híjával van: nem űl többé a' gyapjúzsákon. Őt mindenek felett a' Times buktatta-le viseletének időről időre közlött igen ügyes előadási által. Az utolsó két esztendő 's kivált a' közelebbi két hónap történetei megváltoztatták sok reformatorok gondolkozását. Most már látni kezdik, hogy az utóbbi változások mindenféle veszedelmeket szülhetnek, hogy a' birtok és nembirtok forog kérdésben, 's a' kik valamit bírnak magokra vigyázzanak, hogy vagyonuk azok kezébe ne jusson, kiknek semmijök sincs, 's valamit bírni akarnak. De a' fejedelem is a' conservativek részére hajlott 's fejökké lőn, mint elébb feje volt a' reformatoroknak. Sir Robert Peel igaz lelküsége 's talentomai minden pártok tiszteletét bizonyosan meg fogják nyerni; utólsó nyilatkozása nevezetesen legalább is 5 ezer barátot szer-

zett neki London leggazdagabb 's tisztesebb polgárai közt, kik a' királyhoz intézett fölírást aláírták, 's a' ministerium okfejeit a' fővárosban teljes erővel gyámolítani készek. Ezek példáját bizonyosan követni fogják a' tartományok. Őszintén megvallván, únni kezdik az emberek a' tory és whig különbségi neveket; egyiknek engesztelhetetlensége 's a' másiknak makaccsága majdnem veszedelemre vitt bennünket. Mind e' mellett is nagy aggódással várják a' jövő választásokat. Ezektől fog majd függeni, megszabadúle az ország a' tíz fontos jövedelmü választók befolyásától, vagy pedig a' reformbill általváltoztatta a' constitutiót democratiává. A' whigek, kik szintugy rémülésbe jöttek, mint a' toryk, bizonyosan minden erővel gyámolítni fogják a' kormányt; különben nekik is együtt kell szenvedni a' következéseket, mert ők többé nem képesek megtöredezett 's elerkölcstelenedett haderejöket ismét pártá öszveszerkeztetni, 's a' democratia ellen ez leszen az utolsó harcz.

London ó városban a' követi kandidatusok Jan. 5dikén már kineveztettek, a' szavazás pedig más nap kezdődött. Crawford, Grote, Potison és Wood oppositiói kandidátusok ellenébe Law, Lyall, Waard és Wilson urakat állíták a' toryk; sir Robert Peelt is kérték, engedné nevét a' kandidatusok közé íratni, de ő ezt nem fogadta-el. A' City választóinak száma 18 ezerre megyen. A' toryk nagy summa pénzt raktak-öszve, hogy kandidatusaiknak a' választás semmi költségébe ne kerüljön. Londonnak Lambeth nevü egyházi községében Jan. 12 és 13dikára határoztatott a' szavazás. Itt oppositiói kandidatusok az eddig volt képviselők, Tennison és Hawes urak, versentársuk Farnbrother alderman, nehány év előtt lordmayor. — Marylebone 8 ezer választóinak eddigi képviselője sir William Horne vala, 's mint kandidatus lépett-elő most is; a' toryk közül Wigram úr vetélkedik vele. Brightonban Jan. 7dike vólt a' választás határnapja; innen Faithfull és Wigney ultra reformátorok valának eddig a' követek, most a' tory pártból sir. Dalrymple tör ellenök. Több grófságokban is meghatároztatott már a' választás napja. — Rochdaleban a' toryk egy darab idő óta több korcsmákban csekély áron adattak sert, pálinkát 'stb. a' pórnépnek, mi nagy meghasonlást szült a' dolgozó osztályok közt. A' reformatorok Dec. 29dikén gyülést tartottak; a' toryk éppen midőn Prentice úr, a' Manchester-Times szerkeztetője, a' szószékre lépett — közel a' gyüléshelyhez valami rívó muzsikával bódító lármát támasztottak; egy küldöttség által hasztalan intettek csendességre, azért is a' muzsikások kísérőikkel együtt erőszakosan szétverettek; de kis idő mulva ismét visszajöttek egy nagy kékselyem zászlóval (tory czímjel), 's azt a' szószéktől nehány lépésnyire kitűzték. Egy oriási radikalis fenyegetőzött, hogy ha még egy újnyira közelednek, rosszúl fognak járni. A' két zászlótartó nevetett; mire a' radikalis kiragadá kezökből a' zászlót, 's szélyel szaggatta, nyelével pedig kegyetlenül megverte a' tartókat. A' tory pórnép — választók nem elegyedtek e' zavarba — köveket fogott, 's mind két reszről sok ütések történtek, Prentice úr is a' szószéken jó dobást kapott. A' radikalisok azonban legyőzvén ellenfelöket, tovább folytatták a' gyülést.

FRANCZIAORSZÁG.

A' következkamara Dec. 31diki ülésében Berryer úr eképen beszélt: „Uraim! Az amnestiáról három napi vitatás után már keveset mondhatni. E' javallatban leginkább a' kívánat különösségén akadok-fel, 's ez van érzelmeimnek ellenére. Ugyanis azért kérnek az uraktól pénzt, hogy tömlöczöt építsenek ím itt ezen emberek számára, kiket az uraknak újjal mutatnak; hogy megítéljék azon személyeket, kiknek nevök ki vannak raggatva 's minden hírlapban olvashatók; e' személyességben van valami szívet és lelkiesmeretet sértő. Az is bizonyos, hogy e' javallat elfogadása erkölcsileg káros leszen a' bevádlottakra nézve. De a' bevádlottat szentnek kell tartani azt mondják, még is az urak éppen most hallák (Bugeaud generaltól) rablóhoz hasonlítatni azokat, kikért mi az amnestiát kívánjuk. (Bravo a' széleken és karzatokon). Bugeaud general: Én szólni kívánok egy személyes dolog végett (szünet és morgás). Előlülő: Most nincs szava az úrnak, majd később (tetszés a' karzatokon). Több szózat: Előlülő úr, a' karzatokon gátoltassa-meg a' tetszés - jelengetéseket. Előlülő: Szoros parancsolatot adtam a' rendügyelőknek, többet nem tehetek; nem lehetek oda fent is, az előlülői székben is. (Ismét csendesség lőn.) Berryer úr folytatá beszédét: E' kívül még az a' rosz oldala is van e' javallatnak,

)(

hogy a' palota építése által az igazság és védelem napja egy időköztől függesztetik-fel, mellyet a' mívészetértők nyilatkozásaik pontosan meg nem határozhatnak, mint ezt ékes beszédü barátom, Janvier, elragadó szavakkal rajzolá, midőn az uraknak 400 familiát, nőt, anyát és gyermeket mutatott, kik a' földtől és kőhalomtól tudakozni fogják, mikor jő-el a' szabadulás napja (tetszés.) Tegnap egy nagy lélek (Lamartine) nemes szívében a' per ellen sulyos ellenvetést érezvén 's nyilatkoztatván, a' minister a' szószékre lépett 's hasonlóan szép és tisztes szavakat mondott, így szólván: Igaz-e, hogy a' politikában semmi igazság semmi igazságtalanság, semmi igaz semmi hamis, semmi jó és semmi rosz nincsen? Én pedig azt kérdem, hát e' politikai tettben, mellynek az urak e' mostani törvény melletti szavazás által részesei lesznek, a' politikai végzésben, melly e' nagy per elitélését a' pairkamarára bízza, semmi sincsen-e, mi a' jót, igazt és igazságost megsérti? Nem hallgathatom-el, hogy szívem valami erkölcstelenséget talál e' dologban (nagy morgás.) Mi forog itt fen az itélethozáskor, a' törvény-e vagy a' politika? Tegnap egy nagy törvénytudó (Odilon-Barrot) kétségbe hozá a' pairtörvényszéknek ezen ügybeli illetőségét, és én tökéletesen megegyezem az ő nézetében. Micsoda törvényhatósága van, kérdé ő, a' pairtörvényszéknek, holott illetősége még határozatlan, 's az elibe tartozó vétségek és bűnök felvilágosítását a' törvénytől várja? ez csak várakozási törvényhatóság, melly pillanati kedv, érdek, szenvedelem vagy szükség szerint ítél. Mint politikai férfiak politikai hatalom elibe idéztetek egy nézetet, egy secta részét; és a' mi hallatlan dolog e' világon, a' politikai pártok rendszerének itélete alá akartátok azt adni. De ha ti a' pairkamara előtt és itt e' szószéken újjal mutogattok a' férfiakra, kik a' bűnt elkövették, és ha majd a' vétség bebizonyítatott, úgy azt is szabad kérdezni, ki tette őket bűnösökké? Midőn 400 familia várakozik, midőn az emberiség és status jóléte forog-fen, midőn az ember és polgár jusain nagy sérelem esik, akkor az igazságot nyíltan és tökéletesen ki kell mondani; azért is kérdem: kiket vonnának ezen emberek magok közé, kiknek kellene velök a' politikai törvény előtt megjelenni, ha gondolataikat 's ezek eredetét és kifejlődését kinyilatkoztatni, ha azt is kimondani tartoznának, hol vették magokat az ő szívökben lángoló politikai szenvedelmek, honnan merítették a' rendszereket, mellyekben lelkök eltévedt; kiket vonnának, mondom, magokkal együtt a' pairkamara itélőszéke elébe? Tegnap egy érdemes szónok kit komoly tanácskozás, mély belátás és mérséklet tüntetnek-ki, metsző gúnnyal így szóla hozzátok: „Ti voltatok tanítóink!“ Valjon nem féltek-e, hogy e' szózat még távolabbról 's magasabbról is hallatni fog? Mit mondanak az emberi jusok társaságának tagjai, ha visszamennek társaságuk eredetére, ha kinyomozzák, a' társaság lelkét az előbbeni gyülésekben ki hevítette-fel? Az exaltatio nem könnyen múló; mert ez az elhintett gondolatokból származik. 1830 előtt kicsoda ült a' titkos társaságokban, 's ki beszélt a' mindég fris szenvedelmü néphez? Istenem, hát még abból mi lenne, ha egy republikanismussal vádoltatott a' ti tanácstokban, vagy talán saját bírái közt ollyanra találna, kinek ezt mondhatná: „Ugyanazon gyilokra esküttem gyülölséget a' királyság ellen, a' mellyre te esküttél.“ Jól tudom, hogy ha egyszer az oppositióban a' szabadság barátai felbuzdítattak 's az ifju, ábrándozó lelkek felgyúlasztattak, akkor aztán a' kormányon lévők megállapodnak 's ellenállanak a' mozgásnak, mellyet talán önmagok támasztottak. Esmerem minden erőködéstöket, miként helyhezetetök nehézségeit meggyőzni iparkodtok. Fenyítékhez és rendhez ragaszkodtok; jó, de hát ezeket tanítottátok-e mindég? Mit, hát nem féltek-e, hogy a' lelkes és heves franczia ifjuság republikanus neveket republikanus symbolumokká fog által-fordítani? (morgás.) Talán hiszitek, hogy ezen ifjúság megfelejtkezett azokról, kik neki legelőször tanácsot adtak? Mit szólhattok a' népnek, ha lerontjátok az emléket, mellynek a' király ságon elkövetett gyilkosságért kellene engesztelésül szolgálni? Az amnestiát kívánom, hogy meggátoltassék a' per, mellyet én nagy erkölcstelenségnek tartok.“ E' beszéd után sokáig mozgásban volt a' kamara; majd Thiers úr lépett a' szószékre, így szólván: „Megbocsát a' kamara, hogy most szokatlanul vagyok megindulva. Rendesen csak a' ministereket 's az ő tetteiket kell védelmeznünk; de most sokkal nagyobb fonségesebb kötelesség hív, mellyet itt e' falak közt bár ne kellene teljesítenem:

ugyanis a' kormány okfejét, a' dicső juliusi revolutiót kell védelmeznem, a' mellyből indúlunk-ki mi mindnyájan. A' juliusi revolutiót, magát Franciaországot, 's mind azokat, kik egy utálatos igát lerázni akartak, sőt a' legszentebbet, a' nép kívánságát kell védelmeznem, melly Juliusban olly felségesen nyilatkoztatá-ki magát; mert midőn jusa vala szörnyűnek lenni a' vétkesek iránt, szabad, de kegyelmes volt. (bravo!) Kegyelmes volt, 's most is az; mert megigéré, hogy gyengéd leend, de azért a' szabadságot fentartja, 's éppen most láták az urak, miként tiszteli azt. Mert a' revolutio lelke mindenütt el van terjedve, még a' levegőben 's ezen emberek közt is, kik itt hallgatnak. A' juliusi revolutio, mellyet vádoltok, megengedte nektek, hogy azt nyersnyakasan megtámadhassátok Franciaország szemeláttára (igen, igen jól van!). E' revolutio megtartotta szavát; ugyanis így szólott hozzátok: Ti mindnyájan, kik a' szabadságot megtagadtátok, 's tizenöt évig harczoltatok ellene, az én uralkodásom alatt élni fogtok vele; ti enmagamat is meg fogtok támadni, 's törni fogtok okfőm és a' kormány ellen, mellyet alapítok. Mind ez szabadságtokban fog állani, végig kihallgatnak benneteket, senkise vág szavatokba, 's gyönyörűséggel fogják csudálni a' talentomot, még akkor is, midőn e' revolutio eredetét gyalázzátok (harsány tetszés). E' szabadságot igért revolutio abban is teljesíté igéretét, hogy csendes és békés szabadságot hozott. Ha veszélytől kellene tartani, az úr beszédét bizonyosan félbeszakították volna; de e' gyülekezet az úr szavainak ellenére nyúgodt, 's az ország sem fog azokon hólnap felindulni (zajos tetszés). Az úr tulajdonképen nem az embereket támadja-meg; mert az úr jó szívü, 's néha tiszteletet is fejezett-ki érántunk. Éppen ezért vagyok jobban megindulva, mintha enmagamat támadott volna meg, mihez úgy is hozzá szoktam; de az úr a' kormány okfejéről mondá ezt: Te sem rendet sem szabadságot nem adhatsz, a' bűnösöket nem kárhoztathatod, Franciaország méltóságát kinnt fel nem tarthatod, bent jó igazgatást 's igazság szolgáltatást nem adhatsz, hanem csak zűrzavart. Ez az úr gondolatinak 's beszédinek alapja. Én még szabad ifju valék, mikor a' restauratio országunkon uralkodott, 's már akkor olly kormányt ohajték, melly az országnak rendet és szabadságot adhatna. De emlékezzetek csak vissza, valjon erős, hatalmas, békés és lágy volt-e a' restauratio? Kívül méltóságot, belől jó igazgatást valjon adott-e az országnak. Mi a' szabadság nevében kívánunk rendet. Hat az úr, miért nem említé az okfőt, mellynél fogva kíváná a' rendet? Majd megnevezem én ezt is: az úr a' legitimitas okfejének nevében kívánt rendet. Legitimitas! Ugyan micsoda bátorságot ada ez nekünk? Nem hagyta-e a' legitimus thrónt háromszor öszverogyni? XVI Lajos legitimus vólt, XVIII Lajos szinte, bizonyosan X Károly is, mindazáltal a' revolutiónak egy lehellete képes lőn az ő törvényes thrónjaikat felforgatni. Ha ti illy bátorságot igértek nekünk a' legitimitas okfejének nevében, úgy csak menjetek; mert az idő történeteit egészen felednünk kellene, hogy illy biztosításnak hitelt adjunk. A' mi erőnk egészen más alapon nyugszik; a' legitimitas soha olly keményen meg nem támadtatott, mint mi Junius és Aprilis napjaiban. Tudjátok-e mi mentett-meg bennünket? Maga az okfő, a' nemzeti őrség ruhájában, védelmezte a' kormányt városaink utczáin (nagy tetszés). És ki buktatott-le benneteket? A' nép, melly térden esdeklett, ne kénszerítsétek revolutióra, minek csak gondolatjától is borzadt, melly szerényen és mély tisztelettel kérte a' hatalmak költsönös hatásának visszaállítását; e' szelid és revolutiót nem kívánó nép buktatott-le titeket!" Oest. B.

A' Jan. 2diki ülésben Golbery (Elsasz követe) az amnestiát sürgetőleg szólott, 's a' pair urakat félté, hogy az új palota nedves falai közt még betegségbe eshetnének. Beszédét kiterjeszté Németországra is, hol lassanként minden szabadság elóltatott, 's a' ministeriumot kérdezé, tett-e valamit Németországban e' szabadság okfejének fölélesztésére, micsoda feleleteket kap, miért szenvedi, hogy Hollandia királya azon országot fenyegesse, mellyet Franciaország alapított. Ezután Wellingtont és Neyt említé-meg, 's ismét visszatérvén az amnestia kérdésére, megengedé hogy az ujságírók ez ügynek sokat ártottak ugyan, de azért legalább míg gályákra küldetnének, nem kell a' jót meggátolni, mellyet eszközleni akartak. — Hervé úr a' mostani vádlottakra nézve semmi különöst nem lát az új palota építésében, 's azt szükségesnek tartja. Dugalé úr az amnestiát kíváná, Robineau pedig, mint Vendée követe, protestalt ellene, melly a' chouanvezéreket ismét visszavinné a' nyugoti tartomá-

nyokba, 's így ezek csendessége újra megzavartatnék. — Salverte, Paris ujonnan választott követe, nyilatkoztatá, hogy ő rendszeres oppositióhoz nem tartozik (éj, éj? kétkedés és csudálkozás jelei), 's ministerre is hivatkozhatnék, hogy több ministeri törvényjavallatok mellett szavazott, mellyeket szükségeseknek talált. De azt sem engedi meg, hogy rendszeres többség vólna, melly hijányosnak látszó törvény mellett csak azért szavazna, mivel azt a' ministerium kabineti kérdésnek nyilatkoztatá. Az amnestiát azon új erőséggel támogatá, hogy ez a' nyugoti megyékre nézve éppen nem lehet veszedelmes, miután Berry herczegné, az ottani zendülés fő lázítója, szinte amnestiát nyert. — Mauguin úr három kérdést különböztete-meg e' tanakodásban, u. m. az amnestia, ministerium rendszere, és a' juliusi revolutio okfejének kérdését. Az amnestiáról ezeket mondá röviden: Mont St. Michelben némelly politikai foglyoknak, a' gyuladáskor mutatott derék viseletökért, megkegyelmeztek; hát a' többiek nem szólhatnak-e így: ha mi ott lettünk volna, mi is hasonlóan cselekszünk 's most kegyelmet nyerünk vala. E' szerint tehát a' vak eset dönti-el a' dolgot. A' külföldre nézve is kedvező benyomást tenne az amnestia, mert mindenütt azt mondanák, a' francziák egy érzelem által egyesítettek, békességben 's mint rokonok élnek együtt, 's csak a' többi hatalmaknak rettentők. Gyávaságot árul-el, az amnestiát kabineti kérdéssé változtatni, 's a' mult évben mérsékletnek mondott ministeri rendszert most ellenállással cserélni-fel. Az oppositiót ma úgy adják-elé mint mindenféle revolutiói szenvedelmek vegyületét, 's gyúlöletessé teszik az ország előtt, holnap pedig egy minister így szól a' bal oldalhoz: „Én közös ügyünket, a' revolutio ügyét védelmezem." A' mostani kormány férfijai előbbi tetteiknél fogva a' restauratiónak minden rendszabásaival kapcsolatban vagynak. (Guizot úr szólni kíván). Ha a' juliusi revolutio okfejét veszedelem éri, az oppositio bizonyosan nem fog az ellenségtől kegyelmet kérni, mint tegnap egyik minister igen eszes beszédében tett. — Guizot úrnak szemére veté, hogy ő a' restauratio oskolájában neveltetett, a' polgári társaságot ismét a' papság segitségével akarta öszveszerkeztetni, 's a' hit fogytán panaszkodott. „Mint kívánhatjátok, kiáltá Mauguin úr, a' néptől hogy hidjen, melly bódult fővel elfogadta a' revolutiót, ti pedig ezt szerencsétlenségnek mondjátok." — Guizot minister elbeszélé, miként a' restauratio tizenöt éve alatt e' mostani oppositio az ő iparkodásit 's fáradozásit dícsérte, magasztalta, milly szoros kapcsolatban állott vele, mint készítette az első szabadelmü választási törvényt, melly Villele alatt megszüntetett, társaival együtt mennyire dolgozott az 1815diki kamara ellen, az első szülötséget, kibujdosottak kármentését illető törvényt 's VII Ferdinand mellett a' spanyol ügybe avatkozást mint ellenzette, 's csak azon törvényeket gyámolította, mellyek Franczia-ország alkotmányi létének első alapját megvetették. Ezután kifejtegeté a' kormány rendszerét, mellynek czélja a' megbékülés, és a' nemzet többségének akaratja. — Charamaule felszólítá e' ministert, felelne arról, miként lehet ő most Lajos Filep ministere, holott egykor a' népfelsőség okfejét képtelenségnek nevezé egy íratában, 's öszvekócsolt karral állott a' szószéken. Az előlülő megengedé elébb a' szónoknak felolvasni az említett íratot 's azután tevé az észrevételt, hogy mind ez csak személyesség, 's a' fenforgó kérdésre nem tartozik, ámbár e' vitatásban három nap óta határozott kérdés többé nincsen, mert hallgatva megegyeztek abban, hogy akármiről beszéljenek. Charamaule után Guizot úr ismét a' szószékre lépett elolvasni amaz írat helyét, mellyből a' jött-ki, hogy ő akkor az úgy nevezett népfensőséget az ország közönséges érdekeinek uralkodásában találta. E' felett olly zűrzavar kerekedett, hogy többé senkise jöhetett szóhoz 's az ülést el kellett oszlatni. — A' Jan. 3diki ülésben Berenger úr, a' tierspárti egyik feje, nagy statustörvényi tudományossággal megmutatá, hogy nem csak a' megkegyelmezési jus, hanem az amnestia is a' korona tiszta kiváltságai közé tartozik, 's a' kamaráknak ahoz törvényszerint nincsen szavuk. Az amnestiát ugyan ő is kívánja, ámbár statustörvény szerint kéntelen azt a' koronának tulajdonítani, de azonban különbséget szükség tenni az elcsábítottak és a' szántszándékos, rendszeres fő czinkosok közt, úgy azok közt is, kik a' politikai lázadást magános bosszuállásra használták. Ez oknál fogva ez ügyet a' koronára kell bízni, melly a' bevádlottakról egyenként szerezhet szükséges tudósítást. A' pairek új palotáját egyébiránt szükségtelennek tartja. — Az

általános vitatás elvégeztetvén, Dumon úr, a' tudósító, a' tanácskozás folyamatját röviden eléadá. Azon ellenvetésre, hogy a' palota építése a' pert sokáig halasztaná, felelé: az építőmesterek megígérék, hogy az készen leend, míg a' pairek előmunkálataikat elvégzik, ha pedig készen nem lenne akkor, lehet rajta segíteni. De hát miért nem akarnak most mindjárt segíteni rajta? kérdé Odillon-Barrot úr. Dumon úrit emlékezteté Barrot urat, miként ők egy pörben, mellyet mint ügyvédek 1823ban folytattak a' pairtörvényszék előtt, ennek illetőségét a' felségbántásra nézve elesmerték, 's ezt Odillon-Barrot úr most megtagadja. Odillon-Barrot úrnál kész volt a' felelet; akkor, mondá, mint ügyvéd tartozott pártfelének java szerint cselekedni, de most úgy beszél, mint törvényhozó. Ülés végén a' biztosság javallata, melly 1 mil. 280 ezer francot ajánla állandó pairtörvényszéki palota építésére, majdnem egyezőleg félrevetetett, 's Moreau úr javallata 260 ezer franc hitel iránt, mellyből a' ministerium a' pairtörvényszék előtt most folyó perben a' kihallgatásra, és szükség esetében az elítélésre megkívántató előkészületeket megtehesse 209 szóval 181 ellen elfogadtatott.

A' Tribune által közlött névjegyzék szerint a' mostani pairkamarának 54 tagja vett részt Ney marsal perében. 17 közülök 1814ben a' király visszatérte után neveztetett pairré, 's ezek: Brissac, Broglie, Castres, Choiseul, Clermont-Tonnerre, Grammont, La Force, la Tremouille, Maillé, Montmorency, Mortemart, Sabran és Valentinois herczegek, — Maison, Oudinot, Macdonald marsalok, és Vaudreuil gróf. 12 hajdan senator volt 's 1814ben lett pairré, u. m. Destutt-Tracy, Jaucourt, Klein, Lemercier, Barbé-Marbois, Lafaurie de Richebourg, Sémonville, Taleyrand, Tascher, és Vaubois; továbbá Victor marsal, Caraman és Crillon herczegek, Aligre, Biron, Boissy, du Coudrays, Laguiche, Louvois, Mathan, Mun, Osmond, Talaru és Verac marquisek, — Compans, Contades, Durfort, Haussonville, Laroche-Aymon, Lynch, Molé, Noé, Ricard, St. Priest grófok, Seguier báró és Morel de Vindé vicomte, kik a' 100 nap után emeltettek pairségre. 49 mint bíró ítélte Ney marsalt, hárman t. i. Barbé-Marbois, Jaucourt és Talleyrand mint akkori ministerek, vádolták, Maillé herczeg és Oudinot marsal pedig tanúk voltak ellene.

December 29dikén a' Reformateur szerkeztetője Raspail és a' Bon Sens egyik redactora Cauchois-Lemaire közt párviadal történt; mellyben ez utóbbik gyenge sebet kapott. — Az országos bevételt a' finánczminister 994, 985, 789 francra számolja; a' kiadás 100, 904, 935, és így a' hijány 6, 919,038 franc. — A' polytechnikai oskola nevendékei, szülőiknek és több generaloknak, kik hajdan ez oskola tanítványai valának, kivánságukra egyenként írtak a' hadministerhez, megvallották hibás lépéseiket 's esedeznek isméti fölvétetésökért. — A' parisi hírlapok megjegyzik, hogy marsal Mortier a' Dec. 29, 30, és 31diki ülésekben, bár milly fontosok voltak is azok, meg nem jelent.

BELGIUM.

A' belgák királya ez új év első napján fogadá a' képviselő kamara, fő törvényszékek' és a' diplomátai kar szerencsekívánásait, mellynek nevében sir Robert Adair angol követ üdvezlé ő Felségét, ki a' hozzá intézett beszédekre szokott nyájassággal válaszolt; nevezetesen a' képviselő kamara küldötségének örömmel jelenté, hogy az aggódás, melly múlt év végen nem ok nélkül terjedt-el, most már egészen megszüntetett, mert ő Felsége nyomos tudakozódások után tökéletés biztosítást vett az iránt, hogy Europa békességét sehonnan veszély nem fenyegeti.

AMERIKA.

New-Orleansban társaság állott-öszve a' párviadal meggátlása végett. E' társaságnak van egy előlülőből, két alelőlülőből, egy titoknokból és 12 bíróból álló becsület törvényszéke, melly az elibe terjesztett eseteket nyomos vizsgálás és érett megfontolás után elitéli, 's a' pártfelek tartoznak az általa szabott elégtételt megadni és elfogadni. A' társaság nem egyszerre, hanem csak lassanként akarja a' párviadalt kiirtani. A' tagoknak részeg vagy czivakodó embertől 's vendégség alatt senkitől sem szabad hihívást elfogadni.

TÖRÖKORSZÁG.

Corfu, Dec. 24dikén. Epirusban egy idő óta ismét lázadások történtek az esmeretes Tafil Busi vezérlése alatt, kinek hadereje 15—1600 emberre megyen. A' lázadás fő tanyája Berat, mellynek vára ugyan a' kormányi seregek birtokában 's Tafil Busi megtámadása ellen erősítve

van, de arra nincs elegendő serege Mahmud janinai basának, hogy a' városból kiűzhesse a' lázadókat. E' hónap elején több beik gyültek Scutariba, hogy ott Hafis basával értekezzenek Albania csendességének visszaállításáról. Ezek eleinte barátságos útat javallának Tafil Busi lecsendesítésére, ki az eleibe adott békés előterjesztéseknek csakugyan engedett is, Beratból pártosaival együtt kitakarodott, 's így ismét visszaállott a' vidék csendessége.

SPANYOLORSZÁG.

Mina és Cordova Dec. 26dikán Pamplonában valának, Cordova tovább is ott fog maradni, némellyek szerint azért, mivel őt Mina kivette a' vezérségből, mások szerint pedig csak gyenge egészsége tekintetéből. A' munkálódó seregek vezérlését Lorenzo veszi-által. Nazar és Asarte felé, hol Zumalacarreguy áll, seregcsapatok mennek Pamplonából. Latre 3 ezer ember segítséggel Logronóba érkezett. Jaureguy a' pattanty ússággal St. Sebastianból Onnatet és Mondragont ment megerősíteni. A' guipuzcoai seregek kitakarodtak Navarrából. Castor carlista guerilla vezér, 's Biscayában D. Carlos ügyének legerősebb támasza, megholt. Zumalacarreguy Etchalarban négy ágyút öntetett. Iturrizar Irunt erősen megtámadta, 's tengeren kellett segítséget küldeni a' városnak. A' háboruskodó felek közt rövid időn kemény csatát várhatni. Mina 12 ezer embert gyűjt Estellához. Caratella general, a' munkálati sereg második vezére, már oda ment, 's Euguiban is áll egy osztály Linares alatt. Zumalacarreguy hasonlóan minden erejét együvé vonja. Eraso batalionа, mellyet a' királyné seregei Carrascal mellett szélyel vertek, ismét öszve szedte magát. Több biscayai batalionok a' carlista fő hadseregheż parancsoltattak.

Bayonneból írják, hogy Dec. 27dikén a' christinosok és carlisták közt Onnate tájékán tüzes csata történt, mellyben a' christinosok győzedelmeskedtek a' carlistákon. Saint-Jean-de-Luzból költ levél szerint pedig az ütközet utánni nap (Dec. 28dikán) S. Sebastian vidékén a' hegyeket 's homok dombokat Zumalacarreguy és Guibelalde vezérlése alatt mintegy 7—8 ezernyi carlista sereg foglalá-el. Hanem a' franczia hírlapok mind e' híreket kétségbe hozzák; a' Messager des Chambres nevezetesen így szól: „Ámbár igen kivánnánk, hogy a' győzedelem olly fényes lett légyen, a' millyennek rajzoltatik; de az eddigi tapasztalásnál fogva kéntelenek vagyunk annak bizonyos valósúltát megvárni elébb, mint e' tudósításnak hitelt adnánk; maga azon körülmény, hogy az ütközetett követő nap (Dec. 28dikán) S. Sebastian előtt nagy számu carlisták állottak volna, minden esetre igen kétségessé teszi az ő tökéletes meggyőzetésöket.“

EGYVELGESHÍR.

Az Algieri ex-Dey Oct. 30dikán gutaütésben holt-meg. Mekkából visszautazta óta Alexandriához közel egy falusi jószágban lakott, mellyel őt a' basa ajándékozta-meg. — Gróf Zamoyski ezredes, egy a' lengyel hadsereg legnevezetesb tisztei közűl, Orleans herczeg eszközlésére franczia polgárisodást nyert. Megígértetett neki a' franczia hadseregbe leéndő felvétel is, ha földeit Algierba költözésre bírja. A' gróf most Algierban van; a' honnét visszatérvén a' lengyel kibujdostak algieri gyarmatosítása eránt a' kormány elébe javallatot fog terjeszteni.

Parisban a' mult 1834ben 150 új időszaki gyűjtemény jelent-meg. Az új románok száma 200; a' többi másféle munkáké 1,600. A' parisi könyvkereskedés 1,500 nevezetes munkát bocsátott világ elébe aláírás utján, Mind ezen speculatiók közűl csak 35—40 bukott-meg, a' többi szerencsés vala. Szép charakteristikája a' franczia könyvkereskedésnek, jóllehet ez még távol van a' virágzásnak azon pontjától, mellyet Angol- és Németország könyvkereskedése már régen elért.

Berlin lakosainak száma 1834ben 252,000; kik között 7,400 catholikus, 4,500 izraelita. A' privatházak száma 7,600. A' kézmívesek közt legtöbb van szabó (1,571), és csizmadia (1,279). Könyvnyomtató intézet (typographia) birtokosa 32.

Bathban December 29dikén holt-meg Malthus híres statusoeconomista. — Roden gróf lemondván az angol királyi kamarási hivatalról, helyébe Wilton gróf neveztetett. — Az angol ministeriumban most űléssel és szavazással 16 tag bír (l. 5 számu ujságlevelünket), és így kettővel több, mint az előbbi kabinetben.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 *szám.*

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Januárius 17-kén 1835.

Általános átnézése az időjárásnak Budán 1834-dik esztendőben,

a' mint ez a' Sz. Gellérthegyén, a' kir. universitás' csillagvizsgálóintézetében (72° 4, 8„ a' Duna' közép szine felett) tett időjárási észrevételek után tapasztaltatott.

Hónap	Levegősullymérő Reaum. 0 gr. húzva parisi mérték szerint.		
	Maximum	Medium	Minimum
Januarius	27.h. 9v,561 (31kén.)	27h. 4v,5447	26h. 10v, 679 (1sőjén.)
Februarius	27. 11, 839 (26kán.)	27. 8, 4068	27. 3, 788 (21kén.)
Martius	27. 11, 765 (1sőjén.)	27. 5, 6422	26. 9, 918 (24kén.)
Aprilis	27. 8, 761 (19kén.)	27. 5, 506	27. 2, 878 (10kén.)
Május	27. 8, 675 (7kén.)	27. 5, 034	27. 3, 071 (16kán.)
Junius	27. 8, 616 (2kán.)	27. 5, 238	27. 1, 234 (18kán.)
Julius	27. 6,2215 (29kén.)	27. 5, 0453	27. 3, 068 (22. 31n.)
Augustus	27. 6, 037 (28kán.)	27. 3, 947	27. 0, 649 (4kén.)
September	27. 9, 110 (14kén.)	27. 6, 422	27. 3, 225 (23kán.)
October	27. 10, 741 (4kén.)	27. 6, 9180	26. 9, 203 (18kán.)
November	27. 9, 045 (4kén.)	27. 5, 6100	27. 0, 242 (30kán.)
December	27. 11, 442 (28kán.)	27. 6, 3346	27. 1, 442 (23kán.)

Hónap	Hévmérő Reamur szerint		
	Maximum	Medium	Minimum
Januarius	+ 12gr.,7 (25kén.)	+ 2gr.,1645	— 6gr., 7 (7kén.)
Februarius	+ 9, 1 (28kán.)	+ 0, 5440	— 8, 0 (11kén.)
Martzius	+ 11, 6 (7kén.)	+ 2, 9312	— 4, 4 (18kán.)
Aprilis	+ 17, 0 (30kán.)	+ 7, 4833	+ 0, 8 (10kén.)
Majus	+ 25, 2 (21kén.)	+ 15, 9990	+ 5, 8 (29kén.)
Junius	+ 24, 4 (22. 28d.)	+ 17, 5378	+ 8, 4 (1jén.)
Julius	+ 27, 2 (21kén.)	+ 20, 7484	+ 12, 7 (23kán.)
Augustus	+ 26, 2 (1-jén.)	+ 18, 4386	+ 14, 2 (10kén.)
September	+ 21, 3 (9kén.)	+ 16, 3244	+ 5, 0 (24kén.)
October	+ 15, 6 (13kán.)	+ 8, 2828	— 0, 6 (27kén.)
November	+ 10, 8 (10kén.)	+ 3, 540	— 4, 2 (20kán.)
December	+ 6, 4 (6kán.)	— 0, 0193	— 7, 0 (31kén.)

E' fentebbi táblából látszik, hogy: 1834d. *esztendőben a' levegősullyméró közép magossága volt*: 27 h. 5 v, 7207; *közép mérséklet*: + 9 gr., 4911; *legnagyobb különbség a' levegőnyomásban*: 14 v, 636; *a' mérsékletben*: 35 gr., 0.

Albert Ferencz.

Első Félesztendő. 1835.

)(0)(

A' „RAJZOLATOK“

Első számát 's képeivel együtt valamennyi még mindig megszerezhetni. Eddigi képei: három eredeti pesti divatkép, mellyből minden héten járul hozzá egy. — A' Nemzeti-képtárból szinte megjelent három, közülök Csokonai' képe most nyomatik,

A' lehető legnagyobb csinnal adott 's adandó journalunknak rendkivüli olcsó ára: helyben félévre 4 f., postán 5., frt. pengő. Előfizethetni helyben a' kiadónál, Dorottya-utczában 10. d. sz. a.; egyebütt minden cs. kir. Posta hivatalnál, Pest. Jan. 15 d. 1835.

Szerkesztője 's kiadója
Munkácsy János. (3)

---

(1) **HIRDETÉS.** Egy hasznos falusi Jószág Tek. Komárom vármegyében Piszke és Lábathlany helységekből, a' Duna és Bécsi Országutja mellett fekvő, igen gyönyörü helyen épített lakó házzal, úgy találtató szükséges gazdasági épületekkel, jobbágyakkal, külömbféle dézma haszonvételekkel, duna réhnek egy rész jövedelmével, valamint négy helységből befolyó közös jövedelmeivel, hozzá tartozandó erdeivel együtt, eladóvá tétetik; a' gazdaságot kedvellő urak, a' bővebbi tudósítást megtudhatni a' Hazai 's Külföldi Tudósítások Hivatalánal (Zöldkert utcza 498. szám). (4)

---

(1) **Hirdetmény.** A' nagy méltóságú magyar kir. udvari Kamarának kegyes rendeléséből köz hirré adatik: hogy tekintetes nemes Baranya vármegyében kebelezett, és a' mindszenti Fiscalis uradalomhoz tartózó Sz. Mártoni pusztában jövő 1835-dik esztendei Februarius 5-kén délelőtti órákban, mintegy 136 mázsa, jó minéműségű hamuzsír, kész pénz fizetés mellet, nyilványos árverés utján eladatni fog. Kőlt Budán Jan. 8-án 1835.

Herczeg Grassalkovich

jószágai igazgatósága által köz hirré tétetik, hogy e' folyó hónap' 27-én délelőtti 9 órakor Gedellő mezővárosában az Igazgatóság iróteremében tartandó árverés útján, a' többet igérőknek, alább nevezett királyi haszonvételek f. e. aprilis 24-kétől fogva három egy másután következő esztendőre haszonbérbe ki adatni fognak, u. m.

1. Bóltok, Gödöllőn, Kakutson, Eörkényen és Hatvanba.
2. Vendégfogadók, Kerepesen és Hatvanba az uraság italai ki mérésével, és hozzá tartozandó földekkel, Eörkényen pedig tulajdon italok kimérésével.
3. Zsidófogadó (Tracteur) Hatvanba tulajdon ital mérésével.
4. Kórtsmák, Mácsa, Tatár sz. György és Kis Sz. Miklós, Etseri korcsma pedig mészárszékkel együtt, Boldogon félesztendei bormérés.
5. Pálinka házak, Bágon, mácsán, Zsidón, és Tatár Sz. Györgyön.
6. Mészárszékek, Mácsai, zsidai, ujfalusi és hatvani.
7. Malmok, Issaszegen négy, bagi helységen kivül egy, Kis-Bagon egy, Mácsán egy, Zsidón egy, és Ujfalun egy. —

A' bérleni szándékozók a' fent meg irt napra és helyre, szükséges készülettel ellátva illendően meg hivattatnak. (3)

(1) **Jelentés.** Pesten alúl három statiora a' bánáti és szegedi postaútban a' dabasi vendégfogadó több szántófölddel, legelővel és egy 6 holdas réttel a' jövő Sz. György naptól fogva haszonbérbe kiadandó; melly eránt bővebb értesítést lehet venni Halász Bálint urnál Pesten a' vagy Dabason. Az árverés leénd Martius 8-kán 1835-ben Dabason. (3)

Valódi cseh komló különféle minéméségü a' legillendőbb áron találtatik **Kunewalder testvérek** nagykereskedésében Pesten az országuton 530. sz. a. (1)

Heckenast Gusztáv

Pesti könyvkereskedőnél, váczi utczában 39 szám alatt épen most jelent meg:

Orvosi-tanítás

a' hírtelen veszedelmet okozható betegségekbe serény segedelem hozásról, kiadta

Lóstáiner Antal,

8rét Pesten 1835. boritékba kötve 1 ft. 6 kr. p.

Lottériasors bátorságosítás.

A' ki tőlünk a' f. e. Februárius 21-kén kihúzandó **Gumpendorfi ház** lotteriájára, mellyért 24,000 darab arany fog fizettetni, egy sorsot veénd 5 f. p.p. mellé irásbeli nyugtatványt kap arról, hogy ha azon sorsra semmi nyereség nem jutand, nékie a' hasonlólag szép nyeréseket igérő **Meidlingi Therézia fördő'** lotteriájára, mellyért 100,000 váltó forintok ajánltatnak egy sors fog ingyen adattatni. Azon haszonról, mellyet e' bátorságosítás igér a' játszó közönségnek, bővebben szolani felesleges volna. Kunewalder testvérek,

Pesten az országúton 530. szám alatt. (1)

BOLTJELENTÉS.

(2) Alolirt tisztelettel jelentem, hogy néhai **Fischer János Ádám'** özvegye' **fűszerszámos kereskedését**, mellyre, több esztendők óta felügyelni szerencsém vala, 1834-diki September 1-ső napján megvettem, 's azt jövendőben is, mint eddig, jól felkészülve fogom folytatni. Ezen alkalmatossággal bátor vagyok kész szolgálatomat a' **szélyelküldözési tárgyakban** is ajánlani, tisztelettel kérvén a' t. cz. közönséget, hogy azon bizodalomban, mellyel az elébbeni firma dicsekedhetett, engemet is részeltetni méltóztassék, mellyre jobban jobban érdemessé tenni magamat, szüntelen igyekezni fogok, — a' tisztelt vevők' kegyességéért könyörögve *Mitterdorfer János*,

Pesten az úri útcza' elején „A' **HALÁSZHOZ**" Troll Péter úr házában. (2)

---

(3) **Hiradás.** Ts ns Zemplén vgyében helyheztetett, priv. Tisza-Tokaj városában lakozó nemes Szabó János ur eledóvá tett; Felséges Királyunknak földjén, két telket; a' mellyen vagyon egy jól elkészült kőház, alúl alsó pitvar-is, jól elkészült borház kiboltozott, kőpincze, mellyben megtér száz gönczi hordó bor; ismét hat közönséges kissebb házak, istáló, kamarák; hozzá tartozandó két tábla kaszáló réttel, déli oldalon fekvő 's jól elkészült ötven kapás szőllő, a' mellyben csak közel a' legjobb helyen találtatik egy tábla, szabad szőllő. A' megvevő a' tulaidonossal értehezhetik helyben a' Papp nevezetü útczában. Költ Tokajban Dec. 29n 1834.

Tüzi viz fecskendők mívhelyének hirdetése.

(1) Pesten az országuton 647-dik szám alatt maga a' jelentő, 's a' mívmühely tulajdonosa köz hírré teszi: hogy nála 3—16 akó vizet tartó fecskendők készen találtatnak, mellyek a' viz sugárt szakadatlanul e' következő arányban lövellik ki: a.) Egy három akót tartó hordozható fecskendő két ember által 4 perczenct alatt 3 akó vizet 7 öl magasságra lövell. Ennek ára 30 for. pen. pénzben. —

(b) Egy négy akót tartó hordozható fecskendő belülről rézzel kibéllelt, forgatható ércz csővel, és srófokkal, melly a' benne találtató vizet 10 öl magosságra lövelli 4 perczenet alatt kerül 90 for. pen. pbe.

Egy 5 akós kocsival együtt 140 for. pengő p.

Továbbá találtatnak nála 6, 8, 10, 12, 14, 16 akó vizet tartó kocsira helyheztetett fecskendők, mellyek a' vizet szakadatlanul e' következő arányban lövellik ki:

Ára husasokban

Akó száma	Idő	A' kilövelt viz' mennyisége	Magasság	ára fl.	kr.
6 akót tartó	4perczen.alatt	6 akó vizet	12 ölre	220	—
8 detto	4 detto	8 detto	14 detto	250	—
10 detto	4 detto	10 detto	16 detto	270	—
12 detto	4 detto	12 detto	18 detto	300	—
14 detto	4 detto	14 detto	20 detto	360	—
16 detto	4 detto	16 detto	22 detto	400	—

A' megvett fecskendőkhez olly szer is adatik, melly által a' kemény hidegben befagyott csőket, és vizi sarukat 4 perczenet alatt felengesztelni lehet, 's igy azokat minden akadály nélkül használni a' viz kilövellésre.

A' fentebb említett helyen minden nemü tüzi vizfecskendők megrendeltetése elfogadtatik, ugy nem különben mindenkor kész vizfecskendők is találtatnak, a' megrontsoltak pedig javitás végett elfogadtatnak. Pesten Jan. 17kén 1835. *N. Remekházy Károly*,

a' fentebb említett tüzi vizfecskendők művhelyének tulajdonosa.

---

(2) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében, az Esztergami Érsekség részérül közhírré tétetik: hogy Esztergamban a' Dunán lévő repülő-hid, hozzátartozandó téli, és nyári járással, és az attól való vámszedés folyó 1835. esztendő Aprilis hónap 1sö napjától fogva 6 egymásután következő esztendőre haszonbérbe adatni fog. — A' kinek tehát ezen javakat kibérleni szándéka vagyon, az, mint a' maga jó viseletérül, mint pedig a' valóságos legalább egy esztendei árendával felérő vagyonárul elegendő és kifogásokat nem szenvedő bizonyítványokkal, úgy nem külömben bánat pénz gyanánt négy száz nyolczvan pengő forintokkal ellátva, folyó Januárius hónap 29-kén reggeli 10 órára Esztergamban az Érseki residentiában tartandó nyilvános árverésre megjelenni ezennel hivatalos. — Az illető feltételeket bővebben megtudhatni időközben is Esztergamban az uradalmi tisztségnél. Költ Budán Jan. 8n 1835. (3)

A' Gabonának Pesti piaczi ára Januárius 16 kán 1835. Váltó Cz.ban, Pozsonyi mérő

	tiszta fr.	kr.	középszerü fr.	kr.	alabbvaló fr.	kr		tiszta fr.	kr.	középszerü fr.	kr.	alabbvaló fr.	kr
Tiszta búza	7	— 30	6	— 40	6	— 20	Zab	4	— 24	4	— 16	4	— 4
Kétszeres	—		—		—		Kukoritza	5	— 10	5	—	—	
Rozs	6	— 10	6	—	—		Köleskása	11	—	10	—	—	
Árpa	5	— 20	5	— 10	—		Köles	—		—		—	

7. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szerdán Boldog-Asszonyhó' 21dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. k. Felsége a' nagym. m. kir. udv. Kanczelláriához bocsátott December 27diki legfelsőbb határozata által Torna vármegye első alispányát, Martinidesz László urat magyar kir. tanácsossá méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. k. Felsége, December 27diki legfelsőbb határozata által, Galgóczon Nyitra vármegyében lakos, uradalmi seborvos Bettelheim Leopoldot, hivatali kötelességeinek teljesítésével szerzett érdemei tekintetéből, szalagon függő kis arany érdempénzel jutalmazni kegyelmesen méltóztatott.

Pozsony Januar 16dikán. A' tegnap tartott 280dik országos ülésben az úrbéri tárgyban váltogatott viszonüzenetek vizsgáltattak. Kerületi ülésekben pedig közelébb a' Buda és Pest között állandó híd épités felett tartattak tanácskozások.

Uj Bánya (Bars vármegyében) városának tanácsa a' helybeli normalis oskolákba, mellyeket különös leányoskolával szaporított, közelébb a' magyar nyelv tanítását is bevitte. E' czélból a' második oskola tanítójául Lévai születés Uhlárik János urat, ki a' magyar, német és tót nyelveket egyformán érti és beszéli; a' leányoskola vezetésére pedig (mellyben asszonyi munkák is fognak tanítatni) Esztergomi professor tek. Rumy Károly úr idősb leányát, Amáliát hívta-meg, — ki még gyermek-korában b. e. Kazinczy Ferencz házánál Széphalmon tanulta a' szép magyar nyelvet, és már az Érsekujvári leányintézetben tanítói ügyességét kimutatá. Az Ujbányai oskolákban a' magyar nyelv mellett a' német is tanítatik, a' tót pedig, mivel e' város lakosai többnyire tótok, magyarázó nyelvűl szolgál.

A' Bécsi cs. k. köz. udv. Kamarának Január. 2dikáról kőlt rendeléséhez képest az 1829 Oct. 29diki kerületi határozatra nézve tudomásul adatik: hogy a' folyó 1835 Január. 2dikán a' 269dik seriesben elsorsozott magyar kir. udv. kamarai kötelezvények, és pedig 5 pcenttel a' 3178 és 5484 számok, az első a' tőkepénz $\frac{3}{10}$évei, a' második $\frac{1}{10}$évei, továbbá a' különféle kamatiakból a' 6224től 6856ig menő számok egész tőkemennyiséggel — az 1818 Martius 21diki legfelsőbb rendeléshez képest, — új 's az eredeti pcnttel pengő pénzben kamatozandó statusadóssági kötelezvényekkel cseréltetnek-fel.

Munkácson a' közelébb lefolyt esztendő utólsó napján temettetett-el néhai Cserszky Antal, Bereg vármegyének 's a' Munkácsi és Sz. Miklósi uradalmak főorvosa, több vármegyék táblabírája, a' Pétervári tud. társaság levelező tagja életének 55dik esztendejében.

Debreczenből érkezett híradások az ott közelébb esett vásárt általjában középszerűnek mondják. — Eladásra bevitt árukban nem volt fogyatkozás; de vevő kevés, 's a' pénz szűke szembetűnő vala. A' kézműveknek némelly ágai mégis kicsinyben türhető kelendőségre tettek szert.

Nagyméltóságu Horváth János úr ő Excja, Székes-Fejérvári megyés Püspök, cs. kir. valóságos belső titkos tanácsos, sz. Theologia Doctora, a' magyar tudós Társaságnak tiszteletbeli tagja elhunyt Pozsonyban folyó Január 16dik napján. Nyugodjanak áldásban hamvai!

Pesten folyó évi Januar 17dikén öregségi elgyengülésben örök életre szenderült Tiszt. Pales Henrik úr, a' Pesti T. Kegyes Szerzet spiritualisa, életének 79dik esztendejében. Az elhunyt férfiu a' latin poëzisben és oratoriában jeles érdemeket szerzett magának. Béke hamvaira!

NAGYBRITANNIA.

A' conservativek Dec. 29diki gyűlésében, melly a' választási előkészületek végett a' cityben tartatott, Baring úr, mint előlülő, azt nyilatkoztatá, hogy neki ugyan mindegy akár whigek akár toryk kormányozzanak; hanem a' közt nagy különbséget teszen, a' reformot 's

visszaélések kiirtását csendes úton 's fellázítás nélkül, vagy erőszakos eszközök által, 's a' veszedelmes következésekre nem ügyelve, akarják-e végrehajtani. Feltételetlen bizodalmat egy kormányba sem vet, de a' királyi kiváltságok megsértésének ellenmond. Továbbá a' kandidátusokat költség nélkül javallá elválasztani. E' gyűlésben többek közt illy határozatok tétettek: Az ország intézeteit mindennek, ki azokat becsben tartja, kötelessége védelmezni az erőszakos újítás ellen, melly az alkotmányi kormány-formát romlással fenyegeti; a' magokat jelentő kandidátusoktól nem kell biztosítást követelni az iránt, hogy az új ministerium mindegyik rendszabásának ellen szegüljenek. Gould úr a' mérséklett reform mellett tőn javallatot; Lucas alderman Ward, Wilson és Lyall urakat candidatusoknak kívánà felszólítatni. Ward és Wilson a' reformbill ellen szavaztak, de igérék, hogy miután országos törvénnyé lőn, hatását nem ellenzik. Lyall úr a' reformbill óta nem volt parlamenti tag, de jelenté, hogy a' megvesztegetéseket mindég gyűlölte, 's mindenek felett igyekezni fog az alkotmányt fentartani, mellynek köszönheti Anglia első rangját a' világ nemzetei közt. Ülés végén nagy summa pénzek írattak-alá.

Cumberland herczeg Január 3dikán Londonba érkezett. — Az udvari ujság jelenti Dorset herczegnek fölovászmesterré, és Ernest Bruce, Tullamore lordoknak a' király kamarásaivá lett kineveztetésöket. — Abercromby úr Edinburgh választói előtt tartott beszédében azt mutogatá, hogy a' mostani ministerium felelni köteles az elébbinek elbocsátásáért. — James Murray egy a' Times szerkeztetői közül, közelébb meghólt. Murray úr Edinburghban tanult Brougham lordal együtt. A' papságról, mellyre először szánta magát, lemondván, egészen a' literaturának feküdt. Több esztendőkön keresztül utazott Spanyol, Olaszországokban, Portugalban 's mindég mint a' Times levelezője. 1818ban Aachenben volt. Visszakerülvén Londonba, a' Times külföldi czikkelyeinek szerkeztetése bízatott reá. Többnyire minden új nyelveken olvasott, a' nélkül hogy egyen is azok közül folyvást beszéllett volna. — Holman úr, ki mint tudva van, mind a' két szemére vak, mostanában adta-ki a' föld körűlti utazásának 2dik részét.

Stanley lord Lancaster grófság éjszaki kerületének választóihoz e' levelet intézé: „Knowsley, Dec. 31dikén 1831. Uraim! A' parlament eloszlatása ma kihirdettetvén, mint kandidatus ajánlom magamat ismét e' grófság éjszaki kerületének parlamenti képviselőjéül. Tudják az urak, mint statusférfi miként éltem a' ministeriumban 's kívüle; politikai okfejeimet jól esmerik, 's azt mondja lelkiesméretem, hogy én az urak bizodalmát, mióta azzal megtiszteltek, meg nem szégyenítettem. Én most is az vagyok, a' mi valék, most is buzgón védelmezem egyházi 's polgári intézeteinkben az olly reformatorokat, kik megígérik, hogy az igazságos panaszokon segítenek, intézeteink hasznát és hatását terjesztik és nevelik. De egyszersmind igyekszem most is mint egyébkor megóvni intézeteinket olly újítások ellen, mellyek azoknak épségét vagy lételét is megsérthetnék. Az előbbi ministeriumból azért léptem-ki, mivel, miután annak több reform rendszabásait szívemből gyámolítám, egy fontos lépés lerontó irányától féltem, mellyre megegyezését adá. Az újonnan alkotott ministeriumba azért nem akartam lépni, mivel azt nem hihettem felőle, hogy azon reform-okfők szerint fogna cselekedni, mellyeket én szükségeseknek tartok a' nép jólétére. Az urak előtt tehát minden párt kapcsolatoktól szabadon jelenekmeg, csak azon okfők által köteleztetve, mellyekhez állhatatosan ragaszkodtam, mellyek szerint cselekedtem mindenkor, 's a' mellyeknél fogva már kétszer tiszteltetém-meg az urak gyámolításával. Ha az urak engem a' parlamentbe ismét elválasztanak, szavamat adom, hogy ott a' mostani vagy más akármelly ministeriumot nem gyámolítom, se meg nem támadom. De ha a' király kormánya, akármint legyen is az összeszerkeztetve, szabadon 's egészen az okfőket követendi, mellyekhez én naponként erősebben ragaszkodom, úgy ezeknek keresztül vitelében szerény de őszinte segítséget nyújtok neki; ellenben ha látom, hogy az ország intézeteit önkényesen sértegeti, komolyan fogom ezeket ellene védelmezni; ha látom, hogy rest az elesmert visszaélések orvoslásában, vagy a' mérséklett javításoknak oktalanul ellenszegűl, szavamat hazámfiai temérdek számu többségének szavával fogom egyesíteni, 's a' kormányt az alkotmányszerü reform ösvényén haladásra kénszeríteni. Ezen okfőket szándékom követni, közös honunk

boldogságán kívül semmi más czélom; előbbi viseletemről 's jövendő nézeteimről kész vagyok, ha kívánják, tökéletes világosítást adni, 's ezeknél fogva tisztelettel kérem az urakat, újítsák-meg ismét azon magos tisztet, mellyet már kétszer bíznának rám. Van szerencsém 's a' t. Stanley.

London ó városban Jan. 5dikén, a' választás első napján, mind a' reformator, mind a' tory kandidatusok beszédeket tartottak, 's amazok örvendő tetszéssel, emezek pedig piszegéssel és gúnyos lármával fogadtattak. Lyall úr próbálá okfejeit kifejtegetni, de mihelyt a' mérséklett reformot említé, szavát a' felzúdult lárma egészen elfojtá; ellenben örömkiáltás harsogott Grote úrnak e' nyilatkoztatása után: „A' ministerek engedelmet nyertek nevöket és czímeröket egy pillanatig megváltoztatni; ők conservativ-reformatoroknak mondják magokat; pedig toryk testestől lelkestől.“ Ward úr kijelenté, hogy teljes bizodalmát helyhezteti a' mostani kormányba, annak fenállásáért mindent megteszen, 's követ is csak e' föltétellel kíván lenni; reformnak csak a' reformbillt esmeri, 's azokról hallani sem akar, kik a' reformot reformalni igyekeznek, — azonban a' növekedő lárma őt is leűlni kénszeríté. Crawford úr mondá: „Mi szintúgy dicsekedhetünk a' törvényszerűséggel, mint verseny társaink. Én hiszem, hogy ő Felségének egész birtokában nincs törvényszerűbb embere mint én. Szeretem én a' constitutiót, tisztelem a' király előjusait mint más akárki; megesmerem, hogy a' királynak teljes jusa vólt a' ministerek változtatásában gyakorolnia kiváltságát, 's ezt tetszése szerint gyakorolhatja mindenkor. De itt vége kiváltságának. Terjedne az csak egy jotával ezen túl, hova lennének úgy a' nép jusai?“ Pattison úr, az angol bank igazgatója 's új liberalis kandidatus így szóla: „Attól tartok, hogy valamelly titkos tanácsadó volt ez alkalommal a' thrón körül, ki a' monarchát félre vezette; mert ő különben mindég hazafi és alkotmányi királynak mutatta magát, 's nélküle a' reformbillt sohase nyertük volna meg. Az ország ügye most a' választók kezében van, 's én hiszem hogy győzedelmeskedni fog.“ — Ez után a' hét kandidatus neve kikiáltatott, a' gyülekezet felszólítatott, emelje-fel kezeit azok mellett, kiket választani akar. A' reformkanditatusok mellett csaknem az egész sokaság fölemelé kezét, 's a' jegyzőkönyvbe is „mind,“ szóval jegyeztetett-fel; a' toryk mellett száz kéz alig látszott. Az előlűlő tiszt jelenté, hogy a' választás Wood, Grote, Crawford és Pattison urakra esett, 's ugrándozásig csapongó örömmel fogadtatott jelentése; hanem a' tory kandidatusok a' pollt (névszerínti szavazást) sürgették, miben versenytársaik is megegyeztek. E' közben Harvey úr, Southwark elválasztott követe, a' szószékre lépett 's köszönetet javallott a' tisztviselőnek e' választásban mutatott részrehajlatlanságáért; továbbá az újabb történetekre hívatkozott annak bizonyságául, hogy a' köz véleménybe semmi reactio nem férkezett, mint a' király fülébe súgták, miután beszédét így végzé: „A' hullámzó sokaság közt egy zászlót látok illy felülírással: Egyház és Status. Igen is, óvjátok-meg a' statust jókori reform által, mentsétek-meg az egyházat, megtisztitván földi szennyeitől, 's ezeket az eredeti kereszténységnek minden veszélyen túl emelkedett okfejeivel pótolván-ki.“ Az előlűlő tiszt más nap reggeli 9 órára határozván a' szavazás kezdetét, berekeszté a' gyűlést, melly legszebb rendben oszlott-el. — Jan. 6dikán még nem ért véget a' választás. Délutánni 2 órakor így állott a' poll, vagy névszerinti szavazás: Wood, 4147; Pattison, 3927; Crawford, 3895; Grote, 3877; Lyall, 3211; Ward, 3208; Wilson, 3157. — Westminster előbbi képviselőihez, sir Francis Burdett és Evans ezredeshez látszik hajlani, mert sir John Cochrane tory kandidatus legkissebb gyámolításra sem talált. — Az eddig megtörtént választásokból a' tetszik-ki, hogy 21 kandidatus közt 12 reformator, 9 tory választatott-el.

Weeding úr a' cortes hitelezők nevében megköszöné Wellington herczegnek a' hozzá intézett előterjesztésekre fordított figyelmét, 's kéré, hogy a' hátra lévő kamat iránt jobb föltételeket eszközöljön a' spanyol kormánytól. A' herczeg erre Dec. 27dikén adott válaszában ígéré, hogy mihelyt a' spanyol követ Londonba érkezik, e' tárgyról tüstént fog vele értekezni.

Calcuttai újságok szerint India tanácsa múlt év Jun. 4dikén Ootacamundban tartotta első ülését, 's meghatározá, hogy Socotora sziget megvásárlása végett az arabokkal alkudozásba ereszkedjék, 's Bombayból tüstént egy alkalmas tisztet parancsolt oda küldeni. E' sziget a' veres

)(

tenger bemenetelénél fekszik, 's Kelet és Nagybritannia kereskedésének rakhelyűl, az angol hajóknak kikötőűl 's háboru esetében menedékül fogna szolgálni; de még nagyobb haszna lenne a' Suez és India közt megindítandó gőzhajózásra nézve. Az „aloe socotrina" e' szigettől vette nevezetét. — Másik fontos tárgya az említett ülésnek azon kérdés vala: miután Uhrtscha és Tehrih radschahja meghólt, e' birodalmat nem czélirányos lenne-e angol Indiával egyesíteni, mit e' tartománynak geographiai fekvése is kíván sőt szükségessé teszen; azonban itt is találtattak, kik a' koronához just követelének.

Jamaicában a' közelgető aratás miatt nem kevéssé aggódnak, mivel a' feketék nyakassága igen bajossá fogja tenni a' termékek betakarítását; a' cholera megjelenése még inkább nevelé az aggodalmakat. E' sziget több vidékein pénzért sem akarnak a' felszabadított negerek dolgozni, 's általjában olly makacsok, annyira felbőszültek, hogy közönséges revolutiótól lehet félni, melly ha kiüt, sok ember életébe fog kerülni.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Dec. 31diki ülésben Thiers úr ekép folytatá előbbi számunkban félbeszakadt beszédét: „Azt mondjátok, hogy nem lehet a' törvényt végre hajtatnunk, sem a' bevádlottak szeme közé néznünk? És miért? Mivel mi velök együtt ugyanazon gyilokra esküdtünk-meg a' királyság ellen? (halljuk, halljuk!) E' nem igaz! Mert szabadságra törekedtünk ugyan, de azt mindég hittük, hogy Franczia országnak monarchiai kormány szükséges. Senki közülünk ál istenekhez nem folyamodott, mindnyájan a' monarchia mellett valánk, melly egyedül képes a' szabadságot rendel öszvekapcsolni. De a' monarchiában, mellyet mi védelmeztünk, nincs független hatalom, nincsenek udvari fejességek, nincs papi befolyás; e' monarchia nem frigyese a' szent szövetségnek, nem ontotta-ki vérét legnemesebb vitézeinknek; nem esküdtünk mi hűséget a' korlátlan, ösvénytelen monarchiának, hanem ellene szegűltünk. Mi az igazi, okos, juliusi monarchiát akartuk (közönséges tetszés). Igy tehát okfőnk bátran léphet a' bevádlottak elibe, mert az, bár milly revolutióinak tartsátok is azt ti, mindég lágyság és mérséklet okfeje volt. Mi gyengédek valánk mindenkor, 's a' vérontást kerültük. De bezzeg a' legitimitas, az a' természetből 's egy egészen isteni törvényből eredt legitimitas, mellyet olly szelídnek rajzoltak, miként használta a' kegyelemnek igen szép előjusát? Emlékeznek-e az urak a' szerencsétlen asszonyra, ki a' legitimitas lábaihoz borúlva rimánkodott férjének, egy ifju katonának életéért, ki hibázott ugyan, de bocsánatot érdemle, 's az asszony keménységgel taszítatott-vissza? A' legitimitas vért ontott, mi nem; mert mi lágyak lehettünk, mivel a' nép óhajtása volt erősségünk, 's dicső okfőnk nem kíván emberi áldozatot (bravo minden oldalról). E' szerént viszonti vád feleleme nélkül idézhetjük törvényszék elibe azokat, kik vérbe akartak feredni. Nyilvános rend és törvény! Mit, mi nem kívánhatnók-e a' gyalázatos merészletek megbüntetését? Ki tehetné ezt, ha mi nem? Senki azok közül, kik a' szabadságot 15 esztendeig védelmezték. Ti megfelejtkeztek arról, hogy nem egyedül csak minket vádoltok, hanem az érdemes tagokat is, kik emez oldalon (balra mutatva) ülnek. Ők is védelmezték a' szabadságot; de hát azért már sohase lehessen nekik az országba rendet hozni? Ugy van, őket is velünk együtt megfogta az eredendő bűn, mert ők is, mint mi, a' szabadságnak szolgáltak (közönséges tetszés). Hát a' nemzeti méltóság... (közbevágás a' bal oldalról); uraim, szintúgy védem az urak ügyét, mint a' magamét. Ne engedjék, hogy illy pillanatban meghasonlást támasszon köztünk a' viszálkodás! ez által hűségtelenné lennének saját ügyökhez. (helyesen, igen helyesen!) Odilon-Barrot: Minister úr még eddig semmitse mondott, mit önmagunk is nem mondhattunk volna. (A' középről többen felszólalnak: De cselekedni is kellene azt önmagoknak!) Thiers úr: Én egészen jóváhagyom az urak nyilatkoztatását, legyünk mindég egyetértőleg a' közös ellenség iránt! (bravo, bravo!) Glais-Bizoin: Arra számolhat az úr! — Thiers úr: Hát az ország méltósága! Elfelejtették az urak, hogy a' restauratio olly jól tudta, milly kedves legyen okfeje az ország előtt, hogy még annak őrizetére sem merte magát bízni? Mi pedig így szólunk az országhoz: őrizd magad a' kormány okfejét, mert azt te alapítád; midőn azt őrzöd, saját mívedet őrzöd. Mi nem kérjük idegen katonák gyámolítását, de ti öt esztendeig szorultatok idegen elfoglalásra, hogy a' lipcsei 's waterlooi csaták után Franczia országba ismét visszatért legitimitastokat megőrizzétek (bravo, bravo!) Mi csak ezt mondtuk a' szom-

széd népeknek: Tiszteljétek intézetinket, mi is tiszteljük a' tiéiteket; ti pedig így szóltok hozzájok: Őrizzetek bennünket, mert mi magunkban fen nem állhatunk. (igen, igen jól van!) Sympathiáim a' juliusi revolutio iránt tudva vannak, de azt meg kell vallanom, hogy az országnak fájdalmasan esett revolutióba keverednie. Ti tettétek a' revolutiót szükségessé, ti izgattátok-fel. A' hitszegés által felingerlett ország revolutióval felelt, és a' becsület 's megaláztatás közt a' becsületnek ada elsőbbséget (tetszés). Midőn azt mondjátok, hogy lehetetlen az országban rendet állítani-fel, ezzel mindég súlyos szemrehányást halmoztok magatokra. Mert ha Franczia országot nehéz kormányozni — a' mi valóban igaz — azért nehéz, mivel most is telve még a' haraggal, mellyre ti lobbantottátok, gyanúsakká tévén előtte a' legokosabb 's igazságosabb ideákat is. Ti hibátok, nem a' miénk, ha a' rendet despotismusnak, a' külföld iránti mérsékletet szolgaiságnak tartja. Ha a' revolutio ismét dühös haragba jőne, bizonyosan mi lennénk első áldozatjai; de hát ti nem lennétek-e velünk együtt? A' rendet és csendességet érettetek szintúgy kívánjuk, mint magunkért; ha ti esmernétek érzelminket, bizonyosan gyámolítnátok bennünket nemes de igen bajos tisztünkben; és ha már az országot hibátok által revolutióba taszítottátok, igen méltán illenék így szólnotok: mi is segítünk helyreállítani a' rendet, mellyet mi bontottunk-fel. Mi számot tartunk az ország bölcsességére, 's bizonyosak vagyunk a' felől, hogy magát meg fogja védelmezni mind azok ellen, kik hátra tolni, mind pedig azok ellen, kik vaktában előre zaklatni akarják." — Thiers úr után ismét Berryer úr lépett a' szószékre, 's az egész gyülekezet figyelme 's mély hallgatása közt így szóla: „A' belső minister, nézetem szerint, a' kérdést valódi álláspontjától egészen elcsavarta. (Nem, nem!) Vagy, ha úgy tetszik az uraknak, sokkal szélesebben terjeszkedett-ki, mint a' kérdés kívánta. Én nem jöttem valamelly okfőt vagy fenálló kormányt megtámadni; csak az igazság és nyilvános erkölcsiség egy kérdéséről akarom véleményemet kimondani; tartózkodás nélkül szóllani, 's függetlenségem méltóságát mindenkor fentartani, határozott szándékom. A' belső minister szükségesnek gondolá szememre lobbantani, hogy szabadságot vevék magamnak véleményem kijelentésére. Ti hát kérkedtek azzal, hogy engem jószívűleg kihallgattatok, engem, kit polgártársaim neveztek nézetöket kinyilatkoztatni; 's érdekeiket védelmezni? Ne kérkedjetek a' nekem engedett szabadsággal, hiszen ez létetek föltétele. Ha ezt nem igéritek vala, most nem vagytok." Thiers úr: „Mi teljesítjük igéretünket, ez a' különbség köztünk és köztetek." Berryer úr: Az ideák, mellyeket most az urak előtt nyilatkoztatok, nem e' pillanat szülemenyei, hanem egész életem vizsgálódásinak gyümölcsei; ezeket én nem személyes nem elmúló tekintetekből fogadám-el. Öreg még nem vagyok, de már volt alkalmam nemelly tapasztalásokat gyűjteni; viseletemben mindenkor meggyőződésem és érzeteim szolgáltak sinórmértékül. E' szerint semmi különbség köztem és köztetek, midőn az igéret megtartásáról van szó. A' minister beszédében azt állítá, hogy itt két okfő közti vita forog-fen. Éppen nem, minister úr, részemről én semmi illyest nem hoztam szóba. Nem emlékezem, hogy valamellyik nézetemet megtagadtam volna; de szükség azt is megjegyeznem, hogy az urak előtt gonoszaknak rajzoltt tettek közűl egyiket sem védelmeztem; én a' törvényhatóságot, vádlókat, vádlottakat vizsgáltam 's hányogattam-meg, és azt mondám, hogy a' per feletteb erkölcstelen fogna lenni. Ha most vitába ereszkedném rendszerünk felett, könnyen megbuknám; mert illy kérdés iránt, az esküvés egyenlőségét kivéve, alkalmasint különbség lenne köztem és az urak közt. A' juliusi revolutio okfejét, bár mi legyen arról személyes vélekedésem, meg nem támadtam. Ezt a' minister csak önkényesen tette-fel, hogy ellenem jobb állást vegyen magának, 's a' bal oldal szózatját részére vonja. Midőn én a' per erkölcstelenségét rajzolom, 's erre azt felelik, hogy a' juliusi revolutiót támadom-meg, ebből azt kell kihúzni, hogy azon tanítmányok, mellyeket ti a' pairkamarában megtámadni akartok, t. i. az emberi jusok társaságának tanítmányai, a' juliusi revolutiónak következései. Tehát önmagatok keltek-ki az okfő, a' revolutio ellen, mellynek ministerei vagytok (megindulás). Minister úr jószívűleg mondá, hogy nem nekem, hanem egy pártnak felel. Nagyon igazságtalan is lett vólna, ha nyilatkoztatásait rám irányzá vala. Én hálá az égnek, teljes életemben meg

tudtam tartani függetlenségemet. De ugyan igaza volt-e a' ministernek, midőn az előbbi kormány okfejét és tetteit egymással öszvekeverte? Europa iránt szolgaiságot, lágyság hijányát, rendetlenséget említe a' minister. Én azonban mindenre felelni nem fogok, nem akarok, nem is szabad felelnem." Fulchiron: „Csak beszéljen az úr, beszéljen!" Berryer: „Majd fogok beszélni, ha szükségesnek látom. Az úr felszólítására nem szorúlok. (bravo a' bal oldalon). Lelkiesmeretes és értelmes férfiakhoz, kik egy revolutio után az enyimhez hasonló helyezetben vagynak, nem illenék a' kormány okfejét annak tetteivel összevegyítni. Ez annyira igaz, hogy különben a' juliusi revolutio okfejét a' hozzá leginkább ragaszkodókkal is meg lehetne útáltatni az urak tettei által. Független állapotban szabad munkálatokkal foglalatoskodva, reszketve látám közeledni a' katastrophákat, mellyek csakugyan ránk zúdultak. Emlékezem a' fájdalomra, melly elfogott annak látásán, miként a' királyság ösvényét elhagyván más útra tért, melly minket veszedelembe taszított. De hát ti, kik annak keménységéről beszéltek, mondjátok-meg csak, kik voltak a' tanácsadók 1815 Jul. 24dikén? E' napi rendeleteket kik írták-alá? (Minden szem Guizot úrra fordul, mozgás). Keressék csak az urak, talán még azok közt fogják őket lelni, kik most az ország ügyeit kormányozzák. A' régi monarchia férfiai írták-e alá ama rendeleteket? A' restauratio első éveiben kik igazgatták a' királyság ügyeit? Kik vezették azt félre, kik taszították veszedelembe? Talán magok az urak. (Indulatos félbeszakítás). Kíméletlen keménységet, pereket emlegetnek az urak; igenis egy folyt a' pairkamara előtt, 's halállal végződött. De hol vannak a' ministerek, kik akkor a' kormányt tartották? Talán még most is ministerek? 's a' juliusi revolutiónak éppen olly sorsot készítenek, mint az úr, belső minister úr, barátai az előbbi kormánynak készítettek. (mély benyomás). Sokat beszélnek itt az előbbi kormány szolgaiságáról; oltalmat, mondják, idegen bajonnettektől kért. E' vádra felelni kell, nem az elenyészet kormány, hanem a' nekünk igen drága okfő érdekéért. Nemigaz, hogy okfőnk idegen bajonetek által hozatott-vissza. Azon nap, mellyen a' szövetséges seregeklegelőször a' fővárosba léptek, itt e' palotában olly értelmü proclamatiót olvasék, hogy a' franczia népre magára hagyatik ügyeinek igazgatása. Ez Sándornak (orosz császár) a' proclamatiója vólt. Megítélhetik az urak, valjon a' restauratiónak külföld iránti politikája lealázta-e Francziaországot. Kezökben vannak minden írományok, minden levelezések. Tudják az urak, Europa, Anglia ellenzették-e Algier meghódítását. Minister urak bizonyosan esmerik már Anglia követeléseit, majd meglátjuk meddig fognak ellenök állhatni. Én tovább is megmaradok állításom mellett, hogy a' per gyűlöletes, és a' vádlókra szintúgy mint a' vádlottakra nézve erkölcstelen, 's ennélfogva a' törvényjavallat ellen fogok szavazni." (tetszés).— Thiers úr megköszöné Berryer úrnak, hogy csak férfiait nem pedig okfejét támadta-meg a' juliusi revolutiónak, de azt el nem esmeré, hogy erkölcstelen volna törvény elibe idézni azon embereket, kik a' nemzeti őrségre lövöldöztek. A' minister újabb öszvehasonlításokat tőn a' restauratio és juliusi revolutio közt, de az idő már későn lévén, nem igen figyelmeztek beszédére, 's kéntelen volt azt félbeszakítani.

A' Moniteur Jan. 8dikán hívatalosan jelenté, hogy a' király Talleyrand herczeg lemondását elfogadta, 's Nagybritannia királyához Sebastiani gróf generál - helytartót nevezte követül. — A' Moniteur továbbá e' levelezést közli Talleyrand herczeg és Rigny gróf külső minister közt: Talleyrand herczeg a' külső ügyek ministeréhez. „Valençay, Nov. 13dikán 1834. Minister úr! Midőn engem a' király bizodalma négy év előtt a' londoni követségre szólított, maga e' küldetés nehézsége ösztönzött a' meghívásnak engedelmeskedni. Úgy hiszem, hogy azt Francziaország és a' király — lelkemben mindég jelen lévő 's belsőmben öszveolvadt két érdek — javára teljesítettem. A' világ e' négy év alatt fentartott békessége viszonyainknak kedvezett, 's azok mind egyszerűkké levének; politikánk kilépett előbbi elszigetelt állásából, a' többi nemzetek politikájával költsönös közösülésbe jött, minden országok igazságos embereitől elfogadtatott, becsültetett és tiszteltetett. A' segéd munkálódás, mellyet Angliától nyerénk, sem függetlenségünket, sem nemzeti büszkeségünket nem sértette-meg, és mi olly tiszteletben tartottuk mások jusait, 's olly nyíltsággal viseltük magunkat, hogy erántunk senkiben sem támadt bizodalmatlanság, sőt az ó Európát aggódtató propagandismus lelke elleni

biztosításunkkal is megelégedtek 's arra számot tartanak. E' nyugtató következményeket egyenesen a' király magos bölcsességének, nagy ügyességének kell tulajdonítani. Az én érdemem csak annyi, hogy a' király mély értelmét 's ideáját minden felett eltaláltam, azoknak kijelentettem, kik azóta szavam igazságáról meggyőződtek. Most tehát, midőn Europa már esmeri, csudálja a' királyt, 's ez által a' fő nehézségek legyőzettek, midőn Anglia költsönös szövetségünk szükségét talán velünk együtt érzi, 's követendő útjában egy ifju lelket az én agg lelkemnél feljebb becsülne; most, úgy vélem a' nélkül hogy a' király és Francziaország iránti hódolat ellen vétenék, szabad Ő Felségénél lemondásom elfogadásáért mély tisztelettel esedeznem, 's minister urat kérem, terjessze azt a' király elibe. Öregségem, a' vele járó betegeskedés, a' pihenés, mellyet kíván, a' gondolatok, mellyeket bennem ébreszt, e' lépést, mint igen egyszerü 's világos dolgot, egészen igazolják, sőt kötelességgé teszik. Én bízom a' király kegyelmébe, hogy e' dolgot éppen így fogja tekinteni. Fogadja minister úr különös tiszteletemet. Talleyrand herczeg." A' külső minister felelete: „Paris, Jan. 7kén 1835. Herczeg! A' külső ügyek ministeréhez intézett levelét, mellyben Ő Felségét kéré, fogadná-el a' londoni követségről lemondását, a' király elibe terjesztém. Ő Felsége sokáig vonogatózott azt elfogadni. Herczegséged az ő és kormánya ideájihoz járulta 's azokban megegyezése által olly ügyesen eszközlé az új monarchia állandóságát, politikáját és Európa békességének fentartását, hogy a' király teljességgel nem akarta Francziaországot az úr hatalmas szolgálatitól és széles tapasztalásitól megfosztani. De azonban általlátta Ő Felsége, hogy illy nagy és hosszu pályafutás után, éppen az úr eranti vonszódás és háladatosságnál fogva nem ellenzheti többé az úr kívánságát, mellyet öregsége miatt a' nyilvános életből elvonulásiránt nyilatkoztatott. Fogadja 'sat. Rigny."

A' pairtörvényszék Jan. 6diki ülésében a' tagok közt kiosztatott a' vádlottak névjegyzéke, mellyen 318 név találtatik. A' Lyoniak közül Martin, Hugon, Albert és Court ellen (kik az emberi jusok társasága középponti biztosságának tagjai voltak, de most jelen nincsenek) úgy Carrier ellen is megállapítatott a' vád, Desmares pedig felmentetett alóla.

Nantesben egy Martin nevü halálra itélt chouan Dec. 31dikén kivégeztetett; ki midőn kegyelemért tett esedezésének visszavettetését meghallá, így kiáltott-fel: „Éljen V Henrik! Ez egy vért szomjúzó kormány, mellynek V Henrik véget vetend! V Henrik meg fog engem boszúlni! Én V Henrikért 's a' vallásért halok-meg!" A' vesztő helyre is ugyan illy nyilatkoztatásokkal ment, 's bámulást ébresztő elszántsággal hólt-meg. Egy Belliaud nevü chouan pedig, kinek halálos itélete örökös fenyítő munkára változtatott, azt mondá, hogy inkább Martin sorsát, inkább a' halált választaná, mint a' gályát.

SWEIZ.

Zűrich, az előhelynek Bernába lett általtétele iránt Dec. 31dikén adá-ki az oklevelet három példányban Berna, Zűrich és a' szövetség levél-tárai számára, 's többek közt így nyilatkozik benne: „Előhelyi foglalatosságaink ezennel véget értek, 's Berna kormányának kezébe adjuk-által azokat, bízván, hogy magos bölcsessége és hazafi gondolkozásánál fogva az előhelyi ügyeket, az országgyűlésnek 1834 Sept. 4dikén a' szövetségi előhelyhez intézett utasításával egyezőleg, 's az egész szövetség becsületére és hasznára fogja igazgatni." — Zűrich kormányi tanácsa ezen oklevélhez kapcsolt íratában saját előhelyi foglalatosságairól így szól: A' szövetség megzavart békességét visszaállitani 's fentartani, a' rendek egyességét gyarapítani, szövetségi viszonyainkat javítani, a' külföld szövevényeit a' népjusok lelkiesméretes megtartása által kikerülni, 's a' szomszéd statusokkal jó egyetértésben lenni, — ezek valának ezen előhely czéljai, mellyekre tisztviselése alatt, gyakran bajos körülmények közt törekedett. Ha az előhely ezek által gyarapíthatá a' haza boldogságát, 's a' rendek bizodalmát megnyerheté, úgy minden fáradozásiért eléggé meg van jutalmazva."

OROSZORSZÁG.

Császár ő Felsége Suchtelen gróf 's ingenieur generalt, ki most különös küldetéssel van Stockholmban, a' császár és Svéczia 's Norvegia királya közti barátságos viszonyok fentartásában tett szolgálatiért, Sz. András brilliántos rendjével ajándékozta-meg. — A' Sándor oszlopa kitakarásának ünnepére készített számos íratok közt találtaték egy zsidó óda is orosz fordítással Alexandrowitsch dubowi (Volhyniában) izraelita keres

kedőtől. — Az ó esztendő 11 gradusnyi hideggel végződött, az új még enyhesebb lőn. Windau körül még most sem látni jeget. Ugyanitt Down nevü angol hajó megfeneklett. — Beleffben, Tula kormányszékben, országos vásár tartatott múlt évben a' kormány parancsolatjából, mellyre már is nagy mennyiségü portékák szállítattak, marha különösen 115 ezer rubel árú hajtatott, 's ez mind elkelt; jövendőre nézve még jobb sikert ígér e' vásár, mivel a' helynek emelkedett fekvése az Oka folyó partján igen kedvező; a' közönség mulatságára játékszín is épitetett. — Moskauban oskola nyittatott-meg 60 tábori seborvos nevendék számára. Oroszországban 487 patika találtatik; 1833-ban 27 nyittatott, egy bezáratott.

SPANYOLORSZÁG.

Madridból Jan. 1sőjén költ tudósítások szerint a' ministerium egészen megmaradt, 's nem is fog benne semmi változás történni, noha azt igen rebesgették. A' procuradorkamara Dec. 31-diki ülésében előterjesztette a' köz jövedelmi minister a' rég nyugtalanul várt törvényjavallatot a' honni adósság rendbe szedése iránt. — A' Bordeauxi Election czimü hírlap szerint a' két hadakozó fél hadi ereje következőképen áll: Minának van 17,700 gyalogsága, 1030 lovassága, az őrizeti csapatokon, betegeken és sebesültteken kívül; Zumalacarreguynak pedig 15,310 gyalogsága és 598 lovassága. — Paris börséjén Jan. 7dikén a' hír terjedt-el, hogy Tafalla (mások szerint Estella) mellett csata történt, mellyben 18 ezer carlista harczolt és győzedelmeskedett 16 ezer christinoson. E' tudósítást, mint állíták, bayonnei levelek hozták, minek következésében a' franczia és spanyol pénzár leszállott.

A' Dec. 12diki csatában a' navarrai 10dik carlista batalion ezredese más 9 tisztel együtt elesett. Zumalacarreguy katonái Dec. 24dikén mind hosszu posztó nadrágokat kaptak. D. Carlos a' csatákban elesett carlisták özvegyeinek, 's a' Pamplonából száműzött személyeknek, naponként hust, kenyeret 's bort parancsolt adni. Zumalacarreguy Dec. 28dikán 10 batalionnal, egész lovasságával, és sok élelem és hadi szert vivő öszvérekkel, S. Cruz de Campezuból Alavába, Riojába ment. Jan. 2dikán Elisondóba és Irunitába 4 ezer ember érkezett a' királyné seregéből. Oyarzunban 12 carlista elfogatott, 's 9 közülök tüstént agyon lövetett. Mancha tartományban engedelmeskedni kezdenek a' lázadók az ellenök fordított szoros rendszabásoknak; Ciudad realban már sokan megjelentek, fegyvereiket lerakták, 's bocsánatért esedeztek.

EGYVELGESHÍR.

Santa Cruz (Leuchtenberg) herczeget Falmouthban két portugáli fregát, és egy hadi brigg várják, hogy Lissabonba kísérjék. — A' parisi Moniteur felhatalmazva jelenti, hogy Guizot úr, 1815ben, midőn XVIII Lajos Gentben tartózkodott, a' „Moniteur de Gand“ szerkeztetésében semmi részt nem vett.

Egy angol hírlap jelenti Tonkinból, hogy ott Gazelin és egy másik térítő pap, a' keresztyén vallás hírdetése miatt halálra itéltettek 's megfojtattak. A' keresztyén templomok feldúlattak 's a' Jézus vallása hírdetőinek mindenütt vesztőhelyek készítetnek. —

Legújabb. Az angol parlamenti követ-választások közül még eddig 39 a' ministerium részére; 35 pedig az oppositióéra ütött-ki. — Az éjszak-amerikai praesidens Jackson congressusi üzenete fenyegető hangu a' franczia kormány ellen, hogy a' 25 millio fr. kármentést mindez ideig sem eszközlötte-ki a' kamaráktól; az üzenet azon javallattal végződik: hatalmazná-fel a' congressus a' praesidenst a' franczia vagyon ellen repressaliákkal élni azon esetre, ha e' mostani kamarai ülések sem adnák-meg a' 25 mil. kármentést; mellyet éjszak Amerika 1831 Jul. 4diki egyezés szerént követel Francziaországtól.

A' londoni conferentiánál elébb hollandi meghatalmazott báró Zuylen van Nyeveld, Jan. 7dikén Hagából ismét Londonba utazott; miből a' Times reményli, hogy Hollandia véghatározást sürget a' belgiumi ügyben. — A' Nassaui országgyülés Jan. 10dikén nyittatott-meg. — A' franczia következamarában azon törvényjavallat, melly a' dohány-monopoliumot a' kormány részére 1842ig kiterjeszti, Január 8dikán 237 szóval 72 ellen elfogadtatott. A' pairkamara ugyan ez nap a' belső minister által kért 360 ezer frankot illető törvénnyel foglalatoskodott.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 *szám.*

7.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Januárius 21-kén 1835.

Figyelmeztetés.

A' „Hazai 's Külföldi Tudósításoknak"

e' most beállott félévi teljes számu példányát megszerezni kivánó érdemes olvasók kéretnek, hogy akár egyenesen hozzám küldendő levélben, akár postán rendeléseiket minél elébb megtenni méltóztassanak. Pesten Jan. 21kén 1835.

Kultsár Istvánné,
kiadó tulajdonos. (akása van Zöldkert-utcza 498dik szám alatti saját házában.)

Általános átnézése az időjárásnak Budán 1834-dik esztendőben,

a' mint ez a' Sz. Gellérthegyén, a' kir. universitás' csillagvizsgáló-intézetében tett időjárási észrevételek szerint tapasztaltatott.

Olly esztendőt éltünk-által, melly időjárási tekintetben is nevezetes vala, 's felejthetetlen fog maradni. Rendkivüli hévség, nedvességbéli hiány 's aszály valának általánosan az 1834dik esztendő időjárása' bélyegei. Ezeknek okairól többféle vélemény hallatszott, de sokkal számosabbak azok és rejtélyesebbek, mintsem itt valamit határozottan lehetne állítni, annyival kevésbé a' jövendő időjárásról. A' mi vélemény p. o. a' várt Halley' üstökösscsillagának befolyásáról hírlettetik, egyátaljában alaptalan. Csendesen halad azon égi test a' pályán, mellyet a' Mindenható' újja a' menny' mérhetetlen üregében elébe írt, a' nélkül, hogy miatta a' földre egy csepp esővel kevesebb esnék, vagy a' hévség csak egy vonattal is nevekednék. A' leghelyesebb, mit az ember illy körülmények közt tehet, a' természet' minden jeleneteinek figyelmes vizsgálata, következőleg az időjárásnak is; csak ezen az úton illő a' vizsgaléleknek a' természettel ismérkedni, 's róla bizonyos tapasztalásokat meríteni. Illy véleménnyel lévén az alólírt, megtartóztatja magát minden alaptalan feszegetésektől, 's minden úgy nevezett idő jövendőlésektől, a' mennyiben ezek csak hozzávetésekből erednek, 's a' bétellyesedést csak a' történetre hagyják.

Az 1834dik *esztendőben* tapasztalt egyes atmosphaerai jelenetek e' következendők: *egészen felhőtlen vala az ég* 12, *egeszen borult* 40 *napon. Eső esett* (többnyire cseklyén) 84, *hó* 21 *napon. Ködlepleze a' völgyeket* 110*szer*, a' Sz. Gellérthegyet csak 69szer. *Jégeső* csak kétszer, *égi háború* 19szer tapasztaltatott. *Az első villámlás* ezen esztendőben Majus 1sőjén szemléltetett; az utolsó égi háború October 17kén történt. — Az esztendő *legmelegebb hónapja Julius* volt, a' leghidegebb *December*, ámbár a' hévmérő legalentebb Febr. 11dikén állott; *általánosan az esztendő' közép hévsége egész fokkal álla feljebb*, mint máskor nálunk lenni szokott — A' szelek közt egész esztendőn által az *éjszakinyúgoti* uralkodott, ez 401szer fútt; a' többi szelek közül: az *éjszaki* 214szer, *déli* 210szer, *napkeleti* 15ször, *nyúgoti* 22szer, DKNy. 15ször, ÉKNy. 59szer, DNy. 121szer. *Szélvész* vala 18, *szélcsend* csak kettő. *A' legkeményebb szélvész* Martius 11kén és December 24kén dühösködött. — Az *egészen rendkivüli tűnemények közzül* csak azon *földrengést* kell említenem, melly October 15dikén reggeli 7 órakor hazánk' 's a' szomszéd Lengyelország' nagy részét általfutá, és sok helyeken pusztításának elég szomorú nyomait hagyá.

Albert Ferencz.

Első Félesztendő. 1835.

(1) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből köz hírré tétetik, hogy Diósgyőr koronai, Tokaj kamarai, és Cserép 's Edelény fiskalisi uradalmakban, múlt 1834ben termett allodialis és dézma borok, u. m: Edelény fiskalisi uradalomban 78 allodialis, 7 dézma gönczi hordó az uradalmi számtartóság hivatalában f. e. Februar 3kán, — Cserép fiskalisi uradalomban 356 allodialis, és 417 dézma egri hordó, az uradalom gazdasági épületében Tardon Febr. 5kén, — Tokaj kamarai uradalomban 25 gönczi hordó mászlás, 529 gönczi hordó Tarczali, Madi, Tokaji, és 281 gönczi hordó Tolcsvai 's Erdő-Bényei allodialis, nemkülönben 700 gönczi hordó Tarczali 's Tokaji dézma bor, Tarczalon a' kir. kamarai tisztartóság hivatalában Febr. 3kán, — végre Diósgyőr koronai uradalomban 661 gönczi hordó részint allodialis részint dézma bor, Miskolczon az uradalmi pinczében jövő Febr. 16kán mindenütt reggeli 9 órakor tartandó nyilvános árverés útján mindjárti kész pénz fizetés mellett el fognak adatni, A' kiknek kedvök és szándékok leend vásárolni, ne sajnáljanak az említett helyeken a' fentkitett időkben megjelenni. Kőlt Budán Jan. 10n 1835.

1835. I. sz. Eggenberger Jósef

Könyvárosnál Pesten a' Baratok piartzán, a' kir. universitás Bibliotheca általellenében, sok más uj könyvek mellett, következendők is megjelentek: (Árok pengő pénzben)

Pap Ignácz magyar Poézis, a' tanuló ifiuság köz hasznára, második kiadás. 8rét Pest 1835. boritékba kötve 30 kr.

Magyar Ország Történetei rövid előadásban, a' hazai ifjuság számára. 8rét Pest. 1834. kötve 20 kr.

Nevezetességek a' világ köz történet tudományából alap-oktatásúl fordítva Bredov G. G. tizenkilenczedik megjobbitott kiadása szerént. 8rét Pesten 1835. boritékba kötve 36 kr.

Garay Csatár, hőskölteményi Rajzolat. 8rét Pesten 1834. boritékba kötve 1 fr.

Köz hasznu száz esztendőre szólló kalendáriom negyedik kiadás. 8rét Pest 1834. kötve 36 kr.

Mindenkori tökélyes Erdei- és vadászati-kalendáriom, melly az erdőszet és vadászat körül minden hónapban előforduló foglalatosságokat magában foglalja, a' vadfák termesztésének oktatásával együtt, egy halászati kalendáriommal, egyvadászatot képező kőremetszett táblával. Nagy 4rét. Kassán 1835. kötve 1 fr.

Lóstáiner A. Orvosi-tanitás a' hirtelen veszedelmet okozható betegségekben való serény segedelem hozásról. Nagy 8rét Pesten 1835. boritékba kötve 1 fr. 6 kr.

Museus' travesztált Regéi, honosítá Staut Jósef. 1sö kötet 12rét Pesten. 1834 kötve 30 kr. Második kötet sajtó alatt van.

Wieland Abderitai. Fordítá Erdélyi K. 8rét Pozsony 1834. két kötet, kötve 2 for.

Beccaria a' Bűnökről és bűntetésekről. 8rét Zágrábban 1834 kötve 1 ft 36 kr. velin pap 2 f. 20 k.

Szalay Imre. Leichtfaßliche ungariſche Sprachlehre zur gründlichen Belehrung eingerichtet. Fünfte verbeſſerte Auflage. 8vo Peſth 1835. ſteifgebunden. 40 kr.

Egyszersmint jelentem, hogy minden magyar könyv, akár millyen név alatt jelentve légyen nálam megszerezhető. (1)

---

(1) Jutalom kérdésnek hírdetése. Néhai ts tudós Schvartner Márton urnak, a' Pesti kir. tudományos Egyetemben Diplomatika, és Heraldika volt Tanítójának, könyv-tár őrzőjének, és a' bőltselkedő kar' seniorának hagyományából 120 forint váltó czédulában ajánltatik a' következő tárgyról készitendő legjobb Értekezésnek jutalmául:

„Cum in doctrina de opibus nationum (nationali oeconomia) nonnulli doctores institutorum civilium considerationem, et magis etiam politicas praeceptiones excludere velint, alii nequaquam: definiatur, quibus momentis hanc controversiam dijudicare oporteat?“

Azon értekezés, melly a' jutalmat megnyeri, máshonnan e' czélra ajánltatott költséggel kinyomtattatik, és annak 12 példányi a' Szerzőjének általadatnak.

A' határnap, a' meddig azok, kik a' kitett jutalomért vetélkedni szándékoznak, értekezéseiket az idevaló királyi tudományos Egyetem nagyságos Rectorának posta-bér terhe nélkül által küldeni tartoznak, jövő 1836dik esztendei Februarius utolsó napjára vagyon rendelve, azon nap pedig, mellyen a' 120 ftból álló jutalom a' legjobb értekezés szerzőjének odaitéltetik, 1836-dik esztendei Junius 1sőjére határoztatott.

Az ollyan értekezés, melly szerzőjének nevét nyilván kijelenti, ezen tudományos vetélkedéshez nem bocsátathatik, hanem csak az ollyan, melly valami jelszót a' homlokán viselvén, szerzőjének nevét, és más őt megesmértető jeleket egy melléje kapcsolt de zárva lepecsételt levelkébe foglalja, mellyre kivülről ugyan azon jelszó légyen irva.

Ezen tudományos vetélkedésre mind a' hazai, mind a' külföldi tudós férfiak meghivatnak, a' kik értekezéseiket, deák, magyar, német, vagy frantzia nyelven készíthetik. Költ Pesten Januarius 10kén 1835ik esztendőben A' Schvartner jutalom hagyományának gondviselői.

A' REGÉLŐ 's HONMŰVÉSZ

szépművészeti folyóiratok alólirt kiadója

tisztelettel figyelmezteti a' magyar olvasó közönséget, hogy finom velinre szép 's legujabb londoni metszésű betűkkel, tömötten nyomtatott folyóiratából még néhány teljes számú példány ezen esztendő elejétől fogva megszerezhető képekkel együtt postán 6, Pesten 5 pengő forintjával. Ismétlem ez uttal: 1) hogy hetenként nem egy, hanem két ivet küldök olvasóimnak, és igy kétszer annyit, mint majd csak ugyan azon, sőt illetőleg nagyobb áron is más hasonló tartalmú művek. — 2) Hogy divat- és arcz-rajzink nem fa- vagy kőmetszvények, hanem valódi rézmetszvények, mellyek valamint kétszeres költségbe kerülnek, ugy szebbe is', és mindenkor becsesebbek, sőt kétszeres értékűek. — A' taval 60 darabra menő képeket 's egyéb műtárgyakat egyenként 12 pengő kron, vagy valamennyit egyszerre külön is meg lehet szerezni fele árán, vagy is 6 p.fton. — Divatképeink egyébiránt kezdettől fogva legfinomabb külföldi festékkel készittettek. — Hogy pedig e' folyóirat megszerezhetését könnyebbé tegyük, postán képekkel küldendő lapjaiért fertály esztendőre tett rendelést is (3 ft. 12. krért pengőben) elfogadunk, de csupán csak a' kiadó hivatalban Pesten.

Róthkrepf Gábor,
hites ügyvéd, 's a' m. tud. társaság lev. tagja. (3)

Herczeg Grassalkovich

jószágai igazgatósága által köz hirré tétetik, hogy e' folyó hónap' 27-én délelőtti 9 órakor Gedellő mezővárosában az Igazgatóság iróteremében tartandó árverés útján, a' többet igérőknek, alább nevezett királyi haszonvételek f. e. aprilis 24-kétől fogva három egy másután következő esztendőre haszonbérbe ki adatni fognak, u. m.

1. Bóltok, Gödöllőn, Kakutson, Eörkényen és Hatvanba.
2. Vendégfogadók, Kerepesen és Hatvanba az uraság italai kimérésével, és hozzá tartozandó földekkel, Eörkényen pedig tulajdon italok kimérésével.
3. Zsidófogadó (Tracteur) Hatvanba tulajdon ital mérésével.
4. Kórtsmák, Mácsa, Tatár sz. György és Kis Sz. Miklós, Etseri korcsma pedig mészárszékkel együtt, Boldogon félesztendei bormérés.
5. Pálinkaházak, Bágon, Mácsán, Zsidón, és Tatár Sz. Györgyön.
6. Mészárszékek, mácsai, zsidai, ujfalusi és hatvani.

7. Malmok, Issaszegen négy, bagi helységen kivül egy, Kis-Bagon egy, Mácsán egy, Zsidón egy, és Ujfalun egy. —

A' bérleni szándékozók a' fent meg irt napra és helyre, szükséges készülettel ellátva illendően meg hívattatnak. (3)

Első kihúzandó Lotteria

1835-diki Februarius 21-dikén mulhatatlanúl megtörténend a' 70-dik számalatti, Gumpendorf külső városban fekvő bécsi háznak kihúzása kertjével és a' hozzátartozó épületekkel együtt mellyért a' visszaváltsági summa tészen

24,000 darab tellyes mértékü cs. k. aranyat, vagyis 270,000 for. váltó czédulában.

Ezen nevezetes Lotteriában nyer

26,121 nyertes 620,000 forintot váltó czédulában

ugyanis:

40,000 darab cs. k. aranyat, és 170,000 forintot váltó czédulában, mellyek következendő summákra osztatnak-fel:

24,000 arany, vagyis 270,000, 30,000, 15,000, 10,000, 5000, 1000, stb. forint. 1000, 200, 150, 100 stb. arany

A' főnyertes nyer, ha az a' legelőször húzott számra esik 300,000 forintot váltó czédulában. Ezen Lotteriának különösen becses szabad sorsai csak készpénzt és nem sorsokat nyernek, és az egy arany vagy 3 for. p. p. bizonyos nyereségen kivül

kapnak még 1000, 200, 150, 100, 50, 10, 5 és legalább 2 aranyat, és a' fő húzásra is együtt játszanak.

Egy sorsnak ára 5 forint pengő p.

és minden 5 sorsra egy szabad sors adatik, mind addig, meg ezek el nem fogynak.

Bécsben Sept. 15-kén 1834.

D. Zinner és társa.

Sorsokat lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIK nagy kereskedésében a' gyüjtő urakra nézve különös kedvezéssel; úgy LIEDEMANN F. B. 's társa *„szép Magyarnéhoz“* czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő szabad sors is adatik.

Ugyanezen 70dik számu bécsi ház lotteriájából biztosított sorsok találtatnak Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL. Egy sors ára 5 ft. p. p. E' biztosított sorsok B. T. N. betűkkel vannak bélyegezve, 's a' ki egyet megveszen belőlök, azon még soha nem történt haszonban fog részesülni, hogyha vásárlott sorsa az 1835. Febr. 21diki húzáskor semmit sem nyerénd, e' bélyeges sorsnak visszaadása mellett a' MAIDLINGI TERÉZIA fördő lotteriájából, — melly 1835. April. 27kén húzatik-ki, 's mellyben a' főnyereség 250,000 ft v. egy sorsot fog kapni minden fizetés nélkül.

---

(2) Jelentés. Pesten alúl három statiora a' bánáti és szegedi postaútban a' dabasi vendégfogadó több szántóföldekkel, legelővel és egy 6 holdas réttel a' jövő Sz. György naptól fogva haszonbérbe kiadandó; melly eránt bővebb értesítést lehet venni Halász Bálint urnál Pesten a' vagy Dabason. Az árverés leénd Martius 8-kán 1835-ben Dabason. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835 *be*

Jan.	15-dikén	9 Láb,	0 Hüv.	0 Von.	—	16-kán	12 Láb,	0 Hüv. 0 Von.
—	17-dikén	12 Láb,	10 Hüv.	9 Von.	—	18-kán	12 Láb,	9 Hüv. 0 Von.
—	19-dikén	10 Láb,	9 Hüv.	0 Von.	—	20-kán	9 Láb,	4 Hüv. 6 Von.
—	21.dikén	6 Láb,	3 Hüv.	0 Von.				

8. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szombaton Boldog-Asszonyhó' 24dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. 's apost. k. Felsége Január 8dikán költ legfelsőbb határozata által Monoki plebanus Fábry Ignácz urat a' Csanádi káptalanhoz kanonokká kinevezni kegyelmesen méltóztatott.

Felséges Királynénk a' Nagyszombati kisgyermek-óvó-intézetnek 200 pengő forintot méltóztatott kegyelmesen ajándékozni.

Pozsony Január 19dikén. A' 283dik országos ülés is, melly ma tartaték, az urbéri törvény kérdéses pontjaira fordítaték. A' Január 16dikán tartott alsó táblai ülésben a' Duna szabályozását illető felírás fogadtatott-el 's jóváhagyás végett a' Főrendekhez küldetett. A' Buda és Pest közötti álló-híd építést tárgyazó üzenet-javallat kerületi ülésekben országos ülési tanácskozásokra előre készíteték.

(Kir. kamarai híradás.)

A' nagymélt. m. kir. udv. Kamara, számvevő hivatalánál megüresült accessistai tisztségre eddigi fizetéses praktikáns Nagy Ignáczot; helyébe fizetéses praktikánssá Rosenberg Jánost;— a' Pesti sóhivatalnál megüresült mázsamesteri tisztségre pedig Szegedi só-szállító-tiszt Szalóky Józsefet méltóztatott nevezni.

Magyar tudós társasági jelentés.

Emlékezetbe hozatik, hogy a' társaságnak 2dik köz ülésében 1833ban November 9dikén kihirdetett ezen törvénytudományi kérdésére:

Tett-e a' magyar nemzet, honalkotmányában az időkhez és körülményekhez alkalmaztatott változtatásokat, 's ha tett, mellyek azoknak fő vonásai?

Nem különben, természettudományi kérdésére:

„Mi a' Magyarország' némelly vidékein előforduló pokolvarnak természete, mellyek okai, óvó és gyógyító módjai?“

a' feleletek e' folyó 1835beli Martius 19kéig; továbbá, az $183\frac{4}{5}$beli szomorújátéki 100 arany díjra a' versenymunkák, ugyan e' folyó évbeli Martius 24dikéig váratnak-be a' titoknokhoz. Az említett napoknál később érkezendő munka nem fogadtatik-el. — Másod sőt harmad karbelinek találtatandó munka, külön tiszteletdíj mellett adatik-ki. — A' bejövendő munkák idegen kézzel tisztán leírva, lapozva, békötve legyenek, mellettek a' szerző nevét pecsét alatt hozó levél jőjön, a' mellyre kívül írt jelmondat a' kézirat czimlapján is álljon. Pesten, a' héti ülésből, Januarius 19d. 1835.

Első Felesztendő.

Döbrentei Gábor titoknok.

Lakik Budán, Váralja, pisztori ház, 81d. szám.

Székes-Fejérvári püspök n. Horvát János úr ő Excja, kinek elhunytát közelebbi újság-levelünkben említettük, hat napi sulyos betegsége után fojtó hurutban mult-ki életének 66dik esztendejében. A' boldogult született Csicsón, Szala vármegyében 1769 Nov. 5kén. Tanulását kezdte Veszprémben, folytatá Pápán, majd Pozsonyban. 1792-ben Veszprémben szentelteték pappá 's 1797ig mint káplány ugyanitt maradt; ekkor Szőlős-Györökre (Somogy várm.) rendelteték plebánussá. 1801ben Keszthelyi plebanus és Hahoti apát, 1808ban Veszprémi kanonok lett. 1825 Oct. 20dikán Bosoni püspökké és Helytartói-tanácsossá, mint szintén a' Pesti kir. fő oskolánál a' theologiai kar igazgatójává; 1828ban a' nm. m. k. udv. Kanczelláriánál referendáriussá; 1830 Sept. 7dikén Székesfejérvári püspökké nevezte őt a' legjobb Fejedelem. A' fényes pálya minden lépcsőin köz tiszteletet szeretettel párosulva érdemlett az üdvezült fő pap; kiben a' Király hív jobbágyát; a' Haza minden köz hasznu intézetek buzgó előmozdítóját; a' cath. egyház nagy észtehetségü, ritka tudományu, különös szelídségü papját, ékes beszédü szónokát, fődiszét; a' Székesfejérvári megye bölcs kormányzóját veszté-el. Hideg tetemei végső akaratja szerént Januar 17dikén Pozsonyból Székes-Fejérvárra vitettek örök nyugodalomra. Pozsonyban ugyan-

ez nap reggeli 9 órakor a' Sz. Ferencz Szerzet templomában tartattak az elhunytért az engesztelő sz. Mise áldozatok; mellyeken minden főpapok, az országgyűlés tagjainak nagyobb része, és a' város minden rendű, rangu lakosai nagy számmal jelentek-meg.

A' simmeringi verseny-intézet részéről mult hónap vége felé szét küldözött körlevélben, melly által a' részes urak 1835re uj küldöttség-választásra szólítatnak-fel, sajnos emlékezet tétetik egyszersmind azon veszteségről, melly az intézetet tisztelt elnökének, cs. k. fólovászmester hg. Trauttmansdorff úrnak meghaláloztával érte, ki ezen elnökséget 1826 óta viselé szakadatlanul. Megürült helyét az 1835ki küldöttség tiszte lesz uj választás által betölteni.

A' kör-levél mellett közölve vannak egyszersmind a' simmeringi verseny-intézet mostani részvényeseinek nevei. Ezek közt fő helyet foglalnak felséges V Ferdinand magyarországi ifjabb király 's minden egyéb ausztriai tartományok koronaörököse: továbbá fenséges Ferencz-Károly; Károly; Antal; és Lajos cs. k. főherczegek, kik mindnyájan az említett intézetet több részvény-vétel által kegyeskedtek megtisztelni. —

Olvasóink emlékezni fognak e' jelen lapokban is már köz hírré tett örvendetes tudósításra, melly szerint Ferdinand ifjabb királyunk ő felsége, és legujabban Károly ő cs. k. főherczegsége a' magyarországi állattenyésztő társaságot is legfensőbb hozzájárulásukkal, és felséges ifjabb Királyunk már az idén kezdve évenként Pesten „királyi díj" czím alatt kijárandó versenydíj ajánlásával is, méltóztattak szerencsésíteni. Nem lehet felséges uralkodó Házunk iránt ujabb örömhálára nem buzdulnunk, midőn mélyen tisztelt tagjai által a' honi iparnak egész birodalomban, és különösen édes hazánkban nagyobb kifejtésére czélzó hasznos intézetek iránt — millyen a' pesti és simmeringi egymásra kölcsönös jótékonysággal ható két testvér verseny-társaság is — magas részvétüket, egyes hazafiak fáradozásait helybenhagyólag, olly kegyesen bebizonyíttatni szemléljük.

A' Gazetta di Zara, Dalmátzia felől, ezt írja Zarából Dec. 22kéről: „Dalmátország, mióta az ausztriai birodalommal ismét összekapcsoltatott, szeretett Fejdelmünk kegyének 's gondoskodásának már is sok jót köszön mind abban, mi az ország hasznát 's gyarapodását emeli, mind mi annak jóllétét jövendőre is alapítja. Ezek közzé számítjuk a' Wellebiten keresztül vezető pompás utat, a' ragúzai kerületben épített uj kórházat, az anyavárosi (zárai) vízcsatornák helyreállíttatását, gymnasiumi 's philosophiai 20 tanuló számára tett díj-alapítást, eperfa-ültetéseket a' selyemmüvelés előmozdítására, 's azon nagylelkű segedelmet, mellyet ő felsége némelly a' legközelebb mult nyári tartós szárazság miatt inségre jutott kerületeknek juttatni méltóztatott. Ennyi jótéteményekért a' népség egyező akaratjával Novak érsek úr egy ünnepi nagy misét tartott, mellyen a' jelenvolt igen számos sokaság buzgó áldást esdeklett Mindenhatónktól a' szeretett országos atyára 's fenséges házára.

Pesten Január 20dikán hosszas sínylődése után kimult e' világból tek. Baranyay József úr, fm. Herczeg Eszterházy Pál ügyei aligazgatója munkás életének 71dik esztendejében. Hideg tetemei 22dikben a' Váczi út mellett lévő temetőbe takarítattak-el.

NAGYBRITANNIA.

Sir J. Scarlett, a' kincstár törvényszékének elölülője, 1791ben kezdé törvényi pályáját 's ez idő óta mindég a' kingsbench törvényszéknél folytatta. — Sir William Follet, most főügyvéd, 1824ben lépett köz hivatalra, 's olly hírtelen mint ő, Gifford lordon kívül talán egy törvénytudó sem emelkedett-fel Angliában. — Sir C. M. Sutton még most nem igen neveztetik pairré, mert a' ministerek erős gyámolítást várnak tőle az alsó házban; 's szónokká elválasztatását könnyen kivihetőnek tartják.

A' Times Harvey úrnak Southwark követévé lett elválasztásáról így nyilatkozék: „Ha mind illyenek, úgy nem mondhatunk egyebet, mint hogy a' britt monarchiának napjai megszámoltattak. E' nyílt szívü pártférfinak csak Southwark választói előtt tartott beszédét kell megolvasni, 's akkor kérdezzék aztán, mint némelly ujságok cselekesznek, hol vannak az egyház és status ellenségei, kiket ti destructiveknek mondotok?" — Stanley lord levelét igen magasztalja a' Times, 's állítja, hogy az új ministerium kinevezése óta ő is ugyanazon czélra irányzá minden igyekezetét. A' Morning-Post hasonlóan dicséreteket halmaz Stanley lordra, 's az ő levelét egyezőnek tartja sir Robert Peelnek Tamworth választóihoz intézett nyilatkoztatásával; továbbá azon gyaní-

tást is említi róla, hogy a' jövő parlamentben úgy készül megjelenni, mint egy külön párt feje. Ugyanis sokan azt hiszik, Stanley lord azért nem akart a' ministeriumba lépni, mivel előre látta, hogy a' parlamentben nagy számmal lesznek a' hozzá ragaszkodók, 's így leginkább tőle fog az függni, többséget nyerjen-e a' ministerium vagy sem. Ha ez így történik, akkor vagy a' mostani ministeriumhoz fogja magát csatolni barátainak 's pártfeleinek kedvező feltételek alatt, vagy talán még új ministerium fejévé fog tétetni.

Cowley úr, Parisba nevezett új angol követ, miután nője lábbadozik betegségéből, melly eddig visszatartóztatá, indúlni készül kijelelt helyére, mivel Granville lord már megszűnt a' követségi foglalatosságoktól, 's a' Parisból jött legutolsó hívatalos levelek csak Aston ügyvivő által írattak-alá.

A' Cityben csakugyan a' négy reform-kandidatusra ment a' szótöbbség, 's ezekkel együtt Jan. 8dikán már 137 követ volt elválasztva, kik közt 60 conservativ, 77 pedig anti-conservativ. Azonban a' Couriernak e' számítását több hírlapok kétségbe hozzák, mivel sok kandidatusok nem tettek határozott nyilatkoztatást a' ministerium mellett vagy ellen, 's azt közönségesen és mind jobban gyanítják, hogy Stanley lord részére számosan fognak állani, kik csak a' thrónbeszéd és sir Robert Peel rendszabásainak meghallása után fogják magokat a' ministerium mellett vagy ellen nyilatkoztatni.

Irlandban 68 conservativ kandidatus lépett-elő, 's mind a' két fél keményen fogta a' dolgot, de még nincsenek tudva a' választások.

C. W. Wynn úr, Lancaster herczegség kanczellárja, Montgomeryshirebe (Wales) ment, hogy ott ismét elválasztatását eszközölje. Wynn úr mérséklett reformator, 's az említett grófság képét 1795 óta viseli. 1822—1828ig a' keletindiai ügyek bureaujának volt előlűlője, 's e' hívatalban Ellenborough lord által váltatott-fel. Az utolsó ministerium alatt ismét részt vett az igazgatásában mint hadi titoknok, de mivel a' reformbillt egész kiterjedésében el nem fogadta, újra kilépett még mielőtt az a' parlament elibe terjesztetett volna. Az alsó ház törvényeit igen tanulta, 's neve gyakran említetett az előlűlői kandidatusok közt. Wynn úr a' kir. ásiai társaságnak is előlűlője, 's Denbigh stewardja.

Edinburghban sir John Campbell és Abercromby oppositiói kandidatusoknak elválasztását azon tetszés, mellyel a' választóktól fogadtattak, csaknem bizonyossá teszi. Campbell úr a' választókhoz intézett beszédében mondá, hogy az irlandi egyház reformja iránti javallatot, még ha tory tenné is, gyámolítni fogja, de attól minden segítséget megvon, ki csak távolról sejdítetné is azt, hogy a' pápa tekintetét az egyesült királyságba visszahozni szándékozik. Az említett két kandidatus versenytársa Ramsey lord és Learmonth úr.

Greenwichben E. G. Barnard, az eddigi képviselők egyike, John Angerstein és T. Wolwerley Attwood urak vágytak a' követségre. Az utolsó kipiszegettetett, kikaczagtatott mind a' mellett is, hogy Young úr pártját fogta, azt állítván róla, hogy ő (Attwood) nem ellenzi a' dissenterek követelését, a' dolgozó osztályok állapotjának javítását pedig eszközleni fogja. A' szavazás kéz felemeléssel megtörténvén, a' tisztviselő Barnard és Angerstein urakat jelenté elválasztottaknak; de Attwood úr a' névszerinti szavazást kívánta, melly Jan. 8 's 9dikére határoztatott.

Eneas Macdonnell úr, ki az emancipatio idejekor egyik legmunkásabb tagja vólt a' katholikus egyesületnek, 's mint ügyvivője Londonban alkudozott, és feletté sokat tőn az emancipatio megnyerésére, ez óta pedig, a' köz ügyektől egészen elvonúlva, Londonban magános életet élt, 's szomorodva szemlélé Irland történeteit, — most egyik irlandi katholikus barátjához írt hosszú levelében a' kérdésről értekezik: az irlandi katholikusoknak millyen politikai állást kellene a' mostani krisisben venniök. „Némelly emberek, így ír levelében, azt látszanak képzelni, hogy az emancipatio törvényének egyéb czélja nem volt, mint vagy húsz fő rangu nézetének 's érdekének szolgálatot tenni. Az emberiség történetében illy dicső harcznak sohase voltak nemtelenebb következései, és még is azon személyek, kik jó hírünket lerontották, reményinket megcsalták, most arra akarnak venni bennünket, hogy kegyelmes fejedelmünkel 's az ő választott ministereivel ellenségesen szembe száljunk, kik nyomoruságinkból kiszabadítottak. De hát e' monarcha nem ugyanaz-e most is, a' ki 1829 Febr. 23dikán a' felső ház előtt amaz

)(

emlékezetes beszédet tartá, mellyben azt mondta, hogy bill mellett olly örömmel és elégültséggel még sohase szólalt-meg, mint a' katholikusok emancipatiója mellett, 's így végzé beszédét: „Hálát adok az Istennek, hogy eljött végre az idő, mellyben Irlandra a' béke, szerencse és csendesség hajnala derűl, mellyben a' nagylelküség és igazság rendszabása egy becses, nemes szívü, de felettéb sanyargatott ország sebeit meggyógyítja.“ És most nem arra szólitnak-e bennünket, hogy éppen ezen fejedelmet, mint szeretetünkre, hálánkra, bizodalmunkra és tiszteletünkre méltatlant, vádoljuk? A' becsület, erény és az elhíresedett irlandi háladatosság tílt illy gyalázatosan cselekednünk!“ Wellington herczegnek és sir Robert Peelnek különösen pártját fogja Macdonnell úr. „El akarják, úgy mond, velünk hitetni, hogy e' férfiak hálánkat sohase érdemlették-meg; erre hadd feleljenek helyettem némelly kivonatai az 1830 Febr. 9d. Irland minden fő papjai aláírása alatt kibocsátott pásztori levélnek, melly az emancipatiót nagy és gyógyító rendszabásnak adván-elé, így szól: „E' nagy jótétemény annyival inkább elfogadható vólt, mivel a' király legfenségesebb tanácsnoka egyszersmind Irlandnak legjelesebb fija, vitéz, törvényhozó 's azon férfi volt, kit az Isten kiválasztott az Európát fenyítő pálcza eltörésére, olly férfi, kit az isteni gondviselés hívott-elé thrónokat erősíteni, az oltárokat visszaállítani, Anglia országos tanácsát egy bajos körülményben igazgatni, a' vérontást meggátolni, és az országnak, melly őt szülte, sebeit orvosolni.“ Más helyen ismét ezt mondják a' praelatusok: „Szeretett rokonink, valljon a' király, kit már az isteni törvények szerint is tisztelni tartozunk, most nem érdemel-e tőlünk olly tiszteletet, engedelmességet és hálát, a' millyet csak képesek vagyunk eránta mutatni? Hát a' ministerek nem méltók-e a' ti jólétetekért tett fáradozásaiknak megfelelő bizodalomra? Hát a' törvényhozó test, melly titeket alacsonyságtokból kiemelt, 's minden kiváltságokban részesített, mellyeket kívántatok, nem várhat-e tőletek tiszteletet és szeretetet? Mi reményljük, hogy e' tekintetben érzelmeitek egyeznek a' miéinkel, 's erős ragaszkodástokat hazátok alkotmányához, törvényeihez, úgy szinte kegyelmes fejedelmünk személyéhez 's kormányához, viseletetökkel bizonyítjátok. Igyekezzetek hát azon czélt, mellyet a' törvényhozás szemei előtt tartott, midőn e' rendszabást tevé, t. i. Irland gyarapodását és jólétét mindenütt előmozdítani. Hadjatok-fel a' vallási versengésekkel, távoztassátok-el a' pártos viszálkodásokat és polgári egyenetlenséget, ne engedjetek hírtelen, igazságtalan és törvénnyel ellenkező esküvéseket magatok közt említetni; és ha az incselkedők, lázítók csendességtöket zavarni akarnák, az ország törvényeiben keressetek védelmet ellenök. Józanok és vigyázók legyetek, hogy rosszat senkise mondhasson rólatok; vegyetek erőt bosszuságtokon, ellenfeleletökkel ne czivódjatok, 's mindent elkövessetek, miként az irlandi nép közt a' békességet és jó akaratot terjesszétek.“ — Macdonnell úr továbbá a' mostani ministeriumot védelmezi az inconsequentia és politika apostasia ellen, mellyel azt a' whigek vádolták, 's megmutatja, hogy e' vád egyenesen a' whigeket illeti. „Canning, úgymond, az alsó házban 1827 Maj. 3d. illy nyilatkoztatást tőn: „Azt kérdik, mit szándékozom tenni a' parlamenti reformra nézve; felelet, mindég ellenzeni fogom azt míg élek, akármilly alakban hozatnék is elő! Azt kérdik, mi czélom van a' Testacte (melly által a' dissenterek és katholikusok a' parlamentből kizárattak) eltörlése iránt; 's én azt mondom, hogy annak ellenállok.“ A' whigek mindazáltal erősen ragaszkodtak e' ministerhez, 's azt távolról sem hitték, hogy ez által inconsequentia és apostasia vétkébe esnek, sőt a' parlamenti reform és vallásbeli szabadság ama tüzes ellenzőjének kabinetjében találjuk Devonshire herczeget, Lansdowne marquist, Ripon, Palmerston, Melbourne és Carlisle lordokat, Tierney, Abercromby és Ch. Grant urakat. Sőt a' mi még több, Russell lord a' mostani nagy reformator, ugyancsak 1827 Maj. 3dikán azt nyilatkoztatá, hogy a' whig-párt minden parlamenti reformra czélzó rendszabást ellenzeni fog! Ugyan hát ezen férfiak miként merészelhetnek most követ dobni Wellington herczegre és sir Robert Peelre? miként vádolhatják a' mostani ministeriumot inconsequentiával, holott annak vétkében önmagok lelledzenek? Sir Robert Peelnek, ha most már a' parlamenti reform hasznát megesmeri is, még sem lehet alapos okfők hijányát, vagy gyalázatos apostasiát vetni szemére; mert ő 1827ben az emenci-

patióra nézve illy nyilatkoztatást tőn: „Ha csakugyan meghatároztatik, hogy a' mostani rendszer többé nem maradható, itéletemet alája fogom vetni a' többség határozatának.“ Ugyanazon évben (mikor még hívatalt nem viselt) így szólt a' Pitt-clubban: „Ha tudnám, hogy Pitt hívatalra 's hatalomra vágyásból hagyott-fel nézeteivel, tüstént ellenfeléhez állanék, 's őt ócsárlanám; de látván, hogy nézeteit honja megszabadításáért áldozta-fel, tisztelet ébred bennem ez igen szép módon feláldozott nézetek iránt, különben bár milly tévelygőknek tartsam is azokat.“ E' két nyilatkoztatás tökéletesen egyezik az érdemes baronetnek Tamworth választóihoz 1832ben és most küldött levelével. Azt sem kell felednünk, hogy e' minister nehány év előtt még úgy tekintetett, mint statusférfiak mustrája, 's „nagy visszaélések nagy reformatora“ czímzettel tiszteltetett. Midőn a' büntető törvénykönyv rendszabását 1827 Febr. 22dikén a' parlament elibe terjeszté, Althorp lord hosszu dícsérő beszédet tarta neki, azzal rekesztvén azt be, hogy az igen érdemes úr megérdemli a' ház és ország háláját! A' nemes lord után ismét sir J. C. Hobhouse így szóla: „Az érdemes tag (Peel) jövendő hírét és állandó kedvességét az országban olly erősen megalapítá, hogy azt későbbi korának egy tette sem lehet képes eltörleni. Westminsterben szokás a' képviselőknek évenként egyszer megjelenni választóik előtt, 's ez alkalommal névszerint megemlítetnek azon férfiak, kiket követendő példaként lehetne tekinteni. E' gyűlésben mindég az mondatott, hogy az érdemes tag nevét az emberi nem jóltevői közé kell számítani. Ő maga is nagy visszaélések nagy reformatorának tartja őt, ki az ország legforróbb háláját érdemli.“ Althorp lord tehát és sir J. C. Hobhouse miként szólhatnak most olly ellenkező és illetlen módon az első ministerről, miként mondhatják őt a' visszaélések védelmezőjének ?“ — Ezek után Macdonnell úr a' katholikus papságnak politikai ügyekbe avatkozása ellen kelki, a' már említett pásztori levélnek ismét több helyeire hívatkozik, 's különösen Tuam érseke ellen panaszkodik, ki a' pásztori levelet aláírta, még is ünnepies nyilatkoztatásával ellenkezőleg cselekszik. E' fő pap, mint mondja, rútul megcsalta őt, mert egy levelében (e' levelet is közlé Macdonnell úr) azt bízta reá, némelly parlamenti tagoknak adná tudtul, hogy a' papok az emancipatio megnyerése után még gondolattal sem fognak politikai ügyekbe avatkozni. Akkor hitt a' püspök szavainak 's azok szerint cselekedett, most pedig a' praelatus személyes tettei 's politikai kerülő levelei által hazuggá bélyegeztetik. Azonban meg van győződve a' felől, hogy a' katholikus papság nagyobb része megtartja akkori igéretét 's kötelességét nem fogja megsérteni. Levele végén az író szerencsét kíván az irlandiaknak új vicekirályukhoz, ki már 1829ben az emancipatiót hevesen védelmezte, egyszersmind inti őket, hogy mind ezt, mind sir H. Hardinget örömmel 's bizodalommal fogadják, 's a' királytól és ministerektől a' tartozott hálát és érdemlett bizodalmat meg ne tagadják. — Ezen íromány az irlandi katholikusok figyelmét annyival inkább megérdemli, mivel egyik jó szándéku 's egyenes lelkü barátjoktól származott. Oest. Beob.

Bernhard Szász-Weimari herczegasszony, a' királyné egyetlen testvére, tavaszkor Angliába váratik, 's alkalmasint huzamosan fog ott tartózkodni gyermekeivel együtt.

Londonban nagy hideg járt, a' posták gyakran elkéstek, mivel a' postakocsikon sok szerencsétlenség történt a' sima jeges út miatt. Jan. 7dikén Londont olly sűrü köd borítá, millyenre több évek óta nem emlékeznek.

A' Times folyvást panaszkodik a' parlament eloszlatásáról, mellyben a' nagy többség mérséklett volt; de még inkább a' fővárosban olly szembetünőleg uralkodó mozgásról; a' megbékülést ismét tanácsolja, 's Melbourne lordnak sir. R. Peellel egyesültét igen óhajtja. — A' Standard, tory hírlap, meg nem állhatá, hogy szót ne tegyen a' city „népalakjáról,“ mellyá' reformbill által kezébe keríté a' választásokat. Ezen némelly anti-tory hírlapok igen felindultak, a' Sun nevezetesen így szól: „Ha a' ministerium azon őrült gondolatra vetemednék, mellyet a' Standard javall, 's egyik parlamentet a' másik után eloszlatná mind addig mig ollyanra nem találna, melly az udvar és oligarchia kívánatinak megfelel, akkor mi majd így szólnánk a' ministerekhez: Őrizkedjetek; a' játék, mellyhez fogtok, vesztőpadra vihetne benneteket! Vagy ha meghagyjuk is éltetöket; jusson eszetökbe, hogy a' mi várainkban is találj-

tatnak olly kemény záru tömlöczök, mint a' hami vár tömlöcze!“ E' nyilatkoztatásokból a' tory hírlapok viszont azt mutogatják, mint fenyegetőzik a' revolutio, 's mennyire szükséges az ellenállás.

Portsmouthban Bonham Carter és Francis Thornhill Baring eddigi képviselőkön 's most újra oppositiói kandidatusokon kívül, sir Charles Rowley, tory 's az admirálisság egyik lordja, és Napier admiral vágynak a' követségre. Napier admiralt a' whigek becsülik portugali győzedelmiért; a' toryk radicalisnak tartják; ön maga pedig azt nyilatkoztatá, hogy csak a' rendszabásokat nem a' személyeket veszi tekintetbe. Carter úr azt vetette szemére, hogy sir Ch. Rowleyvel öszveszövetkezett a' közelgető választás iránt. Ennek az admiral ellenmond 's többek közt így szól: „Sir Charles ugyan csak hatodik lordja az admiralisságnak, de még sem képes olly független harczolni az érdekekért, mint én. Ha engem választanak, én kötelességemet teljesíteni fogom: ha pedig nem, úgy válasszanak az urak legalább jobbat.“ Sir Ch. Rowley nek ellenben az a' véleménye, hogy ha Napier admiral 's a' más két kandidatus közt kellene választania, örömest csak tengeri bajtársához állana. A' kéz felemeléskor egyébiránt a' két admirálra esett a' választás, 's az oppositiói kandidatusok, ámbár névszerénti szavazást kívántak, alkalmasint ki fognak maradni.

FRANCZIAORSZÁG.

A' következkamara Jan. 9diki ülésében Parant úrnak a' majoratusok eltörlése iránt bizonyos módosításokkal eléadott javallatát hányogatta-meg, 's 203 szóval 41 ellen el is fogadta.

Mackau contreadmiral környületes jelentése szerint a' Carthagenai bajok szerencsésen elintéztettek.

BELGIUM.

Leuchtenberg herczeg ő királyi Magossága Jan. 8dika reggelén kíséretével együtt Brüsselbe érkezett, 's a' portugali követség palotájába szállott. Hurel general egymás után bemutatá neki az őrizeti sereg, testőrség és a' főtiszti kar tisztjeit, 's a' herczeg kérdezé: „E' tiszt urak közt kétség kívül találtatnak még ollyanok, kik a' franczia hadseregben szolgáltak?“ A' general igennel felelt, 's a' herczeg viszonzá: „Mindég szerencsésnek érzem magamat, ha atyám fegyvertársait láthatom.“ 12 órakor sir R. Adair angol követet fogadá-el, ezután az udvarnál ebédelt, 's ez ebédre az angol követ, franczia országi 's portugali ügyvivők, a' belga ministerek mind, több senatorok, öszvesen 60 személy, valának hívatalosok. Jan. 9dikén Ostendebe útazott. Chevalier Almeida egész Lissabonba fogja a' herczeget kísérni, 's távol léte alatt Lisboa marquis, brasiliai követ viszi Brüsselben a' portugali ügyeket. — Leuchtenberg herczeg, nyájas és szép külsejü, franczia nyelven folyvást beszél, hanem szóejtése elárulja a' német nevelést; elindulta előtt még Muelenaere úr látogatását is elfogadá.

GÖRÖGORSZÁG.

Nauplia, Dec. 4dikén. A' regensség tagjai Dawkins angol követtel, „Portland“ angol fregaton Dec. 1sőjén hajóztak-el Athenébe; Koletti és Lesuire general 's hadminister mult héten a' szárazon, a' hadministerium és regensségi titoknokok tegnap, a' közjövedelmi, igazsági és belső ministerek pedig ma utaztak-el; a' tengeri ministerium e' napokban fog elmenni. A' postahívatal, szent zsinat és más köz intézetek már Athenében el is kezdték foglalatosságaikat. A' király még itt mulat, de e' napokban ő is elhagyja városunkat. Athenében az őrizet katonaságnak eleinte kaszárnyákat akartak építeni, de az idő rövidsége miatt alig lévén hat hét a' szokott essőzésekig — egy ingenieur tiszt sem akart hozzájok fogni. A' rendes hadseregből két ezer ember rendeltetett a' fővárosba, 's minthogy kaszárnyák nincsenek, zivataros essőzéskor a' polgárok házaiba kell őket szállítani, kik ezt teljességgel nem szenvedhetik, 's miatta gyakran háborgások történnek. Nauplia lakosai közül sokan vettek házakat Athenében, de mind azok most katonákkal vannak tele, 's tulajdonosaik még nem költözhetnek oda.

BURKUSORSZÁG.

Az Allg. Zeitung Sileziából ezeket írja: „Sileziában darab idő óta itt ott pietista községek állottak-fel, részint a' lelki pásztorok, részint az alsóbb osztálybeliek igazgatása alatt. Később az alsóbb és felsőbb papság közül is nehány lelkesebb személyek szóval és tettel gyámolítván e' dolgot, 's mind azokat, kik ellene szegültek eretnekeknek 's vallástalanoknak mondván, igen elhatalmazott

a' pietismus, 's azt különösen az ifju papok nagy tűzzel védelmezték. A' consistoriumok és az ország kormánya ugyan parancsolatokat adtak-ki a' titkos társaságok ellen, mellyek az egyházon kívül gyültek-öszve, hogy a' vallást saját nézetök és képzeletök szerint gyakorolják; de azokra semmitse hajtottak. A' lelki pásztorok most már nem titkolták az eddig sötétben űzött dolgot, hanem híveiket állhatatosságra buzdították hitök mellett, 's így a' már vakbuzgó népet még inkább felgyúlasztották; a' többszöri intéseknek sikere nem lőn, 's a' fensőbb tiszthatóság kéntelen volt erőszakhoz nyúlni. Ezen papok legelőször abban adták jelét a' közeledő harcznak, hogy az új egyházi agendát teljességgel nem akarták elfogadni, 's e' miatt sok czivódások támadtak, mint előjelenségei a' komolyabb történeteknek. Oels kerületnek H. falujában, Boroszlótól nehány mértföldnyire, a' lelki pásztor már szinte őrültségig vitte vakbuzgóságát, 's mult hónapban a' papi fensőség által kitétetett hivatalából, 's más rendeltetett helyére. Ekkor a' lappangó tűz lángokkal rontott-ki; nem csak azon helység, hanem az egész vidékbeli községek fellázadtak, 's az egyházi fensőség rendeletét végrehajtó politiát erőszakkal visszaverték, a' templomot beszegezték, 's az isteni tiszteletet meggátolták. Ennek következésében katonaság és ágyúk küldettek a' lázadás helyére; a' sereg parancsnoka ismételve felszólítá a' népet oszlanék-el, 's mindenek előtt a' templomot nyitná-ki, de az erre nem ügyelt, 's makacsul ellenállott; a' tiszt tehát parancsolatot ada lovasságának, melly egy pillanat alatt 's vérontás nélkül, nehány ütéseket 's gyenge vágásokat kivéve, szélyel veré a' sokaságot. A' helyettes pap ezután bevezettetett, de csak üres templomban tartá az isteni tiszteletet, mert senkise ment belé. Még most is így állnak a' dolgok, 's nem tudhatni mi kimenetelök leend; mert a' nép igen felingereltetett, 's szép móddal nem igen fog engedni, erőszakhoz pedig nem tanácsos nyúlni; míg a' katonaság ott tartózkodik, gyülekezéseket ugyan nem tart, hanem az egyes familiák magokban saját módjuk szerént végzik az isteni tiszteletet. Ezen emberek közt sok a' megíhletett, kik a' lélek belső ösztönzése szerint előállanak 's beszédeket tartanak, mint a' lázadáskor is egy felsőbb rangu öreg nőtelen ember felemelkedett helyről nagy lelkesedészel beszélt a' népcsoporthoz. E' vakbuzgók tanításai nem távoznakel egészen a' protestans hitvallástól; csak annyiban, hogy mysticismusba mennek által, 's így a' vallást durván elferdítik. Többek közt Brieg kerületben egy pap e' themáról beszélt a' kerületbeli papság előtt: „Istennek természetes fija-e a' Krisztus?“ 's e' közben botránkoztató és az illendőséget is sértő következtetéseket tett. Ismét egy másik Liegnitz vidékén az egyházi szószékből mondá hallgatóinak, hogy az új agenda átkozott dolog, hogy a' keresztség, melly e' szertartás szerint hajtatik végre, semmit sem ér, 's az illy gyermekeket magoknak a' szüléknek kell újra megkeresztelniök. — Anekdoták is bőven jőnek-elő e' sectáról, p. o. hogy az íhletés egyik személyről általmegyen, 's ezt különösen némelly asszonyok az ifju papoktól szeretik általvenni. — Mennyire fog még e' dolog elterjedni, bizonytalan, mert Silesiában kevés protestans község van, mellyben pietismusra hajlandó tagok kisebb nagyobb számmal ne találtatnának; erőszak ellene semmit sem használ, rábeszélés még kevesebbet, ha pedig egyes tagok megbüntetnének, martírságra jutnának, mi után úgy is sovárognak, 's így a' tűzre csak olaj öntetnék. Azonban e' dolognak, akármi legyen is további következése, a' politikával semmi öszveköttetése nincsen. Oest. B.

SPANYOLORSZÁG.

Bayonne, Jan. 6dikán. A' Dec. 12 és 15-diki csaták óta csak annyit hallánk a' határszélekről, hogy sok pénz, fegyver és ló küldetett Mina seregéhez Pamplonába; hanem ma Carratala generálnak S. Sebastian kommandansához intézett illy tartalmu levele érkezett hozzánk: „A' királyné fegyverei Ormaisteguy halmain (Villafranca és Bergara közt Guipuzcoa tartományban) ma estve tökéletes győzedelmet vettek Zumalacarreguy 8 batalionán, 's ezeket nagy veszteséggel egészen szélyel verték. Az ütközet délutánni negyedfél órától fogva setét estig tartott, 's ha a' nap csak egy órával lőn vala hosszabb; utolsó órájok ütött volna a' pártosoknak. Ezt kihirdetés végett közlöm az úrral. Villafranca, Jan. 2dikán 1835. Carratala.“ — Sajnálni lehet, mond a' Messager, hogy Carratala illy röviden írt, 's a' csatáról és ellenség veszteségéről többet nem közlött; azonban ezt mielébb valósítni fogja egy környületes jelentés, 's e' győzedelem reményljük nem ol-

lyan leszen, mint az előbbiek valának. — A' Memorial des Pyrénées pedig Pamplonából jött utazók állítása után azt mondja, hogy Mina betegen fekszik, csekélynek látszott betegsége igen elhatalmazott, 's nagy aggódásban valának miatta. Pamplonába, éppen mikor onnan az említett utazók kiindultak, ezer gyalog és 200 lovas katona érkezett Arragoniából az alkirály seregeinek erősítésére.

PORTUGALLIA.

Lissabon, Dec. 17dikén. A' kormányi foglalatosságok csendesen haladnak-előre, és ha talán nem is olly gyors sikerrel, mint kívánni lehetne, mindazáltal már javulást vehetni észre, a' lakosok állapotjában. A' nemzet nagy része többé semmit sem tart a' polgárháboru újabb kiütésétől, 's magok a' rablók és guerillák is, kiknek a' lázadás kedvező alkalmat nyújtott a' rablásra, becsületes foglalatosságok által kezdenek élelmökről gondoskodni. Ha a' csendesség folyvást tartani fog, az okos ministerek képesek leendenek Portugal elhagyatott természeti segédforrásait kifejtegetni, 's ez országot Europa hatalmas és mivelt nemzetei közé ismét felemelni. A' ministerium nem távozik D. Pedro sikerrel követett politikai rendszerétől, 's az ő felséges leánya is ez útat követi, részint meggyőződésből, részint leányi tiszteletből, mellyel viseltetik minden eránt, a' mi csak attyától származott. Sajnálni, lehet, hogy a' cortesek kevesebb időt fordítottak az országnak szükséges rendszabásokra, mint a' ministerek személyes és indulatos megtámadására. Ezzel a' kamara elvesztegette idejét, 's a' ministerek nem munkálódhattak egész figyelemmel a' nemzet javát gyarapító rendszabásokon. Ülés végén nyilván kitetszett, hogy az oppositio, a' kormányra juthatás reménye alatt, egyenetlenséget akart támasztani a' kabinetben; de a' ministeriumnak minden tettében legnagyobb egyetértés uralkodik. Most már az angol ministeri változást is olly esetnek tekintik, melly más akármi történetnél többet teszen Dona Maria thrónjának megerősítésére. Ez különösen hangzik; de itt azt hiszik, hogy ha szinte az ultra-tory kabinet keresztes hadat indítana is a' szabad intézetek ellen, mindazáltal saját érdeke kívánja, hogy Portugalra nézve kivételt tegyen. Tudva van, hogy a' miguelisták az utolsó háboru óta engesztelhetetlen gyűlölséggel viseltetnek az angolok iránt, és ha még egyszer hatalomra jutnának, Angliával tüstént minden öszveköttetést félbeszakitanának, 's az angol árúk bevitelét megtiltanák. A' miguelisták inkább Francziaországnak, még ha respublica volna is, vagy más akármelly hatalomnak hódolnának, mint Angliával legkisebb kapcsolatban lennének. Ennél fogva az angol ministerek politikájának gyámolítni kell a' mostani dynastiát. D. Miguelt visszaültetni nagy vakmerőség lenne, 's ebből sok évekig tartó és az országot egészen kipusztító polgárháboru támadna. A' mennyivel a' constitutionalisok bátorsága növekszik, a' miguelistaké annyival szál alább. — Hogy a' spanyol kormány a' lissabonitól segítséget kért volna, mint némelly angol hírlapok írták, nem igaz. E' hír alkalmasint onnan eredt, hogy az itteni kabinet a' madriditól hivatalos jelentést vett a' rabló bandák által a' két ország határain elkövetett gonoszságokról, egyszersmind felszólíttatott, hogy azoknak meggátlása végett seregcsapatokat állíttatna-ki a' portugali határszélekre, hova a' kormány két ezredet már el is küldött. — Lissabonban még 4—500 spanyol fogoly találtatik, kik a' szabadságot nem akarják a' föltétel alatt elfogadni, hogy D. Carloshoz ne menjenek, 's nyilván kimondják, hogy inkább maradnak mostani szomoru helyhezetökben, mint okfejöket 's becsületöket feláldozzák. E' spanyolok D. Carlos kiséröi valának, ki körül most nehezen találtatnak illy nemes párthívek. Az angol ministerium változásakor Wellington eszközlésétől szabadságuk visszanyerését reménylették, 's levelet is írtak a' herczeghez; de válasza véget vetett reményöknek, azt nyilatkoztatván a' herczeg: hogy magát közbe nem vetheti érettök, mert a' portugali kormánynak jusa volt őket mint foglyokat letartóztatni.

EGYVELGESHÍR.

1834 Január 1sőjén Madridban csak 4 hírlap és egy olvasó kabinet volt; ugyanazon esztendő végén pedig már tiz ujság és hat olvasó intézet vala.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Januárius 25-kén 1835.

Semmi hátralépésnek nincsen helye,

's előbbi kihúzása megtörténend 1835-diki Aprilis 2án a' Hütteldorfi 52. és 53. szám alatti pompás házaknak és

a' szép Neudensteini uradalomnak Illyriában,

melly lotteriával arany- és ezüst nyerések és jutalom sors-húzás van öszveköttetve.

Ezen sok hasznot igérő lottériánál nyer

22,005 nyerő **550,000** forintott váltó czédulában.

A' főnyertes szerencsés esetben nyerhet **300,000** váltó czédulában,
's a' nyereségek következő summákból állanak:
200,000, 100,000, 20,000, 18,000, 15,000, 10,000, 6,000, 4,500, 4,000, 3,375, 2,000, 1,125, 1,000, 500, 200, 100 'stb. for.

A' szabadsorsok is nevezetes summát nyernek úgymint **237,250** forintott váltóban,
's már magokban is nagy lotteriát tesznek.
Ezek a' bizonyos pénzbeli nyereségen kivűl még különösen 1002 jutalmat 8888 8/9, 1,600, 400, 300, 100, 20, 10, 4 és 2 darab aranyat nyerhetnek.

Egy sorsnak az ára 12 1/2 for. váltó czédulában.

Hueber Ferencz, Bécsben Lilienfelder Hof, 908. sz. a.

Sorsokat ezen lotteriához lehet kapni Pesten LIEDEMANN F. S. FRIDRIKNÉL, 's a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN F. B. és társánál, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő ingyensors adatik, LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL az ottan vett B. T. N. betűkkel bélyegezett sorsai ugyanezen lotteriának olly móddal bátorságosítatnak, hogy ha azok az Aprilis 2-dikai húzáskor semmit nem nyernének, helyettök az Aprilis 27kén húzandó MEIDLINGI THERÉZIAFÖRDŐ' lottériájához, mellynél a' főnyereség 250,000 for. — egy sors ingyen fog adattatni.

Jelentés lotteriasorsokról.

Mivel tőlem alolírtól az 1829ben visszahúzott NAWSIE LOTTERIÁRA kiadott sorsok közül néhányak még bé nem váltattak, kész vagyok azokat:

a' GUMPENDORFI lotteria' sorsaival, melly Februarius 21kén, — a' HÜTTELDORFI lotteriájaival, melly Apr. 2kán, — 's THEREZIAFÖRDŐ sorsaival, melly Apr. 27kén fog kihúzatni, arány szerint leendő reáfizetés mellett felcserélni; ajánlván egyszersmind a' tudva lévő lotteriákra nálam számosan találtató sorsokat, tisztelt vevőimnek igen illendő feltételek alatt. Pesten Jan. 25kén 1835. *Ofenheimer Sándor*, pesti posztókereskedő.

(2) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből köz hírré tétetik, hogy Diósgyőr koronai, Tokaj kamarai, és Cserép 's Edelény fiskalisi uradalmakban, múlt 1834ben termett allodialis és dézma borok, u. m: Edelény fiskalisi uradalomban 78 allodialis, 7 dézma gönczi hordó az uradalmi számtartóság hivatalában f. e. Februar 3kán, —

Első Félesztendő. 1835.

Cserép fiskalisi uradalomban 356 allodialis, és 417 dézma egri hordó, az uradalom gazdasági épületében Tardon Febr. 5kén, — Tokaj kamarai uradalomban 25 gönczi hordó mászlás, 529 gönczi hordó Tarczali, Madi, Tokaji, és 281 gönczi hordó Tolcsvai 's Erdő-Bényei allodialis, nemkülönben 700 gönczi hordó Tarczali 's Tokaji dézma bor, Tarczalon a' kir. kamarai tisztartóság hivatalában Febr. 3kán, — végre Diósgyőr koronai uradalomban 661 gönczi hordó részint allodialis részint dézma bor, Miskolczon az uradalmi pinczében jövő Febr. 16kán mindenütt reggeli 9 órakor tartandó nyilvános árverés útján mindjárti kész pénz fizetés mellett el fognak adatni, A' kiknek kedvök és szándékok leend vásárolni, ne sajnáljanak az említett helyeken a' fent kitett időkben megjelenni. Kőlt Budán Jan. 10n 1835.

Eggenberger Jósef

Könyvárosnál, Pesten a' Barátok piartzán, a' kir. universitás Bibliotheca általellenében megszerezhető:

METAPHYSICA, SEU GNOSEOLOGIA,

quam scripsit

Josephus Verner

AA. LL. et Philosophiae Doctor, in R. Scient. Universitate Pestiensi Logicae, Metaphysicae, et Philosophiae Moralis Professor P. O. Societatis Eruditae Mineralogicae Jenensis Membrum Honorarium, nec non Incl. Comitatus Jaurinensis, ac Sed. Praed. Nobilium de Füss et Bácsa Tab. Jud. Assessor.

A' két kötetnek (41 árkus) ára 7 forint váltó-czédulában.

Ugyan ott, 's magánál kir. Prof. Verner urnál (Hatvani utcza Perger ház) megszerezhetők a' többi Philosophiai munkáji is.

---

(2) Jutalom kérdésnek hírdetése. Néhai ts tudós Schvartner Márton urnak, a' Pesti kir. tudományos Egyetemben Diplomatika, és Heraldika volt Tanítójának, könyv-tár őrzőjének, és a' bőltselkedő kar' seniorának hagyományából 150 forint váltó czédulában ajánltatik a' következő tárgyról készitendő legjobb Értekezésnek jutalmául:

„Cum in doctrina de opibus nationum (nationali oeconomia) nonnulli doctores institutorum civilium considerationem, et magis etiam politicas praeceptiones excludere velint, alii nequaquam: definiatur, quibus momentis hanc controversiam dijudicare oporteat?“

Azon értekezés, melly a' jutalmat megnyeri, máshonnan e' czélra ajánltatott költséggel kinyomtattatik, és annak 12 példányi a' Szerzőjének általadatnak.

A' határnap, a' meddig azok, kik a' kitett jutalomért vetélkedni szándékoznak, értekezéseiket az idevaló királyi tudományos Egyetem nagyságos Rectorának posta-bér terhe nélkül által küldeni tartoznak, jövő 1836dik esztendei Februarius utolsó napjára vagyon rendelve, azon nap pedig, mellyen a' 150 ftból álló jutalom a' legjobb értekezés szerzőjének odaitéltetik, 1836dik esztendei Junius 1sőjére határoztatott.

Az ollyan értekezés, melly szerzőjének nevét nyilván kijelenti, ezen tudományos vetélkedéshez nem bocsátathatik, hanem csak az ollyan, melly valami jelszót a' homlokán viselvén, szerzőjének nevét, és más őt megesmértető jeleket egy melléje kapcsolt de zárva lepecsételt levelkébe foglalja, mellyre kivülről ugyan azon jelszó légyen irva.

Ezen tudományos vetélkedésre mind a' hazai, mind a' külföldi tudós férfiak meghivatnak, a' kik értekezéseiket, deák, magyar, német, vagy frantzia nyelven készíthetik. Kőlt Pesten Januarius 10kén 1835ik esztendőben A' Schvartner jutalom hagyományának gondviselői.

Valódi csch komló különféle minéműségü a' legillendőbb áron találtatik **Kunewalder testvérek** nagykereskedésében P sten az országuton 530. sz. a. (3)

)(0)(

Herczeg Grassalkovich

jószágai igazgatósága által köz hirré tétetik, hogy e' folyó hónap' 27-én délelőtti 9 órakor Gedellő mezővárosában az Igazgatóság iróteremében tartandó árverés útján, a' többet igérőknek, alább nevezett királyi haszonvételek f. e. aprilis 21-kétől fogva három egy másután következő esztendőre haszonbérbe ki adatni fognak, u. m.

1. Bóltok, Gödöllőn, Kakutson, Eörkényen és Hatvanba.
2. Vendégfogadók, Kerepesen és Hatvanba az uraság italai kimérésével, és hozzá tartozandó földekkel, Eörkényen pedig tulajdon italok kimérésével.
3. Zsidófogadó (Tracteur) Hatvanba tulajdon ital mérésével.
4. Kórtsmák, Mácsa, Tatár sz. György és Kis Sz. Miklós, Etseri korcsma pedig mészárszékkel együtt, Boldogon félesztendei bormérés.
5. Pálinka házak, Bágon, Mácsán, Zsidón, és Tatár Sz. Györgyön.
6. Mészárszékek, mácsai, zsidai, ujfalusi és hatvani.
7. Malmok, Issaszegen négy, bagi helységen kivül egy, Kis-Bagon egy, Mácsán egy, Zsidón egy, és Ujfalun egy. —

A' bérleni szándékozók a' fent meg irt napra és helyre, szükséges készülettel ellátva illendően meg hívattatnak. (3)

Lottériasors bátorságosítás.

A' ki tőlünk a' f. e. Februárius 21-kén kihúzandó **Gumpendorfi ház** lotteriájára, mellyért 24,000 darab arany fog fizettetni, egy sorsot veénd 5 f. p.p. mellé irásbeli nyugtatványt kap arról, hogy ha azon sorsra semmi nyereség nem jutand, nékie a' hasonlólag szép nyeréseket igérő **Meidlingi Therézia fördő'** lotteriájára, mellyért 100,000 váltó forintok ajánltatnak egy sors fog ingyen adattatni.

Kunewalder testvérek,
Pesten az országúton 530. szám alatt. (3)

A' „RAJZOLATOK"

Első számát 's képeivel együtt valamennyi még mindig megszerezhetni. Eddigi képei: három eredeti pesti divatkép, mellyből minden héten járul hozzá egy. — A' Nemzeti-képtárból szinte megjelent három, közülök Csokonai' képe most nyomatik,

A' lehető legnagyobb csinnal adott 's adandó journalunknak rendkivüli olcsó ára: helyben félévre 4 f., postán 5., frt. pengő. Előfizethetni helyben a' kiadónál, Dorottya-utczában 10. d. sz. a.; egyebütt minden cs. kir. Posta hivatalnál, Pest. Jan. 15 d. 1835.

Szerkesztője 's kiadója
Munkácsy János. (3)

---

(3) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében, az Esztergami Érsekség részérül közhírré tétetik: hogy Esztergamban a' Dunán lévő repülő-hid, hozzátartozandó téli, és nyári járással, és az attól való vámszedés folyó 1835. esztendő Aprilis hónap 1sö napjától fogva 6 egymásután következő esztendőre haszonbérbe adatni fog. — A' kinek tehát ezen javakat kibérleni szándéka vagyon, az, mint a' maga jó viseletérül, mint pedig a' valóságos legalább egy esztendei árendával felérő vagyonárul elegendő és kifogásokat nem szenvedő bizonyítványokkal, úgy nem külömben bánat pénz gyanánt négy száz nyolczvan pengő forintokkal ellátva, folyó Januárius hónap 29-kén reggeli 10 órára Esztergamban az Érseki residentiában tartandó nyilvános árverésre megjelenni ezennel hivatalos. — Az illető feltételeket bővebben megtudhatni időközben is Esztergamban az uradalmi tisztségnél. Költ Budán Jan. 8n 1835. (3)

Első kihúzandó Lotteria

1835-diki Februarius 21-dikén mulhatatlanúl megtörténend a' 70-dik számalatti, Gumpendorf külső városban fekvő bécsi háznak kihúzása kertjével és a' hozzátartozó épületekkel együtt mellyért a' visszaváltsági summa tészen

24,000 darab tellyes mértékü cs. k. aranyat, vagyis 270,000 for. váltó czédulában.

Ezen nevezetes Lotteriában nyer

26,121 nyertes 620,000 forintot váltó czédulában

ugyanis:

40,000 darab cs. k. aranyat, és 170,000 forintot váltó czédulában, mellyek következendő summákra osztatnak-fel:

24,000 arany, vagyis 270,000, 30,000, 15,000, 10,000, 5000, 1000, stb. forint. 1000, 200, 150, 100 stb. arany

A' főnyertes nyer, ha az a' legelőször húzott számra esik 300,000 forintot váltó czédulában. Ezen Lotteriának különösen becses szabad sorsai csak készpénzt és nem sorsokat nyernek, és az egy arany vagy 3 for. p. p. bizonyos nyereségen kivül

kapnak még 1000, 200, 150, 100, 50, 10, 5 és legalább 2 aranyat, és a' fő húzásra is együtt játszanak.

Egy sorsnak ára 5 forint pengő p.

és minden 5 sorsra egy szabad sors adatik, mind addig, még ezek elnem fogynak.

Bécsben Sept. 15-kén 1834. **D. Zinner és társa.**

Sorsokat lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIK nagy kereskedésében a' gyüjtő urakra nézve különös kedvezéssel; úgy LIEDEMANN F. B. 's társa *„szép Magyarnéhoz"* czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő szabad sors is adatik.

Ugyanezen 70dik számu bécsi ház lotteriájából biztosított sorsok találtatnak Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL. Egy sors ára 5 ft. p.p. E' biztosított sorsok B. T. N. betükkel vannak bélyegezve, 's a' ki egyet megveszen belőlök, azon még soha nem történt haszonban fog részesülni, hogyha vásárlott sorsa az 1835. Febr. 21diki húzáskor semmit sem nyeréND, e' bélyeges sorsnak visszaadása mellett a' MAIDLINGI TERÉZIA fördő lotteriájából, — melly 1835. April. 27kén húzatik-ki, 's mellyben a' főnyereség 250,000 ft v. egy sorsot fog kapni minden fizetés nélkül.

---

(2) Hirdetmény. A' nagy méltóságú magyar kir. udvari Kamarának kegyes rendeléséből köz hirré adatik: hogy tekintetes nemes Baranya vármegyében kebelezett, és a' mindszenti Fiscalis uradalomhoz tartózó Sz. Mártoni pusztában jövő 1835-dik esztendei Februarius 5-kén délelőtti órákban, mintegy 136 mázsa, jó minéműségű hamuzsír, kész pénz fizetés mellet, nyilványos árverés utján eladatni fog. Kőlt Budán Jan. 8-án 1835.

---

(3) Jelentés. Pesten alúl három statiora a' bánáti és szegedi postaútban a' dabasi vendégfogadó több szántófölddel, legelővel és egy 6 holdas réttel a' jövő Sz. György naptól fogva haszonbérbe kiadandó; melly eránt bővebb értesítést lehet venni Halász Bálint urnál Pesten a' vagy Dabason. Az árverés leénd Martius 8-kán 1835-ben Dabason. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835 *be*

Jan. 22-dikén 5 Láb, 0 Hüv. 6 Von. | — 23-kán 4 Láb, 10 Hüv. 0 Von.

— 24-dikén 4 Láb, 6 Hüv. 9 Von. |

Budán, Januar 21-kén kijött számok: 42. 21. 40. 23. 83.

9. Szám.

HAZAI 's KÜLFÖLDI

TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szerdán Boldog-Asszonyhó' 28dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. k. Felsége Január 16diki legfelsőbb határozata által m. k. udv. első alkanczellár Vicsapi báró Malonyay János ő Excját királyi ajtónállók mesterévé (Janitorum Regalium Magister) méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. k. Felsége Január 3dikán költ legfelsőbb határozata által Erdélyben tisztlb. kormányszéki írnok Frank Károly urat, ugyanott tisztlb. kormányszéki concipistává méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Pozsony Január 23dikán. A' tegnapi 285d. országos ülésben a' főrendeknél felolvastatott az úrbéri IIIdik czikkely 6 és 7dik §§ait illető viszonüzenet; mellyben a' fő tábla úgy véli, hogy minekutánna mind a' két táblának megegyezésével a' bólt jusa a' földesúri igazak közé számoltatott, bolt nyithatásra szabadságot csak a' földesúr adhat. Hogy mindazáltal e' dologban a' földesúri önkény, a' k. kir. leírás értelmében és az alsó tábla kívánatihoz képest, határok közé szorítassék, ha a' földesúr a' helyhez, szükséghez és a' lakosok hasznához képest elegendő bóltok nyitását gátolná, vagy szerfeletti, 's a' nemzeti szorgalomra és kereskedésre nézve káros hatásu váltság-bért kívánna azoktól, az eféle igazságos panaszok elhárítása 's orvoslása az illető törvényhatóságok kötelessége leénd. Az V czik. 6 §. és VI czik. 1 §ra nézve már semmi nehézség sem maradt-fen. A' TT. KK. és RR. e' napokban kerületi tanácskozásokat tartanak.

Az erdélyi országgyűlési Rendeknek ő cs. kir. Felségéhez múlt év December 23ról intézett alázatos felirások:

Azon akadályokon, mellyek részint a' haza törvényes állapotjának gyökerébeni megrázkodtatásából, részint némi közben jött környülmények ellenző befolyásából eredtek, és a' mellyekkel ezen országgyűlés kezdete óta szakadatlanúl küszködtünk, áthatolván 's minekutánna az országos elnököt és itélő-mestereket innepélyesen felesket-

Első Félesztendő.

tük volna, a' több sarkalatos és diplomatikai hivatalokra való választást megtenni sietvén, midőn azoknak, kik az 1791beli 11ik törvényczikkely értelmében országgyűlési üléssel 's szózattal bírnak, lajstromát készíteni akartuk volna, (mit az országos elnök és itélőmesterek választása alkalmával, az országgyűlésének rendes előlülés és tollvivőség alatt mentől előbbi elkezdhetését tartván szemünk előtt akkor elhalasztattunk volt) nagy bámulással vettük észre, hogy a' királyi hivatalosoknak, e' végre az ország levéltárából ki vett lajstroma, hitelesítés (authentia) 's következőleg törvényes hitelesség nélkül merőben szükölködik. Mert noha az idei 1321 számmal jegyzett udvari Rendelés emlékezik is arról, hogy a' királyi hivatalosoknak valamelly lajstroma hozzá mellékelve lett volna, de hogy ezen elönkbe adott lajstrom abba zárva soha sem volt, 's nagyságát és fogását tekintetbe véve nem is lehetett, mindjárt első látásra kitünt. Minthogy továbbá az említett lajstromnak, mellyen az udvari szám sincs feljegyezve, irás módja nyilván olly leíróra mutat, ki sem magyarul sem deákul nem tudott, millyen az erdélyi udvari Cancellarián nem lehet, azt annyival is biztosabban terhes gyanu alatt lévőnek, vagyunk bátrak állítani, mivel maga az említett udvari rendelés is soha lepecsételve nem volt, 's kelése hónap nevében különböző kézzel és tentával tett változtatás jeleit mutatja, a' mint ezeket magokból az eredeti levelekből, mellyek mint nekünk jelentetett, a' Kormányszék f. e. 13618 szám alatti tudósítása mellett Felségednek felküldettek, maga kegyesen átlátni méltóztatik. — A' legfelsőbb akarat nyilatkozásának tudatra juttatásában ejtett ezen vastag gondatlanságot mint illő, Felséged királyi fenyítésére hagyván, nem fojthatjuk-el csakugyan az iránti fájdalmunk kijelentését, hogy a' királyi hivatalosok létezése kétség alá hozatván, 's azoknak számosabb része az országos tanácskozások további folyamatjában részt venni önként nem akarván, országgyűléseink újból csak alig megkezdett

folyamatját, ismét mások hibája miatt, több tekintetben kedvetlen haladékkal megakasztva szemléljük, könyörgünk annakokáért Felségednek a' lehető legnagyobb alázatossággal, hogy nem csak ezen országgyűlésünk egyik kiegészítő részét érdeklő kétség bélyegét, azon egyetlenegy móddal, melly törvényeink szentségével egyező: u. m. legfelsőbb kijelentésével elenyésztetni, hanem kegyesen meg fontolván azt, hogy a' kir. hivatalosoknak törvényszerénti kinevezése Felségeden kívül mást senkit sem illethet, 's a' felségi jusok közt nevezetesebbet csak képzelni is nem lehet ennél, melly szerént a' törvényhozó test alkotására nézve olly fontos részesedése van a' fejedelemnek, e' tárgybani felséges akaratját, valamint most, úgy ezutánni alkalommal is kegyelmes k. leirat formájában kijelenteni méltóztassék, mit nem csak Felséged dicső elei mindég e' szerént gyakorlottak, hanem hogy maga Felséged is a' királyi kinevezés alá tartozó hivatalokra nézve tenni szokott, nagy megelégedéssel tapasztaljuk. Mi az alatt míg ezen mindnyájunktól, de különösen királyi hivatalos atyánkfiaitól, kiket bizonytalan állások nagyon megszomorított, ohajtva várt királyi válasz megérkezend, előlegesen szükséges tanácskozásainkat, szorgalmatosan tartandó köz nemzeti gyűléseken folytatni, olly móddal és siettetni igyekezünk, hogy azt vévén, magához a' választás munkájához igen rövid idő alatt hozzá kezdhessünk. A' kik 'sa't.

Ezen felírásra ő cs. k. Felségének mult év Dec. 31ről a' Rendekhez intézett következő k. királyi leirása érkezett: ELSŐ FERENCZ 'sa't. Méltóságos 'sa't. 'sa't. — Mivel arról, hogy azokon kívül, kiknek az országgyűlésén hivataljoknál fogva jelen kell lenniek, kik légyenek az 1791diki 11 törvény czikkely értelmében királyi hivatalosoknak kegyelmesen kinevezve, azon külön levelek, mellyek ugyan ezen törvény útmutatása szerént közülök mindegyikhez kibocsátattak, teljes bizonyságot tesznek, innen önként következik, hogy sem azon kétséget, melly az említett királyi hivatalosok iránt ezen kihirdetett országgyűlés hetedik hónapjában nem annyira származott, mint szántszándékkal előhozatott, azon levelek állandóul megtartott authentiájával megegyeztetni, sem az országgyűlésének ezen kétség színe alatt közbe vetett újabbani késedelmét menteni nem lehet. — Minél fogva ez mind Reánk nézve nagyon kedvetlen, mind az erdélyi nagy Fejedelemség és visszacsatolt részei köz érdekire nézve annyival terhesebb, mivel ennek szembetünő kára, sőt az elleni nyilvános vétés nélkül a' sarkalatos és diplomatikai hivatalok választása, és így az országgyűlésének valahára véghez viendő kiegészítése tovább nem halogattathatik. Mellynek egyedüli tekintetéből, ámbár, a' mint fennebb említetett, maga azon képzelt kétség a' fenn érdeklett királyi levelek által eléggé megvagyon czáfolva, azok pedig, mik a' Kegyelmetek 1834. karácson-hava 23dik napján költ, és a' mi erdélyi kir. udvari Cancellariánk utján Előnkbe terjesztett felírásokban olly móddal hordattattakelő, hogy azt, a' mi abban mindjárt az első tekintetre szembetünőnek állíttatik, mi magunk már eddig elé máskép lenni találtuk, a' mi végrehajtó hatalmunk köréhez tartozóknak elesmertettek, mindazáltal csupán egyedül az eddig annyira koczkáztatott idő további haladéka kikerülésére intézett szorgalomtól vezéreltetve, a' Kegyelmetek említett felírásokban érdeklett lajstromot azon formában, mellyben azt a' mi királyi főkormányszékünknek tudtára adatni határoztuk, Kegyelmetekkel ide mellékelve kegyelmesen közöljük, és szorosan parancsolva Kegyelmeteknek továbbá kegyelmesen meghagyjuk, hogy a' fennebb említett sarkalatos és diplomatikai hivatalok választásához késedelem nélkül hozzá fogni, és ez iránt Kegyelmetekhez több izben bocsátott királyi leirásainknak és önnön törvényes kötelességeknek eleget tenni törekedjenek.“ — Melly kegyelmes kir. leirás a' Jan. 14kén tartatott országos ülésben felolvastatván közirásra kéretett. E. H.

A' Tudományos Gyüjtemény Novemberi kötetében ezeket olvashatni: A' Magyar Nemzeti Museum a' Haza szeretve tisztelt Felséges Nádor Ispányának legkegyelmesebb Jóváhagyásából és a' dicső Martzibáni Familia Intézetére ügyelő Küldöttség Valasztásából a' következő Jutalom Kérdéseket ohajtaná Hazánk Tudósai által Magyar Nyelven készítendő Feleletekben megfejtetni:

A.) A' dicső Martzibáni Familia Jutalomdíjából:

1.) „*Mennyire lehet használni a' Külföldi Tudósok által rendbe szedetett Közönseges Grammatikának újabb találmányait a' Magyar Nyelvre nézve?*“

Hirdettetik harmadszor, 100, az az: Száz váltó czédula forint jutalommal. Figyelmeztetésül két illyen Közönséges Grammatika címe itt közöltetik. Egyik legyen: „*Johann Severin Vater's, Lehrbuch der allgemeinen Grammatik. Halle*, 1805. *in* 8-o;“ a' másik legyen: „*Ludwig Heinrich Jacob's, Allgemeine Grammatik. Leipzig*, 1814. 8-o.“

2.) „*Mitsoda elömenetelt tett a' Magyar nyelv a' mult század közepetől fogva a' különbféle Tudományokról iratott Munkák által?*"

Hirdettetik másodszor, 100, az az: Száz váltó czédula Forint Jutalommal.

3.) „*Kik irtak eddig Magyar nyelvtanító könyveket? Érdemel-e egyik vagy másik közülük valamelly elsőséget a' többiek fölött? Mi az különösen a' mire az illyen elsőséget építeni lehetne?*"

Hirdettetik először, azon hozzátétellel: hogy a' Mar zibáni familia díjából járó 200, az az: Két száz váltó czédula forint Jutalomhoz Mélt. és Főtiszt. Ocskai Ocskay Antal Bátzi Püspök Ő Nagysága 100, az az: száz váltó czédula forint Jutalmat ajánlott, és így e' Kérdés megfejtőjének egész Jutalma 300, az az: Három száz váltó czédula forint.

4.) „*Hol laknak nevezet szerént a' Palóczok és mikepen beszélik a' Magyar nyelvet?*"

Hirdettetik először, azon hozzátétellel, hogy a' Martzibáni familia díjából járó 200, az az: Két száz váltó czédula forint Jutalomhoz Tek. Kapos Mérei Mérey László Táblabiró úr 100, az az: Száz váltó czédula forintot, Horvát István úr pedig 200, az az: Két száz váltó czédula forintot ajánlott, és így e' kérdés megfejtőjének egész Jutalma 500, az az: Öt száz váltó czédula Forint. Váratika' megfejtőtől, a' mennyire csak lehet, a' Palótz népnek mind Geographiai, mind Grammatikai és erköltsi megesmértetése.

5.) „*Irattassanak-le a' Sárközi és Ormánsági Magyar nyelvnek különösségei.*"

Hirdettetik először, 200, az az: Két száz váltó czédula forint Jutalommal. Itt is kedvesen vétetnék a' Geographiai, Grammatikai és erköltsi megesmértetés.

6.) „*Miben áll a' különbféle Nyelveknek Rokonságuk, és mikor's miből lehet azt tévedés nélkül meghatározni? Melly Nyelvek Rokonok különösen a' Magyar Nyelvvel, és melly Nyelvekre nézve állíttatik hibáson a' Magyar Nyelv Rokonsága?*"

Hirdettetik először, azon hozzátétellel, hogy a' Martzibáni Familia díjából járó 200, az az: Két száz váltó czédula forint Jutalomhoz Tek. Forgó György Táblabíró és Orvos úr 100, az az: Száz váltó czédula forint Jutalmat ajánlott, és így e' kérdés megfejtőjének egész jutalma 300, az az: Három száz váltó czédula forint.

7.) „*Mik a' Névmásai (Pronomina) közönségesen a' Nyelvben? Mellyek a' Magyar Nyelvnek régi és mostani Névmásai? Meglehet-e határozni ezeknek eredetüket? Minő rendszabásokat lehet megállapítani a' Magyar Nyelv Névmásairól?*"

Hirdettetik először, 200, az az: Két száz váltó czédula forint Jutalommal.

8.) „*Minő elömenetelt tett a' Magyar Nyelv Grammatikájának Syntactica Része a' régi és újabb Nyelvtanítóknak igyekezeteik és rendszabásaik által?*"

Hirdettetik először, 200, az az: Két száz váltó czédula forint Jutalommal.

B.) Boldogúlt Vitéz udvari Ágens Jutalomdíjából:

1.) „*Mitsoda Római császárok, vagy fejedelmek alatt és különösen minő városokban veretteke római pénzek Pannoniában?*"

Hirdettetik harmadszor, 200, az az: Két száz váltó czédula forint Jutalommal.

2.) „*Mellyek a' Nemzeti Históriának Hazai Kutfői és Forrásai? Miképen kellene azokat a' Kritika szabásai szerént a' Külföldi Kutfőkkel és Forrásokkal együtt leghaszonvehetőbbekké tenni?*"

Hirdettetik másodszor, 200, az az: Két száz váltó czédula Forint Jutalommal.

3.) „*Volt-e fejedelmi fő hatalom a' Magyar Nemzetnél Szent István országlása előtt? Milyen változtatást tett a' magyar polgári alkatmányon e' nagy fejedelem?*"

Hirdettetik először, 200, az az: Két száz váltó czédula forint Jutalommal.

4.) „*Magyaráztassék meg a' Karoknak és Rendeknek (Status et Ordines) igazi esméretük, 's határoztassék meg, kik tészik a' Karokat és kik a' Rendeket Magyarországban?*

Hirdettetik először, 200, az az: Két száz váltó czédula forint Jutalommal.

5.) „*Minő hitelt érdemel Béla király nevetlen Jegyzőjének históriája a' Görög Írókra nézve? Mellyek bizonyos tévedései? Mikben vádoltatik helytelenül?*"

Hirdettetik először, 200, az az: Két száz váltó czédula forint Jutalommal, melly díjhoz Nagy Méltóságu Cziráki és Diénesfalvai Cziraky Antal Gróf Ország Birája Ő Excellentiája, mint a' ditső Martzibáni familia Intézetére ügyelő küldöttségnek rendes előülője a' magáéból még más 200, az az: Két száz váltó czédula forint Jutalmat ajánlani méltóztatott, és így e' Kérdésnek tudós megfejtője összesen 400, az az: Négy száz váltó czédula forint Jutalmat veendi.

6.) „*Mellyek a' Köz népnek közönségesebb nyavalyái Magyarországban? Miből erednek és micsoda Diaetetikai életmód által lehet azokat megelőzni 's elkerülni?*"

Hirdettetik először, 200, az az: Két száz váltó czédula forint Jutalommal.

7.) „*Mit jelent ezen szó: Privilegium, a' Magyar törvényekben és oklevelekben? Kik adtak ugyan ezek szerént privilegiális leveleket, és mit jelent a' Magyarországi ajándék 's egyéb más levelekben ime szokott befejezés, melly még ma is keletben vagyon: „Ubi praesentes nobis in specie reportatae fuerint, easdem in formam Privilegii rediqi faciemus.*" ?"

Hirdettetik először, 200, az az: Két száz váltó czédula forint Jutalommal.

C). Különbféle Adakozásokból:

1.) „*Minő neveket tulajdonitottak a' régi történetirók a' Magyar Nemzetnek? Mellyik történetiroban találtatik legrégiebb nyoma mind egyik nevezetnek? Vagyon-e elegendő okunk elhinni, hogy bölts Leo Görög császár előtt a' Magyarok Törököknek nem nevezteltek? Meddig megyen föl a' regiségben a' török Nemzet története és elneveztetése?*"

Hirdettetik harmadszor, 150, az az: Száz ötven váltó czédula forint Jutalommal Méltóságos Széki Teleki László

)(

és Jósef Grófoknak adakozásaikból, melly summához Tek. Tudós Reseta János, a' Pesti Fő oskolánál a' német nyelv tanítoja, Mátyás királynak Aranyát és egy másik régi aranyot ajánlott.

2.) „*Miben és mennyire különbözött az Európába költözködő magyar nemzetnek erkölcsi és polgári Culturája Európának akkori Culturájától?*“

Hirdettetik harmadszor, 150, az az: Száz ötven váltó czédula forint Jutalommal Méltóságos Széki Teleki László és Jósef Grófoknak adakozásaikból, melly summához Tek. Tudós Jerney János Táblabiró úr a' nyert 100, az az: Száz váltó czédula forint Jutalmát pótolékúl ajánlotta, és így a' megfejtő egész Jutalma 250, az az: Két száz ötven váltó czédula forint lészen.

A' készítendő feleletek lepetsételt név és különös jelszó mellett a' már esméretes mód szerént költség okozás nélkűl 1836-dik esztendei Augustus hónap 29kéig a' magyar nemzeti Museumhoz utasíttassanak. Pesten Nov. 30dikán 1834. Horvát István, a' Széchenyi országos könyvtár őrzője.

Ugyancsak a' Tudományos Gyűjtemény Novemberi kötetében a' magyar nemzeti Museum gyarapodásai“ czím alatt ezek találtatnak:

Tek. Tudós Szilágyi Ferentz, a' Kolosvári evangélico-reformátum Collegiumban a' História, görög és deák literatura, nem különben az ékesenszólásnak királyi rendes Tanítója, magosabb emelkedésü és széles esméretü Hazánkfia, finom válogatással szerkesztetett „KLIO“ czímü történeti zsebkönyvének első és második esztendei köteteit olly nemes lekötelezéssel 's kinyilatkoztatással küldötte meg ajándékúl a' Széchényi Országos könyvtárnak, hogy a' kijövendő 3dik 's többi darabbal is kíván kedveskedni.

Tek. Tudós Erdélyi Károly, egyenes magyar szívéért és a' tudománykedvelésért 's buzgó gyakorlásáért méltán tisztelt hazánkfia, illy czímü fordítását: „*Wieland Abderitái. Pozsonyban*, 1834. 8*ad rétben*, *I—II. Kötet*,“ a' magyar nemzet köz Gyűjteményébe, a' Széchényi Országos könyvtárba, hazafiui nemes törekedése maradandó jeléül ajándékozva letette.

Tek. Tudós Móth Endre, dolgos és szép igyekezetü férfiu, következő czímü három munkájával, úgymint: 1.) *A' mivelt-érzékeny Társalkodás Tisztelkedés Üdvözlések a' magasabb tsinosságú Társaságba feljelenő Ifjúság számára. Pesten*, 1832. 8*ad rétben*; 2.) *Rövid Értekezés a' Nemzetiségről. Pesten*, 1833. 8-*ad rétben*; 3.) *törvényes Értekezés a' Be-Elhajtás, és más ezen tárgyal egybe kötésben lévő esetekről. Pesten* 1833. 8*ad rétben*; a' Széchényi Országos könyvtárnak kedveskedett.

Tekéntetes Szentiváni Szentiványi Anselm úr, több ts. ns. vármegye előkelő Táblabirája, Nógrád vármegyei Patvartz faluban 1833dikban September 26kán egy dió fán agyonlövetett vad galambot, mint két al felü szörnyeteget, szokatlan alkatása miatt a' magyar nemzeti Museumnak ajándékba küldött.

Posega városnak mult December 16dikán ujonnan választott tanácsa ekkép van: Thaller Ignácz főbíró; Lukinovich Ferencz kapitány; Schorndorfer Ferencz, Prickelmayer József, Martinich János, Milljevich József és Mudrovsich József tanácsbeliek; Graff Ferdinánd főjegyző; Heimb Ignácz, Thaller Filep aljegyzők; Juratovich György főügyvéd; Jozepacz Eduard tisztlb. alügyvéd; Thaller Aloiz népszónok; Mallesich Antal pénztárnok, Filipovich Florián számvevő; Krixanich Jakab árvák-attya; Prikelmayer János kórházi felvigyázó; Gallub József gazda; Vincianovich István élettári bíztos; Rakiascich János selyem-tenyésztésre ügyelő; Prebig Antal őrmester.

Gy. Szent Miklós 1834. Nov. 30. Folyó hónap 17dik napján a' boldogok helyére ment nemes háromszéki hatojkai Simon Imre pensionatus hadnagy úr, életének 72dik esztendejében; a' ki mint törzsökös primipilus székely a' török háborúban kezdvén szolgálni, és az első franczia revolutios háborúban a' nemes székely huszár regimentben folytatván szolgálatját, mint strázsamester ezüst érdempénzt nyert. Mint hadnagy a' czugjával Hejdelbergát bámulásra méltó ritka vitézségével számtalan francziák ellen dicsőségesen megoltalmazta, melly példás cselekedetéért őtet Hejdelberga nem csak egy arany Besteckel tisztelte volt meg, hanem néki még oszlopot is emeltetett, és képét minden házakban felfüggesztetni rendelte 's úgy is tartotta; azután pedig terhes sebei, nevezetesen lábának a' kartács által való öszvezuzatása miatt 1801dik esztendőben nyugodalomba helyheztetett volt, és ezen hónap 20dik napján Gyergyó Allfaluban, a' hol pensiojából, mellyet barátjai és régi katona pajtásai társaságában költvén-el csendesen élt, illendő katona pompával temettetett-el. Csendesen nyugodjanak porai! E.H.

(Ugyanonnan). A' nemes székely huszár ezered nagy érdemü Oberstere, cs. k. kamarás hallerkői méltóságos gróf Haller László úr a' maga ezen ezerednél, mint stabalis tiszt, töltött 25 esztendei szolgálatját azzal kívánta emlékezetessé tenni, hogy az ezredbeli köz nép jó magaviseletével, előljáróihoz való engedelmességével, ellenség előtti vitézségével, és a' felséges ausztriai házhoz való hívségével tökéletes megelégedésének kinyilatkoztatására, minden most szolgálatot tévő közvitézt egy napi ingyen díjjal megajándékozni méltóztatott; melly ajándék pénz

a' közelebb múlt fél esztendei visitatio alkalmatosságával a' svadron commandánsok által, azzal a' különbséggel fizettetett-ki a' népnek, hogy itten a' gyergyó szent miklósi svadronnál egy ember sem tette ezen ajándékot a' zsebébe, hanem azt a' svadronbeli tisztek ajánlására köz akaratból, Oct. 20dikán megesvén a' visitatio, ugyan azon nap délután, együtt barátságosan és vígan kívánta elkölteni, és a' tisztek elintézése szerént bőv mértékben kenyér, pecsenye, és pálinka szereztetvén, és a' svadron commendáns tágas udvarán hosszu, arra a' végre készített asztalokra rakattatván elsőbben űlve, annakutánna pedig muzsika és táncz között a' legnagyobb vígasságban költötte-el. Látván a' visitáló stabális tiszt, Podivinszky fő strázsamester úr a' nép rendkívül való vígasságát, annak nevelésére maga is 4 veder bort méltóztatott a' népnek ajándékozni; melly példára felindulván a' svadronbeli tisztek, azok is még 20 veder bort hozattak a' vígadó népnek, és így ezen jubileum számtalan öröm vivat kiáltások között, a' hol legelsőbben is, és nevezetesen a' következendő szózatok hangoztattak: Éljen ő Felsége I Ferencz császár! Éljen ő Felsége Ferdinand király és cs. k. koronaörökös! Éljenek a' felséges cs. k. ausztriai háznak minden tagjai! Éljen ő excellentiája az országbeli commendirozó generalis, és több generalis urak! Éljen ő nagysága gróf Haller László Oberster úr! Éljenek a' több stabális tiszt urak mind név szerént és külön külön! Éljenek a' regimentbeli tisztek, nép, és az egész nemes székely nemzet! Éljenek a' székely huszárokkal együtt lakó nemes 1ső székely gyalog regimentbeli nagy érdemü Oberster, Obristlieutenant, és majorok mind névszerént és külön külön! Éljenek annak több tisztjei és a' nép is! Éljenek a' huszárokkal együtt lakó nemes polgári rend nagy érdemü előljárói! Éljen a' tisztelendő clerus 'sa't. táncz és muzsika között késő estvéig tartott. E. H.

Brassó Jan. 12. A' brassói görög ekklézsiának érdemes előljárói az esmeretes emberbarát előterjesztésére, igen szép jelét mutaták folyó hónap 5dikén a' szegényeken könyörűlő indulatjoknak. Ugyan is a' néhai herczeg Bránkoványi úr a' szegények számára bizonyos summa pénzt legalván, a' fenemlített emberbarát 's a' mint hallatik kinevezett görög bíró intézetéből nem csak a' magok vallások sorsosi szegényit kiválasztva (mint eddig cselekedtek) részeltették, hanem minden vallásokon lévő harmincz harmincz szegényeknek és így mind öszve 120nak, nagy számu gabonát parancsoltak-ki osztatni. Ezeken kívül a' fenyítékházban szenvedő raboknak 2 köböl búza 10 rf. adaték. E. H.

Magyar tudós társasági jelentés.

A' társaság eszközlése által kijövő „Tudománytár" czímü encyclopaediai folyóirat IVdik kötete 5 kőmetszettel még 1834re, megjelent Januarius 10dikén 1835ben 's található Pesten, Eggenberger József könyvárosnál. Tartalma következő:

Értekezések.

A' világegyetem alkotása 's mathematicai mozgása, németből. Schedel Ferencz.—Az okosságtörvény' alapvonatjai. Varga János. — Dumont d' Urville' tengeri utazása, francziából. Jakab István. — A' moszka literatura jelen állapotja, francz. Toldy Ferencz. — Kelet és középkor. Laborde után. Csató Pál. — A' bünhesztő rendszer az egyesült-országokban. T. F. — Franciaország 1833ban politicai és értelmi tekintetben. Egy angol szerző után. Széplaki Erneszt. — Babbage' számoló mozgonya. Angolból. György Sándor. —

Vegyes közlések.

Literatura. Általnézése az 1830—34ig megjelent encyclopaediai munkáknak. Kis János. — Az 1834diki husvéti könyvvásár Lipcsében. — Magyarországot illető czikkelyek Hormayr archivumában 1810—24. Gyurikovich György. — Művészet. Szobrászat. Festés. — Necrolog. — Magyar tudós társaság' pénzgyűjteménye. — Magyar tudós társaság' könyvtára' gyarapodásai. — Nevek és dolgok mutatója az I II III és IV kötethez.

Januarius 19. 1835.

A' titoknok által.

(Kir. kamarai híradás.)

Debreczeni sómázsamester Kapdebo Imre Jan. 8dikán meghólt.

NAGYBRITANNIA.

Sir Robert Peel Tamwortban ismét parlamenti követté választatott. A' Courier szerint Jan. 9dikén 99re ment a' conservativ követek száma, az anti-conservativeké pedig 122re; hanem más hírlapok éppen ellenkező számításokat tesz-

nek. — Zuylen van Nyeveldt báró Londonba érkezett.

A' parlamenti követek Angliában következő módon választatnak: A' választás első napján, mellyen a' kandidatusok kineveztetnek, az előlülő tisztviselő a' választást rendelő íromány és a' választási fortélyokat, megvesztegetéseket tiltó törvény felolvasásával nyitja-meg a' választók gyülését. Ezután a' kandidatusok jelesebb barátaik szóllanak, 's egyik a' kineveztetést javallja, másik pedig e' javallatot támogatja. Igy a' londoni cityben Wood alderman Waymouth úr által javaltatott, sir James Williams pedig Waymouth javallatát pártolta; Lyall urat G. Palmer úr javallá 's J. Dixon úr gyámolitá. Miután e' megtörtént, 's a' kandidatusok is beszédeket tartottak a' választók előtt, a' szavazás következik, először csak kéz felemelés által, 's ez elég ha az ellenfél kifogást nem teszen, vagy visszalép; de ha kétségesen üt-ki, vagy a' kimaradt kandidatus barátai úgy kívánják, a' második szavazás következő napra halasztatik; ekkor mindenik választó tartozik votumát jegyző-könyvbe adni, 's a' szavazatok itt számoltatnak-öszve.

A' Standard szerint sok új pairt nevezett a' király, u. m. sir. J. Scarlettet, a' kincstári törvényszék előlülőjét, Abingeri (Surroy grófságban) Abinger báró czímzettel; sir P. C. Sidneyt Penhursti de Lisle és Dudley báró; W. Fitz-gerald lordot Irlandból Desmondi Fitzgerald báró, és G. J. Prattot, ki rendesen Brecknock grófnak mondatik, Camden-Placei Camden báró czímzetek alatt.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Moniteur Jan. 14dikén e' hivatalos czikkelyt közlé: „A' király Serrurier urat, Washingtonban volt ministerét, visszahívta. A' külső ügyek ministere e' határozatot tudtára adván az egyesült statusok Parisban lévő ministerének, azt is jelenté, hogy az uti levelek, mellyekre e' közlemény következésében szüksége lenne, készen vannak. — Hogy a' Francziaország által elvállalt köteleztetések teljesítessenek, az amerikai adósság iránt ma törvényjavallat fog a' következkamara elibe terjesztetni egy záradékkal; melly a' franczia érdekeket minden történhető sérelem ellen biztosítsa." — A' Journal de Paris ellenmond az oppositiói hírlapoktól került azon hírnek, hogy Mortier marsal nem sokára kifogna lépni a' kabinetből. — Parisban tudva volt Jan. 15d. hogy Fitzjames herczeg Toulouseban követté választatott. — Duchesnois, a' híres színészné, Parisban Jan. 7dikén hosszas és fajdalmas betegség után meghalálozott. — A' Tribune szerint St. Pelagieban most a' szabadság uralkodása alatt e' következő újság irók vannak bezárva: a' Nationalért, Carrel, Paulin, Scheffer, Rouen; a' Tribunéért, Marrast, Lionne; a' Quotidienneért, Dieudé; a' France monarchiqueért, Descrevieux; a' Gazette de Franceért, Charpentier; a' Revue de Parisért, Auffray; a' Gazette des Ecoles-ért, Guillard; az Album anecdotiqueért, Fontrouge. Ezeken kivül még St. Pelagieba váratnak: Aubry-Foucault, a' Gazette de France, Bichat, a' Tribune, és Magnan a' Legitimiste ügyvivői.

Granville gróf, Nagybritannia királyának követe, Jan. 12dikén a' külső ügyek ministerének jelenlétében adta-által a' királynak elhívó levelét, melly a' Francziák királya Ő Felségénél viselt követségi magos hivatalának véget vet. A' lord Jan. 14dikén hagyta-el Parist. — Galignani könyvkereskedése Parisban Byron lord munkáit ujra és olly tökéletesen készül kiadni, hogy ez minden más kiadásokat felülmúljon. E' kiadásban nem csak az eddigi jegyzékek (mellyek Byron munkáiban kerülhetetlenek) fel fognak találtatni, hanem sok új és érdekes közlemények 's különböző helyek is, mellyeket az utolsó londoni kiadó a' nagy költő familiája iránti tekintetből kihagyott. Byron életének leirása Bulwerre bizatott; a' jegyzékek mindjárt a' tartalom alatt fognak állani; a' kivülről is igen csinos kiadást Byron mellképe fogja ékesiteni.

Az amerikai adósságot illető közlemény, a' Moniteur jelentésénél fogva, Jan. 14dikén már váratott a' következkamarában, de Humann úr, közjövedelmi minister csak Jan. 15dikén adá azt elé illy szavakkal: „Jackson praesidenstől megsértettünk, 's e' sérelmet a' nemzeti becsület érzetében miként viszonzottuk, tudják az urak. De a' praesidens tette csak önmagától nem a' nemzettől eredt. E' mostani helyhezet ben sokan úgy vélekedtek, hogy meg kell várni, mit teszen Amerika, és majd ugyanazt cselekedni. Hanem mi e' várakozást czélirányta lannak 's ke-

reskedési érdekünkre nézve károsnak tartottuk. Uraim, Jackson praesidens illetlen viselete el nem törli az adósság szentségét, mellyel Amerikának tartozunk, 's a' mellyre magunkat kötelezték. Én tehát egy törvényjavallatot terjesztek-elé, melly szerint az adósság 6 esztendő alatt fogna lefizettetni, olly hozzáadással, hogy addig semmit nem fizetünk, míg a' felől bizonyosoká nem tétetünk, hogy Amerika semmit sem tett érdekeink ártalmára." — A' minister beszédének 's a' törvényjavallatnak kinyomtatása rendeltetvén, ezután a' kamara eloszlott.

AMERIKA.

D. Pedro halálának híre Nov. 15dikén jutott-el Rio de Janeiróba, 's párthívei igen leverettek e' hírre.

A' Washingtoni Globe helybehagyja az egyesült statusok praesidensének Francziaország ellen használt kemény kifejezéseit; egyébaránt azt mondja, hogy az üzenetben semmi fenyegetés, hanem csak a' tettnek egyszerü eléadása foglaltatik. — A' National-Intelligencer oppositiói hírlap, melly hasonléan Washingtonban jó-ki, e' hangot, melly a' respublika első tisztviselőjéhez nem igen illik, Jackson general katonai szokásinak tulajdonítja, hanem azt hiszi, hogy csak az képes Franciaországtól elégtételt eszközleni. — A' Commercial-Advertiser oppositiói hírlap pedig így nyilatkozik; „Jóllehet a' franczia kormány ez időben igen keves igazszívüséget mutatott kormányunk eránt, azt még sem hisszük, hogy a' congressus elfogadja a' praesidens javallatát, melly szerint a' repressalék színe alatt elkövetendő rablások által az ellenségeskedések elkezdődnének."

SPANYOLORSZÁG.

A' Quotidienne Spanyolországból Január 7dikén költ tudósítások után ezeket írja: „Mina Pamplonából Elisondóba indult az oda szorított szállítmányt kiszabadítani, de az Ulzama völgyben megtámadtatott, 's Lanznál tovább nem mehetett; sőt a' tegnapi börsén azt is hírlelték, hogy a' vár térén agyon lövetett vólna, de ennek semmi nyoma sincs levelezésünkben. Jan. 8dikán a' határszélen kemény lövöldözés hallatszott a' Bastan völgy felé, 's a' carlisták Elisondót alkalmasint megtámadták. Igen fontos dolog most a' szállítmány birtoka, mellyet a' christinosok rendelt helyére nem vihetnek, 's az ezt gátló akadályok is eléggé mutatják az ő bajos helyhezetöket."

Oyarzun, Jan. 7dikén. Két carlista batalion egy csapat christinost két tűz közé szorított 's benne nagy vérontást tőn. Caratala és El-Pastor generálok az ütközet után sok sebesültekkel Villafrancába vonultak-vissza. Espartero késő érkezett segítségül a' csata-helyre, 's Zumarragába kellett térnie, de egy carlista csoport által ott is megtámadtatott, 's még éjjel kéntelen volt Bergarába hátrálni; a' carlisták nyomában valának mindenütt, 's katonái közül sokan elhányták fegyveröket, hogy annál könnyebben szaladhassanak. Annyi bizonyos, hogy a' carlisták e' győzedelemért Jan. 6dikán Tedeumot énekeltek Oyarzunban. Mindazáltal e' győzedelem nagyobb kárukra van nekik mint hasznukra; mert a' vitéz El Pastor két ízben kegyetlenül megtámadta őket, 's temérdek felköltet levágott." — A' Memoria des Pyrenées levelezője így ír: „Az egy millio pénzt, 400 marhát és nehány lovat, mellyek Bayonneból küldettek a' christinosoknak, vissza kellett vinni Elisondóba, nehogy azok a' Pamplonai ország úton ólálkodó carlisták kezébe kerüljenek, kiknek a' sokkal kevesebb számu kíséret meg nem felelhetett volna. Mina, mint beszélik, 600 lifjat küldött-ki Pamplonából a' szállítmány kíséretének erősítésére; de a' carlisták e' szerencsétleneken rajtok ütöttek, 's mint-hogy Pamplona jelesebb familiájihoz tartoznak, letartóztatták őket mint kezeseket. — Segura mellett Jan. 2 és 3dikán csata történt, mellynek kimenetele ez első nap bizonytalan volt; de Jan. 3dikán a' carlisták lettek győztesek, 's az ellenséget egész Bergaráig űzték, tetemes veszteséget ejtvén rajta. — A' carlisták Espartero generalnak elfogták egy levelét, mellyben írja, hogy serege zsold, ruha, csizma nélkül 's olly felindulásban van, hogy azt többé nem tudja zabolázni, 's már kétszer ajánlott elbocsátását ismét kéri. Megmondtam az úrnak, hogy Mina is, mint a' többiek, elveszti jó hírét; majd meglátja az úr: nem fog-e jövendölésem valósulni."

PORTUGALLIA.

Lissabon, Déc. 26dikán. A' rendkívüli cortes ülései bezáratták, 's a' királyné ekkor felolvasott beszédében szemökre vetette a' követeknek, hogy a' legfontosabb tanácskozási tárgyakat elmellőzték; egyszersmind reményét jelenté, hogy jövendőben serényebbek lesznek a' köz jó melletti dolgo-

zásban, 's a' nemzet kedvezőbb sikert fog nyerni képviselőinek bölcsességétől. E' nyilatkoztatás valóban komoly lépés a' végrehajtó hatalomtól, 's majd a' következés mutatja-meg, tanultak-e a' kamarák e' leczkéből, vagy még jobban felingereltettek általa. Azt ugyan meg kell engedni, hogy a' kormány szemrevetése nem alaptalan; mert a' cortesek tanácskozásait csak a' sok beszéd és a' legyőzött párt, más részről pedig a' kormányon lévő személyek elleni szenvedelmes reactio bélyegzé. Ezt azonban nem lehet csudálni, meggondolván a' portugalok sajátsági nagy vonszódását a' szövevényekre, midőn a' most uralkodó párt még a' kiköltözéskor is mindég viszálkodott egymással, 's e' miatt sok szép remény a' győzedelem után sem teljesedhetett. Tett-e a' kormány is valamit, mi az oppositio ingerletségét nevelheté, ezt feszegetni nem akarom. Midőn a' kormány Pizarra ezredesnek szabadságát sőt katonai rangját is visszaadta, elesmerni látszék az ő elfogatásának törvénytelenségét. Palmella herczeg ellen még a' kormányi újság is panaszkodott, 's igyekezett azt megmutatni, milly igazságtalan a' közönségnek e' jeles statusférfi eránti érzelme. Az érdemes herczeg bizony sokkal jobban cselekednék, ha a' kedvezéseket szűkebben osztogatná közel és távol lévő mind két nemü rokonainak. Pártbeli tüzes harcz közt és nem egészen barátságos indulatu kamarák előtt a' kormányzóknak talán zabolázni kellene némelly hajlandóságokat, mellyeket csak egészen csendes időben mutathatnának-ki. — Sok személyek megütköztek a' nagy jutalmazásokon, mellyeket a' győztes párt fejeinek számára éppen akkor hoztak javallatba, midőn a' kormány a' rémítő hiányt megvallá; midőn az idegen seregek zsoldjuk ki nem kapása miatt annyiszor fellázadtak; midőn az ország belsejében még határtalan nyomoruság uralkodik, 's a' kormány maga is köszönettel fogadna hazafiúi adakozásokat a' status szükségeinek fedezésére. A' civilliste, ide értve a' királyné, Leuchtenberg herczeg, Braganza herczegasszony és az infantinek költségeit, $\frac{1}{11}$ része a' status tiszta jövedelmeinek, mellyek most nem mennek annyira, mint 1827-ben. A' mult századokban 's e' mostaninak ,elején sokkal többe került a' portugali udvar, 's van valami igaz a' mostani udvar takarékosságáról mondott dicséretekben: mindazáltal nem ártott volna e' környületek közt XVIII. Lajos példáját követni, 's a' rendes civilliste egy részét vagy két esztendeig a' status szükségeire áldozni. Ez által a' következmarai boszús vitatások is kikerültettek volna, azon gyanúnak sem maradt volna hely, hogy a' bérekesztő beszéd szemrehányásait a' takarékosság iránt tett intések szülték. Braganza herczegasszony saját személyére nézve igen jól itélt és helyesen cselekedett, apanageának huszad részét, örökösen a' runai bénaháznak adván-által, melly az ő megholt férje alatt harczolt bénák számára készítetett.

EGYVELGESHÍR.

Görögország királya December 13dikán ágyudörgések, és a' nagy számmal összegyűlt nép örömkiáltásai közt tartá bemenetelét Athene új fővárosba. — A' portugáli királyné Január 2dikán nyitá-meg újra a' kamarák üléseit. — Lissabonban nagy készületek tétetnek Leuchtenberg herczeg fogadásához.

Legujabbak. Leuchtenberg herczeg Jan. 15dikén ment Brightonba az angol királyi udvar látogatására; Lissabon felé Január. 23dikán indult-el. — A' londoni új spanyol követ, Alava generál Január 13dikán érkezett Londonba. — A' Gazette de France szerént Mina visszahívatott a' sereg vezérlésétől, más hírlapok szerént maga kérte elbocsáttatását, 's Llauder generál (hadminister) által váltatnék-fel.

Mult 1834 Julius 26kán Compiègneben egyezés köttetett Anglia, Francziaország és Dánia között, 's ebben Dánia az 1831 Nov. 30, és 1833 Mart. 22diki egyezésekhez áll, mellyek a' rabszolga kereskedés eltörlését illetik.—Livingston úr, éjszak-amerikai követ a' franczia udvarnál, a' külső ministernek azon jelentésére, hogy útilevelei készen vannak felelé: hogy mivel a' két ország közötti jó egyetértés fentartására küldetett, útleveleinek mind addig hasznát nem veszi, míg csak e' tárgyban kormányától parancsolata nem érkezend.—Londonban Jan. 14dikén a' parlamenti követ-választások közül 405 volt tudva; e' számból 257 reform-követ, 148 pedig tory.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

9.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Januárius 28-*kán* 1835.

Semmi visszalépésnek nincsen helye

a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn- és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Therézia-fördőnek

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt

fél Millió

és 45,000 forintban váltó cz. 25,000 nyerő közt kijátszandó lotteriájánál, mellynél a' nyertesnek

250,000 váltó czéd. forint ajánltatik váltságúl 's mellynek

kihúzása, a' mint előbb meghatároztatott, 1835-ki Aprilis 27-kén múlhatatlanúl megtörténend.

Ezen, a' játszó közönségnek a' fekete sorsokra nézve, mellyek magok 345,000 forintot nyernek váltó czédulában, különös hasznot igérő lottériának hat főnyertesei vagynak, ugymint a' THERÉZIA-FÖRDŐ vagy 250,000 forint váltó czéd. — továbbá kész pénzben 30,000, 20,000, 15,000, 10,000 5,000 — mindöszve 330,000 forint váltó czéd. Ezenkivül 2994 mellék-nyertes — 4,000, 3,000, 2,000, nyolcz nyertes 1000 forintal stb. öszvesen tesznek 80,000 for. v. cz. A' szabad sorsok 22,000 bizonyos nyereségei mennek 135,000 forintra, e' szerint 25,000 nyerő 495,000 készpénz és 5000 sorsot, melly 50,000 forintott ér, és igy mindöszve

545,000 forintott nyerend.

A' szabadsorsoknak vannak 1,000 pénzbeli jutalmai, mellyek közt 350 elől- és 350 utólnyertes a' főnyertes kap 30,000 forintot 's a' többi nyertesek 5000, 3000, és 2000 forintot v. cz. a' mi miatt az egyes szabadsorsok, mellyek a' kizárólag számukra rendelt két húzáson kivül a' főhúzásban is minden nyereségre játszanak, hihetőleg többszörösen nyerhetnek, 's egy szabadsors 300,000 forinton felül nyerhet váltó czéd.

Egy sorsnak az ára csak 4 forint conv. pénzben.

A' ki 5 sorsot vásárol, ingyen kap egy veres szabadsorsot, mind addig, míg ezek el nem fogynak, elkeltök után pedig csak egy rendes sorsot,

Schoeller Sándor cs. k. priv. nagykereskedő, Wohlzeile 775. sz. a.

Sorsokat lehet venni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, és a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN B. FERENCZNÉL és társ.

(3) Hirdetés. Sz. k. Pest városának urak útczájában 430-dik, nem külömben Ferencz külső város soroksári útczájában 117 és 118-dik számokkal jegyzett, 's néhai báró Laffert Vincze örököseit illető házak, f. 1835d. eszt. Januárius 30-kán reggeli 10 órakor a' Telek-birói hivatalban, hol a' feltételeket előre is megtudhatni, árverés útján elfognak adatni (3)

Első Félesztendő. 1835.

)(o)(

Első kihúzandó Lotteria

1835-diki Februarius 21-kén múlhatatlanúl megtörténend a' 70-dik számalatti, Gumpendorf külső városban fekvő bécsi háznak kihúzása kertjével és a' hozzátartozó épületekkel együtt mellyért a' visszaváltsági summa tészen

24,000 darab tellyes mértékü cs. k. aranyat, vagy is 270,000 for. váltó czéd.

Ezen nevezetes Lotteriában nyer 26,121 nyertes 620,000 forintot váltó czéd. ugyanis: 40,000 darab cs. k. aranyat, és 170,000 for. v. cz., mellyek következendő summákra osztatnak-fel: 270,000, 30,000, 15,000, 11,250, 10,0000, 5000, 1000.

A' főnyertes nyer, ha az a' legelőször húzott számra esik 300,000 forintot váltó czéd. Ezen Lotteriának különösen becses szabad sorsai csak készpénzt és nem sorsokat nyernek, és az egy arany vagy 3 for. p. p. bizonyos nyereségen kivül kapnak még 1000, 200, 150, 100, 50, 10, 5 és legalább 2 aranyat, és a' főhúzásra is együtt játszanak. — Egyedül a' szabadsorsokat illető nyereség tészen 226,500 for. v. cz.

12,800 darab cs. k. tellyesmértékü aranyakban és 82,500 for. váltó czédulában.

Ezen szép nyereséget igérő szabadsorsok az alólirt nagykereskedő háznál már elkeltek, és csak azon eladó uraknál, kik azokkal magokat eleinte elláták, 5 sors vételkor ingyen kaphatók.

Egy sorsnak ára 5 for. conv. pénzben.

Zinner D. és társa cs. k. nagykereskedő Köllnerhofgasse 739. sz. a.

Különös jutalmasan lehet e' lottériára sorsokat venni alolirtnál,

ugyanis mindennek, ki f. e. Februarius 21-kén kijátszandó

70dik szám alatti szép bécsi házra

egyes sorsot vesz, a' MEIDLINGI THEREZIAFÖRDŐ' lotteriájára, mellynél a' főnyertes 250,000 forintot nyer, 's melly Aprilis 27-kén húzatik-ki,

egy sors ingyen adatik

SZTRIBERNY JÁNOS FERENCZ nagykereskedésében Pesten a' Józsefpiaczon.

Uj magyar szótár
Heckenast Gusztáv könyvárosnál

épen most jelentmeg és találtatik

G y a l u l a t

vagy is megmagyarositott jegyzéke azon IDEGEN SZAVAKNAK, mellyek különféle nyelvekből kölcsönöztetvén, a'magyar beszédben és irásban korcsositva vagy eredetikép használtatnak, szerzé

Kunos Endre.

8rét Pesten. 1835. 138 lap. csinosan füzve 1 f. kemény boritékba 1 ft 12 kr. pengő.

---

(1) **Hirdetés.** A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendelésből köz hírré adatik, hogy T. N. Baranya vármegyében kebelezett, és a' Mindszenti fiskális uradalomhoz tartozó Sz. Mártonyi pusztában f. l. e. Februarius 16-án délelőtti órákban 787¾ akó 1834. eszt. termett veres bor kész pénz fizetés mellett, nyilvános árverés utján eladatni fog. Költ Budán Jan. 22n 1835.

(2) **HIRDETÉS.** Egy hasznos falusi Jószág Tek. Komárom vármegyében Piszke és Lábathlany helységekből, a' Duna és Bécsi Országutja mellett fekvő, igen gyönyörü helyen épített lakó házzal, úgy találtató szükséges gazdasági épületekkel, jobbágyakkal, külömbféle dézma haszonvételekkel, duna réhnek egy rész jövedelmével, valamint négy helységből befolyó közös jövedelmeivel, hozzá tartozandó erdeivel együtt, eladóvá tétetik; a' gazdaságot kedvellő urak, a' bővebbi tudósítást megtudhatják a' Hazai 's Külföldi Tudósítások Hivatalánal (Zöldkert utcza 498. szám). (4)

A' REGÉLŐ 's HONMŰVÉSZ

szépművészeti folyóiratok alólirt kiadója

tisztelettel figyelmezteti a' magyar olvasó közönséget, hogy finom velinre szép 's legujabb londoni metszésü betükkel, tömötten nyomtatott folyóiratából még nehány teljes számú példány ezen esztendő elejétől fogva megszerezhető képekkel együtt postán 6, Pesten 5 pengő forintjával. Ismétlem ez uttal: 1) hogy hetenként nem egy, hanem két ivet küldök olvasóimnak, és igy kétszer annyit, mint majd csak ugyan azon, sőt illetőleg nagyobb áron is más hasonló tartalmú művek. — 2) Hogy divat- és arcz-rajzink nem fa- vagy kő metszvények, hanem valódi rézmetszvények, mellyek valamint kétszeres költségbe kerülnek, ugy szebbek is, és mindenkor becsesebbek, sőt kétszeres értékűek. — A' taval 60 darabra menő képeket 's egyéb műtárgyakat egyenként 12 pengő kron, vagy valamennyit egyszerre külön is meg lehet szerezni fele árán, vagy is 6 p.fton. — Divatképeink egyébiránt kezdettől fogva legfinomabb külföldi festékkel készittettek. — Hogy pedig e' folyóirat megszerezhetését könnyebbé tegyük, postán képekkel küldendő lapjaiért fertály esztendőre tett rendelést is (3 ft. 12. krért pengőben) elfogadunk, de csupán csak a' kiadó hivatalban Pesten.

Róthkrepf Gábor,
hites ügyvéd, 's a' m. tud. társaság lev. tagja. (3)

---

(3) **Hirdetmény.** A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből köz hírré tétetik, hogy Diósgyőr koronai, Tokaj kamarai, és Cserép 's Edelény fiskalisi uradalmakban, múlt 1834ben termett allodialis és dézma borok, u. m: Edelény fiskalisi uradalomban 78 allodialis, 7 dézma gönczi hordó az uradalmi számtartóság hivatalában f. e. Februar 3kán, — Cserép fiskalisi uradalomban 356 allodialis, és 417 dézma egri hordó, az uradalom gazdasági épületében Tardon Febr. 5kén, — Tokaj kamarai uradalomban 25 gönczi hordó mászlás, 529 gönczi hordó Tarczali, Madi, Tokaji, és 281 gönczi hordó Tolcsvai 's Erdő-Bényei allodialis, nemkülönben 700 gönczi hordó Tarczali 's Tokaji dézma bor, Tarczalon a' kir. kamarai tisztartóság hivatalában Febr. 3kán, — végre Diósgyőr koronai uradalomban 661 gönczi hordó részint allodialis részint dézma bor, Miskolczon az uradalmi pinczében jövő Febr. 16kán mindenütt reggeli 9 órakor tartandó nyilvános árverés útján mindjárti kész pénz fizetés mellett el fognak adatni, A' kiknek kedvök és szándékok leend vásárolni, ne sajnáljanak az említett helyeken a' fent kitett időkben megjelenni. Kőlt Budán Jan. 10n 1835.

---

(3) **Hirdetmény.** A' nagy méltóságú magyar kir. udvari Kamarának kegyes rendeléséből köz hirré adatik: hogy tekintetes nemes Baranya vármegyében kebelezett, és a'

mindszenti Fiscalis uradalomhoz tartózó Sz. Mártoni pusztában jövő 1835-dik esztendei Februarius 5-kén délelőtti órákban, mintegy 136 mázsa, jó minéműségű hamuzsír, kész pénz fizetés mellet, nyilványos árverés utján eladatni fog. Kőlt Budán Jan. 8-án 1835.

Első kihúzandó Lotteria

1835-diki Februarius 21-dikén mulhatatlanúl megtörténend a' 70-dik számalatti, Gumpendorf külső városban fekvő bécsi háznak kihúzása kertjével és a' hozzátartozó épületekkel együtt mellyért a' visszaváltsági summa tészen

24,000 darab tellyes mértékü cs. k. aranyat, vagyis 270,000 for. váltó czédulában.

Ezen nevezetes Lotteriában nyer
26,121 nyertes 620,000 forintot váltó czédulában
ugyanis:
40,000 darab cs. k. aranyat, és 170,000 forintot váltó czédulában, mellyek következendő summákra osztatnak-fel:
24,000 arany, vagyis 270,000, 30,000, 15,000, 10,000, 5000, 1000, stb. forint. 1000, 200, 150, 100 stb. arany

A' főnyertes nyer, ha az a' legelőször húzott számra esik 300,000 forintot váltó czédulában. Ezen Lotteriának különösen becses szabad sorsai csak készpénzt és nem sorsokat nyernek, és az egy arany vagy 3 for. p. p. bizonyos nyereségen kivül
kapnak még 1000, 200, 150, 100, 50, 10, 5 és legalább 2 aranyat, és a' fő húzásra is együtt játszanak.

Egy sorsnak ára 5 forint pengő p.

és minden 5 sorsra egy szabad sors adatik, mind addig, még ezek el nem fogynak.

Bécsben Sept. 15-kén 1834. **D. Zinner és társa.**

Sorsokat lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIK nagy kereskedésében a' gyüjtő urakra nézve különös kedvezéssel; úgy LIEDEMANN F. B. 's társa *„szép Magyarnéhoz"* czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő szabad sors is adatik.

Ugyanezen 70dik számu bécsi ház lotteriájából biztosított sorsok találtatnak Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL. Egy sors ára 5 ft. p. p. E' biztosított sorsok B. T. N. betükkel vannak bélyegezve, 's a' ki egyet megveszen belőlök, azon még soha nem történt haszonban fog részesülni, hogyha vásárlott sorsa az 1835. Febr. 21diki húzáskor semmit sem nyeréND, e' bélyeges sorsnak visszaadása mellett a' MAIDLINGI TERÉZIA fördő lotteriájából, — melly 1835. April. 27kén húzatik-ki, 's mellyben a' főnyereség 250,000 ft v. egy sorsot fog kapni minden fizetés nélkül.

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835 *be*

Jan.	25-dikén	4 Láb,	4 Hüv.	9 Von.	— 26-kán	5 Láb,	2 Hüv. 3 Von.
—	27-dikén	5 Láb.	3 Hüv.	6 Von.	— 28-kán	4 Láb,	8 Hüv. 3 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Januárius 27-kén 1835. *Váltó Cz.ban, Pozsonyi mérő*

	tiszta fr.	tiszta kr.	középszerü fr.	középszerü kr.	alábbvaló fr.	alábbvaló kr		tiszta fr.	tiszta kr.	középszerü fr.	középszerü kr.	alabvaló fr.	alabvaló kr
Tiszta búza	7	20	6	40	6	20	Zab	4	12	4	8	4	—
Kétszeres	—		6	10	6	—	Kukoritza	5	10	5	—	—	—
Rozs	6	—	5	52	—		Köleskása	—		—		—	
Árpa	5	10	—		—		köles	—		—		—	

10. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szombaton Boldog-Asszonyhó' 31dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony Január 27dikén. Miután Január 24dikén a' 286dik országos ülésben a' Méltóságos Főrendek a' Buda-Pesti hídépítés tárgyában küldött alsó táblai üzenetet felvették 's annak tartalmát (hogy t. i. e' munka végrehajtása magános társaságra bízassék, 's a' részvényenként begyűlendő summának és kamatjának biztositására bizonyos ideig, különbség nélkül, minden a' hídon általmenők 's jövők vámot fizessenek) szótöbbséggel helybehagyták, tegnap a' 287d. országos ülésben a' mondott üzenet szakaszait egyenként vizsgálták. Ez alatt a' TT. KK. és RReknél a' II és VII urbéri czikkely felett készült üzenet olvastatott 's hagyatott-helybe. Majd a' többi urbéri különbségekről küldött főrendi viszonüzenet olvastatott.

Magyar tudós társaságí jelentés.

A' társaságnak 1834ben tartott 5d. nagy gyűlése, November 8dikán, titkos szavazat' többségével következőket választotta tagokul, kik közül a' hazabeliek, felszólítatásuk szerint, magokat a' társaság rendszabásainak buzgó teljesítésére válaszaikban készséggel ajánlák is, és annál fogva hivatalosan most hirdettetnek:

Tiszteleti taggá, az egyik megüresült helyre: Szalay Imre philosophia és hittudomány doctora, veszprimi kanonok.

Rendes vidéki taggá a' törvénytudomány osztályába az üresen volt 3dik helyre: Szász Károly, a' nagyenyedi ref. collegiumban törvény és hazai történetek tanítója, most erdélyi, országgyűlési követ.—

Hazabeli levelező tagokká: Árvay Gergely, praemonstrati szerzetbeli kanonok, gymnasium igazgatója Szombathelyen. — Bölöni Farkas Sándor, az erdélyi kir. kormányszék nagyobb cancelláriájában hites jegyző Kolozsváratt. — Fillinger Leopold, a' pesti magyar kir. egyetemnél professor. — Horvát Czyrill, szabad művészségek és philos. doctora, kegyes szerzetbeli, professor a' logica, metaphysica és ethicában, Szegeden, — Magda Pál, a' szarvasi evang. gymnasiumban professor és rector. — Péterfi Károly, a' marosvásárhelyi ref. collegiumban philosophiát tanító prof. — Podhradczky József, számvevő tiszt a' m. k. udv. Kamaránál, Budán. — Somossy János, hittudomány és ó testamentomi könyvek magyarázásának professora Sárospatakon. — Külföldi levelező tagokká: B. Humboldt Károly Vilmos, burkus kir. status minister, a' felírások és szépművészségek párizsi akademiájának tagja. Klaproth Henrik Gyula, ázsiai nyelvek burkus kir. professora, az ázsiai londoni társaság tagja. — Palaczki József, a' tudományok kir. cseh akademiájának titoknoka. — Schelling Fridrik, lovag, bajor kir. valóságos belső Tanácsos, a' münchenei kir. akademia előlülője, és az ottani kir. egyetem rendes professora. —

Pesten, a' kéti ülésből, Januarius 26d. 1835.

Döbrentei Gábor titoknok.

Tek. Hont vármegye Karai és Rendei Januarius 19dikén Ipolyságon tartott közgyűlésökben főügyvéd Tek. Baloghy Imre úr hazajötte után egyes akarattal Tekintetes Lukanényei Luka Sándor főszolgabíró urat országgyűlési követül választották.

Boriból Január 24d. Időnk Január 18ika óta tavasszá változott; a' mult karácson ünnepekben esett térdig érő havunk végképen elolvadott. Vinczénk (Jan. 22.) napfényes volt, mellyről a' monda ezt tartja: „Ha fénylik a' Vincze, megtelik a' pincze;“ — és így a' bőv szüretről ismét álmodozhatunk; de ha a' mult téli hasonló lágyságot 's essős telet tapasztalásul idézzük, a' gabona terméshez ismét kevés reménységünk lehet. Vidékünkön a' tiszta búzának szapuja (4 véka) 16 's 17 forint; a' marha-hús fontja 9—10 kr. Vizkereszt óta mindég feljebb feljebb szökik a' marha árra; a' mit talán az alföldről hozzánk szálongó marhadög híre szül. Egyébiránt mi még mindeddig a' marhavészből tapasztalásunk szerént semmit sem tudunk.

Fülek-Püspökiben Január 11dikén tar-

Első Felesztendő.

totta Főtiszt. Rajzinger József úr, 1812 óta Rosnyói tisztlb. kanonok, 1804 óta a' Füleki egyházi kerület alesperestje, 1784 óta pedig Fülek-Püspöki plebánus, arany-miséjét. A' fényes egyházi szertartást ez alkalommal Rosnyói püspök Mélt. Scitovszky János úr vezeté. Megjegyezni méltó a' Fülek-Püspöki egyház történeteiben: hogy mióta a' Törökök kiverettek a' Füleki várból 's a' Tököli lázadás idejétől, vagy is 1706—1835ig csupán 4 plebanusa vala a' Fülek-Püspöki népnek; az első Antalfy István 1706—1728ig; második Pösténvi László 1769ig; harmadik Mészáros Mihály 1784ig; ez időtül Főtiszt. Raizinger József úr, a' Rosnyói egyházi megyének Nestora, ki most közelébb papságának félszázados ünnepét tartá.

Rozsnyói megyés Püspök Mélt. Szitovszky János úr ő Ngának főpapi gondossága közelébb Losonczon a' r. cath. vallásu gyermekek' számára normalis oskolákat állíta-fel; mellyeknek alapítására Méltóságos Szilasi és Pilisi idősb Szilassy József septemvir és főispány úr ő Nagysága, mint helybeli földesúr 500 forintot volt kegyes adakozni.

Gróf Andrássy György mint a' Felső-Magyarországi bányai egyesület képviselője Szepes vmegye közönsége által felszólíttatván: hogy a' tűz által csak nem semmivé lett Wagendrisszel bányaváros ka lakosinak amaz egyesület pénztárából segedelmet nyujtson, — azt válaszolá: hogy pénztárról rendelkezni nines ugyan hatalmában, de tulajdon tisztelet-díjából, mellyet már nehány év óta hagyott ben a' pénztárban, e' mondott czélra ötszáz pengő frtot ajánl. A' földesuraság is (Máriássy nemzetség) négyszáz pengő frtot adakozott e' végre.

Esztergomban Januarius 21dikén megszünt élni Főtiszt. Palkovics György, prépost 's kanonok ő Nagysága életének 72dik esztendejében. A' tudományos világ előtt örrök hírt szerzett hat kötetü tót szótára, és az ó 's új testamentomi sz. Irásnak két kötetben lett kiadása által. Könyveit 's ritka pénz gyűjteményét a' káptalani könyvtár szaporítására hagyta. Maradjon áldásban emlékezete! — Pesten a' mult 1834 utolsó felében 2001 haltak-meg.

Kaposvár. Jeles tudományu Horváth Elek úr, a' Kaposvári Gymnasium Directora e' folyó hónap 10kén reggeli 10 órakor csendesen elhunyt tüdő-gyuladásra következett szélütésben; fekvő beteg csak öt nap volt, de melegen érző mejje az élet terhei alatt már rég tikkadoz. — Nyugodjék a' mindent egyenlítő föld keblében!

Kolozsvártt. A' közép szolnoki Casino (helye Zilah) egy szép billikommal tisztelé-meg bölöni Farkas Sándor urat, Északamérikai Utazása kíadásáért; e' jeles ajándékot hadadi báró Wesselényi Miklós úr vezetése alatt egy diszes küldöttség Januar. 18kán adá át a' megtiszteltetett írónak. Ugyan azon Casino a' tisztelt urat tiszteletbeli részes tagjának is meghívá. E. H.

Kolozsvár várasa újabb szép példáját adá különböző hitü polgárjait lelkesítő keresztyén szeretetének, mellynek dicséretes jelenéseit már több versen vala szerencsénk érdemes olvasóinkkal közölni. A' kolozsvári ev. lutheranum templomban azon historsosi egyik buzgó curatora patikárius Slaby Dániel temetési tisztesség tétele Jan. 23 innepeltetvén, a' boldogult emlékezetére az ismeretes ékes beszédü kolozsvári ev. reformatus pap és professor T. Herepei Károly, 's ev. lutheranus segéd pap Hintz György Vilhelm beszédeket tartottak. E. H.

N. Szeben Jan. 14. E' folyó év Januar. hónapja 6dik napján, munkás életét bévégzé Kis Ludason dálnoki Gál (Kovács) Mihály, nemes alsó Fejérvármegye táblabirája, élete 63ik esztendejében, 14 napig tartott számba nem vett tüdő gyuladás következésében. Haznépe nem maradván, vég rendelésében, új esztendei ajándékul, mintegy 60,000 váltó rforintokat feljül haladó szerzeményéből, a' köznevelés előmozditására, az Örmény székesen 25,000 váltó ftokon zálagosított részjószágát, minden ottan találtató takarmánnyal, továbbá mintegy 15,000 vftoknál többre menő kamatozó pénzét, a' sz. udvarhelyi ev. ref. collégiomnak hagyá, olly rendeléssel, hogy a' jószágban termő buzából rozsból a' szegényebb tanulók számára czipó süttessék, egyéb takarmány pénzzé tétessék, 's az, a' most emlitett tőke pénz kamatjával egyesittettvén, ebből 60 vf. a' törvény tanító professzornak; ugyan annyi a' hozzá legközelebb atyafi Kovács, más 60 vf. az illyen minéműségü Gál tanuló ifjúnak adassék évenként, 60 vftokon pedig oskolai könyvek 's földabroszok vásároltassanak 's a' jó igyekezetü szegény alsóbb elassisu tanulók között

ugyan évenként kiosztassanak, a' megmaradott summa pedig a' tökéhez csatolódjék mind addig, mig a' 15,000 vf. summa, 25,000 vforintokra fog nevekedni. Ekkor osztán mind a' jószágnak, vagy ha kiváltatnék, a' zálog summának, mind pedig a' 25000 vfra hágandó tőkének jövedelme — kamatja — in summa 3000 vf., a' professorok 's curátorok által készitendő, 's az ev. ref. fő consistorium által helyhagyandó czélokra fordittassék; örök emlékezetül csak ugyan a' fennemlített 60 vftos négy eredeti alapitvány tovább is fennmaradván. E. H.

Igazítás. A' 9d. szám 69 l. 2d. h. 25 sor hibásan nyomtatott György Sándor helyett olv. „Győry Sándor."

AUSTRIA.

A' cs. k. hadseregnél történt legújabb változások: A' 15. számu gyalog sor-ezred tulajdonosának feldmarsali helytartó Bertoletti Antal báró nevét fogja viselni. — Windisch-Grätz Alfred herczeg, feldmarsali helytartó és az 1 számu vasas ezred második tulajdonosa eddig Vincent báró nevét viselt 4 számu könnyü lovas ezred tulajdonosává; gróf Wratislav Ödön, generál-őrnagy pedig az 1 sz. vasas ezred második tulajdonasává, Prosertvei Draszenovich generál-őrnagy és brigadás Bródi várcommandánsá neveztettek. — Generálőrnagy lett Hartting Ferencz ezredes, statustanácsi referens, mint Erdélyi brigadás, hivatalának a' statustanácsban megtartásával. — Ezredességre léptek: báró Paccaszy János, Myrbach Károly és Fehlmayer Dominik alezredesek; — alezredesekké lettek: Gallbrunn Ádám, Holzinger Albert, és Reiche Vilmos őrnagyok; — őrnagyokká: Zlasnowski József, Soszai Antal, Mihalovszky Vincze, Schmid Vilmos, Vizkelety József, Lőbhard Pál, Karger Leopold és Angelaky György (Munkácsi várcommandáns) kapitányok. — Nyugalomba tétettek: báró Feuchtersleben Vilmos Bródi várcommandáns, generál-őrnagy; Adelsbachi Grimmer Ignácz, Giustini Aloiz, báró Lünden Sándor ezredesek; Beckenhaubt Antal alezredes; Sturmtháli Müller Ignácz, Mally Ferencz, Bellosics Pál (közelébb Munkácsi vár-commandáns) és Pfanzelter Vilmos őrnagyok. — Idegen rendeket 's azoknak viselhetésére legfelsőbb engedelmet nyertek: Gróf Mensdorff-Pouilly Emanuel feldmarsali helytartó 's Csehország hadi kormányzója a' herczegi Szász Ernesti ház-rend nagykeresztjét; báró Kentzinger Károly, generál-őrnagy a' Hannoverai Guelph-rend nagy keresztjét; gróf Gorcey Antal, nyugpénzes kapitány a' herczegi Szász Erneszti ház-rend kis keresztjét; és Littitzi gróf Bubna Vincze, a' Hassziai nagyh. Lajos-rend kiskeresztjét.

Bécs, Jan. 26dikán. Felvilágositásul azon irományokhoz, mellyeket a' cs. k. udvar 's más szomszéd statusok és Berna cantonközti viszonyokról közlöttünk, történetileg előadjuk a' körülményeket, mellyek a' cs. k. udvar 's más német kormányok és az emlitett canton közti diplomatai közlekedés félbe szakitását kerülhetetlenné tették, 's annak megújitását még eddig meg nem engedték: Az országgyűlés múlt esztendei Jul. 22diki határozata által megorvosoltattak a' Schweizzal szomszéd hatalmak panaszai, mellyek onnan származtak, hogy múlt év elején számos politikai menekvők Sardinia királyság birtokára ütöttek. A' panaszt tevő udvarok mind meg valának elégedve az országgyűlésnek emlitett határozatában kijelentett érzelmeivel, igéreteivel 's reménylék, hogy, a' jó szomszédi egyetertés megháboritása Schweiz cantoni kormányainak vigyázása által jövendőben lehetetlenné fog tétetni. Öt nappal ezután Steinhölzliben, közel Bernához, egy eset adta-elő magát, melly e' várakozásnak ellenmondott. Az emlitett helyen, Bernának majdnem kapuja előtt, számos német mesterlegények és politikai menekvők gyültek-öszve, 's több ezer bámulók láttára ünnepet tartottak, mellyben az ivó mondások, dalok és beszédeknél fogva a' hambachi jelenetek nem csak ismételtettek, hanem a' német kormányok eddigi sértegetései még azzal tetéztettek, hogy a' német fejedelmek zászlóit 's czímerszíneit feltűzték, ismét letépték, piszkolták 's a' német respublica revolutiói színeivel cserélték-föl. A' köz hírlapok egész Europának tudtára adván e' történetet, a' megsértett udvarokat saját becsületök kötelezé elégtételt kívánni a' megsértésért. Hogy pedig Berna cantonnak minél könnyebbé tétessék az elégtétel adása, 's a' bal értelmeknek mindjárt kezdetben eleje vétessék, e' nyilatkoztatásra a' leglágyabb és békésebb forma választatott-ki, 's a' cs. k. követség részéről Berna kormányához e' kérdések intéztettek: 1. Valóban megtörtént-e az, hogy a' német alattvalóknak Jul. 27dikén közel Bernához tartott gyülésében a' német fejedelmek személyeik, kor

)(

mányaik nyilvános beszédekkel megtámadtattak, zászlóik és színeik elvettettek, 's helyettök a' szövetségből kitiltott zászlóját a' német respublicának tűzték-ki? 2. Ha ez csakugyan így történt vólna, micsoda rendszabásokat vett-elő Berna canton, hogy a' népjus közönséges okfejei szerént, a' német kormányoknak kezeskedjék arról, hogy alattvalóik e' canton határán fejedelmeik ellen fellázadó és sértegető tettekre nem csábíttattak? — Berna kormánya nem felelt ezen egyszerü kérdésekre, hanem a' schweizi szövetségnél lévő cs. k. meghatalmazott ministert az előhelyhez utasította értesítésért, ámbár az előadott kérdések nem Schweiz és a' külföld közti politikai viszonyra, hanem csak Berna canton helybeli politiáját illető egyes esetre vitetének. A' cs. k. udvar mindazáltal felvilágosítást kért Zürich előhelytől, melly ez iránt Berna cantonnal hosszasan értekezett, de minden siker nélkül. Sőt Berna kormánya Sept. 15dikén azt nyilatkoztatá az előhelynek a' cs. k. követség kérdéseire, hogy az említett eset Steinhölzliben ugyan megtörtént; de az sem öszveesküvés, sem a' szomszéd statusok csendességét háborító egyesület egy általjában nem vólt, hanem a' mesteremberekneк csupán társasági czélu lakomája minden belső kapcsolat nélkül; azért is nem tartá szükségesnek az egyes résztvevőket saját véleményök nyilvánításában, dalok éneklésében vagy a' zászlók kitűzésében zaboláz ni. Folyt. k.

NAGYBRITANNIA.

Jan. 12dikén már 351 választás vólt tudva, 's a' Courier számítása szerint 219 az oppositio, 132 a' ministerium részére ütöttki. De e' számításnak csak azért sem adhatni hitelt, mivel Stanley lord (és így talán az ő pártjához tartozó követek is mind) a' ministerium ellenfelének névjegyzékében találtatik. A' Globe még ennél is kedvezőbben számít az oppositióra nézve, 226ra tévén a' reformatorok számát, a' torykét pedig csak 122- tőre, 's azt mondja, hogy a' két párt majd az alsó ház elölülőjének választásakor fog megmérkőzni, mert a' ministerium ismét sir Ch. Manners-Sutton eddigi elölülőt, az oppositio ellenben Abercromby, Bernal és Littleton urakat készül javallani. A' Standard szerint a' conservativ követek száma már is 50el több, mint volt az előbbi parlamentben.

Leuchtenberg herczeg Jan. 9dikén Ostendébe, 11dikén pedig A. Fitzclarence lordtól, sir T. Fremantleetől és a' londoni udvarnál lévő portugali követtől kísértetve - Gravesendbe érkezett; estve Clarendon palotába ment, 's Jenison gróf bajor követet itt fogadá-el. Ugyanez estve meglátogaták a' herczeget sir H. Whalley és sir A. Barnard, a' király udvarnokai, 's jelenték neki a' király és királyné nevében, hogy ő Felségök igen örömest látnák magoknál a' herczeget. Sir A. Barnard kísérőül van a' herczeg mellé rendelve, míg Angliában mulat. Más nap több előkelő személyek udvarlottak a' herczegnél, mint Wellesley marquis, Palmerston lord a' külső ügyek alstatustitoknoka, de Grey gróf, Herries úr, sir R. Wilson, Aberdeen és Wharncliffe lordok, sir Ch. Bagot, A. Baring, és sir R. Gordon. A' herczeg később hívatalos látogatást tőn Wellington herczegnél, ki estve viszont a' herczeghez ment. Wellington herczeg is Brightonban fog nehány nap mulatni.

Az elbocsátott ministerekhez szító angol hírlapok ellenséges színben adják-elő a' Francziaország és Éjszakamerika közti pert, 's Francziaország viseletéről nem igen mérséklett kifejezésekkel élnek. Többek közt a' Chronicle így szól: „A' praesidens üzenete Francziaország viseletét olly hitszegőnek és álnoknak adja-elő, hogy azt e' nagy nemzetről elhinni szinte nehezen esik. Igen sajnáljuk, hogy a' franczia nemzet, mellynek az igazságban és mérsékletben jó példával kellene előmennie, Amerikával illy kétértelmü, 's majdnem becsületsértő módon bánik. A' mi egy szegény és bárdolatlan országnak megengedhető, igen fontossá leszen az olly hatalmas országra nézve, mint Francziaország, mellynek lakosai, míveltségök 's helyhezetöknél fogva, példaként tündöklenek a' világ előtt. Ez ügyben nem igen dícsérhetjük a' franczia hírlapok szavát. Nemzetnek sohase kellene azt hinnie, hogy méltóságán alól vólna igazságosnak lenni; sokkal nemesebb érzelem mutatkozik abban, ha az ember jóvá teszi az igazságtalanságot, mint ha a' kárpótlás ellen hatalmában keres biztosítást. Még bizonytalan, fog-e a' congressus repressaliákat rendelni Francziaország ellen; de az nem szenved kétséget, hogy ha e' dolgot Franczia-ország annyira engedi menni, az egész világ köz véleménye felszólal ellene. Az erkölcsi veszteség sokkal nagyobb leszen, mint a' nyomorult ta-

karékosság, mellyet az egyesült statusokon elkövetett igazságtalanság által megnyerhetnek.“— A' Globe is hasonló véleménnyel van; a' Courier pedig így nyilatkozik: Parisban boszankodnak a' praesidens szavain; mi nem tudjuk miért; sőt mi azokat igen mérsékletteknek 's méltóságosoknak tartjuk, 's a' francziák haragjukat inkább saját kormányi rendszerükön öntenék-ki, mellynél fogva a' végrehajtó hatalom olly szerződéseket köthet, mellyeknek teljesítését a' nemzet (képviselői által) meg nem engedi, a' végrehajtó hatalomba még is csaknem határtalan bizodalmat helyheztet. A' franczia kormánynak és következmarának e' pont iránt értekezniök kellene elébb, mint ezért a' franczia nép Jackson generalt ócsárolhassa, mert ő olly szerződés teljesítését kívánja, mellyben ama kormány megegyezett. Lajos Filep 's az ő ministerei, mint mondják, hajlandók a' szerződést teljesíteni, de a' következmara ezt nem akarja engedni; a' francziák tehát akaratjuk egyik vagy másik organumának igazságát tagadják-meg, ne a' Jackson generálét.“

A' parlament mind két házának tagjai mentek a' levelek vitelbérétől; de e' kiváltság az alsó ház eloszlatásával a' pairekre mint a' követekre nézve megszűnik. Ez előtt mihelyt a' legelső új követ elválasztatott az alsó házba, mindjárt erőbe lépett a' kiváltság; hanem az újabb időben már a' posta-igazgatás határoz-meg egy bizonyos napot, melly most Jan. 10dike, 's ettől fogva sem a' pairek, sem az elválasztott követek nem fizetnek postabért leveleiktől.

Stanley lord Lancashire választói előtt tartott nevezetes beszédében először is azt említé-meg, hogy nézeteiről hosszasan szólania nem szükség, mivel azokat már több évek óta esmerik hallgatói, 's ő azoktól sohase távozott-el. Továbbá megjegyzé, hogy sir Robert Peel nyilatkoztatásában, elejétől fogva végéig, a' whigek valódi alkotmányszerü tanítmányaik foglaltatnak, 's belőle a' reform lelke, melly az újításoktól nem fél, és az alkotmányhoz ragaszkodás lelke szól, 's nézete szerint ez, és az okos javítások kívánása volt mindég vezér okfeje a' nagy whigpártnak. Ez után megérinté az okokat, mellyek őt Grey lord ministeriumából kilépni indíták; nem egyezhetett-meg t. i. egy rendszabásban, melly által a' protestans egyház létele 's függetlensége Irlandban megsérteték. Melbourne lord kormánya iránt, noha több személyes és politikai barátai vettek benne részt, nem viseltethetett olly bizodalommal, mint Grey lord ministeriuma iránt, mert amaz híjával volt Grey erős vezérlésének. Melbourne ministeriumának megbukásával semmi köze nem lévén, ezt elmellőzé, 's általment azon időpontra, midőn a' ministeriumba lépés iránt tett ajánlást visszavetette, 's e' tárgyról tökéletesen egyetértőleg szólott azon személyekkel, kik vele szoros kapcsolatban állanak, nevezetesen sir James Grahammal, jóllehet egyiknek sem említé nevét. „Ha mi, úgy mond, láttuk vólna, hogy az alapos és okos javítás magas okfejének alkalmaztatása a' mi ministeriumba lépésünk által sikeresen elő fogna mozdítatni, készek valánk magunkat a' ministeri hívatal elvállalásából származó pillanatnyi rágalomnak kitenni. De statusférfiúi kötelességünk szerencsére egyezett személyes kívánatinkal. Indító okainkat tehát senki balul nem értheti, szemünkre senkise vetheti, hogy az előbbi ministeriumot oda hagytuk, hogy annak omladékain alapítsuk-meg újra hatalmunkat. Mi szabadok, függetlenek vagyunk, 's egyedül rajtunk áll rég követett őszinte nézeteinket kivívni a' ministerium gyámolítása vagy megtámadása által, a' mint t. i. ezt okfejeinkhez képest szükségesnek fogjuk látni. Miben állott sir R. Peelnek hozzám intézett közleménye, azt fel nem fedezhetem; hanem annyit mondhatok, hogy becsületes férfihoz illő módon tétetett az ajánlat, 's mint egész politikai viselete sir R. Peelnek — mit róla nyilván megvallani tartozom — szabadlelkü, nyilt, férfias volt, 's azt nem hihetem, hogy álnok lett 's az ő igéreteinek kijátszására czélzott volna. Minthogy pedig mi kötelességünknek tartottuk az ajánlatot el nem fogadni, a' lőn a' kérdés, micsoda úton induljunk tehát meg? Azt állítják, hogy a' mostani időpontban minden reformereknek közösen kellene munkálódniok, a' különböző politikai véleményeket elfelejteniök, 's egy czélra t. i. a' ministerium lebuktatására törekedniök. Én nem illy értelemben cselekszem, 's nem is hiszem, hogy erre szükség volna. Én sem egyes személlyel, sem sokasággal nem fogok kezet, míg meg nem győződöm a' felől, hogy annak czélja, nézete 's okfejei az enyímekkel tökéletesen egyeznek; azt

sem engedem-meg, hogy mind azok nézetei 's okfejei, kik közönségesen reformer nevet viselnek, az én 's Grey ministeriumának okfejeivel ugyanazon egyek volnának. Én a' ministerium lebuktatásán nem fogok dolgozni, éppen ha bizonyosan reménylhetném, hogy más kormány fogna szerkeztetni, melly okfejeimet kivinni hajlandóbb lenne. E' szerint a' mostani ministerium pártfeles oppositiót nem várhat tőlem, de más részről annak gyámolítására sem kötelezem magamat. Ez vagy amaz ember indító okaival én semmitse gondolok. De e' mostani ministerium alkotását, 's a' benne lévő személyeket megfontolván, azt nem mondhatom, hogy a' hozzám hasonló szabad gondolkozásuak nagy bizodalmat vethetnének bele. Azonban ha látni fogom, hogy a' szabadelmü nézetek őszintén és nyíltan alkalmaztatnak, úgy kötelességem leend a' rendszabásokat pártolni, ha szinte a' személyekhez nem bíznám is. Nekem csak egy czélom van, t. i. az ország java, és okfejeim előmozdítása. A' reformnak, tudom, elő kell haladnia, de reménylem csak alkotmányszerü úton." — Beszéde további folytában megemlíté a' lord, hogy a' testületek reformját folytatni kell, mit a' mostani első minister is megesmert. Az egyházi reformról azt nyilatkoztatá, hogy a' papság jövedelméből egy pencet sem enged más czélra fordítatni; hanem ezt másként kell felosztani, 's a' visszaéléseket, úgy mint: a' több papi jövedelmek bírását, és a' papoknak a' gyülekezeten kívül lakását, meg kell szüntetni, a' püspököknek több hatalmat adni az alattuk lévő papságon, hogy jobb fenyítéket tarthassanak köztük. Beszédét végre így rekeszté: „Valamint az alsó ház reformját azért gyámolítottam, hogy a' nép képviselősége a' visszaélésektől megtisztítassék, 's így a' nemzet nagyobb tisztelettel viseltessék eránta, — úgy most is az a' czélom, hogy az angol egyházi reform olly módon hajtassék végre, hogy a' visszaélések kiirtatván az egyházból, a' nép mind nagyobb 's erősebb szeretettel ragaszkodjék hozzá. E' léleknek kell uralkodni minden intézeteink reformjában; ezeket én nem lerontani, hanem javítani akarom olly módon, hogy azok a' nép szeretetét 's ragaszkodását megnyerjék; és én csak ott látom határát ezen okos és megfontolt javításoknak, hol a' reform lerontássá fajulna. Ez vagy amaz rendszabásnak elene vagy mellette fogok-e szavazni, addig meg nem mondhatom, míg a' javallandó törvény előttem nem leend."

Middlesexbe, London grófsági kerületében Tom Wood nevezetü tory votélkedik a' két anti-tory kandidatussal. Hume úr, a' híres oppositiói tag, ki Middlesex képét rég óta viselé a' parlamentben, a' választókhoz többek közt így szóla: „Tom Wood úr emberei előtt talán esmeretlenek nézeteim (kaczaj és tetszés); de nem esmeretlenek ám az egész ország előtt. Úgy állok az urak előtt, mint a' toryk engesztelhetetlen ellensége. Az én kívánságom, az ő kezök közül a' hatalmat kicsikarni, 's kezöket az urak zsebébe dugni. Azt kívánták tőlünk, hogy csak egyszer tennénk velök próbát; ezt megtettük az utolsó hatvan év alatt, 's mindég úgy találtuk, hogy ők csak arról gondoskodtak nagy aggódva, miként tarthassák-meg a' papi jövedelmeket, pensiókat, haszontalan hivatalokat, 's a' nép által kárhoztatott minden visszaéléseket. Ők tehát már kiállották próbájukat. London cityje perbe idézte őket, 's bűnösöknek találta. Én a' parlamentek megrövidítése mellett szavazok; de hiszen most már esztendei parlamentjeink vannak, mert négy év alatt négy választás történt; no ezen ugyan szívökből fognak örvendeni a' radicalis reformerek (nevetés). A' reformbillt olly tökéletesnek csináltam, a' mint csak lehetett; hogy ez el nem sült, annak oka a' toryk ellenállása, de nem az, mellyet az alsó házban, hanem a' mellyet a' pairek házában 's a' thrón megett gördítettek elébe. Sir R. Peelnek vagy Wellington herczegnek, nyilván kimondom, csak annyit fogok hinni, mint London lordmayorjának, ennek pedig én bizony egy szót sem hittem. Wellington ugyan nem szólott, de azért ő uralkodik, a' többi csak az ő követe, 's így mire valók a' tory igéretek, tory rendszerek? Az ország ámítására. De Istennek hála minket nem lehet elaltatni. Az oroszlán még ébren van! Igaz hogy a' whigek nem adták-meg minden kívánságunkat, de hát ezért már a' toryk kezére bízzuk-e magunkat, kik semmitse adtak? (nem, nem!) Hát Wood úr, a' toryk kandidatusa, valjon micsoda? Ő fija egy nemes embernek, kit a' parlamentben sokáig úgy esmertem, mint a' toryknak, Castlereaghs és Wellington kormányának barátját. A' felesége pedig a' királynénak első szoba-asszonya (ne-

vetés). Wood úr hadnagy Wellington herczeg 11d. ezredében. Hát miért nem jó forma-ruhában? Mert tudja, hogy ti nem szeretitek a' veres kabátokat. Ah majd milly bátor leend a' hadnagy ezredese ellen! Irland új alstatustitoknokával is valami rokonságban áll. (Wood úr felkiált: A' nénémet vette feleségül. Nagy nevetés). Ugyan mondjátok-meg csak, ha toryt választotok, hiszitek-e hogy ez leszálítja az adót, 's a' statusból és egyházból kiirtja a' visszaéléseket? Én mondom sem egyik sem másik pártot nem akarom gyámolítani hanem.. (a' választók közül egy valaki felszólal: hanem legokosabb leszen Hume urat Canadába küldeni.) Hume úr csendes vérrel így folytatá beszédét: de édes öregem! neked sokkal elébb kell oda költöznöd, mint nekem (kaczaj). Ha ismét elválasztatom, igyekezni fogok jó véleményt érdemleni. Ha kimaradok, nem engem, hanem titeket fog érni a' gyalázat. Bérlelt ügyvivőim ugyan nincsenek a' kerületekben (tetszés), sem biztosságaim tory tisztviselők előlülése alatt (tetszés), a' papok sem járnak körül szavazatokat koldulni részemre (halljuk, halljuk, ó gyalázat!) Szóval én csupán rátok bízom magamat nemesek; az alsó házban eddig erőm szerint munkálódtam, 's jövendőben szinte igy fogok cselekedni, ha ismét elválasztotok; de legelső 's legfőbb jelszavam e' leend: „Le a' torykkal."

AMERIKA.

Jackson praesidens a' Dec. 4diki ülésbe e' levelet küldé a' senatus előlülőjének: „Az egyesült statusok senatusához. Itt küldöm a' congressusnak G. Washington Lafayette úr hozzám intézett levelét, melly kísérve a' függetlenség nyilatkoztatásának legelső rézmetszetét, mellyet az ő nagy attya, második honja iránti tiszteletének, hazafiúi szeretetének 's vonszódásának utolsó bizonyságául hagyott a' congressusnak, hogy az könyvtárába helyheztessék. Szomoru kötelességet teljesítek, midőn az uraknak általküldöm e' drága hagyományát azon nagy és derék férfinak, ki hosszú élete alatt, sokféle változások közt 's a' föld mind két felén hív maradt a' polgári szabadságnak ama nevezetes nyilatkozásban felállított okfejeihez, és a' ki ifjuságától fogva élte végső pillanatáig nemes szívü vonszódással ragaszkodott szeretett honunkhoz. Washington, Dec. 4. 1834. Jackson." G. Washington Lafayette úr említett levele felolvastatván, Ewing úr Ohio éjszaki határainak megállapítását hozá javallatba.

SPANYOLORSZÁG.

Mina betegsége, mellybe éppen akkor esett, midőn a' hadsereg ujjá szerkeztetését elvégezvén már hadi munkálatokhoz kell vala fognia, mind nehezebbé 's nyugtalanítóbbá leszen. Mint Pamplonából írják, ismét gyomordaganatban sínlik, melly már két ízben fenyegeté életét. A' parisi börsén némellyek azt is hírlelték, hogy letette a' fővezérséget, mások pedig hogy Don Geronimo Valdes generált kérte maga mellé adatni. Cordova general, a' legmunkásabb és eddig még legszerencsésebb tisztje a' spanyol hadseregnek, szinte betegen fekszik. Bayonneból ellenben ugyancsak pamplonai levél után azt írják, hogy Mina már sokkal jobban van, 's a' kormányzást nem sokára általveheti.

Az Elisondóba szorított szálítmány, a' Sentinelle des Pyrenées szerint, Jan. 10dikén Pamplonába érkezett, hol azt igen nehezen várták, mivel fris húsnak szűkiben valának, 's darab idő óta csak szalonnával és tőkehallal kellett megelégedniök.

Madridból Jan. 7dikén írják, hogy a' kormány a' jesuiták eltörlésének kérdésével foglalatoskodott, hanem a' ministerek véleménye megoszlott, 's egyik legnagyobb befolyásu minister ellenzé e' rendszabást.

Vera mellett, éppen a' franczia határszélen, Januarius elején egy csapat carlistát megtámadtak a' christinosok, 's ugyanekkor a' franczia földre is beléptek, sőt a' carlisták közül elfogott három foglyot is a' franczia földön vitték keresztül Irunba, hol azokat agyon lőtték; a' D. Carloshoz szító parisi hírlapok e' történet ellen panaszkodva kelnek ki; nevezetesen a' Quotidienne több ezzel öszvefüggő eseteket közöl egy Bayonneból Jan. 11dikén kőlt levél eme kivonatjában: „Hirondelle hajó kapitánya, midőn a' franczia consul vendégségéből (Bilbaóból) hajójára visszament volna, agyon lövetett. E' gyilkosságot azonnal a' carlistáknak tulajdonították, pedig nincs rá semmi bizonyság. Ha megengedné is az ember, hogy csakugyan carlisták lőtték-meg a' kapitányt, azt még is fel lehet tenni, hogy megtévedtek, 's a' franczia tisztet christinónak tartották. Bilbaóból Jan. 5 és 6dikán kőlt levelek a' kapitány halálát egyenesen a' christinosok ólalkodó plánumának tulajdonítják, kik a' czélból lőttek e'

tisztre, hogy a' franczia kormányt felingereljék a' carlisták ellen, tudván előre, hogy ezekre fog a' gyilkosság hárítatni. Nem lehet elhinni, hogy a' kapitány éjjel vissza mert volna menni hajójára, ha tudá, hogy a' folyó partján Bilbao és a' Hirondelle közt carlisták leskelődnek. E' szerint csakugyan a' bilbaói levélben említett személyekre esik minden gyanu. — Tegnap Laure hajó Havreból ide érkezett, 's Christina királynénak egy gőzhajója által feltartóztatott, melly még rá is lőtt, lobogóját leereszteni parancsolá, 's miután meggyőződött a' felől, hogy fegyvereket nem viszen, útjára bocsátá azt. Igy tehát a' christinósok sértik-meg határinkat, midőn azokon lest állnak, azokon viszik keresztül a' foglyokat embertelen boszújoknak feláldozni, 's a' franczia hajót tulajdon vizeinken tartóztatják-fel. A' kereskedés egészen alászált, 's panaszkodik az akadályok ellen, mellyek a' politia kutató rendszabásaiból erednek, de ezen sérelmekre csak a' száraz feleletet adják, hogy mind ez a' négyes szövetség következésében történik! — A' Vera melletti gyalázatos megtámadáskor a' christinósok tisztje, ki a' három szerencsétlen foglyot halálra vitte, Biriatou mairének lakhelye előtt elmenvén, azt nyilatkoztatá, hogy Harispe general Christina seregeinek megengedte a' franczia földre léphetést. Ez valóságosan megtörtént dolog. Harispe úgy látszik azt vélé, hogy parancsolatai rosszul teljesítetnek, vagy inkább nem akarta, hogy illy merészlet elnézésével ő vádoltathassék; azért is de Saint-Genès urat, ki a' franczia határszéli őrizetet vezérlé, 14 napig bezáratta."

PORTUGALLIA.

Királyné 's császárné Ő Felségök Jan. 2dikán fogadák Howard de Walden lordot, Nagybritannia királyának meghatalmazott ministerét, ki ez alkalommal mind a' királynénak mind a' császárnénak egy pár különös szépségü, arany, gyémántokkal rakott, 's az angol király és királyné nevökkel ékesített karkötőt ada-által.

Lissabon, Jan. 3dikán. A' cortesek ma Jan. 20dikáig halasztattak-el, hihetőleg azért, hogy a' ministerek képesek legyenek némelly rég készülő rendszabásokat végrehajtani. Némelly követek nyilatkoztatása után reményleni lehet, hogy ez ülésben a' vitatások nem lesznek olly tüzesek, mint az előbbiben valának. Az utolsó cortesek elhalasztása óta a' nyilvános hírlapok is sokkal mérsékletebbek. Az oppositioi hírlap ugyan most is hevesen beszél a' kormány ellen, de még sem előbbi bőszültségével. A' Nacional, az ultra radicalis párt organuma, folyvást ócsárolja Palmella herczeget. E' hírlap dolgozói közt jeles talentumu férfiak találtatnak, de előadásuk még sem olly világos és határozott, mint az udvari ujságé. Az Aguia, melly miguelismus gyanúja alatt van, még titkosabb és homályosabb, 's ezt nem is értheti, ki nem pártjához tartozik. Miguelista gondolkozás többé nincs divatban, 's ha e' hírlap kiadói részvétöket jelentenék a' megbukott párt iránt, úgy 50 példányuk sem kelne-el. A' portugali nép növekedő tudni vágyásának 's értelmességének kedvező jele az, hogy az alsó osztályok számára rendelt „O Periodico dos Pobres" (szegények ujsága) czímü hírlap és udvari ujság legnagyobb keletben vannak.

EGYVELGESHÍR.

Lord Brougham, minthogy a' Szárdiniai egészségi-őrvonal Nizzába utazását gátolja, Január 8dikán még Cannesben tartózkodék; 's e' város közelében egy jószágot vett a' szép éghajlat miatt; itt ő kastélyt építetni 's jövendőben olykor olykor ebben mulatni szándékozik.

Legújabbak. Gróf Saint Aulaire franczia követ a' Bécsi udvarnál, Január 17dikén Párisba érkezett. — Sebastiani gróf után Nápolba gőzhajó küldetett Toulonból Jan. 12dikén. — Madrid és az éjszaki tartományok közt a' közösülés félbeszakadt. Carthagenában néplázadás ütött-ki. — Lissabon csendes; a' királyné gyengélkedéséből helyreállott. Közelébb 125 ezer font sterl. papirospénzt égettetett-el a' lissaboni kormány. Portugalban a' legnagyobb sajtóvétség büntetése 250 f. sterl, és 2 évi fogság.

Éjszak-Amerikában a' képviselő-házi biztosság olly formán van, legujabb hírek szerént, szerkeztetve, hogy az Jackson praesidens javallatának, a' Francziaország ellen indítandó háboru tárgyában, viszhangja leénd. — Londonban Januar 16dikán 471 parlamenti követválasztás volt tudva; e' számból 291 reform-követ, 180 pedig tory.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

AKADÉMIA KÖNYVTÁRA 1836

10.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Január 31-*kén* 1835.

Figyelmeztetés.

A' „Hazai 's Külföldi Tudósításokból"

még nehány folyó félévi teljes számu példány megszerezhető; postán 10, Buda-Pesten boritékban 9, a' nélkül 8 fr. váltó czédulában. Pesten Jan. 30-dikán 1835.

Kultsár Istvánné,
kiadó tulajdonos. (lakása van Zöldkert-utcza 498dik szám alatti saját házában.)

---

(1) Tudományos jelentés. A' MAGYAROK EMLÉKÉNEK első kötete f. e. Sz. Jakabhava végével, a' királyi tudományos Egyetem' nyomtató Intézetében, (hol már az alku és rendelés meg is lévén téve, az előfizetés beszedésére meg bizott Honfiak, 's az ezután előfizetni kivánók azon biztos helyen ált' adhatják, vagy adattathatják a' pénzeket) lehetős fénnyel készülve, fog az olvasó Közönség kezébe adattatni. Ha elkésésnek lehet mondani ekorára halasztását, az okokat maga fogja előterjeszteni a' munka, 's azoknak fontosságokat tekintve, előre bocsánatot reményl Buda-Pesten Januar. 27-kén 1835.

Nemzetének hiv fia 's alázatos szolgája
Básthy József.

Lakik az ország uton a' nemzeti Muzeum irányában 680-dik szám alatt. (1)

---

(1) A' nagyméltóságú magyar királyi udvari Kamara rendeléséből ezennel köz hirré tétetik: hogy folyó esztendei Februarius hónap 23-dik napján nemes Borsod vármegyében kebelezett Miskolcz városában a' helybeli királyi kamarai praefectusi háznál reggeli 9 órakor tartandó közönséges árverés utján a' Diós Győri koronai uradalom részéről következendő haszonvételek fognak a' többet igérőknek csak ugyan folyó évi November 1-sö napjától számitandó részint hat, részint pedig három esztendőre árendába adatni: u. m.

1-ször Miskolcz városában a' vásárok jövedelme.

2-szor Diós Győrben a' helybeli pálinka ház, és mészárszék.

3-szor Mező-Keresztes városában a' vendégfogadó, kissebb korcsmák, vásári jövedelem és vám.

4-szer Kis Győr, és Mocsolyás helységekben a' korcsmák és mészárszékek.

5-ször Parasznya helységében szinte a' korcsma, pálinka ház és kissebb kereskedés.

6-szor Csabán 17 hold kukoricza földnek használása.

A' kiknek tehát ezen előszámlált haszonvételek kibérlésére kedvek volna, a' fentebb irt napra és helyre szükséges bánat pénzel fel készülve ezennel meg hivattatnak. — Budán Januarius 24-dikén 1835. (3)

---

(1) Esztergamban, Februarius 16-dik és következendő napjain Istenben boldogult főtisztelendő Palkovits György Esztergami kanonok urnak megmaradt ingó jószága, úgymint: külömbféle egyházi ékességek, arany lánczok, keresztek, gyűrűk — ezüst, fejér porczellán és más asztali készületek — szobába való külömbféle mobiliák és ágyruhák — min-

denféle konyha edények — fejér és külső ruhák — fejér és vörös boros hordók — lovak, kotsik 's más házi eszközök, ugyan a' boldogult kanonok urtól lakott vármelléki házban mindenkor délelőtt 9 órától fogva 12-ig, dél után pedig 3-tól 6-ig tartandó árverés utján eladatni fognak. (2)

---

(1) Hirdetmény. Nemes szabad királyi Szeged városa némelly utczáinak kirakatására meg kivántató 2,500 kubik öl termés köveknek, ugyan az emlitett város kebelében léendő szállitása tekintetében felsőbbi kegyes rendszabások értelméhez képest folyó esztendei Martiushó 16-dik napján a' polgár mesteri hivatalban reggeli 9 órakkor árverést tartatni el rendeltetvén, mellyre azon szállitást fel válalni kivánók pengői 3000 fr. bánat pénzel azon fentebb érdeklett határ napra meg hivattatván. E' tekinteben készült kötésbéli feltételek a' helybéli számvevői hivatalnál meg szemlélhetők. (3)

---

(1) Hirdetmény. Tekintetes nemes Pest vármegye rendeléséből Pilis mezővárosának egy harmad része, a' melly mélt. beleznai Beleznay Károly gróf urat illeti, e' folyó esztendei Martius 16-dikán Pesten a' „két oroszlány" nevü vendég fogadóban a' 20-dik számu szobában, reggeli 9 órakor kezdve árverés utján a' többet igérőnek 1836-dik eszt. Januarius 1-ső napjától számlálandó 6 egymás után következő esztendőre — a' regalékon kivül — haszonbérbe fog adatni. A' feltételeket tudni vágyók Sztrokay Antal zárgondviselő urnál addig is bővebben értekezhetnek. Költ Pesten Januarius 28-dikán 1835. (3)

Valódi cseh komló különféle minémüségü a' legillendőbb áron találtatik **Kunewalder testvérek** nagykereskedésében Pesten az országuton 530. sz. a. (3)

Lottériasors bátorságosítás.

A' ki tőlünk a' f. e. Februárius 21-kén kihúzandó **Gumpendorfi ház** lotteriájára, mellyért 24,000 darab arany fog fizettetni, egy sorsot veénd 5 f. p.p. mellé irásbeli nyugtatványt kap arról, hogy ha azon sorsra semmi nyereség nem jutand, nékie a' hasonlólag szép nyeréseket igérő **Meidlingi Therézia fördő'** lotteriájára, mellyért 100,000 váltó forintok ajánltatnak egy sors fog ingyen adattatni.

Kunewalder testvérek,
Pesten az országúton 530. szám alatt. (3)

Semmi hátralépésnek nincsen helye,

s' előbbi kihúzása megtörténend 1835-diki Aprilis 2án a' Hütteldorfi 52. és 53. szám alatti pompás házaknak és

a' szép Neudensteini uradalomnak Illyriában,

melly lotteriával arany- és ezüst nyerések és jutalom sors-húzás van öszveköttetve.

Ezen sok hasznot igérő lottériánál nyer

22,005 nyerő **550,000** forintott váltó czédulában.

A' főnyertes szerencsés esetben nyerhet **300,000** for. váltó czédulában, 's a' nyereségek következő summákból állanak:

200,000, 100,000, 20,000, 18,000, 15,000, 10,000, 6,000, 4,500, 4,000, 3,375, 2,000, 1,125, 1,000, 500, 200, 100 'stb. for.

A' szabadsorsok is nevezetes summát nyernek úgymint **237,250** forintott váltóban,

's már magokban is nagy lotteriát tesznek.
Ezek a' bizonyos pénzbeli nyereségen kivűl még különösen 1002 jutalmat 8888 8/9, 1,600, 400, 300, 100, 20, 10, 4 és 2 darab aranyat nyerhetnek.

Egy sorsnak az ára 12 1/2 for. váltó czédulában.

Hueber Ferencz, Bécsben Lilienfelder Hof, 908. sz. a.
Sorsokat ezen lotteriához lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, 's a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN F. B. és társánál, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő ingyensors adatik, LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL az ottan vett B. T. N. betűkkel bélyegezett sorsai ugyanezen lotteriának olly móddal bátorságosítatnak, hogy ha azok az Aprilis 2-dikai húzáskor semmit nem nyernének, helyettök az Aprilis 27kén húzandó MEIDLINGI THERÉZIAFÖRDŐ' lottériájához, mellynél a' főnyereség 250,000 for. — egy sors ingyen fog adattatni.

Uj magyar szótár
Heckenast Gusztáv könyvárosnál

épen most jelentmeg és találtatik

Gyalulat

vagy is megmagyarositott jegyzéke azon IDEGEN SZAVAKNAK, mellyek különféle nyelvekből kölcsönöztetvén, a'magyar beszédben és irásban korcsositva vagy eredetikép használtatnak, szerzé

Kunos Endre.

8rét Pesten. 1835. 138 lap. csinosan füzve 1 f. kemény boritékba 1 ft 12 kr. pengő.

Első kihúzandó Lotteria

1835-diki Februarius 21-kén múlhatatlanúl megtörténend a' 70-dik számalatti, Gumpendorf külső városban fekvő bécsi háznak kihúzása kertjével és a' hozzátartozó épületekkel együtt mellyért a' visszaváltsági summa tészen
24,000 darab tellyes mértékü cs. k. aranyat, vagy is 270,000 for. váltó czéd.

Ezen nevezetes Lotteriában nyer 26,121 nyertes 620,000 forintot váltó czéd. ugyanis:
40,000 darab cs. k. aranyat, és 170,000 for. v. cz., mellyek következendő summákra osztatnak-fel:
270,000, 30,000, 15,000, 11,250, 10,0000, 5000, 1000.
A' főnyertes nyer, ha az a' legelőször húzott számra esik 300,000 forintot váltó czéd. Ezen Lotteriának különösen becses szabad sorsai csak készpénzt és nem sorsokat nyernek, és az egy arany vagy 3 for. p. p. bizonyos nyereségen kivül
kapnak még 1000, 200, 150, 100, 50, 10, 5 és legalább 2 aranyat, és a' főhúzásra is együtt játszanak. — Egyedűl a' szabadsorsokat illető nyereség tészen 226,500 for. v. cz.
12,800 darab cs. k. tellyesmértékü aranyakban és 82,500 for. váltó czédulában.
Ezen szép nyereséget igérő szabadsorsok az alólirt nagykereskedő háznál már elkeltek, és csak azon eladó uraknál, kik azokkal magokat eleinte elláták, 5 sors vételkor ingyen kaphatók.

Egy sorsnak ára 5 for. conv. pénzben.

Zinner D. és társa cs. k. nagykereskedő Köllnerhofgasse 739. sz. a.

Különös jutalmasan lehet e' lottériára sorsokat venni alolirtnál,

ugyanis mindennek, ki f. e. Februarius 21-kén kijátszandó

70dik szám alatti szép bécsi házra

egyes sorsot vesz, a' MEIDLINGI THEREZIAFÖRDŐ' lotteriájára, mellynél a' főnyertes 250,000 forintot nyer, 's melly Aprilis 27-kén húzatik-ki,

egy sors ingyen adatik

SZTRIBERNY JÁNOS FERENCZ nagykereskedésében Pesten a' Józsefpiaczon.

Első kihúzandó Lotteria

1835-diki Februarius 21-dikén mulhatatlanúl megtörténend a' 70-dik számalatti, Gumpendorf külső városban fekvő bécsi háznak kihúzása kertjével és a' hozzátartozó épületekkel együtt mellyért a' visszaváltsági summa tészen

24,000 darab tellyes mértékü cs. k. aranyat, vagyis 270,000 for. váltó czédulában.

Ezen nevezetes Lotteriában nyer

26,121 nyertes 620,000 forintot váltó czédulában

ugyanis:

40,000 darab cs. k. aranyat, és 170,000 forintot váltó czédulában, mellyek következendő summákra osztatnak-fel:

24,000 arany, vagyis 270,000, 30,000, 15,000, 10,000, 5000, 1000, stb. forint. 1000, 200, 150, 100 stb. arany

A' főnyertes nyer, ha az a' legelőször húzott számra esik 300,000 forintot váltó czédulában. Ezen Lotteriának különösen becses szabad sorsai csak készpénzt és nem sorsokat nyernek, és az egy arany vagy 3 for. p. p. bizonyos nyereségen kivül

kapnak még 1000, 200, 150, 100, 50, 10, 5 és legalább 2 aranyat, és a' fő húzásra is együtt játszanak.

Egy sorsnak ára 5 forint pengő p.

és minden 5 sorsra egy szabad sors adatik, mind addig, még ezek el nem fogynak.

Bécsben Sept. 15-kén 1834.

D. Zinner és társa.

Sorsokat lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIK nagy kereskedésében a' gyüjtő urakra nézve különös kedvezéssel; úgy LIEDEMANN F. B. 's társa *„szép Magyarnéhoz"* czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő szabad sors is adatik.

Ugyanezen 70dik számu bécsi ház lotteriájából biztosított sorsok találtatnak Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL. Egy sors ára 5 ft. p.p. E' biztosított sorsok B. T. N. betűkkel vannak bélyegezve, 's a' ki egyet megveszen belőlök, azon még soha nem történt haszonban fog részesülni, hogyha vásárlott sorsa az 1835. Febr. 21diki húzáskor semmit sem nyeréND, e' bélyeges sorsnak visszaadása mellett a' MAIDLINGI TERÉZIA fördő lotteriájából, — melly 1835. April. 27kén húzatik-ki, 's mellyben a' főnyereség 250,000 ft v. egy sorsot fog kapni minden fizetés nélkül.

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-ben

Jan. 29-dikén 4 Láb, 6 Hüv. 0 Von. | — 30-kán 4 Láb, 9 Hüv. 0 Von.

— 31-dikén 4 Láb, 5 Hüv. 0 Von. |

11. Szám.

HAZAI 's KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szerdán Böjtelőhó' 4dik napján. 1835.

MAGYAR- ES ERDELYORSZAG.

Pozsony, Jan. 30dikán. A' főrendek Jan. 27dikén tartott 288dik országos űlésben az úriszéket illető alsó táblai üzenetet hányogatták, azt jegyezvén-meg, hogy mivel mindég csak egyféle úri székről lehet szó, a' mik netalán két nemü úri székre mutatnának, hagyassanak-ki, 's a' törvényszékek elrendezésében tett határozatokhoz itt csak azok adassanak, mik az úrbéri perekre nézve az úri székekben kivétel alá esnek. Hogy a' földes úr az úri székekben előlűlő ne lehessen, sem tisztjei azokban részt ne vehessenek, az alsó tábla kívánsága szerint meghagyatott; hanem törvényes bizonyság, a' főrendek véleménye szerint, lehet az illető járásbeli szolgabíró is maga esküttjével, éppen ha törvényes okok által meggátoltatik, vagy valamellyik fél kifogást teszen ellene: ez esetben a' megye rendel más szolgabírót, valamint tiszti ügyvédet is. Úriszéki jegyző miért ne lehessen az uradalmi ügyvéd, ennek semmi okát nem látják a' főrendek; mivel a' bírók kötelessége vigyázni, hogy az itélet pontosan a' határozathoz szabassék; a' közönségé pedig arra ügyelni, hogy igazságtalanság sehonnanse csúszhassék-be. — Jan. 28dikán a' 289dik országos űlésben a' főrendeknél felolvastatván a' földesúr büntető hatóságáról szóló alsó táblai üzenet 's változtatás nélkül elfogadtatván, a' TT. KK. és RR. alsó Sclavonia nevezetét illető 5dik üzenete vétetett tanácskozás alá, 's a' visszakapcsolás világos szavai és szakadatlan szokásnál fogva előbbi végzésöknél most is megmaradtak a' főrendek. — Jan. 29dikén a' 290dik országos űlésben a' főrendi táblánál az itélőmester által üzenetbe foglalt fentebbi határozatok olvastattak 's kevés változással jóváhagyattak; majd a' Buda és Pest közt épitendő híd eránti viszonüzenet javallata vétetett-fel, mellyben a' főrendek jelentik: hogy miután a' pénznek magános társaság által leendő öszvegyűjtésében, úgy abban is megegyeztek, hogy bizonyos ideig a' hídon jövők menők különbség nélkül vámot fizessenek, e' rendszabások alkalmaztatását 's az egész dolog törvényé miként tételét a' küldöttség tudósításáig elhalasztatni kívánják; és mivel még társaság nem jelentette magát, a' híd minősége 's költségei tudva nincsenek, a' vámot 's határidőt sem lehet megszabni; a' küldöttségnek hagyassék-meg, hogy minden körülményeket 's a' mostani vámszabást megvizsgálván, a' reménylhető jövedelmet, mint a' föltételek alapját, számítsa-ki; jóllehet pedig e' híd egész dolgát az országgyűlésnek kell elintéznie, mindazáltal hiszik a' főrendek, hogy a' fő kormányszékek felügyelését magok a' TT. KK. és RR. sem akarják kizárni, mit maga a' munka és társaság bátorsága is megkíván; a' határidő lefolyta után mit kellessék cselekedni, azt ismét az országgyűlésre kell hagyni. E' viszonüzenetek egy küldöttség által Győri püspök ő Méltósága vezérlése alatt a' TT. KK. és RR. küldettek; kik a' bóltok tárgyában előbbi véleményök szerint készült kerületi űzenetet fontolgatták, 's helybehagyván a' főrendekhez küldték. Később mind a' két tábla elegyes űlésbe gyűlt, hol a' dunai hajózást illető felírás utólszor olvastatott 's szokott módon lepecsételtetvén elküldetett. Ugyanekkor a' fenséges Nádor hitvesének Mária Dorottya főherczegasszony ő cs. k. Magosságának új évi üdvezlésére nevezett küldöttség nevében Váczi püspök ő Excája tudósítást tőn, melly felolvastatván örvendező kiáltásokkal fogadtatott.

Váczon December 29dikén húnyt-el inhideglelésben Schvarczer Antal úr, a' siket-némák intézetének 1802 óta fáradhatatlan, 's mind Hazánkban, mind a' külföldön esmeretes érdemü kormányzója, életének 56dikában.

Gallaczból írják Januar 1sejéről, hogy ott December utólján kemény hideg urakodék; a' duna befagyott, 's rajta gyalog bátran lehetett járni. — Bécsben a' marhahus fontjának ára Februarius hónapra 9 pengő kra határoztatott; a' zsemjék pedig előbbi árokért nagyobbakra süttetni rendeltettek.

Első Felesztendő.

AUSTRIA.

(Folytatás a' 10d. számhoz)

Ha az illy gyülések (mint a' Stemhölzli) a' szomszédok csendességét közvetetlen fenyegető egyesületekké válnának, akkor nem fogna késni azokat alkalmatos rendszabásokkal meggátolni.—A' cs k. udvar e' nyilatkoztatásra Zürich előhely által Oct. 13dikán megjelenteté Berna cantonnak, hogy a' közvetetlen diplomátai viszonyok tovább nem folytathatnak olly cantonnal, melly a' méltóság, köz csendesség és rend fentartására irányzott legfensőbb nézeteket nem csak kigúnyolja, hanem a' szomszéd statusok és ezekkel barátságban lévő kormányok elleni felingerléseket is nyilván védelmezi. Egyébiránt a' cs. k. alattvalóknak e' jegyzék kibocsátása előtt már megtíltatott a' Bernába menetel, az ott lévők pedig kiparanesoltattak onnan, 's a' cs. udvarnak Berna canton iránti egész viseletében, úgy e' rendszabásában is tökéletesen megegyeztek 's hozzá állottak a' többi határos statusok is. — Berna kormánya ezután — Zürich előhellyel különböző nézetei miatt öszve nem egyezhetvén — egyenesen a' Bécsben lévő schweizi ügyvivőhöz folyamodott; de az elegyenlítést az ügyvivővel Nov. 21dikén közlött nyilatkozat sem vala képes eszközleni, 's ezt a' cs. k. udvar — miután a' közvetetlen diplomátai kapcsolat Bernával félbeszakítatott, — csak az előhelynek hozzá mellékelt leveléért 's közbenjárásáért fogadá-el. Berna kormánya azon íromány-ban említi, hogy az ő saját indultából elővett rendszabásai félre értetnek: a' steinhölzli esetet önmagában figyelemre méltatlannak állítja, melly Schweizra és a' szomszéd statusokra nézve minden következés nélkül maradt; panaszolja, hogy azon eset ferde előadásának czélja, Berna kormányának okfejeit a' menedék jusa iránt gyanúsakká tenni (mellyről a' steinhölzli dévajságban vétkes 's Bernában lakozó mesteremberekre nézve szó nem lehetett); a' panaszkodó udvarokat, vagy azok képviselőit vádolva állítja, hogy a' csekély esetet nagy fontosságuvá, 's nehány mesterlegény öszvegyűlését összeszövetkezéssé csak a' pártosság tette, melly mindent mi czéljára szolgál — mohon felfog; végre azt mondja, hogy azon lakoma részeseit perbe nem idézheti. A' jövendő esetekért csak azon közönséges nyilatkozással kezeskedik, miként fel fog ügyelni, hogy a' szomszéd statusok csendessége ellen törő politikai egyesületek alkotása által, vagy más valami módon panaszra ok ne szolgáltassék az idegen statusoknak. Még némelly egyes politikai menekvőknek Berna cantonból kiutasítása, bizonyos gúnyíratoknak elnyomása, és a' sardiniai kir. udvar iránti viselet is megemlítettek, de ezek semmi összefüggésben nincsenek a' Jul. 27diki esettel, mellyen a' szomszéd német statusok sérelme épül. — A' cs. k. udvar Berna cantonnak ezen nyilatkoztatásaiban illő elégtételt, 's a' jövendőért kezességet annyival kevésbé talált, mivel amaz íratban azon okfők vétettek tekintetbe, mellyeket Berna az országgyűlésen Jul. 22dikén, a' szövetségi karok többségével ellenkezőleg, kimondott. Az említett nyilatkoztatások tehát Berna canton eránti állását a' cs. k. udvarnak, meg nem változtathatták, mind a' mellettis, hogy ez barátságos és jó akaró indulattal viseltetik a' szövetséghez, 's Zürich előhelynek kijelentetett, hogy e' viszony csak akkor változhatik Bernára nézve kedvezőleg, ha a' cs. k. udvar a' fentebbi két tekintetben megnyugtatva leend. Ezen okfőkhöz szabta magát a' cs. k. udvar múlt eszt. végén is, midőn a' szövetségi ügyek igazgatása Zürichről Bernára általment. A' cs. k. udvar Schweiz iránti barátságos jó akaratjából és a' szövetségi egyezés tiszteletéből nem akarta félbeszakítani a' népjus szerint való közlekedést azon tiszthatósággal, melly a' szövetségi alkotmány által Schweiz ügyeinek kormányzására hívatott, de más részről saját méltósága kívánta, hogy eddigi állásában Berna kormányához megmaradjon. Azért is Bernának előhelyi és cantoni tulajdonsága közt szoros különbséget tőn, 's mint cantonnal a' diplomátai viszonyokat meg nem újíthatá, de mint előhelynek Jan. 1sőjén kijelenté, milly jó és barátságos indulattal viseltetik a' szövetség iránt, mellynek belső és külső függetlensége szent előtte; hanem a' viszonosság okfejénél fogva, melly a' népjusi viszonyokat egyedül dönti-el, ugyanazon alapon nyugvó viseletet kíván a' szövetség minden tagjaitól. Ezen okfőből indulván-ki a' cs. k. udvar, Berna előhelyet, mint a' szövetség igazgató tiszthatóságát (mert csak e' tekintetben közlekedik vele) felszólítá, hogy határozottan 's nyiltan valósítsa-meg az utolsó országgyűlésnek Jul. 22dike végzetében kijelentett ünnepies igéretét, mert csak ennek teljesítésétől függ; fenmaradnak-e tovább is a' régi barátságos viszonyok Schweiz és a' szomszéd statusok közt, vagy más nem igen kellemetes környüle-

tek fognak előállani. Hasonlóan magától Berna cantontól függ előbbi diplomatai viszonyait a' szomszéd statusokkal visszaállítania az által, hogy a' határában elkövetett gonoszságért elégtételt, 's a' hasonló sértegetések ellen jövendőre nézve illő biztosítást fog adni. E' szerint Berna most úgy áll a' cs. k. udvarhoz képest, mint a' politikai menekvők Savoyába ütése után az egész szövetség állott a' szomszéd hatalmakhoz képest, 's a' megbékülés dija Berna cantonra nézve ugyanaz, melly akkor az egész szövetségre nézve vólt.

NAGYBRITANNIA.

Cumberland herczeg Jan. 12dike estvéjén ő Felségöknél vacsorált Brightonban. E' vacsorán katona tisztek is nagy számmal valának jelen, nevezetesen Phipps, sir R. Macfarlane, Chatham gróf, sir J. Champneys és St. John generálok; sir J. Smith, viscount Lake, lord Howard Effingham és sir P. Maitland general helytartók; sir L. Otway, sir A. Clifton, sir Ch. Pratt, Henry King, sir Th. Doyle és sir J. Waters general őrnagyok.

Irland új vicekirálya, Haddington gróf, Jan. 6dikán érkezett Dublinba. E' város lordmayorja, mind a' mellett is hogy a' vice király pompa nélkül akart a' fővárosba menni, öszvegyűjté polgártársait az új lord helytartó bevezetésére, Fitzgerald lord korán reggel többekkel együtt Kingstownba ment a' grófot köszönteni 's a' főváros felé kísérni. A' lordmayor, sherifek, városi tisztviselők hivatali köntösükben, Bellsbridgénél (Dublintól 2 angol mértföldre) várakoztak. A' menetelt kezdé a' tábori muzsikakar és egy osztály gyalogság, berekeszték az uraságok kocsijaik. Az utczák katonasággal és bámuló nép sokasággal valának rakva. A' várban szinte dugva vólt az audienczia palotája; 2 órakor lépett-be a' főbíró, sir H. Vyvyan első bíró és a' primas, kevéssel utánnok Haddington gróf kísérőivel együtt. A' lord szokott formatartással letévén esküvését, sir H. Vyvyanhoz ment ebédelni.

London, Jan. 14dikén. Mind a' mellett hogy a' whigek 's radicalisok minden hírlapokban tele torokkal hirdetik diadalmukat, bizonyossá tehetem az urat a' felől, hogy a' toryk állapotja nem rosszul áll, sőt a' whigekével mind inkább súlyerányba jő. Ezt ők e' szerencsés szónak köszönhetik: Fentartás halkan javítással. Azt vizsgálni, mellyik pártra nézve ütöttek-ki több kedvező választások, haszontalan munka lenne; hanem azt a' ministerium ellenfele sem tagadja, hogy a' toryk választás végével, 260—280 parlamenti tagot fognak nyerni. Már is találkozik 60—70 követ, kiknek politikai véleménye határozatlan vagy ingadozó, 's a' kik csak a' ministerium megindulta után fognak egyik vagy másik részre hajlani. Ezek, valamint a' mérséklett whigek is, hihetőleg Stanley lord első lépéseire várakoznak. Stanley lordnak Lancaster grófság választóihoz intézett levelét azok közt tartott későbbi beszédével összevetvén, kitetszik, hogy ő hajlandó az új ministeriummal kezet fogni. Stanley lord, 's a' nemzet nagy része, bízik sir R. Peel kijelentett status maximáinak egyenességéhez, 's e' meggyőződés fejti-meg a' levelén beszéde által tett módosításokat. Az ultraliberalisok bosszuságát mutatja hallgatásuk, kik olly fenhangon híresztelték, hogy ő is (Stanley) segíteni fogja a' ministerium lebuktatását.

A' grófságokban is elkezdődtek a' parlamenti választások, még pedig a' conservativeknek kedvezőleg, kik közül már Worcester marquis, Walter Long és Kirk urak elválasztattak. Southamptonban is kéz fölemeléskor Fleming és Compton toryk részén vólt a' szó többség, de verseny társuk, Palmerston lord pollt (számolt szavazást) kívánt. Palmerston lord a' választókhoz intézett beszédében ellenmondott a' pártjára ragasztott revolutiói 's lerontói nevezeteknek. Vagynak ugyan, mondá, ollyan emberek, kik a' status intézeteinek javítását rontás és enyésztés nélkül nem is képzelhetik; de illy nézettel sem az előbbi ministerium, sem az alsó ház, sem az angol nép sohase vólt (egy részről tetszés, másikról morgás). Az előbbi ministerium sok fontos reformokat vett-elő, hogy pedig e' tekintetben többet nem tehetett, azt a' fenforgott viszonyoknak és az idő rövidségének kell tulajdonítani. Az említett reformokat rendel általfutván, azt nyilatkoztatá, hogy ha reformerekből alkottatnék új kabinet, örömest hozzá állana, de a' mostani kormány bizodalmat nem érdemel. — Lancaster grófság éjszaki kerületében Stanley lord és John Wilson Patten úr ismét elválasztattak. — Irlandban is hozzá fogtak a' választásokhoz; a' tory kandidatusok igen reményliK elválasztatásukat, 's Matthew úr reménye

)(

már meg is valósult. Dublinban sokkal jobb lábon áll a' conservativ párt, mint Londonban.

A' Morning Chronicle e' napokban folyvást nagy szenvedelemmel támadja-meg a' Timest, mit e' hírlap azon alacsony indító oknak tulajdonít, hogy a' Morning-Chronicle tulajdonosa az ő (Times) keletét meg akará csökkenteni. Az ellenkezésekre pedig, mellyet a' Morning-Chronicle a' Times lapjaiban mult nyár óta felfedezett, így felel a' Times: „Grey lordnak, igaz, megmondtuk, hogy ő csak a' népre támaszkodhatik; de ugyanezt mondtuk sir R. Peelnek is. Valamint O'Connell maga, ha szinte azt állítja is, még nem az irlandi nép, úgy az ultra-radicalisok és destructivek sem teszik a' britt népet.“ Politikája felvilágosításául egy genfi polgárnak Philadelphiából Nov. 29dikén költ levelét is közli, melly leírja a' rémítő 's minden erkölcsiséget elgázló választási fortélyokat az egyesült statusokban, hol a' közönséges szavazási jus leginkább kifejtőzött.

Baring úr, a' kereskedő kamara mostani elölülője, 's Essex parlamenti követe, elválasztatásakor mondott beszédében jelenté, hogy hátra lévő napjait csendességben akará leélni, ha e' mostani vitát az egyház és status fentartása mellett igen fontosnak nem találta vólna. A' whigek ellen különösen kikelt mondván, hogy nem a' király szedte-rá őket, hanem ők csalták-meg a' királyt, miután egymás közt meghasonlottak. A' dissentereknek segítséget igért, mennyire ez az egyház jusainak sérelme nélkül megeshetik, 's kötelezé magát, hogy mindenek felett a' mezei gazdaságra fordítja figyelmét.

Jan. 20dikán Londonban ismét 18 új követválasztás lőn tudva, 's már csak 78 van hátra. A' Courier 363 reformer és 217 tory követet számít; a' Times pedig állítja, hogy a' conservativeknek a' mostani alsó házban már 170nel több szavuk van, mint az előbbi parlamentben volt.

Kelly úr, Irland katholikus primása, Jan. 14dikén meghólt hideglelésben, mellyet akkor kapott, midőn egy szegény asszonynak az úri szent vacsorát és az utolsó kenetet feladá.

Leuchtenberg herczeg (a' londoni hírlapok szerint August portugali herczeg) sir A. Barnardtól kísértetve, Londonból Jan. 18dikán Falmouthba utazott, honnan el fog hajókázni Portugal felé.

Londonban Jan. 22dikéig 598 parlamenti követválasztás volt tudva, 's e' számból 229 tory, 369 pedig reform-követ.

FRANCZIAORSZÁG.

A' király Jan. 15dike estvéjén a' külső ügyek ministerével dolgozott, majd Talleyrand herczegnek, több paireknek 's követeknek adott audiencziát. Jan. 16dikán Montalivet gróffal 's Fontaine úrral Versaillesbe útazott megszemlélni az ottani muzeumot.

Lubecki herczeg orosz császári meghatalmazottnak Parisba érkeztéről a' franczia hírlapok sok tévelygő híreket terjesztettek; mellyekre a' Moniteur Jan. 22diki számában illy észrevételeket teszen: „Az orosz császár 's lengyel király meghatalmazottjának érkeztét, 's küldetésének czélját igen ellenkező 's helytelen módon adják-elő a' hírlapok. Mi szükségesnek látjuk a' történt dolgokat igazi fényökben terjeszteni-elő. A' Tilsiti békesség óta Francziaország 's Varsó herczegség közt fenálló szoros szövetség és a' franczia seregeknek hosszas tartózkodása Lengyelországban temérdek költsönös adósságot okozott. Ezen érdekek az 1814diki békekötéskor nagy sérelmet szenvedtek volna, ha a' Franczia- és Oroszországok közt megkészült pótlékczikkely által nem biztosítatának. E' czikkely szerént a' két egyező fél által nevezett biztosságra kelle bízni e' lerovás' és minden költsönös követeléseket illető egyezések' megvizsgálását. 1816 Sept. 27dikén Parisban új egyezés íratott-alá, melly ama czikkelybeli rendeletek végrehajtásának módját megszabta. A' lerovási munkálatok ehhezképest Varsóban 1818 Augustusában elkezdődtek; de a' közbejött akadályok egészen 1829ig függesztették-fel. A' két kormány megegyezésével Parisban kellett volna azokat ismét folytatni, hanem Franczia- és Lengyelországok 1830diki történetei a' lengyel biztosokat meggátolták elutazásukban, mit Miklós császár Varsóban 1830 Majus 28. tartott beszédében hivatalosan jelentett. E' biztosok végre csakugyan elérkeztek Parisba, 's itt a' király kormányától nevezettekkel együtt foglalatoskodtak az 1814 Maj. 30ki pótlékczikkely által biztosított költsönös követelések elintézésével. Mi következése leend e'

számvetési kiegyenlítésnek, előre meg nem mondhatni, 's elég annyit említeni, hogy a' követelések közt, mellyeket rendbe szedni kell, találkoznak ollyanok is, mellyek a' status kincstárát vagy a' franczia polgárokat érdeklik, 's igazolják a' revolutio előtt és után e' dolog minél előbbi elvégzésére tett kormányi lépéseket."

A' követkamara elölülője a' Jan. 21diki ülésben jelenté, hogy a' ministerium megküldte az egyesült statusokkal kötött egyezést illető írományokat, mellyek közönségesekre és különösekre oszlanak, 's elébb csak az elsők kinyomtatását javallá. Ezen írományok csak az egyezésnek az utolsó törvényhozás által történt visszavetéséig mennek, 's a' későbbiek megküldését más napra halasztá a' ministerium. E' nap (XVI Lajos halála napján) egy legitimista követ sem volt az ülésben.

Hyde de Neuville úr, ki a' restauratio alatt franczia követ volt az egyesült statusoknál, a' 25 millio adósság tárgyában e' levelet intézte az Echo Françaishoz: „Uram! Jackson general, úgy látszik, szeretne Lajos Filep kormányával úgy bánni, mint a' szegény seminolákkal bánt. Nem látja, hogy Francziaország még fenáll, 's az országon ejtett sérelem ellen magát védelmezni fogja. Meg kellett volna emlékeznie Jackson generálnak, hogy egy szent, megígért 's elődei által elesmert adósság, az egyesült statusoknak fél század előtt tett szolgálatért, még most sincs lefizetve; azt is tudhatá a' general, hogy egyezésnek, kivált pénzről, addig nincs semmi ereje, míg az a' törvényhozó statushatalmak által el nem fogadtatott. Talán az unio praesidense is azt tartja, hogy az önkény jó rúgója a' kormányzásnak? Az egyesült statusokban nagy változást kellett volna a' nemzeti gondolkozásnak szenvedni, különben ott illy tanítmány helyt nem találhat. Mit mondanak az amerikai journálok, nem tudom, de azt előre is hiszem, hogy a' respublika első tisztviselőjének dictatori logikáját nem fogják jóvá-hagyni. Jackson praesidens fenyegetése tehát illetlen 's politikával ellenkező. Egyébiránt nem tudom a' tuileriákban mint igazgattatnak most Francziaország ügyei; csak arról akarok szólani a' mit tudok; a' mit pedig bizonyosan tudok az, hogy a' császárság és restauratio alatt sohase volt szó illyen egyezésről, mert a' restauratio alatt egyik uniói praesidensnek sem jutott eszébe olly üzenetet bocsátani-ki. Franczia ország királyát akkor, tudom, becsülték, barátságát szerencsének tartották, bölcs és hatalmas közbejárását kérték. Semmitse mondok, mit be nem bizonyíthatnék. Az egyesült statusoknak ezen ügye igen komoly; e' nem pártfelet, hanem a' hazát illető kérdés; a' 25 millio csak mellékes dolog, de e' kérdés a' kereskedési haszonra nézve igen nagy fontosságu leend. Csak az én levelezésemet kell megolvasni, melly Washingtonban kinyomtatott 's a' senatus elibe adatott (felteszem, hogy múlt esztben az egyezés vizsgálatával foglalatoskodott biztossággal is közöltetett) kitetszik, millyen áldozatába kerül Francziaországnak amaz egyezés, az angoloknak ellenben milly nagy hasznára van. Ismét mondom, itt egészen nemzeti kérdés forog-fen. A' kormányok, szintugy mint a' magános emberek, tartoznak adósságukat megfizetni; csak így nyerhetnek gazdagságot 's becsültetést, mert a' nemzetekre, szintúgy mint a' magános emberekre nézve, az igazlelküség a' hitel kiapadhatatlan forrása; a' hitel pedig kimeríthetetlen forrása a' gazdagságnak. De elébb szemesen meg kell vizsgálni, van e valóban adósság, 's a' pillanati szenvedelemnek vagy érdeknek, semmi esetre nem kell feláldozni a' jövendő érdekét, ha ez olly sokba került, 's az ember olly nagy áldozatokra szánta-el magát, hogy állandóvá tegye azt. A' kormányok elmúlnak, az emberek elhalnak, de a' rosz egyezések megmaradnak. Én tehát olly értesítéseket fogok adni, mellyek polgártársaimat felvilágosítani képesek lesznek, az amerikaiak sem fognak ezért rám haragudni. — Nálok minden tekinteteknél elébb való az ország; esmernek ők engem 's becsülnek; nem akarom előttök jó véleményemet elveszteni, de, bár mint elszigeteltettem is a' juliusi revolutio által, nem szünöm-meg kimutatni honszeretetemet, melly semmi által sem gyöngítethetik-meg. Ezt közre bocsátani, mindenek felett szeretett hazám 's az egyesült statusok, mint második honom eránti tartozásomnak hittem. Egyébiránt még azt is állíthatom, hogy az egyezés visszavetése talán mind a' két nemzetnek hasznára leend; tul a' tengeren, gondolnám, fognak engem érteni. Szerkeztető úr, e' levelet annak bizonyságául intézém éppen

csak az úrhoz, hogy én e' nagy kérdésből pártféli kérdést nem csinálok. Fogadja az úr 'sat. Hyde de Neuville, hajdan követ az egyesült statusoknál.“

Jan. 20dikán a' fenyítő politia által perbe déztettek a' nép oktatási szabad egyesületnek tagai, 's e' miatt az oppositiói hírlapok mérgesen kelnek-ki Guizot úr ellen. A' vádlottak száma hét, u. m. Gervais és Desavenières orvos doctorok, Andiat, Arcueil, Beaumets, Pagnéres és Dolley urak, kik többnyire mind juliusi szalaggal díszeskednek. Gervais és Desaveniéres urak azzal vádoltatnak, hogy 1833 Decemberében a' munkások előtt engedelem nélkül tartottak köz tanításokat az egészségről; a' többiek pedig azért idéztettek-meg, hogy a' professoroknak- mint egyesületi követek segítségökre voltak. A' nyolczadik bűntárs, Cabet úr ellen (ki most Angliában tartózkodik) az a' vád, hogy a' tanításra helyet adott. Garnier-Pagés, Voyer d' Argenson, Salverte, Auguis urak mint tanúk jelennek-meg, 's mind elesmerik, hogy tagjai voltak a' népoktatási egyesületnek, melly 1832ben a' tiszthatóság által engedtetett-meg; Lasterie és Larabit grófok is előállottak; Dupont de l'Eure és Arago urak nincsenek jelen. A' királyi ügyvéd állítja, hogy az egyesület csak politikai, respublicai 's revolutiói czélu; minek bizonysága az, hogy 140 tagból álló biztossága van 's 12 szakaszokra oszlik Paris 12 kerülete szerént; ezeknél fogva 100 franc bírságot követelt, felében az egyetem, felében a' talált gyermekek házának számára. Gervais úr maga védelmezte magát környületes beszéddel. Az itélethozás későbbre halasztatott.

A' következkamara Jan. 19diki ülésében Remusat úr a' biztosság jelentését adá-elő Fitzjames úr követté választásáról. A' választási formák rendesen megtartattak, 's törvényes erejűnek nyilatkoztatott a' választás; de még némelly bizonyítványok előterjesztéséig elhalasztatott bebocsátása. — A' Messager szerínt, Fain úr azt javallá a' biztosságnak, hogy Fitzjames úr választását semmisítse-meg, mivel a' pairi tulajdonság eltörölhetetlen. De ezt Drault, Havin urak ellenzék, különösen pedig Remusat úr, azt jegyezvén meg: hogy a' pairkamarai tagok lemondhatásának okfejét maga a' következkamara is elesmerte, midőn őket törvény által kötelezé, hogy az új kormány hűségére 40 nap alatt megesküdjenek, ha nem akarnak úgy tekintetni, mint a' kik lemondásukat beadták.

BELGIUM.

A' képviselő kamara Jan. 14diki ülésében Robaulx úr a' párviadal iránt új törvényt kívánt előadatni, mivel a' mostani büntető törvények, mennyiben a' bajvívót orozó gyilkosként tekintik, igen kemények 's nem alkalmaztathatók. Továbbá említést tőn a' pazér-játékokról; végre törvényt kívánt az idegenekre nézve is. Az igazság ministere válaszolá, hogy a' párviadal iránt megkérdezte a' cassatio törvényszéket, ha az 1810diki büntető törvénykönyvet lehet e' rá alkalmaztatni, 's ha e' törvényszék nemmel felel, úgy törvényjavallatot fog készíteni. A' pazér-játékokra nézve szorosabb felügyelést rendelend; az idegenek iránt pedig a' budget után fog törvényjavallatot előterjeszteni.

AMERIKA.

Az észak-amerikai statusok képviselő háza Dec. 9dikén mint biztosság tanakodott az egyesület állapotja felett, 's az állandó biztosságokhoz utasítá a' praesidens előterjesztésének egyes részeit, ezek közt a' franczia adósság dolgát is; hanem erre nézve egy kis vita kerekedett Clayton úr Georgia követének javallatából, melly szerint ő a' külső ügyek biztosságának értésére akará adatni, hogy a' praesidens által parancsolt repressalékat jóvá ne hagyja. Clayton úr onnan indult-ki, hogy e' repressalék háborúra, még pedig az egész világ elleni háborúra vezetnének. Csatamező a' nagy tenger lenne, mellyen most az amerikai kereskedésnek 200 milliónyi érdeke forog, 's ez az egész tőke pénz martalékul esnék mind azon nemzeteknek, kik a' franczia lobogót kitűzni akarnák. Azt azonban nem kell hinni, hogy ő kész nem volna ama tőkét, sőt tíz ezerszer többet is koczkára tenni, ha a' nemzeti becsület forogna-fen; de abban sohase egyezik-meg, hogy polgártársai vagyonát addig csonkítatni engedjék, míg elébb minden békés rendszabások meg nem próbáltattak. A' nemzet csak most menekedett-meg adósságától; a' háboru ismét új adósságot rakna-rá, ezenkívül tőkepénzét minden elvonná a' kereskedéstől, mint az utolsó háboru alatt, 's kézmívekre fordítaná; ebből pedig majd a' következnek, hogy szünetlen védelmező vámokért

esedeznének, 's a' tariffát feljebb kellene emelni. Igy ismét a' veszély partjára jutnánk, mellytől csak alig szabadulánk-meg, az északi és déli statusok t. i. újra meghasonlanának. A' háborút tehát minden módon kerülni kell, ha megférhet a' becsülettel. „Én, így végzé Clayton úr beszédét, nem akarom az elmúlt idő történeteit előidézni, mint Francziaországnak egyik követe az adósság vitatásakor cselekedett, azon időt említvén-meg, midőn Francziaország és Amerika egyesült zászlói ugyanazon csatamezőn lobogtak. Én csak azt kívánom, hogy a' ház e' képre (Washington képére) és amarra (Lafayetteéra) tekintsen. Ha szolhatnának e' nagy férfiak képei, valjon mit mondanának most? Míg a' ház a' Francziaország elleni háborúról tanácskozik, jó lenne azon képeket befátyolozni. Én hiszem, hogy az amerikai nép e' háborút jóvá nem hagyja. A' nemzet erre nincs elkészülve, sem a' környületek nem kívánják azt.“ Clayton urat mindazáltal rábeszélték indítványának visszavételére, 's a' praesidensnek üzenetében jelentett lépése utasítás nélkül igazítatott a' biztossághoz.

A' senatus Dec. 23diki ülésében Clay úr említé, hogy a' biztosság, mellyhez a' praesidens üzenetének külső ügyeket illető része megvizsgálás végett utasítatott, a' franczia kormánnyal Febr. 2dika óta váltogatott levelezéseket előkérte a' statustitoknoktól, ki ezen írományokat tüstént, de olly feltétel alatt küldte-meg, hogy azok csak úgy tekintessenek, mint titkos közlemények. Minthogy pedig a' praesidens nyilvános rendszabást ajánlott, melly a' biztossághoz is megvizsgálás végett nyilvánosan utasítatott, hogy arról nyilvánosan tegyen tudósítást, ennél fogva a' praesidenst megkéretni javasolja, hogy (ha a' köz érdekkel öszveütközőnek nem tartja) az utasításokat, mellyek az egyesült statusok képviselőihez Francziaországba 1831 Jul. 4dike óta, a' két hatalmak által e' napon kötött egyezés tárgyában küldettek, úgy a' két hatalom közt az említett egyezés végrehajtása iránt folyt levelezéseket is közölje a' senatussal. — A' képviselők házában is szintillyen határozás tétetett.

A' Washington Globe, Jackson general hivatalos hírlapja, nagy buzgalommal védelmezi a' praesidens üzenetét általjában; különösen pedig annak Francziaországot illető részéről állítja, hogy az magának Francziaországnak viseletén alapul, 's a' repressalék kerülhetetlenek a' sérelmek orvoslására és a' nemzeti becsület fentartására.

NÉMETORSZÁG.

A' Cőtheni újság Jan. 21dikén írja, hogy Hahnemann udvari tanácsos, a' homoeopathia felfedezője, jóllehet már 80dik esztendejét éli, még is olly fris és erős, hogy Marie Melanie d' Hervilly kisasszonnyal egy parisi birtokos leányával, új házasságra lépett, 's menyegzőjét Jan. 18kán familiája 's nehány barátai szűk körében minden pompa 's lárma nélkül tartotta.

SPANYOLORSZÁG.

Madrid, Jan. 7dikén. Mina terhes betegsége alig ha új változást nem szül a' kabinetben. A' hadsereg vezérlését, mint hallatszik, Llauder fogná tőle általvenni. Emlegetik ugyan Valdest és Morillót is, de az egyik igen radicalis, a' másik pedig beteg, 's a' hajdani viszontagságok alatt erejéből egészen kifogyott. A' hadministerium las Amarillas marquisra fog bízatni. Moscoso, e' nemes gallego (galliciai ember), procerré neveztetik, hogy a' procuradorok antipathiájától megszabaduljon, hívatala pedig Miraflores marquisnak, vagy Ofalia grófnak adatik, kik mind ketten hívei a' királyné kormányának, 's munkásságukat és igazgatási esmeretöket bebizonyították. Miraflores választása, ha a' fenállót fentartani és a' politikai változásokat elkerülni akarják, igen jól ütne-ki. Llauder helyesen neveztetett az éjszaki sereg fővezérévé, de vannak gyógyíthatatlan bajok, mellyek a' legügyesebb orvoson is kifognak. Ha a' kormányban e' változások megtörténnek, úgy a' cortesek rövid időn el fognak halasztatni, 's a' madridi őrizet egy része az éjszaki sereghez küldetik. — Beszélik, hogy Don Francisco de Paula infant legidősebb leányának kezét Orleans herczegnek kérik; e' herczegasszony pedig már egykor a' Bordeauxi herczegnek volt szánva.

A' Bayonneból jött szállítmányt a' kísérő sereg vezérei, miután a' felkölttekkel egy igen tűzes csatát kiállottak, tanácsosnak látták Elisondóba vinni, nehogy a' Zumalacarreguy csapatjai kezökre kerítsék; de nem igaz, hogy a' carlisták ez alkalommal olly igen nagy hasznot nyertek vólna, mint a' határszéleken híresztelték. A' várt segítség Elisondóba érkezvén, a' királyné generálai megindultak a' szállítmán-

nyal, 's nem sok akadályra találtak útjokban; Zumalacarreguy ugyan mindég lövöldöztetett az előcsapatokra, de a' szállítmányt nem merte megtámadni, melly, mint jelentettük Jan. 10dikén Pamplonába megérkezett.

PORTUGALLIA.

A' rendes cortesek ülését Jan. 2kán e' beszéddel nyitotta-meg a' királyné: „Nemes pairei az országnak 's követei a' portugal nemzetnek! Ismét elégedéssel látom a' nemzet fenséges képviselőit e' helyen összegyűlve, kik a' törvény által azért hívattak-öszve, hogy a' bölcsességökre bízott fontos dolgokban eljárjanak. Szerencsét kívánok az uraknak ez alkalommal, hogy az alkotmányt a' rendes cortesek öszvegyűlése által hatóságba tétetni szemlélhetjük, mit a' szerencsétlen esetek olly sokáig meggátoltak. A' rendkívüli ülés elhalasztásától a' rendes cortesek mostani öszvegyűléséig lefolyt rövid idő alatt semmi változás nem történt a' köz ügyek folyamatában. Sőt e' felett bizonyosokká tehetem az urakat, hogy az előbbi forrás nagy részint lecsilapodott, 's az ártalmas helyhezet, mellyből kimenekedtünk, csendesebb és békésebb lőn. A' kormány igyekezni fog a' dolgok állapotját az által javítani, hogy a' törvényt megtartja, és másokkal is megtartatja, miben a' cortesektől is közrehatást reményl. E' czél elérésének egyik eszköze az igazgatás két főágának, u. m. a' bírói 's úgy nevezett igazgatói hatalomnak rendbeszedése; mert ezektől függ az igazság szolgáltatás, a' nyilvános és személyes bátorság, az ország és nép érdeke, a' status és polgárok tulajdonának megtartása. A' világi papság táplálatáról egyszer már tanácskoztak a' cortesek. A' kormány megtette a' szükséges rendszabásokat, hogy a' cortesek kívánatai teljesedésbe menjenek. A' status köz hitele kedvező kinézést ád, 's én reménylem, hogy a' kormány a' cortesek által megadott summával képes leend szembetünő javítást tenni az igazgatásnak e' fontos ágán. A' jövedelmek 's költségek előterjesztendő rovásaiból megláthatják az urak, minő határozatok lesznek későbbre szükségesek, hogy a' köz jövedelmek legfensőbb tökéletességre emeltessenek, egyszersmind a' status kiadásai illőleg fedeztessenek. E' tárgyal szoros kapcsolatban áll a' kormány által a' telkek elzálogosítása iránt javallott törvény, mert ettől várhatni, hogy a' polgárok költsönös bizodalommal fognak egymáshoz viseltetni, 's tőkepénzöket mind magános mind köz haszonra könnyebben 's biztosabban fogják fordíthatni. A' ministerium szerkezetét, a' ministerek és a' status egyéb tisztviselőinek felelőségét illető törvények szinte megkívánják a' cortesek figyelmét, mert ezek eszközlik a' köz foglalatosságok rendszeresebb és könnyebb folyamatát, ezek kezeskednek a' polgárok jusainak biztosításáért. Végre szárazi 's tengeri hadseregünk erejét is, az alkotmányhoz képest, a' cortesek tartoznak meghatározni. E' tárgy körűl a' nemzet geographiai 's politikai helyhezetét, külső viszonyainkat 's tengertúli gazdag és fontos birtokainkal lévő kapcsolatinkat, kell az uraknak tekintetbe venniök. Én bízom a' cortesek bölcsességébe 's honszeretetébe, hogy ezen fontos tárgyak mellett azokat sem fogják elmellőzni, mellyek az alkotmányi charta okfejeinek alkalmaztatására szükségesek, hogy a' nemzet annak jótékonyságát elesmerje, 's az általa felállított rendszert megkedvelje. Az idegen hatalmak iránti viszonyunk változatlan maradt, hiszem is hogy Portugal és szövetségesei közt a' belső kapcsolatok fel nem bomlanak, sőt lassanként a' többi nemzetekkel is újra megköttetnek. — Portugal nemzet követei! Az urak legfontosabb dolga, megadni a' kormánynak a' kiadások fedezésére szükséges pénzeket. A' kormány szoros takarékosságot fog követni, 's a' cortesek egyezésével hasznos reformokat óhajt kivinni, meg lévén győződve, hogy az urak bölcsességében 's honszeretetében hasonló érzelmekre és sikeres gyámolításra fog találni. Nemes pairei az országnak és követei a' portugal nemzetnek! Bajos és fáradságos az urak foglalatossága, szakadatlan figyelmet és szünetlen iparkodást kíván az uraktól. De én olly bizodalommal vagyok, hogy az urak igyekezetét semmi nehézségek nem lankasztják-el, és hogy az urak a' nagy díjt, mellyre törekvésök után számot tartanak, t. i. a' most élők jóváhagyását és a' jövő kor hálás köszönetét, szemeik elől sohase tévesztik-el.“

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 *szám.*

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Február 4-kén 1835.

(1) A' Trettner massához tartozó promontoriumi serház minden hozzá tartozó épületekkel, készületekkel, 's azon jussal együtt, mellynél fogva a' földesurasággal kötött szerződés értelmében, 250 conv. ft. esztendei fizetés mellett, ezen serházban a' ser és pálinka-főzés 1845-dik esztendei October végéig folytattathatik, — a' ser Promontoriumban és Albertfalván, a' pálinka pedig csak a' promontoriumi serháznál mérettethetik, — ugy szinte a' serház mellett lévő 800 □ ölnyi szőllő, és Albertfalván egy zsellérház (melly utobbiak azomban külön-külön is megszerezhetők) folyó 1835-dik esztendei Februar 22-dikén délutáni 3 órakor, Promontoriumban, a' serháznál közönséges árverés utján eladatni fognak. (3)

---

(1) Biztosulás éhség ellen a' segédtárak (promtuarium) fölállitásában találtatik föl. Bizonyitják ezt 3 évi tapasztalás után Magyar Hazánkban is az egri érsekség uradalmához tartozó helységek, u. m. 1) Fel-Németh, 1152 lélekkel, fölállitotta segédtárát 1831ben, kezdvén 182 pozs m. rozs és 37 p. m. zabbal. Szaporodott azóta 3 eszt. alatt gabonája 149 p. m. rozs, és 33 p. m zabbal, ugy hogy szegényebb sorsu lakosainak, kik ne talán kenyérben szükölködnének táplálásokra készen van a' helység segédtárában 1834. eszt. végével Szetskó István számadó biró és ellenőr uradalmi kasznár Czvek János ur gondviselése alatt 331 pozs. m. rozs és 70 p. m. zab.

2) Szarvaskő. 310 lélekkel. Megnyitá segédtárát szinte 1831-dikben 86 p. m. rozszsal, melly azóta nevekedett 74 p. mérővel. Vagyon most összesen Csányi Antal számadóbiró és feljebb nevezett ellenőr szorgalma alatt 160 p. m. rozs.

3) Felső-Tárkány. 1264 lélekkel. Kezdette segédtárát 1833-dikban, 83 p. m. rozs és 60 p. m. zabbal, melly 1834-iki évben 20 p. m. rozs és 15 m. zabbal szaporodott, 's áll Somodi Ferencz biró és ellenőr uradalmi fővadász Gégel Károly ur gondviselése alatt, most ségédtára 103 p. m. rozs és 75 p. m. zab.

4) Bakta helység 978 lélekkel, és Fedémes 244 lélekkel, kiván egyesült erővel alkalmas életes házat épiteni. Addig is még szándékát ezen két helység teljesitheti, épület nélkül kezdi segédtárát Molnár Márton baktai biró és uradalmi ispán Laczkó Ferencz ur, mint ellenőr gondja alatt 47 p. m. rozs és 10 p. m. zabbal.

5) Füzes-Abony helysége 2306 lélekkel, 1834-ben az uradalom hathatós segétségével épitett kemény szerekbül csinos életes házat, mellyben czélzott segédtárának kinyitására kegyelmes földesurától nagymélt. Felső-Eőri Pyrker János László patriarcha, egri érsek 's a' t. urtól ajándékban nyert 100 p. m. rozst, 40. p. m. árpát és 40. p. m. zabot; — az uradalmi tisztség ajánlott 22 p. m. rozst; 6 p. m. árpát és 11 p. m. zabot; — főtiszt. Palma Pál ur helybeli plebánus és főesperes 20 p. m. rozst; Kalász József kántor ajánlott 1, Remenyik István pusztaszikszai korcsmáros 1, Kszel Antal kerecsendi biró és Szloboda János korcsmáros 1, Puchala József füzes-abonyi molnár 1 p. m. rozst és 2 p. m. árpát, Veinreich Mátyás mészáros 4 p. m. árpát, Papp István jegyző ½ p. m. rozst és 1 p. m. árpát, Bágyi Farkas jobbágy ½ p. m. rozst és 1 p. m. árpát, Felső Gál József és Öreg Antal György abonyi jobbágyok 1 p. m. rozst és 1 p. m. árpát, Perge József és Öreg Bocsi József 1, Weinreich Gergely 1, Tóth János és Weinreich János 1 p. m. rozst, Hanyi István és Kerekes József 1 p. m. árpát, Riznics Demeter boltos ½ p. m. zabot, Füzes-Abonyi lakosok vetni való

Első Félesztendő. **1835.**

magnak tavaszig biztos megtartása végett bétettek a' közös életes-házba 223 p. m. árpát, és 68 pozs. mérő zabot. Összesen Füzes-Abony helysége segédtára kezdődik Antal György számadó biró és ellenőr uradalmi tiszttartó Zubek András urnak szorgalma alatt 151 p. m. rozs, 279 p. m. árpa és 119½ p. m. zabbal. (1)

---

(2) **Esztergamban,** Februarius 16-dik és következendő napjain Istenben boldogult főtisztelendő Palkovits György Esztergami kanonok urnak megmaradt ingó jószága, úgymint: külömbféle egyházi ékességek, arany lánczok, keresztek, gyűrűk — ezüst, fejér porczellán és más asztali készületek — szobába való külömbféle mobiliák és ágyruhák — mindenféle konyha edények — fejér és külső ruhák — fejér és vörös boros hordók — lovak, kotsik 's más házi eszközök, ugyan a' boldogult kanonok urtól lakott vármelléki házban mindenkor délelőtt 9 órától fogva 12-ig, dél után pedig 3-tól 6-ig tartandó árverés utján eladatni fognak. (2)

Első kihúzandó Lotteria

1835-diki Februarius 21-kén múlhatatlanúl megtörténend a' 70-dik számalatti, Gumpendorf külső városban fekvő bécsi háznak kihúzása kertjével és a' hozzátartozó épületekkel együtt mellyért a' visszaváltsági summa tészen

24,000 darab tellyes mértékü cs. k. aranyat, vagy is 270,000 for. váltó czéd.

Ezen nevezetes Lotteriában nyer 26,121 nyertes 620,000 forintot váltó czéd. ugyanis: 40,000 darab cs. k. aranyat, és 170,000 for. v. cz., mellyek következendő summákra osztatnak-fel: 270,000, 30,000, 15,000, 11,250, 10,0000, 5000, 1000.

A' főnyertes nyer, ha az a' legelőször húzott számra esik 300,000 forintot váltó czéd. Ezen Lotteriának különösen becses szabad sorsai csak készpénzt és nem sorsokat nyernek, és az egy arany vagy 3 for. p. p. bizonyos nyereségen kivül kapnak még 1000, 200, 150, 100, 50, 10, 5 és legalább 2 aranyat, és a' főhúzásra is együtt játszanak. — Egyedűl a' szabadsorsokat illető nyereség tészen 226,500 for. v. cz.

12,800 darab cs. k. tellyesmértékü aranyakban és 82,500 for. váltó czédulában.

Ezen szép nyereséget igérő szabadsorsok az alólirt nagykereskedő háznál már elkeltek, és csak azon eladó uraknál, kik azokkal magokat eleinte elláták, 5 sors vételkor ingyen kaphatók.

Egy sorsnak á a 5 for. conv. pénzben.

Zinner D. és társa cs. k. nagykereskedő Köllnerhofgasse 739. sz. a.

Különös jutalmasan lehet e' lottériára sorsokat venni alolirtnál,

ugyanis mindennek, ki f. e. Februarius 21-kén kijátszandó

70dik szám alatti szép bécsi házra

egyes sorsot vesz, a' MEIDLINGI THEREZIAFÖRDŐ' lotteriájára, mellynél a' főnyertes 250,000 forintot nyer, 's melly Aprilis 27-kén húzatik-ki,

egy sors ingyen adatik

SZTRIBERNY JÁNOS FERENCZ nagykereskedésében Pesten a' Józsefpiaczon.

---

(2) **Hirdetmény.** Tekintetes nemes Pest vármegye rendeléséből Pilis mezővárosának egy harmad része, a' melly mélt. beleznai Beleznay Károly gróf urat illeti, e' folyó esztendei Martius 16-dikán Pesten a' „két oroszlány" nevü vendég fogadóban a' 20-dik számu

szobában, reggeli 9 órakor kezdve árverés utján a' többet igérőnek 1836-dik eszt. Januarius 1-só napjától számlálandó 6 egymás után következő esztendőre — a' regalékon kivül — haszonbérbe fog adatni. A' feltételeket tudni vágyók Sztrokay Antal zárgondviselő urnál addig is bővebben értekezhetnek. Költ Pesten Januarius 28-dikán 1835. (3)

A' „RAJZOLATOK"

Első számát 's képeivel együtt valamennyit még mindig megszerezhetni. Eddigi képei: három eredeti pesti divatkép, mellyből minden héten járul hozzá egy. — A' Nemzeti-képtárból szinte megjelent három, közülök Csokonai' képe most nyomatik,

A' lehető legnagyobb csinnal adott 's adandó journalunknak rendkivüli olcsó ára: helyben félévre 4 f., postán 5., frt. pengő. Előfizethetni helyben a' kiadónál, Dorottya-utczában 10. d. sz. a.; egyebütt minden cs. kir. Posta hivatalnál, Pest. Jan. 15 d. 1835.

Szerkesztője 's kiadója
Munkácsy János. (3)

Első kihúzandó Lotteria

1835-diki Februarius 21-dikén mulhatatlanúl megtörténend a' 70-dik számalatti, Gumpendorf külső városban fekvő bécsi háznak kihúzása kertjével és a' hozzátartozó épületekkel együtt mellyért a' visszaváltsági summa tészen
24,000 darab tellyes mértékü cs. k. aranyat, vagyis 270,000 for. váltó czédulában.

Ezen nevezetes Lotteriában nyer
26,121 nyertes 620,000 forintot váltó czédulában
ugyanis:
40,000 darab cs. k. aranyat, és 170,000 forintot váltó czédulában, mellyek következendő summákra osztatnak-fel:
24,000 arany, vagyis 270,000, 30,000, 15,000, 10,000, 5000, 1000, stb. forint. 1000, 200, 150, 100 stb. arany
A' főnyertes nyer, ha az a' legelőször húzott számra esik 300,000 forintot váltó czédulában.
Ezen Lotteriának különösen becses szabad sorsai csak készpénzt és nem sorsokat nyernek, és az egy arany vagy 3 for. p. p. bizonyos nyereségen kivül
kapnak még 1000, 200, 150, 100, 50, 10, 5 és legalább 2 aranyat, és a' fő húzásra is együtt játszanak.

Egy sorsnak ára 5 forint pengő p.

és minden 5 sorsra egy szabad sors adatik, mind addig, még ezek el nem fogynak.
Bécsben Sept. 15-kén 1834.

D. Zinner és társa.

Sorsokat lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIK nagy kereskedésében a' gyüjtő urakra nézve különös kedvezéssel; úgy LIEDEMANN F. B. 's társa *„szép Magyarnéhoz"* czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő szabad sors is adatik.

Ugyanezen 70dik számu bécsi ház lotteriájából biztosított sorsok találtatnak Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL. Egy sors ára 5 ft. p.p. E' biztosított sorsok B. T. N. betükkel vannak bélyegezve, 's a' ki egyet megveszen belőlök, azon még soha nem történt haszonban fog részesülni, hogyha vásárlott sorsa az 1835. Febr. 21diki húzáskor semmit sem nyeréud, e' bélyeges sorsnak visszaadása mellett a' MAIDLINGI TERÉZIA fördő lotteriájából, — melly 1835.

)(o)(

April. 27kén húzatik-ki, 's mellyben a' főnyereség 250,000 ft v. egy sorsot fog kapni minden fizetés nélkül.

Semmi visszalépésnek nincsen helye

a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn- és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Therézia-fördőnek

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt

fél Millió

és 45,000 forintban váltó cz. 25,000 nyerő közt kijátszandó lotteriájánál, mellynél a' nyertesnek

250,000 váltó czéd. forint ajánltatik váltságúl 's mellynek

kihúzása, a' mint előbb meghatároztatott, 1835-ki Aprilis 27-kén múlhatatlanúl megtörténend.

Ezen, a' játszó közönségnek a' fekete sorsokra nézve, mellyek magok 345,000 forintot nyernek váltó czédulában, különös hasznot igérő lottériának hat főnyertesei vagynak, ugymint a' THERÉZIA-FÖRDŐ vagy 250,000 forint váltó czéd. — továbbá kész pénzben 30,000, 20,000, 15,000, 10,000 5,000 — mindöszve 330,000 forint váltó czéd. Ezenkivül 2994 mellék-nyertes — 4,000, 3,000, 2,000, nyolcz nyertes 1000 forintal stb. öszvesen tesznek 80,000 for. v. cz. A' szabad sorsok 22,000 bizonyos nyereségei mennek 135,000 forintra, e' szerint 25,000 nyerő 495,000 készpénz és 5000 sorsot, melly 50,000 forintott ér, és igy mindöszve

545,000 forintott nyerénd.

A' szabadsorsoknak vannak 1,000 pénzbeli jutalmai, mellyek közt 350 elől- és 350 utólnyertes a' főnyertes kap 30,000 forintot 's a' többi nyertesek 5000, 3000, és 2000 forintot v. cz. a' mi miatt az egyes szabadsorsok, mellyek a' kizárólag számukra rendelt két húzáson kivül a' főhúzásban is minden nyereségre játszanak, hihetőleg többszörösen nyerhetnek, 's egy szabadsors 300,000 forinton felül nyerhet váltó czéd.

Egy sorsnak az ára csak 4 forint conv. pénzben.

A' ki 5 sorsot vásárol, ingyen kap egy veres szabadsorsot, mind addig, míg ezek el nem fogynak, elkeltök után pedig csak egy rendes sorsot,

Schoeller Sándor cs. k. priv. nagykereskedő, Wohlzeile 775. sz. a.

Sorsokat lehet venni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, és a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN B. FERENCZNÉL és társ.

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

Febr.	1-sőjén	4 Láb,	3 Hüv.	0 Von.	—	2-dikán	4 Láb,	6 Hüv.	9 Von.
—	3-dikán	4 Láb,	9 Hüv.	6 Von.	—	4-dikén	4 Láb,	8 Hüv.	6 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Februárius 3-*dikán* 1835. *Váltó Cz.ban, Pozsonyi mérő*

	tiszta fr. kr.	középszerü fr. kr.	alábbvaló fr. kr.		tiszta fr. kr.	középszerü fr. kr.	alábbvaló fr. kr.
Tiszta búza	—	6 — 40	6 — 20	Zab	4 — 10	4 — 6	4 —
Kétszeres	6 — 10	6 —	—	Kukoritza	5 —	4 — 52	4 — 48
Rozs	5 — 50	—	5 — 20	Köleskása	—	—	—
Árpa	—	5 —	—	Köles	—	—	—

12. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Böjtelohó' 7dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban közelébb csupán kerületi ülések tartatnak az úriszékekről küldött főtáblai viszonüzenet tárgyában.

Kolozsvár. Január 22, 23, 24, 26 és 27d. napjain tartatott országos ülésekben az országgyűlése rendes tagjai lajstroma készítése vala a' napi renden; hosszas vitatások után a' Jan. 27dikén tartott országos ülésben a' RR. abban egyeztekmeg, hogy mostan az országgyülési tagok lajstroma készítésébe 's bírálásába ne ereszkedjenek, hanem azt hagyják fen máskorra, mikor egy illy törvényes lajstrom készítését szükségesnek fogják látni. Arra nézve hogy a' sarkalatos 's diplomaticai hívatalok választása alkalmával kik bírjanak szózatolási jussal, szózatok többségével azt határozták, hogy mindazok szózatolhatnak, kik megbízó (credentionalis) vagy meghívó (regalis) leveleiknél fogva ezen országgyűlésének tagjai, e' szerént szózatolni fognak a' törvényhatóságok képviselői, 's a' királyi hívatalosok egyéb hívatalaikra való tekintet nélkül. Ezen határozás ellen ns Kolozs, Doboka, Küküllő, belső és k. Szolnok, Kraszna, Zaránd vármegyék, Udvarhelyszék 's Kővárvidéke követei ellent mondásokat jelentették, 's azokat a' jegyző könyvbe iktattatni kívánták. E. H.

(Kir. kamarai híradás.)

A' nagyméltóságu magyar kir udvari Kincstár részéről köz hírré tétetik, hogy e' folyó esztendő Julius végével, 's October közepén a' Pesti angol Kisasszonyok nevelői intézetében két nem nemes származású kincstári leány-nevendék helye fog megüresülni; az illető esedezők tehát felszólíttatnak, hogy ebbéli folyamodásaikat f. e. Martius utólsó napjáig a' Budai magyar Kincstár iktatói hívatalánál múlhatatlanúl benyújtsák. Megjegyeztetik pedig, hogy: a) ezen nevelői intézetbe jutni kívánkozó nevendékek csak valóságos magyar kincstári gazdasági, bányászi, vagy posta, nem nemes származásu tisztek leányai, vagy árvái lehetnek, és 8, 10, legfeljebb 12 esztendősök, kik tudniillik még a' tanulói kort túl nem haladták, mivel a' kimívelési pálya hat egész esztendeig tart. – b) három rendbéli bizonyítványt szükséges eredetiben az esedező levélhez mellékelni, 1) keresztlevelet 2) himlő oltási, vagy arról szóló írást, hogy a' természetes himlőt szerencsésen kiállották a' nevendékek, 3) orvosi bizonyságot az ő állandó egészségekről, és kívánatos testi alkotásokról. c) Az esedező levélben még azt is szükséges megjegyezni, hogy az illető tiszteknek hány gyermekök van, 's hány esztendőt töltöttek-el a' kincstári szolgálatban?

Vindschachton a' bánya-próbálói segéd hívatal, mellyel évenként 375 forint fizetés és szabad lakás járul; Körmöczön a' k. pénzverő hívatalnál a' pénztárnoki tisztség, mellyhez évenként 1000 forint fizetés van kötve; Altgebirgen pedig a' rézkoh-sáfári hely, évenként 600 for. fizetéssel és szabad lakással, megüresűlvén; az ezen hívatalihelyeket megnyerni kívánók szokott formatartásokkal készített folyamodásikat az elsőért az alsó magyarországi főkamara grófsági hívatalhoz Selmeczre; a' másodikért a' Körmöczi pénzverő hívatalhoz; a' harmadikért a' Beszterczebányai kamarai igazgatáshoz hat hét alatt nyújtsák-be.

Ő es. k. Felsége a' Beszterczebányai kamarai igazgatásnál megüresült titoknoki tisztségre a' cs. k. udv. Kamaránál eddig conceptualis practikáns Wolf Józsefet méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

A' nagymélt. magyar kir. udv. Kamara, Gyökési erdőssé Novottny Ferenczet nevezte. — Zemlinben a' só- és harminczad-hívatalnál a' pénztárnoki, és a' harminczad-áru-vizsgálói tisztség megüresültek. — Rosenbergi só-perceptor Jelenik Mihály; Ipolysági sómázsás Petz Károly, és Bródi só-mázsamester Holujevich Antal meghóltak.

Szathmárból Boldogasszonyhó 31dikén. Kölesey Ferencz és Eötvös Mihály követe lelépvén a' követségi pályáról, helyettök e' Megye folyó hó 26dikán tartott követválasztó gyű-

léséből országgyűlési követeknek elválasztattak Darvai Darvay Ferencz fő-szolgabíró és Szántói Becsky Károly táblabíró urak.

Megyénknek NKárolyi termékeny és kies nagy vidékét nem szünt meg a' felháborodott természet mind ez ideig kisebb nagyobb mértékben és gyakor izben rázkodtatni; a' mi nem kis aggodalomba ejti a' lakosokat azon esetre, ha e' jelen téli időt száraz természetiben az esztendő több szakaszai is követéndik. A' marhadögnek is pusztító jelenségei helyenként mutatkoznak. Nem siker nélkül használtatik óvó-szer gyanánt a' szín-méz. Egy darabnak 3 kanállal és három hétben adatik be, mellynek káposzta-levélben beadása legalkalmatosabb. A' betegség kiütésekor pedig az illy marha nyakán ér vágatik, a' nagyobb marhából két itcze, a' kisebből egy itcze vér kicsapoltatik. Hol ezt végbevinni nem lehet, a' füle vágatik-meg a' marhának. Az ér-vágás után minden darab marhának torkára egy fél messzelynyi pályinka töltetik, azután jeges vizzel egész teteme meglocsoltatik. Némelly helyeken a' hunyor gyökeret porrá törve, sóval keverve a' marha torkára le töltve használtatik, de a' hunyort igen csekély mértékben lehet vegyítni. — A' himlő is sok helyeken érezteti öldöklő hatalmát, nem csak a' gyermekeket, hanem a' nagy embereket is meg lepi, sőt a' beóltattakat se kíméli gyengébb mértékben. Az idő folyvást lágy, mellyben silány őszi vetéseink gyarapodást nyernek.

A' Tudománytár 1834 IVdik kötetében a' magyar tudós Társaság pénzgyűjteménye 's könyvtára gyarapodásáról ezek közöltetnek: Nemzeti akademiánk nem csak fényes könyvtárát köszöni a' mélt. gr. Teleki ház nagylelküségének; hanem már most egy museum kezdetét is ugyanazon főnemes ház' egyik tagjának kezeiből volt szerencsés venni. T. i. m. gr. Teleki József úr, a' t. társaság elnöke, Szirákon, folyó évi November 1jén költ adománylevele szerint, elhunyt jeles tudósunk, gyűjtőnk 's akademiabeli társunk Kresznerics Ferencznek általa megvásárlott ásvány-, pénzgyűjteményét 's egy pár más régiségeit, az ezekhez tartozó, három kötetből álló 's maga az elhunyt gyűjtőtől szerzett tudományos leírással 's egyéb igen fontos numismatikai munkákkal együtt a' m. t. társaságnak ajándékozta; 's hogy e' gyűjteményt ezentul is folyvást nevelni lehessen, egy ugyanaz nap költ alapító levél erejénél fogva 2000 pengő ftnyi tőkével is ellátta azon meghatározással, hogy az esztendei kamat egy hatodrésze mindenkor a' tőkéhez kapcsoltassék, hogy így ezen magpénz maga magából is folyvást növekedhessék, öt hatoda pedig a' kijelelt végre fordíttassék. — Áll pedig a' pénzgyűjtemény három osztályból; u. m. 1). Magyar és erdélyi pénzek (30 királytól, 6 fejedelemtől stb emlékp.) szám szerint 10 arany, 324 ezüst és 133 réz, 's így összesen 467 darab; mellyekről a' Kresznerics által 1808ban, latin nyelven készült 148 lapnyi munka szól. — 2) Régi római pénzek, nevezetesen 8 arany, 451 ezüst és 4,757 réz — 's így öszvesen 5,216 darab; mellyeknek 1819ben készült tudós leírása két kötetet tölt be. — 3) Különféle nemzetekéi, szám szerint 134 ezüst és 384 réz — öszvesen 585 darab. Továbbá még nem osztályozott mintegy 1000 darab, 's így öszvesen 7,268 db. — Ezekhez járul még 898 gipsznyomat; 's az említett pénztudományi munkákban 3,106 pénzdarab rézbe metszett képe. — Ekképpen a' t. társaság egy rendszeres gyűjtemény birtokába jutván — mellyért az Vd. nagy gyűlés az alapító mélt. grófnak forró köszönetet szavazott — Czech János Győr városi polgármester és rendes tag felajánlotta annak nevelésére a' maga, több mint 1000 darabból álló, régi pénzek gyűjteményét, mellyről külön teendünk e' helyen említést, midőn az általvétetni, és száma közelebbről tudatni fog. Végre Schedel Ferencz r. tag is a' maga gyűjteménykéjével kívánt kedveskedni; melly 1) Régi római pénzekből, különösen 1 arany, 3 ezüst, 219 réz; 's 2) Ujabb vegyesekből, szám szerint 1 ar. 33 ezüst és 133 réz, öszvesen 390 darabból áll. — Ezek következésiben küldöttség neveztetett-ki, melly ezen pénzgyűjtemény mikép felállíttatása, kezelése, gyarapítása 's használása iránt javaslatot készítene; 's ennek nyomán a' társaság December 15d. tartott kis ülésében tervet dolgozott-ki, melly az 1835 esztendő alatt Pozsonyban tartandó igazgató gyűlés elébe fog terjesztetni, hogy ezen museum a' tudomány-szerető község hasznára minélelébb felállhasson. — Tetemes bővülést nyert a' m. t. társaság könyvtára ujabban ismét m. gr. Teleki József elnök úr által, ki elhúnyt Kresznerics Ferencz pénzgyűjteményén kívül annak minden könyveit, kéziratait és földképeit is megvevén, ezen becses gyűjtemén-

nyel az akademiai könyvtárt nevelte. Áll az összesen 1060 kötetből, a' nyelv-, történettudomány, classica literatura, philosophia és mathematikai tudományok külön ágaiból; 's van közte mintegy kétszáz incunabulum, és 76 kötet kézirat; azon kívül kötött és kötetlen földképek jócska számmal. — Marko Károly, nem csak születéssel de szívvel, lélekkel és nyelvvel is magyar hazafi társunk, ki leginkább mint tájfestő a' bécsi műértőket csodálkozásra ragadta ecsete tündér bájaival, jelenleg Romában mulat, 's ott munkássaga már is több évre el van, nála tett rendelésekkel fogva.

A' kolozsvári Casino Jan. 25kén 26kán és 27kén tartott szokott félévi közgyűlésében nevezetesebb tárgyak voltak: a' Casino illető szabályok újra dolgoztatva megállittattak, és kinyomtatások 's elküldések a' részvényeseknek meghatároztatott. — A' számadások megvizsgáltattak, mellyek szerént a' Casino pénzbéli egész vagyonja 5217 for. 35 xr. ezüst pénzben, mi a' lefolyt két évi költségeken feljül tisztán megmaradott. — Részvényeseinek száma 283.

Kolozsvár Januarius 29ikén. Ma dél előtt 11 órakor a' királyi lyceumbeli tanitói Karok gyűlésében erdélyi püspök, az iskolák és nevelő intézetek királyi főigazgatója tusnádi Kovács Miklós úr ő excja tisztelendő Szolcsányi Salesius Ferencz ájtatos iskolabeli szerzetesnek, a' kolozsvári királyi nemzeti iskolák helybeli igazgatójának ő császári királyi Felségétől több mint negyven esztendei tanitása jutalmául kegyelmesen adatott pántlikáról függő (24 cs. aranyakat nyomó) nagy arany medálliát innepi szertartással feladni, 's az után a' tanitói Karokat megvendégelni méltóztatott.

Egerbegy Jan. 27kén: Főherczeg Ferdinánd ő kir. Fennsége méltóztatott a' nemes székely huszár ezered 2dik májorlső escadronjabeli nagyobb részén nemes Aranyasszékben lakó gabonaszűkében lévő katonáknak 4 ezer cov. ftokat ajándékozni, olly bölcs és czélarányos intézéssel, hogy egy a' tisztelt osztályból már ki is rendelt tiszt urakból álló biztosság vásárolja és ossza-ki a' gabonát lelki ismeretesen a' szegény katonák közt — mellyritka kegyesség és jótéteményért a' hálódotos és hív katonaság szivéből ezer annyi áldást ömledez ő kir. Fennségére, mint a' mennyi gabona szem köztök kiosztandó.

Zágrábban Január 29dikén elhunyt Főtiszt. Lucich Ferencz apát és kanonok úr, a' Pápai arany kereszt rend vitéze életének 76dik esztendejében.

Bécs. A' mult 1834ben Triest kikötőjébe 944 hajó érkezett; köztök 462 ausztriai, 12 franczia, 135 görög, 121 ángol, 17 jóniai, 30 nápoli, 46 éjszakamerikai, 44 római, 31 szárdiniai, 31 spanyol 'sa't. Kiindult pedig a' nevezett kikötőből 925 hajó.

NAGYBRITANNIA.

Lord Granville, volt angol követ a' franczia udvarnál Január 19dikén Angliába érkezett 's 20dikban Peel urat meglátogatá. — Haddington gróf, Irland új vicekirálya a' Dublini lordmayor, községi tanács és polgári tisztviselők hálálkodó felírásukra adott válaszában kijelenté, hogy a' kormánynak erős 's változatlan határozata a' fenálló egyházi és polgári intézvényeket, mint az angol constitutio éltető részeit továbbra is fentartani 's erősbíteni. Az ország mostani helyhezetéhez legillőbb reformokat maga a' kormány kívánja, valamint minden valódi sérelmek eltávoztatását is; e' részben számol a' fenálló rend igaz barátainak gyámolítására. „Várakozástok, mondá a' vicekirály, a' törvények szoros alkalmazása iránt, nem fog megcsalatni. Igazságnak kell gyakoroltatnia, kedvezés és részrehajlás nélkül, 's nem tekintve a' vallásos szokásokat vagy politikai pártokat; mert én nem úgy jöttem hozzátok, mint egy győzedelmes fél képviselője, hanem hogy egyenességgel és részrehajlás nélkül vezessem egy nagy ország ügyeit a' bajos környülményekben" 'sa't.

A' Morning Herald csudálkozik rajta, hogy a' whigek Stanley lord elválasztatását, mint felekezetök győzedelmét tekintik, holott ő urasága, bár whignek nevezi magát, sem radicalis sem destructiv whig; mert kinyilatkoztatá, hogy sir R. Peel manifestuma whig-okfőkkel teljes íromány, és hogy a' mostani ministerium lebuktatására czélozó szövetkezésben részt nem veszen, hanem jó rendszabásait gyámolítani fogja.

A' Canterburyi érsek, londoni püspök és több fő papok Január 19dikén egész nap Peel urral dolgoztak Downingstreetben. Közelébb gyakran tartottak beszélgetéseket e' főpapok az első ministerrel, 's köz hiedelem szerént az egyház-reform felől, mellyet mindjárt az ülés elején szándékozik a' ministerium előterjeszteni.

Leuchtenberg herczeg Falmouthban Január 21dikén ült „Monarch" gőzhajóra, melly őt Lis-

)(

sabonba viendi. E' gőzhajó a' legszebbek közé tartozik; hosszasága 206, szélessége 54 láb, gőzmíve 200 ló erejű. Pompásan ékesített tereme 33 lábnyi hosszu és 28 lábnyi széles, padozatja drága kék és fejér persa szőnyeggel borítatik 's estve két pompás függő-lámpa világítja a' derék szálát. A' herczeg hálószobája gazdag selyem kárpittal választatik-el a' teremtől; nyugvó-ágya pedig ezüstel kivarott bársonnyal van bevonva.

Januarius 23dikán 622 követválasztás volt tudva Londonban; e' számból 380 reform-követ, 242 pedig tory. — Hume a' többek közt így szólott Middlesex választóihoz: „az alsó házba azon elhatározással akarok lépni, hogy gyámolítsam a' rendszabásokat, mellyek a' reformbill tökélletesítésére szükségesek.“ A' sokaság közül egy valaki így kiált hozzá: „Ah! az úr szava csak egy szó.“ Hume: „Igenis, de gondoljátok-meg, hogy Roma egy lúd gágogása által mentetettmeg, 's ez egyetlenegy őr megszabadítá a' világ hódítóját, és lássátok, e' halhatatlan madár vagyok én! Nekem 's gágogásomnak kell köszönetek, Anglia férfiai! megszabadúlástokat az ostromló toriektól.“, — Dublinban O'Connel és Ruthven, de most az egyszer kevés többséggel; a' dublini grófságban O'Connel veje Fitz-Simon, és Evans (anti-unionista) választattak parlamenti követeknek. — A' parlamenti épületek csak hamar készen lesznek, úgy hogy az űlések megnyitását e' részben semmise gátolja. Január 22d. Cumberland herczeg ő kir. Magossága, sir Ch. Sutton, lord Granville Somerset és másoktól kísértetve meglátogatá az űlések készülőben lévő helyét. — Az oppositioi hírlapok nagyon sürgetik, hogy Manners-Sutton úr a' következő űlések alkalmával alsó házi szónokká ne választassék.

Az Examiner, (angol radicalis hírlap) ekép veti-öszve a' mostani, és kilépett ministerium penzióit 's sinecurait: Wellington herczeg húz az országtól a' mondott czímek alatt 33,104 font sterlinget (397,284 pengő forintot); Roszlyn lord 7014 ft. sterlinget; Ellenborough lord 9625; Goulburn 2000; sir George Murray 1,209; sir Henry Hardinge 1,400 Herries 1350; Planta 1,500; sir George Cockburn 1630; sir W. Rae 660; Roden lord 2,700; öszvesen tehát 62,192 font sterlinget. — Az előbbi ministerium tagjai közül kap Auckland lord 700; Wellesley marquis 5,387, öszvesen 6087 font sterlinget. És így 56,105 font sterlingel kaptak kevesebbet az előbbi ministeriumnak mint a' mostaninak tagjai.

Január 16dikán sir Robert Peel, Tamworthban beszédet tartott választóihoz. A' beszéd egy óráig nyúla. Szokott ügyességével futottakeresztül az első minister, beszédében, a' politikai versengés minden fő pontjait. Meggyőződését nyilatkoztatá a' felől, hogy ő képes leénd az ország kormányát az alsó házzal, conservativelvek, és azon constitutiós reformok lelke szerént vezetni, mellyek eránt minden okos és jó gondolkozásu férfiak megegyeznek. Kevés fontosságunak látszik előtte némelly választási lajstromoknak, az oppositiói hírlapok által diadalomként lett közlése, 's felhozá a' három szabó példáját, kik egyszer Tooleystreet egy korcsmájában öszveűlvén, felírást készítettek a' thrónushoz, e' szavakkal kezdvén azt: „Mi, Anglia népe.“ Felvilágosítá, mi csekély különbség van a' constitutiós whigek és az úgy nevezett toriek közt; valamint azon sötét törvényt is, melly minden constitutiós reformerek és azon újabbak közt áll, kik az ország egész alkotmányát tövestül akarják felforgatni. Megemlíté, hogy az utóbbi ministerium hálával köteles ellenkezői eránt a' gyámolításért, mellyet tőlök minden alkalommal nyertek, midőn fentartó (conservativ) rendszabásokat kellett a' vad és phantasta ideologusok ellen kivinni. Hasonló gyámolítást vár a' jelen ministerium minden egyenes lelkü férfiaktól, kik egy igazságos és hatalmas kormány hasznos vóltát megesmerik, és a' különbséget, melly közte és a' gyenge, ingadozó hatalom között van, kivált mivel ez utóbbi soha nyugvó pontra nem vezet, becsűlni tudják. — A' Courier különösnek tartja, hogy az első minister tudósítóról, ki e' beszédet, mint fontos nyilatkozást, leírta volna, nem gondoskodott, és hogy a' publicumnak csupán az itt közlött rövid kivonattal kell jóllaknia. E' hírlap azt állítja, hogy sir Robert Peel, alkalmasint nem olly biztos a' jövendő felől, mint beszédének e' kivonatából tetszik.

A' Standard írja, hogy lord Heytesbury Keletindia főkormányzójává nevezetett; Lord Fitzroy-Somerset pedig fontos küldetéssel Mad-

ridba fog utazni. — A' Times előadása szerént Irlandban ekkoráig 36 conservativ- és 47 oppositiói követ választatott-el; a' még hátra lévő 20 választás közűl a' Times 4et számlál a' ministerium részére. — Skocziában általán fogva az oppositionak kedvezőleg ütöttek-ki a' választások. — A' Courier és Globe a' ministerium ellen bizonyos alsóházi többséget 150 szóra számolják.

(Morning-Chronicle) A' Londonban tartózkodó lengyel tisztek küldöttsége tisztelkedését tevé Leuchtenberg herczegnek, 's szolgálatát ajánlá Mária királynénak: A' herczeg így felelt: „Én csak jobbágya vagyok Portugalnak, de minden űldözött menedék helyet fog találni fogadothazámban. — A' Yorki Courant „fontos újság" czím alatt írja, hogy a' király a' választások következésin megütődve, Grey grófot felszólította, vennéáltal ismét a' kormány vezetését; mire a' lord felelé, hogy új kabinet alkotására feltételetlen meghatalmazást kíván. Nem kételkedhetni, hogy egy második királyi üzenet ezt a' grófnak megadándja. — A' londoni ujságlevelek semmibe se veszik a' tartományi hírlapnak ez előadását.

London, Jan. 23kán. A' választások csaknem egészen elvégződtek, és sokkal jobban ütöttek-ki a' conservativek' részére, mintsem előre gondolni lehete; mivel a' közelébbi alsóházban nem vala számuk olly nagy, mint azoké, kik most a' ministerium mellett nyilatkoztak. Azonban felette hibáznék valaki, ha ebből az ekkorig olly tüzesen kívánt reform iránti meghidegűlést következtetné; sőt inkább minden, ki a' ministerium mellett nyilatkoztatá magát, csak azáltal nyerte-meg elválasztatását, hogy a' reform' kivívását nyilván 's világosan ígérnie kellett. A' többség most is valamint ezelőtt, a' whig és radical párt' részén van, úgy hogy ezek egyesűlve a' ministeri részt könnyen leszavazhatják. Bármilly kedvök ellen tennék is ezt sok whigek, mindazáltal nem lehetne máskép cselekedniek azon esetben, ha a' toryk a' reformot meg akarnák tagadni, vagy legalább nem kielégítőleg végrehajtani. Úgy is látszik, hogy a' kormány ezt nagyon tudja; mivel a' mint hírlelik egész erejéből azon iparkodik, hogy a' mindenfelé bécsúszott hibákat kitapogassa, 's a' mennyire lehet, orvosolja. Leginkább mozgásba hozá e' végett az egyház fejeit, 's ha a' Times e'feletti nézeteit megtörténendőknek, nem pedig csak ollyanoknak lehet tartani, mellyeknek meg kellene történniek: úgy az egyházi reform, legalább Angliában meg fog felelni a' világosság baráti várakozásinak. A' mi ezen reformokat leginkább hátráltatá, az az előkelő nemzetségek haszonkeresése, mellynek a' régi intézetek hibái kedveztek, de ha azok meg fognak arról győződni, hogy a' hosszasabb ellentállás mindent koczkára tesz, lehet várni szükségtől parancsolt megegyezéseket. Nehezebb leend a' dolog az irlandi egyházzal, 's csaknem olly nehéz lesz a' városi tisztviselőségeket ollyan reformokra indítani, mellyekkel a' polgárok megfognak elégedni; mivel e' részben példát mutat nékiek Scotia, mennyit vesztenek, ha a' választási just ugyanazon lábra állítanák, mint az ottani parlamenti képviselőkét. Ugyanis Scotiában csaknem minden corporatiók a' haladás mellett vannak, holott Angliában azok kevés kivétellel még conservativek, a' minek a' választásokra nagy befolyása volt. Midőn a' toriek magokat folyvást conservativeknek, fentartóknak, ellenkezőiket pedig destructiveknek, lerontóknak nevezik, talán a' statusrendszeren olly változásokat fognak tenni, mellyekhez a' whigek nyulni soha nem merészlettek volna. A' catholikusok emancipatiójának példája ismételtetni fog. O'Connel Dublinból ismét elválasztatott, jóllehet sokkal csekélyebb többséggel, mint két esztendővel ezelőtt. Részszerént onnan lehet ezt kimagyarázni, hogy akkor mellette, most ellene volt a' kormány. Igaz, hogy a' nagy hevesség, mellyet ő 's az övéi ez alkalommal nyilvánítottak, tőle sok követőket, 's köztök az öreg Latouche pénzváltót is, eliszonyítottak.

FRANCZIAORSZÁG.

A' pairkamara Jan. 19diki ülésében Broglie úr a' pairtörvényszéki palota építésére kért 360 ezer franc hitelt illető törvényjavallat elfogadását ajánlá. Dubouchage úr úgy vélekedék, hogy a' pairtörvényszék az előtte folyó pernek első részét, t. i. a' vádlottaknak perbe fogatását, nem sokára elvégzi; a' kamara ekkor látja majd, leszen-e helye a' 360 ezer franc hitelnek, 's csak ekkor lehet e' szélesen terjedő dolognak kifejléséről határozott ideát formálni. 'sa't.

Francziaországban a' mult esztendei rendes adó 578 millio 463 ezer francra megyen; e' sze-

rént a' mostani jövedelem több az 1832dik esztendeinél 19 mil. 608 ezer francal, az 1833dikinál pedig 4 mil. 514 ezer francal. A' mult esztendő utolsó negyedében legtöbb jött-be, t. i. 157½ mil. lio. A' bevétel e' szaporodása annyival inkább szembetünő, mivel a' lotteria, melly 1832ben 11 mil. 109 ezer, 1833ben pedig 10 mil. 140 ezer franc jövedelmet adott, tavaly már csak 5 mil. 583 ezer francot hozott-be.

Algierban a' rég megszünt ellenségeskedések újra elkezdődtek a' Hadschut nemzetséggel, melly Marey ezredesnek bizonyos lopott marhák nyomozását birtokában megengedni nem akarta. Jan. 8dika éjjelén Rapatel general vezérlése alatt egy osztály lovasság, gyalogság és pattantyússág 4 ágyúval indúlt-ki az említett törzsök ellen, 's három napig szünetlen csatázott vele. Ez alatt az ingenieur tisztek felmérték azon helyeket, mellyekre túl a' síkságon gyarmatokat szándékoznak telepíteni. A' beduinokat megfenyítvén 's 300 levágván közűlök, visszatért Algierba a' seregcsapat, melly csak igen keveset vesztett.

A' pairkamara Januárius 22diki ülésében az aprilisi zendűlők ellen folyó perre nézve kívánt 360 ezer francot 98 szóval 43 ellen megadta. — A' Quotidienne szerént Január 24dikén Peyronnet úr fiának háza felkerestetvén, semmi nem találtatott nála, mi ellene további keresetre okúl szolgált vólna. — Több lengyelek parancsolatot kaptak Parisnak tüsténti elhagyására; kettő közűlök befogatott. — A' National Január 22dikén a' postán és hivatalában a' 25 mil. érdeklő egyezés felett írt czikkelye miatt lefoglaltatott. — A' lyoni kereskedők egy felírásban a' kereskedő kamarának előterjesztik a' veszedelmeket, mellyek Lyon kereskedésére hárulnának, ha minél elébb, 's békés úton nem igazítatnék-el az amerikai kérdés. — Czartoryski herczeg Parisban élet halál közt fekszik beteg-ágyában. — A' tuileriák könyvtárában nem rég XVIII Lajosnak valamelly igen érdeklő kézíratára találtak.

Paris Január 24dikén. A' kérdések öszve bonyolodnak 's a' ministeriumot veszedelem fenyegeti. Most már az is hihető, hogy az amerikai adósságot ismét félreveti a' kamara. Mortier marsal erővel visszalépni akar; 's itt a' ministerium feloszlásának igaz oka. A' király sürgetve kéri az öreg marsalt, hogy legalább az ülések bezárásokig maradjon; de familiája más részről szorgosan nógatja azon magos tisztség elhagyására, mellyben ő olly igen nevetséges szerepet játszik. Mortier marsal tehát tüsténti, két három nap alatt akar kilépni. Ki nyeréndi a' ministeri elnökséget, bizonytalan. A' király Soult marsalt szeretné visszahívni; de míg a' köz költség (budget) szavazva nincsen, ezt tennie bajos; minthogy a' kamara Soult marsalban a' takarékosságnak elszánt ellenségét tekinti; hihetőleg interim fog az első minister kilépése után következni. — Ha a' követház az orosz-lengyel követelést visszavetné, a' mi hihető; ez által az amerikai adósságot illető törvényjavallat is veszedelemben forogna. Elsőben e' kérdést a' ministerium úgy tekinté, mint a' maga lételének feltételét, most már túl azon is élni akar. — Hyde de Neuville töredék íratait az amerikai adósságról olvastam; de bennek semmi nevezetes, és a' mi már régen tudva nem lett volna, nem találtatik. Hyde de Neuville becsületes ember, de csekély jelentésű politikus. — Fitz-James herczeg, legitimista követ, letette kamarai eskűvését.

HOLLANDIA.

Oraniai herczeg ő kir. Magossága meghűtésből veszedelmes nyavalyába esett. Egészségi állapotja felől a' közeléhbi bulletinek ekép szólnak: Csötörtökön Január 22dikén esteli 7 órakor. E' nap nyugodt volt. A' betegség jelenségei közé semmi kedvetlen változások nem léptek." — „Pénteken, reggeli 8 órakor. Ő kir. Magossága a' herczeg ámbár igen gyenge, még is egy kevéssé jobban van; az éj nehány óráiban csendesen aludott."

NÉMETORSZÁG.

Azon görögök közt, kik Münchenben tartózkodnak, van egy éltes tudós is Theocharopulos, Patrasból; ki a' mult esztendőben technologiai szótárt adott-ki tulajdon költségén, franczia, ángol, ó és új görög nyelven. Kifogyván ez által pénzéből, bajor király ő Felségéhez folyamodott; kinek nagylelkű bőkezűségét szerencsés vala tapasztalni. Az ősz tudós most már az általa kiadott hasznos munkának több példányait, a' szegény tanulók közt leendő kiosztás végett, Athenébe szándékozik küldeni.

Baseli professor de Wette úr, ki Hamburgba fő-papnak hívatott, Baseli számos barát-

tainak kérésökre nem fogadta-el a' meghívást 's Baselben marad.

AMERIKA.

Azon tudósításból, mellyet a' tengeri status-titoknok terjesztett a' congressus elébe, kitetszik, hogy az egyesült statusok tengeri ereje: 12 linea hajó, 13 fregat, 14 corvet, 6 goelette. Ezeken kívül bőven van materiale 5 lineahajó, 11 fregát, 7 corvet és 2 goelette építésére. — Ujjorki hírlapok szerént a' hadi flotta parancsolatot kapott a' készen állásra, hogy ha legkésőbben, egy hónap mulva (December 25dikétől) kiindulhasson.

OLASZORSZÁG.

Nápol, Jan. 15dikén. A' franczia kormánynak egy gőzhajója, melly Toulonból példátlan sebességgel, u. m. 42 óra alatt ért ide, meghozá tegnap Sebastiani generálnak Talleyrand herczeg helyére londoni követté lett neveztetését. Lajos Filep saját kezével 's igen hízelkedő kifejezésekkel írott levele arra bírá a' generált, (ki az előbbi ajánlatot gyönge egészsége miatt el nem fogadta), hogy fejedelme kívánságának élte feláldozásával is engedelmeskedjék, 's ugyanazon gőzhajón fog mindjárt hólnap elutazni Toulon felé. A' követségi ügyeket ez alatt Béarn gróf első titoknok fogja vinni.

Siciliának Marsala nevü városában 's vidékén illy különös természettünemény mutatkozott Dec. 16dika éjjelén: Nappal a' levegő kör csendes, az ég derült volt; sőt éjjel is nyúgodt fényben ragyogtak a' hóld 's csillagok a' felhőtlen egen, a' lakosok pedig édes álomba merültek. Nyólcz óra körül (az olasz órák szerint) egy ekkor történt hóldfogyatkozás következésében, északfelé a' láthatáron valami fekete folt támadt, melly hirtelen elterjedt 's iszonyu zivatarrá vált. A' zúgó szél, menydörgés, essö, jég, 's a' szakadatlan villámok felriaszták a' csendesen alvókat. Az épületek rengtek a' kemény szél miatt, a' zápor jéggel vegyesen szakadt, 's a' fedeleket, tornyokat, ablakokat romlással fenyegette. A' lakosok egy egész óráig vóltak iszonyu rémülésben; ez idő alatt háromszor csilapodott-le a' vihar, 's annyiszor támadt-fel ismét. Csak viradatkor látszék a' nagy veszély, melly a' várost éjjel fenyegette; az utczák és házfedelek nem csupán jéggel, hanem számtalan dió nagyságu, gömbölyeg, sárga és rendkívül kemény aerolithekkel (levegői kövekkel) valának elboritva. A' rémítően zúgó tenger minden hajót süllyedéssel fenyegetett. Mezőn az élőfák kidöntettek; temérdek döglött madarak találtattak a' földön, sőt még a' szabadban volt barmok közül is sok agyon veretett. Következő nap igen megváltozott a' levegő mérséklete; szerfelett hideg lőn nemcsak itt, hanem Palermóban is. Dec. 28dikán a' hévmérő zerusnál egy fokkal szállott alább, 's az utczákat jég borítá.

SPANYOLORSZÁG.

Eraso carlista vezér, mint mondják 12 batalionnal, 600 lovassággal és 6 ágyúval, Castiliába ütött, hogy ott Merino 's Cuevillas bandáival egyesülhessen. Út közben Jan. 5kén Medina de Pomar mellett a' királyné granadai ezredére bukkant, 's azt tökéletesen semmivé tette, úgy hogy Campoverde ezredes csak 18 lovassal menekedhetett-meg; 160 elfogott, 's közülök 4 kapitányt és 1 hadnagyot agyon lövetett. — Madridban a' Quotidienne szerint zendülés támadt; Llauderre hadi dictatorság ruháztatott, 's a' királynét a' Baleari szigetekre szándékoztak küldeni; az említett hírlap azonban nem kezeskedik e' hírekért. — Mina állapotja már jobbra fordult egy ízben, de Január. 13diki tudósítások szerint ismét visszaesett bajába, 's betegsége igen veszedelmessé lőn. — Zumalacarreguy egész haderejével Vittoriától három mértföldnyire áll, 's vele szemközt Caratala, Espartero és Latre generálok. — A' ministerium látván, hogy a' fellázadt tartományokat le nem csendesítheti, 's azt is vévén észre, hogy azok nem annyira D. Carlos, mint kiváltságaik mellett harczolnak, elhatározá, hogy azon kiváltságokat elesmeri 's biztosítja; ezen egyezés sérthetetlenségéért Francziaország kezességet vállal, de Wellington herczeg nem akar belé avatkozni.

Merino Castiliában tönkre veretett, miről a' junta bizonyos tudósítást vett. Seoane ezredes Pamplonába érkezett, 's Mina hat batalion vezérlését bízta rá. Cordova elútazott Madridba.

(Moniteur) Január 12diki végzet által Navarra és a' baski tartományok ostrom-állapotba tétettek; a' katonai tiszthatóság itt souveraini hatalommal ruháztatott-fel; Arragoniában, ó Castiliában és Cataloniában is kiterjedtebb felhatalmazást nyert az; a' polgári katonaság a' vice-

királyok parancsolati alá helyheztettek. — Január 10dikén Manso, seregeit öszvegyűjté Villarcayo vidékén. Eraso Biscayába visszatért Január 8d. Ugyanez nap Zumalacarreguy Navarrába utazott. Jan. 16dikán D. Carlos Eulateben találkozott vele. — Mina egészsége kezd javúlni.

(Quotidienne) Zumalacarreguy Vittorián túl nem jött; Eraso sem indult Burgos ellen, hanem miután Castiliában fegyvereket kerített, visszatért biscayai állásiba. A' Burgos ellen való indúlás egyébiránt csak elhalasztatott, mert e' város' birtokát igen fontosnak tartják a' carlista tisztek, 's ehez képest teszik készületeiket.

(Allg. Zeitung.) Madrid Január. 15d. A' ministerium nem fog változni, bár benne az egyenetlenkedés tüze csak csilapodott, de tökéletesen ki nem aludt. Két ellenkező fél van a' ministeri tanácsban; egyik a' mérsékleté, Martinez de la Rosa, másik a' heveskedőé Llauder general vezetése alatt. Ez utóbbi a' mérsékleti és constitutiós rendszer helyébe erőszakot, hatalmat kívánna tenni; de hihető, hogy a' kevély cataloni-fi kardja nem győzend. Már is lealázó csapást szenvedett ő a' ministeri tanácsban, midőn Mina helyett más vezért kívána neveztetni, kinek hadi dicsőségét e' minister szerfelett irígyli. Erős ellenállásra talált tiszttársaiban; ekkor Mina egészségtelen voltát hozá-fel okúl, de így sem boldogult. Mert a' kormány érett megfontolás után elhatározá, hogy ha Mina ismét ágyát őrizni lenne kéntelen, az éjszaki sereghez nem más vezér küldessék, hanem társ-vezér adassék Mina mellé; Canterac generált emlegetik e' fontos helyre, mások szerént Quesada generált váltaná ő fel Castiliában. — Közelébb a' ministeri tanácsban szó vólt a' franczia beavatkozásról, de az e' pillanatban lehetetlennek nyilatkoztatott. Villiers angol követnek visszahívatásáról többé szó sincs, ő továbbra is folytatja diplomátai munkáit. Mind ezen fontos tanácskozásoknak közepette is víg mulatságokkal telnek napjaink e' fővárosban. A' regens-királyné szerencsésíti jelenlétével a' fényes álorczás-bálokat és játékszíneket. D. Francisco de Paula infans még sincs a' királyné kegyében, 's vele sehol-sem jelenik-meg. — A' procurador-kamara nem sokára el fog oszlatni. — A' kir. granátos őr-ezred éppen most vett parancsolatot, hogy a' legelső szóra, indulni készen tartsa magát.

Madrid Január 17d. Tegnap olly hír terjedt-el itt, melly a' fővárost nem csekély rémülésbe ejté. Azt beszélték t. i. hogy Zumalacarreguy az Ebron által Castiliába nyomult, 's Merino és Villalobos csapatjaikkal egyesülve Burgostól 3 mfdnyire állott; a' hová Manso generál csekély számu seregével huzta-vissza magát. — Az ángol Courier említ egy levelet, mellyet Mina Pamplonából Január 13dikán egy londoni barátjához írt, 's mellyben azon reményét fejezi-ki, hogy rövid nap ismét általveheti seregeinek vezérlését, és egy új munkálati terv szerént fogja az ellenséget megtámadni. — A' Sentinelle des Pyrénées szerént Mina general Január 17dikén csakugyan elindult Pamplonából a' hadsereghez; más részről Zumalacarreguy bámulásra méltó munkásságot fejt-ki, 's Január 14d. délután Maesta erősség ellen indult, hol 800 christinos van. A' christinosok Lumbiert (Arragonia határán) akarják megerősíteni.

EGYVELGESHÍR.

Duchetiaux, Belgium törvényszékeiről 's fogházairól írott statistikájában említi, hogy 1830tól 1833 végéig, és így 4 egész esztendeig Belgiumban egy kivégeztetés sem történt. — Svéczia kereskedése a' mult 1834ben ekép állott: a' bevitel 13,885,641, — a' kivitel pedig 16,902,979 banko forintra rugott. — Schweizban a' politikai hírlapok száma 50; de csak kettő jelen-meg kétszernél többször egy héten. — Athenében közelébb német-görög újságlevél fog megjelenni. — Hellen oskolák, gymnasiumok és universitas alkotásában a' Németországi oskolai rendszer vétetik mustrául.

A' megholt portugáli infansné Mária által D. Miguelnek hagyott gyöngyök, mellyek 360 contos reis becsüek, a' királyné, császárné és a' még élő két infansné közt osztattak-el. — Bécs-ujhely (Wiener-Neustadt) elégését tüzes tapló okozá, mellyet bizonyos pípázó kocsis azon csűrben ejtett-el, hol legelőször ütött-ki a' tűz. — A' marhadög Lengyelországból Morvába is elhatott 's az olmüczi kerületben kevés idő alatt 25 ezer darabot seprett-el.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Február 7-kén 1835.

Kivonat az 1835-diki Januariusi időjárást illető észrevételekből. (Budai csillagvizsgálói intézet)

Állása	a' légsulymérőnek par. mért. a'fagypontra húzva		a' hévmérőnek (Reaumur szerént)	
legmagosabb	28 h. 1 v. ,251	(6-dikán)	+ 6 gr. ,8	(12-dikén)
közép	27 — 7 — ,0751		+ 0 — ,0011	
legalsóbb	26 — 10 — ,405	(20-dikán)	+ 6 — ,9	(8-dikán)

Legnagyobb különbség a' levegőnyomásban : 1 h. 2 v. ,846; a' mérsékletben: 13 gr. ,7.

A' levegősulymérőnek általánosan magos állása; középszerü mérséklet, melly csak alig haladta felül az olvadó jégét; mind a' levegőnyomásban mind a' mérsékletben tapasztaltatott szembetünő 's gyakran hirtelen történt változás valának főbélyegei folyó esztendőnk' első hónapjának. Méltó helyet foglal ezen hónap időjárási tekintetben a' mult esztendő' hónapjai közt, 's darab idő óta az időjárásbéli rendkivüliség olly gyakori 's állandó, hogy alig lehet megkülönböztetni, vagy meghatározni: mellyik a' rendes időjárás, mellyik a' kivétel. Tekintsük-meg csak a' levegő hévmérő legmagosabb 's legalsóbb állása közti különbséget, 's vegyük gondolóra, milly kevés idő alatt változott az: a' fentebbi állítást igaznak fogjuk találni. — A' levegőnyomásban 14v. ,846 különbség 14 nap alatt, 's még inkább a' mérsékletnek 13, 7 foknyi változása 4 nap alatt rendkivüli dolog, 's ezen hónap más jeleneteivel együtt tekintetvén azt bizonyítja, hogy a' mult hónap a' mi éghajlatunk alatt sem igazi téli, sem igazi őszi hónapnak nem mondódhatik. — E' jelenetek valának: *cső 4 nap* (igen csekély); *hó egy nap; egészen derült nap egy sem, egészen borult hat; köd tizszer; egy szélvész sem, valamint szélszünet sem; uralkodó szél az éjszaknyúgoti* (30-szor); *éjszaki fútt 19-szer, déli ugyanannyiszor, délnyúgoti 8-szor, keleti 6-szor éjszakkeleti 5-ször, délkeleti 3-szor, nyúgoti 2-szer.* Rendkivüli tünemények nem tapasztaltattak.

Albert Ferenz.

Valódi cseh komló különféle minéműségü a' legillendőbb áron találtatik **Kunewalder testvérek** nagykereskedésében Pesten az országuton 530. sz. a. (1)

Lottériasors bátorságosítás.

A' ki tőlünk a' f. e. Februárius 21-kén kihúzandó **Gumpendorfi ház** lotteriájára, mellyért 24,000 darab arany fog fizettetni, egy sorsot veénd 5 f. p.p. mellé irásbeli nyugtatványt kap arról, hogy ha azon sorsra semmi nyereség nem jutand, nékie a' hasonlólag szép nyeréseket igérő **Meidlingi Therézia fördő'** lotteriájára, mellyért 100,000 váltó forintok ajánltatnak egy sors fog ingyen adattatni.

Kunewalder testvérek,
Pesten az országúton 530. szám alatt. (1)

(1) Hirdetés. A' nagy méltóságú királyi magyar udvari Kintstár rendeléséből ezennel köz hirré tétetik: hogy jövő Februarius 11-dikén néhai fehérvári megyés püspök Horváth János hagyományához tartozó négy pej rövid farku 16 markos lovak, két tehén, és egyéb 23 darab egy, két, három, és negyedfű szarvas marhák a' fehérvári püspöki residentia udvarában tartandó árverés útján a' többet igérőknek kész pénz fizetés mellet elfognak adatni. Költ Budán Febr. 1-sőjén 1835. (2)

Első kihúzandó Lotteria

1835-diki Februarius 21-dikén mulhatatlanúl megtörténend a' 70-dik számalatti, Gumpendorf külső városban fekvő bécsi háznak kihúzása kertjével és a' hozzátartozó épületekkel együtt mellyért a' visszaváltsági summa tészen

24,000 darab tellyes mértékü cs. k. aranyat, vagyis 270,000 for. váltó czédulában.

Ezen nevezetes Lotteriában nyer

26,121 nyertes 620,000 forintot váltó czédulában

ugyanis:

40,000 darab cs. k. aranyat, és 170,000 forintot váltó czédulában, mellyek következendő summákra osztatnak-fel:

24,000 arany, vagyis 270,000, 30,000, 15,000, 10,000, 5000, 1000, stb. forint. 1000, 200, 150, 100 stb. arany.

A' főnyertes nyer, ha az a' legelőször húzott számra esik 300,000 forintot váltó czédulában. Ezen Lotteriának különösen becses szabad sorsai csak készpénzt és nem sorsokat nyernek, és az egy arany vagy 3 for. p. p. bizonyos nyereségen kivül

kapnak még 1000, 200, 150, 100, 50, 10, 5 és legalább 2 aranyat, és a' fő húzásra is együtt játszanak.

Egy sorsnak ára 5 forint pengő p.

és minden 5 sorsra egy szabad sors adatik, mind addig, még ezek elnem fogynak.

Bécsben Sept. 15-kén 1834.

D. Zinner és társa.

Sorsokat lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIK nagy kereskedésében a' gyüjtő urakra nézve különös kedvezéssel; úgy LIEDEMANN F. B. 's társa *„szép Magyarnéhoz“* czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő szabad sors is adatik.

Ugyanezen 70dik számu bécsi ház lotteriájából biztosított sorsok találtatnak Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL. Egy sors ára 5 ft. p.p. E' biztosított sorsok B. T. N. betükkel vannak bélyegezve, 's a' ki egyet megveszen belőlök, azon még soha nem történt haszonban fog részesülni, hogyha vásárlott sorsa az 1835. Febr. 21diki húzáskor semmit sem nyeréND, e' bélyeges sorsnak visszaadása mellett a' MAIDLINGI TERÉZIA fördő lotteriájából, — melly 1835. April. 27kén húzatik-ki, 's mellyben a' főnyereség 250,000 ft v. egy sorsot fog kapni minden fizetés nélkül.

Semmi hátralépésnek nincsen helye,

s' előbbi kihúzása megtörténend 1835-diki Aprilis 2án a' Hütteldorfi 52. és 53. szám alatti pompás házaknak és

a' szép Neudensteini uradalomnak Illyriában,

melly lotteriával arany- és ezüst nyerések és jutalom sors-húzás van öszveköttetve.

)(0)(

Ezen sok hasznot igérő lottériánál nyer
22,005 nyerő **550,000** forintott váltó czédulában.
A' főnyertes szerencsés esetben nyerhet **300,000** for. váltó czédulában,
's a' nyereségek következő summákból állanak:
200,000, 100,000, 20,000, 18,000, 15,000, 10,000, 6,000, 4,500, 4,000, 3,375, 2,000, 1,125, 1,000, 500, 200, 100 'stb. for.
A' szabadsorsok is nevezetes summát nyernek úgymint **237,250** forintott váltóban,
's már magokban is nagy lotteriát tesznek.
Ezek a' bizonyos pénzbeli nyereségen kivűl még különösen 1002 jutalmat $8888\frac{8}{9}$, 1,600, 400, 300, 100, 20, 10, 4 és 2 darab aranyat nyerhetnek.

Egy sorsnak az ára $12\frac{1}{2}$ for. váltó czédulában.

Hueber Ferencz, Bécsben Lilienfelder Hof, 908. sz. a.
Sorsokat ezen lotteriához lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, 's a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN F. B. és társánál, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő ingyensors adatik, LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL az ottan vett B. T. N. betűkkel bélyegezett sorsai ugyanezen lotteriának olly móddal bátorságosítatnak, hogy ha azok az Aprilis 2-dikai húzáskor semmit nem nyernének, helyettök az Aprilis 27kén húzandó MEIDLINGI THERÉZIAFÖRDŐ' lottériájához, mellynél a' főnyereség 250,000 for. — egy sors ingyen fog adattatni.

---

(2) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendelésből köz hírré adatik, hogy T. N. Baranya vármegyében kebelezett, és a' Mindszenti fiskális uradalomhoz tartozó Sz. Mártonyi pusztában f. e. Februarius 16-án délelőtti órákban $787\frac{2}{4}$ akó 1834. eszt. termett veres bor kész pénz fizetés mellett, nyilvános árverés utján eladatni fog. Költ Budán Jan. 22n 1835.

Első kihúzandó Lotteria

1835-diki Februarius 21-kén múlhatatlanúl megtörténend a' 70-dik számalatti, Gumpendorf külső városban fekvő bécsi háznak kihúzása kertjével és a' hozzátartozó épületekkel együtt mellyért a' visszaváltsági summa tészen
24,000 darab tellyes mértékü cs. k. aranyat, vagy is 270,000 for. váltó czéd.

Ezen nevezetes Lotteriában nyer 26,121 nyertes 620,000 forintot váltó czéd. ugyanis:
40,000 darab cs. k. aranyat, és 170,000 for. v. cz., mellyek következendő summákra osztatnak-fel:
270,000, 30,000, 15,000, 11,250, 10,0000, 5000, 1000.
A' főnyertes nyer, ha az a' legelőször húzott számra esik 300,000 forintot váltó czéd. Ezen Lotteriának különösen becses szabad sorsai csak készpénzt és nem sorsokat nyernek, és az egy arany vagy 3 for. p. p. bizonyos nyereségen kivül
kapnak még 1000, 200, 150, 100, 50, 10, 5 és legalább 2 aranyat, és a' főhúzásra is együtt játszanak. — Egyedűl a' szabadsorsokat illető nyereség tészen 226,500 for. v. cz.
12,800 darab cs k. tellyesmértékü aranyakban és 82,500 for. váltó czédulában.
Ezen szép nyereséget igérő szabadsorsok az alólirt nagykereskedő háznál már elkeltek, és csak azon eladó uraknál, kik azokkal magokat eleinte elláták, 5 sors vételkor ingyen kaphatók.

Egy sorsnak ára 5 for. conv. pénzben.

Zinner D. és társa cs. k. nagykereskedő Köllnerhofgasse 739. sz. a.

Különös jutalmasan lehet e' lottériára sorsokat venni alolirtnál,
ugyanis mindennek, ki f. e. Februarius 21-kén kijátszandó
70dik szám alatti szép bécsi házra
egyes sorsot vesz, a' MEIDLINGI THEREZIAFÖRDŐ' lotteriájára, mellynél a' főnyertes 250,000 forintot nyer, 's melly Aprilis 27-kén húzatik-ki,
egy sors ingyen adatik
SZTRIBERNY JÁNOS FERENCZ nagykereskedésében Pesten a' Józsefpiaczon.

(2) Hirdetmény. Nemes szabad királyi Szeged városa némelly utczáinak kirakatására meg kivántató 2,500 kubik öl termés köveknek, ugyan az emlitett város kebelében léendő szállitása tekintetében felsőbbi kegyes rendszabások értelméhez képest folyó esztendei Martiushó 16-dik napján a' polgármesteri hivatalban reggeli 9 órakkor árverést tartatni el rendeltetvén, mellyre azon szállitást fel válalni kivánók pengői 3000 fr. bánat pénzel azon fentebb érdeklett határ napra meg hivattatván. E' tekinteben készült kötésbéli feltételek a' helybéli számvevői hivatalnál meg szemlélhetők. (3)

(3) HIRDETÉS. Egy hasznos falusi Jószág Tek. Komárom vármegyében Piszke és Lábathlan helységekből, a' Duna és Bécsi Országutja mellett fekvő, igen gyönyörü helyen épített lakó házzal, úgy találtató szükséges gazdasági épületekkel, jobbágyakkal, külömbféle dézma haszonvételekkel, duna réhnek egy rész jövedelmével, valamint négy helységből béfolyó közös jövedelmeivel, hozzá tartozandó erdeivel együtt, eladóvá tétetik; a' gazdaságot kedvellő urak, a' bővebbi tudósítást megtudhatják a' Hazai 's Külföldi Tudósítások Hivatalánál (Zöldkert utcza 498. szám). (4)

Bécsben a' pénzfolyamat közép ára Januárius 31-dikén, 1835.

5 pCentes Status kötelező Leveleké	100½	for.	Bécs városi Bankó kötelező	2½	pCentes	60¼	for.
4 pCentes — — — —	93 19/20	—	Kam. pCentes kötel.	—	2½	—	60 —
1820-diki Status Lott. 100 forint	210	—	Bank Actiáké	—	—	—	—
1821-diki Status Lott. 100 forint	138 5/6	—	Cs. arany pCt. agio	—		—	1¾ —
1834-diki Status Lott. 500 forint	571⅞	—					

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

Febr.	5-dikén	4 Láb,	5 Hüv.	0 Von.	— 6-dikán	4 Láb,	2 Hüv. 6 Von.
—	7-dikén	3 Láb,	11 Hüv.	9 Von.			

A' Gabonának Pesti piaczi ára Február 6-dikán 1835. *Váltó Cz.ban, Pozsonyi mérő*

	tiszta fr.	tiszta kr.	középszerü fr.	középszerü kr.	alábbvaló fr.	alábbvaló kr.		tiszta fr.	tiszta kr.	középszerü fr.	középszerü kr.	alábbvaló fr.	alábbvaló kr.
Tiszta búza	7	— 20	6	— 40	6	— 20	Zab	4	— 10	4	— 6	4	—
Kétszeres	6	— 20	6	— 10	5	— 50	Kukoritza	5	—	4	— 56	4	— 50
Rozs	6	—	5	— 50	5	— 40	Küleskása	—		—		—	
Arpa	5	— 10	5	—	—		Köles	—		—		—	

Budán, Februar 4-dikén kijött számok: 5. 43. 77. 70. 7.

13. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szerdán Böjtelőhő' 11dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony Febr. 6dikán. A' Főrendek Február 4dikén a' bóltokról szóló alsó táblai üzenetet ismét vizsgálván, elébbi határozatoknál maradtak; minthogy pedig az által, mit legújabb viszonüzenetökben, a' bolt-nyitásra nézve a' földesúri önkény megszorítására javallottak, nem tevének eleget az alsó tábla kívánatinak, felszólítani határozták ismét a' T. KK. és RRket, hogy e' tárgyban más orvoslást javasoljanak. Ezenközben az ő Felségök születési napjokra készített üdvözlő felírás javallatával egy alsó-táblai küldöttség Főtiszt. Balassa Gábor Veszprémi káptalani követ szónoksága mellett elérkezék 's felszólítá a' Főrendeket, hogy a' felséges 's imádott Fejedelem dicső születési napját tárgyazó felíráshoz járuljanak, egyesítvén buzgó fohászaikat a' TT. KK. és RRkéivel azon szeretve tisztelt Uralkodó épségben maradásáért, kinek becses élete nem csak kedves Hazánk 's a' társországok boldogságára, hanem egész Europának, sőt az esméretes világ javára kívánatos. Felolvastatván e' felírási javallat, csupán egy két szó változtatással helybehagyatott, 's majd Váczi püspök ő Excjának vezetése alatt egy küldöttség által az alsó táblához vitetett. — Február 5ikén a' 292dik országos ülésben a' bóltokról készített viszonüzeneti javallat az itélőmester által felolvastatván, szórul szóra helybehagyatott. Majd az úriszékekről tett alsó táblai észrevételek vizsgáltattak. Ez alatt Főtiszt. Villax Ferdinánd úr vezetésével egy alsó táblai küldöttség a' Buda és Pest között épitendő híd tárgyában második üzenetet hozá-meg a' Méltóságos Főrendekhez. Végre az alsó Selavonia nevezetét illető 6dik üzenet hányogattatott.

Felséges Királyunk Oberbiberstollni bányaigazgatási segéddé eddig a' Nagybányai kerületben bányahatárválasztó Wieszner Antalt méltóztatott kegyelmesen kinevezni,

Első Folytatandó.

Ő cs. k. Felsége a' főm. magyar kir. udv. Kanczelláriához utasított Január 14diki legfelsőbb határozata által magyar kir. Helytartótanácsi concipista Gerometa Antal urat magyar nemességre emelni kegyelmesen méltóztatott.

(Kir. kamarai híradás.)

Ő cs. k. Felsége, Beszterczebányán tisztartói 's sáfári egyesült tisztségre eddig Libetbányán bányahatárválasztó Katzvinszky Lőrinczet; Oberbiberstollni bányamesteri első rendű segéd-hivatalra, ugyanott eddig második bányahatárválasztó-segéd Knopp Pétert; másodrendű utólsó bányamesteri-segéddé fizetéses bánya-practikáns Lang Rudolfot kinevezni; Beszterczebányai épitési és számvevőmester Stadler Ferenczet pedig nyugalomba helyheztetni kegyelmesen méltóztatott.

Kőrösbányán (Erdélyben) a' bánya-kerületi igazgatóság megüresült.

Beszterczebánya Január 28dikán, épen az időben, midön 600 esztendőkkel ez előtt e' város kiváltságait nyerte, tisztujítását tartá alsó magyarországi főkamara gróf Schweizer Gábor úrnak, mint királyi biztosnak elölülése alatt. Először a' külső tanácsban töltetett-be 35 üres hely; majd Drechsler András népszónok 38 szóval újra megválasztatott. A' belső tanácsban 4 üres tanácsosi helyre Pierl, Némethy, Schenko és Czilchert urak választattak. Rarus Mihály polgármester 55 szóval; Glabics József főbíró örömkiáltások között újra elválasztattak. A' tisztválasztást fényes lakoma követé; mellyben 40 személy gazdagon vendégelteték.

Székes-Fejérvár Febr. 1sőjén. Miután a' „Hazai Tudósításokban" néhai Horváth János püspök ő Excjának szomoru elhunytát 's érdemlett dicséreteit olvastuk; hálás kötelességnek esmertük hírül adni, mikép temeténk Pozsonyból idehozott hólttestét saját kívánsága szerént elődjeinek sírbóltjába: Januarius 19dikén a' külső város határáig hozott 's itt gyász-kocsira tett

hólttestet kiszabott szertartással fogadá öszvetódult népsokaság közt, a' külső városi plebánus, és tek. Fejér vármegye katonái elől-lovagolván, parochiájának határszéléig vezeté; itt belső városi plebanus vette-által a' hólttestet és a' T. Cistercita szerzet templomáig kísérte, innen a' főtiszt. káptalan és clerus, a' főpap véletlen halálán megdöbbent nép sűrü sokasága közt, a' püspöki lakhelybe, hol a' nagyobb teremben a' hívők nézésére kitétetett. Januarius 20dikán délutáni 4 órakor, fényes szertartással, és a' mindenfelőlről öszvegyűlt papság és nép számtalan sokasága közt, melly szeretett főpapjának váratlan 's kora elhúnytát szívből siratá, úgy szintén a' helybeli törvényhatóságok érdemes tagjainak jelenlétökben, a' székesegyházi sírbóltba vitetett. A' temetési pompát vezeté Főtiszt. Ruszek József, Veszprémi kanonok és apát úr; más nap a' requiemet tartá Főtiszt. Simonyi Pál úr, nagy prépost és választott káptalani helytartó.

Károlyfejérvár Jan. 29dikén: Minden igaz, virtust becsülni tudó hazafi szívében fájdalmas érzést ébresztve hanyatlék-le a' folyó hold 27dike; mikoron is éjjeli féltiz órakor dulcineai püspök, az idevaló méltóságos káptalan nagy praepostja, kertzi arpátur a' jenai mineralogiai társaságnak tagja, méltóságos Hene Xaver Ferencz úr ő nagyságának élete 83dik évében egy jobb életre lett által költözése által, egy legbuzgóbb és kegyesebb főpapot, egy legnemesebb emberbarátot, és közönségesen tisztelt jóltévőt vesztvén-el, mélyen megszomorítattunk: ugyan folyó hónap 29dikén pompás szertartással, minden rendüektől mély fájdalommal kísértetve történt kivitele földi maradványinak az úgy nevezett új kapun, holott is azon halotti szekérre, melly utolsó akaratja szerént a' Zalathnán tulajdon maga által építtetett díszes kápolna sirboltjába boldog emlékezetü testvére mellé el vigye, innepélyesen feltétetett. Ezen nagy férfiu emlékezete, kinek homlokán a' felebaráti szeretet vidám geniusai tündöklöttek, kinek szíve a' jótételnek, szelidségnek, jóságnak, és minden nemes érzéseknek állandó lakhelye volt; kinek bölcseséggel teljes és mindég munkás élete, a' köz jó iránti buzgóságról, hívatalos kötelességeinek pontos teljesítéséről, tántoríthatatlan igazság szeretetiről, egyenes hazafiságáról, fejedelme iránti hívségiről és maga religiója iránti tiszta buzgalmáról közönségesen esmeretes vala, királyi városunkban, sőt az egész hazában és még külországokban is számos tisztelői és barátjai előtt örökre elfelejthetetlen marad, és midőn az ő legfőbb jutalma az egek királyi thronusa előtt bizonyos, nyugodjanak csendesen egy boldogabb életre várva áldott porai. Erd. H.

A' kolozsvári Casino a' két magyar haza által tisztelt néhai Kazinczy Ferencz emlékére 100 pengő forintot ajánlott.

Zágráb Februar 3dikán. Szomszédink, a' bosnyák-törökök, mint tudva van, teljes anarchiában, rend és fenyiték nélkül élnek. Közűlök a' hatalmasbak zsivány-csoportokat gyűjtnek-öszve magok körűl; ezek a' szomszéd tartományokba ragadozni mennek, és a' magokkal vitt prédát véd-uraikkal osztják-meg. A' mi cs. k. horvát katonai határszélünk tehát ezen ragadozó bandák tolvajságinak, erőszakos barom-elhajtásinak, gyilkolásinak 's mindenféle pusztításinak szünet nélkül ki van téve. — A' Zágrábban nem rég állitott lazaretum számára mult évi November 27dikén egy játékszíni előadás 142 for. 54 krajczár pengővel gyümölcsözött.

Zarából írják: hogy midőn Konstantinápolban még mindég dühösködik a' döghalál, a' Dalmatiaval határos török tartományok a' legjobb egészségi állapottal dicsekedhetnek. Ezt köszönhetni némelly felvilágosodott főbb törököknek, kik a' pestis ellen szükséges rendszabások megtételére hajlandók. — „Leonidas“ nevü kereskedő hajót, melly Görögországból bajor katonákat hoza, ellenkező szél Lessina sziget kikötőjébe hajtá.

Bécs, Febr. 3d. Eszterházy herczeg cs. k. rendkívüli követ a' nagybritanniai udvarnál Január 29dikén innét London felé elutazott.

Mélt. Gróf Széchenyi István úr Bécsből Január 6dikáról ezeket írja: E' folyó év Január 4dikén a' Gőzhajó-Társaságnak Igazgatósága itt űlést tartott, mellyre én is megvalék híva. Az előfordult tárgyak legnevezetesbike az volt: „Argóval ez idén mi történjék? Orsova és Galacz közt járjon-e mint taval, vagy a' szorosakon felhozatván, Pest és Moldova közt szolgáljon?“ Ezen fontos kérdésre pedig egy különös eset adott okot. — Maria Dorothea, melly mint tudjuk, mult őszkor, eddig az archipelagi vizeken nem ismért sebességgel evezett Corfun át, a' természet kedveltjébe, Stambulba az esztendő olly szakában érkezett, hogy addig is, míg nálunk a' tél fagyos ölelései mindent

fogva vagy bizonytalanságban tartanak, az említett főváros és Smyrna közt rendelteték fel és alá járni, ott a' Társaság javára minden lehető hasznot keresendő. — Megjelente azonban nem kevés bokrosságra adott alkalmat, és némi török, mint nemkülönben keresztény érdekeket megsértvén, majd majd ellenséges és tettleges indulatosságra fakasztá az ottani kormányt, ha Urunk' Internunciusa báró Stürmer kellő méltósággal és energiával, az Ausztria ház lobogóit, — a' békekötések világos szelleme szerint — teljes kiterjedésében nem tiszteltteti; minek eszközlésében — öröm mondani — a' diplomatiának szövevényei közt, egy oldalrul sem pártoltatott olly őszintének mutatkozó készséggel, mint báró Butenief muszka követ részéről, ugy hogy józanul elintézett vitatkozások után eddigelé — mennyire idegen országban és tengereken, mellyeknek változékonyságai előre láthatlanok, csak lehetséges — minden nagyobb alkalmatlanság nélkül folytathatja Maria Dorothea utját Smyrna és Konstantinápol közt. Mi, két oknál fogva, nem kis nyereség az egész vállalatra. Legelsőben is, mert a' vállalatnak hatása, mezejének tágítása által, minden tekintetben öregbült, 's nem kis erkölcsi rugó az egészre nézve, ma holnap, egy huzamban úgy szólván saját hajóinkon, kevés napok alatt Pozsonyból Smyrnába mehetni; legfőkép pedig azért, mert minden körülmény és hihetőségeket fontolóra vevén és egybeillesztvén, a' most említett két város összeköttetéséből felette nagy pénzhaszon mutatkozik a' Társaságra; mi, akárki mit mondjon is, minden efféle vállalatnak lelke, élesztője. De — és itt is van de', mint minden emberiben — csak úgy biztos a' haszon, ha Maria Dorothea semmi más tájakra nem kalandozván, egyedül és kirekesztőleg Konstantinápol és Smyrna közt jár fel és alá, rendesen kitüzött napokon; és pedig, mert már Aprilben érkezik egy angol társaságnak valami más Gőzöse az érintett vizekre, mind azon hasznot aratandó — ha Maria Dorothea kijelelt két város közti rendes forgásában nem marad — mit ezen utolsó ‚előbbjötte' által arat most az angol hajó elől, melly e' czélra vala építve, de józan szelességünk által — mi nem mindennapi hibánk — megelőztetett. 'S im ez adott okot azon kérdésre „Argóval az idén mi történjék." Mert ha Maria Dorothea Konstantinápol és Smyrna közt marad, csorba támad Galacz és Konstantinápol közt, melly csak egy ötödik hajó által állíttathatik helyre; egy készítendő új gőzhajó pedig, ha tüstént rendeltetnék is, 1836 előtt semmi esetre nem hasíthatná a' fekete tenger habjait, 's Argo Galaczon egybeköttetési láncztagot nem találván, 's ekkép lebegő állapotban lévén, a' Társaság pénztárába nem hasznot, hanem okvetetlen kárt hozand; melly némi figyelmet és megfontolást ugyan csak érdemel. Saját véleményem oda járult „Argót ismét felhozni, 's mennyire lehet, Pozsony, Győr, Pest, tán Eszék és Szeged, Zimony 's Moldova közt használni, a' közönségnek pedig minden lepleg nélkül tudtára adni, hogy Maria Dorothea olly jutányos vágásba van helyezve, mellyből kivenni bocsáthatlan vétek volna, 's e' miatt helyibe ujat kell építni, ez pedig 1836nak tavasza előtt nem eszközöltethetik, és ekkép a' stambuli egybeköttetés 1836ra marad." Illy nagy, és tán merhetem mondani, csak néhány évvel ezelőtt szinte senki által nem álmodott vagy nem hitt czél érésére egy esztendővel több vagy kevésb: semmi; minthogy illy tárgyakat nem egyesek, de csak nemzetek éltével mérhetni, 's a' község — tapasztalásom szerint — józan oknak, ha kellemetlen is, rendszerint hódol, 's vajmi éles tapintása van, illyest mystificatióktól különböztetni, mellyekkel magát, csak egy kissé hosszabb időre is rászedetni bizonyosan semmi esetre nem hagyja. Más részről felette helyes ezen német közmondás: „Az nevet legjobban, ki utólján nevet." 'S ekkép vállalatoknál nem az a' valóságos jó tréfa, ha annak sikerét minden ajak magasztalja; de az, ha annak hasznát minden részvényesi zseb érzi. Részemről igen szerettem volna tehát; hogy Argo az idén a' magyar Dunán usszon. Az Igazgatóság azonban, nagyobb lelkesedéstől vezéreltetve mint én, ezt máskép határozta, és eldöntve lőn Argónak az oláh Dunán maradása; 's legottan bérét és jutalmát nyeré az Igazgatóság állhatatosságának, vagy inkább „szerencsés tapintásának;" — mert hiszen csekély személyem sem állott-ki a' hámbul még, 's nem is fog, ha ostornyél helyett csak mindég becsületére hagyják — legszebb jutalmát nyeré mondom, mert még az űlés folyta alatt vett a' Gőzhajó-társaság Igazgatósága Konstantinápolból nem sokkal az előtt érkezett leveleket, mellyekben Mária Dorotheáról legjobb hírek, 's hogy rendesen minden szerdán indul Konstantinápolyból Smyrnába, 's onnan vissza minden vasárnap; 's ezen kívül az angol Társaságról illyfélék: „Maria Dorothea megelőzött" (hála Isten, már mi is kezdünk előzni!) „Káros versenygésbe bocsátkozni nem kellene; kezet fogni józanabb volna, 's vagy a' részvényeket szaporítni, vagy pénzért átvenni az Aprilben érkezendő 150 lőerejű rézkatlanú gőzöst 's a' t." Illyesről gondolkodik a' pályárul kiszorított angol társaság;

)(

's e' szerint az egybeköttetés nem csak Konstantinápollyal, de Smyrnával is eszközölhető az idén — ha t. i. jó készítményü az említett angol hajó, min alig kételkedhetni, de azért meg kell vizsgálni előbb, 's erre parancs adva is van már; 's én valamint eddig ugy ezentul is, annak idejében, mindenekről értesítendem a' közönséget. Ha nem csalatkozom, e' hajónak ára 160,000 pengő forint. Katlanai rézből iek, mellyek háromszor olly drágák, de háromszor is olly tartósak, mint a' vasbuliak. Hasznuk azonban — noha éppen csak annyival tartósbak mint drágábbak — még sem csekély; mert hozataluk 's egyberakatásuk egészen meggazdálkodtatik, 's e' felett használásuk után nagy becse van a' réznek, midőn kiégett vas alig ér valamit. A' pénz is kezünkben van, 's nem uj részvények kiadása, de kölcsön által. 'S ugyan is I Ferencz, Argo, Pannonia, Maria Dorothea, 's a' most épülőben levő 80 ló-erejü hajó — mellyet tán Zrínyinek kellene nevezni — a' társaságnak sajátja, melly részvények által kerekedett össze; úgy hogy ezen öt hajó 's némü félretett tőkepénz 's a' t. szinte 480.000 pengő forintnyi értékre megy. 'S im ez alkotja a' hypothekát, mellyre 160,000 for. 5tel 100tól könnyen kaphatni; mit uj felvilágosítás gyanánt bátorkodom itt érinteni, milly nagy varázs rejtezik jól elrendelt pénzbeli systemában, mellynek alapja a' Hitel, nyájas Olvasó hidd el! T. .ó

NAGYBRITANNIA.

Hihető számolás szerént a' közelgető parlamentben lesz: tiszta radicalis 100—120; radicalis whig 80—100; mérséklett, vagy conservativ-whig, Melbourne és Stanley követői, 160—180: Sir Robert Peel féle tory 120; Wellington herczeg féle tory 80; tiszta tory 50—60. Feltévén e' számolás helyességét, Peel úr ministeriuma mindaddig fentarthatja magát, míg csak a' mérséklett reformokat nem ellenzéndi. A' rendszeres oppositiohoz nehezen fog 220nál több követ csatolódni. Manners Sutton, az alsóházi előlülő választáskor, a' maga felekezetéből 260 szóra legalább számolhat.

III. György uralkodása óta ezek voltak Angliában az első ministerek: Bute gróf 1762, Maj. 29dikén; Granville 1763, Apr. 16; Buckingham marquis 1765, Jul. 12; Grafton herczeg 1766, Aug. 2; North lord 1770 Jan. 28; Rockingham marquis 1782, Mart. 30; Shelburne lord 1782, Jul. 13; Portland herczeg 1783 Apr. 5; Pitt 1783 Dec. 27; Addington (most Sidmouth lord) 1801 Mart. 17; Pitt 1804, Maj 12; Granville lord 1806 Jan. 8; Portland herczeg 1807 Mart. 13; Percival 1810 Jun. 23; Liverpool lord 1812 Jun. 8; Canning 1827 Apr. 11; Goderich lord 1827 Aug. 10; Wellington herczeg 1828 Jan. 11; Grey lord 1830 Nov. 22; Melbourne lord 1834 Juniusában; sir R. Peel 1834 Decemberében. E' felszámítás szerint III. György thrónra léptétől fogva 64 esztendeig igazgatták a' toryk Anglia sorsát, a' whigek pedig csak 9 esztendeig tartották a' kormányt.

Zuylen van Nyeveldt báró 's német-alföldi kir. minister, Jan. 24dikén ismét visszahajózott Rotterdamba.

Londonba Jan. 25dikén tudósítás érkezett St. Petersburgból, hogy Pozzo di Borgo gróf most a' franczia udvarnál lévő orosz cs. követ, Londonba neveztetett követté. E' hírt a' Journal des Debats is valósítja azon hozzáadással, hogy a' londoni udvarnál lévő orosz ügyvivő Medem gróf pedig Parisba fog küldetni.

A' Morning Post írja, hogy báró Zuylen van Nyeveldt visszautazása elég bizonyság arra, mikép a' hollandi király semmi lépést a' belga ügybeli munkálatok iránt tenni nem szándékozik; teljesen meg van elégedve külső és belső viszonyaival, és semmi szüksége nincsen megújítani a' béke-alkudozásokat, mellyek' félbeszakasztásának ő nem oka.

FRANCZIAORSZÁG.

Az 1816 Sept. 27dikén kötött egyezés, melly a' követkamarában kiosztatott, illy tartalmu: „Ő legkeresztyénebb Felsége 's minden oroszok császárja és Lengyelország királya Ő Felsége, hogy a' nehézségek elhárítassanak, mellyek az 1814 Maj. 30diki egyezés pótlékczikkelyének teljesítését mind e' napig gátolták, e' végre felhatalmazták az alólírtakat, kik miután jó és illő formában lévő meghatalmaztatásukat közlötték, következő pontokban jegyeztek-meg: 1. A' Francziaország és Varsó hajdani herczegség költsönös követeléseik lerovásával foglalatoskodó biztosság Varsóban mi elébb össze fog gyűlni, 's a' meghatalmaztatásokat bebizonyitván, foglalatosságait elkezdendi. 2. Ő legkeresztyénebb Felsége kötelezi magát, hogy a' lerovási számadásban elfogadja azon summákat, mellyek Francziaország kincstárának Varsó her-

czegség kincstára által a' Bayonneban 1808 Maj. 10dikén aláírt egyezésnél, fogva fizettettek. 3. A' fent-említett summák kamatai a' lerovásban nem számítatnak. 4. A' lerovásból maradandó adósság a' múlt Nov. 20diki egyezés 19dik czikkelyének 3 §sában szabott mód szerint fizettetik-le. 5. Minthogy azon egyezés 16 czik. által a' kölcsönös követelések előadására határozott idő nem elég a' Francziaország és Varsó hajdani herczegség közti lerovásra, tehát a' két magos fél abban egyezett-meg, hogy a' határidő legkeresztyénebb Felsége biztosainak Varsóba érkezésök után hat hónappal hosszabbítassék. 6. E' mostani egyezés, melly a' mult Nov. 20diki egyezés elkülönzött czikkelyét pótolja-ki, hagyassék-jóvá, 's a' jóváhagyások Parisban két hónap alatt, ha lehet, cseréltessenek-ki. Mellynek hiteléül ezt az alólírt meghatalmazottak aláírták 's pecsétökkel megerősitették. Kőlt Parisban Sept. 27dikén 1816. Richelieu, Pozzo di Borgo, Potozki gróf."

Armand Marrast úr a' Nationalban jelenté, hogy a' mostani pairség tagjainak biographiáját ki fogja adni.

AMERIKA.

Philadelphia, Dec. 6dikán. A' praesidens üzenetének azon részét, melly a' franczia ügyet illeti, úgy kell tekinteni, mint a' melly egyedül a' praesidenstől eredt; kabinetjének többsége nem egyezett-meg abban. Kabinetet, ámbár itt e' kifejezés szokásban van (az észak-amerikai hírlapok konyha-kabinetnek, kitchencabinet, nevezik), nem esmer az egyesült statusok alkotmánya. A' praesidensnek ugyan hatalmában áll titoknokaitól valamelly különös rendszabás iránt írott véleményt kívánni; hanem most már olly szokás csuszott-be, hogy a' titoknokok Jackson generalhoz gyűlnek tanácskozni, ki egy idő óta még a' főügyvédet 's főpostamestert is elhívatja, és így e' két tisztviselőn kívül áll a' kabinet a' statustitoknokból, a' kincstári, tengeri és hadi titoknokokból. A' congressus mostani ülése alatt nem igen fog a' politikában semmi változás tétetni a' törvényhozás által. Az új congressus Mart. 4dikén kezdődik, hanem az alkotmány szerint csak 1835 Decemberének első hétfőjén gyűl-össze Washingtonban, de a' praesidens előbb is összehívhatja.

Kentucky Commentator czímü észak-amerikai hírlap igen fél a' Francziaországgal támadandó háborútól, 's még azon is aggódik, hogy Francziaországot nem csak Anglia, hanem a' többi hatalmak is gyámolítanák. „Illyen következése van annak, mond az említett hírlap, ha katona a' praesidens!"

Az egyesült statusok hadserege, a' főtiszti karral 's tisztekkel együtt 6597 emberből áll; az idei szerkezet szerint pedig 7198ra fog menni. 1830 Jan. 1sójétől fogva Sept. 30dikáig 2111 íratott-be. Az utolsó haboru óta épült erősségek, 's fegyvertárak a' most épülőkkel együtt nehány esztendő mulva négyszerte fogják nevelni az ország védszereit.

Bogotából Oct. 23dikáról irják, hogy Jose Sarda spanyol general, ki ez előtt esztendővel halálra itéltetett, de fogságából csudálatosan kiszabadult, 's ez óta Bogotában lappangot, most egy pillanatig ismét megjelent; de azon napot előző este, mellyen az újonnan támasztott revolutiónak ki kell vala ütnie, egy szándékaiba avatott férfi által, ki azonban őt a' kormánynak elárulta, agyon lövetett.

Ujjorki legújabb (Jan. 1ső) tudósítások szerént Jackson generál December 27dikén a' franczia ügyet illető irományokat a' congressus elébe terjesztette, mellyek 10 ezer pélydányban rendeltettek kinyomtattatni. Előjő ezekben Serrurier úrnak azon nyilatkozása, hogy a' franczia kormány gyámolitva tulajdon meggyőződése által, mindent elkövet a' kamarák szavának megnyerésére; de az amerikai kormány hirtelen megfejtését kívánná a' dolognak; erre Rigny úr azt felelé, hogy ha a' kamarák mostani elkeseredtöknél erőszakosan sürgetné a' kormány, Amerika 25 millióját, csak koczkára tenné azt; ezzel a' praesidens nem elégedve-meg, visszonozá: hogy illy igazságos ügy fenforgásakor minden személyes tekinteteknek mellőztetniök kell. — Azonban a' Journal Commerce legújabb számában a' mondatik, hogy mióta látja Jackson generál, mint fogadtaték üzenete az egyesült statusokban, Francziaországgal békességben maradni kíván; barátai előtt meggyőződését jelenti a' felől, hogy Francziaország igazságosan viseléndi-magát, és semmi ellenséges rendszabásokhoz leendő folyamodásra okot nem adánd. A' „Newyork Advertiser" színtén békés eligazításra számol; fél azonban, hogy a' praesidens üzenete csak ellenkező hatást okoz Parisban, és a'

király 's ministereinek fáradozásit semmivéteszi. —A' Messager (parisi hírlap) ezekre megjegyzi: hogy az Advertisernek igaza lehet. A' börze azonban igen jól fogadá e' híradást, melly a' pénzárnak jókora feljebb rugtatását okozá.

SPANYOLORSZÁG.

Madridban Jan. 18dikán felzendűlt egy osztály gyalogság, 's a' postaházat, hol a' fő őrhely volt, megtamadta és elfoglalta. Az új főkapitány Canterac, ki mindjárt a' lárma helyén termett, megöletett. A' királyi őrség, a' hadminister személyes vezérlése alatt, az őrizeti sereg 's városi katonaság, bekerítették a' föllázadtakat, kik tüzes ellenállás után, mellyben mind két részről sok ember elesett, olly föltétellel adták-meg magokat, hogy kegyelmet nyernek, 's Navarrába küldetnek D. Carlos pártosai ellen harczolni; ez nekik megigértetett 's még este elindíttatak az északi tartományok felé. A' lázadók jelszava „éljen Isabella! éljen a' szabadság!" volt.

Bellido Madrid ideigleni főkapitányává, Castejon Granada, Espinosa pedig Murcia főkapitányaivá neveztettek; Lopez-Ranos, Musso és Aldama Castilia hadseregéhez, Latre, Bedoya és San-Llorente az északi sereghez küldetnek; Quesada is vezérséget kapott.

Madrid. Jan. 19dikén. A' királyné előlűlése alatt Jan. 10dikén ministeri tanács tartatott, mellyben Llauder general a' franczia avatkozást javallá, Martinez de la Rosa úr pedig ellenzé, 's ez, és a' fellázadt tartományok iránti rendszabások olly meghasonlást szűltek, hogy a' ministeriumban nagy változást, nevezetesen Martinez de la Rosa, Garelly, Moscoso és Toreno urak kiléptét lehete várni; az első a' ministeri előlülőségben, úgy hallatszék, las Amarillas marquis, a' külső ügyek ministerségében Ofalia gróf által fogott vólna fölváltatni; igazságministerré Calvet, belső ministerré Manescau, közjövedelmi ministerré pedig Remisa urak fogtak volna neveztetni. E' változások mindazáltal meg nem történtek, 's az említett ministeri tanácsnak csak a' lőn következése, hogy a' franczia segítség elmellőztetett, a' fellázadt tartományok ostromállapotba tétettek, 's a' városi katonaság ismét a' főkapitányok parancsolati alá vettetett. — Jan. 18dikán reggeli 2 és 3 óra közt egy 550 emberből álló batalion fölfegyverkezve 's hadi szerekkel készülve, „éljen a' szabadság! éljen az alkotmány! halál a' tyrannusoknak! le a' ministerekkel!" kiabálva Puerta del Sol piaczra ment, ott a' posta épületet elfoglalta, 's magát besánczolta. Canterac general, ki csak két nappal elébb lett Ujcastilia főkapitányává, egy adjutanstól kísértetve, a' lázadás helyére ment, 's erőszakkal fenyegetőzvén, agyon lövetett. E' szörnyü tett után a' kir. őrség, városi katonaság 's őrizeti seregek mind a' postaházhoz mentek; a' ministerek 's procuradorok űlést tartottak. A' postaház ágyúztatni kezdett, de ez a' lázadókban semmi kárt nem tett, sőt ők az ablakokból 's házfedelről sok katonát 's polgárt meglövőldöztek; a' kormány tehát alkudozni kezdett velök, bocsánatot igérvén nekik, a' fő czinkosokat és Canterac gyilkosait kivéve: de a' lázadók csak olly föltétel alatt akartak az épületből kitakarodni, ha mind szabadon bocsátatnak Mina general hadseregéhez. A' kormány látván, hogy a' városi katonaságnak is egy része a' lázadókhoz szít, nehogy ez esetből még nagyobb veszély támadjon, megadta kívánságukat, 's az egész batalion fegyveresen, és a' Riego dalt zengve hagyá-el az épületet 's egyenesen ment az északi tartományok felé az Alcovendasi országúton.

A' procurador-kamara Január 20diki űlésében eme főkérdés intéztetvén a' ministeriumhoz: volt-e szó valósággal a' ministeri tanácsban külföldi avatkozásról? Llauder igennel felelt 's hogy azt ő maga is szükségesnek tartja. E' felelet nagyon felbosszantá a' kamarát 's a' fővárost, annyira, hogy lázadástól lehetne minden pillantatban tartani. Köz a' vélemény, hogy Llauder és pártfele csak azért óhajtják a' franczia avatkozást, hogy majd midőn a' carlisták tökéletesen legyőzetnek, idegen hadsereg tartassék az országban, melly a' revolutiós előhaladást fentartóztassa. Llauder és a' megöletett Canterac kineveztetésök franczia befolyásnak tulajdonítatik 's ezért nem tetszett; különösen Canterac magaviselete az amerikai háboruban sem volt gyanu nélkül. Mint franczia származásu, még kevesebb bizodalmat önte a' seregbe, mint maga Llauder. E' gyűlölség vólt oka, hogy őt, midőn 18dikban hatalmával akara élni, az insurgensek lelőtték.

Madrid, Jan. 19dikén. Tegnapelőtt este egyik barátom a' nagy álorczás balba hitt a'

theater del principébe. A' palota tömve volt emberekkel, 's a' számos öszvecsoportozásokból gyanítani lehetett, hogy valami különös dolgot forralnak. Reggeli 5 óra felé visszamentem a' postaházzal által-ellenben lévő szállásomra; kevéssel 7 óra előtt a' katonai mars és lövöldözés felvert álmomból, 's ekkor már a' postaház teteje és ablakai katonákkal valának rakva, az utczákon pedig mindenfelé katonaság nyomulteló nagy rendetlenségben; azért magam is kimentem a' postaház előtt lévő puerta del sol piaczra, hol Madrid főutczái öszvejőnek. A' Cadixból nem rég érkezett Arragoniai 2dik könnyü ezrednek egy osztálya, 560 ember, két tiszt vezérlése alatt éjjel elhagyván kaszárnyáját, a' postaháznál álló őrt, melly vele kezet fogni nem akart, lefegyverkezteté 's a' postaházat elfoglalá. Az új főkapitány, Canterac, megtudván ez esetet, egyik adjutansát elküldé megtudakozni, mi szándékkal vannak azon seregcsapatok; de ezek az adjutanst letartóztatták, 's a' regens királynéhoz levelett írtak, mellyben a' ministerium megváltoztatását és a' politikai szabadság tágasbítását kérték. 8 óra körül Canterac general egyedül maga jött (úgy beszélek mint szemtanú), 's a' postaház előtt megszólítá a' lázadókat vezérlő tisztet, ki heves választ adott. Canterac mondá neki, hogy rosz spanyol, 's a' vállrojtott, úgy látszék, le akará szakítani ruhájáról; ekkor öt katona Canteracra fogá fegyverét, 's a' general halva terült a' földre, sőt még háta megett is két katona kemény sebet kapott. E' gyilkosság közben az emlitett tiszt kardjával suhintott, 's „éljen a' szabadság! vesszenek-el a' factiósok! kiáltott. E' pillanat óta a' nép mindég nagyobb számmal csődült a' puerta del sol piaczra, 's a' fellázadt csapatokkal együtt kiabálá: éljen a' szabadság! éljen a' constitutio! éljen II Isabella! éljen a' 2dik könnyü ezred! A' fensőbb osztálybeli nézők pedig aggódva tudakozódtak egymástól, mind ez mire mutat, 's a' kormány micsoda rendszabásokat veszen-elő. Közönségesen állíták, hogy a' testőri ezredek közt carlista összeesküvés készül, 's ama csapatok azért zárkoztak a' postaházba, hogy a' testőrség ellen harczoljanak. Bellido general, Madrid kormányzója, 9 órakor lóháton a' piaczra ment, Canterac hólt testét elviteté 's a' lázadt csapatokat megszólítá; de ezek, éljen II Isabella! kiáltással válaszoltak. Bellido eltávozott, 's az őrizeti seregeket és városi katonaságot a' puerta del solra vivő utczákon előre indítá, 's a' hadministertől vett utasításhoz képest megtámadni parancsolta a' postaházat. Llauder maga is előjött a' testőrséggel és pattantyússággal. Mihelyt őt a' postaházba 's mellette fekvő S. Felipe klastromba zárkozott csapatok észrevették, azonnal közönséges tüzet adtak rá, mi kartácsokkal viszonoztatott. Én a' piaczon golyóbis-eső közt lévén, 's az embereket húllani látván, egy szeglet házban kerestem menedéket 's az első emeletben egy olvasó kabinet tulajdonosa jó szívvel bebocsátott. De itt sem valánk egész bátorságban, mert a' postaházból 's mellék utczákból lőtt golyóbisok gyakran ablakunkon mentek keresztül. A' postaházban lévő csapatok sokszor kiáltották: éljen a' szabadság! 's ezt ismétlé a' pórnép is, melly a' harcz kezdete óta nagy merészen állott a' calle montera utcza elején. A' lázadók csak a' testőrségre lövöldöztek, a' sor ezredeket nem bántották, mert ezek sem lőttek; a' városi katonaság is neutralitást tartott, sőt a' postaházbeli csapatokhoz szítani látszott. A' S. Felipe klastromban volt lázadók legelőször is a' pattantyúsokat lövöldözték-le, 's ezután a' postaházba vonultak, melly erős épület 's udvarai tágasak. A' tüzelés 11 órától fogva 1 óráig szünetlen tartott. Ekkor egy testőri tiszt, kezében fehér kendőt lobogtatva jött nagy sebességgel calle mayor utczából, de a' lázadók által megállítatott, 's néhány ember küldetett elibe, kikkel beszélvén, eltávozott, a' házak megnyittattak, 's a' piaczon számos generálok és főtisztek jelentek-meg. Ez alkalmat magam is használám 's egy esmerős tisztel calle de carretas utczában fekvő lakásomra menék. Az említett utcza városi katonákkal és testőri granátosokkal vólt rakva. Amazok éppen nem ellenséges indulattal viseltettek a' lázadók iránt, mert az ablakokon kenyeret 's bort adogattak-be nekik, költsönösen kiabálva: éljen a' városi katonaság! éljen a' szabadság! A' kir. palotából felszólítás jött a' lázadókhoz, hogy adnákmeg magukat, de ők azt nyilatkoztaták, hogy Sola generállal készek alkudozni, de a' hadministerrel nem. Sola general 's a' hadminister előadák a' királynénak, hogy a' sor ezredek nem akarnak lőni társaikra, a' testőrséghez bízni nem lehet, a' városi katonaság pedig nyilván a' láza-

dókkal tart. Ezen ok a' királynét 's ministeriumot arra indítá, hogy Sola general által bocsánatot ígérjenek a' rebelliseknek, ha a' postaházból kitakarodnak 's Canterac gyilkosait kiadják; de ők erre nem állottak, 's utoljára elbocsátattak olly feltétellel, hogy egyenesen Alcovendasba (Madridtól első posta) onnan pedig Navarrába menjenek a' carlisták ellen. Délutánni 3 órakor a' nép örömkiáltásai, a' Riego dal éneklése közt 's zászlókkal takarodtak-ki a' lázadók Madridból a' granátos ezredtől kísértetve; a' többi seregek szálásaikra oszlottak, proclamatio akasztatott-ki, 's ez óta semmi más nyugtalanság nem történt a' városban. Sola general, hallám, arra kötelezé magát a' királyné előtt, hogy e' csapatokkal lerakatja a' fegyvert Alcovendasban, 's el is ment oda, de azok nem engedelmeskedtek. Az őrizetből és nézők közűl sok agyon lövetett 's megsebesítetett. Zamora brigadást, a' királyné hadnagyát, négy golyóbis szemem előtt teríté földre. A' franczia követ mellett, ki nagy bámulásomra calle de alkala utczában volt, egy polgár a' vállán kapott lövést. Mi történt tegnap a' kir. palotában 's ministeriumban, nem tudhatni; a' kormány délután kurirt küldött Párisba, de ez idegen leveleket nem vitt magával. A' kormánytól felvilágosítások várattak a' mai Gazetában, de egy betű sem találtatik benne. E' hallgatás még hangosabban szól, mint magok az esetek. A' többi hírlapok közül csak a' ministeri Abeja közöl valamit. Tegnap reggel sok procurador gyűlt az estamentoba, de gyűlés tartásra még sem vólt elegendő számuk; hanem estve majd mindnyájan megjelentek Aguir Solarte úr lakásán. — A' mit láttam, híven előadtam az úrnak; még azt is elmondom, mit e' különös eseteknek titkos összefüggéséről hallottam. A' hadseregben, mint beszélik, titkos társaságok vagynak, mellyeknek czélja a' mostani ministeriumot lebuktatni, 's az 1812diki constitutióhoz hasonló alkotmányt kiáltani-ki. A' második könnyü ezredben két vagy három fő tiszt volt a' czimboraság feje, az altiszteket magukhoz hódíták, az ezred egy részét a' postaház ellen vezették (a' nélkül, hogy a' közlegénység tudta vólna, mi szándékkal vannak) 's a' többi sor ezredek és városi katonák segítségére is számoltak; de látván, hogy a' testőrség magát védelmezi, a' sor katonaság hozzájok nem áll, a' nép közép osztálya semmi hajlandóságot erántuk nem mutat, elfogadták az ajánlott bocsánatot. Csudálni lehet, hogy csupán két tiszttől vezéreltetve, miként tudták magokat olly ügyesen és rettenthetetlen oltalmazni. Legfontosabb körülmény az, hogy a' praetendens mellett senki, még a' testőrség sem kiáltott. A' ministerium helyhezetéről 's viseletéről itéletemet ki nem mondanom lehetetlen, midőn az esetek illy nyilván szólanak. Másoktól függő tisztek öszveesküsznek 's az ezred felét elcsábítják a' nélkül hogy ezt a' fők sejdítenék; 560 ember megöl egy generált, 's föltételeket ír a' kormány elibe, mellynek parancsolatára 10 ezer ember áll készen, még is a' rebelliseket becsülettel bocsátja-el, 's Navarrába — és pedig büntetésül — mintegy gályára küldi őket. Illy kormány alatt valljon mit várhatunk még. Most senkise tudja megmondani, ki kormányoz, kinek szava határoz a' ministeriumban, és a' példa által más ezredek is nem bőszítetnek-e fel a' ministerium akaratja ellen szegűlni, a' polgárok életét veszélyeztetni, 's Madrid utczáit vérrel borítaniel. Hol van a' férfi, ki illy anarchiában gyeplőt tartani képes legyen? Oest. B.

EGYVELGESHÍR.

Londonban Január 27dikén 652 követválasztás volt tudva; e' számból 402 reformkövet; 250 pedig tory. Az angol parlamenti alsó ház számol 658 tagot; és így még csak 6 választás nem vala tudva a' feljebb idézett napon. Későbbi hírek szerént Január 29dikén e' hat választás is tudva volt 's a' többség ebből is az oppositióhoz járult. Más londoni hírek szerént a' torie-párt 303 tagot nyert az alsóházban. — Angol királyné ő Felsége viselős; született Adelaide királyné 1792 Aug. 13d.; Vilmos király ő Felsége szül. 1765 Aug. 21.

Egy orosz császári ukaz 1835 Jan. 4dikéről a' külföldi gabona vámnélküli bevitelét az euxini, azovi és dunai révekbe e' folyó esztendőben is megengedi. — A' németszövetségi gyűlés 1835 Január 15diki határozata szerént a' németszövetségi statusokhoz tartozó mesterlegényeknek tiltatik olly országokba utazni (vándorolni), hol köz csendességet háborító egyesületek és gyűlések állanak-fen.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Február 11-*kén* 1835.

(1) **Árverési-hirdetés.** Alolírt közhírül teteti, hogy néhai **Gréczi Sándor** örököseit illetett Szentendrei és Leányfalusi vagyonjok birói foglalás alá vétetvén, az árverés útján végsőleg Szentendrén a' városházánál f. e. Martzius 7dik napján; Leányfalun pedig a' présháznál Martzius 9-dik napján eladatni fog. Áll pedig a' Szentendrei vagyon egy lakóházból, szántóföldből, 's egy darab szőlőből; — a' lakóháznál több szobák, kamarák, istálló, féhaj és egy nagy szép és jó pincze találtatnak. — A' Leányfalusi vagyon áll egy nagy és szép présházból, 's abban egy lakó szobából, egy igen nagy és jó pinczéből, mellette egy nagy és alkalmatos féhajbúl, azonkivül egy nagy, mintegy 21 kapás szőlőből, 's egy más 1 kapás szőlőből. Ezen vagyon Buda-Pesthez csak $2\frac{1}{2}$ órányi távulságra szép tájékon a' Duna mentibe esvén, nem csak gazdaságbeli, hanem kereskedésbeli haszonnal is összve foglaltathatik: ennél fogva meghívatnak ezennel minden vidékbeli és Buda-Pesti szőlősgazdák is a' fentérintett árverésekre, mellyekkel egyszersmind azon kedvező feltételek is kaptsoltatnak összve, hogy a' kilicitált árnak csak egy harmad része kivántatik azonnal kifizettetni, a' másik résznek kifizetésére f. e. 1835. december 1ső napjáig; a' harmadik résznek pedig jövő 1836 december 1sőjéig, — midőn az általirás is megtörténik, idő fog engedtetni. Kőlt Szentendrén Február 6kán 1835.

Hegedüs Antal,
ts ns Pest vármegye Esküttje, mint Exequens biró. (2)

---

(1) Új igen szép lóhermag

mind *luczernai* mind *styriai*, nagyobb és kissebb mennyiségben olcsó áron szerezhető Pesten **Forster Lajos Wihelm'** fűszeráros kereskedésében az **arany vasmacskánál** a' Sebestyénpiaczon. (4)

---

(1) **Hirdetés.** A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből köz hírré tétetik, hogy a' már előbb is kihirdetett f. e. Februárius 19dik napjára meghatározott nyilvános árverés, a' melly alkalommal e' következendő kamaralis jószágok, ugymint:

Krassó	vármegyében	keblezett	Prebul	helység	—	1381 fr. 20 xr.
—	—	—	Valliadeny	—	—	720 — 15 —
—	—	—	Zorlenzmare	—	—	2532 — 55 —
—	—	—	Nagy Dikvan	—	—	2516 — 27 —
Temes	—	—	Sisztarovetz	—	—	2405 — 34 —
—	—	—	Petirsch	—	—	751 — 10 —
—	—	—	Labasintz	—	—	1662 — 6 —
—	—	—	Retissova	—	—	2745 — 55 —

ezüstpénzben kikiáltandó árral a' legtöbbet igérőnek e' f. esztendő Május hónap' 1ső napjától számitandó 15 esztendőre árendába által engedtetnek, ugyan csak Februarius 19dik napján a' nagymélt. m. k. udvari Kamara épületjében reggeli 9 órakor fog tartatni. Minden bérleni kivánó az árverés kezdetével a' kikiáltandó ártul 10 pctomot mint bánatpénzt köteles lészen letenni, a' többi feltételeket a' nagymélt. m. k. udvari Kamara számvevő hivatalánál meg lehet tekinteni. Budán Februarius 5kén 1835. (3)

Első Félesztendő. **1835.**

(1) Széna eladási-jelentés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből a' bácsi kir. kamarai uradalmakban mintegy 300 öl, vagyis 24,000 mázsa széna, akár egy vagy több ölenként, akár egész boglyákban, öleiket számlálva, szabad kézből eladó. A' venni szándékozók az ár és más feltételek iránt a' Zombori kir. kamarai kormánnyal, vagy a' részenkénti vevésnél az Apathini, Kulai és Palánkai kamarai tiszttartói hivatalokkal értekezhetnek. Budán Februar' 4kén 1835.

---

(2) Hirdetés. A' nagy méltóságú királyi magyar udvari Kintstár rendeléséből ezennel köz hirré tétetik: hogy jövő Februarius 11-dikén néhai fehérvári megyés püspök Horváth János hagyományához tartozó négy pej rövid farku 16 markos lovak, két tehén, és egyéb 23 darab egy, két, három, és negyedfű szarvas marhák a' fehérvári püspöki residentia udvarában tartandó árverés útján a' többet igérőknek kész pénz fizetés mellet elfognak adatni. Kőlt Budán Febr. 1-sőjén 1835. (2)

Első kihúzandó Lotteria

1835-diki Februarius 21-dikén mulhatatlanúl megtörténend a' 70-dik számalatti, Gumpendorf külső városban fekvő bécsi háznak kihúzása kertjével és a' hozzátartozó épületekkel együtt mellyért a' visszaváltsági summa tészen

24,000 darab tellyes mértékü cs. k. aranyat, vagyis 270,000 for. váltó czédulában.

Ezen nevezetes Lotteriában nyer
26,121 nyertes 620,000 forintot váltó czédulában
ugyanis:
40,000 darab cs. k. aranyat, és 170,000 forintot váltó czédulában, mellyek következendő summákra osztatnak-fel:
24,000 arany, vagyis 270,000, 30,000, 15,000, 10,000, 5000, 1000, stb. forint. 1000, 200, 150, 100 stb. arany

A' főnyertes nyer, ha az a' legelőször húzott számra esik 300,000 forintot váltó czédulában. Ezen Lotteriának különösen becses szabad sorsai csak készpénzt és nem sorsokat nyernek, és az egy arany vagy 3 for. p. p. bizonyos nyereségen kivül
kapnak még 1000, 200, 150, 100, 50, 10, 5 és legalább 2 aranyat, és a' fő húzásra is együtt játszanak.

Egy sorsnak ára 5 forint pengő p.

és minden 5 sorsra egy szabad sors adatik, mind addig, még ezek elnem fogynak.
Bécsben Sept. 15-kén 1834.

D. Zinner és társa.

Sorsokat lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIK nagy kereskedésében a' gyüjtő urakra nézve különös kedvezéssel; úgy LIEDEMANN F. B. 's társa *„szép Magyarnéhoz“* czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő szabad sors is adatik.

Ugyanezen 70dik számu bécsi ház lotteriájából biztosított sorsok találtatnak Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL. Egy sors ára 5 ft. p. p. E' biztosított sorsok B. T. N. betűkkel vannak bélyegezve, 's a' ki egyet megveszen belőlök, azon még soha nem történt haszonban fog részesülni, hogyha vásárlott sorsa az 1835. Febr. 21diki húzáskor semmit sem nyeréND, e' bélyeges sorsnak visszaadása mellett a' MAIDLINGI TERÉZIA fördő lotteriájából, — melly 1835. April. 27kén húzatik-ki, 's mellyben a' főnyereség 250,000 ft v. egy sorsot fog kapni minden fizetés nélkül.

)(o)(

Különös jutalmasan lehet e' lottériára sorsokat venni alolirtnál,

ugyanis mindennek, ki f. e. Februarius 21-kén kijátszandó

70dik szám alatti szép bécsi házra

egyes sorsot vesz, a' MEIDLINGI THEREZIAFÖRDŐ' lotteriájára, mellynél a' főnyertes 250,000 forintot nyer, 's melly Aprilis 27-kén húzatik-ki,

egy sors ingyen adatik

SZTRIBERNY JÁNOS FERENCZ nagykereskedésében Pesten a' Józsefpiaczon.

Semmi visszalépésnek nincsen helye

a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn- és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Therézia-fördőnek

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt

fél Millió

és 45,000 forintban váltó cz. 25,000 nyerő közt kijátszandó lotteriájánál, mellynél a' nyertesnek

250,000 váltó czéd. forint ajánltatik váltságúl 's mellynek

kihúzása, a' mint előbb meghatároztatott, 1835-ki Aprilis 27-kén múlhatatlanúl megtörténend.

Ezen, a' játszó közönségnek a' fekete sorsokra nézve, mellyek magok 345,000 forintot nyernek váltó czédulában, különös hasznot igérő lottériának hat főnyertesei vagynak, ugymint a' THERÉZIA-FÖRDŐ vagy 250,000 forint váltó czéd. — továbbá kész pénzben 30,000, 20,000, 15,000, 10,000 5,000 — mindöszve 330,000 forint váltó czéd. Ezenkivül 2994 melléknyertes — 4,000, 3,000, 2,000, nyolcz nyertes 1000 forintal stb. öszvesen tesznek 80,000 for. v. cz. A' szabad sorsok 22,000 bizonyos nyereségei mennek 135,000 forintra, e' szerint 25,000 nyerő 495,000 készpénz és 5000 sorsot, melly 50,000 forintott ér, és igy mindöszve

545,000 forintott nyeréND.

A' szabadsorsoknak vannak 1,000 pénzbeli jutalmai, mellyek közt 350 elől- és 350 utólnyertes a' főnyertes kap 30,000 forintot 's a' többi nyertesek 5000, 3000, és 2000 forintot v. cz. a' mi miatt az egyes szabadsorsok, mellyek a' kizárólag számukra rendelt két húzáson kivül a' főhúzásban is minden nyereségre játszanak, hihetőleg többszörösen nyerhetnek, 's egy szabadsors 300,000 forinton felül nyerhet váltó czéd.

Egy sorsnak az ára csak 4 forint conv. pénzben.

A' ki 5 sorsot vásárol, ingyen kap egy veres szabadsorsot, mind addig, míg ezek el nem fogynak, elkeltök után pedig csak egy rendes sorsot,

Schoeller Sándor cs. k. priv. nagykereskedő, Wohlzeile 775. sz. a.

Sorsokat lehet venni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, és a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN B. FERENCZNÉL és társ.

---

(2) A' Trettner massához tartozó promontoriumi serház minden hozzá tartozó épületekkel, készületekkel, 's azon jussal együtt, mellynél fogva a' földesurasággal kötött szerző-

dés értelmében, 250 conv. ft. esztendei fizetés mellett, ezen serházban a' ser és pálinka-főzés 1845-dik esztendei October végéig folytattathatik, — a' ser Promontoriumban és Albertfalván, a' pálinka pedig csak a' promontoriumi serháznál mérettethetik, — ugy szinte a' serház mellett lévő 800 □ ölnyi szőllő, és Albertfalván egy zsellérház (melly utobbiak azomban külön-külön is megszerezhetők) folyó 1835-dik esztendei Februar 22-dikén délutáni 3 órakor, Promontoriumban, a' serháznál közönséges árverés utján eladatni fognak. (3)

---

(3) **Hirdetmény.** Tekintetes nemes Pest vármegye rendeléséből Pilis mezővárosának egy harmad része, a' melly mélt. beleznai Beleznay Károly gróf urat illeti, e' folyó esztendei Martius 16-dikán Pesten a' „két oroszlány" nevü vendég fogadóban a' 20-dik számu szobában, reggeli 9 órakor kezdve árverés utján a' többet igérőnek 1836-dik eszt. Januarius 1-ső napjától számlálandó 6 egymás után következő esztendőre — a' regalékon kivül — haszonbérbe fog adatni. A' feltételeket tudni vágyók Sztrokay Antal zárgondviselő urnál addig is bővebben értekezhetnek. Költ Pesten Januarius 28-dikán 1835. (3)

---

(4) **HIRDETÉS.** **Egy hasznos falusi Jószág Tek. Komárom vármegyében Piszke és Lábatlan helységekből, a' Duna és Bécsi Országutja mellett fekvő, igen gyönyörü helyen épített lakó házzal, úgy találtató szükséges gazdasági épületekkel, jobbágyokkal, különbféle dézma haszonvételekkel, duna révnek egy rész jövedelmével, valamint négy helységből befolyó közös jövedelmeivel, hozzá tartozandó erdeivel együtt, eladóvá tétetik; a' gazdaságot kedvellő urak, a' bővebbi tudósítást megtudhatják a' Hazai 's Külföldi Tudósítások Hivatalánál (Zöldkert utcza 498. szám).** (4)

---

(3) **Hirdetés.** A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendelésből köz hírré adatik, hogy T. N. Baranya vármegyében kebelezett, és a' Mindszenti fiskális uradalomhoz tartozó Sz. Mártonyi pusztában f. e. Februarius 16-án délelőtti órákban 787¾ akó 1834. eszt. termett veres bor kész pénz fizetés mellett, nyilvános árverés utján eladatni fog. Költ Budán Jan. 22n 1835.

Bécsben a' pénzfolyamat közép ára Február' 7-dikén, 1835.

5 pCentes Status kötelező Leveleké	100⅔	for.	Bécs városi Bankó kötelező	2½ pCentes	60⅔ for.
4 pCentes — — — —	93⅚	—	Kam. pCentes kötel. —	2½	— —
1820-diki Status Lott. 100 forint—	212	—	Bank Actiáké — —	—	— —
1821-diki Status Lott. 100 forint—	138⅙	—	Cs. arany pCt. agio —	—	— —
1834-diki Status Lott. 500 forint—	573¾	—			

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

Febr. 8-dikán	4 Láb,	7 Hüv.	0 Von.	— 9-dikén	5 Láb,	2 Hüv.	0 Von.
— 10-dikén	5 Láb,	7 Hüv.	3 Von.	— 11-dikén	5 Láb,	8 Hüv.	0 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Február' 10-dikén 1835. *Váltó Cz.ban, Pozsonyi mérő*

	tiszta fr. kr.	középszerü fr. kr.	alábbvaló fr. kr.		tiszta fr. kr.	középszerü fr. kr.	alábbvaló fr. kr.
Tiszta búza	—	7 —	—	Zab	4 — 10	4 — 6	4 —
Kétszeres	—	6 — 10	6 —	Kukoritza	5 —	4 — 56	—
Rozs	5 — 50	5 — 40	—	Köleskása	—	—	—
Árpa	5 —	4 — 50	—	Köles	—	—	—

14. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Böjtelőhő' 14dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDELYORSZAG.

Ő cs. kir. Felsége Január 30diki legfelsőbb határozata által Erdélyben kormányszéki 's elől-ülői titoknok Malom Zsigmond urat erdélyi nemességgel megajándékozni kegyelmesen méltóztatott.

A' nagymélt. m. kir. udv. Kanczellária, a' Horvátországi kir. törvényszéknél szegényekügyvédévé Varasd-vármegyei alügyvéd Novák Ferenczet nevezte.

Pozsony Febr. 10d. A' 293dik országos ülésben Februárius 6dikán a' Főrendek mindenek előtt a' Buda és Pest között építendő hídat tárgyazó alsó táblai második üzenethez adák egyezésöket. Majd felolvastattak az úriszéket és alsó Sclavonia nevezését illető viszonüzeneti javallatok; az elsőbb tárgyra nézve tovább nem késleltetik a' Főrendek a' tanácskozások menetelét, de alsó Sclavonia nevezete mellett ezentúl is maradni kívánnak. Ezek Győri püspök Mélt. Juranics Antal úrnak szónoksága mellett az alsó táblához vitetvén; elegyes ülésben végre a' közelébb említett üdvezlő felírás újraolvastatott 's szokott módon bepecsételtetvén, elküldetett. Ez időtül kerületi tanácskozások tartatnak.

Carnioliában a' cs. k. mezei gazdasági társaság Nyitrai patikás Láng Adolf Ferencz urat, több tudós társaságok tagját, levelező tagjává választotta 's az erről szóló oklevelet neki megküldte.

Fényesen ünneplék szabad kir. Pest és Buda városok Felséges Királyunk dicső születési napját, Február 12dikét. Minden tornyokban zúgtak a' harangok 's a' két főváros lakosait imádott Uralkodónk életéért a' Mindenhatóhoz bocsátandó kegyes fohászkodások végett az imádságok szent helyeire szólíták. Ágyu dörgések, a' városi és rendes katonaság tisztelkedő lövései között emelkedtek buzgó könyörgések a' két főváros egyházaiban legkegyelmesebb Királyunk még hosszu 's bóldog életéért. Pesten Főtiszt. Fejér György prépost ő Nagysága; Budán Sztankovics János püspök úr ő Méltósága mutaták-be a' Mindenhatónak a' sz. Mise áldozatot. Résztvettek a' fenséges ünnepi örömben a' két testvér városban lévő minden felsőbb és alsóbb polgári és katonai tiszthatóságok, fényes nemzeti öltözetben jelenve meg az isteni tiszteleten; résztvettek abban a' két városnak ifjai és leányai, férfiai és asszonyai, gazdagai és szegényei, nagyjai és kicsinyei, egy szóval minden rendű és rangú lakos-társainknak temérdek sokasága; mellynek külsején már a' hódoló tiszteletnek és a' Felséges uralkodó Házhoz való hív ragaszkodásnak csalhatatlan jelei valának látszhatók. — Magyarországi Főtartomanyi - Biztos Kaposmérei Mérey Sándor úr ő Excja, világi és katonai fő rangú vendégeit délben gazdag ebéddel fogadá; mellynél dicsőségesen uralkodó Királyunkért 's az egész felséges Ausztriai - házért víg poharak, ágyu-ropogások közt ürítettek. A' dicső nap örömére mint Pesten, úgy Budán is a' játékszínek pompásan valának kivilágosítva.

Veszprémben Február 11dike estéjén, a' nemzeti színész társaság által, a' játékszín kettős kivilágosításával „a' háládatosság ünnepe," vagy „a' tündér kastély Magyarországban" adatott. Másnap a' székes egyházban tartott nagy Mise után több előkelő házakban víg ebédek alatt Ő Felsége hosszu életéért 's boldogító kormányáért öröm-poharak ürítettek; végre özvegy Kurcz Györgyné teremében a' formaruhás polgárság által táncz-mulatság adatott.

Selmecz sz. k. bányaváros tisztválasztása Február 3 és 4dikén tartatván; a' választott polgársághoz 37 cathol. és 10 evang. új tag választatott: ideigleni népszónok Ertl Sámuel hívatalában megerősítetett; a' megüresült 4 tanácsbeli helyre Mateovich József, Matulay János, Marsalko és Goldbrunner Sándor urak választattak; tiszteletbeli tanácsosok: Lanser Lajos és Bobor János; kapitány Marsalko; polgármester Matulay, főbíró Schmidt Ferencz urak. A' szép rendel végbement tisztválasztást alsó magyarországi

Első Folesztendő.

fökamara gróf és a' hét szabad bányaváros kir. bíztosa Schweizer Gábor úr vezeté.

Zágrábból. Alagovich Sándor Zágrábi megyés püspök Ő Excja Galaczban egy kathol. templom építésére az ottani cs. k. consul Atanaskovich úrnak 400 pengő forintot küldött. — Oláhországban egy gőzhajó építetik, mellynek rendeltetési helye Sulna, a' duna, fekete tengerbeli ömlésének főpontja leszen. — Az Odessai részvényes társaság e' város (Odessa) és Konstantinápol között rendes gőzhajói közösülést szándékozik eszközleni.

N. Kőrös Febr. 8dikán. Folyó hónap 6dika estéjén szűnt meg lenni élete 72dik telében Nagytiszt. tudós Nánási Fodor Gerzson úr, oskolánk 23, anya-szentegyházunk 20 évű tanítója 's lelki-pásztora, és a' Duna-melléki főtiszt. Superintendentia közönséges jegyzője. De élni fog emlékezete úgy hazai literaturánk körül tett hasznos fáradozásaiban, mint több más jeles tetteiben. Keserű könnyek közt kísérék gyászos özvegye, kedves gyermekei, 's szeretett attyafiai, díszes halotti szertartás után — hallgatóinak mélyen megilletődött nagy számu serege, azon sírkertbe, hol kevéssel az előtt még ő tevé utólsó halotti tanítását. Béke nyugtassa porait!

Ő cs. k. Felsége a' külső 's más vallásbeli szertartásu tartományokban tartózkodó mindkét rendű evang. magyar katonaság lelki ápolására minapi legfelsőbb intézetei által, Olaszországban fekvő magyar seregeihez e' két vallásból két különös tábori-papot rendelni, — 's ennek következésében az illető egyházi Előljáróságok alázatos ajánlatára, az ágostai vallásuak részéről ugyan T. Bukva Lajos, a' helv. vallásuak részéről pedig T. Harsányi Sámuel urakat 600 conv. fr. eszt. fizetéssel ezen minemüségben kegyelmesen kinevezni méltóztatott: — kik is Budán az illető helyen 's magok egyházi felsőbbségöknél Pesten, magokat feljelentvén, a' k. magyar fő hadi kormány utasításával e. f. hónap 2kán Veronába elindultak.

Mult 1834. 2dik felében a' budai jóltevő asszonyegyesület czéljára következő adakozások tétettek: Maria Anna ifj. magyar Királyné ő felsége 250 fr.; Károly cs. k. főhg. 500 fr; cs. kir. főhg. országunk Nádora 1,250 fr; cs. kr. főhgné 's Nádorné Maria Dorothea 750 fr.; Baldaccy-Hunyadi báróné 50 fr. és 4½ p. m. kétszerest 's 4½ p. m. árpát; Brunsvik-Majthényi grófné 100 frtot a' kis gyermek-óvó-intézetre; továbbá a' pesti szemorvos-intézetben a' szegények számára fordított 31 pengő fr. áru gyógyszerek felét, 's végre 5 p. m. főzeléket; Benyovszky gr. 125 fr; Cziráky-Battyány grófné 50 font szalonnát és 2 p. m. főzeléket, Eszterházy hg. mint előbbi években is 1825 óta, úgy az idén is 10 öl tüzifát; Eszterházy Miklós gr. szinte igy és ennyit; Forray-Brunsvik báróné 1½ p. m. főzeléket; Forray Julie báróné 15 fr.; esztergami érsekség részéről 6 öl tüzifát; Kalocsai Érsek Klobusiczky Péter ur Ő Excja 100 fr; Majthény-Bartakovics asszonyság 6 zsák burgonyát 's 15 font zsiradékot; Orczy-Pejacsevich báróné 40 font zsiradékot; telki apátság 2 öl tüzifát; Vörös-Hiemer asszonyság 200 fr; Levi Katalin assz. 25 fr.; Domer Katalin assz. 14 font gyertyát és 4½ font szappant; Mayer Anna hagyománya 5 fr; Todes Izsák hagyománya 27 fr. Lange Magda 5 fr. valamennyi váltó v. bécsi becsben.

A' Tudományos Gyűjtemény múlt évi XIIdik kötetében „a' magyar nemzeti Museum gyarapodásai" czím alatt ezek közöltetnek: Tekéntetes Ittebei Kiss Antal úr, királyi Udvarnok és több Ts. Ns. Vármegye Táblabirája, a' magyar nemzeti Museumnak gondos Gyarapítója, e' nemzeti Intézethez viseltető nemes hajlandóságának közelébb ismét igen jeles új tanúságát adta, midőn egy ritka és negyvenhét eredeti magyar levélből álló Gyűjteménynyel a' Széchényi Országos Könyvtárt megajándékozni méltóztatott. Mennél ritkábbak még a' XVIdik századból is a' magyar nyelvnek hiteles maradványai, annál örömestebb közlöm a' Gyűjteménynek hivatalos uton kezemhez jött lajstromát azon megjegyzéssel, hogy a' deák kivonatu levelek is magyar nyelvet foglalnak magukban. A' Lajstrom ez: 1.) Forma Verborum Reconciliationis Rev. Dom. Eppi Bosnensis Michaëlis Kesereo, et Sororis Suae Christinae Kesereo ddto 12-ae 9-bris 1523. 2.) Gróf Báthori András eredeti levele ddto 21ae Decembris 1551. 3.) Székel Antal eredeti könyörgő levele Felséges Iső Ferdinánd császár 's királyhoz ddto 28ae Aug. 1558. 4.) Lévai hadnagyok eredeti Levele Nagy Wáthy — 's Csirke Istvánhoz ddto 29ae Septembris 1558. 5.) Lévai Hadnagyoknak eredeti levelök Ernest Austriai Fő herczeghez ddto 11ae Aprilis 1577. 6.) Nagy Fábiánnak stb. eredeti levelök Pálfy Já-

nos és Leby Miklóshoz ddto 28ae Aprilis 1577. 7.) Martonossy István eredeti Jelentése Erneszt austriai Fő herczeghez ddto 29-ae Aprilis 1577. 8.) Lévai lovag és gyalog hadnagyok eredeti Jelentése Erneszt Austriai Fő herczeghez ddto 29ae Aprilis 1577. 9.) Lévai lovag és gyalog hadnagyok eredeti Írások, Pálfy János, Leby Miklós 'stb.hez ddto 29ae Aprilis 1577. 10.) Mamhuth Bek Szolnok Vár helytartójának eredeti parancsolatja a' Tisza mentiben és tekerületiben lakó birák és polgárokhoz ddto 5ae Septembris 1577. 11.) Ogronffy István eredeti Levele, Győri al-kapitány Jakosich Ferentzhez ddto 1ae Decembris 1577. 12.) Podgorzky János eredeti Levele Győri al-kapitány Jakossich Ferentzhez ddto 2ae Decembris 1577. 13.) Tar István eredeti Levele ddto 20ae Septembris 1578. 14.) Nagy Sándor eredeti Levele Nagy Fábián kapitányhoz ddto 11-ae Octobris 1578. 15.) Egri hadnagy Teoreok András eredeti Levele Felső magyarországi Helytartó Zara Pálhoz ddto Eger 2a Decembris 1578. 16.) Zikszai Imre eredeti Levele Pixendorffy és Gräncenwerti Rubert János Felső Magyarországi generálkapitányhoz dd o Waradini 3a Julii 1579. 17.) Transmissio Causae, per Joannem Seregel, contra Nobiles Nicolaum Bolgár, Thomam Beke etc. in facto illegitimi seu ficticii cuiusdam Testamenti motae, et dijudicatae, in praesentiam Rsmi Dni Philippi Spinello etc. etc. Ar. Eppi Colocensis ddto 22ae Aprilis 1603. 18) Stephanus — Bocskai — eredeti Levele Thurzó Györgyhez ddto Cassoviae May 1605. 19.) Paria Literarum Nunciorum Bocskaianorum, ad Aly Bassam Budae Locumtenentem ddto Viennae 16a Januarii 1606. 20.) Pálffy Katalin eredeti Levele Thurzó Györgyhöz ddto Trenczini 29a Martii 1606. 21.) Thurzó Miklós eredeti Levele Thurzó Györgyhez ddto Baymocz 7a Aprilis 1606. 22.) Pálffy Katalin eredeti Levele Pográny Benedekhez ddto 8ae Aprilis 1606. 23.) Pálffy Katalin eredeti Levele Thurzó Györgyhöz ddto Trenczin 9ae Aprilis 1606. 24.) Pálffy Katalin eredeti Levele Thurzó Györgyhöz ddto Trenczin 16ae Aprilis 1606. 25.) Pálffy Katalin eredeti Levele Thurzó Györgyhöz ddto Trenczin 23-ae Aprilis 1606. 26.) Statuta et Leges Mili ares, secundum quas Milites Bocskaiani in Comitatu Nitriensi vivere debeant ddto 29ae Aprilis 1606. 27.) Propositiones in Diaeta Cassoviensi 1a die May 1606 regnicolis extradatae. 28.) Pálffy Katalin eredeti Levele Thurzó Györgyhöz ddto Trenczin 15ae May 1606. 29.) Rátz Ábrahám kapitány eredeti Levele Thurzó Miklóshoz ddto 16-ae May 1606. 30.) Konstantinápolyi Levél ddto 22-ae Julii 1606. 31.) Muráth Passa Levele ddto 22-ae Julii 1606. 32.) Illésházy István eredeti Levele Thurzó Györgyhöz ddto 30ae Julii 1606. 33.) Murath Passa Levele ddto 31ae Julii 1606. 34.) Pálffy Katalin eredeti Levele Thurzó Györgyhöz ddto Rozemberg 20ae Aug. 1606. 35.) Paria Literarum ad Capitaneos sonantium cum subscriptione Stephani (Bocskai) — et Simeonis Pechy ddto Cassoviae 25-ae 9bris 1606. és Paria Literarum ad Nicolaum Thurzó sonantium sub iisdem subscriptionibus et ddto Cassoviae 25-ae 9bris 1606. NB. Mind a' kettőt közli Bajmótzrúl Thurzó Miklós, Thurzó Györgyel December 3dikán 1606. 36.) Summa Legationis Caes. Galli, ab Ernesto et Joanne a Molarth, et Adolpho ab Althan Commissariis Caesareis, ad Aly Bassam Budensem expediti; — continens replicationes, et responsa, cum eodem Bassa ultro citroque, — — fideliter ex Lingua Turcica, propriaque ipsius Bassae ex ore, legati raptim excipientis descriptione translata (1606.) 37.) Rakó Zsigmond eredeti Levele, Forgáchy Zsigmond és Dóczy András Felső Magyarországi császári Biztosokhoz ddto Alba Julia 1ae Septembris 1607. 38.) Vezir Ali Passa eredeti Levele IIdik Mátyás király Attyafiához, 's Magyar Ország Gubernátorához ddto Budán September 23dikán 1608. 39.) Vezir Aly Passa eredeti Levele, Molárdi János cs. kir. Fő Tanácsoshoz és kapitányhoz ddto Budán October 14dik napján 1608. 40.) Mustafa Effendi pergamentre irt eredeti Levele Caesar Gál kapitányhoz ddto Budán 14ae Octobris 1608. 41.) Mustafa Effendi üzenete Caesar Gálhoz ddto 14ae Octobris 1608. 42.) Véczey Mariának, fiához Véczey Sándorhoz Tornára irt eredeti Levele ddto Filek 22a Januarii 1648. 43.) Specification deren Praesenten, ſo dem Kayſerlichen, nach der Ottoman. Pforte abgeſandten Internuncio Anno 1678 mit gegeben worden. 44.) Budai Bassa Levele, Forgáts Istvánhoz ddto Budae 27ae Aug. 1679. 45.) Specification deren Praesenten, ſo mit dem an die Ottoman. Pforte abgeſandten Internuncio abgeſchickt worden Anno 1682. 46.) Az Praefectusok fizetése régen Erdélyben. 47.) Kassa városa Lakosainak panaszszok, Privilegiumaik megsértése ellen. De, a' mint az Ajándékozó buzgó hálára érdemes: úgy más felül szíves köszönettel tartozunk annak is, ki e' fontos régiségeket nagy fáradsággal és költséges hazafiui áldozattal összegyűjtötte, 's az elenyészéstől megmentette. A' szorgalmas Gyűjtögető volt Tekéntetes Paulányi József Ur, a' Fölséges Magyar királyi udvari Cancelláriának Concipistája, egy köz tiszteletre méltó 's egyenes magyar szívéről és szép tehetségeiről eléggé esméretes Hazánkfia. Ő az a' szerentsés Magyar egyszer'smind, ki nem rég HUNYADI JÁNOSNAK és HUNYADI MÁTYÁS KIRÁLYNAK EREDETI MAGYAR LEVELÉRE, a' mit új évi örvendeztető híradásúl közlök, szert tett! — Horvát István.

)(

NAGYBRITANNIA.

Sir Henry Halford, az orvosi collegium előlülője, Jan. 24dike estéjén megvendéglé a' kabineti ministereket, asztal után pedig értekezést olvasott különféle nyavalyák ellen rég óta használt gyógyító rendszerekről, és sok érdekes anekdotákat hozott-fel; leírá a' nyavalyákat, mellyek a' királyi familia tagjainak éltöket — VIII Henriktől fogva a' minap elhunyt Gloucester herczegig — elölták; említést tőn Addison, Dryden, Swift és más jeles férfiak haláláról is. Gloucester herczeget különösen dícséré azon jámbor megnyugvásáért, mellyel vég óráját várta, 's a' mellyben ő mindenek előtt ritka példaként fog tündökleni.

W. Ewart Gladstone gyarmatok alstatustitoknokává neveztetett.

A' bill, melly által a' ministerek tágas egyházi reformot akarnak a' parlamentnek javallani, ha a' püspökök jóváhagyását megnyerte, még a' korona bírói tisztviselőivel közöltetik, mint mondják, és csak azután fog az alsó ház elibe terjesztetni. Azt is beszélik, hogy a' kormány a' tizedek ügyének elintézése iránt is készít már rendszabást.

Melbourne lord mezei lakában az előbbi ministeriumnak több tagjai öszvegyűltek olly czélból, hogy a' jövő parlamentben az oppositio által követendő útról értekezzenek. John Russell lord betegsége miatt nem jelenhetett-meg e' gyűlésben. — Heytesbury lord készületeket teszen Calcuttába leendő utazására; hitvese és leánya is követni fogják őt.

FRANCZIAORSZÁG.

A' pair törvényszék Jan. 28dikán elvégzé a' parisi vádlottak feletti tanakodását, 's 4 közűlök felmentett, 16 per alá vetett. Eddig már öszvesen 124 vádlottra nézve állapítatott-meg a' perbe idézés; még 70 iránt kell a' pair törvényszéknek ítéletet hozni. — Sebastiani generál Január 31kén Parisba megérkezett.

NÉMETORSZÁG.

Burkusországból Január 26dikán. Petersburgi levelek után ítélve, ott Persiára különös figyelem fordítatik, és az örökösödési háboru kimenetele nem kis feszűltséget okoz. Beszélik, hogy Oroszországból ügyes diplomátai személy küldetik Persiába, hogy a' dolgok helyheztetését szorosan kitudja, és a' megholt schah thrónörökösét tanácsal és tettel segíttse. Az orosz udvar Anglia ministeriumával is egyetértésben akar lenni a' lehető bonyolódások esetére, mellyek Persiát fellázíthatják; hogy majd közösen ismértessék-el Mohammed Mirzát, Persia uralkodójának. E' dologgal főként Pozzo di Borgo gróf váratlan kinevezését (londoni követté) köti-egybe a' gondolkodó politikus, a' mennyiben a' gróf, a' porta és Mehemed Ali közt tartott perlekedések alkalmával, császárának Parisban fontos szolgálatokat tett, és elégségig megmutatta, hogy ő kelet viszonyait jól esmeri. Minthogy már azon viszonyok az orosz udvarnak most leginkább szívén feküsznek, és a' torieknak az angol ministeriumba léptök kedvező alkalmat nyújt azoknak könnyebb és nem olly tüzes ellenmondásokkal, mint a' whigministerium alatt várni lehetett, eligazításokra, sietett a' kormány Pozzo di Borgo grófot Londonba küldeni, hogy ő e' fontos ügyet a' mostani kedvező környűlmények között vezesse, és bevégezni igyekezzék. Ebben a' gróf könnyen czélját is érheti, ha a' toriek darab ideig megmaradhatnak a' kormányon; mert Peel úrnak más nézete van az orosz-török 's persa viszonyokról, mint volt elődjeinek 's magának Canningnak is. Nem nézi ő ezeket irígy szemekkel 's nem nyugtalan azon befolyás miatt, mellyet Oroszország Persián 's Törökországon fekvésénél 's érdekeinél fogva gyakorol; nem fél hogy e' befolyás Anglia keletindiai viszonyainak valaha ártson. Peel úr nézetei tehát tiszteletre méltóbbak, mint a' Grey, Palmerston vagy Canningéi voltak. Ha Peel úr a' kormányon marad, hihető, hogy gróf Pozzo di Borgo sokat teénd a' bokros szövevények megfejtésére, mellyeknek most kelet nézőhelye. Itt hát Pozzo di Borgo grófnak londoni követté lett választása szerencsésnek tekintetik; csak a' lenne fájdalmas, ha ez érdemes diplomatának korossága, Londonban nem engedné-meg, hogy mint Parisban, a' fontos kérdéseknél, tetszése szerént vezesse a' hatalmakat.

TÖRÖKORSZÁG.

A' Morning Herald Konstantinápolból December 16dikáról közöl híreket. A' sultan Odessából érkezett gőzhajón új, 's igen gazdag ajándékokat kapott orosz császár ő Felségétől. A' biztosságnak, melly az angol kormány költségén az Euphratesre utazik, hogy India és Europa között a' gőzhajózást eszközölje, a' szükséges hattische-

rif kiadatott. Anglia ezért megigérte a' sultánnak, hogy Aegyptus basáját hódítani vágyó czéljaiban nem gyámolítándja.

HOLLANDIA.

Oraniai herczeg ő kir. Magosságának állapotjáról illy orvosi jelentés adatott-ki: „Csötörtök Jan. 29dikén, reggeli 8 órakor. Ő kir. Magossága tegnap nehány órát az ágyon kívül töltött-el, 's ereje visszajőni látszik. Bernard. Everard.“

SPANYOLORSZÁG.

Jan. 19dikén mind a' procerek mind a' procuradorok ülést tartottak, 's mind a' két kamarában a' ministerek jövének szóba. Llauder general a' procurador kamarában tüzesen megtámadtatott a' franczia avatkozásért, mi eránt ő azt nyilatkoztatá, hogy azt most nem kívánja, de e' segédeszköztől a' kormányt megfosztani nem akarná. Nyilatkoztatása egyébiránt sem parlamenti, sem kielégitő nem vólt, 's nagy morgással szakitatott félbe sokszor, utóljára pedig olly nagy lőn a' zúgás, hogy az ülést el kellett oszlatni. A' procerek egyezőleg gáncsolták a' mult napi lázadást, a' procuradorok pedig dicsérték.

A' királyné seregei Lorenzo general vezérlése alatt Jan. 17dikén Arquijas mellett győzedelmeskedtek a' carlistákon, nagy veszteséggel űzték őket egész Aranazig 's többek közt Iturralde generálukat is elejtették, hanem a' christinosok közül is elesett Alais ezredes. A' Gazette de France e' hírt a' spanyol consul saját vallomásánál fogva alaptalannak mondja, 's állítja, hogy a' királyné seregében sem bátorság sem fenyíték nincsen.

A' procurador kamara Januar 21diki ülésében a' közjövedelmi minister ekép beszélt; Először azt hittem, hogy kivonhatom magamat a' Januar 18diki történeteket illető vitatkozásból; minthogy pedig ez lassanként különös tárgyától a' kormány minden ágaira kiterjeszkedett, kötelességem felelni, és pedig főként de las Navas, Lopez, Galiano 's Caballero urak beszédit igyekszem megczáfolni: Gróf de las Navas azt állítá, hogy a' ministerium nem egyenes szívü és tehetetlen. Erre azt felelem, hogy életem az utóbbi 20 esztendő alatt, a' nehéz és a' szerencsétlen környülményeknek közepette, szenny-nélküli volt; mi a' tehetetlenség szemrehányását illeti: e' kemény szó; de a' gróf mentethetik azzal, hogy ő itt, az országgyülésen úgy beszél, mintha otthon vólna. Igaz, hogy a' háboru tart északi tartományinkban; de az ország többi részeiben kialudt a' lázadás tüze. Hogy még ez Navarrában nem történt, azért a' kormány szemrehányást nem érdemel, mert a' legjobb generálokat küldte e' tartományba. Azt mondják: a' kért segedelem (subsidium) megadatott. Igenis; de a' cortes elébe terjesztett javallat után csak három hónapra veheté annak hasznát a' kormány. Ez idő alatt mind rendes, mind rendkívüli költségeit, kivált a' hadit, melly Octoberben 31, Novemberben 33, Decemberben pedig 35 millio realra ment, a' hogy lehetett, úgy fedezé a' kormány. Minthogy pedig a' ministerium még a' költség megadása után is bizonyos formatartásokat köteles betölteni, még mindez ideig nem használhatá azt. Azon kabineti tag, melly D. Carlosnak Navarrába érkeztekor így nyilatkozék: „vele csak egyel több a' rebellis“ nem csalatkozott. Még én ezt teszem hozzá: D. Carlos a' rebellisekre nézve csak akadály. De las Navas úrnak felelvén, azt mondom; hogy a' kormány erkőlcsi ereje a' kamarák többségében fekszik, ezt pedig a' ministerium el nem vesztette. Nem így van a' dolog a' gróf úr javallatival, mellyeket a' kamara ritkán hágyhelybe 's mellyek annál fogva kevés erkőlcsi erővel bírnak. De las Navas úr azt állitja: hogy a' postaházat ostrom alá kellett volna vétetni; de a' kormány jobbnak látá a' felkelésnek még kezdete napján végét szakasztani, mint időt engedni annak, hogy éjjel nyugtalanítóbb characztert őltsön magára, a' mi legalább mutatja, hogy a' kormány nem egyenetlen. — Galiano úr szemére veté a' kormánynak, hogy barátihoz nem kapcsolta-magát. Erre azt felelem: hogy inkább akart a' cortesi többséghez kapcsolódni, mint azon barátihoz, kiknek igen is sebes lépteiktől fél. (Toreno itt emlékezetbe hoz némelly történeteket 1820 és 1823 esztendőkből, hogy ezek által a' politikai sebes haladás következéseit elevenen képzeltesse.) A' kormány menetele egy alaku rendszeren alapul, és mi a' kívánt biztosításokat, a' sajtó-és polgári szabadságot illeti, 1823ban rendszabásokhoz kellett nyúlni meggátlására a' szomoru következéseknek, mellyeket azok előhoztak. Ha a' kormány machiavelli-féle volna, hasznára fordíthatá vala a' censurát, hogy a' sajtó előhaladását akadályoztassa; de ezt nem tette. A' journalistáktól, mint Angliá-

ban és Francziaországban szokás, bélyegzési garantiát kívánhatott volna, mi az időszaki írásokra nézve nagy akadály. Valóban, ha a' censura ma elenyésznék, az időszaki journaloktól épen e' garantiát kellene kívánni. Mi a' személyes szabadság nehéz és kényes kérdését illeti: elég emlékezni arra, hogy éppen 20 esztendő folyt-le politikai rázkódások, 's felforgatásoknak közepette, és ez időszak alatt gyűjtött tapasztalás mutatja, milly kevés számuk azoknak, kik a' szabadság törvényes utján jártak, és hogy ha most az szélesebben terjesztetnék-ki, csak zavart 's egyenetlenséget ídézne-elő. Ez azonban nem akadály a' szabadság határin belől minden reformoknak elővételére, mellyekre csak az ország képes. Galiano úr továbbá azt mondá, hogy mi féltünk barátinktól, a' szabadság barátitól, és a' polgári katonaságba semmi bizodalmat nem helyheztettünk. A' kormány sem a' szabadság', sem a' rendetlenség' barátitól nem fél; de előrendszabásokhoz nyúl az utóbbiak ellen, hogy semmi zavargást ne támaszthassanak. Miért vetik szemünkre a' polgári katonaságba való bizodalmatlanságot? Talán mivel azt organizáltuk? minthogy szükség esetében mindég hozzá folyamodtunk? a' hadsereggel egy időben fogattunk vele fegyvert? végre talán minthogy a' 18diki történetkor segítségre szólítottuk-fel? Ha bizodalmatlan volt a' kormány, nem a' polgári katonaság, de azok ellen volt az, kik annak sorai közé becsúszhatnak, és semmit nem gondolván a' rend fentartásával, azt becstelen tettekre nógatják. Midőn Galiano úr azt mondja: fél a' hátralépő (ellen álló) ministeriumtól, épen ez által nyilatkoztatja magát a' mostani ministerium zászlója alá, minthogy a' nyugtalanság, melly ez aggódást szülte, a' ministerium eránti vonszódásnak jele, és mutatja; hogy ha sebes haladást nem akar is a' ministerium, de rák módjára sem megyen, hanem előre törekszik. Mondja most már valaki, hogy a' kormány erkölcsi erejét elvesztette! Végre Toreno gróf Caballero úr állításait czáfolgatta. „A' kormány, mond ő, köteles menetelében egy rendszert követni; az oppositio is egyetértett vele a' voto de santyago és némelly közjövedelmi reformok iránt. Caballero azt mondja: a' királyi statutum csak mozdíthatatlan talpkő. Igenis, mozdíthatatlan és pedig szerencsére; mert az oppositio mindent végbeviszen annak felforgatására.

Legújabb Január 25dikén a' királyné Llauder general' kiléphetési kérelmét elfogadta. — A' hadministerség ideiglen Martinez de la Rosa úrra bízatott. Folyvást csendesség uralkodik Madridban. — A' 2dik könnyü ezred folytatja utját Navarra felé, a' nélkül hogy valami rendetlenséget követne-el.

A' Jan. 18diki történetekről e' hívatalos jelentést küldé a' hadminister Arragonia főkapitányának: „Don Jose Cardero, az arragoniai önkéntesek 2dik könnyü gyalog ezredében alhadnagy, 's egyszersmind adjutans, ma azon csapat egy részét, nehány altisztekkel együtt elcsábította. Szolgálati parancsolatok ál színe alatt a' katonaságot szállásáról puerta del sol piaczra vezette, ott az őrhelyet elfoglalta 's lázadást indított. A' sereg érdemes főkapitánya, Don Jose Canterac, szolgálati serénységtől 's honszeretettől buzdítatva, tüstént a' tévelygők elibe ment, hogy őket a' kötelesség ösvényére visszatérítse; de hódolatának 's hűségének áldozatjává lőn, orozva gyilkoltatott meg a' zűrzavarban, midőn az elcsábított katonák magokat védelmezték. A' kormány e' szomoru esetről tudósítatván, azonnal sulyos rendszabásokhoz nyult, hogy tekintetét fentartsa, 's e' rendetlenség szerzőinek czélzatát megszégyenítse. A' város őrizete, a' fellázadt ezred nehány osztályával együtt, és a' városi katonaság, hallatlan gyorsasággal öszvegyültek, 's kimutatott helyeiket elfoglalván, bátor lelkesedéssel rohantak a' lázadókra. A' pattantyússág jól irányzott tüzelése is sokat levert a' zendülők soraiból, min ezek elrémülvén, nagy rendetlenséggel tódultak a' posta épületébe 's ennek falai megett védelmezték magokat. De itt egészen elzáratva sikeretlen erőködésöket látván 's gonoszságuk súlyát is elesmervén, kegyelemért esedeztek regens királyné ő Felségénél, elcsábítatásukat vetvén okúl. Kinyilatkoztatták, hogy ők egyedűl ő Felségét 's az estatuto realt szándékozták óltalmazni, 's engedelmet kértek mindjárt az északi sereghez indúlhatásra, hogy ott a' legitimitas ügyéért utolsó csep vérökig harczoljanak, 's így hibás lépésöket jóvá tegyék. Ő Felsége, kinek szeretete a' spanyol néphez tudva van, lágyságot mutatott e' megtévedt emberek iránt 's még ma estve, az ezred maradékrészével együtt, megindultak Alcovendas felé,

hogy illetlenül elvesztett becsületöket ez egyetlen eszköz által visszanyerhessék. Ő Felsége fentartja magának a' lázadás izgatóinak 's fő czinkosainak megbüntetését, hogy az igazságnak eleget tegyen 's kedvöket szegje azoknak, kik illyes merészlet ismétlésére csábítatnának. Madrid lakosai csendesen valának, 's a' gonosz lázadásban, melly a' puerta del solon túl nem terjedt, semmi részt nem vettek. Örömmel jelenthetem uraságodnak, hogy a' csendesség tökéletesen visszaállítatott, 's a' kormány, a' védelmére bízott nyilvános rendet őrizvén, semmit sem fog cselekedni, mi koczkáztatná méltóságát, vagy pedig II Isabella jusait és az estatuto real által meghatározott jusainkat megsérthetné."

Sokféle hírek kerengtek Madridban a' Jan. 18diki mozgás eredetéről. Némellyek Quesada generalnak tulajdoníták azt, ki nehány nappal elébb Canterac generalnak volt kéntelen engedni Új-castilia főkapitányságát. Mások azt hitték, hogy a' carlisták osztattak-ki pénzt a' katonák közt, hogy így a' mostani alkotmányt Madridban felforgattassák, és D. Carlos visszatértét könnyítsék. Mások állítása szerint pedig a' kormányt arra akarták kényszeríteni, hogy az északi sereghez küldendő seregcsapatokat mind Madridban tartsa-meg. Azonban D. Carlos mellett egy kiáltás sem hallatszott.

Bayonne, Jan. 24dikén. Mina Izurzun felé (Pamplonától két órányira) ment, honnan éppen indulóban volt a' navarrai brigadának egy bataliona, melly Mina előcsapatja által Villaneba mellett megtámadtatván, némi veszteséggel Azalar hegységébe vonult-vissza. — A' guipuzcoai carlista junta Etchalarban ül, hol a' carlisták számára nagy szorgalommal készítik a' sarukat. Alava és Biscaya tartományok, a' D. Carlos által parancsolt 8 ezer ujonczból illetőségöket már kiállítják. A' navarrai carlista junta Lesacában van. Elisondót két batalion szűnet nélkül ostromolja 's lövöldözi. — Cadixból írják, hogy Tarifo, Vejer, Medina-Sidonia és Xeres vidékén fegyveres és lovas guerillák jelentek-meg, 's ott polgári háborút támasztani igyekeznek; de azt nem mondják V Károlynak-e vagy pedig a' respublikának nevében.

Madrid, Jan. 21dikén. Most már csendesség uralkodik itt; néma hallgatás követé a' hadi zajt; hanem csak az utczákon váltá-fel csilapodás a' lázadási pezsgést, a' palotákban és politikai körökben szerfeletti mozgás uralkodik. A' tegnapi 's mai űlés olly benyomást tőn az indulatokban, hogy a' ministeriumot szükségesképen módosítani, nevezetesen a' hadministerséget más kezekre kell bízni. A' palotákban repkedő hírek szerint, Valdes general fog hadministerségre hívatni; a' külső ügyek ministeriuma Pizarrónak, ki e' hivatalt egyszer már vitte, az igazsági ministerium Don Jose Calatravának, a' belső ministerség pedig Don Augustin Arguellesnek vannak szánva; Toreno úr követője még nem említetett. Tegnap óta e' hírek foglalatoskodtatják egész Madridot, ámbár a' fensőbb körökben keves hitelre találnak, de Llaudernek eltávoztatását mindenek szükségesnek tartják. Annyi bizonyosnak látszik, hogy Martinez de la Rosa, Toreno és Garelly urak megmaradnak hivatalukban, 's ekkor a' rendszer— bár kik legyenek is az ő társaik — változni nem fog. Attól lehet félni, hogy a' kormány lassusága 's ügyetlensége, mit Jan. 18dikán kimutatott, sok veszedelmes következéseket szűlend. A' 18diki zendülés komoly nyugtalanságok előjelévé lehet igen könnyen. A' fellázadt ezred capitulatiója, gőgös diadalmi menetele utczáinkon keresztül, egy spanyol faluban (Alcovendasban) tartózkodása, hol legtüzesebb liberalismus uralkodik, olly tettek, mellyek a' lázadó elégedetlenségnek táplálatot adnak. Vasárnap és hétfő estvéjén Alcovendas minden házai ki voltak világosítva. Még nem tudni bizonyosan mikor fog az ezred az északi sereghez elindulni. — Cordova general, mondják, Madridba érkezett; senki sem tudja, mit fog a' kormány rá bízni. Cordova fontos szolgálatokat tőn az éjszaki seregnél, őt igen nehéz leszen kipótolni.

Angliában nagy figyelmet ébresztettek a' Madridi Jan. 18diki történetek. A' Times illy levelet közöl rólok Madridból Jan. 19dikéről: „Kik a' néppel 's katonákkal legnagyobb meghittségben valának, nehány nap óta már vették-észre a' közelgető mozgás jeleit. Cardero hadnagynak könnyü vólt a' postaházbeli őrhelyet elfoglalni, mert az éjjeli őröket ő vezette, 's tudta a' jelszót. Canterac főkapitány megjelenvén, 's kérdezvén a' rebellisek vezérét, az említett hadnagy állott-elő; versengés támadt köztök, 's a' főkapitány egy granátost parancsolatokkal akart a' különféle kaszárnyákba elküldeni, Cardero pedig megtiltotta

azt. Erre a' general mondá: „mit! a' főkapitánynak nem engedelmeskedni?“ 's kardot húzván karját felemelé, mintha a' hadnagyot mellen akarta volna fogni; ez hátra lépett, tüzet parancsolt, 's egy lövés a' főkapitányt „sokáig éljen II Isabella 's az ország szabadsága!“ szavakkal földre teríté, a' katonák sorából ismét három, a' postaház ablakából pedig negyedik lövés tétetett rá, 's ez véget vetett életének. A' főkapitány halálának híre csak hamar elterjedt. A' ministerek öszvegyültek, a' városban lévő minden seregcsapatok a' szomszéd utczákba parancsoltattak. A' hadminister 10 ½ órakor ment nyargalva a' postaház felé, hol a' fellázadt osztályokat kiállítva látván, a' pattant ússágot indítá előre, melly a' posta épületbe szorítá a' rebelliseket, hol ezek bezárkoztak, folyvást kiabálván: „éljen II Isabella, és az ország szabadsága!“ A' zendülők száma mintegy 500 volt. Öt tiszt, kik reggel nem akarták őket követni, később eljött, 's mindenik igyekezett katonáit visszavinni az engedelmességre, de hasztalan, 's miután a' főkapitány halálának tanúi valának, elszaladtak. A' lázadók leginkább a' városi katonák segítségére számoltak, mert ha valaki ezek közül, vagy a' sorezredekből közeledett hozzájok, azt megszólították 's nem lőttek rá, de a' királyi testőrséget és pattantyússágot közönséges tüzeléssel fogadták. Montera utczában sok lovas testőri granátos megsebesítetett. — A' Mensagero de las Cortes hírlap, organuma azon pártnak, melly az 1812diki constitutióhoz hajlik, ma reggel egy nevezetes czikkelyt közle, melly igen hihetővé teszi azt, hogy a' lázadás e' párttól eredt. A' czikkely így kezdődik: „A' vihar után, melly egy idő óta fenyegete bennünket, sőt a' mellyet némellyek már éreztek is, tökéletesen csendes idő következett. De ezen uralkodó derültség mellett sem egészen felhőtlen a' horizon, 's állandó szép időt azok sem várnak, kik csak középszerü belátással bírnak. Felhők mutatkoznak több pontokon, 's a' csendesség, mellyben élünk, bizonyos előjele egy hirtelen kerekedő zivatarnak. Azonban tegyük félre a' metaphorákat 's allegoriákat; köz hiedelem, hogy a' ministerek meghasonlottak. Ez ugyan talán csak tévedés, de már ez maga is elég arra, hegy a' legnagyobb baj, t. i. közönséges bizodalmatlanság álljon-elő.“ Továbbá azt mutogatja e' czikkely, hogy a' nép szabadságait nevelni 's bizonyos kezességek által biztosítani szükséges. Hogy a' ministerek meghasonlottak, hogy Llauder merészsége által uralkodásra jutott a' ministeriumban, 's nehány nap óta már senkise ellenzi akaratját, mindenütt közönségesen állítatik.

PORTUGALLIA.

A' spanyol kormány a' most Vigóban lévő portugali consulnak visszaadá a' hadi pénztárt, melly 1828ban a' Pizarro alatt Galicián keresztül futott seregcsapatoktól elvétetett; hanem e' pénztárban csak 22 csomó papiros pénz találtatik.

A' királyné utobbi betegségéről többek közt illy különös formáju orvosi jelentést közle az udvari újság: „Ő Felségének egészségi állapotja folyvást javúl. Én bizonyosan mondhatom, hogy ajakaim tiszta és világos igazságnál egyebet sohase szólanak. Francisco Jose de Almeida.“

Mult esztendőben Oportóból 31 ezer 358½ pipe bor vitetett-ki 's ebből Nagybritanniába 28 ezer 207¾ pipe ment. A' kiviteli vámból közel 94 ezer font sterling jött-be. Minden országokba több bor vitetett tavaly, mint az előbbi esztendőkben, kivéve Brasiliát, hová máskor 6 ezer, most csak 1565 pipe ment, mivel a' cataloniai 's más borok is bebocsátatnak már Brasiliába, mellyek onnan, míg ez ország Portugalhoz tartozott, kitíltva valának.

Dona Maria d' Assumpçao infantin által, ki Santaremban holt-meg, D. Miguelnek hagyott gyémántok, D. Mária királyné, az özvegy császárné, Isabella Mária infantin és Loulé marquisné közt osztattak-el, mire a' Times illy észrevételt tőn: „Nem csudálhatjuk eléggé ezen portugali szokás moralját, hogy t. i. Don Miguel vagyona a' status javára confiscaltatott, még is a' neki hagyott gyémántokhoz, mellyek 90 ezer font sterlingre becsültettek, azon rendszabásnál fogva, négy legközelebbi rokonai tartottak just.“

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 *szám.*

14.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Február 14-kén 1835.

Figyelmeztetés.

A' „Hazai 's Külföldi Tudósításokból"

még nehány folyó félévi teljes számu példány megszerezhető; postán 10, Buda-Pesten boritékban 9, a' nélkül 8 fr. váltó czédulában. Pesten Febr. 14-kén 1835.

Kultsár Istvánné,

kiadó tulajdonos. (lakása van Zöldkert-utcza 498dik szám alatti saját házában.)

---

(1) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből köz hírré tétetik, hogy f. e. Februárius 25kén délelőtt a' királyi kamarai farakhelyben Budán a' következő fafuvarok 1835diki Majus 1sőjétől 1836diki Aprilis utolsó napjáig nyilvános árverés útján a' legkevesebbet kívánónak egyességlevél mellett által fognak adatni; úgymint:

a) Az úgy nevezett budai dunaparti rundelláktól a' fentnevezett rakhelybe.

b) Az érintett dunaparti rundelláktól a' dicasterialis pinczékbe vagy más fatartó helyekbe a' várba.

c) A' nevezett farakhelyből a' várba dicasterialis haszonvétel végett deputatumokra 's a' t. cz. status hivatalbéli urak' számára a' várba, vízi, és más budai külső városokba.

d) A' pesti dunaparttól az ottani farakhelybe.

A' felválalni szándékozók ezennel meghivattatnak, hogy a' fenthatározott napon és helyen, a' szükséges bánatpénzzel, cantióval, és más megkivántató dolgokkal felkészülve megjelenni neterheltessenek. A' kötelezőlevéli feltételeket elébb is meglehet tekinteni akár az Ó Budai kamarai praefectoratus' irószobájában, akár az említett farakhelyben a' kir. kamarai faárulónál. Budán Februárius 10-kén 1835. (3)

---

(1) Hirdetés. Az evangelico-reformata Pesti Ekklésiának e' f. évi Sz. György napjára egy iskolai tanitóra, ki egyszersmind orgonistaságot-is köteles lészen vinni, vagyon szüksége. — Az ezen hivatalra alkalmatos folyamodók akár személyesen, akár levél által a' helybeli parochián a' feltételeket, mellyek közzül itt csupán annyi jelentődik, hogy a' tanitónak illendő szállása, és 800 váltó ft fizetése leend, megtudhatják. (3)

Nagy, és Főlerakóhelye a' Templomi Ekességeknek.

(1) Pesten a' Váczi utczában az Amornál 26-dik szám alatt Fries Antal 's társasága cs. kir. priv. Selyem-szövet gyárának lerakóhelyén készen találtatnak nagyobb mennyiségben több száz darab Templomi Ékességek fajai, u. m. Pluvialék, Dalmatikák, és Kásulák; akár egész, akár fél, vagy közönséges ékességekkel gazdagítva, ezen kivül, minden lehető Reverenda materiák, u. m. Schvamilionok, Gros de Naples, Brünelek, Scottok, 3 Drátok, 's a' t. egész és fél gazdagon virágokkal himezve Templomi materiák, igaz festékü, és közönséges Damaszt Zászlókra, finom festékü karmazsin, 's ibolya Gros de Naples és Moir, Quadrátok, Kapucziumok Kamaurák, és Övek, mellyeket a' Főtiszt. Papságnak a' legillendőbb gyári áron alázatosan ajánlják

Fries Antal és társa. (3)

Első Félesztendő. 1835.

(2) Széna eladási-jelentés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből a' bácsi kir. kamarai uradalmakban mintegy 300 öl, vagyis 24,000 mázsa széna, akár egy vagy több ölenként, akár egész boglyákban, öleiket számlálva, szabad kézből eladó. A' venni szándékozók az ár és más feltételek iránt a' Zombori kir. kamarai kormánnyal, vagy a' részenkénti vevésnél az Apathini, Kulai és Palánkai kamarai tiszttartói hivatalokkal értekezhetnek. Budán Februar' 4kén 1835.

---

(2) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből köz hírré tétetik, hogy a' már előbb is kihirdetett f. e. Februárius 19dik napjára meghatározott nyilvános árverés, a' melly alkalommal e' következendő kamaralis jószágok, ugymint:

Krassó vármegyében keblezett			Prebul	helység	—	1381 fr. 20 xr.
—	—	—	Valliadeny	—	—	720 — 15 —
—	—	—	Zorlenzmare	—	—	2532 — 55 —
—	—	—	Nagy Dikvan	—	—	2516 — 27 —
Temes	—	—	Sisztarovetz	—	—	2405 — 34 —
—	—	—	Petirsch	—	—	751 — 10 —
—	—	—	Labasintz	—	—	1662 — 6 —
—	—	—	Retissova	—	—	2745 — 55 —

ezüstpénzben kikiáltandó árral a' legtöbbet igérőnek e' f. esztendő Május hónap' 1ső napjától számitandó 15 esztendőre árendába által engedtetnek, ugyan csak Februarius 19dik napján a' nagymélt. m. k. udvari Kamara épületjében reggeli 9 órakor fog tartatni. Minden bérleni kivánó az árverés kezdetével a' kikiáltandó ártul 10 pctomot mint bánatpénzt köteles lészen letenni, a' többi feltételeket a' nagymélt. m. k. udvari Kamara számvevő hivatalánál meg lehet tekinteni. Budán Februarius 5kén 1835. (3)

Semmi hátralépésnek nincsen helye,

s' előbbi kihúzása megtörténend 1835-diki Aprilis 2án a' Hütteldorfi 52. és 53. szám alatti pompás házaknak és

a' szép Neudensteini uradalomnak Illyriában,

melly lotteriával arany- és ezüst nyerések és jutalom sors-húzás van összeköttetve.

Ezen sok hasznot igérő lottériánál nyer

22,005 nyerő **550,000** forintott váltó czédulában.

A' főnyertes szerencsés esetben nyerhet **300,000** for. váltó czédulában, 's a' nyereségek következő summákból állanak:

200,000, 100,000, 20,000, 18,000, 15,000, 10,000, 6,000, 4,500, 4,000, 3,375, 2,000, 1,125, 1,000, 500, 200, 100 'stb. for.

A' szabadsorsok is nevezetes summát nyernek úgymint **237,250** forintott váltóban, 's már magokban is nagy lotteriát tesznek.

Ezek a' bizonyos pénzbeli nyereségen kivül még különösen 1002 jutalmat 8888$\frac{8}{9}$, 1,600, 400, 300, 100, 20, 10, 4 és 2 darab aranyat nyerhetnek.

Egy sorsnak az ára 12½ for. váltó czédulában.

Hueber Ferencz, Bécsben Lilienfelder Hof, 908. sz. a.

Sorsokat ezen lotteriához lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, 's a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN F. B. és társánál, hol 5 sorsra

egy bizonyosan nyerő ingyensors adatik, LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL az ottan vett B. T. N. betűkkel bélyegezett sorsai ugyanezen lotteriának olly' móddal bátorságosítatnak, hogy ha azok az Aprilis 2-dikai húzáskor semmit nem nyernének, helyettök az Aprilis 27kén húzandó MEIDLINGI THERÉZIAFÖRDŐ' lottériájához, mellynél a' főnyereség 250,000 for. — egy sors ingyen fog adattatni.

Első kihúzandó Lotteria

1835-diki Februarius 21-dikén mulhatatlanúl megtörténend a' 70-dik számalatti, Gumpendorf külső városban fekvő bécsi háznak kihúzása kertjével és a' hozzátartozó épületekkel együtt mellyért a' visszaváltsági summa tészen

24,000 darab tellyes mértékü cs. k. aranyat, vagyis 270,000 for. váltó czédulában.

Ezen nevezetes Lotteriában nyer

26,121 nyertes 620,000 forintot váltó czédulában

ugyanis:

40,000 darab cs. k. aranyat, és 170,000 forintot váltó czédulában, mellyek következendő summákra osztatnak-fel:

24,000 arany, vagyis 270,000, 30,000, 15,000, 10,000, 5000, 1000, stb. forint. 1000, 200, 150, 100 stb. arany

A' főnyertes nyer, ha az a' legelőször húzott számra esik 300 000 forintot váltó czédulában. Ezen Lotteriának különösen becses szabad sorsai csak készpénzt és nem sorsokat nyernek, és az egy arany vagy 3 for. p. p. bizonyos nyereségen kivül

kapnak még 1000, 200, 150, 100, 50, 10, 5 és legalább 2 aranyat, és a' fő húzásra is együtt játszanak.

Egy sorsnak ára 5 forint pengő p.

és minden 5 sorsra egy szabad sors adatik, mind addig, még ezek el nem fogynak.

Bécsben Sept. 15-kén 1834. **D. Zinner és társa.**

Sorsokat lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIK nagy kereskedésében a' gyüjtő urakra nézve különös kedvezéssel; úgy LIEDEMANN F. B. 's társa *„szép Magyarnéhoz“* czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő szabad sors is adatik.

Ugyanezen 70dik számu bécsi ház lotteriájából biztosított sorsok találtatnak Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL. Egy sors ára 5 ft. p. p. E' biztosított sorsok B. T. N. betűkkel vannak bélyegezve, 's a' ki egyet megveszen belőlök, azon még soha nem történt haszonban fog részesülni, hogyha vásárlott sorsa az 1835. Febr. 21diki húzáskor semmit sem nyeréND, e' bélyeges sorsnak visszaadása mellett a' MAIDLINGI TERÉZIA fördő lotteriájából, — melly 1835. April. 27kén húzatik-ki, 's mellyben a' főnyereség 250,000 ft v. egy sorsot fog kapni minden fizetés nélkül.

(3) A' Trettner massához tartozó promontoriumi serház minden hozzá tartozó épületekkel, készületekkel, 's azon jussal együtt, mellynél fogva a' földesuraséggal kötött szerződés értelmében, 250 conv. ft. esztendei fizetés mellett, ezen serházban a' ser és pálinka-főzés 1845-dik esztendei October végéig folytattathatik, — a' ser Promontoriumban és Albertfalván, a' pálinka pedig csak a' promontoriumi serháznál mérettethetik, — ugy szinte a' serház mellett lévő 800 □ ölnyi szőllő, és Albertfalván egy zsellérház (melly utobbiak azomban külön-külön is megszerezhetők) folyó 1835-dik esztendei Februar 22-dikén délutáni 3 órakor, Promontoriumban, a' serháznál közönséges árverés utján eladatni fognak. (3)

(3) Jutalom kérdésnek hírdetése. Néhai ts tudós Schvartner Márton urnak, a' Pesti kir. tudományos Egyetemben Diplomatika, és Heraldika volt Tanítójának, könyvtár-őrzőjének, és a' bőltselkedő kar' seniorának hagyományából 150 forint váltó czédulában ajánltatik a' következő tárgyról készitendő legjobb Értekezésnek jutalmául:

„Cum in doctrina de opibus nationum (nationali oeconomia) nonnulli doctores institutorum civilium considerationem, et magis etiam politicas praeceptiones excludere velint, alii nequaquam: definiatur, quibus momentis hanc controversiam dijudicare oporteat?“

Azon értekezés, melly a' jutalmat megnyeri, máshonnan e' czélra ajánltatott költséggel kinyomtattatik, és annak 12 példányi a' Szerzőjének általadatnak.

A' határnap, a' meddig azok, kik a' kitett jutalomért vetélkedni szándékoznak, értekezéseiket az idevaló királyi tudományos Egyetem nagyságos Rectorának posta-bér terhe nélkül által küldeni tartoznak, jövő 1836dik esztendei Februarius utolsó napjára vagyon rendelve, azon nap pedig, mellyen a' 150 ftból álló jutalom a' legjobb értekezés szerzőjének odaitéltetik, 1836-dik esztendei Junius 1sőjére határoztatott.

Az ollyan értekezés, melly szerzőjének nevét nyilván kijelenti, ezen tudományos vetélkedéshez nem bocsátathatik, hanem csak az ollyan, melly valami jelszót a' homlokán viselvén, szerzőjének nevét, és más őt megesmértető jeleket egy melléje kapcsolt de zárva lepecsételt levelkébe foglalja, mellyre kivülről ugyan azon jelszó légyen irva.

Ezen tudományos vetélkedésre mind a' hazai, mind a' külföldi tudós férfiak meghivatnak, a' kik értekezéseiket, deák, magyar, német, vagy frantzia nyelven készíthetik. Költ Pesten Januarius 10kén 1835ik esztendőben. A' Schvartner jutalom hagyományának gondviselői.

---

(2) A' nagyméltóságú magyar királyi udvari Kamara rendeléséből ezennel köz hirré tétetik: hogy folyó esztendei Februarius hónap 23-dik napján nemes Borsod vármegyében kebelezett Miskolcz városában a' helybeli királyi kamarai praefectusi háznál reggeli 9 órakor tartandó közönséges árverés utján a' Diós Győri koronai uradalom részéről következendő haszonvételek fognak a' többet igérőknek csak ugyan folyó évi November 1-ső napjától számitandó részint hat, részint pedig három esztendőre árendába adatni: u. m.

1-ször Miskolcz városában a' vásárok jövedelme.

2-szor Diós Győrben a' helybeli pálinka ház, és mészárszék.

3-szor Mező-Keresztes városában a' vendégfogadó, kissebb korcsmák, vásári jövedelem és vám.

4-szer Kis Győr, és Mocsolyás helységekben a' korcsmák és mészárszékek.

5-ször Parasznya helységében szinte a' korcsma, pálinka ház és kissebb kereskedés.

6-szor Csabán 17 hold kukoricza földnek használása.

A' kiknek tehát ezen előszámlált haszonvételek kibérlésére kedvek volna, a' fentebb irt napra és helyre szükséges bánat pénzel fel készülve ezennel meg hivattatnak. — Budán Januarius 24-dikén 1835. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

Febr.	12-dikén	5	Láb,	10	Hüv.	6	Von.	— 13-dikán	5	Láb,	10 Hüv. 0 Von.
—	14-dikén	5	Láb,	8	Hüv.	6	Von.				

A' Gabonának Pesti piaczi ára Február' 13-*dikán* 1835. *Váltó Cz.ban, Pozsonyi mérő*

	tiszta fr.	tiszta kr.	középszerü fr.	középszerü kr.	alábbvaló fr.	alábbvaló kr.		tiszta fr.	tiszta kr.	középszerü fr.	középszerü kr.	alábbvaló fr.	alábbvaló kr.
Tiszta búza	—		7	—	6	40	Zab	4	— 8	4	— 4	—	
Kétszeres	—		6	— 8	5	— 56	Kukoritza	5	— 4	5	—	—	
Rozs	6	—	5	— 50	—		Köleskása	—		—		—	
Árpa	5	—	4	— 56	—		Köles	—		—		—	

15. Szám.

HAZAI 's KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szerdán Böjtelőhő' 18dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Kolozsvárt: Ő cs. k. Felsége következő közelebbi Jan. 29dikén költ k. k. leírást méltóztatott az erdélyi országosan öszvegyűlt Karokhoz és Rendekhez intézni: ELSŐ FERENCZ 'sa't. 'sa't. Uralkodásunknak első kezdetétől fogva teljes igyekezettel arra törekedvén, hogy erdélyi Nagy Fejedelemségünknek 's ahoz vissza kapcsolt részeknek ősi alkotmányát, úgy a' mint aztat az eleinktől által vettük sértetlenül hagyjuk a' maradékokra; ezen őszintes akarattól lelkesítve semmi sem feküt inkább szívünkön, mintsem hogy, ha szintén történne is valami, a' mi valamint egyéb dolgoknak, úgy a' legerősebb emberi feltételeknek is viszontagságára mutatna, ez azon módra hozassék helyre, mellyet a' törvények szentsége kíván. Azok a' köz boldogságra nézve valóban sajnos környülmények, mellyeknek terhével nékünk 's hatalmunk alatt lévő népeinknek hosszasan és sokat vivnunk kellete, leginkább azon okból estek nekünk nehezünkre, hogy az utolsó időkben, 's a' békességnek közeppettén is adták magokat ollyatén akadályok elé, mellyek az országgyűlését illető tárgyakról az erdélyi Nagy Fejedelemségünk és ahoz vissza kapcsolt részeknek hív Karaival és Rendeivel értekezni és e' végre őket öszvehívni kész szándékunknak teljesítésit hátráltatták. Illy gondoskodás által vezéreltetvén, noha a' mostani idő is hasonló az előbbeniekhez, vagy azoktól legalább nem sokkal különböző, nem halaszthattuk tovább, hogy ezen diaetának öszvehívása által az erdélyi Nagy Fejedelemség, és ehez vissza kapcsolt részek jogainak, municipalis törvényeinek, és helybenhagyott szokásainak sértetlen fentartására intézett változhatatlan akaratunknak tagadhatatlan és legnyilvánosabb bizonyságát ne adjuk, mellyet ugyan a' törvényhatóságok és egész hív népünk illő háládatossággal fogadtak, de a' mellynek ti hasonló őszintes tisztelettel, 's ezzel járó gyorsaságos készséggel meg nem feleltetek. Történtek ugyan mindjárt az elején ezen országgyűlésének ollyanok, a' mik a' tárgyak ottani folytatása helyes rendivel 's a' szükséges előrelátás és mérséklettel, meg nem egyeztek; de az illyetén nemzeti tanácskozásoknak természete a' hosszas tapasztalásból ismeretes lévén előttünk; a' hozzánk, 's a' törvényekhez való ragaszkodásotoktól, mellyet kinyilatkoztattatok volt, jobbakat reménylettünk annál is inkább, mivel a' mennyiben a' diaetának elmulasztott öszvehívását, és az ezen véghez viendő választást a' főbb és a' diplomatikai hívatalokra jeleltétek-ki azon panaszoknak forrásául, mellyeket vitatásaitok első kezdetén elől hoztatok, ebből mintegy szükséges következésképpen igértük magunknak azt, hogy az országgyűlése ki lévén hirdetve, 's ez által a' másik ohajtásotoknak teljesítésére is, mellyet úgy is királyi propositiónk első pontjába felvettünk, kész alkalmatosság lévén szolgáltatva, a' diaetalis értekeződések azonnal rendes folyamatba fognak jönni Ezen reménységet, mellyre szívünk önmagától is hajlott, nem kevéssé nevelte az, hogy azon első vitatásaitok hevében is, önként megismértétek, és mindenfelé hirdettétek azt: hogy a' törvénynek szentsége, a' mi királyi előadásainkat kívánja előlegesen tanácskozásba vétetni, és hogy akármelly országgyűlési végzés a' mi királyi helybehagyásunk nélkül törvény erejével nem bírhat, 's végtére hogy noha hosszas tétovázások után csakugyan a' Statuum Praeses és Itélőmesterek választásához fogtatok, 's ezeket a' mi királyi megerősítésünk alá terjesztettétek. Eztet mi minden haladék nélkül meg is adtuk, tudván nem csak az 1791beli 11dik törvényczikkelyből, hanem az ugyanazon esztendőben tartott diaetára öszvegyülekezett Karoknak és Rendeknek Januarius 18d. költ alázatos repraesentatiojokban ezen szavakkal tett kinyilatkoztatásokból is: „hogy a' legrégibb törvényeknek rendelése szerént az országgyűlésének egybe alapodására a' törvényesen rendelt Statuum Praeses és Itélőmesterek szükségesképpen megkívántatnak, úgy annyira, hogy a' törvények 's nevezetesen az Approbáták 3dik része 12dik titulusa, nem különben az 1744beli 9dik és 1751beli 7dik törvényczikkelynél fogva ezek nélkül diaetalis acták törvényesen nem ké-

szülhetnek, 's articularis hatóságot nem nyerhetnek. És mivel az alaptörvények, és az elébb említett 1791-beli 11dik articulus szavai szerént, az országgyűlését a' k. főigazgató tanács, a' királyi tábla, a' vármegyék, districtusok, 's székely székek főtisztjei, a' királyi hivatalosok, a' magyar vármegyék és districtusok, nem különben a' székely székek, 's a' szász székek és districtusok, úgy a' szabad királyi városok, és a' tanácsalis helységek neve alatt lévő mező-városok küldöttjei teszik, mint a' kik öszvesen az egész Fejedelemség három nemzeteinek Karait és Rendeit képezik; a' diaetalis tractatusoknak ereje pedig mind azoknak törvényes befolyásától függ, a' kik a' törvénynél fogva a' diaetát teszik, ugyan azon 1834ben Julius 18d. kiadott k. rescriptumunkban, mellyel a' Statuum Praesesnek, és Itélőmestereknek megerősítését tudtotokra adtuk, egyszersmind kegyelmesen megintettünk titeket, hogy minekutánna úgy is önmagatok az országgyűlését egy szükséges tagjától, a' hazát pedig a' Karok és Rendek választása és a' mi megerősítésünk által teendő főbb tisztjeitől megfosztva lenni akképpen panaszoltátok, hogy ezekhez egyszersmind még azt is tettétek: nem mások, hanem csak a' nemzetnek törvényesen, következőleg az említett 1791 eszt. 11dik articulus értelme szerént öszvegyűlt repraesentansai érdemlik-meg a' mi teljes bizodalmunkat, minden haladék nélkül ugyanazon 1791béli 11dik törvényczikkely értelmével megegyezőleg azon főbb tisztek választásához fogjatok, hogy e' szerént azután a' mi kegyelmes propositioink iránt további tanácskozásra, 's egyéb diaetalis tárgyak felvételére lehessen a' törvény rende szerént haladni. Ha ti a' törvények szentségére, a' régi helybehagyott szokásokra, és a' fennebbekhezképest tett tulajdon kinyilatkoztatásotokra tartozó tekintettel lettetek volna, úgy éppen azon szorgalommal, a' mellyel a' f e. Julius 10dikén tett alázatos repraesentatiotokban foglalt vallományotok szerént az országgyűlésének organizatiójára mindenek előtt, 's elmulhatatlanul szükségesnek jelentett Statuum Praeses 's Itélőmestereknek választására siettetek, kell vala néktek arra törekedni, hogy mivel azon kívül is az ideigleni elnöketeknek foglalatossága a' rendes Statuum Praesesnek a' törvények által meghatározott mód szerént következő választásáig és megerősítéséig volt nyilván megkörnyékezve, mind ez, mind pedig az Itélőmesterek a' meglévő formák szerént azonnal béeskettessenek, és az országgyűlésének a' további szükséges részében való kipótlására a' választás a' többi főbb és diplomatikai hivatalokra is megtétessék. De nem csak ezt, a' mire ügyelni néktek legfőbb kötelességetek lett volna, nem teljesítettétek, sőt inkább szántszándékosan keresvén a' további késedelemre okot, azon meglévő esküformákat vettétek vitatás alá, 's azokat az országgyűlésének mostani nem teljes állapotjában 's oldalas önkénnyel megkivántátok változtatni, 's ezen szembetünőleg törvénytelen igyekezet mellett még akkor is, minekutánna mi kijelentettük, hogy az illyetén változások csak a' teljes országgyűlésén, 's a' mi királyi helybenhagyásunkkal, melly az 1742ben országosan öszvegyűlt eleitek repraesentatiojának tulajdon tartalma szerént is annak törvényességére elkerülhetetlenül szükséges, következőleg a' törvényes diaetalis értekeződés útján eshetnek-meg; úgy annyira megátalkodtatok, hogy sem a' fenálló törvényekre, sem tulajdon annak előtti kinyilatkoztatásaitokra nem ügyelvén, sőt ezeknek nyilvános megvetésével, 's önnön magatokkal is szembetünőképpen ellenkezve, a' törvények előtt isméretlen nemzeti gyűléseteknek azon hatóságot, melly csak a' törvényesen megállapított országgyűlést illeti, tulajdonítani mervén, ezen diaetát, mellyen hogy a' hívség dicsőségében, és a' közjóra törekedésben az eldödiekkel vetélkedni fogtok, igértétek vala, a' határtalan rendetlenségnek mezejévé, 's a' mennyiben rajtatok állana, a' fenálló törvények, 's helybehagyatott szokások mennél tovább terjedő döntögetésére fordítani, nem átallottátok. Ugyan is oda megy-ki minden tettetek, 's cselekedeteiteknek foglalatja, hogy nem ti azokat a' törvényekhez, hanem a' törvényeket, 's nevezetesen a' dolgok illő megfontolással és mérsékkel leendő folytatásának módjáról, és rendéről hozott Ulászló 2dik decretuma 25dik czikkelyét, és az 1791beli 11dik articulust akartátok tulajdon önkényteknek hatalma alá vetni. Erre czélozott minden tanácskozásotok, minden iparkodásotok; azon szavak is, hogy a' Karok és Rendek törvényes hatósága, a' tárgyak különbségéből következtetendő kivételeknek, és különböztetéseknek alája vetve nincsen, ha a' fen említett törvényekkel, 's a' mi királyi propositioink előleges elővételét megismérő tulajdon vallomásaitokkal szembe tétetnek, azon kárhozatos zabolátlanságra mutatnak, a' melly, minekutánna az elcsábításra alkalmatos álnoksággal a' törvényes szabadságnak álképébe öltözködve, ennek 's az ősi constitutio 's törvényekhez ámitólag mutatott buzgóságnak, 's azon szinlelt akaratnak fitogtatásával, hogy ezeknek felforgatására kezet nyujtani nem fog,

a' vigyázatlanokat, és a' jövendőt kevésbé megfontolókat a' maga vétkes szándékára csábította, másokat pedig még e' felett fenyegetésekkel is kénszerített a' bűnös tetteiben részt venni, 's eképpen a' törvények szentségén, 's az ezek és az ősök szokásai által megszabott diaetabeli értekezés során ki fogott volna, végtére a' ti úgy nevezett nemzeti gyűlésetekben olly zabolátlanul divatkozott, hogy a' végzések hozásának, és a' jegyzőkönyv készítésének hatóságát is, melly a' többször említett 11dik articulusnak harmadik pontja szerént ii és II betűk alatt, csak a' törvényes praeses alatt öszve gyülekezett diaetának, 's ennek is az ottan nyilván kimutatott korlátok között vagyon fen hagyva, mindenféle mérész intézetei előmozdítása végett magának tulajdonítni, minket pedig, hogy azon gyülekezettel diaetalis értekeződésekbe elegyednénk, 's arra a' mit ő sérelmek 's kívánságok neve alatt öszve hordott, kegyelmes resolutiokat adnánk, 's ez által az alap törvények és az 1791beli 7dik és 11dik articulus világos rendelése által csak a' diaetára törvényesen öszve gyülekező Karokat és Rendeket illető hatóságot tetlegesen azon mindent inkább, mintsem a' törvény értelmének megfelelő országgyűlését képező gyülekezetre ruháznók, únszolni, de sőt arra is vetemedni mérészlett, hogy a' mit az előtt régi szokásból még a' törvényesen öszvegyülekezett Karok és Rendek is előre kikért királyi engedelem nélkűl nem tettek, azon gyülekezet közepéből kiválasztott tagokat, minden a' mi, ezen diaetára meghatalmazott és tulajdon személyünknek képét viselő királyi commissariusunknak tett előjelentés nélkül országos deputatio neve alatt hozzánk küldjön; egy szóval mindenekben olly kárhozatos önkényt mutatott-ki, hogy akár a' legméltatlanabb személyes sértegetésekkel elegyített vítatásokat, akár a' kormány gyűlöltetésére, és minden polgári alkotmány köteleinek felbontására intézett mérges szándékkal előhordott panaszokat, akár azon mérészséget, mellyel ellenünk és azon eldődiek hamvai ellen elkövetett szembetünő csinnal, a' kik az illyetén zabolátlanságnak megkorlátolására hozott, 's most is fenálló törvényeknek alkatói voltak, ezen panaszokat közre bocsátotta, 's az elméknek felingerlésére mindenfelé elterjesztette, akár pedig némellyeknek hitetlenségével, 's hivatali esküvések megszegésével elkövetett egyéb vétkes tetteit, tekintjük, azon helyen, mellynek a' törvények 's törvényes rendnek szent helyéül, 's azok által, kiknek mind az elmék mérséklése, mind a' tanácskozások méltósága, mind pedig a' nyugodalomra 's köz csendességre törekedő igyekezet által polgár társaiknak például kell vala szolgálni, sem szóval sem cselekedettel semmit el nem mulattatott, a' mit az eldődiek még magányos polgároktól is nem csak el nem szenvedőknek, hanem a' legterhesebb büntetésekkel zabolázandóknak ítéltek. Ezekből eléggé kitetszik, hogy ti azon időt, mellyet néktek a' királyi propositioinkban kimondott és az ös alapos törvények, és diplomatikai határozatok által megszabott intézet útján eszközölendő, 's megerősitendő köz boldogságra czélzó kegyelmes intézeteink szerént a' fennebb emlitett törvények által kimutatott módon ezen boldogitó czélra, és igy arra is kell vala használni, hogy a' mit az adózóknak szívünken fekvő sorsokra nézve néktek kinyilatkoztattunk mentől előbb teljesedjék; az országgyűlésének kinyitásától fogva annyi hónapok olta úgy töltöttétek-el, hogy midőn annak előtte az ezen országgyűlését megelőzött időknek történeteire nézve önn vigasztalásotokra kivántátok azt említeni, hogy tudni illik a' midőn azok által másutt mindenfelé a' köz csend felháborittatott, a' kölcsönös bizodalom az uralkodók és népek között meggyengittetett, és minden szent és világi alkotmányok a' felforgatás veszedelmének tétettek-ki, a' mi erdélyi Nagy Fejedelemségünk és ahoz vissza kapcsolt részeknek hív népei minden ilyetén ártalmas törekedésektől távul maradtak, 's ösi constitutiojokat, 's ezzel egy idejü hívségeket a' fejedelmekhez szentül fenntartani meg nem szüntek; még is ti, a' kiknek ezen méltó dicséretnek még nagyob megerősitésére kell vala igyekezni, azzal nagyobb részében önn-magatok fennhagytatok. Mennyire törekedtünk légyen mi a' dolgoknak illyetén állásában, hogy ti a' törvények útjára lépni, gondolatitokat a' dolgoknak ezen törvényekkel megegyező folytatására forditani és eképpen a' haza boldogságán az adózók iránt fennebb emlitett atyai gondoskodásunkra nézve is munkálkodni siessetek, azt azon többszerezett intések, eléggé megmutatják. Mellyeknek következésiben noha a' Statuum Praeses, és az Itélőmesterek az 1791beli hit forma szerént valahára béeskettettenek, minekutánna ilyetén szünetnélküli vétkes vetélkedéssel, és a' törvéyek 's törvényes szokások ellen elprobált, a' mint ugyan ezen következett tulajdon tettetek által önnön magatok megbizonyitottátok, szükségtelen küszködéssel annyi idő haszon nélkül elvesztegettetett volna; még is csak hamar kitetszett, hogy ez által nem az intézett, hanem csak a' szinlelt oka

)(

változott-meg a' törvényes kötelességeteknek teljesitésében November 27én 1834ben kőlt kegyelmes rescriptumunkban ismételt intésünk ellen is keresett további késedelmeteknek. — Mert ámbár azon kérdést, hogy azokon kívül, a' kiknek hivataloknál fogva jelen kell lenni az országgyűlésében, kik légyenek az 1791beli 11dik törvényczikkely értelme szerint, regalistáknak kegyelmesen kinevezve, azon királyi meghivó levelek, mellyek az emlitett törvénynek tartalmához képest ezekhez egyenként elküldöttettek, tökélletes megnyugtatásotokra megfejtették, és ezen meghivó leveleknek eddig soha kétség alá nem hozott authentiája minden eziránti kétségeskedéseteket önként kirekesztette: ti még is az országgyűlésének kezdete után a' 7dik hóban csupán, a' mint nyilván kitetszik, a' diaetának késleltetésére intézett kárhozatos czélból ezen kérdést vitatás alá vettétek. — Lehetetlen volt, hogy zabolátlanságotoknak ez által adott új bizonysága mind nékünk, mind pedig minden józan gondolkozásunak annál kedvetlenebb ne legyen, mentől ártalmasabb következéseket húzott maga után ezen új halogatása a' választásnak, és az országgyűlése kipótolásának. Mi azonban még ez által sem hagytuk kimerittetni béketürésünket, hanem az országgyülésinek ilyetén kipótolására még akkor is buzgón törekedvén, 1834ben December 31kén kiadott kegyelmes rescriptumunkban emlitett kegyelmes intézetünknek kinyilatkoztatása mellett, újra is megintettünk titeket, hogy kötelességeteket valahára teljesíteni igyekezzetek. De a' máshova czélozó elméknél ezen intésünk is úgy annyira sükeretlen volt, sőt a' ti gyülekezeteteknek, mind a' törvények és a' bevett szokás által, mind pedig emlitett többszeri kegyelmes királyi rescriptumaink által kárhoztattatott vakmerőségét még az által is pótoltátok, hogy nem átallottátok emlitett gyülekezetetekben, azon szabad választási jognak, melly a' diaetára törvényesen öszvegyülekezett Rendeket az 1791beli 20dik törvény czikkelynek tulajdon szavai szerént az ország sarkalatos hivatalainak kipótlására a' dicső I. Leopold császár diplomája és az ezt követett a' fejedelemnek és a' statusoknak közös megegyezések és a' gyakorlás által megerősitett constitutiok szerént illet, miképpen való gyakorlását is vizsgálat alá vonni, a' szabad szózatolást, mellynek palládiumát eleitek ugyan ezen törvényben helyheztették, úgy nevezett törvényes erőszak alá vetni, a' már elkezdendő választásnak nem az emlitett törvény, és eddig gyakorlott törvényes szokás szerént, hanem ezzel tökéletesen ellenkező móddal leendő végbevitelét vitatni, és eképpen kötelességetekkel tovább is ellenkezni. — E' teljes meggyőződésünk által meg lévén tehát nyugtatva, hogy valamint az előszámláltak által az erdélyi nagy fejedelemségünk, és ehez vissza kapcsolt részek törvényeik, 's municipalis jussaik sértetlen fentartására törekedésünket nyilván megbizonyitottuk, úgy szivünkbe rögzött türedelmességünknek, és a' keményebb eszközök használásában való késedelmességünknek, a' mit önként megvallani nem átallunk, nagy példáját adtuk: már most azon szent kötelességünknél fogva, mellyel gondoskodni tartozunk, ne hogy a' fennálló törvények, és minden jó rendnek szembetünő megvetésivel öszve köttetett ezen megátalkodottságtokból és a' további folytatásából azon nem a' fentartására, hanem a' felforgatására az ősi-alkotmánynak intézett gyülekezeteteknek, a' melly nem csak a' nyilván kihirdetett elvei, hanem a' mód által is, mi szerént a' szózatolásnak törvényes szabadsága, ha csak a' factiozusok intézeteiknek nem enged, elnyomattatik, egy tanácskozó testületnek még képét is levetkezte, a' köz boldogságra még nagyobb kár háromoljék; tulajdon legfőbb királyi hatalmunknál fogva ezen országgyűlését felbontjuk, 's annak átaljában 's külön minden munkáit 's újitásit, mellyek az ősi alkotmányt, a' törvények és diplomák által megállapitott köz kormányi formát, a' diaeta tartásának törvényes módját, vagy pedig a' mi királyi hatóságunkat és jussainkat, nem különben a' nékünk tartozó hivséget és tiszteletet akár miképpen, és melly részében megsértik, valamint azok ugyan azon ősi constitutionál, törvények és helyben hagyott szokásoknál fogva, már ön magokban is minden erő nélkül valók, olly hozzátétellel kárhoztatjuk, erőteleneknek hirdetjük, és megsemmisitjük, hogy minekutánna e' szerént az, a' mit mi, az ösi constitutiot, és az erdélyi nagy fejedelemség 's ahoz vissza kapcsolt részek municipalis jussait szentül és sértetlenül fenntartani czélozó változhatatlan akaratunkból véletek végezni kivántunk vala, sükerétől megfosztatott, és minden olly állapotba helyheztetett, hogy egyedül királyi hatalmunknak kell az erdélyi nagy fejedelemségünket az anarchia veszélyeitől, és a' ti elátalkodott makacscságotok akármelly következéseitől menten tartani, mi ezen kéntelenségnek akaratunk ellen engedünk, 's semmit inkább nem ohajtunk, mintsem hogy helyre állitatván a' törvények hatósága, és az elmék ezek-

nek megtartására térvén, az országgyülését mentől előbb öszve hivhassuk, és az uralkodásunk módját ezen változhatatlan feltételünkhez mérsékelve folytathassuk. Néktek tehát mindöszve, és egyenként ajánljuk és parancsoljuk, hogy házaitokhoz térjetek viszsza, minden 's akár mi névvel nevezendő a' törvényekkel 's helyben hagyott szokásokkal ellenkező gyülekezettől, 's akármelly azon engedelmességet megsértő merész cselekedettől, mellyben a' nékünk eskü szerént tartozó hivség voltaképpen áll, tartózkodjatok, és minden kegyelmes parancsolatinknak valamint közönségesen úgy különösen abban, a' mit királyi uralkodásunk hatósága, és a' köz kormánynak folyta megkiván, engedelmeskedni el ne mulassátok."

Melly k. k. leírás a' Febr. 6án tartatott országos ülésben felolvastatván, országgyülési elnök F. Szilvási Nopcsa Elek ő exja a' rendektől bucsút vett 's ezzel az országgyülése eloszlott.

Ugyan csak Jan. 29ről költ 's az erdélyi nagy méltóságu Főkormányszékhez intézett k. k. leírásban ő Felsége ezen kormányszék legfelsőbb kormányozását telyes hatalmú kir. bíztos főherczeg Ferdinand kir. fenségére méltóztatván bízni, ennek következésiben ő kir. fensége e' f. hónap 7-kén az erdélyi fő kormányszék telyes gyülésében következő beszédet tartotta: Idei Januarius hónap 29-én költ, és a' mlgs. kir. Főkormányszék' tegnapi ülésében kihirdetett kegyelmes kir. leírásból megértették uraságtok, hogy ő cs. k. ap. Felsége reám, mint meghatalmazott kir. bíztosra, egyszersmind a' mlgs. k. Főkormánnyszék' legfelsőbb igazgatását is kegyelmesen bízni méltóztatott. Ő cs. k. Felsége nagy fájdalom érzéssel kéntelenítetett tapasztalni, hogy azon éppen olly törvényes, mint atyai és kegyelmes intézeteknek, mellyekből az országgyülést egybe hivta vala, a' következés nem felelt meg. Már régen az országgyülése megnyitása előtt több törvényhatóságokban az illő igazgatás rende megzavartatott, és a' fennálló rend elleni törvénytelen szegülések mutatkoztak. Ő Felsége reménylette ugyan, hogy ezen tévedések a' törvények által kiszabott módon, t. i. országgyülési határozatok által, a' helyes útra vissza fognak téríttetni, de azok ellenkezőleg a' közelebb múlt 8 hónapok lefolyta alatt sok helyeken még nagyobbra nevekedtek. Ő Felségének intézete tehát — a' mint ez iránti kegyelmes kir. leírásban tisztán ki vagyon fejezve — csupán csak arra czéloz, hogy mind azok, mik a' törvények' és helybenhagyott szokások' ellenére határoztattak, eltörültetteknek nyilatkoztassanak, mindenek az ezen ujitások előtt volt állapotra vissza tétessenek, a' törvényes rend a' közigazgatás minden ágaiban haladék nélkül helyre állíttassék, és minden sértéstől bátorságba helyheztessék. — Melly törvényes czéllal ő Felsége még azon atyai intézetit köti öszve, hogy illy módon azon idő pont siettessék, a' midőn, a' csendesség, és törvényes rend mindenütt helyre állíttatván, ő Felsége az országgyülést ujra egybe fogja hivhatni. Mennyire légyek ezen bennem helyheztetett legfelsőbb bizodalom által megtisztelve, őszintén megismerem ugyan, de nem kevésbbé érzem azt is, milyen nehéz légyen Felséges urunk törvényes és atyai, de egyszersmind komoly és elhatározott intézeteinek tökéletesen megfelelni, és bizonyos vagyok abban, hogy ezen nehézségek uraságtok előtt is nem ismeretlenek. Mindazáltal uraságtok kötelességek hív teljesítése őszinte kívánásától, valamint szintén a' legkegyelmesebb fejedelem parancsolati iránt viseltető illő tisztelettől, és tiszta haza-szeretettől lelkesítetve, minden erejek ráfordításával annyival inkább fognak munkálódni, mennyivel fontosabbak és terhesebbek azon környülmények, mellyekkel az ő Felsége által előnkbe tűzött czél elérésére küzdeni kell. Ő cs. k. Felsége azt méltóztatott kegyelmesen parancsolni: hogy a' mlgs Főkormányszék a' hivatalos dolgokat, mint eddig is szokta, két külön senatusokban folytassa, mellyek közül egyikben, t. i. a' politicusban vice Praeses gr. Kornis János úr ő excja fog elölülni, és egyszersmind a' szoros értelemben elnöki tárgyakat folytatni, a' másiknak pedig, t. i. a' judicialis senatusnak elnöksége országgyülési elnök Nopcsa Elek úr ő excjára bízatott. Egyébaránt azon tárgyakat, mellyek az én elölülésem alatt lésznek felveendők és eligazítandók, a' magokat előadó esetekben a' mlgs kir. Főkormányszéknek különösen ki fogom jelelni. E. H.

Pozsony Február 13dikán. Közelébb az úrbéri törvényjavallatot illető üzenetek és viszonüzenetek vizsgáltattak. Mind a' bólt-nyitás, mind az úriszékek tárgyában még fenforgott nehézségek már elhárítva vagynak. A' mi alsó Sclavonia elnevezését illeti: ámbár a' Főrendek értelme szerént ez ügyet itten eldönteni nem szükséges, de nem is lehet; mindazáltal tovább e' miatt az egész felírást nem hátráltatják. Február 11dikén hát az e' tárgyu viszonüzenet az alsó táblához küldetett; ezután az úrbéri czikkelyeket követő felírás mind a' két (magyar és deák) nyelven olvastatván, a'

stilusra nézve észrevételek hozattak-fel. Az alsó táblánál a' mondott viszonüzenet olvastaték. — Február 12dikét, mint Felséges Királyunk dicső születési napját virradtakor 101 ágyu-lövés köszönté; majd Egri Érsek ő Excja, a' Kassai és Győri Mélt. püspök urak segéd-szolgálatukkal fényes szertartásu Mise-áldozatot mutatott-be a' Mindenhatónak Felséges Királyunk még hosszu, boldog életéért. Az isteni tiszteleten, mellynek tartásakor a' polgári és rendes katonaság üdvözlő lövéseket tőn, az országgyűlési Rendek a' helybeli minden rendü tiszthatóságok, és a' város többi lakosai számtalan sokasággal jelentek-meg.

Magyar-Óváron Főtiszt. Ségenbecher Ferencz, Siklósról nevezett Sz. Háromság apátja és plebanus úr, mint máskor úgy az idén is, a' Mozson vármegyei Rendek, uradalmi tisztikar és a' buzgó városi nép jelenlétében a' legjobb Fejedelem életéért fényes egyházi szertartással áldozott a' mindenható Istennek. A' gymnasiumbeli tanuló ifjúság, gymnasiumi igazgató és a' T. Kegyes Szerzet rectora T. Bendik úrnak intézéséből, a' sz. áldozat bemutatása alatt és Mise végén, magyar ének zengésével ragadta buzgóságra a' jelenvóltakat. A' polgárság tisztelkedő lövéseket tett.

Szabad kir. Szeged városa Febr. 12dikét fényesen ünnepelvén, a' városi tek. tanács a' helyben szállásoló, báró Vacquant nevét viselő gyalog ezred egy osztálya közvitézeinek fejenként egy itcze bort és fél font húst rendelt adatni.

Pesten az Angol Kisasszonyok nevelő intézetében Februarius 18kán tartatott a' szokott félévi nyilvános próbatétel magyar, német és franczia nyelven. Azon dícséreteket, mellyeket már többször nyilatkoztatánk e' hasznos intézet felől, most újabban sokasítva ismételhetjük. Az erkölcs- és élet-tudomány kezet fogva sikeresen tanítatnak itt; a' szorgalmatos előljáróné és ügyes tanítónék a' hazai szép- nem előmenetelét szívökből óhajtó hazafiak háláját méltán megérdemlik.

A' török szultán közelébb az ángol udvarhoz követül Nuri Beyt nevezé; a' ki 32 személyből álló kíséretével Zimonyon keresztül, hol Januárius 27dikétől Februarius 6dikáig tőlté a' vesztegló-időt, folyó hónap 14dikén Budára érkezett, 's a' Fortuna vendéglőbe szállott. Estve megjelent a' magyar játékszínben, hol a' „bájrózsa“ adatott, 's mellyet ez uttal a' török követ látása végett Pestről és Budáról számosan látogatának-meg. Más nap (Febr. 15d.) Magyarország Fő Tartományi-Bíztosa Kaposmérei Mérey Sándor és báró Lederer Ignácz magyarországi hadi-kormányzó Ő Excjoknál tiszteletét tette a' londoni török követ; és ugyan ez nap délutáni 6 órakor folytatta utját Bécs felé, onnét Londonba utazándó. Kísérete: két titoknok, egy tolmács (melly hívatalt az ifju Vogorides herczeg viseli), két page, négy tengeri kadét, egy jamán, egy tatár, egy szakács és tiz más cseléd.

Gyömrőn Januárius 21dikén elhunyt Exteni Gróf Wartensleben Károly úr, cs. kir. aranykulcsos, és a' duna-melléki helv. vallásu Superintendentia főcuratora életének 55dik esztendejében.

AUSTRIA.

Bécs. A' cs k. protestans theologiai intézetben Február 12dike, mint Ő cs. k. apost. Felségének dicső születési napja, cs. k. consistoriumi tanácsos Pauer Erneszt úr által, kire bízatott ideiglen a' nevezett intézet igazgatása, az ágost. és helv. vallásu cs. k. consistoriumok és számos gyülekezet jelenlétében tartott beszéddel, valamint az intézetbeli több tanulóktól különböző nyelveken előadott beszédek és versezetek által, a' fenséges tárgyhoz illóképen ünnepeltetett. Wien. Z.

NAGYBRITANNIA.

Wharncliffe lord Január 31dikén a' királyi pad törvényszékében tette-le szokott esküvését, mint lord pecsét-őr. — Ellice úr, volt hadminister Nápolban tartózkodik a' parlament kinyitásáig. — A' Morning Post szerént Woronzow gróf fog orosz követté neveztetni Londonba. — Fitzroy Somerset lord haladék nélkül Spanyolországba utazik, mint a' Morning Herald írja, hogy D. Carlost a' polgári háboru megszüntetésére bírja. Évenként 50 ezer font sterling (600,000 for.) igértetik D. Carlosnak, azonban familiája just tarthat a' spanyol thrónushoz, ha az ifju királyné örökös nélkül halna-meg. — A' Times Cantonból Aug. 20dikáig terjedő híreket közöl. A' vicekirály az új angol ügyvivő Napier lordnak jelenté: hogy Macaoba vonuljon-vissza; de a' lord ezt nem tette. E' miatt, a' vicekirály parancsolatára az ángol thea-kereskedés megszűntetett; melly történet a' cityben nagy gerjedelmet okozott.

FRANCZIAORSZÁG.

A' „Journal des Debats“ londoni privat-levél szerént a' parlamenti követek között 257 toriet, 62 conservativ-whiget, és 338 reformáló whiget

számol. — A' Temps kételkedik Sebastiani úrnak Londonba küldetése felől; inkább azt hiszi, hogy nem sokára ministeri praesidenséget nyeréud e' Nápolból visszahívatott diplomata. Mások külső ministernek emlegetik a' grófot 's Rigny urat szánták londoni követté. — Az amerikai adósság vitatása Február 5dikén kezdődött-el a' következamarában. – Gróf Pozzo di Borgo Febr. 2dikán adta-által a' királynak elhívó-levelét.

AMERIKA.

Dél-Carolina új kormányzójává M. Duffie úr választatott Hayne úr helyébe, ki Jackson praesidensnek egyik legnagyobb ellenfele volt, 's hívatalának letétele előtt is illy értelmű üzenetet küldött a' törvényhozó gyűléshez: „Lehetetlen, hogy szabad kormányok állandóak legyenek, ha erszény és kard ugyanazon egy kézre bízatnak. Miután a' congressus egyezésénél fogva a' praesidens kezébe adatott a' kard, hogy ő azt tetszése szerint, még a' souverain statusok ellen is használhassa, előre lehete látni, hogy az erszényt is hatalmába keríti. A' praesidens ez által birtokába jutott a' szövetségi kormány teljes hatalmának, 's csak Istennek és lelki esmeretének tartozik felelettel. Most az ország összes jövedelmei, mellyek 20—30 millio dollárra mennek évenként, a' praesidens igazgatása alatt olly személyekre bízatnak, kiket ő, vagy ügyvivői neveznek-ki. Sőt még a' senatus is, mellynek egyezése nélkül Columbia kerületben csak egy békebíró sem választathatik, kizáratott a' kincstár azon ügyvivőinek választásától, kik a' köz pénzek depositariusivá neveztettek, és e' pénzek a' törvény által kijelelt helyekről elvétettek 's a' végrehajtó hatalom rendelkezése alá vettettek. Nincsen is-úgy látszik- az egész országban olly hatalom, melly ellenálhatna e' nyilvános bitorlásnak, melly Európában kétség kívül revolutiót támasztott volna. A' baj ugyan nem Jackson generállal támadt, 's vele nem is fog elenyészni, az ő kormányzása csak siettette e' veszedelmes okfők kifejlését, mellyek az unióval egykorúak, 's most szabad intézetinket felforgatással fenyegetik. Respublikai rendszerünknek lehetetlen középponti kormány mellett fenállania. Alkotmányunk alapítói tudták, 's minden értelmes ember tudja, hogy illy terjedt és különnemü ország, mint a' mienk, különféle erkölcsü 's érdekü lakosaival, egy nemzetté sohase olvadhat 's középponti hatalom által nem igazgattathatik a' nélkül, hogy azon hatalom katonai despotismussá ne fajúljon. Az elnyomásnak türhetetlenebb rendszerét kigondolni nem lehet, mint az, mellyel most fenyegettetünk, ha kormányunk középponti leend. A' földmivelő statusok ez által csupa függő tartományokká tétetnének, 's csak a' többiek érdekeihez képest kormányoztatnának. Ki a' Washingtonban történt minapi szörnyü visszaélést csak olly bajnak tekinti, melly egy más személynek praesidensségre emeltetése által el fogna enyésztetni, igen tökéletlenül esmeri a' baj természetét. A' kormányok, mint egyes személyek, nem egy napon lesznek roszakká. Halkal és csaknem észrevehetetlenül ment a' dolgok állapotja annyira, míg a' mély belátásu honfiak előtt végre a' reform sürgető szüksége felnyílt. Nézetem szerint egyedül csak az a' segéd-eszköz, hogy statusconvent rendeltessék, melly az alkotmányt reformálja, a' nyilvános szabadságnak új kezességek adassanak, a' végrehajtó hatalom felelet alá vettessék, 's a' bitorlás ellen új védeszközök állítassanakfel. Mélyen meg vagyok győződve, hogy szabadságaink veszedelemben forognak. A' praesidens, erszényt 's fegyvert kezében tartva, maga fogja követőjét kinevezni, a' congressus le fog aláztatni a' végrehajtó hatalom által, és ha e' szerencsétlen környületek közt némelly statusok képesek lesznek is saját szabadságukat megőrzeni, az egész unióét csakugyan nem tarthatják-fen. Azért is mind azok, kik születési földjöket vagy fogadott honjokat szeretik, kik a' szabadságnak hív tanítványai, 's az unio alkotmányának őszintén hódolnak, felejtsenek-el minden csekély viszálkodást, 's fogjanak kezet honjuk szabadítására. Az előnkbe tűzött út igen világos. Nosza polgártársaim, induljunk-meg rajta, és siessünk a' fenálló minden visszaélések radicalis reformjának dicső czélja felé. A' hatalom hizelkedésire vagy fenyegetésire nem ügyelve, vegyünk-elő minden rendszabást, melly a' reform dicső munkáját gyarapítja, 's gondoljuk-meg mindenkor, hogy iparkodásink végződésétől függ a' szabadság fentartása, mellyet atyáink vérökkel vásárlottak, nekünk pedig legszentebb kötelességünk azt maradékinkra csonkulás nélkül általbocsátani.“

SPANYOLORSZÁG.

A' procuradorkamara ultraliberalisai gyűlölik Llaudert, 's nemcsak színeskedéssel vádolják, minthogy a' hadi budgetben minden javallott változást és korlátozást elfogadott, hanem azt is lobbantják szemére, hogy a' corteseket eloszlatni 's a' mostani rendszert felforgatni szándékozik. Ma (Jan. 19.) egyik ministeri hírlap hevesen kikelt ellene 's okfejei ellen; e' czikkely az ő egyik társának tulajdonítatik. — Méltó megjegyezni, hogy a' regens-királyné értesítetett a' mozgásról, tegnap este még is megjelent a' játékszínben, 's a' muzsika királyi conservatoriumában, hol az idegen követek 's kabineti tagok is jelen valának, éjfél után sokáig mulatott. A' carlisták elhíresztelték, hogy a' kir. palotában éjjel lármát ütöttek az őrök, de ezt részrehajlatlan személyek tagadják. Beszélik, hogy a' szegények a' dolgozó házból, mellybe Madrid polgári kormánya által rendeltettek, egy reggel csak azért rontottak-ki, mivel reggelijök, az élelemszer szűke miatt, egy fél órával később érkezett-meg. A' régi constitutióhoz ragaszkodók a' hírt terjesztették-el, hogy Llauder Canterac generalt, ki idegen léttére kész volt akármelly parancsolatnak vakon engedelmeskedni, azért hívta-el Gibraltarból, hogy általa V Károlyt kiáltassa-ki. — Látván a' lázadók, hogy a' városi katonaság velök kezet fogni nem akar, tisztjeik, Minusier ezredesnek, Torrijo sógorának javaslásából felírást intéztek a' procuradorkamarához, kérvén azt, hogy magát a' királynénál vetné-közbe érettök; mivel ők Madridba érkeztökkor hírből 's hiteles forrásokból is megtudván, hogy az ország szabadsága veszedelemben forog, annak védelmezésére megesküdtek, így tehát csak esküvésök szerint cselekedtek. Minthogy pedig némelly hitszegő személyek által engedetlenségre csábítattak, bajba kevertettek, 's azután elhagyattattak, reménylék, hogy ő Felsége lágyan fog velök bánni, mert ők készek vérőket a' thrón és királyné bátorságáért kiontani, 's igyekeznek ezt az északi tartományokban tettel bebizonyítani. A' hitszegés vádját, melly a' városi katonaság és procuradorok egy része ellen hozatott-fel, némelly személyek ki akarták töröltetni a' katonákkal, de ők erre nem hajlottak, állítván, hogy csak az igazat mondták-ki. Canterac general halálát igen sajnálják, mivel ő vitéz és nagy érdemü tiszt vólt; származását Franciaországból Bordeauxból vette. — A' statustanácsban tüzes vita támadt a' rebelliseknek adandó amnestia felett, 's különösen Toreno sokáig nem akart benne megegyezni. Llauder reggel öszveaprítással fenyegeté a' lázadókat, este pedig azt nyilatkoztatá, hogy őt a' fensőbb politika okfejei az amnestia megadására bírták. — E' napokban egy gúny-festemény jelent-meg, melly Llaudert egészen feketébe öltözve ábrázolja, szívén egy fehér fóltal, mellyen e' szavak olvashatók: „Én mindent elkövettem, de azt meg nem változtathatom.“ Ezzel Lacy halála érintetik, kit ő 1816ban alacsony módon szolgáltatott a' törvény kezébe. A' többi ministerek is igen ellenkeznek egymással. A' liberalisok reménylék, hogy mindnyájoktól, vagy legalább Llaudertől megszabadulnak, hanem most már az el nem sült mozgást sokan úgy tekintik, mint a' melly őket még erősebbekké teszi hívatalukban. E' napon a' királyné igen nyughatatlan volt, 's az amnestiában nehézség nélkül megegyezett. A' városi katonaság a' szabadság iránt megbizonyítá szeretetét, de nem az 1812diki constitutio eránt, ámbár némellyek a' nemzeti becsületre nézve szükségesnek tartják azon constitutiót ha csak egy napra is visszaállítani 's a' két kamarai rendszert a' most fenállónak némelly javításaival elfogadni. A' spanyol nép igen különös nép, ez a' nagy kevélységet és tudatlanságot csudálatos módon egyesíti a' függetlenség legelevenebb érzelmével 's a' szabadság némelly fogataival.

PORTUGALLIA.

Leuchtenberg herczeg Jan. 25dikén délelőtti kilenczedfél órakor Lissabon elébe érkezett; másnap 12 órakor a' fő-templomban kellett végbemenni a' házassági szertartásnak.

Legújabbbak. Llauder generál Jan. 26d. Madridból elutazott, hogy Cataloniában ismét általvegye a' hadi kormányt.

Az éjszak-amerikai senatus, a' képviselőkamarának benyújtott biztossági tudósítással egyezőleg, oda nyilatkoztatá magát, hogy még most nincs ideje a' franczia adósságra nézve törvényhozói rendszabásokhoz nyúlni.

A' Times bizonyosnak írja az angol királyné terhességéről terjesztett hírt. —

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Február 18-*kán* 1835.

(1) **HIRDETÉS.** 1834-dik esztendei **Luczerna lóher mag**, különös tisztaságu, igen olcsó áron találtatik **Prückler Ignácz** fűszeráros kereskedésében a' Sebestyén piaczon „a' fejér farkasnál.“

Veres és fejér soproni asszúszőlőbor, melly jóságára nézve a' tokajival 's ménesivel vetélkedik, nagyobb és kissebb mennyiségben igen illendő áron szerezhető **Prückler Ignácz'** fűszeráros kereskedésében a' Sebestyén piaczon „a' fejér farkasnál.“ (3)

Minden borralbánókhoz!

Minden könyvkereskedőknél 48 ezüst kron megszerezhető:

(Pesten Heckenast Gusztávnál)

‚Észrevételek a' tokaji borról, és a' tokaji borkereskedésről. Irta Kesselbauer K. V. Kassán 1835. — Minden ajánlás helyett foglalatja: —

1. Miért ecztesednek meg a' tokaji borok?
2. Mik a' tokaji borkereskedés meghanyatlásának okai?
3. Terv, egy felső magyarországi borkereskedő társaságnak felállítására. (1)

---

(1) **Jelentés.** A' Buda-Pesti német ujság több ízben káforral készitett szappant hirdetett, és azt sok tudós doctorok nagyon használják; ezen végből alólirt Berlinből magának meghozatá, és Rheumatismusba szenvedő ember társának nagyon ajánlja, sőt még a' szép nemnek is, mivel tapasztalta, hogy az a' bőrt finomitja, bibirtsóket meggyógyitja, és a' szeplőt egészen meg halaványitja. Találtatik Jász-Berényben *Preiszgauer Károly*, Gyógyszerésznél. (3)

---

(2) **Hirdetés.** A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből köz hírré tétetik, hogy f. e. Februárius 25kén délelőtt a' királyi kamarai farakhelyben Budán a' következő fafuvarok 1835diki Majus 1sőjétől 1836diki Aprilis utolsó napjáig nyilvános árverés útján a' legkevesebbet kívánónak egyességlevél mellett által fognak adatni; úgymint:

a) Az úgy nevezett budai dunaparti rundelláktól a' fentnevezett rakhelybe.

b) Az érintett dunaparti rundelláktól a' dicasterialis pinczékbe vagy más fatartó helyekbe a' várba.

c) A' nevezett farakhelyből a' várba dicasterialis haszonvétel végett deputatumokra 's a' t. cz. status hivatalbéli urak' számára a' várba, vízi, és más budai külső városokba.

d) A' pesti dunaparttól az ottani farakhelybe.

Első Félesztendő. **1835.**

A' felválalni szándékozók ezennel meghívattatnak, hogy a' fenthatározott napon és helyen, a' szükséges bánatpénzzel, cautióval, és más megkívántató dolgokkal felkészülve megjelenni ne terheltessenek. A' kötelezőlevéli feltételeket elébb is meglehet tekinteni akár az Ó Budai kamarai praefectoratus' írószobájában, akár az említett farakhelyben a' kir. kamarai faárulónál. Budán Februárius 10-kén 1835. (3)

---

(2) Hirdetés. Az evangelico-reformata Pesti Ekklésiának e' f. évi Sz. György napjára egy iskolai tanitóra, ki egyszersmind orgonistaságot-is köteles lészen vinni, vagyon szüksége. — Az ezen hivatalra alkalmatos folyamodók akár személyesen, akár levél által a' helybeli parochián a' feltételeket, mellyek közzül itt csupán annyi jelentődik, hogy a' tanitónak illendő szállása, és 800 váltó ft fizetése leend, megtudhatják. (3)

---

(3) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből köz hírré tétetik, hogy a' már előbb is kihirdetett f. e. Februárius 19dik napjára meghatározott nyilvános árverés, a' melly alkalommal e' következendő kamaralis jószágok, ugymint:

Krassó vármegyében keblezett			Prebul helység	—	1381 fr. 20 xr.
—	—	—	Valliadeny —	—	720 — 15 —
—	—	—	Zorlenzmare —	—	2532 — 55 —
—	—	—	Nagy Dikvan —	—	2516 — 27 —
Temes	—	—	Sisztarovetz —	—	2405 — 34 —
—	—	—	Petirsch —	—	751 — 10 —
—	—	—	Labasintz —	—	1662 — 6 —
—	—	—	Retissova —	—	2745 — 55 —

ezüstpénzben kikiáltandó árral a' legtöbbet igérőnek e' f. esztendő Május hónap' 1sö napjától számitandó 15 esztendőre árendába által engedtetnek, ugyan csak Februarius 19dik napján a' nagymélt. m. k. udvari Kamara épületjében reggeli 9 órakor fog tartatni. Minden bérleni kivánó az árverés kezdetével a' kikiáltandó ártul 10 pctomot mint bánatpénzt köteles lészen letenni, a' többi feltételeket a' nagymélt. m. k. udvari Kamara számvevő hivatalánál meg lehet tekinteni. Budán Februarius 5kén 1835. (3)

Semmi visszalépésnek nincsen helye

a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn- és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Therézia-fördőnek

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt

fél Millió

és 45,000 forintban váltó cz. 25,000 nyerő közt kijátszandó lotteriájánál, mellynél a' nyertesnek

250,000 váltó czéd. forint ajánltatik váltságúl 's mellynek

kihúzása, a' mint előbb meghatároztatott, 1835-ki Aprilis 27-kén múlhatatlanúl megtörténend.

Ezen, a' játszó közönségnek a' fekete sorsokra nézve, mellyek magok 345,000 forintot nyernek váltó czédulában, különös hasznot igérő lottériának hat főnyertesei vagynak, ugymint

FÜGGELÉK
a' Hazai 's Külföldi Tudósítások

15dik számához 1835dik 1só fél esztendőre.

Az erdélyi királyi Főkormányszékhez érkezett királyi leírás.

FRANCISCUS primus, Dei gratia Austriae Imperator, apostolicus Hungariae, Bohemiae, Lombardiae et Venetiarum, Galiciae et Lodomeriae Rex, Archidux Austriae, Magnus Princeps Transsilvaniae et Siculorum Comes etc. etc. Illustres, Reverende, Spectabiles, Magnifici, Generosi, Egregii, Prudentes item ac Circumspecti, Fideles nostri sincere nobis dilecti! Comitia, quae pro nostra legum municipaliumque magni principatus nostri Transsilvaniae et partium ei reapplicatarum jurium observantia, inprimis ad cardinalia et diplomatica officia in sensu articuli 20-mi 1791 et in hoc provocati sacri diplomatis Leopoldini, ac subsecutarum usuque stabilitarum constitutionum instauranda indiximus, quia penes ingens temporis dispendium non tantum principali huic suo scopo non responderunt, verum ubi per animos rerum pro arbitrio suo novandarum, imo vero omnis praevigentis legalis ordinis ipso mox facto convellendi impetu ductos illae etiam legum diplomatumque sanctiones, quibus modus habendorum comitiorum definitus est, perruptae fuissent, in apertum audacioribus in dies ausibus increscentis licentiae campum degenerarunt, iteratis monitis, quibus causam positivarum legum avitique illius instituti, ut par erat, enixissime egimus, in irritum recidentibus, quod supremi tandem muneris nostri regii fuit, solvimus. Sed enim licentiae, quae eam necessitatem expressit, id praeterea in praecipua quaesitae per vecordiam suam pravissimae gloriae parte positum erat, ut postquam primis magistratibus suo modo restaurandis defuit, ipsaque perniciosissimum temeratae legum sanctimoniae exemplum semet praestitit, Nos simul ad faciendum in praesenti salutis publicae discrimine severiorum illorum mediorum usum cogeret, a quibus noster ille in populos sceptro Nostro parentes amor quam maxime abhorret. Rectae tamen voluntatis Nostrae conscientia freti, solo eius pretio, necessitati huic, quod jam alias declaravimus, cedimus inviti, nihilque magis desiderantes, quam ut sua conculcatis legibus auctoritate reddita, animisque ad observantiam earum reversis, et sic demum suppetente celebrandorum in conformitate illarum comitiorum modo, haec quoprius indicere, et perpetuo illi proposito Nostro parem regiminis tenere rationem possimus. Ita enim vel in hoc, in quem res Magni Principatus Nostri Transsilvaniae et partium ei reapplicatarum adductae sunt, situ in eas animo sumus comparati, ut omnia Nostra studia, omnemque auctoritatis Nostrae regiae usum ad solum avitae constitutionis incolumitatem et a maioribus traditam hanc haereditatem posteritati intemerate conservandam referamus. Quare omnia illa, quae seu prius, quam comitia novissima indicerentur, seu deinceps medio decursus eorundem tempore inibi, aut uspiam apud jnrisdictiones in obversum legum, approbatarumque consvetudinum unilaterali arbitrio conclusa determinataque sunt, veluti caeteroquin de indole sua irrita, prout antehac, ita porro quoque pro cassis, nullisque declarantes, ad eum rerum statum, qui ante novationem hanc praefuerat, postliminio restituendum, legalemque ordinem in quavis administrationis publicae parte mox et indilate opportunis ad id mediis, ac proinde necessitate ferente iis, qui leges avitaque instituta in sceleratae licentiae suae praedam destinassent, coërcitis, instaurandum, et contra quosvis insultus tutum praestandum serenissimum Hungariae et Bohemiae regium Principem et Archi Ducem Austriae *Ferdinandum Carolum de Este*, aurei

velleris et insignis militaris ordinis Theresiani Equitem, una insignis ordinis S. Stephani regis apostolici, Russici item S. Andreae, Alexandri Nevszky et S. Annae 1-mae classis ac Reg. Sicil. S. Ferdinandi et Meritorum, uti et Hannoverani Guelphorum magnae crucis Equitem, Generalem Equitatus Nostri, Legionis equestris ordinis militiae hungaricae nr. 3-ii Colonellum et proprietarium, nec non generalem civilem et militarem gubernatorem Galiciae, patruelem Nostrum dilectissimum, qua commissarium Nostrum regium plenipotentiarium personam Nostram repraesentantem, delegandum, eidemque supremam una regii huiusce gubernii Nostri directionem clementer concredendam duximus. Ejus proinde erit omni publicae rei per ambitum Magni Principatus Nostri Transsilvaniae et partium ei reapplicatarum delata sibi per Nos predeclarata auctoritate intendere, toties, quoties ei visum fuerit, praesidium regii hujusce gubernii Nostri personaliter gerere, et quidquid ad redintegrandam conservandamque legum et approbatarum consvetudinum auctoritatem et eos, qui huic refragari in animum inducerent, efficacissimis ad id modis in ordinum cogendos, quamvis denique quietis tranquilitatisque publicae noxam praevertendam opus esse dignoscetur, mox ad effectum dirigere. — Quem in finem antelato serenissimo Principi, patrueli Nostro dilectissimo, qua commissario Nostro regio plenipotentiario, simul etiam quosvis cujuscunque characteris officiales Nostros regios, comperta necessitate, mox ab officio et salario suspendendi, solaque duntaxat decernenda pro re nata finali eorum, quorum denominationis et respective confirmationis intuitu demissae Nobis propositiones faciendae sunt, dimissione Nobis ipsis reservata; ceterum relate ad quosvis alios officiales publicos, seu ad concernentia dicasteria vel ad praesidium eorundem, seu in comitatibus, districtibus aut sedibus munere quopiam fungentes plenariam, uti neccesitas tulerit, eosdem definitive etiam dimittendi: et in locum dimissorum alios habita qualitatum et competentiae religionum ratione actutum substituendi impertiti sumus auctoritatem, pro praesenti rerum statu eo diserte extensam, ut ipsae etiam marchales comitatuum, districtuum, et sedium siculicalium congregationes quocunque demum ex incidenti celebrandae, non' secus, nisi cum praevio antefati serenissimi Principis, patruelis Nostri dilectissimi, positivo annutu per concernentes jurisdictionum moderatores expetendo indici possint. Vobis proinde gubernio Nostro regio benigne praecipimus et mandamus, ut acceptis his tam tenores benigni rescripti illius, quo novissima comitia solvimus, in quasvis per antelatum Magnum Principatum Nostrum Transsilvaniae et partes ei reapplicatas vigentes lingvas convertendos, quam quae medio praesentium decrevimus, ope ordinationum ad officiolatus concernentium jurisdictionum dimittendarum, aliisque ad festinandum benignae hujus voluntatatis Nostrae effectum opportunis modis ad publicam perferre notitiam, eidemque serenissimo Principi patrueli Nostro dilectissimo omnem, ut par est, reverentiam et obsequium praestare, simulque cuncta, quae idem serenissimus Princeps patruelis Noster dilectissimus nomine Nostro acturus dispositurusque est, exactissime omnique cum zelo et promtitudine navanda opera, tanquam a Nobis ipsis profecta explere, iisque tam vos ipsi, quam universi comitatus, sedes et districtus, omnes item cujuscunque status et conditionis officiales et subditi Nostri in Magno hocce Principatu et partibus ei reapplicatis, ubique locorum et quavis occasione, debitam paritionem prompte et inomisse exhibere noveritis et noverint. In reliquo vobis gratia Nostra caesareo-regia ac principali benigne propensi manemus. Datum in Imperiali urbe Nostra Vienna Austriae die vigesima nona mensis Januarii, anno Domini millesimo octingentesimo trigesimo quinto, regnorum Nostrorum vero quadragesimo tertio. FRANCISCUS mp. (L. S.) B. Josephus Miske mp. Ad mandatum sacrae caesareoregiae et apostolicae Majestatis proprium: B. Lazarus Apór mp.

Tüzi viz fecskendők mívhelyének hirdetése.

(2) Pesten az országuton 647-dik szám alatt maga a' jelentő, 's a' mívmühely tulajdonosa köz hírré teszi: hogy nála 3—16 akó vizet tartó fecskendők készen találtatnak, mellyek a' viz sugárt szakadatlanul e' következő arányban lövellik ki: a.) Egy három akót tartó hordozható fecskendő két ember által 4 perczenct alatt 3 akó vizet 7 öl magasságra lövell. Ennek ára 30 for. pen. pénzben. —

(b) Egy négy akót tartó hordozható fecskendő belülről rézzel kibéllelt, forgatható ércz csővel, és srófokkal, melly a' benne találtató vizet 10 öl magosságra lövelli 4 perczenet alatt kerül 90 for. pen. pbe.

Egy 5 akós kocsival együtt 140 for. pengő p.

Továbbá találtatnak nála 6, 8, 10, 12, 14, 16 akó vizet tartó kocsira helyheztetett ecskendők, mellyek a' vizet szakadatlanul e' következő arányban lövellik ki:

Ára husasokban

Akó száma	Idő	A' kilövelt viz' mennyisége	Magasság	ára fl. | kr.
6 akót tartó	4perczen.alatt	6 akó vizet	12 ölre	220 | —
8 detto	4 detto	8 detto	14 detto	250 | —
10 detto	4 detto	10 detto	16 detto	270 | —
12 detto	4 detto	12 detto	18 detto	300 | —
14 detto	4 detto	14 detto	20 detto	360 | —
16 detto	4 detto	16 detto	22 detto	400 | —

A' megvett fecskendőkhez olly szer is adatik, melly által a' kemény hidegben befagyott csőket, és vizi sarukat 4 perczenet alatt felengesztelni lehet, 's igy azokat minden akadály nélkül használni a' viz kilövellésre.

A' fentebb említett helyen minden nemü tüzi vizfecskendők megrendeltetése elfogadtatik, ugy nem különben mindenkor kész vizfecskendők is találtatnak, a' megrontsoltak pedig javitás végett elfogadtatnak. Pesten Jan. 17kén 1835. *N. Remekházy Károly*,

a' fentebb említett tüzi vizfecskendők művhelyének tulajdonosa.

---

(2) Árverési-hirdetés. Alolírt közhírül teteti, hogy néhai **Gréczi Sándor** örököseit illetett Szentendrei és Leányfalusi vagyonjok birói foglalás alá vétetvén, az árverés útján végsőleg Szentendrén a' városházánál f. e. Martzius 7dik napján; Leányfalun pedig a' présháznál Martzius 9-dik napján eladatni fog. Áll pedig a' Szentendrei vagyon egy lakóházból, szántóföldből, 's egy darab szőlőből; — a' lakóháznál több szobák, kamarák, istálló, féhaj és egy nagy szép és jó pincze találtatnak. — A' Leányfalusi vagyon áll egy nagy és szép présházból, 's abban egy lakó szobából, egy igen nagy és jó pinczéből, mellette egy nagy és alkalmatos féhajból, azonkivül egy nagy, mintegy 21 kapás szőlőből, 's egy más 1 kapás szőlőből. Ezen vagyon Buda-Pesthez csak 2½ órányi távulságra szép tájékon a' Duna mentibe esvén, nem csak gazdaságbeli, hanem kereskedésbeli haszonnal is összve foglaltathatik: ennél fogva meghívatnak ezennel minden vidékbeli és Buda-Pesti szőlősgazdák is a' fentérintett árverésekre, mellyekkel egyszersmind azon kedvező feltételek is kaptsoltatnak összve, hogy a' kilicitált árnak csak egy harmad része kivántatik azonnal kifizettetni, a' másik résznek kifizetésére e. f. 1835. december 1ső napjáig; a' harmadik résznek pedig jövő 1836 december 1sőjéig, — midőn az általirás is megtörténik, idő fog engedtetni. Kőlt Szentendrén Február 6kán 1835. *Hegedüs Antal*,

ts ns Pest vármegye Esküttje, mint Exequens biró. (2)

)(o)(

JELENTÉS

az 1835dik esztendei

Tudományos Gyüjteményről.

Elkészülvén szerkesztetésem alatt az 1834-dik évi Tudományos Gyűjtemény, kötelességnek tekéntem jelenteni, hogy a' következendő 1835-dik évre is gondoskodásom alá vettem a' Magyar Nemzetnek ezen legrégiebb időszaki Irását.

Az volt mostanig fő iparkodásom, hogy tzímének híven megfeleljen a' Tudományos Gyűjtemény, 's úgy vélem, az irígy sem tagadhatja-meg tőle, hogy terjeszteni akarta, a' hol tsak lehetett, a' nyomosabb Tudományt. Nem emelkedett ugyan föl a' Sphaeráknak zengésükig: De a' Hazai Előmenetel ügye mindenkor szívén és határai között feküdött. Az üres, vagy a' valódi tudományt kevesebbé érdeklő Elmefuttatásnak én soha sem szerettem hódolni.

Nem kis ösztönt nyujtott munkálkodásaimban a' megelégedésnek, vagy helybehagyásnak kinyilatkoztatása, mellyet a' Haza különbféle részeiből igen sok érdemes Férfiak hozzám küldöttek, pedig többnyire ollyanok, kikkel előbb semmi összeköttetésben nem éltem. Ez egyszer'smind serkenteni fog jövendőre is a' buzgó fáradozásra, mellyben osztozni fognak ezentúl is velem azon nemes lelkű Tudósok, kik a' halhatatlanság zaklató vágya nélkül is kedvelik és előmozdítani szeretik a' Jó, Hasznos és Tekéleteségre vezető Esméreteket.

Pesten December 31-dikén 1834. *Horvát István*,
A' Tudományos Gyűjtemény Szerkesztetője.

Nagysága és elrendeltetése a' Tudományos Gyűjteménynek és a' velejáró *Koszoru*, vagy *Szép Litteraturai Ajándéknak* a' jövő 1835-re is megmarad, t. i. mind a' tizenkét Kötet mintegy 112 ívre fog terjedni.

Az előfizetés egész Esztendőre Postán 18 forint V. Czéd. (és nem több!) mivel mind a' felséges aerarium posta-portója, mind a' cs. kir. posta-hivataloknak úgy neveztetni szokott emolumentumai Budán és Pesten fizettetnek le a' Kiadók által. Helyben, az az: Pesten és Budán 14 for. és szinte azon távol lakó Előfizetők számára is, kik alkalmatosság által kívánják hordatni a' köteteket, 14 for. V. Czéd. az egész esztendei előfizetés. Félesztendei előfizetés nem fogadtatik el. Előfizetni lehet az alúlirt Kiadóknál (Pesten, úri utsza 612. szám, a' Párizsi utsza vagy a' Ns Vármegye háza irányában), és azon buzgó *Hazafiaknál*, a' kik eddig is az előfizetési pénzeket elvállalni méltóztattak — nem különben a' cs. kir, Posta Hivatalbeli Tisztségeknél az egész Austriai Császári Birodalomban — a' kiket teljes bizodalommal kérünk, hogy a' felséges aerarium java tekintetéből is az előfizetesi pénzeket elfogadni, 's *Pestre* v. *Budára* a' Cs. Kir. Fő Posta Hivatalhoz béküldeni ne terheltessenek.

Trattner és Károlyi,
Kiadók.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Február' 17-dikén 1835. Váltó Czban, Pozsonyi mérő

	tiszta fr.	tiszta kr.	középszerü fr.	középszerü kr.	alábbvaló fr.	alábbvaló kr.		tiszta fr.	tiszta kr.	középszerü fr.	középszerü kr.	alábbvaló fr.	alábbvaló kr.
Tiszta búza	—		7	—	6	40	Zab	4	10	4	6	—	
Kétszeres	—		—		6	12	Kukoritza	5	4	5	—	—	
Rozs	6	4	5	50	5	40	Köleskása	—		—		—	
Árpa	5	8	5	—	4	36	Köles	—		—		—	

)(0)(

a' THEREZIA-FÖRDŐ vagy 250,000 forint váltó czéd. — továbbá kész pénzben 30,000, 20,000, 15,000, 10,000 5,000 — mindöszve 330,000 forint váltó czéd. Ezenkivül 2994 mellék-nyertes — 4,000, 3,000, 2,000, nyolcz nyertes 1000 forintal stb. öszvesen tesznek 80,000 for. v. cz. A' szabad sorsok 22,000 bizonyos nyereségei mennek 135,000 forintra, e' szerint 25,000 nyerő 495,000 készpénz és 5000 sorsot, melly 50,000 forintott ér, és igy mindöszve

545,000 forintott nyeréud.

A' szabadsorsoknak vannak 1,000 pénzbeli jutalmai, mellyek közt 350 elől- és 350 utólnyertes a' főnyertes kap 30,000 forintot 's a' többi nyertesek 5000, 3000, és 2000 forintot v. cz. a' mi miatt az egyes szabadsorsok, mellyek a' kizárólag számukra rendelt két húzáson kivül a' főhúzásban is minden nyereségre játszanak, hihetőleg többszörösen nyerhetnek, 's egy szabadsors 300,000 forinton felül nyerhet váltó czéd.

Egy sorsnak az ára csak 4 forint conv. pénzben.

A' ki 5 sorsot vásárol, ingyen kap egy veres szabadsorsot, mind addig, míg ezek el nem fogynak, elkeltök után pedig csak egy rendes sorsot,

Schoeller Sándor cs. k. priv. nagykereskedő, Wohlzeile 775. sz. a.

Sorsokat lehet venni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, és a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN B. FERENCZNÉL és társ.

Első kihúzandó Lotteria

1835-diki Februarius 21-dikén mulhatatlanúl megtörténend a' 70-dik számalatti, Gumpendorf külső városban fekvő bécsi háznak kihúzása kertjével és a' hozzátartozó épületekkel együtt mellyért a' visszaváltsági summa tészen

24,000 darab tellyes mértékü cs. k. aranyat, vagyis 270,000 for. váltó czédulában.

Ezen nevezetes Lotteriában nyer

26,121 nyertes 620,000 forintot váltó czédulában

ugyanis:

40,000 darab cs. k. aranyat, és 170,000 forintot váltó czédulában, mellyek következendő summákra osztatnak-fel:

24,000 arany, vagyis 270,000, 30,000, 15,000, 10,000, 5000, 1000, stb. forint. 1000, 200, 150, 100 stb. arany

A' főnyertes nyer, ha az a' legelőször húzott számra esik 300,000 forintot váltó czédulában. Ezen Lotteriának különösen becses szabad sorsai csak készpénzt és nem sorsokat nyernek, és az egy arany vagy 3 for. p. p. bizonyos nyereségen kivül kapnak még 1000, 200, 150, 100, 50, 10, 5 és legalább 2 aranyat, és a' fő húzásra is együtt játszanak.

Egy sorsnak ára 5 forint pengő p.

és minden 5 sorsra egy szabad sors adatik, mind addig, még ezek elnem fogynak.

Bécsben Sept. 15-kén 1834.

D. Zinner és társa.

Sorsokat lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIK nagy kereskedésében a' gyüjtő urakra nézve különös kedvezéssel; úgy LIEDEMANN F. B. 's társa „*szép Magyarnéhoz*" czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő szabad sors is adatik.

Ugyanezen 70dik számu bécsi ház lotteriájából biztosított sorsok találtatnak Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL. Egy sors ára 5 ft. p.p. E' biztosított sorsok B. T. N. betűkkel vannak bélyegezve, 's a' ki egyet megveszen belőlök, azon még soha nem történt haszonban fog részesülni, hogyha vásárlott sorsa az 1835. Febr. 21diki húzáskor semmit sem nyeréND, e' bélyeges sorsnak visszaadása mellett a' MAIDLINGI TERÉZIA fördő lotteriájából, — melly 1835. April. 27kén húzatik-ki, 's mellyben a' főnyereség 250,000 ft v. egy sorsot fog kapni minden fizetés nélkül.

---

(3) **Széna eladási-jelentés.** A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből a' bácsi kir. kamarai uradalmakban mintegy 300 öl, vagyis 24,000 mázsa széna, akár egy vagy több ölenként, akár egész boglyákban, öleiket számlálva, szabad kézből eladó. A' venni szándékozók az ár és más feltételek iránt a' Zombori kir. kamarai kormánnyal, vagy a' részenkénti vevésnél az Apathini, Kulai és Palánkai kamarai tiszttartói hivatalokkal értekezhetnek. Budán Februar' 4kén 1835.

---

(3) A' nagyméltóságú magyar királyi udvari Kamara rendeléséből ezennel köz hirré tétetik: hogy folyó esztendei Februarius hónap 23-dik napján nemes Borsod vármegyében kebelezett Miskolcz városában a' helybeli királyi kamarai praefectusi háznál reggeli 9 órakor tartandó közönséges árverés utján a' Diós Győri koronai uradalom részéről következendő haszonvételek fognak a' többet igérőknek csak ugyan folyó évi November 1-ső napjától számitandó részint hat, részint pedig három esztendőre árendába adatni: u. m.

1-ször Miskolcz városában a' vásárok jövedelme.

2-szor Diós Győrben a' helybeli pálinka ház, és mészárszék.

3-szor Mező-Keresztes városában a' vendégfogadó, kissebb korcsmák, vásári jövedelem és vám.

4-szer Kis Győr, és Mocsolyás helységekben a' korcsmák és mészárszékek.

5-ször Parasznya helységében szinte a' korcsma, pálinka ház és kissebb kereskedés.

6-szor Csabán 17 hold kukoricza földnek használása.

A' kiknek tehát ezen előszámlált haszonvételek kibérlésére kedvek volna, a' fentebb irt napra és helyre szükséges bánat pénzel fel készülve ezennel meg hivattatnak. — Budán Januarius 24-dikén 1835. (3)

---

(3) **Hirdetmény.** Nemes szabad királyi Szeged városa némelly utczáinak kirakatására meg kivántató 2,500 kubik öl termés köveknek, ugyan az emlitett város kebelében léendő szállitása tekintetében felsőbbi kegyes rendszabások értelméhez képest folyó esztendei Martiushó 16-dik napján a' polgármesteri hivatalban reggeli 9 órakkor árverést tartatni el rendeltetvén, mellyre azon szállitást fel válalni kivánók pengői 3000 fr. bánat pénzel azon fentebb érdeklett határ napra meg hivattatván. E' tekinteben készült kötésbéli feltételek a' helybéli számvevői hivatalnál meg szemlélhetők. (3)

---

(2) Új igen szép lóhermag

mind *luczernai* mind *styriai*, nagyobb és kissebb mennyiségben olcsó áron szerezhető Pesten **Forster Lajos Wihelm'** fűszeráros kereskedésében az **arany vasmacskánál** a' Sebestyénpiaczon. (4)

16 Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Böjtelőhó' 21dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony Febr. 17dikén. A' Főrendek 14dikben az urbéri felírás stilusát vizsgálták. — Febr. 16dikán az alsó táblánál Temes vármegye követe utasításánál fogva következő javallatokat tette: uz urbéri úgy végső bezárása sürgettessék; országgyűlése alatt polgári perek is itéltessenekel a' legfőbb vizsgáló törvényszékeknél; az országgyűlése elhalasztatván, törvényes határnap tétessék annak isméti elkezdésére, a' mikor osztán új meghívó királyi levelekre szükség ne legyen. E' javallatok, kevesen szólván mellettök, félretétettek. — Az úrbéri kérdéses pontokra és alsó Sclavonia elnevezésére nézve már meglett az egyesség, 's a' fő tábla tovább a' felírást hátráltatni nem kívánja. — Bars vármegye követének az országgyűlési újság ügyének ujabbi elővétele mellett felhozott javallata szótöbbséggel félretétetett.

Ő cs. k. Felsége a' Galaczi kereskedői consuli hívatalt valóságos consulsággá rendelni és Atanaskovics Demeter urat ugyanott valóságos consullá nevezni kegyelmesen méltóztatott.

A' magyar penziós intézet Budán Január 18dikán tartotta szokott félévi ülését Helytartóitanácsos 's kanczelláriai igazgató Komáromy Péter úr ő Nagyságának elnöksége alatt. Az intézet valóságos tagjainak száma, kitudván az 1797től fogva kilépett vagy törlött és meghólt 645 tagot, 1430ra megyen; a' penzionált tagok száma, ide nem számítván 31 meghóltat, 37; az özvegyeké, 117 megholtat vagy ismét férjhez-mentett kitudván, 254; az árváké, leszámolván 75 kilépettet, 52. Az intézet tőkepénze; beszámolván az 1811 óta csak 2½ pct. kamatozó 122,038 for. 31 krt is, 668,108 for. 3 kr. váltó czédulában. Egyébiránt az intézeti-biztosság említett ülésében 32 tag, kik a' tartozott pótlék-fizetéseket, ámbár ez emlékezetbe hozaték, nem teljesítették, az intézetből kizáratott.

Kolozsvár. Főherczeg Ferdinánd királyi Fenségének Febr. 7dikén a' k. Főkormányszék teljes ülésében mondott 's közelebbről közlött beszédére, a' Fókormányszék nevében r. cath. püspök cs. tusnádi Kovács Miklós úr ő Excja következő beszédet tartotta: „A' tegnapi napon előttünk kihirdetett kegyelmes királyi leírásból bús szívvel értette ő Felségének ezen belső hív Tanácsa, mennyire és melly méltán fájlalja ő Felségének természet szerént legkegyelmesebb atyai szíve azt: hogy az országgyűlése ő Felsége azon törvényes és kegyelmes intézetének, mellyből azt egybehívta vala, öntettünk miatt nem felelt-meg; ugyan is méltán reménlhette, sőt a' legigazságosabban kívánhatta, hogy az, a' maga legfelsőbb nem kevésbé törvényes mint valóságos atyai akaratjának, az országgyűlése előtt nem kevéssé megzavart köz igazgatási módnak a' törvényektől kiszabott illő úton, tudniillik országos határozatok által, régi törvényes rendbe leendő visszaállításában, egész erővel megfeleljen. Jóllehet pedig ez alkalommal ő Felsége atyai szívéből származott akaratjának elég nem tétetett, kegyelmét mindazonáltal, — mellyből hogy minket szelíd uralkodása alatt mindenkor részeltetett, háládatosan megesmérjük — tőlünk nem csak meg nem vonta, sőt inkább azt reánk továbbra is terjeszteni tisztelt kegyelmes leírásában kinyilatkoztatni méltóztatik, akaratja t. i. most is csak oda van intézve, hogy azok, mik a' törvények és helybe hagyott szokások ellenére eddig elé tétettek, megsemmisittetvén, a' régi törvényes rend, az igazgatás minden részeibe vissza állittassék, 's e' szerént azon idő pont siettessék, mellyben a' csendesség és törvényes rend helyre állittatván, ő Felsége az országgyűlését ismét egybe hívhassa. Ő Felségének ezen kinyilatkoztatott legkegyelmesebb akaratja nékünk ujulást ád, és annyival nagyobb vigasztalással tőlt-el, hogy ő Felsége egyszersmind ezen királyi főigazgató Tanács kormányát is királyi Fennségedre, mint legkegyelmesebb Unokaöcscsére, 's meghatalmazott kirá-

lyi Biztosára kegyelmesen bizni méltóztatott. — Szent kötelességünk leend: legkegyelmesebb Fejedelmünkhez mindenkori tántorithatatlan hívséggel viseltetni, 's a' haza igaz szeretetétől állandóul lelkesittetni. — Tisztünk lészen: a' királyi Fennséged legbölcsebb kormánya alatt (kinek is, hogy ezen haza boldogítása és minden nemü szerencséltetése nagyon szívén fekszik, egész Erdély megvallja) kötelességünket egész mértékben teljesiteni, királyi Fennséged kegyelmes parancsainak egész pontossággal engedelmeskedni, és semmi alkalmatosságot, melly Erdély boldogságát és szerencséjét eszközölhetné, el nem mellőzni — úgy szintén a' legfőbb Valótól kir. Fennségednek állandó és jó egésséget 's kegyelmet kérni, hogy azon terhes munkát, mellyet egyedül hazánk boldogítása iránti hajlandóságból magára válalt, szerencsésen végre hajthassa. Mi azonban királyi Fennséged fő kegyességébe és kegyelmébe magunkat alázatosan ajánljuk."

Kalocsa Februarius 12kén. Felséges Fejedelmünk eránt méltán viseltetett határtalan buzgóságunknak, 's alattvalói legmélyebb tiszteletbódolásinknak némü bebizonyítására örvendetes alkalmatosságot nyújta e' mai dicsően fel-derült nap, mellyen Nemzetünk Attya születésének 67d. éve minden hív alattvalóinak legtisztább örömére, 's valódi boldogságára fordúl-elő. Ugyanis ezen érseki városnak számos lakosi e' fényes napnak jelességéről az előre bocsátott hirdetésből értesítetvén, szembetünő többséggel sereglettek öszve a' fő templomba, hová egyszersmind a' városbeli mester-czéhek fáklyákkal, a' tanuló-ifjuság az ezeknek tanításában szép sikerrel foglalatoskodó Ajtatos Iskolai Rend tagjaival, a' város előljárósága, az uradalmi tisztség, a' nemes vármegyének itt lévő díszes tagjai, és a' kebelbeli egész Papság, örömmel egyesült tisztelettel el-telve, megjelenének. Egész ünnepi fénnyel mutatta-be a' Mennyek Urának a' Sz. Mise áldozatot legjobb Fejedelmünkért ezen főmegyének Érseke N. Méltóságú Klobusiczi Klobusiczky Péter úr Ő Excellentiája, kinek országszerte elesmert buzgó ajtatossága érzékenyen élesztette mindnyájunk szivében legkegyelmessebb Urunknak boldogságáért, és népei javát czélzó hosszas 's szerencsés uralkodásáért a' királyok Királyához intézett fohászkodásinkat. A' Mise előtt a' hálaadó éneket ugyan a' tiszteltt Fő Pásztorunk zengette-el, jól elkészült muzsikai Kar folytatván azt. Az isteni szolgálat után a' számos vendégek az érseki palotában csínos ebéddel fogadtattak-el, melly között Érsek ő Excja igen érzékeny, és minden jelenlévőt mélyen megható kifejezésekkel örvendve jelentették azon jó kívánatit, mellyeket Felséges Fejedelmünk, és az egész Ausztriai Fels. Ház eránt tiszta kebelében mindenkor olly buzgón, és híven visel. —— Lehetetlen ez alkalommal elfojtanunk azon belső hála-érzésünket, mellyre szeretve tisztelt Fő Pásztorunk fáradhatatlan apostoli buzgósága gerjeszt bennünket. Ő t. i. még most is, jó tettekkel tetézett példás éltének 83 évében, ezen téli zordon időben is az előforduló sátoros-ünnepeken a' fő templomban önnön maga nagy Misét tartani, és e' közben a' predikáló székből az Isten igéjét híveinek hirdetni buzgólkodik. Ide járúl az is, hogy tegnap a' helybeli gymnasiumi ifjúságnak a' Keresztény tudományból végezett köz próba-tételén személyesen megjelenni, és szinte késő estvéig az egész ifiúságnak feleleteit teljes béketüréssel, és figyelemmel kivenni kegyeskedett. Minő ösztön ez, az ifjúságnak a' tanulásban való serénykedésre? tudják azok, kik ennek személyes tanúi.

Február 12dike fényes megünnepléséről továbbá következő tudósításokat vettünk: Békés Csabán Főtiszt. Erdélyi József, helybeli plebánus és főesperest úr az egyházi fényes szertartások után, világi 's katonai rendű úri vendégeit gazdag ebéddel, estve pedig táncz-mulatsággal fogadá; az ott tanyázó katonaságnak fejenként egy font húst és egy itcze bort adott; 14 kóldust szintén bővségesen megvendégelt. — Nagy Kállóban tek. Szabólcs vármegyének Rendei és tiszti-kara első alispán Tekint. Báji Patay István úr vezérlése alatt jelentek-meg a' r.cath. és ref. templomokban. Az egyházi szertartások alatt, a' Megye katonái és hajdúi tettek üdvözlő lövéseket. Délben Főtisztelendő Zbiskó Imre, helybeli plebanus 's Szabolcsi Főesperest, Tek. Patay István első, és Kállay Gergely második alispán urak magyar szivességgel 's barátsággal fűszerezett ebédekkel fogadták számos vendégeiket. — Nagy Kikindán t. Ippi Bydeskúti Lajos kir. helyettes biztos 's táblabíró úr intézé az ünneplést. Febr. 11d. estéjén a' város, és most legelőször, kivilágítva volt; más nap a' buzgó egyházi szertartá-

sok után, a' kerületi 's császár-huszár ezred tisztikara' számos tagjait gazdag ebéddel vendégelé említett kir. helyettes bíztos úr; estve pedig tánczmulatságot adott. — Makón Tek. Csanád vármegye Rendei, Tek. Vizmai Lukács József alispán úr vezetése alatt jelentek-meg a' r.cath. egyházban. Isteni tisztelet alatt a' Császár nevét viselő 4dik dsidás ezred helyben tanyázó százada tett öröm-lövéseket. Délben a' tisztelt alispán úr gazdag ebéddel fogadá különbféle rendü úri vendégeit; az említett század alsóbb rangu tiszteinek és közvitézeinek pedig négy akó bort adatott. — Unghvár Febr. 11dike estéjén számtalan csillagokként ragyogott. Más nap az egyházi fényes szertartások után kamar. uradalmi praefectus tek. Munkácsy János úr 150 személyt gazdagon megvendéglett; maga 's háznépe tévén az ebédnél e' dicső napon különféle rangu és sorsu vendégeinek szolgálatot. — Esztergomban Méltós. Ürményi Péter, Corycziai püspök úr mondta a' nagy Misét. Délben fényes ebédet adott; a' f. t. Káptalan a' köszöntő lövéseket tett határőrző katonaságnak 14 akó bort adatott; Főtiszt. Szekfü Ferencz kanonok úr 24 szegényt vendégelt-meg, 's fejenként mindegyiknek 2 ezüst húszast ajándékozott. Estve ugyan csak Főtiszt. Szekfü Ferencz kanonok úr fényes mulatságot adott. — Tihanyban is buzgón ünnepeltetett Febr. 12dike az ott lévő t. szerzetes férfiak által. A' plebania templomban Kovács Márk, belybeli plebanus úr mutatá-be a' Mindenhatónak a' sz. Mise áldozatot; ebéd felett pedig f. t. Fenix Farkas úr tiszta magyar szívből származott köszöntést tett a' legjobb Fejedelem még hosszu életéért. — Zágrábban Alagovics Sándor, megyés püspök úr Ő Exája fogadá igen gazdag ebéddel számos vendégeit. —

Főtisztelendő Csopey Tivadar úr, a' Munkácsi káptalan kanonokja új hivatalába, t. i. az Ungvári papnevelőház rectorságába Febr. 11kén iktattatott.

Ungvárról. A' bőven termett 1834diki jó bor ára igen felhágott; a' melly bornak hordóját Novemberben és Decemberben 10 ftal fizették, most már 25 frton kél; kivált az áldott Szerednyei különös becsben van, mellyet szüret alkalmával is 20 frtal fizettek. — Vetéseink nem sok jót igérnek; minden gabona-nemünek felment az ára nálunk. — A' marhadög ellen, melly megyénket is fenyegeti, hathatós szernek tapasztaltatott több helyeken a' vizi-tököt megszárítva 's sóval egyvelgest adni az egészséges marhának.

Nyitrából írják, hogy azon vidéken a' tiszta buzának köble (2 pozsonyi mérő) 16—17 vforinton kél. A' marhadögnek ugyanott még csak nyoma sincsen.

Fiume Január 25ikén 1835: A' közelebb lefolyt 183¾ki katonai évben Fiuménak hajózási 's kereskedési állapotja, mint azt hiteles kutfők mutatják, következő volt: érkezett partvizére terhelve a.) minden tengeren szabad hajózásra fölkészült, azaz általában „hosszú utazású hajó" (naviglio di lungo corso), melly fejedelmi patenssel van biztosítva, ausztriai 32 hajó, 170,833 pengő forintnyi árúval; jóniai 1. h. 550 p. f. árúval; sardiniai 2 h. 2771 p. f. árúval; görög 1. h. 600 p. f. árúval; török 1. h. 720 p. f. áruval; római 11 h. 17,521 p. f. áruval; összesen: 49 hajó, 184195 p. f. árúval. — Kikötőjébe terhelve b.) kormányszéki tengeri útlevéllel ellátott hajó (naviglio del grande cabotaggio), azaz ollyan; melly a' földközi tengeren Görögország végső kikötőjétől Gibraltarig utazhatik, érkezett: 645 ausztriai, 704,783 p. forintnyi áruval; 214 egyházi birodalombeli, 150576 p. f. árúval 27 nápolyi, 30,061 p. f. árúval; összesen: 886. h. 885,510 p. f. árúval. — Továbbá ugyan kikötőjébe, a' „navigli del piccolo cabotaggio" azaz tengeri révparti szabadsággal, saját kormányaik körén hajózhatók közűl, terhelve érkezett: 1317 ausztriai, 132 ezer 960 p. f. árúval. Az a.) alatt nevezettekből partvizére üresen érkeztek: 43 ausztriai; 4 egyházi birodalombeli; 1 éjszakamerikai, 's 1 orosz; összesen 49. — a' b.) alattiakból, kikötőjébe, üresen: 342 ausztriai; 36 egyházi birodalombeli; 1 nápolyi; — a' c.) alattiak közűl pedig, ugyan üresen; 747 ausztriai érkezett. — Partvizéről terhelve távozott: a.) fejedelmi patenssel utazó: 66 ausztriai, 474,422 p. ftnyi árúval; 1 jóniai, 189 p. f. árúval; 1 török, 195 p. f. arúval; 2 sardiniai, 15,618 p. f. árúval; 10 egyházi birodalombeli, 22,080 p. f. árúval; 2 éjszakamerikai, 21,000 p. f. árúval; 1 görög, 776 p. f. árúval; összesen: 83 hajó, 534,280 p. f. áruval. Hasonló, távozott üresen: 10 ausztriai; 4 egyházi birodalombeli; 1 orosz; mindössze: 15. — Kikötőjéből, a' második rendü hajók közűl, terhelve távozott: 741 ausztriai, 925,433 p. ftnyi árúval; 170 egyházi

)(

birodalombeli, 54,785 p. f. árúval; 25 nápolyi, 40,960 p. f. árúval; összesen: 936 hajó, 990,678 p. fttnyi árúval. — Ugyanillyen távozott üresen: ausztriai 245; egyházi birodalombeli 84; nápolyi 1; összesen: 330. — Végre, a' harmadik rendűek közűl, kikötőjéből távozott terhelve; 545 ausztriai, 62,223 p. f. árúval. Hasonló, üresen: 1516 ausztriai. — Érkezés: terhelt 222; üres 1175; összesen 3427. Távozás: terhelt 1574; üres 1861; összesen 3435. — A' kivitt árúk 1,212,665 pengő forintra menő összes értékét a' behozottakéval, melly 1,587,181 pengő forintra számittatik, egybevetvén, kitetszik, hogy Fiumében 183¾ben 2,799,846 p. f. ('s így a' tavalyinál 368,544 pengő fttal) volt kevesebb forgásban; mellyből részünkre tettlegi maradék: 374,546 p. f. azaz 59,892 p. fttal kevesebb a' tavalyinál. Oka ennek a' nagy szárazság volt, mert viz' szűke miatt megszünt a' szávai 's kulpai szállítás Károlyvárosba, 's innét a' Ludoviceán, mellyen négy, öt órajárásra sem lehetett hellyel-hellyel vizet kapni, Fiumébe. — A' behozott árúk közt mennyiségre 's értékre nézve különösen említést érdemelnek: bor, bőr, czukor, gabona, kávé, kézimüvek, kender, olaj, rizs, rongy 's tésztanemek (pasta); a' kivittek közt ellenben: bőr, burnót, dohány, fa (minden nemű 's használatú) gabona, kender, liszt, papiros, repcze, rongy, só és szén.

A' Zágrábi politikai ujság Febr. 10dikén ezeket írja: Galaczból jött tudósítások szerént, Moldva hospodárja, Stourdza Mihály herczeg, Galacz kereskedői karának kérésére megegyezett abban, hogy egész Galacz városa szabad kikötővé emeltessék-fel, 's a' vámvonalok határán kívül tétessenek. De még elébb a' több europai szabad kikötők példája szerint, 's az orvosi viszonyokat is tekintetbe véve, egy szabályzatot kell kidolgozni 's herczegi jóváhagyás alá terjeszteni. — Továbbá azt is jelentik onnan, hogy mult nyáron a' Galaczban volt orosz kormányzó 3 pontont, mellynek mindenikére egy batalion fér, 's egy joniai kereskedő 240 tonna terhü brigantinét épitett, két kisebb kereskedő hajó pedig most épül. — A' hideg ott folyvást tart, 's múlt hó első hetében 14° volt, a' 0 alól; a' Duna most is áll van állva, 's a' folyói hajózás még pihen. A' kikötőben több apró hajókkal együtt „Santa Casa di Loretto" nevü sardiniai brigantine is be van fagyva.

Pesten Február 19dik napján hosszas sorvasztó betegség után elhunyt Mélt. Buzini Gróf Keglevich László úr, a' magyarországi állattenyésztő Társaság előlülője, a' közjó előmozdításában fáradozott életének 48dikában. A' hazai ipart szivén hordozó minden hazafi áldást mond az elhúnyt Gróf poraira.

NAGYBRITANNIA.

A' Brighton-Gazette, és így e' részben hiteles kutfő valósítja a' királyné viselős állapotját következő szavaival: Van okunk végre meggyőződésünket nyilvánítani azon előadás igaz vólta felől, melly minden hív jobbágyot, és hazájának barátját nyílt örömre fog ragadni amaz okoknál fogva, mellyeket jól tudnak azok, kik a' politikai erőmüv titkos rúgóit esmerik.

Leuchtenberg herczeg, a' Courier szerint, Londonban tartózkodása alatt titkos öszvejövetelt tartott Bounaparte Józseffel, ki csupán ezért jött a' fővárosba.

Ribero úr, brasiliai követ Londonban, Lissabonba utazott Dona Maria férjhez menetelére szerencsét kívánni. Ribero úrra az is bízatott, hogy a' Don Pedro halála által megűrült Braganza herczeg czímzetet az ifju császár részére vegye-által. Brasilia alkotmánya szerint a' három regens személynek hívatalát nem sokára le kell tenni, 's a' törvényhozó gyűlés, takarékosság tekintetiből Feijo urat egyedüli regensnek akarja javallani.

FRANCZIAORSZÁG.

A' rebesgetett ministeri változás, mint mondja a' Messager des Chambres, akkorra halasztatik, midőn a' kamara az amerikai adósság eránt határozást teend. Thiers úr a' külső ügyek ministeriumára vágy, 's ezért a' belső minister-séget Guizot úrnak általengedné.

Az amerikai ügy eránt a' követkamara elibeterjesztett oklevelek közt Rigny gróf 's külső misternek Serrurier úrhoz intézett eme levele is találtatik: „Paris, Jan. 14dikén 1835. Uram! Vettem a' leveleket, mellyekkel az úr engem Dec. 2dikáig megtisztelt. Jackson praesidens üzenete éppen olly benyomást tőn Francziaországban mint az úr azt előre látá. A' király kormánya el nem mellőzheté azt, hogy e' sértő bánást szembetünő nyilatkoztatás által vissza ne utasítsa. Ő

Felsége elhatározá, hogy az úr elhagyja az egyesült statusokat, miután az ide mellékelt jegyzéket Forsyth úrnak általadá, 's az ügyvivőséget Pageot úrra bízá. E' határozás tegnap Livingston úrnak megjelentetett. Az ő úti levelei elkészítettek azon esetre, hogy ha eltávozását szükségesnek hinné. Ő Felsége ezen rendszabásokat tartá szükségeseknek Francziaország méltóságának fen tartására; de a' király nem volt olly nézettel, hogy e' nagy érdek kénszerítene minket eltávozni azon határozattól, melly az egyenesség és igazság érzelméből eredt. Az amerikai követelést illető törvényjavallat hólnap a' következkamara elibe terjesztetik, de most egy záradék is kapcsoltatik hozzá, mellynek erejénél fogva az egész 25 millio adósság, vagy annak egy része a' franczia alattvalók kárának megtéritésére fordíthathatik, mellyet azok netalán az egyesült statusok által elfogadott rendszabások miatt szenvedhetnének. — A' Serrurier úrhoz küldött jegyzék javallata ez: Az alólírt 'sa't. parancsolatot vett az egyesült statusok statustitoknokának e' következő jegyzéket általadni. Felesleg volna azt mondani, hogy Jackson praesidens által az egyesült statusok congressusához Dec. 1sőjén intézett üzenet Parisban bámulással fogadtatott. A' király távolról sem gyanítja, hogy a' congressus jóvá-hagyhatná a' rendszabásokat, mellyekre azt az üzenet figyelmezteti. Ha szinte csak úgy vétetnék is ezen íromány, mint a' praesidens véleményét a' franczia kormány által követett út eránt kifejező nyilatkoztatás, még is annak közre bocsátását lehetetlen egy igen komoly dolognak nem tekinteni. A' panaszok, mellyeket a' praesidens a' király kormánya által az 1834 Apr. 1sői határozásnál fogva elvállalt kötelezetések nem teljesítése ellen felhord, nem csak azért különösek, hogy helytelenül adatnak-elő, hanem azért is, mivel a' felvilágosítások, mellyeket Livingston úr Parisban kapott, 's az alólírt egyenesen a' Washingtoni kabinetnek általadott, e' kényes pontok balul értését lehetetlenné tevék. Ezen felvilágosításokból kitetszett, hogy midőn a' franczia kamaráknak Jul. 31dikén megnyitott ülése', a' charta világos rendeletének megfelelően, 14 nap mulva 's elébb mint az amerikai adósságot illető törvényjavallat, melly a' thrón-beszédben megérintetett, vitatás alá jöhetett vólna, elhalasztaték, ezen elhalasztás azért történt, mivel az 1835re tartozó törvényhozási munkálatokat olly korán elkezdeni teljes lehetetlen volt. Továbbá kitetszett az is, hogy az illető törvényjavallat az első 14 nap alatt azon ohajtásnál fogva nem terjesztetett a' kamarák elibe, hogy e' fontos ügy sikere jobban biztosíttassék, kedvező pillanatot várván annak az új követek elibe leendő terjesztésére, kik attól a' hirtelenkedés által könnyen elkedvetlenítettek volna. Az alólírt azt is megjegyzi, hogy e' rendszabás semmikép nem eszközölhette a' sikert, mellyre Jackson praesidens czélza, hogy t. i. a' congressus megnyitásakor képes lett vólna e' hosszu tanakodások elvégzését jelenteni. Felteszi ugyan a' praesidens, hogy a' kamarák 1834 utolsó hónapja előtt ismét öszvegyűjtethettek volna; de ha szinte az ülés néhány héttel eléb nyittaték is meg, mi több okoknál fogva lehetetlen volt, mindazáltal maga az egyszerü felszámítás is eléggé bizonyítja azt, hogy Dec. 1sője előtt a' kamarák által határozás semmi esetre nem tétetett, és az Washingtonba el nem érhetett volna. A' király kormánya hívé, hogy e' szembetünő tekintetek az egyesült statusok kabinetjét meg fognák győzni; és ezt annyival inkább hiheté, mivel azon kabinet sem az alólírt, sem Livingston úr által nem küldött Parisba közleményt, melly a' Dec. 1sői üzenetben sajnálkozásra méltó módon nyilvánított felindulást 's bal értelmet sejdíttette volna, és mivel Livingston úr, az őt bélyegző értelmességénél fogva, a' kimélés és okos halogatás rendszeréhez járulván, mellyet a' tuileriák kabinetje a' köz érdekekben követ, maga is azt javallá a' kamarák öszvegyűlésekor, hogy a' törvényjavallat előterjesztése még halasztassék-el, nehogy az „más nemü vitatások közé elegyítessék, mellyeknek csupán öszvejötte által is koczkáztathatnék.“ Ezen utolsó akadály éppen elhárítatott, 's a' javallat már a' következkamara elibe fogott volna adatni, midőn a' megérkezett üzenet, melly az indulatokat bámulásba hozá 's egyszersmind fel is ingerlé, a' király kormányát az elöveendő rendszabásokról kénszeríté tanácskozni. Jó jusa 's méltósága által gyámolítva, nem gondolá azt, hogy a' Jackson praesidens megmagyarázhatatlan írományánál fogva le kellenék mondania egy határozásról, mellynek okfejét az egyenesség érzelmében és egy barátságos nemzet iránti jó akaratban találá-fel. Nem titkolja ugyan, hogy a' Washingtonból jött kihívás igen megszaporítá a' nehézségeket, mindazáltal kész a' kamaráknak javallatot tenni a'

Jul. 4diki egyezésben kötelezett 25 millio megadása eránt. Azt is elhatározá Ő Felsége, hogy követét többé nem engedi a' Dec. 1sőjén mondottakhoz hasonló beszédeket hallani. Az alólírt parancsolatot vett a' Francziaországba visszatérés eránt, 's e' parancsolat elküldése Livingston úrral is közöltetett.

PERSIA.

A' Journal de St. Petersburg e' tudósításokat közli Persiából: „Teheran, Dec. 22dikén 1834. Feth Ali schah halála után nehány nappal Mohammed schah, Tabrisban és egész Aderbidschanban nagyattya törvényes örökösének elesmertetvén magát, egy seregcsapattal Teheran felé indulni szandékozott, hol egyik nagybáttya, Zilli Sultan, magát megfészkelte 's a' koronát tőle elperleni akarta. E' nagy gyorsasággal történt mozgás semmivé tette az ifju király ellenfelének czélzatait. A' különféle törzsökök és előkelő személyek egymás után elpártoltak tőle, 's Mohammed schah hatalma csakhamar úgy megerősödött, hogy versenytársa kéntelen volt meghódolni 's az új fejedelem kegyelméhez folyamodni. A' király Dec. 16dikán még Kasbinban fogadá Zilli Sultan követeit, kik bocsánatért és a' sultan részére egy tartomány kormányáért esedeztek. E' kérelem megadására hajlani látszék a' király, midőn Dec. 18dikán Mahommed Bagir chan, az Assifu Dewlet testvére, jelentést külde, hogy ő a' királynak Kasbinba lett szerencsés megérkeztéről tudósítatván, seregcsapatait öszvegyűjté, Zilli sultánt, 8—9 előkelő herczegekkel együtt elfogni szándékozott, 's a' vezírt és azon herczegek legnagyobb befolyásu szolgáit már fogságra is vetette, mi a' városban legkisebb mozgást sem támasztott, sőt az egész népség békétlenül várja Ő Felsége jövetelét. E' kedvező tudósítás sietteté a' hadsereg utját. Dec. 20dikán az előcsapatnak Teherantól nem messze fekvő táborába ment a' király: ott megszemlélte a' seregeket, 's köszöné a' bátor kedvet, mellyel az utazás terheit szenvedik. Ő Felsége mindenütt nagy örvendezéssel és tántoríthatatlan hódolás jeleivel fogadtatott. A' táborból Dec. 21dikén indúlt-ki a' városon kívül fekvő Nigarisban palota felé, hol lakását veendi; a' csillagvizsgálók által kijelelt órában ült lovára, 's ágyu lövések adván hírül az elutazást, illy rendel mozdult-ki a' kíséró sereg: a' király előtt ment egy benföldi muzsikakar, egy lovag osztály Congreve raketáival, és egy más osztály, melly a' zászlókat kíséré; ezek után jöttek a' schatirok vagy udvari kengyelfutók nagy gálában, és nehány meghitt tisztviselők; a' gyalogság és pattantyússág még elébb elindult, 's a' palota előtt csata rendbe állott. A' király egy pompás lassu léptü lovon ült, mellynek nyeregszerszáma drága kövekkel volt kirakva; Oroszország és Anglia követei, tisztviselőikkel együtt, mindjárt Ő Felsége után mentek; a' vezír; Schah-Zadehk és temérdek sokaságu lovagok rekeszték a' menetelt. Az út mellett helyenként Schah-Zadehk, nemes kadscharok és más főrangu személyek állottak; a' városi tiszthatóságok, midőn a' schah mellettök elment tevékkel, marhákkal, juhokkal áldoztak, czukormíveket nyujtottak-által. A' palotába jutván a' schah, egy drága kövekkel ékesített thrónba ült, 's ünnepies audienciát tartott, mellyen az ország herczegei, naggyai, úgy Oroszország és Anglia követei is jelen valának, 's Ő Felségének szerencse-kívánásukat nyilatkoztaták. Egy mollah könyörgést olvasafel, Mohammed schahot egész Persia Padischahjává kikiáltá, 's az égtől áldást kért reá. Valahányszor a' schah neve említetett, mélyen meghajták magokat a' jelenlévők. A' könyörgés végével eloszlottak a' herczegek, az audienczia megszűnt, — 's így végződött a' nevezetes nap, mellynek köszönheti Persia csendességének megtartását és a' polgárháborutól megmenekvését. Zilli sultannak, Mahommed schah leghatalmasabb versenytársának megaláztatása reményt nyújt, hogy ő az ország többi részeiben is akadály nélkül el fog esmertetni. Oroszország és Anglia követei mindég a' schah mellett voltak, míg Tabrisból Teheránba utazott mind ketten tökéletesen egyet értettek iparkodásikban, az ifju királyt segítették, 's a' persa nemzetnek kezességet adtak a' két hatalom politikájának egyenlőségéért, mellynek czélja csak az, hogy azon herczeg uralkodása alatt, kit a' megholt schah thronörökösének választott, 's Oroszország és Anglia elesmertek, a' belső csendesség biztosítassék."

SPANYOLORSZÁG.

Az Election (Bordeauxi hírlap) szerint Lorenzo, Oraa és Cordova osztályaik Jan. 26kán

Puenta la Reyna mellett Obanosban és Huarteban állottak, Mina a' hadsereg derekával még Pamplonában volt. — Jan. 16dikán három biscayai batalion Santander tartományban elfoglalá Reynosa várost, hol csak 20 rendes és 60 városi katona állott őrt, 's ezek is az első felszólításra megadták magokat olly feltétellel, hogy fegyvereiket lerakván, haza mehessenek. — Zumalacarreguy Jan. 26dikán Estella mellett Dicastillo, Arroniz, Arellano és Allo helységekben feküdt öt navarrai, négy alavai batalionnal 's egész lovasságával. A' 8 ezer újoncz kiállítása iránt adott parancsolata a' praetendensnek Jan. 27dikéig nem többel mint 1400 ifju 's mind jól fegyverkezett legénnyel szaporítá hadi sorait. A' navarrai junta Santestebanban van 's naponként kapja a' sok hadi szereket. — Hogy a' carlisták Bergara őrizetét elfogták volna, még bizonytalan, 's nem igen leszen igaz.

Az Allg. Zeitung Madridból Jan. 25dikéről e' levelet közli: Mult héten nem volt módom az úrnak írhatni; mert a' spanyol kormány csak ma küld kurirt Parisba, 's most is csak nehány pillanatom van az úrnak megírhatni, hogy Llauder elbocsátatását kérte 's tegnap meg is nyerte. A' general hihetőleg ismét Catalonia kormányzását veendi-által, mit magának fentartott. Negyven napi ministerségére, 's különösen a' procurador kamarára, melly tövis-koronát tőn fejére, igen keserüen fog ő visszaemlékezni, 's én azt sejdítem, hogy tartományában korlátlan hatalommal bírván, talán majd Wallenstein szerepét játszandja 's az ő sorsára jutand. A' hadministerség Granada főkapitányának, Don Luiz Balanzarnak ajánltatott, de ettől visszavettetett. Most e' hívatalt Martinez de la Rosa úr viszi, míg a' felelet megérkezik Don Geronimo Valdes generaltól, ki hadministerré választatott. Arragonia alkirálya, Espeleta Újcastilia főkapitányává, Alvarez general Arragonia, Bellido general pedig Valencia főkapitányaivá neveztettek. — A' rebellisek, kik itt hősöknek tartatnak, Alcovendasból Jan. 20dikán büntetés nélkül mentek-el Navarrába; ez óta a' csendesség meg nem háborítatott. A' procurador-kamarában négy nap alatt vólt alkalmunk hallani Spanyolország legjobb szónokait, u. m. Martinez de la Rosa, Toreno, Alcala, Galiano, Arguelles urakat. A' beszédnek vége csak a' lőn, hogy Garcia Carrasco javallata felett nem szavaztak. Azonban a' legfontosabb kérdések jöttek vitatás alá. Llauder azt nyilatkoztatá, hogy idegen segítség nélkül nehezen vethetni véget a' navarrai háborúnak; Martinez de la Rosa, hogy idegen katonát sohase fog engedni Spanyolországba lépni; Toreno pedig azt emlité, hogy Franciaországnak saját érdekében áll a' carlisták győzedelmét meggátolni. — Cordova general ide érkezett; tegnap az angol követnél beszéltem vele. Az itteni börsén egészen elakadtak a' foglalatosságok.

A' Nationalban Madridból Jan. 21dikéről költ levél olvasható, melly szerént az udvar a' Jan. 18diki lázadás alatt olly nagy rettegésben volt, hogy a' kocsik egész nap befogva állottak, 's minden udvari szolgáknak tudtára adatott a' hely, hová az udvar futni szándékozott.

PORTUGALLIA.

Espoir brigg hírt hoza Angliába a' cortesek ülésének Jan. 20dikán történt megnyitásáról. A' követkamarának legelső ülése is igen zajos volt. Palmella marquis három törvényjavallatot adaelő, mire Lionel Tavares követ állítá, hogy ezen tárgyak egyikéről a' rendkívüli cortesek már tanácskoztak, és így ő a' nemes marquis lépésében a' kamara kiváltságainak megsértését látja. E' nyilatkoztatást tüzes vitatás követé, a' karzatokon nagy lárma és zaj támadt, 's Don Rodrigo Fonseca Magalhaes azon észrevételt ejté-ki száján, hogy a' karzatokon bizonyosan izgatóknak kell lenni, melly kifejezés még inkább felingerlé a' karzatokat, honnan a' lárma 's tombolás közt e' kiáltások hallatszának: le az árulókkal! ki a' ministeri tagokkal! le a' ministerekkel! éljen II Dona Maria! éljen a' constitutio! Saldanha marsal és más oppositiói tagok csendességre kérték a' kiabálókat; Souza Acevedo követ pedig így szólítá-meg ezen urakat Saldanha és más oppositiói urak! ímé lássátok mívetöket maga egész tökéletességében!" E' pillanatban Renduff báró, ki politia-ügyelő korában mutatott viseletéért közönségesen gyülölteték, a' palotába lépett feltett kalappal, 's ezen még nagyobb lárma kerekedett. Végre nagy bajal visszaállítatván a' csendesség, foglalatosságaihoz látott a' kamara. — Egyik későbbi ülésben, a' királynéhoz Saldanha marsal és más 30 követ aláírása alatt a' kamara eloszlatása eránt intézett felírás terjesztetett-elő tanácskozás végett,

melly rövid vitatás után különös biztossághoz utasítatott. E' javallat nagy aggodalomba ejté a' ministeriumot. Ugyanazon ülésben egy követ a' portugali katholikus papság nôtlenségének eltörlése iránt tőn javallatot. Shaw ezredesnek, kivel sir John Doyle öszveakasztott, azt nyilatkoztatá Saldanha marsal, hogy a' kormány tudja az ő jeles szolgálatait érdemesíteni, 's charaktere minden gyanún felülemelkedett.

Sir J. M. Doyle és Bacon general peréről ezeket írja a' Times levelezője Lissabonból Jan. 17dikéről: „Ez előtt több hónappal jelentém az úrnak, hogy sir John M. Doyle és Bacon brigada general közt per támadt. Ez ügyet már rég eligazítottnak tartá mindenki; azonban a' főváros lakosai Jan. 25dikén egy iszonyu esetnek lettek tanúi. Sir J. M. Doyle a' következkamara elibe kérelmet adott, mellyben Bacon brigadageneral és Shaw ezredes ellen panaszkodott; ennek következésében mind a' kettő nyomozás alá vettetett a' hadminister által, 's úgy látszik ez oknál fogva támadta-meg Bacon general sir J. Doylet. Sir Doyle e' levelet közlé velem, mellyet ő a' tartomány kormányzójához intézett: „Lissabon, Jan. 15dikén. Excellenciád! Engedje-meg, kérem, előadhatnom azon esetet, melly velem ma délután 2½ órakor a' fegyvertár utczájában Goold patikáros háza előtt történt. Én csendesen lovaglék a' nevezett patikáros háza előtt, midőn Bacon brigadageneral e' szavakkal jöve rám szemközt: „Hát az úr, átkozott gazember, még elvádol engem?“ Én válaszolám: „Bacon general, az úrral semmi közöm, panaszt a' nélkül teszek, hogy az urat megkérdezném, 's a' törvényt maga utján hagyom menni.“ Bacon general erre felemelt egy vastag fekete botot, 's fejemet akará ütni; én a' nálam volt könnyü korbáccsal szerencsére felfogám az ütést, mind a' mellett is karomat igen megsértette. E' gaz bánas után a' mint lehetett védelmeztem magamat kis korbácsommal, de a' general nagy botja erőt vett rajtam; őrt kiáltottam segítségemre, de az nem engedelmeskedett 's a' general elnyargalt. Kérem tehát Excádat, az illető tisztbatóságnak adja tudtára ezen esetet, hogy ennek ismétlése meggátoltassék, Bacon general elfogassék 's minden mívelt országok polgári és katonai törvényeivel ellenkező ezen viseletéért törvényszék eleibe állíttassék. Vagyok 's a' t. J. M. Doyle generalőrnagy. Gama Labo brigadageneral ő excellentiájához.“ — Bacon generaltól pedig e' levelet kaptam: „Különféle híreket fog az úr hallani tegnapi megtámadásomról 's verekedésemről, azért is magam beszélem-el azt az úrnak. Sir J. M. Doylénak nehány hónappal ezelőtt több személyek jelenlétében mondám, hogy ha ő még nevemet kisebbíteni merészli, én a' császárnak az iránt adott ígéretemet, hogy őt megverni nem fogom, visszaveszem, 's nyilvános alkalmat keresendek, hol vele gorombául bánhassak. Múlt szombaton jó forrásból hallám, hogy ő a' kamarákhoz kérelmet nyújtott 's azt kívánà, hogy ellenem hadi törvényszék rendeltessék-ki. Tegnap lóháton találkozám vele közel a' fegyvertárhoz, 's igéretemre emlékeztetvén hátba vertem, mit ő lovagkorbácsával igyekezett viszonozni. Miután eléggé megpüföltem, kalapját 's őt magát is lova nyakára leütöttem, ő leszállott őrt hívni, én pedig ellovaglottam onnan. Én mind eddig (3 óráig) várakoztam reá, de mivel nem jött, azt következtetem, hogy bal esetén egész alázatossággal megnyugszik. Ezt azért írom az úrnak, hogy tudja-meg az igazságot. Ott ugyan sok személyek valának jelen, de minthogy ő sokat szokott hazudni, jó leszen uraságodnak a' dolog igaz folyamatját esmerni. Vagyok 'sa't. A. Bacon. Utólírás. Éppen most hallom, hogy ő egy patikába ment, hátát megnézette, bizonyítványt adatott magának 's több személyeket felszólított tanúknak. Hólnap alkalmat fogok neki adni becsületének visszanyerhetésére.“

EGYVELGESHÍR.

A' pápai hadsereget 17,362 ember és 1,524 ló teszi. — Austráliában még mindég szűkiben vannak az asszony-személyeknek; az ángol kormány közelébb szabad kihajózást engedett azoknak. A' mezei gazdaságban jártas asszony-személyek fogadtatnak legkedvesebben Australiában. Wien. Z.

Dupuytren híres seborvos, Parisban Febr. 8dikán, életének 66dikában meghólt. — Sardiniai király ő Felsége Sallier della Torre grófot a' Turini katonai osztály kormányzójává és marsallá; helyébe külső ministerré Solaro della Margherita grófot nevezte Februárius 3dikán.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

16.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Február 21-kén 1835.

(1) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből közhírűl adatik, hogy a' Zorkovits Anna' hátramaradt vagyonához tartozó 508 darabból álló 's a' hozzá értőktől 260 pengő forintra becsült érczgyűjtemény, kemény fából e' végre készült ládájával együtt, f. e. Martius 23-kán a' budai kamarai épületben a' szokott reggeli órákon tartandó nyilvános árverés útján tüstént fizetendő kész pénzért el fog adattatni. A' venni szándékozók bépecsételt ajánlataikat írásban is bényújthatják a' nagymélt. Kamarához legfeljebb Martius 16dikáig; egyébiránt az érintett érczgyűjteményt naponként meglehet tekinteni a' kamarai számvevői hivatalnál. Budán Februarius 14-kén 1835. (3)

(1) Figyelmeztetés. **A' „Rajzolatok'"** első számai második kiadásban is megjelentek, 's képekkel együtt még mindig megszerezhetők. E' divatujságnak mellyel minden héten, legfinomabb papiroson, negyedrétben egy divatkép, a' „Nemzeti-Képtárból" hónaponkint két sőt három kép is adatik, rendkivüli olcsó ára: helyben fél évre 4 fl., postán 5 frt. pengő. Előfizethetni a' kiadónál Dorottya-útczában 10d. sz. a. és minden Posta-hivatalnál. Pest, Februar 20d. 1835.

szerkesztője 's kiadója Munkácsy János. (3)

Nemzeti, *CODEX DIPLOMATICUS HUNGARIAE* nevezetü munkánk' XXXdik, utolsó kötete is megjelent. Negyven példány van még egész, mellynek ára legközelebbi Medárd vásárig 55 forint, azután 60 forint lészen ezüstben. A' Szerző.

(2) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből köz hírré tétetik, hogy f. e. Februárius 25kén délelőtt a' királyi kamarai farakhelyben Budán a' következő fafuvarok 1835diki Majus 1sőjétől 1836diki Aprilis utolsó napjáig nyilvános árverés útján a' legkevesebbet kívánónak egyességlevél mellett által fognak adatni; úgymint:

a) Az úgy nevezett budai dunaparti rundelláktól a' fentnevezett rakhelybe.

b) Az érintett dunaparti rundelláktól a' dicasterialis pinczékbe vagy más fatartó helyekbe a' várba.

c) A' nevezett farakhelyből a' várba dicasterialis haszonvétel végett deputatumokra 's a' t. cz. status hivatalbéli urak' számára a' várba, vízi, és más budai külső városokba.

d) A' pesti dunaparttól az ottani farakhelybe.

A' felválalni szándékozók ezennel meghívattatnak, hogy a' fenthatározott napon és helyen, a' szükséges bánatpénzzel, cautióval, és más megkívántató dolgokkal felkészülve megjelenni ne terheltessenek. A' kötelezőlevéli feltételeket elébb is meglehet tekinteni akár az Ó Budai kamarai praefectoratus' irószobájában, akár az említett farakhelyben a' kir. kamarai faárulónál. Budán Februárius 10-kén 1835. (3)

Nagy, és Főlerakóhelye a' Templomi Ekességeknek.

(2) Pesten a' Váczi utczában az Amornál 26-dik szám alatt Fries Antal 's társasága cs. kir. priv. Selyem-szövet gyárának rakhelyén készen találtatnak nagyobb mennyiségben több száz darab Templomi Ékességek fajai, u. m. Pluvialék, Dalmatikák, és Kásulák; akár egész,

Első Félesztendő. 1835.

akár fél, vagy közönséges ékességekkel gazdagítva, ezen kivül, minden lehető Reverenda materiák, u. m. Schvamilionok, Gros de Naples, Brünelek, Scottok, 3 Drátok, 's a' t. egész és fél gazdagon virágokkal himezve Templomi materiák, igaz festékü, és közönséges Damaszt Zászlókra, finom festékü karmazsin, 's ibolya Gros de Naples és Moir, Quadrátok, Kapucziumok Kamaurák, és Övek, mellyeket a' Főtiszt. Papságnak a' legillendőbb gyári áron alázatosan ajánlják

Fries Antal és társa. (3)

Semmi hátralépésnek nincsen helye,

s' előbbi kihúzása megtörténend 1835-diki Aprilis 2án a' Hütteldorfi 52. és 53. szám alatti pompás házaknak és

a' szép Neudensteini uradalomnak Illyriában,

melly lotteriával arany- és ezüst nyerések és jutalom sors-húzás van öszveköttetve.

Ezen sok hasznot igérő lottériánál nyer

22,005 nyerő **550,000** forintott váltó czédulában.

A' főnyertes szerencsés esetben nyerhet **300,000** for. váltó czédulában, 's a' nyereségek következő summákból állanak:

200,000, 100,000, 20,000, 18,000, 15,000, 10,000, 6,000, 4,500, 4,000, 3,375, 2,000, 1,125, 1,000, 500, 200, 100 'stb. for.

A' szabadsorsok is nevezetes summát nyernek úgymint **237,250** forintott váltóban, 's már magokban is nagy lotteriát tesznek.

Ezek a' bizonyos pénzbeli nyereségen kivül még különösen 1002 jutalmat $8888\frac{8}{9}$, 1,600, 400, 300, 100, 20, 10, 4 és 2 darab aranyat nyerhetnek.

Egy sorsnak az ára $12\frac{1}{2}$ for. váltó czédulában.

Hueber Ferencz, Bécsben Lilienfelder Hof, 908. sz. a.

Sorsokat ezen lotteriához lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, 's a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN F. B. és társánál, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő ingyensors adatik, LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL az ottan vett B. T. N. betükkel bélyegezett sorsai ugyanezen lotteriának olly móddal bátorságosítatnak, hogy ha azok az Aprilis 2-dikai húzáskor semmit nem nyernének, helyettök az Aprilis 27kén húzandó MEIDLINGI THERÉZIAFÖRDŐ' lottériájához, mellynél a' főnyereség 250,000 for. — egy sors ingyen fog adattatni.

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

Febr. 15-dikén	5 Láb,	4 Hüv.	6 Von.	— 16-dikán	5 Láb,	1 Hüv.	0 Von.
— 17-dikén	4 Láb,	9 Hüv.	0 Von.	— 18-dikán	4 Láb,	5 Hüv.	0 Von.
— 19-dikén	4 Láb,	3 Hüv.	3 Von.	— 20-dikán	4 Láb,	0 Hüv.	0 Von.
— 21-dikén	3 Láb,	10 Hüv.	0 Von.				

A' Gabonának Pesti piaczi ára Február' 20-dikán 1835. *Váltó Cz.ban, Pozsonyi mérő*

	tiszta fr.	tiszta kr.	középszerü fr.	középszerü kr.	alábbvaló fr.	alábbvaló kr.		tiszta fr.	tiszta kr.	középszerü fr.	középszerü kr.	alábbvaló fr.	alábbvaló kr.
Tiszta búza	7	— 10	6	— 50	6	— 30	Zab	4	— 10	4	— 6	4	—
Kétszeres	6	— 20	6	—	5	— 50	Kukoritza	5	— 8	5	—	4	— 50
Rozs	5	— 54	5	— 50	5	— 40	Köleskása		—		—		—
Árpa	4	— 56	4	— 50	4	— 40	Köles		—		—		—

Budán, Februar 18-dikán kijött számok: 61. 71. 79. 28. 8.

17. Szám.

HAZAI 's KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szerdán Bőjtelőhő' 25dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. k. Felsége Február 16diki legfelsőbb határozata által, Kraszna vármegye alispányát Erdőteleki Szentmarjay János urat királyi tanácsossá nevezni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. k. Felsége Február 12diki legfelsőbb határozata által hogy a' cs. k. fő udvari postakormány segédei, hivataluknál fogvást császári tanácsosi czímmel élhessenek megengedni kegyelmesen méltóztatott.

Erdélyi r. cath. püspök cs. tusnádi Kovács Miklós úr ő excja Febr. 12. az erd. fő Kormányszék nevében Estei Ferdinánd kir. Főherczeg ő Fenségéhez következő beszédet tartotta: Hogy a' népeknek legfőbb boldogsága, mellyre ez életben alkalmasok, azon fejedelmeknek, kiknek az isteni gondviselés rendeléséből igazgatások alá adattak, bölcsességétől, egyenes igazságától és kegyelmességétől, leginkább függ, soha egy halandó is kétségbe nem hozta, de az isteni kijelentések is ezt tisztán bizonyítják. — Mi csuda tehát? ha a' míveletlen vad nemzetek, sőt magok az oktalan állatok is, nem az okosság világánál, de csupa természeti ösztönnél fogva, jóltévőjik iránt háládatossággal viseltetnek, 's ezt a' mennyiben tehetségeik engedik, külső jelek által is magok szokások szerént kimutatni tapasztaljuk. — A' háládatosság megbizonyítását, a' mit bennek csupa természeti ösztön szülemenyinek látunk, egy nemes érzetü, mívelt és nagy nemzetnek azt maga az okosság parancsolja, hogy t. i. a' szív hálával teljes érzeteit a' földön a' legjobb jóltévőnek kebelébe kiöntse. Oh melly boldog azon nemzet, mnllynek fejedelme nem vas vesszővel kormányoz, hanem az igazság, jóság és kegyelmesség által mint a' legjobb atya maga gyermekeit úgy vezeti alattvalóit! Az égnek e' ritka áldását mi hogy teljes mértékben birjuk háládatosan megvalljuk. Fenséges Uram, örökös királyi Főherczeg! Imé itt állanak a' királyi Kormányszéknek tagjai, fiúi bizodalommal esedezvén királyi Fenségednek, hogy midőn mi ő Felsége atyai kebelébe, őszintes tiszta óhajtásinkat, alattvalói hódolásunkat, fiúi szeretetünket és tiszteletünket személyesen ki nem önthetjük, királyi Fenséged ezeket tőlünk kegyesen elfogadni, és ő Felsége legmagosabb királyi széke elébe juttatni kegyelmesen méltóztassék. A' mi óhajtásinkat mondám, mellyek nem annyira szájunkból mint tiszta szíveinkből származnak: hogy az Isten az életnek és halálnak ura, a' mi nagy Fejedelmünket 's legkegyelmesebb Urunkat, kit ez előtt hatvanhét évekkel a' szélesen kiterjedő ausztriai birodalom boldogságára, sőt az egész Europa csendessége fentartására, az egek ajándékoztak mi nekünk, a' felséges császárnéval, a' mi legkegyelmesebb Asszonyunkkal együtt, a' kinek hosszas megmaradásáért, ezelőtt négy napokkal mint ő Felsége születése napja innepén, könyörgéseinket a' mindenható Istennek sz. oltára előtt különösen bemutattuk, még hosszas ideig tartsa és égi kegyelmeivel áldja-meg, hogy mi hív alattvalói, ő Felsége atyai bőlcs gondossága, 's szárnyai legbátorságosabb árnyéka alatt csendesen élhessünk, 's az egész Europa ő Felsége leghatalmasabb befolyása által tartós békességben maradhasson. Ez a' mi ohajtásainknak foglalatja, ez mindnyájunknak forró kívánsága, hogy a' jó Isten legkegyelmesebb Fejedelmünket, hazánk igen szeretett attyát, az egész felséges uralkodó házzal együtt egészségben és békességben hosszas időkig tartsa-meg állandóul és oltalmazza!!! Éljen! (Ő kir. Fensége feleletje magyarul): Excellentiád által az egész mlgos királyi Kormányszék nevében kifejezett ohajtásokat, ő Felsége királyi széke elébe juttatni legkedvesebb kötelességemnek esmérem. — Ő Felsége azon szeretetről, alattvalói tiszteletről és hódolásról, mellyel nem csak a' méltóságos királyi Kormányszék tagjai, de közönségesen e' nagy fejedelemségnek minden lakosi, akármelly rendből valók légyenek is azok, felsé-

Első Felesztendő.

ges személye iránt lelkesedve vannak, belsőképen meglévén győződve, ezen kifejezett ohajtásokat szokott kegyelmessége és jósága szerént fogja elfogadni, mi pedig bizvást remélhetjük, hogy a' mindenható Isten, ki azon sok népeket, mellyekből az ausztriai birodalom áll, olly hosszas és az egész Európára nézve veszélyes esztendők lefolyása alatt, egy nagylelkü, kegyelmes és mindenek előtt kedves Fejedelemmel megáldotta, a' mi buzgó könyörgéseinket ezután is meghallgatandja, és a' haza Attyát még hosszas esztendők lefolyása alatt nékünk épségben megtartandja.

Ő kir. Fensége a' kir. Tábla idvezletére következő feleletet adta: A' mlgos törvényes királyi Tábla által kifejezett ohajtásokat ő Felsége elébe fogom juttatni, mellyek is ő Felsége előtt, meglévén győződve Uraságtok alattvalói hódoló tiszteletéről, szokott kegyelmessége és jósága szerént bizonyosan kedvesek leendenek. A' mlsgos törvényes kir. Tábla valamint eddig, úgy ezután is az igazság lelki esméretes kiszolgáltatásán igyekezvén, a' királyi kegyelem felől mindég bizonyos lehet. — Ugyan is a' legjobb Fejedelemnek, ki ezt választá magának jelmondásul: az igazság a' birodalmak alapja, semmi sem kívánatosabb és semmi inkább szívén nem fekszik mint az, hogy hív alattvalóinak az igazság minden személyre való tekintet nélkül kiszolgáltattassék és ez által a' személyes és vagyonbeli bátorság, melly egyedüli út a' közboldogságra, minden háborítások ellen megoltalmaztassék.

Azon királyi rescriptum, mellyet ő Felsége az erdélyi királyi Guberniumhoz intézni méltóztatott, magyarúl: (deákul l. 15 sz. függelékünket.) ELSŐ FERENCZ 'sa't. 'sa't. Az országgyűlését. mellyet erdélyi nagy Fejedelemségünk, és a' hozzá vissza ragasztott részek törvényei, 's honni jussai megtartásának tekintetéből, főképpen a' sarkalatos és diplomatikai hivataloknak, az 1791beli 20dik czikkely, az abban felhozott leopoldi hitlevél és az azon innen költ, 's velek éléssel is erősült elrendelések értelme szerént leendő helyre állítása végett hirdettünk volt-ki, mivelhogy azon gyűlés, az időnek rengeteg vesztegetése mellett is, nem csak legfőbb czéljának meg nem felelt; sőt, a' midőn a' dolognak saját tetszések szerént újítására, 's az addiglani törvényes jó rendnek tettleges felforgatására elragadtatott elmék, a' törvényeknek és diplomáknak még azokon az elrendelésein is, mellyek az országgyűlésnek tartása módját kiszabták, keresztül törvén, — a' naponként mérészebb zabolátlanságnak mezejévé fajultel: többszörezett intéseink, mellyekkel a' nyilvános törvényeknek, 's az ősi alkotványnak is ügyét a' mint illett, hathatósan támogattuk, sükeretlenné válván, — minthogy királyi hivatalunk végső kötelessége úgy kívánta, — eloszlattuk. De azonban, annak a' mérészkedésnek, melly tőlünk ezt a' kéntelenséget kifacsarta, az ő balgatagúl keresett gonosz dicsőségének egyik része a' lévén, hogy minekutánna az első hivataloknak maga rendin való helyreállítását elmúlatta, 's maga-magát a' törvények szentsége megtörésének veszedelmes példájává tette, — Minket egyszersmind, a' közjónak jelenlévő veszedelmeztetésével, azoknak a' keményebb eszközöknek elővételére is kénszerítsen, mellyektől a' királyi pálczánk alatt lévő minden népeinkhez viseltető szeretetünk leginkább irtódzik. Támaszkodván mind e' mellett is akaratunk egyenességének öntudásához, csak ez az a' mire nézve, kedvünk ellen is, a' megmondott kéntelenségnek engedünk; semmit sem óhajtván inkább, mint azt, hogy a' megtapodott törvények tekintete helyreállítatván, az elmék pedig ugyan azoknak megtartására visszatérvén, 's a' szerént az országos gyűlés törvényszerénti tarthatásának módja is helyre jövén, azt minél hamarább öszve hívhassuk, 's országlásunknak amaz örökös feltételünkkel megegyező módját követhessük. Mert még ebben a' helyhezetben is, mellybe a' mi erdélyi Nagy Fejedelemségünknek, 's a' hozzá visszaragasztott részeknek dolgai hozva vannak, ollyan elszánt indulattal viseltetünk azok iránt: hogy minden törekedésünket, 's királyi tekintetünknek minden használását, csupán az ősi alkotványnak épségben marasztására, 's ennek az eleinktől maradott szép örökségnek a' maradékra sérthetetlenül által szállítására irányozzuk. — Ugyanazért, mind azokat, a' mik akár ezen utóbbi országgyűlésének kihirdettetése előtt, akár azután, ennek folytában, ott, vagy akárhol is a' törvényhatóságokban, a' törvényeknek és helybehagyott szokásoknak ellenére, egy óldalu tetszésből végeztettek, 's megállíttattak, mint különben is magokban erőteleneket, valamint ez előttre, úgy ezutánra is erőtleneknek és semmiknek nyilatkoztatván-ki; hogy a' dolgok abba

az állapotba, melly ezen újítást megelőzte, visszatétessenek, és hogy a' törvényes rend, a' köz igazgatásnak minden részeiben, mindjárt haladék nélkül, arra alkalmatos módokkal és ha a' szükség úgy hozná magával, azoknak a' kik a' törvényeket és ősi rendelkezéseket mérészkedések prédájává elszánták volt, megzabolásával is, helyreállíttassék, 's mindenféle tusakodások ellen bátorságba helyheztessék: Estei Ferdinánd Károly, magyar és csehországi királyi, és ausztriai főherczeget, 'sa't. a' mi kedves unokaöcsénket, mint teljes hatalmu és a' mi személyünket képező királyi biztosunkat, kirendeltük, 's egyszersmind a' királyi Guberniumnak legfelsőbb igazgatását is kegyelmesen reá biztuk. Az ő dolga lészen annakokáért: minden köz dolgokra, a' mi Erdély Nagy Fejedelemségünkben, és ahoz visszakapcsolt részekben, az általunk neki engedett, 's elébb megírt hatalommal, ügyelni; valahányszor szükségesnek látja a' királyi Guberniumnak elölülését személyesen vinni, és mindent, a' mi a' törvények és helybehagyott szokások tekintetének helyreállítására és azoknak, kik ezzel tusakodni szándékoznának, a' legfoganatosabb módokon rendbeszedésére, 's a' közcsendesség minden ártalmainak eltávoztatására, szükség lenne, tüstént teljesedésbe venni. — Ugyan e' végre, az említett királyi herczegnek, a' mi kedves unokaöcsénknek, mint teljes hatalmu királyi biztosunknak, egyszersmind hatalmat adtunk arra is, hogy minden, akármelly characterü, tisztviselőinket, ha szükségesnek találandja, hivataljoktól, és fizetésektől egyszeriben felfüggeszthesse; csupán azoknak, kiknek kinevezése és részszerént megerősítése végett, mi hozzánk feljelentések szoktak küldetni, végképpeni elbocsátásoknak meghatározását hagyván-fen magunknak. Egyébaránt pedig minden más tisztviselőkre, akár a' Dicasteriumoknál vagy azoknak előülőségei mellett, akár a' Vármegyékben, Vidékekben vagy Székekben lévőkre nézve, teljes hatalma légyen, akármelly hivatalbelit, ha a' szükség úgy hozza magával, végképpen is elbocsátni, 's az elbocsáttattak helyét, az illő tulajdonságokra és a' vallások proportiojára vigyázva, legottan másokkal kipótolni; melly hatalmát a' dolgok jelen állásában, arra is nyilván kiterjesztjük, hogy a' Vármegyéknek, és székely Székeknek girás gyülései, bár mi közbenjövő okból is kelljen azokat tartani, a' törvényhatóságok igazgatói által nem másképpen, hanem a' nevezett királyi herczegnek, a' mi kedves unokaöcsénknek előre kikért világos megegyezésével hirdethessenek-ki. Néktek tehát királyi Gubernium kegyelmesen parancsoljuk: hogy vévén ezen rendelésünket, mind azon királyi rescriptumnak, melly által az utóbbi országgyülését eloszlattuk, foglalatját, minden Erdély Nagy Fejedelemségünkben és ahoz kapcsolt részekben divatozó nyelvekre fordítva, mind pedig azokat a' miket a' jelen rescriptumunkban rendeltünk, az illető törvényhatóságok tisztségeihez bocsátandó rendelések által, és más a' mi ezen kegyelmes akaratunk teljesedésének siettetésére alkalmatos módokon, köz tudatra adni; az írt királyi herczeghez, a' mi kedves unokaöcsénkhez, a' mint illik, minden tisztelettel 's engedelmességgel lenni, egyszersmind pedig mindeneket is, valamiket az írt királyi herczeg a' mi kedves unokaöcsénk, a' mi nevünkben cselekedendő lészen, a' legnagyobb pontossággal, egész buzgósággal 's készséggel munkálódva, mintha önnön magunktól jöttek volna, teljesíteni, és azokhoz mind ti magatok, mind minden Vármegyék, Székek és Vidékek, úgy minden akármelly rangu, és állapotu tisztviselőink és az Erdély Nagy Fejedelemség 's ahoz kapcsolt részekbeli alattvalóink, minden helyen és minden alkalmatossággal, tartozó kész engedelmességgel viseltetni el ne mulassátok és el ne mulassák. — Költ Bécsben Jan. 29. 1835. E. H.

Magyar tudós társasági jelentés.

A' társaság által megkezdett „Eredeti játékszín" 3d. kötete, e' czímmel: „Falusi lakodalom" vígjáték 3 felvonásban, szerzője Jakab István, (m. kir. helytartósági concipista, sz. m. és bölcselk. doctora, hites ügyvéd, ns Bihar vármegye' Táblabírája, a' m. tud. társaság levelező tagja)" elhagyta a' sajtót, 's Pesten Eggenberger József könyvárosnál, kitől az országbeli más könyvkereskedők is megvitethetik, kapható 36 krért pengőben.

E' vígjáték az $183\frac{3}{4}$beli játékszíni jutalomra érkezett 12 kézirat közül való 's tiszteletdíjjal mint másod karbeli munka adatott-ki. Február 21dikén 1835.

Döbrentei Gábor titoknok.

(Kir. kamarai híradás.)

A' nagymélt. m. kir. udv. Kamara Bécsben

)(

a' magyar-erdélyi 30adi hivatalnál ürességbe jött első kiadóságra Komlóssy Károlyt; helyette 2d. kiadóvá Sztankovich Jánost; ismét e' helyett első tisztirnokká Zenvich Pált, 2dik tisztirnokká Punich Károlyt; brucki tisztirnokká Király Ferencz sopronyi 30adi practikánst; — Pesten 3dik 30adi vizsgálóvá Dauschen Ágostont, 's 4dik vizsgálóvá Tutsner Mihályt nevezé-ki; Rabenhold Gyula oblaji 30adost pedg ugyane' hivatalban saját kérelmére Noviba tette által.

Arad. A' g. n. e. készítő iskolabeli ifjuság nyilvános próbatéttel fejezé-be az 1834 évet, mintegy számot adván azon előmenetről, mellyel gondos szüléinek fáradozó oktatóinak 's a' közönség figyelmének tartozott. Ennek hírül vettével első alispánunk Bánhidy Antal úr nehány tiszttagból küldöttséget neveze ki arra megjelenendőt, mellynek beléptével még elfogult indulatját valamint az egyik jelesb tanuló által mondott köszöntő 's tanulmányaikra figyelmet kérő magyar beszéd mindjárt felélesztė, úgy felingerülė várakozását az ezt követő magyar olvasásból, írásból, névhajlításból, mássalérthetők összehasonlításiból, ige-hajtogatásból, oláhra fordítás- és számolásból tapasztalt ügyekezete is a' szorgalmaskodóknak a' hivatalos jelentésből láthatólag reményen felül kielégíté, kisebb, nagyobb elmetehetségeiket, mint szinte a' magyar szó ejtéshez könnyebb, vagy nehezebb nyelvhajlékonyságaikat is kitünteté. Mind ezen, valamint a' többi rendszeres tanulmányból is a' választottság jelenlétében, 's kérdezéseire is teljesített próbatétel után a' 36 számu nevendék között fentisztelt első alispán úr e' végre szánt jutalomajándékinak szétosztogatásival következett befejezőleg egy másik ifiunak, mindnyájok nevében köszöntjelentő 's pártoltatás'kérő magyar beszéde, melly az egésszel valamint általányosan a' tanító-intézetnek, úgy különösen Joanesko Demeter úrnak, ki e' hazai ügy előmozdítására felajánlott fáradozásit még mindig ingyen teljesíti, méltó díszül 's nagy érdemül szolgál.

Pozsonyban Február 7dikén elhunyt Zichy Francziska grófné, csillagkeresztes-dáma, született Colloredo-Walsee grófné. Hagyott végrendeletében a' pozsonyi árva-gyámolító intézetnek 500, a' szegények intézetének 200 pengő forintot.

A' Bécsi tűzkármentő társaság a' mult 1834-ben, tűz által károsodtaknak fizetett összvesen 269,662 for. 7 krt pengőben; e' summából Magyarországra 's mellék tartományaira fizetett 95-278 for. 57 krt pengőben; legtöbbet Moson-vármegyébe 23,788 for. 52 kr; és Nyitrába, 12,982 for. 43 krt.

A' Pest és Buda közti hajó-hid berakatott 1832ben Február 26dikán; felszedetett az 183$\frac{2}{3}$ télre ugyan csak 1832 Novembere 28dikán; viszszarakatott 1833 Martiusa 5dikén; az 183$\frac{3}{4}$ télre kiszedetett 1834 Január 6dikán; berakatott Február 25dikén; ez idei vagy is 183$\frac{4}{5}$ télre felszedetett 1834 Decembere 20kán; berakatott a' két főváros örömére 's kereskedésünk nagy hasznára folyó Február 23dikán.

A' folyó 1835 Február 21dikén Bécsben végbement nagy lotteriai sorshúzáskor a' 111,192 számu sors nyerte a' Gumpendorfi házat, vagy helyette váltságul 270,000 forintot; 84,936 nyert 30 ezer; 168,228 ny. 15 ezer; 132,107 ny. 10 ezer; 105,467 ny. 5 ezer forintot váltó czédulában; a' szabadsorsok közűl 178,650 ny. ezer; 7985 ny. 200; 103,838 ny. 150; 7868 ny. 100; 63,966 ny. 50 forintot bécsi becsben.

NAGYBRITANNIA.

A' Brighton Gazette a' királyné terhességéről közlött tudósításához még ezt teszi: E' csaknem hivatalos erősítése az ő Felsége viselős állapotját illető hírnek általánfogva, de kivált a' politika mostani állásában nagy fontosságu. E' dolog kétségessé teszi az eddig vélt thrónörökös herczegasszony Victoria, a' meghólt Kenti herczeg leányának közvetetleni korona-jussát, és így gyengíti azon alkudozások érdekét is, mellyek e' herczegasszony házasságára nézve (Hollandiában) kezdettek. — A' közelgető parlamentben a' törvénytudósok száma 43ra megyen, és így ezt — mint a' Legal-Observer megjegyzi — éppen nem lehet „parlamentum indoctum“ (tudatlan parlament) névvel czímezni. — Az oppositiói hírlapok igen gyalázzák a' ministerium által nevezett egyház-reformi bíztosságot; különösen a' Courier megjegyzi, hogy éppen olly személyek választattak biztosoknak, kik eddig minden egyház-reformnak ellene szegültek; névszerént említi a' Canterburyi érseket és Goulburn urat. — Gróf Pozzo di Borgo Febr. 8dikán Doverbe érkezett; 's innét másnap Londonba utazott. — Sir George Murray, nem választatván-el parlamenti követnek, lemondott minis-

teri hívataláról. — A' nagyúri gárda két tisztje közelébb Londonba érkezett. Czélja utazásuknak Angliát 's intézeteit esmerni. Wellington herczeg igen nyájason fogadá őket. —

A' Standard Febr. 7diki számában nagy betűkkel jelenti, hogy az alsóház előlűlője csötörtökön Febr. 19dikén 12 órakor fog választatni, 's felszólítja mind azokat, kik e' fontos kérdéskor szavazni akarnak, hogy az említett napon és órában helyökön bizonyosan megjelenjenek. — Az Albion számítása szerint az előűlő választásakor sir Ch. Manners-Sutton mellett 230 conservativ, 100 független, öszvesen 330; Abercromby mellett whig, radicalis mindöszve 270 fog szavazni, 's Sutton részén 60 szótöbbség leend. — A' Sun mondja, sir Francis Burdett az előlűlő választásakor, saját nyilatkoztatása szerént, sir C. M. Suttonra fog szavazni.

Az utolsó parlament 33 katholikus tagjai közűl öt, u. m: Galwey, O' Reilly, Lalor, Lambert és Blackney urak kimaradtak, 's helyettök négy új választatott, t. i. O' Hoghlin, Brady, Bodkin és Pawer; a' katholikus követek száma tehát egyel kevesedett.

Egy angol journal a' gyakran előforduló „angol ördög" kifejezésre megjegyzi, hogy „quei" chinai szó, mit az angolok ördögnek fordítanak, jó és rosz lelkeket teszen; valamint „e" chinai szó is, mi alatt az angolok „barbarust" értenek, a' mandarinoknál csak idegent jelent.

O'Connell úr az anti-tory egyesület Febr. 3diki gyűlésében Dublinban így szólt: „Reménylem, hogy a' néppárt által választott urak Febr. 19dikén helyökön fognak lenni. Febr. 18dikán mindeniknek Londonba kellene érkezni; mert Febr. 19dikén kezdődik a' ministerium létét vagy nem létét eldöntő csata. Az előlűlői hívatalra a' ministerium részéről sir Ch. M. Sutton van kijelelve, Abercromby úr pedig a' reformpárt részéről fog előlépni. Az alsó ház előlűlőjének helyhezetéhez nagy felelőség van mindég kapcsolva, 's reformált parlamentben tory nem lehet előlűlő (halljuk! tetszés.) Sir Ch. M. Sutton az utolsó űlésben ugyan neutrálitast tartott a' kormány és oppositio közt; de nem kell feledni, hogy ő eszközlötte azon ministerium lebukását, melly a' reformbillt keresztül vitte. Hát Abercromby úrnak valjon micsoda érdemei vannak, nevezetesen az irlandi nép eránt? Először is ő fija azon vitéz katonának, kinek neve győzedelmes seregünk dicső emlékezetében mind örökké élni fog; a' ki 1797ben ellenszegült azon rendszernek, melly az irlandiakat felbosszantotta, hadi kinzás alá vetette, 's Irland törvényhozási függetlenségének ron.lását szülte; és a' ki Irlaudból azért hívatott-vissza, mivel szabadságainak hív barátja volt. Az atyának e' szigethez vonszó szeretete által óltatott a' fiu szívébe is. Ő, a' fiu, ellenzette a' kényszerítő billt. Saját tapasztalásomból tudom, hogy ő előbbi hívatalát csak azon reménnyel vállalta-fel, hogy Irland népének használhasson (nagy tetszés). Azért is minden népszerü választó községtől választott tag el fogná veszteni választói bizodalmát, ha Febr. 19dikén maga helyén pontosan meg nem jelenne Abercromby úr mellett szavazni." — O' Connell úr továbbá jelenté, hogy Febr. 13dikán el fog utazni London felé, 's példája követését minden liberalis parlamenti tagnak ajánlá. Legjobb volna, mondá, ha Febr. 16dikán már mind megérkeznének Londonba, 's czélzataik felett egymással tanakodhatnának. Ezután az irlandi nép izgatását is szóba hozta állítván, hogy Irlandban húsz esztendő óta egy gyilkosság sem történt tiszta politikai okból. Az irlandi népet most is arra szólítja-fel, legyen még kis ideig nyugodtan, tűrjön békével 's várja a' jobb időket. Ő semmit sem fél a' következéstől, mert noha most borús a' kinézés, mindazáltal a' szabadság napjának ragyogva kell nem sokára feltűnni. — Egy nappal előbb már a' kézmíves egyesület gyűlésében is illy értelemmel beszélt O'Connell úr; „Mint hallom egyik fecsegésben (fudgegraphie), melly a' lord helytartó válaszának neveztetik, nem régen az mondatott, hogy Irlandnak most csak nyugalomra 's az izgatástól való megpihenésre van szüksége. Ugyan mi történt Irlandban az utolsó parlamenti űlés óta, midőn a' ministerium jobb része még a' kabinetben maradt, jóllehet egy kis elegyítéssel, melly nem volt ollyan jó mint a' nagyobb szám, de még is Irlandra nézve némelly hasznos rendszabásokat lehete tőle várni? Brougham lord ugyan azt mondta, hogy az utolsó űlésben keveset cselekedtünk, 's a' jövőben még kevesebbet fogunk cselekedni. Ez megvalósul, de nem olly értelemben, mint ő gondolta: mert ő azt nem tudta, hogy a' király ministereit el fogná küldeni, még pedig azon udvari párt tanácsára, mellyet

Brougham lord illy oktalan észrevételei 's nyilatkozásai által erősebbé tőn. A' ministerium mind e' mellett is tűrhető 's Irland eránt jó gondolkozásu vólt. Mi elhatároztuk, hogy semmi okot nem fogunk neki adni maga mentegetésére; azért is semmi izgatás nem történt, míg azon ministerium le nem buktattatott, semmi köz gyülekezet nem tartatott, semmi egyesület nem alkottatott, általjában kikerültünk minden zajgást. Csendesen voltunk mint a' bárányok, 's vártuk ámbár én a' várást nem igen szeretem — mit a' gondviselés ránk fogna mérni, csak akkor szándékozván tetthez nyulni, mikor azt a' szükség kívánná. Ez időközben izgatásnak talán egyedül az én Duncannon lordhoz írt leveleimet mondhatnák, noha én azokban nem szóltam a' jelenről, hanem csak a' multról panaszkodtam. Im ez Irlandnak ama' napok alatti története betü szerént; azok pedig, kik minket izgatással vádolnak, minden nemü fortélykodásokat elkövetnek, 's az izgatásnak Irlandban lévő segédforrásaival meg nem elégedvén, még Angliába is küldenek segítségért, Winchilsea lordhoz hasonló férfiakat hívatnak-által, 's az első rangu színészeket csoportjokhoz csődítgetik." — Dublin választóit igen dicsérte O'Connell megvesztegethetetlenségökért. Az orangista párt húsz, harmincz, ötven, sőt száz font sterlinget is ígért egy szavazatért, de azon emberek, kiknek sokszor nincs módjok familiájokat jóltartani, visszautasíták a' mammont, 's Isten és honjok előtt igaz lélekkel szavaztak. „Már egyszer, így végzé beszédét, megvertük Peelt és a' Waterlooi Wellingtont, 's Anglia és Skóczia reformerei segítségével ismét megverjük őket. Első kérdés ez, miként történjék ez meg! Én megmondom nektek: először, a' törvény korlátai közt tartsátok magatokat; másodszor, ne engedjétek ellenségeteknek, hogy hatalmat vegyen rajtatok. A' népnek mindenik törvénytelen tette az ő ellenségeit erősíti 's barátai erejét gyengíti. Igenis, tartsátok magatokat a' törvény korlátai közt; ezeken belől biztosan és sikerrel munkálódhattok, a' mint én ezt harmincz évi küzdésemben megmutattam. A' jus és igazság eránt egy érzet él az angol népben; egy igazságos Isten lakik az égben, 's Irland ismét nemzetté leend."

FRANCZIAORSZÁG.

Sebastiani general Febr. 12dikén akart követségi helyére Londonba elútazni. A' Messager szerént Bourqueney úr, a' Journal des Debats egyik szerkeztetője, mint követségi titoknok fogja őt követni.

Dupuytren báró Febr. 10dikén délelőtti 11 órakor temettetett-el. A' halotti pompán mind jelen voltak az orvosi tudományt tanulók, 's nagy részint fátyolosan. A' gyász szekeret a' 46-k sor ezrednek egy osztálya kísérte. Az elhunyt nagy seborvos szegény falusi emberektől származott, 's 12 esztendős korában egy katona tiszt által vitetett Parisba, hol mestersége 's tudománya által milly szerencséssé lőn, mutatja az, hogy Paris orvosi karánál a' pathologiai anatomiának 200 ezer francal alapított tanítói széket, ismét 12 elaggott orvos tartására 100 ezer tallérral tett alapítványt, ezen kivül pedig leányának, Beaumont feleségének, közel 7 millió franknyi örökséget hagyott.

TÖRÖKORSZÁG.

Zemlinből írják, hogy Serbiában mult Januar hónap elején nyugtalan mozgás történt. A' nemzeti törvényszék Milos herczeg parancsolatából Febr. 2dikára (14) közönséges gyűlést hirdetett Kragujevaczba. Míg a' herczeg karácson és újesztendő innepeit Poscharevaczban tölté, az alatt számos elcsábított emberek csődültek Kragujevaczba olly színlett czéllal, hogy meggátolják Milos herczegnek Konstantinápolba utazását, hova őt a' sultán ismételve hívatá. Azonban e' törvény elleni lépésnek nem lett semmi következése, 's a' népcsoport a' herczeg felszólítására ismét haza oszlott; és így méltán várhatni, hogy az említett gyűlés békével és megháborítás nélkül foghat munkálataihoz.

SPANYOLORSZÁG.

Az udvari újság jelenti, hogy a' regens-királyné Don Cajetano Valdes admirált a' királyi flotta generál-kapitányává nevezte.

Pamplonából Jan. 29kén költ levelek jelentik, hogy Mina már a' munkálatok vezérlését általvette; kemény proclamatiót bocsátott-ki, mellyben a' Madridi eseteket megemlítvén kinyilatkoztatá, hogy ha legkisebb láz dás támadna is hadseregében, az izgatókat, akár kik legyenek azok 's akármelly párthoz tartozzanak halállal fogja büntetni. (Valjon mi tevő leend Mina, ha a' batalion, mellynek felzendülése adott a' proclamatióra alkalmat, seregéhez megérkezik?)

Bayonnei Febr. 7diki levél szerint (a' Moniteurben) Mina Febr. 4dikén 600 embert küldött Lumbier megerősítésére, melly Arragonia és Navarra határán fekszik. Az első hadosztály (Lorenzo alatt) Castiliába ment, az alavaiak és biscayiak beütését meggátolni. — Lorenzo general Maestuból Jan. 10dikén jelenté, hogy Salvatierra sikságára nem mehet, mivel őt fontos dolgok másfelé hívják; 's úgy látszik, azért vette utját Castiliának, mivel Eraso Reynosa város ellen nyomult, sőt mint mondják el is foglalta azt.

A' Messager des Chambres S. Sebastianban Febr. 5dikén kihirdetett eme jelentést közli: „Iriarte brigadás Mena völgyben Barranza mellett Castor guerilla vezérrel megütközött, 's 60 emberét levágott, 70et elfogott. — Isabella Anna angol goelette Febr. 2dikán délutánni hatodfél órakor Reyna Gobernadora spanyol gőzhajó által Machichaco foktól 18 mértföldnyire elfogatott. E' goelettet D. Carlos biztosai küldték Londonból, 's 300 mázsa puskapor, sok ón és más szerek, 's a' praetendensnek 27 tisztje találtattak rajta."

Madridból Febr. 1sőjén (az Allg. Zeitungban) így írnak: „Hivatalosan még nincs tudva, elfogadja-e Valdes general az ajánlatot, melly csaknem erőszakkal csikartatott-ki a' királynétól, min az ő barátai semmitse kételkednek. Ha pedig ő tagadó választ adna, úgy a' hadministerium hihetőleg Espeleta generálra bízatnék, kinek fő érdeme az, hogy Amarillas marquisnak rokona. Moscoso úrnak kiléptéről többé szó sincs, 's ő a' belső ministerség felől, mint Llauder Catalonia kormányi hivatala felől, biztosítva lenni látszik. Némelly politikusok rebesgetik ugyan, hogy Moscoso úr Alvarez Guerra által váltatnék-fel, Llauder pedig visszahívatnék, de ezt senkise hiszi. Moscoso megmarad, Llauder nem hivatik-vissza. Catalonia kormányát Llauder kezében meghagyni, hatalmas okok sürgetik. Attól lehet ugyanis tartani, hogy a' városi tiszthatóságok, mellyek hozzá igen ragaszkodnak, vissza fognák kívánni, 's a' ministerium ezt megelőzni akarja inkább, mint később arra kénszerítessék. A' ministerium átaljában kéntelen több engedményeket adni. A' belső adóssággal foglalatoskodó biztosság még sem végezte-el munkáját, 's jelentése csak e' hónap végével leend készen. Tegnap, ifju királynénk testvérének születési napján kézcsókolás volt a' várban; a' királyné e' szertartás után Pradoba kocsizott. — A' procuradorkamara Jan. 25diki ülésében illy tartalmu felirást szavaza: „Madame! Az ország követei, állandó hűségök érzetét követve, közeledtek Felséged ártatlan és fenséges leányának, II. Dona Isabellának thrónjához, osztozni a' keserü fájdalomban, mellyet Felséged nemes szívében némelly alattvalóinak pillantatnyi megtévelyedése bizonyosan gerjesztett. Az ország követei, mint az általok képezett nemzete kívánatinak, 's érzelmeinek hív tolmácsai, a' nemzet bizodalma által elikbe adott kötelességek, 's Ő Felsége thrónja eránti saját köteleztetésök és önmagok ellen is vétenének, ha a' Jan. 18diki sajnálni méltó 's botránkoztató esetek ellen forma szerint nyilatkoztatást nem tennének. Csak útálathoz hasonlíthatni a' mély fájdalmat, mellyet bennök e' szomoru eset éleszte. Azonban e' fanyar érzetet egy nagy vígasztalás enyhíti, 's ezt a' fő-város lakosainak nemes viseletében és kitünő okosságában, az őrizet hűségében, és a' városi katonaság törvényszerüségében találják, mellyek mindketten készek valának vezéreik szavának és a' törvényeknek engedelmeskedni, 's a' halált szintugy, mint a' lázadók ordítását megvetve, egyedül a' kötelesség és lelkiesméret szavára hallgattak, minthogy jó polgárokon és katonákon csak ez uralkodik. Ezek érzelmei a' hadseregnek, városi katonaságnak, nemzetnek és kamarának, melly ezt örömmel 's büszkeséggel jelenti Felségednek. Legyen meggyőződve Felséged, hogy az ország követei mindenkor igyekezni fognak Felségedet a' lázadás elnyomásában-bár mi jelt tűzzön is az ki- a' királyi statutumnak, a' monarchia sarktörvényeinek, a' köz rendnek, fenséges leánya thrónjának és a' Felséged eránti tiszteletnek 's engedelmességnek fentartásában gyámolítani. Fogadja Felséged a' törvényszerüségnek ezen tiszta és őszinte hódolatát, mellyet Felségednek bemutatni a' kamara szent kötelességének tartja."

Gazette de France, Febr. 11kén. Levelezőnk a' határszélekről írja, hogy Zumalacarreguy Febr. 3dikán Bergara mellett Jaureguyt (El Pastor), ki egy milliónyi szállítmányt kísért, megtámada, 's nagy rendetlenségben és tetemes veszteséggel Villafrancába verte-vissza.

Egy másik levélben e' történetről azt olvashatni, hogy a' megtámadás kétszer ismételtetett, először sikeretlen maradt, de másodszor El Pastor egészen megveretett. Akármint legyen is a' dolog annyi bizonyos, hogy mindég a' praetendens seregei a' megtámadók, 's ellenségök kéntelen volt a' leveretést futás által kikerülni. — Bayonneból Isabella hajónak Regna Gubernadora spanyol gőzhajó által lett elfogását jelentik; a' tisztek, kik az említett hajón valának, Santanderbe vitettek.

PORTUGALLIA.

A' Lissaboni udvari újság Január 28dikán ezeket írja: A' Tajonál fekvő erősségek és hadihajók, mellyek Royal William gőzhajót kísérték, napköltekor köszöntő-lövésekkel jelenték mélyen tisztelt királynénk férjének, Leuchtenberg August herczeg ő kir. Magosságának megérkeztét. Délelőtti 11 órakor a' ministerek, status-tanácsosok és a' kir. palota-tisztjei, a' hajóra mentek, hogy ő k. Magosságánál udvaroljanak, ki azután Braganza herczegné ő császári Felségének yachtjára ment. E' két testvér ismétli találkozása igen indító vala. Délben szárazra kelt ő kir. Magossága, a' fegyverháznál, hol öt vadász batalion, kiknek ő ezredese, kiállva volt. Egy zászlóalj part-őrző katonaság és egy más matrócz-batalioni csapat tették pompa-őrizetét. Ő kir. Magossága vadász-ezredesi öltözetben vólt. Az itt volt hadi tisztek szerencse-kívánásik elfogadása után, testvérjének, az özvegy császárnénak kíséreteben, kocsin Necessidades palotába ment, felséges hitveséhez. Ez első látogatás után ismét a' hajóra tért-vissza ő kir. Magossága. Az összetódult nép-sokaság mutatá annak örömét 's elégültségét a' királyné fenséges férje megérkezttén. Tegnap ő Felsége pompás kísérettel kocsiban Terreiro do Paçoba ment, hol reá már Agoston herczeg ő k. Magossága várakozék, hogy egybekelés végett a' templomba vezesse. Az egyházi szertartás után Ajuda palotába mentek Dona Anna infansné látogatására. Nyólczadfél órakor a' diplomátai kar, a' ministerek, status-tanácsosok, cardinal-patriarcha, a' következkamara előlűlője, a' városi tanács tagjai, a' tartomány fő hadi-kormányzója és nehány fő asszonyságok ő Felségekkel és ő k. Magosságával ebédeltek. Ma ő Felsége, és ő kir. Magossága August herczeg, Ajuda palotába mentek, hol Dona Isabella Maria infansné kíséretében a' diplomátai kar és Lissabon tanácsának udvarlásait fogadták-el. Estve ő Felsége és ő k. Magossága, Isabella infansnéval együtt s. Carlos játékszínbe mentek, hol a' nézőktól öszvesen a' leghízelkedőbb tetszéssel és lelkesedéssel fogadtattak.

EGYVELGESHÍR.

Hollandia lakosainak száma 1834 Január 1sőjén vólt 2,481,382. Született 1833ban 87,116. A' születtek száma a' népességhez 1833 Január 1sőjén úgy állott, mint 2: 28. Házasságra lépett ugyan ez esztendőben 17,529 pár, meghólt 67,738 személy. A' halottak száma volt tehát a' népességhez mint 3: 36. Hollandia öszves népessége 1833ban 19,378al szaporodott.

Brougham lord Febr. 7dikén elhagyta Parist 's Brüsselen keresztűl Londonba útazik.

A' múlt esztendő végén Parisban meghólt Julij Walentinovisch Sliwizkij ezredes hólttestét orosz császár ő Felsége, a' korona költségein Lengyelországba viteti 's generált illető pompával temetteti-el. Egyszersmind azt is rendelé a' császár, hogy Sliwizkij adósságai 's betegsége alatt tett költségei fizettessenek; attya és annya évenként 3 ezer rubel fizetést huzzanak. Azon háziasszony két leánya, kinél Sliwizkij Parisban lakott, kik betegsége alatt őt ápolgatták, 300 aranyat 's egyéb ajándékokat kapnak a' császári kabinettől. Ez a' Sliwizkij gyújtá-meg a' Visztula hidját az Ostrolenkai ütközet után.

Merino Jan. 26dikán Zurriagos faluban, némelly hírlapok szerént, meghólt.

Don Miguel még mindég Romában tartózkodik; ugyanide jött Marmont-marsal is, Aegyptusi utjából visszatérvén.—Mehemed Ali politikai kormányzási tanító-intézetet állított Alexandriában, a' polgári kormányzás tanácsa elnökének, Muhtar beynek fő felvigyázása alatt. A' nevendékek száma 30; kik első esztendőben tanulnak föld-esméreti tudományt, franczia, arabs, török, persa nyelveket, és mathematicumokat. Ezután mennek-által a' politikai tudományok tanulására.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Február 25-kén 1835.

(1) A' Trettner massához tartozó promontoriumi serhaz, minden hozzá tartozó épületekkel, készületekkel, 's azon jussal együtt, mellynél fogva a' földesurasággal kötött szerződés értelmében, 250 conv. ft. esztendei fizetés mellett, ezen serházban, a' ser- és pálinkafőzés 1845dik esztendei october végéig folytathatik, — a' ser Promontoriumban és Albertfalván, pálinka pedig csak a' promontoriumi serháznál mérettethetik, — ugy szinte a' serház mellett lévő mintegy 800 □ ölnyi szőllő, és Albertfalván egy zsellérház (melly utóbbiak azonban különkülön is megszerezhetők) folyó 1835dik esztendei Martius 15kén, délutánni 3 órakor, Promontoriumban, a' serháznál tartandó közönséges árverés utján eladatni fognak; nyilván kijelentvén, hogy ezen árverés utolsó lessz. (3)

Olcsó lóétetés!

Heckenast Gusztáv, pesti könyvkereskedőnél

(váczi utczában 39. szám alatt) ezen új könyvecske találtatik:

Ujonnan felfedezett módja

a' Lóétetésnek

széna nélkűl és igen kevés zabbal.

vagy mikép' lehet 30 lónak tartásánál 9000 v. f. az az minden lónál 300 v. f. esztendőt által, főkép illy szűkében a' takarmánynak, mint most vagyunk, megkímélni. — Lókereskedők, posta- 's ménesmesterek, lovas tisztnek, gazdák; bérkocsisok, szekeresek, 's minden lótulajdonos számára közli egy mezei gazda. 8rét. 1835 füzve 36 kr. pengő p. (2)

(1) Különös jóságú igazi csehországi **komlót** olcsó áron lehet kapni **Kunewalder testvérek'** nagykereskedésében Pesten az országúton 530. szám allatt. (2)

(1) Arverési-hirdetés. A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kincstár rendeléséből f. e. Martius 9dikén 's az utánna következő napokon a' szokott délelőtti 's délutánni órákban a' fehérvári püspöki residentiában tartandó nyilvános árverés utján, e' következendő néhai fehérvári püspök Horváth János hagyományához tartozó ingó javak fognak a' többet igérőknek azonnali kész pénz fizetés mellett eladatni, úgymint: többféle koronázási arany, ezüst, 's egynehány római réz pénzek, arany gyürük, keresztek, burnót szelenczék, 's más efféle drágaságok, — kissebb és nagyobb asztali ékesitmények, továbbá ezüst készületek, úgymint: asztali kések, villák, kanalak, kávés ibrikek 's czukor porzók, két águ 's több egyes gyertyatartók, 's más e'félék; — nem külömben némelly pakfong készületek, tükrök, függönyök, rézmetszések, szőnyegek, egy diszhintó 's több kocsik, ló szerszámok 's más effélék, végre, mintegy 1300 akó fehér és veres, asztali 's csemege borok (mindazonáltal a' gazdasági bútorhoz tartozó hordókon kivül) úgymint: fehérvári, somlai, badacsonyi, ábrahámi, kisfaludi, szőlősi, rezi, szerednyei, budai, villáni és egri, többféle ürmös, mászlás, 's tokaji aszuszőlő borok. — Budán Februarius 18dikán 1835. (3)

Első Félesz'endő. 1835.

Semmi visszalépésnek nincsen helye

a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn- és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Therézia-fördőnek

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt

FÉL MILLIO

és 45,000 forintban váltó cz. 25,000 nyeró közt kijátszandó lotteriájánál, mellynél a' nyertesnek

250,000 váltó czéd. forint ajánltatik váltságúl 's mellynek

kihúzása, a' mint előbb meghatároztatott, 1835-ki Aprilis 27-kén múlhatatlanúl megtörténend.

Ezen, a' játszó közönségnek a' fekete sorsokra nézve, mellyek magok 315,000 forintot nyernek váltó czédulában, különös hasznot igérő lottériának hat főnyertesei vagynak, ugymint a' THEREZIA-FÖRDŐ vagy 250,000 forint váltó czéd. — továbbá kész pénzben 30,000, 20,000, 15,000, 10,000 5,000 — mindöszve 330,000 forint váltó czéd. Ezenkivül 2991 mellék-nyertes — 4,000, 3,000, 2,000, nyolcz nyertes 1000 forintal stb. öszvesen tesznek 80,000 for. v. cz. A' szabad sorsok 22,000 bizonyos nyereségei mennek 135,000 forintra, e' szerint 25,000 nyerő 495,000 készpénz és 5000 sorsot, melly 50,000 forintott ér, és igy mindöszve

545,000 forintott nyerénd.

A' szabadsorsoknak vannak 1,000 pénzbeli jutalmai, mellyek közt 350 elől- és 350 utólnyertes a' főnyertes kap 30,000 forintot 's a' többi nyertesek 5000, 3000, és 2000 forintot v. cz. a' mi miatt az egyes szabadsorsok, mellyek a' kizárólag számukra rendelt két húzáson kivül a' főhúzásban is minden nyereségre játszanak, hihetőleg többszörösen nyerhetnek, 's egy szabadsors 300,000 forinton felül nyerhet váltó czéd.

Egy sorsnak az ára csak 4 forint conv. pénzben.

A' ki 5 sorsot vásárol, ingyen kap egy veres szabadsorsot, mind addig, míg ezek el nem fogynak, elkeltök után pedig csak egy rendes sorsot,

Schoeller Sándor cs. k. priv. nagykereskedő, Wohlzeile 775. sz. a.

Sorsokat lehet venni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, és a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN B. FERENCZNÉL és társ.

---

(2) Jelentés. A' Buda-Pesti német ujság több ízben káforral készitett szappant hirdetett, és azt sok tudós doctorok nagyon használják; ezen végből alólirt Berlinből magának meghozatá, és Rheumatismusba szenvedő ember társának nagyon ajánlja, sőt még a' szép nemnek is, mivel tapasztalta, hogy az a' bőrt finomitja, bibirtsóket meggyógyitja, és a' szeplőt egészen meg halaványitja. Találtatik Jász-Berényben *Preiszgauer Károly*, Gyógyszerésznél. (3)

---

(1) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. Helytartótanács rendeléséből közhírré tétetik: hogy Duna-Földvár mezővárosában a' nagy mészárszékekben marha és borjúhus, a' kis mészárszékekben pedig, borjú, bárány, és sertés hus vágás, és kimérésének jussa, 1835-

dik eszt. Aprilis hónap' 1sö napjától kezdvén 3 egymásután következö esztendöre jövö Martius hónap' 16kán árverés útján árendába fog adatni. — Azok tehát a' kik ezen uradalmi haszonvételt a' kötendö szerzödés mellett árendába venni szándékoznak, illendöen felszóllítatnak, hogy jövö Martius hónap' 16dik napján délelötti 9 órára a' Földvári tiszttartóság irószobájában 188 f. 6 kr. pengö bánatpénzzel megjelenni igyekezzenek. Költ D. Földvárott Februarius 16-kán 1835. (3)

---

(2) Figyelmeztetés. A' „Rajzolatok'" elsö számai második kiadásban is megjelentek, 's képekkel együtt még mindig megszerezhetök. E' divatujságnak mellyel minden héten, legfinomabb papiroson, negyedrétben egy divatkép, a' „Nemzeti-Képtárból" hónaponkint két söt három kép is adatik, rendkivüli olcsó ára: helyben fél évre 4 fl., postán 5 frt. pengö. Elöfizethetni a' kiadónál Dorottya-útczában 10d. sz. a. és minden Posta-hivatalnál. Pest, Februar 20d. 1835.
szerkesztöje 's kiadója Munkácsy János. (3)

Tüzi viz fecskendök mivhelyének hirdetése.

(3) Pesten az országuton 647-dik szám alatt maga a' jelentö, 's a' mivmühely tulajdonosa köz hirré teszi: hogy nála 3—16 akó vizet tartó fecskendök készen találtatnak, mellyek a' viz sugárt szakadatlanul e' következö arányban lövellik ki: a.) Egy három akót tartó hordozható fecskendö két ember által 4 perczenct alatt 3 akó vizet 7 öl magasságra lövell. Ennek ára 30 for. pen. pénzben. —

(b) Egy négy akót tartó hordozható fecskendö belülröl rézzel kibéllelt, forgatható ércz csövel, és srófokkal, melly a' benne találtató vizet 10 öl magosságra lövelli 4 perczenet alatt kerül 90 for. pen. pbe.

Egy 5 akós kocsival együtt 140 for. pengö p.

Továbbá találtatnak nála 6, 8, 10, 12, 14, 16 akó vizet tartó kocsira helyheztetett fecskendök, mellyek a' vizet szakadatlanul e' következö arányban lövellik ki:

Ára husasokban

Akó száma	Idö	A' kilövelt viz' mennyisége	Magasság	ára fl.	kr.
6 akót tartó	4perczen.alatt	6 akó vizet	12 ölre	220	—
8 detto	4 detto	8 detto	14 detto	250	—
10 detto	4 detto	10 detto	16 detto	270	—
12 detto	4 detto	12 detto	18 detto	300	—
14 detto	4 detto	14 detto	20 detto	360	—
16 detto	4 detto	16 detto	22 detto	400	—

A' megvett fecskendökhez olly szer is adatik, melly által a' kemény hidegben befagyott csöket, és vizi sarukat 4 perczenet alatt felengesztelni lehet, 's igy azokat minden akadály nélkül használni a' viz kilövellésre.

A' fentebb említett helyen minden nemü tüzi vizfecskendök megrendeltetése elfogadtatik, ugy nem különben mindenkor kész vizfecskendök is találtatnak, a' megrontsoltak pedig javitás végett elfogadtatnak. Pesten Jan. 17kén 1835. *N. Remekházy Károly*,
a' fentebb említett tüzi vizfecskendök müvhelyének tulajdonosa.

---

(2) Nemzeti, *CODEX DIPLOMATICUS HUNGARIAE* nevezetü munkánk' XXXdik, utolsó kötete is megjelent. Negyven példány van még egész, mellynek ára legközelebbi Medárd vásárig 55 forint, azután 60 forint lészen ezüstben. A' Szerzö.

(2) **HIRDETÉS.** 1834-dik esztendei Luczerna lóher mag, különös tisztaságu, igen olcsó áron találtatik Prückler Ignácz fűszeráros kereskedésében a' Sebestyén piaczon „a' fejér farkasnál.“

Veres és fejér soproni asszúszőlőbor, melly jóságára nézve a' tokajival 's ménesivel vetélkedik, nagyobb és kissebb mennyiségben igen illendő áron szerezhető Prückler Ignácz' fűszeráros kereskedésében Pesten a' Sebestyén piaczon „a' fejér farkasnál.“ (3)

Bécsben a' penzfolyamat közép ára Február' 20-dikán, 1835.

5 pCentes Status kötelező Leveleké	$101\frac{7}{10}$	for.		Bécs városi Bankó kötelező	$2\frac{1}{2}$	pCentes	$61\frac{4}{5}$ for.
4 pCentes — — — —	$95\frac{17}{20}$	—		Kam. pCentes kötel.	— $2\frac{1}{2}$	—	—
1820-diki Status Lott. 100 forint—	$212\frac{5}{8}$	—		Bank Actiáké	— —	—	$1327\frac{1}{2}$ —
1821-diki Status Lott. 100 forint—	$140\frac{1}{5}$	—		Cs. arany pCt. agio	—	—	—
1834-diki Status Lott. 500 forint—		—					

A' Gabonának piaczi ára különféle városokban; pozsonyi mérő, váltó garasokban.

	Buza			Kétszeres			Rozs			Árpa			Zab			Kukoricza			Köles		
	legjobb	középszerü	alábbvaló	legjobb	középszerü	alábbvaló	legjobb	középszerü	alábbvaló	legjobb	középszerü	alábbvaló	legjobb	középszerü	alábbvaló	legjobb	középszerü	alábbvaló	legjobb	középszerü	alábbvaló
Januar' 15kén. Ungváron . .	110	100	—	90	—	—	80	—	—	60	—	—	50	—	—	80	—	—	200	—	—
— 17kén Győrben . .	140	136	—	132	130	—	135	132	—	120	114	—	90	88	—	140	130	—	150	—	—
— 24kén Győrben . .	145	140	—	135	134	—	135	132	—	115	—	—	92	89	—	133	—	—	—	—	—
— 26kán Ungváron . .	110	100	—	90	—	—	80	—	—	60	—	—	43	—	—	80	—	—	180	—	—
— 28kán Fejérváron .	135	133	132	130	128	126	124	122	—	102	100	—	84	82	80	124	122	120	—	—	—
— 29kén N. Becskereken	100	—	—	90	88	85	—	—	—	75	—	—	75	—	—	95	—	—	—	—	—
— 30kán Aradon. . .	109	—	—	84	—	—	74	—	—	75	—	—	68	—	—	70	—	—	—	—	—
— 31kén Baján . . .	113	107	103	100	97	93	93	—	—	80	—	—	70	—	—	90	—	—	107	—	—
— 31kén Pécsen . . .	110	105	—	95	90	—	95	90	—	75	70	—	70	—	—	95	—	—	—	—	—
— 31kén Győrben . .	145	140	—	130	128	—	130	128	—	112	109	—	90	88	—	135	130	—	—	140	—
Febr. 3kán Debreczenben.	140	130	125	100	95	90	80	78	75	70	—	65	—	60	—	70	—	65	120	—	—
— 5kén Mosonyban .	142	137	128	—	—	—	140	136	132	120	115	112	96	92	90	130	126	—	—	—	—
— 6kán Uj Becsén . .	100	95	90	80	—	—	—	—	—	—	—	—	80	—	—	80	—	—	—	—	—
— 7kén Komáromban .	—	—	—	140	—	—	—	—	—	106	—	—	—	—	—	138	—	—	—	—	—
— 7kén Szegeden . .	110	100	—	90	85	—	80	—	—	92	—	—	86	—	—	90	86	—	120	110	—

A' Gabonának Pesti piaczi ára Február' 24-dikén 1835. Váltó Cz.ban, Pozsonyi mérő

	tiszta fr.	kr.	középszerü fr.	kr.	alábbvaló fr.	kr.		tiszta fr.	kr.	középszerü fr.	kr.	alábbvaló fr.	kr.
Tiszta búza	7	— 20	7	—	6	— 40	Zab	4	— 8	4	— 4	4	—
Kétszeres	6	— 10	6	—	5	— 40	Kukoritza	5	— 10	5	—		—
Rozs	6	—	5	— 50		—	Köleskása		—		—		—
Árpa		—		—		—	Köles		—		—		—

18. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Bőjtelőhő' 28dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. k. Felsége Február 18dikán költ legfelsőbb határozata által az erdélyi kir. törvényszék közbírájává, eddig számfeletti közbíró Pálosi Donáth Sándor urat méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. k. Felsége Febr. 16diki legfelsőbb határozata által az erdélyi k. Kormányszéknél eddig tisztlb. concipista Kászoni báró Bornemisza János urat, ugyanazon kormányszék tisztlb. titoknokává méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Felséges Királyunk Febr. 18diki legfelsőbb rendelete által a' Marosszék volt al-király bíráját Ürmösi Maurer Károly urat az erdélyi kir. tábla valóságos közbírájává méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. k. Felsége Február 5diki legfelsőbb határozata által a' Zárai politia-igazgatásnál megüresült fő-bíztosi tisztségre, eddig ugyanott politiai albíztos Waniczek József urat méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

(Kir. kamarai híradás.)

A' nagym. magyar kir. udvari kamara Hradeki k. sómázsás Kossuth Miklóst Rosenbergre sómázsa-mesterré; Akna-Rahói erdőhívatali ellenőr Metzner Jánost Kőrösmezőre erdőmesterré; helyébe Akna-Rahói erdőhívatali ellenőrré Máramarosi erdő-mérő segéd Metzner Sándort; Vissora erdőhívatali ellenőrré eddig ugyanott fasáfár Girsik Imrét nevezte; egyszersmind a' fennevezett erdő-mérői hívatalt megszünteté.

Tekintetes Zemplén Vármegyében kebelezett S. A. Ujhely mezővárosában 1835dik eszt. Febr. 18. és 19dik napjain Méltóságos Székhelyi gróf Majláth Antal főispány úr Ő Nagysága elnöksége alatt tartatott tisztújító szék alkalmával a' választások ekép ütöttek-ki: első alispány Dókus László köz felkiáltással; második alispány Szentiványi Károly 1352 szavazattal; főjegyző, Kossuth András; első aljegyző Pilisy Menyhért; második Somogyi István; harmadik Janthó Sándor; levéltárnok Kassay Sámuel; segédje Sztankó László; pertárnok Kelemen Sámuel; segédje Gőcze Károly; hadi főbészedő Füzesséry János 676 szavazattal; házi főbészedő Tomsics István; számvevő Kulin Menyhért; tiszti főügyész Kazinczy András 1113 szavazattal; első alügyész Papp István; második Eperjessy Góbert; Hegyallyai járásban főbíró: Dráveczky Alajos; alszbírák: Szabó Gábor, és Rozgonyi Jó'sef; albészedő: Somogyi János; esküdtek Füleky György, Göntzy Sámuel, és Palóczy Gábor. Ujhelyi járásban főbíró Rhédey László; alszbírák Péterfi Ferencz, és Szögyényi Imre; albészedő Szepsy János; esküdtek Köröskényi Tamás, Dienes István, és Kozma Pál. — Bodrogközi járásban főbíró Bodó Tamás; alszbíró Klobusiczky András; albészedő Balásházy Jósef; esküdtek Buzogán Sámuel, és Vásárhelyi László. Homonnai járásban főbíró Wiczmándy János; alszbírák Reviczky György, Füzesséry Ágoston; albészedő Horváth László; esküdtek Isépy László, Botka Lajos, és Stépán Károly. Sztropkai járásban főbíró Szemere Jósef; alszbírák Lehóczky Menyhért, és Füzesséry Dániel; albészedő Trsztyenszki Illés; esküdtek Isépy Gábor, Ecsedy Tamás, és Oroszy László. Görögényi járásban főbíró Kozma Miklós; alszbírák Stepán László, és Ocskay István; albészedő Stépán Dániel; esküdtek Reviczky Ambrus, Soltész Károly, és Szilágyi Pál; fő-orvosok Meczner Pál, és Csermák Márton; földmérők Stainer Ádám, és Fundanits György; várkapitány Marschalkó Jósef; első alispányi bejegyző Lehóczky Lajos; jegyzői kiadó Gógh Antal; írnok Baráth Miklós; második alispányi írnok, Németh Jósef.

Pesten folyó hónap 23dikára és 24dikére szabatott a' nemzeti oskolákban a' nyilvános félévi próbatételek tartása. A' keresztény tudomány nyitá-meg azokat Nagyságos és Főtisztelendő Fejér György Prépost, kir. tanácsos, az Egyetem könyv-

☞ *Első Felesztendő.*

tára Praefectusa, és a' Pesti nemzeti fő oskolákban egyházi Biztos úrnak jelenlétében. A' nevendékek eleven kifejezéseik megelégedésére valának ő Nagyságának. Majd a' többi tanulmányok lőnek próbatételi tárgyakká tek. Szeber Károly úr, városunk kedvelt polgármestere és a' helybeli nemzeti oskolák a' tanitók, és az ifjuság köz örömére választott bölcs igazgatójának előlűlte alatt; kinek igazgatóvá lett kineveztetése, azon nagy megilletődést 's érzékeny fájdalmat enyhíté, melly fogtael mindnyájokat múlt évi October 15dikén tek. Boráros János úr szeretett igazgatójoknak elhunyta miatt. Teljes megelégedéssel vevé-ki az igazgató úr a' három osztályok tanulóinak feleletüket. Kivált a' honi nyelv tanulásában tett előmenetel észrevételték mind a' tekintetes igazgató úr, mind pedig a' t. cz. halgató urak részéről. E' folyó $183\frac{4}{5}$ oskolai esztendőben a' harmadik osztályban 154en tiszt. Raffay János, a' másodikban 242en tiszt. Bernhart Márton, az elsőben 308an tiszt. Tóth Elek tanító urak által és így öszvesen 704en vezettetnek az igaz erkölcs, 's a' tudomány pályáján.

Szentán (Bács v.) Felséges Fejedelmünk dicsőséges születési-ünnepe a' szenvedő emberiségre nálunk az idén különös hasznú vólt; minthogy Boderlicza János kerületi al-ügyész úr tanácsházunk teremében tetemes költségével tartott tánczmulatság egész jövedelmét Kórházunknak ajándékozta. — Zágrábi megyés Püspök Alagovich Sándor úr Ő Excja, kinek kegyes adakozása 's közhasznu bőkezűsége országszerte esmeretes, Február 12dikén a' helybeli őrizet-katonaságnak 20, 12 és 6 krajczárjával nevezetes summát osztott-ki. — Derecskén n. t. Kelemen Ferencz plebánus úr a' helybeli uhlán-ezred egy osztálya közvitézeinek fejenként egy font húst, mindnyájoknak pedig két akó bort ajándékozott; az altiszteket megvendégelte; a' városbeli szegények közül 12őt vallásbeli különbség nélkül étellel itallal jóltartván, részökre egy egy font sót és fejenként 30 krt osztogattatott. — Déván Kemendi Várady József helytartó főbíró úr a' megyei és katonai tiszti-kart megvendégelte, az öröm-lövéseket tett katonaságnak pedig 109 font húst és 13 veder bort osztatott. Dévai vár-kormányzó-kapitány M. Osdolai Gróf Kún Sámuel ur ő Nga, a' vár sánczа kapuja elébe, közel az országuthoz jó borral töltött 45 vedres hordót és 300 darab kenyeret olly meghagyással tétetett-ki, hogy abból koldus, rab, városi polgár, utas sat. részesítessenek, 's az utasoknak, kik ő Felsége egészségéért további utjokban is inni kívánnának, kulacsaik megtőltessenek. — Pécsett igen fényesen ünnepeltetett Február 12dike.

Pozsonynál a' hajóhíd Febr. 23d. rakatott-be.

Igazítás. 17. sz. 132. l. 2. h. 23 sorában e' szavak helyett: „forintot bécsi becsben" olv: darab aranyat."

NAGYBRITANNIA.

Pozzo di Borgo gróf Febr. 9dike estéjén Londonba az orosz követség palotájába érkezett. Febr. 10dike reggelén Wellington herczeg látogatását tevé nála. E' napon a' lordkanczellár, Hill és Burghersh lordok, sir Robert Wilson és sir Charles Bagot is beszélgetést tartottak a' gróffal.

Durhamban nem rég egy conservativ lakoma közben Townsend nevü pap illy nyilatkozást tőn az egyházi reformról: „Az egyház tulajdona, szorosan véve, a' nép tulajdona. Ez különösen a' szegényebb osztályokra nézve igaz. A' legcsekélyebb is olcsó oskolába küldheti fiját, 's reménylheti, hogy az jövendőben az egyház szolgálatába lépend. Az ország földje 's telke, régi törvényeink nézete szerént, a' királyé, azaz a' statusé volt. A' király és status pedig úgy rendelék, hogy a' földbirtok nagyobb része a' felsőbb és alsóbb nemességé legyen, 's ezen tulajdon öröködés vagy vásárlás által menjen egyik kézből másikba. De egy tetemes részét a' telekbirtoknak bizonyos foglalatosságokhoz kapcsolá a' status; e' tulajdon nem örökség vagy vásárlás által megyen személyről személyre, hanem olly tagoknak adatik, kik arra míveltségök, charakterök, erényök, bölcsességök, állhatatosságuk és más lelki tulajdonaiknál fogva érdemeseknek találtatnak. Illyen nemü az egyházi jószág is. Ez által remény nyujtatik az egész népnek, hogy e' gazdag birtokban mindenik részesülhet. A' ki fiát papi életre szánta, nem félhet, hogy az, kötelességét híven teljesítvén, csak a' község alamizsnájától függene, hanem számot tarthat arra, hogy a' status által az egyháznak rendelt vagyonból ő is részt fog venni. Én tehát fen hangon kiáltok a' néphez illy szavakkal: „Ne engedjétek magatokat elámítani, az egyház jószágával való élhetés remé-

nyét kezetekből ki ne bocsássátok.“ A' szegénynek pedig, ki számos fijainak földmívelés vagy mesterség által életmódot szerezni nem tud, azt javaslom, menjen-le Lambton-Castleba (Durham grófok lakhelye), ott a' derék erdőket és szép vőlgyeket tekintse-meg, aztán gondolja-meg, hogy gyermekeit sem erény, sem bölcsesség nem részesítheti e' becses birtokban, mert az másé, 's adja az ég, hogy ezen mást az ország törvénye még sokáig oltalmazza abban, hogy ô és maradékai háborítatlan maradjanak gazdagságuk birtokában! De ha Lambton-Castleból visszatér a' szegény, menjen egyházunk tornyába, 's miután kisohajtozta magát a' sors ellen, melly szükséget mért rá, legeltesse szemeit a' vidéken, melly éppen olly kellemetes és még terjedtebb, mint Lambton rétjei, értem az egyház birtokát. Ekkor illy gondolat fog benne ébredni: „Ha szeretett gyermekemet jól nevelem, keresztyénileg kimíveltetem, 's az egyháznak szentelem, egykor még e' szép birtokból rész juthat neki, 's a' hív fiu öregségem áldása leend.“ Valjon e' remény nem foghatja-e el a' legcsekélyebb ember keblét is, látván hogy az érdemnek jutalma is van? Jól tudom, hogy nálunk az egyházi előléptetés pyramishez hasonlítható, mellynek csúcsát a' nagy talentom sasröptében néha egyszerre eléri, a' békés várakozó pedig csigaként mászik utánna; de a' becsületes szorgalom és komoly iparkodás is csakugyan feljuthatnak, 's azért a' legszegényebb is reménylheti, hogy czélját eléri. Egyik Canterbury érsek egy szegény mezei ember fija volt Oxford vidékéről. Midőn egykor a' főpap éppen asztalánál ült, a' megyéjebeli előkelő uraktól körülvéve, szolgája jelenté, hogy John Potter nevü tisztes öreg az ajtó előtt áll 's bebocsátatását kéri. Az érsek elibe ment az öregnek, bevezeté őt, bemutatá mint attyát, leülteté maga mellé, 's azt nyilatkoztatá, hogy ez életének legszebb pillanata, midőn attyát hivatali megtiszteltetésének fényében fogadhatja, 's a' faluban a' szülei kunyhó meleg tűzhelyén leélt ifju korára visszaemlékezhetik.“ —Townsend úr a' nyilatkozáson végzé beszédét, hogy az egyháznak minden barátja csendesen fogja elvárni, mit a' király és ministerek jónak találtak az egyház ügyére nézve meghatározni, mert arról kiki meggyőződve lehet, hogy az ügyek jó kezekben vagynak, mellyek az egyház jószágát csonkítani nem fogják.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Moniteur e' telegraphi jelentést közli Brestből Febr. 12dikéről: „Dupetit-Thouars, királyi biztos Haytiban, a' tengeri ministerhez. La Creole corvette Port-au-Princeből Jan. 20dikán indúlt-ki; viszen egy Londonba szóló hitellevelet 4 millio 848 ezer 904 francról és 60 centimről, melly a' franczia kincstár által követelt adósság tőkéjének lerovására fizettetik, viszi a' felvilágosításokat is, mellyeket a' kormány Hayti állapotjáról 's e' respublica kormányának czélzatairól kívánt.“

Királyi rendelet által különös biztosság neveztetett-ki, melly a' só eránti törvényjavallatot megvizsgálja azon eszközökkel együtt, miként kellessék a' só árát az 1825. Apr. 6diki törvény által kijelelt megyékben leszállítani.

Mangin úr, hajdan politia ispánya, Parisban Febr. 4dikén meghalálozott, tizenegy még többnyire gyenge koru magzatot hagyván maga után.

AMERIKA.

A' Journal des Debats levelezője, M. Chevalier úr, Kentucky status Louisville városából Dec. 15dikén így ír az amerikai viszonyokról: Jackson praesidens üzenetét bizonyosan csudálkozással olvasta az úr Francziaországban. A' sajtó egy részének metsző szava is már előre sulyos demonstratióhoz készíté az indulatokat; de az üzenet felülmulta azok reménységét, kik Francziaországra nézve magas állást akartak venni, úgy azok aggodalmát, kik oktalanságot gyanítottak. Ha az előbbi praesidensek közül, Washingtontól fogva John Quincy Adamsig, valamellyik illyen oklevelet írt volna, azt úgy kellene tekinteni, mint az amerikai nép többségének kifejezését. Egyikse merte volna az egyesült statusokat illy módon koczkáztatni, éppen ha meggyőződék vala a' felől, hogy ezzel a' nemzeti akaratot fejezi-ki. Azon praesidensek azt tarták szabályul, hogy inkább őket ösztönözze a' nemzet, mint ők zaklassák a' nemzetet. Illyen ügy mély vitatkozást támasztott volna az ő kabinetjök tagjai közt. Különösen pedig azokat, kikre a' háboru legnehezebb súlya közvetetlen esik, t. i. Boston, Ujjork, Philadelphia, Baltimore, Charleston, Ujorleans nagy kikötők kereskedőit környületesen kihalgatták vólna. Ha végre minden ellenvetéseket, nehézségeket megfontolván, világosan általlátták

)(

hogy a' haza becsülete 's érdekei kívánják az utolsó eszközhöz nyulni, akkor sajnálkozással intézték vólna a' kihívást régi szövetségesökhez 's az ó világban a' szabadság és előhaladás legerősebb támaszához. Jackson generál, elődei által e' behozott szokásokat mind megváltoztatta. E' változást jótéteménynek mondhatni; mert ez egy közel lévő jövendőt fog szükségesképen eldönteni. Jackson generál nagy mértékben bírja a' háboru gyors folytatására szükséges tulajdonságokat. Merész, fáradhatatlan, mindég vigyázó, sebes átnézettel bír, vas természetü, rendíthetetlen elszántságu, övéi eránt engedékeny, könyörületlen és rémítő az ellenség eránt, az akadályokkal csak enyeleg, a' veszélyeket szenvedelemmel felkeresi, 's így a' Creekek és Seminolák ellen fénylő sikerrel folytatá háborúit. Ujorleansi rövid táborozása Packenham angol hadserege ellen hős katonai tett. Jackson generál ezen tetteinél, 's ezek által az országban ébresztett lelkesedésnél fogva, legnépszerübb férfivá lőn az egyesült statusokban, midőn az amerikai függetlenség alapitóit a' halál egymás után kiszólítgatta. A' praesidensi hivatalra lett kijeleltetésekor azt gördíték ellene, hogy hajthatatlan, az ellenmondást egész pályáján nehezteléssel vette, a' törvények kívánatira nem ügyelve csak személyes sugallatait követi, 's a' nehézségeket inkább Sándor kardjával vágja ketté, mint az alkotmányi formák szerént lassan fejtené-meg; továbbá hogy ezen természeti hajlandóságok a' katonai kormányon követett mód által szokássá váltak benne, 's nem várhatni tőle mérsékletet, mellyet a' polgári hatalom gyakorlása megkíván. Előre megmondták, hogy ő a' politikában szintugy mint a' háboruban, barátaihoz forró, ellenfeléhez engesztelhetetlen, 's erőszakos leend minden eránt, ki utjába merne állni; hogy ő nem fog magán annyira uralkodhatni, hogy a' pártfeles viszálkodásokon felülemelkedvén, a' harczmezőn soha személyesen meg ne jelenjen. Ennek bizonyságául felhordták az Ujorleansban elfogott bírót, a' meglőtt városi katonákat, Ambruster és Arbuthnot angolok kivégeztetését, tökéletes békekor Floridába a' spanyol birtokokra ütést 's azok elfoglalását, az ő haragját 's fenyegetéseit, mikor viseletéről a' Congressus tanakodott. Mindazáltal lovagi törvényszerüsége, szigoru egyenessége 's tagadhatatlan honszeretete elegendő kezességeknek találtattak. Candidatiókor a' mélyebb politika okainál fogva sok felvilágosodott férfiak gyámolították őt, kik eleinte ellene voltak, sokat reménylvén nálla lévő befolyásuktól, 's úgy is látszék először, hogy az ő heves hajlandóságait politikai kapcsolatuk által enyhítették. Ő maga is igérte, hogy követni fogja a' Washington, Jefferson 's Amerika többi patriarchái által megszentelt okfőket, hogy mérséklő, béketürő és csendes leend. Egy darab ideig híven is megtartá szavát; hanem ez türhetetlen kénszerítés volt reá nézve. Hatvan esztendőn túl már nem változik az ember. Tennessee ültetvényesének zajos irányzatai tehát lassanként ismét előjöttek. A' pártvezér, a' Creekek kiirtója, ábrándos, rémületlen, nyugtalan, makacs, kevély, szelidíthetetlen charaktere lassanként ismét kibújt a' visszatartózkodás, komolyság és közönséges jóakarat máza alól, mellyel magát bevonta, 's elszakasztá az okosság és szerénység leplét, mellyel őt barátai olly gondosan igyekeztek körül venni. Dél-Carolina adá a' legelső alkalmat, hogy eredeti hajlandóságai ismét utat nyissanak magoknak. Ezen status magános hatalma által megsemmisíté a' vámárt szabályzó congressusi végzést, 's katonaságát megsemmisítő végzésének védelmezésére felfegyverkezteté. Jackson szinte hadi készületeket tőn, 's egy congressusi végzést vitt keresztül, melly neki hatalmat adott arra, hogy az unio jusai eránt akármi eszközök által tiszteletet szerezzen. Ez ügy compromissum által intéztetettel, vagy is az árjegyzék megvizsgálása által, melly indítvány Clay urat illeti. Jackson generál az alkotmány szabadítójának kiáltatott, 's talán nem eléggé gondosan igyekeztek őt a' hiedelemből kivenni, mi öreg katonánál igen természetes, hogy t. i. a' hálás nép szerencse-kivánatai szintugy czélzottak az ő hadi viseletére, mint az általa elővett békés rendszabásokra. A' harcz hevében, 's ennek végén az örömkiáltások közepette, a' régi hadi seprő ismét forrásba jött Jackson generál lelkében, 's haladék nélkül elkezdte a' bank elleni táborozását. Ez a' harcz minden kihívás nélkül történt, 's valóban igazságtalan volt. Egy ideig úgy látszék, hogy a' general bukni fog. De ő ingadozatlan állott. Ő ez alkalommal is ugyanazon Old-Hickory (Hickory amerikai, kemény és tömött dió-fa; e' nevet az indusok adták Jacksonnak, 's azt barátai is meg-

tartották.) maradt, kit az indusok mindég sarkukban találtak, kit sem el nem fáraszthattak, sem meg nem lephettek, 's a' ki ellen sem fortéllyal sem erővel nem boldogulhattak. Az utolsó választások mutatják, hogy ő tökéletes diadalmat vett, 's a' bank a' Creekek és Seminolák, Clay és Calhoun urak, a' Floridai spanyol kormányzó és Packenham general sorsára jutott. — Miután a' praesidens Amerikában már csak meggyőzötteket 's haragjára méltatlan ellenségeket talált, Francziaországba kötött. Üzenete ugyan még eddig csak az ő személyes érzelmének kifejezése. De, fájdalom! ezen íromány csakugyan az egyesült statusok praesidensétől eredt, ki 1837 Mart. 4kéig meg is marad praesidensnek. E' férfi véghetetlen popularitással bír. A' kihívás is, fájdalom! a' legünnepiesebb oklevélbe iktatott, mellyet Europában úgy szoktak tekinteni, mint az amerikai nép érzelmeinek hív előadását. Végre ő ez oktalan tettel próbáját adta annak, mennyire mehet, 's mint tudja a' néppel is meggyűlöltetni azt, mit ő maga gyűlöl. A' politikában is, mint a' háboruban, az az ő taktikája, hogy előre menjen e' jelszóval: „A' ki szeret engem követ." Mult esztendőben igen jól ütött-ki neki e' merész rendszer a' bank ellen. Ha ő a' congressustól kivánja vala, hogy ezen intézettől a' köz pénzek vétessenek-el, úgy hihetőleg megbukott, 's a' congressus azt nyilatkoztatta volna, hogy az meg nem eshetik. Azért is önmaga látott nyersnyakasan a' dologhoz. Két hónappal a' congressus gyűlése előtt, a' kabineti többség nézetének ellenére, elvenni parancsolá a' pénzeket, a' nélkül hogy ennek helyes indító okát hozhatta volna fel, 's csak ennyit monda: „Ezért én magamra vállalom a' feleletet." A' közjövedelmi minister, nem akarván teljesíteni azt, mit ő a' statushatalom bitangolásának nézett, elbocsáttatott. A' képviselő kamarának, 's az utóbbi választáskor az egész népségnek többsége jóváhagyta e' rövid útu igazság szolgáltatást. Jackson generál ugyan elvesztette nagy részét a' felvilágosodott osztályok és kereskedők közt vólt barátainak, de ezzel ő keveset gondol. Itt a' közönséges szavazásnál fogva a' szám uralkodik, 's barátai a' szám által erőre nem juthattak. Valjon e' taktika, melly által a' népet felizgatta a' bank ellen, el fog-e neki most is sülni, midőn azt Francziaország ellen igyekszik fellázítani? Ezt ugyan olly mérész erőszakhoz hasonlíthatni, melly egyszer, kétszer elsül, de harmadszor nyakát szegi annak, ki rá vetemedik. Még azt is gondolhatni, hogy Jackson generál popularitássa csak kis ideig bír ellenállhatatlan befolyással, 's nem olly tartó mint fénylő. De ezek csak puszta gyanítások. Bizonyos, hogy Jackson generálnak a' képviselő kamarában most többsége van, 's leend, a' mint látszik, egész praesidenssége alatt; a' senatusban pedig az oppositio mellett van a' többség, de a' mostani ülés után elveszítheti azt. Az is lehető, hogy a' parlamenti oppositio Jackson generálnak Francziaországot fenyegető rendszabásait vissza fogná vetni. De ez csak lehető, mondám, mert még nem tudom a' politika emberei miként viselik magokat Washingtonban, 's a' parlament kívüli oppositio egy része is, úgy látszik, egészen másként veszi a' dolgot. E' bizonytalanságot a' congressusi tanácskozások fogják nem sokára eloszlatni. — Mielőtt levelemet bezárnám, még nehány szót kell tennem emez önként előálló kérdésről: Miért akarja Jackson generál az egyesült statusokat Francziaországgal, legszorosabb barátjokkal, egyszerre, minden ok nélkül hadba keverni? Ha azt hiszi, hogy Francziaország minden határidőn túllépett, 's kifárasztá a' béketürést, mellyet méltán várhata régi szövetségesétől, azon nemzettől, mellynek függetlensége a' mi aranyunkon 's vérünkön vásároltatott-meg, miért nem érte-be a' vám-vizsgálattal, 's miért ezt nem javallotta? A' mi áruink megrovása legjobb eszköz arra, hogy magát megfizettesse. Jól tudja ő, hogy Francziaország a' vámháborúban talán többet veszt, mint az egyesült statusok, de az ágyúkkal folytatott háborúban, mellynek színhelye természetesen a' tenger lenne, többet vesztenének az egyesült statusok, mivel az ő tengeri kereskedésök a' mienknél sokkal szélesebben terjed. De hát az egyesült statusokkal folytatott háborúban mellyik osztály fogna legtöbbet szenvedni? A' kereskedők osztálya. A' hajók és áruk kik tulajdonai? A' kereskedőké, kik Jackson és az ő pártosai ellen szavaznak, 's ő tőle utáltatnak és gyűlöltetnek; a' Bostoni kereskedőké, kik Jacksonnak „Constitution" fregatton állott képszobrát megcsonkítatták; az Ujjorki kereskedőké 's tőkepénzeseké, kik Birminghamban gúnypénzeket verettek az ő kormányának megvetésére 's utálására; Philadelphia kereskedőié, kik Biddle úrnak (az egyesült statusok bankja előlülőjének) barátai. Jackson generál keveset aggódik ezen em-

berek érdekén. Ellenben a' vám felemelése igen megsértené a' déli statusokat. Minthogy a' pamut, melly fő kiviteli czikkelye az egyesült statusoknak, délen termesztetik, a' Francziaország által bizonyosan elővendő visszanyomások is főképen a' déli tartományokra esnének. Jackson leginkább Virginiának, dél legnagyobb befolyásu statusának, hízelkedik. Ott most a' democratai párt szándéka sikerült van Buren úr választatván előlülőnek, 's e' választás igen sokat függ azon helyzettől, mellyet Virginia már ma elfoglaland. Virginiában most igen ingadozik a' köz vélemény; mindenkép igyekeznének azt visszatartani, hogy az oppositio ösvényén egy lépést se tegyen, 's azt jól tudják, hogy Virginia nem jó szemmel nézné a' dél érdekeit csonkító akadályokat. Virginia törvényhozó teste éppen most gyült öszve; ennek legelőször is egy senatort kell választani az egyesült statusokhoz. Ha Leigh urat, a' mostani senatort, választja, úgy az oppositio mellett koczkáztatja magát, 's e' pártra nézve talán el is leszen veszve. A' törvényhozás vesztesége a' status veszteségét hozhatja maga után; Virginia status vesztesége egész dél veszteségét következtetheti. Illy nemü vizsgálódások itt sokkal fontosabbak, mint azt Europában gondolnák. Jackson generált a' fenyegetőzésre, melly egyébaránt az ő saját ízletével igen megegyez, hihetőleg azon kívánság is indította, hogy minden ok, melly az ő pártja és dél közt szakadást szülhetne, eltávoztassék. Sokszor megesik, hogy az europai kormányok külső viszonyaikban belső helyhezeti nehézségek által gátoltatnak. Ha nem tudta volna Jackson generál, hogy a' franczia kormány most éppen illy állapotban van, talán nagyobb visszatartózkodással viselte volna magát. Hidje-el az úr, neki is vannak aggodalmai, még pedig olly bokrosan, hogy az előbbi praesidensek közzül egyiknek sem volt annyi; mivel ő mindeniknél nagyobb pártférfi lévén, sok pártfeles combinatiókba bonyolodik. Ezen combinatiókból 's az unio különféle részének érdekeiből itt minden kormányra 's különösen az övére nézve a' következik, a' mi nálunk a' népességnek súlyirányba roszul lett tételéből 's mult korunk terhéből származik.“

SPANYOLORSZÁG.

A' Morning Herald Madridból Jan. 28ról illy tartalmu levelet közöl: „Az itteni kormány ismét új bizonyságát adta gyengeségének. A' carilla győzedelmet vett a' ministeriumon, 's Llauder, mint főkapitány, diadalommal tér-vissza Cataloniába. A' királyné győzedelmeskedett Martinez és Toreno ellenállásán; Llauder igéretei által egészen megvarázsoltatott, 's ámbár az ő ügyének, D. Carloson és Zumalacarreguyn kívül, egész Spanyolországban senkise lehet nagyobb ártalmára, mint Llauder, mindazáltal csak ő benne helyhezteti bizodalmát 's azt hiszi, hogy csak ő menthetimeg a' vég veszélytől, noha többször figyelmeztetett a' komoly következésekre, mellyeket az ő megsértett gőgjétől várni lehet. Llauder 150 cataloniai testőrjével, kiket személyes bátorság okáért magánál tartott, tért-vissza Barcelonába, 's a' köz figyelem most már feszülten várja, valjon ő mint protector fog-e fellépni, vagy az ellenséghez megyen-által, 's D. Carlost kiáltja-ki. A' ministerek mindent elkövettek, hogy az ő visszatértét Cataloniába meggátolják; erről a' journalok is szabad nyilatkoztatást tettek, 's Quesada tegnap a' procerek kamarájában kérdőre vonta a' ministereket, azt jegyezvén-meg, hogy Llauder kormányzása Cataloniában, Spanyolország legfontosabb tartományában igen rosz következéseket szülhet, 's azért igen szükséges szoros vigyázatot fordítani rá. Quesada Llaudernek éppen mássa; ő is olly darabos és makacs charakterü; szintolly hévvel gyülöli ellenségeit, mint amaz, 's azt sohase fogja neki megbocsátani, hogy helyette Canteracot nevezte Ujcastilia főkapitányává. Ha itt valami krisis támadna, mire közönségesen el vannak készülve, e' két úr hihetőleg fő szerepet játszik benne. Madrid ugyan most tökéletesen csendes, de minden osztályok közeledő nyugtalanságokat várnak. A' mozgás pártja igen munkás, 's békétlen lesi a' pillanatot, mellyben a' Cadixi constitutiót kikiáltani képes lenne, a' kormány pedig annyira el van csüggedve, hogy sulyos ellenállást senkise vár tőle. A' titkos társaságok mindég tovább terjednek; a' város polgári kormányzója naponként titokkal teli rendeleteket bocsátgat a' lakosokhoz, 's inti őket az árulás ellen; nem rég az őrizetsereg előtt is napi parancsolat olvastatékfel, 's benne arra szólítaték, hogy politikai beszélgetésekbe ne ereszkedjék. Telve van a' levegőkör, 's rémítő zivatar zúdulását látszik mindenki várni; azonban talán nem olly igen fenyegető a' veszély, 's csendesebben fog elvonulni, mint most közönségesen gondolják. A' ministerek engedni

kezdenek a' közönség kivánatinak; példa erre Cadix kormányzójának elbocsátása, ki a' ministerek parancsolatánál fogva nem engedett a' játékszínben revolutiói dalokat énekelni, miért őt a' ministerek négy szem közt dicsérik, akármelly tartomány kormányával kínálják, de Cadixba leendő visszaküldetésére csak azt felelik, hogy az igazság kéntelen a' környületeknek engedni! De az öreg katona nyilván kimondá, hogy becsülete forogvánfel, vagy Cadixba megyen vissza, vagy búcsút veszen. — A' fellázadt ezred már alkalmasint Valladolidba érkezett. Carderóra nézve szavát nem tartotta-meg a' kormány, parancsolatot küldvén utánna, hogy Majorcába menjen, hol viselete vizsgálat alá-vétetik; de ő jól tudván, hogy ez csak annyi, hogy ott agyon fog lövetni, e' fáradságtól ellenségeit megmentette 's Francziaországban keresett menedéket. Az ezred altisztjei mind elbocsátattak szabadsággal bizonytalan időre, a' közlegények más ezredekhez fognak adatni, 's a' második ezred egészen eloszlatik. Kereken kimondva, szavát szegte a' kormány, 's a' capitulatio feltételei egy tekintetben sem teljesítetnek. Egész Madrid saját szemeivel látta, miként a' második ezred orron fogva hurczoltatott, hogy legényei fegyverök lerakására bírassanak, még is az udvari ujság nem szégyelli azt nyilatkoztatni, hogy a' királyné csak az ártatlanoknak bocsátott-meg, de a' főczinkosok megbüntetésének jusát mindég fentartotta. A' tartományi kormányzókhoz intézett körlevél nem egyéb hazugság szövedékénél, 's nem olvashatni csudálkozás nélkül, miként lehet a' kormány olly szemtelen, hogy az idegen követek előtt, kik az egész esetet saját szemökkel látták, egy egész sor esmeretes hazugságot hirdessen-ki. Ez által mindenki a' gondolatra vezettetik, hogy ha szemeink előtt történt dolgokról is illy jelentéseket tesznek, hát még az északi hadseregtől és tartományokból jövő tudósítások mennyire nagyítva lesznek? Egyébiránt a' hadseregről semmi ujság, 's mivel itt is elég adja-elő magát, mi a' közönséget foglalatoskodtassa, az északi tartományokról híreket kőlteni megszűntek. A' háborúhoz semmi reménység, 's hogy Mina tetemes erősítés nélkül valamire mehessen, senkise hiszi. A' testőrség Minához parancsoltatott; de a' minapi történet megváltoztatá e' szándékot, 's a' főváros őrizete nem hogy kevesítetnék, sőt szaporítatni fog, és így az északi sereg megerősítéséből ismét semmise leend.— Aggódva tekintűnk Cataloniára, Llauder szándékait lesvén, mert az ő lépése igen veszedelmes befolyással lehet Spanyolország sorsára nézve."

Santestebanból jelenti a' Morning Herald levelezője, hogy Alava general, londoni spanyol követ, a' Wellington herczeg által ajánlott, 's a' királyné kormányától elfogadott békülési javallatot közlötte D. Carlossal, melly szerint ennek a' thrónról le kellene mondani legidősebb fija kedvéért, ki az ifju királynéval házasítatnék-öszve, 's közönséges amnestia adatnék-ki. Hanem D. Carlos a' javallatot bosszusan visszavetette olly nyilatkozással, hogy készebb meghalni, mint a' thrónhoz való jusáról lemondani.

Madridból Febr. 4dikén (az Allg. Zeitungban) ezeket írják: „A' főváros nyugotságát háborító erős rendületek után csendesség lőn, melly hasonlít a' rendkívüli felindulást követő lankatsághoz, vagy az új égi vihart megelőző rekedt hőséghez. Az ujságok jelentik, hogy a' híres második ezred, (melly magát a' postaházban védelmezte) Január 31dikén legszebb rendel Burgosba érkezett; azonban azt is beszélik, hogy a' kormány eloszlatta azon ezredet, a' közlegények más ezredekbe adattak (hihetőleg hogy érzelmöket tovább terjesszék) a' tisztek pedig szabadsággal bocsátattak-el. Annyi bizonyos, hogy azon csapatok Jan. 18diki viselete, mellőzve a' lázadás bűnét, csudálni méltó vólt; egyetlen egy tiszttől kormányoztatva, 's a' nélkül, hogy megitélni lehetett vólna, micsoda ügyért, 's micsoda sikerrel harczolnak, a' legtüzesebb csatában sem lőttek a' közeledő városi katonákra 's népcsoportokra, sem belől a' postaházban semmi kárt nem tettek. A' meghódolás legelső ajánlatára, a' palotában a' kormányzó tiszt (Cardero) kiadatását kívánták. Ez a' csapatra bízta az elhatározást, melly egyezőleg nyilatkoztatá, hogy inkább mind meghalnak. Arguelles méltán szólla így a' procuradorok Jan. 21diki ülésében: „E' szerencsétlennek viselete kétes és rémítő helyhezetében, magához vonszá mindazoknak szívét, kik őt szemlélték; az ő fenyíték-tartása, hidegvérüsége és az épület lakosai eránt mutatott szerénysége példaként szolgálhatnak." — Llauder majdnem mesés terveket forralt fejében; neki, a' mint hitelesen kitudódott, a' volt szándéka, hogy ide olly négy ezredet parancsoljon, mellyekhez bízhatik, 's ezek segítségével a' kamarákat szétverje. E' szándék a' királyné elibe terjesztetett, de általa visszavet-

tetett. Ki fog új hadminister lenni, még is titok; ma ismét Valdes generált emlegetik a' jól értesített körökben. Martinez de la Rosa úr javul, de azért sokan jövendölik az egész ministerium felbomlását. Ez esetben egyedül Toreno úr vólna képes új ministeriumot alkotni, 's az úgynevezett szabad rendszerben való előhaladás lenne az ő kormányzásának álorczája. Cordova general, ki a' csatamezőn fénylő bizonyságait adta bátorságának (honszeretetéről szinte senkise kételkedik) a' külső ministerség után jár; de ezt csak az angol és franczia követ knél gyakran tett látogatásaiból gyanítják. Tartományunk új főkapitánya, Espeleta, tegnap érkezett ide. A' procerek 's procuradorok küldötsége a' Jan. 18diki történetek következésében készített felírást tegnap adá-által a' regens királynénak, 's Ő Felsége a' nemzeti képviselők hűségének és hódolatának nyilvánítását igen szíves érzéssel fogadta. Az angol követ Febr. 1sőjén kapott Wellington herczegtől hívatalos leveleket, mellyek, mint hallám, Fitzroy-Somerset lordnak ide jöttéről nem szólnak. Hogy ezen diplomata, ki az 1825diki időszakaszból eléggé esméretes, nem sokára ide fog érkezni, e' hírt a' kormányhoz Parisból jött kurir éppen ma reggel hozta. Az angol követség titoknoka, Harvey úr, megnyerte a' rég kért szabadságot, 's Somerset lord talán (ha csakugyan ide jő) az ő helyét fogja betölteni. Villiers úr jövő szombaton (Febr. 7.) fényes bált fog adni, miből némellyek azt következtetik, hogy a' követségi hívatalban semmi változás nem fog történni. Az itteni kormány kérkedve hírleli, milly nagy kegygyel fogadtatott Alava generál Nagybritannia királyától. A' mult éjjel érkezett kurir a' kedves tudósítást is hozá, hogy Rayneval gróf tovább is nálunk marad."

Madridból Febr. 5dikén költ levél szerint Merino, miután Valdercuda és Valderodilla alcaldjait agyon lövette, 150 lovaggal Soriába ment; e' tartomány főkormányzója pedig 400 gyaloggal és 100 lovaggal indult-ki őt felkeresni. E' levél tehát kétségbe hozza a' hírt, melly Merinonak Jan. 26dikán történt meghalálozásáról terjedt-el.

Mina Jan. 23dikán kibocsátott napi parancsolatában e' helyis előjő: „Mindenütt, hol a' köz csendesség akármelly szín alatt megháborítatik, mindazok, kik lakásukon kívül találtatnak, kivévén a' tiszthatóságokat és a' nyilvános rendet fentartani köteles személyeket, agyon lövessenek." Erre a' Journal de Francfort illy észrevételeket teszen: „Az utczára menetel bűnét tehát zavargáskor halállal kell büntetni! De azért is lehet ám kimenni, hogy háznépéről gondoskodjék az ember, 's kenyeret vásároljon! Mindegy. Lakhelyén kivül találtatni vétek, 's ezt Mina, ítélet és törvény nélkül, halállal büntetteti! Ha e' geheral royalista volna, egész Europa bosszusan zúgna ellene, 's mi ez esetben, ha százszor royalista volna, sem vállalnók magunkra az ő védelmezését. De Mina revolutiói okfőknek hódol; e' már elég az ő mentségére. Egy journal sem szól ő ellene. Ugyan de mit is tehetnének egyszerűbbet a' szabadság baráti 's rokoni, mint hogy az ellenkező véleményen lévőket agyon lövessék, midőn e' szerencsétlenek talán nem is tudván, hogy valamelly városban nyugtalanság van, a' kimenetel szörnyü vétkébe esnek?"

EGYVELGESHÍR.

Adams úr, az egyesült statusok expraesidense, közelébbb a' congressusban Lafayette genenerál felett emlékbeszédet tartott; ez ülésben az ángol és franczia követek, Vaughan és Serrurier urak nem jelentek-meg, előre kérdést téve az eránt: jőnek-e a' beszédben olly helyek elő, mellyeket ők hívatali charakteröknél fogvást nem hallgathatnak? — Gróf Pozzo dí Borgo mint londoni követ kap az orosz császári kincstárból évenként 50 ezer rubelt; 2 ezer rubelt posta-pénzül; utazási költségül 's házi eszközökre Londonba lett mostani általköltözésekor 10 ezer rubelt. — Ángol hírlapok 25,350 emberre számolják D. Carlos haderejét. — Báró Bülow, burkus királyi követ az ángol udvarnál Febr. 11kén Londonba érkezett. — Edinburghban Febr. 12dikén tartatott a' 16 skót pair választása 's ez egészen a' mostani ministeriumnak kedvezőleg ütött-ki. — A' madridi bálban nem rég egy olly álorczás személy jelent meg, kinek öltözete egészen kártyákból vala készülve 's arra egy czédula következő felírással tüzve: „mindenemet ezek által vesztettem-el."

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Február 28-*kán* 1835.

(1) **Erőmü-hirdetmény.** Alólirt alázatos tisztelettel bátorkodik a' t. cz. főnemességnek, minden nagy és kis javak birtokossainak 's az egész tisztelt közönségnek jelenteni, hogy nála nem csak kézi, vagy emberi, hanem állati erőre és többféle erőmüvek készen találtatnak. 1-ször jelenleg éppen készen találtatik egy ló erőre készült gabona örlő malom és szecska metsző, és ezen két müszereket nem csak egyikkel különössen, hanem mind a' kettővel egy huzás által egyszerre dolgozni lehet, a' mellynek munkáját vagy további hasznot hajtó következményét a' mindjárt történhető próbálás által látni lehet. 2-szor készit továbbá kukoricza és krumpli ültetés, vagy vetéshez szükséges sort csináló vagy betakaró és feltöltő többféle ekéket is. 3-szor ezen tulajdon találmányainak, úgymint kukoricza morzsoló és kukoricza vagy más egyébb gabonát daráló és több már eléggé esmeretes müszereinek is a' legillendőbb áron való adását igéri, és minden felvállalt munkáknak hamari elkészitését ajánlja, Szyj Sámuel erőmüvész Pesten a' kerepesi uton a' gróf Beleznay kert-épületében 1341-dik szám alatt. (1)

(1) **Hirdetés.** A' nagy mélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből a' minap közhirré tétetett, hogy a' Gladnai mészárszék és korcsma f. e. Majus 1ső napjától számitandó három egymásután következő esztendőre haszonbérbe adandó, 's az árverés határnapja, mellynél 23 forint a' bánatpénz, Martius 23dikára határoztatott.

Ezen árverés a' kitűzött napon reggeli 9 órakor a' Gladnai, kamarai irószóbában fog tartatni, azértis a' venni szándékozók a' nevezett helyen és napon megjelenni ne terheltessenek. Az árenda' feltételei a' fentemlitett irószobában előbb is megtekinthetők. Végre közhírül adatik, hogy a' venni kivánók vagyonbéli állapotjokról illendő felvilágositást adni tartoznak. Budán Februar 20dikán 1835. (3)

(1) **Árverési-hiradás** A' nagy méltóságú magyar királyi udvari Kamara rendelése következésében ezennel közhirré tétetik: hogy 1835dik esztendei Május 1ső napjától kezdve, három egymásután következő esztendőre Marmaros vármegyében kebelezett kobolopojánai fördő háznak haszonvételei Martius 6dikán 1835dik esztend. tartandó árverésen, a' legtöbbet igérőnek bérben kifognak adatni.

Ezen fördő háznak haszonvétele egybeköttetik úgy a' fördő háznál lévő vendégfogadóban, mint kobolopojánai vashámori manipularis helységben, és csak ugyan kobolopojánai faluban gyakorlandó szabad ital méressel.

A' kellemetes völgyben találtató gyógyerejü, 's azért számos vendégektül, és szenvedőktől meglátogattatni szokott savanyu vizforrásnak kőbül épült vendégfogadó házban találtatnak 8 vendégszobák, egy kamara, egy ebédlő terem, egy ivó és a' fogadós lakásául adott két szobák; továbbá van tágas konyhája, pinczéje és jégverme; ide tartozik még a' zöldséges kert, 6000 □ ölnyi rét; végre vagynak az udvarban 8 szarvas, valamint apró marhának is különös óljai, a' keritésen kivül pedig 40 lóra való istálló, és nagy szekérszin találtatik.

A' fördő háznál, melly savanyú vizzel mindég bőségben van ellátva, találtatik egy a' viz felmelegitésére szolgáló nagy üst, és mellette a' savanyu viz felfogására alkalmazta-

tott kád; az uri vendégek számára 6 fördő szobák, a' köz sorsuak részére a' fördőház 3 fördő 's egy lakó szobábul áll.

A' kibérleni szándékozók, a' fentirt napra, a' reggeli 9 órakor a' királyi uradalmi tisztségnek irószobájában Sziget Marmarosban tartandó árverésre 100 for. p. p. bánatpénzel felkészülve, ezennel meghivattatnak.

A' kibérlés feltételeit, úgy a' királyi Kamara számvevői hivatalánál Budán, mint a' szigeti uradalmi tisztségnél kiki megláthatja 's olvashatja. Budán Februarius 22dikén 1835. (3)

---

(1) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara' rendeléséből f. e. Martius 16dikán Nagyváradon az ottani kormányzó kamarai fiscalatus' iroszobájában tartandó árverés utján, egyenként a' következendő tek. Bihar vármegyében fekvő, 's a' nagyváradi, kir. kamarai uradalom' igazgatása alatt lévő királyi beneficiumok és más haszonvételek, úgymint: 1ször bormérés', pálinkaégetés és mészárszék' jussa Szombatság helységben. — 2szor. Ugyanezen jussok Kis-Kerpesten. — 3szor. Ugyanezek Vircsolog helységben. — 4szer. A' nagyváradi kaszárnyában, „a' kaszamátánál", czimű csapszék. — 5ször. Ugyanott „a' grádicsnál" nevü korcsma. — 6szor. Serfőzés és bormérés jussa Várad Várallyán. — 7szer. Mészárszék Várad Várallyán. — 8szor. A' laporti vizimalom Várad Várallyán. — 9szer. Egy vásári sátor a' nagy piaczon. 10szer A' laporti gabonatár. — 11szer. Egy rakhely a' kaszarnyában — három egymásután következő esztendőre, az az; 1835diki November 1sőjétől kezdve 1838diki October utolsó napjáig berekesztőleg a' legtöbbet igérőnek haszonbérbe fognak adatni. A' venni szándékozók tehát a' fentnevezett napon és helyen a' szokott árverési órákon bánatpénzel felkészülve megjelenni ne terheltessenek.

A' haszonbérlet' feltételeit naponként meg lehet tekinteni mind a' m. k. udvari Kamaránál Budán, mind Nagyváradon a' Kormányzó kamarai fiscalatus irószobájában. Budán Febr. 19dikén 1835. (3)

Trattner-Károlyinál

éppen most jelent meg, 's minden hiteles Könyvárosoknál kapható:

Értekezés a' Magyar Nyelvújításról és annak némelly nevezetesebb hibáiról.

Lovász Imre Orvos-Doctor által. Ára tsínos borítékba kötve 20 xr. p. p. (1)

---

(1) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből közhirűl adatik, hogy a' következendő, a' ménesi k. kamarai tisztartóság alá tartozó haszonvételek 's beneficiumok f. e. November 1ső napjától számitandó három egymásután következő esztendőre, f. e. Martius 23dikán Paulison a' tisztartói hivatal irószobájában tartandó nyilvános árverés utján arendába fognak adattatni, úgymint:

1ször, a' mészárszék jussa Glogováczon, Ménesen, Paulison, és Kladován továbbá Radnán és Solymoson.

2szor, a' Marosban való halászat Radnánál és Solymosnál.

3szor a' halyinai és milovai kőbánya.

4szer a' kereskedési jus Ménesen, Kovaszinczon, Radnán, Paulison, Kladován, és Solymoson.

5ször az erdőszési jus a' Mondorloki erdővidékben Hadakuriban, 's a' Csicsiri vidéken Szigyaszkán, Monostorban, Prunyén, Sofronyán.

6szor $911\frac{300}{1100}$ hold aerarialis föld, és 80 hold posta telek a' zimándi pusztán.

7szer, egy hajdani posta telek.

8szor, a' vadászati jus a' Solymosi határon.
9szer, három földesuri háztelek Glogováczon.
10szer, négy hold földesuri telek Szabadhelyen.
11szer, az erdőszet a' kladovai vidéken Szvinczkán.
12szer, a' kir. dézma Új Sz. Anna és Zaránd mezővárosokban, és Fazekas, Varsánd és Komlós helységekben.
13szor, Konop kir. fiscusi helységben a' halászat jussa, és a' Nagy Sarló nevezetü telkek.

Az árendálni szándékozók tehát, aránylagos bánatpénzzel felkészülve a' nevezett helyen és napon megjelenni ne terheltessenek. Budán Februárius 20dikán 1835. (3)

Már f. e. Aprilis 2dikán

megtörténend lottéria útján kijátszatása a' Hütteldorfi 52. és 53. szám alatti pompás házaknak és

a' szép Neudensteini uradalomnak Illyriában,

melly lotteriával arany- és ezüst nyerések és jutalom sors-húzás van öszveköttetve.

Ezen sok hasznot igérő lottériánál nyer

22,005 nyerő **550,000** forintot váltó czédulában.

A' főnyertes szerencsés esetben nyerhet **300,000** for. váltó czédulában, 's a' nyereségek következő summákból állanak:

200,000, 100,000, 20,000, 18,000, 15,000, 10,000, 6,000, 4,500, 4,000, 3,375, 2,000, 1,125, 1,000, 500, 200, 100 'stb. for.

A' szabadsorsok is nevezetes summát nyernek úgymint **237,250** forintot váltóban, 's már magokban is nagy lotteriát tesznek.

Ezek a' bizonyos pénzbeli nyereségen kivül még különösen 1002 jutalmat $8888\frac{8}{9}$, 1,600, 400, 300, 100, 20, 10, 4 és 2 darab aranyat nyerhetnek.

Egy sorsnak az ára $12\frac{1}{2}$ for. váltó czédulában.

Hueber Ferencz, Bécsben Lilienfelder Hof, 908. sz. a.

Sorsokat ezen lotteriához lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, 's a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN F. B. és társánál, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő ingyensors adatik. LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL az ottan vett B. T. N. betűkkel bélyegezett sorsai ugyanezen lotteriának olly móddal bátorságosítatnak, hogy ha azok az Aprilis 2-dikai húzáskor semmit nem nyernének, helyettök az Aprilis 27kén húzandó MEIDLINGI THERÉZIAFÖRDŐ' lottériájához, mellynél a' főnyereség 250,000 for. — egy sors ingyen fog adattatni valamint ingyen sorsok is. Más lottérián nyertes sorsok, kész pénz fizetés helyett elfogadtatnak.

---

(2) Arverési-hirdetés. A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kincstár rendeléséből f. e. Martius 9dikén 's az utánna következő napokon a' szokott délelőtti 's délutánni órákban a' fehérvári püspöki residentiában tartandó nyilvános árverés utján, e' következendő néhai fehérvári püspök Horváth János hagyományához tartozó ingó javak fognak a' többet igéröknek azonnali kész pénz fizetés mellett eladatni, úgymint: többféle koronázási arany, ezüst, 's egynehány római réz pénzek, arany gyürük, keresztek, burnót szelenczék, 's más efféle drágaságok, — kissebb és nagyobb asztali ékesitmények, továbbá ezüst készületek, úgymint:

asztali kések, villák, kanalak, kávés ibrikek 's czukor porzók, két águ 's több egyes gyertyatartók, 's más effélék; — nem külömben némelly pakfong készületek, tükrök, függönyök, rézmetszések, szőnyegek, egy diszhintó 's több kocsik, ló szerszámok 's más effélék, végre, mintegy 1300 akó fehér és veres, asztali 's csemege borok (mindazonáltal a' gazdasági bútorhoz tartozó hordókon kivül) úgymint: fehérvári, somlai, badacsonyi, ábrahámi, kisfaludi, szőlősi, rezi, szerednyei, budai, villáni és egri, többféle ürmös, mászlás, 's tokaji aszuszőlő borok. — Budán Februarius 18dikán 1835. (3)

(2) Különös jóságú igazi csehországi **komlót** olcsó áron lehet kapni **Kunewalder testvérek'** nagykereskedésében Pesten az országúton 530. szám allatt. (2)

(3) Új igen szép lóhermag

mind *luczernai* mind *styriai*, nagyobb és kissebb mennyiségben olcsó áron szerezhető Pesten **Forster Lajos Wihelm'** fűszeráros kereskedésében az **arany vasmacskánál** a' Sebestyénpiaczon. (4)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

Febr. 22-dikén	3 Láb,	8 Hüv.	0 Von.	— 23-dikán	3 Láb,	8 Hüv.	0 Von.
— 24-dikén	3 Láb,	7 Hüv.	6 Von.	— 25-dikén	3 Láb,	8 Hüv.	0 Von.
— 26-dikán	3 Láb,	7 Hüv.	0 Von.	— 27-dikén	3 Láb,	6 Hüv.	9 Von.
— 28-dikán	3 Láb,	9 Hüv.	9 Von.				

A' Gabonának piaczi ára különféle városokban; pozsonyi mérő, váltó garasokban.

	Buza			Kétszeres			Rozs			Árpa			Zab			Kukoricza			Köles		
	legjobb	középszerü	alábbvaló	legjobb	középszerü	alábbvaló	legjobb	középszerü	alábbvaló	legjobb	középszerü	alábbvaló	legjobb	középszerü	alábbvaló	legjobb	középszerü	alábbvaló	legjobb	középszerü	alábbvaló
Febr. 10kén Debreczenben.	140	130	120	—	—	—	85	80	75	—	—	—	62	60	—	80	75	70	—	—	—
— 12kén Ungváron . .	110	100	—	90	—	—	80	—	—	70	—	—	50	—	—	80	—	—	200	—	—
— 13kán Aradon. . .	120	118	116	90	87	83	84	—	—	72	—	68	66	—	—	84	—	—	—	—	—
— 13kán N. Becskereken	100	95	—	90	—	—	—	—	—	80	75	—	78	75	—	100	95	—	105	—	—
— 14kén Bajáu . . .	113	107	103	100	97	93	90	—	—	80	—	—	73	—	—	93	—	—	107	—	—
— 14kén Pécsen . . .	110	105	—	100	90	—	90	85	—	70	—	—	70	—	—	90	—	—	—	—	—
— 14kén Kassán . . .	130	112	—	105	100	—	97	92	—	84	80	—	65	40	—	95	90	—	240	210	—
— 14kén Győrben . .	140	136	—	130	128	—	128	126	—	110	—	—	92	88	—	128	125	—	145	—	—
— 14kén Fejérváron .	135	130	—	129	128	126	124	123	120	100	—	—	85	80	—	123	120	—	138	—	—
— 16kán Miskolczon .	132	126	—	110	100	—	95	90	—	86	—	80	66	—	60	85	82	80	220	—	—
— 17kén Debreczenben.	140	130	120	100	95	90	—	80	—	—	—	—	—	60	—	70	65	60	—	—	—
— 18kán Fejérváron .	132	130	129	129	127	—	122	120	—	105	100	—	84	80	—	124	123	—	—	—	—
— 19kén Mosonyban .	144	140	135	—	—	—	42	137	134	122	116	114	96	94	90	130	127	—	—	—	—
— 21kén Komáromban .	148	148	—	140	136	—	125	125	—	118	112	—	95	95	—	132	129	—	—	—	—
— 21kén Szegeden . .	110	100	—	90	85	—	80	—	—	90	85	—	90	85	—	90	85	—	120	110	—

A Gabonának Pesti piaczi ára Február' 27-dikén 1835. *Váltó Cz.ban, Pozsonyi mérő*

	tiszta fr.	kr.	középszerü fr.	kr.	alábbvaló fr.	kr.		tiszta fr.	kr.	középszerü fr.	kr.	alábbvaló fr.	kr.
Tiszta búza	7	— 20	7	—	6	— 30	Zab	4	— 8	4	— 4	4	—
Kétszeres	6	— 12	6	—		—	Kukoritza	5	— 8	5	— 4	4	— 56
Rozs	5	— 56	5	— 50	5	— 40	Köleskása		—		—		—
Arpa	5	—		—		—	Köles		—		—		—

19. Szám.

HAZAI 's KÜLFÖLDI

TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szerdán Bőjtmáshó' 4dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

A' Bécsi ujság Mart. 2diki 49dik számu rendkívüli függelékében, e' pillanatban (Martius 1dikén délelőtti 11½ órakor) érkezett hozzánk azon mélyen szomorító 's gyászos hír, hogy a' Mindenható Istennek tetszett Ő cs. k. Felségét, ELSŐ FERENCZ szeretve tisztelt és imádott Fejedelmünket e' világból az örökkévalóságba szólítani. Ő Felsége Mart. 2dikán éjfél után ¾ órakor (egyre három fertálykor) hunyt-el.

Bécs, Február 25d. Ő cs. k. Felsége tegnap dél-tájban gyújtó hideglelésbe esett. A' betegség menetele rendszeres, 's ennél fogva nem ok nélkül reménylteti Ő Felségének hamari felgyógyulását.

Bécs, Február 26d. Minekutánna ma mindjárt éjfél után Ő Felsége betegségi állapotjában a' hideglelés nagyobbodása által nehezbülés állott-elő, reggeli öt órakor Ő Felsége már jóval könnyebben volt. E' könnyebülés délig tartott. Délutáni órákon a' hideglelés ismét növekedett, nem olly mértékben mindazáltal, miként reményleni nem lehetne, hogy Ő Felsége az elébbinél nyugodalmasabban fogja éjjelét tölteni.

Ma reggeli 8 órakor Ő Felsége, tulajdon legfelsőbb kívánságára, a' halotti szentségeket felvette.

Bécs Február 27d. Febr. 26—27 éjjelén Ő Felsége sokat és nyugodtan aludt, a' mit a' hideglelés, és a' többi betegségi körülmények enyhülése okozott. E' nyugtató állapot tartott délig; ezután ismét növekedett a hideglelés, de valamivel csekélyebb mértékben, mint tegnap, és a' nélkül, hogy a' többi betegségi jelenetek sulyosodtak volna.

Bécs. Febr. 28d. Febr. 27—28d. éjelén a' nagyobbult hideglelés csak kevés álmot engedett ő Felségének. Reggel és ma egész nap enyhült a' hideglelés, és estveli 7 óráig semmi sulyosbodás nem jöve-elő, úgy hogy nyugodalmas éjet lehet reményleni.

Pozsony. A' Február 26diki elegyes országos ülésből, az urbéri második felírás és úrbéri törvényjavallat szokott módon bepecsételtetve, elkűldetett.

Ő cs. k. Felsége Február 23diki legfelsőbb határozata által Doboka vármegye főispányát, cs. k. kamarás, titkos tanácsos Kis Rhédei gróf Rhédey Ádám ő Excját az erdélyi királyi Tábla ideigleni elölülőjévé méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

A' nemzeti Casino 's állattenyésztő Társaság boldogult Keglevich László gr. szeretett tagtársa 's illetőleg elnöke kora elhunyta iránt mélt. Keglevich Gábor gróf, koronaőr, főispán, m. k. u. kam. alelnök 'sa't. Ő Excjához mint a' Keglevich gr. nemzetség idősbikéhez következőleg nyilatkoztatá sajnos részvétét e' szomoru veszteségen:

Nagymélt. Gróf, kegyelmes uram! Mélt. Gróf Keglevich László úr, Excellentiádnak e' folyó hónap 19kén közülünk halál által kiragadtatott testvére, éltében mint ember 's hazafi annyira megnyerte minden honfitársának, ki őt ismeré, szeretetét 's becsülését, hogy kora elhunytát mint hazai veszteséget e' Pesti nemzeti Casino tagjai is érzékenyen fájlalják. Ugyanazért a' Társaság választottsága nyilvánosan kivánván felejthetetlen részestársa emlékének szivbeli adóját lefizetni; gondolván továbbá, hogy a' mélt. nemzetségnek is gyászolásában, némi vígasztalásul szolgálhat látnia, milly méltatást érdemlettek a' boldogultnak erényei e' számos tagból álló egész egyesülettől: a' tisztelt Választottság e' f. h. 19kén tartott ülésében elhatározta fájlaló részvétét Nagyméltóságodnak, mint a' mélt. nemzetség legidősb tagjának az egész Társaság nevében levél által kinyilatkoztatni. Maradó jelét ohajtván továbbá a' Társaság ezen érzemények adni és bírni, elhatároztatott egyszersmind, hogy ez elhunytnak képe a' Casinóban örök emlékül függesztessék-fel. Mihez ké-

pest a' tisztelt Választottság nevében bátorkodom Excellentiádat egy uttal arra is bizodalmasan megkérni, méltóztassék a' boldogultnak híven festett képét lemásoltathatás végett rövid időre átengedni. Melly szomorú-édes kötelességemet midőn szerencsém van teljesíteni, magamat Excellentiád tapasztalt kegyeibe ajánlván, mély tisztelettel maradok a' nagymélt. grófnak, Pesten Február 19d. tartott választottsági ülésből alázatos szolgája Földváry Antal, s. k. mint ezen választottsági ülés elölülője.

Nagymélt. Gróf, Kegyelmes Uram! Mélt Gróf Keglevich László úrnak, Excellentiád kedves testvérének e' f. h. 19kén történt halála a' magyar országi Állattenyésztő Társaság tagjait is, kik benne köz bizodalommal választott szeretett Elölülőjöket tisztelék, fölötte érzékeny fájdalommal töltötte-el. Az elhunytnak közönségesen ismért egyenes lelkűsége, közjóért buzgott álhatatos tiszta hazafisága 's nevezetesen e' honi intézet javát tárgyazó tettei 's áldozatai kitörölhetetlen betükkel vannak mindnyájunk szívébe vésve. Illy érzésektől indíttatván az állattenyésztő Társaság választottsága mai napon tartott ülésében elhatározta 'e köz veszteség iránti fájdalmas részvétét Excellentiádnak, mint a' méltóságos nemzetség legidősb tagjának, levél által jelenteni-ki, 's ez által egyszersmind nyilvános bizonyságát adni, milly méltatást hagytak hátra a' Dicsőültnek polgári erényei honfitársinak kebleikben. — Melly megbízatásomban midőn keser-örömmel ezennel eljárni szerencsém van, magamat tapasztalt szíves indulatiba ajánlván mély tisztelettel maradok Excellentiádnak alázatos szolgája gr. Széchenyi István, mint ezen választ. ülés elnöke. Költ Pesten az Állattenyésztő Társaság Választottságának Február 20kán tartott üléséből 1835.

Fényesen ünnepeltetett Felséges Királyunk dicső születési napja Mohácson, hol az örömnap jövetelét, elöestvéjén mozsarak dörgései hírdeték, 's a' város szépen kivilágosítatott. Másnap ő Felségének hosszas és szerencsés életéért a' Mindenhatóhoz buzgó könyörgések bocsátattak az imádságok szent helyén. Isteni tisztelet alatt a' polgári katonaság tisztelkedő lövéseket tőn. Jelen voltak a' szent áldozat tartásán T. Baranya vármegye számos tisztei, a' kir. sóházbeli és püspöki uradalmi tisztség, városi elöljárók, tanuló ifjuság 's minden rendü lakosok nagy számmal. Délben a' város által fényes lakoma, estve tánczmulatság adatott, mellyet járásbeli főbíró T. Sey József úr meghívására az éppen keresztül utazó londoni török követ Nuri Efendi ő Excja is főbb kísérőinek társaságában meglátogatott. — Ó Budán a' zsidó nemzeti oskola nevendékei az oskolai elöljáróság rendeléséből ünnepiesen, tisztán felöltözve teljes számmal öszve-gyűltek. Az ösméretes derék tanító Neuman Salamon itt is vezére lett a' gyermekek érzésének; nyomos és szívreható beszéddel mondá-el előttök a' Felséges Habsburgi ház, kivált jó Fejedelmünk világ tisztelte és szerette érdemeit, 's míg a' gyermekek szívét a' csudálás feszíté, egy buzgó könyörgést nyujtott a' Fejedelmek Urához Jó Királyunk hosszú életéért, 's az egész dicső ház virágzásáért. — Ezután az egész oskola és az oskolai elöljáróság szép rendel a' nagy 'sinagogába ment, hol viszont az egész nép el bnzogta régi zsoltárit a' Haza Attyáért és annak életéért. A' gyermekek hálás tiszteletit, az öregek, a' vének öröme rekeszté-bé, mert az említett elöljáróság Perlgrund K. úr által a' kis Mariaczelli 265 számú öreg katonákat vendégelé-meg. — Pozsegán a' vármegye Karai és Rendei, városi tisztség, oskolai ifjuság és számtalan népsokaság jelentek-meg a' templomban 's buzgó könyörgéseket bocsátottak a' Mindenhatóhoz Felséges Királyunk életének hosszu 's bóldog megmaradásáért. Sz. Mise alatt a' városi polgárság öröm-lövéseket tőn.

Kolozsvárt Febr. 13d. A' tegnapi nap mint szeretett Felséges Fejedelmünk 67dik születési évnapja öröm innepe vala e' szabad kir. városban lévő minden rendü hív alattvalóknak. Reggeli 9 órakor a' piaczi rom. cath. templomban r. cath. püspök Kovács Miklós úr ő Excja a' királyért nagy oltári áldozatot mutatott-be a' királyok Királyának; e' közben az itt őrizeten lévő katonaság sálvékat lőtt. Minden más vallúson lévők is magok templomjaikban szeretett Fejedelmek becses életéért buzgó könyörgéseket bocsátottak a' Mindenhatóhoz. A' r. cath. templomban tartott isteni tisztelet végzetével főherczeg Ferdinand kir. Fensége a' templomból kijövén, lóháton eljárta a' kiállva volt katona sorokat, 's azokat maga előtt elléptetvén, a' katonai tiszti kartól kísértetve szállására ment, holott is a' katonai tiszti kar erdélyi commandirozó generál báró Wernhárd János ő Excja

vezetése alatt ő kir. herczegsége előtt kijelentette az ő Felsége szűletése napját idvezlő hódoló tiszteletit. Fél tizenkettőre elkezdődtek minden renden lévő polgári 's egyházi hivatalok tisztelkedési illy renddel: Előbb is r. cath. püspök Kovács Miklós ő Excja vezetése alatt az erdélyi nagyméltóságu királyi Főkormányszék, ezután kir. táblai idősb r. táblabíró berivói Boér Ferencz vezetése alatt az erd. törv. kir. Tábla, továbbá Doboka vmegye főispánya k. rhédei gróf Rhédey Ádám ő Excellentiája vezetése alatt a' vármegyék főispányai, továbbá a' városi tanács főbíró Pataki Mihály vezetése alatt, ezután a' négy bévett vallások papjai, 's a' különböző tanító nevelő intézetek u. m. a' r. catholikus papok és professorok a' püspök ő Excja, az ev. reformátusok rector professor Méhes Sámuel, az unitáriusok generális notárius Molnos Dávid vezetések alatt. — Az egész tisztelkedést bérekesztette kir. hivatalos nagy ercsei gróf Tholdalagi Sigmond vezetése alatt a' számos királyi hivatalosok 's több főrendü méltóságok fényes úri serege. Mind ezen corporatiók szónokai egy hanggal hirdeték azon buzgó köz esdeklést, hogy a' Mindenható hosszas időkre nyújtsa e' haza szeretett fejedelme 's több mint 30 milliók attya becses életét, mellyel valamint az egész Európa békessége, úgy ezen hazának boldogsága szoros kapcsolatban áll. — Mind ezen alattvalói buzgó hódolást főherczeg Ferdinand kir. Fensége kegyesen fogadta, 's ő Felségének ezen haza javára törededő atyai indulatjáról biztosította, 's ezen alattvalói buzgó hívség nyilatkozásait ő Felsége eleibe juttatni kegyesen igérte. — Délben fényes ebéd volt mind a' kir. herczeg ő Fenségénél, mind r, cath. püspök Kovács Miklós úr ő Excjánál. Estve nagy bál volt a' város redoute szálájában, holott 12 és 1 óra közt az ő Felsége kivilágított képe előtt szép karének énekeltetett az ő Felsége szűletés napja idvezlésére. Ezen öröm nap megelőzött estvéjén az egész város ki vólt világítva. A' kivilágítások között a' királyi főherczeg szállása 's a' régi tanács ház, a' többek felett töndököltek. E. H.

Brassó. Februarius 11dikén újabb szép jelét mutatá, a' nyomorult szegényeken könyörülő jó indulatjának, 's emberi szeretetének, ama közönségesen esmeretes emberbarát Czervenvodály D. István úr, a' privilegizált görög compagnia érdemes bírája, a' midón minden vallás vagy nemzetre való tekintet nélkül a' tulajdon magáéból 25 catholikus, 25 reformatus, 25 lutheranus, 25 disunitus szegényeknek nagy számu gabonát parancsolt kiosztani. 'S minthogy kitetsző érdemeiért, a' görög compagnia tökéletes bizodalmát, szeretetét, és tiszteletét megnyerte, oda vitte a' dolgot, hogy a' néhai főméltóságu herczeg Brankovány ur pium legatumaból is, minden valláson lévő huszonöt, huszonöt szegényeknek; az oláhok közül pedig, mivel ezek többen és nyomorultabb állapottal vagynak — 75nek gabonát osztatott-ki; ezeken kívül több mint 100 szegények törökbuza lisztet kaptak; így teríttete asztalt ezen nyomorult szegényeknek, hogy a' következendő nagy napot, úgymint Felséges Fejedelmünk, hazánk édes Attya szűletése napjat ők is örömmel innepelhessék-meg. — Ugyan folyó hónap 12kén Törcsváron 51 katonáknak egy egy font hust, 3 veder bort; a' Tömösön 87 katonáknak fél-fél font höst, 4 ½ veder bort; az itteni garnizonban 471 katonáknak megint fél-fél font hust, 24 veder bort, 4 köböl pityokát; a' fenyitékházba 2 ½ köböl lisztet ingyen osztatott-ki. Ezeken kívül az ő Felsége szűletése napján 46 személyekre teríttetett asztalt, az hol jelen voltak minden karból válogatott személyek, kik az ő Felsége hosszas és boldog életéért sok poharat ürítettek. Asztalán a' régi jó görög ízlésnek minden vonásait lehetett szemlélni; 's minthogy házában ebéden elegendő hely nem volt, az ebédnél el nem fért több katona tiszt uraknak más nap estve egy gazdag vacsorát adott. Szobájában az ő Felsége képe fel volt téve ebéd alatt, estve az egész város kivilágosítatván, a' fenírt úr ablakaiban két szép illuminatiok különösön minden nézőknek figyelmetességeket magokhoz ragadták, az egyiken ezen felírás lévén: „Hosszasan éljen első Ferencz, hazánk szeretett attya!!"

N. Enyed Februarius 14kén. Tegnap tartaték az itteni Casino ez évi közönséges gyűlése. Mindeneknek előtte a' pénztár vétetvén számba, úgy jött-ki, hogy 1834 Februariusa 13kától, tegnapig az az: 1835 Februariusa 13dikáig volt a' — Bévétel: Múlt esztondőről által jött maradvány 130 fr. 7 ½ krajczár, részvényesektől 1356 for. 15 kr; tánczos múlatságból 201 fr. 27 kr. biliárd, kamat, 's egyebekből 279 fr. 38 kr. öszvesen 1967 fr. 27 ½ kr. váltóban; — Kiadás: Könyvekre 's folyóírásokra 628 fr. 55 ½ kr. házbérre 420 fr. fű-

)(

tésre, 's világosításra 145 fr. 25 kr. cseléd fizetésre 240 fr. bútor, írószer, meszelés, 's holmi apróságokra 147 fr. 26 ½ kr. öszvesen 1580 fr. 47 kr. váltóban. Vagyon a' Casino pénztárában kész pénz 386 fr. 40 ½ kr. melly is, a' kiadás öszveségihez adatva, tészen 1967 fr. 55 krt váltóban, a' mennyi vala a' bévétel is. Ezen kívül törvényes forma szerént kőlt kötelezvény mellett kamatra ki vagyon adva 1000 fr. váltóban. Mind ezeket a' Casino levéltárába béhelyheztetett, és a' részvényesek, 's bévezetett vendégek általi megtekintésre mindenkor készen álló pénztárnoki számadásból 's ehez tartozó bizonyítványokból bővebben át lehet látni. — Ez alkalmatossággal történt a' casinoi tisztválasztás is és ezen casinoi esztendőre szótöbbséggel választattak kormányozókká: D. Váradi Sámuel, ki egyszersmind elnök is; Gy. Farkas Sándor, és Vajda Dániel; jegyzővé: Sipos Pál; pénztárnokká: Kovács József ügyvéd; választottsági tagokká: Gyujtó István, Szász Károly Horváth Ferencz, Jablonczai Elek, Kemény István báró, Sándor Elek, Kovásznai Lajos, Sárpataki János, és Enyedi Sándor. — Végre nemzeti fejlődésünknek leghévebb tiszteletre méltó előmozdítóját, társaságunk akkori elnöke Gy. Farkas Sóndornak még 1833ban költ levele által bátorkodván az iránt megtalálni Casinónk, hogy ennek tiszteletbeli tagjává leendő neveztetését megengedni, 's elfogadni méltóztassék, és ezen kérésünkre, az igenlő kegyes válasz, a' honért fáradozó nemes grófnak idegen országokan munkálkodása miatt csak 1834béli nagy gyűlésünk tartatása után érkezhetvén hozzánk; — ennél fogva az, mostani nagy gyűlésünkben olvasta tott-fel hivatalosan; mikor is, a' millyen mély csenddel 's figyelemmel hallgattuk, a' tárgyára, 's tartalmára nézve, egyaránt nagy becsü levél minden szavait; ezek olvastatása végzetével, éppen olly hangos éljen! éljen! harsogtatásával éldelők azon örvendeztető szerencsét, miszerént a' valaha élt igazi nagy magyarok egyikét, Széchenyi István grófot, Casinonk első tiszteletbeli tagjának, 's díszesítő fényének nevezhetők. Ugyan ezen gyűlésben, északamerikábani útazás köztiszteletü lelkes szerzője bölöni Farkas Sándor, és az Erdélyi Híradó szerkeztetője Méhes Sámuel, örvendező közfelkiáltással ezen Casino tiszteletbeli tagjaivá neveztettek-ki, 's hogy e' nagyon tisztelt hazánkfiai részünkről nagyra becsültetések e' csekély, de szíves jelének elfogadására kérettessenek, rendeltetett. Erd. H.

Kükülő vármegyében fekvő dézsfalvi Ekklézsiának követést érdemlő keresztyéni buzgósága meltó megemlítésre. Ugyan is az ottani, régisége miatt roskadozó templom félelmessége miatt már csak nem bezáratandó lévén, azt az említett Ekklésia hat hónapok alatt a' nélkül, hogy kebelén kívül bármi kevés segedelemért is máshoz folyamodott volna — felépíté, melly annyival is inkább megjegyzendő, hogy az, a' tavalyi szűk termésü esztendőben történt. Vetekedve áldozának minden rendüek e' szent czélra: a' nemesek, valamint a' tehetősebb közrend pénzzel és szekérrel, a' szegényebbek pedig kézi munkával segítének. Az építés körül mint építő gazdák tek. Pataki Károly és Derzsi János urak fáradoztak, sem adakozásokat, sem munkásságokat nem kímélvén. T. Jármi Miklós úr özvegye T. Jármi Júdit asszony fél ezeret hagya a' felállítandó orgonára, valamint a' tisztelt asszonyság két, már özvegy leányai Júdit és Anna, több adakozásokat elhalgatva, a' papszék feletti koronát szegődék-meg, 's erre senki más segedelmezését el sem fogadák. Illy buzgó iparkodás után annyira felépült a' szép ízlésü 's arány mértékü templom — csak tornyának elkezdett építése maradván a' bekövetkezett tél miatt jövő tavaszra — hogy az, múlt November 23dikán a' környékbeli minden felekezetü rendü díszes nagy gyülekezet előtt helybeli és dombói papok tiszt. Egyed János és Nagy József urak által fel is szenteltetett. Vas. ujs.

Főtiszt. Fatovics Mátyás úr, Szombathelyi éneklő kanonok Febr. 17dikén meghólt életének 91dik esztendejében.

Pest és Buda szabad kir. városok minden egyházaiban buzgó könyörgések bocsátattak e' napokban a' Mindenhatóhoz, Ő cs. k. Felsége, imádott Fejedelmünk felgyógyulásáért.

NAGYBRITANNIA.

A' journal de Paris Febr. 20d. következő telegrafi hírt közöl: London Febr. 19, és Calais Febr. 20d. délkor: A' franczia követ' a' külső ügyekbeli minister úrhoz. Az alsó ház épen most választá előülőjét. Abercromby úr 622 szavazó

közt 316 szóval előülővé kikiáltatott. Sir Ch. Manners Sutton 306 szavazatot nyert. — A' parlament Febr. 24dikén, miután minden tag leteszi esküvését, a' király által személyesen nyittatik-ki. — Eszterházy herczeg ausztriai cs. k. követ, és Sebastiani gróf franczia követ urak Londonba érkeztek. — Gróf Pozzo di Borgo Febr. 12dikén mutattatott-be a' királynak Wellington herczeg, mint külső minister által. — A' Times felhatalmazva jelenti, hogy D. Carloshoz Londonból Alava generál sem magánosan, sem hivatalból e' polgárháboru bevégzése iránt javallatokat nem küldött. — Ugyanez újságlevél tüzesen kélki az orosz kormánynak azon viselete ellen, mi szerént még Silistriában mind ez ideig őrizet-sereget tart. — Ismét a' Times „judaicus" aláírással közöl sir R. Peelhez intézett egy levelet, mellyben a' mostani első minister felől olly reménység nyilatkoztatik, hogy ő a' zsidókat, mint ángol jobbágyokat és status-polgárokat természeti jussaiknak gyakorlására segítendi.

(Sun). Hogy Anglia és ennek keletindiai birtokai között a' veres tengernél fogvást egy gőzhajózási egybeköttetés minél elébb eszközöltessék, az admiralitas lordjai parancsolatot adtak hat szép gőzhajó építése végett, mellyek a' gőz-készületek elromlásakor tüstént mint vitorla-hajók használtathassanak. E' hajók az utasokat 's más terheket Falmouthból Cadix, Gibraltar, Malta, Corfu, Zante, Cefalonia és Görögország több szigeteinél Alexandriába viendik; hol Aegyptus basájával alkudozás foly az eránt, hogy szárazon az Isthmussal és Suez kikötőjével egyenes út állíttassék. E' szerént a' keletindiába való utazás legfeljebb 12—15 hétig fog tartatni 's a' jóreménység foka körűli rosz út és az indus tengeren olly gyakran fúvó kedvetlen szelek kikerültetnek. A' keletindiai társaság ez egybeköttetés fontosságát tekintve, tulajdon költségén 4 gőzhajót építtet, mellyek Calcuttából és Madrasból Suezbe jövendenek, hogy az Alexandriából érkezetteket felvegyék. Ez új posta-közlekedésnek Martius 2dikán kellett elkezdődnie. E' nagy gondolat, hogy a' földközi és veres tenger között Sueznél fogva egybeköttetés eszközöltessék, egy volt Napoleon kedvelt ideái közűl; de szünteleni háborúi és Anglia tengeri ereje e' hírtszomjúzó czélzatát füstbedönték.

FRANCZIAORSZÁG.

A' királynál Febr. 16dikán, többek közt idősb Dupin úr és Gerard marsal udvaroltak. — A' Messager des Chambres Febr. 19dikén ministeri változást emleget. 20diki tudósítások szerént Mortier marsal, ministeri előlűlő beadta kiléphetési kérelmét. — A' következkamarában Febr, 16dikán a' dohány-monopolium felett folyt a' vitatás. — A' Messager szerént az amerikai adósság ügyében nevezett bíztosság kijelenté a' ministerinmnak, hogy míg a' szükségés oklevelek véle nem közöltetnek, munkálatiban tovább nem haladhat. — A' Constitutionnel írja, hogy Rumigny úr az űlések végeztével Schweizból elhívatik. Sebastiani gróf teljes felhatalmazást nyert a' londoni conferentiával jó egyetértésben lenni minden dolgokra nézve, mellyek Europa bátorságát és nyugalmát illetik. — Az oppositioi hírlapok állítják: hogy Lajos Filep és Anglia között csak hamar a' juliusi revolutio után titkos egyezés köttetett, melly szerént Algiert, Lajos Filep elesmerése fejében, oda hagyni kellene. A' budget vitatásakor 30 millio fog kéretni Algierra; mit a' kamara megtagadván, a' gyarmat magától megszűnik. — Dosne úr, Thiers minister ipa közelébb Lilléi fő-adószedővé nevezteteti, melly tisztség 120 ezer frank jövedelmű évenként. A' Constitutionnel erre megjegyzi: hogy ha semmi kifogás nem lehetne is Dosne úrra nézve, elég szerencsétlensége az, hogy olly közel egybeköttetésben áll Franciaország legnagyobb befolyásu ministerével. — Parisban előre több fogadások történtek Abercromby választatása mellett. Privát-levél írja Londonból, hogy Ebrington lord, hihetően a' felírás vitatásakor ezen indítványt fogja tenni: nyilatkoztassa-ki a' parlament, hogy a' mostani angol ministerium nem bírja a' nemzet bizodalmát. — Parisi levelek az Allg. Zeitungban a' Messagerrel egyezőleg ministeri változásról beszélnek, jóllehet a' jelen ministeriumot szükségességnek nevezik, melly most már ha bukik is a' kamarákban, kilépéssel nem szeret fenyegetőzni.

GÖRÖGORSZÁG.

A' Müncheni politikai ujság Sotir Athenei hírlapnak Jan. 6diki számából e' czikkelyt közli: „Egy hét óta nem egyébről, mint uj nyugtalanságokról, Messeniában Spartában kiütött lázadásról 'sa't. beszélnek. Némelly szemmeltartó csapatok az ország belsejébe indultak, 's ezek mozdulásából koholták a' rosz szándékuak ama híreket, hogy így személyes kívánataikat meglett igazság-

gá bélyegezzék; de az ország különböző részeiből érkezett tudósítások nem említik, hogy a' csendesség valahol megzavartatott volna. E' kedvező sikert azonban nem a' rendetlenség barátinak köszönhetni, kik a' népet szünetlen háborgatják 's ingerlik. Álnok ravasz czinkosok „peloponnesusi egyesületet" alkottak, hogy ennek palástja alatt ennenes czélzataikat 's kívánataikat elérhessék. Titkos követek jártak Peloponnesus kerületeiben, elhíresztelték ezen egyesületnek nagy és fénylő következményeit, dícsérték, istenesíték koryphäusaikat, 's a' lakosok lelkét felingerlék. De mi az értelmes peloponnesusiakba olly nagy bizodalmat helyheztetünk, hogy legkisebbet sem kételkedünk arról, miként ők ezen egyesület, 's e' gonosz cselszövény törekvésinek megsemmisítésére fogják egész befolyásukat fordítani. A' sziget lakosai, kik kereskedést űzvén, természetes ellenségei Görögország rendetlenségének 's zavargásának, kétség kívül bosszusan 's kedvetlenül fogják az uj egyesületet szemlélni. Más részről pedig a' hős Rumelia, melly változhatatlan hívséggel ragaszkodik a' kormányhoz, 's az ország érdekiért magát feláldozni kész, — melly ha a' thrónt veszély fenyegeté, mindenkor példátlan nemes bátorsággal sereglett öszve azt védelmezni, 's a' haza és király ellenségit legyőzni; Rumelia, mondánk, koránse fog barátságos szemeket vetni olly egyesületre, mellynek belsejéből egykor még olly láng lobbanhat-ki, melly külső széltől élesztetve, az egész hont veszélybe döntheti. A' kormány tehát, ismét mondjuk, semmitse tarthat mind ezen tervektől 's ravaszkodásoktól. Ha Messeniában szinte új nyugtalanságok ütnének is ki, félni nem lehet, mert a' nép nagyobb része hódol a' kormánynak, 's benne helyhezteti reményét. Ha nemzeti kormány viszi az igazgatást, úgy nincs mit aggódni, csakhogy szünet nélkül igyekezzék a' nép érdekeit gyarapítani, 's időhöz szabott szerkezet által elejét venni az elégedetlenségnek."

AMERIKA.

A' képviselőház Dec. 24diki ülésében Lincoln úr megjegyzé a' Nagybritannia és egyesült statusok közt fenforgó határ kérdésre nézve, hogy ha ez minél elébb be nem végződik, a' status békessége veszedelemben forog. — A' franczia adósági ügy további folytatása akkorra halasztatott, midőn Parisból e' tárgyban közlemények fognak érkezni. — A' jövő praesidens-választáskor, van Buren fogja nyerni e' magos helyet, némelly amerikai hírlapok szerént; vágytársa White úr leénd, mint a' déli statusok candidatusa. Van Buren választatását már csak azért is ócsárolják előre az újságlevelek, mivel így Newyorkra nézve mintegy örökösödési tisztség lenne a' praesidenség 's ez monarchiára vezetne. — Illinois status Vandalia városában December közepetáján gyűlés tartatott a' lengyel menekvőkre nézve; a' status 51 grófságai közül mindegyik 3 követet küldött a' gyűlésre. Ewing generál, kire volt bízva, hogy Chlopizki báróval értekezzék, azon tudósítást tevé; hogy a' Lengyelek minél elébb kívánnak, még pedig Illinois statusban részökre földet kiszakasztatni. — Schiller emlékére éjszakamerikában is segedelem-pénz gyűjtetik. — A' mostani ángol lordkanczellár, Lyndhurst lord Bostonban született, 's attyával, a' meghólt sir John-Copleyval, Bostont a' Lexingtoni ütközet előtt egy nappal hagyta-el; melly körülmény nemzetségi birtokait a' lefoglalástól (confiscatio) megőrzé.

TÖRÖKORSZÁG.

Miklós császár gőzhajó, Konstantinápolból Jan. 27dikén, 45 órai futás után, érkezett-viszsza Odessába, Jan. 24dikéig terjedő tudósításokkal, mellyek szerint a' törökkormány minden raajákat, kiknek semmi foglalatosságuk, vagy a' kik nem jól viselik magokat, ujonczoknak készül elfogatni. A' mostani újoncz állítás rende szerint minden 10 lakosra egy újoncz esik. Konstantinapolban e' télen annyi hó 's olly kemény hideg volt, millyenre a' legvénebbek sem emlékeznek, az idő ugyan már kitavaszodott, de a' rosz utak 's ramazan ünnepe miatt annyira felhágott az élelemszerek ára, hogy egy tyúkot 5 piasterrel is fizettek. A' sultan egy héttel ez előtt megszemlélte a' Balukliban' épülő görög egyházat, a' páptól minden kicsinségekről tudakozódék, megmagyaráztatá mindenik képnek jelentését, 's csudállá hogy az épités még sem ért véget; megtudván egyszersmind, hogy az egyház felszentelése a' patriarcha jelenlétében ünnepiesen fog történni, meghagyá, hogy arról értesítessék, mert ő maga is jelen akar ott lenni. Miveltségi előlépések már a' ramasan ünnepében, vagy a' török bőjtben is mutatkoznak. Míg a' vakbuzgó janicsárok kegyetlenkedtek a' népen, ramasankor nem volt taná-

csos velek találkoznï Konstantinapol szoros utczáiban; de most mindenütt szívesen fogadtatnak a' keresztyének, 's még azok is, kik hajdan legszemtelenebbek valának, barátságosan köszöntik őket, 's csendesen mennek útjokra. A' hajósereg ismét készítetik, köz hiedelem szerint Albania partjaira, Tahir basa nagy admiral vezérlése alatt. — Alexandriából e' hírek jöttek Konstantinapolba: Ibrahim basa, míg az érette küldött gőzhajó Syriába jutott volna, szárazon visszatért Cairóba. Mehemed ali már többször érkezett vele magánosan, 's úgy látszik szelídebb kormányt szándékozik Syriába vinni, hogy a' lakosokat lecsendesítse, 's szép móddal az aegyptusiakkal egyenlő állapotba helyheztesse. Ibrahim basa haladék nélkül visszatér Syriába. Mehemed Ali igen sok árpát összevásárlott Alexandriában, 's azt részint, Levanteba részint Konstantinapolba küldé, reménylvén, hogy ott most is, mint tavaly, nagy áron fognák megvenni a' fekete tenger kikötőibe, hol a' mult évi aratás rosszul ütött-ki. Az árpából bejövő pénz a' basa ügyvivőinek fizettetik az adó fedezésére, mellyel Mehemed Ali a' sultánnak tartozik. A' pestis melly Konstantinápolból vitett Alexandriába, néhány ember éltét eloltá, mindazonáltal az egészre nézve nem tőn nagy pusztítást.

Serajevo, Feb. 2d. A' nagyúrnak Bosnia új katonai szerkezete iránt kiadott rendeletét Teschkeredsi Effendi közlé a' különféle kormányzókkal, musselimekkel és kapitányokkal mult hónapban tartott gyűlésökben; hol Herzegovina Ali basa betegsége miatt meg nem jelenhetett, de a' nagy befolyású Daud basa megnyeretvén a' nagyúri a' szándék gyámolítására, a' musselimek és kapitányok is készségöket mutaták a' sultan parancsolatinak teljesítésére, melly tudósítással Chiamil bey ezredes helytartó, Jan. 24dikén postán ment-el Konstantinápol felé. Most már csak a' megerősítő ferman és Teschkeredsi Effendi visszahívatása váratik, ki ezzel küldetésének eleget tőn. Seraat kapitányai ama rendeletben ugyan meg nem egyeztek, sőt a' Mostari gyűlésre el sem mentek, Vezir basa még is jó sikert remény l. Bosniát a' Mindenható megóvta most a' pestis ostorától; vezérünk is fő orvosa tanácsából alkalmatos intézeteket teszen e' veszély eltávoztatására. A' Drina mellett Zwornikhoz közel Mahmud basa mirimiram (brigadás general) bosnyák kísérői és Milos herczeg szerb katonái öszvekaptak, 's két szerb megöletett; ez eset a' sultan elibe terjeszteték, 's az eldöntés nagy figyelemmel váratik. Bairam és ramazan ünnepeit ez idén békével ülték-meg, 's most másodszor történt Serajevóban (köszönet Daud basa vezirnek czélirányos rendeletiért) hogy amaz ünnepek vérontás nélkül multak-el.

SPANYOLORSZÁG.

Llauder generál Leridába érkeztével Febr. 3dikán egy proclamatiot bocsátott Catalonia lakosihoz, mellyben előadja, hogy a' hadministerség erejét 's tehetségit haladja; csupán a' királyné eránti engedelmességből vállalá azt el. Magához való bizodalmatlansághól kérte csak hamar kilépheteset, mit a' királyné nagy nehezen engedett-meg. Továbbá proclamatiójában e' hely is előjön: II Isabella thrónja, a' királyi statutum, és az ez által visszaállított nyilvános szabadságok, végre a' hozandó törvények minden fáradozásinknak és áldozatinknak czélja. — Martinez de la Rosa (kinek egészsége javúl) sürgetésére csakugyan Valdes generál neveztetett hadministerré Február 9kén. Valdes egy azon férfiak közűl, kik ha a' kormányra jutnak, nem ön dolgaikra, hanem a' statús ügyeire függesztik figyelmöket. Valdes Peru vicekirálya is volt 's e' magos helyet olly szegényül hagyá-el, mint fellépett arra. — Santanderbe kurir küldetett olly parancsolattal, hogy az „Isabella" hajón elfogatott 27 carlista tiszt agyon lövettessék. A' Gazette de France szerént a' Santanderi hadikormányzó tiszt e' kegyetlen parancsolatot nem teljesíté. E' szerencsétlenek közűl némelyeknek attyokfiai vannak Madridban; egyiknek az annya Christina királyné udvari dámája. — Burgosból írják: hogy Cardero Valladolidban, onnét Majorkába, alhadnagya pedig Minorcába küldetik. — Madridi levél szerént (Febr. 10dikéről) Rosa és Toreno urakon kívül, mindnyájan kilépnek a' ministerek. — A' procurador-kamara Febr. 7diki ülésében arról vólt kérdés: valyon a' királyi könyvtárt a' nemzet, vagy a' thrónus vagyonának kell-e tekinteni. A' fináncz minister kinyilatkoztatá, hogy ha az e' végett kívánt 240 ezer reált megadja a' kamara, ebből világos, hogy ez intézet a' nemzeté. A' kivánt summa megadatott. A' tudományok és művészet gyámolítására 500 ezer; a' játékszínek és drámai művészetre szintén 500 ezer reált határozott a' kamara. — Merino halála nem valósult-meg.

PORTUGALLIA.

Monarch gőzhajó, melly Leuchtenberg herczeget Lissabonba vitte, Febr. 11dikén illy tudósításokkal érkezett-vissza Falmouthba: „Mihelyt Monarch gőzhajó Jan. 25dikén megérkezett, Leuchtenberg herczeg azonnal kiszállott 's a' királynéval beszélgetést tartott; ebédelni azonban nagy társasággal visszatért a' hajóra. Hétfőn, ángol és portugali tisztektől kísértetve, ismét szárazra kelt; fénylő menetellel a' székes egyházba ment, hol a' patriarchától és papságtól fogadtatott, 's a' házasság ünnepiesen végrehajtatott, melly szertartás két óra mulva elvégződvén, a' királyi pár az egész népnek lelkesedő örömkiáltásai közt visszatért a' palotába. A' herczeg estve meglátogatá a' dal játékszínt, hol a' fuladásig öszvetódult sokaságtól nagy lelkesedéssel köszönteték. Leuchtenberg herczeg űlést nyert a' kabinetben. A' ministerium megváltozásának híre most is repked. Ministerségre ki van jelelve Don Francisco d' Almeida, most már Lavradio gróf, öccse azon Lavradio marquisnak, ki más 82 pairrel együtt aláírta D. Miguelnek a' korona feltételére 's constitutio eltörlésére czélzott felszólítását, miért ő most száműzetett 's jószágaitúl megfosztatott. Carvalho, mint hírlelik, grófságra fog emeltetni, de megtartja a' közjövedelmi ministeriumot is. Leuchtenberg herczeg St. Leger Bemposta grófot adjutansának nevezte. Sok tisztek vágynak az ő fő tiszti karába, mellyet mint tábori marsal alkotand, felvétetni; még franczia tisztek is kérték, Buonaparte József közbejárása által, felvétetésöket. — Shaw ezredesnek, sir John Milley Doyleval vólt peréről költ levele, nemcsak jobban elidegeníté a' pártfeleket, hanem ujabb versengésre is alkalmat adott. A' mint e' levél este a' Nacionalban megjelent, Bentinck Doyle kapitány, sir Johnnak unokaöccse a' vendéglőbe ment, hol Shaw ezredes több tisztekkel együtt vacsorált, 's kérdé, ha ő írta-e a' Nacionalbeli levelet, mire ő igennel felelvén, Doyle kapitány a' megholt sir J. Doyle ezredes helytartó megemlítése után, Shaw ezredes vállára tevé lovagkorbácsát, 's mondá, hogy azt úgy vegye, mintha ütlekeket kapott volna. Az ifju Bentinck Doyle kapitányt maga Shaw ezredes is igen megdícsérte, hogy familiáját védelmezi; de megjegyzé egyszersmind, hogy mivel neki a' katonai becsület tiltja ütleket elszenvedni, majd egy hozzá minél hasonlóbb rangu barátot fog keresni, ki a' kapitánynak párviadalra hívását megvigye. Először Sartorius admiral jutott eszébe; de ez távol volt, 's erre különben sem hajlott vólna, mivel a' kapitány nagybáttyával neki is volt pere; Shaw ezredes tehát St. Ubesbe küldött 's az ezred őrnagyát kérte-meg e' barátságra. Most már az őrnagy minden órában váratik, 's az ügy nyugszik, de nem a' tollharcz; mert a' Nacionalban Febr. 4dikén sir John Milley Doyletól és Doyle kapitánytól két levél két tisztnek, mint tanunak aláírása alatt bocsátatott közre, mellyek Shaw ezredes viseletét rajzolják. — Ma (Febr. 6d.) vívott-meg Shaw ezredes Bentinck kapitánnyal; sebet egyikse kapott, 's békületlen hagyákel a' csatamezőt. — D. Pedro szíve Febr. 4kén IV György gőzhajón vitetett Oportóba, hol az ő végrendelete szerint e' czélra felállított emlékben fog tartatni. A' szív a' császárné parancsolatjára készült ezüst urnába tétetett, mellyen latin felírás olvasható."

Azon ezüst edényen, mellybe a' D. Pedro szíve tétetett, következő rosz deákságú felírás olvastatik: „D. O. M. Pedro Bragantiae Duce fundatore pacis ac publicae libertatis auctore et vindice, quod Divinitatis impulsu, animi magnitudine, ad Portugalensia littora appulso, ibi cum exercitu suo, nec non maximo et vix credibili civium adjutorio, tam de Tyranno quam de omni ejus factione, uno tempore, justis armis Lusitaniam ulciscendo, et illic, ubi se suamque vitam patriae magnanimiter obtulit, cordis sui requitorium in vita adhuc eligente; Aurelia Augusta, conjux amantissima, libens merito sponsi votum solvens, quod mortale fuit illius cordis, in hac urna devotissime posuit." — Portugal tengeri ereje lészen ezután: 2 lineahajó, 4 fregát, 4 hadisalup, 6 brigg, 8 sóner, és kutter, 8 ágyuzó sajka, 8 szállító-hajó, 2 posta-hajó és 2 gőzhajó, öszvesen 50, a' matróczok és tengeri katonák ehez képest meghatározandó számával. — Londonba Febr. 11dikéig terjedő hírek érkeztek Lissabonból. Leuchtenberg herczeg mindent elkövet, hogy a' nemzetnél popularitásra tegyen szert.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

19.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Martius 4-kén 1835.

(1) **Orvosi szerek leszállitott áron.** A' nagymélt. Helytartótanács rendeléséből közhirül adatik, hogy következendő jó minéműségü orvosi szerek felényi áron mint most szerezhetők, tüsténti fizetés mellett a' fels. aerarium' hasznára szabad kézből árultatnak Budán a' ráczvárosban Rath József gyógyszeráros urnál: 1. Herba menthae crispae 13 font. 2. Rheum Moscoviticum 16 lat. 3. Aether sulphuricus 1 font 5 lat. 4. Aether aceticus 57 font 10 lat. 5. Magisterium Bismuthi 6 font. 6. Oleum dest. menthae crispae 8 font. 7. Oxydum Mangani 175 font. 8. Chlormész 1600 font. — Az aether aceticus, magisterium Bismuthi, és az oleum dest. menthae crispae részenként is vétethetnek. Az oxydum Mangani és a' Chlormész a' fabrikákban használhatók, következésképen öszvesen megszerezhetők (3)

(1) **Hirdetés.** A' nagyméltóságú magyar királyi udvari Kincstár részéről ezennel közhirré tétetik: hogy a' diákovári püspöki uradalomban néhai Szutsits Pál Mátyás püspöknek hagyományához tartozó mintegy 14800 soproni mérő gubacs a' folyó esztendei Martius 30dik napján az uradalmi Kantzelláriában Diákovárott reggeli 9 órakor tartandó nyilvános árverés utján a' legtöbbet igérőnek kedvező feltételek mellett eladatni fog.

A' venni szándékozók tehát meghivatnak a' határozott helyen és napon való megjelenésre. A' feltételeket mint a' nagymélt. magyar királyi udvari Kincstár számvevői hivatalánál, mint pedig a' püspöki praefectusi tisztségnél előre megtekinthetni. (3)

(1) **Hirdetés. A' budai és pesti posta istálló kibérlése iránt.** A' nagy méltóságu magyar kir. helytartó Tanács rendeléséből, legfelsőbb parancsolat következésében, a' budai és pesti posta istállói jus, folyó 1835dik esztendő kisasszony hava 1sö napjától kezdve, hat egymásután következő esztendőre, egy szolgálati és bérleti egyezésnek kötése mellett, e' következő feltételek alatt bérbe fog adattatni: 1. Az általvevőnek megengedtetik, hogy a' két fővárosból kimenő országutakon Vörösvár, Dunakesz, Kerepes, Soroksár, és Tétényig, minden sebes utazókat (Couriere) és más külön postán menni kivánó személyeket, valamint a' levélpostákat gyors leveleket (estaffeten) és szorgalom szekereket, a' mindenkoron szokásban lévő vitelbérnek fizetése mellett, melly csupán a' kincstárházi előmozdításokat felvévén, átaljában, a' most elenyészett 3 esztendő alatt, 3,000 pengő forintokra rugott esztendőnként, és gyors leveleket, a' posta kocsisok meghatározott ostorpénze mellett előmozdithasson. A' posta istállót tartónak hatalmában áll, hogy a' midőn külön postán utazókat, megkülönözött gyors szekereket és magános tudósitásokat tovább küld egy negyed postával többet, mintsem a' rendszerént megállapitott posta távolságért fizetni szokott bér tészen, számithasson. 2. Az illyen bérlőnek jussa vagyon királyi posta mesteri czimmel és ezzel járó javakkal 's szabadsággal élni. Azonban 3. Köteles: a.) magát a' posta rendszabásokhoz, mellyek állanak, vagy következőleg kiadatandanek és nevezőleg a' szorgalom szekéri vonatra nézve az eziránti rendtartás szerint alkalmaztatni. b.) a' maga postaistállóiban, mellyek közül egyik Budán nekie a' kormánytól ingyen általengedtetik, az alatt, hogy mást Pesten, alkalmatos helyen, önnön maga költsé-

gén, a' posta hivataloknak szomszédságában, állitson, legalább 26 lovat 3 félfedeles és 3 fedeletlen kocsikat, a' külön utazók számára, és öt közönséges szekereket tartani; — ezeket a' lószerszámokat akképen elosztani, hogy a' két fővárosban, a' nyilvánvaló és magános szolgálatokban semmi akadály ne történhessen, és a' lovaknak, valamint a' szekereknek számát szükség esetében, a' posta intézet előadása szerint, megszaporítani. c) köteles mindenkor elegendő számu, jó erkölcsü, és tökéletesen reábizható férfias postalegényeket tartani. d.) köteles maga ezen hatalmat gyakorlani, ha pedig olly kényszerítő környülállásokba jönne, hogy más személynek kellene jussát általengedni, ekkor tartozik reá engedelmet eszközleni, melly nékie meg nem tagadtatik, ha az elő állitandó személyekre nézve az erkölcs igazságos és bizodalmas állapot tekintetében, semmi kétségnek helye nem leszen. e.) köteles egy elfogadható 2000 pengő forintnyi kezességet, vagy készpénzben, vagy elégséges bátorságu ház és föld telkekben avagy Status kötelező — levelekben, állitani, mellyet szükség esetében, és akkor kivált használni lehessen, a' mikor a' szolgálat elmellőzésében kétszeri sikeretlen megintés vagy büntetés után, a' rendszabálynak utasitásánál fogva, egy gondviselőt kellene kinevezni. 4. Jóllehet ezen felvállalás hat esztendőre, az az 1841diki kisasszony hava 1sö napjáig történik, szabadságában álljon mégis a' kibérlőnek ha egy vagy következő két esztendők lefolyása után az az 1837dik esztendő kisasszony hava 1sö napján vagy 1839dik esztendő kisasszony hava ugyan 1sőjén az nem tetszene, ezt előre bocsátott félesztendei lemondás után letenni. Hasonló szabadságot tart fen magának a' Kormány egyedül azon esetben, ha a' szolgálat hátramaradására vagy henyélésére nézve kéntelenitetnék egy felvigyázót állitani 5. A' kibérlő bizonyossá tétetik egy ezer hat száz pengő forintból álló esztendei rendszabásra, mellyet fertály esztendőnként a' számadás véghez menetele után a' fő posta hivatali igazgatóság cassájánál ki vehet; mind e' mellett a' vetélkedők között az nyeréND elsőséget, a' ki egyébaránt hasonló tulajdonságok mellett, az ajánlatban határozott és szorosan kitett mennyiséggel megelégszik. A' többi feltételeket ezen egyezésre nézve kiki megláthatja Budán a' királyi fő posta hivatali igazgatóságnál. — Bécsben pedig a' császári királyi legfőbb udvari posta hivatali igazgatóságnál. Az ezen kibérlést tárgyazó kérelmek legfeljebb folyó 1835dik esztendő bőjt más hava 31dikéig, a' nagyméltóságu királyi magyar helytartó Tanács magos Elnökséginél Budán magok czimjek alatt lepecsételve és azon felirással: „Ajánlat a' budai és pesti posta istállók kibérlése iránt," jegyezve elfogadtatnak, továbbá későbbre benyujtandó kinyilatkoztatások fel nem vétetnek, hanem a' mindjárt reá következő Biztossági ajánlatok felbontása után azonnal a' legérdemesebb kineveztetik. A' posta jövedelem nagyobb bátorságositására minden ajánlónak kötelességévé tétetik 500 pengő forintból álló bánatpénzt akármelly nyilvános hivatali cassánál vagy pedig a' budai királyi posta igazgatóságnál letenni, és e' felett a' nyugtatványt tulajdon kinyilatkoztatásához ragasztani; melly bánatpénz a' meg nem nyerőnek azonnal, a' nyertesnek pedig a' birtokbéli bizonyositás megtétele 's a' kötelező levél aláirása után, melly azon pillantatban őtet lekötelezi, ki fog adattatni. A' folyamodásban határozólag ki kell nyilatkoztatni a' bérletdíjt, azután a' 2000 pengő forintról, vagy még nagyobb mennyiségről szóló kezességet azzal a' nyilvános hozzátétellel előadni, hogy ezen folyamodás azonnal kötelező erőt nyerjen, és az ajánló felszólitása után nyolcz nap mulva a' szükséges bátorságot (cautio) letegye, és a' bérlő egyezést aláirja, különben minden következő kárról 's hátramaradásról jót állani és felelni köteles. Az ajánlatban még lakó helyét is nyilatkoztassa ki világosan a' folyamodó, valamint erkölcsös életéről, jó hiréről és birtokáról szólló bizonyitvány levelet a' helység Előljáróságától 's más nagyobb törvényes hivatal által megerősitve magának kikérni és előmutatni ne terheltessék. Ha több személyek akarnának egy társaságba lépni, és ezen kibérlésnek gyakorlását magokra vállalni, ezt a' szándékot a' szerint szükséges a' folyamodásban ki tenni és azoknak neveiket a' kik e' foglalatosságnak kormányozását általvenni kivánják világosan bemondani, mert a' személyes meg-

különböztetés, mellyről feljebb a' 2dik §ban szóllottunk, csupán ezeknek adattathatik, melly szerint az emlitett erkölcsi bizonyságlevelet is csak ezeknek kell a' folyamodáshoz ragasztani. (3)

---

(2) Árverési-hiradás A' nagy méltóságú magyar királyi udvari Kamara rendelése következésében ezennel közhirré tétetik: hogy 1835dik esztendei Május 1só napjától kezdve, három egymásután következő esztendőre Marmaros vármegyében kebelezett kobolopojánai fördő háznak haszonvételei Martius 6dikán 1835dik esztend. tartandó árverésen, a' legtöbbet igérőnek bérben kifognak adatni.

Ezen fördő háznak haszonvétele egybeköttetik úgy a' fördő háznál lévő vendégfogadóban, mint kobolopojánai vashámori manipularis helységben, és csak ugyan kobolopojánai faluban gyakorlandó szabad ital méressel.

A' kellemetes völgyben találtató gyógyerejü, 's azért számos vendégektül, és szenvedőktől meglátogattatni szokott savanyu vizforrásnak kőbül épült vendégfogadó házban találtatnak 8 vendégszobák, egy kamara, egy ebédlő terem, egy ivó és a' fogadós lakásául adott két szobák; továbbá van tágas konyhája, pinczéje és jégverme; ide tartozik még a' zöldséges kert, 6000 □ ölnyi rét; végre vagynak az udvarban 8 szarvas, valamint apró marhának is különös óljai, a' keritésen kivül pedig 40 lóra való istálló, és nagy szekérszin találtatik.

A' fördő háznál, melly savanyú vizzel mindég bőségben van ellátva, találtatik egy a' viz felmelegitésére szolgáló nagy üst, és mellette a' savanyu viz felfogására alkalmaztatott kád; az uri vendégek számára 6 fördő szobák, a' köz sorsuak részére a' fördőház 3 fördő 's egy lakó szobábul áll.

A' kibérleni szándékozók, a' fentirt napra, a' reggeli 9 órakor a' királyi uradalmi tisztségnek irószobájában Sziget Marmarosban tartandó árverésre 100 for. p. p. bánatpénzel felkészülve, ezennel meghivattatnak.

A' kibérlés feltételeit, úgy a' királyi Kamara számvevői hivatalánál Budán, mint a' szigeti uradalmi tisztségnél kiki megláthatja 's olvashatja. Budán Februarius 22dikén 1835. (3)

---

(2) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara' rendeléséből f. e. Martius 16dikán Nagyváradon az ottani kormányzó kamarai fiscalatus' iroszobájában tartandó árverés utján, egyenként a' következendő tek. Bihar vármegyében fekvő, 's a' nagyváradi, kir. kamarai uradalom' igazgatása alatt lévő királyi beneficiumok és más haszonvételek, úgymint: 1ször bormérés', pálinkaégetés és mészárszék' jussa Szombatság helységben. — 2szor. Ugyanezen jussok Kis-Kerpesten. — 3szor. Ugyanezek Vircsolog helységben. — 4szer. A' nagyváradi kaszárnyában, „a' kaszamátánál", czimű csapszék. — 5ször. Ugyanott „a' grádicsnál" nevü korcsma. — 6szor. Serfőzés és bormérés jussa Várad Várallyán. — 7szer. Mészárszék Várad Várallyán. — 8szor. A' laporti vizimalom Várad Várallyán. — 9szer. Egy vásári sátor a' nagy piaczon. 10szer A' laporti gabonatár. — 11szer. Egy rakhely a' kaszárnyában — három egymásután következő esztendőre, az az: 1835diki November 1sőjétől kezdve 1838diki October utolsó napjáig berekesztőleg a' legtöbbet igérőnek haszonbérbe fognak adatni. A' venni szándékozók tehát a' fentnevezett napon és helyen a' szokott árverési órákon bánatpénzel felkészülve megjelenni ne terheltessenek.

A' haszonbérlet' feltételeit naponként meg lehet tekinteni mind a' m. k. udvari Kamaránál Budán, mind Nagyváradon a' Kormányzó kamarai fiscalatus irószobájában. Budán Febr. 19dikén 1835. (3)

---

(3) Arverési-hirdetés. A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kincstár rendeléséből f. e. Martius 9dikén 's az utánna következő napokon a' szokott délelőtti 's délutánni

órákban a' fehérvári püspöki residentiában tartandó nyilvános árverés utján, e' következendő néhai fehérvári püspök Horváth János hagyományához tartozó ingó javak fognak a' többet igéröknek azonnali kész pénz fizetés mellett eladatni, úgymint: többféle koronázási arany, ezüst, 's egynehány római réz pénzek, arany gyürük, keresztek, burnót szelenczék, 's más efféle drágaságok, — kissebb és nagyobb asztali ékesitmények, továbbá ezüst készületek, úgymint: asztali kések, villák, kanalak, kávés ibrikek 's czukor porzók, két águ 's több egyes gyertyatartók, 's más e'félék; — nem külömben némelly pakfong készületek, tükrök, függönyök, rézmetszések, szőnyegek, egy diszhintó 's több kocsik, ló szerszámok 's más effélék, végre, mintegy 1300 akó fehér és veres, asztali 's csemege borok (mindazonáltal a' gazdasági bútorhoz tartozó hordókon kivül) úgymint: fehérvári, somlai, badacsonyi, ábrahámi, kisfaludi, szőlősi, rezi, szerednyei, budai, villáni és egri, többféle ürmös, mászlás, 's tokaji aszuszőlő borok. — Budán Februarius 18dikán 1835. (3)

Semmi visszalépésnek nincsen helye

a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn- és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Therézia-fördőnek

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt

FÉL MILLIO

és 45,000 forintban váltó cz. 25,000 nyerő közt kijátszandó lotteriájánál, mellynél a' nyertesnek

250,000 váltó czéd. forint ajánltatik váltságúl 's mellynek

kihúzása, a' mint előbb meghatároztatott, 1835-ki Aprilis 27-kén múlhatatlanúl megtörténend.

Ezen, a' játszó közönségnek a' fekete sorsokra nézve, mellyek magok 315,000 forintot nyernek váltó czédulában, különös hasznot igérő lottériának hat főnyertesei vagynak, ugymint a' THEREZIA-FÖRDŐ vagy 250,000 forint váltó czéd. — továbbá kész pénzben 30,000, 20,000, 15,000, 10,000 5,000 — mindöszve 330,000 forint váltó czéd. Ezenkivül 2994 melléknyertes — 4,000, 3,000, 2,000, nyolcz nyertes 1000 forintal stb. öszvesen tesznek 80,000 for. v. cz. A' szabad sorsok 22,000 bizonyos nyereségei mennek 135,000 forintra, e' szerint 25,000 nyerő 495,000 készpénz és 5000 sorsot, melly 50,000 forintot ér, és igy mindöszve

545,000 forintot nyeréud.

A' szabadsorsoknak vannak 1,000 pénzbeli jutalmai, mellyek közt 350 elől- és 350 utólnyertes a' főnyertes kap 30,000 forintot 's a' többi nyertesek 5000, 3000, és 2000 forintot v. cz. a' mi miatt az egyes szabadsorsok, mellyek a' kizárólag számukra rendelt két húzáson kivül a' főhúzásban is minden nyereségre játszanak, hihetőleg többszörösen nyerhetnek, 's egy szabadsors 300,000 forinton felül nyerhet váltó czéd.

Egy sorsnak az ára csak 4 forint conv. pénzben.

A' ki 5 sorsot vásárol, ingyen kap egy veres szabadsorsot, mind addig, míg ezek el nem fogynak, elkeltök után pedig csak egy rendes sorsot,

Schoeller Sándor cs. k. priv. nagykereskedő, Wohlzeile 775. sz. a.

Sorsokat lehet venni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, és a' „szép Magyarnéhoz“ czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN B. FERENCZNÉL és társ.

20. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szombaton Böjtmáshó' 7dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. 's apostoli kir. Felsége V FERDINAND, most uralkodó legkegyelmesebb Fejedelmünk, a' közelebbi újság levelünkben említett szomoru történet után következő legfelsőbb rendeleteket méltóztatott kibocsátani:

Legfelsőbb rendelet Colloredo herczeg első főudvarmesterhez. Kedves Colloredo herczeg! A' Mindenható Istennek tetszett Ő Felségét a' Császárt és Királyt, az én igen tisztelt és forrón szeretett atyámat, a' földi létről elszólítani. Ő Felsége ma reggeli egy órára ¾kor húnyt-el. Legmélyebb fájdalommal érezve a' fenséges boldogúlt elvesztését, kinek bölcsessége az idő viharai közt erősen megalapítá népeinek szerencséjét, kinek igazsága minden jusnak hatalmas oltalma 's minden önkény ellen erős paizs vala, és a' kinek erényei mindenkor példa-kép gyanánt szolgálnak, engedek a' magos hívatásnak, melly szólít az ösvényen haladni-előre, mellyet ő olly bölcsen jelelt-ki 's állhatatosan követett. Fellépek öröklött thrónomra olly erős elszántsággal, hogy atyám érzelmeit híven követve, mint Ő, az Istenbe jámbor bizodalmat helyheztetve, népeim szerencséjét 's jóllétét a' törvény útján minden igyekezetim 's iparkodásim czéljává tegyem. Felszólítom udvari és status-kormányomnak minden organumait, mellyeket hivatalukban, tisztökben és méltóságukban ezennel kivétel nélkül megerősítek, hogy Nekem igyekezetimben kötelességök szerint segítséget nyujtsanak, 's esküvésöknél fogva, mellynek ünnepies megújítását elengedem nekik, rendeltetésöket a' fenálló rendszabások szerint lelkiesmeretesen és serényen teljesítsék. Az úr tüstént meg fogja tenni azt, a' mi tisztje ez alkalommal; ezen rendeletem tartalmáról haladék nélkül tudósítani fog minden udvari tisztí karokat, udvari tisztségeket, testőrségeket, rend-kanczellária'kat, és udvari hivatalokat, hogy mindenik azt, a' mi maga körében megkívántatik, véghez vigye, vagy a' mennyire szükséges lenne, Nekem javallatba hozza; különösen pedig az udvari kanczellariákat utasítani fogja, hogy boldogult atyámért a' gyász pompa és gyász könyörgések tartása, és a' közönséges gyásszal meg nem férhető minden nemü vígadozások megszüntetése iránt minden tartományokban haladék nélkül illő intézeteket tegyenek. Bécs, Mart. 2dikán 1835. FERDINAND s., k.

Legfelsőbb rendelet Metternich herczeg, házi, udvari és status kanczellárhoz. Kedves Metternich herczeg! Ide rekesztve közlöm az úrral az első főudvarmesterhez éppen most bocsátott rendeletemnek másolatát. Még egészen elfogódva lévén a' szerencsétlen esettől, melly mindnyájunkat gyászba, de különösen Engem a' legnagyobb bánatba merített, e' pillanatban nem tehetek egyebet, mint hogy az urat fenséges atyám, házam és a' status mellett szerzett érdemeinek teljes megesmeréséről, úgy kegyelmemről biztosítsam, szolgálatinak egyenlő folytatására felszólítsam, 's reá bízzam az alatta lévő minden karoknak bent és külföldön kivétel nélkül, hivataluk, tisztségök és méltóságuk megerősítését kijelenteni olly hozzátétellel, hogy Én bízván az ő lelkiesmeretökbe 's hűségökbe, mellyel kötelességöket a' fenálló rendszabások szerint folyvást teljesíteni fogják, letett esküvésök ünnepies megújítását elengedem. Egyszersmind figyelmeztetem az urat, hogy az új czímzet és czímer iránt a' szükségeseket megrendelni, vagy nekem javallatot kell tenni, mire nézve az úr az udvari Kamarának pénz és bányászat dolgában a' pénzbélyeg megváltoztatása, és minden udvari tiszti karoknak, hivataloknak, és másnak is ha kit ez illetne, a' hivatali pecsétek megváltoztatása eránt szükséges utasítást fog adni. Bécs, Mart. 2dikán 1835. FERDINAND s. k.

Legfelsőbb rendelet Kolowrat gróf status és conferentialis ministerhez. Kedves Kolowrat gróf! Ide rekesztve közlöm az úrral az első főudvarmesterhez éppen most bocsátott rendeletem másolatát. Még egészen elfogódva lévén a'

Első Felesztendő.

szerencsétlen esettől, melly mindnyájunkat gyászba, de különösen Engem legnagyobb bánatba merített, e' pillanatban nem tehetek egyebet, mint hogy az urat fenséges atyám, házam és a' status mellett szerzett érdemeinek teljes megesmeréséről, úgy az Én kegyelmemről biztosítsam, szolgálatinak egyenlő folytatására felszólítsam, 's reá bízzam status és conferentialis tanácsom minden tagjainak hivataluk megerősítését kijelenteni olly hozzátétellel, hogy Én terhes hivatásomban teljes bizodalmat helyheztetvén az ő lelkiesmeretes segítségökbe 's próbált hűségökbe, letett esküvésök ünnepies megújítását elengedem nekik. A' statustanács minden tagjait megerősítem mostani hivatalukban, 's elengedem nekik esküvésök ünnepies megújítását, bízván, hogy ők esküvel vállalt kötelességöket ezután is mint eddig híven és szorgalmasan teljesítendik. Bécs, Mart. 2dikán, 1835. FERDINAND s. k.

Legfelsőbb rendelet Hardegg gróf lovasságg-enerálja és az udvari hadi tanács előlülőjéhez. Kedves Hardegg gróf! Ide rekesztve közlöm az úrral az első fő udvarmesterhez éppen most bocsátott rendeletem másolatát, mellynek tartalma a' hadi kormányzás igazgatási organumaira nézve ő általa a' szokott úton is ki fog az úrnak jelentetni; de egyszersmind azt is akarom, hogy az úr hív hadseregemet szenvedett nagy veszteségéről haladék nélkül tudósítsa. Az egész generálságot, minden ezredeseket, stab és főtiszteket, 's hadseregem öszves legénységét, előttök lévő esküvési kötelességökre utasítom, 's reménylem hogy ennek következésében minden rendü parancsnokok hivatalukhoz képest folyvást híven teljesítendik kötelességöket, 's a' rájok bízott sereg-osztályokat a' szolgálati rendeletek szabályai szerént fogják vezérleni. Hadseregem a' szoros rend és fenyíték erényeit, a' tántoríthatatlan hűséget és dicső vitézséget minden időben és minden alkalommal megőrzötte, 's számot tartok arra, hogy e' tulajdonságokat az ő soraikban mindenkor fel fogom találni. Bécs, Martius 2dikán 1835. FERDINAND s. k.

Pozsony. Ő cs. k. Felsége V Ferdinand a' magyar országgyűléshez következő kegyes kir. leírást méltóztatott bocsátani: FERDINANDUS etc. divina favente clementia Austriae Imperator, Hungariae, Bohemiae, Galliciae et Lodomeriae etc. Rex Apostolicus, Archidux Austriae etc. Serenissime Archidux, Patrue nobis charissime, Reverendi, Honorabiles, Spectabiles ac Magnifici, Magnifici item et Egregii, nec non prudentes ac circumspecti Fideles nobis dilecti! Visum est Supremo Numini Sacratissimam Suam Majestatem, Austriae Imperatorem, et Hungariae Regem Apostolicum Franciscum Primum Genitorem nostrum gloriosae reminiscentiae desideratissimum, hodierna die circa horam primam matutinam, cum eo animi nostri dolore, qui se verbis aequari non admittit, ex mortali hac, ad aeternam vitam evocare. Tristem hunc Nobisque pro ea pietate, qua Illum serum ad Coelos redire, et populis augusto sceptro suo parentibus diutissime praeesse optabamus, sane quam moestissimum eventum Dilectioni, Fidelitatibusque Vestris hisce nunciantes, easdem una in partem Nostri hujus Luctus vocamus, nulli dubitantes Dilectionem quoque et Fidelitates Vestras memoriam optimi Principis, cujus sapientia prosperitatem populorum suorum medias inter temporum procellas firmissimo robore auxit, justitia perpetuum juris uniuscujusque praesidium et tutissimum adversus quamque arbitrii licentiam clypeum semet praestitit, cujus denique virtutes omnibus venturis Saeculis exemplaris instar praefulgebant, grata semper recordatione prosecuturas esse. Dum itaque a fatis ejusdem Regimen et Gubernacula Regni quoque Hungariae, et Partium eidem adnexarum Nos velut immediatus Ejusdem quondam Domini et Genitoris Nostri Successor, et Haeres, vigore legum Regni, signanter Articuli 1mi et 2di 1723. Benignissimique Diplomatis Nostri Regii tempore solemnis Coronationis et Inaugurationis Nostrae elargiti, reposita in Deo Fiducia auspicantes capessimus, illud ipsum, quod ab eodem immortalis memoriae Genitore Nostro Haereditate accepimus, Leges, Juraque, Privilegia, Libertates, et Immunitates fidelium perchari Regni Nostri Hungariae, et Partium eidem adnexarum Statuum et OO. juxta datas iisdem praeprovocatas Assecuratorias Nostras illibate, et intemerate conservandi, prosperitatemque publicam promovendi Studium tanto evidentiori Testimonio comprobaturi, Comitia haec pro Auctoritate Nostra Regia porro quoque iremisse continuanda Benigne decrevimus, ita Nobis firmissime persvasum habentes, non aliud dignius una esse testandae in Divum Patrem Nostrum jam Beatorum Sedibus receptum grati-

tudinis Genus, quam si legum, quarum in prosperitatem publicam rogandarum opportunitatem aperuit, Sapientia, per Nos Dilectionemque, et Fidelitates Vestras, quos Ille, perinde filiorum loco habebat, piis ejus Manibus parentatum fuerit. Quibus in reliquo Gratia, et Clementia Nostra Caesareo Regia Benigne jugiterque propensi manemus. Datum in Imperiali Urbe nostra Vienna Austriae die 2. Mensis Martii, Anno Domini 1835. FERDINANDUS m. p. Comes Adamus Reviczky m. p. Georgius Bartal m. p.

Ő cs. kir. Felsége, elhúnyt Fejedelmünk Február 12diki legfelsőbb határozata által Zemplén vármegye tisztlb. főjegyzőjét Szentiványi Vincze urat a' nm. m. kir. Helytartótanács tisztlb. titoknokává méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Pesten és Budán, I FERENCZ Felséges Királyunk, fájdalmas elhunyta miatt a' játékszínek bézárattak.

(Kir. kamarai híradás.)

A' nagymélt. m. kir. udv. Kamara Aradi sóházőr Khór Antalt, ugyanott mázsássá; helyébe sóházőrré sóhivatali kerülő Rupp Vilmost; Gácsi sóházőrré Egri fizetéstelen practikáns Szobotik Károlyt nevezte.

A' Pesti vakok Intézetéhez az adakozóknak névszerént való leírása, 1834dik esztendei Julius hónap első napjától egész December hónap utolsó napjáig:

Néhai Schierer Károly úr fő hadi-kormány kanczellária adjunctusa végrendelése által 40 fr.; melly summa mint fundationalis Capitalis kiköltsönöztetvén annak kamatjait a' próbatétel alkalmával a' legszorgalmatosabb nevendék kapja; néhai Tisztelendő Obuk Pál, Pilis Sz. Lászlói plebanus végrendelése által 2 fr.; néhai Ráth Katharina asszony végrendelése által 20 fr.; a' Pesti kávés czéh ajánlása által 30 fr.; a' Pesti magyar szabó czéh ajánlása által 8 fr.; két nevezetlen maradni kívánó jóltévők szíves ajánlása Hartleben Conrád Adolf úr által 25 fr. 36 kr.; az új választott polgároknak 1834dik esztendei Julius hónap 28dik és 29dik napján tartatott Magistratualis Reauratio alkalmával tett szíves ajánlásai a' városi szószóllói hivatal által 270 fr.: Varság Károly úr által készített képnek mutatása alkalmával több napok alatt bejött bemenet-ára, mint szíves ajánlás öszvesen 163 fr. 29 kr.; a' nemes vármegye palotájában próbatétel alkalmával tett szíves adakozások által öszvesen 65 fr. 50 kr.; Nagyméltóságu herczeg Metternich született gróf Zichy Ferraris Melania asszonyság felszóllítása által Badenben öszveszedett kegyes adakozások — egy Fortepiano megvételére — tettes alispány Földváry Gábor úr kezei által, nevezetessen gróf Csáky 10 fr.; Csáky grófné született Vécsey 15 fr.; egy nevezetlen 15 fr.; Csáky grófné született Lazanszky 10 fr.; báró Vécsey 5 fr.; Metternich herczeg asszony 20 fr.; herczeg Eszterházy 20 fr.; gróf Erdődy Sándor 10 fr.; gróf Zichy Ferraris Lajos 5 fr.; gróf Pálffy Ferencz 10 fr.; gróf Reviczky Ő Excja 20 fr.; Mérey Sándor ő Excellentiája kegyes ajánlása tettes Földváry Gábor alispány úr által 10 fr.; tettes Földváry Gábor úr tettes Pest, Pilis, és Solt t. e. vármegyék alispánya kegyes ajánlása által öt darab arany; Szabad királyi Sopron városa nemes Tanácsa kegyes ajánlása által 10 fr.; néhai Remenyik György végrendelése által 5 fr.; (vége köv.)

NAGYBRITANNIA.

Febr. 18dikán St. James palotában olly fényes udvarlás volt, millyenre több évek óta nem emlékezhetni. Minden europai követek egész pompában jelentek-meg; a' legnagyobb fényt gróf Pozzo di Borgo tünteté-ki. Eszterházy herczeg és Sebastiani gróf 17dikben érkezvén Londonba, jelenvóltak a' leveren. Sebastiani gróf mindjárt megérkeztekor hosszas látogatást tőn Wellington herczegnél a' külső ügyek hivatalában, estve pedig Tankerville góf és grófné rokonaival vacsorált. Eszterházy herczegnél csak hamar megérkezte után, látogatását tette gróf Pozzo di Borgo; majd a' herczeg, Wellington és Peel ministerekkel tartott beszélgetéseket.

Február 19dikén már reggel nagy számu sokaság lepé-el a' parlamenti ház körülti utczákat. Délután pontban két órakor foglalá-el helyét a' felső házban a' lordkanczellár; vele mint királyi biztosok a' parlament kinyitására megjelentek még Roszlyn gróf, a' Canterburyi érsek, Jersey gróf, és Wharncliffe lord. Az alsó házhoz bocsátott felszólítás következésében, annak mintegy 100 tagja, köztök Peel úr is a' felső ház előtt megjelentek 's a' lordkanczellár nehány szóval a' király megbízásából kinyitá a' parlamentet, és felszólítá az alsó házat, hogy szónokot (speaker, előlülő) válasszon, 's más nap 3 órakor királyi helybehagyás végett a' felső ház-

)(

nak bemutassa. Eltávozván az alsó ház tagjai, egy püspök imádkozott, ezután a' lordok feleskettettek.

Az alsó házban, miután a' parlament kinyitását meghallani ment követek visszatérének, lord Francis Egerton felálla, és sir Charles Manners Suttont szónoknak ajánlá. Említé, hogy Sutton úr már 18 esztendő óta köz tetszéssel folytatá az elnöki hívatalt 's még politikai ellenfelei, mint sir Francis Burdett, és O'Connell is dicsérék őt. Burrel úr, az oppositioi padról, gyámolítá ez indítványt. Denison úr pedig, az oppositio candidatusát, Abercrombyt javallá szónoknak. Fő erőségül hozá-fel, hogy a' szónok az alsó ház többségével politikai érzelmeiben egyezni köteles, kivált most, midőn olly fontos tárgyak, mint az irlandi egyház, az előbbi ministerium elbocsátása, Wellington egyedüli ministerkedése 'sa't. fognak kérdésbe jőni. Orde úr gyámolítá az indítványt, különösen az okból: mert az előlülő választását nem csak Anglia, hanem a' külföld is úgy tekinti, mint az alsó háznak itéletmondását a' közelebbi történetekre. Manners Sutton úr mentegeté magát azon szemrehányás alól, mintha ő lett volna oka az elbocsátott ministerium feloszlatásának. Mint írtuk, az ülés kimenetele lőn Abercromby úr elválasztatása.

Anglia több részeiben a' víz-szűke igen érezhető. — A' londoni orvosok köz megjegyzése szerént több évek óta nem uralkodott Londonban olly kevés betegség, mint az utóbbi 3 hónapban. — A' Times figyelmeztetésül közli, hogy London keleti végétől a' nyugotiig egy pipe bor vitetése majd annyiba kerül, mint Madeiratól Londonig; és az útas London keleti végétől, a' város közepéig holmijának viteléért többet fizet, mint a' mennyit teszen Skocziából a' Londonba való utazás és szállítási költség.

A' szónok-választás kimenetele mindenütt rendkívüli benyomást okozott. Az oppositioi újságok hírdetik győzedelmöket 's most már a' Peel ministeriumának lebukását kikerülhetlennek tartják. A' ministeri hírlapok azonban nem hagyatkfen reményökkel. A' Standard írja, hogy legutólsó szükség esetében még egyszer feloszlatik a' parlament. Mindjárt az alsó ház ülésének bevégezte után Peel úr a' királyhoz ment; más nap, Febr. 20dikán cabineti tanács gyűlt-össze. Ugyan ez nap Abercromby úr a' felső házban megjelent a' lord-bíztosok előtt, 's mint alsó házi előlülő megerősítetett. — Az alsó ház számol 658 tagot; e' számból Febr. 19dikén 626 volt jelen; 4 nem szavazott; 2 t. i. sir G. Clerk és Charles Wood a' szavak öszveszámolásával foglalatoskodtak. Wynn és Langton urak odahagyták az ülést. Nem jelentmeg az ülésben 32 tag; melly számból a' Courier és Globe 25öt reformernek állít. Megjegyezni méltó; hogy az előlülő-választáskor, a' két candidatus is szavazott, és pedig egyik a' másikra. — Az ülés kimenetele temérdek fogadási veszteségeket vont maga után. — A' Standard már Febr. 18dik estéjén 306ra számolta a' torie-pártot. Az alsó házban, vitatás folyta alatt már 12re volt számolva a' többség Abercromby mellett; 's ez meg is történik vala, ha Burdett és Cobbett is szavaznak. — A' Courier megjegyzi, hogy soha még több követ, öszvesen 626, az alsó házban meg nem jelent. 1831 Julius 6dikán, a' reformbill második felolvasásakor 621 tag volt jelen. Skoczia és Irland 158 követei közül csupán 8 nem jelentmeg.

Febr. 18dikán a' parlamenti házak körül karavan-csoportok hemzsegtek, mellyek a' parlamenti szolgák számára asztalokat, székeket, könyvtámaszokat, szekrényeket hordtak az előszobákba, hasonlóan a' lordok, követek, barátaikkal 's familiájikkal együtt csődültek az ideigleni parlamentházakat szemlélni. A' házak, miután bennök az eszközök, asztalok, gyertyatartók, padok 'sa't. elrendeltettek, igen jó tekintetet adnak. A' királyi czímer Febr. 17dikén illesztetett az előlülői szék felibe. Az alsó ház sokkal jobb, és tágasabb mint a' lordok háza, melly szűk és öszveszorult, de igen jól és egy kevéssé pompásan is van bútorozva; goth fedele, a' pairkarzat homlokai, a' piros színü bútorok, szőnyegek 'sa't. gazdagnak mutatják azt, ellenben az alsó házat tisztaság és egyszerűség tűntetik-ki; ebben minden fa-mív tölgyfából készült, vagy legalább tölgyfa színü, a' párnák a' padokon zőld bőrrel borítottak.

Trinidadból Jan. 8dikán jelentik, hogy Fayal nevü azori sziget lakosai közül 45 érkezett oda, 's egy más hajón ismét 60 váratik. Ezen új beköltözők a' négerek helyett fogadtattak földmivelési munkára, 's az ültetvényesek nyertek is velök, mert szinte annyit és jobban dolgoznak, mint

a' négerek, a' nélkül hogy magukat megerőltetnék.

A' Timesben ezt olvashatni: „Haytinak Port au Prince városából jött tudósítások szerint e' hajdan virágzó város igen szomoru állapotban találtatik. Dudva nőtte-be a' fő utczákat, 's szekerrel nem lehet rajtok járni. A' házak leomladoztak, a' felügyelő palotájának nincs fedele, 's közepén egy óriási élőfa nőtt-ki a' földből. A' lakosok szegények, rondák és lomhák, 's az egész hely kietlen pusztához hasonló."

(Temps) Az alsó házi csekély szótöbbség (10 szó) oda mutat, hogy a' reform-párt könnyen megbukhatik. A' szavazók száma (622, 658 közül) egyszersmind bizonyítja a' nagy érdeket, melly az előlülőség kérdéséhez kapcsolódék, és a' hazafi igyekezetet, melly Anglia népkamaráját lelkesíti. Azonban nem kell mellőznünk azt, hogy 60nál több reformertag adta szavát Manners Suttonra, hódolván a' tapasztaltságnak és részrehajlatlanságnak, melly e' férfi hosszu előlülőségét kitünteté. Ezen szavak, minden egyéb kérdés felett a' reformpárthoz fognak tartozni, 's a' mostani kormánnyal szemközt álló oppositiót 80 szózattal nevelik. Más részről azt sem titkolhatjuk, hogy a' tory ministerek még nem tartják magukat meggyőzetteknek. Peel úr minden módon igyekezett a' mérséklett reformpártnak biztosítványokat adni a' reform ösvényén leendő előhaladások eránt. Ő nagyon bízik e' taktikához, és igen sokat vár, mint Polignac úr, annak megfontolásától, „hogy ministeriumot nem lehet tette előtt megitélni." Innen van, hogy ő a' kamara első tettein csak könnyedén túlhaladni, 's az ülést merészen szándékozik megnyitni egy eléggé liberalis reform törvényjavallat előterjesztésével, hogy az által megnyerje a' kamara részrehajlatlan indulatu tagjait. Illy számítást, meg kell vallanunk, egy igen ügyes férfi teszen, 's a' sikere nagyon hihető is lenne, ha a' 10 szózat Manners Sutton mellett nem pedig ellene lett volna. Hogy a' whig párt nagy erővel tér-vissza a' kamarába csak pártfelességből nem pedig igazság-szeretetből szavazni, tagadhatatlan. Most már el kell várni: 1. micsoda tartalmu leend Wilmos királynak választott ministerei által készített thrónbeszéde; 2. mint fog kiütni a' kamara felelete; 3. mit tevő leszen a' kabinet e' felelet után; 4. micsoda billt fognak tagjai vagy barátai az új törvényhozás vizsgálata alá terjeszteni. Ha mind ezek a' ministerium ellen találnának kiütni, valjon el fogja-e a' parlamentet ujra oszlatni? Mi nem hisszük. Peel úr tehet ugyan próbát a' nemzet lelke ellen; de ő nem olly férfi, ki statuscsinyre vetemednék. Tudja ő, hová vezet ez. Egyébiránt az angol népnek tapasztaltsága az alkotmányi kormányzás módjában, minden illy nemü meglepést lehetetlenné teszen.

October 31dikén Griffin ángol brigantine a' Benin öblében Indagadona spanyol brigantint, mellyen 370 rabszolga volt; Nov. 3d. pedig Clemente nevü ugyan csak spanyol hajót, mellyen 415 rabszolga találtaték, elfogta; mind a' kettőt Sierra Leonaba vitte 's itt a' négereket szabadságba helyhezteté. — A' Jamaicai gyarmati gyülés December 22dikétől Január 27dikéig halasztatott-el. E' sziget 3 kerületében a' rabszolgák öszves száma 309,167.

A' felső ház Febr. 20diki ülésében a' lord biztosok, a' lordkanczellár, Canterburyi érsek, Roszlyn, Jersey és Wharncliffe lordok, helyöket a' thrón és gyapjúzsák közt délutánni 3 órakor elfoglalván, a' lordkanczellár a' fekete bot mestere által meghívá az alsó ház tagjait, kik tüstént megjelentek, 's Abercromby úr, az új előlülő, így szóla a' lord biztosokhoz: „Mylordok! Ezennel jelentem uraságtoknak, hogy a' király hív követei, az Ő Felsége parancsolatihoz képest, hozzá fogtak az előlülő választására nézve tagadhatatlan jussoknak gyakorlásához, 's az ő választásuk én rám esett, bár melly érdemetlen valék is e' kedvezésre. Minek következésében itt megjelentem, várván Ő Felségének további parancsolatit." Erre a' lordkanczellár így válaszolt: „Abercromby úr! Mi, biztosai Ő Felségének, kinek nevében munkálódunk, bizonyossá tesszük az urat, hogy Ő Felsége, hív követeinek választását örömest jóvá hagyja, 's az urat előülői hívatalában megerősíti." Abercromby úr viszonzá: „Most, Mylordok! kötelességem, Ő Felsége hív követei számára, minden eddig szerzett kétségtelen jusokat és kiváltságokat alázatos esedezésem által kikérni, nevezetesen, hogy az alsó ház tagjai szabadon tanácskozhassanak, senki közülök 's annak szolgái közül el ne fogathassék, szükség esetében Ő Felségéhez szabadon mehessenek, 's Ő Felsége a' ház minden tetteit kedvező értelemben vegye. Magam személyére nézve, Mylordok! azt

kérem alázatosan, hogy ha Ő Felsége hív követei hibába esnek, ezért engem érjen a' rágalom, nem pedig Ő Felsége hív követeit.“ E' beszédet nagy méltósággal mondá Abercromby úr. A' lordkanczellár ismét felelé: „Előülő úr! Parancsolatunk van azt is kijelenteni, hogy Ő Felsége legnagyobb készséggel erősíti-meg mind azon jusokat 's kiváltságokat, mellyeket eddig az ő királyi elődei adtak 's engedtek a' követek házának. Mi az urat illeti, ámbár tudja Ő Felsége, hogy az úrnak az ő illyes biztosítására nincs szüksége, még is jelenteti, hogy Ő Felsége minden szavakat 's tetteket legkedvezőbb értelemben fog venni.“ Az alsó ház előlülője 's tagjai eltávozta után 4 óráig az esküvések letételét folytatá a' lordok háza. Az alsó házban szinte 3 órakor jelent-meg az előlülő, 's azon asztal előtt fogott helyet, hol rendesen a' ház első titoknoka szokott ülni. Az oppositiói padok sűrün be voltak ülve, a' ministeriek ritkábban. Abercromby úr, az őt kísérő követekkel, 3 órakor tért-vissza a' terembe, 's az előlülői székbe szokott ünnepiességgel bevezettetvén, itt megindulva beszédet tartott, mellyben elválasztatásáért köszönetét fejezé-ki, 's ígéré, hogy semmitse fog elmulatni, miként magát e' bizodalomra érdemesítse, 's mindég az igazság és részrehajlatlanság sinórmértékét fogja követni. Szavai harsány tetszéssel fogadtattak. Ezután a' várhelyek, városok és grófságok követeinek nevök ábécze szerint felolvastattak az esküvéstél végett, melly 4 óráig tartott, 's ekkor az ülés Febr. 21dikére halasztatott.

A' Times nagy fájdalmát jelenti a' szónok választás nem reménylett kimenetelén, és kéri az alsó házat, ne vesse magát a' radical-whig és lerontó felekezet karjai közé; mert az előbbi ministerium nem reménylheti ismét kormányra juthatását, a' mennyiben kétszeres oppositió, t. i. 300 conservativ, és 170 radicalis vivna ellene.

A' Február 21diki Morning-Post így ír: Örömmel jelenthetjük, hogy az alsó ház szavazata elnökének választásakor, Ő Felsége kormányának menetelét, mellyet az maga elibe szabott, legkevésbé sem fogja károsítani. A' mostani ministerek azon elhatározással ültek a' kormányra, mikép olly polgári és egyházi reformokat hoznának javallatba, mellyek ítéletüknél fogvást, a' köz jólétet előmozdítani képesek. Illy rendszabásokat mindenkor olly erős bizodalommal fognak Ő Felsége ministerei javallani, hogy azok a' törvényhozó test és nemzet tetszését, 's gyámolítását megnyeréndik; ez elhatározotságot az eddigelé történttek legkevésbé sem gyengíték-meg. E' ministerium nem akarja előre feltenni, hogy egy hazaszerető kormány igyekezetét pártos gát fogná akadályoztatni; ha pedig e' történnék, győzedelmesen fogja azt felyűlmulni. A' jelen kormány mindent akar tenni, a' mit a' nemzet kíván. Egy illy kormány ellen a' pártosságnak minden mesterkedései hasztalanok, 's magát az ellen-pártot teszik gyülöletessé, mint a' melly egy jóltévő kormánynak, okos és felvilágosodott népnek ellensége. Legyen ez elég azon pillanatnyi nyugtalankodás elhárítására, mellyet a' szónok-választás kimenetele okozott. — A' Morning Herald szerént sir. Ch. Manners Sutton az alsóházban lemond helyéről, és pairré fog neveztetni. — Febr. 20dikán a' külső ügyek hivatalában kabineti tanács tartatott, mellyben a' thrónbeszéd jött szóba, 's melly most, mint a' Standard hiszi, sokkal hosszabb és fontosabb irómány lészen, mint akármelly előbbi thrónbeszéd.

Ángol hírlapok szerént D. Miguel elhagyta Romát; de csak Január 31dikéig terjednek a' hírek, mellyeknél fogva még az említett napon Genuában volt, hol nehány franczia tiszt udvarolt neki. — Berry herczegnéről, mint bizonyost írja az ausztriai Beobachter, hogy Brandeisban (Praga mellett) tartózkodik.

FRANCZIAORSZÁG.

Február 21diki hírlapok szerént Mortier marsal csakugyan búcsút vett a' ministeriumtól de Caux úr nem fogadá-el a' hadministerséget; majd Guilleminot generálnak ajánltatott az. Humann úr ministeri előlülőnek van szánva. Febr. 22diki levelek Soult marsalt hívják-vissza a' ministeriumba. — Egy parisi levél szerént Sebastiani gróf, mint londoni követ kap 300 ezer francot; tulajdon vagyonaiból béveszen évenként 250 ezer francot; ezenkívül a' titkos költségekből kap hónaponként a' királytól 12 ezer francot 's így évenként 700 ezer francot költhet-el.

A' Journal des Debats is jelenti, hogy Treviso herczeg beadta a' királynak kiléphetési kérelmét. A' király tüstént Soult marsal után küldött St. Armandba, hogy jőne Parisba a' kabinet ismétli öszvealkotása végett. 8—9 nap előtt a' marsal

Parisban nem lehet.. Ez időközben a' mostani ministerek közül mindegyik megtartja helyét. — A' Journal de Commerce azt hiszi: hogy az új ministeri változás Dupin közbehatása által történik; ki most már elhatározta, hogy abban munkás részt vegyen. De nem övé leszen a' praesidenség, nem is a' Soulté, hanem Molé grófé, ki egyszersmind a' külső ügyeket is vinni fogja.

Didot Parisi könyvárus boltjában illy című, pompás nyomtatásu írat jelent-meg: „Felírása egy Constitutionalisnak a' Constitutionalisokhoz.“ Ennek szerkeztetőjéről különféleképen vélekednek a' hírlapok; a' Messager, Fain vagy Roederer úrnak, vagy mind kettőjöknek tulajdonítja azt, némellyek pedig magát a' királyt mondják szerzőjének. A' Moniteur így szól e' tárgyról: „Most a' köz figyelmet bizonyos hírlapok egy e' napokban megjelent repülő íratra fordítják, melly névtelen ugyan, de azért szerzőjét mindenki esmeri. A' journálok hazug eredetet adván ez íratnak, a' benne foglalt nagy hibákról való felelőséget igen magosra akarnák felvinni. Mi felhatalmaztattunk minden ide czélzó gyanításoknak ellenmondani, 's bizonyosan mondhatjuk, hogy e' hirdetésben egy kormányi személy sem vett részt.“

DANIA.

St. Thomasból érkezett tudósítások szerént az ottani kormányzó van Scholten generál Daniába utazott, miután e' szigeti tiszthatóságoknak a' négerek felszabadítása eránt javallatokat terjesztett-elő. A' javallati pontok szerént a' rabszolgának először hetenként csak egy nap, a' vasárnap engedtetnék-el, mellyen bérért dolgozhatnék; ezután esztendőrül esztendőre egy egy nap engedtetnék-el a' négernek, míg végre 7 esztendő alatt egészen felszabadulna, 's munkáját tetszése szerént adná egynek vagy másnak bérbe. A' négerek által érdemlett bér ez idő alatt a' gyarmati kincstárba tétetnék, melly teljes felszabadúlások után kármentésül hajdani tulajdonosaiknak lenne fizetendő.

AMERIKA.

Jackson generál praesidenssége minél inkább közelget vége felé, mond az angol Courier, az unio figyelmét annál inkább magára vonja a' kérdés, ki legyen az ő következője. Eddig még közönségesen azt beszélték, hogy Jackson generál barátai Van Buren urat fognák a' praesidensi székre vágyásában gyámolítani; de most már, úgy látszik, e' tárgyra nézve szakadás történt a' Jackson pártban. Egy új candidatus, még pedig ollyan, kitől Van Buren félhet, lép elő Tennesseeből White bíró személyében. Ezt mind gyámolítani fogják a' déli statusok, mellyek eddig Jackson generált pártolták, 's Alabama helybeli törvényhozása 55 szóval 20 ellen mint candidatust forma szerént terjeszté őt a' nép elibe. A' képviselő házban Jackson pártjából 37 tag szít White bíróhoz. A' praesidens e' két fél vágyakodására nézve, mivel neki mind a' kettő közvetetlen barátja, neutralitasba tette magát. Jackson generál barátai, a' oppositiói hírlapok minden merész állításai ellenére is, mindenhatók az egész unióban öszvevéve.

Mexicói legújabb tudósítások szerint az indusok csapongásai Újmexico és Sonora tartományokban nagy aggodalomba ejtették a' kormányt, annyival inkább, mivel a' nyughatatlan ős lakosok a' köztük élő békés indusokat is fellázították. Az ellenséges törzsököket a' Comache faj vezérlé, melly Teras gyarmatot elhagyván a' Cordillero termékeny vidékire tért vissza. Az indusok, egyesülve több más törzsökökkel, felégették a' Santa Fé és Antonio városok közt elszórt néhány falukat, és sok lakost elhurczoltak magukkal. Az első város népsége fegyvert fogott, hogy míg a' San Luisból elküldött seregcsapatok megérkeznek, addig a' történhető megtámadást visszaverhesse.

SPANYOLORSZÁG.

Semmi kétség többé, hogy Valdes generál elfogadja a' hadministerséget, csupán az nem tudatik, nem köt-e az elfogadáshoz némelly feltételeket. — Mina Febr. 12dikén Elisondoba ment egész haderejével; Zumalacarreguy egy órányira állott onnét, de mint bayonnei levelek írják, ütközetbe ereszkedni nem akar. — A' procer-kamarában, mint már írtuk, Quesada generál tüzesen kelt-ki Llauder ellen 's a' Január 18diki történeteket ennek tulajdonítá. Llauder a' Quesada beszédét útközben az Eco del Comercio olvasá 's tüstént egy heves protestatiot küldött a' kamara előlűlőjéhez, mellyben igazolja lépéseit 's Quesada ellen elégtételt kíván. Llauder protestatioja egy titkos ülésben olvastatott-fel, 's biztossághoz utasítatott meghányogatás végett. — A' procurador-kamara Február 11dikén folytatá a' belső ministeriumi budget (költség) vitatását. Ar-

guelles úr sajnálja a' minister távollétét, minthogy ő a' budgetet megtámadni akarja. A' sajtószabadság mellett tüzesen beszélt, 's miután a' minister által megállított azon okfőt, hogy a' jelen pillanat nem kedvező a' sajtószabadság behozására, czáfolgatá, éppen szükségesnek nyilatkoztatá azt, hogy a' köz vélemény tudathassék. Az igazságminister igyekszék mutogatni, hogy most még a' feltételetlen sajtószabadság nem czélirányos. Azonban a' fenálló censura éppen nem elnyomó. Olvasni kell csak az ujságokat, milly szabadon adják elő a' belső és külső politika legfontosabb kérdéseit. Több követek szintén megismerték, hogy a' sajtó befolyását mérsékelni szükséges. A' kamara 200 ezer realt határozott censurai költségűl.

Bayonne, Febr. 17dikén. Mina generál csak kis csapattal ment Elisondóba, 's Lorenzo 5 ezernyi osztályát Lanzban hagyta; de az ő puszta megjelenése is menykő-csapás volt a' carlistákra nézve, 's Zumalacarreguy, ki elébb még harczra hívta a' christinosokat, sietve vonult-viszsza Labayenbe, Sagastibelza pedig Goyzetába hátrált. Zumalacarreguynak Ziga ellen tett próbája hasonlóan füstbe ment. Leon Iriarte megszalasztá a' hat carlista bataliont, minek azon kedvező következése lőn, hogy Ocanna szállítmánya legkisebb veszteség nélkül Elisondóba jutott. Mina general, Lorenzo és Iriarte generáloktól gyámolítatva, tüstént megtámadni készül a' Bastan völgy körül még is csoportozó carlistákat. — A' madridi kabinet nem rég kurirt küldött Santanderbe a' Reina Gobernadora gőzhajó által elfogott 27 tiszt eránt. E' tisztek a' hajdani kir. testőrségnél voltak mind, Spanyolország első familiájihoz tartoznak, 's mint beszélik, Infantado herczegnek három természetes fija találtatik köztük, u. m. Cisneros és Urbistondo ezredesek, 's Don Manuel Toledo. A' madridi kabinet parancsolati még nincsenek tudva. Némellyek állítják, hogy a' foglyok megmentettek az ángol védelem által; mások szerint pedig már Febr. 12dike óta agyon lövettek. A' külföldnek jövendőben minden esetre vigyázóbban kellene a' carlistákat gyámolítani. Madridból Febr. 12dikéig nyugtatók a' tudósítások. A' város tökéletes csendességben volt, a' börsén bizodalom uralkodott, 's az északi sereghez folyvást erősítések küldettek.

Madridi Febr. 17diki tudosítások szerint a' ministerium következő parancsolatot közlé a' külső ügyek diplomatiai tanácsnokival, 's ügyviselőivel: „Regens királyné Ő Felsége óhajtja a' külföld és alattvalói közt visszaállítani a' kereskedési kapcsolatokat, meghagyván mindazonáltal a' praetendens pártosai számára fegyverek 's hadiszerek behozása iránt kiadott tilalmat; Ő Felsége tehát a' Spanyolországgal barátságban lévő hatalmak hajóira is alkalmaztatni akarja a' Dec. 11diki parancsolatot, melly szerint az idegen révekből árúkat hozó spanyol hajók Corunna, Gijon, Santander, és Bilbao kikötőibe bebocsátatnak, ha magukat alávetik a' rendszabásoknak, mellyeket most a' status bátorsága megkíván. Jövendőben tehát minden idegen hajók bebocsátathatnak a' nevezett kikötőkbe, ha magukat a' fentebbi rendeletekhez szabják. Madrid, Febr. 11dikén 1835. Martinez de la Rosa."

Madrid, Febr. 11dikén. Az Arragoniai második könnyü ezred eloszlatik, 's a' katonák más ezredekbe adatnak. Az Arragoniai önkéntesek dicső neve, melly egy nagy katonai vétek által beszennyezteték, a' sor ezredek laistromából ki fog töröltetni. A' status jövedelmei időről időre szaporodnak, mind a' mellett is, hogy Spanyolország rendetlenségben látszik lenni. Említést érdemel, hogy a' tartományokat többnyire csak a' városi katonaság őrzi. Az újoncz-állítás is pontosan megtörtént a' kiszabott időben. A' regens királyné, tisztelete 's barátsága jeléül, az arangy gyapjas rendet küldé a' belgák királyának.

PORTUGALLIA.

(Times) Lissabon Február 7dikén. August herczeg már kimutatá, hogy ő senkinek sem engedi-meg a' status ügyekben a' királynéra befolyással lenni. Midőn nehány nappal ez előtt Ő Felsége némelly írásokat olvasott-keresztül, a' herczeg társaságában, — marquisné, ki D. Pedro halála óta nem kevés befolyással birt a' királynéra, hívatlan a' szobába lép; ez alkalmat használván Ő kir. Magossága, következő szavakat intézé hozzá: „Madame! azon kívánságomat vagyok kéntelen nyilatkoztatni, hogy ezután senki hívatlan szobánkba ne lépjen. Ne sajnálja e' parancsolatot minden palota-szolgákkal közleni."

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

20.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Martius 7-kén 1835.

Rövid Kivonat az 1835-diki Februariusi időjárást illető észrevételekből. (Budai csillagvizsgálói intézet)

Állása	a' levegő sulymérőnek par. mért. a'fagypontra húzva		a' hévmérőnek (Reaumur szerint)	
legmagosabb	27 h. 11 v. ,931	(2-dikán)	+ 9 f. ,2	(28-dikán)
közép	27 — 4 — ,731		+ 2 — ,283	
legalsóbb	26 — 11 — ,973	(6-dikán)	— 3 — ,2	(15-dikén)

Legnagyobb különbség a' légnyomásban : 11 v. 958 a' mérsékletben: 12 f. ,4.

Februarius általjában kellemetes 's mérséklett hónap vala. — Időjárása ollyan volt, hogy majd Martiusra illett volna; 's azon időjárással, melly éghajlatunk alatt, közönségesen lenni szokott, alig öszvehasonlítható. — A' levegő meleg vala 's száraz, úgy hogy eső csak egyszer (de akkor, hála Istennek, bőven 's áldást terjesztve) hó kétszer esett; úgy hogy mezőkön 's szőlőkben nagy ritkaság volt havat csak félnapig is látni. — Köd is csak négyszer vétetett nálunk észre. — A' légsúlymérő ingadozott ugyan, de ingadozásai nem voltak különös tekintetre méltók, Egyetlen egyszer 12 óra alatt 5, 9 vonatnyi ugrást tett, midőn 27h 6v0tól 27h0,v1re szállott-le. — Az ég egyszer sem találtatott egészen felhőtlennek egész napon át, de borúlt annál többször volt; mert a' hónap 28 napjaiból 8 számláltatott egészen's 12 majd tökéletesen beborúlt egü. — Ezen ború volt legkellemetlenebb tulajdonsága e' hónapnak, 's leginkább emlékeztete arra, hogy Febr. bár milly mérséklett 's kellemetes légyen is, még is csak a' télihónapok' egyike. — A' Szelek közűl az éjszaknyúgoti fúttleggyakrabban (30 szor); valódi Szélvész nem vevődött észre, valamint szélszünet sem. — Rendkivűli tünemények szinte nem kerültek, tudtomra, elő. *Albert Ferencz.*

(1) **Leány-nevelő intézet.** A' nagy mélt. m. kir. Helytartóság jóváhagytával özv. Nagy szül. báró Szobek Antonia asszonyság 's leánya Alojzia vezetése alatt, mint helyben lakozó, mind pedig naponként megjelenő kisasszonyok számára felállitott nevelő intézet következő tanulási ágakra terjeszkedik: 1) illető vallás-tanitás, káté, bibliai történet, evangelium 's erkölts tudományra. 2) Magyar olvasás, helyesirás, és nyelvtudományra. 3) Német olvasás, helyes irás és nyelvtudományra. 4) Mind két nyelven szép irásra. 5) Számolásra. 6) Földleirásra. 7) Mythologiára. 8) Természeti történet, franczia 's olasz nyelv, hangászat, rajzolás és tánczra. Továbbá minden lehető asszonyi kézmunkákra a' legegyszerűbbtől kezdve a' legszövevényesebb, finomabb 's nehezebbig, mellyek példányai az intézetben szemlélhetők. Lakások vagyon a' Rácz-utczában 'a kis Seminarium épület' második emeletében. (3)

(1) **Dámáknak.** Több helyekről vett felszólítás következésében, tiszteiettel adom köz hírűl, hogy hozzám alolirthoz hasonlíthatatlannak elismert **Lyoni rizs-por** különös finomságú érkezett 's csomója 1 for. p. pénzért árultatik. *Deiller Antal*,

Pesten, fűszeráros a' „Sárkányhoz" a' város ház megett a' rózsapiaczon. (3)

(1) Hirdetés. **Liedemann B. Ferencz** „a' szép Magyarnéhoz" ajánlja ujonnan érkezett szabott gyári áru rumburgi gyolcsait, gelatine', franczia bortisztitó szereit, anodyne necklacet, a' híres foggyöngyöt gyermekek' számára, Maurice fülolaját, velenczei notapapirosát, keztyűit 's minden nemű divat porékáit a' legillendőbb áron. (1)

(1) **Virág - eladás.** Alúl nevezett, illő tisztelettel jelenti minden virág kedvelőknek, hogy virág-tenyésztésében a' többek között feles számu, különbféle nemü 's szinü pelargoniumok, mindég virágzó 's teljes rósák talaltatnak: mellyekkel, kinekkinek választásához képest a' legillendőbb áron szolgálni gyönyörüségének tartja. Pesten, a' Király utczában, tulajdon házánál *Ns Bene Gergelyné*,
egy virág-tenyésztés tulajdon birtokossa. (3)

(1) **Vogel S. A.** bútor müves Pesten tisztelettel jelenti, hogy raktárában, közönséges, közép 's legjobb minémüségü sima és mahagonival rakott, cseresznyefa, úgyszintén fekete páczú, továbbá verhenyeges 's természetesen politirozott diófa házibútorok mindenkor nagy mennyiségben találtatnak. Különösen ajánlja ez utóbbiakat, mellyek habosak, 's fejér juhar és égerfa szeletekkel goth ízlés szerint vannak ki rakva, úgy szintén a' csinosan készült Mahagoni eszközöket fejér juhar és körösfa szeletekkel, 's Mahagonival ékesitve.

Találtatnak nála minden nemü 's nagyságú lüszterek és tükrök aranyozott és politírozott rámákkal.

Rendeléseket tehetni nála nagyobb házi bútorozásokra, 's mindenféle szobakoczkázatokra, 's a' mi készen nem volna, gyorsan el fog készítetni.

Ablak és Alcoven szőnyegek, 's ágy terítők' rajzolat, vagy pedig kész mustra szerint választhatók vagy megrendelhetők.

Reményli a' felülírt hogy bútorainak olcsó 's az idő körülményeihez szabott árával tisztelt vevői elégedését megnyerendi.

Rakhelye van Pesten a' Dorottya útcza' szegletén tulajdon 16. szám alatti házában. (9)

(1) Alolirt tisztelettel jelenti, hogy hozzá különös jóságú 's a' legjobbb bortermő esztendőkbéli asszúszőlő borok érkeztek nagy mennyiségben, mellyeket következő árokon ajánl:

Tokaji asszú 1823ról,	üvegje	1 for.	p. p.
detto detto 1827ről	detto	—	48 kr.
Ménesi detto 1823ról	detto	1	—
Ruszti detto 1283ról	detto	—	36 kr.

Deiller Antal Pesten,
füszeráros a' „Sárkányhoz" a' városház megett a' rózsapiáczon. (3)

(1) Különös jóságú igazi csehországi **komlót** olcsó áron lehet kapni **Kunewalder testvérek'** nagykereskedésében Pesten az országúton 530. szám alatt. (2)

(3) **Hirdetés.** A' nagymélt. m. k. udvari Kamara' rendeléséből f. e. Martius 16dikán Nagyváradon az ottani kormányzó kamarai fiscalatus' iroszobájában tartandó árverés utján, egyenként a' következendő tek. Bihar vármegyében fekvő, 's a' nagyváradi, kir. kamarai ura dalom' igazgatása alatt lévő királyi beneficiumok és más haszonvételek, úgymint: 1ször bormérés', pálinkaégetés és mészárszék' jussa Szombatság helységben. — 2szor. Ugyanezen jussok Kis-Kerpesten. — 3szor. Ugyanezek Vircsolog helységben. — 4szer. A' nagyváradi kaszárnyában, „a' kaszamátán", czimü csapszék. — 5ször. Ugyanott „a' grádicsnál"

nevü korcsma. — 6szor. Serfőzés és bormérés jussa Várad Várallyán. — 7szer. Mészárszék Várad Várallyán. — 8szor. A' laporti vizimalom Várad Várallyán. — 9szer. Egy vásári sátor a' nagy piaczon. 10szer A' laporti gabonatár. — 11szer. Egy rakhely a' kaszárnyában — három egymásután következő esztendőre, az az; 1835diki November 1sőjétől kezdve 1838diki October utolsó napjáig berekesztőleg a' legtöbbet igérőnek haszonbérbe fognak adatni. A' venni szándékozók tehát a' fentnevezett napon és helyen a' szokott árverési órákon bánatpénzel felkészülve megjelenni ne terheltessenek.

A' haszonbérlet' feltételeit naponként meg lehet tekinteni mind a' m. k. udvari Kamaránál Budán, mind Nagyváradon a' Kormányzó kamarai fiscalatus irószobájában. Budán Febr. 19dikén 1835. (3)

---

(3) Árverési-hiradás. A' nagy méltóságú magyar királyi udvari Kamara rendelése következésében ezennel közhirré tétetik: hogy 1835dik esztendei Május 1ső napjától kezdve, három egymásután következő esztendőre Marmaros vármegyében kebelezett kobolopojánai fördő háznak haszonvételei Martius 6dikán 1835dik esztend tartandó árverésen, a' legtöbbet igérőnek bérben kifognak adatni.

Ezen fördő háznak haszonvétele egybeköttetik úgy a' fördő háznál lévő vendégfogadóban, mint kobolopojánai vashámori manipularis helységben, és csak ugyan kobolopojánai faluban gyakorlandó szabad ital méressel.

A' kellemetes völgyben találtató gyógyerejü, 's azért számos vendégektül, és szenvedőktől meglátogattatni szokott savanyu vizforrásnak kőbül épült vendégfogadó házban találtatnak 8 vendégszobák, egy kamara, egy ebédlő terem, egy ivó és a' fogadós lakásául adott két szobák; továbbá van tágas konyhája, pinczéje és jégverme; ide tartozik még a' zöldséges kert, 6000 □ ölnyi rét; végre vagynak az udvarban 8 szarvas, valamint apró marhának is különös óljai, a' keritésen kivül pedig 40 lóra való istálló, és nagy szekérszin találtatik.

A' fördő háznál, melly savanyú vizzel mindég bőségben van ellátva, találtatik egy a' viz felmelegitésére szolgáló nagy üst, és mellette a' savanyu viz felfogására alkalmaztatott kád; az uri vendégek számára 6 fördő szobák, a' köz sorsuak részére a' fördőház 3 fördő 's egy lakó szobábul áll.

A' kibérleni szándékozók, a' fentirt napra, a' reggeli 9 órakor a' királyi uradalmi tisztségnek irószobájában Sziget Marmarosban tartandó árverésre 100 for. p. p. bánatpénzel felkészülve, ezennel meghivattatnak.

A' kibérlés feltételeit, úgy a' királyi Kamara számvevői hivatalánál Budán, mint a' szigeti uradalmi tisztségnél kiki megláthatja 's olvashatja. Budán Februarius 22dikén 1835. (3)

---

(2) Hirdetés. A' budai és pesti posta istálló kibérlése iránt.

A' nagy méltóságu magyar kir. helytartó Tanács rendeléséből, legfelsőbb parancsolat következésében, a' budai és pesti posta istállói jus, folyó 1835dik esztendő kisasszony hava 1ső napjától kezdve, hat egymásután következő esztendőre, egy szolgálati és bérleti egyezésnek kötése mellett, e' következő feltételek alatt bérbe fog adattatni: 1. Az általvevőnek megengedtetik, hogy a' két fővárosból kimenő országutakon Vörösvár, Dunakesz, Kerepes, Soroksár, és Tétényig, minden sebes utazókat (Couriere) és más külön postán menni kivánó személyeket, valamint a' levélpostákat gyors leveleket (estaffeten) és szorgalom szekereket, a' mindenkoron szokásban lévő vitelbérnek fizetése mellett, melly csupán a' kincstárházi előmozdításokat felvévén, átaljában, a' most elenyészett 3 esztendő alatt, 3,000 pengő forintokra rugott esztendőnként, és gyors leveleket, a' posta kocsisok meghatározott ostorpénze mellett előmozdithasson. A' posta istállót tar-

)(

tónak hatalmában áll, hogy a' midőn külön postán utazókat, megkülönözött gyors szekereket és magános tudósitásokat tovább küld egy negyed postával többet, mintsem a' rendszerént megállapitott posta távolságért fizetni szokott bér tészen, számithasson. 2. Az illyen bérlőnek jussa vagyon királyi posta mesteri czimmel és ezzel járó javakkal 's szabadsággal élni. Azonban 3. Köteles: a.) magát a' posta rendszabásokhoz, mellyek állanak, vagy következőleg kiadatandanek és nevezőleg a' szorgalom szekéri vonatra nézve az eziránti rendtartás szerint alkalmaztatni. b.) a' maga postaistállóiban, mellyek közül egyik Budán nekie a' kormánytól ingyen általengedtetik, az alatt, hogy mást Pesten, alkalmatos helyen, önnön maga költségén, a' posta hivataloknak szomszédságában, állitson, legalább 26 lovat 3 félfedeles és 3 fedeletlen kocsikat, a' külön utazók számára, és öt közönséges szekereket tartani; — ezeket a' lószerszámokat akképen elosztani, hogy a' két fővárosban, a' nyilvánvaló és magános szolgálatokban semmi akadály ne történhessen, és a' lovaknak, valamint a' szekereknek számát szükség esetében, a' posta intézet előadása szerint, megszaporitani. c) köteles mindenkor elegendő számu, jó erkölcsü, és tökéletesen reábizható férfias postalegényeket tartani. d.) köteles maga ezen hatalmat gyakorlani, ha pedig olly kénszerítő környülállásokba jönne, hogy más személynek kellene jussát általengedni, ekkor tartozik reá engedelmet eszközleni, melly nékie meg nem tagadtatik, ha az elő állitandó személyekre nézve az erkölcs igazságos és bizodalmas állapot tekintetében, semmi kétségnek helye nem leszen. e.) köteles egy elfogadható 2000 pengő forintnyi kezességet, vagy készpénzben, vagy elégséges bátorságu ház és föld telkekben avagy Status kötelező — levelekben, állitani, mellyet szükség esetében, és akkor kivált használni lehessen, a' mikor a' szolgálat elmellőzésében kétszeri sikeretlen megintés vagy büntetés után, a' rendszabálynak utasitásánál fogva, egy gondviselőt kellene kinevezni. 4. Jóllehet ezen felvállalás hat esztendőre, az az 1841diki kisasszony hava 1ső napjáig történik, szabadságában álljon mégis a' kibérlőnek ha egy vagy következő két esztendők lefolyása után az az 1837dik esztendő kisasszony hava 1ső napján vagy 1839dik esztendő kisasszony hava ugyan 1sőjén az nem tetszene, ezt előre bocsátott félesztendei lemondás után letenni. Hasonló szabadságot tart fen magának a' Kormány egyedül azon esetben, ha a' szolgálat hátramaradására vagy henyélésére nézve kéntelenitetnék egy felvigyázót állitani. 5. A' kibérlő bizonyossá tétetik egy ezer hat száz pengő forintból álló esztendei rendszabásra, mellyet fertály esztendőnként a' számadás véghez menetele után a' fő posta hivatali igazgatóság cassájánál ki vehet; mind e' mellett a' vetélkedők között az nyerénd elsőséget, a' ki egyébaránt hasonló tulajdonságok mellett, az ajánlatban határozott és szorosan kitett mennyiséggel megelégszik. A' többi feltételeket ezen egyezésre nézve kiki megláthatja Budán a' királyi fő posta hivatali igazgatóságnál. — Bécsben pedig a' császári királyi legfőbb udvari posta hivatali igazgatóságnál. Az ezen kibérlést tárgyazó kérelmek legfeljebb folyó 1835dik esztendő bőjt más hava 31dikéig, a' nagyméltóságu királyi magyar helytartó Tanács magos Elnökséginél Budán magok czimjek alatt lepecsételve és azon felirással: „Ajánlat a' budai és pesti posta istállók kibérlése iránt," jegyezve elfogadtatnak, továbbá későbbre benyujtandó kinyilatkoztatások fel nem vétetnek, hanem a' mindjárt reá következő Biztossági ajánlatok felbontása után azonnal a' legérdemesebb kineveztetik. A' posta jövedelem nagyobb bátorságosítására minden ajánlónak kötelességévé tétetik 500 pengő forintból álló bánatpénzt akármelly nyilvános hivatali cassánál vagy pedig a' budai királyi posta igazgatóságnál letenni, és e' felett a' nyugtatványt tulajdon kinyilatkoztatásához ragasztani; melly bánatpénz a' meg nem nyerőnek azonnal, a' nyertesnek pedig a' birtokbéli bizonyositás megtétele 's a' kötelező levél aláirása után, melly azon pillantatban őtet lekötelezi, ki fog adattatni. A' folyamodásban határozólag ki kell nyilatkoztatni a' bérletdíjt, azután a' 2000 pengő forintról, vagy még nagyobb mennyiségről szóló kezességet azzal a' nyilvános hozzátétellel előadni, hogy ezen folyamodás azonnal kötelező erőt nyerjen, és az ajánló felszólitása után nyolcz nap mulva a' szükséges bátorságot

(cautio) letegye, és a' bérlő egyezést aláirja, különben minden következő kárról 's hátramaradásról jót állani és felelni köteles. Az ajánlatban még lakó helyét is nyilatkoztassa ki világosan a' folyamodó, valamint erkölcsös életéről, jó hiréről és birtokáról szólló bizonyitvány levelet a' helység Elöljáróságától 's más nagyobb törvényes hivatal által megerősitve magának kikérni és elömutatni ne terheltessék. Ha több személyek akarnának egy társaságba lépni, és ezen kibérlésnek gyakorlását magokra vállalni, ezt a' szándékot a' szerint szükséges a' folyamodásban ki-tenni és azoknak neveiket a' kik e' foglalatosságnak kormányozását általvenni kivánják világosan bemondani, mert a' személyes megkülönböztetés, mellyről feljebb a' 2dik §ban szóllottunk, csupán ezeknek adattathatik, melly szerint az emlitett erkölcsi bizonyságlevelet is csak ezeknek kell a' folyamodáshoz ragasztani.

(3)

Már f. e. Aprilis 2dikán

megtörténend lottéria útján kijátszatása a' Hütteldorfi 52. és 53. szám alatti pompás házaknak és

a' szép Neudensteini uradalomnak Illyriában,

melly lotteriával arany- és ezüst nyerések és jutalom sors-húzás van öszveköttetve.

Ezen sok hasznot igérő lottériánál nyer

22,005 nyerő **550,000** forintot váltó czédulában.

A' főnyertes szerencsés esetben nyerhet **300,000** for. váltó czédulában, 's a' nyereségek következő summákból állanak:

200,000, 100,000, 20,000, 18,000, 15,000, 10,000, 6,000, 4,500, 4,000, 3,375, 2,000, 1,125, 1,000, 500, 200, 100 'stb. for.

A' szabadsorsok is nevezetes summát nyernek úgymint **237,250** forintot váltóban, 's már magokban is nagy lotteriát tesznek.

Ezek a' bizonyos pénzbeli nyereségen kivül még különösen 1002 jutalmat 8888$\frac{8}{9}$, 1,600, 400, 300, 100, 20, 10, 4 és 2 darab aranyat nyerhetnek.

Egy sorsnak az ára 12$\frac{1}{2}$ for. váltó czédulában.

Hueber Ferencz, Bécsben Lilienfelder Hof, 908. sz. a.

Sorsokat ezen lotteriához lehet kapni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, 's a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN F. B. és társánál, hol 5 sorsra egy bizonyosan nyerő ingyensors adatik. LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL az ottan vett B. T. N. betükkel bélyegezett sorsai ugyanezen lotteriának olly móddal bátorságosítatnak, hogy ha azok az Aprilis 2-dikai húzáskor semmit nem nyernének, helyettök az Április 27kén húzandó MEIDLINGI THERÉZIAFÖRDŐ' lottériájához, mellynél a' főnyereség 250,000 for. — egy sors ingyen fog adattatni valamint ingyen sorsok is. Más lottérián nyertes sorsok, kész pénz fizetés t helyett elfogadtatnak.

---

(3) Figyelmeztetés. **A' „Rajzolatok'"**

első számai második kiadásban is megjelentek, 's képekkel együtt még mindig megszerezhetők. E' divatujságnak mellyel minden héten, legfinomabb papiroson, negyedrétben egy divatkép, a' „Nemzeti-Képtárból" hónaponkint két sőt három kép is adatik, rendkivüli olcsó ára: helyben fél évre 4 fl., postán 5 frt. pengő. Előfizethetni a' kiadónál Dorottya-útczában 10d. sz. a. és minden Posta-hivatalnál. Pest, Februar 20d. 1835.

szerkesztője 's kiadója Munkácsy János. (3)

(2) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. Helytartótanács r. leléséből közhírré tétetik: hogy Duna-Földvár mezővárosában a' nagy mészárszékekben marha és borjúhus, a' kis mészárszékekben pedig, borjú, bárány, és sertés hus vágás, és kimérésének jussa, 1835-dik eszt. Aprilis hónap' 1só napjától kezdvén 3 egymásután következő esztendőre jövő Martius hónap' 16kán árverés útján árendába fog adatni. — Azok tehát a' kik ezen uradalmi haszonvételt a' kötendő szerződés mellett árendába venni szándékoznak, illendően felszóllíttatnak, hogy jövő Martius hónap' 16dik napján délelőtti 9 órára a' Földvári tiszttartóság irószobájában 188 f. 6 kr. pengő bánatpénzzel megjelenni igyekezzenek. Költ D. Földvárott Februarius 16-kán 1835. (3)

---

(2) Hirdetés. A' nagymélt m. k. udvari Kamara rendeléséből közhirűl adatik, hogy a' következendő, a' ménesi k. kamarai tisztartóság alá tartozó haszonvételek 's beneficiumok f. e. November 1só napjától számitandó három egymásután következő esztendőre, f. e. Martius 23dikán Paulison a' tisztartói hivatal irószobájában tartandó nyilvános árverés utján árendába fognak adattatni, úgymint:

1ször, a' mészárszék jussa Glogováczon, Ménesen, Paulison, és Kladován továbbá Radnán és Solymoson.

2szor, a' Marosban való halászat Radnánál és Solymosnál.

3szor a' halyinai és milovai kőbánya.

4szer a' kereskedési jus Ménesen, Kovaszinczon, Radnán, Paulison, Kladován, és Solymoson.

5ször az erdőszési jus a' Mondorloki erdővidékben Hadakuriban, 's a' Csiesiri vidéken Szigyaszkán, Monostorban, Prunyén, Sofronyán.

6szor 911 $\frac{300}{1100}$ hold aerarialis föld, és 80 hold posta telek a' zimándi pusztán.

7szer, egy hajdani posta telek.

8szor, a' vadászati jus a' Solymosi határon.

9szer, három földesuri háztelek Glogováczon.

10szer, négy hold földesuri telek Szabadhelyen.

11szer, az erdőszet a' kladovai vidéken Szvinczkán.

12szer, a' kir. dézma Új Sz. Anna és Zaránd mezővárosokban, és Fazekas, Varsánd és Komlós helységekben.

13szor, Konop kir. fiscusi helységben a' halászat jussa, és a' Nagy Sarló nevezetü telkek.

Az árendálni szándékozók tehát, aránylagos bánatpénzzel felkészülve a' nevezett henyen és napon megjelenni ne terheltessenek. Budán Februárius 20dikán 1835. (3)

---

(2) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből közhírűl adatik, hogy a' Zorkovits Anna' hátramaradt vagyonához tartozó 508 darabból álló 's a' hozzá értőktől 260 pengő forintra becsült érczgyűjtemény, kemény fából e' végre készült ládájával együtt, f. e. Martius 23-kán a' budai kamarai épületben a' szokott reggeli órákon tartandó nyilvános árverés útján tüsténti fizetendő kész pénzért el fog adattatni. A' venni szándékozók bépecsételt ajánlataikat irásban is bényújthatják a' nagymélt. Kamarához legfeljebb Martius 16dikáig; egyébiránt az érintett érczgyűjteményt naponként meglehet tekinteni a' kamarai számvevői hivatalnál. Budán Februarius 14-kén 1835. (3)

---

(3) Nemzeti, *CODEX DIPLOMATICUS HUNGARIAE* nevezetü munkánk' XXXdik, utolsó kötete is megjelent. Negyven példány van még egész, mellynek ára legközelebbi Medárd vásárig 55 forint, azután 60 forint lészen ezüstben. A' Szerző.

)(0)(

Olcsó lóétetés!

Heckenast Gusztáv, pesti könyvkereskedőnél

(váczi utczában 39. szám alatt) ezen új könyvecske találtatik:

Ujonnan felfedezett módja

a' Lóétetésnek

széna nélkűl és igen kevés zabbal.

vagy mikép' lehet 30 lónak tartásánál 9000 v. f. az az minden lónál 300 v. f. esztendőt által, főkép illy szűkében a' takarmánynak, mint most vagyunk, megkímélni. — Lókereskedők, posta- 's ménes-mesterek, lovas tisztek, gazdák; bérkocsisok, szekeresek, 's minden lótulajdonos számára közli egy mezei gazda. 8rét. 1835 füzve 36 kr. pengő p. (2)

---

(1) A' Trettner massához tartozó promontoriumi serház, minden hozzá tartozó épületekkel, készületekkel, 's azon jussal együtt, mellynél fogva a' földesurasággal kötött szerződés értelmében, 250 conv. ft. esztendei fizetés mellett, ezen serházban, a' ser- és pálinkafőzés 1845dik esztendei october végéig folytathatik, — a' ser Promontoriumban és Albertfalván, pálinka pedig csak a' promontoriumi serháznál mérettethetik, — ugy szinte a' serház mellett lévő mintegy 800 □ ölnyi szőllő, és Albertfalván egy zsellérház (melly utóbbiak azonban különkülön is megszerezhetők) folyó 1835dik esztendei Martius 15kén, délutánni 3 órakor, Promontoriumban, a' serháznál tartandó közönséges árverés utján eladatni fognak; nyilván kijelentvén, hogy ezen árverés utolsó lessz. (3)

---

(3) **HIRDETÉS.** 1834-dik esztendei **Luczerna lóher mag,** különös tisztaságu, igen olcsó áron találtatik **Prückler Ignácz** fűszeráros kereskedésében a' Sebestyén piaczon „a' fejér farkasnál."

Veres és fejér soproni asszúszőlőbor, melly jóságára nézve a' tokajival 's ménesivel vetélkedik, nagyobb és kissebb mennyiségben igen illendő áron szerezhető **Prückler Ignácz'** fűszeráros kereskedésében Pesten a' Sebestyén piaczon „a' fejér farkasnál." (3)

Nagy, és Főlerakóhelye a' Templomi Ekességeknek.

(3) Pesten a' Váczi utczában az Amornál 26-dik szám alatt Fries Antal 's társasága cs. kir. priv. Selyem-szövet gyárának rakhelyén készen találtatnak nagyobb mennyiségben több száz darab Templomi Ékességek fajai, u. m. Pluvialék, Dalmatikák, és Kásulák; akár egész, akár fél, vagy közönséges ékességekkel gazdagítva, ezen kivül, minden lehető Reverenda materiák, u. m. Schyamilionok, Gros de Naples, Brünelek, Scottok, 3 Drátok, 's a' t. egész és fél gazdagon virágokkal himezve Templomi materiák, igaz festékü, és közönséges Damaszt Zászlókra, finom festékü karmazsin, 's ibolya Gros de Naples és Moir, Quadrátok, Kapucziumok Kamaurák, és Övek, mellyeket a' Főtiszt. Papságnak a' legillendőbb gyári áron alázatosan ajánlják

Fries Antal és társa. (3)

(2) Hirdetés. A' nagy mélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből a' minap köz hirré tétetett, hogy a' Gladnai mészárszék és korcsma f. e. Majus 1sö napjától számitandó három egymásután következö esztendöre haszonbérbe adandó, 's az árverés határnapja, mellynél 23 forint a' bánatpénz, Martius 23dikára határoztatott.

Ezen árverés a' kitüzött napon reggeli 9 órakor a' Gladnai, kamarai irószóbában fog tartatni, azértis a' venni szándékozók a' nevezett helyen és napon megjelenni ne terheltessenek. Az árenda' feltételei a' fentemlitett irószobában előbb is megtekinthetők. Végre közhírül adatik, hogy a' venni kivánók vagyonbéli állapotjokról illendő felvilágositást adni tartoznak. Budán Februar 20dikán 1835. (3)

---

(4) Új igen szép lóhermag

mind *luczernai* mind *styriai*, nagyobb és kissebb mennyiségben olcsó áron szerezhető Pesten **Forster Lajos Wihelm'** füszeráros kereskedésében az **arany vasmacskánál** a' Sebestyénpiaczon. (4)

---

(3) Jelentés. A' Buda-Pesti német ujság több ízben káforral készitett szappant hirdetett, és azt sok tudós doctorok nagyon használják; ezen végből alólirt Berlinbűl magának meghozatá, és Rheumatismusba szenvedő ember társának nagyon ajánlja, sőt még a' szép nemnek is, mivel tapasztalta, hogy az a' bőrt finomitja, bibirtsóket meggyógyitja, és a' szeplőt egészen meg halaványitja. Találtatik Jász-Berényben *Preiszgauer Károly*, Gyógyszerésznél. (3)

---

(2) Orvosi szerek leszállitott áron. A' nagymélt. Helytartótanács rendeléséből közhirül adatik, hogy következendő jó minémüségü orvosi szerek felényi áron mint most szerezhetők, tüsténti fizetés mellett a' fels. aerarium' hasznára szabad kézből árultatnak Budán a' ráczvárosban Rath József gyógyszeráros urnál: 1. Herba menthae crispae 13 font. 2. Rheum Moscoviticum 16 lat. 3. Aether sulphuricus 1 font 5 lat. 4. Aether aceticus 57 font 10 lat. 5. Magisterium Bismuthi 6 font. 6. Oleum dest. menthae crispae 8 font. 7. Oxydum Mangani 175 font. 8. Chlormész 1600 font. — Az aether aceticus, magisterium Bismuthi, és az oleum dest. menthae crispae részenként is vétethetnek. Az oxydum Mangani és a' Chlormész a' fabrikákban használhatók, következésképen öszvesen megszerezhetők (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

Mart.	1-sőjén	4	Láb,	2	Hüv.	9	Von.	—	2-dikán	4	Láb, 6 Hüv. 0 Von.
—	3-dikán	4	Láb,	9	Hüv.	0	Von.	—	4-dikén	5	Láb, 0 Hüv. 6 Von.
—	5-dikén	5	Láb,	6	Hüv.	9	Von.	—	6-dikán	5	Láb, 8 Hüv. 6 Von.
—	7-dikén	5	Láb,	9	Hüv.	3	Von.				

A' Gabonának Pesti piaczi ára Martius 6-*kán* 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	143⅕	133⅕		Zab	83½	82	80
Kétszeres		122		Kukoritza	106½	103⅕	
Rozs	117½	116	113⅕	Köleskása			
Árpa	103⅕	100		Köles			

Pénzfolyamat:

Bécs Martius 2-dikán 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	98⅗	1834ki Status kölcs	574 11/12
„ 4 pC.	91 1/12	Kam. — pC. kötel.	
„ 1820ki kölcs.		Bank Actiáké	1269½
„ 1821ki „	137⅜	Cs. arany pC. agio	

Budán, Mart. 4-dikén kijött számok: 89. 85. 82. 13. 69.

21. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szerdán Bőjtmáshó' 11dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZAG.

Pozsony. Az elébbi számunkban közlött kegyes kir. leírás Martius 4dikén olvastatott-fel elegyes országos ülésben, mellyet Nádorispány Ő Fensége fontos beszéddel nyitott-meg, 's mellyre az országgyűlés tagjai gyász-öltözetben gyültek-fel. Az alsó táblánál újra olvastatott a' kegyes kir. leírás; majd az ülések üdvözült Felségünk temetése napjáig, Martius 7dikéig elhalasztattak. — Martius 12, 13 és 14dik napjain fognak Pozsonyban a' káptalan, egyszersmind plebánia templomában néhai ELSŐ FERENCZ ő cs. k. Apost. Felségéért, dicsőségesen uralkodott legkegyelmesebb Urunk 's Királyunkért a' halottas isteni szolgálatok tartatni, mellyekre az ország Rendei előre meghívattak. — A' gyász ugyan boldogúlt Ő Felségéért viseltetik hat hónapig illy változással: Az első három hónap alatt, az az Junius 12dikéig mély gyász; a' következő hat hétben, úgymint Junius 13dikától Julius 24dikéig fekete öltözet zománczos kardal; az utolsó hat hétben, ugymint Julius 25dikétől September 4dikéig ugyan azon fekete öltözet színes kardal.

Pesten és Budán ugyancsak elhunyt Felséges Uralkodónkért Mart. 16, 17 és 18d. fognak a' halottas isteni szolgálatok tartatni.

Ő cs. k. Felsége következő legfelsőbb kéziratokat méltóztatott kibocsátani:

József főherczeg Nádorispány Ő cs. k. Magosságához. József főherczeg, Nádorispány, kedves nagybátyám! Uralkodásom kezdetén egyik legelső foglalatosságomnak tartom mélyen megindult szívvel fejezni-ki köszönetemet, mellyre ösztönöztetem a' magos érdemek által, mellyeket a' főherczeg boldogult felejthetetlen atyám, és az én drága Magyarországom mellett majd negyven egész esztendő alatt, mióta Magyarországomban a' legfőbb méltóságot olly dícsérettel viseli, magának szerzett. Számot tartok arra, hogy a' főherczeg, az én hív Magyarjaim köz jólétére 's szerencséjére szentelt atyai szándékimat is hasonló szeretettel és vonszódással fogja elősegíteni. Bécs, Mart. 2dikán 1835 FERDINAND. s. k.

Főherczeg Ausztriai-Esteі Ferdinand Ő cs. kir. Magosságához. Ferdinand főherczeg, kedves rokonom! A' Mindenható megfoghatatlan bölcsességének tetszett Ő Felségét az én igen tisztelt, forrón szeretett atyámat, a' mi legkegyelmesebb urunkat és császárunkat, ma reggel egy órára három fertálykor, egy jobb életbe elszólítani. A' midőn Kedveltségével ezen engem mélybánatba merítő tudósítást közlöm, erős bizodalmat helyheztetek Kedveltségébe, hogy boldogúlt atyám által rábízott polgári és katonai igazgatását Galliczia és Lodomeria királyságomnak éppen olly serénységgel 's kitünő módon folytatándja, mellyek a' főherczegnek boldogult atyám teljes köszönetét mindég biztosították. Bécs, Mart. 2-dikán 1835. FERDINAND. s. k.

(Kir. kamarai híradás.)

Ő cs. k. Felsége a' Nagybányai fő felügyelési hivatalnál és kerületi bányász-törvényszéknél megüresült közbírói, főgazdasági-ügyelői, és bányatörvényszéki referensi tisztségre, az alsó magyarországi főkamara grófsági hivatalnál eddigi concipista Lovich János Károlyt méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Kolozsvártt. M. gy. monostori báró Kemény Ferencz és zejkfalvi Zeyk Dániel erd. kormányszéki tanácsosok, hallerkői gróf Haller István, b. Szolnok, schömburgi gróf Degenfeld Otto k. Szolnok, losonczi báró Bánfi Ádám Kolos, ábrahámfalvi Ugron István Torda vármegyék fő ispányai, felső szálláspataki Mara József Aranyosszék főkirálybírája, losonczi báró Bánffi László úr Kraszna vgye főispányi helytartója, hivataljokból való elbocsáttatások iránti kéréseket Februarius 6dik és 7dik napjain béadván, ő cs. k. Felsége méltóztatott ugyan azon hónap 18kán kolt udvari rendelésnél fogva azon tisztelt urakat hivataljoktól elbocsátani. E. H.

Első Félesztendő.

(A' Pesti vakok intézetéhez küldött adakozások folyt. a' 20d. számhoz.)

Tettes Szeletzky Apollonia asszonyság kegyes ajánlása által 50 fr.; Fótisztelendő Lipták György úr Gácsi plebanus, kegyes ajánlása által 5 fr.; az Intézetben lévő perselyben külömbféle szíves adakozások által 4 fr. 12 kr.; Fleischl Dávid ajánlása által 30 fr.; néhai Spindler Francisca végrendelése által 40 fr.; Markóczy Márk végrendelése által 4 fr.; Viszmüller Mihály, és Eleonora végrendelése által 2 fr.; néhai özvegy Klementz Magdolna végrendelése által 24 kr.; néhai Móder Therézia végrendelése által 4 fr.; néhai Kreiner Franciska végrendelése által 4 fr.; tettes Forgó György úr tettes nemes Pest vármegye főorvosa kegyes ajánlása által, mint a' magyar nyelvet tanító urak számára egy esztendei fizetés-javítás 48 fr.; néhai Venczel János végrendelése által 1 fr.; tettes ns Kőrös vármegye a' maga megyéjében öszveszedett segedelme 8 fr. 52 kr.; néhai Podzenitzky Mihály végrendelése által 10 fr.; néhai Orlandiny Erzsébeth asszonyság végrendelese által 4 fr.; szabad királyi Kassa városa kegyes segedelme 12 fr. 34 kr.; néhai Müller Erzsébeth végrendelése által 40 fr.; a' Tiszán inneni helvetiai vallást követő Superintendentia kegyes ajánlása által 50 fr. 56 kr.; a' Dunán-túli ágostai vallást követő Superintendentia kegyes ajánlása által 44 fr. 21 ¾ kr.; szabad királyi Győr városa kegyes ajánlása által 100 fr.; szabad királyi Szabadka városa kegyes ajánlása által 37 fr. 20 kr.; tettes Külkey Henrik táblabíró úr kegyes ajánlása által 40 fr.; szabad királyi Nagy-Szombath városa kegyes ajánlása által 12 fr; 24 kr; Brezno-Bánya városa kegyes ajánlása által 28 fr. 1 kr.; NB. ezen 3 utolsó summa tek. Földváry Gábor alispány úr kezei által. Néhai özvegy Flekkenstein Rosalia végrendelése által. 2 fr.; tettes ns Pozsony vármegye Nagyszombathi járásában tett kegyes adakozások, nevezetesen: özvegy gróf Erdődy Erzsébeth ő Excája 200 fr; tisztelendő Hort József plebanus úr 1 fr.; nemes Odler Ferencz úr 20 kr.; nemes Odler Pál úr 20 kr; nemes Jacskovics István úr öregebb 8 kr; tisztelendő Hoffmann Ferdinand plebanus úr 1 fr.; tisztelendő Knapp Antal Plebanus úr 1 fr. 12 kr.; nemes Nagyszombathi káptalan részéről 6 fr.; tisztelendő plebanus, és alesperest Stvertetzky Ignácz úr 1 fr.; tisztelendő Szalava János plebanus úr 1 fr.: tisztelendő Ribonits István plebanus úr 20 kr.; tisztelendő Linek Jósef plebanus úr 1 fr.; tisztelendő Akay Vendel plebanus úr 1 fr; tisztelendő Schmidt Pál káplán úr 20 kr.; a' Szuhai község 20 kr.: néhai Németh János Veszprém vármegyei Kis-Kovátsi lakos, és molnár mester végrendelése által — tettes alispány Földváry Gábor úr által 400 fr.; herczeg Eszterházy Pál kegyes ajánlása által — semel pro semper — tettes alispány Földváry Gábor úr kezeiből 100 fr.; Méltós. báró Szina György úr kegyes ajánlása 50 fr.; mind pengőben. Költ Pesten December hónap 31dik napján 1834. Megolvasta és kiadta Pajor Titus, az intézet Jegyzője.

AUSTRIA.

Bécs Mart. 6. Ő Felségének, boldogult I. FERENCZ császár és királynak hólttteste kedden, Mart. 3dikán délelőtt az udvari orvosok jelenlétében felnyittatott 's bebalzsamoztatott, esteli 10 órakor pedig, elébb megszenteltetvén, az udvari vár egyházába ünnepiesen általvitetett. Előre ment két udvari furír, utánnok vitetett a' papi kereszt, ezt követék a' papok fen hangon imádkozva, 's az udvari vár papjának vicariusa segédeivel. Két cs. k. palotai szolga vitte a' beleket egy üstben, egy cs. k. palotai szolga pedig a' szívet ezüst kehelyben. Ezután a' cs. k. palotai szolgák a' cs. k. inasok segítségével, pompás és fedetlen koporsóban vitték az elhunyt császár holttestét, tábori marsali formaruhában valamennyi rend czímjegyeivel. A' koporsó mellett tizenkét apród ment égő viasz gyertyákkal, körülvétetve a' cs. k. láncsás 's magyar kir. testőrségtől kivont kardokkal, és kívül a' poroszló-testőrségtől bárdokkal. A' koporsót kísérték Lobkowitz Ferdinand herczeg 's cs. k. kamarás, mint képviselője a' a' betegsége miatt gátolt főkamarásnak, a' testőrség kapitányai és a' hátrahagyott generál adjutans. Az udvari vár egyházában ismét megszenteltetett a' holttest, 's négy lépcsőnyi magos állásra helyheztetett magos ezüst gyertyatartókkal 's égő gyertyákkal körül vétetve; a' császári és királyi koronák, a' birodalmi alma és pálcza, főherczegi kalap, a' rendek czimjegyei, kard, bot, kalap és keztyűk a' koporsó két oldalán hat arany szövetü párnákon valának; a' szív a' kehellyel és a' belek az üstel a' hólttest lábához tétettek az első lépcsőre; a' testőrség helyt fogott a' koporsó mellett, 's a' papok és palotai emberek által Ő Felsége lakszobáiban éjjel nappal tartott imádko-

zási órák az egyházban is folytattattak. A' nép szerdán, Mart. 4dikén reggeli hét órakor bocsátatott az udvari egyházba, meglátni a' hólttestet, melly mellett a' kamarások is elkezdték az imádkozási órákat tartani. Esteli hat órakor bezáratott az egyház a' közönség előtt, de a' testőrség a' koporsó mellett maradt, 's az imádkozások egész éjen keresztül folytattattak. Mart. 5dikén és 6dikán is éppen ez történt. Szombaton, Mart. 7dikén délelőtti 11 órakor megszűnik a' holttest látásra kitétele, 's azon órában a' szív a' Sz. Agoston szerzete udvari egyházának Loretto kápolnájába, a' belek pedig a' Sz. István egyházának sírbóltjába szokott pompával fognak elvitetni. Az ünnepies temetés délután 4 órakor tartatik, 's a' halotti kíséret az udvari várból a' vár, József, Mihály és polgári kórház piaczain fog keresztül menni a' temető helyre a' Capuczinusok új piaczon lévő egyházába. E' napon öltetik-fel a' nagy udvari gyász is, melly hat hónapig fog tartani következőképpen felváltva: Az első 7 hét alatt, Mart. 7dikétől Apr. 24dikéig, a' legfensőbb és főbb uraságok, 's a' cs. k. udvarnál lévő férfiak, fekete, fordított, bojhos posztót kevés gombbal (a' hajtókák gomb nélkül) gyász-szalagokat, batiszt tászlikat széles szegéllyel, gyapju harisnyákat, feketével bevont kardokat, zománczozott csatokat, 's kalapukon fátyolt fognak viselni; a' következő 7 hét alatt, Apr. 25dikétől Jun. 12dikéig, az előbbi öltözetet hordják, de gyász-szalag nélkül; ismét a' további 6 hét alatt, Jun. 13dikától Jul. 24dikéig, fekete sima posztó leszen a' viselet, zománczos kardokkal és csatokkal; az utolsó 6 hét alatt, Jul. 25dikétől Sept. 4dikéig is ugyan azon öltözet marad, de színezett kardokkal és csatokkal. A' cs. k. ministerek, titkos tanácsnokok, kamarások és a' külső udvari kar a' gyász egész ideje alatt fekete ruhát adnak cselédeiknek, mi a' benföldi rendek vitézeinek is megengedtetik. A' legfensőbb és főbb asszonyságok, 's asszonyok az első 14 hét alatt, Mart. 7dikétől Jun. 12dikéig, fekete fej piperével, fekete keztyűkkel és legyezőkkel; a' következő 6 hét alatt Jun. 13dikától Jun. 24dikéig fekete selyem szövetben, fekete fej piperével 's fodrozattal és fekete ékességekkel; az utolsó 6 hét alatt is, Jul. 25dikétől Sept. 4dikéig, az említett öltözetet fogják viselni, fej piperével és csipke fodrozattal 's finom ékességekkel. A' cs. k. minisztereknek, titkos tanácsnokoknak és kamarásoknak feleségeik 's özvegyeik az egész gyász alatt fekete ruhát adnak cselédeiknek. A' gyász áhitatosság a' sz. Agoston szerzete udvari egyházában, pompás és gazdagon kivilágított gyász alkotvány mellett, a' legfensőbb uraságok, az udvar, a' rendlovagok és dámák jelenlétében, vasárnap, Mart. 8dikán, a' következő két napon pedig esteli 6 órakor a' vigiliák, ismét hétfőn, 's az ezt követő két napon délelőtti 10 órakor, halotti misék fognak tartatni.

Ő cs. k. Felsége következő legfelsőbb rendeleteket méltóztatott kibocsátani:

Lajos főherczeg Ő császári Magosságához. Lajos főherczeg, kedves nagybátyám! Kormányra léptem után legelső foglalatosságim közé számítom, megindult szívvel fejezni-ki a' köszönetet, mellyet a' főherczeg Istenben boldogult atyámnak hív és serény gyámolítása által a' legfontosabb kormányi ügyek nagy részében szerzett. Tanúja lévén a' bizodalomnak, mellyet a' bóldogult császár a' főherczeg bőlcs tanácsaiba helyheztetett, Én is ösztönöztetem kívánni, hogy nekem terhes hivatásomban éppen olly segítséget nyujtson, mint atyámnak. Számot tartok a' mély belátásokra és fenséges érzelmekre, mellyekkel munkálkodását több esztendők óta olly dicsően kitünteté, 's reménylem, hogy ezennel kifejezett felszólításomra, mellyben a' legőszintébb bizodalom bizonyságát láthatja, hajlani fog. Bécs, Mart. 4dikén, 1835. FERDINAND. s. k.

Metternich herczeg házi, udvari és statuskanczellárhoz. Kedves Metternich herczeg! Egy részről felejthetetlen atyám eránt fiúi szeretetemet 's legmélyebb tiszteletemet bizonyítani akarván, más részről pedig meggyőződve lévén, hogy ez által hív alattvalóim érzelmeit megelőzni fogom, elhatározám atyám emlékezetét egy felállítandó emlékoszlop által örökíteni. Azért is az úrra, mint a' képző mivészet akademiájának curatorára bízom, hogy nekem ez iránt rövid időn javallatot tegyen. Bécs, Mart. 3dikán 1835. FERDINAND. s. k.

Ugyan csak Metternich herczeg házi, udvari és statuskanczellárhoz. Kedves Metternich herczeg! Hogy Istenben elhunyt, nagyon tisztelt és forrón szeretett atyám utolsó rendeleteit minden részeiben tökéletesen teljesítsem, meghagyom az úrnak, hogy gondja legyen rá, miként végrendeletének ide mellékelt

)(

kivonata statusaimban mindenkinek tudtára adassék. A' megboldogult jobbágyaihoz vonszó szeretetének, a' hadsereg és a' jó status szolgák eránti köszönetének ebben foglalt kinyilatkoztatása, mindennek szívében, kit az megillett, örökös emléket fog neki emelni, 's mindennek, valamint nekem is, új indító okúl szolgáland állhatatosan megmaradni az útban, mellyet az ő tanításai 's példája jeleltek-ki előttünk. Bécs, Mart. 5dikén, 1835. FERDINAND. s. k.

Kivonat boldogult I. FERENCZ császár vég rendeletéből: 14§. Szeretetemet alattvalóimnak hagyom. Isten előtt reménylem, imádkozhatni fogok érettök, 's felszólítom őket törvényes következőm iránt való hűségre 's ragaszkodásra, mit hozzám jó és rosz napokban megbizonyítottak. Hív hadseregemnek szíves köszönetet mondok a' szolgálatokért, mellyeket mellettem tőn, 's mellyek által thrónomat fentartá. Felszólítom azt, hogy következőmhöz mindég illy hűséggel és vonszódással viseltessék. Minden status szolgáknak, kik nekem jól szolgáltak, ezennel jelentem köszönetemet.

Legfelsőbb rendelet Hardegg gróf lovassági general, és az udvari hadi tanács elölülőjéhez. Kedves Hardegg gróf! Öcsémet, Ferencz Károly főherczeget, hajlandó valék general őrnaggyá nevezni; mire nézve az úr tegye-meg a' szükségeseket. Bécs, Mart. 5dikén, 1835. FERDINAND. s. k.

Martin, a' titkos kabinet igazgatójához: Kedves Martin, kabinetigazgató! Az úr hosszu és dicséretes szolgálatait, mellyeket boldogult atyámnak tőn, úgy hiszem az által esmerem-meg legillőbben, hogy a' titkos kabinet további igazgatását, annak az eddigi módon fenmaradását ezennel ki jelentvén, az úrra bízom; az urat szolgálatinak egyenlő folytatására felszólítom, 's parancsolatot adok az úrnak, mellynél fogva a' titkos kabinet minden tagjainak 's alattvalóiknak hivatalukban való megerősitetésöket jelentse-ki a' hozzáadással, hogy letett esküvésök ünnepies megújítását elengedem nekik, egyszersmind teljes bizodalommal reménylem, hogy ők nekem is, mint felséges atyámnak, megesküdt kötelességök szerént próbált hűséggel és hallgatással fognak szolgálni. Bécs, Martius 4dikén 1835. FERDINAND. s. k.

Rainer főherczeg 's vice király Ő császári Magossághoz. Rainer főherczeg kedves nagybátyám! A' Mindenható megfoghatatlan bölcsességének tetszett Ő Felségét, az én igen tisztelt, forrón szeretett atyámat, a' mi legkegyelmesebb urunkat és császárunkat, ma reggel egy órára három fertálykor egy jobb életre általszólítani. A' midőn kedveltségével ezen engem mély bánatba merítő tudósítást közlöm, erős bizodalmat helyheztetek kedveltségébe, hogy boldogult atyám által rábízott igazgatását Lombard-Velenczei királyságomnak ugyanazon serénységgel és kitünő móddal folytatandja, mellyek a' főherczegnek boldogult atyám teljes köszönetét mindég biztosították. Bécs, Mart. 2dikán 1835. FERDINAND s. k.

Ausztria Főherczegség Enns alatti tartom. kormányához (ugyan ezen rendelet minden tartományok kormányihoz megküldetett). I FERDINAND, Isten kegyelméből Ausztria császára, Magyar és Csehországok, Lombardia, Velencze, Galliczia, Lodomeria és Illyria királya, Ausztria Főherczege 's a' t. 's a' t. Kedves híveim! A' Mindenható Istennek tetszett Ő Felségét a' császárt és királyt, a' mi nagyon tisztelt forrón szeretett atyánkat e' földi életből kiszólítani. Ő Felsége ma reggel 1 órára három fertálykor húnyt-el. Legmélyebb fájdalommal érezve elvesztését a' felséges boldogultnak, kinek bölcsessége az idő viharai közt erősen megalapitá népeinek szerencséjét, kinek igazsága minden jusnak hatalmas oltalma, 's minden önkény ellen erős paizs vala, és a' kinek erényei minden időben példa-kép gyanánt szolgálnak, engedünk a' magos hivatásnak, melly szólít az ő általa olly bölcsen kijelelt és állhatatosan követet ösvényen előrehaladni. Fellépünk örökölött thrónunkra olly erős elszántsággal, hogy atyánk érzelmeit híven követve, mint Ő, az Istenbe jámbor bizodalmat helyheztetve, népeink szerencséjét 's jólétét a' törvény útján minden igyekezetink 's iparkodásink czéljává tegyük. Midőn status kormányzásunknak minden organumait hivatalukban, tisztségökben és méltóságukban megerősítjük, egyszersmind felszólítjuk őket, nevezetesen pedig e' cs. k. tartományi kormányt, hogy nekünk igyekezetinkben tartozott segítséget nyujtsanak, 's rendeltetésöknek, esküvésöknél fogva, mellynek ünnepies megújitását elengedjük nekik, serényen és lelkiesmeretesen megfeleljenek. Egyéb-

iránt ti ezen mi akaratunkat minden alattatok lévő tiszthatóságoknak minél gyorsabban tudtokra adjátok, különösen pedig rendelést tegyetek, hogy a' boldogúlt császár és király Ő Felségéért szokott halotti pompák, szent misék és áhítatosságok a' városokban és falukon szorgalmatosan tartassanak, 's a' közönséges gyásszal meg nem férhető minden nemü vigadozások tüstént megszüntessenek. Mindnyájan mind ezekhez pontosan fogjátok magatokat szabni. Költ Bécsben császári fő lakó városunkban, Mart. 2dikán, 1835. uralkodásunk első esztendejében. FERDINAND s. k.

NAGYBRITANNIA.

Az ángol király Febr. 21dikén következő beszéddel nyitá-meg a' parlamentet: Lordjaim és uraim! Sieték az urakkal együtt lenni a' parlamentben; miután e' végett (a' parlamenti választások által) népem véleményére hivatkoztam. — Az urak, meggyőződésem szerént, résztvesznek a' fájdalomban, mellyet én a' Westminsteri palota egyrészének leromlásán érzek, melly sok időkön keresztül a' parlament mind két háza öszvegyülő-helyéül szolgált. — Miután e' szerencsétlenség megtörtént, megparancsolám, hogy minden rendszabások elővétessenek, mellyeket az idő rövidsége az urak jelen gyülésére nézve engedett. Örömmel fogadom-el mind azon új építési terveket, mellyek az urak egyetértésével a' legjobbaknak és czélszerübbeknek fognak esmertetni. Rendelést teszek, hogy az urak elébe terjesztessék azon tudósítás, mellyet a' titkos tanács a' gyúladás eredetéről és a' vizsgálatban előjövő dolgokról hozzám benyújtott. — A' biztosítások, mellyeket szövetségesimtől, és általjában a' külső fejedelmektől és statusoktól azon egyenes kívánságokra nézve veszek, hogy velem bizodalmas és barátságos viszonyokban 's egyetértésben legyenek, megengedik a' jóltévő béke tartosságára számolhatnom. — Europa köz nyugalmára nézve egyetlen egy kivétel a' polgárháboru, melly Spanyolország északi tartományiban még is folytatik. — A' czikkelyek, mellyeket én szövetségesimmel, a' Francziák királyával, Spanyolország regenskirálynéjával és Portugal királynéjával kötöttem, és a' mellyek, mint az 1834 Aprilisi egyezésnek pótlékai oda czéloznak, hogy azt tökéletesítsék, 's az általa irányzott czélt könnyebben elérhetővé tegyék, az urak' elébe fognak terjesztetni. — Ismét sajnálkozásomat kell kifejeznem azon, hogy Hollandia és Belgium viszonyai még sincsenek eligazítva.

Alsóházbeli uraim! Megparancsoltam, hogy a' közelebbi évre a' közköltségek felszámítassanak és késedelem nélkül az urak elébe terjesztessenek. Különös gondosság fordítatik azokban a' takarékosságra, és megelégedve jelenthetem az uraknak, hogy a' statusköltség ez uttal kevesebb leszen, mint darab időtül fogva. — Az ország szorgalmának, kereskedésének, és a' statusjövedelmek' kielégitő állapotja teljesen igazolja a' reménységet, hogy, bár az utóbbi ülés kevesbíté az adókat, mégis elegendő arány marad-meg az évenkénti új költségek fedezésére, mellyek, a' rabszolgaság eltörlése következésében, az angol gyarmatok kármentéséből erednek. — Őszintén fájlalom, hogy a' földmivelési érdek még nagy szükségben sinylik. — Ajánlom az urak megfontolásába, nem állana-e hatalmokban, miután a' status költségeiről gondoskodtak, és a' nemzeti hitel fentartása mellett eszközöket találni a' helybeli kiadások terhének, melly a' földbirtokosokat és haszonbérlőket olly igen nyomja, megkönnyitésére, 's nem lehetne-é azt más nemü vagyonra illőkép felosztani.

Lordjaim és uraim! A' gyarmatok kormányzóitól küldött tudósítások, valamint azon rendszabások is, mellyek azokban a' rabszolgaság eltörlését illető törvény végrehajtásául használtattak, közöltetni fognak az urakkal. Megelégedve láttam a' gyarmati törvényhatóságoknak köz egyrehatását e' fontos rendszabás végrehajtása eránt, és a' nehézségek mellet is, mellyek szükségeskép egybekapcsolódnak e' dologgal, van okom reményleni annak szerencsés ki menetelét. Meggyőződhetnek az urak, hogy minden esetben valódi kívánságom és állandó igyekezetem a' parlament jóltévő czélzatait végrehajtatni. — Sok fontos tárgyak vannak, részint már a' parlamentben megvitattak, mellyeknek a' közönség hasznával, érett tanácskozás után minél elébb bevégeztetniök kellene. — A' legsürgetősebb főpontok közül egy az irlandi tizedkérdés állapotja, és azon eszközök feletti tanácskozás, mellyek szerént e' kérdés il-

lő- 's végképen határoztatnék-el. — Rendszabások fognak az urak elébe terjesztetni ; mellyeknek ezéljok Angliában és Walesben a' tized megváltást könnyebbíteni, megjobbítani az egyházi ügyekben polgári törvényhozásunkat és törvénykezésinket, az egyházi fenyíték fentartásáról gondoskodni, és az uralkodó egyház tanításitól, renditől eltávozókat (Dissentereket) felszabadítani azon szükségtől, hogy házasságaikat ez egyház rendtartása szerént köthessék. — Még nem vettem tudósítást a' bíztosoktól, kik a' városi testületek (municipalis corporatiók) állapotjának vizsgálására neveztettek; de okom van hinni, hogy az minél elébb kész leszen, 's azt legközelébb az urakkal közölhetem. — Biztosságot neveztem, melly Anglia és Wales különféle megyéinek állapotját, jövedelmökre, és a' püspöki terheknek egyenlőbb felosztasára nézve, továbbá a' különféle székes-és társas-egyházak mibenlétét tudja-ki. Főczélom e' bíztosság nevezésében az uralkodó egyház tanítása szerénti vallásos szertartásnak nagyobb erőt adni és az eránt népem tiszteletét, 's szeretetét biztosítani. Kötelességemnek tartom azt is, hogy az urak komoly figyelmét a' skócziai egyház állapotjára, és azon eszközökre fordítsam, mellyek által az egyesült királyság e' részében a' szegényebb osztályoknak több alkalom adatnék az isteni tiszteleten megjelenhetni. — Több fontos tárgyakra kell e' jelen alkalommal az urak gondosságát fordítanom, mellyek belső politikánkal öszvefüggésben állanak. — Biztosan számolok az urak közrehatására azon rendszabások' tökéletesítésében, mellyek alkalmasok minden igaz panasz-okot elhárítani, és alattvalóim egyességét és szerencséjét előmozdítani. — Szintén bizodalommal számolok az okosságra, és előrelátásra, mellyet az urak olly törvények változtatásánál fognak használni, mellyek népem érzelme 's hajlandósága által megszentelt régi szokásokkal vannak kapcsolatban. — Megvagyok győződve, hogy mi közösen iparkodunk kipótolni a' hijányt; ott hol segítségre van szükség, azt készíteni, meserősíteni a' status és egyház intézvényeinek alapjait, mellyek népem örökségi részét 's elsőszülötségi jussát teszik, és a' mellyek minden status-ügyek feletti vitatások között, a' Mindenható áldása mellett, szabadságainak, jusainak és vallásának mindenkor legjobb kezességei valának.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Messager Febr. 24dikén így ír a' ministeri változásról: „Ma reggel semmi újat nem hallani a' ministerium öszveszerkezetéről, mond a' Journal des Debats; 's a' Moniteurban sem találunk felőle semmit.“ „Eddig csak annyi látszik bizonyosnak, így szól a' Courrier Français, hogy mint tegnap említettük — Molé gróf bízatott-meg ministerium alkotásával, mellyben Soult marsalnak hely adatnék; a' marsalt meg akarják kímélni az alkudozásoktól, mellyek neki talán terhére esnének. Az illyes rendelkezések jól intézéséhez jó rábeszélő tehetség és az udvariság formái kívántatnak-meg, de a' mellyek a' marsal képességének 's szokásainak körén kivül vannak. Egy másik udvari ember, Montalivet úr, szinte megszólítatott, hogy látogatásokat tegyen, 's nyilatkozásokat tétessen, mellyekre hivatalos charakter nem igen jól illenék. A' marsal távolléte alatt tehát e' két fő ügyvivő munkálkodik az új ministerium öszveszerkeztetésén, a' különbséggel, hogy Molé úr inkább maga rovására dolgozik ez ügyben, Montalivet úr pedig egészen a' királyi várért foglalatoskodik. Némellyek állítják, hogy ezen alkudozásokban Dupin úr is részes, de e' pontról nem vagyunk olly bizonyosan értesítetve, mint amazok felől. Mi csak annyit tudunk, hogy a' kamara előlülője a' tuileriákban naponként hosszas tanakodásokat tart, mellyeknek tárgya azon eszköz, miként lehessen a' mult szombat óta tartó ministeri interregnumból kimenekedni.“ — A' Constitutionnel is mondja, hogy Molé úrra bízzatott az új ministerium alkotása, mellyet a' marsal megérkeztekor egészen készen találna. Igy beszélték a' kamarában; de a' daljátékban repkedett hír szerint lemondott Molé úr ezen öszveállításról. Ezután még ezt írja a' Constitutionnel: „Passy úr elhárítása, Sauzet úr elfogadása, Sebastiani general visszatérte, Thiers úrnak alkudozási probái Soult és Gerard marsalokkal, Broglie, Humann és Guizot urakkal, ezek foglalatoskodtatták egymás után a' kontár politikusokat; az utolsó leghihetőbbnek látszik előttünk. Nyólcz nap alatt, még többeket is fogunk hallani. A' doctrinárek eget földet megmozgatnak, 's ők, ha az ember hallja őket, áldozati a' szabadsághoz való szeretetnek; ha ez folyvást így tart, még majd

olly liberalisok lésznek, mint a' carlisták.“ — A' Journal du Commerce így nyilatkozik: „Tegnap a' daljátékban repkedett hír szerint Dupin úr, ki a' királyt dél felé heves vitatkozás után elhagyta, 's mint a' kamarában beszélték a' k. várral meghasonlott, estve felé ismét oda hívaték, 's a' ministeriumnak következő szerkezetét emlegették: Dupin úr ministeri előlülő 's igazság-minister; Gerard hadi; Molé külső; Duperré admiral tengeri; Sauzet köz oktatási; Humann köz jövedelmi; Teste kereskedési; Duc de Bassano belső ministerek, ezen összveszerkeztetés nem volna oktalan, és éppen azért semmise leszen belőle.

A' pairkamara Febr. 21diki ülésében Paris számos polgárainak azon kérelme adatott-elő, hogy a' negerek felszabadítása eránt kedvezőbb okfőket nyilatkoztatna a' kamara. Broglie herczeg támogatá az erre nézve javallott napi rendet, de olly értelemben, hogy a' kamara hallgatása a' kormányt e' tárgyban munkátlanságra ne tévelyítse. Illy fontos ügyben a' kormánynak kellene kezdeményt tenni, 's érett megfontolás után bizonyosan fog is tenni. Montlosier úr: „Én hallgagatást és munkátlanságot kívánok (nevetés) Igenis, uraim, örökös hallgatást, örökös munkátlanságot kívánok. Az urak felszabadítani kívánják a' rabszolgákat! Hát ki akarják venni szájukból a' kenyeret? Tudják-e az urak micsoda embereknek akarnak szabadságot adni? Nem.. No hallják az urak. (Mély csendesség, a' szónok nagy tűzzel olvas.) Ez a' Journal des Debatsból van; uraim: „Képzelni sem lehet e' szörnyetegeket szülötte honjukban; ezek örökös háborúban élnek, megemésztik foglyaikat; megeszik azoknak fülöket, (kaczagnak), orrukat, nyelvöket, kezöket 'sat.“ (Közönséges vidultság.) Montlosier úr leléptett a' szószékről, 's a' kamara, Verhuel és Barbé-Marbois urakat kihallgatván, a' kormányhoz utasítá a' kérelmet.

AMERIKA.

☞ Newyorkból Febr. 2dikáról jött tudósítások szerént Jackson praesidenst bizonyos Richard Lawrence nevezetü ember Washingtonban fényes nappal meg akarta gyilkolni. A' Newyorki Gazette tébolyodottnak mondja az említett embert. A' Washingtoni National-Intelligencer hírlap ez esetről következőket közli: „Az egyesült statusok praesidense temetésén volt, 's a' körülálló néző csoportból egy ember kirohant, 's pisztolt csappanta-rá, melly szerencsére nem sült-el. Gedney tengeri hadnagy e' pillanatban földhöz sujtá, Woodburg titoknok pedig megvágá a' gonosztevőt, ki mindazáltal másodszor is lőni akart a' praesidensre, de pisztola ekkor sem sült-el. A' gyilkos ekkor megfogatott, 's a' City-hallba vitetett. Richard Lawrence, kihallgatáskor tett vallomása szerint, képíró, Washingtonban két-három esztendő óta tartózkodik, az előtt pedig Georgetownban lakott. A' pisztolok porral és golyóbissal keményen megvalának töltve. Mi ok indította őt e' gonoszságra, teljességgel nem akarta kivallani. Minthogy pedig Lawrence a' kivánt ezer dollár kezességi summát le nem fizethette, a' fogságban letartóztatott, 's nem sokára perbe fog idéztetni.“

CHINA.

A' Londoni Courier Febr. 2ról nagyon kárhoztatja lord Napiert, hogy a' chinai szokásokkal nem gondolva, a' helybeli tisztség akaratja ellen Cantonba ment. Miután a' lord (igy ír a' nevezett újság) Cantonba megérkezett, a' kormányzó következő íromány bocsátott-ki: A' barbarus szem (Napier) a' nélkül hogy Macaoban lett volna, Cantonba jött; néki erre nem vala szabadsága, tehát ő a' törvényeket hágta által. Azonban még is a' nevezett barbarus szem iránti különös kiméllésből, 's mivel ő egy újancz, ki nem tudja mi illendő a' mennyei országban (Chinában), nem akarom a' dolgot olly szorosan venni. De minden esetre a' barbarus szem nem múlathat sokáig Cantonban, 's mihelyt kereskedési dolgait végezte, vissza kell mennie Macaoba. Ha a' szem levele által akar hozzánk folyamodni, mi azokat nem fogjuk felbontani. A' kereskedés végett Cantonba jövő barbarusok csak annak falain kivül lévő kereskedőházakban tartózkodhatnak. Ezeken kivül más helyt nem ehetnek ihatnak vagy alhatnak. Asszonyokat 's leányaikát nem vihetik magokkal 's az országban nem járhatnak szerte. Mind ezt a' törvények parancsolják. Egy szóval nekünk törvényeink vannak, ez igy van mindenütt. Még Angliának is vannak törvényei, mennyivel inkább a' mennyei országnak! Mily tüzesen fénylenek a' mi statutumaink! Rettenetesebb a' menydörgésnél törvényünk szava. Senki a' széles ég alatt annak ellent nem állhat. A' négy

tenger törvényeink oltalma alatt áll 's tizezer királyság engedelmeskedik parancsának. A' barbarus szemnek, ki olly messziről jött, tudnia kellett volna azt 's magát szerénte igazitni. Én nem vagyok kemény az idegen barbarusok ellen, de értek a' törvényeket nem változtathatom. Junius 30kán megújitotta a' kormányzó Napier elleni parancsát 's igy írt: A' barbarus szemnek parancsoltassék-meg, hogy Cantonból tüstént kitakarodjék. Végre Jul. 31kén igy írt a' Hong-kereskedőkhez: Tüstént engedelmeskedjetek 's tudósítsatok engem, hova ment a' barbarus szem Cantonból. Kérdjétekmeg, miért nem váltott magának veres papirosra irt engedelemlevelet? Ne késsetek a' felelettel. Arról is gondoskodjatok, hogy a' barbarus tüstént Macaoba menjen, ott elvárandó a' császár rendelését. Ha mind ezek igy nem történnek, rajtatok a' felelet terhe. Reszkessetek és remegjetek. Igy hangzik az én parancsom! Taou-Kivang a' 14ik esztendőben 6ik hónapban és 25ik napban (31) Julius 1834.

A' közelébb Dublinba érkezet Hellas hajó Cantonból October 22dikéig terjedő híreket hozott. Napier lord a' chinai-angol kereskedésnek fő felügyelője Oct. 11dikén fonyasztó betegségben, Macaoban, hová már betegen tért vissza, megholt. Még a' lord halála előtt September 27dikén a' chinai tiszthatóságok tanácsosnak látták az ángol kereskedést ismét megengedni. Erre a' következő eset szolgált okul: September 7dikén Imogene és Andromache angol fregatok, mint Fox kutter isBlackwood kapitány alattBogue csatornán akartak keresztül hajózni a'csatorna mellett fekvő chinai erősségek azonban tüstént tüzelni kezdtek azokra. A' hajók viszonozták a' tüzelést, melly jó darabig tartott. A' Chinaiak nagy rémülésbe esvén, az ángol hajók kivívták az átmenetelt. A' Chinaiak vesztesége szembetünő; az ángolok 2 holtat és hét sebesültet vesztének. A' harcz erős benyomással volt Chinában. Az erősségek jólkészülteknek látszanak, és ha az ágyuk okosan használtatnak vala, a' hajókat, mint a' Cantoni Register megjegyzi, elsülyesztik. Nem tudni, miért tüzeltek a' chinaiak; mert az ángolok épen az egyezés következésében elhagyni akarák a' folyót. Az erősségek először csak vakon tüzeltek; majd a' hajók közelítésével kemény töltéssel. A' lascarok, vagy is az ángol-keletindiai tengeri szolgálatban lévő bentszülöttek a' harczban igen vitézül viselték magokat. A' September 27diki edictumban, melly által a' Cantoni helytartó a' kereskedést ismét kinyitottnak nyilatkoztatja, megjegyzésre méltó, hogy ő a' nemzetet egyesek hibáiért többé nem mondja felelet terhe alatt lévőnek. „Ha egy személy, mond ő egyenetlenséget hint-el, ez egynek el-kell üzettetnie; mind ő vele nem büntethetik.“ — A' Canton Register Napier lord igen fájdalmas halálát részint a' Chinaiak gorombaságának tulajdonitja. Napier rájok bízta magát, hogy Macaoba vitessék. A' Chinaiak három nap tartóztaták az úton, bezárták őt, 's a' vizet és eledelt tőle megtagadták; minden éjel körül vették a' hajót, mellyen a' lord volt, mandarin-csónakokkal, mellyeken czimbalmot 's más lárma muzsikát vertek és szenvedhetetlen zajgást csináltak; jólleht Napier lord orvosa ismételve jelenté nekik, hogy a' lord élet-veszedelemben forog. Már a' chinai tiszthatóságok sértegető jegyzéki felingerlően hatottak Napier büszke lelkére. J. F. Davis, ki elébb a' keletindiai társaság factorságához tartozott, követője Napiernek, mint a' chinai kereskedés fő felügyelője. Mint hallatszik, mi előtt a' Chinaiakkal további alkuba ereszkednék, új utasításokat vár Angliából.

SPANYOLORSZÁG.

Bayonne Febr. 20dikán. Bayonneból nem rég 1 millio 300 franc indult el Pamplona felé, 's Ainhoába megérkezvén, Mina tüstént parancsolá, hogy Cambónak forduljanak vele 's az Aldudesekbe vigyék; e' szállítmánnyal van 1300 puska is, mellyek S. Sebastianból S. Jean de Luz felé jöttek. Mina parancsolatjából azt gyaníthatni, hogy ő félt a' carlistáktól, kik Santestebanban 's vidékén és Lecumberryben tartózkodnak, nehogy a' szállítmánynak, Elisondóból kimozdulta után, lest vessenek 's azt elvegyék. Mina, mint látszik, nem igen képes munkálatait Zumalacarreguy ellen hamarébb elkezdeni, mint a' várt erősítéseket megkapta. Azok ellen, kik a' királyné seregeinek mozdúlatairól hírt visznek a' carlistáknak, kemény rendszabásokat teszen Mina. Már is sok hírmondók agyon lövettek.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Martius 11-*kén* 1835.

Épen most jött ki a' sajtó alul ezen czimü munka:

DOCTRINA EDUCATIONIS

quam compendio exhibet

Glycerius Spányik

e Scholis piis. Budae Typ. Reg. Scient. Universitatis Hung. Az ára 1 fr. ezüst pénz, találha ni Pesten, Eggenberger Jó'sef könyváros urnál.

---

(2) Leány-nevelő intézet. A' nagy mélt. m. kir. Helytartóság jóváhagytával özv. Nagy szül. báró Szobek Antonia asszonyság 's leánya Alojzia vezetése alatt, mint helyben lakozó, mind pedig naponként megjelenő kisasszonyok számára felállitott nevelő intézet következő tanulási ágakra terjeszkedik: 1) illető vallás-tanitás, káté, bibliai történet, evangelium 's erkölts tudományra. 2) Magyar olvasás, helyesirás, és nyelvtudományra. 3) Német olvasás, helyes irás és nyelvtudományra. 4) Mind két nyelven szép irásra. 5) Számolásra. 6) Földleirásra. 7) Mythologiára. 8) Természeti történet, franczia 's olasz nyelv, hangászat, rajzolás és tánczra. Továbbá minden lehető asszonyi kézmunkákra a' legegyszerübbtől kezdve a' legszövevényesebb, finomabb 's nehezebbig, mellyek példányai az intézetben szemlélhetők. Lakások vagyon a' Rácz-utczában 'a kis Seminarium épület' második emeletében. (2)

---

(1) Hirdetés. Melly által a' nagy méltóságú királyi udvari magyar Kamarának rendelése következésében közönségessé tétetik: Hogy tekintetes Ugocsa vármegyében fekvő Tisza-Ujlak mezővárosban lévő királyi haszonvételek, ugymint korcsmák, ser- és pálinkafőző házak, azokhoz tartozandó edényekkel, szerszámokkal, 's egyébb épületekkel együtt, ugy nem külömben mészárszék, vizi malmok, a' Tiszán lévő rév-vám, és szabad halászat e' folyó 1835 esztendő Majus hónap 18-dik napján ugyan csak Tisza-Ujlakon, az ottani uradalmi számtartó Kanczellariában délelőtti órákban tartandó köz árverésre fognak bocsájtatni, és ugyan ezen 1835-dik esztendő November hónapnak első napjától kezdvén egymást követő három, vagy hat esztendőre, a' többet igérőnek, előmutatandó elégséges bátorság mellett pengő pénzben kötendő, és előre esztendőbéli fertályonként béfizetendő kibéreltetni. Ezen kibérlésben részt venni kivánók kérettetnek tehát, hogy a' megirt napon és helyen, a' hol a' contractualis feltételeket is megláthatják, reggeli 9 órakor ugy elkészűlve megjelenni ne terhel-tessenek, hogy kiki az 400 forintokban pengő pénzben meghatározott bánatpénzt, melly az árverés elvégeztével az árendát megnyerőnek árendális summába bévitetődni, másoknak pedig vissza adatni fog, a' fent nevezett királyi számtartó tisztségnek előre leszámithassa.

Budán Martius 4-dik napján 1835. (3)

---

(1) Hirdetés. Szándékozván hazánk egyik jelesebb, de kevéssé esmeretes költőjének, néhai Fazekas Mihálynak verseit kiadni: tisztelettel kérem-meg a' magyar literatura pártfogóit, méltóztassanak a' bóldogúltnak netalán nálok találtató, még világot nem látott munkáit, legfeljebb közelebbi pesti vásárig, pesti lakásomra (kalap utcza 257 sz.) útasítandó, ha másként nem lehet, francózatlan levelekben velem közölni.

Lovász Imre, Orvos-Doctor.

(1) **Hirdetés.** A' nagy méltóságú királyi magyar udvari Kamara rendelésénél fogva a' jövő esztendő Aprilis hónap 27-dik napján Körmöcz szabad királyi és bánya város törvény házánál a' szokott reggeli órákban nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek ugyan azon szabad királyi városhoz tartozó Stubna uradalom a' jövő esztendei Sz. Mihály napjától kezdve hat egymásután következő esztendőre haszonbérbe fog adódni, azért a' kik a' fent nevezett uradalmat kibérleni szándékoznak, az árveréshez kijelelt napra ezennel meghívattatnak. — A' feltételeket ugy ott helyben, mint Budán is a' nagy méltóságú királyi magyar udvari Kamara számvevői hivatalánál meglehet tudni. (3)

---

(1) **Hirdetés.** A' nagy méltóságú udvari magyar Kamara kegyes rendeléséből a' néhai n. m. Fejérvári püspök Horváth János ő excellenciája hagyományához tartozó arany keresztek hasonló lánczokkal, gyűrűk, ezüst nemü asztali készületek, fehér és egyébb ruhák, egy üveges hintó, ló szerszámok, szoba- és konyhabéli bútorok, a' f. eszt. Martius 30-kán Posonban a' királyi harminczad épületében a' szokásba vett órákban, a' többet igérőknek, kész pénz fizetésért elfognak adatni. (3)

---

(1) **Haszonbérlet.** Köz hirűl tétetik: hogy tettes ns Tolna vármegyében Zomba helységben, Pécsrül Pestre vezető úton a' tettes Döry Miklós úr jószágán fekvő száló vendég-fogadó mészárszékkel, 13 hold őszi és tavaszi föld, 4 hold rét, és 10 öl kemény tüzelő fával együtt — Sz. György naptól három, vagy hat egymásután következő esztendőre f. e. Aprilis hónap 15-kén árverés útján a' legtöbbet igérőnek árendába fog kiadatni, — a' melly határ időre az árendába venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva illendően meghívattatnak. (3)

---

(1) Pesthez 10 mértföldnyire közelében a' Dunának szép jövedelmü birtokrész több esztendőre haszonbérbe adandó. Értekezhetni iránta a' szél útczában 187 szám alatti házban Kúlkey Henrik fiskálisnál. (3)

---

(1) **Jelentés.** M. b. Sennyey Károly ő nga azon esmeretes marha fajtájából jövő Debreczeni Sz. György vásárján, már megszelidített köteles 6 esztendős 44 tulkok, pár számra ellicitáltatnak. — Ezek után ugyan azon délutan a' vásár álláshoz közel lévő nyulas nevezetü csapszéknél 30 tavali rugott ökör-bornyuk, három páronkint ellicitáltatnak. — Melly marha fajtábul vagyon szénán hizott 30 medő tehén ns Zemplén vármegyében Bélyben eladó. (3)

NB. A' Debreczeni vásár e' folyó 1835-dik eszt. Aprilis 27-kén fog történni.

---

(1) Minden pesti könyvárosnál találtatnak KISFALUDY KÁROLY' MINDEN MUNKÁI. Öszveszedte *Toldy Ferencz*. Tíz kötet. Budán, 1831. Az elhunyt szerző' aczélba metszett képével 7 fr. 12 kr. ezüst pénz. (3)

---

(1) Minden pesti könyvárosnál találtatik A' MAGYAR POESIS KÉZIKÖNYVE, TOLDY FERENCZTŐL (Handbuch der ungr. Poesie; 2 kötet) melly a' m. poetai literatura' historiáját, minden korbeli jelesebb m. költők' életét 's munkáikból a' legszebb helyeket, magában foglalja. Ára 4 fr. pengő pénz. (3)

---

(1) **Hirdetés.** A' cs. k. priv. **Pakfong érczművek'** rakhelye Bécsben (untere Breunerstrasse Nro 1133) ajánlja a' főnemességnek 's a' tisztelt közönségnek kézműveit. pesti vásárok alatt sátora van a' bécsi útczában az új piaczon, hol portékáit igen illendően szabott árokon ezüst pénzben árulja.

Egészen újonnan készültek pakfongból: kardok a' cs. k. katonatisztek számára, dobos és kapus pálczák, forma ruhákra gombok, a' nemesség számára kardok, a' német rendeknek egyenes 's a' legújabb divatszerinti fejér és aranyozott kardok, vadászkések, argandi lámpák, mindenféle egyházi ékességek, egész asztali service, mindennemű toilette tárgyak, pakfong muzsikáló órák, fó és nyereg szerszámok, kengyelek, sarkantyúk, úgy szinte készületlen bádogok és drótok. Mindenféle rendeletek elfogadtatnak.

Az igazi pakfong vagy is újezüst hasonló a' 12 latos ezüsthöz, tisztítani lehet megnedvesített finom fahamuval. Különösen figyelmezni kell ezen bélyegre: *Pakfong-Frank.* A' tört darabok harmadrész áron becserélhetők.

Legközelébb, múlhatatlanúl Aprilis 2-kán

fognak lotteria útján kijátszatni a' pompás

Hütteldorfi házak 's a' szép **Neudensteini** uradalom Illyriában, arany 's ezüst nyereségekkel együtt.

E' lotteriánál nyerhetni

Fél Millio 's 50,000 forintot váltó czéd.

A' főnyertes szerencsés esetben **300,000** forintot 's többet is nyerhet.

A' nyereségek következő summákra oszolnak:

200,000 — 100,000 — 20,000 — 18,000 — 15,000 — 10,000 — 6,000 — 4,500 — 4,000 3,375 — 2,000 — 1,000 — 500 — 200 — 100 for.

Az ingyen sorsok nevezetes summát, úgymint **237,250** forintot nyeréndenek váltó czéd.

Az ingyen sorsok közül 1002 mint jutalom sors fog kihúzatni tehát **kétszer** bizonyosan kell pénzt nyerniek.

Ezen jutalom sorsok fognak nyerni 147,250 forintot váltó czéd., melly summa így oszlik-el: 100,000 — 18,000 — 4,500 — 3,375 — 1,125 forintokra e' szerént már magában nevezetes lotteriát tészen.

Az ingyen sorsok a' főhúzásban is játszanak; de már ezek a' kereskedőháznál elkeltek, 's csak azon áruló uraknál szerezhetők, kik még birtokában volnának.

Egy sorsnak az ára 5 for. pengő pénzben.

Huber Ferencz

Bécsben Fröhlich F. D. együtt kererkedése alatt.

Sorsokat lehet ezen lotteriához szerezni Pesten,

Liedemann J. S. Fridriknél,

és „a' szép Magyarnéhoz" czímű rőfös kereskedésben

Liedemann F. B. Ferencznél

és társánál, hol még 5 sorsra egy bizonyosan nyerő ingyensors adatik.

Liedemann J. S. Fridriknél

az ott vett, B. T. N. betűkkel bélyegzett sorsok ezen lotteriánál is olly módon bátorságosítatnak, hogy ha azok az Aprilis 2-dikai húzásnál nem nyernének, azokért az Aprilis 27-dikén kihúzandó **Meidlingi Theréziaferdő** lotteriájára, — mellynél a' főnyertes 250,000 for. — egy sors ingyen fog adattatni. Illy módon lehet ingyen sorsokat egyenként is szerezni.

Más lotteriákban nyert sorsok fizetés helyett elfogadtatnak.

X

(2) Hirdetés. A' nagyméltóságú magyar királyi udvari Kincstár részérűl ezennel közhirré tétetik: hogy a' diákovári püspöki uradalomban néhai Szutsits Pál Mátyás püspöknek hagyományához tartozó mintegy 14800 soproni mérő gubacs a' folyó esztendei Martius 30dik napján az uradalmi Kantzellériában Diákovárott reggeli 9 órakor tartandó nyilvános árverés utján a' legtöbbet igérőnek kedvező feltételek mellett eladatni fog.

A' venni szándékozók tehát meghivatnak a' határozott helyen és napon való megjelenésre. A' feltételeket mint a' nagymélt. magyar királyi udvari Kincstár számvevői hivatalánál, mint pedig a' püspöki praefectusi tisztségnél előre megtekinthetni. (3)

---

(3) Hirdetés. Az evangelico-reformata Pesti Ekklésiának e' f. évi Sz. György napjára egy iskolai tanitóra, ki egyszersmind orgonistaságot-is köteles lészen vinni, vagyon szüksége. — Az ezen hivatalra alkalmatos folyamodók akár személyesen, akár levél által a' helybeli parochián a' feltételeket, mellyek közzül itt csupán annyi jelentődik, hogy a' tanitónak illendő szállása, és 800 váltó ft fizetése leend, megtudhatják. (3)

---

(2) Dámáknak. Több helyekről vett felszólítás következésében, tisztelettel adom közhirűl, hogy hozzám alolirthoz hasonlíthatatlannak elismert **Lyoni rizs-por** különös finomságú érkezett 's csomója 1 for. p. pénzért árultatik. *Deiller Antal*,

Pesten, fűszeráros a' „Sárkányhoz" a' város ház megett a' rózsapiaczon. (3)

---

(2) Virág - eladás. Alúl nevezett, illő tisztelettel jelenti minden virág kedvelőknek, hogy virág-tenyésztésében a' többek között feles számu, különbféle nemü 's szinü pelargoniumok, mindég virágzó 's teljes ró'sák talaltatnak: mellyekkel, kinekkinek választásához képest a' legillendőbb áron szolgálni gyönyörüségének tartja. Pesten, a' Király utczában, tulajdon házánál *Ns Bene Gergelyné*,

egy virág-tenyésztés tulajdon birtokossa. (3)

---

(3) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből közhirűl adatik, hogy a' Zorkovits Anna' hátramaradt vagyonához tartozó 508 darabból álló 's a' hozzá értőktől 260 pengő forintra becsült érczgyüjtemény, kemény fából e' végre készült ládájával együtt, f. e. Martius 23-kán a' budai kamarai épületben a' szokott reggeli órákon tartandó nyilvános árverés útján tüstént fizetendő kész pénzért el fog adattatni. A' venni szándékozók bépecsételt ajánlataikat irásban is bényújthatják a' nagymélt. Kamarához legfeljebb Martius 16dikáig; egyébiránt az érintett érczgyüjteményt naponként meglehet tekinteni a' kamarai számvevői hivatalnál. Budán Februarius 14-kén 1835. (3)

---

(3) Hirdetés. A' budai és pesti posta istálló kibérlése iránt.

A' nagy méltóságu magyar kir. helytartó Tanács rendeléséből, legfelsőbb parancsolat következésében, a' budai és pesti posta istállói jus, folyó 1835dik esztendő kisasszony hava 1sö napjától kezdve, hat egymásután következő esztendőre, egy szolgálati és bérleti egyezésnek kötése mellett, e' következő feltételek alatt bérbe fog adattatni: 1. Az általvevőnek megengedtetik, hogy a' két fővárosból kimenő országutakon Vörösvár, Dunakesz, Kerepes, Soroksár, és Tétényig, minden sebes utazókat (Couriere) és más külön postán menni kivánó személyeket, valamint a' levélpostákat gyors leveleket (estaffeten) és szorgalom szekereket, a' mindenkoron szokásban lévő vitelbérnek fizetése mellett, melly csupán a' kincstárházi előmozdításokat felvévén, átaljában, a' most elenyészett 3 esztendő alatt, 3,000 pengő forintokra rugott esztendőnként, és gyors leveleket, a' posta kocsisok meghatározott ostorpénze mellett előmozdithasson. A' posta istállót tar-

tónak hatalmában áll, hogy a' midőn külön postán utazókat, megkülönözött gyors szekereket és magános tudósitásokat tovább küld egy negyed postával többet, mintsem a' rendszerént megállapitott posta távolságért fizetni szokott bér tészen, számithasson. 2. Az illyen bérlőnek jussa vagyon királyi posta mesteri czimmel és ezzel járó javakkal 's szabadsággal élni. Azonban 3. Köteles: a.) magát a' posta rendszabásokhoz, mellyek állanak, vagy következőleg kiadatandanek és nevezőleg a' szorgalom szekéri vonatra nézve az eziránti rendtartás szerint alkalmaztatni. b.) a' maga postaistállóiban, mellyek közül egyik Budán nekie a' kormánytól ingyen általengedtetik, az alatt, hogy mást Pesten, alkalmatos helyen, önnön maga költségén, a' posta hivataloknak szomszédságában, állitson, legalább 26 lovat 3 félfedeles és 3 fedeletlen kocsikat, a' külön utazók számára, és öt közönséges szekereket tartani; — ezeket a' lószerszámokat akképen elosztani, hogy a' két fővárosban, a' nyilvánváló és magános szolgálatokban semmi akadály ne történhessen, és a' lovaknak, valamint a' szekereknek számát szükség esetében, a' posta intézet előadása szerint, megszaporítani. c) köteles mindenkor elegendő számu, jó erkölcsü, és tökéletesen reábizható férfias postalegényeket tartani. d.) köteles maga ezen hatalmat gyakorlani, ha pedig olly kénszerítő környülállásokba jönne, hogy más személynek kellene jussát általengedni, ekkor tartozik reá engedelmet eszközleni, melly nékie meg nem tagadtatik, ha az elő állitandó személyekre nézve az erkölcs igazságos és bizodalmas állapot tekintetében, semmi kétségnek helye nem leszen. e.) köteles egy elfogadható 2000 pengő forintnyi kezességet, vagy készpénzben, vagy elégséges bátorságu ház és föld telkekben avagy Status kötelező — levelekben, állitani, mellyet szükség esetében, és akkor kivált használni lehessen, a' mikor a' szolgálat elmellőzésében kétszeri sikeretlen megintés vagy büntetés után, a' rendszabálynak utasitásánál fogva, egy gondviselőt kellene kinevezni. 4. Jóllehet ezen felvállalás hat esztendőre, az az 1841diki kisasszony hava 1ső napjáig történik, szabadságában álljon mégis a' kibérlőnek ha egy vagy következő két esztendők lefolyása után az az 1837dik esztendő kisasszony hava 1ső napján vagy 1839dik esztendő kisasszony hava ugyan 1sőjén az nem tetszene, ezt előre bocsátott félesztendei lemondás után letenni. Hasonló szabadságot tart fen magának a' Kormány egyedül azon esetben, ha a' szolgálat hátramaradására vagy henyélésére nézve kéntelenitetnék egy felvigyázót állitani. 5. A' kibérlő bizonyossá tétetik egy ezer hat száz pengő forintból álló esztendei rendszabásra, mellyet fertály esztendőnként a' számadás véghez menetele után a' fő posta hivatali igazgatóság cassájánál ki vehet; mind e' mellett a' vetélkedők között az nyerénd elsőséget, a' ki egyébaránt hasonló tulajdonságok mellett, az ajánlatban határozott és szorosan kitett mennyiséggel megelégszik. A' többi feltételeket ezen egyezésre nézve kiki megláthatja Budán a' királyi fő posta hivatali igazgatóságnál. — Bécsben pedig a' császári királyi legfőbb udvari posta hivatali igazgatóságnál. Az ezen kibérlést tárgyazó kérelmek legfeljebb folyó 1835dik esztendő bőjt más hava 31dikéig, a' nagyméltóságu királyi magyar helytartó Tanács magos Elnökséginél Budán magok czimjek alatt lepecsételve és azon felirással: „Ajánlat a' budai és pesti posta istállók kibérlése iránt," jegyezve elfogadtatnak, továbbá későbbre benyujtandó kinyilatkoztatások fel nem vétetnek, hanem a' mindjárt reá következő Biztossági ajánlatok felbontása után azonnal a' legérdemesebb kineveztetik. A' posta jövedelem nagyobb bátorságosítására minden ajánlónak kötelességévé tétetik 500 pengő forintból álló bánatpénzt akármelly nyilvános hivatali cassánál vagy pedig a' budai királyi posta igazgatóságnál letenni, és e' felett a' nyugtatványt tulajdon kinyilatkoztatásához ragasztani; melly bánatpénz a' meg nem nyerőnek azonnal, a' nyertesnek pedig a' birtokbéli bizonyositás megtétele 's a' kötelező levél aláirása után, melly azon pillantatban őtet lekötelezi, ki fog adattatni. A' folyamodásban határozólag ki kell nyilatkoztatni a' bérletdíjt, azután a' 2000 pengő forintról, vagy még nagyobb mennyiségről szóló kezességet azzal a' nyilvános hozzátétellel előadni, hogy ezen folyamodás azonnal kötelező erőt nyerjen, és az ajánló felszólitása után nyolcz nap mulva a' szükséges bátorságot

(cautio) letegye, és a' bérlő egyezést aláirja, különben minden következő kárról 's hátramaradásról jót állani és felelni köteles. Az ajánlatban még lakó helyét is nyilatkoztassa ki világosan a' folyamodó, valamint erkölcsös életéről, jó hiréről és birtokáról szólló bizonyitvány levelet a' helység Elöljáróságától 's más nagyobb törvényes hivatal által megerősitve magának kikérni és előmutatni ne terheltessék. Ha több személyek akarnának egy társaságba lépni, és ezen kibérlésnek gyakorlását magokra vállalni, ezt a' szándékot a' szerint szükséges a' folyamodásban ki tenni és azoknak neveiket a' kik e' foglalatosságnak kormányozását általvenni kivánják világosan bemondani, mert a' személyes megkülönböztetés, mellyről feljebb a' 2dik §ban szóllottunk, csupán ezeknek adattathatik, melly szerint az emlitett erkölcsi bizonyságlevelet is csak ezeknek kell a' folyamodáshoz ragasztani. (3)

---

(2) Alolirt tisztelettel jelenti, hogy hozzá különös jóságú 's a' legjobbb bortermő esztendőkbéli asszúszőlő borok érkeztek nagy mennyiségben, mellyeket következő árokon ajánl:

Tokaji asszú 1823ról,	üvegje	1 for.	p. p.	
detto detto 1827ről	detto	—	48 kr.	
Ménesi detto 1823ról	detto	1	—	
Ruszti detto 1283ról	detto	—	36 kr.	*Deiller Antal Pesten*,

fűszeráros a' „Sárkányhoz" a' városház megett a' rózsapiaczon. (3)

---

(2) Különös jóságú igazi csehországi **komlót** olcsó áron lehet kapni **Kunewalder testvérek'** nagykereskedésében Pesten az országúton 530. szám alatt. (2)

---

(3) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. Helytartótanács rendeléséből közhírré tétetik: hogy Duna-Földvár mezővárosában a' nagy mészárszékekben marha és borjúhus, a' kis mészárszékekben pedig, borjú, bárány, és sertés hus vágás, és kimérésének jussa, 1835dik eszt. Aprilis hónap' 1ső napjától kezdvén 3 egymásután következő esztendőre jövő Martius hónap' 16kán árverés útján árendába fog adatni. — Azok tehát a' kik ezen uradalmi haszonvételt a' kötendő szerződés mellett árendába venni szándékoznak, illendően felszóllíttatnak, hogy jövő Martius hónap' 16dik napján délelőtti 9 órára a' Földvári tiszttartóság irószobájában 188 f. 6 kr. pengő bánatpénzzel megjelenni igyekezzenek. Költ D. Földvárott Februarius 16-kán 1835. (3)

---

(3) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből közhirül adatik, hogy a' következendő, a' ménesi k. kamarai tisztartóság alá tartozó haszonvételek 's beneficiumok f. e. November 1ső napjától számitandó három egymásután következő esztendőre, f. e. Martius 23dikán Paulison a' tisztartói hivatal irószobájában tartandó nyilvános árverés utján árendába fognak adattatni, úgymint:

1ször, a' mészárszék jussa Glogováczon, Ménesen, Paulison, és Kladován továbbá Radnán és Solymoson.

2szor, a' Marosban való halászat Radnánál és Solymosnál.

3szor a' halyinai és milovai kőbánya.

4szer a' kereskedési jus Ménesen, Kovaszinczon, Radnán, Paulison, Kladován, és Solymoson.

5ször az erdőszési jus a' Mondorloki erdővidékben Hadakuriban, 's a' Csicsiri vidéken Szigyaszkán, Monostorban, Prunyén, Sofronyán.

6szor 911 $\frac{300}{1100}$ hold aerarialis föld, és 80½ hold posta telek a' zimándi pusztán.

7szer, egy hajdani posta telek.

8szor, a' vadászati jus a' Solymosi határon.
9szer, három földesuri háztelek Glogováczon.
10szer, négy hold földesuri telek Szabadhelyen.
11szer, az erdőszet a' kladovai vidéken Szvinczkán.
12szer, a' kir. dézma Új Sz. Anna és Zaránd mezővárosokban, és Fazekas, Varsánd és Komlós helységekben.
13szor, Konop kir. fiscusi helységben a' halászat jussa, és a' Nagy Sarló nevezetü telkek.

Az árendálni szándékozók tehát, aránylagos bánatpénzzel felkészülve a' nevezett henyen és napon megjelenni ne terheltessenek. Budán Februárius 20dikán 1835. (3)

Semmi visszalépésnek nincsen helye

a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn- és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Therézia-fördőnek

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt

FÉL MILLIO

és 45,000 forintban váltó cz. 25,000 nyerő közt kijátszandó lotteriájánál, mellynél a' nyertesnek

250,000 váltó czéd. forint ajánltatik váltságúl 's mellynek

kihúzása, a' mint előbb meghatározztatott, 1835-ki Aprilis 27-kén múlhatatlanúl megtörténend.

Ezen, a' játszó közönségnek a' fekete sorsokra nézve, mellyek magok 345,000 forintot nyernek váltó czédulában, különös hasznot igérő lottériának hat főnyertesei vagynak, ugymint a' THEREZIA-FÖRDŐ vagy 250,000 forint váltó czéd. — továbbá kész pénzben 30,000, 20,000, 15,000, 10,000 5,000 — mindöszve 330,000 forint váltó czéd. Ezenkivül 2994 melléknyertes — 4,000, 3,000, 2,000, nyolcz nyertes 1000 forintal stb. öszvesen tesznek 80,000 for. v. cz. A' szabad sorsok 22,000 bizonyos nyereségei mennek 135,000 forintra, e' szerint 25,000 nyerő 495,000 készpénz és 5000 sorsot, melly 50,000 forintot ér, és igy mindöszve

545,000 forintot nyeréND.

A' szabadsorsoknak vannak 1,000 pénzbeli jutalmai, mellyek közt 350 elől- és 350 utólnyertes a' főnyertes kap 30,000 forintot 's a' többi nyertesek 5000, 3000, és 2000 forintot v. cz. a' mi miatt az egyes szabadsorsok, mellyek a' kizárólag számukra rendelt két húzáson kivül a' főhúzásban is minden nyereségre játszanak, hihetőleg többszörösen nyerhetnek, 's egy szabadsors 300,000 forinton felül nyerhet váltó czéd.

Egy sorsnak az ára csak 4 forint conv. pénzben.

A' ki 5 sorsot vásárol, ingyen kap egy veres szabadsorsot, mind addig, míg ezek el nem fogynak, elkeltök után pedig csak egy rendes sorsot,
Schoeller Sándor cs. k. priv. nagykereskedő, Wohlzeile 775. sz. a.

Sorsokat lehet venni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, és a' „szép Magyarnéhoz“ czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN B. FERENCZNÉL és társ.

)(o)(

Trattner és Károlyi Könyvnyomtató-Intézetében

Pesten, úri utsza 612.

éppen sajtó alatt van, 's rövid idő mulva meg fog jelenni:

I. FERENCZ

Austriai Császár, Magyar Király, 's a' t. és Korának Történeti.

Meynert szász iró után, magyarázák Illés és Szekrényesy,

két füzetben. Első füzet Foglalatja: I Rész. Általányos rajzolatja Első Ferencz' korának. 1-só Szakasz. A' Császár characterének általányos vonásai. 2. I-só Ferencznek thrónusra lépése, 's koronáztatásától, — a' Campo-formiói békekötésig 1792—1797. 3. A' háboru ujabb kiütésétől, — a' lünevillei békekötésig 1797—1802 —4. A' lünevillei békekötéstől, a' posonyi békekötésig 1802—1805. 5. A' posonyi békekötéstől, a' tilsiti békekötésig 1805—1807.

Az első Füzet ára 30. *kr. ezüstpénzben.*

---

(2) A' Trettner massához tartozó promontoriumi serház, minden hozzá tartozó épületekkel, készületekkel, 's azon jussal együtt, mellynél fogva a' földesuraséggal kötött szerződés értelmében, 250 conv. ft. esztendei fizetés mellett, ezen serházban, a' ser- és pálinkafőzés 1845dik esztendei october végéig folytathatik, — a' ser Promontoriumban és Albertfalván, pálinka pedig csak a' promontoriumi serháznál mérettethetik, — ugy szinte a' serház mellett lévő mintegy 800 □ ölnyi szőllő, és Albertfalván egy zsellérház (melly utóbbiak azonban különkülön is megszerezhetők) folyó 1835dik esztendei Martius 15kén, délutánni 3 órakor, Promontoriumban, a' serháznál tartandó közönséges árverés utján eladatni fognak; nyilván kijelentvén, hogy ezen árverés utolsó lessz. (3)

---

(3) Hirdetés. A' nagy mélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből a' minap közhirré tétetett, hogy a' Gladnai mészárszék és korcsma f. e. Majus 1sö napjától számitandó három egymásután következő esztendőre haszonbérbe adandó, 's az árverés határnapja, mellynél 23 forint a' bánatpénz, Martius 23dikára határoztatott.

Ezen árverés a' kitűzött napon reggeli 9 órakor a' Gladnai, kamarai irószóbában fog tartatni, azértis a' venni szándékozók a' nevezett helyen és napon megjelenni ne terheltessenek. Az árenda' feltételei a' fentemlitett irószobában előbb is megtekinthetők. Végre közhírül adatik, hogy a' venni kivánók vagyonbéli állapotjokról illendő felvilágositást adni tartoznak. Budán Februar 20dikán 1835. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

Mart.	8-dikán	5	Láb,	8	Hüv.	6	Von.	—	9-dikén	5	Láb,	6	Hüv.	6	Von.
—	10-dikén	5	Láb,	3	Hüv.	9	Von.	—	11-dikén	5	Láb,	2	Hüv.	0	Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Martius 10-*kén* 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	143⅓	133⅓	126⅔	Zab	84	82⅔	81⅓
Kétszeres	123⅓	120		Kukoritza	108	106⅔	102⅔
Rozs	120	116⅔		Küleskása			
Árpa	106⅔	103⅓	100	Köles			

P é n z f o l y a m a t:

Bécs Martius 7dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	100 5/6	1834ki Status kölcs	585⅝
„ 4 pC.	94	Kam. — pC. kötel.	
„ 1820ki kölcs.		Bank Actiáké	1300½
„ 1821ki „	139	Cs. arany pC. agio	

22. Szám.

HAZAI 's KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Böjtmáshó' 14dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Egerből. Mártius 10kén. Elköltözék a' földről az, kinek itt maradása még számos évekig minden jóktól szivből ohajtatott! Főtisztelendő Gégel Jósef úr, az Egri Fő Káptalannak eggyik igen érdemes kanonokja, e' folyó hólnap 8kán máj, és gyomor sorvadásban, minekutánna-mint ama jótévő szövétnek, melly másoknak szolgálván maga elfogy, érezvén a' végső lobogásokat erőssebb lángra törekedik- a' haldoklók Szentségeit, egynehány napokkal előtte buzgó fohászkodásokkal, égő gerjedelmekkel fölvette, és e' szerént magát az örökkévalóságra elkészitette volna, munkás, és hasznos életét 61 esztendőkre terjesztvén, kanonokságának 6ik évében ez árnyékvilágból az örökké való életre által szóllitatott. Az ő Isten eránt való tikkaszthatatlan buzgósága, legkegyesebb fejedelme, szeretve tisztelt praelatussa, és jótévő hazája eránt való hűsége, háladatossága, és jó indulatja,—nem különben az egyenes őszinteség, jószivűség, nagy lelkű jótévőség, mindenkor hűséges kisérő baráti, 's tündöklő tulajdoni voltak az üdvözültnek. Az ő elméjét sokféle tudomány ékesitette, szivét embertársai eránt való jó érzése nemesitette. Számtalan jótéteményei többnyire titkon áradtak ki, mint a' patak melly a' bokrok árnyékában elrejtve folydogál, 's esméretlen vizével 'a' maga tájéka virányit öntözgeti. Különös gondját forditotta a' Foglár Collegiomában lévő nevelő intézetnek, mellynek csak nem régiben fő Igazgatójává neveztetett, jó karba való helyheztetésire, a' mit fáradhatatlan ügyessége, bőkezű adakozása által valóban jó állapotban hagyott. A' köz tisztelet mindenkor áldani fogja az ő emlékezetét. Mennyei részének agyag temploma, sok buzgó kereszténynek, úri rendeknek, tanúló ifjúságnak, siránkozó szegényeknek jelenlétökben illendő pompával a' T. T. Szent Ferenczről nevezetett Atyáknak sirboltjába letétetett. Nyúgodjanak a' halál, emez éh tyrannak vermében érdemes áldott porai a' dicső föltámadás nagy napjáig!!

Főtisztelendő Tanko Albert, csik sz. györgyi plebanus, Al-Csik és Kászon székek cselekedetbeli főesperestje, az a' buzgó lelki-pásztor, látván 1826dikban az anya templomtól, egy órányi messziségre kiterjedő népes megyéje, aggkorának a' templomtól, a' kisdedeknek az oskolától elzárásokat; tulajdon maga költségén, egy nyolcz-öles, szent-kereszt tiszteletére diszes kápolnát, minden hozzá tartozandókkal, egy temetőt az ott létezőknek, és oskolát nyita-fel.

Ezer nyolczszáz harminczadikban, a' vad rengetegek között, az úgy nevezett természet remeke, szent Anna tavánál, 49 évekig poraiban szendergő kereszténi buzgóságot, egy disz fénnyel bájoló kápolnát, hasonlólag tulajdon költségén remetei őrrel, emelvén felébresztette, Apostoli lábakkal buzgó tanításaival annyira emelte, hogy 14, 15 ezer emberek szent Anna és Kis-asszony napján, példás buzgósággal jelennek-meg.

1832ben az anya templomnál lévő temető bételvén, a' felsőbbség rendszabásai szerént tovább nem használhatván, 400 fr. bankóban 1000 lépésnyire az anya templomtól, egy szép felemelkedett helyen, olly tágas temetőt vásárlott, hová 100 évekig lehet temetkezni, a' nélkül, hogy egy sír kihányattassék. Feljebb emelkedett szegletében épittetett tulajdon magaéból egy kálváriát, melly az állásokat (statiokat) kivévén, áll egy 9 öles hosszú ehez mérsékelt széles, és 10 öles tornyu kis templomból cserép fedél alatt. Erd. H.

Nagy-Becskerek Febr. 17d. Száraz 's majd tavasz-szinü telünk közepén, Begénken már hajók mutatkoznak. Vetésinken áldás reménye mosolyg egyébiránt; de a' repcze csak ittott nyujt örömet. Engedékeny telünk a' halomások számát szaporitani látszik az emberek között; azonban e' szénahijányu évszak mellett is, nyavalyák szarvas marháinkban nem mutatkoznak. Hiteles adatok után: Csanádban teljesen megszünt a' marhadög.

Első Felesztendő.

A' gabona ára régi állásában teng. Útaink csaknem járhatlanok, 's lovaink erőtlenek. Bálint napja a' második, szinte vékony hóval köszöntebe hozzánk, pedig az idei télben igen szembetünő kemény faggyal. A' marhahús fontja illy körülményekben, Mart. közepétől kezdve, 11 kra határoztatott.

Lőcse Febr. 17d. A' késmárki evang. lyceum nagy és nem könnyen pótolható veszteséget vallott. Folyó hónap 12kén hunyt-el t. i. hosszu, súlyos és fájdalmas betegség után, Schneider János, több ns vármegye táblabírája, 's említett lyceumban húsz év óta, a' magyar törvények 's politikai tudományok tanítója. Számos tanítványi az ország minden részeiben keseregni fogják halálát. — Szepes megyének mostani közgyülését két környülállás jelesíté: első az, hogy szeretett Királyunk születés-napját szokott ünnepélyes rendtartással Febr. 12dikén megüllöttük;—más: „hogy Febr. 15dikén fényes tánczmulatság volt Lőcsén, mellynek alkalmakor azon 300at felülhaladó kézimunkák, mellyeket a' szép-nem a' tűz által károsult vagendrisszeli és strázsai lakosok számára áldozott, többnyire szép kezek tulajdon készítményei,—kijátszattak, 's így a' károsultak javára tetemes summa pénz gyült-egybe.

Magyar Tenger vidék: Múlt November 13dikán reggeli 10 órakor Fiamego István pielegoja, melly Zaraból Fiumeba szándékozék, 3 mértföldnyire a' partoktól erős szélvész által elkapatott 's felfordíttatott, hogy feneke felűl, fedele pedig alól esnék a' vízbe. E' felborítás közben két személy éltét veszté; 's minden eszköz és készület, melly a' hajó fedelén találkozott vala, habok martalékja lőn. A' partról láták e' szerencsétlenséget, 's örömmel legyen mondva, azonnal találkoztak is a' veszélyben forgók szabadítására vállalkozók. Amilive pielego (kapitánya Persich Giovanni), melly éppen kevéssel előbb futott a' kikötőbe, 's még két halászbárka a' fiumei révkapitány vezérlete alatt azonnal a' szerencsétlenek felé indultak, 's küszködve a' felháborodott elemek dühével, végre a' félig merült hajóhoz jutván a' legénységet (matroczokat) nagyobb részint megszabadíták. Ekkor még, mint a' vízből kivonczoltak állíták, két asszony maradt a' hajóban, minthogy ezek felboruláskor a' hajószobában tartózkodtak, a' szabadítók tehát minden erejeket oda fordíták, hogy a' hajót kivontassák, mielőtt a' szélvész nyilt tengerre hajtaná. Hosszu fáradozások délutáni 5 órakor végre annyiban sikerült, hogy a' hajót a' lovranai kikötő felé Ika mellé hozhaták, honnan a' veszélyben forgók segedelmére Polcich Antonio egészségi biztos úr, és a' helybeli plébános Don Francisco Cercich vezérlete alatt már akkor nehány elszánt férfi szinte tengerre szállott. Ezek segedelmével a' hajó egyik oldala felszakasztaték. A' szegény benszorult két asszony félig alélva egy keskeny zugban találtatott nyakig vizben, 's ha még kissé késik a' segedelem, bizonyosan elmerültek volna. A' derék parti lakosok nyomban szárazra vivék a' megmentetteket, 's orvosi ápolásra bízák.

Selmeczen a' német pleb. egyházban a' kis oltárt Geramb János, nyugalmazott őrnagy 's k. kamarás ő Nga tulajdon költségén megujítatá; a' mult oskolai esztendőben az itteni gymnasium több mint 30 nevendékeinek imádságos könyveket, közelébb pedig Febr. 12dikén a' szegényebb tanulók és lakosok között, vallás különbség nélkül 30 pengő forintot osztatott-ki.

AUSTRIA.

Ő cs. k. Felsége Mart 6dikán rendelést méltóztatott kiadni forrón szeretett attyának minden udvari, polgári, katonai, status, országos és városi tisztviselők által hat hónapig — Mart. 7dikétől Sept. 4dikéig— olly formány leendő gyászolása iránt, hogy a' gyászidő első felében polgári formaruhák mellett kalapon és karon fátyol, fekete nadrágok és harisnyák, befuttatott csatok, 's fátyollal bevont kalapszalagok viseltessenek, a' gyász másik felében pedig csak karon hordassék fátyol. A' magyar status- és köz- tisztviselőkre nézve úgy rendelteték a' gyász, hogy ennek első felében a' magyar polgári forma- és más drága ruhák mellett a' fátyol karon viseltessék, 's a' kalpag és kard fátyollal hasonlóan bevonassék; a' gyász másik felében csak karon fog a' fátyol hordatni. Egészen fekete öltözet mellett a' karról és kalpagról elmarad a' fátyol; a' kardnak és sarkantyúknak befuttatva kell lenniök.

Ő cs. k. Felsége következő legfelsőbb rendeleteket méltóztatott kibocsátani:

Hoyos-Sprinzenstein gróf fő vadászmesterhez. Kedves Hoyos gróf! Forrón szeretett atyám elhunytával, miután az általam megerősített udvari tisztek mellettem szolgá-

latba lépnek, megszünvén az úrnak fő udvarmesteri foglalatosságai, az urat kegyelmem és megelegedésem kizonyságául azon szolgálatiért, mellyeket mint eddigi főudvarmesterem tőn, Leopold rendem nagy keresztjével a' díjfizetést elengedve jutalmazom. Bécs, Mart. 3dikán, 1835. FERDINAND. s. k.

Appel báró 's general-őrnagyhoz. Kedves Appel báró! A' hív szolgálatok, mellyeket az úr mint elhunyt atyámnak a' császárnak generál-adjutansa tőn, az igaz hűségnek bizonyságai, mellyeket az úr a' megboldogultnak adott, és a' mellyek által az ő különös kegyelmére érdemesítetett, bizonyossá teszik az urat az én kegyelmem felől is. Midőn az úrnak ezen érzelmim bizonyításául Sz. István magyar kir. rendemnek közép keresztjét ajándékozom; jónak látom egyszersmind az urat gyönge egészségének kímélése 's visszaállítása tekintetéből a' generál-adjutansi szolgálattétel alól felmenteni, 's határozatlan szabadságot engedek az úrnak meghagyván eddigi tisztségeit. Kívánom, hogy az úr az engedett pihenés által mi elébb 's tökéletesen visszanyerje egészségét, 's feltartom magamnak, hogy akkor egy saját kívánatihoz lehetségig alkalmaztatott szolgálati hívatalt adhassak az úrnak. Bécs, Mart. 6dikán 1835. FERDINAND. s. k.

Ő cs. k. Felsége Clam-Martinicz gróf generál-őrnagyot saját generál-adjutansává méltóztatott kinevezni.

Ő cs. k. Felsége fő kamarásához Czernin Rudolf grófhoz Mart. 3dikán bocsátott legfelsőbb kézíratában kijelenteni méltóztatott, hogy az eddig Ő Felsége mellett vólt négy cs. k. kamarás, mint az Ő Felséges személye körül belső szolgálatot tevő kamarások megtartatnak, de e' határozat a' többi cs. k. kamarások szolgálattételének rendiben, melly Ő Felsége boldogúlt attya korában fenállott, semmi változást nem teszen.

A' boldogult császár szíve Mart. 7dikén, miután azt az udvari pap megszentelé, két cs. k. palotai szolga által, egy udvari, két palotai furír, két égő viaszgyertyát tartó apród, két cs. k. kamarás, két lancsás, két magyar és nyolcz poroszló-testőr kíséretében, az augustinus folyosón keresztül ünnepiesen elvitetett a' S. Agoston szerzet udvari egyházába, hol a' prior és klastromi conventtől általvétetvén szokott módon a' Loretto kápolnába tétetett. Ezután a' belek, elébb hasonlóan megszenteltetvén, 's a' fentebbiektől kísértetve, hat lovu gála kocsin vitettek Sz. István székes egyházba, itt a' fő káptalan 's az egész papság által egyház fényes öltözetben fogadtattak, 's ünnepies menetellel a' sírbóltba vitetvén, ott egyházi szokott szertartások és imádságok közt letétettek. — Az ünnepies halotti pompa délután ment végbe. 3 órakor már Sz. Agoston szerzet udvari egyházából indult a' menetel az új piaczra a' Capuczinusokhoz. A' menetelt egy lovag osztály nyitá meg; előre mentek a' korházbeli emberek, utánnok a' szerzetes papok páronként égő viaszgyertyákkal, éppen így valamennyi belső 's külső városbeli papok, majd a' polgári ezredek 's csapatok tisztjei, a' városi tiszthatóság, alsó Ausztria karai, az udvari és országos hivatalok tanácsnoki rang különbség nélkül, és a' négy udvari tisztikarok gyász öltözetben 's fekete köpönyegekben. Ez alatt a' Capuczinusok egyházába gyűltek az arany gyapjas és más benföldi rendek vitézei, a' cs. k. ministerek, titkos tanácsnokok, kamarások, a' külső udvari kar, az asszonyságok, az egyetem nagyságos rectora a' négy decannal együtt, a' székes káptalan, és a' Pozsonyból egyedűl Ő cs. k. Felsége elhunytának szomorító hírére ide jött magyar országgyűlési követek. Ugyanott a' segrestyében megjelent a' cs. k. fő udvari marsal is. Mielőtt a' halotti kíséret az udvari várból kiindult volna, a' cs. k. első fő udvarmester, egy lovag osztállyal kerítetve, szinte a' Capuczinns egyház segrestyéjébe ment, hová a' most uralkodó Felség, császárné Ő Felségével, 's ő cs. k. Magosságok a' fő herczegek és fő herczegnék is megérkeztek, hogy a' megszentelésen jelen lehessenek. A' holttest 4 órakor szenteltetett-meg a' cs. k. udvari pap által, az udvari ceremoniarius és udvari káplánok segítségével, égő viaszgyertyákat tartó apródok, testőrök, a' cs. k. főkamarás képét viselő cs. k. kamarás, a' cs. k. fő lovászmester, a' három testőri kapitány, két herczegi rangu cs. k. kamarás és az elmaradt generál-adjutans jelenlétében; a' koporsót ezután az udvari egyházból a' schweizer udvaron álló udvari gyász-kocsira vitték a' cs. k. palotai szolgák a' cs. k. inasok segítségével, 's a' menetel elindult a' vár, Mihály, József és polgári korház piaczain keresztül, hol mindenütt katonák valának sorban kiállítva, a' Capuczinusok egyháza felé, következő rendel: előre lovasság

)(

ment, ezt követék három négyűlésü udvari hintó cs. k. udvari furirokkal és palotai szolgákkal, egy cs. k. udvari furir lóháton, egy hat lovas udvari kocsi, mellyben a' három testőri kapitány és az elmaradt generál-adjutans ülének, ismét egy hat lovas udvari hintó a' cs. k. főkamarás képviselőjével, a' cs. k. fő lovászmesterrel, és a' két herczegi rangu cs. k. kamarással. Ezek után jöttek a' cs. k. inasok gyászban, a' cs. k. poroszló-testőrség tompa dobszóval, 's zászlóján gyászfátyollal, végre a' gyász kocsi a' magos párnákon fekvő koporsóval. A' kocsi mindenik ajtajánál két cs. k. inas ment, 's mindenik oldalon hat apród égő szövétnekekkel. Nyólcz láncsás, ugyanannyi magyar kir. testőr, legszéltül pedig tizenkét cs. k. poroszló-testőr kerité a' koporsót. A' gyász-kocsit a' cs. k. láncsás és magyar kir. testőrök követték lóháton tompa muzsika-szóval. Egy granátos csapat és egy lovag osztály zárá-be a' menetelt. Az egyház ajtajánál a' cs. k. palotai szolgák, a' cs. k. inasok segítségével levették a' koporsót a' kocsiról, az egyházban felállított, arany szövettel terített asztalra tették, és miután az első főudvarmester a' holttest elérkeztét megjelenté, 's a' legfensőbb és főbb személyek az egyházban készített helyeiket elfoglalák, ott az itteni herczegi érsek által, sok püspökök és az alsó ausztriai prálatusok segéd-szolgálásával megszentelte, végre a' Capuczinus szerzetes atyák a' cs. k. inasok segítségével a' sírbóltba levitték, hol a' herczegi érsek által utóljára ismét megszenteltetett. A' cs. k. első főudvarmester, ki botját kezében tartva nyomban követé a' hólttestet a' sírbóltba, ott egy cs. kir. palotai furir által felnyittatá a' koporsót, a' Capuczinns guardiannak megmutatá a' hólttestet, 's őrizetére bízá, mit a' guardian szokott módon ígért; ezután a' koporsó bezáratott két kulcsal, 's egyik a' guardiannak adatott-által, a' másikat pedig a' cs. k. kamarás, udvari tanácsnok és a' fő udvarmesteri hivatal kanczellariájának igazgatója vette-által a' cs. k. kincstárba leendő letétel végett. Mihelyt a' cs. k. első főudvarmester feljött a' sírbóltból, a' fő udvari tisztviselők, testőri hadnagyok 's az egész udvari kar tüstént kitakarodott az egyházból, honnan Ő cs. k. Felségök 's a' többi legfőbb személyek mindjárt a' megáldás után eltávoztak.

NAGYBRITANNIA.

A' felsőházban Hardvicke lord tett indítványt a' felírásra nézve, melly a' thrón beszéddel szórul szóra megegyeznék. Gage lord gyámolítá az indítványt; ekkor Melbourne lord a' thrón beszéd utólsó előtti második pontjához következő pótlékot javallá adatni: „Tétessék bizonyossá Ő Fensége, hogy az Ő Felségéhez hív felső ház háládatos emlékezettel esmeri-meg, mikép a' nép képviselése javítása eránt tett javallatok Ő Felsége megegyezésével terjesztettek a' parlament elébe, és Ő Felsége helybehagyása által törvény-erőt nyertek; hogy mi azon bölcs és szükséges rendszabásból további hasznokat reménylve, arra számolunk, mikép Ő Felsége tanácsosai a' jól megfontolt és hathatós reformok értelmében fognak cselekedni; és hogy a' liberalis és dicső politika, melly a' népnek visszaadá jussát képviselői valaszthatásukra, és a' melly a' rabszolgaságot eltörlé a' gyarmatokban, nem sokára városi corporatioinkat a' nép vigyázó felügyelése alá helyhezteti, a' protestans dissentereknek minden kétségtelen panaszait elháritja, és az egyházi visszaéléseket eltörli, mellyek Angliában és Irlandban az egyház tekintetének igen ártalmasok; továbbá Ő Felségének elő kell terjeszteni, hogy az Ő Felségéhez híven engedelmes lordház alázatosan merészli sajnálkozását kifejezni azon, hogy ez és más reformok folyamata a' parlament szükségtelen feloszlatása által félbeszakítatott és veszedelmeztetett, mellynek valódi akaratja volt kivívni a' rendszabásokat, mellyekre a' nép eleven és sarkalatos kívánságait intézte.“ — Az oppositioi részről beszéltek ez indítvány mellett Brougham és Mulgrave lordok; a' ministerek közül ellene Wellington herczeg és a' lordkanczellár; Ripon lord és Richmond herczeg is ellenzék a' Melbourne javallatát, melly szavazás nélkül félrevettetett.

Az alsó házban Sandon lord tette az indítványt a' válasz-felírásra nézve; Bramston úr gyámolítá az indítványt, Morpeth lord pedig ugyanazon pótlék javallatot tevé, mellyet Melbourne lord a' felső házban előterjesztett.

Bécsbe rendkívüli alkalom által érkezett tudósítás szerént Morpeth lord javallata az alsó házban Februar 25—26 éjelén hét szó többséggel elfogadtatott.

Sebastiani grófhoz Febr. 24dike éjelén kurir érkezett, melly őt Parisba hívja, (hihetően, hogy a' ministeriumba lépjen). — Londonder-

ry marquis Londonba érkezett, és az orosz követtel Februar 23dikán beszélgetést tartott.

A' felső ház Febr. 24dike ülését környületesebben ugyan mint feljebb, de még is röviden ekép közöljük: Melbourne lord: A' thrónbeszéd, bár hosszabb, mint rendesen szokott lenni, mégis több legfontosabb pontok felől hallgat. Illyen az utóbbi ministeri változás. Kétségtelen a' király jussa ezen változtatásra; de a' nemes herczeg, a' ki azt hely behagyá egész kiterjedésben felelni tartozik érette, és védeni magát: micsoda kikerülhetetlen szükség kénszeríté őt, a' constitutio minden sarkalatos czikkelyével ellenkezőleg, több öszve nem férhető legfensőbb status-hívatalokat, hetekig a' maga személyében egyesíteni? Hogy a' jövendőre illy tettből veszedelem ne következzék, ezt a' parlament előtt igazolni szükséges. Megérkezvén végre az első minister, a' parlament feloszlatott, egy olly időben, mikor az ország a' legszebb nyugalomban élt. A' jelen ministerium reform-barátnak nevezi magát, és mégis feloszlatja a' mérséklett reform-ministeriumot. Sőt alig multak-el, télnek idején a' lázadásra ingerlő követválasztások, már ismét új feloszlatással fenyegetődzik a' kormány. (Egy lord a' ministeri oldalról: „mikor és hol?“ más szavak ugyan azon oldalról. „nem! nem!“) „Nincs hát szándéktukban, így kiált-fel Melbourne lord, a' második feloszlatás? (az oppositio félen nagy tetszés). Ezután a' fentebb említett pótlék javallatot olvasá-fel, jóllehet, mint előre megjegyzé, a' felső házban az eféléknek elfogadásához semmi reménység sincs. Wellington herczeg: Nem engemet illet az előbbi ministerium feloszlatásáért a' felelőség. Teljes lehetetlen volt azt tovább fentartani, miután Spencer lord a' felső házba ment-által. Hiszen Grey lord maga mondá, midőn egyszer Althorp lord lemondott hívataláról, hogy benne (Althorpban) jobb kezét veszti-el 's nála nélkül tovább a' kormányt a' korona becsületére nem folytathatja. Környülményeiben a' király őt (Wellingtont) hívatá, min ő annyira elcsudálkozott, mint bámulna akármellyik a' nemes lordok közűl ha hólnap hasonló királyi üzenetet kapna. Melbourne lord azon ellenvetésére: hogy ő (a' herczeg) 3 fő ministerséget folytatott a' maga személyében, Canning példájával felele, ki mint külső statustitoknok kincstár első lordjának is neveztetett. És így az ő viselete e' részben nem példa nélkűl való. Melbourne lord szemére veté neki (Wellingtonnak), hogy ő az új ministerim alkotásában segítségére volt a' királynak. Ez annyival megfoghatatlanabb, mivel a' nemes lord a' királynak ebeli rendeletét maga hozta Londonba. A' mi a' parlament feloszlatását illeti: a' nemes viscount az előbbi ministerium alatt történt parlamenti feloszlatásról maga mondta: hogy a' rendszabást a' szerencsés következés igazolá. A' jelen esetben még nem bizonyos az eloszlatási czél, de ő (Wellington) reményli, hogy az eléretik. — Melbourne lord a' herczeg azon állítására, hogy ő hozta Londonba a' királyi üzenetet, melly Wellingtont Brightonba hívá, így felelt: Midőn ő Nov. 14dikén a' királynál audienczián volt, sir Herbert Taylor kérte őt, hogy sir H. Wheatlyhoz vinne-meg egy levelet Londonba. Tudta ő, hogy Wellingtonhoz szóló írás is volt zárva azon levélbe: de nem udvariságtalanság lett volna-e tőle inasa által el nem hozatni és kézhez nem adatni a' levelet? azonban ebből kifogná következtetni, hogy ő a' herczeg hívatását helybehagyta? — Ezután Brougham lord állott-fel, 's több óráig nyult beszédében, mellyet az oppositionak legzajosabb tetszése követett, 's mellynek csipős elmésségе gyakran köz nevetést okozott, küzde a' ministerium ellen. — Tüzesen felelt neki a' lordkanczellár (Lyndhurst). Vádolá amazt, hogy a' herczeg beszédét egészen félreérté. (Rendre kiáltás és nagy zajgás.) Brougham lord nem maradt adós követőjének, ki ellen felhozá, hogy a' lord-házat illetlenség küzdő helyévé tette. Sok ideig tartott a' szóváltogatás az új és volt lordkanczellár között; végre Mulgrave grófnak engedtetett a' vitatás folytatása; ki röviden ugyan, de szintén kíméletlenül bántá a' ministeriumot. Felelt neki Ripon gróf (Goderich) ki mint tudva van, éppen olly közép helyhezetü a' felső, mint Stanley lord az alsó házban. Ő a' pótlékjavallat ellen szavazott, de egyszersmind említé, hogy éppen nincs szándékában a' ministeriumot feltételetlen gyámolítani. Így nyilatkoztatá magát Richmond herczeg is, ki mint emlékezhetnek olvasóink, az egyház kérdésénél, Stanley, Ripon és Graham urakkal lépett-ki a' ministeriumból A' oppositio, melly e' házban semmi szerencsét nem reménylett a' javallattal, nem sürgeté a' szavazást, 's így a' ministeri indítvány

fogadtatott-el. Durham gróf betegsége miatt nem jelenhetett-meg ez ülésben.

Az alsó házban Morpeth lord következő okokkal támogatá javallatát: Az irlandi egyház állapotja felől világosabb nyilatkoztatást várt. A' községi corporatiokról említés tétetik a' thrónbeszédben, egy szó sem azon okfőről, mi szerént kellene a' kérdésnek megfejtetnie. A' dissenterek csoportos panaszai közül csupán a' házassági szertartás választatik-ki. Az egyházi adókról semmi említés. Majd általmegy a' volt ministerium elbocsátására, Wellington egyedüli ministerkedésére, 's a' parlament feloszlatására, és mind ezen pontoknál erős támaszokra akadt a' ministerium ócsárlásában. Sir S. Whalley (fő fő radicalis) ezt mondá: Az utóbbi kormányt véleményi különbözéssel vádolják: ő pedig azt kérdi: micsoda részekből áll a' jelen ministerium? Egyik reformernek nevezi magát, sőt nem szégyenli azt mondani, hogy ő mindég az volt; a' másiknak még a' reform-szó is ellenére van; a' harmadik nevetséges közép-utat választ 'sat. Castlereagh lord, irlandi követ, a' ministerium mellett szavaz. — Barron: Én is irlandi képviselő vagyok, és tudom, hogy az irlandi nép $\frac{19}{20}$ semmi bizodalmat nem helyheztet a' toriekba. Tudom, hogy engem lerontónak (destructiv) neveztek; igenis lerontó, a' visszaélések és monopoliumok lerontója vagyok én. De conservativ is vagyok egyszersmind; mert az ország vagyonát és intézvényeit fentartani akarom. Mi vagyunk a' conservativek, ti vagytok az igazi lerontók. Mi a' britt constitutio alkotványából a' baglyokat, szárnyas egereket, és még a' patkányokat kiűzni akarjuk (nagy kaczagás). Ellenben a' polgári alkotmány kapuja elébe szándékunk helyheztetni az irlandi szelindeket a' brittus oroszlánnal, és az ország sasát a' ház tetőjére tenni, hogy a' királyság minden ellenségeinek mutassa körmeit. Kearsley úr ezt valóságos ördögüzésnek tekinté, 's ellene semmi kifogása nincs mondá, ha a' nemes lord, a' ki látszik vezetni az oppositio tagjait (John Russel) egész csapatjával, még ma éjszakára a' pokol sántikáló uránál vacsorál (kaczagás). Majd Peel úr, az első minister állott-fel, 's olly derék beszédet tartott, melly Anglia parlamenti évkönyveiben a' legnevezetesb történet. A' világosság, mellyel ő politikai nézeteit, és az utat, mellyet kormánya alatt követni akar, előadá, — a' bátorság, mellyel a' November óta tett rendszabásokért a' felelet terhét nagára vette; az ügyesség, mellyel a' jelen ministerium nehéz helyheztetését oltalmazta, 's mellyel az előbbi kabinet már tovább fen nem álhatását megmutatá; — Anglia történeteiből vett azon példák, mellyek mutatják a' kabinet változása után igen gyakran elővett parlamenti feloszlatásokat; — a' festés, mellyel az oppositiót tevő pártok egyenetlenségét terjeszté-elő; — végre beszédének fénylő és ragadó rekesztése, mély és maradandó benyomást hagytak magok után, és a' jelen kabinet barátainak reményit új elevenségre gyújták. A' Standard történeti átnézetét közli a' Pitt-ministerium elsőbb hónapjainak, melly darab ideig a' ház kisebb, nagyobb többségével küzdött, míg végre bátorsága 's állhatatossága által a' harczból győzedelmesen szabadult-ki. A' rend baráti, mond a' Standard (tory újság) hasonló szerencsét kívánnak e' mostani kabinetnek. Febr. 26. éjfél után 2 órakor kezdett szavazni a' ház, 's 309 szóval 302 ellen elfogadta a' Morpeth lord javallatát.

A' király Febr. 25dikén fogadta a' felső ház válaszírását — Manners Sutton úr Canterbury viscount czímmel kevés idő multával pairré fog neveztetni. —

Az alsó ház szónoka több követek kíséretében Febr. 28dikán adta által a' királynak a' thrónbeszédre készített választ. A' király, feleletében, sajnálkozását jelenté: hogy az alsó ház a' parlament feloszlatására nézve elégedetlenségét fejezi-ki.

A' parlamenti foglalatosságok 3 első estéjén már 83 indítványi és billi jelentések írattak az alsó ház könyvébe, a' folyó hónapra következő fontosabbak: a' kincskamara kanczellárja javallatot fog tenni Mart. 2dikán új parlamenti házak építése végett; Grattan úr a' Rathcormacki történetek vizsgáltatását ugyancsak Mart. 2kán; Wallace úr, hogy az újság-tndósítók szavazáskor is a' házban maradhassanak Mart. 3dik; Roebuck úr a' nép-oktatás vizsgáltatását Mart. 3d. Sir J. Campbell az adósságokért szokott befogatások eltörlését Mart. 4dikén; Chandos marquis a' maláta-adó eltörlését Mart. 10dikén; a' főügyvéd az egyházi törvénykezés javítását Mart. 10d.; Poulter úr a' vasárnapok szorosabb megtartását Mart. 11d.; Ward úr az irlandi protestans püspöki egyház vizsgáltatását 12dikben; Tooke úr a' Londo-

ni universitas szabad levelét Mart. 26d.; Sir S. Whalley a' felső házból a' püspökök kizárását Mart. 31dikén fogják javallani. — Meghatároztatott, hogy az ülések rendszerént délutáni 4 órakor kezdessenek; a' délelőtti rövid ülések újból eltörletek.

AMERIKA.

Rio Janeiroból Londonba érkezett levelek írják: hogy a' nemzeti őrség feje, midőn az őrizet az ifju császár születési napját ünnepelé, próbát tett azon testőrségnek a' kormány ellen való fellázítására. De a' szándék füstbe ment; mert a' nemzeti garda elfogta chefjét 's törvényszék elébe adta.

Az északi statusok praesidense, Jackson generál azt hiszi: hogy azon fiatal festő, ki őt agyonlőni akará, főtisztviselő által béreltetett-ki a' gyilkosságra. A' hírlapok azonban folyvást tébolyodottnak írják Lawrence festőt, ki született ángol, 's nehány évek előtt költözött a' szabad statusokba.

SPANYOLORSZÁG.

Febr. 17diki végzet által Valdes generált hadministerré; Don Juan de la Dehesát igazság ministerré; Medrano urat, a' procurador-kamara al-elölülőjét ideigleni belső ministerré nevezte a' királyné; és így Llauderen kívül Garelly és Moscoso urak is kiléptek a' kabinetből.

D. Carlos ideigleni külső ministere e' levelet bocsátá a' hadministerhez: „Zuniga fő szálláson, Febr. 9dikén 1835. Miután a' király értesítetett az úr levelének tartalmáról, mellyet Don B. de Guibelalde ezredeshez küldött E. Gorriaran angol eránt, ki Bergarából kiindulta után elfogatott 's őrizet alatt tartaték, ámbár nálla az angol consultól kiadott papirosok valának, mint előmutatott tökéletesen igaz úti levele bizonyítá, 's köztök gyanus levelek nem találtattak, Ő Felsége nem csak jóvá hagyja, hogy az említett angol szabadon bocsátatott, hanem reményli is, hogy olly tekintettel fognak vele bánni, mint küldetésének hivatali charaktere kívánja. Ő Felségének tehát az akaratja, hogy a' mondott Gorriarannak papirosai, ide rekesztett úti levele, vagyona és lova, ha volt, tüstént visszaadassanak; ha pedig lova nem lett volna, a' tovább utazásra módot kell neki nyújtani, 's kivált a' franczia határokra juthatását minél előbb eszközleni. E' felett parancsolá a' király, hogy az úr a' hadsereg minden parancsnokinak adja tudtára, hogy jövendőben a' más nemzetek képviselőinek 's consulainak kuríraitól, kik rendes úti levelekkel vannak felkészülve, csak a' magános levelezéseket vegyék-el, de a' hivatalos leveleket nálok hagyják, 's haladék nélkül engedjék útjokat tovább folytatni, ha hogy fontos okok ellenkezőt nem javasolnának; de a' parancsnokok még ez esetben is, mielőtt a' kurírra nézve szoros rendszabásokhoz nyulnának, Ő Felsége kormányát ez iránt megtudakozni, 's annak legfensőbb határozatát elvárni tartoznak. Carlos Cruz-Mayor."

Az Allg. Zeitung madridi levelezője következőket írja: „Madrid, Febr. 17dikén. Az északi harczmezőről semmi hivatalos tudósítások; hanem innen négy nappal ez előtt 10 ezer ember ment oda erősítésül. Cardero elküldetésének, a' második könnyü ezred eloszlatásának és az altisztek degradatiójának híre tökéletesen megvalósult. A' királyi szónak e' megszegését azzal szépíti az Abeja hírlap, hogy a' lázadók tulajdonkép halált érdemlettek, de ezt elengedé nekik a' királyi kegyelem; az ezred zászlója annyira megpiszkoltatott, hogy a' szeny róla Zumalacarreguy vére által sem mosathatik-le; a' kormány tehát köteles az ezredet eloszlatni, 's Carderót katonáitól elválasztani. Ellenben az Eco del Commercio nem igen kedvező színnel festi a' kormány viseletét, 's igen jó okfők szerént fejtegeti, hogy kormánynak még kevesbé illik, mint magános embernek, szavával játszani. — Febr. 19dikén. A' ministeri változás részint már megtörtént. Don Geronimo Valdes sok ide 's tova ingás után végre csakugyan hadministerré neveztetett. Milly csaló-útakon tévelyegtek, onnan is megtetszik, hogy e' ministerségre Cordovát hirlelték kijeleltnek. Cordova general VII. Ferdinand nagy keresztjét kapta mintegy kárpótlékul. Valdes helyett Carratala nevezteték Valencia főkapitányává. A' belső ministerium e' tartomány igen érdemes polgári kormányzójának, Villuma marquisnak ajánltatott, de nem fogadtatott-el tőle. Most már ideiglen D. Diego Medrano, a' procuradorkamara alelnöke, nevezteték belső ministerré. Medrano úr eddig Ciudad-Real polgári kormányzója volt, 's erős monarchiai gondolkozásunak tartatik. Garelly igazság minister is beadta lemondását, 's az ő hivatala egy igen tisztes papnak,

Alcantara Navarro úrnak ajánltatott, ki a' királyt 1823ban mint cortestag Sevillába kísérte, most pedig titoknok India patriarchája mellett. Azonban, mint beszélik, Navarro nem vállalta-el a' ministerséget, 's már ismét Antonio Cano Manuel, Garcia Herreros, Calatrava, és Gomez Becerra urakat emlegetik kijelelteknek. Martinez de la Rosa úr is közel áll a' kilépéshez; mert egy részről egészsége igen változékony, más részről pedig látja, hogy a' ministerium újonnan alkotásával a' befolyás, mellyet eddig társain gyakorlott, egészen Toreno gróf kezébe megyen által. Most tulajdondképen Toreno az előlülő, 's legközelébb III. Károly nagy szalagját kapta a' királynétól. Azon Parisból került hírt, melly szerint Toreno minden vagyonát pénzé tenni és Spanyolországot elhagyni szándékozik, csak az is megczáfolja, hogy nem rég vett egy nagy palotát, 's azt herczegi pompával bútorozta-be. Moscoso úr is III. Károly nagy keresztjét nyerte. A' volt igazság ministeren kilépte előtt nagy alacsonyság történt. A' királyi udvari kar titoknoka, D. Salvador Enrique de Calvet, a' procuradorok közt egy nyomtatott íromány terjeszte-el, mellyben az igazságministert a' királyné eránti köteleségének megsértésével vádolja. A' minister t. i. a' procuradorkamara Jan. 2diki ülésében azt nyilatkoztatá, hogy a' korona hajlandó lévén a' hozzá kapcsolt katonai rendek' nagy mesterségéről lemondani, ezen kiváltságok nem sokára eltöröltethetnek. Calvet úr pedig írományában megmutatja, hogy a' királynénak nem lehet, nem szabad a' koronát illető jussokról lemondani, 's általjában nincsen is illy szándéka; azért is az igazságministert tudatlansággal és igaztalansággal vádolja. Cadix kormányzója, D. Cayetano Valdes főkapitány meghalálozott. — A' második könnyü ezred megbüntetéséről kezdett pere az Abejának ma tovább folytattatik. A' Revista úgy vélekedik, hogy ha a' megadott bocsánatból valakit kivenni akartak, azt annak még akkor tudtára kellett volna adni, nehogy a' királyi szó megsértessék. Világosan megígértetett az ezrednek, hogy Navarrába mehet a' zendülők ellen harczolni, mégis Burgosban visszatartóztatott. Ellenben az Abeja így szól: „Törvény elibe idéztetek a' felzendülttek? Nem! Fürkészték-e, kik voltak a' gyilkosok? Nem! Megbüntették a' katonákat? Nem! Büntettek-e meg egy tisztet vagy altisztet egyenesen a' 18diki esetek miatt? Nem! Nem hadi rendben 's előbbi rangjokkal mentek-e mind el Burgosba? Igenis! Így tehát egyse panaszkodhatik az amnestia megrontásáról. A' megkegyelmezettekre semmi büntetés nem szabatott; de mivel ők a' szolgálatra hasztalanok 's ártalmasok, a' szükség parancsolja őket eltávoztatni.“ — Febr. 21dikén. Az igazság ministeriuma, mellyet Navarro úr sokak sajnálkozására el nem fogadott, D. Juan de la Dehesának, eddig a' legfőbb hadi 's tengeri törvényszék bírájának adatott-által, de csak ideiglen. E' szerint hadministerünk papiroson, belső és igazság ministereink pedig ideiglen vannak. Gyaníthatólag az estatuto real is csak ideiglen adatott, 's én csudálom, miért nem küldenek az északi hatalmak ideiglen követeket. A' ministeri tanács előlülője a' királyi palotából, hol eddig a' statustitoknok teremeiben lakott, a' puerta del soli lakába költözött. Mi leszen majd a' kamarák eloszlatása után e' szerencsétlen Spanyolországból? Egy országban sincs olly nagy szükség charakterekre, mint itt. De hol lehet azokat fellelni? Én úgy látom, csak a' carlisták közt. De millyen charaktereket! — A' procuradoroknál tegnapelőtt 33 követtől aláírt, hosszu és erős kifejezésekbe foglalt kérelem olvastatott-fel, mellynek ez tartalma: 1. a' királyné haladék nélkül állítsa-vissza az europai spanyolok és ezeknek az atlanti tengeren túl lévő rokonaik közt a' kereskedési 's familiai kapcsolatokat, nem várván a' szövedékes politikai kérdés vég megfejtését; 2. hogy a' kormány e' nagy és bajos munkához, szükséges törvényszerűséggel és nemzeti méltósággal foghasson, olly kifejezésekben, millyeket jóknak találand, kérjen a' cortesektől meghatalmazást.“

PORTUGALLIA.

Don Augusto herczeg, a' királyné férje, mint portugali pair Febr. 14dikén a' pairkamarában letette esküvését, melly alkalommal igen lelkes beszédet tartott; ebben a' különféle pártokat békéltetni igyekszik; az igazság kiszolgáltatásban reformokat, és a' nemzeti oktatásra nézve hasznos változásokat ígér.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Martius 14-kén 1835.

(1) **Hirdetés.** A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből közhírül adatik, hogy az ó-budai koronai uradalomhoz tartozó Budakesz helységben, az ottani uraságí faiskolából, 2000 darab, a' legjobb fajokkal nemesitett 's az ültetésre egészen alkalmatos alma és körtvélyfák darab és rész (parthie) számra tüsténti kész pénz fizetés mellett el fognak adatni, még pedig: a' jelesebb nemüekből egy darab 20 kr. conv. pénzben, az alábbvaló fajokból 16 kr. 's a' törpékből 12 kr. A' venni kivánók ez iránt a' budakeszi kir. kamarai erdőtiszthez folyamodni ne terheltessenek. -Budán Mart. 5kén 1835. (3)

(1) T. ns Zemplén vármegyében t. Tokaj városában néhai t. krancsesdi Derekassy Ferencz urnak, a' serház utczaban fekvő sárga szinre festett háza, a' mellyben egy másban nyiló 6 lak szobák, 4 szép pikturával kifestve, a' két végsö fehér, mind bólthajtással épült 1 konyha, cselédház, speisz, 1 tágos zár alatt lévő kocsi szin, 2 rendbeli istáló, mellette egy tágos válógatott fákkal bővelkedő kert, az udvar a' kertel együtt kőfallal bekeritve, 1 faragott kővel kirakott kerekes kút, az épület alatt végig borház, abból 60 hordóra való pincze, 14 szekér szénát termő rét, az özvegye által eladóvá tétetik, a' kinek meg venni szándéka volna, jelentse magát frankirozott levél vagy meg bizottja által f. e. Majus utóljáig, elfogadtatik t. Tokajban az özvegytől, ha ezen idő alatt el nem kelne Junius hónap 30dikán árverés útján is elfog adatni. (3)

(1) Tekintetes Kátymár uradalom részéről hirdettetik: hogy Kátymáron, Madarason, O—Legyen és Kamenyákon lévő, és ugyan azon uradalomhoz tartozó ¦királyi haszonvételek, ugymint: vendégfogadó, mészárszék 's a' t. 3 egymásutan következő esztendőre, e' f. esztdő Sz. György naptól számitván árverés utján árendába fognak adatni. Az árverés e' f. esztdő Aprilis 6dik napján Baja mezővárosában nagyságos Latinovits Etelka született báró Geramb asszonyság lakó házában reggeli 9 órakor fog tartatni. (3)

(1) **Eladó billardok.** Csinos izlés szerint készült új billard asztalok, különféle szinüek, golyóbisokkal, posztóval 's ¦dákókkal; úgy szinte kiigazított viseltesek olcsó áron szerezhetők polgári asztalos mester Neinman urnál Budán a' tabánban közel a' rudas ferdőhöz 570 szám alatt. (2)

(1) **Szolgálat keresés.** Egy küzépkorú özvegy asszony kivánna mint nevelő vagy társalkodó valamelly jó házhoz felvétetni.—Hasonlólag kívánna egy másik asszonyszemély mint komorna vagy kulcsárné valami uraságnál szolgálatba lépni. Bővebb értesitést kaphatni mind a' kettő felől *Liedemann Ferenczné*l a' 3 korona utczában, Fabini háznál második emeleten. (3)

(2) **Hirdetés.** A' nagy méltóságú udvari magyar Kamara kegyes rendeléséből a' néhai n. m. Fejérvári püspök Horváth János ő excellenciája hagyományához tartozó arany keresztek hasonló lánczokkal, gyürük, ezüst nemü asztali készületek, fehér és egyébb ruhák, egy üveges hintó, ló szerszámok, szoba- és konyhabéli bútorok, a' f. esztr. Martius 30-kán Posonban a' királyi harminczad épületében a' szokásba vett órákban, a' többet igérőknek, kész pénz fizetésért elfognak adatni. (3)

Első Félesztendő. 1835.

(1) Egy szabad királyi városba gyógyszerárosi **tanuló** kivántatik. Bővebb értesitést lehet venni Pesten, a' Barátok piaczán Leyricz Fridrik füszeráros urnál. (3)

(1) Pesten kerepesi uton fekvő 1342dik szám alatti Beniczky Ádám ur házában két csődör — az egyik arabs — a' másik angoly — a' Viczay méneséből való, eladandó. — (1)

Épen most jött ki a' sajtó alul ezen czimü munka:

DOCTRINA EDUCATIONIS

quam compendio exhibet

Glycerius Spányik

e Scholis piis. Budae Typ. Reg. Scient. Universitatis Hung. Az ára 1 fr. ezüst pénz, találhatni Pesten, Eggenberger Jó'sef könyváros urnál.

(2) Haszonbérlet. Közhirűl tétetik: hogy tettes ns Tolna vármegyében Zomba helységben, Pécsrül Pestre vezető úton a' tettes Dőry Miklós úr jószágán fekvő száló vendég-fogadó mészárszékkel, 13 hold őszi és tavaszi föld, 4 hold rét, és 10 öl kemény tüzelő fával együtt — Sz. György naptól három, vagy hat egymásután következő esztendőre f. e. Aprilis hónap 15-kén árverés útján a' legtöbbet igérőnek árendába fog kiadatni, — a' melly határ időre az árendába venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva illendően meghivattatnak. (3)

(2) Pesthez 10 mértföldnyire közelében a' Dunának szép jövedelmü birtokrész több esztendőre haszonbérbe vagy Zálogba adandó. Értekezhetni iránta a' szél útczában 187 szám alatti házban *Kűlkey Henrik* fiskálisnál. (3)

(2) Jelentés. M. b. 'Sennyey Károly ő nga azon esmeretes marha fajtájából jövő Debreczeni Sz. György vásárján, már megszelidített köteles 6 esztendős 44 tulkok, pár számra ellicitáltatnak. — Ezek után ugyan azon délutan a' vásár álláshoz közel lévő nyulas nevezetü csapszéknél 30 tavali rugott ökör-bornyuk, három páronkint ellicitáltatnak. — Melly marha fajtábul vagyon szénán hizott 30 meddő tehén ns Zemplén vármegyében Bélyben eladó. (3)

NB. A' Debreczeni vásár e' folyó 1835-dik eszt. Aprilis 27-kén fog történni.

(3) Dámáknak. Több helyekről vett felszólítás következésében, tisztelettel adom köz hírül, hogy hozzám alolirthoz hasonlíthatatlannak elismert **Lyoni rizs-por** különös finomságú érkezett 's csomója 1 for. p. pénzért árultatik. *Deiller Antal*,

Pesten, fűszeráros a' „Sárkányhoz" a' város ház megett a' rózsapiaczon. (3)

(2) Hirdetés. A' cs. k. priv. **Pakfong érczművek'** rakhelye Bécsben (untere Breunerstrasse Nro 1133) ajánlja a' főnemességnek 's a' tisztelt közönségnek kézműveit. pesti vásárok alatt sátora van a' bécsi útczában az új piaczon, hol portékáit igen illendően szabott árokon ezüst pénzben árulja.

Egészen újonnan készültek pakfongból: kardok a' cs. k. katonatisztek számára, dobos és kapus pálczák, forma ruhákra gombok, a' nemesség számára kardok, a' német rendeknek egyenes 's a' legújabb divatszerinti fejér és aranyozott kardok, vadászkések, argandi lámpák, mindenféle egyházi ékességek, egész asztali service, mindennemű toilette tárgyak, pakfong muzsikáló órák, ló és nyereg szerszámok, kengyelek, sarkantyúk, úgy szinte készületlen bádogok és drótok. Mindenféle rendeletek elfogadtatnak.

Az igazi pakfong vagy is újezüst hasonló a' 12 latos ezüsthöz, tisztítani lehet megnedvesített finom fahamuval. Különösen figyelmezni kell ezen bélyegre: *Pakfong-Frank.* A' tört darabok harmadrész áron becserélhetők.

Legközelébb, múlhatatlanúl Aprilis 2-kán

fognak lotteria útján kijátszatni a' pompás

Hütteldorfi házak 's a' szép **Neudensteini** uradalom Illyriában, arany 's ezüst nyereségekkel együtt.

E' lotteriánál nyerhetni

Fél Millio 's 50,000 forintot váltó czéd.

A' főnyertes szerencsés esetben **300,000** forintot 's többet is nyerhet.

A' nyereségek következő summákra oszolnak:

200,000 — 100,000 — 20,000 — 18,000 — 15,000 — 10,000 — 6,000 — 4,500 — 4,000 3,375 — 2,000 — 1,000 — 500 — 200 — 100 for.

Az ingyen sorsok nevezetes summát, úgymint **237,250** forintot nyeréndenek váltó czéd.

Az ingyen sorsok közül 1002 mint jutalom sors fog kihúzatni tehát **kétszer** bizonyosan kell pénzt nyerniek.

Ezen jutalom sorsok fognak nyerni 147,250 forintot váltó czéd., melly summa így oszlik-el: 100,000 — 18,000 — 4,500 — 3,375 — 1,125 forintokra e' szerént már magában nevezetes lotteriát tészen.

Az ingyen sorsok a' főhúzásban is játszanak; de már ezek a' kereskedőháznál elkeltek, 's csak azon áruló uraknál szerezhetők, kik még birtokában volnának.

Egy sorsnak az ára 5 for. pengő pénzben.

Huber Ferencz

Bécsben Fröhlich F. D. együtt kererkedése alatt.

Sorsokat lehet ezen lotteriához szerezni Pesten,

Liedemann J. S. Fridriknél,

és „a' szép Magyarnéhoz" czímű rőfös kereskedésben

Liedemann F. B. Ferencznél

és társánál, hol még 5 sorsra egy bizonyosan nyerő ingyensors adatik.

Liedemann J. S. Fridriknél

az ott vett, B. T. N. betűkkel bélyegzett sorsok ezen lotteriánál is olly módon bátorságosítatnak, hogy ha azok az Aprilis 2-dikai húzásnál nem nyernének, azokért az Aprilis 27-dikén kihúzandó **Meidlingi Theréziaferdő** lotteriájára, — mellynél a' főnyertes 250,000 for. — egy sors ingyen fog adattatni. Illy módon lehet ingyen sorsokat egyenként is szerezni.

Más lotteriákban nyert sorsok fizetés helyett elfogadtatnak.

---

(3) Orvosi szerek leszállitott áron. A' nagymélt. Helytartótanács rendeléséből közhirül adatik, hogy következendő jó minéműségü orvosi szerek felényi áron mint most szerezhetők, tüsténti fizetés mellett a' fels. aerarium' hasznára szabad kézből árultatnak Budán a' ráczvárosban Rath József gyógyszeráros urnál: 1. Herba menthae

crispae 13 font. 2. Rheum Moscoviticum 16 lat. 3. Aether sulphuricus 1 font 5 lat. 4. Aether aceticus 57 font 10 lat. 5. Magisterium Bismuthi 6 font. 6. Oleum dest. menthae crispae 8 font. 7. Oxydum Mangani 175 font. 8. Chlormész 1600 font. — Az aether aceticus, magisterium Bismuthi, és az oleum dest. menthae crispae részenként is vétethetnek. Az oxydum Mangani és a' Chlormész a' fabrikákban használhatók, következésképen öszvesen megszerezhetők (3)

(2) Minden pesti könyvárosnál találtatik A' MAGYAR POESIS KÉZIKÖNYVE, TOLDY FERENCZTŐL (Handbuch der ungr. Poesie; 2 kötet) melly a' m. poetai literatura' historiáját, minden korbeli jelesebb m. költők' életét 's munkáikból a' legszebb helyeket, magában foglalja. Ára 4 fr. pengő pénz. (3)

(2) Minden pesti könyvárosnál találtatnak KISFALUDY KÁROLY' MINDEN MUNKÁI. Öszveszedte *Toldy Ferencz*. Tíz kötet. Budán, 1831. Az elhunyt szerző' aczélba metszett képével 7 fr. 12 kr. ezüst pénz. (3)

(2) Vogel S. A. bútor műves Pesten tisztelettel jelenti, hogy raktárában, közönséges, közép 's legjobb minéműségű sima és mahagonival rakott, cseresznyefa, úgyszintén fekete páczú, továbbá verhenyeges 's természetesen politirozott diófa házibútorok mindenkor nagy mennyiségben találtatnak. Különösen ajánlja ez utóbbiakat, mellyek habosak, 's fejér juhar és égerfa szeletekkel goth ízlés szerint vannak ki rakva, úgy szintén a' csinosan készült Mahagoni eszközöket fejér juhar és körösfa szeletekkel, 's Mahagonival ékesítve.

Találtatnak nála minden nemű 's nagyságú lüszterek és tükrök aranyozott és politírozott rámákkal.

Rendeléseket tehetni nála nagyobb házi bútorozásokra, 's mindenféle szobakoczkázatokra, 's a' mi készen nem volna, gyorsan el fog készítetni.

Ablak és Alcoven szőnyegek, 's ágy terítők' rajzolat, vagy pedig kész mustra szerint választhatók vagy megrendelhetők.

Reményli a' felülírt hogy bútorainak olcsó 's az idő körülményeihez szabott árával tisztelt vevői elégedését megnyerendi.

Rakhelye van Pesten a' Dorottya útcza' szegletén tulajdon 16. szám alatti házában. (9)

(3) A' Trettner massához tartozó promontoriumi serház, minden hozzá tartozó épületekkel, készületekkel, 's azon jussal együtt, mellynél fogva a' földesurasággal kötött szerződés értelmében, 250 conv. ft. esztendei fizetés mellett, ezen serházban, a' ser- és pálinkafőzés 1845dik esztendei october végéig folytathatik, — a' ser Promontoriumban és Albertfalván, pálinka pedig csak a' promontoriumi serháznál mérettethetik, — ugy szinte a' serház mellett lévő mintegy 800 □ ölnyi szőllő, és Albertfalván egy zsellérház (melly utóbbiak azonban különkülön is megszerezhetők) folyó 1835dik esztendei Martius 15kén, délutánni 3 órakor, Promontoriumban, a' serháznál tartandó közönséges árverés utján eladatni fognak; nyilván kijelentvén, hogy ezen árverés utolsó lessz. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-dikben

Mart. 12-dikén 5 Láb, 2 Hüv. 0 Von. | — 13-dikán 5 Láb, 1 Hüv. 6 Von.
— 14-dikén 5 Láb, 1 Hüv. 3 Von. |

A' Gabonának Pesti piaczi ára Martius 13-kán 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerű	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerű	alább való
Tisztabúza	140	133⅓	126⅔	Zab	83⅓	82	80
Kétszeres			110⅔	Kukoritza	109⅓	106⅔	103⅓
Rozs	116⅔	113⅓	106⅔	Köleskása			
Árpa	106⅔	103⅓	100	Köles			

Pénzfolyamat:

Bécs Martius 10-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	101 1/16	1834ki Status kölcs	
„ 4 pC.	91 7/10	Kam. — pC. kötel.	
„ 1820ki kölcs.	213	Bank Actiáké	1321
„ 1821ki „		Cs. arany pC. agio	

23. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szerdán Böjtmáshó' 18dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. k. Felsége a' Sz. István magyar kir. jeles rend kanczellárjához Gróf Reviczky Ádám Ő Excjához Martius 8d. bocsátott legfelsőbb kabineti írata által udvari tanácsos 's a' status-conferentiai jegyzőkönyv vivőjet Gervay urat a' Felség és status mellett kitüntetett szolgálatinak tekintetéből Sz. István m. kir. jeles rend kis keresztjével, dijfizetés nélkül, megajándékozni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. k. Felsége Martius 10diki legfelsőbb határozata által a' nagymélt. m. k. udv. Kanczelláriánál conceptualis practicáns Motesiczky Pál, Gróf Königsegg Sándor és ifj. Gróf Ziczy Ferencz urakat tisztlb. udv. concipistákká méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Pozsony Mart. 12d. Ma délelőtti 10 órakor kezdődtek-el itt a' plebania 's egyszersmind káptalani templomban néhai I Ferencz ő cs. k. Felségéért a' halottas isteni szolgálatok tartatni. Báró Szepessy Ignácz, pécsi Püspök ő Excja ékes magyar nyelven tartott derék emlékbeszéddel nyitá-meg a' gyász-szertartást. Ezt követé a' halotti sz. Mise-áldozat, mellyet Pyrker László Egri érsek ő Excja, Juranics Antal Győri, Palugyay Imre Kassai, Wurum József Nyitrai és Gróf Nádasdy Ferencz Váczi Püspök ő Méltóságok segéd-szolgálatjokkal tartott. Jelenvóltak a' fenséges Főherczeg Nádor, az ország Rendei, fő katonai tisztikar, minden nyilvános tisztháromságok és a' város különféle osztályu lakosinak nagy száma. A' templom közepén magos gyász alkotvány vala állítva, ékesítve azon országok koronáival és czimereivel, mellyek az elhunyt Fejedelemnek, életében szeretettel és hűséggel hódoltak. Hólnap, és hólnapután folytatnak az ünnepi gyász-szertartások; jövő vasárnap pedig az ágost. vallásuak egyházában fog szintén az üdvezült Felségért gyász isteni szolgálat tartatni.

Első Felesztendő.

A' kerületi ülések Mart. 10dikétől ismét elkezdődtek. Kerületi tanácskozások tárgya a' Mart. 2diki k. leírásra készítendő felírási javallat.

Budán Mart. 12dikén a' garnison-templomban fájdalmas érzések közt tartatott boldogult Iső Ferencz uralkodónkért a' fő hadi kormány részéről a' gyász-isteni szolgálat. A' 9 órakor kezdett gyász Misére Buda, és Pest szabad kir. városokból egybesereglett katonaságnak tisztviselősége a' gyász jeleit viselte, t. i. jobb válról bal csipelyig nyuló, és a' kard markolatról függő fátyolkötőt, a' kalapon és csákón Ő Felsége nevével jegyzett rózsák is fátyollal borítva valának. A' templom belsejét a' főhadikormány 's tisztikar tagjai, valamint a' gyalog katonaságnak egy része, és a' két fő városból számos ájtatos polgárok foglalák-el; kik nyomtatott jegyek előmutatása mellett bocsátattak-be. Az egyház ablakainak táblái betétettek, a' sanctuarium fél magosságig fekete posztóval bevonva, és hadi lobogókkal ékesítve vala. Közepén a' templomnak állott a' hadi fegyverekből művészileg készített 's katonaikép díszesített magos, pompás gyászalkotvány. A' halottas isteni szolgálatot Főtiszt. Vecsei Cziegler Ignácz tábori fő-pap úr végzé; melly alatt a' karon Mozart nagy requiemje mintegy 70 hangász által ritka pontossággal adatott. A' „libera“ pedig 25 énekes által minden muzsikai szerek nelkül zengedeztetett. Annyival szomorúbb érzésekre ragadá e' gyászszertartás a' jelenvoltakat; minthogy ugyan ez egyházban koronáztatott elhunyt fejedelmünk 1792d. Junius 6dikán Magyarország királyává.

Martius 16dikán ugyancsak Budán, az ország polgári fő Kormányszékének a' nagymélt. m. kir. Helytartótanácsnak rendeléséből a' várbeli fő plebania-templomban délelőtti 10 órától 12ig ment-végbe a' pompás gyász-Mise. A' halotti szent áldozatot nagymélt Klobusiczi Klobusiczky Péter Kalocsai Érsek úr Ő Excja, ki a' templomba léptekor az egyházi öltözetben készen várakozott segéd-papságtól szentelt víz nyújtással fogadtatott,

mutatá-be a' Mindenhatónak, 22 tagból álló segéd-papság ajtatatossága mellett; kik között Mélt. Sztankovics János Bosoni, Mélt. Ocskay Antal Püspök 's Helytartói-tanácsos urak, Főtiszt. Dercsik János apát 's kir. tanácsos úr, Főtiszt. Girk György Kalocsai és Szaniszló Ferencz Szombathelyi kanonok urak tisztelkedtek. A' gyász egyházi szertartást érzékenyíté a' szép muzsika. Az énekesek száma mintegy 30ra terjedt. Megjelentek e' gyász-ájtatosságon a' Buda Pesti, és szomszéd vidékekről nagyszámmal egybegyűlt f. t. papság, a' nagymélt magyar kir. Helytartótanács, és m. kir. udv. Kamara tagjai, tekintetes Pest Vármegye Rendei, a' két főváros külső és belső tanácsa, a' Magyar kir. Pesti fő oskola küldöttsége 'sa't. gyász-öltözetben. Az egyház falai 's oszlopai magosságának $\frac{1}{3}$, úgy szintén a' pallózat, űlőhelyek, és óltárok fekete posztóval vonattak-be. Az ablakok kívülről betakarva homály-világosságot eresztettek a' ritka pompáju és majd az egyház bóltozatáig emelkedő, fekete posztóval bevont menyezetre, melly alatt állott a' művészileg készített, égő viasz-gyertyákkal sűrüen kerített, különféle koronák 's czímerek által díszesített gyász-alkotvány, mellynek szegleteit magos fehér obeliskok díszesíték. A' fekete színnel bevont padokat gyászbaöltözöttek, a' többi helyeket pedig egyéb népség foglalák-el. A' be nem fért sokaság a' piaczon várá végét a' gyász-szertartásnak. Érsek ő Excjának országszerte esmert buzgó ajtatossága nevelé a' megjelentek szívében ébredt gyász-érzéseket. Látható vala itt a' köz fájdalom, a' köz veszteség érzése, 's azon szívből eredt hála, mellyel Nemzetünk megdicsőült, szeretett koronás Királya emlékezetének tömjénez. A' halottas isteni-szolgálatok ugyanez egyházban Mart. 17dikén Méltós. Lonovics József, Csanádi, Mart. 18d. Mélt. Kukovich József Diakovári Püspök urak vezetése alatt folytattak.

Pesten folyó Martius 17dikén tek. Pest vármegyének Rendei a' megyei terembe délelőtti tizedfél órakor felgyülvén, innét tek. Bernátfalvi Földváry Gábor második alispán úr vezetése alatt a' Sz. Ferencz Szerzet templomába menének; hol a' fő oltár előtt felemelkedett helyen vala szemlélhető a' gyász-koporsó, égő viaszgyertyákkal kerítve, rajta a' korona fátyollal takarva. A' gyász-alkotványt a' vármegye huszárai állották körül. A' requiemet Főtiszt. Dercsik János Apát 's kanonok úr Ő Nga tartotta. Megjelentek e' gyászszertartáson a' megye Rendein kivül, az egész katonai tiszti-kar, Pest-városának magistratussa a' lakosok különböző osztályival együtt. Ts Korher János úr, Pest városi tanácsnok 's több vármegyék táblabirája gyász-versekkel kesergé a' dicsőült császári királyi Felség szomorú halálát.

Magyar tudós társasági jelentése.

A' philosophiai eddigi magyar munkákból összeszedett műszavak illy czím alatt jelentekmeg: philosophiai műszótár. Közre bocsátja a' magyar tudós társaság. Budán, a' m. kir. egyetem betűivel. 8ad rétben. 212 lapon. A' kötet ára 40 kr. pengőben. Találtatik Pesten Eggenberger József könyvárusnál, kitől az országbeli több könyvárusok is megvitethetik.

Martius 16d. 1835.

A' titoknok által.

Székes Fejérváron Február 21dikén elhunyt Főtiszt. Simonyi Pál apát, nagy prépost, 's kanonok úr Ő Nagysága, életének 70dik esztendejében. Azon buzgóság, mellyel a' boldogult éltében a' köz-jót előmozdítá, az adakozóság, mellyet a' szegények iránt folyvást gyakorlott, közelébb pedig végrendelete, mellyben vallásosságának, az emberiség 's szegények iránti jó indulatjának csalhatatlan jeleit hagyá, nem hervadható koszorúval jutalmazzák becses emlékezetét.

Szent Mihály közönségének előljáró hívatala az egész Haza előtt hálás köszönetét jelenti, földesurának Mélt. Gróf Dessewfy József úr, és mélt. hitvese, született Sztáray Eleonora grófné Ő Nagyságoknak azon példás és valóban követésre méltó nagy kegyességökért, melly szerént, valamint eddig is évenként, úgy ez idén is a' szükséggel küszködő ügyefogyott lakosoknak több köből életet adakozának; e' mellett tek. Balásházy János táblabiró úr gazdasági könyvéből, hogy azzal a' lakosok megismerkedjenek, 100 bekötött példányt folyó évi Január 11dikén maga a' kegyes Grófné a' község közt kiosztani szíves volt.

Főtisztelendő Gáspárik Kázmér Váczi őrkanonok úr Febr. 12dikén a' váczi katona-nevelőháznak 100 pengő forintot olly végből adakozott, hogy annak évenkénti kamatjai azon nevendéknek adassanak, a' ki a' vallástudományban, jó erkölcsben és engedelmességben mások felett magát leginkább kitünteti.

Boldog emlékezetü I Ferencz Felséges császár elhunytával, I Ferdinand Fels. császár az örökös következési jus szerént szélesen kiterjedő birodalmi királyi székét elfoglalván, következő k. királyi leirását küldötte az erdélyi felséges királyi Főigazgató tanácshoz. FERDINANDUS, Dei gratia Austriae Imperator, Apostolicus Hungariae, Bohemiae, Lombardiae, et Venetiarum, Galliciae et Lodomeriae Rex, Archidux Austriae, Magnus Princeps Transilvaniae, et Siculorum Comes etc.

Serenissime Archidux, Patruelis Nobis Charissime, Illustres, Reverende, Spectabiles, Magnifici, Generosi, Egregii, Prudentes item ac Circumspecti, Fideles Nostri sincere Nobis Dilecti! Tetszett a' Mindenható Istennek, az ég föld legfőbb urának, felszentelt Fejedelmet, Austria császárát, Magyarország apostoli királyát, és Erdély nagy Fejedelmét, I Ferenczet, mi dicső emlékezetü szeretett édes atyánkat, mai nap reggeli egy óra tájt e' mulandó világi életből az örök életre által szóllítni.

Midőn ezen felettébb szomoru történetet Kedveltségednek, és Hívségteknek tudtokra adjuk, annyival kevésbé kételkedünk ezen gyászos tudósításból származandó legmélyebb fájdalmok iránt, minél inkább meg vagyunk arról győződve, hogy egy olly Nagy Fejedelem elvesztésével, ki magát, és mind azt, a' mi előtte legkedvesebb volt, alattvaló népei javára feláldozván, azoknak boldogságát, a' legterhesebb környülmények között is szinte egy fél század lefolyta alatt nem csak épen megtartotta, hanem szívének mindenkori legforróbb ohajtása szerént, naponként nagyobbra terjeszteni, és erősítni kívánta, nem csak mi reánk, hanem hív népeire is ollyan veszteség háromlott, mellyet szóval kifejezni lehetetlen.

Midőn aaonban minket az isteni gondviselés ő Felségének a' mi szeretett édes atyánknak elhunyta után, Magyarországnak, mellynek királyájává törvényesen meg is koronáztattunk, és a' többi örökös jussal reánk szállott országoknak és tartományoknak, 's azok között szeretett Erdélyi Nagy Fejedelemségünknek is kormányára, és alattunk lévő népeink javának 's boldogságának az ő, általunk önnön királyi jusainkkal együtt mindég épségben fentartandó törvényeik és municipalis jusaik által kiszabott úton leendő eszközlésére meghívott, ezt Kedveltségednek és Hívségteknek ezennel egyelmesen tudtokra adni kivántuk, és egyszersmind a' mi Erdélyi udvari Kanczelláriánk eddigi helyhezetében megállapíttatván, ezen mi királyi kormányszékünket is ugyanazon hit, kötelezmény és utasítmányok mellett, mellyekkel eddig volt köteleztetve, kegyelmesen megerősítjük, és ezennel parancsoljuk: hogy a' mi udvari kanczelláriánk, királyi Kormányszékünk, és törvényes királyi Táblánk, valamint szintén minden tartománybeli tisztségek és hivatalok a' fennebiek szerént kegyelmesen meglévén erősíttetve, Kedveltséged, és Hívségtek mind ezeket az egész Fejedelemségben kihirdettetni, 's mindeneknek tudtára adatni, és azokat fennebb említett kegyelmes elhatározásunkról a' mi királyi nevünkben bizonyosokká tenni, és arra, hogy az halhatatlan emlékezetü édes atyánk halála előtt fenállott közigazgatás módja mindenütt pontosan megtartassék, foganatosan ügyelni el ne mulassák; kiket továbbá az iránt is biztosítni kívántunk: hogy előttünk semmi kedvesebb nem leend, mintha Kedveltséged és Hívségtek szorgalma, igyekezete, és munkálkodása által érdeklett Fejedelemségünkben a' dolgok olly állapotba fognak visszahelyheztetődni, hogy üdvezült édes atyánknak, örökségül által vett intézeteit magára a' mi szeretett Erdélyi nagy Fejedelemségünk, és visszakapcsolt részei országos gyülésére nézve is teljesíthessük.

Egyébaránt Kedveltségedhez, és Hívségtekhez császári királyi és fejedelmi kegyelmünkkel hajlandók maradunk. Költ Bécsben Mart. másodikán, a' Megváltónak ezer nyolczszáz harminczötödik, Uralkodásunknak első esztendejében. Ferdinánd m. k. B. Miske József m. k. ő cs. k. ap. Felségének tulajdon parancsolatjára. Gr. Teleki Ferencz m. k.

A' Tudományos Gyűjtemény folyó 1835d. évi, épen most megjelent első kötetében „a' magyar nemzeti Mnzeum gyarapodásai" czím alatt ezek olvastatnak: Nagyságos Nauta Ferencz úr, nyugalmazott Fő Strázsa Mester, vagy is Őrnagy, nemes hazafiui indúlatából nemzetének pénzgyűjteményét részéről is bővebbíteni kívánván, egy Nagy Váradon 1813-dikban az úgy neveztetett királyfi bástyán találtatott tallér nagyságu ezüst-pénzt méltóztatott a' Magyar Nemzeti Museumnak ajándékozni, mellynek egyik felén a' pokol kapuján bétörő 's jobb kezében husvéti zászlót tartó üdvözítő látszik ime

)(

körűlírással: CHRISTVS RESURGENS. A. MORTVIS. PORTAS. INFERORVM. DEVA. STA. M. D. L. VNINITA. 's alúl: 1551."; a' másik felől egy vértes óriás vitéz körűl olvashatni: „VT. SAMSON. OCCLUSUS. URBI. CARAE. PORTAS. DIRVIT. VALIDAS. M. I. XVI."

Tekintetes Ürményi Ürményi László úr, a' Fiumei Kormány mellett gyakorló segéd, egy az Atlantikumi tengerben fogatott 's Fiumeba kitömve hozatott tengeri hallal kívánt a' a' magyar nemzeti Museum természeti osztályának kedveskedni. Horvát István.

Pest Mart. 14. A'jelen Józsefvásárnak első hete elég elevennek mutatkozék. A' gyapjupamut- és selyem- kézművek különös kelendőségüek; még nagyobb vásárja van a' hazai termékeknek. A' gyapjut leginkább keresik; az egy nyirésü finom gyapjút már majd mind elkapkodták; a' középszerüek is elég jó áron kelnek. A' viasz ára igen felment. A' fosztott tollakat nagyon keresik. A' bőr, gubacs 'sat. csekély áron kelnek.

AUSTRIA.

Bécs. Mart. 11dikén. Megérkezvén Berlinbe néhai I Ferencz felséges uralkodónk elhunytának híre, király ő Felsége, egész udvarával együtt e' felette szomorító tudósításon mély gyászba merűlve, második szülött fiát Vilmos herczeg ő kir. Magosságát tüstént azon megbízással indítá Bécsnek, hogy királyi attyának szánakozó részvételét, valamint a' most uralkodó császár és király ő Felségének thrónusra léptére a' szerencsekivánásokat vigye-meg. Ő Magossága Vilmos herczeg esteli 10 órakor érkezett ide, és a' cs. k. udv. várba szállott. Ő Felsége a' burkus király 4 héti udvari gyászt rendelt, egyszersmind megparancsolta, hogy az egész burkus hadsereg gyászt viseljen. Az udvari játékszínek a' király parancsolatára három nap zárva maradnak; Potsdamban gyász-isteni szolgálat fog tartatni, mellyen a' Berlinben őrizeten lévő Ferencz császár nevét viselő ezred megjelenénd, 's ez a' király legfelsőbb akaratja szerént felséges tulajdonosának nevét örök időkre meg fogja tartani.

NAGYBRITANNIA.

Az alsó ház Febr. 24-diki ülésében Peel úr következő beszédet tartotta: „Sokkal jobban tudom mivel tartozzam a' háznak, mintsem e' vitatkozást berekeszteni engedném a' nélkül, hogy a' ministerium nézeteit kinyilatkoztatám 's az ösvényt, mellyet követni szándékom, védelmezém (halljuk!) Ugy állok itt mint korona ministere, melly helyezetbe nem saját cselekedetem által juték, sem azokkal lett összveesküvés által, kiknek okfejeit mindenkor ellenzém, és a' kikkel most pillanatnyi szövetséget nam köték, hogy valamelly kormányt megháborítsak (harsány tetszés a' ministeri padokon). Itt állok egy nyilvános kötelességet teljesíteni, semmi felelőség előtt vissza nem rettenve, és a' nélkül hogy a' ház többségének véleményivel szembeszálni vagy azokat megvetni akarnám, erősen elszánva, mennyire egy statusférfi becsületével megférhet, a' korona kiváltságainak fentartása, 's királyom és hazám iránt tartozó kötelességimnek teljesítése mellett a' legvégső perczig állhatatosan maradni. Azt kérdék tőlem, ha a' felelet terhét az előbbi ministerium elbocsátásáért a' koronára akarom-e hárítani. Erre ez feleletem: a' hívatal felvállalásáról, mellyet viselek, felelni tartozom, és e' felvállalásnál fogva, ha úgy akarják az urak, felelnem kell az előbbi ministerium elbocsátásáról is (tetszés mind a' két óldalon különböző értelemben). Egyszersmind azt is bizonyosan mondhatom, hogy semmiféle környületek közt nem tanácslanám sem sürgetném valamelly ministerium elbocsátását. Ámbár én Melbourne ministeriumának elbocsátásában részt nem vettem, még is azt merem állítani, hogy a' tett, melly által az elbocsátaték, megigazolható." Itt a' szónok egyenként felhorda minden politikai tetteket 1830 óta, 's megemlíté az igazság-szolgáltatásban és közjövedelmek igazgatásában önmaga által behozott vagy gyámolított reformokat. „Midőn a' ministerium, folytatá beszédét, 1834 Juniusában, minden engem terhelhető cselszövény nélkül, Grey grófot más három taggal együtt elveszté, éppen akkor, midőn e' nemes lord azt nyilatkoztatá, hogy a' kormányt ‚kivülről tolakodás" fenyegeti 's zaklatja, a' király már olly mélyen érzette e' bajos állapotot, hogy egy különböző pártbeli férfiakból alkotandó ministerium iránt jelente komoly kívánságot. Nem titok, hogy akkor Melbourne lord, ő felsége kívánságához képest, Stanley lordnak, Wellington herczegnek és nekem e' czélból közleményt tőn. Azonban e' tervet nem igen sürgeté Melbourne lord, látván hogy a' külön nemü elemektől kielégítő sikert nem várhatni. Mi is, kiknek remény nyuj-

tatott, szinte keves jót vártunk illyes öszveszerkezettől. E' körülményt csak annak megmutatásául említem, mennyire érzette a' király az ország terhes fekvését, és mint kívánta annak elejét venni. A' ministerium újonnan alkottatott Melbourne lord alatt, miután Althorp lord egyezését adá az alsóháznak további vezérlésére: e' nemes lord végző köve volt a' ministeriumnak, 's ha vonakodék, Melbourne ministeriuma öszve nem állhatott volna. Tudva van, miként esett ki e' végző kő a' ministeri épületből. Midőn a' kabinet Althorp lordban „jobb karját," mint maga Grey lord nevezte, elveszté, valjon nem természetes volt-e, hogy a' király új kabinetről gondolkodjék?" Sir Robert itt azt igyekszik megmutatni, hogy különösen O' Connell, Duncannon lordhoz írt leveleiben Melbourne ministeriuma egyes tagjai ellen irányzott kiméletlen kicsapásai által sokat tett e' ministerium lebukására, melly sem a' whig sem a' radikalis pártra biztosan nem támaszkodhatván, a' halál csiráját magában hordta, 's szükségesképen öszve kellett rogynia. Továbbá menti Wellington herczeget, hogy a' három fő ministerséget kezében egyesíté, miben semmit az alkotvánnyal ellenkezőt nem lát, 's a' whigek példáival igyekszik bizonyítani, hogy illy halmozás nem most történt először. Megemlíté Shrewsbury grófot, ki Anna királyné halálakor a' kincstár első lordja, lordkanczellár és Irland lordhelytartója hivatalait együtt vitte. A' parlament eloszlatására is példákat hordott-fel Angliának 1786-tól 1831-ig lefolyt történeteiből, 's tudtára ez a' legelső eset, mellyben az alsóház elégedetlenségét nyilatkoztatá, hogy a' kormány a' parlament feloszlatása iránti jusát használatba vette, „az én hatalomra jutásom ellen pedig, úgy mond, az a' kifogás, hogy miután a' reform lelke és okfejei szerént szükséges cselekedni, alkalmatlan vagyok a' kormány vezérlésére, 's azt nem kellett volna elvállalnom. (halljuk! halljuk! az oppositiói padokról.) Én a' reformbillt sohase tekintém olly erőmív gyanánt, mellynek titkát csak építői esmernék, 's a' melly a' király alattvalóinak egy részét elzárná az ő szolgálatától. Okfejeim feláldozását nem kívánta a' király, sőt meghívott, hogy ministeriumot úgy alkossak, mint nekem a' köz szolgálatra nézve legczélszerűbbnek látszik, 's olly rendszabásokat tegyek, mellyeket meggyőződésem szerént legjobbaknak tartok. Kérdem tehát mind azt, ki a' parlament falain kívül van, 's a' pártféli szenvedelem ragadványától ment, valjon nem nézne-e le engem, ha illy környületekben a' királynak ezt felelem vala: „Nem fogadom el Felséged szolgálatát; én sohase javalhatok olly rendszabásokat, mellyek a' jelen alsóházat kielégítsék, miért is azt tanácslom Felségednek, hogy másutt keressen magának segítséget?" (tetszés.) Sokszor vetették szememre, hogy én és pártfelem, az alsó házban mindég ellenkeztünk Grey és Melbourne reform-ministeriumival, 's e' kormányok ellen, mellyek a' reformereknek egyező szavával támogattatának, szünetlen törtünk. Mi pedig a' reformbill elfogadása óta készséggel gyámolítók a' kormányt minden esetben, hol az ország érdekeire nézve megtartó okfők szerént cselekedett." E' helyen a' szónok előhorda sok kérdéseket, mellyekben a' reformministerium mellett szavazott." Miként állíthatják most, kérdé, hogy én minden kérdéseiben a' reformnak — ha ugyan van valami e' név alatt — ellenkeztem ama kormánnyal? Egyébiránt nem akarom a' ház gyámolítását ál ígéretek által megnyerni. Koránse szándékom ministeriumomban, vagy a' ministeriumban maradhatásom feltételéül, olly úton indulni, melly okfejeire nézve eltávoznék attól, mellyen akkor jártam, mikor az oppositióhoz tartoztam. Azon kérdésekben, mellyekre nézve az előbbi kormánnyal ellenkeztem, most is ugyan azon okfőkhöz ragaszkodom, mellyek engem akkor oppositióra ösztönöztek, az az, nem fogok abban megegyezni, hogy az egyetemek kénszerítve köteleztessenek a' dissenterek bebocsátására, hanem e' kérdés eldöntését magokra az egyetemekre hagyom (halljuk!); az egyházi jószágokat illető billre nézve is éppen úgy szándékozom cselekedni, mint ez előtt; azt sem engedem meg, hogy az egyház tulajdona más czélokra, mint egyháziakra fordíttassék. Én nem vagyok hitehagyott, nem távozom el egy okfőtől is, mellyet valaha vallék. Engedje meg a' ház szemügyre vennem a' rendszabásokat, mellyekre, mint a' ministerium által javallandókra, a' thrónbeszéd czélzott, 's iránt a' kívánt felvilágosításokat előadnom. A' thrónbeszéd első pontja viszonyainkat érinté a' külső fejedelmekkel és statusokkal. A' ministerium forrón kívánja velök a' barátságos kapcsolatokat

ezután is fentartani. Biztosan reményli a' ministerium, hogy képes leend a' béke áldásait megőrzeni (halljuk! halljuk!). A' szárazföldi hatalmak bizodalma már is növekszik a' britt ministeriumhoz, 's e' bizodalom abban mutatkozik, hogy Ausztria és Burkusország, amaz olasz, emez rhenusi birtokaikban, kevesítni kezdik hadseregök számát. Más részről pedig éppen azt rosz jelnek tekinték, hogy a' szárazföldi hatalmak bizodalmat éreznek az angol ministeriumhoz. Igen de, a' ministerek azon kormányok eránt semmi köteleztetést nem vállaltak magukra, melly őket kénszeríthetné okfejeiktől eltérni, vagy a' más országok belső ügyeibe avatkozástól való idegenségökkel felhagyni (halljuk! halljuk!). Azonban nincs szerencsétlenebb gondolat, mint tüzes személyes rágalmakat halmozni azon országok fensőségire, mellyekkel jó egyetértésben lenni érdekünk kívánja, ha bár despotai intézvények által igazgattatnának is, a' mi e' házban egyszer másszor megtörtént. E' tekintetben a' szabadelmü okfőket valló urak igenis utánozhatnák egy ország példáját, mellynek intézvényei még a' mieinknél is szabadelmüebbek, értem az egyesült statusokat, mellyek sem következetlenséget, sem okfőktől elpártolást nem látnak abban, hogy despotai hatalmakkal barátságos kapcsolatokban lenni igyekeznek. Valjon, kérdem az urakat, mi hasznunk belőle, ha csípős beszédek által ellenséginké teszük e' hatalmakat, mellyeknek előítéletöket talán felingerelhetjük, de hatalmukat nem csökkenthetjük, sőt azt meggátoljuk, hogy politikájokra jótevő befolyással lehessünk? De azt mondák, hogy némelly külső hatalmaknak a' britt ministerium eránt növekedő bizodalma egy mostani szövetségesünktől — Franciaországtól — lett elidegenedésünk által vásároltatott-meg (halljuk!) Ugyan miért irígylené az angol kabinet Franciaország gyarapodó jólétét? Miért kívánná azon hatalommal felbontani a' jó egyetértést, mellyen meggyőződésem szerint főképen nyugszik az europai békesség fentartása? (tetszés). Ezután a' status-gazdálkodásban szükséges takarékosságot érinté a' thrónbeszéd. Az idei budget felvetése a' legmérsékletebb, mellyet Anglia a' békekötés óta ért. Ez érdemet azonban nem tulajdonítjuk kizárólag magunknak, sőt megosztani kívánjuk az előbbi kormánnyal. A' korábbi esztendőhöz képest biztosan reménylem, hogy a' köz szolgálat kára nélkül 500 ezer font sterling lerovást fogunk tehetni (tetszés.) De a' ministerek ezt nem tartják saját érdemöknek; ez a' statusgazdálkodás bölcs okfejeit illeti, mellyeket először Wellington herczeg állított-fel, 's az előbbi kormány is elfogadott (tetszés). Most már nehány szót a' rabszolgaság eltörléséről. Közönségesen állíttatott, hogy e' nagy rendszabás sikere a' mi ministerlumba léptünk által meggátoltatik; pedig ha volt valaha erkölcsi köteleztetés eg nagy emberszerető rendszabás sikerét előmozdítani, azt a' mostani ministereknek érezniök kell e' nagy rendszabásra nézve (tetszés). És éppen ezért hagytuk-meg a' gyarmatokban az előbbi ministerek által nevezett helytartókat, hogy a' felszabadításnak az ő felvigyázásuk alatt kezdett míve tovább is általok mozdítassék-elő. Némelly érdemes urak az ellenkező oldalról azt nyilatkoztaták, hogy a' thrónbeszéd határozatlan és tétovázó szavakkal íratott, 's a' történendőkre nézve bizonytalanságban hagyja a' parlamentet. Nekem pedig úgy látszik, hogy ez minden beszédek közt, mellyek valaha a' thrónról mondattak, legvilágosabban fejezi-ki a' kormány czélzatait. Emlékezzenek csak az urak, hogy én mult esztendő Dec. 3dikán tértem-vissza a' száraz földről, 's ma Febr. 24dike van. Nem csekélység volt illy rövid idő alatt ministeriumot alkotni, 's olly rendszabásokat, mint a' thrónbeszédben jelentettek, szükséges megfontolással készíteni. Ezek közt legsürgetőbb az irlandi tizedkérdés (halljuk!) Ennek illő és vég elintézése iránt rendszabást fog a' ministerium előterjeszteni (tetszés). Angliában és Wallisban a' tized megváltása végett szinte rendszabás készítetett (tetszés). Az egyházi törvényszolgáltatásra nézve az e' tárgyban kinevezett bizottság jelentésén alapuló 's olly rendszabást akar javallani a' ministerium, melly minden kisebb egyházi helybeli törvényszékeket megszüntet, 's az egyházi peres dolgok eldöntésére fensőbb törvényszékeket állít-fel. Az egyházi fenyíték hathatósabb fentartásáról is gondoskodni szándékozik a' kormány, hogy a' püspökök tekintete, nem a' világiak, hanem a' papok felett, erősítessék, 's így a' botránkozások, mellyek most gyakran megtörténnek 's büntetlen maradnak, ha egészen meg nem gátoltatnak is, legalább ritkábbakká tétessenek (tetszés). Továbbá javallani készül a' kormány egy rendszabást, melly a' protestans dissentereket a' kéntelenségtől felmentse, hogy

házassági esküvésöket a' fenálló egyház szertartási szerént vigyék végbe. Az egyházi adó eltörlésében részemről meg nem egyezhetem. Én úgy tartom, az egyházak kijavításáról gondoskodni, a' status kötelessége; de egyszersmind azt is hiszem, hogy amaz adó, mostani felosztása szerint aránytalanul terheli az országot, 's ezt érti a' thrónbeszéd, midőn így szól „eszközt kell feltalálni, miként e' helybeli terhek súlya enyhítessék, mellyek a' földbirtokosokat igen nyomják, és e' teher más nemü vagyonokra is egyenlő arányban felosztassék.“ De ez alatt nem új nemü közönséges adózás értetik, mint e' pontot helytelenül venni látszanak. A' thrónbeszéd továbbá említi az előbbi ministerium által nevezett egyházi biztosságot. A' tárgy, mellyét ennek vizsgálnia kell, olly elágazott és szövevényes, hogy az illető rendszabás előterjesztését még nem egyhamar ígérhetem a' háznak. Hanem azt megmondom, a' mit már eddig cselekedtem. A' legelső úgy nevezett sinecura megürültekor tanácslám a' koronának, hogy azt ne töltse-be, hanem minden ide tartozó körülményeket az egyházi biztossággal vizsgáltassék-meg. Ez Westminsterben egy évenként 1200 font sterlinget húzó praebenda (tetszés). Éppen így szándékozom tenni minden hasonló egyházi beneficiummal, melly üresen marad (tetszés). Ezek a' kormány által mielébb a' ház tanácskozása alá terjesztendő közönséges rendszabások. A' thrónbeszéd ellen egy javallat tétetett, és ha a' thrónbeszéd határozatlan 's bizonytalan, a' javallatra szinte ez az ellenvetés illik. (Vége köv.)

FRANCZIAORSZÁG.

Sebastiani gróf Martius 1sö napján londoni utjából Parisba érkezett. — Cavaignac úr, ki a' pairtörvényszék vádkeresete elől eddig rejtezék, most St. Pelagiebe ment 's Portalis úr által már kihallgattatott.

A' következkamara Febr. 24diki ülésében Glaize-Bizoin úr így szólott: „Nem azért lépek a' szószékbe, jól tudja a' kamara, hogy sajnálkozásomat fejezzem-ki azért, hogy a' ministerium megmaradt gyenge életlehelletétől megfosztatott.“ (Félbeszakítás a' centrumban, napi rendre szólítás). A' lárma és zavar közt hasztalan iparkodott beszélni a' szónok. „Franciaország érdekéért örvendek, mondá, hogy a' ministeriumot feloszlás állapotjában látom.“ (Ismét tüzes közbevágás, és napi rendre szólítás). Glaize-Bizoin kérdé, ha a' kamara nem akarja-e őt kihallgatni. A' centrum felállott, nem! nem! kiáltás közt, 's a' beszelő eltávozott a' szószékről.

A' következkamara Febr. 28diki ülésében kérelmek voltak vitatás alatt, mellyeknek egyike új párviadali törvényt javaslott. De la Martine úr ennek napi rend által elmellőzése ellen, 's az igazságministerhez utasítása mellett szólott; egyébiránt reménylé, hogy az emberiség 's erkölcsei az igazság és emberség ösvényén jobban kifejlődvén, a' vérontás jövendőben meg fog gátoltatni.

Dupin úr következő levelet írá a' Journal des Debats szerkeztetőjének; „Paris, Febr. 27d. 1835. Uram! Hát már valahányszor ministeri változásról van szó, mindég ellen kell mondanom némelly hírlapok által szokásba vett azon rút taktikának, melly szerént a' köz személyeket nem csak rágalmazzák, hanem még a' legdurvább és sértőbb nyilatkoztatásokat adják szájukba? Múlt November hóban már megtettem ezen ellenmondást, 's nem tartám szükségesnek megújítani mindazon alacsonyságok ellen, mellyeket néhány nap óta nevem alatt kerengtetnek. Hanem a' hírlapban, melly „Bon Sens“ czímet bitangol, annyira sértő megtámadást olvasok Soult marsal ellen, hogy mind az ő katonai, mind saját characteremre nézve kötelességemnek tekintem a' nyilatkoztatást, melly ál-módon nekem tulajdonítatik, ezennel világosan meghazudtolni. (A' Bon Sens e' szavakat adá Dupin úr szájába: „majd elmetélem én az ő (Soult marsal) szárnyait.“) A' sajtónak nincsenek nagyobb ellenségei azoknál, kik azt illy csúfosan használják; illy visszaélés az író tollal, semmivel sem jobb egy orozva tett gyilokszúrásnál. Fogadja az úr különös nagyrabecsülésem bizonyságát. Dupin.“

Sebastiani gróf csak néhány napot szándékozik Parisban mulatni, 's azután Londonba visszatérend. — Soult marsal is Parisba érkezett. A' ministerium uj alkotása még sem ért véget. — I Ferencz császár és király ő Felségének halála Mart. 6dikán estve volt tudva Parisban. — Az amerikai 25 millio adósság miatt hihetően hadra kél a' dolog; mire az egyesült statusok képviselő háza annyival hajlandóbb, minél késedelmesebb a' pénz megadásában a' franczia követ-kamara.

TÖRÖKORSZÁG.

Konstantinápol, Febr. 13dikán. Ibrahim ba-

sa csak Jan. 22dikén szándékozott Aegyptusba visszahajózni, miután már második gőzhajó küldetett érte olly határozott parancsolattal, hogy mulhatatlan Cairóba menjen. Syriában rosszul állanak a' dolgok, Kislis hegységben új zendűlés támadt, mellynek lecsendesítése nagy veszteségbe került az aegyptusiaknak; Adana vidékén is háborognak a' lakosok, és Ibrahim basa hihetőleg ezért nem engedett mindjárt attya első hívásának, ámbár Aegyptusban is felettébb szükséges jelenléte, mert Mehemed Alit a' sok boszankodás mély melancholiába ejté 's inrendszerét annyira elgyöngíté, hogy az orvosok elhalásától tartanak. Mehemed Ali nagy megnyugvással beszél haláláról, 's csak azt sajnálja, hogy a' sultant thrónjáról le nem buktathatá, azért is fiját békétlen várja, hogy politikájának titkaiba avassa, 's jól kifőzött terveinek kivitelét felfogadtassa vele. Azonban Mehemed Ali még maga akar a' portával háborut kezdeni; ugyanis az adót követelni jött török biztost elküldte Alexandriából, a' nyilatkoztatással, hogy ő nem fizet 's a' sultan és idegen consulok játék-labdája többé nem leend. A' sultan e' tudósítás által szörnyen felingereltetett, öszvegyűjté a' dívánt, 's elibe terjeszté, nem érdemli-e Mehemed Ali pajzán viselete a' legkeményebb fenyítést, és az ellenségeskedés elkezdését; a' díván hasonló véleményben vólt, de mivel Mehemed Ali viselete a' lélek távollétére mutat, a' londoni 's parisi udvarok pedig mintegy kötelezték magokat az adó pontos megfizettetésére, jobbnak látá elébb e' két tengeri hatalommal értekezni. E' nézet a' sultannak is tetszett, 's a' reis-effendi megbízatott, hogy Anglia és Francziaország követeivel tanácskozzék, mi Febr. 9dikén meg is történt, 's a' reis-effendi nyomosan kívánta, hogy a' londoni 's parisi udvarok kénszerítsék Mehemed Alit elvállalt kötelezetésének teljesítésére. Ponsonby lord illetlennek találta e' kívánságot, 's a' reis-effendit emlékezteté az ő többszöri előterjesztési ellenére Oroszországgal kötött egyezésre, 's lerajzolá a' szorultságot, mellybe esnék a' porta, ha Anglia követeléseit kijátszani akarná; azt azonban ígéré, hogy udvarát ez ügyről tudósítani fogja. Roussin admiral kész lett volna a' portát segíteni, de csak úgy, ha ez Francziaországnak szabad kezére hagyaték vala: mindazáltal just tarta-fel magának ez ügyben eldöntő ítéletet hozni, mellyhez kellene magát a' portának szintúgy mint Mehemed Alinak szabni; de a' reis-effendi erre nem hajlott, 's az egész tanakodásnak csak annyi sikere lőn, hogy a' két követ udvarához kurirt küldött. A' sultan erősen készül magának elégtételt szerezni. Most nem érhetné a' portát olly veszély Mehemed Alival folytatandó háborujából, mint ezelőtt, ha a' két tengeri hatalom e' perbe nem avatkoznék, mi azonban könnyen megeshetik; mert Ponsonby lord, mint mondják, parancsolatot küldött Maltába, hogy a' hajósereg siessen vissza Smyrnába, 's tavaszkor vissza is fog térni régi álláspontjaira. Más részről pedig hírlelik, hogy az orosz hajósereg tavaszkor Sebastopolba gyűlend, 's az orosz követ nemzetének az archipelaguson lévő minden hajóit inté, haladék nélkül evezzenek-vissza a' fekete tengerre. Itt tehát ismét bonyolodni kezdenek a' dolgok, és pedig veszedelmesebben mint máskor.

Triest, Febr. 22dikén. Levanteból jött hajósok mondják, hogy az aegyptusi flottán Alexandria mellett a' zsóld ki nem fizetése miatt zendülés ütött-ki, melly csak a' legénység kielégítése által csendesíteték-le, 's a' hajók fele Candiába küldetett.

A' serb határokról, Febr. 22dikén. A' serb népgyűlés gyorsan halad-elő tanácskozásiban; Milos herczeg fontos jusokat engedett népének, 's az iránt ok költ végzésekre már mind ő, mind a' népgyűlés megesküdt. A' képviselők egyező határozatánál fogva a' herczegnek 240 ezer forint, feleségének 100 ezer, mindenik fijának 40 ezer, mindenik testvérének 20 ezer adatik évenként mint civillista. A' ministerek feleletesek, 's egy tanács fog 12 életkorig választott személyből öszve-szerkeztetni. A' kormány és nép közt legjobb egyetértés uralkodik. A' nép nevében, aláírás útján, egy pompás kard és más becses dolgok készítettek Bécsben, 's hódolati ajándékul a' herczegnek általadattak.

SPANYOLORSZÁG.

Waldes generál Febr. 19dikén Madridba érkezett, és a' hadministerséget általvette.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Martius 18-*kán* 1835.

(1) Alólirt az 1833dik esztendő Junius 15dikén kijött 48dik számu Hasznos Mulatságok 383dik lapon lévő figyelmeztetését e'képpen ujitja meg: Hazánk tavas vidékin nyaranta találtató e' két madár 1) Bibor-gém (ardea purpurea Lin. Purpur Recher), mellynek hosszú hegyes orra sárga, felül barnás, szemszélei sárgák, közepe fekete, nyakfedő tollai sárgák, mindkét oldalán a' nyaknak 's a' nyakszirton fekete tollakból álló vonás megyen fötül kezdve a' törzsökig, begye alatt csüggő hosszas tollai fejéres hamuszinüek, a' fejtető hátulsó részibőt vagy tarkóbul egy szál hosszú pompás fekete toll mereng, testét fedő tollai sárga 's barnák, hosszu lábai feketék. 2) Vak-varju-gém (ardea nycticorax Lin. Nacht-rohrdrommel), orra vastag, 's középszer hosszu, szemkerülete vörös, közepe fekete, fejtetőjét, valamint hátát is végig setét-zöld toll boritja, szárnytolla hamuszinü, nyaka és mála (egész hasalja) fejér, lábai hosszak és barnák. — A' hím kaponyája hátulsó részibőt 2 vagy 3 hosszu pompás fejér toll nyulong, mellyeket midőn haragszik, egyenesen az égfelé torzaszt. — Az első leginkább Pantsova tájjékán, a' második Komárom és Székes Fehér vármegye vidékein találhatók. — Kéretnek általam a' vadászatban gyönyörködő hazafi urak és polgárok, hogy e' madarak tollaira szert tévén, ne tekintsék azokat csekélységnek, mert a' magyar disz-köntöshez illőbb szem-bájlóbb tollat nem is képzelhetni, mint az ezekből fűzött pompás forgó. — Kik magok használni nem tudják, azoktól én örömest megvásárlom, azzal a' megjegyzéssel, hogy főképp a' fekete tollakat drágábban fizeténdem mint a' fejéreket, de mind a' két rendbeliek egy negyedrész röfnyi hosszuságuak legyenek

Kostyál Ádám,
pesti polgár és férfi szabó mester.

---

(1) **Árverési-hirdetés.** Folyó esztendei Aprilis 1sőjén, 's az utánna következő napokon szokott délelőtti 's délutánni órákban a' Székes Fejervári főprépostsági házban tartandó nyilvános árveres utján e' következendő néhai Székes Fejérvári főprépost Simonyi Pál hagyományához tartozó ingó javak fognak a' legtöbbet igérőnek azonnali kész pénz fizetés mellett eladatni; ugy mint: többféle koronázási ezüst, arany, 's néhány római pénzek, arany gyürük, lánczok, keresztek, egy muzsikálo burnot szelentze, 's más e' féle drágoságok, — továbbá ezüst készületek: nevezetessen asztali ezüst kések, vellák, kanalak, kávés ibrikek, czukor porzók, ezüst gyertyatartók, bécsi portzellán edény, 's más e' félék; nem különben némelly pakfong keszületek, tükrök, rézmetzések, szönyegek, szobabeli készület, ugymint: székek, asztalok, kanapék, ágyak, álló almariumok, ezeken felül egy disz hintó (batard) három ló, 's hozzá való szerszámok, 's e' félek Székes Fejérvárott Martius 13dikán 1835. (3)

---

(1) Néhai Nagy István királyi tanácsos úr örökösei részéről közhirré tétetik: hogy tekintetes nemes Fejer vármegyében helyheztetett Rácz Almás helységbéli, és Alsó Szentiványi pusztabéli rész jószágaikban találtató lábas jószág, és gazdaságbéli eszközök, jelesen Rácz Almáson jövő 13dik és következő napjain, 26 darab jármos ökrök, tehenek, lovak, béres szekerek, ekék, vasfogasok, szóval minden gazdasági eszközök, — veres uj bor mint egy 200 akó vas abrontsban lévő közép nagyságu hordókban, 112 akó szinte veres bor hordó nélkül, 4 akó törköly pálinka, 5 akós pálinkafőző üst, — házi bútorok, ugymint: kanapék, székek, tükrök, asztalok, almáriomok, ágyak, konyha eszközök, 's több e' félék. — Szentiványon pedig ugyan csak Aprilis 23dik és következő napjain 16 darab jármos ökrök, tehenek, és más rideg

Első Félesztendő. 1835.

marhák, anya birkák, részént fiasak, részént meddők, mint egy 250 gyapjúban, és bárányostól, tavalyi bárány mintegy 170, öreg ürü mintegy 150, — szekerek, ekék, és egyébb gazdaságbeli eszközök, árverés utján kész pénz fizetésért eladatni fognak. (3)

---

(1) Juhbélyeg 's más egyébb vasszer készitmények jelentése. Azon köztetszés; mellyet az alulirt, az általa föltalált juh-bélyegekre nézve nyert, azon ujabbi jelentésre ösztönzi őt, hogy nála mindegyre találtatnak illy nemü kész, és tetszés szerint kiválaszthatandó bélyegek, 's hogy az illyeseket megrendelőknek, bármi nemü formában is, gyorsan és jól elégség tétetik azoknak megkészitése által. Hasonlókép ajánlkozik, ló- és szarvasmarha-bélyegek készitése tekintetéből is, pontos szolgálatjával. Találtatnak az alulirtnál végre még külön nemü vilanygébelyek (Electrisirmaschinen) is, a' hozzájok való szükséges készületekkel együtt 's a' champegner butelliákhoz dugókészitő masinák. Költ Pesten Martiusban 1835. *Heisz Lőrincz*,

polgári vasszer-készitő mester, uri utcza, báró Bruder ház.

---

(1) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből köz hírré tétetik, hogy 127 mázsa 1834diki termés leveles dohány f. c. Martius 26kán a' reggeli szokott órákban Pécskán a' tisztartói hivatal irószobájában tartandó nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek tüsténti kész pénz fizetésért el fog adattatni.

A' venni kivánók tehát szükséges kész pénzel felkészülve a' fennevezett napon és helyen megjelenni ne terheltessenek. Budán Martius 10kén 1835. (3)

---

(1) Eredeti spanyol kosok' eladásáról való jelentés. Megczáfolhatatlan tapasztalásokon épült igazság az, hogy az eredeti faj-állatok nemes tulajdonságaiknak a' megnemesitendő állatokkal nagyobb arányban való közlésére sokkal nagyobb erővel birnak a' csupán megnemesitett állatoknál, mellyeknek olly erős typusok nincsen, 's hogy ugyan ezen okból származnak az olly gyakori elfajzások.—Tekintetes Arad vármegyében fekvő szakátsi uradalom bir egy hasonló 1802dik esztendőben Theresienfeldi gazdasági tanácsnok Petri ur által Spanyolországban vett, 's Theresienfeldre Ausztriába hozott, onnét pedig szakátsi és madrizestyei Nikolitz Kyro nemes Arad vármegyei táblabiró úr mint a' szakátsi uradalom birtokossa által Szakátsra szállított merinos nyájat, melly gyapjának mind finomsága, mind pedig nagy mennyisége által igen kitűnő. — Ezen eredeti spanyol nyájból mostantúl fogva egész September hónapig több nevezetes kosok eladhatók. Az ára az első classisu electa kosokra nézve 20, a' második classisuakra 15, a' harmadik classisuakra nézve pedig 10 ezüst forintokban azon megjegyzéssel vagyon megállapitva, hogy esztendőnként Januarius 1sőjétől kezdve, Junius végéig minden első classisu kostól 6, minden második classisutól 5, minden harmadik classisutól pedig 4 ezüst forintok gyapjokért való pótolás fejében azon esetre fizetendők legyenek, ha az illető vevő urak a' gyapjut az uradalomnak által nem engednék. — A' venni szándékozók méltóztassanak tekintetes Arad vármegyében Butyin és Almásnál 's a' körösi hidhoz közel fekvő szakátsi uradalomnál jelenteni magokat, 's meggyőződve lenni, hogy kivánságuknak tökélletessen megfelelő legjobb koru faj kosokra teéndenek szert. (3)

---

(1) Hirdetmény Nagy-Kátárol. Minthogy városunk abbeli jelessége mellett, mellyet országos vásárjaival kitüntetett, közönségre nézve megkivánnya, hogy e' most folyó esztendei Sz. György vásár hátráltatása idejét köztudományra botsájtassék, ezennel szerencsém vagyon jelenteni: hogy az érintett Sz. György vásárja Nagy-Káta városának nem Aprilis 21dikén, hanem 27dikén esend. Költ Nagy-Kátán Martius hó 16dikán 1835. *Kováts Mihály*,

Tiszttartó s. k. (3)

)(o)(

Semmi visszalépésnek nincsen helye

a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn- és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Therézia-fördőnek

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt

FÉL MILLIO

és 45,000 forintban váltó cz. 25,000 nyerő közt kijátszandó lotteriájánál, mellynél a' nyertesnek

250,000 váltó czéd. forint ajánltatik váltságúl 's mellynek

kihúzása, a' mint előbb meghatároztatott, 1835-ki Aprilis 27-kén múlhatatlanúl megtörténend.

Ezen, a' játszó közönségnek a' fekete sorsokra nézve, mellyek magok 345,000 forintot nyernek váltó czédulában, különös hasznot igérő lottériának hat főnyertesei vagynak, ugymint a' THEREZIA-FÖRDŐ vagy 250,000 forint váltó czéd. — továbbá kész pénzben 30,000, 20,000, 15,000, 10,000 5,000 — mindöszve 330,000 forint váltó czéd. Ezenkivül 2994 melléknyertes — 4,000, 3,000, 2,000, nyolcz nyertes 1000 forintal stb. öszvesen tesznek 80,000 for. v. cz. A' szabad sorsok 22,000 bizonyos nyereségei mennek 135,000 forintra, e' szerint 25,000 nyerő 495,000 készpénz és 5000 sorsot, melly 50,000 forintot ér, és igy mindöszve

545,000 forintot nyeréND.

A' szabadsorsoknak vannak 1,000 pénzbeli jutalmai, mellyek közt 350 elől- és 350 utólnyertes a' főnyertes kap 30,000 forintot 's a' többi nyertesek 5000, 3000, és 2000 forintot v. cz. a' mi miatt az egyes szabadsorsok, mellyek a' kizárólag számukra rendelt két húzáson kivül a' főhúzásban is minden nyereségre játszanak, hihetőleg többszörösen nyerhetnek, 's egy szabadsors 300,000 forinton felül nyerhet váltó czéd.

Egy sorsnak az ára csak 4 forint conv. pénzben.

A' ki 5 sorsot vásárol, ingyen kap egy veres szabadsorsot, mind addig, míg ezek el nem fogynak, elkeltök után pedig csak egy rendes sorsot,

Schoeller Sándor cs. k. priv. nagykereskedő, Wohlzeile 775. sz. a.

Sorsokat lehet venni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, és a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN B. FERENCZNÉL és társ.

Legközelébb, múlhatatlanúl Aprilis 2-kán

fognak lotteria útján kijátszatni a' pompás

Hütteldorfi házak 's a' szép **Neudensteini** uradalom Illyriában, arany 's ezüst nyereségekkel együtt.

E' lotteriánál nyerhetni

Fél Millio 's 50,000 forintot váltó czéd.

A' főnyertes szerencsés esetben **300,000** forintot 's többet is nyerhet.

)(o)(

A' nyereségek következő summákra oszolnak:

200,000 — 100,000 — 20,000 — 18,000 — 15,000 — 10,000 — 6,000 — 4,500 — 4,000 3,375 — 2,000 — 1,000 — 500 — 200 — 100 for.

Az ingyen sorsok nevezetes summát, úgymint **237,250** forintot nyeréndenek váltó czéd.

Az ingyen sorsok közül 1002 mint jutalom sors fog kihúzatni tehát **kétszer** bizonyosan kell pénzt nyerniek.

Ezen jutalom sorsok fognak nyerni 147,250 forintot váltó czéd., melly summa így oszlik-el: 100,000 — 18,000 — 4,500 — 3,375 — 1,125 forintokra e' szerént már magában nevezetes lotteriát tészen.

Az ingyen sorsok a' főhúzásban is játszanak; de már ezek a' kereskedőháznál elkeltek, 's csak azon áruló uraknál szerezhetők, kik még birtokában volnának.

Egy sorsnak az ára 5 for. pengő pénzben.

Huber Ferencz

Bécsben Fröhlich F. D. együtt kererkedése alatt.

Sorsokat lehet ezen lotteriához szerezni Pesten,

Liedemann J. S. Fridriknél,

és „a' szép Magyarnéhoz" czímű rőfös kereskedésben

Liedemann F. B. Ferencznél

és társánál, hol még 5 sorsra egy bizonyosan nyerő ingyensors adatik.

Liedemann J. S. Fridriknél

az ott vett, B. T. N. betűkkel bélyegzett sorsok ezen lotteriánál is olly módon bátorságosítatnak, hogy ha azok az Aprilis 2-dikai húzásnál nem nyernének, azokért az Aprilis 27-dikén kihúzandó **Meidlingi Theréziaferdő** lotteriájára, — mellynél a' fónyertes 250,000 for. — egy sors ingyen fog adattatni. Illy módon lehet ingyen sorsokat egyenként is szerezni.

Más lotteriákban nyert sorsok fizetés helyett elfogadtatnak.

---

(2) Eladó billardok. Csinos ízlés szerint készült új billard asztalok, különféle szinüek, golyóbisokkal, posztóval 's dákókkal; úgy szinte kiigazított viseltesek olcsó áron szerezhetők polgári asztalos mester Neinman urnál Budán a' tabánban közel a' rudas ferdőhöz 570 szám alatt. (2)

---

(2) Szolgálat keresés. Egy küzépkorú özvegy asszony kivánna mint nevelő vagy társalkodó valamelly jó házhoz felvétetni.—Hasonlólag kívánna egy másik asszonyszemély mint komorna vagy kulcsárné valami uraságnál szolgálatba lépni. Bővebb értesitést kaphatni mind a' kettő felől *Liedemann Ferencznél* a' 3 korona utczában, Fabini háznál második emeleten. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

Mart. 15-dikén	5 Láb,	1 Hüv.	0 Von.	— 16-dikán	5 Láb,	0 Hüv.	0 Von.
— 17-dikén	4 Láb,	10 Hüv.	9 Von.	— 18-dikán	4 Láb,	9 Hüv.	9 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Martius 16 *és* 17-*kén* 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	133½	126⅔	120	Zab	82	81⅓	80
Kétszeres	116⅔	113⅓		Kukoritza	108	106⅔	
Rozs	115⅓	113⅓		Köleskása	240	226⅔	213⅓
Arpa	103⅓	100	96⅔	Köles	133⅓	126⅔	

Pénzfolyamat:

Bécs Martius 14-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	101⅓	1834ki Status kölcs	592
„ 4 pC.	95 7/12	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	1338½
„ 1821ki „	139¾	Cs. arany pC. agio	

24. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szombaton Bőjtmáshó' 21dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. k. Felsége a' főmélt. m. kir. udv. Kanczelláriához bocsátott Martius 3diki legfelsőbb határozata által a' fm. Hétszemélyes-táblánál néhai Tihanyi Tamás úr elhunyta által megüresült közbírói hivatalra kir. tanácsos 's királyi táblai közbíró Bornemisza Gábor Ő Nagyságát méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Elhúnyt apostoli Fejedelmünk I. Ferencz Ő cs. k. Felsége Február 7diki legfelsőbb határozata által Fgri kanonok 's székesegyházi főesperest Főtiszt. Frimm János úr Ő Ngát Szabolcsról nevezett Keresztelő Sz. János czímzetes prépostjává méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. k. Felsége az Erdélyi udv. Kanczellária elölülőjéhez Báró Miske József úr Ő Exjához Mart. 9dikéről bocsátott legfelsőbb kézírata által cs. k. kamarás gróf Bethlen Elek, és erd. kormányszéki titoknok Malom Zsigmond urakat az Erdélyi fő Kormányszék tanácsosivá méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Pozsony, Mart. 17dikén. Boldogult I Ferencz ő cs. k. Felségéért Mart. 13 és 14dik napjain is folytattak a' gyász isteni szolgálatok Sz. Márton társas egyházában, hol ő cs. k. Fensége az ország Nádora magos példával menvén-elő, a' Főrendek 's többi országos Rendek, generálok, kiszolgált tisztek, nemes asszonyságok, megyei 's városi tiszthatóságok, minden királyi hivatalt viselők, minden szerzetes rendek, és nem csak a' városi polgárok 's lakosok, de még idegenek is nagy számmal gyültek-öszve, 's mély fájdalmukat a' hon legjobb fejedelmének elvesztésén buzgó áhítatossággal bizonyíták. A' gyász mise-áldozatot Mart. 13dikán Vurum József Nyitrai Püspök ő Excja, Jordánszky Elek Tinnini, és Terstyánszky Imre Pharosi Püspök ő Méltóságok segéd-szolgálatjokkal ünnepiesen tartá; a' gyász alkotvány mellett a' Pécsi, Veszprémi és Váczi Nagyméltóságu 's a' Győri Méltóságos Püspökök végzék a' halotti szertartást. Mart. 14dikén báró Szepessy Ignácz Pécsi Püspök ő Excja tőn mise-áldozatot a' mult napiaknak segéd-szolgálatjával; a' hatszáz viasz-gyertyával csillogó gyász-alkotványnál pedig a' Nyitrai 's Váczi Nagyméltóságu és a' Győri 's Kassai Méltóságos Püspökök végzék a' halotti szertartást. A' felelőket, mellyek Vurda győri polgár által szerkeztettek, válogatott éneklők zengedezték; a' muzsikát Mltgos gróf Keglevich Károly igazgatá. Ezek végeztével a' sacrum gloriosumot Kopácsy József Veszprémi Püspök ő Excja éneklé, az előbbiek segéd-szolgálatjával. Ezen áhitatoskodás délutánni 1 óráig tartott. — Ugyan a' napokban, midőn az ország öszvegyült Rendei az elhunyt Apli király eránt illő tartozásukat lefizették, az academia mind két karbeli tanuló ifjusága is az academia egyházában délelőtti 10 órakor, Főtiszt. és Nagyságos Adamkovics Mihály úr, a' Pozsonyi kerületben tudományok kir. fő igazgatója, mise-áldozatot tartván, a' fejedelme iránt hív magyar ifjúsághoz illő buzgósággal emelé égre a' mindenható Istenhez könyörgéseit az elhunyt legjobb királyért. — E' napon délutánni 4 órakor kerületi tanácskozást tartottak a' KK. és RR. a' Mart. 2dikán kőlt első k. k. leirásra készült válasz-felírás felett, 's tegnap is ezt folytatták. A' dolgok siettetése tekintetéből most már délután is fognak kerületi ülések tartatni. — Mart. 16kán halotti isteni tisztelettel gyászoltatott az üdvezült Felség elhunyta az ágost. vallásuak egyházában is, hol reggeli 9 órakor nem csak az ágost. és helv. vallást követők, hanem a' romai Katholikusok, 's ezek közt a' főpapságból is számosan gyülekeztek-öszve. Megjelentek e' gyász szertartáson ő cs. k. Főherczegsége az ország Nádora, a' fő-Rendek 's ország Karai közűl sokan, az őrizeti katonaság generálai 's tisztjei, köz tiszthatóságok, polgári katonaság tisztjei, választott polgárok és számos lakosok. Az isteni tisztelet e' végre készített 's kinyomtatott énekek zengésével kezdődött. Nagyt. Stromszky F. S. úr német, Tiszt.

Ferenczy József úr, a' helv. vallásuak országgyűlési papja pedig magyar nyelven, jeles ékes szólással tartottak egyházi beszédeket, 's mind ketten nagy buzgósággal áldoztak a' Haza dicsőült Fejedelme emlékezetének.

Budán Martius 19dikén a' helybeli k. Gymnasium, 20dikán a' város tanácsa részéről folytattak dicsőült I Ferencz uralkodónkért a' gyászisteni-szolgálatok. — Pesten Martius 19, 20, 21-dik napjain a' külső városbeli egyházakban tartattak a' gyász-ajtatosságok; a' belső városban pedig a' nemes város tisztviselősége részéről a' Sz. Ferencz Szerzet templomában a' jövő hét 3 utólsó napján fognak azok berekesztetni.

Esztergom, Mart. 18dikán. Esztergom vármegye Karai 's Rendei Mart. 16dikán mltgos gróf Nádasdy Ferencz m. k. helytartói tanácsnok 's főispányi helytartó előlűlése alatt közgyűlést tartottak, mellyben dicsőségesen uralkodó V Ferdinand felséges királyunknak az Ország Rendeihez intézet k. leírása felolvastatván, a' mltgos főispányi helytartó úr szép, erőteljes és szívreható beszéddel rajzolá a' RR. előtt a' magyarok fájdalmát felejthetetlen I Ferencz császár és király halálán, melly méltó fájdalomnak enyhülését csak az ő szeretett fija 's erényei örököse eránti bizodalomban találhatni. A' KK. és RR. tíz órakor a' mltgos gróf vezetése alatt, mindnyájan gyász öltözetben, sz. k. Esztergom városa külső 's belső tanácsának tagjaival együtt, a' plebania egyházába mentek halotti exequiára, melly tegnap és ma is folytattatott. A' templom előtt és bent számos katonaság állott rendben; a' fő oltár előtt egy gyász alkotvány I Ferencz mellképével, mellette gyászoló őrangyallal, koronával, viaszgyertyákkal, lángoló mécsekkel, alkalmazott felírásokkal, és fegyverekből mesterségesen öszverakott oszlopokkal díszesen ékesítve állítaték-fel. A' halotti misét, számos segédek szolgálatja közt, buzgó áhítatossággal mondá Főtiszt. Miskólczy Márton kanonok úr. Végződvén a' gyász szertartás, a' megye Rendei ismét folytaták köz tanácskozásukat. — Az esztergomi fő káptalan Mart. 26, 27 és 28dik napjain a' székes egyházban fogja az utolsó halotti tisztességtételt elhunyt nagy fejedelmünk hamvainak megadni. — Az őrvidéki rácz és oláh katonaság Esztergomból visszatért honába, 's galiczíai lengyel katonákkal váltatott-fel.

Szathmár megyéből. Martius 12dikén. Nem titkolhatjuk-el, hogy nagy idők óta nem jelenmeg égi pályáján gyászosabb szinben napunk, annál, melly legelsőbben adá tudtunkra, hogy nincs többé a' Hazának imádott régi jó attya! Ki magos kormányzói, mind status politikai, mind hadi 's békés erényeinek szent fényénél örökre világolni fog a' magyar történetben, 's így fenséges személyét, mellyhez Europa jelen politikai békés alakja szorosan köttetve vagyon, nem csak a' mostani de a' jövő kornak is legnagyobb 's hálásb tiszteletére méltóvá tevé. Az illy áldott emlékü Fejedelem elhunytának gyász híre, egy azon nagy esetek közűl, melly a' haza minden szögletein 's minden jó magyarnak szívét bánatos keservel érdekli. Mi azon tisztelet nemével áldozunk ez öröklétre hunyt Fejedelemnek, melly felemelt karaktere 's tettei nagy emlékétől elválhatatlan. Folyó hó 7d. tartatott fényes requiem a' NKárolyi főegyházban főtisztelendő Schlachta Márton Szathmári kanonok úr által az ekkor közgyűlésen együtt vólt megyei Karok és Rendek, úgy szintén az itten szállásoló lovag és gyalog hadi vitézek 's városi nép tisztelkedő jelenlétekben. A' megbóldogult Felségnek elhunytát képző gyász koporsó, az egyház közepén kitétetve, 's királyi dísz-czímekkel, nemzeti koronával, kétfejü sassal ékesítve; fenséges személyéhez tartozó pompás szertartással ünnepeltetett meg e' jó király elenyészte; — kinek emberi borítékából a' legnemesebb lélek eltüntével a' nemzeti jelen nagyság 's boldogságnak kiólthatatlan tisztelt hálás emlékei legkésőbb időkig fen maradni, örökre visszahangzani fognak. Lélekható látvány vala ez alkalommal miként a' T. al-ispány uraknak 's az ezredes fő hadnagy úrnak szíveik e' gyászos érzelemnek hódolva legmagosbra feszült bánatos érzésekkel ömledeztek.

Pest Mart. 20dikán. A' most elmult József napi vásár általjában mind a' hazai termékekre, mind a' kézművekre nézve középszerü volt. Gyapju, viasz és hamuzsir kevés lévén, kerestettek, 's hírtelen keltek-el. Kicsinyben e' vásár a' várakozásnak meg nem felelt.

Sikerrel használja már jó idő óta a' külföld részint szántóföldek trágyázására részint czukor tisztításra 'sat. az állatcsontokat. Pesten is találkozék végre valaki, ki a' külföldnek e' szorgalmi találmányát haszonra tudja fordítani. Ez Lichtl Károly úr, egy czukor-tisztító (Raffineria) intézetnek tulajdonosa, ki a' czukrának tisztítására

szükséges szenet igen nagy haszonnal égetett állatcsontokból nyeri e' végre mult ősztől fogva felkészített égető intézetében Pesten a' város erdeje előtt király útcza végével szomszédos saját házában. Mind a' mellett, hogy a' városban szerte heverő állatcsontok öszveszedésére, csont-törésre, szárításra 'sat. alkalmazott szegény emberek élelmi keresetet lelnek, ezzel még azon nyereség is van egybekötve, hogy az előbb kifőzött csontokból szappanra használható nagy mennyiségű zsiradék olvasztatik. A' nem régen elkészült csontégető kemencze mult mart. 10kén már negyedszer fűttetett, 's mindenkor 80—80 mázsa csont égetteték benne, melly czukor-raffinálásra, csizmakenőcsre 'sat. használtatik. Alig kezdetett-meg e' munka, már is több gyárosok rendeltek magoknak jó mennyiséggel ezen itt készitendő csontszénből.

Az emberiségnek előrehaladását fő városunkban eléggé igazolják a' jótevő asszonyi egyesületnek több nemű intézetei, a' vakok ápoló háza, 's több kórházak. Az illendő temetés is emberiséghez tartozik, 's tapasztalnunk lehete, hogy költség-hijány miatt ez többeknek megtagadtatott. Elásattak ugyan a' homályos sirgödörbe, 's az érzéktelen hideg test megelégszik ezzel is; de nem így az érzékeny keresztény! — Borzadozik társa temetének megvettetésén, 's azt, eldődeinek példájaként, illő tisztelkedéssel kivánja nyugalomra szállíttatni. Nem így érzettek-e még a' pogányok is? — N. t. Wohldrann János úr (Pesten sz. Rochusi plebános, ki a' folyó hónap 7kén Therézia külvárosi plebánusnak neveztetett-ki ns Pest városa tanácsától) emberi szeretete 's lelkipásztorkodási buzgóságának következésében, több külföldi példák nyomdokain, a' ns tanács jóváhagyásával, ezen esztendőnek elejével kieszközlötte a' temetési egyesületet, melly jelenleg már harmadfél ezer tagot számlál. Czélja ezen egyesületnek: hogy minden legszegényebb tagjának tetemei is illő szertartással nyilvány takarittassanak-el, 's lelki üdvösségökért engesztelő áldozatok is tartassanak. Tagja lehet bár millyen rendű, korú, 's hitű embertárs, kik hónaponként 5 pengő krajczár befizetésére köteleztetnek, 's minden illyen tagnak temetésére 20 p. forint fizettetik-ki az egyesület pénztárából, és ezen kivül tartatnak az engesztelő áldozatok. Ezen egyesület t. t. Pisztori Jakab tanácsbeli urnak fölvigyázása, és a' fenn tisztelt plebános úrnak, Herczog György, 's Mazanek János polgároknak gondviselésök alatt tartatik-fel teljes rendben. (Honm.)

Állatt enyésztő társaság. Boldog emlékezetű gróf Keglevich László úr halála által a' társaság elnöksége megürülvén, addig is, mig a' jövő közgyülésben annak rende szerint új elnök választathatik, az e' f. h. 11dikén tartott választottsági ülés, jelen volt gróf Károlyi Lajos urat, ki eddig is mint másod-elnök a' társaság ügyeiben buzgó részvéttel vala fáradozni szives, kérte meg az elnökség folytatására; melly bizodalmát a' választottságnak a' tisztelt gróf teljes készséggel fogadá.

Az idei nyári közgyülésnek a' Társaság szabályai szerint május utólsó vasárnapján az az 31dikén kellene tartani. Minthogy azonban e' határnapra, az idei Medard-vásárnak 's versenynapoknak későbbre esése miatt, előreláthatólag nem jelennének meg olly nagy számmal a' részesek, mint kivánatos volna: ugyanazon választottság az említett nagy gyülés napját junius 8ikára pünkösd-hétfőre határozta; ezen áttételt annál is inkább szükséges nek vélve, mert az idei közgyülésen egyébb nevezetes tárgyakon kivül elnök és választottsági tagok választása is fog előfordulni. — Melly közgyűlésre a' Társaságnak minden képviselői és tagjai ezennel előlegesen is megjelenni kéretnek.

Az idei versenynapok ekképen határoztattakmeg: Junius 2dikán délután; 5dikén délelőtt; 8d. délután; és 11dikén délután. — Állatmutatás Jun. 6, 7, 8, és 9dikén. — Paraszt csikók jutalmaztatása Jun. 9dikén. — Lóárverés Junius 9 és 10kén. — Köztelki részvények sorshuzása Junius 8dikán a' közgyűlésben.

Tek. Pest vármegye Mart. 18dikán tartott közgyűlésében a' marhahús fontjának árát, az eddiginél 2 kral többre, az-az 14 kra határozta.

Debreczenben az idei sz. György napi vásár, melly közönségesen April 24dikén szokott tartatni, az ugyan e' hétre esendő husvéti ünnepek végett, az ezt követő héten eső April 27dikére 's az utáni napokra vitetik által.

AUSTRIA.

Bécs, Mart. 17dikén. Megérkezvén Krakkóba boldogult I Ferencz császár és király elhúnytának szomorító híre, a' kormány, hogy e' szabad status fenséges védelmezője iránt tartozó adóját nyilván lefizesse, következő rendeleteket bo-

)(

csátá közre: 1. A' tanács, a' törvényhatóságok, az egyetem és más köz tanító intézetek tagjai, 's általjában minden polgári 's katonai tisztviselői a' szabad statusnak, négy hétig mély gyászt fognak ölteni. 2. Mart. 17dikén Sz. Mária egyházában délelőtti 10 órakor ünnepies gyász isteni tisztelet és könyörgések fognak tartatni, hogy a' Mindenható fogadja-be mennyei hajlékaiba az elhunyt fejedelem lelkét. 3. A' tanács, papság, és különbség nélkül minden tisztviselők formaruhában fognak- kivéve a' papokat- 's gyásszal megjelenni e' szertartásnál. 4. A' városi katonaság gyászban kettős rendel álland az egyházban. 5. Minden testületek és czéhek szinte tartoznak a' halotti isteni tiszteleten megjelenni. 6. A' városi politia-tisztség kötelessége a' rendről bent az egyházban és kivül az illy esetekre nézve fenálló szabályok szerint gondoskodni. 7. A' négy héti gyász alatt minden nyilvános vígadozások szorossan eltiltatnak. A' játékszin három nap, úgy az isteni tisztelet napján is zárva marad. E' rendelet a' fennevezett tiszthatóságokkal teljesítés végett közöltessék. Krakó Mart. 6dikán 1835. A' tanács előlülője: Wieloglowski.

Nassau herczege, I Ferencz Ő cs. 's apli k. Felségének, mint a' birodalom hajdani fejének elhúnyta miatt három hónapi közönséges gyászt méltóztatott olly módon rendelni, hogy a' herczegség minden tiszthatóságai fekete hivatali pecséttel éljenek.

NAGYBRITANNIA.

A' felső ház Martius 2diki ülésében több kérelmek nyujtattak-bé, utoljára pedig, egy bill olvastatott-fel először, mellyet Ellenborough lord, az indiai general-kormányzó 's a' keletindiai társaság szolgálatában lévő némelly haditisztek számára teendő kárpótlások iránt terjesztett-elő.

Az alsó ház ülésében felolvasta a' szónok ő Felségének a' királynak a' ház felírására adott válaszát. Peel Robert sir erre azon javallatot tette, hogy Ő Felségének ezen igen kegyes válaszáért a' ház részéről köszönet tétessék. Hume úr azt nyilatkoztatta, hogy ő azon felírási pótlékjavallat mellett szavazott, mellyben a' ház hathatós rendszabásokat kívánt a' városi corporatiokat illető 's egyházi reformra nézve; minthogy pedig most ő Felsége e' pontokat válaszában nem is érinti, ennélfogva ő nem látja által, miért kellene e' választ ő Felségének megköszönni. Nem kíván ugyan ő a' thrón felől tiszteletlenül szólni; de úgy véli, hogy az alsó háznak a' királyi székhez tett felírásai átalánosan mindég tárgyaznak valamit. Ha azonban a' ház köszönetét csupán üres formának kell tekinteni: úgy nincs semmi kifogása az ellen. Peel Robert sir oda nyilatkozott: hogy az ő javallata a' ház ősi szokásával megegyezik, mellytől annálfogva az kétségkívül ez úttal sem fog eltávozni. Miután még Hume úr némelly észrevételeket tett volna, a' Peel Robert sir javallata elfogadtatott. Ezután Peel Robert sir a' királyi thrónbeszédnek a' parlament épülete megégését illető czikkelyei felolvastatását javallá, melly megesvén, azon javallatot tette, hogy az új építési terv megvizsgálására küldöttség neveztessék, valamint azt a' felső ház is fog kinevezni. Beszéde végén megemlíté azon férfiak neveit, kiket e' küldöttség tagjaivá választatni kivánna, többek között magát Peel Robert sirt, továbbá J. Russell és Stanley lordokat, Graham sirt, Hume és O'Connell urakat 'sa't. 's véleményét oda nyilatkoztatta, hogy legczélirányosabb lenne az új parlament-épületet a' régi helyén építni-fel. Ekkor John Russell lord adá-elő a' megelőzött pénteken jelentett indítványát a' parlament újolagi szétoszlatása felől Peel Robert sirnek teendő kérdések iránt. „A' ház" monda többek között, „két határozata által tette már nyilvánvalóvá, hogy az ő Felsége ministereitől elébe tett ajánlatokat elfogadni nem hajlandó, véleményem szerint még egy ministerium is az alsó házra nézve illy szokatlan helyezetben nem volt; 's annál szorosabb kötelességemnek tartom, a' házat azon kerengő hírekre figyelmeztetni, hogy ő Felsége ministerei, azon esetre, ha a' ház az ő czéljaikkal ellenkeznék, a' parlamentet eloszlatni szándékoznak, 's az országot ez ismételt szétoszlatások által terhelni (Tetszés az oppositioi részről, a' ministeri padokról ellenben: nem! nem! hangzik). Még olly hír is szárnyal, hogy a' ministerek, ha a' dolog úgy hozándja magával, a' zendülési-törvény elfogadtatása előtt el fogják a' parlamentet oszlatni, 's a' hadseregre nézve akkor teendő rendszabások végett a' feleletet készek magokra vállalni; és így béke idején is állandó sereget tartani hadi lábon. (Nevetés a' ministeri padokon) Ez, a' parlament jóváhagyása nélkül egyátaljában alkotmány elleni dolog. Egyébaránt mint hiszem, ő Felségének a' ház felírására adott válasza végszavaiból

azt következtethetni, hogy mindezen hírek alaptalanok, minélfogva én is csak azért teszek kérdést a' ministerekhez, hogy a' dolog felől teljes bizonyosságot nyerjek. A' mi az ő Felsége részére javallatba tett segedelem-kivánást illeti: e' javallatnak, a' mennyiben némüleg nem egyéb puszta formatartásnál, ellene nem leszek; úgy vélem azonban, hogy a' háznak a' segedelem tárgyában előre vigyázólag kell rendelkeznie, valamig a' ministerek azon módról, mellyet követni szándékoznak, magokat kereken ki nem nyilatkoztatják." Miután még John Russell a' városi corporatiók és az irlandi egyház iránti reformkérdéseket mint a' megfontolandók között legnagyobb figyelmet érdemlőket, röviden érintette volna: Peel Robert sir álla fel kérdéseire felelni, 's beszédének foglalatja ide mene-ki: Semmi kivánatosb előtte nem lehet annál, hogy azon út iránt, mellyet ő és tisztársai követni magokban feltettek, kinyilatkozni alkalma lett. Ő nem tartotta kötelességének, a' ház által a' felírásra nézve tett határozat miatt elbocsáttatását kérni, (hangos tetszés a' ministeri padokon), 's szándéka azon mód mellett továbbra is megmaradni (ujabb jelei a' tetszésnek), mellyet, mint hiszi, királya és hazája iránti kötelességei megkívánnak, 's a' ház elébe azon rendszabásokat terjeszteni, mellyek felől ő Felsége kormánya véleményét megállapította. Nem nyilatkoztatta ugyan a' ház csekély szótöbbséggel a' kormány ellen elégületlenségét felírásában; mellesleg azonban különböző véleményének adta jeleit; de ő nem hiszi, hogy a' ház ez által a' mostani ministerek elbocsátását akarná sürgetni, noha az alsó ház némelly tagjai, kik a' pótlékjavallat mellett szavaztak, a' vitatások alkalmával ezt nyilván kijelentették is. Miután Peel Robert sir az irlandi egyházi reform és a' városi corporatiok tárgyát is megérintette; 's ez alkalommal kinyilatkoztatta, hogy az előbbi kormány által Irlandban állított biztosságnak, mellynek munkásságát a' mostani kormány minden módon elősegíteni igyekezett, tudósítása a' ház elébe fog terjesztetni, ő egyéberánt ezután is, valamint eddig, olly véleményben van, hogy a' papi jószágokat kizárólag csupán egyházi czélokra lehet fordítani, 's annálfogva az említett tárgyra nézve ezen okfőt fogja követni, továbbá, hogy a' nemes lordnak (J. Russell) a' városi corporatiók iránti kérdésre nézve tett észrevételei előtte megfoghatatlanoknak tetszenek, a' mennyiben a' kormány nyilván megígérte, hogy a' vizsgálatra rendeltt biztosság tudósitását haladék nélkül, és pedig még e' folyó hónapban, a' ház elébe terjesztendi, a' honnan tehát azt, mintha a' kormány a' dolgot elsimítani vagy húznihalasztani akarná következtetni lehetetlen. Ezután a' parlament újolagi szétoszlatásáról szárnyaló hírekre fordítá beszédét. Elsőben is egy hasonló esetre figyelmeztette a' házat, melly 1831dik eszt.ben történt. Akkor Grey gróf, Warncliffe lordnak hozzá intézett azon kérdésére, való-e, hogy a' ministerek a' parlamentet eloszlatni szándékoznának, többek között azt válaszolta, hogy ő kénytelen e' kérdésre nem felelni, egyébaránt lelkiesmeretét 's legjobb meggyőződését fogja követni, a' mennyiben az érdeklett ügy megfontolásra méltó leénd. Ő (t. i. Robert sir) nem hiszi, hogy a' nemes lord (J. Russell) olly felelettel, millyennel Grey lord részéről megelégednék, az ő (Peel) részéről is beérné; ő tehát nem is követi az 1831dik eszt.ben adott példát, hanem magát világosabban kifejezi. Annálfogva bizonyossá kívánja a' nemes lordot tenni a' felől, hogy sem tettel, sem szóval, sem közvetetlen sem mellesleg az említett híreket nem támasztotta, se nem terjesztette. Sőt még csak nem is szólt senkivel a' parlament másodszori eloszlatásának lehetősége felől; 's még azt is hozzá teheti: hogy az efféléket ministerekhez nem valóknak tartja. Még kevésbé illenék pedig, a' házat a' fentebbihez hasonló rendszabással ijeszteni. A' mi illeti nevezetesen az állandó hadseregről 's t. e' f. szárnyaló hírt: ennek még igen újnak kell lennie, mert neki nem jut eszébe, hogy ezt a' nemes lordon kívül mástól hallotta volna (nevetés), 's alig is tartja szükségesnek megemlíteni, hogy ez teljességgel alaptalan. John Russell lordnak, ki azt állítá, hogy őt a' minister, a' zendülési-törvény és az állandó hadsereg iránti hírre nézve, félreértette, némelly nyilatkozásai után, kijelentette Peel Robert sir, hogy soha sem hallott semmit a' királynak olly elsőségi-jussáról, melly szerint a' hadsereget a' zendülési-törvény nélkül hadi-lábon tarthatná, valamint arról sem, hogy illyes elsőségi-jus eddigelé formaszerinti vitatások tárgyává tétetett volna. Henry Hardinge sir Ebrington lordnak egy kérdésére azt nyilatkoztatta, hogy a' kormánynak nem szándéka az irlandi oktatási rendszeren változtatni. Ezután Hume úr táma-

dá-meg a' ministereket, azért, hogy a' háznak ellenök két ízben tett határozata után is elbocsáttatásokat nem kérték, 's úgy vélte hogy a' ministereknek le kellett volna köszönniök, mivel az alsó ház szótöbbsége magáé a' népé, mellynek gondolkodását kívánták a' ministerek megtudni. Peel Robert sir azt mondá, hogy ő már e' tárgyra nézve kinyilatkoztatta magát, hogy t. i. egyik határozatból sem tetszett-ki nyilván a' ház tagjai nagyobb számának olly szándéka, mintha a' ministereket tisztök letételére kívánnák kényszerítni, minélfogva kötelességének tartja, tisztét mindaddig el nem hagyni, valamíg a' kormány által készített és czélbavett rendszabások a' ház elébe terjesztetni, attól megfontoltatni, 's átaljában félrevettetni nem fognak. — O'Connell úr felvilágosítást kívánt a' ministernek azon nyilatkozása felől, hogy a' papi jószágokat Irlandban kizárólag csak egyházi czélokra kellene fordítani. Peel Robert sir válasza az volt, hogy ő az „egyházi czélok" alatt világosan csupán ollyanokat ért, mellyek a' főegyház szabályaival egybeköttetésben vannak; többire a' kérdezőt a' ház elébe terjesztetendő tudósításra utasította. Az űlés végén Grattan úr javallatára meghatároztatott, hogy Hill lordnak azon írása, mellyben a' katonaságnak a' Ratkcormacei (Irlandban) zendüléskori magaviselete helybenhagyatik, a' ház elébe terjesztessék.

A' felső ház Martius 3diki űlésében (a' kevéssel előbb Londonba visszaérkezett) Wellington herczeg azt állította, hogy a' kormánynak nem szándéka Irlandra nézve szegény-törvényt javallani, sem pedig a' katholikus papság fizetésére javallatot tenni. — Az alsó házban Roebuck úr (radical) egy nevelési-biztosság újra felállítását tette javallatba, melly el is fogadtatott. A' Rathcormac-i történetek ismét vítatás alá kerültek, de a' mellyeknek végén O'Connor úr javallatát ez úttal visszavette, mindaddig mig az ügy még más törvényszék előtt forog. — Thompson úr (Melbourne lord alatt kereskedésre ügyelő minister) némelly nagyított előadásokat czáfoltmeg a' folyvást alattomban béhordatni szokott idegen gabona mennyiségéről. Baring úr (a' kereskedési bureau előlűlője) azt igérte, hogy ezen alattomos kereskedés meggátlása iránt nem sokára billt fog előterjeszteni. — Hume úr kérdést tett az első ministerhez az iránt, minő lábon áll az egyesült statusok és az amerikai ángol birtokok közötti határ-kérdés. Peel Robert sir felelé, hogy e' szövevényes tárgy még most is függőben van. Az egyenetlenség, mint tudva van, az 1783dik esztendei szerződésnek a' határok megszabása módja iránti igen bizonytalan kifejezéséből támadott. Sok haszontalan vitatások után az határoztatott, hogy a' felek a' hollandi király békebírói itélete alá bocsássák ügyöket. Ezen uralkodó sokkal szövevényesebbnek találta az ügyet, mintsem benne világos törvényes itéletet lehetne kimondani; 's annálfogva barátságos egyességet javallott. Erre Ángolország kész is lett volna, de az egyesült statusok rá nem állván, új mérést kívántak. Angolország erre is ráállott, de bizonyos feltételek alatt, mellyekre az amerikai kormány még nem felelt. Az alkudozás még most is függőben van, mivel az elől-űlő a' szükséges okleveleket nem akarja közleni. Ez egyedűli akadálya a' barátságos egybeköttetés folytatásának, melly a' béke 's kereskedési érdekek minden barátaira nézve mind a' két országban olly kívánatos volna.

(Sun) A' Jóreménység fokáról érkezett 's m. e. Dec. 31dikéig terjedő hírlapok tudósítása szerint, a' Káferek újra több vakmerő próbákat tettek Grahams-Town elpusztítására, 's a' környékében megtelepedett újszállok vagyona elrablására. Ez utóbbit nagy darab földön véghez is vitték több ezer marhát hajtván arról hegyeik közé. Az újszállók között több napokig a' legnagyobb rémülés uralkodott; a' katonaság talpon állott, 's a' helybeli előljárók megtettek minden rendszabásokat a' lakosok életének és vagyonának megoltalmazására. De mindezek mellett is több ember veszté-el életét, mivel a' Káferek a' mezei embereket valahol csak előkaphatták, leöldösték. Három napig küzdött Somerset alezredes a' 75dik ezrednek egy osztályával a' Káferek többszöri megtámadási ellen, míg végre azok hegyeik közé visszaverettek, több százat vesztvén-el magok közűl a' csatákban. A' helybeli tisztviselők tüzesen dolgoznak rajta, hogy a' gyarmatot oltalom-állapotba tehessék. Mindenféle hadikészületek valának Januar 1 napján a' fokvárból Graham's-Townba indulandók, 's ugyanaz napon Smith ezredes sietve készült megindulni, hogy magát a' Káfereket kergető csapatokkal egyesítse. — A' Times még ezeket írja: „A' Grahams-Town környékebeli

kis gyarmatnak a' Káferek által történt megtámadtatása természetesen a' legnagyobb nyughatatlanságba ejtett mindeneket, mivel az újszállók ritkán 's a' tartományban széllyel-szórva lakván nem egyesülhetnek hathatós ellentállásra a' benföldi népségek ellen, mellyektől mindeddig semmi efféle bántódást nem tapasztaltak. Magában Grahams-Townben a' lakosoknak semmi aggodalmok sem volt. Az e' történet felől közlött hívatalos jelentésből nem lehet világosan kivenni, mi adhatott okot a' Káfereknek illy ellenséges megtámadásra; hanem December 27diki hírlapban, Grahams-Townból vett levél után ez mondatik: Nehány ló vagy a' Káferek által ellopattatván, vagy a' legelőről azoknak határaikra bészaladván, egy őrcsapat utánok indult egy ifjú hadnagy vezérlése alatt, 's midőn a' lovakat nem találták, több darab marhájokat a' Káfereknek lefoglalván a' gyarmatba hajtották. Amazok ezen megbosszankodván fenyegetődzve a' csapat után nyomúltak, 's ekkor a' hadnagy rájok lövetett. A' Káferek visszaverettek, a' marha pedig a' gyarmatba vitetett. Hihetőleg ez a' kétségkívül hibás tett indította, az egyes újszállók iránt a' káfereket ellenséges lépésre. — Grahams-Townból Dec. 25dikén költ privat levél ezen eddig sebesen gyarapodó szállítvány állapotjáról következő észrevételeket közöl. „Négy éjszaka óta szolgálatban vagyok, 's éppen most azon parancsolatot veszem England ezredestől, hogy seregosztályaink vezéreinek haditanácsában megjelenjek. Csak annyit mondhatok, hogy a' kormányzás ideig óráig való rendszabásai a' gyarmatot 20 esztendővel hátrább fogják vetni. Mindnyájan fegyverben állunk, 's feleségeink és házunknépe bátorságos helyre vitetnek. Körül vagyunk véve mindenfelől Káferekkel, kik a' legiszonyúbb gyilkolásokat követik-el. A' város az útzákon keresztbe hányt sánczok által oltalomállapotba tétetett. A' határőrző seregek többnyire előőrökön állanak, és sokat kell szenvedniök. E' vad embereknek egy pillanatig sem lehet hinni, Kár, hogy eloszlatták az igen hasznos hottentotacsapatot, melly a' telepítvényt a' Káferek beütései ellen legjobban meg tudta oltalmazni.

(Peel úr beszédének vége)

Ez semmi rendszabásra nem mutat, semmi okfőt nem állít-fel. Nem világos-e tehát, hogy ezen javallat nem a' jelentett, hanem egészen más czélból tétetett? Nem világos-e, hogy a' javallat szerkeztetői féltek benne megérinteni a' reformrendszabásokat, mellyekről, mint tudják az urak, saját pártfelökben különböző vélemények uralkodnak? (nagy tetszés a' ministeri oldalról). Miért egy szót sem engedtek bele jőni a' titkos szavazásról, a' parlament hét esztendeig tartásának eltörléséről, az irlandi unio felbontásáról? (nagy tetszés.) Mert e' színlett reformrendszabások közt egy sincs, mellyről egyező értelemben szólhatnának. Nem! A' javallat csak azért tétetett, hogy a' nemes lord, ki a' válaszfelírást indítványba hozá, 's az oldalán ülő barátai bajlódásokba kevertessenek; azt reménylék, hogy mivel ők a' reformbillt és a' rabszolgák felszabadítása iránti billt támogatták, a' nekik ravaszul vetett cselbe fognának menni, t. i. a' bókolat cselébe, melly nekik különösen az általuk előmozdított rendszabások miatt készítetik. Ha a' ház másik oldalán ülő érdemes urak kérdeznek, ollyanoknak esmerem-e e' rendszabásokat, mellyeket gyámolítani szándékom,— azt felelem: igenis (tetszés.) De ha azt kérdezik, a' bennök foglalt okfők szerént akarok-e cselekedni, úgy emlékeztetem őket a' két utolsó esztendőbeli pártfeles küzdéseikre, 's azt állítom, hogy ők ezen okfők iránt nincsenek egyetértésben. Nem mondhatom, hogy a' javallat tartalmával megegyezem. Én nem tudom felfogni e' beszéd értelmét: „a' protestans dissenterek' minden kétségtelen sérelmöket megszüntetni.“ Kizárja ez a' romai katholikusok sérelmeit? Ugy az én segítő rendszabásom sokkal szabadelmüebb, mint a' javallat szerkeztetőié. Kérem ezen urakat, ne gátoljanak engem, ne kössék-meg kezeimet; kérem ne mondják, hogy hátra megyek, holott jóval előttök járok. Őszintén kimondom határozotságomat, hogy én e' javallatra nem állok; ezt nem tehetem magam lealacsonyítása nélkül. Esmerem a' felelőséget, mellyet felvállalék, 's félek, nehogy lehetetlenné legyen olly ministeriumot alkotni, melly a' nemzet bizodalmára erősebben számolhasson a' mostaninál. Igenis, nem lehetne ministeriumot szerkeztetni, a' nélkül hogy tagjai a' számos pártoknak mindenikéből ne választatnának, mellyek, noha most egyetértőleg cselekesznek, nehány hónap előtt mérges ellenségeskedésben vóltak 's kevés hét mulva ismét lehetnek. Mert valjon a' repeal kérdés iránt nem olly különböző vélemények vannak-e itt, mellyek az e' kérdés mellett vívó

pártal a' tartós kapcsolatot örökre meggátolnák? Az érdemes és tudós úr (O'Connell) bizonyosan látja, hogy e' pontban ellene van két harmada azoknak, kik vele sok más pontban megegyeznek. De tegyük-fel, öszveállítatnék egy ministerium, mellyből a' nemes gróf (Grey), a' nemes lord (Stanley), és nehány barátaik kizáratnának, ugyan várhatnánk-e, hogy ez annyi köz bizodalmat bírjon, mennyivel egy ministeriumnak bírni kell? — a' ministerium pedig, mellyben a' nemes gróf, a' nemes lord és barátaik részt vennének, a' többi említett pártokkal őszintén egyetértve nem cselekedhetnék, valaminthogy velök nyilvánjki nem köthetne, sem ellenségeskedést nem kezdhetne. Kis ideig talán materialis erő által győztes lenne; de csakhamar mint első áldozat fogna leesni. Illy környületek közt legfőbb és legszentebb kötelességemnek tartom a' rám bízott hivatalban erősen állani, 's a' házat felszólítani, várja-el a' rendszabásokat, mellyeket a' ministerium elibe terjeszteni készül. Uraim! én egyházi és polgári reform rendszabásokat ajánlok az uraknak. Az irlandi tized-kérdés elintézését, Angliában és Wallisban a' tized megváltását ígérem az uraknak. Ajánlom az egyházban minden valóságos visszaélések reformját, — a' dissenterek előadott sérelmeiknek elenyésztetését, mennyire azok a' házasságokat és más fontos pontokat illetik. Kinézést nyújtok az uraknak a' béke folyvást tartására (tetszés.) Vessék-meg az urak, ha tetszik, ajánlatimat, 's fogadják-el másokéit; de az enyimek annyiban jobbak, hogy hihetőbb sikert igérnek mint másokéi. Reménylem, hogy mint a' két ház közti egyetértés eszközlője 's visszaállítója sikerrel fogok fellépni. Eljő az idő bizonyosan, mikor a' népszerü pezsgés lecsilapodik, 's az uraknak nem leszen mit tenniök, mint azokra támaszkodniok, kik csendesen és nyugodtan mentek előre, szóval, mikor majd nem leszen egyebet választaniok, mint a' kormányt a' mi conservativ kezeinkben hagyni, vagy a' kénszerítő erőszakoskodás azon eszközeihez nyúlni, mellyek a' reformot sikeretlenné tennék 's a' britt alkotvány sorsát megpecsételnék."

FRANCZIAORSZÁG.

A' király Mart. 6dikán délután kabineti tanácsot tarta, mellyen a' ministereken kívül Pasquier báró a' pairkamara előlülője, és Decazes herczeg nagy referendarius, Dupin úr a' következkamara előlülője, Molé gróf, Gerard, Soult marsalok és Sebastiani general is jelen valának.

A' Journal des Debats Mart. 7dikén kétségtelennek mondja, hogy a' kabinet öszveszerkezése elhatározólag Soult marsalra bízatott. A' Courrier Français szerint Molé gróf is részt veend a' ministerium alkotásában. A' National azt hiszi, hogy Soult marsal a' kabinet előlülője 's hadminister leend, Guizot úr kilép, a' többi ministerek pedig maradni fognak.

Parisból Mart. 7dikén kőlt levelek egész bizonyossággal jelentik a' ministeriumnak következőképen lett alkotását: Soult marsal hadminister 's előlülő; Molé gróf külső; Calmon úr közjövedelmi; De Barante úr köz oktatási; Persil úr igazsági; Duperré admiral tengeri ministerek. A' belső és kereskedési ministerek még nincsenek tudva; elsőnek Pelet de la Lozère úr emlegetteték. — Martius 9diki hírek szerént, mivel Persil úr az amnestiaról hallani sem akar, Molé, Barante, és Pelet urak visszaléptek, Soult marsal jelenté a' királynak, hogy ő nem képes ministeriumot alkotni, 's így Gerard marsal bizatott volna meg uj kabinet öszveszerzésére.

Bécsbe rendkivüli alkalom által érkezett, Parisból Martius 12dikéről azon tudósítás, hogy a' cabinet új szerkezete véget-ért. Maison marsal hadminister; Broglie herczeg külső minister; a' többi volt ministerek megtartják helyeiket.

A' Moniteur jelenti, hogy a' Francziák királya, I Ferencz Ő cs. kir. Felsége elhunyta következésében két hónapi gyászt vett-fel.

OROSZORSZÁG.

A' gazdasági ujság egyik czikkelye szerint, Oroszországnak 24 kormányi kerületében igen szük volt a' mult évi aratás; legjobban ütött-ki Woronesh kerületben, hol egy mag kilenczet adott; középszerüleg Volyn, Orel és Kurland kerületekben, hol egy magról 5—6 magot arattak, és legszükebben Witebski, Wladimir és Smolensk kerületekben, hol egy mag általjában csak két magot termett. Witebskiben a' tavaszi rozs még az elvetett magot sem adta-vissza; az őszi rozs 4 magnál többet hozott.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Martius 21-kén 1835.

(1) Hirdetmény. Szabad királyi Pest városa Therézia kül-városában az erdősoron 84dik szám alatt lévő szegények gyám-intézetében számos nagy, közép, kissebb, kettős vagy egyes ágyi- vagy ló-pokróczok kivántató mennyiségben eladás okáért készen találtatnak. — Ugy szinte ugyan ott egy szinü csikos, vagy négyszeges minden szinü pokróczoknak a' legrövidebb idő alatt leendő készittetése felválaltatik. — Pesten Martius 15dikén 1835dik esztendőben. (3)

(1) Hirdetés. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamara rendeléséből közhirül adatik, hogy a' pécskai kir. kamarai tiszttartói kerülethez tartozó következendő tárgyaknak, 1835diki November 1sőjétől fogva háróm esztendőre leendő haszonbérbe adásuk iránt a' nyilvános árverés f. e. Aprilis 2dikán Pécskán a' tiszttartói hivatal irószobájában a' szokott reggeli órákon fog tartatni, ugymint:

1ször a' husmérési jusra nézve *Magyar-* és *Rácz-Pécska*, 's *Nagy-Lak* kamarai mezővárosokban, ugy szinte *Szemlak*, *Sajtény*, *Csanád*, *Apátfalva*, *Palota*, *Peregh* és *Battonya* kam. helységekben.

2szor a' Maros vizebéli halászat jusra nézve *Magyar* és *Rácz-Pécska*, *Nagy-Lak*, *Szemlak*, *Sajtény*, *Palota*, *Csanád* és *Apátfalva* mellett.

3szor a' vadászati jusra nézve *Magyar-* és *Rácz-Pécska*, *Nagy-Lak*, *Szemlak*, *Apátfalva* és *Csanád* határain.

4szer *Magyar-Pécska* és *Nagy-Lak* kam. mezővárosokban a' vásári jövedelem iránt.

5ször a' *csanádi* kam. kompra 's a' hozzá tartozó vendégfogadóra nézve.

6szor 1763 hód szántóföldre nézve *Kövegy* kamarai pusztán.

Az árendálni szándékozók tehát aránylagos bánatpénzel felkészülve a' fentnevezett napon és helyen megjelenni ne terheltessenek. Az árverési feltételeket meg lehet tekinteni az aradi praefectusi és pécskai tiszttartói hivataloknál. Budán Martius 11dikén 1835. (3)

(2) Alólirt az 1833dik esztendő Junius 15dikén kijött 48dik számu Hasznos Mulatságok 383dik lapon lévő figyelmeztetését e'képpen ujitja meg: Hazánk tavas vidékin nyaranta találtató e' két madár 1) Bibor-gém (ardea purpurea Lin. Purpur Recher), mellynek hosszú hegyes orra sárga, felül barnás, szemszélei sárgák, közepe fekete, nyakfedő tollai sárgák, mindkét oldalán a' nyaknak 's a' nyakszirton fekete tollakból álló vonás megyen főtül kezdve a' törzsökig, begye alatt csüggő hosszas tollai fejéres hamuszinüek, a' fejtető hátulsó résziből vagy tarkóbul egy szál hosszú pompás fekete toll mereng, testét fedő tollai sárga 's barnák, hosszu lábai feketék. 2) Vak-varju-gém (ardea nycticorax Lin. Nacht-rohrdrommel), orra vastag, 's középszer hosszu, szemkerülete vörös, közepe fekete, fejtetőjét, valamint hátát is végig setét-zöld toll boritja, szárnytolla hamuszinü, nyaka és mála (egész hasalja) fejér, lábai hosszak és barnák. — A' hím kaponyája hátulsó résziből 2 vagy 3 hosszu pompás fejér toll nyulong, mellyeket midőn haragszik, egyenesen az égfelé torzaszt. — Az első leginkább Pantsova tájjékán, a' második Komárom és Székes Fehér vármegye vidékein találhatók. — Kéretnek általam a' vadászatban gyönyörködő hazafi urak és polgárok, hogy e' madarak tollaira szert tévén, ne tekintsék azokat csekélységnek, mert a' magyar disz-köntöshez illőbb

szem-bájlóbb tollat nem is képzelhetni, mint az ezekből fűzött pompás forgó. — Kik magok használni nem tudják, azoktól én örömest megvásárlom, azzal a' megjegyzéssel, hogy főképp a' fekete tollakat drágábban fizeteném mint a' fejéreket, de mind a' két rendbeliek egy negyedrész rőfnyi hosszuságuak legyenek

Kostyál Ádám,
pesti polgár és férfi szabó mester.

---

(2) Árverési-hirdetés. Folyó esztendei Aprilis 1sőjén, 's az utánna következő napokon szokott délelőtti 's délutánni órákban a' Székes Fejérvári főprépostsági házban tartandó nyilvános árverés utján e' következendő néhai Székes Fejérvári főprépost Simonyi Pál hagyományához tartozó ingó javak fognak a' legtöbbet igérőnek azonnali kész pénz fizetés mellett eladatni; ugymint: többféle koronázási ezüst, arany, 's néhány római pénzek, arany gyürük, lánczok, keresztek, egy muzsikálo burnot szelentze, 's más e' féle drágoságok, — továbbá, ezüst készületek: nevezetessen asztali ezüst kések, vellák, kanalak, kávés ibrikek, czukor porzók, ezüst gyertyatartók, bécsi portzellán edény, 's más e' félék; nem különben némelly pakfong keszületek, tükrök, rézmetzések, szönyegek, szobabeli készület, ugymint: székek, asztalok, kanapék, ágyak, álló almariumok, ezeken felül egy diszhintó (batard) három ló, 's hozzá való szerszámok, 's e' félek. Székes Fejérvárott Martius 13dikán 1835. (3)

---

(2) Néhai Nagy István királyi tanácsos úr örökösei részéről közhirré tétetik: hogy tekintetes nemes Fejér vármegyében helyheztetett Rácz Almás helységbéli, és Alsó Szentiványi pusztabéli rész jószágaikban találtató lábas jószág, és gazdaságbéli eszközök, jelesen Rácz Almáson jövő Aprilis 13dik és következő napjain, 26 darab jármos ökrök, tehenek, lovak, béres szekerek, ekék, vasfogasok, szóval minden gazdasági eszközök, — veres uj bor mint egy 200 akó vas abrontsban lévő közép nagyságu hordókban, 112 akó szinte veres bor hordó nélkül, 4 akó törköly pálinka, 5 akós pálinkafőző üst, — házi bútorok, ugymint: kanapék, székek, tükrök, asztalok, almáriomok, ágyak, konyha eszközök, 's több e' félék. — Szentiványon pedig ugyan csak Aprilis 23dik és következő napjain 16 darab jármos ökrök, tehenek, és más rideg marhák, anya birkák, részént fiasak, részént meddők, mint egy 250 gyapjúban, és bárányostól, tavalyi bárány mintegy 170, öreg ürü mintegy 150, — szekerek, ekék, és egyébb gazdaságbeli eszközök, árverés utján kész pénz fizetésért eladatni fognak. (3)

---

(2) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből közhírré tétetik, hogy 127 mázsa 1834diki termés leveles dohány f. é. Martius 26kán a' reggeli szokott órákban Pécskán a' tiszttartói hivatal irószobájában tartandó nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek tüsténti kész pénz fizetésért el fog adattatni.

A' venni kivánók tehát szükséges kész pénzel felkészülve a' fennevezett napon és helyen megjelenni ne terheltessenek. Budán Martius 10kén 1835. (3)

---

(3) Minden pesti könyvárosnál találtatik A' MAGYAR POESIS KÉZIKÖNYVE, TOLDY FERENCZTŐL (Handbuch der ungr. Poesie; 2 kötet) melly a' m. poetai literatura' historiáját, minden korbeli jelesebb m. költők' életét 's munkáikból a' legszebb helyeket, magában foglalja. Ára 4 fr. pengő pénz. (3)

---

(3) Minden pesti könyvárosnál találtatnak KISFALUDY KÁROLY' MINDEN MUNKÁI. Öszveszedte *Toldy Ferencz*. Tíz kötet. Budán, 1831. Az elhunyt szerző' aczélba metszett képével 7 fr. 12 kr. ezüst pénz. (3)

---

(2) Tekintetes Kátymár uradalom részéről hirdettetik: hogy Kátymáron, Madarason, O—Legyen és Kamenyákon lévő, és ugyan azon uradalomhoz tartozó [királyi haszonvételek,

ugymint: vendégfogadó, mészárszék 's a' t. 3 egymásutan ikövetkező esztendőre, e' f. esztdő Sz. György naptól számitván árverés utján árendába fognak adatni. Az árverés e' f. esztdő Aprilis 6dik napján Baja mezővárosában nagyságos Latinovits Etelka született báró Geramb asszonyság lakó házában reggeli 9 órakor fog tartatni. (3)

---

(2) **Hirdetés.** A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből közhírül adatik, hogy az ó-budai koronai uradalomhoz tartozó Budakesz helységben, az ottani urasági faiskolából, 2000 darab, a' legjobb fajokkal nemesitett 's az ültetésre egészen alkalmatos alma és körtvélyfák darab és rész (parthie) számra tüsténti kész pénz fizetés mellett el fognak adatni, még pedig: a' jelesebb nemüekből egy darab 20 kr. conv. pénzben, az alábbvaló fajokból 16 kr. 's a' törpékből 12 kr. A' venni kivánók ez iránt a' budakeszi kir. kamarai erdőtiszthez folyamodni ne terheltessenek. Budán Mart. 5kén 1835. (3)

Semmi visszalépésnek nincsen helye

a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn- és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Therézia-fördőnek

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt

Fél Millio

és 45,000 forintban váltó cz. 25,000 nyerő közt kijátszandó lotteriájánál, mellynél a' nyertesnek

250,000 váltó czéd. forint ajánltatik váltságúl 's mellynek

kihúzása, a' mint előbb meghatároztatott, 1835-ki Aprilis 27-kén múlhatatlanúl megtörténend.

Ezen, a' játszó közönségnek a' fekete sorsokra nézve, mellyek magok 345,000 forintot nyernek váltó czédulában, különös hasznot igérő lottériának hat főnyertesei vagynak, ugymint a' THEREZIA-FÖRDŐ vagy 250,000 forint váltó czéd. — továbbá kész pénzben 30,000, 20,000, 15,000, 10,000 5,000 — mindöszve 330,000 forint váltó czéd. Ezenkivül 2994 melléknyertes — 4,000, 3,000, 2,000, nyolcz nyertes 1000 forintal stb. öszvesen tesznek 80,000 for. v. cz. A' szabad sorsok 22,000 bizonyos nyereségei mennek 135,000 forintra, e' szerint 25,000 nyerő 495,000 készpénz és 5000 sorsot, melly 50,000 forintot ér, és igy mindöszve

545,000 forintot nyeréndő.

A' szabadsorsoknak vannak 1,000 pénzbeli jutalmai, mellyek közt 350 elől- és 350 utólnyertes a' főnyertes kap 30,000 forintot 's a' többi nyertesek 5000, 3000, és 2000 forintot v. cz. a' mi miatt az egyes szabadsorsok, mellyek a' kizárólag számukra rendelt két húzáson kivül a' főhúzásban is minden nyereségre játszanak, hihetőleg többszörösen nyerhetnek, 's egy szabadsors 300,000 forinton felül nyerhet váltó czéd.

Egy sorsnak az ára csak 4 forint conv. pénzben.

A' ki 5 sorsot vásárol, ingyen kap egy veres szabadsorsot, mind addig, míg ezek el nem fogynak, elkeltök után pedig csak egy rendes sorsot,

Schoeller Sándor cs. k. priv. nagykereskedő, Wohlzeile 775. sz. a.

)(

Sorsokat lehet venni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, és a' „szép Magyarnenoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN B. FERENCZNÉL és társ.

(2) T. ns Zemplén vármegyében t. Tokaj városában néhai t. krancsesdi Derekassy Ferencz urnak, a' serház utczaban fekvő sárga szinre festett háza, a' mellyben egy másban nyiló 6 lak szobák, 4 szép pikturával kifestve, a' két végső fehér, mind bólthajtással épült 1 konyha, cselédház, speisz, 1 tágos zár alatt lévő kocsi szin, 2 rendbeli istáló, mellette egy tágos válógatott fákkal bővelkedő kert, az udvar a' kertel együtt kőfallal bekeritve, 1 faragott kővel kirakott kerekes kút, az épület alatt végig borház, abból 60 hordóra való pincze, 14 szekér szénát termő rét, az özvegye által eladóvá tétetik, a' kinek meg venni szándéka volna, jelentse magát frankirozott levél vagy meg bizottja által f. e. Majus utóljáig, elfogadtatik t. Tokajban az özvegytől, ha ezen idő alatt el nem kelne Junius hónap 30dikán árverés útján is elfog adatni. (3)

Épen most jött ki a' sajtó alul ezen czimü munka:

DOCTRINA EDUCATIONIS

quam compendio exhibet

Glycerius Spányik

e Scholis piis. Budae Typ. Reg. Scient. Universitatis Hung. Az ára 1 fr. ezüst pénz, találhatni Pesten, Eggenberger Jó'sef könyváros urnál.

(3) Haszonbérlet. Közhirűl tétetik: hogy tettes ns Tolna vármegyében Zomba helységben, Pécsrül Pestre vezető úton a' tettes Dőry Miklós úr jószágán fekvő száló vendég-fogadó mészárszékkel, 13 hold őszi és tavaszi föld, 4 hold rét, és 10 öl kemény tüzelő fával együtt — Sz. György naptól három, vagy hat egymásután következő esztendőre f. e. Aprilis hónap 15-kén árverés útján a' legtöbbet igérőnek árendába fog kiadatni, — a' melly határ időre az árendába venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva illendően meghivattatnak. (3)

(3) Pesthez 10 mértföldnyire közelében a' Dunának szép jövedelmü birtokrész több esztendőre haszonbérbe vagy zálogba adandó. Értekezhetni iránta a' szél útczában 187 szám alatti házban *Kűlkey Henrik* fiskálisnál. (3)

(3) Virág - eladás. Alúl nevezett, illő tisztelettel jelenti minden virág kedvelőknek, hogy virág-tenyésztésében a' többek között feles számu, különbféle nemü 's szinü pelargoniumok, mindég virágzó 's teljes ró'sák talaltatnak: mellyekkel, kinekkinek választásához képest a' legillendőbb áron szolgálni gyönyörüségének tartja. Pesten, a' Király utczában, tulajdon házánál *Ns Bene Gergelyné*, egy virág-tenyésztés tulajdon birtokossa. (3)

(3) Hirdetés. A' nagyméltóságú magyar királyi udvari Kincstár részérűl ezennel közhirré tétetik: hogy a' diákovári püspöki uradalomban néhai Szutsits Pál Mátyás püspöknek hagyományához tartozó mintegy 14800 soproni mérő gubacs a' folyó esztendei Martius 30dik napján az uradalmi Kantzelláriában Diákovárott reggeli 9 órakor tartandó nyilvános árverés utján a' legtöbbet igérőnek kedvező feltételek mellett eladatni fog.

A' venni szándékozók tehát meghivatnak a' határozott helyen és napon való megjelenésre. A' feltételeket mint a' nagymélt. magyar királyi udvari Kincstár számvevői hivatalánál, mint pedig a' püspöki praefectusi tisztségnél előre megtekinthetni. (3)

(2) **Hirdetmény Nagy-Kátárol.** Minthogy városunk abbeli jelessége mellett, mellyet országos vásárjaival kitüntetett, közönségre nézve megkívánnya, hogy e' most folyó esztendei Sz György vásár hátráltatása idejét köztudományra botsájtassék, ezennel szerencsém vagyon jelenteni: hogy az érintett Sz. György vásárja Nagy-Káta városának nem Aprilis 21-dikén, hanem 27dikén esend. Költ Nagy-Kátán Martius hó 16dikán 1835. *Kováts Mihály*, Tiszttartó s. k. (3)

---

(2) **Hirdetés,** melly által a' nagy méltóságú királyi udvari magyar Kamarának rendelése következésében közönségessé tétetik: Hogy tekintetes Ugocsa vármegyében fekvő Tisza-Ujlak mezővárosban lévő királyi haszonvételek, ugymint korcsmák, ser- és pálinka főző házak, azokhoz tartozandó edényekkel, szerszámokkal, 's egyébb épületekkel együtt ugy nem külömben mészárszék, vizi malmok, a' Tiszán lévő rév-vám, és szabad halászat e' folyó 1835 esztendő Majus hónap 18-dik napján ugyan csak Tisza-Ujlakon, az ottani uradalmi számtartó Kanczellariában délelőtti órákban tartandó köz árverésre fognak bocsájtatni, és ugyan ezen 1835-dik esztendő November hónapnak első napjától kezdvén egymást követő három, vagy hat esztendőre, a' többet igérőnek, előmutatandó elégséges bátorság mellett pengő pénzben kötendő, és előre esztendőbéli fertályonként béfizetendő kibéreltetni. Ezen kibérlésben részt venni kivánók kérettetnek tehát, hogy a' megirt napon és helyen, a' hol a' contractualis feltételeket is megláthatják, reggeli 9 órakor ugy elkészűlve megjelenni ne terheltessenek, hogy kiki az 400 forintokban pengő pénzben meghatározott bánatpénzt, melly az árverés elvégeztével az árendát megnyerőnek árendális summába bévitetődni, másoknak pedig vissza adatni fog, a' fent nevezett királyi számtartó tisztségnek előre leszámithassa. Budán Martius 4-dik napján 1835. (3)

---

(2) **Hirdetés.** A' nagy méltóságú királyi magyar udvari Kamara rendelésénél fogva a' jövő esztendő Aprilis hónap 27-dik napján Körmöcz szabad királyi és bánya város törvény házánál a' szokott reggeli órákban nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek ugyan azon szabad királyi városhoz tartozó Stubna uradalom a' jövő esztendei Sz. Mihály napjától kezdve hat egymásután következő esztendőre haszonbérbe fog adódni, azért a' kik a' fent nevezett uradalmat kibérleni szándékoznak, az árveréshez kijelelt napra ezennel meghivattatnak. — A' feltételeket ugy ott helyben, mint Budán is a' nagy méltóságú királyi magyar udvari Kamara számvevői hivatalánál meglehet tudni. (3)

---

(3) **Jelentés.** M. b. 'Sennyey Károly ő nga azon esmeretes marha fajtájából jövő Debreczeni Sz. György vásárján, már megszelidített köteles 6 esztendős 44 tulkok, pár számra ellicitáltatnak. — Ezek után ugyan azon délutan a' vásár álláshoz közel lévő nyulas nevezetü csapszéknél 30 tavali rugott ökör-bornyuk, három páronkint ellicitáltatnak. — Melly marha fajtábul vagyon szénán hizott 30 meddő tehén ns Zemplén vármegyében Bélyben eladó. (3)

NB. A' Debreczeni vásár e' folyó 1835-dik eszt. Aprilis 27-kén fog történni.

---

(3) Alolirt tisztelettel jelenti, hogy hozzá különös jóságú 's a' legjobbb bortermő esztendőkbéli asszúszőlő borok érkeztek nagy mennyiségben, mellyeket következő árokon ajánl:

Tokaji asszú 1823ról, üvegje 1 for. p. p.
detto detto 1827ről detto — 48 kr.
Ménesi detto 1823ról detto 1 —
Ruszti detto 1283ról detto — 36 kr. *Deiller Antal Pesten*, fűszeráros a' „Sárkányhoz" a' város ház megett a' rózsapiaczon. (3)

(2) Juhbélyeg 's más egyébb vasszer készitmények jelentése. Azon köztetszés; mellyet az alulirt, az általa föltalált juh-bélyegekre nézve nyert, azon ujabbi jelentésre ösztönzi őt, hogy nála mindegyre találtatnak illy nemü kész, és tetszés szerint kiválaszthatandó bélyegek, 's hogy az illyeseket megrendelőknek, bármi nemü formában is, gyorsan és jól elégség tétetik azoknak megkészitése által. Hasonlókép ajánlkozik, ló- és szarvasmarha-bélyegek készitése tekintetéből is, pontos szolgálatjával. Találtatnak az aluirtnál végre még külön nemü vilanygébelyek (Electrisirmaschinen) is, a' hozzájok való szükséges készületekkel együtt 's a' champegner butelliákhoz dugókészitő masinák. Költ Pesten Martiusban 1835. *Heisz Lőrincz*,

polgári vasszer-készitő mester, uri utcza, báró Bruder ház.

---

(3) Hirdetés. A' nagy méltóságú udvari magyar Kamara kegyes rendeléséből a' néhai n. m. Fejérvári püspök Horváth János ő excellenciája hagyományához tartozó arany keresztek hasonló lánczokkal, gyűrűk, ezüst nemü asztali készületek, fehér és egyébb ruhák, egy üveges hintó, ló szerszámok, szoba- és konyhabéli bútorok, a' f. eszt. Martius 30-kán Posonban a' királyi harminczad épületében a' szokásba vett órákban, a' többet igérőknek, kész pénz fizetésért elfognak adatni. (3)

---

(3) Hirdetés. A' cs. k. priv. **Pakfong érczművek'** rakhelye Bécsben (untere Breunerstrasse Nro 1133) ajánlja a' főnemességnek 's a' tisztelt közönségnek kézműveit. pesti vásárok alatt sátora van a' bécsi útczában az új piaczon, hol portékáit igen illendően szabott árokon ezüst pénzben árulja.

Egészen újonnan készültek pakfongból: kardok a' cs. k. katonatisztek számára, dobos és kapus pálczák, forma ruhákra gombok, a' nemesség számára kardok, a' német rendeknek egyenes 's a' legújabb divatszerinti fejér és aranyozott kardok, vadászkések, argandi lámpák, mindenféle egyházi ékességek, egész asztali service, mindennemű toilette tárgyak, pakfong muzsikáló órák, ló és nyereg szerszámok, kengyelek, sarkantyúk, úgy szinte készületlen bádogok és drótok. Mindenféle rendeletek elfogadtatnak.

Az igazi pakfong vagy is újezüst hasonló a' 12 latos ezüsthöz, tisztítani lehet megnedvesített finom fahamuval. Különösen figyelmezni kell ezen bélyegre: *Pakfong-Frank.* A' tört darabok harmadrész áron becserélhetők.

Legközelébb, múlhatatlanúl Aprilis 2-kán

fognak lotteria útján kijátszatni a' pompás

Hütteldorfi házak 's a' szép **Neudensteini** uradalom Illyriában,

arany 's ezüst nyereségekkel együtt.

E' lotteriánál nyerhetni

Fél Millio 's 50,000 forintot váltó czéd.

A' főnyertes szerencsés esetben **300,000** forintot 's többet is nyerhet.

A' nyereségek következő summákra oszolnak:

200,000 — 100,000 — 20,000 — 18,000 — 15,000 — 10,000 — 6,000 — 4,500 — 4,000
3,375 — 2,000 — 1,000 — 500 — 200 — 100 for.

Az ingyen sorsok nevezetes summát, úgymint **237,250** forintot nyeréndenek váltó czéd.

Az ingyen sorsok közül 1002 mint jutalom sors fog kihúzatni tehát **kétszer** bizonyosan kell pénzt nyerniek.

Ezen jutalom sorsok fognak nyerni 147.250 forintot váltó czéd., melly summa így oszlik-el: 100,000 — 18,000 — 4,500 — 3,375 — 1,125 forintokra e' szerént már magában nevezetes lotteriát tészen.

Az ingyen sorsok a' főhúzásban is játszanak; de már ezek a' kereskedőháznál elkeltek, 's csak azon áruló uraknál szerezhetők, kik még birtokában volnának.

Egy sorsnak az ára 5 for. pengő pénzben.

Huber Ferencz
Bécsben Fröhlich F. D. együtt kererkedése alatt.

Sorsokat lehet ezen lotteriához szerezni Pesten,

Liedemann J. S. Fridriknél,

és „a' szép Magyarnéhoz" czímű rőfös kereskedésben

Liedemann F. B. Ferencznél

és társánál, hol még 5 sorsra egy bizonyosan nyerő ingyensors adatik.

Liedemann J. S. Fridriknél

az ott vett, B. T. N. betűkkel bélyegzett sorsok ezen lotteriánál is olly módon bátorságosítatnak, hogy ha azok az Aprilis 2-dikai húzásnál nem nyernének, azokért az Aprilis 27-dikén kihúzandó **Meidlingi Theréziaferdő** lotteriájára, — mellynél a' főnyertes 250,000 for. — egy sors ingyen fog adattatni. Illy módon lehet ingyen sorsokat egyenként is szerezni.

Más lotteriákban nyert sorsok fizetés helyett elfogadtatnak.

---

(3) Szolgálat keresés. Egy középkorú özvegy asszony kivánna mint nevelő vagy társalkodó valamelly jó házhoz felvétetni.—Hasonlólag kívánna egy másik asszonyszemély mint komorna vagy kulcsárné valami uraságnál szolgálatba lépni. Bővebb értesitést kaphatni mind a' kettő felől *Liedemann Ferencznél* a' 3 korona utczában, Fabini háznál második emeleten. (3)

---

(2) Egy szabad királyi városba gyógyszerárosi **tanuló** kivántatik. Bővebb értesitést lehet venni Pesten, a' Barátok piaczán Leyricz Fridrik füszeráros urnál. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-dikben

Mart. 19-dikén 4 Láb, 9 Hüv. 6 Von. | — 20-dikán 5 Láb, 1 Hüv. 3 Von.
— 21-dikén 5 Láb, 5 Hüv. 3 Von. |

A' Gabonának Pesti piaczi ára Martius 20-kán 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza		126⅔	120	Zab	82	80	
Kétszeres		116⅔	113⅓	Kukoritza	108⅔	106⅔	100
Rozs	113½	110		Köleskása			
Árpa	103⅓	100	96⅔	Köles			

Pénzfolyamat:

Bécs Martius 17-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	101⅛	1834ki Status kölcs	593⅛
„ 4 pC.	95 37/37	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	212	Bank Actiáké	1340¼
„ 1821ki „	140⅛	Cs. arany pC. agio	2

Budán, Mart. 18-dikán kijött számok: 4. 28. 64. 22. 42.

A' magyarországi termékeknek folyó ára

ezüst pénzben,

a' József napi pesti vásárban Martius 19-dikén 1835.

	frt.tól	frt.ig.
Gyapju: egy nyirésü egész		
„ finom mázsája	—	—
„ nemesített finom —	90	103
„ egy nyirésü középszerü —	65	88
„ közönséges —	52	63
„ két nyirésü finom téli —	64	66
„ középszerü —	45	50
„ közönséges —	40	42
„ finom nyári —	57	64
„ középszerü —	47	54
„ közönséges —	40	44
„ bánáti Zigara kézmos —	37	39
„ — úsztatott —	33	35
„ magy. juhgyap. kézmos —	25	28
„ úsztatott —	23	25
Dohány: debrői 1só faj mázsája	18	24
„ — 2ik —	14	16
„ — 3ik —	7	12
„ debreczeni 1só faj —	—	—
„ — 2ik —	—	—
„ — 3ik —	—	—
„ pécsi 1só faj —	—	—
„ — 2ik —	—	—
„ — 3ik —	—	—
„ szegedi 1só faj —	12	14
„ — 2ik —	9	11
„ — 3ik —	8	—
Bor: tokaji aszu egy átalag	—	—
„ ménesi — akója	—	—
„ budai veres ó —	5	7
„ — új —	3	5
„ — fejér ó —	4	9
„ — új —	3	5
„ pesti kőbányai ó —	5	8
„ — új —	3	4
„ hegyi fejér és veres ó —	4	6
„ — — — új —	3	3.30
„ honi fejér és veres —	1.48	2.15
Borkő: veres mázsája	11	12
„ fejér —	13	14
Borszesz: 32 grád akója	12	14
Pálinka: gabona —	6	7
„ seprü és törköly —	6	6.24
„ bánáti szilva —	7	8.30
„ szerémi —	8	10
Piskolcz: rozsnyói mázsája	—	—
„ liptói —	—	—
Méz: bánáti fejér mázsája	17	19
„ — sárga —	14.30	16
„ — barna —	14	—

	frt.tól	frt.ig.
Méz: — darabos —	17	18
„ rozsnyói —	17	19
Viasz: rozsnyói sárga —	98	100
„ bánáti —	96	97
Zsir: disznózsir —	28	—
Vaj: tehenvaj —	—	—
Szalonna: —	20	23.12
Háj: —	26	—
Faggyú: olvasztot —	21 30	22
„ gömböczb. (in Wammen) —	21	21.36
„ olvasztatlan rúdban (in —		
„ Stangen) —	16	17
Enyv: asztalosenyv mázsája	22	—
Szilva: aszalt —	3.36	4
Timsó: —	5.3	5.15
Bőr: borjúbőr párja	1.12	3.18
„ juhbőr —	1.12	2.30
„ nyúlbőr száza	24	32
„ ökörbőr párja	12	22
„ tehenbőr —	8	12
„ lóbőr —	3	4
Lószőr: kifőzött mázsája	33	34
„ főzetlen —	20	25
Szarv: szarvasé —	28	30
„ ököré 100 darab	40	50
„ bivalyé —	—	—
„ tehené —	16	17
Szarvhegy: —	4	10
Gubacs: ó köble 120 fontjával és	2	4
„ új — — —	4.30	5
Kender: apatini gerebenelt mázsája	18	28
„ gerebenetlen —	9.48	11
Toll: pehely —	100	160
„ ágyi fosztatlan —	15	65
„ — fosztott —	30	120
„ irótoll 1000 darab	1.36	1.48
Körösbogár: egy font.	2.30	2.45
Halzsír: mázsája	—	—
Hamuzsír: fejér —	10	10.30
„ kék —	8	9
Olaj: vad repczeolaj —	21	22
„ vetett —	21.15	23
„ megtisztitott —	25	26
„ — lenmagolaj —	24	26
Lóhermag: luczerna —	20	26
„ stájer —	18	22
Lenmag: pos. mérője	3	4
Repczemag: vad —	1.45	2.24
„ nyári vetett —	—	—
„ téli —	4.30	4.45
Sáfrány: mázsája	40	42

Dumtsa Demeter s. k.* 1. *Előljáró.

Robitsek József s. k.* 2. *Előljáró.

25. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN — *Szerdán Böjtmáshó' 25dik napján.* — 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony. Martius 17dikén a' 301dik országos ülésben, Hazánk szeretve tisztelt Nádorát, Ő cs. k. Fenségét, születési (Mart. 9d.) és névnapjának (Mart. 19d.) alkalmára, Gróf Cziráky Antal, országbíró Ő Excja, a' Főrendek nevében, ciceroi jeles ékesszólásával ekép üdvözlé:

Serenissime C. R. Princeps, Archi-Dux et Regni Palatine, Domine benignissime! Si alias pertenuis facundia mea summam votorum attingere nequibat, quae Tibi Serenissime Archi-Dux! Regni Procerum nomine hoc loco interdum nuncupare conabar; quanto id amplius in hac acerba fatorum conversione experior: dum exstincto sidere Imperii per jacturam tanti nominis — nullis lacrymis, nullis lamentis exaequandam — ferali vulnere confossi nobis quod ammodo ipsis eripimur — et mea etiam lingva magnitudine doloris pene obriguit.“

Quaeso igitur Princeps indulgentissime! ut non ab interclusa Oratoris voce — verborumque inopia — non ab hoc luctu squallori nostro! concolore sensa metiri velis, quae in memoriam faustae Nativitatis Tuae Nominisque festum exprimere avemus; sed ab illa excelsa indole, Caesareis Natalibus dignissima, et ab immortalibus Meritis Tuis, quae prosperos inter, et adversos eventus perenni, ac pari semper colimus veneratione.“

„Est vero Serenissime Archi-Dux! cur sane ardentius adhuc Tibi vitam longaevam — valetudinem vegetam — vires integras ab aeterno Numine exoremus. Id enim largiente omnis boni Largitore fiet: Ut Augusto Regi nostro Ferdinando, tot, ac tantis Regiminis curis cincto, Tuo Ministerio — Tuis Consiliis — Tuis Obsequiis praesto sis, ad illas amplissimas spes eo facilius explendas, pro quibus illinc Divi Genitoris jam in Caelos delati monita, et exempla — hinc aeternum veneranda Filii in Patrem pietas, Cor ejus niveum — caeteraeque optimi ac religiosissimi Principis virtutes firmum Populis vadimonium — laetissima auguria dudum praestiterunt.“

Első Félesztendő.

„Fiet ut caram Patriam, quam jure tot titulis debito pro Tua habes, quovis beare tempore — omni occasione ornare pergas. Ut denique Hungaria longa annorum serie Fulcrum Throni — Regni columen — et avitae Constitutionis Clypeum in Praeside, ac Palatino suo suspiciat, atque posteri nostri venerentur. Quod ut eveniat, flagrantissime optamus, et nos altis gratiis Tuis omnes et singuli humillime devovemus.“

Megérkezék azonban az alsó táblától egyező akarattal nevezett üdvözlő küldöttség is; mellynek szónoka Főtiszt. Németh György kir. táblai praelatus Ő Nga a' szeretettel párosult tiszteletnek hálás szavait ekép nyilatkoztatá:

Felséges cs. k. Főherczeg, Országunk Nádora! „Mélyen érzik a' Ttes KK. és Rendek, hogy cs. kir. Fő hgdnek becses élete édes Hazánk boldogságával elválhatatlanul öszve vagyon kapcsolva, és így — a' midőn mi a' T. KK. és RRnek megbízásából és nevökben cs. k. Fő hged születése és dicső név-napjára a' lehetőségig hosszas és szerencsés életet kívánunk, egyszersmind a' Haza java eránti ohajtásunkat fejezzük ki.“

„Cs. k. Fő hgednek a' Magyar haza eránti majd 40 esztendei fényes érdemeit, minden igaz Magyar nem csak tudja, de hálás érzéssel szivében is hordozza. — Magas helyhezete cs. k. Fels. Herczegdnek kizár ugyan minden ollyast, a' mit közönséges gondolkozás szerént jutalomnak nevezni szoktunk, de egy — éppen cs. k. F. Herczeged magas állásához, érzéséhez mérséklett jutalom, vagy is minden jutalomnak legfőbbike, t. i. a' köz jó eszközlésének, — a' tántoríthatatlan jó akaratnak önn tudása, — az ebből keletkező lélekbeli megnyugvás, — a' minden józan gondolkozású Magyarnak örökös hálaadatossága, ez az Fel. F. Herczeg! a' mi cs. k. F. Hged kebelét is édesen melegíti, a' mi cs. k. F. Hgednél valamint eddig, úgy, erősen hisszük, ezentul is minden viszontagságokon győzedelmeskedni fog.“

„Engedje a' Mindenható, hogy cs. k F. Hged ezen minden mást felülmuló boldogító öröm érzésben, szeretett Honunk javára igen-igen sokáig részesüljön, és hogy a' magyar Nemzet között, ki fáradhatatlan

Felséges Nádorát híven és forrón szereti, igen igen sokáig boldogul, szerencsésen éltesse!"

A' fenséges Főherczeg Nádor kegyesen fogadván ez üdvezléseket, kinyilatkoztatá: hogy a' köz és magános veszteség 's bánat között a' Hazának benne helyhezett bizodalmában találja vígasztalását. Hangos „éljen" kiáltások követék e' nyilatkoztatást. — Visszatérvén az alsó táblai küldöttség, felolvastatott a' Mart. 2diki k. leírásra készített üzenet- 's felírási javallat, melly az országgyűlési Rendeknek a' Haza Attya elvesztésén nyilvánított belső fájdalmát, és a' most uralkodó Felség hódoló üdvezlését foglalja magában. Ez a' főtáblánál is kevés stilus-változtatással elfogadtatván, Váczi püspök Ő Excjának szónoksága mellett Mart. 18dikán a' KK. táblájához visszaküldetett. Mart. 19dikén kerületi tanácskozás tárgya vólt e' viszonüzenet.

A' Martius 2dikán kőlt kegyelmes királyi Levélre készített felírás itt következik: Felséges Császár és Apostoli Király! Legkegyelmesebb Urunk! Felette szomorúan hangzanak vissza a' magyar Nemzet szívében Felségednek tisztelő fiúi bánatos ama' szavai — mellyekkel e' hónap 3dikán hozzánk intézett kegyelmes Levele által — Dicső emlékezetű Attya, Felséges I FERENCZ Urunk és Királyunk halálát tudtunkra adni; 's egyszersmind minket is, fájdalmában való részvételre felhívni méltóztatott. Elhúnyt Fejedelmünkben siratnak Felségeddel együtt minden hív alattvalói egy szeretett közös Atyát; — mi pedig nem találunk szavakat, mellyekkel érzékeny fájdalmunk súlyát kifejezhessük. — Elvesztettük ugyanis olly Fejedelmünket, ki hív Magyarjait fijainak vallotta; — elvesztettük azt, ki országlása alatt a' fenyegetődző veszélyekkel teljes időkben, bizodalmát Istenben, 's népei szeretetében és ragaszkodásában helyheztetvén — példás állhatatossággal veté elejökbe magát azon haboknak, mellyeknek lecsillapítása, olly nagy munkában került, 's olly sok áldozatokban telt; — és ki a' sokáig száműzve volt békességet, hű népei boldogságára, mind visszaszerzette, mind haláláig meg is tartotta. Nem terjeszkedünk ki néhai Felséges Urunk 43 esztendős dicső országlása időszakának nagy nevezetességü történeteire — mellyek különben is Europa történeteivel lévén összeszőve, elhunytakor már az idők évkönyvei tulajdonaivá válának — hanem néhai Felséges Királyunknak Fejedelmi fényes tulajdonságait, legforróbb hálájú emlékezetünkben tartván; Felséged jelentett gyászában, azon igaz és állhatatos szeretetnél fogva is, mellyel a' Magyar nemzet, szeretett Fejedelméhez viseltetni soha meg nem szünhetik, belső részvétellel osztozunk annyival inkább, mivel a' jelen Országgyűlésén is, mellyet az elhunyt Felség, a' nemzet óhajtása szerint, azért hívott-össze, hogy sarkalatos törvényeinek, 's alkotványos jusainak fentartásával, a' köz boldogságot gyarapítandó új törvények alkotására nyújtson alkalmat, mi is az Ő Felsége bölcseségétől és igazság szeretetétől biztosan reménylettük, hogy mind azok, a' miket Hazánk igazainak 's bóldogságának tekintetéből már felterjesztettünk — Ő Felsége által tellyesedésbe hozatnak. Emeli mindazáltal fájdalommal tellyes keblünket, Felségednek királyi 's fiúi legszomorúbb gondjai között tett azon megnyugtató kegyelmes 's egyszersmind törvényes kinyilatkozása; melly szerént, sarkalatos törvényeink értelmében, a' Magyar nemzetet, arról méltóztatik biztosítani; hogy törvényeit, szokásait, igazait és szabadságait teljes épségökben sértetlenül fentartani fogja; 's ennélfogva erősen hisszük, hogy Felséged, a' jelen Országgyűlésének szakadatlani folytatását is, azon Kegyelmes és törvényes biztosítás a' tettlegi valósítása végett rendelvén; ama' köz remény és várakozás, mellyet ezen Országgyűlésének egybehívása gerjesztett, — *de a' mellynek tellyesítésétől, néhai Felséges Urunkat a' halál elzárta* — Felséged Kegyelmes intézkedései alatt, még ezen Országgyűlésén betöltetnek — 's így a' Megdicsőültek közé már felemelkedett Felséges Attya szent árnyéka eránti tisztelkedése azon méltó nemével — a' Magyar hív nemzetet is, Felséges személyéhez, a' legnyájasabb kötelekkel mind inkább, és erősebben fogja csatolni. Ezen édes remények közt Felségedet azon királyi székén, mellyre a' dicsőségesen országló Ház és a' nemzet közötti költsönös kötések szentsége hívta — tellyes bizodalommal, és fiúi tisztelettel üdvezeljük — 's ismételvén azon alattvalói hű és buzgó hódolásunkat, mellyet Felséged szerencsés megkoronázásakor is már tellyesíténk; az akkoriba kiadott kegyelmes királyi hitlevelet, a' jelen Országgyűlésén törvényeink sorába iktatni, törvényes kötelességnek esmerjük; — 's a' Mindenható előtt esedezünk, hogy Felsé-

ged hosszas és dicső országlásával minket boldogítson. — Vezérelje Felségedet Fejedelmi fényes pályáján; melly ezen nemzet alkotványa fentartására — 's olly sok milliók jólléte gyarapítására, előtte nyitva áll. — Mi hívek fogunk maradni Őseink nyomdokaikhoz, kik törvényeiket, szabadságaikat fentartó Fejedelmeik boldogsága és méltósága, 's a' nemzet dicsősége óltalmára, magokat, és vagyonokat feláldozni állandóul készek valának; 's Felségedet, úgy a' kedvező szerencse örömei, mint a' bal sors viszontagságai között, mint törvényeink és szabadságink Őrjét és Védjét, meghajthatatlan hívséggel követni fogjuk. — Végre pedig legforróbb óhajtásainkat abban foglaljuk, hogy a' királyi szék és Haza, a' megöröklő költsönös bizodalom ércz falaitól vétessenek körül — 's a' törvények szentsége, mint a' nemzeti szabadságnak, és a' királyi széknek is legbiztosabb óltalma — Felséged dicső uralkodása alatt örököljön. Kik egyéberánt császári királyi kegyelmeibe jobbágyi alázatossággal ajánlottak maradunk. Költ szabad királyi Pozsony városában, 1835 esztend. Martius 20dikán tartatott országos ülésünkből. Császári királyi Felségednek legalázatosabb káplánjai, szolgái, és örökös hűségű jobbágyai, Magyarországnak, és hozzá kapcsolt Részeknek országosan öszvegyűlt Rendei.

Dicső emlékezetü néhai I Ferencz Ő cs. kir. Felsége Február 3diki legfelsőbb határozata által az Aradi görög nem egyesült püspökségre, m. Rácz Gerasimus urat, az Aradi görög n. e. papnevelő-oskola professorát méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Kolozsvár. Főherczeg Ferdinand kir. Fensége mint ő cs. kir. Felsége teljes hatalmu királyi biztosa következő főispányi 's főkirálybírói helytartókat méltóztatott kinevezni: b. Szolnok vmegyében cs. k. kamarás if. gróf Bethlen Pál, Doboka vármegyében azon vmegye főbírája maxai Máriaffi Antal, Thorda vmegyében branyicskai báró Józsika Lajos, közép Szolnok vmegyében cs. kir. kamarás hadadi id. báró Wesselényi Farkas, Kraszna vmegyében kálai Kálai Kristóf, Marosszékben hilibi Gál József urakat. Erd. H.

Magyar tudós társasági jelentések.

I. A' társaságnak 1833ban kihírdetett törvénytudományi ezen kérdésére: Tett-e a' Magyar Nemzet, honalkotmányában az időkhez és körülményekhez alkalmazott változtatásokat, 's ha tett, mellyek azoknak fővonatai? az e' folyó Martius 19dikéig, mint határnapig érkezett verseny feleletek a' társaság' héti ülésének, következő jelmondataikkal adattak-bé:

1) Justitia regnorum fundamentum.

2) Speak of me as I am. Shakesp. Othello V.

3) Használhatsz ha akarsz, de tanuld esmérni hazádat.

4) Isten és az ő igazsága szerint.

5) Et refellere sine pertinacia, et refelli sine iracundia, parati sumus. Cicero Quaest. Acad. L. 2.

6) — — — non est mora libera nobis, Poscimur! et fulget tenebris aurora fugatis.

7) Humanae leges eatenus valent solum, quatenus non discrepant a divinis, — ideo leges humanae emanare debent e lege divina; lex ergo contra legem divinam, nec populi assensu, nec consvetudine diuturna est valida. Verbőczi előbesz.

II. A' természettudományi 1834beli kérdésre pedig, melly ez volt: Mi a' Magyarország' némelly vidékein előforduló pokolvarnak természete, mellyek okai, óvó és gyógyító módjai? ezen jelmondatúak érkeztek, hasonlóképen Martius 19dikén eltölt határnapig 's adattak is bé:

1) Jobb az egésséges és derék erejű szegény, hogy sem az erőtlen és gonoszsággal megostoroztatott gazdag. Sirák könyvének 30dik R. 14dik Ver.

2) *Θανείν με δεί κᾷκοντα:*
Τί δε τον βιον πλανωμαί?

3) ..... fungar vice cotis, acutum
Reddere quae ferrum valet exsors ipsa secandi. Horat.

4) Nemzeti művelődés.

5) Cyniphias inter pestes tibi palma nocendi est. Annaei Lucani Pharsal. Lib. IX.

6) Multa enim in modo rei, et circumstantiis ejus nova sunt, quae in genere ipso nova non sunt: qui autem ad observandum adjiciet animum, ei etiam in rebus, quae vulgares videntur, multa observatu digna occurrent. Baco. De Augment. Scient. L. IV.

7) Senkinek sincs méltóságán alól, igazságosnak lenni.

)(

8) Scire tuum nihil est, nisi te scire sciat alter.

9) Ne szóval, hanem tettel.

10) Bocsássatok meg, hogy én is a' világon vagyok!

11) Kiki annyit tegyen hazája' javára, mennyit köréhez képest tehet.

Jött ezeken kivül még egy értekezés illy czímmel: „De carbunculo, azaz a' pokolvarrul" de mivel ennek szerzője minda'kézíraton, mind a' t toknokhoz küldött levelében magát megnevezte, munkája a' pályaíratok' sorában föl nem vétethetett.

'S mindenik osztálybeli felelet' jelmondatos levélkéje töretlenül különtétetvén borítékban a' társaság' és Schedius Lajos kir. tan. tiszt. tag mint elölülői helyettes' pecsétével a' levéltárba; a' kézíratok, három három illető osztálybeli rendes tagnak, bírálat végett általadásra rendeltettek.

Kinek itéltethetik mindenik osztálynak 100 aranyat tevő jutalma, azt a' 6dik nagy gyűlés jelentése fogja ezen évben hírré tenni.

Pesten, a' héti ülésből, Martius 20d. 1835.

Döbrentei Gábor titoknok.

Horvát Endre pázmándi plebános urat, a' magyar tudom. társaság rendes tagját, nemzetünk jeles epicus költőjét, mélt. Juranics Antal, kir. tanácsos, győri megyebeli püspök úr 1835beli Febr. 10dikén alesperesnek nevezé-ki, azzal akarván Horvát Endre tudományát, egyházi tisztében buzgó eljárását 's a' hazai literatura körül szerzett érdemeit megbecsülni.

Magyar királyi versenydíj. Azon billikom, mellyet Ő császári királyi Felsége V Ferninand koronás Fejedelmünk többrendü előbbi tudósításink szerint az idei pesti lóversenyre legkegyesebben méltóztatott ajánlani, legfensőbb határozatánál fogva e' következő föltételek alatt lesz díjul kitéve: A' billikom felírása: A' magyar lótenyésztés előmozdítására. Futhat érte ausztriai birodalomban nevelt minden mén és kancza; futhat továbbá aráb mén és kancza is; ezeket kivéve minden egyéb bármilly honbeli ló ki van zárva. Teher: telivér 3 esztendőre 80 font, 4e. 100 ft, 5e. 106 ft, 6e. 110 ft, 7e 115 ft; félvér 3e. 76 ft; 4e. 96 ft, 5e. 102 ft, 6e. 106 ft, 7e. 111 ft. Aráb ló a' telivérrel egyenlő terhet viszen; kancza 2 fonttal kevesebet. — Pálya-távolság 2½ angol mérföld, azaz 1908 pozsonyi öl. — Béjelentés 4 nappal a' futás előtt.

Sz. Fejérvár. Főtiszt. Simonyi Pál, apát, nagyprépost és kanonok úr (l. 23d. sz.) végrendeletében, a' többek közt, hagyott a' Fejérvári cath. ekklésiának 1500 forintot; a' városi kórháznak 500 for.; a' kegyes Szerzetnek 500 for.; a' Sz. Ferencz Szerzetének (Fejérváron) 200 for.; a' Fejérvári katonai nev. intézetnek 100 for.; a' Váczi siket-néma intézetnek 100.; a' Pesti vakok intézetének 100.; a' Sz. Fejérváron állítandó árva-nevelő intézetnek 100 for.; rajz-oskolára 100 for.; a' káptalani helységek oskoláinak 1000 for.; 'sat. —

(Kir. kamarai híradás.)

Az alsó magyarországi főkamara-grófsági hívatalnál egy concipistai tisztség, mellyel évenként 800 for. rendes fizetés 's a' t. járul, megüresülvén; az ezt megnyerni kívánók szokott formatartásokkal készített folyamodásikat a' főkamara-grófsági hívatalhoz hat hét alatt nyújtsák-be.

Pesten az Angol Kisasszonyok nevelő intézetében Martius 23dikán tartatott számos nevendékleánykák jelenlétében néhai dicső emlékezetü I Ferencz ő cs. k. Felségéért a' halottas isteni szolgálat.

Budán e' folyó hónap 22dikén csendes elszenderedés által inlázban költözött jobb életre a' Nagy méltóságu magyar királyi Helytartótanács igen érdemes Számvevője, néhai Tekintetes Papp Imre úr, életének 76dik évében; kinek szomorú elhunytán valamint elmaradott özvegye, és hat élő-gyermekei, úgy nem különben minden háladatos tisztársai is, — kiknek szeretetöket, és tiszteletöket teljes mértékben megnyerni szerencsés vala — mélyen bánkódnak; — de fájlalják halálát más minden sorsú, és rangú ösmerősei is, kit az ő valódi magyar jószívűségéért, mindenikhez vonzó szeretetiért, szóval sok szép erényeiért, méltóképen becsültek vala. — Legyen áldott azlő porainak nyugalma!

AUSTRIA.

Bécs, Mart. 6dikán. I Ferencz császárnak félelmes aggódással már előre látott, 's az elősejdítésben is mélyen szomorító és rémítő halála csakugyan elkövetkezett. Febr. 28d. reggelén az elhunyt Felség körül lévőkből már sokan egész bizonyossággal valának elkészűlve a' rosz kimenetelre. Később e' nap folyta alatt, több orvosok hívattatván tanakodásra, újabb remény élesztették-fel, mit a' Mart. 1sői egy kissé nyugodalmas éj iga-

zolni látszék. De e' nap délutánni óráin, mind a' mellett is hogy két ízben vágaték ér a' felséges betegen, annyira növekedett a' hideglelés súlya, hogy az orvosok este már azt nyilatkoztatak, hogy mesterségök határain állanak. Este felé a' császár felvette az utolsó kenetet, familiájának Bécsben lévő minden tagjait látá, megáldotta, 's az utolsó pillanatig teljes eszmélettel maradva, nagy megnyugvással és derültséggel elhunyt egyre három fertálykor. A' kezdődő nap uralkodása 44-dik esztendejének első napja volt, mert 1792. Mart. 1sőjén délutánni 3 óra tájban lépett a' thrónra. Nehéz leírni a' benyomást, mellyet Bécsben elhunytának híre tett, 's méltán mondhatni, hogy az itt tartózkodó idegen csak e' szomoru esetben talált alkalmat az ausztriai nép helyes kiesmerésére 's megszeretésére. Mert az őszinte, szívbeli, mély és szavak nélkül nyilatkozó szomorkodás a' veszteségen, mellyet egyenként mindenki szenvedni látszik, szintolly csudálni méltó, mint a' köz igazgatásnak szakadatlan csendeségben méltókép előrehaladó folyamata, melly nem akadt-el, sem ingadozásba nem jött, 's e' tekintetben távolról sem gyaníthatná valaki veszteséget. Midőn a' változás 43 évi kormányzás után olly észrevehetetlenül történhetett-meg, hogy a' nyilvános rend megháborításán való aggódásról, még kevésbé valódi nyugtalan mozgásról, csak távolról sem vala szó, — ez a' status nagy élet-erejére a' köz igazgatás jól kimívelt organismusára, az ausztriai nép belső derékségére, mellyel illy mértékben kevés nemzet dicsekedhetik, és nem csupán az uralkodó személyéhez, hanem az uralkodó házhoz vonszó belső igazi ragaszkodására mutat. Ferencz császár halálának híre Bécsben elterjedvén, csak egy kívánság hallatszék, melly az ausztriai népet charakterisálja, egyszersmind legnagyobb dícséretére szolgál a boldogult császár kormányának: e' kívánság az volt, hogy minden az eddigi megszokott útban maradjon, melly a' most uralkodó császár rendelete által még azon reggel teljesedésbe ment. E' császári rendeletek méltó tartalma, azon nemes, nyugodt, igazi 's mély szelídséget és erős charaktert jelentő viselettel, mellyet a' mostani fejedelem nyilvánít, párosulva, a' legjótévőbb hatást szülte a' közönségben, 's a' bécsieknek, a' köz veszteségen való minden gyász mellett, fő érzelmök a' jövendőbe vetett erős és derült bizodalom. Illy benyomást teszen Bécs az előítéletlenre, különösen pedig az idegenre, 's ezt minden igazságszerető valósítani fogja. Az elhúnyt Fejedelem személyességét egyébaránt csak most, midőn az ő hatása 's élete már a' történeté, lehet tökéletesen méltányolni. Ferencz császár, korának talán legnépszerűbb — ha ugyan szabad e' kifejezést használni — fejedelme volt. De a' népnek iránta mutatott zsibongó szeretete is éppen olly természetes, kéntelen és mesterkéletlen volt, mint a' császárnak egész megjelenése. Biztosan lehet állítani, hogy Ferencz császár egész uralkodása alatt soha egy pillanatig sem gondolkodott azon, miként jelenjen-meg 's viselje magát a' nép előtt; valamint egész valójának, úgy alattvalói eránti viseletének is, tettben, szóban, pillantásban, és mozdulatban, színezetlen természet és igazság volt bélyege. Mind ez annyira kinyomá az eredetit, veleszületettet és természetit, hogy e' nyájasság valódiságáról 's egyenességéről kételkedni lehetetlen. A' császár bizonyosan nem tudta, hogy ő leereszkedő, 's más nemü viselet türhetetlen kénszerítés lett volna neki. Mind e' viszonyokban ugyan csak amaz ösvényen, mellyet őselődei legrégibb idők óta elibe tűztek, kellett haladnia 's úgy mozdulnia, mint az Ausztriában nem csak az uralkodó familiának, hanem a' nép charakterének is természetes veleszületett sajátsága. Más részről azonban szívessége nem csupán házának 's népének ezen öröklött 's bévett szokásán alapult, hanem leghívebb és legmélyebb szeretetén alattvalói eránt, kiket ő, a' szó tulajdon értelmében, maga nagy familiájának tekintett, 's ezek őt viszont nem csak bevett közönséges értelemben tarták „haza attyának," hanem e' familiai viszonyt, ha olly eset jött-elő, betü szerént is használták. Hogy bécsi polgárfamiliák tiszta személyes ügyekben, (egykor például azt kérdezték a' szülék: egy ifju kézmívesnek oda adhatják-e leányukat feleségül, vagy sem?) minden mellékes czélzatt nélkül, csupán jó tanácsért folyamodtak a' császárhoz, 's azt tőle, mint gyóntató atyától vagy házi baráttól, meg is nyerék, történt dolog, 's ez sem a' fejedelem sem az alattvalók előtt nem vala különös. A' már esmeretes, egészen igaz eset, miként a' császár cholerakor Schönbrunn melletti sétálása közben, négy sírásót találván egy koporsóval, mellyet senkise követett, elkíséré a' hóltat utolsó nyughelyére, „hogy legalább valaki menjen vele 's egy Miatyánkot imádkozzék," — a'

hatalmas uralkodó jószívűségét nem csak bizonyítja, hanem ebből azon mód is kitűnik, miként alattvalói eránti személyes viszonyáról gondolkodott. Az eltemetett koldus is egy vólt „az ő emberei“ közül, mint mondá a' császár, 's ez just adott neki a' császári szeretethez, mitől őt a' halál sem foszthatá-meg. Ezer illy vonatok, mellyek más országokban számtalan vaudevillekké, novellákká és rézmetszetekké lettek vólna, multak itt el nyom és dícséret nélkül, mi Ferencz császárnak belső valójánál fogva ellenére volt.

NAGYBRITANNIA.

Az alsó ház Martius 11diki ülésében Chandos marquis a' seradó eltörlését hozá javallatba; de javallata 350 szóval 192 ellen félrevettetett. Itt tehát már győztes lett a' ministerium, és pedig 158 szótöbbséggel.

Sir F. Burdett, hallván hogy nem rég egy whig-gyűlésben O' Connel vala elölűlő, így kiálta-fel: most már jó éjszakát a' whigeknek!

A' londoni udvari újság jelenti sir Howard Duglasnak a' Joniai szigetek lord-főbiztosává lett neveztetését. — Sir. Ch. M. Sutton Canterbury viscount és Bottesford báró czím alatt pairré neveztetett.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Gazette de France ezt írja: 55 hónap alatt, u. m. 1830diki Augustus 1sőjétől, 1835ki Martius 1ső napjáig, Francziaországban 51 minister neveztetett-ki, változtattatott, letétetett, vagy elbocsáttatott, 's 35 statusférfi használtatott-el. Ezek között esztendőnél tovább csak 12en viselték a' ministerséget (Soult marsal legtovább, t. i. 3 esztendeig és 285 napig); egy hónapnál tovább csak tizenegyen (legtovább Persil úr, u. m. 10 hónapig és 25 napig); egy napnál tovább pedig tizenketten (legtovább Maison marsal, u. m. 14 napig.) — Nem régiben egy ministerné Parisban ezt mondta: „Ollyan sokat fecsegnek a' mostani csendességről! Szép nyúgodalom biz ez, melly minden 24 órában veszéllyel fenyegeti lételünket! Valóbban sokkal nyúgodtabbak voltunk akkor, midőn még zendülések voltak.“

A' Martius 13diki Moniteur közli azon királyi rendeleteket, mellyek által Broglie herczeg első és külső ministerré; Rigny gróf ministerré portefeuille nélkül; 's ugyan ő ideiglen hadministerré neveztetnek. Jelenti a' Moniteur azt is: hogy St. Petersburgba kurir küldetett, Maison marsalnak a' hadministerséget ajánlani.

AMERIKA.

Rio Janeiro, Dec. 20dikán. Dec. 2kán, mint a' tizedik évbe lépett császár születés-napján, több illy alkalommal szokott ünnepélyek közt a' főváros új börséje is ünnepiesen megnyittatott. Csudálni fogják, hogy földtekénk egyik legnagyobb kereskedő városának eddig még nem volt börséje, e' pedig így van; e' czélra ugyan 16 esztendő előtt készítetett egy nagy és költséges épület; de távol fekvése miatt sohase lett volna népes, 's az 1821ki népválasztáskor benne elkövetett gyilkosságok óta egészen elhagyatva állván, most a' vámépületekkel egyesítetett. Hogy a' börse hijányán, melly sokszor az égető hévségben csak az utczán tartaték, segítsen a' kormány, Februariusban általengedé a' főutczában fekvő indiai rakháznak alsó osztályait, 's biztosságot nevezett (Carvalho, Moreira, Theremin, és Riedij urakból) hogy azokból a' kereskedők költségén börsét építsen, mi az óta elkészülvén, a' császár jelenlétével szenteltetett-fel. Tizennégy árboczfa, különféle nemzetek lobogóival ékesíté az épület külsejét, mellyhez virágokkal hintett szőnyeg vezetett, 's Brasilia és Portugal lobogói közt egész a' lépcsőig ért. A' burkus lobogó, melly itt ritkán látható, az előudvar szegletkövénél terült-ki. Egy batalion nemzeti őrség állott tisztelkedési őrt. A' status kocsik, St. Pedro és Rua direita utczákon keresztül, mellyek szőnyegekkel fedve 's virágokkal hintve valának, 11 órakor értek az épület elibe, hol a' cs. familia, a' gyám és udvari kar az építői és kereskedői biztosság által fogadtatván, a' fahéj és szekfü levelekkel hintett olvasó terembe egy felemelkedett helyre vezettettek, hova már némelly aszszonyságok, a' különböző nemzetek consulai, és a' diplomatiai kar tagjai begyültek, 's Carvalho úr rövid beszédében többek közt e' szavakat intézé a' császárhoz: „Senhor! Alkotványi thrónnak kétségkívül legszebb ékessége 's jövendő tartósságának legjobb előjele, sőt bizonyossága az, ha az alattvalók önként hódolnak neki. A' kereskedőség, Senhor, nemes és szeretettel teli lelkesedéssel — melly alapul cs. Flgednek ezen kegyelmében, hogy a' börse kinyitásán megjelenni méltóztatott — üdvezli ma azon nevezetes nap előfordultát, melly amerikai herczeget adott az országnak. Éljen az úr II Don Pedro!“ Ezután a' szó-

nok hitvese virágbokrétát nyújtott a' herczegaszszonyoknak, Theremin úr pedig, ki a' belső épitést vezérlé 's végrehajtá, általadta tervét 's rajzolatát a' külső oszlopzatnak, melly fogja a' főváros e' díszépületét tökéletesen bevégzeni. Minthogy az idő e' napi sok szertartásokra szorosan ki volt Felségének szabva, csakhamar éljen! kiáltások közt elhagyá a' most már mindenkinek nyitva álló épületet, 's az udvari egyházba ment Tedeumra; később udvarlás tartatott, midőn a' fegyvertári munkások árváinak szerencséjök volt némelly saját készítményű tárgyakat ifju császáruknak bemutatni. Ezen árvák menetele igen szív elfogó volt, annyival is inkább, mivel a' város ugyan már tudta, de még a' császár nem, hogy ő is árvává lőn; mert D. Pedro halálának bizonyos híre csak az előtti nap érkezett-meg. Délután katonai pompa volt, 's a' nemzeti őrség mind kiállítatott. — St. Priest gróf, franczia követ, innen elútazott, 's Larozière úr maradt ügyvivőnek. Az angol admiral felszedette horgonyait, hogy az esztendőnek e' nagy forrósággal kezdődött részét emberei gyakorlásával tengeren töltse. A' franczia admiral is hasonló okból el fog menni. „Amerika" orosz vadászkorvette, melly Újhollandiába evez, nehány nap óta itt van, 's legénysége különös jó rendet tart.

SWEIZ.

Az új Zürichi újság Febr. 25dikén így ír: „A' kormányi tanács, tekintvén a' nagy tanács által Jun. 27dikén 1834ben a' politikai menekvőknek adandó menedék iránt hozott végzést, és azon híreket 's jelentéseket, hogy cantonunkban az idegenek a' nyilvános renddel, 's bátorsággal ellenkező és más statusok csendességét háborítható gyűléseket 's egyesületeket tartanak, ezeket határozza: 1. Minden idegenek, kik cantonunkban politikai egyesületeket alkotnak, vagy azokba állanak, haladék nélkül kiútasítassanak a' cantonból. Kik a' szomszéd-statusok csendességének megháborítására czélzó tanakodásokban részt vesznek 's azt eszközlik, elfogattassanak és a' törvényszékekhez vizsgálat és megitélés végett utasítassanak. 2. A' helytartóknak meghagyatik, hogy a' kerületökben tartózkodó idegeneket vizsga szem alatt tartsák, számuk kitűnő növekedését a' politiai tanácsnak tüstént bejelentsék, és politikai gyűléseiket meggátolják 's eloszlassák. 3. A' politiai tanácsra bizatik, hogy e' végzést teljesítse, 's az utasításokat az illető szomszéd politiai tiszthatóságokkal közölje. Költ Zürichben, Febr. 21d. 1835. A' kormányi tanács előtt: első statusírnok (P. H.) Hottinger."

CHINA.

Imogene fregatról költ levél a' chinaiakkal történt csatát következőleg írja-le: „Ling-Ting-Baiből Sept. 27dikén. Napier lord Chinába küldetett, hogy szabad thea-kereskedés iránt szerződést kössön; de a' chinaiak szóba sem akartak vele ereszkedni, hanem a' kereskedést tovább is úgy folytatni, mint azt egy század óta gyakorolják, 's a' királytól hozzájok küldött vasgyúró által nem hagyták magokat megijesztetni. Nem engedték-meg a' lordnak Cantonban tulajdon lakóhelyet szerezni, 's halálos büntetés alatt megtiltották, hogy senki az ő számára élelmi tárgyat szolgáltatni ne merészeljen. Illy helyezetben a' lord kapitányunktól tizenkét hajóskatonát kért; kapott is hatot hajónkról, hatot pedig az Andromacheról, egy hadnagy és egy kadet vezérlése alatt. Ekkor parancsolta, hogy mind a' két hajó vitorlázzon felfelé a' folyón a' mennyire csak lehet. Ehezképest Sept. 6dikán magunkat 's hajóinkat csatához készítettük, mielőtt a' folyó torkolatjába bémennénk; mert meg kell jegyezni, hogy ez a' torkolat nem tréfaság, hanem minden tekintetben a' Dardanelli szoros párja. Sept. 7dikén 12 órakor megindúltunk. Erre egy kis ágyutelep, melly mintegy két mértföldnyire vala hajónktól jobb felől, elkezde ránk tüzelni. Lövései azonban hozzánk nem hatának, mi pedig tovább nyomúltunk. Szelünk igen csekély volt, az sem kedvező; elől az Imogene vitorlázott, az Andromache pedig követte. E' szerint mi, kik az Imogenen valánk, elegyedtünk elsőben csatába, még pedig igen kivánatos helyezetben; ugyanis jobbunk felől egy 102 ágyús telep várt ránk, másfelől pedig két ágyútelep fenyegetett bennünket, egyik 14, a' másik 48 ágyúval. 2 órakor elkezdének azok ránk tüzelni; mi pedig tovább eveztünk, semmit nem hajtván rájok, mindaddig, míg hathatósan felelheténk nékiek. Az Imogene Andromachenál ½ mértföldnyire járt előbb; nekünk kelle tehát a' vesz-

szőzést először megfutnunk, 's ez iszonyú batteriák egész tüzelésének ki valánk tétetve. A' chinaiak lövései fejünk felett mentek-el, különben széllyel hordtak volna bennünket; azonban egy derék töltéssel szolgáltak nekünk is, mellyet mi nem felejténk-el kamatostól visszafizetni; végre kihaladtunk ágyúik hatása köréből, 's a' beállott tengerapály kénszeríte vasmacskát hányni. E' napon épen 45 minutáig voltunk tüzes csatában. Sept. 8dikán egész nap ellenkező szél fújt, 's egészen 9dikén délutáni 1 óráig tartott, midőn elindulván meglehetős széllel tovább vitorláztunk. Az utolsó batteria, melly mellett el kelle mennünk, 65 tizenhat fontos ágyúból állott. Igen közel kellett hozzájok elmennünk, mert ezen az oldalon volt a' mély viz; a' chinaiak 100 köszöntést lövének ránk, azután pedig közönséges tüzelést kezdének, mellyet tüstént jól czélzott lövésekkel viszonoztunk, mig csak lövéseik köréből ki nem jutottunk. E' napszámunk, noha csak 27 minutáig tartott, a' legmelegebb vala. Mi egészen Whampoaig előre nyomultunk, 's egész September 22dikéig ott maradván, akkor e' batteriák mellett ismét visszatértünk egész csendességben, 's itt Ling Ting-Baiben vas-macskát hánytunk."

SPANYOLORSZÁG.

Bayonnei levelek megvalósítják los Arcosnak a' Don Carlos seregei által történt elfoglaltatását. Mivel Zumalacarreguynak nincs reménysége e' hely megtarthatásához, annálfogva ott a' kaszárnyát minden erősítésekkel együtt lerontatta. Az elfogott haditisztek agyon lövettek. Los Arcos bevétele Februarius 24dikén ment végbe. Azóta egészen Martius 3dikáig, melly napon a' bayonnei legutóbbi levelek költek, semmi ütközet felől sem lehetett hallani. — A' Memorial des Pyrénées Bayonneból Mart. 2dikán ezt írja: „Úgy látszik, hogy a' carlisták lovasságokat szaporítni akarják; a' tiltott kereskedők nehány nap óta azzal foglalatoskodnak, hogy a' legszorosabb vigyázat ellenére is Spanyolországba lovakat és öszvéreket szállítsanak; mellyeknek darabjáért, 25—30 lajosaranyat kapnak; a' mi nyilvános bizonysága annak, hogy a' praetendens pártja pénz nélkül nem szűkölködik. Azt is beszélik, hogy számokra nem sokára 400 vég posztó fog szállíttatni. Az egész rendőrség 's minden határszéli tisztek értesítve vannak már e' czélbavett szállítás felől; 's mégis egyre tizet téve bátran lehetne fogadni, hogy az minden teendő rendszabások ellenére is az előre meghatározott napon és helyen Spanyolországba fog vitetni. Most átaljában minden tiltott kereskedőnek dolga jól megyen; a' kincstárnak ellenben 's a' rendes kereskedést űző házaknak lehetetlen a' dolgok illy siralmas helyezetében nem szenvedniök." — A' Journal du Commerce Bayonneból Martius 3dikáról következő levelet közöl: „Guabbenza öszvérhajtó, kit a' carlisták letartóztattak, miután büntetésül az 1000 piastert lefizette, Zumalacarreguytól szabadon bocsáttatott, ki annak orczáját, midőn elereszteté, megczirolgatván intette, hogy máskor vigyázóbb legyen. — Zumalacarreguy Febr. 26dikán 6 batalionnal Piedramillerat 's a' körűlte fekvő falukat, mellyek Estellatól 5 spanyol mértföldnyire esnek, megszállotta. E' seregosztálynál volt Don Carlos is. Úgy látszik, hogy Lorenzo és Oraa generálok csapatjai Febr. 25dikén Salvatierra felé, melly hely Alava tartományban esik, Vittoriatól 4 spanyol mértföldnyire, megindultak, azon szállítás fedezése végett, melly Salvatierrából Pamplonába indúlandó, 's mellyet Carratala general személyesen fog vezetni. — Pamplonában Febr. 27dikén az a' hír volt, hogy Mina onnan Estella felé fog indúlni azon seregcsapathoz, mellyet előbb Linarez, most pedig Seoane vezérel. — Febr. 25dikén Barcellonából két compania pattantyússág, a' 8dik sorezredből két, és a' 4dik gyalogezredből a' 3dik batalion Tudelába érkezett. — Zumalacarreguy seregénél négy ágyú van."

PORTUGALLIA.

A' ministeriumban történt változásokat mind madridi levelek, mind londoni legújabb hírlapok valósítják. A' Coimbrai püspök mint belső minister helyét foglalá Don Agostinho Jose Freire; ennek helyébe tengeri ministerré neveztetett Villareal gróf; Palmella herczeg a' külső ügyek portefeuillejét vette-által. — Saldanha gróf a' franczia udvarhoz neveztetett követté.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Martius 25-kén 1835.

(1) Hirdetmény. A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kamara rendeléséből ezennel közhirré tétetik: hogy folyó esztendei Aprilis 27dikén a' tokaji királyi uradalom részérül következendő haszonvételek fognak a' többet igérőnek szokott árverés utján csak ugyan folyó esztendei November 1sö napjától számitandó három esztendőre haszonbérbe kiadatni, úgymint:

Tokaj városában az arany sas nevü nagy vendégfogadó, — az országos vásárok alkalmával való szabad italok mérésének jussa a' kis tokaji korcsmával, — úgy nem külömben szinte Tokaj városában a' hus vágatás és szalonna árulás haszonvétele.

Tarczal városában a' fekete sas czimü vendégfogadó, az országos vásárokban való szabad italok mérése jussával, — a' piacz korcsma, és csukaház nevü korcsma házak, — négy kereskedésbeli boltok, és a' halászat.

Tiszaladány helységében két száraz malom, valamint végre

Balsán a' mészárszék és halászat.

Kiknek tehát ezen most elöszámlált haszonvételek ki bérlésére kedvek volna, neterheltessenek a' fent ki tűzött határnapon reggeli 9 óra tájban arczalon az uradalmi Tiszttartói háznál szükséges bánatpénzel felkészülve megjelenni. Budán Martius 14dikén 1835. (3)

---

(1) Haszonbérlési-hirdetmény. Szabad királyi Pest városához három órányira, a' duna partján fekvő *Duna-varsányi* puszta, — ugy szinte ettől csak másfél órányi távolyságra, Pest városától pedig szinte három órányira fekvő *Felső-babádi* puszta, 1836dik esztendei Aprilis 24dikétől kezdvén, 12 egymásután következő esztendőre nyilvános árverés utján, akár együtt, akár egymástól elválasztva, haszonbérbe fognak adattatni. Az árverés, folyó 1835dik esztendei Aprilis 25dik napján délelőtti 10 órakor kezdve, Pesten, a' kerepesi uton 1342dik szám alatt lévő Beniczky házban fog tartatni, mellyre a' bérleni kivánók, a' Duna varsányi pusztára nézve 520 pengő forintokban, a' Felső babádi pusztára nézve pedig 250 ezüst forintokban álló bánatpénzel ellátva, ezennel meghivattatnak. Addig is, az árverés feltételeit az emlitett ház' gondviselőjénél megtekinthetni. (3)

---

(1) Hirdetés. A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kamara rendeléséből ezennel közhirré tétetik: hogy szabad királyi Debreczen városának a' nagy erdőben fekvő fördőháza folyó esztendei Aprilis 6dikán ugyan ott tartandó nyilvános árverés utján csak ugyan folyó 1835dik esztendei Sz. György napjától számitandó három esztendőre haszonbérbe fog kiadatni. Kiknek tehát annak kibérlésére kedvük lenne, a' fent irtt napra és helyre szükséges bánatpénzel felkészülve, meghivattatnak. Budán Martius 20dikán 1835. (3)

---

(1) A' Nagy-kikindai 1835. Sz. György-napi vásárnak elváltoztatása. A' Nagy-kikindai váltságos kerületnek kőlt végzésénél fogva a' Nagy-kikindai Sz. György napi vásár, az idei Husvét-ünnepek végett, nevezetesen a' barom-vásár Aprilis 24dik és 25dik napjaira, a' többi portékákra való nézve pedig Aprilis 27-dikre által tétetik. (3)

(1) Nemesi jószág-vétel. Eladásra vagy zálogba vételre kerestetik egy falusi nemesi birtok, melly Pesttől legfellyebb 10 órányi távulságra légyen, és mellynek ára 25—30 ezer forintokat pengő pénzbe felül ne haladjon. — Elfogadja az ebbeli jelentéseket t. Kendelényi Károly ur, kinek lakása vagyon a' sarkantyu utczában, 576dik szám alatti házban. Költ Pesten Mart. 20dikán 1835. (2)

---

(1) Tek. nemes Heves vármegyében fekvő, és az Almásy familia közös uradalmához tartozó Török Sz. Miklós mezővárosában Aprilis hónap' 13dik napján tartandó országos vásáron, azon familia gulyájából száz husz darab négy és öt esztendős *tinók* mind megjámboritva, sőtt nagy részben már igába is szoktatva, páronkint, azon kivül nagyobb számu részszerint számfelett való, részszerint pedig mustra tehenek és bikák, nem külömben az uraság méneséből egynehány darab kanczák árverés utján, az ároknak azonnal való lefizetése mellett, el fognak adatni, mellyre minden renden lévők tisztelettel meghívatnak. (3)

---

(1) Hirdetés. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamara rendeléséből a' poroszlói kir. só- és szálfa-hivatalnál mintegy 9000 darab 4, 5, 6, 7, 8, 9 és 10 öl hosszaságu szálfák osztály számra más materialékkal együtt, f. e. Aprilis 7dikén reggeli kilencz órakor kezdve több napokon által t. Heves vármegyében fekvő poroszlói kir. szálfa-hivatal' irószobájában nyilvános árverés utján a' többet igérőnek tüstént fizetésért el fognak adattatni. — A' venni kivánók tehát a' fentnevezett helyen és napon megjelenni ne terheltessenek. Budán Martius 19dikén 1835. (3)

---

(3) Árverési-hirdetés. Folyó esztendei Aprilis 1sőjén, 's az utánna következő napokon szokott délelőtti 's délutánni órákban a' Székes Fejérvári főprépostsági házban tartandó nyilvános árverés utján e' következendő néhai Székes Fejérvári főprépost Simonyi Pál hagyományához tartozó ingó javak fognak a' legtöbbet igérőnek azonnali készpénz fizetés mellett eladatni; ugymint: többféle koronázási ezüst, arany, 's néhány római pénzek, arany gyürük, lánczok, keresztek, egy muzsikálo burnot szelencze, 's más e' féle drágoságok, — továbbá, ezüst készületek: nevezetesen asztali ezüst kések, vellák, kanalak, kávés ibrikek, czukor porzók, ezüst gyertyatartók, bécsi portzellán edény, 's más e' félék; nem különben némelly pakfong keszületek, tükrök, rézmetzések, szönyegek, szobabeli készület, ugymint: székek, asztalok, kanapék, ágyak, álló almariumok, ezeken felül egy diszhintó (batard) három ló, 's hozzá való szerszámok, 's e' félek. Székes Fejérvárott Martius 13dikán 1835. (3)

---

(2) Hirdetés. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamara rendeléséből közhirül adatik, hogy a' pécskai kir. kamarai tiszttartói kerülethez tartozó következendő tárgyaknak, 1835diki November 1sőjétől fogva háróm esztendőre leendő haszonbérbe adásuk iránt a' nyilvános árverés f. e. Aprilis 2dikán Pécskán a' tiszttartói hivatal irószobájában a' szokott reggeli órákon fog tartatni, ugymint:

1ször a' husmérési jusra nézve *Magyar-* és *Rácz-Pécska*, 's *Nagy-Lak* kamarai mezővárosokban, ugy szinte *Szemlak*, *Sajtény*, *Csanád*, *Apátfalva*, *Palota*, *Peregh* és *Battonya* kam. helységekben.

2szor a' Maros vizebéli halászat jusra nézve *Magyar* és *Rácz-Pécska*, *Nagy-Lak*, *Szemlak*, *Sajtény*, *Palota*, *Csanád* és *Apátfalva* mellett.

3szor a' vadászati jusra nézve *Magyar-* és *Rácz-Pécska*, *Nagy-Lak*, *Szemlak*, *Apátfalva* és *Csanád* határain.

4szer *Magyar-Pécska* és *Nagy-Lak* kam. mezővárosokban a' vásári jövedelem iránt.

5ször a' *csanádi* kam. kompra 's a' hozzá tartozó vendégfogadóra nézve.

6szor 1763 hód szántóföldre nézve *Kövegy* kamarai pusztán.

Az árendálni szándékozók tehát aránylagos bánatpénzel felkészülve a' fentnevezett napon és helyen megjelenni ne terheltessenek. Az árverési feltételeket meg lehet tekinteni az aradi praefectusi és pécskai tiszttartói hivataloknál. Budán Martius 11dikén 1835. (3)

---

(2) Hirdetmény. Szabad királyi Pest városa Therézia kül-városában az erdősoron 84dik szám alatt lévő szegények gyám-intézetében számos nagy, közép, kissebb, kettős vagy egyes ágyi- vagy ló-pokróczok kivántató mennyiségben eladás okáért készen találtatnak. — Ugy szinte ugyan ott egy szinü csikos, vagy négyszeges minden szinü pokróczoknak a' legrövidebb idő alatt leendő készittetése felválaltatik. — Pesten Martius 15dikén 1835dik esztendőben. (3)

---

(3) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből közhírré tétetik, hogy 127 mázsa 1834diki termés leveles dohány f. c. Martius 26kán a' reggeli szokott órákban Pécskán a' tiszttartói hivatal irószobájában tartandó nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek tüsténti kész pénz fizetésért el fog adattatni.

A' venni kivánók tehát szükséges kész pénzel felkészülve a' fennevezett napon és helyen megjelenni ne terheltessenek. Budán Martius 10kén 1835. (3)

Legközelébb, múlhatatlanúl Aprilis 2-kán

fognak lotteria útján kijátszatni a' pompás

Hütteldorfi házak 's a' szép **Neudensteini** uradalom Illyriában, arany 's ezüst nyereségekkel együtt.

E' lotteriánál nyerhetni

Fél Millio 's 50,000 forintot váltó czéd.

A' főnyertes szerencsés esetben **300,000** forintot 's többet is nyerhet.

A' nyereségek következő summákra oszolnak:

200,000 — 100,000 — 20,000 — 18,000 — 15,000 — 10,000 — 6,000 — 4,500 — 4,000 3,375 — 2,000 — 1,000 — 500 — 200 — 100 for.

Az ingyen sorsok nevezetes summát, úgymint **237,250** forintot nyeréndenek váltó czéd.

Az ingyen sorsok közül 1002 mint jutalom sors fog kihúzatni tehát **kétszer** bizonyosan kell pénzt nyerniek.

Ezen jutalom sorsok fognak nyerni 147,250 forintot váltó czéd., melly summa igy oszlik-el: 100,000 — 18,000 — 4,500 — 3,375 — 1,125 forintokra e' szerént már magában nevezetes lotteriát tészen.

Az ingyen sorsok a' főhúzásban is játszanak; de már ezek a' kereskedőháznál elkeltek, 's csak azon áruló uraknál szerezhetők, kik még birtokában volnának.

Egy sorsnak az ára 5 for. pengő pénzben.

Huber Ferencz

Bécsben Fröhlich F. D. együtt kererkedése alatt.

Sorsokat lehet ezen lotteriához szerezni Pesten,

Liedemann J. S. Fridriknél,

)(o)(

és „a' szép Magyarnéhoz" czímű rőfös kereskedésben

Liedemann F. B. Ferencznél

és társánál, hol még 5 sorsra egy bizonyosan nyerő ingyensors adatik.

Liedemann J. S. Fridriknél

az ott vett, B. T. N. betűkkel bélyegzett sorsok ezen lotteriánál is olly módon bátorságosítatnak, hogy ha azok az Aprilis 2-dikai húzásnál nem nyernének, azokért az Aprilis 27-dikén kihúzandó **Meidlingi Theréziaferdő** lotteriájára, — mellynél a' főnyertes 250,000 for. — egy sors ingyen fog adattatni. Illy módon lehet ingyen sorsokat egyenként is szerezni.

Más lotteriákban nyert sorsok fizetés helyett elfogadtatnak.

---

(3) Hirdetmény Nagy-Kátárol. Minthogy városunk abbeli jelessége mellett, mellyet országos vásárjaival kitüntetett, közönségre nézve megkívánnya, hogy e' most folyó esztendei Sz. György vásár hátráltatása idejét köztudományra botsájtassék, ezennel szerencsém vagyon jelenteni: hogy az érintett Sz. György vásárja Nagy-Káta városának nem Aprilis 21-dikén, hanem 27dikén esend. Költ Nagy-Kátán Martius hó 16dikán 1835. *Kováts Mihály*, Tiszttartó s. k. (3)

---

(3) T. ns Zemplén vármegyében t. Tokaj városában néhai t. krancsesdi Derekassy Ferencz urnak, a' serház utczaban fekvő sárga szinre festett háza, a' mellyben egy másban nyiló 6 lak szobák, 4 szép pikturával kifestve, a' két végső fehér, mind bólthajtással épült 1 konyha, cselédház, speisz, 1 tágos zár alatt lévő kocsi szin, 2 rendbeli istáló, mellette egy tágos válógatott fákkal bővelkedő kert, az udvar a' kertel együtt kőfallal bekeritve, 1 faragott kővel kirakott kerekes kút, az épület alatt végig borház, abból 60 hordóra való pincze, 14 szekér szénát termő rét, az özvegye által eladóvá tétetik, a' kinek meg venni szándéka volna, jelentse magát frankirozott levél vagy meg bizottja által f. e. Majus utóljáig, elfogadtatik t. Tokajban az özvegytől, ha ezen idő alatt el nem kelne Junius hónap 30dikán árverés útján is elfog adatni. (3)

---

(3) Tekintetes Kátymár uradalom részéről hirdettetik: hogy Kátymáron, Madarason, O—Legyen és Kamenyákon lévő, és ugyan azon uradalomhoz tartozó királyi haszonvételek, ugymint: vendégfogadó, mészárszék 's a' t. 3 egymásutan következő esztendőre, e' f. esztdő Sz. György naptól számitván árverés utján árendába fognak adatni. Az árverés e' f. esztdő Aprilis 6dik napján Baja mezővárosában nagyságos Latinovits Etelka született báró Geramb asszonyság lakó házában reggeli 9 órakor fog tartatni. (3)

---

(3) Egy szabad királyi városba gyógyszerárosi **tanuló** kivántatik. Bővebb értesitést lehet venni Pesten, a' Barátok piaczán Leyricz Fridrik füszeráros urnál. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-dikben

Mart. 22-dikén	5 Láb,	11 Hüv.	3 Von.	— 23-dikán	6 Láb,	4 Hüv.	6 Von.
— 24-dikén	6 Láb,	5 Hüv.	0 Von.	— 25-dikén	6 Láb,	3 Hüv.	3 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Martius 24-dikén 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	136⅔	126⅔		Zab	82⅔	80	76⅔
Kétszeres	116⅔	113⅓		Kukoritza	109⅓	106⅔	103⅓
Rozs	110	106⅔		Köleskása			
Árpa	103⅓	100	93⅓	Köles			

Pénzfolyamat:

Bécs Martius 21-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.		1834ki Status kölcs	590⅔
„ 4 pC.	95⅞	Kam. — pC. kötel.	
„ 1820ki kölcs.		Bank Actiáké	1334⅓
„ 1821ki „	139⅞	Cs. arany pC. agio	

26. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Bőjtmáshó' 28dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Az ország öszvegyült Rendei, Ő cs. k. Felségének Mart. 2dikán költ kir. leírása által tudósítatván dicső emlékezetü néhai I Ferencz császár és király elhunytáról, úgy arról is, hogy Ő Felsége V. Ferdinand, a' thrónusra ült 's Magyarország és a' hozzá kapcsolt részek kormányát is általvette, — azonnal elhatározák, hogy a' boldogult fejedelem atyai kegyelmére, mellyet a' hű magyar Nemzet eránt dicső országlása folytában mutatott, hálával emlékezve, a' most uralkodó felséges császárnak, már koronás Királyunknak, hódolatukat alázatosan megtegyék, 's e' végre ünnepies Küldöttséget nevezzenek a' cs. udvarhoz, melly atyai Urunknak 's Királyunknak I Ferencznek elvesztésén való fájdalmukat, és tántoríthatatlan hűségöknek nyilvánítását a' thrón zsámolyán jelencse-ki. E' Küldöttség Mart. 23dikán járt-el díszes küldetésében. Tagjai öszvegyűlvén a' magyar k. udvari Kanczellaria épületében, délelőtti 11 órakor ünnepies menetellel indultak-meg a' cs. kir. vár felé, hol szokott szertartással fogadtatának. Ő cs. k. Fel. elibe vezettetvén, az egri Érsek 's Patriarcha, mint küldötségi szónok, a' thrón zsámolyánál, nyomos és a' Küldöttség megbízatásának megfelelő latin beszédet mondott, mellyre Ő cs. 's apli kir. Felsége szinte latin nyelven, kegyelmes szavakkal válaszolt. Innen az egész országos Küldöttség császárné 's királyné Ő Felségéhez ment, erántai mély tiszteletét kiönteni, 's Ő Felsége az említett Patriarcha 's Érsek beszédét kegyelmesen fogadván, latin nyelven méltóztatott reá válaszát adni. Végre Ferencz Károly Ő cs. k. Fenségéhez, és azott öszvegyült többi Főherczegekhez ment a' Küldöttség tisztelete 's hódolata hív érzelmeit az egész uralkodó Ház eránt kifejezni. Mindenütt kegyelem jeleivel fogadtatván 's bocsátatván-el, majd az udvarnál pompás ebéddel vendégelteték-meg, hol a' minden magyar szívének felejthetetlen fejedelem elvesztésén való mély fájdalom érzetét az egész ebéd felett uralkodott csendesség nyilvánítatá, melly csak Ő Felségének a' most uralkodó császárnak 's Királynak és az egész császári Háznak jólétéért lelkesedő éljen kiáltások közt ürített poharak által szakítatott-félbe. A' Küldöttség nem csak megbízatásánál, de személyes kívánságánál fogva is, óhajtott volna özvegy császárné 's Királyné Ő Felsége elibe is bebocsátatni; hanem Ő Felsége igen mélyen elfogódva lévén a' nem rég szenvedett veszteségtől, mellynek emlékezetét fájdalmasan újította volna-meg a' Küldöttség, ezt nem fogadá-el, de köszönetének 's kegyelmének nyilvánítását előtte kifejezteté.

A' hódoló felírást, melly a' Mart. 20diki országos ülésben fogadtatott-el, közelébbi számunkban közlöttük; a' fent említett Küldöttség tagjai pedig itt következnek: nm. Pyrker László Egri Érsek, nm. g. Nádasdy Ferencz Váczi, Haulik György Prisztiniai püspök urak; nm. g. Cziráky Antal Orsz. Birája és Fejér vgyei, g. Keglevich János Bars, H. Battyányi Fülöp Vas, gr. Csáky Károly Szepes, g. Teleki Jósef Szabolcs, B. Bedekovics Lajos Kőrös megyei főispány urak; — g. Zichy Károly, b. Vay Miklós, g. Eszterházy Károly, b. Jeszenák János, g. Szapári Sándor, és gr. Pálffy Ferencz urak a' főrendek részéről; — Plathy Mihály, Gosztonyi Miklós, Reviczky Imre, Zsombory Imre urak, a' k. táblától; Búsán Herman ur Horvát ország részéről; — Német György Esztergomi, Frimm Jósef Egri, Terstyánszky Imre Pécsi, Balassa Gábor Veszprémi kanonok urak, Vllax Ferdinand Zirczi Apátur; — Szél Imre Vas, Géczy Péter Zólyom, Jeszenszky János Tolna, Noszlopy Ignácz Veszprém, Szluha Imre Fejér, Répás Leopold Baranya, Markovics András Posega, Szalópek János Verőcze, Bencsik János Nyitra, Borsiczky István Trencsén, Prónay János Nógrád, Plathy Gáspár Liptó, Péchy Ferencz Pest, Justh Ferencz Thurócz, Majthényi Antal Honth, Andrásy József Eszter-

gom, Szucsics Károly Bács, Bernáth Zsigmond Ungh, Vay János Szabolcs, Péchy János Abaúj, Palóczy László Borsod, Phannschmidt Eduárd Szepes, g. Lamotte Károly Gömör, Brezovay József Heves, Bárczay József Torna, b. Perényi Gábor Ugocsa, Bőthy Ödön Bihar, Bene József Csongrád, Pogány József Beregh, Aczél Antal Arad, Hertelendy Miksa Torontál, Petrovich Tivadar Krassó megyei követ urak; — Mihálovics József Jász 's Kún kerületi követ; A' jelen nem lévők részéről: Szlávy László és Németh Lajos urak; — a' ns királyi városok részéről: Havas József Pest, Szárics JózsefSzabatka, Vághy Ferencz Soprony, Stajdacher József Zágráb, Dienes István Eperjes, Poroszlay Fridrik Debreczen, Klapka József Temesvár, Standt Pál Nagy-bánya, Klobusarich Károly Károlyvár, Markovics Antal Bártfa városok követei.

Elfeledhetetlen I. b. Föls. ap. Királyunknak elhúnytán Pest még most is könnyez, és engesztelő áldozatokkal járul az irgalmasság Attyához. Martius' 26—27—28dik napjaiban városunk t. tanácsa, érzékeny jelenetet szülve, tette meg végtiszteletét. Rendeléséből a' Sz. Ferencz rendű Szerzetesek' egyházában rövid idő alatt körűlbelől egy hat öl hosszuságú gyász-alkat mutatkozék, nyólcz, arányban emelkedő, négyszögü oszlopival. A' négy alacsonyabbról összefonatkozott kigyók emelék föl fejeiket a' lángba borulandó csészéket tartandók, a' négy magasabbra koronák tétettek, és pedig: jobb felől édes Hazánknak a' hozzá mellékelt arany alma és kir. pálczával, balrúl Csehországnak, hátúl az olasz tartományoknak és Ausztriai főherczegségnek valának helyezve koronáik. A' gyász-alkat tetején fekvő koporsón a' császári koronát lehete szemlélni. Mindenik alatt pedig az illető ország-czímereket. Most a' nagy oltártól kezdve, mellyen csak egy nagy fejér kereszt, 's a' remekül készült kétfejü sas czimer tűnt szembe, le egész a' gyász alkatig a' falak 's két oldal oltárok fekete szint öltöttek magukra, minden aklakok bevonattak, és a' gyász-alkaton 386, az éneklő karnál, melly mintegy 60—70 tagot számola, több mint 100 viasz gyertya kezde világítni. A' gyász-alkatot a' város polgári katonasága vette körül. Az első napon 10 órakor szokott szertartással Mélt. és Főtiszt. Ocskay Antal Baczi püspök, N. Váradi kanonok 's Helytartóitanácsnok úr, Cherubini hangműve zengése köztt, mutatá-be az örök Irgalomnak az engesztelő áldozatot; második napon Mélt. 's főtiszt. Stankovics János Bosoni püspök úr; — harmadik napon Nagys. 's főtiszt, Dercsik Nep. János apát 's királyi tanácsos úr áldoztak. Ugyanez nap Főtiszt. Fejér György Prépost úr Ő Nagysága éneklé a' [sacrum gloriosumot. Azon Eibler, ezen Mozart hangművét hallottuk. A' pezsgő nép összetódulása mellet-is dicséretes azon rend, mellyet tek. Szeeber Károly városunk kedvelt polgár-mestere bölcs elintézésének köszönünk. Hogy mindenkinek látni vágyása kielégíttessék, harmadik napon egész délutáni hat óráig a' gyász alkat kivilágítva maradt. A' gyertyák ugyan végre is eloltattak, de a' magyar hívség szunyadhatatlan mint a' római örökkévaló tüz, 's a' Dicsőültnek emlékezete élni fog a' Magyar Haza szívében igen a' Hon kebelében.!

„Szeretve tisztelt 's Istenben boldogult Fels. Ap. Magyar Király I Ferencz áldott hamvaira a' Sz. Ferencz rendű Szerzetesek Pesti egyházukban Martius utólsó napjaiban tartott engesztelő áldozatok alkalmával" czím alatt egy igen érdemes, nemzeti érzésü, a' Hazáért 's Fejedelemért lángoló keblü, bőtudományiról, 's jeles egyházi beszédiről is esméretes Hazánkfia, hazafi érzéssel teljes, gyönyörü verseket készített, 's nyomtattatott.

A' Pesti és Budai ágost. vall. gyülekezet Martius 22dikén tartá elhunyt dicső emlékezetü I Ferencz Ő cs. k. Felségéért a' gyász-isteni-szolgálatot. Az e' végre készített egyházi énekek nyomtatásban jelentek-meg. Szívreható, jeles egyházi beszédeket tartottak e' gyász alkalommal Tiszt. Kollár János úr, ágost. vall. predikátor németül, és Tiszt. Dobos János úr, az Ó Budai evang. Reformatusok predikátora magyar nyelven.

A' Pesti evang. Reformatusok templomában Martius 16dikán tartatott gyász-isteni szolgálat dicső emlékezetü néhai I Ferencz ő cs. k. Felsége elhunytának következésében. Buzgó éneklések 's imádságok kezdék-meg az egyházi gyász-szertartást; majd Főtiszt. Báthory Gábor superintendens úr Sz. János XVII: 4, 5 verseit vévén-fel szent leczkéül, erővel teljes, 's szívreható beszédet tartott Ő Felsége elhunytát szívökből fájlaló, nagy számmal megjelent hallgatói előtt.

A' Budai Görög n. e. székes templomban

Martius 20, 21, és 22dik napjain tartattak elhunyt dicső emlékezetü Királyunkért a' halottas szertartások.

A' Pesti izraelita község is, buzgó imádkozások 's éneklések közt, tarta Mart. 26, 27, és 28d. napjain gyász isteni szolgálatot megdicsőült Fejedelmünkért. A' synagogában, mellynek nagyobb része gyásszal volt bevonva, nem csak az itt nagy számu izraeliták, hanem a' megyei 's városi urak közül, és katonai tisztikarból 'sa't. is többen megjelentek. Itt is a' hív alattvalói buzgóságnak, a' veszteségen való bánatnak, szomorúságnak jelei valának láthatók.

Tornán Martius 16dikán 1835. Ma itt egy szívreható gyász ünnep tartatott Torna vármegye Rendei által. Ugyan is e' folyó hónap 10kén volt közgyülés alkalmával felolvastatott uj Királyunk V Ferdinand Ő Felségének abeli leírása, mellyben szeretett édes Attyának I Ferencz császár és királyunk meghalálozasát, a' Karok és Rendeknek tudtokra adni méltóztatott. — E' váratlan híradás mély szomorúságba süllyeszté az egész gyülekezetet, és miután minden jelen volt hü ajakrul fájdalmas szívbeli ömledezések hallatszottak, az elnök, Martinidesz László, kir. tanácsnok és első alispány úr ő nagysága előadván boldogult elfelejthetlen Fejedelmünknek számtalan erényeit, hosszas boldogító országlását 's azon nagy érdemeket, mellyeket e' kegyes Titus (kire szinte rá illik a' római Titus czímje: „Pater Patriae; Amor & deliciae generis humani") annyi sok politikai viharok közt Europa minden nemzetinél szerzett, azon indítmányt tevé: hogy boldogult Urunkért, Királyunkért halotti mise tartassék és a' megyebeli püspök úr, Szcitovszky János ő méltósága kéressenek-meg a' Karok és Rendek nevében e' gyászos isteni tisztelet tartására. Egy úttal ő nagysága az első alispány úr a' szomszéd Abaujban fekvő herczeg Schwarzenberg nevét viselő 2dik Uhlánus ezredbeli századost méltóságos Zadubszky Antal báró urat is megkéré, venne ő is részt a' közel fekvő félszázadával e' gyászünnepben. A' méltóságos püspök úr, mint Fejedelme és honja iránti szeretetérül országszerte ösméretes nagy honfi, örömmel vállalá-fel e' minden hü kebelt megrázkodtató halotti mise elmondását; nevezett méltós. százados úr pedig parancsnoksága alatti tiszt uraival együtt örvendett e' meghívásnak, alkalmat látván benne, a' felséges uralkodó Ház iránti tántoríthatatlan hűségök és mély bánatjok kinyilatkoztatására. 'S így tehát mára lévén határozva a' gyász ünnep tartása, számos vidéki urak és köznép sereglésében indulának-ki vármegye-házokból az összegyült tornai Karok és Rendek, kísértetve a' vármegyeház előtt már fényes pompában felállított Uhlánus félszázad által, tompán hangzó trombitaszó közt, és miután püspök úr ő nagyságát szállásárul magok közé vették, az egész fényes menet a' templomba ment-fel, hol a' katonaság lovairól leszállván dsidásan a' ravatal lábainál két sorba állván, a' halotti mise szokott móddal mentvéghez. — Nagy csend uralkodék az egész szent Mise alatt, minden kebel szorult, és minden arczrul látni volt azon gyászt, mellybe ő Felsége szeretett Királyunk halála borítá alattavalóit.

Vége lévén az isteni tiszteletnek, valamennyi jelenvolt Rendek és vendégek püspök úr ő méltóságával együtt a' vármegye teremébe gyülekezvén, ott első alispány úr által fényesen megvendégeltettek, a' katonaságnak pedig fejenként 1 font husra 1 itcze borra valóval kedveskedék a' Fejedelme iránti hívségéről ösméretes alispány úr. E' gyász pompa mellett nem lehetnem említeni a' tisztelkedett uhlánus félszázadnak gyönyörü hős magatartását, a' kanyarodások alatti jeles hadi pontosságát, az egész vértezet (Rüstung) fénylő csínosságát.

Magyar tudós társasági jelentés.

Következő czímü és jelmondatu szomorujátékok adattak-bé a' héti ülésnek, mellyek a' m. tud. társaság $183\frac{4}{5}$beli színjátéki 100 darab arany jutalmára most Martius 24dikén estig, mint határnapig beérkezének:

1. A' haza áldozatja. „A' mívelt nyelv jele a' nemzet tökéletesedésének."

2. A' szerelem' áldozatja, vagy Illok várának visszavétele, „Életem 's mindenem édes hazámnak van szentelve."

3. A' Jugovicsok. „Pro patria pepigisse animam pulcherrima mors est."

4. A' spanyol rév. „Nemo sapiens nisi patiens."

5. Az eljegyzés éjszakája. „Több szem többet lát."

6. A' hasonlás. „Lassan mennek messzire."

7. Vérlakoma, vagy a' gyilokrend.

„Quodsi me lyricis vatibus inseres,
Sublimi feriam sidera vertice." Horat.

)(

8. Johanna.
„A' gyenge nő is óriás, mihelyt
Nagy szenvedelmek megvarázsolák.“
9. Záh Klára vagy a' bűn ellensége.
„Tetteink' nagyobb részét a' szerencse zsarolja!“
10. A' rettentő itélet. „Nem sok de mindenem.“
11. Harmadik István. „Én is.“
12. Gyász-alak.
„For us, and for our tragedy
We beg yout hearing patiently.“ Shakspeare in Hamlet.
13. Dölyf és Szerelem. „Csak érdemért jutalm.“
14. Isabella.
„Aut prodesse volunt, aut delectare poëtae.“
15. Díjkard.
„Das wenige verschwindet leicht dem Blick,
Des vorwärts sieht, wie viel noch übrig bleibt.“
16. Indulatok viharja. „A' gondviselés látta az emberi élet' hullámtengerét 's külde vígasztalókat. Elküldé a' játékszíni múzát szelidítni a' vad gonoszt, ébreszteni a' tompa érzésüt; nemes aggodalmat, kellemes borzadást éreztetni a' jókkal.“
17. Csáb. „Iró, ki a' sokaság tekintetét vadássza, szolgai lélek; ki senki itéletével nem gondol, magahitt esztelen.“
18. Az elhárított iszony. „Haza és haladás.“
19. Gróf Szeglérd. „Mi melegítheti a' nemes vért édesebben 's mi által felelhet az ember jobban meg titoktele ittlétének, — mellyben minden kétes 's rejtett 's hol még a' legvilágosabban látó lelki felemelkedéssel is csak sejdíthet, — mint midőn ön álláshelyén, mellyre a' sors állítá, hazája' 's ez által a' mindenség tökéletesbítéséhez tehetsége szerint járúl.“ — Gr. Széchenyi István Hitel.

Mind a' 19 jelmondatos levélke töretlenül tétetett külön borítékba a' társaság és a' mai elől-úlői helyettes Fáy András tiszteleti tag pecsétével a' levéltárba, 's a' kéziratokat általvette a' mult 5dik nagy gyűlésben szavazat' többségével választott 7 elitélő tag.

Mi lesz a' siker, megmondja majd az ezen évbeli 6dik nagy gyűlésben közzé teendő jelentés.

Pesten, a' héti ülésből, Mart. 26d. 1835.

Döbrentei Gábor titoknok.

Pesten Martius 25dik napján, hosszas betegeskedése után gutaütésben húnyt-el Tekint. Ludbrégi Turóczy József úr, több nemes vármegyék táblabírája életének 68dik esztendejében. Hideg tetemei Martius 27dikén a' váczi út melletti temetőbe takarítattak-el; a' halottas engesztelő áldozatok pedig a' Sz. Ferencz Szerzet templomában Aprilis 3dikán fognak érette tartatni.

Martius 26dikán ugyancsak Pesten, egy jobb életre költözött-által Tek. Benefai Bacsák Anna asszony, tek. Benyói és Urbanói idősb Benyovszky Péter urnak, több nemes vármegyék táblabírájának hitvese, életének 35dik esztendejében. Férje és hat neveletlen árvái kesergik a' felejthetetlen hitvest és anyát. A' boldogúltnak hideg tetemei Martius 27dikén a' váczi ut melletti temetőbe takarítattak-el; a' halotti engesztelő áldozatok pedig Mart. 30dikán a' Sz. Ferencz Szerzet templomában fognak érette tartatni.

AUSTRIA.

I Ferencz Őcsászári k. Felsége halálának híre Florenzában mind az udvarnál mind a' közönségnél, melly a' boldogult Felséget, mint honfiát, szeretve tisztelte, mély szomorúságot okozott. — Ő cs. k. Magossága a' nagyherczeg e' szomorú történet hírére elküldte kamarását és testőrsereg-kapitányát Ragnoni urat, hogy e' szomorú esetben sajnálkodását, egyszersmind a' most uralkodó császár és király Ferdinand Ő Felségének uralkodása kezdetéhez szerencse-kivánását Bécsbe vinné-meg. Ugyan ekkor Ő cs. k. Magossága háromhónapi udvari gyászt rendelt, 's a' játékszíneket Florenzában és az egész nagyherczegségben 8 napig bézáratni, és a' fővárosi főegyházban Martius 14dikén fényes szertartásu halotti-misét parancsolt tartani.

Szász király Ő Felsége, 's Ő kir. Magossága az együtt uralkodó herczeg megbízták a' külső ügyek ministerét báró Minkwitz generált, hogy a' szász királyi udvarnak Ő cs. k. Felsége I Ferencz halálán sajnálkodását, 's I Ferdinand Ő cs. Felségének uralkodása kezdetéhez szerencse-kivánását Bécsbe vinné-meg.

Münchenben Martius 14dikén az udvari kápolnában Ő királyi Felségöknek, az udvarnak és diplomátai karnak jelenlétében a' megdicsőült császár és király Ő Felségéért fényes Requiem tartatott. — A' Hágai udvar ugyancsak Ő Felsége elhunyta következésében hat héti gyászt vett-fel.

A' Meklenburg-Schwerini nagyherczegi udvar Ausztriai császár ő Felsége elhunytának következésében 4 héti gyászt vett-fel.

Frankfurt szabad város fő tanácsának rendeléséből, néhai I Ferencz Ő cs. k. Felségéért, Mart. 22dikén azon városbeli keresztény egyházakban, és izraëlita zsinagogában gyász-isteni szolgálat tartatott.

Romában minden osztályu lakosok közt nagy rémülést okozott néhai I Ferencz ő cs. k. Felsége halálának híre. Leírhatatlan a' fájdalom, mellyet a' szent Atya egy olly monarchának elvesztésén érez, ki hozzá mindenkor a' barátságnak és jó indúlatnak legkitűnőbb bizonyságaival viseltetett. Maria Luisa Parma 'sat. Főherczegasszonya Ő Felsége, forrón szeretett boldog emlekezetű attya, I Ferencz császár elhunytának mélyen szomorító hírét meghallván, Mart. 7dikétől fogva hat hónapi udvari gyászt méltóztatott rendelni. Ő Felsége Mart. 9dikén egész udvari karával jelen volt a' vigiliákon, Mart. 10dikén pedig az udvari kápolnában végzett ünnepies halotti szertartáson.

NAGYBRITANNIA.

Az alsó ház Mart. 4diki ülésében Finn úr kérdé a' belső ministert (Goulburnt) igaz-e, hogy az orangista pártbeliek, Irland különböző részeiből, felírást nyújtottak ő Felségéhez. Goulburn: Minden beadott felírásokra nézve a' szokott rend tartatott-meg, melly szerént egy felírás sem utasíttatik-vissza, ha tisztelet elleni kifejezésekkel nem íratott. Ronayne úr kívánná megtudni, ha Goulburn úr nem vett-e által felírásokat irlandi orangista egyesületektől, mint ollyanok aláírása alatt, 's nem válaszolá-e nekik, hogy felírásaik kegyelmesen fogadtattak ő Felségétől. Goulburn: Felírások adattak-be olly személyektől, kik magokat orangista egyesületek tagjainak nyilatkoztaták, valamint kézmíves egyesületektől is; de a' válasz nem úgy adatott, mint illyen egyesületek tagjainak. Stanley úr (ez előtt belső ügyek alstatustitoknoka, meg kell különböztetni Stanley lordtól): Szokás-e törvénytelen egyesületeknek bókoló feleletet adni? Az érdemes statustitoknok törvénytelennek esmeri-e az irlandi orangista egyesület? és ha igen, igazságos-e, hogy ő illy egyesületet és a' korona közti közlemény organumává leend? Nem szokás-e a' törvénytelen egyesületek felírásaira adott válaszból e' szavakat: „Ő Felsége kegyelmesen méltóztatott" kihagyni? Sir R. Peel: Fő dolog a' felírás beszéde. (Nem, nem, az oppositioi padokon.) Tisztelettel teljes kifejezésekben készült felírást, akár kézmíves akár politikai egyesülettől, elfogad mindenik minister. Szomoru dolog volna ő Felségére nézve, ha valamelly felírást törvénytelenség gyanúja miatt vissza kellene vetnie, mit csak nyomozás után lehetne eldönteni. Ő Felsége válaszában szokás forma szerént nyilatkoztatni; hogy a' felirás kegyelmesen fogadtatott. A' társaság lehet törvénytelen, de tagjai kérelem útján mindég járulhatnak ő Felségéhez. Shiel úr: A' belső ügyek érdemes titoknokának van-e valami kifogása arra szólításom ellen, hogy a' politikai 's orangista egyesületek felírásaira Wellington herczeg válaszainak másolatait adja-elő? Igy majd ki fog tetszeni, ha Wellington herczeg válasza a' felírás czímén vagy foglalatján alapult-e. Goulburn: Semmi kifogásom az orangisták felírására adott válaszok előterjesztése ellen. Shiel úr: Hát a' Wellington herczeg felelete? Goulburn: Ha őt a' jelentő jól érté, tagadó vólt. Shiel: Úgy majd egy indítványt teszek. O'Connell: Az orangista egyesületek titkosok, titkos esküvésök van, 's ennek alkalmával a' Biblia egyik részének eme verse olvastatik-fel: „Nedvesedjék-meg lábad ellenségednek vérétől, és a' kutyák nyelve veresedjék-meg abban." E' vers igen alkalmas azon urak keresztyéni szeretetét éleszteni, kik az irlandi kormányt viszik, 's többnyire mind orangista férfiak. Sir R. Peel: Irland részrehajlatlan igazgatását illető kívánságának jobb bizonyságát nem adhatá a' kormány, mint midőn lordhelytartóvá és fő titoknokká olly két férfit neveze, kik mindég a' katholikusok pártján valának.

A' Mart. 6diki ülésben indítványt tett Shiel úr az orangista felírásokra adott válaszok előterjesztése iránt. Goulburn megjegyzé, hogy a' minister valamelly társaság felírását nem annak megesmeréséért fogadja-el, hanem hogy az angoloknak szent kérelmi jus ne korlátoztassék. Peel úr is azért ellenzé Shiel úr indítványát, mivel ez által a' kérelmi jus korlátoztatnék, holott az orangista társaságok törvénytelensége nincs megmutatva, különben a' kormánynak le kellett volna azokat rontani. Shiel úr ellenmondhatatlan bizonyítványokat ígért indítványa támogatásául. O'Connell úr: Ha az orangista egyesületek Angliában törvényesek, de koránse azok Irlandban. A' fenálló törvény különbséget teszen, 's ezt nem kell feledni. Egyébaránt csudálkozhatni-e a' most

történendőn, a' kincstár lordját olly társaktól látván körülvétetve, kik mindnyájan fejei az orangista pártnak, melly Irlandot 600 esztendő óta vas járomban kínozza? Ezen embereket csak három hónapig kell a' ministeriumban hagyni, 's Irlandból az igazság árnyékképe is el fog enyészni, 's csupa orangista tisztviselők és jurik maradnak. Már is minden hatalmat elnyelt ezen átkozott párt, melly a' reformbillt és minden polgári 's vallási szabadságot gyarapító rendszabást ellenze. A' belső statustitoknak válaszokat küldött Irlandba orangista felírásokra, 's illy törvénytelen egyesülettel levelezvén, önmagát vád alá vetette. Shaw úr, Dublin reporterje, csípősen felelt O'Connellnek, kérdésbe vett választatására czélozván beszédével, min heves vita támadt köztük; Russell lordnak pedig O'Connellel lett öszveszövetkezését lobbantá szemére. Russell lord erre válaszolá: Az unio felbontását most is ellenzem, de olly nyilvános feltétellel, hogy Irlandnak teljes igazság szolgáltassék. Minister koromban kimondám, hogy ha hívatalomat elvesztem, még is sürgetem Irland bajainak orvoslását. Most szinte úgy gondolkozom, mint akkor. Az érdemes baronet (Peel) szavaiból még eddig azt húzhatni-ki, hogy ő az orangista egyesületeket nem fogja gátolni; az alsó ház egyenes nyilatkozást vár a' ministerek e' tárgybeli okfejeiről. Ha ezt nem teszi a' ministerium, viselete nem csak okos, de becsületes sem leend. Még nehány tag röviden szólván e' dologhoz, Shiel úr indítványa elfogadtatott.

Az új parlamentben öszvesen 136 haditiszt van, u. m. 76 a' szárazi hadseregből, 13 a' tengeri seregből, 47 pedig a' tartományi polgári katonaság közűl.

III György uralkodása elején a' pamut-gyárok Nagybritanniában 40,000 embernek adtak munkát, kik esztendőnként 600,000 font sterlinget érő árút készítettek. A' kereset ezen ága most 1½ millio embert táplál, 's többet béhoz 31 millio font sterlingnél. Az Angolországban esztendőnként font gyapot-czérna egybetoldva a' föld-golyót 203,775ször érné körűl, földünktől pedig a' napig 51szer érne-el.

A' Themse-alatti tunnel részvényesei gyűlésében Hawes úr jelentést tett az iránt, hogy az előbbi kormány olly summát tett-le a' munka-igazgató kezébe, melly ennek számítása szerint elég leend a' munka tökéletes bevégzésére. Ugyanekkor az igazgató tudósítása felolvastatott, melly igen nyugtató. Brunel úr t. i. reménységét nyilatkoztatja, hogy a' tunnel minden baj nélkül elkészűlend. A' munka folyvást halad-elő, 's a' már elkészült része a' beomlás ellen teljes bátorságba van helyheztetve.

A' Chinában meghalálozott Napier lord a' parlamentnek 1832dikben történt eloszlattatása előtt Skocziának egyik képviselő pairje, ezenkívül a' királyi tengeri seregnél kapitány, és kamarás úr volt. Hitvese 's öt gyermekei maradtak életben. — A' keletindiávali közösülés könnyítésére Waghorn úr a' liverpooli kereskedők között egy társaságot állított fel. Az említett czélra Egyiptomban felállítandó vasút 1836diki Januarius és Martius hónapok között készen lesz.

SVÉCZIA.

Stockholm, Febr. 24dikén. Miután az alkotványi biztosság a' papi rend, és a' sajtószabadság ügyét újabb szavazásra bocsátani vonakodó elólűlő érsek közti különbözésben tett határozata által az érsek vonakodását jóváhagyta, 's ezen ítéletével az ország négy Rendeinek egyenlő végzését ismét felforgatta, a' Rendeknek már csak azaz egy út marad-fen, hogy erősebb alkotványi biztosságot nevezzenek megpróbálni, miként fogna ez ítélni ezen ügyben. A' Riksdagstidning, melly a' cholera miatt egészen elakadt, e' napokban kibocsátá utolsó számjait.

Stockholm, Febr. 27dikén. Több hírlapok panaszkodtak a' magát lengyel menekvőnek 's ezredesnek kiadott Dumarskin elkövetett bánásmódért, ki Linköping környékében elfogattatván Helsingborgon keresztűl az országból kiküldetett. Végre a' politiai jegyzékekből világosságra jött, hogy ez a' koborló személy, kire történetből egy szekeres, előbb pajtása, rá-esmért, tulajdonképen egy kori franczia altiszt, 's Dumarcnak hívják, lengyelűl pedig még csak beszélni sem tud. Legközelebb Norvegiából jött, hol egy vagy két lengyel, vagy magokat annak kiadott társával nehány esztendeig tartózkodván a' jószívű lakosoktól segedelem-pénzt csalt, hogy, mint színlé, a' külföldi lengyel egyesületnek kezébe szolgáltassa. A' német hírlapokban is, főkép a' Braunschweigiban, volt szó nehány esztendővel ezelőtt valamelly Dumarc nevü emberről, ki Dumarski név alatt hasonló személyt játszott; meglehet, hogy az is épen ez vala.

SPANYOLORSZÁG.

Madrid, Martius 1sőjén. Valdes general tegnap estve (és így nem Febr. 19d.) ide érkezett, hol reá mindenek nyughatatlansággal várakoztak. Reménylik, hogy jelenlete a' dolgok menetelén javítni fog. Esméretes charaktere biztosítja a' népet a' felől, hogy ő a' ministerséget feltételek nélkül el nem fogadta. Közönséges hiedelem, hogy Valdes Toreno grófal nem sokára új cabinetet fog alkotni, melly erősebb 's a' nép előtt kedvesebb leend a' mostaninál. A' regens-királyné Martius 10dikén Madridból Aranjuezbe fog menni, 's hihetőleg csak nyár végével jő onnan vissza. Jelen volt azon bálban, mellyet Torreno gróf de los Afligidos piaczon lévő pompás palotájában tarta. Nem lehet e' szinte keleti pompával tartott mulatságot eléggé leírni, mellynél szebbet Madrid régóta nem látott. E' csaknem királyi pompában új okot lelt a' közönség e' minister szemszúró gazdagsága ellen kikelni, kinek esztendei fizetése 25,000 frank, 's királynéjának mégis 50,000 többe kerűlt mulatságot adott. — Valdes general Valenciából eljötte előtt Febr. 24dikén következő proclamatiót adott-ki: „Valencia és Murcia general-kapitányságok lakosihoz. Ő Felsége, nem annyira tehetségeim mint felséges leánya, 's királynénk ügye iránti hívségem felől meg lévén győződve, méltóztatott a' hadministerséget reám bízni. Mielőtt a' derék seregektől, a' vitéz urbanosoktól 's a' tartományi tiszthatóságoktól, kik velem a' csendességnek, mellyben a' lakosok élnek, fentartására olly buzgón munkálkodtak, megválnék, lehetetlen köszönetemet ki nem jelentenem. Bizonyosokká teszem egyszersmind őket a' felől, hogy akármelly helyezetben fogok is ezentúl a' törvényes thrón 's hazám mellett szolgálni, mindenkor kész leszek egész erőmmel azon igyekezni, hogy ő Felsége azon virtusokat, nemeslelküséget 's hüséget, mellynek a' polgári katonaság 's minden rendű hazafiak olly fényes bizonyságait adták, illendőleg becsűlje. Meg vagyok győződve, hogy e' nemes magokviseletében állhatatosak fognak lenni; ez ama legszebb szolgálat, mellyet generaljok bajtársok 's barátjok iránt mutathatnak.“ (Aláírás) Jeronimo Valdes.

A' Morning Herald levelezője azt írja, hogy Don Carlos azon 180 megsebesült christinosokkal, kik los Arcos megvételekor az ottani kaszárnyában találtattak, igen szépen bánt; meglátogatta őket a' kórházban, 's gondosan orvosoltatta, és megigérte, hogy felgyógyúlások után azonnal vissza fogja őket a legközelebbi christinos sereghez küldeni. A' foglyok közűl többen, főkép a' tisztek, engedelmet kértek a' király szolgálatába állhatni; hűséget esküdvén nékie: — Mina general nem régiben négy haszonbérlőt lövetett agyon a' Bastanthalban, kikről hibásan azt hitte, hogy a' Zumalacarreguy által Elisondoból történt elmenetelekor hátrahagyott négy ágyút elrejtették; pedig szegények ártatlanok valának, mivel Zumalacarreguy az említett ágyukat magával elvitte, 's éppen azokkal vette-bé los Arcost.“

A' Journal des Debats Mart. 14dikén e' tudósításokat írja Spanyolországból: A' carlisták Mart. 11dikén újolag sikeretlenül támadták-meg Elisondót. A' megtámadás késő estig tartott, a' mi (franczia) seregeink szeme láttára, mellyek a' halmokon állottak. Jaureguy Mart. 10kén 2500 emberrel Oyarzunba érkezett; e' generál Navarrába parancsoltatott, hihetőleg Elisondót az ostrom alól felmenteni.

Madrid, Mart. 5dikén. A' kabinet közel áll feloszlásához. Martinez de la Rosa úr végre, 's talán késő, engedvén a' szükségnek, melly egészségét kímélni parancsolja, készül kilépni 's az elől-ülést Toreno grófra hagyni, ki a' közjövedelmi ministerséget megtartja. A' hír legalább így fujdogál, mellyért nem kezeskedhetünk. Tegnap az angol követ magános audienczián volt a' regensnénél, 's beszélgetésök, mint mondják, a' ministeri változást érdeklé. Köz hír szerént a' hadi 's tengeri ministerek (Valdes és Figueroa) megmaradnak, 's csak három új minister fog belépni, t. i. Arguelles mint külső, A. Guerra belső és A. C. Manuel vagy Ortigosa igazsági ministerek. Don Francisco de Paula infans, ki eránt a' regensné nyilván idegenséggel viseltetik, rövid nap Andalusiába fog utazni. Mióta Valdes a' hadministerséget általvette, statusférfiaink mindég a' fellázadásnak véget vethető eszközöket fürkészik, 's Valdes minden gondját arra fordítja, hogy a' navarrai hadsereghez erősítéseket küldhessen. A' belső tartományokból oda parancsolt ezredeket városi katonák pótolják-ki. Mintegy 50 procurador illy tartalmu előterjesztést írt-alá: 1. A' polgári katonaságot illető 's mind

a' két kamarán keresztül ment törvény királyi megerősítése tovább ne halogattassék; 2. utasíttassanak a' tartományi tiszthatóságok, hogy a' polgári katonaság felfegyverzését siettessék; 3. mindenik tartományban egy önkéntes mozgó polgári batalion állíttassék-fel, mellyet a' kormány tetszése szerént még a' fellázadt tartományokba is küldhessen. A' ministeri előlülő által előadott jelentés következésében regens-királyné ő Felsége parancsolá, hogy minden spanyol, akármi nemü 's állapotu legyen, kinek a' status kincstárából járó fizetéshez vagy nyugpénzhez jusa van, de külföldön tartózkodik, ha két hónap alatt Spanyolországba vissza nem tér, fizetését vagy nyugpénzét elveszti, kivévén azon személyeket, kik fontos okoknál fogva engedelmet nyertek a' külföldön tartózkodhatásra.

Bayonne, Mart. 1sőjén. A' jelen pillanatban nem érdektelen egy pár szót tenni a' politiáról, miként az most Bayonneban 's vidékén felügyel. Ritka nap, mellyen spanyol vagy más idegen nem szállítatnék-le a' posta-kocsiból, 's a' tisztviselők, fő- és al-ispányok 's Parisból ide küldött fő politiabiztosok elibe nem hurczoltatnék a' carlistákhoz utazás gyanúja miatt; és miután a' szegény ember kihallgattaték, vagy elparancsoltatik tüstént a' határok szomszédságából, vagy köz fogházba záratik, 's innen rendőrök által vitetik az ország belsejébe. A' politia fegyveres kézzel, fényes délben 's nyilván kutatja szünetlen a' házakat, hogy a' carlista levelezéseket felhajhássza; de e' szigoru rendszabások tudtomra még mindenütt csak nevetséges következményeket szültek. A' spanyol consul naponként hosszu hivatalos levelek által értesítetik, hogy itt vagy ott, egy istállóban vagy csűrben, carlismusról gyanús egy pár zsák salétromot vagy óndarabot foglaltak-le; de elvett lovakról, fegyverekről, hadszerekről 's ruházatokról, mellyek a' határokon keresztül mindég találnak utat a' carlistákhoz, még semmi jelentést nem kapott a' consul. De igen, egyszer már tudósíták, hogy két vagy háromszáz ócska rongyos köpönyeget, mellyek előtti nap a' katonai raktárból — majdnem azt gondolhatná az ember, hogy egyenesen e' czélra — adattak-el, a' határszélnél elvettek a' vámtisztek, 's nagy diadalommal Bayonneba visszavittek. A' boros hordók gyakran megállítatnak az országút közepén, 's a' vámosok kémkedő szemeik előtt minden irányban megfúratnak, nincsen-e bennök carlista puskapor. Szóval, naponként mindenféle ízetlenségek történnek szoros felügyelés színe alatt. Ugyan de hát e' szoros felvigyázás mellett miként eshetik-meg az, hogy egy carlista junta, melly D. Carlos nyilván esmert ügyvivőiből, 's nagy részint francziákból áll, egyenesen a' tiszthatóság orra előtt, sőt a' politiával csaknem egy fedél alatt, megháborítás nélkül öszvegyül 's terveket kohol? Ezen carlista felügyelők jelentéseket adnak-ki Zumalacarreguy győzedelmiről, minek bizonysága szeme előtt áll a' közönségnek, pénzt kapnak 's osztanak-el, hadiszerekről, fegyverekről és ruhákról gondoskodnak, 's a' határokon által küldözik azokat. Talán azt kérdezik: hol erre a' bizonyság? A' felelet egyszerü de sulyos: tudva lévő dolog, hogy a' 25 ezernél többre menő carlista hadsereg, melly egy hegyes tartományt, vár, város vagy más mesterségesen erősített hely nélkül foglalva tart, élésszereken kívül minden segédforrásoknak szűkiben van, még is tizennyólcz hónap óta pénzzel, lovakkal, lőszerekkel, fegyverekkel, ruhákkal 's a' t. rendesen elláttaték; legközelébb kiállított újonczai is nehány nap alatt kikészítettek. Mivel pedig a' tengeren elvágaték közösülése, csupán a' franczia határszélek vannak előtte nyitva. Miként lehet az, hogy illy számos haderőnek, az előadott módon, 's a' négyes szövetség láttára, minden bővséggel vitetik, a' nélkül hogy egyik vagy másik részről gyalázatos elnézés vagy kézzelfogható restség jőne közbe? Mi legyen e' viseletnek czélja, azt mások itéljék-meg.

A' Journal de Paris Mart. 15dikén ezt írja Spanyolországból: Mart 12dikén a' carlisták Mina közeledésének hírére eltakarodtak Elisondo vidékéről. Bayonneból Mart. 13dikáról illy telegraphi jelentés érkezett: „Don Marioz Nunez Abreu, hajdan a' hitsereg fő tiszti karának chefje, most a' carlista hadseregnél brigadás, ma Bayonneban elfogatott. Abreu úgy utazott, mint inasa John Dawes nevü angolnak, ki hasonlóképen elfogatott.“ — Martius 12dikén Lizasonál, Mina megverte Zumalacarreguy seregeit, 's Elisondoba ment.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK
a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Martius 28-kán 1835.

Heckenast Gusztáv
pesti könyvkereskedőnél (váczi utczában 39. szám) találtatik:

A' KIS GYULA KÖNYVE,
vagy
fiu 's leány gyermekek számára irt
ELBESZÉLÉSEK,
Döbrentei Gábor által.

8 rét. Pesten. Ára 1 ft 40 kr. pengő pénzben.

267 lapra terjedve, csinosan kötve, egy homlokrajzolattal, 's tábláján Sümeg várának 's a' Balaton-melléki kellemetes Fürednek nézetével. Ezen munka eredetisége által nem kevesbé ajánlatos, mint tárgyainak bősége, tarkasága, különbfélesége miatt, mellyek szép magyarsággal irvák 's a' fiatal lány és fiu gyermekek értelmi fogásához alkalmaztatva igen szerencsésen válosztattak. A' könyv maga magát eléggé ajánlván, további dicséretével fölhagyunk, azt ohajtva csak, hogy az öszvelopkodott fordítások helyett minél többen vegyék a' tiszta eredetit.

(1) Hirdetmény. A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kamara részéről közhirré tétetik: hogy folyó 1835-dik esztendei Aprilis 4dikén délelőtt Budán a' kir. kamarai farakhelyen az alább megirtt faszállitások folyó 1835dik eszt. Majus 1sőjétől jövő 1836diki eszt. Aprilis utoljáig nyilvános árverés utján a' legkevesebbért felvállalónak bérbe adatnak, u. m.:

a) az ugy nevezett budai rundellánál lévő dunaparti rakodóból a' fenn nevezett farakhelyre.

b) ugyan azon dunaparti rakodóból a' dicasteriumi fapinczékbe, vagy egyébb fatartókba a' várban.

c) az érdeklett farakodóból a' várba dicasteriumi használatra, deputatumokra, 's a' statusnak minden teljes czimzetü tiszt urai számára a' várba, vizivárosba, 's Budának egyébbi külvárosiba.

d) a' pesti dunaparti rakodóból az ugyan ottani farakhelyre.

A' vállalkozni kivánók elégséges bánatpénzel, cautióval, 's a' többi rendszerint megkivánható biztositási ellátványokkal felkészülve a' mondott napra, és helyre megjelenni hivatalosak. A' szerződésnek többi feltételeit az illető árverés előtt is megtudhatni Ó Budán a' kir. kamarai Praefectoratus irószobájában, vagy a' mondott farakhelyen a' kir. kamarai faárnoknál. Budán Martius 24-dikén 1835. (3)

(1) Hiradás. A' nagymélt. m. kir. udv. Kamara rendeléséből ezennel közhirré tétetik: hogy a' m. pécskai kukoricza tárban létező gyűjteményből 2000 p. m. csőves kukoricza, azon felül pedig a' pécskai szemházban találtató:

Első Félesztendő. 1835.

$76\frac{4}{8}$ p. m. buza rostalya,
$42\frac{4}{8}$ p. m. árpa — és
$38\frac{5}{8}$ p. m. zab — e' folyó 1835dik évi Sz. György hava 10dikén m. Pécskán a' kir. kam. tiszttartóság riószobájában, ugy nem külömben:

az apátfalvai kukoricza tárba helyheztetett kukoricza gyűjteményből szintén 2000 p. m. csőves kukoricza, ezen kivül pedig ugyan az apátfalvai gabonacsürben találtató:

186 p. m. buza rostalya,
796 p. m. árpa — és
51 p. m. zab — e' folyó 1835dik évi Sz. György hava 13dikán Apátfalván a' kasznári lakházban nyilván tartandó árverés utján a' legtöbbet igérőnek azonnal való kész pénzbeli fizetésért el fog adatni.

A' venni szándékozók a' fent kitüzött helyeken és napokon tartandó árverésekre elegendő bánatpénzel ellátva ezennel illendően meghívattatnak. Költ Budán Martius 23dikán 1835. (3)

---

(1) Hirdetés. A' nagyméltóságu magyar kir. udvari Kamarának rendeléséből köz hirré botsájtatik: hogy tettes nemes Baranya vármegyében kebelezett, és a' mindszenti fiskalis uradalomhoz tartozó Sz. mártonyi pusztában, folyó eszt. Aprilis 13dikán délelőtti órákban mintegy 136 mázsa jó minémüségü hamuzsir, nyilvános árverés utján illendő bánatpénz letevése mellett el fog adatni. — Az uradalom részéről az árverésre nézve a' felsőbbi helyben hagyás fentartatik, annak következte után pedig a' legtöbbet igérő az egész pénzbéli járandóságot tüstént lefizetni, a' hamuzsirt pedig legfellyebb 15 napok alatt elvitetni kötelezteteni fog. Budán Martius 23dik napján 1835dik esztendőben. (3)

---

(2) Hirdetés. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamara rendeléséből a' poroszlói kir. só- és szálfa-hivatalnál mintegy 9000 darab 4, 5, 6, 7, 8, 9 és 10 öl hosszaságu szálfák osztály számra más materialékkal együtt, f. e. Aprilis 7dikén reggeli kilencz órakor kezdve több napokon által t. Heves vármegyében fekvő poroszlói kir. szálfa-hivatal' irószobájában nyilvános árverés utján a' többet igérőnek tüsténti fizetésért el fognak adattatni. — A' venni kivánók tehát a' fentnevezett helyen és napon megjelenni ne terheltessenek. Budán Martius 19dikén 1835. (3)

Legközelébbi csötörtökön Aprilis 2-dikán

fognak lotteria útján kijátszatni a' pompás

Hütteldorfi házak 's a' szép **Neudensteini** uradalom Illyriában, arany 's ezüst nyereségekkel együtt.

E' lotteriánál nyerhetni

Fél Millio 's 50,000 forintot váltó czéd.

A' főnyertes szerencsés esetben **300,000** forintot 's többet is nyerhet.

A' nyereségek következő summákra oszolnak:

200,000 — 100,000 — 20,000 — 18,000 — 15,000 — 10,000 — 6,000 — 4,500 — 4,000
3,375 — 2,000 — 1,000 — 500 — 200 — 100 for.

Az ingyen sorsok nevezetes summát, úgymint **237,250** forintot nyeréndenek váltó czéd.

Az ingyen sorsok közül 1002 mint jutalom sors fog kihúzatni tehát **kétszer** bizonyosan kell pénzt nyerniek.

Ezen jutalom sorsok fognak nyerni 147,250 forintot váltó czéd., melly summa így oszlik-el: 100,000 — 18,000 — 4,500 — 3,375 — 1,125 forintokra e' szerént már magában nevezetes lotteriát tészen.

Az ingyen sorsok a' főhúzásban is játszanak; de már ezek a' kereskedőháznál elkeltek, 's csak azon áruló uraknál szerezhetők, kik még birtokában volnának.

Egy sorsnak az ára 5 for. pengő pénzben.

Huber Ferencz
Bécsben Fröhlich F. D. együtt kererkedése alatt.

Sorsokat lehet ezen lotteriához szerezni Pesten,

Liedemann J. S. Fridriknél,

és „a' szép Magyarnéhoz" czímű rófös kereskedésben

Liedemann F. B. Ferencznél

és társánál, hol még 5 sorsra egy bizonyosan nyerő ingyensors adatik.

Liedemann J. S. Fridriknél

az ott vett, B. T. N. betűkkel bélyegzett sorsok ezen lotteriánál is olly módon bátorságosítatnak, hogy ha azok az Aprilis 2-dikai húzásnál nem nyernének, azokért az Aprilis 27-dikén kihúzandó **Meidlingi Theréziaferdő** lotteriájára, — mellynél a' főnyertes 250,000 for. — egy sors ingyen fog adattatni. Illy módon lehet ingyen sorsokat egyenként is szerezni.

Más lotteriákban nyert sorsok fizetés helyett elfogadtatnak.

Semmi visszalépésnek nincsen helye

a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn- és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Therézia-fördőnek

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt

Fél Millio

és 45,000 forintban váltó cz. 25,000 nyerő közt kijátszandó lotteriájánál, mellynél a' nyertesnek

250,000 váltó czéd. forint ajánltatik váltságúl 's mellynek

kihúzása, a' mint előbb meghatároztatott, 1835-ki Aprilis 27-kén múlhatatlanúl megtörténend.

Ezen, a' játszó közönségnek a' fekete sorsokra nézve, mellyek magok 345,000 forintot nyernek váltó czédulában, különös hasznot igérő lottériának hat főnyertesei vagynak, ugymint a' THEREZIA-FÖRDŐ vagy 250,000 forint váltó czéd. — továbbá kész pénzben 30,000, 20,000, 15,000, 10,000 5,000 — mindöszve 330,000 forint váltó czéd. Ezenkivül 2994 melléknyertes — 4,000, 3,000, 2,000, nyolcz nyertes 1000 forintal stb. öszvesen tesznek 80,000 for. v. cz. A' szabad sorsok 22,000 bizonyos nyereségei mennek 135,000 forintra, e' szerint 25,000 nyerő 495,000 készpénz és 5000 sorsot, melly 50,000 forintot ér, és igy mindöszve

545,000 forintot nyerénd.

A' szabadsorsoknak vannak 1,000 pénzbeli jutalmai, mellyek közt 350 elől- és 350 utólnyertes a' főnyertes kap 30,000 forintot 's a' többi nyertesek 5000, 3000, és 2000 forintot v. cz.

a' mi miatt az egyes szabadsorsok, mellyek a' kizáróleg számukra rendelt két húzáson kivül a' főhúzásban is minden nyereségre játszanak, hihetőleg többszörösen nyerhetnek, 's egy szabadsors 300,000 forinton felül nyerhet váltó czéd.

Egy sorsnak az ára csak 4 forint conv. pénzben.

A' ki 5 sorsot vásárol, ingyen kap egy veres szabadsorsot, mind addig, míg ezek el nem fogynak, elkeltök után pedig csak egy rendes sorsot,
Schoeller Sándor cs. k. priv. nagykereskedő, Wohlzeile 775. sz. a.

Sorsokat lehet venni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, és a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN B. FERENCZNÉL és társ.

---

(2) Hirdetés. A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kamara rendeléséből ezennel közhirré tétetik: hogy szabad királyi Debreczen városának a' nagy erdőben fekvő fördőháza folyó esztendei Aprilis 6dikán ugyan ott tartandó nyilvános árverés utján csak ugyan folyó 1835dik esztendei Sz. György napjától számitandó három esztendőre haszonbérbe fog kiadatni. Kiknek tehát annak kibérlésére kedvük lenne, a' fent irtt napra és helyre szükséges bánatpénzel felkészülve, meghivattatnak. Budán Martius 20dikán 1835. (3)

---

(2) A' Nagy-kikindai 1835. Sz. György-napi vásárnak elváltoztatása. A' Nagy-kikindai váltságos kerületnek kőlt végzésénél fogva a' Nagy-kikindai Sz. György napi vásár, az idei Husvét-ünnepek végett, nevezetesen a' barom-vásár Aprilis 24dik és 25dik napjaira, a' többi portékákra való nézve pedig Aprilis 27-dikre által tétetik. (3)

---

(3) Hirdetés. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamara rendeléséből közhirül adatik, hogy a' pécskai kir. kamarai tiszttartói kerülethez tartozó következendő tárgyaknak, 1835diki November 1sőjétől fogva háróm esztendőre leendő haszonbérbe adásuk iránt a' nyilvános árverés f. e. Aprilis 2dikán Pécskán a' tiszttartói hivatal irószobájában a' szokott reggeli órákon fog tartatni, ugymint:

1ször a' husmérési jusra nézve *Magyar-* és *Rácz-Pécska*, 's *Nagy-Lak* kamarai mezővárosokban, ugy szinte *Szemlak*, *Sajtény*, *Csanád*, *Apátfalva*, *Palota*, *Peregh* és *Battonya* kam. helységekben.

2szor a' Maros vizebéli halászat jusra nézve *Magyar* és *Rácz-Pécska*, *Nagy-Lak*, *Szemlak*, *Sajtény*, *Palota*, *Csanád* és *Apátfalva* mellett.

3szor a' vadászati jusra nézve *Magyar-* és *Rácz-Pécska*, *Nagy-Lak*, *Szemlak*, *Apátfalva* és *Csanád* határain.

4szer *Magyar-Pécska* és *Nagy-Lak* kam. mezővárosokban a' vásári jövedelem iránt.

5ször a' *csanádi* kam. kompra 's a' hozzá tartozó vendégfogadóra nézve.

6szor 1763 hód szántóföldre nézve *Kövegy* kamarai pusztán.

Az árendálni szándékozók tehát aránylagos bánatpénzel felkészülve a' fentnevezett napon és helyen megjelenni ne terheltessenek. Az árverési feltételeket meg lehet tekinteni az aradi praefectusi és pécskai tiszttartói hivataloknál. Budán Martius 11dikén 1835. (3)

A' Gabonának Pesti piaczi ára Martius 27-dikén 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza		126⅔	120	Zab	80	78⅔	76⅔
Kétszeres	113⅓	110	106⅔	Kukoritza	108⅔	106⅔	100
Rozs	106⅔	103⅓	100	Köleskása			
Árpa	102⅔	100	93⅓	Köles			

Pénzfolyamat:

Bécs Martius 24-dikén 1835, középár.

Status	5 pC. kötel.	101 2/3 1/2	1834ki Status kölcs	593¾
„	4 pC.	95 9/16	Kam. — pC. kötel.	
„	1820ki kölcs.	211	Bank Actiáké	1343
„	1821ki „	140	Cs. arany pC. agio	

27. Szám.

HAZAI 's KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szerdán Szent-Györgyhó' 1só napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban Martius 26dika óta a' törvényszékek rendezése felett ismét kerületi tanácskozások tartatnak.

Ő cs. k. Felsége az Egri érsek Ő Excjának, mint a' Magyarország Rendei küldöttsége szónokának Ő Felségéhez intézett beszédére következőleg méltóztatott felelni:

„Felséges Atyám elhúnyta miatt mélyen sebhedett szívem fájdalmát nem kevéssé enyhíti jelenlétetek, 's azon hódolat és hűség kifejezése, mellyet Nekem az Én kedves Magyarországom 's a' vele egybekapcsolt tartományok Rendei megbízásából bemutattok.“

Hogy ti, valamint küldőitek is, a' Megboldogultnak — nem csak a' Magam, hanem minden népei köz Attyának — emlékezetét hálás érzéssel 's a' magyar nemzet nemes karakteréhez méltó hűséggel tisztelitek; annál nagyobb vígasztalásomra szolgál, minél erősebben feltettem magamban ezen emlékezetet szüntelen az által tisztelni, hogy pályámon az ő egyedül a' felséges királyi pálczája alatt lévő népek java eszközlésére 's megerősítésére törekvő lelke felejthetetlen képét előttem tartani és követni igyekezzem.

Arra lesznek ennélfogva intézve minden törekedéseim, hogy a' Rendek hüsége, engedelmessége 's koronás királyok iránt velek született ragaszkodása, valamint a' köz jó iránti tiszta buzgósága által gyámolítatva, az elvesztett Atyánk utáni fájdalmat nyomdokai követése 's virtusainak az ősi alkotmány épségben tartásában például vevése által enyhítsem.

Adjátok tudtokra ezt küldőiteknek, kiket közönségesen és egyenként, valamint titeket is állandó kegyelmemről 's jó indúlatomról biztosítok.“

A' császárné és Királyné Ő Felsége az említett küldöttség szónoka által ő Felségéhez tartott beszédre következőleg méltóztatott válaszolni.

Első Félesztendő.

„Midőn Magyarország Rendei Felséges Férjemnek szent házasságunkhoz szerencsekívánásaikat bemutatták, azt fogadta, mint emlékezem, Ő Felsége, hogy törekvésem fő czélja leend: Magyarországnak megmutatni, hogy ereimben is a' nagy Maria Therézia vére csergedez.

Mint szépunokájának hitvesét, 's a' megdicsőült Ferencz császárnak, kinek elvesztésén mély bánattal kesergek, menyét, amaz iránti szeretetem, 's a' megboldogúlt emlékezete iránti gyermeki tiszteletem arra késztet, hogy e' fogadást most Magam annál nagyobb bizodalommal tegyem, minthogy e' mindkettőjök iránti olly szent kötelességem egyszersmind a' nemes magyar Nemzet iránt velem született hajlandóságon alapúl.

Mellyet, valamint magatokat is, e' nyíltszívű hajlandóságom felől bizonyossá tétetni kívánok.“

Ő cs. Magossága Ferencz Károly főherczeg Maga 's felséges hitvese nevében, a' Hozzá intézett beszédre ekképen felelt:

„A' legjobb atyától, kinek élte meghosszabításáért minden hátralévő esztendeimet örömest oda-adtam volna, megfosztatva, hálásan fogadom mind Magam mind igen szeretett Hitvesem nevében Magyarország Rendeinek mindkettőnk iránti figyelmét, mellynek kijelentése által a' legmélyebb szomorúságtól terhelt szíveinket vigasztalni akarták.

Midőn a' megboldogúlt a' felséges királyi pálczája alatt volt minden népeket szeretete örökőseivé tette, ez által világosan kijelentő, hogy dicső emlékezetét kedvesebb áldozattal nem tisztelhetjük, mint ha teljes igyekezetünket szüntelen a' köz jónak, mellyre ő egész életét szentelte, gyarapítására, 's az ősi törvények és szokások épségben tartására fordítandjuk.

Mint ezeknek oltalmazója, egyszersmind legbiztosabb vezérünk kit követnünk kelletik, példát mutat Ő Felsége legkegyelmesebb urunk, kit hogy a' Mindenható Isten sokáig változatlan jó

egészségben tartson-meg, veletek együtt egész szívemből óhajtom.

Egyébiránt akarom, hogy a' Rendek valamint magatok is, az én 's igen szeretett Hitvesem köszönete felől értesítessenek."

Ő cs. Magossága Károly főherczeg a' küldöttség szónoka által Hozzá 's a' Nála öszvegyült többi főherczegekhez intézett beszédre következőleg válaszolt:

„Ezen legfájdalmasabb köz szomorúságban különösen vígasztal Bennünket, hogy Magyarország Rendei figyelmöket Iránt unk kijelenteni kívánták. Hálásan fogjuk annak emlékezetét szüntelen szívünkben tartani. Kívánjuk, hogy ez, mint jóakaratunknak, mellyet e' fényes küldöttségnek ezennel kifejezünk, bizonysága, a' nevezett Rendeknek is tudtokra adassék."

Ő cs. k. Felsége Martius 21diki legfelsőbb határozata által Helytartói tanácsos 's Esztergom vármegyében főispányi helytartó M. Gróf Nádasdy Ferencz urat Magyarország tartományi biztossága aligazgatójává, továbbá számfeletti Helytartói tanácsos és Varasd vármegyében főispányi-helytartó Monyorókeréki Gróf Erdődy János, és m. kir. udv. Kanczelláriai titoknok Nemeskéri Kiss Pál urakat valóságos m. kir. Helytartói tanácsosokká méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. k. Felsége Martius 21diki legfelsőbb határozata által a' Fiumei kereskedő- 's váltó-törvényszék elölülőjévé, az ottani Kormányszék második közbíráját Terczy Vincze urat méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. k. Felsége Martius 22diki legfelsőbb határozata által Tek. Sáros vármegye első alispányát Péchy Imre urat magyar kir. tanácsossá, díjfizetés nélkül, méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

(Kir. kamarai híradás.)

Martius 3dikán kőlt legfelsőbb határozat az Oszadai kam. számvivő Czibulka Filepet betegsége tekintetéből nyugalomba helyhezteté. — Zsarnoviczán a' koh-igazgatási tisztség, mellyel évenként 800 for; továbbá a' kohpróbálói-segéd-hívatal, mellyel évenként 400 for. rendes fizetés egyébb mellék-díjakkal 's szabad lakással együtt járul, megüresűlvén, az ezeket megnyerni kívánók folyamodásikat hat hét alatt nyujtsák-be.

Kalocsa Mart. 28. Idvezült jó királyunk isteni részecskéjétől elhagyattatott hamvainak, vég gyász-egyházi szolgálatokkal és számtalan harangozásokkal tisztelkedtünk folyó hó 26, 27, 28dik napjain. Számos minden rendü buzgó ajtatoskodókkal tele székes-templomunk, hol 26dikán Klobusiczky Péter Kalocsai Érsek ő Excellentiája hazánk felkentjei Nestora, ajtatosságot, és buzgóságot gerjesztve mutat-be a' királyok Királyának engesztelő áldozatját I Ferencz elhúnyt Apostoli Királyunk lelkéért. Halotti egyházi beszéddel Főtisztelendő Szathmári Antal úr magosította e'szomorú ünnepünket. — Sirák fia' 39. R. 12 és 13 &. foglalt szavai után" Nem távozikel az ő emléke, az ő bölcsességét hírdetik a' nemzetek" szívet érdeklő ékesszóllással, dicsőült Fejedelmünk hamvai iránt szeretetet gerjesztő magas magyar beszéddel mutogatta Hazánk kedves Attyának nagyságát, a' viszontagságokban, és békességben; fájdalomra hevülének az érzékenyen megható szavakra Fejedelmünknek áldást esdeklő kebleink. — Ez után csínos, és számos időbeli felirásokkal diszlő gyász alkotvány mellett mondattak-el az egyházi absolutiók, következő napokon folytattatvan ezen gyász szertartások, 28kán végeztettek egy Gloriosum Szent Misével. — Az ifiúság részéről a' kegyes Szerzet templomában 28dikán szinte szomorú gyász felírásokkal ékeskedő alkotvány mellett tartatott az engesztelő áldozat, mellyre T. Demeter Alajos a' szószékbe lépvén igen jeles latán beszéddel, érzékenyen festegeté Felséges elhunyt Atyánk magos érdemeit. Illy buzgón adtak vég-tiszteletet, a' legjobb Atya hamvai iránt is, szeretettel viseltető jó fiak!

(A' magyar nemzeti Museumtól)

Bécsi János, Szolnoki kovács-mester, hazánkfia, mult Martius 16dikán a' Granjé féle ekének modellájával a' magyar nemzeti Muzeumot megajándékozta. Melly hazafi jeles tettet midőn a' magyar Hazával tudatjuk, nem mulatjuk-el egyszersmind honi tehetősebb mezei gazdáinknak az eféle nagy hasznu ekét ajánlani.

közli *Halitzky Antal*,
a' m. nemz. Muzeum első őrje.

Dicső emlékezetü néhai I Ferencz Ő cs. k. Felségéért a' Pesti magyar kir. főoskola Martius 31dikén tarta, fényes requiemet. A' sz. Mise ál-

dozatot Nagyságos és Főtiszt. Dercsik János, apát, kanonok, kir. tanácsos úr, és a' Pesti m. kir. főoskolánál a' theologiai kar igazgatója mutatá-be a' Mindenhatónak. Megjelentek e' gyászszertartáson a' főoskolabeli minden karok igazgatói, dekánjai, professorai és a' nagy számu tanuló ifjuság; de megjelentek az országos hivatalok tagjai, T. Pest vármegye Rendei és a' nemes város tisztviselősége is. A' főoskolai egyház közepén pompás gyász-alkotvány emlékeztete elhunyt jó Királyunk földi maradványira. A' városi minden rangu 's rendü népség sűrü számmal tódult-öszve e' gyász-szertartásra; ugyanezért minden alkalmatlanság kikerűlése végett rendőrök állottak a' templom ajtó előtt.

AUSTRIA.

Tisztváltozások a' cs. k. hadseregnél: Ő cs. kir. Felsége Ertmann István altábornagyot, az eddig gr. Kinsky nevet viselt 16 sz. sorezred tulajdonosává; — b. Csorich Ferencz altábornagyot a' Ferdin. d' Este 32 sz. sorezred másod tulajdonosává; továbbá b. Moll János őrnagyot és cs. kamarást, valamint kapitány b. Lederer Augusztot cs. kir. szárnysegédivé, ez utóbbit egyszersmind őrnaggyá méltóztatott kinevezni. Roszner József nyug. altábornagy várparancsnokká rendeltetett Aradra. Ezredesekké lettek következő alezredesek: Sontag Ferencz a' bombázó-test parancsnoka; báró Lenk Jakab a' 2dik patt. ezredtől az 1sőnél; Legedics Ignácz a' Coburg-huszároknál; gr. Karaczay Fedor az 5 sz. drag. ezredtől mint cattaroi várparancsnok. Alezredesekké köv. őrnagyok: Pongrácz János a' Coburg-huszároknál; Podivinsky Ignácz a' székely-huszároknál; Csepy Dániel a' Würtemberg-huszároknál; Calzada Károly, Hessenhomburg 19 sz. sorezredtől Sándor cs. 2 sz. sorezredhez; Maurer József a' főszállásmesterikartól Ertmann 16 sz. sorezredhez; Walper Mátyás a' bombázó-testtől a' 2 sz. patt. ezredhez; Brzezina Ferencz az ingenieur-testnél; Skribanek József a' főszállásmesteri karnál, és Rampel József mint a' 3dik őrségi zászlóalj parancsnoka. Őrnagyokká lettek köv. gyalog és lovag-kapitányok: Vandersläts József, 9 sz. Bentheim-sorezrednél; Mastrovich Miklós, Hessen-Homburg 19 sz. sorezrednél; Conradi Frigyes, b. Fleischer 35 sz. sorezrednél; Hesse Károly a' 4 sz. vasas ezrednél; Sturm József a' Coburg-huszároknál; Baky Imre a' székely-huszároknál; Dubravay Tamás a' Würtemberg huszároknál; Keönczöl Pál a' Nádor-huszároknál; Stiber János a' badeni nhg. 59 sz. sorezrednél mint professor a' bécsujhelyi katonai akademiában; Lusan János, d. Miguel 39 sz. sorezredtől Hessen-Homburg 19 sz. sorezredhez; Habermann Henrik a' főszállás-mesterikartól Hoch- és Deutschmeister 4 sz. sorezredhez; gr. Ugarte Kelemen a' 4 sz. császári dzsidásoktól, a' 2 sz. Schwarzenberg dzsidás ezredhez, mint egyszersmind szolgálatbeli kamarás Lajos főhgnél; Krimm Antal az 1 patt. ezredtől a' 3dikhoz, és Czerny Vincze a' 4diktől a' 2dikhoz; Goro Lajos és Psalidi János az ingenieurtestnél; Hermann Antal és Philippovich Miklós a' főszállásmesteri karnál; végre Terzaghi Tamás, b. Wimpffen 13 sz. sorezredtől mint helyőrnagy Velenczében. Eberan Sándor Bentheim-sorezredi őrnagy, parancsnoka lett Eiberg-gránátos-zászlóaljnak. Nyugalmaztattak: alezredes Richter Ferencz, gr. Hohenegg 20 sz. sorezredtől ezredes czímmel; Eiberg Ferencz, gr. Mazzuchelli 10 sz. sorezredtől; — őrnagy báró Legisfeld Károly, Hoch- és Deutschmeister sorezredtől; Zamboni József, Rainer főhg. 11 sz. sorezredtől; Nagant Ferencz a' 4 sz. vasas ezredtől; és Gild Zsigmond a' Nádor-huszároktól; — kapitány Leser Mátyás és Kramer József a' cseh őrségi pattantyu-kerülettől őrnagyi czímmel és nyugpénzzel; Stanojevich Simon a' 2dik oláh határőri ezredtől díjtoldalékkal; és Wilfling Károly, b. Fleischer 35 sz. sorezredtől őrnagyi czímmel. Macchio Ferencz alezredes, ezredesi czímet nyert, és Regelsberg József nyug. őrnagy alezredesit és díjtoldalékot.

A' hollandi és belga királyi udvarok I Ferencz Ő cs. k. Felsége meghalálozása miatt hathéti gyászt öltöttek-fel.

Hannovera katholikus egyházában, a' hannoverai királyi udvarnál lévő ausztriai követ Kuefstein gróf rendeletéből, Mart. 13dikán, a' város minden harangjainak zúgása alatt, boldogult I Ferencz császár és király elhunyta végett, ünnepies mise áldozat tartatott, mellyen Cambridge herczegasszony ő kir. magossága, (a' vice királyt gyöngélkedő egészsége gátlá), a' diplomatai kar, a' legfőbb udvari és statustisztviselők, az őrizeti sereg tiszti kara, a' papság, a' két kamarának sok tagjai és más személyek gyász köntösben nagy számmal jelentek-meg.

Hessen választó fejedelme és segédkormány-

)(

zója ő Magossága, Lepel general-őrnagyot, Stein kapitány kíséretében Bécsbe küldé, hogy I Ferencz császár halálán való fájdalmát, egyszersmind a' most uralkodó cs. k. Felség thrónra léptéhez szerencsekívánásait kijelencsék.

Ő cs. kir. Felsége Ferdinand, kamarását Liechtenstein Károly herczeg 's generalőrnagyot olly megbízással méltóztatott küldeni az orosz cs. udvarhoz Petersburgba, hogy boldogult attyának I Ferencz császárnak elhunytát, és Ő Felségének thrónusra léptét vigye hírűl. Hasonló megbízással küldettek Schwarzenberg Adolf herczeg, cs. k. kamarás Berlinbe, — Liechtenstein Alajos herczeg Londonba, — Schönburg Alfred herczeg, cs. k. belső titkos tanácsnok Parisba, — Zichy István gróf cs. k. belső titkos tanácsnok, kamarás, Modenába, Florenzába és Nápolba, — Kinsky herczeg, cs. k. kamarás, Parmába és Turinba, — Ceccopieri gróf, cs. k. kamarás, tábori helytartó Münchenbe, Stuttgartba, Carlsruheba és Darmstadtba, — Eszterházy Vincze gróf, cs. k. kamarás és generalőrnagy Dresdába, Weimarba, Kasselbe és Brüsselbe, — Pálffy herczeg, cs. k. kamarás Haagába, — Eszterházy József gr., cs. k. kamarás Koppenhágába és Stockholmba, — és Schlik gróf cs. k. kamarás és ezredes a' két Meklenburgi udvarhoz és Oldenburgba.

Nassau herczeg ő Fensége Mart. 25dikén délután Bécsbe érkezett.

Anhalt-Cóthen uralkodó herczege főudvarmesterét Sternegg grófot olly utasítással küldé Bécsbe, hogy fájdalmát I Ferencz császár elhunytán, 's a' most uralkodó Felség thrónusra léptéhez szerencsekívánásait jelentse-ki.

Wrede herczeg és tábori marsal, kit bajor király ő Felsége olly czélból méltóztatott elküldeni, hogy felséges sógorának I Ferencz császárnak elhunytán való bánatját, és Ferdinand ő cs. k. Felségének thrónusra űléséhez szerencsekívánásait vigye-meg, Mart. 24dikén Bécsbe érkezett. — Hasonló meghagyással jöttek Spinola marquis Sardinia királya ő Felségétől, — és Lepel generalőrnagy Hessen választó fejedelmétől küldetve.

Első Ferencz császár és király elhunytának híre már Mart. 10dikén tudva volt St. Petersburgban. Orosz császár ő Felsége, ki e' szomoru esetben az egész udvarral együtt mély gyászba merült, azonnal utasítá general-adjutansát, Orloff grófot, hogy bánatját e' meghalálozáson, és szerencsekívánásait a' most uralkodó Felség thrónusra léptéhez Bécsbe vigye-meg.

A' Stuttgarti hírlapok Mart. 18dikán így írnak: „Az itteni udvarnál lévő ausztriai követ rendeléséből ma a' katholikus egyházban ünnepies gyász isteni tisztelet tartatott Ausztria boldogult császáráért. Az egyház feketére volt bevonva, 's gyertyákkal kivilágítva. Az oltár előtt gyász alkotványon állott a' koporsó allegoriai képekkel és felírásokkal körül véve. A' boldogult császár koronái a' koporsón és annak két oldalán feküdtek. Az alkotvány előrészén a' császárnak e' drága jelmondása olvastaték: „Justitia regnorum fundamentum.“ Hátul a' czímerek valának felaggatva. A' mise áldozatot Rottenburg püspöke tartá. Egy válogatott hangász kar Mozart requiemét játszá. Fridrik herczeg ő kir. Magossága, Montfort herczeg, Würtemberg Vilmos gróf, sok ministerek, status, katonai és udvari fő tisztviselők, idegen követek jelen valának e' gyász szertartáson, mi alatt közönséges megilletődés uralkodott.“

Orloff gróf Mart. 25dikén Bécsbe érkezett. — Az ágost. és helv. vallásu gyülekezet Bécsben Martius 8dikán tartá az elhunyt jó Fejedelemért a' gyász-isteni szolgálatot; mellyen a' protestans theol. intézet professorai és nevendékei is mindnyájan megjelentek. — A' Bécsi izraelita közönség ugyancsak Martius 8dikán tartá a' gyász-buzgóságot dicső emlékezetü I Ferencz Ő cs. k. Felségéért.

NAGYBRITANNIA.

St. James palotában Mart. 11dikén udvarlást tartott a' király, midőn Ludolf gróf, nápoli követ, fejedelmének egy levelét, — Jenison-Wallworth gróf, eddigi bajor követ, elhívó, Fladt úr pedig, a' londoni udvarhoz különös és ideigleni küldetéssel nevezett bajor követ, megbízó levelöket adák-által ő Felségének. Mart. 12dike délután Windsor várba utaztak Ő Felségök. A' királyné gyengélkedő egészsége ismét helyreállott.

A' londoni udvari ujság Mart. 6dikán királyi rendeletet közöl, melly által hat személyből — kik közt három general — álló biztosság neveztetik, melly a' szárazi seregnél szokott testi büntetésekről, 's azok eltörlésének czélirányosságáról jelentést tegyen, és egyéb büntetések változtatását 's módosítását is javallatba hozza.

Az alsó ház Mart. 13diki űlésében J. Rus-

sell lord kérdé, mikor leend készen az irlandi egyházi biztosság tudósítása; mivel ő e' tárgy eránti indítványát ugyan Mart. 23dikára jelenté, hanem a' tudósítást meg akarná várni. A' biztosok, mint mondák, Mart. végén, vagy Apr. elején végzik-el munkájokat, felelé sir H. Hardinge. Azt is megjegyzé J. Russell lord, hogy indítványakor a' tagok néven szólítását, és a' háznak az irlandi egyház állapotja iránt biztossággá változását fagja javallani. Blackburn mondá, hogy a' testületek iránti biztosság jelentése már sajtó alatt van, 's közelebbi héten előterjesztheti azt. A' kincstár kanczellárja Hume úrnak felelé, hogy a' közjövedelmek budgetje mi hamarább elő fog adatni, de azokat nem lehet addig tökéletesen felvetni, míg a' financziai esztendő, melly Apr. 5dikéig tart, le nem folyt. Ezek után a' háznak közsegedelmi biztossággá változása javaltatván, Shiel úr az indítványt tevé, hogy elébb a' St. Petersburgi udvarhoz rendelt követ kineveztetésének másolatja terjesztessék-elő.

London, Mart. 13dikán. A' seradó eltörlésének nagy szótöbbséggel lett félrevetése, legnyilvánosabb jele mostani kabinetünk növekedő erejének. Maga Althorp lord, a' whigek 's radicalisok bálványa, tökéletesen leveretett e' tárgyban akkor, midőn még hatalmának teljességében volt, 's a' szavazást nehány estével később csak hívatalból kilépésével fenyegetőzve, 's mindenféleképen hízelkedve, enyésztetheté-el. „A' ház falai közt teljesebb beszédet nem hallottam, — mondá egy régi barátom, ki egyike a' ház tisztviselőinek, 's hozzá még fél radicalis, — józan értelem és alapokon épült beszédesség magok egész tökéletességökben jelentek-meg, 's olly nyugotsággal, a' tárgy tökéletes átnézetével és méltósággal, hogy ezeket még Pitt és Fox éltökben is ritkán láthattam így egyesítve. Ha tovább is így megyen, úgy nekünk végünk! Száz meg száz tag lépett a' házba olly erős szándékkal, hogy ellene szavazzon; de az ő felvilágosítása, a' dolog előadásában követett módja, mindent magával ragadt, 's ama tagok is a' többséget nevelék, melly neki győzedelmet adott." Más nap pedig Littleton úr, hajdan irlandi titoknok, egyik legrendíthetetlenebb whig, bizonyos társaságban így szóla Peelnek első ministeri viseletéről: „Peel még tönkre teszen bennünket; kirántja lábunk alól a' földet; már is elvette minden eleséggyűjteményünket, 's olly reformokat kezd, mellyeket mi sohase bátorkodtunk javallani." Ezzel az egyházi reformra és a' hadseregben a' testi fenyítések eltörlésére czélzott, melly rendszabásokhoz nyúlni nem mertek a' whigek négy évi kormányuk alatt. Reményem alkotványunk megmentéséhez Peel energiáján alapult, hanem ő még ennél is többet mutatott, t. i. egy „mens sibi conscia recti" nyugodtságát, bátorságát, olly lágyságot, melly közönséges tiszteletet, sőt vonszódást nyer, mindenek felett pedig olly lelket tüntete-ki, melly a' tanácskozásban lévő dolgok fő pontjainak valamint legcsekélyebb kicsinységeinek is általános esmeretében a' ház többi tagjainak tehetségeit felülmulja, melly belső ösztönnel bír mind annak felfogására, mi ál előadást vagy a' bizonyító okokban valami gyarlóságot árul-el, még pedig annyira, hogy legközelebbi barátai sem akarják hinni, hogy az 1830ki Peelt látnák magok előtt. Egy statusférfi sincs Angliában, kinek a' tanuló szoba annyira honává lőn; ő azon kevés számu köz tisztviselőkhez tartozik, kiknek szabályos házi életök nem enged tudós foglalatosság nélkül lenni, 's ő igazán mondhatja magáról. „nunquam diem perdidi." Valóban vígasztaló érzet az, hogy ő még eddig képesnek mutatkozék megfelelni azon bajnak, mellynek gátlását elvállalta, 's mint a' korábbi időben Pitt, annyira megnyerte a' köz véleményt, hogy ez vég győzedelmét bizonyossá teszi. Azonban még sok próbákat kell kiállnia, 's pályáján még egy darabig a' legkisebb ál lépés is veszélyt hozhatna reá. Ez estére tett azon indítvány, hogy a' status kormányzására szükséges pénzek csak három hónapra adassanak-meg, olly váratlan megtámadás az oppositiótól, melly a' király hatalmának és törvényhozás más ágának felforgatására czéloz egészen, 's a' köz érzelemmel annyira ellenkezik, hogy lehetetlen hinni, miként J. Russell lordnak, ki ezt Hume úr kezéből vette-ki, komoly szándéka lenne: de ha ő csak ugyan illy rosszul gondolkodnék, e' neki még sok bajt okozhat. A' mostani gondolkodás és követek öszveszerkezete ugyan ollyan, hogy a' tőlük eredendő oktalan tett meglepő éppen nem lehet. De megfontolván a' keddi vita kimenetelét, nem igen aggódom a' vakkétes megtámadás kimenetelén sem, melly most készül, és pedig annyival inkább nem, mivel a' házon kívül közönségesen megvallják Peelről,

hogy Tamworth választóihoz intézett íratában adott ígéreteit pontosan teljesítette, és így reményllhetni, hogy ha őt a' ház rosz gondolkodása azt feloszlatni kénszerítené, most bizonyosabban, mint három hónap előtt, nyerne olly házat, mellyben a' nagy többség részén lenne. Éppen e' sorok írása közben hallám, hogy Hume úr 's vele J. Russell lord a' pénz megtagadása eránti billt visszavette, 's valóban kevés kinézete is volt annak keresztül vihetéséhez; de még kevésbé reményllheti azon indítványa sikerét, mellyet egy bizonytalan napra annak nyilvánítása végett jelentett, „hogy a' követek kevés bizodalmat helyheztetnek a' jelen ministeriumba.“ A' kabinet tegnap este két fontos rendszabást terjesztett a' ház elibe: egyik a' papi törvényszékek igen szükséges reformját, másik az egyházi fenyíték javítását érdekli, mellyeknek hosszabb vitatása közben minden pártbeli tagok igazságosan megesmerék a' püspökök készségét, miként sir R. Peel czélzatait, patronatusi jusok nagy részéről önként lemondván, elfogadák. Illyen igazi, szembetünő és valóban nemzeti javítások által eszközli azon „kívülről nyomást,“ melly az oppositio minden léptét gátolja, 's e' menetel már arra kénszeríté a' mérseklett whigeket, hogy lázító ellenállásukkal felhagyjanak.

(Morning-Post) Mart. 12dikén. Mai lapunkban bécsi levelezőnknek egy íratát közöljük a' Wiener Zeitung rendkivüli függelékének fordításával együtt, melly Ferencz császár halálának napján jelent-meg. A' levelezési czikkelyben sok érdekes és megillető adatok találtatnak a' tiszteletre méltó fejedelem utolsó pillanatiról, kinek személyes charaktere erős alapu és jótevő befolyással volt hív alattvalóinak szívére 's indulatára. Ferencz császár úgy holt-meg, mint élt, saját életében azon erkölcsi elsőbbségeket tartván szeme előtt, mellyeket másoktól megkívánt; neve mind addig nem fog elenyészni, míg a' nyilvános és magános élet szép erényei tiszteletben tartatnak. Viszontagsággal teljes életpályájának utolsó látványa, oktató magyarázatja a' rut megtámadásoknak, mellyekre az elhunyt császár tettei ellen nem csak a' hírlapokban, de még törvényhozó gyülekezeteinkben is fakadtak. Despotának nevezték őt, kegyetlen 's vérszomjas hajlandóságúnak festették. Itt csupán elbúcsúzását familiájától, mint azt levelezőnk leírá, említjükmeg, 's kérdezzük, ama vádak mennyiben férhetnek-össze az elfogó szavakkal, mellyeket, kevéssel halála előtt, unokáihoz intézett: „Legyetek jók, hogy ti is az égbe jőjetek.“. Azon liberalisoknak, kik Ferencz császárról úgy szóltak, mint emberi érzés nélküli férfiról, csak azt kívánjuk, hogy halálos küzdésökkor, hosszú éltökre visszatekintvén, éppen annyi vígasztalásuk és megnyugtatásuk lehessen! Felesleg volna a' Wiener Zeitung rendkivüli toldalékjának tartalmát figyelmes vizsgálatba ajánlani. Fontosságát eléggé mutatja annak megemlítése, hogy Ferdinand mostani császár Ő Felségének kézíratai foglaltatnak benne Colloredo, Metternich herczegekhez, Kolowrat és Hardegg grófokhoz. Ezekből láthatni, hogy a' kormány folyamatában semmise változtatik-meg, 's a' császár elhunyt attyának nyomdokait szándékozik követni. Oest. B.

Az alsó ház Mart. 13diki ülésében Shiel úr indítványt tőn Londonderry marquisnak St. Petersburgi követté neveztetését illető papipirosok és a' követséggel járó költségek jegyzékének előterjesztése iránt, 's támogató beszédében gáncsolta e' kinevezést, mint bizonyságát a' kabinet sympathiájának az absolutista Europa eránt. Cutlar Ferguson úr: Kiki tudja, hogy a' nemes marquis a' lengyel nemzetiség elenyésztetése mellett szólott, mellynek fentartását, kötelesség, érdek parancsolólag kívánják tőlünk; e' körülmény maga elég volna őt alkalmatlanná tenni arra, hogy a' britt nemzet képét viselje a' Petersburgi udvarnál. Minthogy pedig itt Lengyelországot megemlítém, a' kormányt figyelmeztetem e' szerencsétlen országra, mellynek jelen állapotja, nyilvános megsértése a' Bécsi egyezésnek. Felszólítom a' ministereket, nyilatkoztassákki, valjon a' lengyel nemzet iránti ellenséges indulatról esmert férfinak választásával azt akarták-e tudatni, hogy e' tekintetben egyetértenek a' nemes marquis nézeteivel. Ugyan hihetni-e, hogy ő az egyedül uralkodó előtt védeni fogná azok jusait, kiket a' más házban mondott beszédeiben mindég „lázadó jobbágyoknak“ nevezett, mintha Lengyelországot alkotványának erejénél fogva nem magánálló statusnak kellene tartani? Ezen alkotvány megsértetett, 's a' lengyel néppel szinte példátlan keménységgel bántak. Szóval a' nemes marquis követté neveztetése helytelen, politika elleni, 's az angol nép közönséges nehez-

teléssel hallá azt. Az uj kabinet külső politikájának ezen legelső tettében komor előjelt látnak az emberiség szabadságának barátai. Mahon lord védelmezé Londonderry marquis charakterét 's okfejeit, hanem beszédét morgás és kaczaj szakasztá gyakran félbe. Hume úr kérdezé, a' tory ministerium szándékozik-e a' nemes marquisnak most is 16 ezer font sterlinget adni, mennyit bécsi követ korában kapott. A' nemes marquist csak azért választották, hogy nyugpénzt biztosítsanak neki. Illy választás sértő gúny az angol nemzet jól esmert szabadelmü gondolkozására nézve. A' király ugyan tetszése szerént választhatja követeit; de más részről majd egykor a' ház is elővcheti jusát, 's megtagadhatja a' pénzt. Stanley lord mind alkotványi álláspontból, mind a' parlamenti szabályoknál fogva alaptalannak vallá Shiel úr indítványát, mivel a' nemes marquis kineveztetése még hivatalosan nem jelentetett. Reményli azonban, hogy a' köz vélemény neheztelése kénszeríteni fogja a' kormányt lemondani e' választásról, melly politika ellen van 's nem menthető. Ha politikai okok nem engednék is a' Lengyelország melleti közbenjárást, e' még nem lenne ok arra, hogy az angol nemzet részvéte 's erkölcsi gyámolítása e' vitéz nemzettől megtagadtassék. Már pedig a' nemes marquis teljességgel alkalmatlan e' czélt az orosz kormánynál elérni, sőt befolyása inkább az elnyomást fogná eszközleni. Cressett Telham úr nagy hévvel fogta pártját Londonderry marquisnak, kérdezvén, nem oltalmazta-e a' nemes marquis egész világ szabadságát a' szerencsétlen Bounaparte korában (kaczaj). Sir Robert Peel a' kérdéses kinevezésért a' feleletnek elvállalását nyilatkoztatván, mondá: A' nemes marquis ellen felhordott kifogások közt az egy látszék feleletre méltónak, melly az ő korábbi parlamenti beszédein épült. Említék „a' lázzadó jobbágyok" kifejezését, mellyel ő urasága a' lengyel nép ellen élt; de kérdem, igazságos-e valakit azon kifejezések után itélni, mellyek a' vitatás hevében 's készületlen beszédben sikamlottak-ki szájából? A' nemes marquis charakterét eddig megtámadhatatlannak hittem. Nem vitézül szolgált-e ő honának a' csatamezőn? Később nem olly szorgalommal szentelte-e magát a' köz ügyeknek, hogy azt kétségbe hozni még senkinek eszébe nem jutott? Diplomatai talentomit a' szerencsés következmények bizonyítják, mellyek a' rábízott különféle követségeket koszorúzák, 's egyszersmind igazolják az orosz udvarhoz Anglia képviselőjévé lett választását. Liverpool lord véleményét is felhozták; de ez nem csalhatatlan bizonysága a' nemes marquis ügyetlenségének, 's Liverpool lord csalatkozhatott az ő érdeme felőli véleményében. E' felett ezt megczáfolhatom egy más statusférfi t. i. Canning véleményével, ki sajnálta, hogy a' nemes marquis a' bécsi követségről lemondott. A' keleti ügyek dolgában a' ministerium ellen gördített vádra, hogy az Adrianopoli egyezés előtt semmi demonstratiót nem tett, ezt felelem: az angol parlament bizonyosan nem adta volna-meg a' temérdek summát, melly ezen expeditióra megkívántaték. Holland lord is azt vélé, hogy Angliának nem kell magát Törökország mellett közbevetni." Ismét Londonderry kinevezésére térvén felkiálta: „Csuda, hogy az oppositio egyenesen nem tart czélja felé; miért nem nyilatkoztatja-ki, hogy a' kormányhoz semmi bizodalma?" John Hobhouse: Kérden az érdemes baronetet, szándéka-e a' ministeriumnak a' nemes marquis kinevezése mellett, a' háznak ez estve kimutatott nehezteléseellenére is, megmaradni? erre egyenes feleletet kívánok. R. Peel: Nyíltan kimondom, hogy a' koronának nem adnék olly tanácsot, miként e' kinevezést visszavenné. J. Hobhouse: Én pedig azt nyilatkoztatom az igen érdemes baronetnek, hogy viselete ez ügyben erőszakos inkább mint okos; mert olly kinevezést akar fentartani, melly nemcsak igen szerencsétlen, de feletteb illetlen is. A' nemes marquis beszédéből felhozott helyek világosan bizonyítják, hogy ő az előbbi ministerium politikáját ellenzi, melly, állítása szerint, a' szárazi nagy katonai hatalmakat országunktól elidegenítené. Miért nem küldték őt Berlinbe vagy Bécsbe? miért éppen azon udvarhoz, hol legtöbb kárt okozhat, hol jót, tán akarva sem tehetne? Midőn e' kinevezést védelmezik, a' háznak is ki kell véleményét mondani; hanem én nem hihetem, hogy a' ministerek az estei vitatásban történttek után, helyeiken maradhassanak (halljuk! halljuk!) Az igen érdemes baronet még csak azért első lordja a' kincstárnak, mivel elszenvedik. A' nemes lordnak (Stanley) egy szava eldöntené lebukását. Sir Knatchbull a' hadsereg főfizető mestere dícséről beszédet tartott Londonderry marquisról. Ebrington lord: Egy férfi sincs az egész országban,

kinek kinevezése annyi békétlenséget 's aggódást ébreszthetett vólna külső viszonyainkra nézve. Dudley Stuart lord: A' ministerium esküttellenségének kellene lennie, ha e' diplomatai választáson nem sajnálkoznék. (Dudley lord sir M. Sutton mellett szavazott, 's a' „fair trial" a' ministerium pártfeletlen megpróbálásához állott). Evans ezredes: A' nemes marquist az előhordott dolgokon kívűl még többek is terhelik. Hallották, Spanyolország, Portugal, Francziaország és Belgium fejedelmeit miként nyilatkoztatá egymásután törvényteleneknek. És a' ministerium e' férfit választá a' legfontosabb, a' St. Petersburgi követségre! A' thrónbeszéd ünnepiesen megesmeré a' négyes szövetséget, még sem átalják a' nemes marquist kinevezni, ki ezen egyezést kárhoztatá, 's e' politikai rendszerrel világos ellenkezésben áll. — Vitatás végén visszavevé Shiel úr indítványát, mivel a' nemes marquis kinevezése még nem ment végbe, 's a' kívánt papirosok a' ház elibe nem terjesztethetnek; egyébiránt meggyőződését jelenté, hogy a' nemes marquis ez estei történet után maga le fog mondani a' neki szánt hivatalról. Ez Mart. 16. megis történt. Oest. B.

Lord John Russell Mart. 17dikén jelenté, hogy az irlandi egyház-kérdését illető indítványát Mart. 23dikáról Mart. 30dikára halasztotta. — A' londoni udvar I Ferencz Ausztriai császár Ő Felségének elhunyta következésében 3 héti gyászt vett-fel. — Sebastiani gróf ismét Londonban.

A' szárazi haderő költségének felvetése az alsó ház asztalára tétetett. A' hadi szolgálatra 1836 Mart. 1sőjéig 3 millio 239 ezer 72 font sterling, és így 64 ezer fontal kevesebb van számítva, mint a' mult esztendőben. E' felvetés egyébiránt mutatja, hogy a' hadsereg minden tekintetben úgy marad, mint eddig. A' nem tettlegi szolgálatra 706 ezer font sterlingel számítatik kevesebb mint a' tettlegire, t. i. 2 millio 587 ezer 736 font sterling, melly a' múlt esztendei kölcségnél 96 ezer fontal kevesebb, és így a' hadi budgetben az egész takarékosság 160 ezer font sterlingre megyen.

Cantonból Nov. 5dikéről érkezett tudósítások szerént, a' Hong kereskedők egy nevezetes irományt intéztek az angol kereskedőkhöz, melyben egy ideigleni főfelügyelőnek választása a' britt ügyekre nézve szükségesnek nyilatkoztatik, de az is meghatároztatik, hogy az jövendőben, mint ez előtt, kereskedő, nem pedig kormányi tisztviselő legyen.

FRANCZIAORSZÁG.

A' pairkamara Mart. 12diki ülésében a' majoratusok eltörlését illető törvényjavallatot 64 szóval 49 ellen elfogadta.

A' Constitutionnel, Courrier Français, Journal du Commerce és Temps, úgy látszik talán öszvebeszéltek, hogy az új ministeriumot Fulchiron ministeriumnak nevezzék, mert a' ministeriumhoz szító kamarai tagok e' követnél tarták tanakodásaikat a' most végződött ministeri változás felett.

OROSZORSZÁG.

(Journal de St. Petersbourg) Mart. 12dikén. Szomorú tudósítást vettünk Bécsből, melly császár Ő Felségét az egész cs. familiával együtt mély bánatba meríté. Ferencz császár Ő Felsége Febr. 12dikén (24) gyújtó hideglelésbe esett, mellyhez óldal nyilallás is jött. Négy érvágás után, Febr. 14dike (26) reggelén jobbulás mutatkozék a' felséges beteg állapotjában; Febr. 17dikén (Mart. 1) a' tanakodásra öszvegyült orvosok ismét új és erős érvágást találtak szükségesnek, hogy a' felséges beteg nehéz lélegzete megkönnyítessék. E' pillanat óta szemlátomást fogyott ereje. Felvevé az utolsó kenetet, e' tisztelt fejedelem Febr. 18kán (Mart. 2.) három fertálykor egyre, életének 68dik, uralkodásának pedig 43dik esztendejében, mellyeknek emlékezete felejthetetlen leend alattvalóinak szívében, kiadta lelkét. — Császár Ő Felsége parancsolatjából a' cs. udvar ma, Febr. 27dikén (Mart. 11.) öt héti gyászt öltött Ausztria császárának elhunyta miatt.

Orosz császár Ő Felsége parancsolatot ada-ki, hogy a' Ferencz császár nevet viselő testőri ezred, e' nevet örök időkre meg fogja tartani. — Orloff gróf, a' császár general adjutansa, mint rendkivüli követ küldetett Bécsbe, Ő Felségének bánatos érzeteit Ferencz császár meghalálozván, és szerencsekívánásait Ferdinand Ő cs. k. Felségének thrónusra léptéhez kijelenteni.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Aprilis 1-*sőjén* 1835.

Trattner és Károlyi
Könyvnyomtató-Intézetében Pesten,
(Úri utsza 612. szám)
sajtó alatt van, 's előfizetés utján meg fog jelenni:

„SZENT BIBLIA

az az:

Istennek Ó és Új Testamentomában foglaltatott egész Szent-Irás,

fordította Károli Gáspár.“

Nagy 8-ad rétben, szép nagy betűkkel, kétféle példányokban t. i. finom velinpapíroson, és fejér nyomtató-papíroson is nyomtatva.

(1) **Egy gazdasághoz értő külföldi** ki már 15 esztendő óta foglalatoskodik a' juhnemesitéssel és lótenyésztéssel, ugy szinte a' juhok 's lovak betegsége czélszerü gyógyitásával, minekutánna kir. burkus status-tanácsnok *Thaer'* gazdasági intézetét, a' berlini boromorvosi oskolát, 's a' berlini kereskedés' gyapjusortirozási intézetet gyakorlotta, — a' miről nevezetes ajánló levelein kivül jó bizonyságleveleket is mutathat, — most éppen déli Oroszországból, a' hová hivatalos vala, visszatérvén, Magyarországon óhajtana gazdasági hivatalt nyerni. A' véle értekezni kivánó t. cz. uraságok méltóztassanak F. N. betükkel bélyegzett lepecsételt addresseiket pesti nagykereskedő **Sztriberny Ján. Ferencz'** irószobájába a' Józsefpiaczon, béadni. (1)

(1) **Hirdetés.** A' nagyméltóságu magyar kir. udvari Kamara rendeléséből ezennel közhirré tétetik: hogy szabad kir. Debreczen városa az ugy nevezett kakasloi-cserépvetőben eddig a' város által gyakorlott fedél-cserépvetés hasznát az ezen czélra szükséges, és készen lévő szinekkel, kementzékkel, és egyébb épületekkel, valamint az e' végre kivántató eszközökkel három egymásután következendő esztendőre bérbe kiadni szándékozván, e' végre folyó esztendő Szent György hava' 13dik napján délelőtt 10 órakor ugyanott a' városnak gazdai hivatalánál fog árverés tartatni. Kiknek tehát azon kibérléshez kedvük lenne, a' fentirt napra és helyre (a' hol is a' haszonbéri előleges feltételeket az azokat tudni kivánók előre is kitanulhatják) szükséges bánatpénzel fölkészülve meghivattatnak. Budán Martius 26kán 1835. (3)

(1) A' nagyméltóságu magyar kir. udvari Kamarának rendelése következésében közhirré botsájtatik: hogy tekintetes nemes Baranya vármegyében kebelezett kir. mindszenti uradalomhoz tartozó ugyan Mindszent nevezetü helységben; folyó eszt. Aprilis 27dik napján, *Első Félesztendő.* 1835.

mintegy 666 akó utolsó termésü fehér bor, és 1191 akó hasonló vörös bor, nyilvános árverés utján, még is a' fölsőbbi helybenhagyás fentartása mellett, a' legtöbbet igérőnek el fog adatni. Budán, Martius 24dikén 1835. (3)

---

(1) Hirdetés. A' nagyméltóságu magyar kir. udvari Kamara rendeléséből közhirré tétetik: hogy t. Bács vármegyében a' kir. fiscushoz tartozandó Patsér helységnek egy huszon-negyedrésze minden haszonvételeivel, egyedül curialis házat, és a' többi birtokosokkal közönséges jövedelmet kivévén, Aprilis 27dikén ott helyben, folyó esztendőnek Május első napjától kezdve 1838dik Aprilis utolsó napjáig három esztendőre a' legtöbbet igérőnek árendába fog engedtetni. — Az árverés előtt le teendő bánatpénz 68 pengő forintokat tészen, és a' kibérlendő résznek közelebb való leirását, nem külömben az árverés feltételeit az apathini kamarális fiscalis hivatalnál meg lehet tekinteni. Budán, Martius 27dikén 1835. (3)

---

(2) Hirdetmény. A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kamara részéről köz hirré tétetik: hogy folyó 1835-dik esztendei Aprilis 4dikén délelőtt Budán a' kir. kamarai farakhelyen az alább megirtt faszállitások folyó 1835dik eszt. Majus 1sőjétől jövő 1836diki eszt. Aprilis utoljáig nyilvános árverés utján a' legkevesebbért felvállalónak bérbe adatnak, u. m.:

a) az ugy nevezett budai rundellánál lévő dunaparti rakodóból a' fenn nevezett farakhelyre.

b) ugyan azon dunaparti rakodóból a' dicasteriumi fapinczékbe, vagy egyébb fatartókba a' várban.

c) az érdeklett farakodóból a' várba dicasteriumi használatra, deputatumokra, 's a' statusnak minden teljes czimzetü tiszt urai számára a' várba, vizivárosba, 's Budának egyébbi külvárosiba.

d) a' pesti dunaparti rakodóból az ugyan ottani farakhelyre.

A' vállalkozni kivánók elégséges bánatpénzel, cautióval, 's a' többi rendszerint megkivánható biztositási ellátványokkal felkészülve a' mondott napra, és helyre megjelenni hivatalosak. A' szerződésnek többi feltételeit az illető árverés előtt is megtudhatni Ó Budán a' kir. kamarai Praefectoratus irószobájában, vagy a' mondott farakhelyen a' kir. kamarai faárnoknál. Budán Martius 24-dikén 1835. (3)

---

(2) Hiradás. A' nagymélt. m. kir. udv. Kamara rendeléséből ezennel közhirré tétetik: hogy a' m. pécskai kukoricza tárban létező gyüjteményből 2000 p. m. csőves kukoricza, azon felül pedig a' pécskai szemházban találtató:

76⅝ p. m. buza rostalya,
42⅝ p. m. árpa — és
38⅜ p. m. zab — e' folyó 1835dik évi Sz. György hava 10dikén m. Pécskán a' kir. kam. tisztartóság riószobájában, ugy nem külömben:

az apátfalvai kukoricza tárba helyheztetett kukoricza gyüjteményből szintén 2000 p. m. csőves kukoricza, ezen kivül pedig ugyan az apátfalvai gabonacsürben találtató:

186 p. m. buza rostalya,
796 p. m. árpa — és
54 p. m. zab — e' folyó 1835dik évi Sz. György hava 13dikán Apátfalván a' kasznári lakházban nyilván tartandó árverés utján a' legtöbbet igérőnek azonnal való kész pénzbeli fizetésért el fog adatni.

A' venni szándékozók a' fent kitüzött helyeken és napokon tartandó árverésekre elegendő bánatpénzel ellátva ezennel illendően meghivattatnak. Költ Budán Martius 23dikán 1835. (3)

(2) Hirdetés. A' nagyméltóságu magyar kir. udvari Kamarának rendeléséből köz hirré botsájtatik: hogy tettes nemes Baranya vármegyében kebelezett, és a' mindszenti fiskalis uradalomhoz tartozó Sz. mártonyi pusztában, folyó eszt. Aprilis 13dikán délelőtti órákban mintegy 136 mázsa jó minémüségü hamuzsir, nyilvános árverés utján illendő bánatpénz letevése mellett el fog adatni. — Az uradalom részéről az árverésre nézve a' felsőbbi helyben hagyás fentartatik, annak következte után pedig a' legtöbbet igérő az egész pénzbéli járandóságot tüstént lefizetni, a' hamuzsirt pedig legfellyebb 15 napok alatt elvitetni köteleztetni fog. Budán Martius 23dik napján 1835dik esztendőben. (3)

---

(3) Hirdetés. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamara rendeléséből a' poroszlói kir. só- és szálfa-hivatalnál mintegy 9000 darab 4, 5, 6, 7, 8, 9 és 10 öl hosszaságu szálfák osztály számra más materialékkal együtt, f. e. Aprilis 7dikén reggeli kilencz órakor kezdve több napokon által t Heves vármegyében fekvő poroszlói kir. szálfa-hivatal' irószobájában nyilvános árverés utján a' többet igérőnek tüsténti fizetésért el fognak adattatni. — A' venni kivánók tehát a' fentnevezett helyen és napon megjelenni ne terheltessenek. Budán Martius 19dikén 1835. (3)

---

(3) Hirdetés. A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kamara rendeléséből ezennel közhirré tétetik: hogy szabad királyi Debreczen városának a' nagy erdőben fekvő fördőháza folyó esztendei Aprilis 6dikán ugyan ott tartandó nyilvános árverés utján csak ugyan folyó 1835dik esztendei Sz. György napjától számitandó három esztendőre haszonbérbe fog kiadatni. Kiknek tehát annak kibérlésére kedvük lenne, a' fent irtt napra és helyre szükséges bánatpénzel felkészülve, meghivattatnak. Budán Martius 20dikán 1835. (3)

---

(3) A' Nagy-kikindai 1835. Sz. György-napi vásárnak elváltoztatása. A' Nagy-kikindai váltságos kerületnek kőlt végzésénél fogva a' Nagy-kikindai Sz. György napi vásár, az idei Husvét-ünnepek végett, nevezetesen a' barom-vásár Aprilis 24dik és 25dik napjaira, a' többi portékákra való nézve pedig Aprilis 27-dikre által tétetik. (3)

---

(3) Néhai Nagy István királyi tanácsos úr örökösei részéről közhirré tétetik: hogy tekintetes nemes Fejér vármegyében helyheztetett Rácz Almás helységbéli, és Alsó Szentiványi pusztabéli rész jószágaikban találtató lábas jószág, és gazdaságbéli eszközök, jelesen Rácz Almáson jövő Aprilis 13dik és következő napjain, 26 darab jármos ökrök, tehenek, lovak, béres szekerek, ekék, vasfogasok, szóval minden gazdasági eszközök, — veres uj bor mint egy 200 akó vas abrontsban lévő közép nagyságu hordókban, 112 akó szinte veres bor hordó nélkül, 4 akó törköly pálinka, 5 akós pálinkaföző üst, — házi bútorok, ugymint: kanapék, székek, tükrök, asztalok, almáriomok, ágyak, konyha eszközök, 's több e' félék. — Szentiványon pedig ugyan csak Aprilis 23dik és következő napjain 16 darab jármos ökrök, tehenek, és más rideg marhák, anya birkák, részént fiasak, részént meddők, mint egy 250 gyapjúban, és bárányostól, tavalyi bárány mintegy 170, öreg ürü mintegy 150, — szekerek, ekek, és egyébb gazdaságbeli eszközök, árverés utján kész pénz fizetésért eladatni fognak. (3)

---

(2) Nemesi jószág-vétel. Eladásra vagy zálogba vételre kerestetik egy falusi nemesi birtok, melly Pesttől legfellyebb 10 órányi távulságra légyen, és mellynek ára 25—30 ezer forintokat pengő pénzbe felül ne haladjon. — Elfogadja az ebbeli jelentéseket t. Kendelényi Károly ur, kinek lakása vagyon a' sarkantyu utczában, 576dik szám alatti házban. Kőlt Pesten Mart. 20dikán 1835. (2)

(3) Vogel S. A. bútor műves Pesten tisztelettel jelenti, hogy raktárában, közönséges, közép 's legjobb minéműségű sima és mahagonival rakott, cseresznyefa, úgyszintén fekete páczú, továbbá verhenyeges 's természetesen politirozott diófa házibútorok mindenkor nagy mennyiségben találtatnak. Különösen ajánlja ez utóbbiakat, mellyek habosak, 's fejér juhar és égerfa szeletekkel goth ízlés szerint vannak ki rakva, úgy szintén a' csinosan készült Mahagoni eszközöket fejér juhar és körösfa szeletekkel, 's Mahagonival ékesítve.

Találtatnak nála minden nemű 's nagyságú lüszterek és tükrök aranyozott és politírozott rámákkal.

Rendeléseket tehetni nála nagyobb házi bútorozásokra, 's mindenféle szobakoczkázatokra, 's a' mi készen nem volna, gyorsan el fog készítetni.

Ablak és Alcoven szőnyegek, 's ágy terítők' rajzolat, vagy pedig kész mustra szerint választhatók vagy megrendelhetők.

Reményli a' felülírt hogy bútorainak olcsó 's az idő körülményeihez szabott árával tisztelt vevői elégedését megnyerendi.

Rakhelye van Pesten a' Dorottya útcza' szegletén tulajdon 16. szám alatti házában. (9)

---

(2) Tek. nemes Heves vármegyében fekvő, és az Almásy familia közös uradalmához tartozó Török Sz. Miklós mezővárosában Aprilis hónap' 13dik napján tartandó országos vásáron, azon familia gulyájából száz husz darab négy és öt esztendős *tinók* mind megjámboritva, sőtt nagy részben már igába is szoktatva, páronkint, azon kivül nagyobb számu részszerint számfelett való, részszerint pedig mustra tehenek és bikák, nem külömben az uraság méneséből egynehány darab kanczák árverés utján, az ároknak azonnal való lefizetése mellett, el fognak adatni, mellyre minden renden lévők tisztelettel meghívatnak. (3)

---

(3) Juhbélyeg 's más egyébb vasszer készitmények jelentése.

Azon köztetszés; mellyet az alulirt, az általa föltalált juh-bélyegekre nézve nyert, azon ujabbi jelentésre ösztönzi őt, hogy nála mindegyre találtatnak illy nemü kész, és tetszés szerint kiválaszthatandó bélyegek, 's hogy az illyeseket megrendelőknek, bármi nemü formában is, gyorsan és jól elégség tétetik azoknak megkészitése által. Hasonlókép ajánlkozik, ló- és szarvasmarha-bélyegek készitése tekintetéből is, pontos szolgálatjával. Találtatnak az alulirtnál végre még külön nemü vilanygébelyek (Electrisirmaschinen) is, a' hozzájok való szükséges készületekkel együtt 's a' champegner butelliákhoz dugókészitő masinák. Költ Pesten Martiusban 1835.

Heisz Lőrincz,
polgári vasszer-készitő mester, uri utcza, báró Bruder ház.

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

Mart. 26-dikán	6 Láb,	0 Hüv.	0 Von.	— 27-dikén	5 Láb,	9 Hüv.	0 Von.
— 28-dikán	5 Láb,	3 Hüv.	3 Von.	— 29-dikén	4 Láb,	11 Hüv.	6 Von.
— 30-dikán	4 Láb,	8 Hüv.	3 Von.	— 31-dikén	4 Láb,	7 Hüv.	0 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Martius 31-*dikén* 1835.

pozsonyi méró váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi méró váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	136⅔	126⅔		Zab	82⅔	80	73⅓
Kétszeres	120			Kukoritza	106⅔	103⅓	
Rozs	106⅔	100		Köleskása			
Árpa	101⅓			Köles			

Pénzfolyamat:

Bécs Martius 28-dikán 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	101⅝	1834ki Status kölcs	592
„ 4 pC.	95⅝⅝	Kam. — pC. kötel.	
„ 1820ki kölcs.		Bank Actiáké	
„ 1821ki „		Cs. arany pC. agio	

28. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Szent-Györgyhő' 4dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony. Martius 28dikán, a' f. e. Bőjtmáshava 20dikán költ alázatos felírással Bécsbe küldetett országos Kiküldöttség a' 304dik elegyes ülésben következő jelentését terjeszté-elő: Az országosan egybegyűlt Karok és Rendek által olly végre lévén kiküldetve: hogy azon alázatos felírást, mellyel egy részről dicső emlékezetű Első Ferencz Császár és Király elhunytából eredett mély fájdalmakat, más részről pedig királyi székébe lett fellépésével az ország kormányát általvett Ötödik FERDINAND törvényes Urunk, és Királyunk eránti hódoló tiszteletöket kinyilatkoztatni kívánták, Ő Felségének személyesen 's alázatosan nyújtsuk-bé, — egyszersmind pedig Felséges Asszonyunknak az ország Rendei hódoló tiszteletét, — úgy szinte az özvegy királyné Ő Felségének, — Fenséges Ferencz Károly császári 's királyi főherczegnek, és Fenséges hitvesének; — nem különben a' többi Fenséges császári 's királyi főherczegeknek is fájdalmas résztvevő érzéseit jelentsük; — ebbéli kiküldetésünk következésében f. e. Bőjtmáshava 21kén Bécsbe felútaztunk; a' következő napon pedig azon okra nézve: hogy Ő Felsége eleibe való megjelenhetésünk idejéről és módjáról biztosabban mindnyájan tudósodhassunk, az Ország-Bírája ő Excellentiájának útasításából délelőtti 11 órakor, a' magyar Kanczellária épületében öszvegyülekeztünk, hol az udvari Kanczellár és Al-Kanczellárok ő Excellentiájok, 's az udvari tanácsosok által fogadtatván, a' viszonyos tisztelkedések után fentebbi kívánságunkat kijelentettük, mellyre nézve a' Nagyméltóságu Kanczellár tudtunkra adá: hogy ő Felségek, noha gyászba és búba borulva, még is megértvén az országosan egybegyült Rendeknek szándékát, kegyes készséggel elfogadandják ezen Kiküldötséget; melly tehát a' következő napi 11 órakor délelőtt bé fog vezettetni a' bévett rend szerént mind ő cs. k. Felségekhez, mind főherczeg Ferencz Károly, 's a' többi császári kir. főherczegekhez; — az özvegy királyné ő Felsége mindazonáltal értvén az ország Rendeinek reá nézve tett határozásokat, kívánta volna ugyan hódolásokat személyesen elfogadni, de hogy ezen kivánságának megfelelhessen, erre magát kimondhatatlan fájdalmában teljes elégtelennek érzi, 's lehetetlennek tartja: hogy azokat, kiket annyiszor a' Nagy elhunyttal királyi Székek előtt, mint a' magyar hűségnek, és fiúi szeretetnek kezeseit örömmel szemlélt, most szív szakadás nélkül fogadhassa; remélvén: hogy az országos Kiküldöttség épen ezen lehetetlenségben legvilágosabb magyarázatját találandja orvosolhatatlan keservének. Ezek előbocsátásával udvari Kanczellár ő Excellentiája javallá nekünk, hogy más nap délelőtti 10 óra tájban gyülekeznénk-öszve, egyszersmind mindnyájunkat a' követség tisztjének végeztével tartandó udvari ebédre meghíván. Ekép értesítve lévén a' jövendő szertartásról, más nap az-az 23kán délelőtti tiz óra tájban öszvegyülekezénk ismét az udvari magyar Kanczellaria épületében, a' hol már több Bécsben lakó fő Rendek szívességéből számunkra át engedett ékes hintók, gyászba ruházott szolgákkal, reánk vártanak. Tizenegy óra felé az érintett hintókban és kísérettel indulánk, és az izenként felállított Nádor-Ispányi lovas ezred legénysége, 's az oda tóduló nézők sorai közt, az úgy nevezett Urak utczáján haladván, a' császári Palotához értünk, hol a' fő katona-őr tisztelkedése mellett a' Schweizerhof nevü udvar fő lépcsöjénél, udvari tisztek által fogadtattunk, és több teremeken, mellyekben jelesül az udvari őrök, és a' német 's magyar test-őrzők felállítva valának, át vezettettünk. Rövid mulatás után, megjelent gróf Fürstenberg ő Méltósága, kinek vezérlete alatt a' tovább is felállított test-őrzők, és udvari tisztek sorai közt menvén, 's végtére az udvari fő Kamarás ő Excellentiája által béjelentetvén, egy gyász posztóval tökélletesen béborított terembe jutánk, hol a' menyezet alatt Ő cs. kir.

Első Folytatandó.

Felsége magyar gyász ruhában állott, a' királyi Szék jobbján vala Föméltóságu Koloredo herczeg császári fő udvari mester, balján pedig nagyméltóságu Gróf Czernin cs. fő Kamarás, a' léptsóknél ismét jobb felül a' német test-őrző, 's az udvari örök seregeinek kapitányai, balfelől a' magyar testőrző kapitány, az udvari magyar Kanczellár, és gróf Clam-Martinicz ő Felségének hadi fő segédje. Megtétetvén általunk a' szokásban lévő háromszori mély meghajtások ő Excellentiája a' Patriarka Érsek, mint a' kiküldöttség szónoka, valamennyire előlépett, 's e' következő alázatos beszédet intézte ő Felségéhez: Sacratissima Caesareo et Regia Apostolica Majestas, Domine Domine Clementissime! „E benigno Rescripto, quod Majestas Vestra Sacratissima ad Status et Ordines Regni Hungariae, Partiumque eidem adnexarum diaetaliter congregatos dimittere dignata est, iidem intimo cum animi dolore intellexerunt Augustissimi olim Imperatoris et Regis Apostolici Francisci I. Majestatis Vestrae Genitoris desideratissimi funestum obitum: nobisque, quos coram se in summo venerationis ac homagialis devotionis cultu adstare Majestas Vestra Sacratissima intuetur, negotium dederunt, ut intimum eorundem, super acerbissimo hoc eventu moerorem, coram declaremus. Amisimus R e g e m, quem singularis in Supremum N u m e n pietas, perpetua in custodiendis legibus religio, assiduum justitiae, cuivis administrandae studium, rara clementia, toti Europae reddidit venerabilem; quique his ipsis, aliisque virtutibus quemadmodum consummatissimi Principis, dum viveret, exhibuit exemplum, ita serae quoque posteritati, Majestate omnino dignam reliquit imaginem. Amisimus Patrem, qui in amore subditorum, horumque unice prosperitati intentis studiis et dignitatis Regiae ornamenta, et cordis solatia reposuit; qui nullum pro felicitate creditorum Sibi divinitus populorum laborem, nullum fatigium refugit: ut merito hunc Ejus in subditos amorem exteri etiam suspexerint, et celebraverint. Habet sane inprimis, quod optimi hujus Principis jacturam lugeat Hungaria. Licet enim plurimarum Provinciarum Regimen Augustissimi Principis curas et sollicitudines assiduo exercuerit, praecipua tamen quadam ratione regendae et prosperandae carae Patriae nostrae intendebat. Testantur id Decreta magno numero sub glorioso Ejusdem Regimine perlata, sed praesertim postremis annis admirabili assiduitate provehendae communi regnicolarum felicitati impensae curae, quarum metam Rex pientissimus in coordinandis, novisque pro re nata legum sanctionibus muniendis, ope praesentis Diaetae, rebus patriis, defixit. Quae autem longo trium supra quadraginta annorum decursu optimus Princeps et Pater benignissimus Hungariae contulit beneficia, ea quidem nulla poterit eloquii ubertas exprimere. Haec sunt Augustissime Domine! quae universos SS. et OO. totamque Gentem Hungaram in summam, ex amissione tanti Principis ac Patris, luctum conjecere; nec desinet Gens Hungara immortalia Ejusdem in Regnum merita ac benefacta gratissima memoria sempiternum venerari. Sed temperat justum moerorem nostrum, nostrorumque Committentium, et erigit ea adoranda divinae providentiae operatio, quod in Majestate Vestra Sacratissima non solum Throni Successorem, ac proin Regem et Dominum, verum etiam virtutem, ac peculiaris in Gentem Hungaram propensionis, amorisque Paterni Haeredem, nobis largiri dignata sit. Nam cum Majestas Vestra Sacratissima jam tunc, dum faustissima Sua inauguratione arctissimo cum Gente nostra foedere adstringeretur, constans Suum de promovenda Gentis gloria ac felicitate studium, carissimamque Suam, de fideli legum avitarumque institutionum observantia, obligationem, palam edicendo, in maximas universam Hungariam spes erexisset; prorsus tamen conspicuo, ac insigni modo, has per id auxit, quod in praevenerato benignissimo Suo Rescripto, quo nos in partem luctus vocare dignata est, universos fideles SS. et OO. Regni; de indesinenti Sua, ad cunctas Regnicolarum Libertates et Jura conservanda sollicitudine, Augusto verbo Regio certos reddiderit; Regiaeque hujus sollicitudinis mox in aditu ter fausti Sui Regiminis exemplum editura, Comitia, quae ad rogandas scopo provehendae carae Patriae nostrae prosperitatis Leges, Augustissimus olim Rex, Genitor Majestatis Vestrae Sacratissimae desideratissimus, indixerat, irremisse continuanda clementer decreverit. Felices H u n g a r o s; quod in Majestate V e s t r a Sacratissima et studiosissimum Constitutionis Suae Custodem, et Principem promovendae Suorum felicitati toto corde intentum, a Divina providentia acceperint et venerentur. Quod Dei ter. O. M. donum, dum una nobiscum universi fideles SS. et

OO. summa cum gratitudine recipiunt: una ardentissime precantur, ut Numen propitium Majestatem Vestram Sacratissimam Augustae Domui, carae nostrae Patriae, et universis Augusto Suo Sceptro parentibus populis salvam quam diutissime praestet ac incolumem! — Quod reliquum est, SS. et OO. diaetaliter congregatos, penes demissae eorundem Repraesentationis exhibitionem, omnemque Gentem Hungaram, una nobiscum, Altissimis Gratiis, ac Clementiae Caesareo Regiae profundissima cum humilitate, ac homagiali cultu devovemus.“ (Az ezen beszédre, mellyet többszöri éljen kiáltás követett, adott k. kir. választ. l. 27d. számunkban.)

Ő császári kir. Felsége szokott meghajtással jelét adván a' tisztelkedés végzetének, mi a' bévett mód szerént vissza vonultunk, és több folyosókon keresztül vezettetvén, Felséges Asszonyunk eleibe jutottunk, — a' ki szinte több udvari Aszszonyságok, és fő udvari mestere által körülvéve, minekutánna előbb mély főhajtásinkat leereszkedéssel viszonyozta volna, királyi székébe ült; — a' követség szónoka pedig a' Nemzet érzeteit következőkép adta-elő:

Augustissima Imperatrix et Regina, Domina Domina Clementissima! „SS. et OO. Regni Hungariae et Partium eidem adnexarum in Comitiis congregati, ea honorificentissima nos ornarunt missione: ut luctus, quem ex funesto Augustissimi olim Imperatoris ac Regis Apostolici, Francisci 1mi obitu, concepere, non minus quam votorum, quae ex ter fausto aditu Regiminis Augusti Majestatis Vestrae Conjugis fovent, coram Augusto Majestatis Vestrae Solio simus interpretes, Fidelissimi nimirum SS. et OO. summae in quam, ex amissione Clementissimi ac Optimi Principis et Patris, conjecti sunt moestitiae, in eo duntaxat lenimen inveniunt: quod Dei optimi munere, quemadmodum in Sua Majestate Sacratissima Augusto Vestrae Majestatis Conjuge, et Regem avitarum Regni Institutionum Studiosissimum, et Patrem provehendis unice subditorum Suorum commodis intentum: ita in Majestate Vestra, cujus excelsas ac Majestate dignissimas dotes mox a faustissime concluso cum Augustissimo Domino Nostro Sacrosancto Connubii foedere, suspicere, insignem item ac perpetuam benefaciendi voluntatem venerari didicerunt, non solum Reginam et Dominam, verum etiam Matrem subditorum benignissimam nacti sint. Dum itaque jussu SS. et OO. Regni Hungariae, Majestati Vestrae hoc nomine sincerissime gratulamur, una Majestatem Vestram imis obtestamur precibus, ut haec fidelium SS. et OO. vota clementer suscipere, eosdemque, prout et totam gentem nostram, Materna benignitate complecti dignetur. Qui de caetero eosdem SS. et OO. una nobiscum Majestatis Vestrae Clementiae et Gratiae humillime devovemus.“ (A' k. választ l. 27. számunkban)

A' kegyelmes választ mi több „éljennel“ visszonyozván, Felséges asszonyunk teremét a' szokott tisztelet adással elhagyánk; és innen Ferencz Károly cs. 's kir. Főherczeg lakjába átmenénk, hol Ő Fensége minket szinte gyász ruhában, Fenséges hitvesével eggyütt, a' Főudvari Mestereik, kamarásaik, 's udvari asszonyságok által körülvéve fogadtanak, — a' Követség szónoka Ő cs. kir. Herczegségeknek illy módon jelentvén az ország Rendei tiszteletét, és fájdalmi részvételét: Serenissime Caesareo Regie Haereditarie Princeps, Archidux Austriae, Domine Domine Benignissime! „E summa erga Serenitatem Vestram C. R. veneratione id nobis SS. et OO. Regni Hungariae et Partium adnex. diaetaliter congregati dederunt negotii, ut intimum, quem ex amissione Augustissimi olim Regis et Domini, Genitoris Serenitatis Vestrae desideratissimi conceperant, dolorem, coram Serenitate Vestra C. R. declaremus. Immortalia, quae Idem Genti Hungariae, Familiae loco prorsus clementer et paterne habitae, diuturni gloriosi Sui Regiminis decursu praestitit merita ac beneficia, gratissima memoria concives nostri sempiternum venerabuntur. Nec est illis aliud luctus ac moeroris ex obitu tanti Principis concepto solatium, quam quod in Sua Majestate Sacratissima Imperatore et Rege Ferdinando, Serenitatis Vestrae C. R. Sangvinis communione germano, Throni aeque, ac excelsarum Augustissimi olim Regis ac Domini nostri virtutum Haeredem; in Serenitate Vestra C. R. vero Principem Gentis Hungariae studiosissimum, et peculiari, jam inde a teneris propensione eidem benigne addictum venerentur. Dignetur Serenitas Vestra C. R. hanc, jussu et nomine Committentium nostrorum humillime factam contestationem in Suum quoque solatium benigne suscipere, resque carae Patriae nostrae potenti Sua apud Augustum Fratrem, nostrum

)(

Regem ac Dominum, opera protegere. Qui in reliquo Numen Supremum pro omnigena incolumitate et longaeva vita Serenitatis Vestrae C. R. Serenissimae item Conjugis, et Serenisssimorum Natorum ardenter precamur, et universos SS. et OO. una nobiscum Benignitati et Gratiis Serenitatis Vestrae C. R. devovemus.“ (A' fens. Főherczeg válaszát l. 27 sz.)

Végre innen is „Éljen“ hanzgzás közt eltávozván átvezettettünk Fenséges Károly Főherczeg palotájába, hol a' Főudvari mesterek, és hadi segédek által környékelt Károly, Antal, és Lajos Ő cs. kir. Herczegségeik, gyász magyar öltözetben valának, egyszersmind pedig némű távolságban Fenséges Károly Főherczeg fiú magzatit, cs. kir. Főherczegeket részint ezredjeik forma ruhájokban, részint magyar gyász öltözetben szemlélni vala szerencsénk. Itt a' Követség szónoka következő beszédet tartott: Serenissimi Caesareo Regii Haereditarii Principes, Archiduces Austriae. Domini Domini Benignissimi! SS et OO. Regni Hungariae Partiumque eidem adnexarum in Comitiis Congregati, summi luctus, in quem ex acerbissimo Augustissimi olim Imperatoris et Regis Francisci I. Fratris Serenitatum Vestrarum C. R. desideratissimi, occasu conjecti sunt, coram Serenitatibus Vestris C. R. nos voluerunt interpretes. Quo grandiora sunt merita ac beneficia, per gloriosae memoriae Regem ac Patrem, popularibus nostris, quos filiorum loco habebat, cumulatissime praestita, eo intimiorem persentiscunt, una nobiscum, universi Regnicolae super hac optimi Principis jactura, dolorem. Quam lenit ea duntaxat Divinae providentiae bonitas, quod in Majestate Sacratissima, Augustissimo Domino Ferdinando, et Majestatis Regiae, et virtutum Augusti Patris Haeredem largita sit; lenit porro dolorem et nostrum Committentium, ea, per cunctos regnicolas in singulari erga eosdem propensione, per Serenitates Vestras C. R. multiplici occasione, benigne testata, firmissime reposita spes: quod Serenitates Vestrae C. R. potenti sua opera res carae Patriae nostrae apud Augustissimum Principem et Dominum Nostrum porro quoque benigne protecturae sint. Quam benignam protectionem dum nomine universorum SS. et OO. hisce humillime exoramus, eosdem de cetero una nobiscum Serenitatum Vestrarum Caes. Regiar. Benignitati, et Gratiis devovemus.“ (A' fens főherczeg feleletét l. 27 számunkban.)

Ezzel végére járván reánk bizott kötelességünknek, visszavezettettünk a' császári teremekbe, hol kevés ideig mulatozván, délutánni másod fél órakor a' palota nagy teremében fényesen megvendégeltettünk; — melly alkalommal gróf Fürstenberg Főudvari tálnok Ő Excájának házi tisztelkedése mellett, egyszersmind herczeg Metternich, gróf Kollovrath, és gróf Nádasdy ministerek, úgy nem különben a' Szász Koburgi, 's Lobkovicz herczegek fő és nagy méltóságaik, a' Bécsben lakó magyar főhivatalbéliekkel együtt velünk asztalhoz ülvén, miután ebéd közben Ország' Birája Ő Excája Ő cs. kir. Felségek, és az egész uralkodó ház állandó jó voltára köszöntést tett, és mi ezt „Éljen“ kiáltással ismételtük volna, fen tisztelt gróf Fürstenberg Ő Felségek nevében, és parancsolatjokból az országosan egybe gyült Rendek egésségére, 's az egész magyar nemzet jólétére viszonyzá a' köszöntést; — mi pedig ezek után az illető köszönet és tisztelet kijelentése mellett a' császári palotából eltávozánk.

Pesten Aprilis 2kán délelőtti 9 órakor a' Sz. Ferencz rendén lévő Atyák tarták szerzetük' részéről elhunyt dicső ap. cs. kir. Ő Felségéért buzgóságukat. A' középszerű gyász alkat gyertyákkal 's teteje a' magyar koronával ékesíttetett. A' hangmű rövid, de szívemelő vala. Valamint mindenkor, ismét szép számú hivek egyesíték ezen esmért Egyházban lelkes könyörgéseiket az Oltárszolgáikéval.

Székes-Fejérvár. Bőjtmás hava 30kán. A' halhatatlan emlékezetü Felséges I FERENCZ Ausztriai császár 's Apostoli Magyar Királyért az engesztelő áldozatok, a' Székes-Fejérvári Székes egyházban Böjtmás hava 26, 27, és 28kán a' Mindenek Urának olly renddel, készülettel, fényességgel és ájtatossággal mutattak-bé; a' millyent egy magát, 's mindenét népeinek javára feláldozó Fejedelemnek Méltósága 's Felsége megkiván. Első nap, azaz 26dikán a' fényes halotti misét püspöki ékességekben tartotta mltgos Marich János úr Scuttari püspök, itt az Evangeliom olvasása után Nagyságos 's Főtiszt. Farkas Ferencz kanonok úr, a' megüresült Székes-Fejérvári püspöki megye káptalani helytartója gyászos egyházi beszédet magyar ajkon mondott, ki midőn a' dicsőséges emlékezetü Fejedelemnek érdemeit nem csak ön népeinek, hanem egyszersmind az egész Eu-

ropának boldogságára 's békességére nézve, jeles egyházi ékesszólással, hív 's háladatos alattvalói tisztelkedéssel előterjesztette volna ;mindnyájunknak, kik jelen valánk, szívét anyira elragadta: hogy háladatosságra dagadt keblünk mindenkiben a' Főtisztelendő egyházi szónok úrnál szinte hasonló szent érzésekre gerjedne; vajha eme jeles beszéd minél előbb napfényt láthatna! — Nagy Mise után a' csínosan elkészült, majd kétszáz viasz gyertyával kivilágosított, az ország czímereivel 's nehány fölötte fontos felírásokkal ékesített koporsónál a' szokott fényes absolutiók vitettek véghez. A' felírások a' koporsón latán nyelven ezek valának külön külön czímjegyek alatt:

Franciscus Imus Austriae Imperator,
Hungariae Rex Apostolicus.
Servator Imperii
Lege, Foedere, Justitia.
Suorum Victima, Heros,
Bello, Pace, Gloria, Triumphis.
Caesar, Augustus, Pius,
Reddens Dei, Deo.

Ezen, valamint a' következő, és harmadik napon a' hangász-kar a' gyász-miséknek legjelesebb készítményeit dicséretesen adá-elő. — Jelen valának ezen ájtatosságon gróf St. Quentin cs. kir. generális vezérlése alatt, az itt fekvő 19dik számu magyar gyalog ezrednek része, a' helybeli törvényhatóságok, ugymint: a' ts ns vármegye és ns városi tanács, a' gymnasiumi ifjuság, 's az öszvegyült ájtatos népnek legnagyobb sokasága. Második nap a' nagy misét tartotta Főtiszt. Farkas Ferencz káptalani helytartó úr. Harmadik nap Főtiszt. Puretits Ignácz Budai főesperest úr, mikor is a' halotti misét, és a' szokott absolutiókat, mltgos Marich János püspök úr által a' szent angyalokról mondatott színes mise egész fényességgel felváltotta. Ezen alkalommal osztattak-ki a' buzgó népnek, eme szomorú egyházi szertartásra készült, 's kinyomtatott Imádságok

Kassa Martius 26. Itt Martius 16, 17, és 18dikán tartattak az exequiák Ő cs. kir. Felségéért a' püspöki templomban, megjelentek minden nemü tisztségek, az oskolai ifjúság tanítóikkal, és számtalan sokaság, melly a' roppant templomba be nem férhetett. Gyönyörűen, és pompásan vala a' castrum doloris felékesítve a' városi épitő-mester Belágh úr rendelése szerint. Rajzolatja ki fog jőni kőmetszésben. 19dikben vala a' halotti mise a' Sz. Domonkos Szerzete templomában. 22dikben az evangelikusoknál vala halotti ajtatosság, hol Mozart requiemét német textussal adák-elő.

Ma alszolgabíró Bárczay Mihály úr választatott követnek az országgyülésére az onnét önként viszszatérő Patay Samuel úr helyébe.

Magyar tudós társasági jelentés.

A' társaság költségével megjelentek közelebbről Londonban nyomtatva 1834ben „A' természetes számok Logarithmái 1től 108,000ig. Szerkezteté Babbage Károly esq. m. a.) a' mathesis lucasian professora a' cambridgi egyetemben; több tudományos academiák' 's a' magyar tudós társaság' lev. tagja. — Stereotyp harmadik kiadás. Készült Nagy Károly', a' m. tud. társaság lev. 's az amer. philos. társaság r. tagja felügyelése alatt.“

Zöld papiroson, magyar angol 's német előszóval és bevezetéssel lévő példány' ára 5 pengő forint. Magyar és angol vagy magyar és némettel lévőé 4 for. 45 kr. peng. Egyedül magyar előszóval és bevezetéssel 4 for. 30 kr. — Sárga papiroson lévőé, magyar angol 's német előszóval 's bevezetéssel 4 for. 45 kr. Magyar angol vagy magyar német előszóval 's bevezetéssel 4 for. 30 kr. Egyedül magyarral 4 fr. 15 kr. — Fejér papiroson lévőé, magyar és német előszóval 's bevezetéssel 4 for. Egyedül magyarral 3 for. 40 kr. — Találtatik a' könyv Pesten Eggenberger József könyváros úrnál, kitől az országbeli más könyvárosok is megvitethetik.

Budán, Aprilis 2dikán.

A' titoknok által.

AUSTRIA.

Ő cs. kir. Felsége mart. 17diki legfensőbb határozatában kegy. parancsolni méltóztatott, hogy az eddig „császár“ nevet viselt gyalog, vadász, vasas, könnyü lovag, huszár, és dzsidás ezredek e' nevet ezentul is megtartsák, a' 4dik vasas ezred pedig ezentul eddigi másod tulajdonosa nevét, altábornagy báró Spiegelét viselje. Továbbá még következő változások történtek a' cs. kir. hadseregnél: Haecht Vincze generál-őrnagy és osztálynok, várparancsnokká rendeltetett Ó-Gradiskára. Báró Lakos János a' 2dik székely határőri sorezred ezredese, generál-őrnaggyá neveztetett 's osztálynokul megyen Josephstadba. Ezredesekké lettek következő alezredesek: Dubois Ferencz

hely-alezredes Mainzban, mint hely-ezredes ugyanott: b. Sourdeau Auguszt és Corner József fregát-kapitányok, ezentul hajó-kapitányokká; Schnekel János az ottochiai 2. sz. határőri sorezredtül az ogulini 3. sz. határőri sorezredhez; és gróf Wallmoden-Gimborn, a' Fitzgerald 6. sz. könnyülovag-ezrednél. Alezredesekké lettek köv. őrnagyok: b. Aichelburg János, a' Fitzgerald könnyülovag ezrednél; Paita András és Raffaelli Péter korvett-kapitányok fregát-kapitányokká. Őrnagyokká neveztettek köv. gyalog- és lovag-kapitányok: Holtsche Ferencz, Fitzgerald könnyülovag ezredtül, hg. Hohenzollern 2. sz. könnyülovag ezredhez; Parodi Jakab, Hohenzollern könnyülovag ezredtül a' Fitzgeraldhoz; Brodorotty Fridrik, Fritzgerald ezrednél mint az ezred-tulajdonos segédje; Buratovich János, Bua György, Madalena Péter, Logotetti Péter, és Graciani Leo, hajó-hadnagyok korvett-kapitányokká, és Schumida György d. Miguel 39 sz. sorezredtül, mint helyőrnagy Bródba. Nyugalmaztattak: ezredes Martini Lépold, a' gradiskai 8 sz. határőri ezredtül generál-őrnagyi czímmel és nyugpénzzel; gr. D' Auteuil Herkulesz, Fitzgerald könnyülovag ezredtül; — őrnagy gróf Dessewffi Lajos, Hohenzollern könnyülovag ezredtül; kapitány báró Weigl Ferencz az 1 sz. Császár gyalog ezredtül; b. Vogtberg Ferencz, Golner 48 sz. sorezredtül; Doubek Antal, Fridrik szász hg. 3. sz. vasasezredtül, mind a' hárman őrnagyi czímmel. B. Ferrari András ezredes és előbb a' Parma helységi csapatok parancsnoka, e' szolgálatjából kilépvén gen. őrnagyi czímet nyert. Sagburg György ezredes és Palmanovában várparancsnok, díjtoldalékot nyert. B. Trach Domokos nyúg. alezredes szinte díjtoldalékot és ezredesi czímet; Wisniowsky József nyug. kapitány pedig őrnagyi czímet. Vignett János nyug. ezredes az Erzsébet-Teréz-alapítvány intézetbe küldetett. Gr. Gorcey Antal nyug. kapitány legfensőbb engedelmet nyert a' hannoverai Guelf-rend középkeresztjét elfogadhatni és viselhetni.

Ő cs. kir. Felségének az udvari haditanács elnökéhez lovassági generál Hardegg Ignácz gróf-hoz Mar. 13kárul intézett legfensőbb kézirata következésében a' táborügyvéd-karnál következő változások történtek: Csehországban a' fő parancsnokságnál megürült gen. auditor-helytartói és igazságszolgáltatási előadó-hivatalra, Galicziából Diebel gen.-auditor-helytartó rendeltetett. Gen-auditor-helytartókká és igazságszolgáltatási előadókká neveztettek következő főtisztkari auditorok: Stusche Ferencz Károly Brünben; Lettocha József Olaszországbul Zágrábba; Bitterlich Ferencz Bécsbül Lembergbe; Castiglione Aloiz gróf Lembergbül Grätzbe; Komrs Károly Budárul Bécsbe; Huittel Ferencz Veronabul az olaszországi hadseregbez. Főtisztkari auditorokká lettek következő auditorok: Petrovich Ferencz, Fridrik száz hg. 3. sz. vasasezredtül Budára; Bartaszovich Antal Raguzában volt várőrségi auditor Zárába; Reska József a' Schwarzenberg hg. 2. sz. dzsidásoktól Brünnbe, és Baumrucker József a' varasd-körösi 5. sz. határőri ezredtül Lembergbe; végre Peszler Ferencz katona törvényszéki jegyző Veronában.

NAGYBRITANNIA.

A' felső ház Martius 16diki ülésében Londonderry marquis miután az nap délelőtt mind Wellington herczeggel mint Peel Robert sirrel beszélgetést tartott, az egész háznak nagy várakozása közben felállván, illy nyilatkozást tett: Büszke volt az új ministerium által neki ajánlott Petersburgi követségen, annyival is inkább, mivel ezen igen hizelkedő ajánláshoz régi bajtársának Wellington herczegnek igen barátságos levele vala csatolva. Bátran el is mondhatta magáról, hogy Dresdaban és Berlinben, Parisban és Bécsben előbb viselt követségei alkalmával nem haszontalan szolgálatot tett Angolország érdekeire nézve. Miután a' legjelesebb diplomátai személyeknek tiszttársa és barátja volt, teljességgel nem várhatá, hogy kineveztetése illy oppositiora találjon. (Nagy tetszés). Bár mint érzi is azonban, hogy ezen oppositiot nem érdemelte-meg; mindazáltal mint alattvaló 's mint statusférfi nem tehet egyebet annál, hogy visszalépjen, mivel azok után, mik az alsó házban történtek, nem látja helyesnek a' számára kijelelt helyet elfoglalni. E' szándékra őt egyedül a' király szolgálata melletti buzgósága 's a' polgári alkotmány iránti tisztelete határozta. Nem valamelly párthoz szítás indította erre; noha nem érzéketlenül veszi az ellene intézett megtámadtatást és sértegetéseket. Ezen elhatározódásában egyedül meggyőződését, egyébaránt senkinek tanácsát nem követte, sőt ez iránt még csak a' kormánnyal sem értekezett. (Halljuk!) A' méltatlan megtámadtatásokra lesz még máskor alkalma meg-

felelni. A' nélkül, hogy az alsó ház ellen viszonvádakat inditana, vagy annak mindenthetőségét kétségbe hozná, most csak azt jegyzi-meg, hogy igazságtalanság olly hevesen megtámadni valakit, a' ki jelen nincs 's annálfogva magát nem védelmezheti, kivált ha a' vádak csupa alávaló rágalmazások. „Akármint van is a' dolog, Mylordok! (így végzé a' marquis beszédét) láthatni példámból, miként bánhatnak olly statusférfival, ki életéből 30 esztendőt áldozott hazája szolgálatára.“ — Wellington herczeg mondá, hogy ő köteles ama' kinevezésért felelni, 's azért javallotta azt, mivel a' nemes marquis hadi tapasztaltságát és diplomátai ügyességét legjobban esmérte. Ezen ügyességének több küldetésekben, főképen pedig Bécsben nyolcz esztendeig viselt követsége alatt fényes bizonyságait adta. Magos származása, a' hadseregben fényes helyezete, diplomátai hosszas tapasztalásai mások felett alkalmassá tették a' nemes marquist a' Petersburgi követségre. Fájdalmasan esett tehát neki azon helybe nem hagyás, melly e' kinevezés ellen a' másik házban mutatkozott, annál is inkább, mivel a' miatt nemes barátja, kinek érzékeny voltát bámulja, a' számára tett ajánlatot el nem fogadta. Még jobban sajnálja hogy a' dolognak e' kimenetele lőn, mivel úgy látszik, hogy abba több személyes tekintetek elegyedtek, 's az alsó házban történt vítatásokból a' korona egyik legsérthetetlenebb kizáró jussának bántódása következhetnék. A' ministerek felelettel tartoznak mind a' két ház előtt a' felől, miképen járnak-el a' követek tiszteikben. De az alsó háznak nem szabad annyira mennie, hogy az ő Felsége által kinevezett követek közűl valamellyiket alkalmatlannak mondja. Ez által a' követek kinevezése jusát magának tulajdonítaná, 's a' ministeriumot e' tárgyban minden felelet terhe alól felmentené. Nem hiszi azonban, hogy az alsó ház tudva és szántszándékkal illy módon a' király jussába akart volna avatkozni. Mi a' nemes marquist illeti, ő igen nagy érzékeny volta által újabban méltóvá tette magát a' haza tiszteletére és hálájára. — Erre Lansdowne marquis (Melbourne alatt a' titkos tanács elölülője) így felelt: „Úgy látszik, hogy a' kérdést a' nemes lordok közűl egyik sem azon pontból vette-fel, mellyből kellett volna. A' kinevezés ellen támadt oppositio nem lehetett személyes, hanem csupán politikai. Okot arra a' nemes marquis által az utóbbi két ministerium politikai rendszere 's Európa helyezete felől mind itt mind egyébütt tett nyilatkozásaira emlékezés szolgáltatott. Úgy hiszem, nem sértem-meg a' nemes marquis személyes charaktere iránt tartozó tiszteletet, ha azon hiedelmemet nyilatkoztatom, hogy ő úgy beszélt mint érzett, 's e' fontos helyezetben, mellyre hívattatott, cselekedeteit is ahoz intézte volna. Illy jövendőtől lehetetlen vala azoknak nem tartaniok, kiknek hiedelmök szerént Lengyelország függetlensége, a' két praetendensnek Spanyolország és Portugallia királyi székéről kizárása, 's főkép Angol- és Francziaországok szoros szövetsége — mellyeknek a' nemes marquis magát szüntelen a' leghevesebben ellene szegezte — Europa békéjének állandó fentartására múlhatlan szükségesek. E' szerint a' nemes marquis kineveztetése iránt az országban elterjedett idegenség igen természetes volt, annál is inkább, mivel ezen kinevezés vala az új ministerium első, még pedig ollyan tette, melly politikája bélyege gyanánt tekintetett. A' korona kizáró jussaiba még csak távolról sem akart a' másik ház avatkozni. (halljuk!) De mivel kitűzött czélja Europa békéje fentartására vigyázni, kötelessége volt ennélfogva a' ministerek lépéseit 's főképen a' követek választását szemmel tartania, hogy e' fontos tisztségek helyesen töltessenek-bé. Egyébaránt örömmel vallom-meg, hogy a' nemes marquis igen derék férfi módra viselte magát, olly nagy tiszteletet mutatván az alsó ház gondolkodása iránt.“ — Buckingham herczeg hevesen vítatta, hogy a' fenforgó kérdés nem személyt tárgyazó, hanem magán az ország alkotmányán alapúl; a' másik házban ez alkalommal tartott beszédek azonban, bár egy Comité de salut publichez illenének is, de az angol parlamenthez teljességgel nem. (halljuk! halljuk!) soha sem volt még több példa arra, hogy egy követ nehány ember kényének feláldoztassék. A' lordok házának nem szabad erről hímet varrnia. Az alsó háznak nincs jusa valamelly követ kineveztetése iránt mindaddig véleményét kimondani, valamig annak alkalmatlan volta bébizonyítva, 's kineveztetése által Europa békéje koczkára téve nincsen. Valjon nem fogja e' ezt a' korona kizáró jussainak több megsértése követni? nem fogják é a' korona ellenségei vakmerő megtámadásaikat még többre vinni? E' kérdést fontolják-meg azon status-férfiak is a' ház másik felén (az oppositioi részen), kik ismét ministerek

ké lehetnének. Ideje már hogy valahára minden hív alattvalók a' királyi szék körül egyesüljenek, mellynek jusait hogy majd késő ne legyen most kell oltalmazniok.

GÖRÖGORSZÁG.

Egy most Naupliában lakó angol levelében ezt olvashatni: „Hogy Görögország jóléte mindinkább gyarapodik, ezt senki sem tagadhatja, ha csak legkisebb esmérete van is ez ország segedelemforrásiról 's átaljában a' dolgok itteni helyezetéről; valamint azt sem, hogy ha ugyan Görögország 's Európa nyúgodalma átaljában állandó leend, ez ország nem sokára igen virágzó állapotra fog jutni. Szerencsétlenségre azonban sok belső szakadások uralkodnak itt, 's a' pártoskodás lelke soha nem nyugszik; melly miatt az ország jólétének előmozdítására czélzó sok törekvésnek szükségképen füstbe kell mennie 's az erkölcsiség és jólét előhaladásának akadályoztatnia. Meg kell vallani, hogy a' kormány nehány ágai, p. o. a' had, belső kormány, 's külső ügyek osztályai, különös vigyázattal 's okossággal kormányoztatnak. Átaljában véve a' jövendő kedvezőre mutat, 's az ország, annyi esztendei zsarnoklás, háború, és későbben belső szakadások és pártok után, már is érzi a' kétesztendei csendesség jótéteményeit, mind inkább megnyúgszik 's naponként inkább virágzik. Azonban még lefolyhat mintegy öt esztendő, míg az ország belső segedelemforrásai teljességgel használtathatni, 's azoknak segedelmével a' status szükségei meggyőzetni, és a' két angol költsönök meghálálttathatni fognak. Addig az utóbbi költsön az ország jobb karba tételére használtatik; épületek, hídak, országútak, veszteglőintézetek, fogházak, templomok állítatnak-fel rajta 's egyéb köz intézetek alapítatnak; megerősítetetnek a' nevezetesebb várak, vagy kijavítatnak, 's szükséges hadi-készületekkel felkészítetnek; Porosban tengeri műraktár 's hajómühely állítatik; a' hadsereg rendbe szedetik, 's a' tengeri erő olly erős karba tétetik, a' millyenbe csak az ország kincstára engedi. Stockholmba rendelés ment két gőzhajónak a' status szolgálatára építése, valamint kender, vas, kötelek, vasmacskák 's t. e' f. beszerzése iránt. A' tisztviselők fizetése igen csekély. A' külföldi görög követ fizetése még legjobb; esztendőnként kap ez 40,000 drachmát 's még pótlék járandóságokat, vagy is mintegy 9000 burkus tallért. A' görög ministerek fejenként 2000 tallért húznak, 's ennél nagyobb fizetése polgári tisztviselőnek nincsen. A' bírák esztendőnként 700, az orvosok 450, az ezredek seborvosai 420, a' kapitányok 400, a' hadnagyok 350 tallért kapnak; innen könnyen gondolhatni, hogy a' többi mind polgári mind katonai tisztségek sem pazarlva fizettetnek. A' külföldi görög consulok pedig teljességgel semmi fizetést nem kapnak, kivéve a' Smyrnait, Alexandriait, Corfuit és Triestit, kik fejenként 1400 tallért húznak esztendőnként. A' tulajdonképeni kormány nagyobb része már átköltözködött Athenebe, 's csak kevés tisztviselők vannak még itt (Naupliában) alkalomra várakozván, mellyen a' Pyraeusba hajózhassanak. Sok más háznépek tartózkodnak ellenben itt, mellyek csak azért nem útaznak-el Athenebe, mivel nem akarnak rosz hajlékért ott sokat fizetni, midőn itt jutalmas bérért alkalmas szállást kaphatnak. A' burkus és orosz követek, valamint a' nápolyi és hollandi consulok is, további rendelésig itt maradnak. Egyébiránt, milly szűk legyen a' hely Atheneben, megtetszik onnan, hogy még az ingenieuri kar és a' sánczások is kénytelenek voltak Naupliában maradni, holott jelenlétök Atheneben olly szükséges lenne! Midőn az ingenieuri kar hadisegéde ezen kar számára dolgozóhelyűl csupán három szobát, de olly feltétel alatt kívánt volna, hogy azok valódi szobák, azaz ollyanok legyenek, mellyekbe az eső bé ne hasson, 's a' kar rajzolataikat, földképeit, terveit, és eszközeit el ne rontsa: teljes lehetetlen vala illyen helyeket találni; 's e' történet volt oka annak, hogy a' regensség az ingenieuri kar előterjesztésére olly parancsolatot adott, melly szerént annak egészen 1835ki nyárig Naupliában kell maradnia. A' házak nagyobb része olly higály, hogy az eső a' háromemeletű házakba egészen a' legalsó emeletig keresztülhat! Az esős esztendőszak beállása óta ágyainkban csaknem minden éjjel tóban úsztunk; és bármelly nevetségesnek tessék is, szóról szóra igaz, hogy ágyamban mindég esernyő alatt feküdtem, hogy az eső elől ha csak fejemet is elrejthetném.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

28.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Aprilis 4-dikén 1835.

Trattner és Károlyi
Könyvnyomtató-Intézetében Pesten,
(Úri utsza 612. szám)
sajtó alatt van, 's előfizetés utján meg fog jelenni:

„SZENT BIBLIA

az az:

Istennek Ó és Új Testamentomában foglaltatott egész Szent-Irás,

fordította Károli Gáspár."

Nagy 8-ad rétben, szép nagy betűkkel, kétféle példányokban t. i. finom velin-papíroson, és fejér nyomtató-papíroson is nyomtatva.

---

(1) Hirdetés. Szepes vármegyében a' schmöllniczi, kamarai bányai uradalomhoz tartozó alsó hütteni úgy nevezett Pauker vendégfogadó, — melly egy tágas lakszobából, ivó házból, pinczéből, 4 vendégszobából és szekerszínből áll, — szabad bor-pálinka-méréssel, kifőzéssel és vámjövedelemmel együtt, két egymást követő esztendőre 1835. Nov. 1sőjétől 1837. Oct. utolsó napjáig, f. e. Apr. 27dikén tartandó nyilvános árverés útján, — a' kincstári haszonbérletekben szokott feltételek alatt, és a' felső jóváhagyás fentartása mellett, — a' többet igérőnek haszonbérbe fog adatni; a' kiknek tehát e' haszonbérlethez kedvök lenne — kizárva a' zsidókat, kik ezen árveréstől legfelsőbb világos parancsolatnál fogva eltíltatnak — a' fen kitett napon Schmöllniczen, vagyonukról — a' leteendő jótállási summa végett-hiteles bizonyitványokkal felkészülve, ez árverésre délelőtti 9 órakor megjelenni ne sajnáljanak. Az árverés előtt leteendő bánatpénz 42 ft. pp. a' haszonbérleti szerződés feltételeit a' szokott hivatali órákon mindenkor megtekinthetni a' k. főhivatal kanczellariájában, valamint a' helybeli k. tiszttartói hivatalnál is.

---

(1) Hirdetés. Báró Podmaniczky nemzetség részéről, közhirré tétetik: hogy annak, tettes Heves vmgyében, a' Tisza bal-partján, Szolnok és Csongrád közt fekvő Tiszaföldvári uradalmában lévő marha nemüek, 's jelesen.

1.) a' tenyésztetésre alkalmatos, több száz darabokból álló 's nemesitett fejős és gulyabeli magyar szarvasmarha, és méneses 's csődörlovak f. e. Május 1ső 's következendő napjain T. Földváron,

2.) több ezerekre hágó, nemesitett egy nyirésü juhok 's bárányok szinte f. e Junius 17dik és utánna való napjain, — ugyan csak T. Földvár helységében,

3.) egy pár száz darabokra ütő jármos ökrök és tinók, valamint szinte hintókba és paripázásra alkalmatos kezes és fékes méneses lovak, f. e. medárdusi pesti vásár alkalmával,

Első Félesztendő. 1835.

Junius 8. és 9. sz. k. Pest városában, a' haromálláson közönséges árverés utján, a' többet igéröknek, kész pénz fizetés mellett, elfognak adatni. (3)

Nagy és nyereséges Lottéria

Coith Dániel fijánál és társánál Bécsben.

Felséges engedelemmel a'

SAMOKLESKI

szép uradalom, a' hozzátartozó

Mrukowa, Czekay, Pielgrzymka, Zawadka, Klopotnica, Huta és Folusz

helységekkel együtt, Gallicziának jászlói kerületében, mellyért visszaváltságul:

250,000 váltó, vagy **100,000**

pengő forint igértetik Lottéria által ki fog játszatni.

Ezen nyereséges Lotteriában

vagyon **25,914** pénznyerő sors, mellyek **525,000** váltó forintot tesznek, és

7,500 fekete sors, mellyeknek becsek **75,000** váltó forint,

öszvesen tehát **600,000** váltó forint,

pénznyerő sorsokra ekként felosztva:

250,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 6,000, 5,000, 4,000, 3,500, 3,250, 3,000, 2,250, 2,000, 1,500, 1,300, 1,200, 1,000, 500, 250, 200, 125, 100 's így tovább; váltó forint

és **7,500** fekete sorsokra, a' kimutatás szerint.

A' kék ingyennyerő sorsoknak különös huzására

502 pénznyerő sorsok vannak határozva úgymint: **20,000, 6,000, 3,250, 2,250, 1,000, 500, 250, 125, 100** váltó forint, 's igy tovább;

öszvesen tehát **50,000** váltó forint.

A' kiválogatott kék szinü ingyennyerő sorsoknak, a' dij-sorsokkal együtt **140,000** forintot kell nyerniek.

A' kék ingyennyerő sorsok nemcsak az által tüntetik ki magokat nyereségesen, hogy ezek bizonyosan nyernek, és közülök **502**-nek okvetetlenül kétszer kell nyerni; hanem az által is még, hogy ezek a' többi sorsokkal együtt a' jószágokra és a' pénzbeli nyerésekre is szintúgy játszanak, 's ennek felette szerencsés esetben tizenegyszer nyerhetnek.

A' ki öt veres sorsot vesz 12½ váltó forintjával, azokra ráadásul egy kék ingyennyerő sorsot kap (mellynek, a' mint felyebb mondódott okvetetlenül nyerni kell), mind addig, míg azok el nem fogynak. — A' ki pedig 5 fekete sorsot vesz 10 váltó forintjával, annak azokra csak

egy közönséges fekete sors adatik ingyen ráadásul. — Sorsokat ezen lotteriából kaphatni Pesten Liedemann Fridrik irószobájában, — és Liedemann B. Ferencz „szép magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésében.

---

(2) Hirdetés. A' nagyméltóságu magyar kir. udvari Kamara rendeléséből ezennel közhirré tétetik: hogy szabad kir. Debreczen városa az ugy nevezett kakasloi-cserépvetőben eddig a' város által gyakorlott fedél-cserépvetés hasznát az ezen czélra szükséges, és készen lévő szinekkel, kementzékkel, és egyébb épületekkel, valamint az e' végre kivántató eszközökkel három egymásután következendő esztendőre bérbe kiadni szándékozván, e' végre folyó esztendő Szent György hava' 13dik napján délelőtt 10 órakor ugyanott a' városnak gazdai hivatalánál fog árverés tartatni. Kiknek tehát azon kibérléshez kedvük lenne, a' fentirt napra és helyre (a' hol is a' haszonbéri előleges feltételeket az azokat tudni kivánók előre is kitanulhatják) szükséges bánatpénzel fölkészülve meghivattatnak. Budán Martius 26kán 1835. (3)

---

(3) Hirdetmény. A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kamara részéről köz hirré tétetik: hogy folyó 1835-dik esztendei Aprilis 4dikén délelőtt Budán a' kir. kamarai farakhelyen az alább megirtt faszállitások folyó 1835dik eszt. Majus 1sőjétől jövő 1836diki eszt. Aprilis utoljáig nyilvános árverés utján a' legkevesebbért felvállalónak bérbe adatnak, u. m.:

a) az ugy nevezett budai rundellánál lévő dunaparti rakodóból a' fenn nevezett farakhelyre.

b) ugyan azon dunaparti rakodóból a' dicasteriumi fapinczékbe, vagy egyébb fatartókba a' várban.

c) az érdeklett farakodóból a' várba dicasteriumi használatra, deputatumokra, 's a' statusnak minden teljes czimzetü tiszt urai számára a' várba, vizivárosba, 's Budának egyébbi külvárosiba.

d) a' pesti dunaparti rakodóból az ugyan ottani farakhelyre.

A' vállalkozni kivánók elégséges bánatpénzel, cautióval, 's a' többi rendszerint megkivánható biztositási ellátványokkal felkészülve a' mondott napra, és helyre megjelenni hivatalosak. A' szerződésnek többi feltételeit az illető árverés előtt is megtudhatni Ó Budán a' kir. kamarai Praefectoratus irószobájában, vagy a' mondott farakhelyen a' kir. kamarai faárnoknál. Budán Martius 24-dikén 1835. (3)

---

(3) Hiradás. A' nagymélt. m. kir. udv. Kamara rendeléséből ezennel közhirré tétetik: hogy a' m. pécskai kukoricza tárban létező gyüjteményből 2000 p. m. csőves kukoricza, azon felül pedig a' pécskai szemházban találtató:

$76\frac{4}{8}$ p. m. buza rostalya,
$42\frac{4}{8}$ p. m. árpa — és
$38\frac{6}{8}$ p. m. zab — e' folyó 1835dik évi Sz. György hava 10dikén m. Pécskán a' kir. kam. tiszttartóság riószobájában, ugy nem külömben:

az apátfalvai kukoricza tárba helyheztetett kukoricza gyüjteményből szintén 2000 p. m. csőves kukoricza, ezen kivül pedig ugyan az apátfalvai gabonacsürben találtató:

186 p. m. buza rostalya,
796 p. m. árpa — és
54 p. m. zab — e' folyó 1835dik évi Sz. György hava 13dikán Apátfalván a' kasznári lakházban nyilván tartandó árverés utján a' legtöbbet igérőnek azonnal való kész pénzbeli fizetésért el fog adatni.

A' venni szándékozók a' fent kitüzött helyeken és napokon tartandó árverésekre elegendő bánatpénzel ellátva ezennel illendően meghivattatnak. Költ Budán Martius 23dikán 1835. (3)

)(o)(

Semmi visszalépésnek nincsen helye

a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn- és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Therézia-fördőnek

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt

Fél Millio

és 45,000 forintban váltó cz. 25,000 nyerő közt kijátszandó lotteriájánál, mellynél a' nyertesnek

250,000 váltó czéd. forint ajánltatik váltságúl 's mellynek

kihúzása, a' mint előbb meghatároztatott, 1835-ki Aprilis 27-kén múlhatatlanúl megtörténend.

Ezen, a' játszó közönségnek a' fekete sorsokra nézve, mellyek magok 345,000 forintot nyernek váltó czédulában, különös hasznot igérő lottériának hat főnyertesei vagynak, ugymint a' THEREZIA-FÖRDŐ vagy 250,000 forint váltó czéd. — továbbá kész pénzben 30,000, 20,000, 15,000, 10,000 5,000 — mindöszve 330,000 forint váltó czéd. Ezenkivül 2994 mellék-nyertes — 4,000, 3,000, 2,000, nyolcz nyertes 1000 forintal stb. öszvesen tesznek 80,000 for. v. cz. A' szabad sorsok 22,000 bizonyos nyereségei mennek 135,000 forintra, e' szerint 25,000 nyerő 495,000 készpénz és 5000 sorsot, melly 50,000 forintot ér, és igy mindöszve

545,000 forintot nyerénd.

A' szabadsorsoknak vannak 1,000 pénzbeli jutalmai, mellyek közt 350 elől- és 350 utólnyertes a' főnyertes kap 30,000 forintot 's a' többi nyertesek 5000, 3000, és 2000 forintot v. cz a' mi miatt az egyes szabadsorsok, mellyek a' kizárólag számukra rendelt két húzáson kivül a' főhúzásban is minden nyereségre játszanak, hihetőleg többszörösen nyerhetnek, 's egy szabadsors 300,000 forinton felül nyerhet váltó czéd.

Egy sorsnak az ára csak 4 forint conv. pénzben.

A' ki 5 sorsot vásárol, ingyen kap egy veres szabadsorsot, mind addig, míg ezek el nem fogynak, elkeltök után pedig csak egy rendes sorsot,

Schoeller Sándor cs. k. priv. nagykereskedő, Wohlzeile 775. sz. a.

Sorsokat lehet venni Pesten LIEDEMANN J. S. FRIDRIKNÉL, és a' „szép Magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésben LIEDEMANN B. FERENCZNÉL és társ.

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-dikben

April.	1-sőjén	4 Láb,	5 Hüv.	9 Von.	—	2-dikán	4 Láb,	4 Hüv.	3 Von.
—	3-dikán	4 Láb,	2 Hüv.	3 Von.	—	4-dikén	4 Láb,	4 Hüv.	0 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Aprilis 3-dikán 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	136⅔	126⅔		Zab	80	76⅔	73⅓
Kétszeres	116⅔			Kukoritza	100	96⅔	93⅓
Rozs	100	96⅔		Köleskása			
Árpa	96⅔	93⅓		Köles			

Pénzfolyamat:

Bécs Martius 31-dikén 1835, középár.

Status	5 pC. kötel.	101⅔	1834ki Status kölcs		590
„	4 pC.	95⅝	Kam. — pC. kötel.		
„	1820ki kölcs.	211	Bank Actiáké		1326½
„	1821ki „	—	Cs. arany pC. agio		

Budán, April 1sőjén kijött számok: 34. 46. 41. 19. 76.

29. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szerdán Szent-Györgyhó' 8dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Boldog emlék. I Ferencz cs. kir. Felsége a' magyar kir. sz. István rend kanczellárjához gróf Reviczky Ádám ő Excjához Febr. 12kén intézett legfensőbb kabineti írata szerint ő királyi magosságát a' bajor koronahget az említett magyar rend nagy keresztével díszesíteni méltóztatott, a' díszjeleket maga ő Felsége személyesen nyujtván-által a' fentisztelt kir. hgnek.

Ő cs. k. Felsége Martius 26diki legfelsőbb határozata által vólt kir. ügy-igazgató és kincstári tanácsos Hilibi Gál László és eddig Nagyszebeni senator Conrad János urakat Erdélyi kormányszéki tanácsosokká; Martius 4dikén Beszterczebányára bányász-tanácsosi- és kam. igazgató-tisztségre, eddig ugyanott bánya-bíró és bánya-törvényszéki-helyettes Nándory József urat; Aprilis 1sőjén a' status-tanácsnál megüresült egy tisztihelyre a' nm. m. kir. udv. Kanczelláriánál concipistaságot viselt Villecz József urat; Martius 30dikán a' báni tábla tisztlb. közbírájává Buzini Jellachich István cs. k. kamarás urat; a' nm. m. k. udv. Kanczelláriánál tisztlb. concipistává eddig concept. practikáns Derra Miklós urat méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. 's apost. k. Felsége magyar kir. főkanczellar Gróf Reviczky Ádám ő Excjához Martius 31dikén bocsátott legfelsőbb határozata által a' Dunántuli egyházi kerület helv. vall. superintendensét Főtiszt. Tóth Ferencz urat magyar nemességre emelni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. k. Felsége Martius 20diki legfelsőbb határozata által a' Fogarasi kerület eddigi főkapitányát Hidvégi Gróf Nemes János cs. k. kamarás urat Háromszéki főkirálybíróvá méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő császári királyi Felsége a' magy. kir. udv. Kanczellariához Mart. 16dikán intézett legfensőbb határozata szerint a' varasd-körösi határőr ezred kapitányát Deusz Mátét, díj-elengedés mellett magyar nemességre méltóztatott emelni.

Ő cs. kir. Felsége a' magy. kir. udv. kamaránál Moser Mihálynak kir. kam. tanácsnokká neveztetése által megürült titoknokságra Trifunácz Pál kir. kam. concipistát; gróf Eszterházy György eddig ugyan a' m. kir. udv. kamaránál conc. practikanst pedig tiszt. concipistává méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

(Kir. kamarai híradás.)

Ő cs. kir. Felsége a' bácsi kamarai urodalmak igazgatására Zomborban egy kam. tanácskozó igazgatóság ujdon felállíttatását 's ahoz egy, magyar kir. kamarai tanácsnoki ranggal és 3000 fr. fizetéssel járulandó igazgatótiszt alkalmaztatását rendelni méltóztatott. — A' nagymélt. magyar királyi udv. Kamara kebelbeli conc. practikans Grosz Imrét Mármarosba a' kam. igazgatóság-hívatalhoz lajstromozóvá nevezé-ki.

Ő cs. k. Felsége a' Vindschachton megüresült bánya-jegyzőkönyvi-iktató tisztségre az alsó magyarországi főkamara grófság jegyzőkönyvi iktatóját Vigasz Ferenczet kinevezni; Kapniki bányaszírnok és bánya-törvényszéki helyettes actuarius Schubert Józsefet pedig nyugalomba helyheztetni kegyelmesen méltóztatott.—Sóhívatali változások: Sappl Zsigmond Bródi; Perpich György Ó-Gradiskai; Schopf Miklós Buccari sómázsamesterek. A' Dunavecsei sómázsás-tisztség megszűntetett.

P é c s, Mart. 30d. Elhúnyt I Ferencz Ő cs. kir. Felsége gyász pompája az itteni székes-templomban Mart. 28dikán tartatott. A' templom közepén négy obelisk között felállított nagy gyászalkotvány sok viasz gyertyákkal vala kivilágosítva, tetejét korona és királyi pálcza, oldalát mindenfelől az országok czímerei ékesítették. A' templom belseje is gyász pompához illőleg vala díszesítve. A' nevezett napon Baranya vármegye Rendei a' vármegye házához összegyűlvén, onnan, az első Alispány úr vezetése alatt, mindnyájan gyászos öltözetben a' templomba mentek. Ugyan

ide összegyülekeztek a' mind szolgálatban mind nyugalomban lévő minden haditisztek is, úgy nem különben az egész városi Tanács, számos polgárok a' tanuló ifjúság, 's annyi nép, a' mennyi csak a' templomba férhetett. A' gyászos szertartást nagy prépost Főtiszt. Miskolczy András úr nyitotta meg, a' tárgy méltóságához képest ékes beszédben adván-elé a' megdicsőült Fejedelem fényes virtusait. Ezután a' halotti-misét és annakutána a' gyász-alkotvány körűli egyházi szertartásokat maga báró Szepessy Ignácz püspök ő Excellentiája vitte véghez fényes papi szolgálat mellett; a' szertartásnak délutáni két óra felé lett vége. — Igy mi is megadánk a' végtisztességet néhai felséges Fejedelmünknek, kit az Isten, a' népek szerencséjére, Europa legveszélyesebb korában ajándékoza nekünk, ki a' földet akkor megrázott kegyetlen háborúk és köz veszedelmek között rendíthetetlen állhatatossággal oltalmazta népeit, 's legyőzvén a' veszély viharait, azoknak a' békét és csendességet visszaszerezte; visszaadta ősi jussaikat a' nemzeteknek; a' birodalmakat, országokat, és nemzeteket kölcsönös szövetségek által egybekapcsolván olly csendességet szerzett, melly máig is háborítatlanúl tart.

Budán a' fő plebania egyház részéről Martius 26, 27, és 28dik napjain tartattak dicső emlékezetü néhai I Ferencz Ő cs. k. Felségéért a' halottas isteni szolgálatok. A' szent ajtatosságokat vezeté itt Főtiszt. Viszhoffer József apát 's plebanus úr. — A' magyar kir. Pesti fő oskola részéről tartott fényes requiem alkalmával Főtiszt. Szaniszló Ferencz kanonok úr 's e' tudományos intézet egyházi szónoka tartott szívreható emlékbeszédet. — Esztergomban a' főkáptalan részéről Mart. 26, 27, és 28d. napjain a' székes egyházban tartattak gyász-misék elhúnyt d. e. ő cs. k. Felségéért. Mind a' három nap Méltóságos és Főtiszt. Ürményi Péter úr, Koryczai püspök és az esztergomi főkáptalan főprépostja szívreható requiem zengése közt mutatá-be az örök Irgalomnak az engesztelő áldozatot. A' sacrum gloriosumot 3dik napon Főtiszt. Miskólczy Márton apát 's kanonok úr éneklé. Veszprémben Martius végnapjain tartattak a' székes egyházban elhunyt Ő cs. k. Felségéért halottas isteni-szolgálatok a' tek. Megye Rendei, hadi vitézek, kir. hivatalt viselők, 's összetódult városi nép jelenlétében. A' gyász-misét buzgó áhitatossággal Főtiszt. Külley János, nagyprépost úr, számos papság segéd szolgálatával mutatá-be a' mindenek Urának. — Az ágostai vallásuaknál Martius 29dikén tiszt. Mozgay Sámuel úr magyar nyelven jeles beszéddel áldozott az elhunyt nagy Fejedelem dicső emlékezetének. — Ó-Budán a' r. cath. egyházban Mart. 26, 27, és 28d. napjain tartattak gyász-isteni szolgálatok 's ezeket Főtiszt. Péch-Ujfalusi Péchy Ferencz apát 's plebanus úr vezeté.

Kolozsvártt Martius 26, 27, és 28dik napjain tartattak a' romai catholikusok piaczi nagy templomában felséges Fejedelmünk b. e. Iső Ferenczért a' halottas isteni szolgálatok. Ezen czélra a' nagy templom közepette egy majd a' boltozatokig ható gyász alkotvány állíttatott, mellynek közepette magosan felemelve a' gyász koporsó, 's erre a' királyi koronák valának helyheztetve; az alkotványt tartó oszlopokon a' szélesen kiterjedő ausztriai birodalomhoz tartozó számos országok czímereit lehete szemlélni, a' lépcsők fokain égő gyertya sorok tündököltek. A' gyász-alkotvány homlokán gyászba öltözve állott áldott emlékezetü Fejedelmünk mej-képe, mellette két felől a' Magyarország 's Erdély czímereire síró geniusok könyököltek. — A' gyász-alkotvány körül cs. kir. kamarás urak égő viasz fáklyákkal állottak. — Mind a' három nevezett napokon a' gyász mise áldozatot, valamint a' gyász-alkotvány melletti halotti szertartást erdélyi r. katholikus püspök Kovács Miklós ő Excája, Szabó János 's Knechtel Ádám abbás és kanonok ő méltóságok segéd szolgálatjokkal, díszes muzsika 's ének kísérete mellett innepiesen tartotta. Mart. 26kán egyházi szent beszédet tartott magyar nyelven kanonok 's kolozsvári plebanus Főtiszt. Kedves István úr, beszédében előadván az idvezült Fejedelem karakter vonásait, 's a' magyar nemzetre nézve tett érdemeit. — Más nap tisztelendő felfalusi Kovács Antal úr Erdélyben a' r. katholika normalis oskoláknak újból kinevezett igazgatója német nyelven tartott egy szívreható szent beszédet; mellyben is ékesen előadta 1) Micsoda próbáltatásokat szenvedett az idvezült Fejedelem ez életben, mint ember indulatitól — mint fejedelem helyheztetéséből — 's miket a' sors játékától? 2) Mi dicsőséggel állotta légyen ki ezen probákat? 's végre 3) Miként nyerte légyen el az élet koronáját, 's ennélfogva élni fog alattvalói szívekben, élni a' historiában 's az örök boldogságban. 28kán az

oltári áldozat végzetével T. T. Gubiczer Ferencz úr ékes deák beszédben az elhunyt császárban, kegyességgel, igazsággal, 's kegyelmességgel tündöklött nagy fejedelem képét adta-elő. Ezután oltári áldozat tartatott új Fejedelmünkért, I Ferdinand Ő császári királyi apostoli Felségéért. Mind a' három napi isteni tiszteleten jelen voltak: Főherczeg Ferdinand kir. Fensége, mind két nemen lévő számos úri rend gyász öltözetben; a' nagymltgú királyi Főkormányszék, katonai tiszti kar, kameralis, vármegyei, városi tisztek, minden vallások papjai 's tanítóji. — A' piaczon gyász-zászlókkal 's fátyolosan kiállva voltak a' városi polgárok és czéhek.

Szebenben Mart. 18dik tartatott a' rom. katholikum nagy templomban a' b. e. Ferencz császár temetési véginnepe. Koronákkal, vitézi rend jelekkel, fegyverekkel, 's több katonai díszletekkel volt a' gyász-alkotvány felékesítve. A' gyász misén jelen voltak a' katonai igazgatóság, a' generalisok 's egész tiszti kar, a' kamarai 's tartományi hivatali tisztségek, minden vallások papjai, 's a' városi tanács.

A' Tudományos Gyűjtemény folyó évi 2dik kötetében „a' magyar nemzeti Museum gyarapodásai" felírás alatt ezek olvastatnak: Nagytudományu és dicső törekedésü Czech János úr, nemes Nagy-Győr szabad kir. városának igen érdemes Polgármestere, 's a' magyar tudós Társaság történeti osztályának rendes Taga, meg nem elégedvén azon polgári koszorúval, hogy számos tiszti foglalatosságai között a' hazai nyomosabb esméreteket tudományos szorgalma által bővíteni férfias karral és kézzel iparkodik, bőkezű adakozása által is egyszersmind a' magyar nemzeti Museumot ime ritka ajándékokkal gazdagabbítani kivánta: 1) Adversaria Georgii Pray. Autographum ipsius Auctoris. MS. in fol. 2) III Dissertationes Autographae Georgii Pray, signanter a.) Jus Regum Hungariae in Dalmatiam et Mare Adriaticum b.) De titulo Regni Ramae. c.) De Dalmatiae, Croatiae etc. Regnis sub Hungariae Regibus. MS. in fol. 3) Diarium Regni Comitiorum per Gabrielem Bethlen Principem Transylvaniae ad diem XI Novembris MDCXIX. Posonium indictorum. Ex originali in Collectione Joannis Czech existente. MS. in 8-o. 4) Schicksale der Stadt Oedenburg während der Rákoczyschen Unruhen vom Jahre 1703 bis 1716. beschrieben von Johann Georg Ritter Bürger daselbst. Aus einer dem Oedenburger Stadt-Archiv entnommenen Abschrift. MS. in 8o. 5) Missale secundum Chorum alme ecclesiae Strigoniensis. A' végén; „Impressum Venetys impensis Johannis Paep library Budensis per Johannem emericum de Spira Anno salutífere incarnatíonís domíní nostrí íesu chrístí. MCCCC.LXXXXVIII. IIII. Kalend. Marty." Igen szép, pompás és ép példány íróhártyára nyomatva (a' mi értékét 's becsét sokszorozva neveli) finom festésekkel és aranyozásokkal. in fol. 6) A' római Császároktól 40 darab ezüst pénzt és 10 darab rézpénzt. 7) Különbféle újabb pénzekből 40 ezüst és 10 réz darabot. Mind ezekért, mint fölöttébb fontos és nevezetes belső értékü ajándékokért, az intézet részéről nem lehet nem a' legszívesebb és forróbb hálát mondani. Horvát István.

Bécsben az Apr. 2d. nagylotteriai sors-húzáskor a' 77,945 számu sors nyerte a' Hütteldorfi házakat vagy 200,000 váltó forintot; 157,211 ny. 20,000 for; (E' nyereség Pestre jutott; a' sorsot eladta Bée János kereskedő, hajóutcza 632 sz.) 33,954 ny. 15 ezer; 63661 ny. 10 ezer; 107422 ny. 6 ezer; 109347 ny. 4 ezer; 70141 ny. 2 ezer; 28673; 111684; 158583; 165535 mindegyik ezer forintot vczédulában. — A' szabad sorsok közül 20026 ny. 100000 for; 160393 ny. 18 ezer; 150472 ny. 4500; 10921 ny. 3375; 60330 ny. 1125; 166441 ny. 1125; 80862 is 1125 forintot. — A' 20,026 számu szabad sors, melly nyerte a' Neudensteini uradalmat, vitetett Kunewalder testvérek kereskedéséből Szegedre. És így a' 100 ezer for. nyereség is Magyarországnak jutott.

AUSTRIA.

Bécs Apr. 3d. Antal cs. k. Főherczeg Ő Magossága, a' német rend nagy mestere, Mart. 28dikán délelőtt rheumaticus gyújtó hideglelésbe esett, mellynek menetele Mart. 31dike estéjéig nyugtatónak látszék; hanem Mart. 31dike éjjelén 's Apr. 1sőjén félelmes aggodalmat szültek a' nagy mértékben nevekedett tudóbeli gyúladások. Apr. 1sőjének éjjele egy kevéssé nyugalmas vólt, de a' következett reggel ismét nagyobbodott a' hideglelés, — Ő cs. k. Magossága délután, Ő cs. k. Felségének és az egész cs. k. familiának jelenlétében felvette a' halotti szentségeket 's esteli tizedfél órakor elhunyt mély szomorúságára a' cs. udvarnak és a' főváros lakosai minden osztályinak,

)(

kiknek szívökben a' boldogult leereszkedése és jótevősége által enyészhetetlen emléket emelt. A' felnőtt vakokat ápoló 's gyámolító egyesület, és az ausztriai császárságban a' muzsika barátainak társasága fenséges pártfogójukat, a' bécsi mezei gazdasági társaság pedig egyik legjelesebb tagját, vesztették-el a' korán elköltözöttben. Különösen fájlalni fogja ő cs. Magosságának elvesztését Baden herczegi város, hol a' boldogult minden nyáron tartózkodni szokott, 's reá minden nemü jótéteményeket halmozott, mellyek a' hálás lakosok emlékezetében örökre fen fognak maradni.

Alsó-Ausztriának RRei, ősi szokásnál fogva Mart. 25dikén egy fényes küldöttséggel járulának O cs. Felségéhez kijelenteni hű hódolási érzelmeiket. A' küldöttség szónoka gr. Goëcz Péter volt mint Alsó-Ausztriának marsalja.

NAGYBRITANNIA.

A' király Mart. 18dikán, egy láncsás osztálytól kísértetve, Windsorból Londonba ment, 's útközben mindenütt tisztelettel fogadtaték. Megérkezte után udvarlást tartott ő Felsége St. James palotában, midőn sir A. Foster, a' sardiniai udvarnál lévő követ, ki e' napokban tért-vissza Turinba, elbucsúzott; az udvarlás után sir H. Douglast, a' jóniai szigetek lord-főbiztosát, Sz. Mihály és Sz. György rendek nagy keresztjeivel ajándékozá meg; későbbLondonderry marquisnak adott audienciát, este felé pedig ismét Windsorba tért-vissza.

A' Londoni udvari újság új öszveszerkezetét jelenti a' kincstárnak, mellynek tagjai ezek: sir R. Peel, Yates Peel, Lincoln és Stormont lordok, Ch. Rosz és J. Nicholl urak, kik mind az alsó házban ülnek; változás csak annyiban történt, hogy J. Nicholl úr, Cardiff város parlamenti követe, Ewart Gladstone helyére lépett, ki most a' gyarmatok osztályában al-statustitoknoki hivatalt visel.

London, Mart. 20dikán. Peel a' radicalisokat, Hume vezérlése alatt, folyvást ostorozza 's lemenydörgi, már a' whigeket J. Russell lord vezérlése alatt, okosabb útra térítette. Minden oldalról megesmerik azt, hogy ő tökéletesen megfelel e' két hős vezérnek, 's az ő nyilvános viszálkodásuk is igen kedvező reá nézve, a' mint ez kitetszett akkor, midőn J. Russell lord Hume urat a' tengeri ügyek pénzének visszatartóztatása iránti javallata mellett egyedül hagyá vívni. A' kormány melletti többség döntő-el a' dolgot mind két esetben, 's többé szó sincs arról, hogy Peel a' kormányról előzessék. Ez óta Peel két rendszabast hozott-fel, t. i. egy billt, melly szerint a' dissenterek házassági egyezést brittt előljárói személy előtt köthetnének, 's felmentetnének egyházunk házassági szertartási alól, mellyek nekik természetesen nagy ellenökre lehetnek; továbbá egy reformot egész egyházi alkotványunkban, melly által püspökeink tiszti foglalatosságaik 's jövedelmeik egyenlő lábra állítatnak, két új püspökség, nevezetesen Manchesterben és Ripon ban Yorkshireban, alapítatik, négy püspökség pedig, u. m. Bristol és Llandaff, Asaph és Bangor (Walesban) kettővé húzatik-öszve, 's így a' püspökségek mostani száma nem szaporítatik. Minden sinecura hivatalok 's beneficiumok eltöröltetnek 's jövedelmeik a' szolgálatot tevő papok fizetésére fordítatnak, — világos szavakkal kimondatik a' jelentésben, hogy a' patronatust azért kellene a' püspököknél meghagyni, miként a' derék egyházi férfiak ez úton jutalmukat vehetnék. Az egyházi kerületeknek az egyházi megyék száma és a' népesség tekintetéből egyenlő lábra leendő állításán kívül még az is fontos javallat, hogy az általtételek egyik helyről másikra megszüntessenek, mellyek az egyháznak mind papi mind világi tekintetben ártalmasak valának. Ez ismét új példája annak, milly okosan 's vigyázva halad Peel maga útján; még nincs egy hónapja az egyházi biztosság kineveztetésének, 's első jelentése már előttünk van, mellyben olly szélesen terjedő 's jótevő változások javaltatnak, millyek az angol egyházban talán sohase tétettek, még pedig biztos, meggondolt és alkalmazható okfők szerint. Sir H. Hardinge, Irland titoknoka, ma este a' ház vizsgálata alá terjeszti az irlandi tizedkérdést, mellynek egyszerű 's okos elegyenlítésére ezt javalja a' kormány: „a' telkekre taxa vettessék, melly a' tőlük járó tized becséből 75 percentet tegyen, 's a' lefizetésért felelni tartozzék a' birtokos, ki e' felelőségért 25 percentet kap.“ Így jövendőben egy irlandi pap sem kénszerítetnék adószedő lenni egyházi megyéjében, 's e' terv olly derék, hogy én nem kétlem annak még Nagybrittaniára is, legalább Angliára és Walesra, leendő kiterjesztetését, mit magának a' papságnak is óhajtania kell, mivel így megmentetnék a' kellemetlenségektől, 's bizonytalan jövedelem helyett bizonyost kapna. Londonderry marquis

Petersburgi követté igen helytelenül neveztetett; nem azért, mintha charakterénél vagy tapasztalásánál fogva alkalmatlan lett volna, hanem mivel a' reformot mindég ellenzette, 's ezért a' közönségtől mindég alkalmatlannak tekinteték olly politikai okfők képét viselni, mellyek a' reform eredetü rendszerből származnak. Londonderry azonban okosan cselekedett, hogy a' köz vélemény ellen fellépni nem akart (mi Peel kormányát igen megzavarta volna) 's lemondott a' hivatalról, mellyet, mint hallom, Jersey g. fog nyerni. Brougham lord a' felső házban tegnap este igen nevetségessé tette magát, Canadából egy kérelmet hozván-elő, mellyben, mint később kitetszett, azon kabinet elleni panaszok foglaltattak, mellynek Brougham lord tagja volt! Brougham lord ugyan is heves vágyában, miként a' jelen ministerium elibe gátat gördíthessen, egészen elfeledte a' kérelem költének idejét megtekinteni, melly szerint az, mult esztendő Decemberének első napjain 's így nehány héttel elébb íratott, mint a' kabinet változásának híre Canadába juthatott. Most már nem csudálhatni, hogy Grey és Althorp lordok pártjainak illy védelmezővel minden öszveköttetést félbe szakítniok kellett; azt még sem hihetem, hogy ő urasága, mint némellyek állítják, Humeval közös terven dolgoznék, 's a' ministerium megzavarására Irlandban akarna nyugtalanságokat támasztani. Az Airy professornak adott nyugpénz annyival nagyobb becsületére válik Peelnek, mivel a' professor neki politikai ellenfele, t. i. whig politikai tekintetben, 's dícséretre méltó benne, hogy inkább foglalatoskodik tudományos vizsgálódásokkal, mellyek által már is sok világot gyújtott, mint hivatalt vállalna, melly őt ezektől könnyen elvonhatná. Udvari költészünk Southey nem engedvén magát, mint Barrow úr (a' földleíró), baronetségre emeltetni, ő Felsége ugyanannyi nyugpénzt, mennyit Airy professor kapott (300 font strlg) szándékozik neki adni.

NÉMETORSZÁG.

A' Müncheni politikai újság Mart. 21dikén ezeket írja: A' forró részvét, mellyel az itteni lakosok a' szeretett királyi familia körében történő örvendetes vagy szomoru esetnek mindenkor adóznak, Ausztria felséges császárának, a' mi kedves Fejedelmünk sógorának, hirtelen elhunytán olly képen nyilatkozék, hogy ez minden érző szívet megillettődéssel tölt-be, 's egyszersmind olly sok tekintetben fontos és nyugtató látványt mutat, hog. az itteni társaság különféle osztályainak érzelmei 's vizsgálódásait e' szomorító esetre nézve röviden lerajzolni el nem mellőzhetjük. Csak kevesen találkoznak, kikben e' gondolat fel nem ébredne, hogy most már a' legutolsó is, ki a' római császári és német királyi koronát fején viselte, számos őselődihez ment, kiknek pálczája alatt a' német birodalom ezer esztendeig legelső és leghatalmasabb vólt a' kezeszyénség közt; de senki sincs, ki hálás emlekezetben ne tartaná azt, mit I Ferencz 1806 Aug. 6dika után, békességben és háborúban, minden német ajku népekért tett 's aldozott. Miként igyekezett ő, ellenállásának soha meg nem töretett ereje, de kivált segítségének hatalma által egész Németországot megszabadítani az idegen járomtól; miként hatalma főpontján állva, leánya koronáját, 's igen szeretett unokája thrónját feláldozá Europa békességének 's annak, a' mit igazságosnak esmert; alapos okfejei és soha nem ingadozó állhatatos és igazi megtartó politikája, az újabb kor viharai közt mint tartotta-fen Europának legalább külső békességét, 's mint óvta-meg azt elláthatatlan veszedelemtől, — mind ezt a' dicsőült éltében soha olly közönségesen és őszintén megesmerni nem hallottuk, mint mióta elhunytának híre ide jutott. A' szorongató, bár alaptalan aggodás, hogy a' kormányi rendszerben a' boldogult császár halála után, talán változás történhetik, — a' feszültség, melly az indulatokban e' félelmet támasztá, éppen olly világos elesmerése a' megtartó okfőknek, mellyek az elhúnyt fejedelmet 43 esztendő alatt vezérlék, mint a' csendesség, miként e' széles birodalom koronái az atyáról a' fiúra, minden rendülés nélkül, általmentek, 's bizonyítja azt, milly nagy jótétemények az erős monarchiai intézvények olly népekre nézve, mellyek azokat tisztaságukban megőrzötték. De a' részvétet e' halálos eseten leginkább nevelék a' meghólt császárnak itt is igen esmert személyes tulajdonságai, — az erények, mellyek őt a' házi körben is mint atyát és férjet kitünteték, és a' mellyek a' határtalanúl tisztelt császárné kipótolhatatlan veszteségét kétszeresen teszik fájdalmassá, — a' mély és valódi jámborság, melly charakterének, tetteinek és gondolkozásának rendíthetetlen alapja volt, — az atyai és tiszta patriarchai viszony,

mellyben a' császár mindenik jobbágyával állott, — a' jóakarat, miként akárkinek tanácsot és segítséget adni kész vólt, és az igazság, mellytől sem kicsinyben sem nagyban soha el nem távozott. Mint a' maga és koronáinak jusai, úgy legcsekélyebb alattvalóinak jusai is szentek voltak előtte: az igazságosnak emlékezete mindenütt áldásban maradand.

Frankfurtban az ausztriai császári követség Mart. 18dikán gyász isteni tiszteletet tartatván boldogult I Ferencz császár Ő Felségéért, ez alkalomnál fogva a' Journal de Frankfort Mart. 19ki számában, a' felejthetetlen fejedelem elhunytáról és örökösének kormányra léptéről, „utolsó császárunk" czím alatt tett vizsgálódásai közben így szól: „Mit fog a' viszálkodás és gyűlölség által megszaggatott Europa mondani a' látványra, melly ma szeme elibe kerül? Itt látunk egy külön nemü elemekből öszverakott véghetetlen monarchiát; harmincz milliónál több él egynek kormánya alatt; egy szelíd egyszersmind erős uralkodást, mert ez a' monarchia törvényein s a' familia erkölcsein nyugszik. Ha a' korbeli sophistáknak hinni akarnánk, ennél düledékenyebb épület nem lehetne, mivel végző köve csak egy ember, egy embernek pedig meg kell hallnia. Ha őket az ember hallja, azt kellene hinni, hogy harmincz milliónak sorsa egyetlen egy főn nyugszik, 's a' halál, midőn e' főt kaszájával megérinti, a' földet romladékokkal téríti-el, mellyek rémítő chaosban egymásba ütköznek 's öszvezavarodnak. Valóban e' lenne a' világ nagy birodalmainak, hatalmas monarchiáinak sorsuk, ha korunk írói valódi jövendölők, 's tanítmányaik igazak volnának. De nézzétek csak, mint felel nekik a' gondviselés, 's a' föld történetei mint szégyenítik-meg őket! Ott, hol állításuk szerint az úr minden volt, meghal az úr, és semmise változtatik-meg; ott, hol, mint beszélék, egy végetlen bóltozat csak egy oszlopon nyugvék, kiről az oszlop, 's az épület éppen olly erősen és állandóan marad, mint hajdan. Monarchia barátai, e' látvány bátorságot öntsön belétek! A' gondviselés, természet, valamint az emberi törvények pártotokon állanak; a' történetek, mellyeknek most tanúi vagytok, nyomos bizonyságai annak, hogy csupán a' ti okfejeitekben fekszenek a' rend, harmonia és állandóság titkai, mellyeket az Isten maga jelentett-ki a' földi társaság tartósságára. Ezen meggyőződés lelkesíté Maria Terézia unokáját 's vezérlé az ő szívét és politikáját. A' hírnév kevés ingerrel hata ő rá, 's azt hivé, hogy alattvalói szerencséjét, törekedései mindenkori czélját, kevésbé lármás, kevésbé fenhéjázó eszközök által kell elérni, mint azok, mellyeket századunk szelleme szinte divattá tőn. A' népcsábítók eránt keménységgel viseltetve, egész életében igyekezett a' gondviseléstől reá bízatott 's hozzá híven ragaszkodó nyáját, mellynek ő okos pásztora 's gyöngéd attya vólt mindenkor, megóvni ezen alakoskodók csalfa tanítmányinak mirígyétől. És valjon félrevitték-e őt jó czélzatai? Hogy erről itéletet mondjatok, dugjátok-be füleiteket a' sophisták beszédei előtt, 's tekintsetek egy negyvenhárom évi igazgatás tetteire 's következményeire. Emlékezzetek az idő terhes körülményire, illy kormány sokszor előforduló szorongásira, 's mind azon háborúkra, mellyek Európát dúlták, mind azon revolutiókra, mellyek azt alapjában rázkódtaták-meg. Tudakozódjatok ezután az ausztriai császárság lakositól csendességök, materialis jólétök és mindég növekedő gyarapodásuk felől; és majd akkor itéljetek Ferencz császár kormányzásáról!"

A' Freiburgi polgári katonaság következő íratot intézett az ottani városi Tanácshoz: „Freiburg, Mart. 12d. Nagy-herczegi városi Tanács! A' veszélyek idejében a' Ferencz császár iránti forró szeretet 's felséges személyéhez híven ragaszkodás ada lételt 1792dik eszt.ben e' városi polgári katonaságnak, 's ennek zászlóját 1797 óta Ferencz császár képe ékesíti a' nekünk kegyelmesen ajándékozott érdempénzen. Midőn most több mint harmincz millió különböző nyelvű emberek, kiket az isteni kegyelem királyi pálczája alá rendelt, koporsója felett szíveiket a' legmélyebb fájdalom szavaiban egyesítve öntik-ki; midőn a' Megdicsőült kimúltának szomorú híre egész Európát szíves részvételre indítja: minket is Ferencz császár képével díszeskedő zászlónk egyesűlni szólít-fel, Iránta viseltető hálás emlékezetünknek szomorú halotti pompa tartás által bébizonyítására. E' felszólításnak eleget kívánván tenni az egész polgári katonaság, — e' felől olly alázatos kérelemmel tesz jelentést a' Nagyherczegi városi Tanácsnak, méltóztassék e' gyász pompa tartására napot határozni. Az ezen megjelenésre senkit nem fogunk különösen meghívni; e' nélkül is az ő egykori Fejedelme iránt örökös hálára

kötelezett közönség, 's minden egyes lakos, a' derék Fejedelem 's legjobb ember iránti jó emlékezettel egyszersmind pedig mostani uralkodónk tartós életéért buzgó óhajtásokkal fogja zászlónkat Annak oltárához kísérni, kinek egyedül van kezeiben a' népek 's minden egyes személyek szerencséje."

OROSZORSZÁG.

A' Petersburgi hírlapok a' hadsereghez intézett eme császári parancsolatot közlik: „Mély szomorodással vettük I Ferencz császár Ő Felsége Bécsben Febr. 18dikán (Mart. 2.) történt elhunytának hírét. E' fejedelmet legbelsőbb barátság kapcsolá a' mi igen szeretett bátyánkhoz, Istenben nyugvó Sándor császárhoz, 's mi is egész uralkodásunk alatt mindég világos bizonyságait vettük az ő hozzánk 's országunkhoz való vonszódásának. Ő cs. Felségének emlékezetét seregeink közt örökre fentartani, és azon tetteknél fogva, — mellyeket ő I Sándor császárral egyesülve, Europa megszabadítására kezdett, 's közös erővel a' szorongatott népek javára végbe is vitt, — naggyá lett nevének hírét örökíteni kívánván, parancsoljuk: 1. Az Ausztriai Császár granátos ezrede mostantól fogva „I Ferencz császár granátos ezredének" neveztessék, 's e' nevet örökösen megtartsa. 2. Ezen ezred Istenben boldogult Ferencz császárért 5 héti gyászt öltsön, 's ez idő alatt a' zászló bojtokat fátyollal vonja-be. Petersburg, Febr. 28kán (Mart. 12.) 1835. Miklós."

SVÉCZIA.

Stockholmi tudósítások szerént I Ferencz Ő cs. k. Felsége elhunytának hírét nagy megszomorodással hallá az ottani udvar Mart. 14dikén. E' nap, mint a' korona herczegné születési napján, az udvarnál fényes ebéd, 's a' dal színházban ünnepies szín-darab volt adandó, hanem az ebéd elhalasztatott 's a' játékszínben nem jelent-meg az udvar, mivel ő Felsége, a' hivatalos tudósítást nem várva, azonnal négy héti udvari gyászt méltóztatott rendelni.

AMERIKA.

Ujyorkból Febr. 18dikáról írják, hogy ott Francziaország iránt nyilván ellenséges indulattal viseltetnek. Azt még nem közölheték e' levelek, mi benyomást tettek Amerikában a' köz véleményre azon rendszabások, mellyekhez Francziaország Jackson praesidens üzenete következésében nyult; mert a' postahajó, melly e' rendszabások hírével Jan. 18dikán indult Falmouthból, éppen akkor ért Ujyorkba, midőn az említett leveleket hozó onnan elvitorlázott. Még tehát majd később tudhatni-meg, milly érzést ébreszte az egyesült statusokban az, hogy az amerikai követnek úti levelei ajánltattak Parisban. Azonban nem hiszik, hogy tengeren a' franczia tulajdonra nézve közvetetlen repressálék vétetnének-elő, hanem csak a' diplomátai közlekedés fog megszüntetni.

Washingtoni Febr. 17diki hírlapok szerint John Quincy Adams úr a' képviselő házban indítványt tett, hogy a' Francziaországgali alkudozást illető minden diplomátai okleveleket adassanak-vissza a' biztosságnak olly felszólítással, hogy haladék nélkül jelentést tegyen, mit a' ház a' „haladék nélkül" szók elhagyásával elfogadott.

A' Journal de Paris Mart. 20dikán következő tudósításokat közöl az egyesült statusokból: „A' kormány Washingtonból Febr. 20d. Newyorkból pedig 24dikéig terjedő tudósításokat kapott. Washingtonban már ekkor, noha még nem hivatalosan, tudva volt a' franczia követnek Serrurier úrnak visszahívattatása, 's nagy megindulást okozott. — Newyorkban azon szerfeletti nyughatatlanság, mellyet ezen visszahívattatás híre eleintén okozott, csaknem egészen megszűnt. Azt reményleték, hogy azon felindulás, mellyet Jackson előlűlő izenete Francziaországban támasztott, annak hírére, hogy a' Senatus az említett izenetben foglalt ajánlatokat el nem fogadta, meg fog csendesedni. — D'Assas hadihajó, melly Serrurier úrnak kabinetje utasításait megvitte, Febr. 21dikére virradóra ment-bé a' newyorki kikötőbe, hová Orpheus gőzhajó már három nappal előbb megvitte a' franczia kormány határozatai felől az első tudósítást. — Azon pillanatban, midőn a' brigg commandansa a' szárazra kilépett, a' partra csődült pórnéptől lármával és fenyegetésekkel fogadtatott, mellyre ő érdemlett megvetésen kívül egyébbel nem felelt. A' hajó több tisztei is hasonló bosszantásnak lőnek tárgyai. A' franczia generalconsul tüstént jelentést tévén a' történtek felől a' város mayorának, ez azonnal általlátta, hogy e' tettért elégtétel kívántatik. Meghatároztatott annálfogva, hogy következő nap, mint Washington születése napján a' mayor a' helybeli pattantyússág major-generalja, Morton general, a' tisztikar és stabja kíséretében, miután a' brigg a' szokott innepi köszöntő lövéseket megtecndi, a' ge-

neralconsullal együtt a' rakpiaczra menjen, a' brigg commandansának 's tiszteinek, kik a' hajóra visszatértek vala, elfogadására. Minden úgy ment véghez, mint a' rendelés tétetett. Midőn a' commandans a' szárazra lépett, a' mayortól a' legbarátságosabban fogadtatott, ki őt karon fogván mint barátot úgy mutatta-bé a' kikötőbe gyült népnek. A' generalconsul Morton generalt fogta karon, 's ugyan ezt cselekedték a' stab tisztei is a' hajó tiszteivel. — Ennek látására ugyanazon sokaság, melly az előbbi napon a' Francziákat kicsúfolta, örömzajra indúlt, 's éljen-t kiáltozott mindaddig, míg a' mayor vendégeivel együtt a' general palotájába érkezett, hol vendégség várta őket készen. Ennek alkalmával a' mayor és a' general poharakat ürítettek „azon két ország egyetértéséért és békességéért, mellyek mind költsönös érdekek mind hála és hajlandóság érzetei által egymáshoz vannak kapcsolva." Nem mulasztottak-el semmit a' brigg haditiszteinek a' felőli meggyőzésére, hogy Newyork valódi népe a' pornép illetlen magaviseletét bosszankodással nézte. Ezzel sem elégedvén-meg, a' newyorki tiszthatóságok meghívták a' Francziákat a' Washington születése innepére tartott katonai tánczmulatságra. Pompa kocsikon vitetének ők ide, 's mind jövet mind elmenet olly tisztelkedési jelekkel fogadtattak, milyeket csak legfőbb rangu tisztviselőknek lehet tenni; vacsora felett újolag poharak ürítettek a' „szép Franczia-országért, 's a' két ország közötti egyetértésért!"

A' legközelebbi amerikai postahajón érkezett hírlapok különös adatokat közlenek a' Jackson praesidens ellen próbált gyilkosságról. Poindexter úr, a' közte és Dutee J. Pearce úr közt történt közlekedés következésében, jelentést tőn a' senatusban, 's az ő indítványára öt tagból álló biztosság neveztetett, Pearce úr azon állítását megvizsgálni, hogy ő a' praesidens kezében három esküttt tanúnak vallomását látta, melly szerint Lawrance (a' gyilkos), nehány nappal a' gyilkos próba előtt, Poindexter úr' magános szobájában lett volna. A' vizsgáló biztosság két kormányi és három oppositiói tagból állott. Az egész vád a' gyanításon alapul, hogy Poindexter úr büntársa Lawrance gonosz tettének. E' vizsgálatban legszembetünőbb az, hogy a' vád magától a' praesidenstől ered, ki három tanút halgatott-ki. (A' bankkérdésben Poindexter úr tette az oppositiói javallatokat a' praesidens ellen).

Újyorki hírlapok Újorleansból Febr. 5dikéről ezeket írják: „A' képviselőház Febr. 3dikán öszve-gyűlvén, a' szónokot, Alcée Labranche urat, éppen mikor a' palotába lépett, John R. Grymes Esq. úr megtámadta, 's botjával ütni akarta. Labrachne úr maga védelmére egy zsebbeli pisztolt húzott-ki, 's megtámadójára süté, de nem találta. Grymes úr viszont Labranche úrra lovag pisztollal lőtt, melly golyóbissal és vastag sréttel volt töltve; a' golyóbis két tag közt süvőtött-el, Lavergne úr homlokát súrolta, 's a' palota falába ment; Labranche urat karján és kezén két srét sebesítette-meg. E' megbocsáthatatlan gonoszság iránt kinevezett biztosság előadá véleményét a' végzést is hozzá mellékelve, a' szónok J. R. Grymest a' ház elibe idézni parancsolá, hogy magát védelmezze, 's a' ház ítéletet hozzon viseletéről."

TÖRÖKORSZÁG.

Konstantinápol, Mart. 18dikán. I Ferencz Ő cs. k. Felsége meghalálozásának híre nem csak e' fővárosban tartózkodó ausztriaiakat, hanem ennek minden lakosait, nemzet, hit és rang különbség nélkül, mélyen megilleté. A' sultan 's ministeriuma nagy megszomorodást mutata a' boldogult császár elhunytán, ki a' török birodalommal 43 esztendő alatt szakadatlan barátságos viszonyban állott, 's azonnal egy tisztet külde a' serailból Stürmer báróhoz e' veszteségen érzett mély fájdalmát kijelenteni.

A' nem rég Vurlához érkezett angol hajóscreg ismét vissza-evezett Malta felé.

SPANYOLORSZÁG.

Az Eco del Comercio Medrano, Dehesa és Valdes új ministerekre nézve úgy vélekedik, hogy ámbár a' ministeri előlülő olly nyilatkoztatást tőn, miként a' kormány eddigi folyamatja tovább is megmarad, 's Valdes kinevezése a' kabinet politikájában változást nem teszen, még is a' ministeriumnak ezen új módosítása kedvezni fog az előhaladó intézvényeknek, 's úgy tekintethetik, mint első lépés a' köz vélemény követeléseinek kielégítésére.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Aprilis 8-dikán 1835.

Kivonat az 1835-diki martiusi időjárást illető észrevételekből. (Budai csillagvizsgálói intézet)

Állása	a' levegő sulymérőnek par. mért. a'fagypontra húzva		a' hévmérőnek (Reaumur szerint)	
legmagosabb	27 h. 8 v. ,633	(12-dikén)	+ 10 gr. ,6	(31-dikén)
közép	27 — 4 — ,517		+ 4 — ,527	
legalsóbb	26 — 11 — ,512	(8-dikán)	— 2 — ,2	(30-dikán)

Legnagyobb különbség a' levegőnyomásban: 9 v. ,081; — a' mérsékletben: 12 gr. ,8.

Lefolyt azon hónap, mellyben esik a' csillagvizsgálói tavasz' kezdete, a' kikeleti napéjegyenlőség. Szélveszek 's a' levegő' hirtelen változása ekkor közönségesek szoktak lenni, 's e' tekintetben az idei Martius egészen rendes volt. *Tulajdonképeni szélvész* ugyan *csak egy* vala (27dikén), de *kemény szelek csaknem mindennapiak* voltak; 's a' tavaszi gyengébb levegőmérséklet is, mint máskor, vegyest vala érezhető a' télivel *Rendkivüli tűnemény nem tapasztaltatott;* legszembetűnőbb az, hogy ezen hónap, több hónapok' lefolyta után ismét a' rendes időjárást tartá. — *Egészen derült ég egy nap* szemléltetett; *egészen borult* négy nap; *eső hat napon esett*, *hó öt nap;* a' *völgyekben ötször* látszott *köd;* uralkodó szél vala az *éjszaki*, melly 29szer fútt; egyébiránt fútt az *éjszaknyugoti* 24szer, a' *nyugoti* és *délkeleti* 10szer, *délnyugoti* 9szer, *déli* 6szor, a' *keleti* és *éjszakkeleti* kétszer. — *Szélcsend* nem tapasztaltatott. Az, hogy a' gyakori szeleknél a' *levegősulymérő* felette változó állásu volt, épen nem csudálható. Sz. Gellérthegyén Aprilis 3dikán 1835. *Albert Ferencz.*

(1) Ezennel közhirré tétetik: hogy a' tettes Marczibányi nemzetség majoratusi joszágaihoz tartozó nemes Szerém vármegyében, Ujvidék szabad királyi városhoz, és Pétervárához félorányi távolságra fekvő Kamenicza mezővárosában, az uradalmi kertben találtató minden nemü kül- és belföldi plánták, növevények, és virágok, nem különben különbféle magyar, német, franczia, olasz, és diák nyelven szerkeztetett könyvek, úgy szinte több rajzolatok, és rézmetszések, árverés utján a' legtöbbet igérőnek e' folyó 1835dik esztendei Majus 18dik és következő napjain eladatni fognak. A' növevények, virágok, és könyvek lajstromát, Ujvidéken Huber Zsigmond ügyvéd urnál, Kameniczán pedig az uradalmi cancellariában megtekinteni lehet. (3)

(1) Gedellöi herczegi uradalom részéről közhirre bocsájtatik, hogy néhai Bauer Gaspar örököseit illető a' csömöri új szőllő-hegyen legkellemetessebben, és leghasznossabban fekvő, 21 fertályból álló, és igen jó mivelésben lévő, alkalmatos présházzal, és pinczével ellátott szőlő, a' jövő Aprilis 12dik napján először és 20dikán másodszor árverés utján fog eladatni — melly napra a' venni szándékozók a' helyszinére, a' hol is ezen árverés délutánni 4 óra tájban fog megtörténni, ezennel illendően meghivatnak. Gedellőn Martius 15. 1835. (2)

(1) **Hirdetmény.** A' nagyméltóságú magyar királyi udvari Kamarának rendelése következésében közhirré tétetik: hogy a' ménesi királyi kamarai tiszttartóság részéről 2872

akó, 1834dik termésbeli hegyi bor folyó esztendei Aprilis 23dikán Paulis mezővárosában a' királyi kamarai tiszttartói hivatal irószobájában tartandó nyilvános árverés utján a' legtöbbet igérőknek részenkint, 's kész pénzben való azonnali fizetésért fog eladatni. Melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva megjelenni ezennel hivatalosak. Budán Aprilis 4kén 1835. (3)

---

(1) **Haszonvétel-hirdetés.** Tekintetes Torontál vármegyében kebelezett, komori Bedekovits Tamás kir. tanácsot és ennek unokáját Markust, Ketsa 's Klary faluiban, valamint Hettin pusztáján illető rész-jószág, mellyhez 8 egész, 7 fél, 1 fertály, és 2 nyolczad úrbéri telkes — 19 pedig zsellér házak, nem különben 14 láncz szorgalom föld, 13½ láncz szőllő, és 209 láncz elkülönözött, és még más sokkal nagyobb kiterjedő közös majorságbéli földek, két cseléd ház, istáló és fészerrel tartoznak, minden ezen birtokot illető uri hasznokkal és jövedelmekkel együtt, szabad kir. Temesvár városában az e' f. e. Május 1ső napján délelőtti órákban, Paulovits Constantin hites ügyvéd és Táblabiró úrnál tartandó árverés útján a' legtöbbet igérőnek 1835dik esztendő Nov. 1ső napjától számitandó 6 esztendőre haszonbérbe fog adatni.

A' feltételeket megtudhatni Temesvárott az érdeklett 's úgy nevezett Stokimeisen házban lakozó ügyvéd úrnál. Kőlt Temesvárott Martius 30dikán 1835. (3)

---

(1) A' *Neudensteini* uradalmat nyerő **20026** számu szabadsorsot alól írtak adták-el Szegedre. — A' **Terézia fördő** és a' 3 húzásu **Kunschütz** lotteriára sorsok nálunk a' legillőbb áron szerezhetők Pesten Aprilis 8dikán. *Kunewalder testvérek.* (1)

Kettő egy helyett

5 pengő forintért.

Pesten Ofenheimer Sándor Posztó-kereskedőnél,

a' nagy és igen érdekes **Kunschütz** Lotteria

3. húzására

az 1ső húzás fog történni Május 30dikán

vásárlott 1 sorshoz,

1 sors a' Terézia fördő Lotteriajából,

mellyben a' terv szerént sok nyerések lesznek 's kihúzása Aprilis 27dikén fog megesni, ingyen adatik ráadásúl, 's a' két sors ára csak 5 for. p. p. és ezen lehet

500,000 for. b. b. nyerni.

A' Terézia fördő Lotteriájából egyes sorsnak az ára 2 ft 12 kr. p. p.

A' Hütteldorfi Lotteria nyerő sorsai ugyanott kifizettetnek, vagy fizetés helyett is elfogadtatnak. (2)

---

(1) **Hirdetmény.** Sz. k. Pest városa telek-könyvi hivatalában, **Liedemann J. Sámuel** örököseinek kérésére, f. eszt. Majus 2dik napján tartandó árverés utján el fognak ada ni:

)(0)(

1.) A' Terézia városban, király utczában 683. szám alatt 333 □ ölnyi telken fekvő ház.

2.) A' váczi út mellett 95, 96, 97, 98, 99 és 100. számok alatt lévő 's 21 $\frac{3}{48}$ hóldnyi erdő- és rét-telek, mellyen már szép akáczfa erdő neveltetett.

3.) A' város erdejében jobbra a' hátulsó sorban 77 és 78. számok alatt lévő gyümölcsfákkal beültetett két telek, egy kis rész szőllő és veteményes kert, mellyen egy szobából 's konyhából álló házacska épült.

4.) A' város erdejében az allée mellett, egészen szőllővel ültetett 's erős kerti kőfallal kerített 15dik számu telek. (7)

Első kihúzandó Lotteria.

Hétfőn, Aprilis 27dikén 1835

már meg fog történni a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Terézia fördőnek,

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt, legfelsőbb helyen megengedett és a' tisztelt közönségre nézve igen hasznos kijátszása, 3 húzás által, 25,000 nyertes sorssal. Az

1ső	húzásban a' terv szerént nyernek - - - - - - -	65,000 for.
	a' főnyertes - - - - - - - - - - -	30,000 —
2dik	húzásban a' terv szerént - - - - - - -	135,000 —
3dik	húzásban a' terv szerént - - - - - - -	345,000 —
	a' főnyertes - - - - - - - - - - -	250,000 —
	szerencsés esetben pedig még többet - - - - -	300,000 ftl is
	a' terv szerént mind-öszve - - - - - - -	545,000 —

vagy is

FÉL MILLIÓT

és 45,000 for. b. b.

20,000, — 15,000 — 10,000 — 5,000, — 4,000, — 3,000, — 2,000, — 1,000 for. 's a' t. nyerő melléknyertesekkel.

A' fekete sorsoknak különös tekintetbe vétele mellett is, mellyek számára egyedül 345,000 for. van rendelve, megengedé e' gazdagon készült játék, — a' mi olly Lotteriában, mellynek sorsai 4 for. árúk valának, még soha sem történt, — hogy a' szabad sorsoknak, a' terv szerént, kizárólag

200,000 for. nyereség 30,000 for. főnyereséggel

rendeltessék; ezen kivül mindenik szabad sorsnak kell, még pedig 1000nek legalább is kétszer, nyernie, 's a' főhúzás minden nyereségeire is mind játszanak.

Egy sors ára 4 for. p. p.

A' veres sorsok már csaknem mind elfogytak, 's 5 sorsra csak egy közönséges fekete sors adathatik. Bécs, Aprilis 3dikán 1835. *Schoeller Sándor*,

cs. kir. kivált. nagykereskedő Wollzeile Nro 775.

)(

)(0)(

Sorsokat kaphatni Pesten **Liedemann J. S. Fridrik** irószobájában és **Liedemann B. Ferencz** „szép magyarnéhoz“ czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra még 1 bizonyosan nyerő ingyen sors is adatik.

Ugyanott egyenként is kaphatni gratis sorsokat, mellyek különös húzásban 30,000 for. és a' 250,000 for. főnyereséget is megnyerhetik.

---

(2) Hirdetés. Szepes vármegyében a' schmöllniczi, kamarai bányai uradalomhoz tartozó alsó hütteni úgy nevezett Pauker vendégfogadó, — melly egy tágas lakszobából, ivó házból, pinczéből, 4 vendégszobából és szekerszínből áll, — szabad bor-pálinka-méréssel, kifőzéssel és vámjövedelemmel együtt, két egymást követő esztendőre 1835. Nov. 1sőjétől 1837. Oct. utolsó napjáig, f. e. Apr. 27dikén tartandó nyilvános árverés útján, — a' kincstári haszonbérletekben szokott feltételek alatt, és a' felső jóváhagyás fentartása mellett, — a' többet igérőnek haszonbérbe fog adatni; a' kiknek tehát e' haszonbérlethez kedvök lenne — kizárva a' zsidókat, kik ezen árveréstől legfelsőbb világos parancsolatnál fogva eltíltatnak — a' fen kitett napon Schmöllniczen, vagyonukról — a' leteendő jótállási summa végett-hiteles bizonyitványokkal felkészűlve, ez árverésre délelőtti 9 órakor megjelenni ne sajnáljanak. Az árverés előtt leteendő bánatpénz 42 ft. pp. a' haszonbérleti szerződés feltételeit a' szokott hivatali órákon mindenkor megtekinthetni a' k. főhivatal kanczellariájában, valamint a' helybeli k. tiszttartói hivatalnál is. (1)

---

(2) Hirdetés. Báró Podmaniczky nemzetség részéről, közhirré tétetik: hogy annak, tettes Heves vmgyében, a' Tisza bal-partján, Szolnok és Csongrád közt fekvő Tiszaföldvári uradalmában lévő marha nemüek, 's jelesen.

1.) a' tenyésztetésre alkalmatos, több száz darabokból álló 's nemesitett fejős és gulyabeli magyar szarvasmarha, és méneses 's csődörlovak f. e. Május 1ső 's következendő napjain T. Földváron,

2.) több ezerekre hágó, nemesitett egy nyirésü juhok 's bárányok szinte f. e Junius 17dik és utánna való napjain, — ugyan csak T Földvár helységében,

3.) egy pár száz darabokra ütő jármos ökrök és tinók, valamint szinte hintókba és paripázásra alkalmatos kezes és fékes méneses lovak, f. e. medárdusi pesti vásár alkalmával, Junius 8. és 9. sz. k. Pest városában, a' baromálláson közönséges árverés utján, a' többet igéröknek, kész pénz fizetés mellett, elfognak adatni. (3

---

(3) Hirdetés. A' nagyméltóságu magyar kir. udvari Kamara rendeléséből ezennel közhirré tétetik: hogy szabad kir. Debreczen városa az ugy nevezett kakasloi-cserépvetőben eddig a' város által gyakorlott fedél-cserépvetés hasznát az ezen czélra szükséges, és készen lévő szinekkel, kementzékkel, és egyébb épületekkel, valamint az e' végre kivántató eszközökkel három egymásután következendő esztendőre bérbe kiadni szándékozván, e' végre folyó esztendő Szent György hava' 13dik napján délelőtt 10 órakor ugyanott a' városnak gazdai hivatalánál fog árverés tartatni. Kiknek tehát azon kibérléshez kedvük lenne, a' fentirt napra és helyre (a' hol is a' haszonbéri előleges feltételeket az azokat tudni kivánók előre is kitanulhatják) szükséges bánatpénzel fölkészülve meghivattatnak. Budán Martius 26kán 1835. (3)

---

(2) A' nagyméltóságu magyar kir. udvari Kamarának rendelése következésében közhirré botsájtatik: hogy tekintetes nemes Baranya vármegyében kebelezett kir. mindszenti uradalomhoz tartozó ugyan Mindszent nevezetü helységben; folyó eszt. Aprilis 27dik napján, mintegy 666 akó utolsó termésü fehér bor, és 1191 akó hasonló vörös bor, nyilvános árverés utján, még is a' fölsőbbi helybenhagyás fentartása mellett, a' legtöbbet igérőnek el fog adatni. Budán, Martius 24dikén 1835. (3)

(3) Tek. nemes Heves vármegyében fekvő, és az Almásy familia közös uradalmához tartozó Török Sz. Miklós mezővárosában Aprilis hónap' 13dik napján tartandó országos vásáron, azon familia gulyájából száz husz darab négy és öt esztendős *tinók* mind megjámboritva, sőtt nagy részben már igába is szoktatva, páronkint, azon kivül nagyobb számu részszerint számfelett való, részszerint pedig mustra tehenek és bikák, nem külömben az uraság méneséből egynehány darab kanczák árverés utján, az ároknak azonnal való lefizetése mellett, el fognak adatni, mellyre minden renden lévők tisztelettel meghívatnak. (3)

---

(2) Hirdetmény. A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kamara rendelésébül ezennel közhirré tétetik: hogy folyó esztendei Aprilis 27dikén a' tokaji királyi uradalom részérül következendő haszonvételek fognak a' többet igérőnek szokott árverés utján csak ugyan folyó esztendei November 1sö napjától számitandó három esztendőre haszonbérbe kiadatni, úgymint:

Tokaj városában az arany sas nevü nagy vendégfogadó, — az országos vásárok alkalmával való szabad italok mérésének jussa a' kis tokaji korcsmával, — úgy nem külömben szinte Tokaj városában a' hus vágatás és szalonna árulás haszonvétele.

Tarczal városában a' fekete sas czimü vendégfogadó, az országos vásárokban való szabad italok mérése jussával, — a' piacz korcsma, és csukaház nevü korcsma házak, — négy kereskedésbeli boltok, és a' halászat.

Tiszaladány helységében két száraz malom, valamint végre

Balsán a' mészárszék és halászat.

Kiknek tehát ezen most elöszámlált haszonvételek ki bérlésére kedvek volna, neterheltessenek a' fent ki tüzött határnapon reggeli 9 óra tájban arczalon az uradalmi Ttiszttartói háznál szükséges bánatpénzel felkészülve megjelenni. Budán Martius 14dikén 1835. (3)

---

(2) Haszonbérlési-hirdetmény. Szabad királyi Pest városához három órányira, a' duna partján fekvő *Duna-varsányi* puszta, — ugy szinte ettől csak másfél órányi távolyságra, Pest városától pedig szinte három órányira fekvő *Felső-babádi* puszta, 1836dik esztendei Aprilis 24dikétől kezdvén, 12 egymásután következő esztendőre nyilvános árverés utján, akár együtt, akár egymástól elválasztva, haszonbérbe fognak adattatni. Az árverés, folyó 1835dik esztendei Aprilis 25dik napján délelőtti 10 órakor kezdve, Pesten, a' kerepesi uton 1342dik szám alatt lévő Beniczky házban fog tartatni, mellyre a' bérleni kivánók, a' Duna varsányi pusztára nézve 520 pengő forintokban, a' Felső babádi pusztára nézve pedig 250 ezüst forintokban álló bánatpénzel ellátva, ezennel meghívattatnak. Addig is, az árverés feltételeit az emlitett ház' gondviselőjénél megtekinthetni. (3)

---

(3) Hirdetmény. Szabad királyi Pest városa Therézia kül-városában az erdősoron 84dik szám alatt lévő szegények gyám-intézetében számos nagy, közép, kissebb, kettős vagy egyes ágyi- vagy ló-pokróczok kivántató mennyiségben eladás okáért készen találtatnak. — Ugy szinte ugyan ott egy szinü csikos, vagy négyszeges minden szinü pokróczoknak a' legrövidebb idő alatt leendő készittetése felvállaltatik. — Pesten Martius 15dikén 1835dik esztendőben. (3)

---

(3) Hirdetés. A' nagy méltóságú királyi magyar udvari Kamara rendelésénél fogva a' jövő esztendő Aprilis hónap 27-dik napján Körmöcz szabad királyi és bánya város törvény házánál a' szokott reggeli órákban nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek ugyan azon szabad királyi városhoz tartozó Stubna uradalom a' jövő esztendei Sz. Mihály

napjától kezdve hat egymásután következő esztendőre haszonbérbe fog adódni, azért a' kik a' fent nevezett uradalmat kibérleni szándékoznak, az árveréshez kijelelt napra ezennel meghívattatnak. — A' feltételeket úgy ott helyben, mint Budán is a' nagy méltóságú királyi magyar udvari Kamara számvevői hivatalánál meglehet tudni. (3)

---

(3) **Hirdetés.** A' nagyméltóságu magyar kir. udvari Kamarának rendeléséből köz hirré botsájtatik: hogy tettes nemes Baranya vármegyében kebelezett, és a' mindszenti fiskalis uradalomhoz tartozó Sz. mártonyi pusztában, folyó eszt. Aprilis 13dikán délelőtti órákban mintegy 136 mázsa jó minémüségü hamuzsir, nyilvános árverés utján illendő bánatpénz letevése mellett el fog adatni. — Az uradalom részéről az árverésre nézve a' felsőbbi helyben hagyás fentartatik, annak következte után pedig a' legtöbbet igérő az egész pénzbéli járandóságot tüstént lefizetni, a' hamuzsirt pedig legfellyebb 15 napok alatt elvitetni köteleztetni fog. Budán Martius 23dik napján 1835dik esztendőben. (3)

---

(2) **Egy gazdasághoz értő külföldi** ki már 15 esztendő óta foglalatoskodik a' juhnemesitéssel és lótenyésztéssel, ugy szinte a' juhok 's lovak betegsége czélszerü gyógyitásával, minekutánna kir. burkus status-tanácsnok *Thaer'* gazdasági intézetét, a' berlini boromorvosi oskolát, 's a' berlini kereskedés' gyapjusortirozási intézetet gyakorlotta, — a' miről nevezetes ajánló levelein kivül jó bizonyságleveleket is mutathat, — most éppen déli Oroszországból, a' hová hivatalos vala, visszatérvén, Magyarországon óhajtana gazdasági hivatalt nyerni. A' véle értekezni kivánó t. cz. uraságok méltóztassanak F. N. betükkel bélyegzett lepecsételt addresseiket pesti nagykereskedő **Sztriberny Ján. Ferencz'** irószobájába a' Józsefpiaczon, béadni. (2)

---

(4) **Vogel S. A.** bútor müves Pesten tisztelettel jelenti, hogy raktárában, közönséges, közép 's legjobb minéműségű sima és mahagonival rakott, cseresznyefa, úgyszintén fekete páczú, továbbá verhenyeges 's természetesen politirozott diófa házibútorok mindenkor nagy mennyiségben találtatnak. Különösen ajánlja ez utóbbiakat, mellyek habosak, 's fejér juhar és égerfa szeletekkel goth ízlés szerint vannak ki rakva, úgy szintén a' csinosan készült Mahagoni eszközöket fejér juhar és körösfa szeletekkel, 's Mahagonival ékesítve.

Találtatnak nála minden nemű 's nagyságú lüszterek és tükrök aranyozott és politírozott rámákkal.

Rendeléseket tehetni nála nagyobb házi bútorozásokra, 's mindenféle szobakoczkázatokra, 's a' mi készen nem volna, gyorsan el fog készítetni.

Ablak és Alcoven szőnyegek, 's ágy terítők' rajzolat, vagy pedig kész mustra szerint választhatók vagy megrendelhetők.

Reményli a' felülírt hogy bútorainak olcsó 's az idő körülményeihez szabott árával tisztelt vevői elégedését megnyerendi.

Rakhelye van Pesten a' Dorottya útcza' szegletén tulajdon 16. szám alatti házában. (9)

---

(2) **Hirdetés.** A' nagyméltóságu magyar kir. udvari Kamara rendeléséből közhirré tétetik: hogy t. Bács vármegyében a' kir. fiscushoz tartozandó Patsér helységnek egy huszon-negyedrésze minden haszonvételeivel, egyedül curialis házat, és a' többi birtokosokkal közönséges jövedelmet kivévén, Aprilis 27dikén ott helyben, folyó esztendőnek Május első napjától kezdve 1838dik Aprilis utolsó napjáig három esztendőre a' legtöbbet igérőnek árendába fog engedtetni. — Az árverés előtt le teendő bánatpénz 68 pengő forintokat tészen, és a'

kibérlendő résznek közelebb való leirását, nem külömben az árverés feltételeit az apathini kamarális fiscalis hivatalnál meg lehet tekinteni. Budán, Martius 27dikén 1835. (3)

---

(3) **Hirdetés,** melly által a' nagy méltóságú királyi udvari magyar Kamarának rendelése következésében közönségessé tétetik: Hogy tekintetes Ugocsa vármegyében fekvő Tisza-Ujlak mezővárosban lévő királyi haszonvételek, ugymint korcsmák, ser- és pálinka főző házak, azokhoz tartozandó edényekkel, szerszámokkal, 's egyébb épületekkel együtt ugy nem külömben mészárszék, vizi malmok, a' Tiszán lévő rév-vám, és szabad halászat e' folyó 1835 esztendő Majus hónap 18-dik napján ugyan csak Tisza-Ujlakon, az ottani uradalmi számtartó Kanczellariában délelőtti órákban tartandó köz árverésre fognak bocsájtatni, és ugyan ezen 1835-dik esztendő November hónapnak első napjától kezdvén egymást követő három, vagy hat esztendőre, a' többet igérőnek, előmutatandó elégséges bátorság mellett pengő pénzben kötendő, és előre esztendőbéli fertályonként befizetendő kibéreltetni. Ezen kibérlésben részt venni kivánók kérettetnek tehát, hogy a' megirt napon és helyen, a' hol a' contractualis feltételeket is megláthatják, reggeli 9 órakor ugy elkészülve megjelenni ne terheltessenek, hogy kiki az 400 forintokban pengő pénzben meghatározott bánatpénzt, melly az árverés elvégeztével az árendát megnyerőnek árendális summába bévitetődni, másoknak pedig vissza adatni fog, a' fent nevezett királyi számtartó tisztségnek előre leszámithassa.
Budán Martius 4-dik napján 1835. (3)

---

(3) **Hirdetés.** A' nagymélt. m. k. udvari Kamara rendeléséből közhírül adatik, hogy az ó-budai koronai uradalomhoz tartozó Budakesz helységben, az ottani urasági faiskolából, 2000 darab, a' legjobb fajokkal nemesitett 's az ültetésre egészen alkalmatos alma és körtvélyfák darab és rész (parthie) számra tüsténti kész pénz fizetés mellett el fognak adatni, még pedig: a' jelesebb nemüekből egy darab 20 kr. conv. pénzben, az alábbvaló fajokból 16 kr. 's a' törpékből 12 kr. A' venni kivánók ez iránt a' budakeszi kir. kamarai erdőtiszthez folyamodni ne terheltessenek. Budán Mart. 5kén 1835. (3)

---

(2) **Eredeti spanyol kosok' eladásáról való jelentés.** Megczáfolhatatlan tapasztalásokon épült igazság az, hogy az eredeti faj-állatok nemes tulajdonságaiknak a' megnemesitendő állatokkal nagyobb arányban való közlésére sokkal nagyobb erővel birnak a' csupán megnemesitett állatoknál, mellyeknek olly erős typusok nincsen, 's hogy ugyan ezen okból származnak az olly gyakori elfajzások.—Tekintetes Arad vármegyében fekvő szakátsi uradalom bir egy hasonló 1802dik esztendőben Theresienfeldi gazdasági tanácsnok Petri ur által Spanyolországban vett, 's Theresienfeldre Ausztriába hozott, onnét pedig szakátsi és madrizestyei Nikolitz Kyro nemes Arad vármegyei táblabiró úr mint a' szakátsi uradalom birtokossa által Szakátsra szállított merinos nyájat, melly gyapjának mind finomsága, mind pedig nagy mennyisége által igen kitűnő. — Ezen eredeti spanyol nyájból mostantúl fogva egész September hónapig több nevezetes kosok eladhatók. Az ára az első classisu electa kosokra nézve 20, a' második classisuakra 15, a' harmadik classisuakra nézve pedig 10 ezüst forintokban azon megjegyzéssel vagyon megállapitva, hogy esztendőnként Januarius 1sőjétől kezdve, Junius végéig minden első classisu kostól 6, minden második classisutól 5, minden harmadik classisutól pedig 4 ezüst forintok gyapjokért való pótolás fejében azon esetre fizetendők legyenek, ha az illető vevő urak a' gyapjut az uradalomnak által nem engednék.— A' venni szándékozók méltóztassanak tekintetes Arad vármegyében Butyin és Almásnál 's a' körösi hidhoz közel fekvő szakátsi uradalomnál jelenteni magokat, 's meggyőződve lenni, hogy kivánságuknak tökélletessen megfelelő legjobb koru faj kosokra teéndenek szert.
(3)

)(o)(

Trattner és Károlyi
Könyvnyomtató-Intézetében Pesten,
(Úri utsza 612. szám)
sajtó alatt van, 's előfizetés utján meg fog jelenni:

„SZENT BIBLIA

az az:

Istennek Ó és Új Testamentomában foglaltatott egész Szent-Irás,

fordította Károli Gáspár.“

Nagy 8-ad rétben, szép nagy betűkkel, kétféle példányokban t. i. finom velin-papíroson, és fejér nyomtató-papíroson is nyomtatva.

Az egész Biblia *négy* füzetben fog megjelenni. Velin-papíroson egy egy füzetnek ára 2 for.; nyomtató-papíroson 1 forint ezüstpénz.

Ugyan ott éppen most hagyta el a' sajtót:

Iső FERENCZ,

Austriai Császár, Magyar Király 's a' t.

és Korának Történeti.

MEYNERT szász író után,
magyarázák ILLÉS és SZEKRÉNYESY.

Két füzetben: Ő Felsége' képével. Az első füzet ára 30 kr. ezüstpénz.

MUSAEUS REGÉJI IIdik füzet 30 kr. ezüstpénz.

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

April.	5-dikén	5	Láb,	3	Hüv.	0	Von.	—	6-dikán	6	Láb,	3	Hüv.	6	Von.
—	7-dikén	7	Láb,	1	Hüv.	9	Von.	—	8-dikán	7	Láb,	7	Hüv.	0	Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Aprilis 7-dikén 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	—	$126\frac{2}{3}$	120	Zab	$78\frac{2}{3}$	$73\frac{1}{3}$	$66\frac{2}{3}$
Kétszeres	—	110	$106\frac{2}{3}$	Kukoritza	$106\frac{2}{3}$	100	$96\frac{2}{3}$
Rozs	100	$96\frac{2}{3}$		Köleskása			
Árpa	96	$93\frac{1}{3}$	80	Köles			

Pénzfolyamat:

Bécs Aprilis 4-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	$101\frac{4}{5}$	1834ki Status kölcs	
„ 4 pC.	$95\frac{7}{10}$	Kam. — pC. kötel.	
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	$1328\frac{1}{2}$
„ 1821ki „	$139\frac{7}{8}$	Cs. arany pC. agio	

30. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szombaton Szent-Györgyhó' 11dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. k. Felsége a' magyar kir. Sz. István rend kanczellárjához gróf Reviczky Ádám ő Excellentiájához Martius 16dikán intézett legfelsőbb kabineti írata által Vilmos, burkus kir. herczeg ő Magosságát az említett rend nagy keresztével díszesíteni, 's a' rend dísz-jeleit a' fentisztelt kir. Herczegnek személyesen általnyujtani méltóztatott.

Ő cs. 's apost. kir. Felsége Martius 10diki legfelsőbb határozata által a' Pesti magyar k. fő oskolánál a' csillagtudomány megüresült oktatószékére, 's a' Budai csillagőr-torony igazgatójává Mayer Lambert urat, eddig a' Bécsi cs. k. fő oskola csillagvizsgáló intézetének segédét méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. k. Felsége magyar kir. udv. főkanczellár Gróf Reviczky Ádám ő Excjához Apr. 6kán intézett legfelsőbb határozata által a' főm. m. k. udv. Kanczelláriánál megüresült valódi udv. titoknokságra, cs. k. kamarás 's eddig számfeletti titoknok Szögyényi László urat méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. 's apost. k. Felsége Martius 10diki legfelsőbb határozata által Szombathelyi őrkanonok Főtiszt. Sághy Mihály urat Almádról nevezett Szüz Mária czímzetes apátjává: Martius 13dikán pedig Kalocsai kanonok Főtisztelendő Girk György urat Kalocsáról nevezett Sz. György czímzetes apátjává méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. k. Felsége az Erdélyi udv. Kanczelláriánál eddigi concept. practikáns Zeyk Károly urat ugyanott tisztlb. concipistává méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Méltóztatott Ő Felsége kövesdi idősb Boér Antal urat, a' közelebbi erdélyi országgyülés egyik királyi hivatalosát katonai és kamarai negyven nyólcz éves szolgálatjáért, közép rendü arany érdem pénzzel megjutalmazni.

Érzékeny ünnepet tarta Martius 29dikén a' Pesti vakok intézete, nagy számu sokaság megjelentében. Délelőtti 10 órakor a' Therézia városi egyházban, Méltóságos Sztankovics János Bosoni püspök 's m. k. Helytartóitanácsos úr által tartott sz. Mise alatt az intézet 13 nevendékei azon négyhangu énekes Mise-darabját énekelték-el, mellyet Bartay András úr sz. k. Pest városának kamaratisztsági segédje, és az ausztriai tartományok hangászati egyesületének tisztlb. tagja, cs. k. Főherczeg József szeretve tisztelt Nádorispány ő Fenségének névnapjára szerzett, 's mellyre a' nevendékeket az intézetnek világtalan tanítója Füredy László úr, tapintható kótákkal írt, az intézet igazgatója Dolezsálek úr által behozott, partitura segedelmével tanította. Az előadás bámulásra ragadá a' jelenvóltakat; 's annyival figyelemre méltóbb marad e' dolog, hogy hasonlót semmi más illy nemü intézet, bár több számu, mint a' Prágai 25, Bécsi 53, Berlini 70, Parisi több száz nevendékekkel, elő nem mutathat. Ugyanezért az igazgató igaz ember-szeretetből, az általa feltalált módot, minden előtte esméretes vakok-intézetével, még a' Philadelphiai 's Bostonival is (Amerikában) közleni szándékozik. Az egyházi szertartás után a' Fens. Főherczeg Nádornak mint ez intézet kegy. pártfogójának jól eltalált képe, mellyet Warschag Mátyás úr festett 's az intézetnek ajándékozott, két nevendék által az intézet épületében, dob 's trombita szó közt feltétetett. Majd az intézeti igazgató német nyelven jeles beszédet tartott „a' vakoknak a' világhoz való viszonyairól," Füredy László, intézeti tanító úr pedig magyarul az intézet történeteit kezdetétől a' jelen időig adáelő. Végzetül a' nevendékek eme magyar háladalt éneklék: „Nagy Isten ki világtalan." — Az intézet új 's jól rendelt lakhelye, az egésznek czélirányos és értelmes vezetése több megjelent magos uraságok helybehagyását 's dicséretét érdemlék. A' nevendékek ez nap különösen megvendégeltettek; kiknek evés 's ivásbeli ügyességök is csudálkozást gerjesztett. Ebéd végén ittak a' vak-neven-

dékek cs. k. Főherczeg Nádor ő fenségének, az intézet kegy. pártfogójának, Fenséges hitvesének, az egész cs. k. uralkodó háznak, és az intézet minden nagylelkü jóltévőinek egészségökért.

Vácz ról: Mart. 28d. Az itt lakó, 's egyedül csak nyólcz familiából álló ó hitüek a' dicsőségesen uralkodó Felséges Austriai Ház iránt tántoríthatlan hivségek, és jobbágyi legalázatosab tiszteletek jeléül, a' legnagyobb zivataros időkben 43 évek alatt példásan, és dicsően uralkodott, 's ugyan azért elfelejthetetlen örök emlékezetü Felséges Austriai császár 's magyar Hazánk apostoli királyáért I EERENCZÉRT, uralkodása ideje alatt atyai kegyelméből és engedelméből felállított szentegyházukban a' folyó hónap 26kán reggeli tíz órakor az engesztelő szent mise áldozatot tisztelendő Jakovljevits Jefren úr által tartatván, — erre a' tisztelendő papság, nyugodalomban lévő császári, 's királyi hadi-tiszt urak, a' helybéli siket-néma intézetnek, a' kegyes, és normalis oskolák tanítói, a' méltóságos uradalmi, városi tisztviselők, 's a' városnak minden renden lévő lakosai nagy számban öszve sereglettek. Ezen szent mise áldozat a' legbuzgóbb ájtatossággal hajtatott végre. Díszesítette azt kiválképpen a' felállíttatott kisded, de a' maga nemében igen díszes — „castrum doloris" — a' templom oldalainak, hirdető, 's egyébb székek fekete gyász-posztóval volt költséges béfedezése; a' Szent-Mise és engesztelő áldozat alatt ó hitű nyelven volt szomorú, és szépen hangzó kar-énekek. — Az engesztelő áldozat alatt minden rendbéli jelen lévőnek egy meggyújtott viaszgyertya adatott kezébe, — annak végével pedig a' „castrum doloris" felett Szent Theodornak hagyományához képest eleve fűszerszámosítva elkészült megfőzött tiszta búzából örök emlékezet okáért minden jelen lévő személy különbség nélkül részesíttetett; — 's illy képpen ezen engesztelő áldozat az legszebb rendel, és buzgó ájtatossággal végbe menvén, minden jelen volt hívjobbágy elhunyt Felséges Urunk hamvait áldotta, 's szomorkodva ezen áldozatról eloszlott. —

Selmeczen Mart 25, 27 és 28d. napjaiban tartattak elhúnyt I Ferencz Ő cs. kir. Felségéért gyász isteni szolgálatok. A' harangok órákig huzattak. A' gyászalkotványt 12 zászló, koronák, czímerek, 102 viaszgyertyák díszesíték. Az elintézést m. Geramb őrnagy úr teljesité. Harmadik nap gloriosum tartatott, a' kamarai, városi tisztviselők, gymnasiumbeli tanítók 's ifjúság és más temérdek sokaság jelenlétökben.

Kassán Martius 29d. a' helybeli helv. vallásu gyülekezet I Ferencz Ő cs. k. Felsége halála gyászos szertartási ünneplését tartotta, mellyre minden Kar 's Rendben lévő keresztény hívek — kik az írás' parancsolatja szerint „az Istent félik, a' Királyt tisztelik" illendőn meghívattak. — Tiszt. Terhes úr, helybéli predikátor nyomos beszédet tartott; sajnálni lehet, hogy a' sokaság tolongása miatt csak azok érthették, kik hozzá közelebb estenek. Ezen gyászos ünneplésre készített igen ékes énekeket a' S. N. Pataki anya oskolának éneklő Kara szokott ügyességgel és pontossággal éneklette.

Aprilis 5dikén reggeli 10 óra tájban nálunk (Kassán) tüz ütött-ki, egy óra alatt 47 ház, egynehány ól és csűr elégett, tíz háznak fedelét lerántották. – Az összecsődült sokaság nagy erőlködéssel dolgozott a' tűz óltásában, de a' felülről keményen fúvó szél a' lángot majd nem földig verte, a' füst is föld színt húzódott, a' hirtelen ott termett vízi puskák vizét az erős szél elszórta, félre-csavarította, a' vizet távulról kellett hurczolni, mert közel lévő kútainkban a' viz, (mint másutt is sok helyen e' környéken) kiapadt.

Igen hideg verőfényes szelek járnak itt, esső csak mutatja magát; a' szél elkergeti. — A' heti vásárokra mindég több meg több életet hoznak, az ára alább száll — de lassan — csak a' bornak ára nőttön nő, kivált a' hegy-allján. A' bor erős, jó szamatu, tartósságot igér, azért kiki abba veri pénzét. A' juhok — noha többnyire sanyaruan tartották — egészségesek, az idei báránykák nagyok, kövérek. E' környéken marhadögnek nincs híre.

Kolozsvárt t. Erdélyi valóságos kormányszéki tanácsos zilahi Sebess Antal úr Mart. 18kán élete 57dik évében megholt; temetési tisztesség tétele az egész k. Kormányszék jelenlétében 20db. tartatott az ev. reformatusok templomában; az elhunytban egy széles és éles bélátásu törvénytudó 's fáradhatatlan munkásságu referens elvesztét úgy a' k. Kormányszék mint a' közönség méltán fájlalják.

Párkányon (Esztergom vármegyében) egy 40 esztendős asszony, kinek 7 fia és 1 férjhez-ment leánya van életben, közelébb 3 leányt szült. Kettő közülök barna egy szőke haju; mind a' három

egészséges. Annyok terhes korában bosszankodását jelenté azon, hogy egy más, Párkányi asszony kettős magzatot szült.

Pesten Aprilis 9dikén 4 hónapi sínylődés után mellvizi-betegségben itt hagyá e' földi életet Tek. Désy István úr, több nemes vármegyék táblabírája, 's a' nm. kir. legfelsőbb törvényszékeknél sok úri nemzetségek ügyviselője munkás életének 47dik esztendejében. Hideg tetemei ágostai vallásu szertartások szerént Apr. 10dikén a' váczi út melletti temetőbe takarítattak-el.

AUSTRIA.

Bécs, Apr. 8d. Folyó hónap 5dikén vasárnap estve vitetett Ő cs. kir. Magosságának Antal Victor főherczegnek a' német vitézi rend nagymesterének holtteste az udvari kápolnába, hol tegnapelőtt, folyó hónap 6dikán reggel köz szemléletre kitétetett. — Majd délutáni 2 órakor a' megboldogúltnak szíve az Augustinusok Loretto-kápolnájába, 's azután mindjárt belső részei a' Sz. István templomabeli sírboltba tétettek ősi szertartással. Végre esteli 6 órakor végbe ment a' temetési szertartás szokott pompával. A' megboldogúltnak teste az udvari kápolnából a' Kapuczinusok templomába vitetett, hol Ő Felségének 's a' fenséges familia többi tagjainak valamint az egybesereglett udvari karnak jelenlétében megáldatván a' sirboltba tétetett. — Tegnap Apr. 7dikén délutáni 5 órakor az udvari kápolnában tartatott vigilia a' megboldogúltért, ma pedig délelőtt 11 órakor ugyanezen templomban halotti mise fog tartatni, mellyen Ő cs. kir. Felsége 's a' felséges Ház tagjai az udvari karral együtt meg fognak jelenni. Az udvari gyász tegnapelőtt, mint a' temetés napján kezdve, hat hétig tart; még pedig az elhúnyt cs. kir. apostoli Felségérti gyásszal együtt fog viseltetni.

NAGYBRITANNIA.

Az egyesült királyságokból 1834 folytában 36 millio 541 ezer 926 font sterling értékü portéka vitetett-ki; 1833ban 34 mil. 489 ezer 484 font sterlingre ment a' kivitel.

A' Canton-Register szerént Lu kormányzó Pekingből jött parancsolatnál fogva hívatalától 's a' pávatolltól megfosztatott, mivel a' két kis angol hajót a' folyóról el nem üzte.

Az új szónok számára, minthogy a' régi szónoki lakhely nagyrészint elégett, az Olaszországban tartózkodó Warwick gróf palotája béreltetett-ki; a' kormány új ezüst asztali készületekkel fogja őt ellátni, 's lakhelye bútrozásának költségeit a' status-kincstárára vállalni, — titoknokul Ch. Romily úr neveztetett mellé 500 font sterling fizetéssel.

Az alsó ház Mart. 17diki ülésében a' dissenterek házasságát tárgyazó bill vétetett-fel; melly alkalommal Peel R. sir előadása nagy megelégedéssel fogadtatott, mivel sokkal tovább ment, mintsem a' ház tőle várta volna. A' billben az javaltatik, hogy a' dissenterek házasság kötésében csupán csak polgári szerződés kívántassék-meg. Wilks úr, kit némüképen a' dissenterek organumának tarthatni az alsó házban, átaljában nagy megelégedését mutatta e' rendszabás iránt, mind a' mellett is némelly változtatásokat javallott a' bill egyes részeiben. J. Russell megvallotta, hogy e' rendszabás jelesebb annál, mellyet ő a' múlt esztendőben ugyancsak e' tárgyban javallatba tett. M' Cause úr köz tetszés közben azt nyilatkoztatta, hogy a' ministerek, ha az irlandi egyház reformja iránt hasonló szellemű rendszabásokat terjeszténdenek-elő, méltán reménylhetik a' kormányon maradásokat. Fergusson és Harvey urak úgy vélekedtek, hogy minden különbséget el kell törülni, 's minden házasságok csupán polgári szerződés által köttessenek. Ezután megengedtetett a' billnek felhozatása.

Az alsó ház Mart. 20diki ülésében sir Henry Hardinge, Irland titoknoka, az irlandi tized megváltása iránt következő javallatot adá-elő a' kormány részéről: először is minden tized 25 percentel szálítassék-le, 's az illy módon mérséklett tized földbérré változtassék. Az 1834dik esztendőről hátra-maradt tizedek az e' czélra szavazott egy millio maradékából fizettessenek-ki. E' rendszabásnak az a' nagy haszna lenne, hogy a' tizedtartozást nem kellene fegyveres erővel beszedetni. J. Russel lord nem ellenzé e' javallatot, hanem az irlandi egyházi jövedelmek felesleges részének hova-fordítását ennél fontosabbnak tekinté, hasonlóan Howick lord is (Grey gróf veje, mérséklett whig) ki a' ministerium által előterjesztett bill elhalasztását sürgeté. Sir R. Peel megjegyzé, hogy most csak a' bill behozatalát engedje-meg a' ház, 's annak egyes határozatait majd a' közönséges biztosságban megvizsgálhatja, elfogadhatja vagy félrevetheti. A' hátra lévő tized kifizetését, illető részét a' billnek elhalasztatni akará, mint-

)(

hogy az forma szerént nem jelentetett. Hume úr Apr. 3dikáig kíváná a' billt elhalasztatni, egyszersmind szemére veté sir R. Peelnek, miként adhatelő 's dícsérhet ő, mint becsületérzésü férfi, olly rendszabást, mellyet a' mult ülésben felső házi barátival együtt gúnyolva vetett-meg. Peel úr kérdezé Hume urat, azt akará-e mondani, hogy az ő viselete becsületes emberhez nem illenék? Hume úr válaszolá: az érdemes baronet olly úton jár, mellyet becsületről megfogataival öszve nem egyeztethet, 's meg nem foghatja, becsületes statusférfi miként javallhatja ma azt, mit egy esztendő előtt megvetett; ő (Hume) mint statusférfi így sohase cselekedett vólna. E' nyilatkozás miatt később levelezés folyt Hume és Peel urak közt. Cuttlar Fergusson és Shiel urak is Hume úr indítványát támogatták. Stanley lord a' bill első részének okfejében tökéletesen megegyezett a' ministeri padok nagy örömére. Spring-Rice Mart. 23dikára jelente illy értelmü indítványt: az Irlandban fenálló tizedtörvényeket megváltoztatni 's javítani szükséges. Sokan hajlandóknak mutatkozván a' ministeri javallat első részének olly feltétel alatt leendő elfogadására, hogy a' ház annak egyes határozatait visszavethesse, Spring-Rice úr egyszerűleg csak egy, a' tized megváltását illető billnek behozatalát akará megállapítatni, melly javallat éjfél után szavazásra bocsátatván 213 szóval 198 ellen félrevettetett, 's a' ministerium 15 szótöbbséggel győzött.

Londonban Mart. 23dikán olly hír szálongott, hogy az egyesült statusok Francziaországnak háborut üzentek; de e' hírt a' Times az amerikai kapitányok tréfájának tulajdonítja.

A' felső ház Mart. 23diki ülésében Brougham lord kérelmet adott-elő az ujságoktól járó bélyegadó eltörlése iránt. Az ujság olvasás, mondá, igen kellemes dolog, 's a' pénzt hasznosabban nem adhatni-ki; azonban a' nép nem részesülhet e' gyönyörüségben, 's ujságot csak igen kis rész olvas, mit onnan láthatni, hogy az országban, esztendő alatt, minden nemü ujságból 30 millio példánynál több nem kél-el, pedig semmi sincs megtartóbb, e' szónak legjobb értelmében, mint a' népet folyvást és pontosan értesíteni a' parlament munkálatiról. Ez a' legbiztosabb eszköz, melly által a' kormány az ország bizodalmát, 's a' parlament annak tetszését megnyerheti. A' törvényszéki tanakodásokat is a' lególcsóbb úton tudatni kellene a' néppel. Vagynak ollyan férfiak, mint maga a' lord is, kik a' nép oktatásáról gondoskodnak, 's azt a' kezdő esméretekre megtanítják, és aztán olcsó és hasznos íratokkal oktatják; de ezek csak a' városokban terjednek-el, a' társaságba nem igen elegyedő földmívelőkhöz pedig nem jutnak-el, ezek tudatlanságára egyedül csak az olcsó ujságok deríthetnének világot. A' kérelem letétetett a' ház asztalára, a' nélkül hogy a' lord beszédére valaki csak egy szót is felelt volna.

Az alsó ház Mart. 23diki ülésében C. Law úr, Cambridge egyetemének sir C. M. Sutton (most már Canterbury viscount) helyett választott követe, esküvését letette 's helyét elfoglalá. Roebuck úr sir R. Peel urat támadta-meg Mart. 20dikán Hume úrhoz intézett levele miatt, állítván, hogy az a' szóllási szabadság jusát sértette-meg, a' házon kívül kérvén számot arról, mit Hume úr a' házban mondott. Ezután az jövén kérdésbe, tétessék-e jelentés sir H. Hardingenak az irlandi tized iránti javallatáról? Evans ezredes, Barron és Goring urak ismét személyességekre vetemedve kúrholták a' ministeriumnak becsülettel meg nem férhető viseletét, mellynek tagjai múlt ülésben ellenzék a' tized iránt behozott rendszabást, 's akkori nézeteiket most csak alacsony hívatalra vágyásból és rút haszonlesésből változtatták-meg. A' jelentéstétel azonban elfogadtatott, 's a' bill behozatala sir H. Hardingenak meghagyatott. Finn úr indítványából az irlandi orangista egyesületek tulajdonságinak, charakterének, kiterjedésének és czélzatának megvizsgálására különös biztosság neveztetett. Ülés végén Peel úr Hume úr megszólítására felelé, hogy Canterbury lord nem politikai okból, hanem familiájában történt betegesség miatt hárítá-el a' Canadai küldetést; a' lord hitvese t. i. hirtelen nagy betegségbe esett.

Az alsó ház Mart. 24d. ülésében Peel úr az angol tized-bill javallatát terjeszté-elő; 's a' billnek bevitele megengedtetett. — A' Mart. 23diki ülésben lord J. Russell említvén, hogy a' ministerium az előbbi kormány tizedbilljét 's a' dissenteri rendszabásait fogadta-el, mondá: most már méltán kiálthat-fel a' volt ministerium eképen: „Hos ego versiculos feci, tulit alter honores! Sic vos non vobis nidificatis aves.“ — Sligo marquis, mint Jamaica kormányzója, megerősítetett hivatalában. — Cam-

terbury lord helyett, sir George Murray fog Canadába, mint királyi meghatalmazott küldetni.— Cowley lord, angol követ a' franczia udvarnál, Mart. 27dikén Parisba érkezett. —

FRANCZIAORSZÁG.

A' következkamara Mart. 21diki ülésében az 1835diki budgetben titkos költségekre kért pótlék iránti javallat mellett az indító okoknak emez előadását olvasá-fel Thiers úr: „A' belső minister budgetje 5dik fejezetében 1,260,000 frankot jelel-ki titkos költségekre. Ennyi summa még egy időben sem lehete elég; 1828 és 1829-ben 1,800,000 fr. vólt a' titkos kiadások közép száma. E' szolgálati ág talán nem ma kíván legelőször nagyobb summát. Négy esztendő óta kéntelenek vóltunk a' titkos költségekre minden esztendőben pótlék hitelt kérni. Ez idén a' környületek miatt nagyobb hitelt kívánunk, 's e' hitelt a' környületek ellenére is csak az urak bizodalmától várjuk. Az egész kabinet, átlátván e' hitel szükségét, a' király parancsolatinak vétele után, elhatározá magát e' törvényjavallatot az urak elibe terjeszteni. Tudjuk, hogy a' kért hitel megadására, annak materialis szükségén kívül, meg kell az uraknak arról győződniök, hogy a' kormánynak megadni szükség az eszközt, miként az uraktól vett küldetését folytathassa. A' ministerium mind két oldalról meghányta e' kérdést, 's az urak elibe terjesztett kívánság minden következéseit magára vállalja (nagy benyomás). Engedjék-meg tehát az urak annak indító okait előadnom. Részletekben majd az urak biztossága elibe fogom azokat terjeszteni, 's itt a' szószéken csak egy átnézetet közlök. A' titkos költségek mindég politikai környületek miatt kérettek, 's mi is ugyanazokon alapítjuk a' mostaniak kívánását. A' politikai viszonyok ugyan már javultak. A' rend és béke jótéteményeit meg kellene tagadnunk, ha helyzetünk javultát kétségbe vennénk. Az erő és szabályosság, miként a' kormány bent és kint munkálkodott, bizodalmat ébresztettek, melly a' kereskedést és szorgalmat újra felelevenité. Ez materialis jólétet szült, melly az indulatokat lecsilapítá. Ezen jólét elvoná az indulatokat a' politikai pezsgésektől, megnyugtatá a' néptömegeket, 's a' lázongás eszközeit visszavivé elhagyott műhelyeikbe. A' lázadás izgatói véres csataveszteségeket szenvedtek. Igy a' rendetlenség megszünt; a' tömegek ismét munkához láttak. Ha a' pártszellem felhagyott vólna külső nyilatkozásival, úgy az ügyes politika talán mutathata nyugodtságot, 's pótlékot a' szokás szerint megadott pénzhez nem kellett vólna kérnie. De senkise állíthatja, hogy a' pártfelek, bár leverettek, merészségöket elvesztették. Ha a' kormány négy rövid esztendő alatt képes lett vólna a' pártokat egészen kiirtani, példátlan csudát fogott történeteinkben elkövetni. A' kormány elnyomta a' pártok törzsönködéseit, 's megszorítá őket, hogy csak titokban dolgozhatnak. E' már sok. De még ezzel nem tartja feladását végrehajtottnak. Nem, uraim; a' kormány esmeri az ország eránti kötelességeit; tudja, hogy a' pártokat szakadatlan figyelemmel kell tartania, 's e' kötelességnek meg is fog felelni. Kiki tudja, hogy a' Jun. 5 és 6diki rémítő napok után az erőszakoskodásoktól magát megmentetve lenni gondolhatá, később még is el kellett következniök az aprilisi szomorú eseteknek. Jól meggondolják az urak, hogy midőn a' pártok nyilván nem munkálódhatnak, titokban munkálódnak; nagyobb 's kisebb journálaik által szólnak a' tapasztalatlan ifjusághoz, elcsábított 's néha még szerencsétlen munkásokhoz; de vitéz hadseregünkhöz mind hasztalan beszélnek, — sötétben igyekeznek a' szenvedelmeket saját hasznukra felingerleni. Az egyesületeket 's nyilvános árulókat illető törvény legjobb következéseket szült. Nem sujtja ez a' jólelkü polgárokat, hanem csak a' roszszakat. Lerontá Franciaországban a' veszedelmes klubokat, hol az ifjuság felforgató tanítmányokat szítt-be. Most már a' kormány, jusa lévén az egyesületeket eloszlatni, nem fog többé egyet is engedni nyugalmasan öszveállani. De az egyesületek, mellyek a' törvény előtt fényes nappal léptek-elő, most már elrejtőzve dolgoznak a' kormány és társaság ellen; azért is most sokkal nehezebb rájok felügyelni; de a' kormány semmit el nem mulaszt, hogy azokat megsemmisítse. Az ellenség ugyan fut, de magát ismét öszveszedni igyekszik, 's ebben gátat kell neki vetni. Én félteném a' kormányt, melly lerontani akarná az 1789diki nagy igazságot, a' törvény előtti egyenlőséget; de az utálatos hibákat üldöző kormánynak élni kell, 's az élni is fog. Igenis uraim, miután egy országnak törvény előtti egyenlőség adatott, tudni kell ott az igazat megóvni, a' hamisat elnyomni. Illy módon mi véghetetlen szolgálatot tettünk a' társasági rend-

nek, 's ezért nekünk Francziaország köszönettel tartozik. De ámbár az ország nagy része okosan gondolkodik is, találkoznak mindazáltal némelly háborgó indulatok, 's ezeket zabolán kell tartanunk. A' csendesség most már szélesen terjedt; de a' pairtörvényszék előtt folyó per még reményt táplál a' zavargáshoz, melly azonban megsemmisítetik. A' remények véghetetlen szomja volt mindég különböztető jegye azon embereknek, kik ellenes revolutiókról álmodoznak; azonban e' kamara tagjainak, a' városi tanácsoknak és a' nemzeti őrség tisztjeinek utólsó választásaik megmutathaták a' legitimistáknak számuk csekélységét. Ezen emberek most kettős reménnyel hízelgenek magoknak. A' félszigeti polgárháború, a' csatornán túli parlamenti történetek azt hitetik-el velök, hogy az európai politika változni készűl, az egymást tisztelő kormányok által kötött szerződések eltépetnek, 's déli nagy városinkat felizgatni igyekeztek. Mind ezen ál hírek csak ál szemléleteket szültek, 's fognak ezután is szűlni, nyugot és dél egy párt szavára sem hallgat. A' köz erőn és néptömeg józan értelmén alapult törvény itt is mindenható, mint másegyebütt. Hogy nyugoton lázítók legyenek, egyedűl onnan tudhatni, hogy Bretagne nagy országútján, midőn a' kincstár pénzeket szállítatott, megjelentek. Némelly egyes gonoszságok történtek, 's ezek mutatják, hogy itt még a' polgárháborúnak sajnos maradványai, vagy is olly emberek találtatnak, kik politikai vétekkel kezdett pályájokat, készek magános gonoszságon végezni. E' tartományban elkövetett újabb bűnös tettek a' kormány egész figyelmét megkívánják. Mind ezen izgatásoknak támaszpontja a' félsziget. E' felé vannak irányozva minden iparkodásaik a' revolutiósoknak. A' hiteles kötések, mellyekhez minden részesek hívek maradtak, pontosan előnkbe tűzik kötelességinket, 's mi tántoríthatatlanul ís követtük azokat. A' kormány kötelességei közt nehézségére nézve egyik se hasonló ahhoz, melly őt a' pyrenaeusok hosszában terheli. 60 órányi határra és a' dugaszban kereskedőkre kell felvigyáznunk, kik a' kereskedési csalfa speculatiókat polgárháborúi csalfa speculatiókkal cserélték-fel, ügyvivőink vigyázatának megcsalására. Ez igen bajos feladás, mert kéntelenek vagyunk miatta gátolni a' békés és törvényszerü közlekedést, melly a' pyrenaeusok két oldalán lakó spanyol és franczia népséget hasznos érintésbe hozá egymással; nehéz e' feladás, mert a' legrejtekebb helyet is védelmezni kell a' kitudakozás eszközeiben annyira gazdag vagyonszomjtól. E' különböző tárgyak szinte megkívánják a' kormány egész figyelmét. De még a' nyugodt sokaság közt is rejtekeznek pártok, mellyek nem egészen hagytak-fel reményeikkel. A' pártok pedig csak akkor szűnnekmeg lenni, ha reményleni megszűntek, de négy esztendő alatt még soha egy országban sem vesztették-el reményöket. Ezen remények ugyan oktalanok: respublikához, a' kiűzött dynastia visszatértéhez bízni, midőn a' franczia nemzet tömegét egyiknek úgy mint a' másiknak gondolatjára borzadni látja az ember, valóban esztelenség; mindazáltal ez így van. A' pártok rosz szemlélői a' lett dolgoknak; a' kormány mérsékletét gyávaságnak, szabadságunk törekedéseit zavarnak veszik; nem képesek látni az indulatok gyarapodó nyugodtságát és a' törvények iránt növekedő tiszteletet; nem fogják-fel a' statushatalmak minapi aggodalmait, mellyeknek tanúi valánk, sem a' királyi kiváltságok eránt tisztelettel tőlt viseletét; a' lassu de biztos előhaladás ezer jeleit észre nem veszik, mert békétlenségök semmit nem esmer, a' mi lassan halad-elő, mert ál és tévelygő pillanatjok csak a' gonoszságon mulatoz, mellyből élnek. A' legcsekélyebb eset, melly előrehaladásunkat gátolja, csalódásokkal részegíti-meg őket; pedig a' világ jelen helyzetében számosak az illyen esetek, 's gyakran tettre gyulasztó reményt nyújthatnak nekik. A' kormánynak tehát a' pártok izgatásainak állhatatosságával egyenlő állhatatosságot szükség munkásságában kitüntetni. Teljes őszinteséggel ismétlem, hogy ha materialis merészletek nincsenek is már elnyomandók, felügyelésünknek még is nagynak kell maradnia, mint eddig. A' nyilvános harczról őrízkedés állapotjába mentünk-által; és ez éppen nem nyugtalanító jel, sőt inkább szerencsés előlépés, hogy a' nagy revolutio után illy rövid időre már csak őrízkedéssel kell foglalatoskodnunk. Ezeknél fogva tehát javallom, hogy a' belső ministernek az 1835diki budget titkos kölcségeire 1,200,000 franc pótlék-hitel adassék."

Paris, Mart. 25dikén. Thiers úr beszédét ezen egy pár szóba szoríthatni-öszve: „Mi igen erősek vagyunk; ellenben meg igen is gyöngék vagyunk; az országban legnagyobb csendesség, legnagyobb jólét, közönséges elégültség, — de

nagy nyugtalanság, sok szükség és elégedetlenség is uralkodik.“ Kérdés, valjon a' doctrinärek és centrum örömest hallják-e, midőn a' szószékken minister állítja, hogy a' respublika journaloktól védelmeztetik, 's az ifjúság és dolgozó osztály közt párthívekre talált. Egyébiránt dícsérni kell a' ministernek ezen nyíltszívűségét. Thiers úr észrevétele bizonyítja, hogy csakugyan igazak valának az egyesületi törvény vitatásakor mondott jövendölések, miként t. i. az egyesületekre ügyelés még nehezebb lenne a' törvény után. Az emberi jusok társaságának egy szakasza sem volt, mellyben a' kormánynak tagjai nem lettek volna. Ha vannak még Francziaországban politikai társaságok — min nem kételkedem — úgy Thiers úr bizonyosan tapasztalásból szóllott, midőn azt mondá, hogy most sokkal nehezebb azokra felvigyázni, mint ez előtt. — A' ministerek felelősége feletti tanakodás igen érdekes volt. Garnier Pagès, egyike a' kamara kevés republikanusainak, a' bevádlott ministereket 's jusaikat védelmezte. Persil úr pedig, a' minden combinatiók ministere, megtámadta e' jusokat 's védelmezőjöket. Garnier Pagés azt akarta, hogy legalább fele a' paireknek jelen legyen a' bevádolt minister megítélésén, 's védelmezőjének választása szabadságában álljon. De Persil és a' centrum ennek ellenszegültek, 's felhagytak a' ministerekkel 's jusaikkal. Valjon honnan ez a' keménység jó barátaik 's önmagok ellen? A' pairkamara előtt folyó per nem csak e' kérdésre felel-meg, hanem mind azokra, mellyek e' pillanatban előgördíthetők. Mit az aprilisi foglyok eránt illőnek 's igazságosnak nem tartanak, azt a' ministerek eránt még kevésbé lehet illőnek 's igazságosnak tekinteni; minthogy amazok megítéltetnek, ezeknek is a' védelmező korlátozott választásából és a' birák megszorított számából eredhető veszély alá kell vettetniök. Lehető, sőt talán hihető, hogy Garnier Pagès csak a' bevádolt republikanusok tekintetéből védelmezte a' bevádlott ministereket. A' centrum nevetett, midőn ő nézeteit fejtegeté.

AMERIKA.

Jackson András az egyesült statusok praesidense Februar 25dikén a' congressus elébe terjesztė a' franczia udvarral váltogatott hívatalos levelezést, kivéve Serrurier úrnak azon hívatalos jegyzékét, mellyet ő Washingtonból elutazása előtt az egyesült statusok kormányával közlött. Erre nézve először kívánja tudni az éjszak-amerikai kormány: valyon a' franczia kabinet tudta 's akaratjával, vagy csak a' követ gondolatlan büszkeségéből csusztak bele némelly botránkozó kifejezések. A' congressus elébe terjeszté a' praesidens az említett levelezést egy üzenettel, mellyben jelenti: hogy Livingston úrhoz azon utasítást küldte, mi szerint Francziaországot mint követ hagyja-el és Amerikába térjen-vissza, ha a' franczia kamarák tovább is megtagadnák az egyesült statusok követelését.

TÖRÖKORSZÁG.

Belgrád, Februar végén. Serbia alkotványi oklevele, mellyet Milos herczeg Febr. 3-dikán (15) kiadott, 14 fejezetből és 104 czikkelyből áll. Az 1ső fejezet két czikkelyben szól Serbia kiterjedéséről és állapotjáról; a' 2dik két czikkelyben a' nemzeti színekről és czímerről; a' 3-dik két czikkelyben a' serb tiszthatóságokról; a' 4dik nyólcz czikkelyben a' törvényhozásról, és azon módról, miként fog ez általjában igazgattatni; 5dik 30 czikkelyben Serbia herczegéről; 6-dik 32 czikkelyben a' statustanácsról; 7dik öt czikkelyben a' törvényszékekről; 8dik tíz czikkelyben a' népgyűlésekről; 9dik hét czikkelyben az egyházról; 10dik kilencz czikkelyben a' közjövedelmekről; 11dik huszonnégy czikkelyben a' serbek közönséges jusairól; 12dik nyólcz czikkelyben a' tisztviselők jusáról; 13dik két czikkelyben Serbia atkotványának változásiról és toldalékiról; 14dik egy czikkelyben a' berekesztést foglalja. Ezen alkotványt aláírták: 1. Milos Theodorowits Obrenovits Serbia herczege (helyette és az ő parancsolatjából a' herczeg nevét aláírta ennek öccse Jephrem Obrenovits); 2. a' herczeg két öccse, János Theodor Obrenovits, és Jephrem Theodor Obrenovits; 3. a' kerületi népkövetek, kerületeik nevében; 4. a' kerületi kapitányok; 5. a' kerületi törvényszékek előlűlői; 6. a' statustanács tagjai, elkezdve a' statustanácsosok, folytatva a' valóságos statustanácsnokok és ministerek, 's végezve a' statustanács előlűlője és első titoknoka által; 7. két két pap a' kerületek sora szerént; 8. a' püspökök 's végre a' metropolita. Mindenik aláírás mellé oda nyomatott az aláíró pecsétje is. A' fennevezett napon illy rendelet jelent-meg: „Én Milos Theodor Obrenovits, Serbia herczege, tudtára adom általjában 's egyenként mindennek e' következőt: Serbia herczegség statusalkotványának tartalma szerént felállítom ma

a' serb statustanácsot, mint a' herczeg mellett Serbiában legelső és legfensőbb törvényhozó 's végrehajtó hatalmat. Ajánlom ezt a' serb népnek és serb tiszthatóságoknak; az idegen tiszthatóságokat pedig kérem, hogy e' statustanácsot olly hatalomnak esmérjék-el. Valóságos statustanácsnokokká nevezem Markovits Kotza, Theodorovits Lázár, Davidovits Demeter, Petronovits Abrahám, Simits Alexa, Radojkovits Mileta, Milosavlievits Josif, Perischits Vutsits, Zdravkovits Milosav, German Michail, Protits Georg és Majstorovits Ranko urakat. Statustanácsosokká: Paresan Georg, Gjurits Janicsia, Rojevits Zvetko, és Herbesz Theodór urakat. Első statustitoknokká, legifjabb statustanácsos czímzettel, nevezem Radusevits István urat. A' statustanács előlülőjévé nevezem Markovits Kotza valóságos statustanácsnokot. Igazságministerré Theodorovits Lázár valóságos statustanácsnok urat. Belső ministerré Davidovits Demeter valóságos statustanácsnok urat. Külső ministerré Petronovits Abraham valóságos statustanácsnok urat. Közjövedelmi ministerré Simits Alexa valóságos statustanácsnok urat. Hadi ministerré Radojkovits Mileta valóságos statustanácsnok urat. Az isteni tisztelet ministeriuma ideiglen Davidovits Demeter belső ministerre bízatik, úgy hogy az igazgatás ezen ágát a' belsőtől elválasztva folytassa. A' fennevezet uraknak ajánlom, hogy e' rendelet kihirdetése után mindjárt Kragujevaczba gyűljenek, 's a' statustanács foglalatosságait az alkotvány szabálya szerént elkezdjék; hanem mindenek előtt a' statustanács belső elrendezését kell jóváhagyás végett előmbe terjeszteniök. Mától fogva minden serb tiszthatóságok a' nép és saját ügyeikben a' statustanácshoz folyamodjanak."

Belgrádból írják, hogy Milos, Serbia herczege, lakhelyét Kragujeváczból Belgrádba tesziáltal, hova a' fő kormányi tisztviselők közül már némellyek megérkeztek.

SPANYOLORSZÁG.

Mina Mart. 20dikán Elisondóból kiindult, magával vivén a' carlisták ágyúit és számos foglyokat; a' Bastan völgyben hagyá Barena brigadást nyólcz batalionnal, 's ugyanott önkénteseket fegyverkeztet. Dona Mariában az öntő műhely, Santestebanban a' puskapor gyár, és Arcoyozban számos házak felégettettek.

A' parisi hírlapok Minának Mart. 14dikén Narbarle főszálláson költ eme parancsolatát közlik: „Navarraiak! Midőn Navarra vicekirályságát és a' hadsereg vezérlését általvettem, azt mondám nektek, hogy érzékeny részt veszek a' titeket sujtoló szenvedésekben, 's mint navarrai, sajnálom a' sanyarúságot, melly születésem honját dulja. Békességet ajánlék nektek, ha szavamra hallgatva, véget vettek a' viszálkodásoknak, mellyek olly emberek által tápláltatnak, kik véretekkel gazdagodni akarnak; végre példás büntetéssel fenyegettelek, ha vakságtokban tovább is megmaradnátok. Ez eset, fájdalom, előfordult, 's Navarrában e' naptól fogva kezdődik az igazi háboru. Lecaroz falu, melly ő Felségét és a' hazát elárulta, midőn a' hont marczongló ellenséget nyilván pártolta, 's a' fenálló törvények ellenére a' felköltek fegyvereit 's hadi szereit dugva tartotta; lakosai, seregeink közeledtekor elfutottak; kiadott parancsolatomnak, miként a' törvényes tiszthatóságokat az ellenség mozdúlatiról tudósítanák, nem engedelmeskedtek. Lecaroz ma lángok martalékjává tétetett. Minden ötödik lakosa, gonoszságok büntetéséül, agyon lövetett. Minden községet 's minden egyes embert hasonló sors érend, ki Lecaroz példáját fogja követni; majd fegyverrel vetek én véget a' gonosz, makacs és gyalázatos lázadásnak, ha ti, kiknek most még hajlandó vagyok megbocsátani, hozzám nem állotok. Navarraiak, el ne feledjétek, hogy ígéreteimet teljesíteni is tudom. M i n a."

Bilbaóból Mart. 7dikén kőlt levél szerínt, Espartero general egész seregével Vittoriába menvén a' Mina számára útban lévő szállítmányt fedezni, ez alatt Eraso carlista general a' Bilbao körül fekvő malmokat, és sütő házakat, mellyek a' királyné seregeit kenyérrel elláták, megtámadta 's lerontotta, a' bennek talált nagy mennyiségü lisztet és kenyeret magával vivén.

Zumalacarreguy, 9 ezer embert vezérelve, Mart. 12dikén az Ulzama völgybe szorítá Minát 3 ezer emberével, ki mindazáltal keresztül vágta magát 's ugyanekkor Ocanna ezredes segítségére jövén, a' háromszorta erősebb carlista sereget úzőbe vette 's tetemes veszteséget ejtett benne.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK
a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Aprilis 11-dikén 1835.

(1) Haszonbérbe kiadandó jószág eránti hirdetés.

Néhai mélt. Tihanyi Tamás cs. kir. udvari Tanácsos és főispán ur örököseit illető tek. Bihar vármegyében, Debreczen és Nagyvárad közt fekvő Monostor- és Hosszu-Pályi, Köbölkút, Vértes és Sváb-olaszi helységekben, nem külömben Kis-fehértói, kecskeháti és reszegi pusztákban lévő részjószágok — a' hol nevezetes allodiatura, jelesűl több ezer juhokra való szénatermés, szép erdők és szőllők találtatnak — gulya, juhnyáj 's egyébb gazdasági készülettel (fundus instructussal) együtt folyó 1835dik esztendő Julius 13dikán délelőtti órákban Monostor-Pályiban, az uraságí tisztartó szállásán, tartandó nyilvános árverés utján a' legtöbbet igérőnek, folyó esztendő Sz. Mihály napjától kezdve, hat egymásután következő esztendőre haszonbérbe fognak kiadatni. Az árverésben részt venni kivánók magokat 2000 pengő forint bánatpénzzel ellátni kérettetnek, melly is előre letétetvén, a' kevesebbet igérőnek az árverés után azonnal vissza fog adatni. A' kibérlendő jószágok' közelebbi körülményeit, valamint a' szerződésbeli feltételeket is megtudhatni Pesten a' régi posta-utczában 36dik szám alatt 2dik emeletben *Wrchovszky Mihály* ügyvéd urnál, Monostor-Pályiban pedig az uraság tiszttartójánál. (3)

Első Félesztendő. 1835.

(1) **Liedemann B. Ferencz** kereskedésében „a' szép magyarnéhoz," igen illő 's bécsi becs szerinti áron találtatnak a' következő áruk, u. m: *Croisée*-ruhák 6 for. 15 kr.—7 for. 30 krig, nyomtatott *perkálok* 18 kr., valódi jó színüek 24, 30, 33, 36, 40, 45 kr., $\frac{4}{4}$ széles *ruha* és *ágyszövetek* 30 kr., hasonlóan *rumburger* szövetek 33 kr., fehér *perkál* maradékok 36 kr., *Foulard-kendők* 3 for. 30 kr., fehér és színes *glacie*-keztyük 1 for. Darab vagy tuczet szám szerinti vásárlás mellett 4 prcent sconto esik. — Továbbá találtatnak ott sorsok minden Lotteriából, 's 5 sorsra egy *bizonyosan nyerő* szabad sors adatik, — szabad sorsok egyenként is szerezhetők. (1)

---

(1) **Liedemann B. Ferencz** ajánlja tisztelt vevőinek *rumburgi vásznakkal*, *asszonyi szalmakalapokkal* és *kölni* vizzel, gyári szabott áron, ujonnan ellátott raktárát „a' szép magyarnéhoz," — hol minden nemü válogatott divat-czikkek, *divat-szalagok*, *shallok* és *shal-kendők*, selyem *kendők*, *keztyük*, *essö-* és *napernyők* is legillendőbb szabott áron vásárolhatók.

Továbbá találtatnak ott minden kijátszandó lotteriabeli sorsok, 's 5 sorsra egy *bizonyosan nyerő* ingyen sors adatik, szabad sorsok egyenként is kaphatók. (1)

---

(1) **Csegén**, nevezetesen a' cserepesi pusztán Szabolcs vármegyében a' folyó esztendei Majus 22dikén fog mintegy 200 darab mindenféle koru szarvas marha árverés utján eladatni; a' venni szándékozók ezen, és a' következendő napokra meghivattatnak. (1)

Kettő egy helyett

5 pengő forintért.

Pesten Ofenheimer Sándor Posztó-kereskedőnél,

a' nagy és igen érdekes **Kunschütz** Lotteria

3. húzására

az 1ső húzás fog történni Május 30dikán

vásárlott 1 sorshoz,

1 sors a' Terézia fördő Lotteriajából,

mellyben a' terv szerént sok nyerések lesznek 's kihúzása Aprilis 27dikén fog megesni, ingyen adatik ráadásúl, 's a' két sors ára csak 5 for. p. p. és ezen lehet

500,000 for. b. b. nyerni.

A' Terézia fördő Lotteriájából egyes sorsnak az ára 2 ft 12 kr. p. p.

A' Hütteldorfi Lotteria nyerő sorsai ugyanott kifizettetnek, vagy fizetés helyett is elfogadtatnak. (2)

---

(2) **Hirdetmény.** Sz. k. Pest városa telek-könyvi hivatalában, **Liedemann J. Sámuel** örököseinek kérésére, f. cszt. Majus 2dik napján tartandó árverés utján el fognak adatni:

1.) A' Terézia városban, király utczában 683. szám alatt 333 □ ölnyi telken fekvő ház.

2.) A' váczi út mellett 95, 96, 97, 98, 99 és 100. számok alatt lévő 's 21 $\frac{3}{48}$ hóldnyi erdő- és rét-telek, mellyen már szép akáczfa erdő neveltetett.

3.) A' város erdejében jobbra a' hátulsó sorban 77 és 78. számok alatt lévő gyümölcsfákkal beültetett két telek, egy kis rész szőllő és veteményes kert, mellyen egy szobából 's konyhából álló házacska épült.

4.) A' város erdejében az allée mellett, egészen szőllővel ültetett 's erős kerti kőfallal kerített 15dik számu telek. (7)

Első kihúzandó Lotteria.

Hétfőn, Aprilis 27dikén 1835

már meg fog történni a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Terézia fördőnek,

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt, legfelsőbb helyen megengedett és a' tisztelt közönségre nézve igen hasznos kijátszása, 3 húzás által, 25,000 nyertes sorssal. Az

1ső	húzásban a' terv szerént nyernek - - - - - -	65,000 for.
	a' főnyertes - - - - - - - - - -	30,000 —
2dik	húzásban a' terv szerént - - - - - - -	135,000 —
3dik	húzásban a' terv szerént - - - - - - -	345,000 —
	a' főnyertes - - - - - - - - - -	250,000 —
	szerencsés esetben pedig még többet - - - - -	300,000 ftl is
	a' terv szerént mind-öszve - - - - - - -	545,000 —

vagy is

FÉL MILLIÓT

és 45,000 for. b. b.

20,000, — 15,000 — 10,000 — 5,000, — 4,000, — 3,000, — 2,000, — 1,000 for. 's a' t. nyerő melléknyertesekkel.

A' fekete sorsoknak különös tekintetbe vétele mellett is, mellyek számára egyedül 345,000 for. van rendelve, megengedé e' gazdagon készült játék, — a' mi olly Lotteriában, mellynek sorsai 4 for. árúk valának, még soha sem történt, — hogy a' szabad sorsoknak, a' terv szerént, kizárólag

200,000 for. nyereség 30,000 for. főnyereséggel

rendeltessék; ezen kivül mindenik szabad sorsnak kell, még pedig 1000nek legalább is kétszer, nyernie, 's a' főhúzás minden nyereségeire is mind játszanak.

Egy sors ára 4 for. p. p.

A' veres sorsok már csaknem mind elfogytak, 's 5 sorsra csak egy közönséges fekete sors adathatik. Bécs, Aprilis 3dikán 1835. *Schoeller Sándor*,

cs. kir. kiválts. nagykereskedő Wollzeile Nro 775.

Sorsokat kaphatni Pesten **Liedemann J. S. Fridrik** irószobájában és **Liedemann B. Ferencz** „szép magyarnéhoz“ czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra még 1 bizonyosan nyerő ingyen sors is adatik.

Ugyanott egyenként is kaphatni gratis sorsokat, mellyek különös húzásban 30,000 for. és a' 250,000 for. főnyereséget is megnyerhetik.

---

(2) Gedellöi herczegi uradalom részéről közhirre bocsájtatik, hogy nehai Bauer Gaspár örököseit illető a' csömöri új szőllő-hegyen legkellemetessebben, és leghasznossabban fekvő, 21 fertályból álló, és igen jó mivelésben lévő, alkalmatos présházzal, és pinczével ellátott szőlő, a' jövő Aprilis 12dik napján először és 20dikán másodszor árverés utján fog eladatni — melly napra a' venni szándékozók a' helyszinére, a' hol is ezen árverés délutánni 4 óra tájban fog megtörténni, ezennel illendően meghivatnak. Gedellőn Martius 15. 1835. (2)

---

(3) Hirdetés. Szepes vármegyében a' schmöllniczi, kamarai bányai uradalomhoz tartozó alsó hütteni úgy nevezett Pauker vendégfogadó, — melly egy tágas lakszobából, ivó házból, pinczéből, 4 vendégszobából és szekerszinből áll, — szabad bor- pálinka-méréssel, kifőzéssel és vámjövedelemmel együtt, két egymást követő esztendőre 1835. Nov. 1sőjétől 1837. Oct. utolsó napjáig, f. e. Apr. 27dikén tartandó nyilvános árverés útján, — a' kincstári haszonbérletekben szokott feltételek alatt, és a' felső jóváhagyás fentartása mellett, — a' többet igérőnek haszonbérbe fog adatni; a' kiknek tehát e' haszonbérlethez kedvök lenne — kizárva a' zsidókat, kik ezen árveréstől legfelsőbb világos parancsolatnál fogva eltiltatnak — a' fen kitett napon Schmöllniczen, vagyonukról — a' leteendő jótállási summa végett-hiteles bizonyitványokkal felkészülve, ez árverésre délelőtti 9 órakor megjelenni ne sajnáljanak. Az árverés előtt leteendő bánatpénz 42 ft. pp. a' haszonbérleti szerződés feltételeit a' szokott hivatali órákon mindenkor megtekinthetni a' k. főhivatal kanczellariájában, valamint a' helybeli k. tiszttartói hivatalnál is. (3)

---

(2) Haszonvétel-hirdetés. Tekintetes Torontál vármegyében kebelezett, komori Bedekovits Tamás kir. tanácsot és ennek unokáját Markust, Ketsa 's Klary faluiban, valamint Hettin pusztáján illető rész-jószág, mellyhez 8 egész, 7 fél, 1 fertály, és 2 nyolczad úrbéri telkes — 19 pedig zsellér házak, nem különben 14 láncz szorgalom föld, 13½ láncz szőllő, és 209 láncz elkülönözött, és még más sokkal nagyobb kiterjedő közös majorságbéli földek, két cseléd ház, istáló és fészerrel tartoznak, minden ezen birtokot illető uri hasznokkal és jövedelmekkel együtt, szabad kir. Temesvár városában az e' f. e. Május 1ső napján délelőtti órákban, Paulovits Constantin hites ügyvéd és Táblabiró úrnál tartandó árverés útján a' legtöbbet igérőnek 1835dik esztendő Nov. 1ső napjától számitandó 6 esztendőre haszonbérbe fog adatni.

A' feltételeket megtudhatni Temesvárott az érdeklett 's úgy nevezett Stokimeisen házban lakozó ügyvéd úrnál. Kőlt Temesvárott Martius 30dikán 1835. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

April. 9-dikén 8 Láb, 0 Hüv. 0 Von. | — 10-dikén 8 Láb, 1 Hüv. 6 Von.
— 11-dikén 8 Láb, 0 Hüv. 0 Von. |

A' Gabonának Pesti piaczi ára Aprilis 10-*dikén* 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	—	130	—	Zab	80	76⅔	73⅓
Kétszeres	116⅔	—	—	Kukoritza	110	106⅔	100
Rozs	106⅔	103⅓	100	Köleskása	—	200	173⅓
Á pa	103⅓	100	—	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Aprilis 7-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	101⅞	1834ki Status kölcs	—
„ 4 pC.	95⅝	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	1324¼
„ 1821ki „	139⅞	Cs. arany pC. agio	—

31. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI

TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szerdán Szent-Györgyhő' 15dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban Aprilis 9-dikén a' 305-dik országos ülésben V. Ferdinand Ő cs. kir. Felségének dicső születési napjára (Apr. 19.) készített hálálkodó felírás egyező akarattal helybe hagyatott.

Köszöntő felírása az ország Rendeinek Ő Felsége dicső születése napja innepéhez: Felséges cs. és apostoli király, legkegyelmesebb Urunk! Nem száradtanak-el ugyan még azon kesergő könnyek, mellyekkel a' Felséged dicső emlékezetű Attya elvesztését gyászoló Magyar Nemzet szeretett Fejedelme áldott hamvai felett búsan tisztelkedett; mennél nyájasabban, és szorosabban foglalja azonban öszve ősi alkotványunk a' Fejedelmet, és Hazát, 's mind kettőjök közös boldogságát, mennél édesebb remények, és várakozások között tette Felségednek fejére koronáját, 's idvezlette az ország kormánya vételekor a' Nemzet; Felséged boldogsága születése napja előfordulásából eredő háládatosságát az Istennek; öröme, és tisztelete érzéseit pedig Felségednek kiönthetni annál főbb vígasztalásai közé számlálja. Midőn tehát azon az egész Nemzet előtt közös innepnapon hálát adólag tiszteljük az Isteni jóságot, melly Felségedet Hazánknak ajándékozta, és mind eddig meg is tartotta, 's egyszersmind előtte buzgóan azért esedezünk, hogy mint minden jónak kimeríthetetlen kútfeje, és osztója, Felséged terjesztendő életére minden nemű áldásait halmozza, 's minket Felséged hosszas és dicső országlásával boldogítson; Felségedet is alázatosan arra kérjük, hogy hív Magyarjainak az alattvalói tiszta vonzódás és fiúi tisztelet kútfejeiből folyó buzgó ezen kívánatait kegyelmesen fogadni, 's minket és polgár társainkat királyi kegyelmességébe, és Atyai szeretetébe mély tisztelettel ajánlottakat tovább is oltalmazni, és ápolni méltóztassék. Kik egyébiránt cs. kir. kegyelmeibe jobbágyi alázatossággal ajánlottak maradunk. Költ szabad kir. Pozson városában, 1835. esztend. Aprilis 10kén tartatott országosülésünkből. Császári királyi Felségednek legalázatosabb káplánjai, szolgái és örökös hűségű jobbágyai, Magyarországnak, és hozzákapcsolt részeknek országosan öszvegyűlt Rendei.

Február 26-dikán, az urbéri törvényjavallat tárgyában költ felírásra legközelébb érkezett kegy. kir. válasz szórul szóra itt következik:

Sacrae Caesareae et Regio Apostolicae Majestatis Domini Domini Clementissimi nomine, Serenissimo Archiduci, Reverendissimis, Reverendis, Honorabilibus, Spectabilibus ac Magnificis, item, Egregiis et Nobilibus, nec non Prudentibus ac Circumspectis Inclyti Regni Hungariae et Partium eidem adnexarum Dominis Statibus et Ordinibus, qui vel in persona, vel etiam Ablegationis munere fungentes, nomine Principalium suorum pro praesenti Generali Diaeta Regni congregati sunt, benigne intimandum: Altefatam Suam Majestatem Sacratissimam ea, quae Domini Status et Ordines erga benignam Resolutionem Regiam, super projectis Legum in Re Urbariali substratis editam, Repraesentatione sua ddto. 26. Febr, a. c. demisse substraverant, expendisse, et in cohaerentia mentis Divi Genitoris Sui, quam plene Suam facit, iisdem Dominis Statibus et Ordinibus benigne declarandum jussisse: In Ordine ad Articulum Ium benigne desiderare Suam Majestatem Sacratissimam: ut §i 8vi Sectio ad c) consideratione ex illa, quod notioni regulationis pascui, communis sua legali forma inducendae, suapte tam segregatio, quam restrictio insit, sequentem in modum redigatur: emtiones et venditiones in locis talibus, in quibus adhuc communio pascui viget, regulationem, sua legali forma inducendam non impedient, neque" etc. etc. Et penes modificationem hanc, proposito huic Articulo, Suam Majestatem Sacratissimam benigne assentiri. — Quoad Articulum II-um signanter occurrentem in ingressu modificationem, eam esse Summefatae Suae Majestatis Sacratissimae al-

tissimam voluntatem, ut cum enunciatio „Comitatus Sclavoniae inferioris“ per ipsos DD. Status et OO. proposita jam etiam per benignam Resolutionem Regiam ratihabita, hac proinde in parte plene coalitum sit: expressio „Comitatus Sclavoniae inferioris“ porro quoque, et in hujus et subsequorum Articulorum contextu retineatur; — §-i vero 4-ti initialia hunc in modum texantur: „sessionalium hujusmodi constitutivorum cambiationes vel subdivisiones per Dominium, in quantum sine expresso ejusdem consensu hucusque intervenissent, sua via, in futurum autem ne fors attentandae cum interventu legalis Testimonii et Fisci Magistratualis, qui desuper Universitati Comitatus Relationem semper praestituri sunt, rescindibiles erunt; in casum autem“ etc. etc. Denique posterior §-phi V-i pars, majoris claritatis causa sic redigatur: „si vero citra vel contra dominalem assensum intervenissent; Dominus non tantum ad fundorum revindicationem, sed etiam ad amissionem summae pignoratitiae, vel nefors cambio superadditae, contra emtorem et respective illum, quorum subditus mixtum cambium inivit, procedendi habeat facultatem, Communitatibus hac etiam in parte“ etc. etc. — Relate ad Articuli 3-i §-phum 1-um Altefatam Suam Majestatem Sacratissimam provisioni quidem intuitu reluitionis exstirpaturarum recens projectatae, clementer aquiescere; una tamen benigne desiderare, ut ad procurandam debitam sortis subditorum in respectu quoque reluitionis exstirpaturarum securitatem, conventionibus, quoad usuationem talium exstirpaturarum, per subditos cum Dominiis ineundis, legale Testimonium et Fiscus Magistratualis cum obligatione Universitati Comitatus Relationem praestandi interveniant, triennium vero pro summaria, absque indultu Dominii, ac proin illegaliter faciendarum nefors exstirpaturarum revindicatione defixum, a dato acceptae exstirpationis computandum declaretur, et hoc fine Sectionis 1-ae §-phi 1-i initialia sequenti ratione redigantur: „cunctas exstirpaturas postfundualitatem haud ingressas, aut originarie uniceque pro subsistentia subditorum haud destinatas, subditi eo usque donec eaedem via urbariali recipiantur, penes liberam cum Dominio initam, vel dehinc in concursu legalis Testimonii et Fisci Magistratualis, qui eatenus Universitati Comitatus Relationem praestabunt, ineundam conventionem, hac vero non succedente, erga consveti huedum terragii, vel census depensionem usuabunt, ut primum“ etc.; Sectionis autem 2-ae finalia sic modificentur: „hoc interim summariae receptionis jus, in singulis exstirpationum casibus, tantum per triennium, a dato acceptae exstirpationis hujusmodi computandum, poterit exerceri, quo elapso exstirpaturae“ etc. etc. — Quantum porro ad §-phi 3-ii de Pascuo, Sectiones 3-am 4-am 5-am 6-am 9-am et 10-am attinet, Altefatam Suam Majestatem Sacratissimam sequentia DD. Statibus et OO. intimanda benigne jussisse: Ex tenore quidem benignae ddo 28-ae Augusti a. p. editae Resolutionis non tantum nullam, justae cujuspiam de integre servandis juribus Dominii terrestralis sollicitudinis materiam suppetere, quin imo manifeste evenire: non aliud quam quod Ipsi DD. SS. et OO. in negotio hoc praecipue respiciendum innuunt, eidem quoque benignae Resolutioni pro principali praestitutum scopo fuisse: ut nempe obturatis quibusvis differentiarum scaturiginibus, seclusoque omni arbitrio, tam juribus illis quam sorti colonorum consulatur, et ei una solicitudini, quam DD. Status et OO. medio Repraesentationis suae ad Articuli 7-i §. 7-um de antevertenda praehabiti ad Sessiones pascui imminutione diserte profitentur satisfiat. — Considerationum inibi deductarum pondus satis praeterea vel ex ipso per DD. Status et OO. recentius substrato §-i praesentis, relate ad mensuram pascui projecto, apparere; atque ex his, et id multo jam esse evidentius, quod generalis eaque uniformis quoad excisionem quantitatis pascui colonicalis cynosura, pro toto, qua late patet Regno, citra manifestum gravissimumque actualis subsistentiae subditorum detrimentum defigi non possit. *(Folytatása következik).*

Péczel, Apr. 12-ikén 1835. Azon gyásztisztelkedések és halotti ünneplések után, mellyek dicsőült I-sö Ferencz örök emlékü kegyes fejedelmünk' hamvai és érdemei fölött hazánkban tartattak, azt, mellyet tekintetes nemes Pest vármegyébe kebelezett Péczel helységének mélt. és tek. uraságai, 's hív jobbágyaik e' mai nap' bánat érzelmekkel üllöttek volt, már csak azért is kelletik említenünk, mivel a' helység' nagyérdemü predikátorának, 's a' Pesti egyházi vidék' és a' Dunamelletti fő tiszt. superintendentia' consistorialis Assessorának tiszt. tudós Boros

Tóbi Mihály úrnak jeles tartalmu és lelkesen elszavallott beszéde 's az ezt követett imádság, melly, minekutánna az érzékeny szónok a' hívek' zokogása és könyhullatásai között megadta volna a' Dicsőültnek, a' mi az Övé, — Király és Haza', Törvény és Nyelv' tiszteletére és szeretetére minden szívet hatalmasan indít vala, — világos és új bizonysága annak, hogy a' Felséges Osztriai Ház 's annak mindenik tagja iránti hűséges tisztelet köztünk úrban és jobbágyban örök gyökeret vert.

Kolozsvártt: Mart. 29d. tartották az evang. lutheranusok b. e. Iső Ferencz császár temetési végtisztességét; a' templom ezen czélra gyásszal jó ízléssel el volt készítve, 's helybeli evang. segéd pap tisztelendő Hincz György úr köz kedvességet nyert szent beszédet tartott, mellyben az idvezült császárnak mint alattvalói attyának számos érdemeit ékesen előadta; diszesítették ez innepet éppen azon újanon egybeállott muzsikai társaság által szépen előadott gyász énekek, melly a' catholicum főtemplomban is három nap egymásután adott gyász-misék alatt szorgalmának szép jeleit adta. A' nagy méltóságu kir. Főkormányszék tagjai, különbféle katonai 's polgári hivatalbeliek, 's minden vallásuak papjai jelen voltak.

A' kolozsvári királyi Lyceum Aprilis' 2dikán tartotta boldogúlt első Ferencz császár szomoru halála gyász innepét; az akademiai templom előre gyászoson el volt készítve, 's gyász alkotvány felállítva, mellynek lépcsőin viasz gyertyák égtek; jelen voltak az innepen a' rom. katholika oskolák főigazgatója püspök Kovács Miklós ő Excja az egész tanitói karral 's tanuló ifjusággal. A' gyász oltári áldozat, 's az gyász alkotvány mellett halotti szertartás muzsika 's ének melletti véghez mentivel, a' kir. Lyceumban keresztény vallást tanító professor t. Gubiczer Ferencz úr, ki a' piaczi nagy templomban tartott beszédével közkedvességet nyert, ez alkalommal tartott ékes deák beszédében is jelesen festette az idvezült császár erkölcsi nagy erejét.

A' Kolozsvári evang. reformata szent eklézsia 's kollégyom szívet felemelő lelkes innepet üle aprilis 5-dikén, a' dicsőült jó fejedelem b. e. I-ső Ferencz császár szomoru halála végtiszteletére. A' kollégyomi tanuló ifjúságnak muzsika kisérete mellett folyt szép harmoniás éneke közben két beszédek tartattak, az elsőben helybeli egyik ev. ref. pap T. Csiszár Sámuel ékesen beszélt ezen igékről: II. Sam. XXIII. 3. *Az Izraelnek Istene szóllott, az Izraelnek kősziklája mondotta, a' ki uralkodik az embereken, igaz legyen; és uralkodjék isteni félelemmel*; beszéde I-ső részében előadta a' constitutionalis statust maga tulajdon szempontjából nézve, a' 2-ban a' statusban a' királynak virtutsait, mellyek a' thronust erőssé, 's a' népek életiben boldoggá tészik. Ezután az ev. ref. kollégyomban filosofiát tanító professor T. Herepei Károly beszédében a' jó fejedelem képét a' naptól vett hasonlitással festette. A' nap magossan áll maga systemája közepén, így áll a' fejedelem a' status közepén. A' napban van világosság és melegség; így a' jó fejedelemben van mély bölcsesség 's nemesen érző szív; e' kettő tészi a' termékenyítő és boldogító erőt. Ezután felvette az egyes sugárokat, mellyek az igazság, kegyelem, alázatosság, 's munkásság, ezeket a' naptól vett hasonlatosságokkal gyönyörüen festette; bévégezte a' jó fejedelem képét a' vallásossággal, melly minden felekezetességen feljül emelkedve egyenlő szeretettel ápolja különböző vallásu alattvalóit, mint a' nap különbség nélkül árasztja egész systemájára jóltévő sugárit. Beszéde végén a' jó fejedelem képét dicsőült jó fejedelmünkre alkalmaztatta, kinek vonásiból béke szerető lelkét a' többek felett ki emelte, említvén minő áldozatokat tett légyen önnön felséges házában is a' közbéke 's csend fenntartására. — A' két beszédek előtt ezen sorok énekeltettek:

Az Ég dicső thronusában
Te parancsolál mennyei Felség!
Hogy a' népek borongó sorsában
Lenne már boldog csendesség.
Igy adád kedves hazánknak
A' békeszerető Fejedelmet,
Hogy sok évig millióknak
Messze árasszon örömet.
De szép honunk ege felett
Mely vidám 's tiszta volt, véletlenül
A' sors, és végzés bús enyészetet
Parancsoló szava dördül,
És e' haza jó Fejedelme
Nincs már, kinek minden dobbanással
Szíve csak népéért vere.
Nem boldogít jóságával,
Nem boldogít jóságával.

)(

A' két beszéd közt két egymástól külön vált kar-énekek, hol külön egymást felváltva, hol együtt egy mindeneket magos érzésekre ébresztő czélarányos éneket énekeltek, mellyben recitativo következő versek énekeltettek:

Ha síratjuk is Fejdelmünket
Földi élte végénél,
Érezzük boldog reményünket,
Gyászos sírja szélénél;
Magát a' köz jónak szentelte,
Áldott légyen emlékezete,
Fényes neve fenn fenn lebeg,
A' mit ő tett, nem halhat meg.

A' két beszédek végzetével énekelt harmoniás éneknek következő utólsó verse az idvezült császár végrendelete szavaiból vétetett:

Szeretetem hagyom néktek
Hív népeim! zálogul,
Itt marad ez ti veletek,
Az idővel el nem múl:
'S e' szent érzésem' követvén,
Reméllem hogy értetek én
Imádkozom oda fenn.

A' templom a' czél szerént gyásszal volt bévonva, de díszesítette ezen lelkes innepet a' minden rendü 's vallásu hallgatók olly nagy tömege, mennyit csak a' templom magába foglalhatott. A' nagyméltóságu kir. Főkormányszék 's minden ahhoz tartozó hivatalok 's cancellaria, a' cs. kir. katonai tiszti kar, minden valláson lévő papok és tanítók, a' cs. kir. kamarai, vármegyei, városi tisztek, a' városi száz férjfiakból álló választott közönség in corpore jelentek-meg. Az egész isteni tisztelet alatt mély csend 's számos könyben lábbogó szemek voltak, 's mindnyájan a' fejedelem iránt felmelegedett kebellel 's ezen innep magasztalásával hagyák el ezen szent helyet; úgy hogy ezen lelkes innep is nyilván hirdette Erdély minden rendü lakosinak szeretett fejedelmek eránt viseltető ragaszkodásokat 's tántoríthatatlan hívségeket. E. H.

Nemes Nógrád vármegyének Mart. 19-dikén tartatott Közgyülésében első alispány úr köz fájdalom között jelentvén I. Ferencz Ő cs. kir. Felségének elhunytát, felolvastatá mostan dicsőségesen uralkodó V. Ferdinánd Ő cs. kir. Felségének az országgyüléséhez 's a' Rendekhez intézett kegyelmes leirását. Mellyre, miután megyebéli főjegyző úr a' megboldogúlt cs. és kir. Felség virtusait jeles beszédben emlegette volna, a' Rendek elhatározták hogy mostan uralkodó felséges Királyunkhoz alázatos felírást intézzenek, mellyben az elhunyt cs. kir. Felség halálán sajnálkodásokat, másfelől az említett kegyelmes leirásért buzgó köszönetöket kijelentsék. E' meglévén, a' boldogult cs. és kir. Felségéért tartandó végső tisztességtételre a' szentegyházba járultak a' Rendek, hol a' halotti szertartást Fő Tisztelendő Schimpl József kis prépost és váczi kanonok úr a' gyászos alkalomhoz illő pompával és köz megindulás között teljesíté.

Szabad kir. Soprony városának Tanácsa Mélt. Gróf Széchényi István úrhoz következő levelet intézte: Méltóságos Gróf, Nagykegyességü úr! — Azon sok-oldalu fényes, országszerte sőt külföldön is elhíresült érdemek, mellyeket Méltóságod a' nemzet' értelmi 's erkölcsi kimüveltetésében, rögzött előitéletek leküzdésiben, a' hazafiúi szellem' fölélesztése és nemesítésében, közhasznu intézetek alapításában — erejét, idejét 's vagyonát a' Hazának szentelve, 's elégördülő akadályok által meg nem csüggesztve — lankadatlan elszántsággal szerzett, a' hazának minden fiát élénk hálára szólítják-fel; de különösen városunkat, nemcsak mint tagját az ország 4dik Rendének, ki Méltóságod fáradozásitól 's többi közt a' nemzeti ipar haladásából közvetlen gyarapodását reméllheti, hanem azért is, mivel Msgodat kebelünkbeni birtokánál, és határszomszédi viszonyoknál fogva, mint benszülöttjét tekintvén, törekvései iránt közelebbi 's mintegy személyes részvéttel viseltetik. — Ezekre nézve Msgodnak városunkkal kapcsolatját még szorosabb kötelekkel összefüzendők, Msgodat, egyetértve a' választott községgel sz. kir. Soprony városának Polgárai' számába beiktattuk, 's az arról szóló Bizonyság-levelet ide mellékelve, mély tiszteletünk' kifejezése mellett oda nyujtván, alázatosan kérjük, hogy azt kegyesen elfogadni méltóztassék, nem annyira Méltóságod' magas álláspontja' idomzatját, mint szivünk' indulatját és szándékunkat vevén szembe. — Ugy véltük t. i. hogy nemes czélu igyekezetei' sikerülése' örvendeztető jelének veendi Méltóságod, ha azoknak valóságos, jótékony mivoltok szerinti megismerése, 's megbecsülése honunkban tovább tovább terjed, mellynek aztán utóbbi következése sem maradhat-el, hogy az elterülő 's növekedő bélátás elől az ellenszegülők

megvonuljanak, azok pedig kik királyukat és hazájokat valódilag szeretik, kiki nagyobb vagy kisebb erejéhez képesti együtt munkálódáshoz ébrüljenek. — 'S így tisztelkedésünkkel háladatos megismerésünket tanusítni, egyszersmind azt is nyilatkoztatni kivántuk, hogy Msgod tágas terjedelmü és hatásu körben kitündöklő példáját a' mi szükebb korlátu 's tehetségü körünkben követni, és hazafiúi czélzatai' elősegítésére kitelhető erőnket fordítni eltökéllettük. — Kik kegyes jóvoltiba ajánlottak, teljes tisztelettel maradunk — Msgodnak — Sopronyban, februar 20-ikán 1835. alázatos szolgáji, sz. kir. Soprony város' Tanácsa.

AUSTRIA.

Tisztváltozások a' cs. kir. hadseregnél: Berger János b. tábornagyi helytartó 's Tyrolban katonai kormányzó udvari hadi tanácsnokká neveztetett. Bertoletti Antal b. altábornagy és osztálynok Bécsben, Tyrolba rendeltetett katonai parancsnokká. General-őrnagy Cecoppierri Ferdinand gr. altábornagy lett. Gedeon József, Máriássy 37. sz. sorezredbeli alezredes, ezredessé, megtartván hivatalát főhg. Estei Ferdinand oldala mellett. Kapitányságbul őrnagyságra léptek: Nieberg Fridrik, Hohenlohe-Langenburg 17 sz. sorezrednél, és Guolfinger Antal, Ertmann 16 sz. sorezrednél. O'Donnell Móricz gr. nyugalombeli gen. őrnagy altábornagyi czímet nyert és díjtoldalékot. Andrée József nyug. alezredes, Trapp b. 25 sz. sorezrednél ujra szolgálatba léptetett. Mihailovich József őrnagy és Tótországban határszéli épités-igazgató alezredesi czímet nyert. Nyugalmaztattak: kapitány Hampel János, Estei Ferdinand főhg. 32 sz. sorezredtül, és Andel József a' Császár vadász-ezredtül díjtoldalékkal; továbbá Cseszányi Lajos, Bakonyi b. 33 sz. sorezredtül; Dworczak József, Palombini b. 36 sz. sorezredtül; Schenkel Ferencz, Máriássy b. 37. sz. sorezredtül; Christoph János, Radoszevich b. 53 sz. sorezredtül; Szwillokos Bazil, Wacquant b. 62 sz. sorezredtül: Csergő Ferencz, az 1. székely határőri sorezredtül; Kikaker János és Fejér István, az 5 sz. szard. király huszároktól; Zitta József a' székely huszároktól; és Renk János a' toscanai n.hgi drag. ezredtül, mindnyájan őrnagyi czímzettel.

NAGYBRITANNIA.

London Mart. 27d. „Legközelebb Peel R. sir ismét egy közhasznú javító rendszabást tett javallatba, t. i. hogy azon egyházi személyeknek, kiknek jövedelme tizedből áll (mellyet eddig vagy személyesen vagy közvetetlen megbizottaik által kellett bészedniök), engedtessék-meg a' földbirtokosokkal olly egyességre lépni, melly szerént a' tized nekik hét esztendőre átalánosan megállapítandó summában pénzül fizettessék-ki; melly egyességi summa a' közelebb múlt hét esztendei közép gabonaár szerént fogna meghatároztatni, 's földadó gyanánt bészedetni. Illy módon a' papság bizonytalan jövedelem helyett állandóra tenne szert, 's nem lenne mint valamelly vámos vagy adószedő, ön híveivel örökös ízetlenségben, holott a' tized bészedésének eddigi módja miatt tiszteltetés helyett kedvetlenségeknek 's idegenkedésnek vala kitétetve. Ezen egyesség azonban egyedül a' két fél szabad tetszésétől fogna függeni. De mivel létesülése mind a' földbirtokosokra mind a' papságra nézve egyaránt hasznos leénd, reménylhetni, hogy e' rendszabás nem sokára közönségesen elfogadtatik. — Mart. 26kán estve a' londoni egyetem igazgató tanácsának egyik tagja, ki egyszersmind parlamenti tag, javallatot tett egy felirás készítése iránt, mellyben a' király Ő Felsége kérettessék, hogy az említett egyetemnek engedje-meg a' tudósi karba léptetést; melly javallat nagy szótöbbséggel el is fogadtatott; min annyival inkább örülhetni, mivel így a' dissentereknek 's azon felekezeteknek is, kik lelkiesméreteknél fogva uralkodó egyházunk hitágozatait 's szertartásait el nem fogadhatják, alkalmok lesz academiai tisztességekre juthatni, mellyek utóbb nem csak becsületökre válnak hanem némelly esetekben útat is nyitnak nekik a' főbb status tisztségekbe juthatásra. Noha azonban e' javallat elfogadtatott, következése hihetőleg még is kevés lesz; mert egy sokkal kiterjedtebb 's liberalisabb rendszabás kivitele van czélba véve, t. i. hogy a' fővárosi minden tudományos és orvosi intézetek, az ifjuság oktatására egyesítessenek 's az academiai tisztességek osztogatása egy tanácsra bizattassék, nem pedig magokra az oskolák igazgatóira, mint akkor lenne, ha a' londoni egyetemnek a' kért hatalmazás megengedtetnék. Ha a' londoni egyetem vagy a' királyi collegium egyedül bírna az academiai rangok' osztogatása jussával, ebből, könnyen monopolium 's részrehajlás következhetnék, melly miatt utoljára minden többi

oskolák alább szállanának, 's magok azon megtiszteltetések is becsökkd sokat veszt nének.

Az alsóház Mart 27diki ülésében minekelőtte Hume úr azon javallatát: hogy a' hadseregi költség különös biztosság elébe útasítassék, kifejtette volna, Herries úr hadi statustitoknok már óvakodott illy rendszabástól, mínthogy a' finánczíai esztendőnek Márt. 31dikén már vége lesz, 's a' felkelési-bill (állandó hadsereg tartás jussa) April. 25dikén elenyészik, ezenfelül még addig a' husvét innep is beáll, úgy hogy ha a' hadiköltségek megígérését a' ház még tovább is halasztaná, ebből a' legnagyobb zavarok támadnának a' statusszolgálatára nézve. Ekkor terjesztéelő Hume úr említett indítványát, 's a' legszorosabb aprólékos felszámításokkal mutogatta, minő költségkíméléseket lehetne tenni jelesen a' sokféle katonai-igazgatóságok egyszerűbbé tétele 's egyesítése által. J. Russell lord az utóbbira nézve egyértelemben volt Hume urral, még azt is hozzá tévén, hogy ezáltal sokkal hathatósabb felügyelést lehetne a' hadiköltségekre nézve tartani. Az utóbbi ministerium e' czélra egy biztosságot állított, mellynek tagjai voltak Ellice Eduard úr, Richmond herczeg, 's maga J. Russell lord. E' biztosság még nem végezte bé munkálkodásait, midőn Richmond herczeg a' ministeriumból kilépett; 's most már kérdés: akar e a' mostani kormány vagy maga illyen vizsgáló biztosságot rendelni, vagy a' dolgot a' ház által nevezendő biztosságra útasítani. Egyébaránt a' hadi statustitoknok által előadott okoknál fogva kívánja, hogy Hume úr vegye vissza indítványát, elvárván, míg a' czélbavett tárgy elérésére, minélelőbb valamelly más eszköz vétetik elő. Stanley lord e' véleményt egészen elfogadta, olly nyilatkozással azonban, hogy Hume úr kifejtett planuma mind a' ház mind a' kormány figyelmét megérdemli, minthogy annálfogva igen nagy költségkímélléseket lehet nem csak az ország kára nélkül sőt annak nagy hasznára eszközölni. — Peel Robert sir elsőben panaszkodásra fakadt azon sok akadályok miatt, mellyek a' kormány elébe vettetnek, holott az olly sok fontos tárgyak elintézését vette szándékba, úgy hogy nem csuda, ha még némelly tárgyak megvizsgálására időt mindeddig nem vehetett. Illyen többek között, mit ő pirulás nélkül megesmér, a' most kérdésben forgó tárgy is. Kéri tehát a' házat, kövessen egyenes és nyilvános útat, 's ha a' kormánytól bizodalmát meg akarja tagadni, mondja ki ezt nyilván valamelly egyenes indítványban, p. o. a' hadisegedelem egyenes megtagadása által, csak hogy ne vesztegesse el a' status ügyeire szánt időt hosszas, ízetlen vítatásokkal, és haszontalan javallatokkal. Ő egész lelkéből óhajtja a' dolognak egyenes eldöntését, kimenetele felől nem sokat aggódván. Mi a' fenforgó kérdést illeti, erre nézve sokkal hasznosabb lesz, ha a' kormány mintsem ha a' ház nevezénd-ki biztosságot, mivel a' kormánynak sokkal több 's hathatósb eszközök vannak kezében a' szükséges tudósítások 's felvilágosítások megszerzésére, mintsem valamelly parlamenti biztosságnak. Ha ez utóbbi most elfogadtatnék, ezután is minden esztendőben kívánnák azt, 's a' ház megszokná különös biztosságra bízni azon vizsgálatot, melly az egész ház kötelessége. Ő tehát nem kíván illy rosz példát adni csak azért, hogy egy pillanatig a' bajból kimenekedjék. Ellice úr, a' közelebbi hadi statustitoknok, ki Olaszországból visszaérkezte óta ma szólala meg először, hasonlóan kérte Hume urat, ne sürgetné indítványa felett a' szavazást. A' nemes baronet (Peel) panaszkodására nézve azonban kénytelen itt az egész ország színe előtt ellene felhozni, hogy e' helyzetet maga választotta magának, annálfogva csak vegye magára a' vele járó nehézségekért is a' felelet terhét. „Ha (így folytatá beszédét) az utóbbi ministeriumot hirtelen 's véletlenül csupa változó kényből elbocsátották, a' nélkül hogy legkisebbet is szemére vethettek volna; ha a' közelebbi parlamentet alig két esztendei létele után önkényesen eloszlatták, a' nélkül, hogy csak egy pillanatig is meghallgatták volna; ha egyszerre minden javítási rendszabásokat felfüggesztettek; ha az ország mély csendességét nyughatatlanságra 's pártoskodásra változtatták, 's mindeddig nem tudták megmondani miért cselekvék ezeket: valóban furcsa, hogy azok, kik mindezeknek okai valának, a' részünkről ellenkedő oppositio felől panaszkodnak, holott mi még eddig minden valódi status rendszabásokat minden alkalommal nagy készséggel gyámolítottunk. Nem örömest érintem e' dolgokat, de az érdemes baronet kénszerít ezt cselekednem. Mind a' mellett is újra kérem Middlesex érdemes követét (Hume urat), hagyjon-fel indítványával, mivel általa a' sta-

tusszolgálatának folyvásti menetele most megháborítatnék. Különben is lesz még elég alkalmunk a' kormány iránti bizodalmatlanságunk kijelentésére. Mellynek ha az érdemes baronet a' ház eddigi lépéseiben nem látta bizonyságát, ha még tovább is akar azon megalázó helyzetben maradni, hogy minden olly rendszabást, mellyet a' kormány gyámolít az oppositio pedig ellenz, félrevettetni szemléljen: ez olly feladás, mellyek kifejlésére nem kell sokáig várakoznunk. Lesz azonban már következő hétfőn alkalmunk, az irlandi egyház állapotja tárgyában egyenes elhatározódásunkat kijelentenünk. Akkor hihetőleg ismét megfogja az igen érdemes baronet látni, minő bizodalommal viseltetik a' ház és egész ország azon okfők iránt, mellyekhez magát csatolta." — Miután Peel Robert sir, Hume úr felszólítására megígérte, hogy a' kérdésben forgó tárgyról az illető irományokból bővebb esméretet fog magának szerezni, 's szándékát iránta kijelenteni, Hume úr visszavette inditványát.

Az alsó ház Mart. 30diki ülésében John Russel lord eme nevezetes indítványt tette: „Változzék bíztossággá a' ház Irland egyházának jelen állapotja megvizsgálása végett olly czélból, hogy a' felesleges egyházi jövedelem, vallás különbség nélkül, Irland köz népi oktatására fordíttassék." Ez azon indítvány, mellytől a' Humejé után leginkább rettegett a' ministerium A' felette 4 nap tartott vítatást környűletesen fogjuk közleni, előre azon fontos következményt jelentjük, mi szerént az indítvány 322 szóval 289 ellen, és így 33 többséggel elfogadtatott. — Marad-e tovább is a' ministerium, vagy visszalép illy nevezetes tárgyban lett leszavaztatása után, melly szokott lenni mostanában mindenik angol ministerium botránkozó köve, még nem tudatik.

FRANCZIAORSZÁG.

A' következkamara Mart. 28-diki ülésében Dumon úr csak egy részét olvasta fel az Éjszakamerikai egyesült státusok 25 milliónyi követeléséről szóló igen környülállásos tudósításnak. Végül felolvasta magát a' törvényjavallatot: 1-sö czikkely. A' financzminister felhatalmaztatik, hogy a' szükséges rendszabásokat megtegye az 1831-ik eszt.ben Julius 4-ikén a' Francziák királya és az egyesült statusok között kötött szerződés 1 és 2 czikkelyei végrehajtására, mellynek megerősítései Washingtonban 1832-iki Februar. 2-dikán cseréltettek ki, 's melly szerént Francziaországnak 25 milliónyi summát kell fizetnie. 2 czikk. Azon 1,500,000 fr. summa, mellynek tíz esztendőnkénti határidők alatt leendő lefizetésére magát az egyesült statusok kormánya kötelezte, hogy így a' Francziaország által polgárai vagy a' köz kincstár részére tett követelésektől megszabadúljon, — a' teendő fizetésekhez képest a' közköltségek jegyzékébe bevétel gyanánt irassanak bé. A' financzministernek megengedtetik, a' franczia polgárok részére tisztába hozott követelések fizetésére hasonló summát venni fel. 3 czikk. Egy királyi rendelet által nevezett fizetés nélküli biztosságnak meg fog hagyatni, hogy a' kormányhoz intézett minden követeléseket figyelmesen megvizsgáljon, 's az 1,500,000 fr. summát mind azok között, kiknek követelésök megigazoltatik, szükség esetében követeléseik mennyiségéhez képest elossza. Minden követeléseknek, kirekesztetés büntetése alatt, 1837-iki Januar 1-sö napjáig bé kell nyújtatniok. A' követelőknek szabad lesz a' biztosság ítéletétől a' statustanácsra, a' megszabott performákban és időszakokban, feljebb hívatkozni. Ugyanez engedtetik meg a' financzministernek is. A' kamaráknak az 1,500,000 fr. summából történt kifizetések felől minden esztendőben tudósítás fog tétetni. Ha e' summának valamelly része nem fordíttatik fizetésre, az a' kincstárba visszaadassék. 4 czikk. A' 25 millió fr. summa kifizetése csak annyiban fog teljesítetni, a' mennyiben az egyesült státusok kormánya Francziaország méltóságát 's érdekeit megbántani nem fogja." A' tudósítás felolvasta után vítatás támadt a' felől, mellyik nap kelljen e' tárgynak vítatás alá kerülni. Berryer úr halasztást javallott, de idejét nem bátorkodott meghatározva említeni. A' kamara azonban úgy vélte, hogy a' kereskedés hátramaradásának, melly most az igen sokbakerülő tengeri bíztosítások miatt nagyon szembetűnő, minélelőbb végét kell vetni, mivel a' szünteleni halogatás minden ok nélkül Francziaországnak mind méltóságával mind érdekeivel ellenkezik; ennélfogva a' vítatást a' tudósítás és hozzá tartozó oklevelek kiosztatása után nyolczad napra határozta; melly annálfogva Aprilis 6 vagy 7-ikén fog elkezdődni.

A' Moniteur írja, hogy nagybritanniai király Ő Felségének rendkivüli követe Cowley

lord Mart. 30-ikán meghízó levelét a' királynak nyilvános audienczián bémutatta.

A' Temps jelenté, hogy Lamartine úr olly szándékát nyilatkoztatta volna, melly szerint a' titkos udvari költségek megadása mellett fogna szavazni. Most e' tárgyban Lamartine úr írja, hogy ő e' vitatásban semmi részt nem vett; 's ha beszélt volna is, ez csak annyit tenne, hogy véleménye szerént minden kormánynak szükségesek a' titkos költségek, hogy a' köz bátorság védelmére, nem pedig a' különböző vélemények ellen alkotott jó rendőrség szeme a' kormánynak, 's annálfogva kormányzási és diplomatiai tekintetben ő ugyan nem lesz a' titkos költségek megadása ellen; de a' ministerium azoknak megadásából azt nem következtetheti, hogy egész rendszere, és így a' közbocsánat megtagadása is helybe hagyatik, mert ő ugyan arra soha szavát adni nem fogja.

A' Moniteur eme királyi rendeletet közli: 1 czikk. Minden ügyvéd, ki a' királyság valamelly törvény- vagy ítélőszékének jegyzékébe beíratott, teheti hivatala foglalatosságát a' pairtörvényszéknél. Azonban a' pairtörvényszék elölülője által hivatalosan, a' büntető törvénykönyv 294-ik czikkelyéhez képest, csak a' párisi királyi törvényszék ügyvédei útasíthathatnak. 2. Az ügyészek, kik a' pairtörvényszék előtti szolgálat tételre meghívattak, ugyanazon jusokkal fognak élni 's ugyanazon köteleztetések alatt lenni, mint az assisek törvényszéke előtt. 3. A' pairtörvényszék 's elölülője, az ügyészekre nézve azon teljes hatalommal lesznek felruházva, mellyel az assisek törvényszékeik 's elnökeik bírnak."

Pasquier báró, elnöke a' pairtörvényszéknek, a' múlt évi Aprilisi lázadást illető pernek megnyitására Máj. 5-dikét tette határnapúl. Ezen per végett minden távol lévő pairek meghívattak Párisba, 's köztök még d'Erlon gróf, Algier kormányzója is.

SPANYOLORSZÁG.

A' Renovateur Mart. 31dikén azt írja, hogy a' spanyol határszélekről jött levelek nem győznek panaszkodni a' Mina seregei kegyetlenkedése felől, magasztalják ellenben Don Carlos sze'íd magaviseletét. Többek között a' főhadi szállásról költ levél szerint Zumalacarreguy Echarri-Arranaz bevétele után az ottani őrizetet kormányzott alezredest minden tisztjeivel együtt ebédre híván, annak végén így szólott hozzájok: „Megvagyok bízva az urak választására bízni, hogy vagy tüstént a' király szolgálatába álljanak, vagy Pamplonába kísértessenek." Melly nagylelkűségtől azok meglepettetve közlegényeikkel együtt a' Don Carlos szolgálatába állottak, az alezredest kivéve, ki azt jelenté, hogy többé szolgálni nem fog.

A' Memorial des Pyrénées tudósítása szerént minden katonaság 's haditisztek Navarrába küldetnek. Nem vár azonban semmi nagyot az említett hírlap mindezen készületektől. Mert noha a' királyné seregei háromszorta számosabbak a' praetendenséinél, úgy de ezelőtt azt még nagyobb arányban haladták-meg. Mikor a' carlisták 12 ezer ellen csak három ezeren voltak, már akkor is hadi lábra tudták tenni magokat, tudtak eleséget, pénzt, fegyvereket szerezni; most pedig 28 ezeren vannak jól fegyverkezve, a' had terheihez, 's e' különös háború folytatása módjához jól hozzá törődve; vezérök pedig olly férfi, ki már elég hírt szerzett eddig is magának. Néhány hónappal ez előtt puskáik is alig valának, most már ágyúkkal bírnak. Úgy véli ezeknél fogva Minával, hogy a' háború még most kezdődik-el tulajdonképen.

AMERIKA.

A' Mart. 23diki Memorial Bordelais megvalósítja a' Paraban kiütött véres lázzadás hírét, mellyről egy Januar. 31dikén Paraból költ levél ezt írja: „Itt olly nagy a' zavar, hogy az itt tartózkodó europaiak nagy veszedelemben forognak. Több száz személy, többnyire fehér, vesztette már életét. Az elölülő és a' katonai kormányzó agyon lövettek, a' kikötő commandansa is megholt öt puskalövést kapván. Többek között egy ángol, 5 hajótiszt, 's számos ártatlan személy ölettetett-meg a' szabad kömivesség gyanúja miatt. Most valami Malcher nevű ember űl a' kormányon; a' kereskedés oda van, a' boltok kinyitatnak ugyan, de vevő nincs, a' külföldiek pedig éltök koczkáztatása nélkül házokból ki nem léphetnek." — A' Journal des Debats azt teszi még e' hírekhez, hogy a' lázítók új polgári elölülőt 's katonai kormányzót neveztek-ki, de azokat ismét kitévén tiszteikből újra fegyverben vannak. Attól is tartottak sokan Parában, hogy a' tartomány függetlennek fogja magát nyilatkoztatni.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

31.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Április 15-dikén 1835.

(1) **Hirdetés.** Szabad kir. Szeged városának polgármesteri hivatalában e' folyó évi Sz. Iván hava 16dikán reggeli kilencz órakor e' következendő jövedelmek adatandanak három egymásután következő évre árverés utján haszonbérbe, ugymint: 1ször helyben a' sörfőzés jussa a' hozzá megkivántató épületekkel 's eszközökkel. — 2szor a' mészárlás jussa kilencz székekkel, vágó-hiddal és a' székekbe megkivántató eszközökkel, 's körösviz mentiben helyezett 1000 holdból álló pusztával. — 3szor az élésházi 4, 5, 6, 10, 12 és 13dik számu boltok. — 4szer t. n. Torontál vármegyében kebelezett Ujszeged mezővárosában a' mészárlás jussát. — 5ször t. n. Csongrád vármegyében helyezett Kis-Telek helységében portékás bolt 2 szobából, 1 konyhából, 1 kamarából, istállókból 's pinczébül álló épülettel. — 6szor nagy vendégfogadó, melly 7 szobából, 1 konyhából, 2 kamarából, 2 pinczéből, 1 szinből, 3 istállóból, 1 hambárból és mészárszékből áll. — 7szer 80 holdból álló allodiális föld.

A' föltételek egyébbként a' polgármesteri, és számvevői hivatalokban megtudhatik. (3)

---

(1) **Hirdetmény.** A' nagy méltóságu magyar királyi udvari Kamara rendelésénél fogva közhirré tétetik: hogy tekintetes Bács vármegyében kebelezett kiváltságolt Baja mezővárosában f. e. Szent György hava 24-dikén reggeli 9 órakor, jelesen az uj utczában találtató ennekelőtte Aldásy urnak, most pedig a' királyi fiscus tulajdonához tartozó mintegy 15,000 mérőre való magtár, az ahoz épitett lakház, tágas udvar, égett téglából készitett kút, és kertel; — továbbá ennek tő szomszédságában egy 822½ □ ölet foglaló üres házhely, 's végtére a' Kis-csávolyi utczában egy ház fészerrel és istállóval, nem külömben szintennek udvarában lévő száraz és olaj sutó malom, minden műszerekkel együtt nyilvános árverés utján (a' nagy méltóságu magyar királyi udvari Kamara helybenhagyása világos fentartása mellett) a' bánatpénz előleges letétele kötelességével a' legtöbbet igérőnek kész pénzért a' hely szinén eladatni, vagy pedig a' környülményekhez képpest kibérlettetni fognak, az illetőlegi feltételeket idő közben is az apathini királyi kamarai fiscalis, vagy pedig a' királyi bajai sóhivatalnál bővebben érthetni. Budán Aprilis 11-dikén 1835. (3)

---

(1) **Hirdetmény.** A' nagy méltóságu magyar királyi udvari Kamara rendeléséből közhirré tétetik, hogy a' kamjonkai királyi kamarai uradalomhoz tartozó alább megnevezett királyi haszonvételek f. e. November 1sőjétől kezdve egymásután következő három esztendőre bérbe fognak adatni, és ez iránt a' nyilvános árverés folyó esztendei Junius 2-dikán reggeli 9 órakor a' kamjonkai királyi kamarai számadóihivatal irószobájában fog tartatni. Melly árverésre a' bérleni szándékozók 10 pcti bánatpénzel, és egy esztendei haszonbérrel felérő cautióval ellátva, megjelenni hivatalosak. A' bérlet' többi feltételeit a' fennevezett számadóihivatal irószobájában az árverés előtt is meg tudhatni. Az árverés előtt letéendő bánatpénz tészen: a' jarabinai korcsma, és mészárszékért 30 fr.; az ottani kovácsműhelyért 1 fr.; a' kamjonkai korcsma és mészárszékért 85 fr.; az ugyan ottani kovácsműhelyért 1 fr.; a' laczkovai italmérésért 10 fr.; a' dolingi legelőért 4 fr.; a' jarabinai, és kamjonkai öt malom, mindegyikért 8 fr. p. p. Budán Aprilis 1sőjén 1835. (3)

(1) Hirdetés. Szabad kir. Szeged városa utczáinak kővel leendő kirakadtatásához megkivántató 2500 kubik öl köveknek törettetése és helybe szállittására nézve a' polgármesteri-hivatalunkban a' folyó évi Kisasszony hava 3-dikán réggeli 9 órakor árverés tartatand, mellyre a' ne talán válalkozni kivánók szükséges bánatpénzel leendő megjelenésre felszólittatnak. (3)

(3) Hirdetés. A' nagyméltóságu magyar kir. udvari Kamara rendeléséből közhirré tétetik: hogy t. Bács vármegyében a' kir. fiscushoz tartozandó Patsér helységnek egy huszon-negyedrésze minden haszonvételeivel, egyedül curialis házat, és a' többi birtokosokkal közönséges jövedelmet kivévén, Aprilis 27dikén ott helyben, folyó esztendőnek Május első napjától kezdve 1838dik Aprilis utolsó napjáig három esztendőre a' legtöbbet igérőnek árendába fog engedtetni. — Az árverés előtt le teendő bánatpénz 68 pengő forintokat tészen, és a' kibérlendő résznek közelebb való leirását, nem külömben az árverés feltételeit az apathini kamarális fiscalis hivatalnál meg lehet tekinteni. Budán, Martius 27dikén 1835. (3)

(3) Hirdetmény. A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kamara rendeléséből ezennel közhirré tétetik: hogy folyó esztendei Aprilis 27dikén a' tokaji királyi uradalom részérül következendő haszonvételek fognak a' többet igérőnek szokott árverés utján csak ugyan folyó esztendei November 1sö napjától számitandó három esztendőre haszonbérbe kiadatni, úgymint:

Tokaj városában az arany sas nevü nagy vendégfogadó, — az országos vásárok alkalmával való szabad italok mérésének jussa a' kis tokaji korcsmával, — úgy nem külömben szinte Tokaj városában a' hus vágatás és szalonna árulás haszonvétele.

Tarczal városában a' fekete sas' czimü vendégfogadó, az országos vásárokban való szabad italok mérése jussával, — a' piacz korcsma, és csukaház nevü korcsma házak, — négy kereskedésbeli boltok, és a' halászat.

Tiszaladány helységében két száraz malom, valamint végre

Balsán a' mészárszék és halászat.

Kiknek tehát ezen most elöszámlált haszonvételek ki bérlésére kedvek volna, neterheltessenek a' fent ki tüzött határnapon reggeli 9 óra tájban arczalon az uradalmi Tiszttartói háznál szükséges bánatpénzel felkészülve megjelenni. Budán Martius 14dikén 1835. (3)

(3) Hirdetés. Báró Podmaniczky nemzetség részéről, közhirré tétetik: hogy annak, tettes Heves vmgyében, a' Tisza bal-partján, Szolnok és Csongrád közt fekvő Tiszaföldvári uradalmában lévő marha nemüek, 's jelesen.

1.) a' tenyésztetésre alkalmatos, több száz darabokból álló 's nemesitett fejős és gulyabeli magyar szarvasmarha, és méneses 's csödörlovak f. e. Május 1sö 's következendő napjain T. Földváron,

2.) több ezerekre hágó, nemesitett egy nyirésü juhok 's bárányok szinte f. e Junius 17dik és utánna való napjain, — ugyan csak T. Földvár helységében,

3.) egy pár száz darabokra ütő jármos ökrök és tinók, valamint szinte hintókba és paripázásra alkalmatos kezes és fékes méneses lovak, f. e. medárdusi pesti vásár alkalmával, Junius 8. és 9. sz. k. Pest városában, a' baromálláson közönséges árverés utján, a' többet igérőknek, kész pénz fizetés mellett, elfognak adatni. (3)

(3) Hirdetmény. Sz. k. Pest városa telek-könyvi hivatalában, **Liedemann J. Sámuel** örököseinek kérésére, f. eszt. Majus 2dik napján tartandó árverés utján el fognak adatni:

1.) A' Terézia városban, király utczában 683. szám alatt 333 □ ölnyi telken fekvő ház.

2.) A' váczi út mellett 95, 96, 97, 98, 99 és 100. számok alatt lévő 's 21 $\frac{3}{48}$ hóldnyi erdő- és rét-telek, mellyen már szép akáczfa erdő neveltetett.

3.) A' város erdejében jobbra a' hátulsó sorban 77 és 78. számok alatt lévő gyümölcsfákkal beültetett két telek, egy kis rész szőllő és veteményes kert, mellyen egy szobából 's konyhából álló házacska épült.

4.) A' város erdejében az allée mellett, egészen szőllővel ültetett 's erős kerti kőfallal kerített 15dik számu telek. (7)

Első kihúzandó Lotteria.

Hétfőn, Aprilis 27dikén 1835

már meg fog történni a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Terézia fördőnek,

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt, legfelsőbb helyen megengedett és a' tisztelt közönségre nézve igen hasznos kijátszása, 3 húzás által, 25,000 nyertes sorssal. Az

1ső	húzásban a' terv szerént nyernek - - - - - - -	65,000 for.
	a' főnyertes - - - - - - - - - - -	30,000 —
2dik	húzásban a' terv szerént - - - - - - -	135,000 —
3dik	húzásban a' terv szerént - - - - - - -	345,000 —
	a' főnyertes - - - - - - - - - - -	250,000 —
	szerencsés esetben pedig még többet - - - - -	300,000 ftl is
	a' terv szerént mind-öszve - - - - - - -	545,000 —

vagy is

FÉL MILLIÓT

és 45,000 for. b. b.

20,000, — 15,000 — 10,000 — 5,000, — 4,000, — 3,000, — 2,000, — 1,000 for. 's a' t. nyerő melléknyertesekkel.

A' fekete sorsoknak különös tekintetbe vétele mellett is, mellyek számára egyedül 345,000 for. van rendelve, megengedé e' gazdagon készült játék, — a' mi olly Lotteriában, mellynek sorsai 4 for. árúk valának, még soha sem történt, — hogy a' szabad sorsoknak, a' terv szerént, kizárólag

200,000 for. nyereség 30,000 for. főnyereséggel

rendeltessék; ezen kivül mindenik szabad sorsnak kell, még pedig 1000nek legalább is kétszer, nyernie, 's a' főhúzás minden nyereségeire is mind játszanak.

Egy sors ára 4 for. p. p.

A' veres sorsok már csaknem mind elfogytak, 's 5 sorsra csak egy közönséges fekete sors adathatik. Bécs, Aprilis 3dikán 1835. *Schoeller Sándor*,

cs. kir. kivált. nagykereskedő Wollzeile Nro 775.

Sorsokat kaphatni Pesten **Liedemann J. S. Fridrik** irószobájában és **Liedemann B. Ferencz** „szép magyarnéhoz“ czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra még 1 bizonyosan nyerő ingyen sors is adatik.

Ugyanott egyenként is kaphatni gratis sorsokat, mellyek különös húzásban 30,000 for. és a' 250,000 for. főnyereséget is megnyerhetik.

---

(3) Haszonbérlési-hirdetmény. Szabad királyi Pest városához három órányira, a' duna partján fekvő *Duna-varsányi* puszta, — ugy szinte ettől csak másfél órányi távolyságra, Pest városától pedig szinte három órányira fekvő *Felső-babádi* puszta, 1836dik esztendei Aprilis 24dikétől kezdvén, 12 egymásután következő esztendőre nyilvános árverés utján, akár együtt, akár egymástól elválasztva, haszonbérbe fognak adattatni. Az árverés, folyó 1835dik esztendei Aprilis 25dik napján délelőtti 10 órakor kezdve, Pesten, a' kerepesi uton 1342dik szám alatt lévő Beniczky házban fog tartatni, mellyre a' bérleni kivánók, a' Duna varsányi pusztára nézve 520 pengő forintokban, a' Felső babádi pusztára nézve pedig 250 ezüst forintokban álló bánatpénzel ellátva, ezennel meghivattatnak. Addig is, az árverés feltételeit az emlitett ház' gondviselőjénél megtekinthetni. (3)

---

(5) Vogel S. A. bútor műves Pesten tisztelettel jelenti, hogy raktárában, közönséges, közép 's legjobb minéműségű sima és mahagonival rakott, cseresznyefa, úgyszintén fekete páczú, továbbá verhenyeges 's természetesen politirozott diófa házibútorok mindenkor nagy mennyiségben találtatnak. Különösen ajánlja ez utóbbiakat, mellyek habosak, 's fejér juhar és égerfa szeletekkel goth ízlés szerint vannak ki rakva, úgy szintén a' csinosan készült Mahagoni eszközöket fejér juhar és körösfa szeletekkel, 's Mahagonival ékesítve.

Találtatnak nála minden nemű 's nagyságú lüszterek és tükrök aranyozott és politírozott rámákkal.

Rendeléseket tehetni nála nagyobb házi bútorozásokra, 's mindenféle szobakoczkázatokra, 's a' mi készen nem volna, gyorsan el fog készítetni.

Ablak és Alcoven szőnyegek, 's ágy terítők' rajzolat, vagy pedig kész mustra szerint választhatók vagy megrendelhetők.

Reményli a' felülírt hogy bútorainak olcsó 's az idő körülményeihez szabott árával tisztelt vevői elégedését megnyerendi.

Rakhelye van Pesten a' Dorottya útcza' szegletén tulajdon 16. szám alatti házában. (9)

---

(1) Eladó-major. Budán, vár alatt, nagy Rochus utczában 323. szám alatt. Áll *kertből*, melly 1475 □ ölre terjed, csinos lakóházat 7 szobával, üvegházat és egy góth csarnokot; *udvarból*, melly szint, csűrt, istállót, 3 szobát, egy konyhát, 's pinczét foglal magában, és egy $3\frac{1}{2}$ holdnyi kétszer kaszálható *rétből*.

A' feltételekről értesit hites ügyvéd Srányi János, Pesten duna-soron, Almásy házban. 31-dik szám alatt. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

April. 12-dikén	7 Láb,	7 Hüv.	9 Von.	— 13-dikán	7 Láb,	3 Hüv.	9 Von.
— 14-dikén	7 Láb,	4 Hüv.	0 Von.	— 15-dikén	7 Láb,	7 Hüv.	0 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Aprilis 14-*dikén* 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	$126\frac{2}{5}$	120	—	Zab	80	$76\frac{2}{5}$	$73\frac{1}{5}$
Kétszeres	$113\frac{1}{5}$	$106\frac{2}{5}$	—	Kukoritza	108	$106\frac{2}{5}$	100
Rozs	$106\frac{2}{5}$	$103\frac{1}{2}$	—	Küleskása	—	—	—
Árpa	$103\frac{1}{5}$	100	—	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Aprilis 11-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	$102\frac{1}{5}\frac{5}{2}$	1834ki Status kölcs	$589\frac{1}{2}$
„ 4 pC.	$95\frac{5}{4}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	$1330\frac{9}{10}$
„ 1821ki „	—	Cs. arany pC. agio	—

32. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Szent-Györgyhő* 18*dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

A' nagymélt. magyar királyi udv. Kanczellária a' Horváth József úr lemondása által megüresült m. kir. udv. kanczelláriai ügyvivői (agensi) tisztségre tek. Németh Lajos hites ügyvéd urat méltóztatott nevezni.

(Az urbéri törvény tárgyában érkezett kegyelmes kir. válasz folyt. 's vége az elébbi számhoz).

Praeassumtas per DD. Status et OO. claves in specialibus casibus, per Benignas Resolutiones intuitu regulationum urbarialium editas, stabilitas quidem fuisse, et quominus eaedem in analogis adjunctis dehinc etiam applicentur, nihil prorsus obstare: ut tamen id, quod ad particulares tantum hinc et inde casus restrictum fuit, in regulam universalem ita elevetur, ne specialium, quae Lege hac semet plene exhauriri non admittunt, adjunctorum ulla habeatur ratio, constitui jam vel ideo non posse, quod multo altiorum etiam, quam quae proponuntur competentiarum in similibus regulationibus et respective conventionibus stabilitarum adsint exempla, ad quae, in hoc quod Ipsi DD. SS. et OO. gravissimae indaginis esse agnoscunt negotio, salvis providentiae quoque publicae rationibus, non reflecti non potest. Prout itaque Sua Majestas Sacratissima ab eo aliena non est, ut pro ordinariis quales in maxima Regni parte occurrent casibus, adeoque in regula minimum in 4, maximum vero in 22 jugeribus, ea tamen ratione stabiliatur, ut eum, in re tam gravis utrinque momenti omnem omnino hiatum, quantum quidem fieri potest anteverti intersit, praescindendo a specifico classium designatione, intra praeattactos limites defixio quantitatis exassignandi pascui colonicalis, necessitatibus subditorum, et localibus adjunctis attemperanda judicio concernentium urbarialium instantiarum relinquatur: ita cupere Suam Majestatem Sacratissimam, ut pro territoriis illis, quae actu ultra consvetum in aliis Regni partibus modum, amplis et superabundantibus pascuis provisa sunt, in genere, adeoque citra ullam ad specificas Jurisdictiones restrictionem, ea provisio ineatur, ut in his, praedefixo pro ordinariis casibus maximo, amplior etiam pro re nata pascui quantitas, praeviis adjunctis admensuranda, via urbariali exassignari valeat. Haec proinde cohaerenter ad praedeclaratam altissimam mentem Regiam, accomoda ratione, stylo praesentis legis ad §-um hunc 3-um, in reliquo per Suam Majestatem Sacratissimam benigne probatum, inferenda venire, §-i 4-i de Lignatione Sectionem 1-am cum sequenti modificatione: „Ubi subditis, prout et servis Communitatum juxta Urbaria, vel subsequas etc.“ si querela eatenus oriretur cum interventu exmittendae per Universitatem Comitatus Deputationis, quae eatenus Relationem praestare tenebitur, libera Dominium inter et subditos ineunda erit conventio, qua non succedente“ etc. etc. Suae Majestati Sacratissimae benigne probari, ex benigna tamen Ejus mente, Sectionem 2-dam de Lignatione aedili, principiis in praeattacta 1-ma Sectione praeassumptis, cum manutentione illius, quod juxta Urbaria aut urbariales benignas Resolutiones, vel praevigentem usum praefuit beneficii, ultro quoque in eadem et non majori, quam quae hactenus obtigit quantitate praestandi, in cohaerentia benignae Resolutionis ddo 28-ae Augusti 1834. accomodandam, et his in Sectione 5-ta etiam provisionem de Lignatione in extraterritorialibus quoque sylvis, hinc et inde locum habente, factam, conformandam esse. In Sectione vero 4-a ad conciliandum restrictioni hic enunciatae sensum magis praecisum, inciso huic: „relate ad proprios solum et non quaestus causa comparatos sabellicos, utrobique formalia haec relate ad proprios tantum eorum sabellicos, nequaquam vero, aut aliunde appulsos, aut pro quaestu emtos“ substituenda venire, §-um 5-um sic inchoandum: „si in terreno loci arundinetum adest, Communitatique ac servis Communitatum

beneficium arundinationis, seu ex Urbario, seu per subsequas regulationes addictum est, aut illi ex praevigente usu, hoc fruantur; attunc iisdem beneficium arundinationis" etc. etc. per Suam Majestatem Sacratissimam benigne ratihaberi; — ita etiam §-o 8-o, cujus initialia sic erunt redigenda: „praeter praerecensita urbarialia beneficia, subditi nec jura venationis, piscationis, et aucupii, in quae involantes poena contrabandae plectendi erunt, prout nec jura nundinarum, fori, telonii, et nauli citra privilegium exercere poterunt; in Comitatibus interim" etc. Altefatam Suam Majestatem Sacratissimam benigne annuere. Praecedentem tamen de fornicibus neo-elaboratum §-um 7-um ad antevertendas, quae ex illimitato, fornices aperiundi, et excensuandi jure, subditis indiscriminatim addicto, sublatoque praevie Dominii indultu enasciturae praevidentur perplexitates, de benigna Altefatae Suae Majestatis Sacratissimae mente, ea ratione modificandum esse, ut Sectio 1-ma §-i hujus vocibus: „diserte declaratur, quod" concludatur; quae autem in subsequis §-i hujus Sectionibus de classificatione, censuque fornicum occurrunt, ea in ulteriorem, habita etiam ad id, quod toto Regni ambitu spectato, localia adjuncta notabiliter varient, reflexione, instituendam summantur deliberationem hujusque resultatum §-o huic eum in modum inducatur, ut loco adhibitae hactenus enunciationis „fornicis proprietarius" substituatur „fornicis possessor." — Ad Articuli IV-i §-um 5-um desiderare Altefatam Suam Majestatem Sacratissimam, ut in Sectione ejus 2-da quae sic incipit: „Operae istae adhibitis" etc. provisione de excensuatione robottarum propositae, et per Suam quoque Majestatem Sacratissimam benigne probatae, motivo procurandae contractibus eatenus stipulandis amplioris securitatis, expressa cautela, quoad terminum, intra quem Dominus subditos de eo, quod operas sibi superfluas elocare velit, edocere, hi autem quoad legetenus delatam sibi optionis facultatem, semet declarare teneantur, adjiciatur, simul vero modalitas, qua et hoc et illud fieri debeat, clare determinetur. Sectione 6-a, quae ita habet: „quemadmodum terrestri Domino" etc. per Suam Majestatem Sacratissimam in merito perinde benigne probata, Eandem benigne cupere, ut ad praevertendum omne arbitrium, Sectio haec in finalibus sequentem sortiatur texturam: „Jus surgit Domino, ad expensas morosi, vel renitentis coloni, qui praesertim occasione urgentis laboris, grave damnum hac ratione Domino suo causare potest, praeter neglectum laborem per renitentem colonum subin alioquin supplendum, alium laborem conducendi; salva caeteroquin post iteratos ejusmodi casus, in sensu articuli I. §-i 12 ad c) legaliter praesuscipiendae amotionis facultate." Quantum ad Articulum V-um attinet, benigne cupere Summefatam Suam Majestatem Sacratissimam, ut §-us 4-tus, relate ad Communitates, in quibus Urbarium hactenus introductum nunquam fuit, casumque in illum, dum contractus in praegressis §§-is memorati, e rationibus lege defixis invalidati, aut rescissi fuerint, tali concludatur cautela: „Contractuali tractamento, ubi Urbarium realiter introductum nunquam fuit, deinceps etiam relate ad quasvis contractuum species, locum habituro"; hujus proinde in cohaerentia §-o etiam 1-o sequentia subnectantur: „In respectu subsequi tractamenti, re interea integre servata, provisione inferius §-o 4-o stabilita observanda." — Relate ad Articuli VI-ti §-i 1-mi Sectionem 1-am benignae Resolutioni die 28-a Augusti a. p. emanatae, gravissimi ponderis argumenta suffragari; et quum obtutus ille, quasi vero per id, si in electione Judicum, numericum saltem votorum, per accolas loci, nullo eorum discrimine, depromendorum praepondium consideretur, quieti, debitoque Primoribus obsequio magis prospiciendum sit, experientia neutiquam comprobatus habeatur: Suam Majestatem Sacratissimam praeprovocatae benignae Resolutioni porro quoque insistere; quoad reliqua nullam subversari reflexionem. Ad Articulum 7-um eam esse Altefatae Suae Majestatis Sacratissimae benignam voluntatem: ut in ingressu Sectionis 3-ae, quae sic habet: „pro legali Testimonio respectivi Districtus Judlium" — Siquidem ex electione Notarii, per Sedem dominalem toties quoties, et de casu in casum suscipienda, gravem in administranda subditis justitia remoram consequi posse, vel inde satis in aperto sit, quod ad eandem quoque majoris saepe et molis, et indaginis occurrant negotia, debitam anteactorum notitiam, et continuum usum requirentia DD. Status et OO. relate ad Sedis dominalis Notarium provisionem intento scopo, debiteque administrandae justitiae, magis congruam proponant; —

§-i porro 2-di redactione per Suam Majestatem Sacratissimam ea ratione benigne ratihabita, ne ex proposita ibidem provisione, generatim in cassam domesticam et plebem contribuentem ullum onus dimanet; — §-us 3-us ob provisionis isthic stabilitae, cum dispositione Articulorum 22. 1802, et 13. 1807. analogiam, in haec verba desinat: „salva in utroque casu parti non contentae recursus, aut urbariali via.“ — §-us autem 5-us signanter in puncto 2-do non tantum ad manutenendam Dominorum terrestrium legalem authoritatem, quae per imponendam iisdem, pro quolibet exiles excessus per subditum patrandi casu, Judicem Nobilium, et Jurassorem evocandi obligationem, haud modicum labefactaretur, sed vero ex ea etiam consideratione, quod Magistratuales §-pho hoc memorati aliis etiam officiosis distineantur, neque semper adesse possint, hac ratione modificatur: „Subditus urbarialis praevaricationis reus, in specie vero etc. etc. per Dominum terrestrem aut authoritate hujus fungentem, unius usque trium dierum aresti poena, semper in praesentia duorum testium pronuncianda plectendus erit; pro ratione autem qualitatis reatus, poena aresti per Sedem dominalem ad summum ad octo dies extendi poterit; eo pro generali norma praestituto“ etc. etc. Puncti vero 3-ii membrum ad a) — cujus in exordio occurrens vox: „territorialibus“ ne dum de damnis omnis generis per subditos causatis agitur, hoc ipsum ad solas nonnisi territoriales sylvas restringi videatur, exmittenda erit — sequentibus concludatur: „Appellata abinde in sensu praecedentis §-i 4-ti competente“ — membrum sub b), ad vitandas superfluas repetitiones ita redigatur: „intuitu etiam damnorum, quae gravi culpa etc. etc. illata sunt, Dominus eadem prorsus, quae puncto a) defixa est ratione, procedet. Insuper autem Sedes dominalis dolo, aut graviore culpa debite compertis, damnum patrantem subditum, in poena quoque unius usque octo dierum aresti convincet“ — in membro demum ad c) quantitas dictandae per Sedem dominalem aresti poenae, praemissis conformiter hunc in modum exprimatur: „unius usque octo dierum“ — ad d) vero quoad casus damni per Dominum terrestrem subdito illati, si illud 60 flnos non excedit, proposita per DD. Status et Ordines redactione Suae quoque Majestati Sacratissimae benigne probata — ultra hanc summam in nexu praestabilitorum circa Jurisdictionem Sedium dominalium principiorum provincia judicandi respectu plenariae damni resarcitionis, porro quoque Sedi dominali, in casu hoc praeferenter processurae deferatur ea ratione, ut si damnum gravi culpa aut dolo intervenisset, contra talem Dominum terrestrem, insuper actore Fisco Magistratuali ad commensuratam delicto poenam, coram Sede Comitatus judiciaria procedatur, atque hoc ipsum in contextu membri hujus ad d) accomode exprimatur. Sectiones porro ad e) f) et g) huic ipsi ad d) nunc declaratae Altissimae menti eum in modum accomodentur, ut in redactione earum penes praesalvandam quoad subditos, et servos nobiles, huic illorum praerogativae convenientem relate ad ipsas poenalitates proceduram, Jurisdictio dominalis in realibus, intuitu talium etiam jurisdictionatorum dehinc quoque manuteneatur; — Punctum vero 4-um vocibus: „Commensurandaeque delicto poenae subjiciendus erit“ — concludatur; iis quae sequuntur, velut hoc loco caeteroquin superfluis, exmissis. — Denique in §-o 7-o objectum efformandarum e terris remanentialibus Sessionum habita eorum, quae §-o 3-o Articuli 3-ii de superabundantia pascui occurrunt reflexione, sequenti ratione enuncietur: „si vero terras ultra competentiam Sessionum occasione introducti Urbarii efformatarum, remanere contingeret, tales, dispositioni Articuli 18: 1723. erunt obnoxiae, novaeque inde Sessiones urbariales, nisi praehabitum hucdum pascuum commune, his quoque dotandis sufficeret, — pascuo etiam, e terris itidem remanentialibus exscindendo, providendae efformabuntur, quodsi nihilominus etc.“ Nulla secus quoad hunc etiam Articulum reflexione occurrente. — Atque haec esse, quae Sua Majestas Sacratissima DD. Statibus et OO. erga superius provocatam Eorundem Repraesentationem cum eo benigne rescribenda jussit: Sibi quoque eam esse Altissimam mentem, ut, quod benigna Divi Genitoris Sui dd-o 28-ae Augusti a. p. edita Resolutio tenet quisque, atque ideo, numerosa etiam rusticorum classis in concreto, sicut et singillative, non solum in sua erga Dominos terrestres correlatione, sed quavis alia quoqne ex parte contra omne arbitrium tuta, in rebus et personis perfruatur securitate. Et dum Sua Majestas Sacratissima nulla dubitat: DD.

)(

Status et OO. testatam in pertractatione praecitatae benignae Resolutionis promptitudinem, ad ea etiam quae in rem praesentem dehinc inituri sunt consilia, allaturos esse, quoad illam praeattactae Repraesentationis partem, quae de Lingva hungarica agit, primo quo licuerit tempore benignam editura Resolutionem, DD. Statibus et OO. Gratia Sua Caesareo Regia benigne, ac jugiter propensa manet. Per Sacram Caesaream et Regio Apostolicam Majestatem. Viennae die 9-a Mensis Aprilis 1835. Georgius Bartal m. p.

Arad, üdvezült I. Ferencz királyunknak valamint éltében, alattvalóira árasztott atyai kegyelméért hálaadólag minden évnapi 's más alkalmakkal hódoló tiszteletét kimutatá, úgy hű jobbágyait megrázkodtató gyászos halálakor sem vólt utolsó gyász-áldozatokat az egek' urához érette felajánlani. Ugyan-is először teljesíttetett az Martius 21dikén a' várban. E' gyászjelenet egyszerü ugyan, de kivül a' néma csendességgel sor-állott fegyvertelen katonaság ünnepies zöld ágokkal ékesített csákókban, belöl pedig korona 's nagy ezüst kereszttel felkészült koporsó fegyverekből mesterségesen öszveállitott magas allyazaton mély bánat-érzésre buzdítá a' két Arad részéről is egybesereglett katonai 's polgári rendü ájtatos közönséget. Ezt követé a' város részéről minorita szerzetes atyák által Martius 26dikán a' tanács 's számos gyülekezet' jelenlétében egész gyász-pompával végzett egyházi szertartás a' harangok' bús kongásinak megelőztével, mellyek minden helybeli templom' tornyaiból szétterjedve három nap' folyta alatt hirdeték a' közös gyászt. A' reformátusok' imádság-házában Mart. 20kán tartatott a' gyász-tisztelkedés, 's jeles papi beszéd, közben közben zsoltárok' éneklései, boldogult kir. Felségért annyi hála-fohászok emeltettek-fel a' Mindenhatóhoz. — Ugyan azon napot ajánlották-fel az Izraeliták is fájdalmaik' kijelentésére magasztalt néhai Ferencz királyunkért. Gyász lepte volt könyörgő-házuk' fal-ékesítvényeit, oszlopait, világlóit 's a' szent helyet, fekete szalaggal kötötten vala minden égő szálgyertya, fekete posztóval borítva a' szószék, mellyről német halotti beszéddel buzdítá-fel köz-tiszteletü Chorin Aron rabbijok a' felséges elhunyt' halhatatlan érdeminek dicsőítésében. — A' megyei KK. és RR. mintegy befejezőleg Mart. 31dik napját szentelték a' befejezhetetlen tisztelet' szíves érzetivel a' dicsőült szomoru emlékének. Halotti engesztelő misét mondá a' megyei közönség' kivánságát megelőzőleg átjövő megyés püspök Lonovics József úr ő méltósága, esperesek' segédszolgálata mellett, a' KK. és RR. városi Tanács, katonai kar, számos gyász-öltözetü szépnem 's alig férhetett néptömeg jelenlétében. Minden ablak 's oltár, úgy a' koporsót tartó fegyverekből készült magas alkotvány fekete szövettel bevonva, e' felett lecsüggő országok', tartományok' czímereivel 's körül a' lépcsőzet' fokain égő gyertyasorokkal ékesítve valának. Karzaton a' hangintézet' tanitványi által muzsika-kiséret mellett énekelteték Zenker Ferencz igazgató úr' ez alkalomra készült requieme mind a' két ízben.

Folyó hónap 5-dikén adá meg a' S. Pataki helv. vallástételt tartó ekklézsia, 's az ottani collegium dicsőült I Ferencz Császár, 's Királyunk utólsó tisztességét. A' nagy számú helybeli 's vidéki hallgatók előtt jeles beszéddel rajzolá az említett collegium papja, 's professora Tiszt. Zsarnay Lajos úr a' b. e. Fejedelem magas erényeit, mellyek Őt a' Nagy, a' Jó névre olly méltóvá teszik; közbe közbe a' tanúló ifjúság éneklő kara érdeklő énekekben zengedezé a' közös fájdalom érzetét. Emelé a' gyász ünnep fényét az, hogy az itt szállásozó Hohenzollern könnyü lovas ezred oberstere herczeg Thurn-Taxis az egész tiszti karral az Isteni tiszteleten jelen volt.

Szabad kir. Szeged városának tanácsa Martius 24. 26. és 27dik napjain tartatta a' halotti áldozatot elhúnyt I. Ferencz Ő cs. k. Felségéért. Ezen határidőt megelőzött napokban a' városi minden templomok úgy szintén a' városháza tornyában lévő harangoknak naponként három egész óráig tartott tompa 's minden szíveket méljen érdeklő zúgása szomorúan hírdette a' hív polgároknak veszteségök nagyságát. A' fent nevezett napokban pedig az egész városi tanács reggeli kilencz órakor a' tanácsházba összeseregelvén, gyászos öltözetben követte szeretett főbíráját Kis József urat a' főtemplomba, hol a' helyben szállásoló tábornoki őrnagy úr, 's vele a' báró Vacquant nevét viselő nemes gyalog ezred alezredesi osztályának minden tisztei, a' királyi sóhivatal tiszt-

viselői, a' választott 's köz polgárok, úgy szinte a' nevezett ezred közvitézei szomorúan jelentek-meg. A' templom' közepén mintegy hat öl magasságú 's több oszlopokon álló gyász alkotvány vala helyheztetve, közepén legfelül kétfejű sas, alatta elhúnyt felséges királyunknak jól eltalált meljképe fejér csillagoktól környékeztetve, ugyancsak felül jobbról és balról harczjelek, az oszlopokon, — mellyek fekete márványt mutattak, — a' megholt Felség kormánya alatt vólt országok' czímerei díszeskedtek; az alkotvány közepén mintegy másfél ölnyi magasságú fekete posztóval bévont álláson volt a' gyász koporsó, rajta az ország' koronája, királyi pálcza, alma, és kard aranynyal gazdagon hímzett vánkoson feküdtek, körülötte mintegy 120 gyertya világolt, a' czéhekből felváltva kirendelt mesterek égő gyertyákkal állottak körüskörül; a' koporsó alatt egy sirtábla volt, mellyre a' könnyező háladatosság szétszórt hajakkal könyökölt, 's baljában lévő paizsán az ország' czímere láttatott; balról térdepelt a' Haza' geniusa hódoló állásban; az állás előtt két oroszlány feküdt szomorodtan, egyikre egy genius dűlt a' kezében volt szövétneket eloltó helyezetben. A' templomban álló padok közűl mindkétfelől hat hat volt fekete posztóval bevonva. A' nagy misét Szent Demeteri egyház plebánusa 's alesperest Fő-Tisztelendő Kreminger György úr tartá, 's a' városi kar-hangászok mások által segéltetve Mozart requiemét énekelték. Az egész nép buzgó imádságokat bocsátott az egekre az elhunyt kir. Felségért, a' városi tanács és tisztviselőség pedig három hónapi gyászt vett fel b. e. uralkodójának emlékezetére.

(Kir. kamarai híradás.)

A' harminczadi hivataloknál történt változások: Zimonyi harminczad-áru vizsgáló Ambrossics Bóldizsár; Budai Valero Ferencz; Nagyszombati Schachtner Antal; Pozsonyban harminczadi raktárnok Petz János; Győrben harminczad-revisori tiszt Martinelli János; Zágrábban 2dik harminczad-áru-vizsgáló Bradovich János; Zimonyban portéka-nézö-tiszt Freyburg Károly; Mehadián harminczad-hivatali írnok Ivanovich János; Szegniai harminczados Keszterzanek Ferencz; Xuppanyei harminczad-és sóellenőr Zukich Máté; Sisseken harminczad-hivatali írnok Paschvánszky Áron; Tissinai harminczados Otto Ferencz; Veltheni 30ados Morgenthal Károly; Budán ideigleni harminczadhivatali írnok Perczel Sándor.

NAGYBRITANNIA.

A' londoni universitas ügyében különös felvilágosításul szolgál az Allg. Zeit. következő levelezési czikkelye: Tooke úr az alsóházban javallá, hogy Ő Felsége alázatos felirásban a ház által kérettessék-meg, engedne a' londoni egyetemnek olly kiváltságot, mellynél fogva ez a' szép mesterségekben (mint nyelv természet, történettudományban 's a' t.) és a' törvényi tudományokban academiai rangokat osztogathasson. Ezen tudományos egyetem, mint tudva van, Brougham lordnak 's a' közoktatás több barátainak indítására részvények által alapítatott, 's benne, a' hittudományon kivűl, minden tudományok taníttatnak. Ez intézet alapítói olly nagynak hitték Londonban a' tudományok után vágyakodást, hogy csak alkalom adassék, azonnal sok ezerek, kik eddig valláskülönbség vagy egyéb okok által megakadályoztattak az országos egyetemekben tanúlni, tudósokká tétethetnek. Mivel azonban a' londoni egyetemben tanulók száma teljességgel nem akart szaporodni, minthogy azt a' régibb egyetemek híre elnyomta; ennélfogva szükségesnek látták az utolsó serkentő eszközökhöz nyúlni 's a' sok hivatalokra szükségesképen megkivántató és eddig kizárólag csupán Oxfordban és Cambridgeben nyerhető academiai rangok ajánlásával édesgetni magokhoz a' tanulókat, kiket eddig oda a' tudományok szomja egyátaljában nem akart ragadni. E' czélból Brougham lord még 1831-dik esztben olly kiváltságot eszközlött-ki ezen egyetemnek, mellynél fogva jussa lőn valakit orvosi karba emelhetni. E' kiváltságot már alá is írta a' király, midőn a' régi országos egyetemek ellene folyamodást tettek, attól félvén, hogy a' fővárosban illy módon meghatalmazandó egyetem sok tanítványaikat el fogja magához vonszani. Kivált pedig két dolog ellen keltek-ki: elsőben t. i. hogy a' londoni egyetem, mint részvényesek tulajdona, csupa pénzhalászás, mellynek nincs más czélja az intézet pénzének szaporításánál; másodszor azért, mivel abban vallásos oktatás nem tartatik. Ezen okok ugyan, mint látszik, azon titkos tanácsi bíztosság előtt, melly az ügyet a' múlt nyáron megvizsgálta, nem igen vétettek figyelembe; de

annál többet hajtott az a' londoni orvosi oskolák, többek között a' királyi collegium ellenvetéseire, mellyek kétségkívül szintúgy számot tarthattak az orvosi rangba emelhetés jussára, mint a' londoni egyetem. Vagy mindeniknek meg kelle tehát ezt engedni, vagy a' londoni egyetemnek is kívánságától elállania. Ezt az annál örömestebb megcselekedte, mivel épen most az vétetett czélba, hogy az orvosi karba emelhetés jussa az itteni orvosi és seborvosi oskoláknak kizárólag engedtessék meg. Ezen okoknál fogva hagyá ki Tooke úr említett javallatából az orvosi és hittudományi karokat. A' ministerek nem szegezték ugyan magokat egyenesen Tooke úr javallata ellen; sőt Peel R. sir megvallotta, hogy illendő lenne a' nonconformistáknak alkalmat szerezni az annyira irígylett akademiai tisztességekbe juthatásra, noha magát e' tárgyban semmire sem akarta kötelezni. Minélfogva a' ministerek, talán azon reménységgel, hogy a' parlamentet ez ügy nehéz voltáról meggyőzhetendik, azt javallák, hogy felirás helyett csupán az egyetemek bényujtott íratainak 's a' titkostanácsi kiküldöttség munkálódásainak a' parlamenttel közlése kérettessék. De ez ellen John Russel lord 's az oppositio több tagjai azt mondták, hogy kívánságok egyedül egy olly universitásnak a' fővárosban felállítása, mellyben vallástekintet nélkül lehessen a' szokott doctori rangokat osztogatni. Ha a' ministerek megígérik, hogy a' dissentereknek más úton kieszközlendik az egyetemi rangokba felvétetést, vagy az úgy nevezett londoni egyetemből, a' királyi collegiumból és orvosi oskolákból egy közönséges egyetemet alkotándanak: úgy ők nem fognak Tooke úr javallata mellett szavazni. De mivel Peel R. sir tovább is vonakodott magát valamire kötelezni, ennélfogva a' Tooke úr javallata elfogadtatott, melly szükségképen vagy egy illy egyetem alapítását, vagy a' londoni egyetem kizáró meghatalmaztatását, vagy végre azt fogja magával hozni, hogy az Oxfordi és Cambridgei egyetemek az academiai rangokba juthatást a' nonconformistáknak is megengedjék.

A' Messager Apr. 1-sőjén Russel lord köz érdeket 's csaknem köz jóváhagyást nyert indítványáról írván ezeket mondja: „Azonban igen csalatkoznék, ki azt hinné, hogy a' tory kabinet, ha e' kérdésben leszavaztatnék, hátrálni fogna. Russell lord indítványa csak egy lépés ezen ösvényen, 's annak semmi más következése nem lehet, mint az alsó ház véleményének nyilvánítása. De Peel R. sír több izben kimutatá, hogy az illyes nyilatkoztatásokat, mellyek ő eleikbe semmi tetlegi gátat nem gördítnek, nem tartja elegendőknek arra, hogy általok visszalépésre bírassék. Hihetőleg ezt akará tudatni az opositióval, midőn Russel lordtól kérdezé, van-e már kész billje is, melly indítványa sikerülte után a' ház elibe terjesztethetnék. Ha szinte a' rendelkezhető egyházi vagyon fordításának okfeje mellett szavazna is a' követek háza, mindazáltal azon okfőnek alkalmaztatását és következményeit különös törvény által kellene meghatározni, 's e' bajos tárgy kidolgozása alatt még mindég reménylheti a' tory kabinet, hogy az oppositiót meggátolja 's viszálkodást támaszt közte. Nem lehetetlen, hogy az oppositio különféle árnyéklatai, bár azon okfőben, miként az uralkodó egyház felesleges jövedelmének egy része elvétessék, mindnyájan megegyeznek, annak mire fordítása felett meghasonlásba jőjenek. De még ha az alsó ház elfogadná is a' billt, a' felső ház bizonyosan visszavetné azt, 's ekkor vagy az alsó házat kellene eloszlatni, vagy új paireket nevezni, melly utolsó rendszabást Peel R. sír nehezen fogná tanácsolni. Rövideden: a' ministeriumnak, mint Peel R. sír beszéd nyilván mutatja, szándéka az alsó ház többségét arra kénszeríteni, hogy őt vagy úgy szenvedje el a' mint van, vagy pedig hogy visszalépésre bírja, eldöntő eszközhöz nyúljon, millyen a' közsegedelmeknek, vagy a' további segítségnek megtagadása. Ezeknél fogva hihető, hogy a' Russell lord indítványa feletti szavazást nem fogja eldöntő próbának tekinteni a' ministerium, 's így Angliának mostani kétes helyzete még korán sincs közel végéhez."

A' J. Russell lord nevezetes indítványa felett, mint már említettük, négy nap tartott a' vitatás. Martius 30dikán t. i. Russell lord indítványa mellett nehány óráig tartott beszédében többek közt ezeket mondá: Ha készek vagytok Irlandnak igazságot szolgáltatni, panaszait megfontolni és sérelmeit orvosolni, úgy az unio felbontásának kívánását visszavethetitek. De ha azt mondjátok, hogy az angol egyház miatti aggodalmatok gátol titeket annak elesmert vissza-

éléseit eltörleni 's az ország bajain segíteni, úgy nincs jusotok a' törvényhozási unio fentartásának szükségére támaszkodni: ezzel nyilván mondjátok, hogy ti az alapos panaszokat meg nem hallgatjátok, 's az országnak igazságot nem szolgáltathattok. Én pedig meg vagyok győződve, hogy a' parlament, az angol egyház bátorságának semmit sem ártva orvosolhatja-meg az irlandi egyházalkotvány hijányait, 's így a' törvényhozási uniót teljes erejében fentarthatja. Mai kérdésünk a' nép erkölcsi állapotját 's azon módot érinti, micsoda hatással van erre nézve az angol egyház. Nem titkolhatjuk-el, hogy Irlandban századok óta szakadatlan polgárháboru uralkodik. (Itt hosszasan előadván Irland történeteit és sérelmeit, továbbá így szóla) Így állott-elő az érzelem, melly a' parlamentet végre a' katholikusok emancipatiójának megengedésére bírta. Ezen engedmény a' polgárháboru félelme miatt adatott. Paley fődiakonus így ír az uralkodó egyházról: „A' statusegyház tekintete csak annak hasznosságán alapul, 's ha a' különféle egyházak alakját, czélszerüségét, vagy másokhoz hasonlítva, jelességét, ezen okfő szerint fontoljuk-meg, csak ezen egyetlen nézőpontból 's ez egyetlen kérdés szerint kell azok közül mindeniket tekintenünk, millyen az oktatási terve? 's más czélt nem tűzhetünk elébe, mint a' vallásos esméretek fentartását és közlését. Egy nagy érdemü főpap pedig múlt évben illy állítást tőn egyházi beszédében: „Az egyház felállítatásának világos czélja a' nép minden osztályainak lelki oktatása." És éppen ezen okfőt kérem én Irland állapotjára alkalmaztatni, kérdezvén: valjon e' nagy czél előmozdítatott-e Irlandban az egyházi jövedelmek használásának mostani módja által? a' protestans statusegyház gyarapította-e a' nép vallásos oktatását? Mindenek előtt tekintsük-meg az irlandi egyház mostani és hajdani jövedelmeit. 1716ban 110 ezer font sterlingre ment az irlandi egyház öszves jövedelme, most 794,721 fontot teszen, mit azonban 800 ezerre (9 millio 600 ezer ftra.) bíztosan számíthatni. Valjon e' nagy summa a' nép vallásos nevelésére fordítatott-e? egy század óta, melly idő alatt a' jövedelem ennyire nevekedett, ezzel egyenlő arányban szaporodott-e a' protestans hitre térítettek száma? Koránse! sőt a' katholikusok szaporodtak, a' protestansok pedig fogytak, úgy hogy most általjában 750 ezerre számíthatni őket, 's Irland népességének csak $\frac{1}{3}$ részét teszik, és ezen csekély rész lelki oktatására fizettetik 800 ezer font sterling, mellyből az azt szinte fizető nagy számu nép legkisebb hasznot sem veszen. Hát most micsoda állapotban van az irlandi egyház? Először is nem vagytok képesek annak tanítmányait a' nép közt terjeszteni, másodszor pedig tized rendszeretök miatt szünetlen öszveütközésben vagytok a' néppel. A' Craigi és Rathcormaci szomoru eseteket megemlítvén, kérdem: a' statusegyház nagy és mindenkori czéljai biztosítva lehetnek-e, ha ti csupán a' végre kívántok pénzt, hogy az angol egyház tanítmányait erővel toljátok másokra? Sohase! Ennél fogva következő javallatot teszem: az irlandi egyháznak maradjon annyi jövedelem, menynyi a' nép ezen egyházhoz tartozó részének vallásos oktatására szükséges; a' mi pedig erre nem szükséges, az egy más nagy nemzeti hasznu czélra, t. i. az irlandi nép minden osztályainak erkölcsi-vallásos oktatására fordítassék. Midőn 1828-ban a' katholikusok emancipatiójának megfontolása 6 szó többséggel elhatároztatott, az igen érdemes baronet (Peel) akkor, mint kincstári kanczellár, azt nyilatkoztatá, hogy miután a' többség a' katholikusok részére hajlott, 's Irland állapotja nyugtalanító, kötelességének tartja eddig követett útjából kitérni, és segéd rendszabást javallani. (*Folytatása következik*).

PORTUGALLIA.

Lissabonból Mart. 18dikáig terjedő nyugtató tudósítások érkeztek Angliába. A' második kamarabeli opposiónak a' thrónbeszédre készült válaszfelírásban a' ministerium elbocsátatása iránt tett javallata 75 szóval 25 ellen félrevettetett. Vitatás alá jött az 1810ben Anglia és Portugal közt kötött egyezés is, kérdés tétetvén annak erőben léte felől. A' kamara biztosságot neveztetett-ki, melly Portugalnak minden más országokkal kötött egyezéseit megvizsgálja. A' köz vélemény mind inkább neheztelve szól a' kiváltságok ellen, mellyekkel az Angolok Portugalban élnek, különösen pedig azon előjus ellen, miként az ő kereskedő legényeik 's szolgáik a' nemzeti őri szolgálat alól kivétetnek, melly kivételt a' kormány többé szenvedni nem akar. — Egy Lissabonból Mart. 17dikén költ levél így ír: A' köz véle-

mény naponként javul, a' bizodalom ismét helyreállott; több kereskedő házak, a' városnak gázzal világítása, a' tartományok közti közösülés könnyítése, hídak építése 's a' t. végett társaságok felállításának tervével foglalatoskodnak. August herczeget naponként jobban kedvelli a' nép; a' kormány, mint hallatszik, őt a' hadsereg fejévé akarja tenni; e' rendszabás, ha ugyan igaz, igen erőssé tenné a' ministeriumot, 's fenállását hosszú időre biztosítaná. A' thrónbeszédre készült válasz vitatásakor az oppositiónak minden iparkodásai semmivé tétettek a' portugali Canning, Don Rodrigo Magalhaes ékesszólása által, ki a' ministerium munkálkodásinak történetét, D. Miguel eltávozta óta, olly világosan és szabottan adá-elő, hogy az oppositiótól sokan a' ministeri részre tértek-által, 's a' vitatás végén nagy többséget nyert a' ministerium." — D. Maria királyné letette boldogult attyaért hordott gyászát, 's ezt portugali szokás szerént, Lissabonban az ifjú királyné terhessége jelének tekintik.

Legújabb: Az Aprilis 8-diki Journal des Débats, melly Bécsbe rendkívüli alkalmon érkezett, jelenti: hogy Leuchtenberg August herczeg, a' portugáli királyné férje, Martius 28-dikán torokgyúladásban, háromnapi betegsége után megholt.

PERSIA.

A' Morning-Herald egy Persiában tartózkodó ángol haditisztnek Taurisból költ levelét közli, ki, miután egy egészség rontó utazásnak terheit leírta, mellyben szinte minden angol hadi tisztek megbetegedtek, így folytatja tudósítását: „Teheranba érkezvén egészen elbámultam a' persiai ezred katonás tekintetén és jó rendtartásán. Semmi sereg a' világon olly hosszas és terhes útazást jobban ki nem állott volna. Ezt én nem vártam, mert a' Persia felől kerengő sok hazug hírek mind azt kétségbe hozták előttem, valamit csak a' megholt Abbas Mirza seregéről hallottam vagy olvastam. Jelen valék, midőn Mohammed Mirza nagyattyától, a' már azóta meghalálozott schahtól koronaörökössé nevezteteti. Ez alkalommal olly erőt 's állhatatosságot mutatott az öreg fejedelem, millyet tőle várni alig lehete. Noha számos attyafiai 's száz herczegi anyák által mindenfelől ostromoltatott: ellentállott mégis önhaszonkereső esdekléseiknek, 's azon határozata mellett rendületlen maradt, hogy az előbbi koronaherczeg legidősb fiát nevezze ki örökösének. Több alkalommal azt állította Futteh Ali schah, hogy álmában gyakran szokott Aga Mohammed chan nagy báttyával beszélgetni. Ezen éjjeli tünemény közelebbi környülményei, a' mint hiteles kútfőkből megvalósúlnak, ollyanok, hogy sokan alig mernék e' természetfeletti tüneményt egészen kétségbe hozni. Az említett alkalommal előadta Futteh Ali, hogy Aga Mohammed neki álmában megjelenvén keményen rá parancsolt, hogy unokáját nevezze ki koronaörökössé, megígérvén egyszersmind, hogy ő azt oltalmazni 's vezérelni fogja, valamint magával Futteh Alival cselekedett. Mindezeket a' Persák erősen elhitték, és sokakban kívánatos lőn behatások. Mohammed külseje sokat ígér; tekintete derült 's egész magatartásából szabad nyiltszívüség tűnik ki, sokkal inkább mint minden többi persa herczegekből. Charactere még eddig tiszta mindazon iszonyú és természetelleni vétkektől, mellyekben attyafiai egygyül eggyig lélegzenek. Egyébaránt sok nehézségekkel kell küszködnie; mert kincstára üres, seregének pedig négy—öt esztendei zsoldja még fizetetlen. Több ízben nagy személyes rettenthetetlenséget mutatott már ki e' fejedelem. Így többek közt kevés napokkal királyiszékbe ülte előtt lázzongások történtek Teheranban, a' miatt, mivel némelly monopolisták a' gabonát rakásra szedték, olly czéllal, hogy így árrát felemelvén drágaságot szerezzenek, míg az új gabonából elegendő mennyiség jöhetne a' városba, a' honnan a' sütők nem szolgáltathatván elég kenyeret a' népnek, zenebona támadt, mellynek alkalmával főképen egy mollah a' népet erőszakoskodásra igyekezett ingerelni. Ez a' mollah egészen a' fejedelem elébe tolakodván azt szemtől szembe gyalázattal illette. Mohammed mindent elkövetett a' szükség enyhítésére, 's a' népnek tulajdon gabonatárait megnyittatta; a' mollah pedig zsinorra ítéltetett, 's holtteste, meljére akasztott táblával, mellyre vétke vala felírva, a' köz piaczon kitétetett."

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Április 18-*dikán* 1835.

(1) Hirdetmény. A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kamara rendeléséből ezennel közhirré tétetik: hogy szabad királyi Debreczen városa' következendő haszonvételei, ugymint: 1ször a' csukás vendégfogadó; 2szor a' koscher bormérés; 3szor a' ludas vendégfogadó; 4szer a' mátai vendégfogadó és vám; 5ször az elepi vendégfogadó; 6szor a' baraki vendégfogadó; 7szer az oháti és hortobágyi halászat; 8szor a' külső kávéház; 9szer a' serfőzés és árulás; 10szer a' vám: 11szer a' szelesi mészárszék; 12szer a' csapó utczai kapu előtt lévő mészárszék; — az ottani városházán folyó esztendei September 2dikán tartandó nyilvános árverés utján három egymásután következendő, 's folyó esztendei November 1sőjétől számitandó esztendőre, a' legtöbbet igérőnek haszonbérbe adatni fognak. A' kiknek tehát ezek' kibérlésére kedvök volna, szükséges bánatpénzel ellátva, a' fent emlitett napon és helyen megjelenni el ne mulassanak. Budán, Aprilis 10dikén 1835. (3)

---

(1) Hirdetés. A' nagymélt. magyar kir. udv. Kamara rendeléséből közhirül adatik, hogy folyó eszt. November 1sőjétől számitandó három egymásután következő esztendőre ujonnan haszonbérbe adatván a' következendő korcsmák: „a' veres ökör" czimü *Moldován*, „arany sas" és „három liliom" czimüek *Reschitzán*, „a' szarvashoz" és „fejér kereszthez" czimüek *Ferenczfalván*, tek. Krassó vármegyében kebelezettek, az e' végett tartandó árverés *Moldován* folyó eszt. Junius 30dikára, *Reschitzán* és *Ferenczfalván* (Franzdorf) pedig Julius 6dikára határoztatott, melly is reggeli 9 órakor a' moldovai és reschitzai kir. hivatalbéli irószobákban fog véghez menni.

Az árendálni kivánók tehát ezennel meghivatnak, hogy a' fentnevezett napokon és helyeken megjelenni ne terheltessenek. A' haszonbérlés feltételei az érintett irószobákban addig is megtekinthetők. Az árverés előtt leteendő bánatpénz a' moldovai veres ökör czimü korcsmára 33 for.; a' reschitzai arany sas czimüre 20 for; a' három liliom czimüre 35 for.; a' ferenczfalvi szarvas czimüre 21 for.; a' fejér kereszt czimüre 17 for. conv. pénzben. Végtére az árendálni óhajtók moralis characterükről és vagyonukról elegendő bizonyságot mutatni kötelesek. (3)

---

(1) Hirdetés. A' nagymélt. magyar királyi udvari Kamara rendeléséből közhirül adatik, hogy 1835diki November 1ső napjától számitandó három egymásután következő esztendőre ujonnan haszonbérbe adandók lévén „a' fejér galambhoz" czimü korcsma *Oravitzán*, „zöldfa" czimü *Csiklován*, „arany balta" czimü *Steyerdorfon*, ugy szinte a' serfőzés jussa *Csiklován*, mellyek tek. Krassó vármegyében feküsznek, — e' végett az árverés folyó esztendő Julius 13dikára van határozva, melly napon az reggeli 9 órakor az oravitzai kir. hivatali irószobában fog tartatni. — A' haszonbérleni kivánók tehát meghivatnak, hogy az érintett napon és helyen megjelenni ne terheltessenek. Az árenda feltételei addig is megtekinthetők az emlitett irószobában; 's az árverés előtt leteendő bánatpénz az oravitzai fejér galamb czimü korcsmára nézve 67 for.; a' csiklovai zöldfa czimüre 70 for.; a' steyerdorfi arany balta czimüre 15 for.; és a' csiklovai serfőzési jusra nézve 35 for. conv. pénzben. Végre az árendálni óhajtók moralis characterükről 's vagyonukról elégséges bizonyságot mutatni köteleztetnek.

Első Félesztendő. 1835. (3)

(1) **Hirdettetik:** hogy tekintetes Marczibányi nemzetség majoratusi jószágaihoz tartozó, 's tettes Csanád vármegyében fekvő Tornya mezővárosában, az uradalmi szarvas marhák közzül, 2 öreg bika, 3 darab harmadfüves bika és 4 darab tavalyi bika bornyu; nem külömben 32 öreg tehén, 13 darab negyedfüves tehén, 11 darab harmadfüves tehén és 3 darab tavalyi üszö, közönséges árverés utján, folyó 1835dik esztendei Junius 30dik napján, kész pénzért eladattatni fognak. (3)

---

(1) **Hirdetmény.** A' nagymélt. magyar kir. udvari Kamarának rendelése következésében közhirré tétetik, hogy az unghvári kir. kam. uradalomhoz tartozó, alább kijegyzett királyi haszonvételek folyó esztendei Julius 23dikán Unghváron, a' kir. kam. praefectusi hivatal irószobájában tartandó nyilvános árverés utján, a' legtöbbet igérőnek folyó esztendei November 1sőjétől kezdendő részint három, részint hat egymásután következő esztendőre bérbe adatni fognak, nevezetesen: az unghvári nagy vám-hid, az unghvári és nagy-bereznai vásárok jövedelme, a' fehér hajó nevezetü unghvári vendégfogadó közelében lévő négy kereskedő bolt, az unghvári, czigányoczi és uzsoki fördő, a' korona és fekete sas nevezetü unghvári két nagy vendégfogadó; a' korcsmák és pálinkaházak: Alsó Domonya, Czigányocz, Darocz, Kereknye, Lakant, Radváncz, Dubrinits, Kis-Turicza, Kis-Pásztély, Kis-Berezna, Mokra, Mirtse, Nagy-Turicza, Nagy-Berezna, Ó-Szemere, Paszika, Porosko, Polena, Peretseny, Ráko, Turja-Remete, Uj-Kemencze, Uj-Szemere, Vorocso, Vulsinka, Zábrogy, Zaricso, Zauszina, Begenyat-Pásztély, Bukocz, Csernoholova, Domasina, Huszna, Knyahina, Kosztyona-Pasztély, Orosz-Motsár, Roszoka-Pasztély, Szucha, Sztavna, Szolya-Sztricsava, Szmerkova, Ticha, Uzsok, Viska, Voloszánka és Záhorb helységeikben; a' kereknyei száraz malom, valamint az Ó-kemenczei, dubrinitsi, Turja-remetei, zábrogyi és csernoholovai vizi malmok; végre a' Turja-remetei mészárszék. — A' bérleni szándékozók a' fent kijegyzett helyen és napon elegendő bánatpénzzel ellátva megjelenni, ezennel hivatalosak. — Ezen árverésben israeliták is részt vehetnek, kivévén azonban a' feljebb megnevezett hid-vámi és vásári jövedelmeket, fördőket, korona és fekete sas czimü unghvári vendégfogadókat és malmokat. Kiköttetik továbbá, hogy ha ezen árverés alkalmával az árverők ajánlati hosszabb idei bérletre el nem fogadhatóknak találtatnának, a' kir. kam. uradalom az illető bérlet idejét előleg egy eszteneőre leszállithassa. Az árverés után semmiféle ajánlatok sem fogadtatnak el. Budán Aprilis 10dikén 1835. (3)

Első kihúzandó Lotteria.

Hétfőn, Aprilis 27dikén 1835

már meg fog történni a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Terézia fördőnek,

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt, legfelsőbb helyen megengedett és a' tisztelt közönségre nézve igen hasznos kijátszása, 3 húzás által, 25,000 nyertes sorssal. Az

1ső húzásban a' terv szerént nyernek - - - - - -	65,000 for.
a' főnyertes - - - - - - - - - - -	30,000 —
2dik húzásban a' terv szerént - - - - - - -	135,000 —
3dik húzásban a' terv szerént - - - - - - -	345,000 —

)(0)(

a' főnyertes - - - - - - - - - - 250,000 —
szerencsés esetben pedig még többet - - - - - 300,000 fl is
a' terv szerént mind-öszve - - - - - - - 545,000 —

vagy is

FÉL MILLIÓT

és 45,000 for. b. b.

20,000, — 15,000 — 10,000 — 5,000, — 4,000, — 3,000, — 2,000, — 1,000 for. 's a' t. nyerő melléknyertesekkel.

A' fekete sorsoknak különös tekintetbe vétele mellett is, mellyek számára egyedül 345,000 for. van rendelve, megengedé e' gazdagon készült játék, — a' mi olly Lotteriában, mellynek sorsai 4 for. árúk valának, még soha sem történt, — hogy a' szabad sorsoknak, a' terv szerént, kizárólag

200,000 for. nyereség 30,000 for. főnyereséggel

rendeltessék; ezen kivül mindenik szabad sorsnak kell, még pedig 1000nek legalább is kétszer, nyernie, 's a' főhúzás minden nyereségeire is mind játszanak.

Egy sors ára 4 for. p. p.

A' veres sorsok már csaknem mind elfogytak, 's 5 sorsra csak egy közönséges fekete sors adathatik. Bécs, Aprilis 3dikán 1835. *Schoeller Sándor*,
cs. kir. kiválts. nagykereskedő Wollzeile Nro 775.

Sorsokat kaphatni Pesten **Liedemann J. S. Fridrik** irószobájában és **Liedemann B. Ferencz** „szép magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra még 1 bizonyosan nyerő ingyen sors is adatik.

Ugyanott egyenként is kaphatni gratis sorsokat, mellyek különös húzásban 30,000 for. és a' 250,000 for. főnyereséget is megnyerhetik.

Nagy és nyereséges Lottéria

Coith Dániel fijánál és társánál Bécsben.

Felséges engedelemmel a'

SAMOKLESKI

szép uradalom, a' hozzátartozó

Mrukowa, Czekay, Pielgrzymka, Zawadka, Klopotnica, Huta és Folusz

helységekkel együtt, Gallicziának jászlói kerületében, mellyért visszaváltságul:

250,000 váltó, vagy 100,000

pengő forint igértetik Lottéria által ki fog játszatni.

Ezen nyereséges Lotteriában
vagyon **25,914** pénznyerő sors, mellyek **525,000** váltó forintot tesznek, és

)(o)(

7,500 fekete sors, mellyeknek becsek **75,000** váltó forint,

öszvesen tehát **600,000** váltó forint,

pénznyerő sorsokra ekként felosztva:

250,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 6,000, 5,000, 4,000, 3,500, 3,250, 3,000, 2,250, 2,000, 1,500, 1,300, 1,200, 1,001, 500, 250, 200, 125, 100 's így tovább; váltó forint

és **7,500** fekete sorsokra, a' kimutatás szerint.

A' kék ingyennyerő sorsoknak különös huzására

502 pénznyerő sorsok vannak határozva úgymint: **20,000, 6,000, 3,250, 2,250, 1,000, 500, 250, 125, 100** váltó forint, 's igy tovább;

öszvesen tehát **50,000** váltó forint.

A' kiválogatott kék szinü ingyennyerő sorsoknak, a' dij-sorsokkal együtt **140,000** forintot kell nyerniek.

A' kék ingyennyerő sorsok nemcsak az által tüntetik ki magokat nyereségesen, hogy ezek bizonyosan nyernek, és közűlök **502**-nek okvetetlenül kétszer kell nyerni; hanem az által is még, hogy ezek a' többi sorsokkal együtt a' jószágokra és a' pénzbeli nyerésekre is szintúgy játszanak, 's ennek felette szerencsés esetben tizenegyszer nyerhetnek.

A' ki öt veres sorsot vesz $12\frac{1}{2}$ váltó forintjával, azokra ráadásul egy kék ingyennyerő sorsot kap (mellynek, a' mint felyebb mondódott okvetetlenül nyerni kell), mind addig, míg azok el nem fogynak. — A' ki pedig 5 fekete sorsot vesz 10 váltó forintjával, annak azokra csak egy közönséges fekete sors adatik ingyen ráadásul. — Sorsokat ezen lotteriából kaphatni Pesten Liedemann Fridrik irószobájában, — és Liedemann B. Ferencz „szép magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésében.

(2) Ezennel közhirré tétetik: hogy a' tettes Marczibányi nemzetség majoratusi joszágaihoz tartozó nemes Szerém vármegyében, Ujvidék szabad királyi városhoz, és Pétervárához félórányi távolságra fekvő Kamenicza mezővárosában, az uradalmi kertben találtató minden nemü kül- és belföldi plánták, növevények, és virágok, nem különben különbféle magyar, német, franczia, olasz, és diák nyelven szerkeztetett könyvek, úgy szinte több rajzolatok, és rézmetszések, árverés utján a' legtöbbet igérőnek e' folyó 1835dik esztendei Majus 18dik és következő napjain eladatni fognak. A' növevények, virágok, és könyvek lajstromát, Ujvidéken Huber Zsigmond ügyvéd urnál, Kameniczán pedig az uradalmi cancellariában megtekinteni lehet. (3)

A' Gabonának Pesti piaczi ára Aprilis 16-dikán 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	$126\frac{2}{5}$	120	—	Zab	78	$76\frac{2}{5}$	$73\frac{1}{5}$
Kétszeres	—	—	—	Kukoritza	$106\frac{2}{5}$	104	—
Rozs	$103\frac{1}{5}$	100	—	Köleskása	—	—	—
Árpa	$103\frac{1}{5}$	—	—	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Aprilis 14-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	$102\frac{5}{8}$	1834ki Status kölcs	590
„ 4 pC.	$95\frac{3}{4}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	$210\frac{3}{4}$	Bank Actiáké	1331
„ 1821ki „	$139\frac{15}{16}$	Cs. arany pC. agio	—

Budán, Aprilis 15dikén kijött számok: 62. 43. 70. 87. 18.

33. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szerdán Szent-Györgyhő' 22dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony Aprilis 16-dikán. Kerületi ülésekben a' törvényes munkálat első szakaszát bevégezték a' KK. és RR. Aprilis 14-dikén az úrbéri tárgyban érkezett kegy. kir. válasz vétetett fel. A' III-dik czikkely 3-ik §-áig nagyobb részint elfogadtattak a' kir. válasz által tett módosítások. Az országos nehézségekre szentelt délutáni ülések folyvást tartanak.

Pest és Buda. Érzékeny bánatot gerjeszt még most is az atyavesztett hív Magyarok szívében az elhunyt csász. kir. Felség virtusaira visszaemlékezés; de mivel most dicsően uralkodó Ferdinánd Ő cs. kir. Felségében a' szeretett atya helyett jó atyát nyertek a' hív fiak, buzgó lelkesedéssel ülték-meg e' különben is az egész kereszténységre nézve örvendetes ünneppel egybejött ünnepet, Felséges Királyunk dicső születési napját. Szabad kir. Pest és Buda városok, Aprilis 19-dikéről 20-dikra halasztván a' dicső nap megülését, ekkor, hogy az uralkodó gyásszal illően párosítanák méltó örvendezésüket, nem a' különben szokott külső öröm-jelekkel ugyan, de annál buzgóbb érzések közt bocsátottak fohászkodásokat a' Mindenhatóhoz, Felséges Királyunk szerencsés életéért és boldogító hosszas uralkodásáért. Budán a' várbeli plebania főtemplomban a' teljes szertartásu nagy Misét Mélt. és Főtiszt. Ocskay Antal, Baczi püspök 's m. k. Helytartóitanácsos úr, fényes papi segéd-szolgálat mellett mutatá be az egek Urának. Megjelentek itt az egész nagyméltóságu magy. királyi Helytartótanács, úgy a' nagymélt. magy. királyi udvari Kamara tagjai nemzeti öltözetben; a' fő hadi kormány, és katonai fő tisztikar; a' nemes város külső és belső tanácsa, a' minden rendü 's rangu lakosok nagy számától kísértetve. — Pesten a' városi plebania fő egyházban az ünnepi szertartást Főtiszt. Dertsik János apát, Esztergomi kánonok, a' Pesti fő papnevelőház igazgatója 's kir. Tanácsos úr Ő Nagysága vitte véghez. A' nemes városi belső és külső tanács, minden helybeli tiszthatóságok, és a' különböző osztályu lakosok sűrű száma ez alkalommal is buzgó imádkozások közt kértek áldást a' Mindenhatótul Felséges Urunk életére, hosszas és boldogító uralkodására.

A' magyar királyi tudományos Egyetem is dicsőségesen uralkodó Ő császári 's apostoli királyi Felségének születése napját, a' közben jött Húsvét ünnep miatt Apr. 20-ikán fényes szertartással ünnepelte. Tudniillik reggeli 9 órakor a' nagyságos Rector, királyi tanácsos Schedius Lajos úr, a' 4 karbéli dékánok, és egyetemi professor urak, a' fő oskola nagy épületéből a' templomba gyülekeztek; itt Méltóságos Sztankovics János Bosoni választott Püspök, és magy. királyi Helytartói tanácsos úr, fényes egyházi pompával mutatta be a' mindenek Urának Ő Felsége hosszas életéért, 's boldog uralkodásáért a' szent Mise áldozatot, a' számosan egybe sereglett tanuló ifjúságnak, és más jelenlévőknek szívbeli buzgó ájtatossága mellett.

Ő cs. kir. Felsége a' magy. kir. udv. Kanczelláriához intézett Mart. 15-diki legfelsőbb határozata által Némethy Pál nyugalmazott őrnagyot; — Mártzius 21-diki legfelsőbb határozata szerént pedig Borotha Miklóst, az első bánsági határőr-ezred főhadnagyát díj-elengedés mellett magyar nemességre emelni; — Venszky Domokos Nagyszombaton harminczadi ellenőrt végre, eddigi rendszeres fizetése meghagytával, nyugalmazni méltóztatott.

A' nagymélt. magy. kir. udv. kamara Rehorovszky Miklós hites ügyvédet 's törvények doctorát dicséretes tulajdonai 's ügyviselésbeli elismert jártassága tekintetéből kir. kamarai ágenssé nevezte-ki.

Első Felesztendő.

Budán Aprilis 22-dikén a' tek. Pest vármegye pártfogása alatt lévő nemzeti színész társaság által hazafi indúlatból a' budai Asszonyegyesület' gondjai alá tartozó szegények' javára a' nézőhelynek kivilágosításával adatott Zrinyi, vagy Szigetvár ostroma. A' 100 nyereségből álló lotto-húzás a' darab végzetével a' színpadon tartaték.

Zágrábi megyés püspök Alagovich Sándor úr Ő Excja Bentheim herczeg gyalog ezrede első batalionának 130 pengő forintot olly meghagyással volt szíves ajándékozni, hogy e' summa Ő csász. kir. Felsége Ferdinánd dicső születési napján osztassék ki a' nevezett batalion legénysége között. — Ugyan Ő Excja Radossevich báró gyalog ezrede 1-ső batalionának 80 pengő forintot adatott által, hogy a' nevezett batalion legénysége felséges urunk dicső születési ünnepén, Ő Felségének állandó egészségéért poharat ürítsen.

Pozsonyba közelébb egy hájó gabonával terhelten Bavariából érkezett; melly megjegyezni méltó anomaliát az is nevezetessé teszi: hogy a' bajor szép tiszta gabona tüsténti és a' hazainál drágábban kelt el.

A' bécsi József-orvosi akadémiában a' lefolyt $183\frac{3}{4}$ oskolai évben 37-en lettek orvosi, seborvosi doctorokká, és bábasági szemorvoslási mesterekké; köztök Magyarországból Kecskés György, Debreczeni, Chrudimsky Antal, Zimonyi fi.

Aprilis 14-dikén elhunyt Pozsonyban tek. Pósfay Sándor úr, Pozsony városának rendes jegyzője 's közelébb országgyülési követe, életének 38-dikában.

Ivadékversenyek Pesten 1835re. (aláírattak 1831ben.)

Majus 31kén vasárnap délután 50 ar. mindenik fele bánat, 2000 öl; 102 ft, kancza 2 fonttul kevesbet. Gr. Andrásy György és b. Wesselényi M. nevezték Olga kanczának 1831ben születendő csikaját. Gr. Széchenyi István Thamar kanczájának 1831ben születendő csikaját. Thamar most gr. Nádasdy Tamás birtokában van.

Junius 2kán délután. Minden nem telivér kanczától akármelly mén után 1831ben született ivadékra. 30 ar. fele bánat; $1\frac{1}{2}$ ang. mf. 100 ft, kancza 2 fonttal kevesbet. Aláírók: Nádasdy Tam. gr. nevezte Diamond ment, Lady Thigh kanczát. — Almásy Aloiz gr. Orviltonian ment, Black kanczát. — Péchy Ferencz úr Lionel Lincoln ment, Godness kanczát. — Eszterházy Mihály gr. Whitewall ment, Sportsmittress kanczát. — Károlyi György gr. Lionel Lincoln ment, Spadille kanczát.

Junius 8kán délután. Az ausztriai birodalomban 1831ben nemzett ivadékokra. 100 ar. mindenik fele bánat; 1 ang. mf; 90 ft, kancza 2 ft kevesbet. — Aláírók: Sándor gr. nevezte Privateer ment, Trull kanczát. — Károlyi György gr. Privateer ment, Arethusa kanczát. — Hunyady Józs. gr. Privateer ment, Starch kanczát. — Lamberg Rudolf gr. Privateer ment, Jessia kanczát. — Eszterházy Kár. gr. Forfeit ment, Edith kanczát. — Liechtenstein Vencz. hg. Privateer ment, Claudine kanczát. — Eszterházy Józs. gr. Privateer ment, Election kanczát. Azon díjakra, mellyeknél külön idő nincs kitéve, a' futás előtt egy hónappal kell a' bejelentésnek megtörténnie, szabad postáju és recepisse melletti levélben illy czím alatt: A' Nemzeti Casinóba, Állattenyésztő Társaságot illető. — Ezen kívül minden futtató tartozik pályára szánt lovát a' futás előtt 48 órával a' nemzeti Casinóban lévő ívre feljegyezni vagy feljegyeztetni, hogy így a' napi versenyrend annak idejében rendesen kinyomtathassék. A' napi versenyrenden föl nem jegyzett lovak az azon napi díjfutásokban nem részesülhetnek; és ugyanott fel nem jegyzett versenyek is csak a' feljegyzettek után mehetnek végbe. A' versenyrenden följegyzett minden egy telivér lóért, ha 100 aranyos díjra íratott be, gyeppénz fejében 2 arany, félvérért 1 arany jár; 100 aranyon alúl levő díjért egész 50-ig telivér 1, félvér fél aranyat fizet; 50 aranyon alúl levőért pedig semmit sem kell fizetni. A' pályakör kiegyengettetése 's rendbe hozatala' fejében 1835-re a' pesti pályán minden idomítandó lótól 5 pengő forintot tartozik tulajdonosa fizetni. — A' lovak' kora május első napjától számíttatik. Így p. o. 1832-ben világra jött ló az idei versenyzésen mint 3-e jelen meg.

NAGYBRITANNIA.

(Parlamenti vitatás folyt. a' 32 számhoz).

Nem tudom, így folytatá Russel lord beszédét, kész leszen-eaz érdemes úr e' saját példáját most is követni; noha most szintolly illendőséggel cselekedhetnék úgy, mint 'a fentebbi kérdéskor, mert mostani indítványom ellen sem kelt ki erősebben, mint a' katholikusok emancipatiója ellen, mégis ennek keresztül vitelét elősegíté. Az érdemes

baronet mind választóihoz intézett íratában, mind e' ház öszvegyűltekor kijelenté, miként ő meg nem egyezhetik abban, hogy az egyház tulajdona az ország valamelly részében az egyházi czéloktól elvonassék. Ennek következésében hozatott-be egy tizedbill, melly Irlandban az egyházi vagyont egyedül az angol egyház gyámolítására szorítá. Minthogy az érdemes baronet e' véleményt világosan és hímezetlen kijelenté, szükséges a' háznak olly határozatot tennie, melly azt jóváhagyja, vagy félrevesse. Csupán a' statusegyház gyámolítására szorítassanak-e az irlandi egyház jövedelmi, most kell kinyilatkoztatni, ha pedig nem, úgy a' ház addig ne fogadja-el a' ministeri tizedbillt, míg e' mostani nagy kérdés eldöntve nincs. Most már mai indítványom tulajdon czéljára térek. Az én szándékom közönséges népnevelésre czéloz a' nemzeti collegium (national board) rendszere szerént, mellynek Irlandban felállítását nemes barátom, Lancashire követe, (Stanley) javallá, hol minden hitvallásuak erkölcsi vallásos oktatást vehessenek 's egyességben neveltethessenek együtt. Irlandban e' rendszabás leginkább eszközölheti a' rend és csendesség helyreállását. A' parlament ugyan mindég igyekezett Irland állapotját nevelés által javítani, 's igen fontosnak találá olly nevelés-módot vinnibe, melly egyik pártnak se ütközzék hitébe. E' vólt nézete Law Dr. Elphin püspökének, azt nyilatkoztatván, hogy ő az irlandiakat jó keresztyénekké kívánja tenni. Kövesse a' ház ezen érdemes férfi példáját, 's a' fő egyház pénzeiből alapítson oskolákat, hol jó polgárok és jó emberek neveltessenek. Burke már magános vagyonnak állítá az egyházi jószágot, miről a' státusnak nincs jussa rendelkezni. De ministeri ellenfeleim kifogása ezen okfőn meg nem állhat, minthogy tizedbill által megesmerték, hogy a' státus másként oszthatja-fel az egyházi vagyont, mint eddig elosztva vólt. A' ministerek tehát vagy álmódon fogadták-el azon okfőt, hogy a' státus másként oszthatja el az egyházi jószágot, vagy azt is meg kell engedniök, hogy a' státusnak van jussa az egyházi jövedelmek egy részét jótevőség és vallásos nevelés czéljaira fordítani. Az irlandi nép forró szeretettel vonszódik jótevőjéhez, 's minden idegenek, kik Irlandban jártak, beszélik a' legszegényebb falusi népnek is szívességét és háládatosságát. Most van alkalma a' háznak e' jó fajta, forró érzelmü és vitéz nép szeretetét 's hálaját megnyerni; most kénszerítés és félelem nélkül láthatunk a' dologhoz, sem külső sem belső háborútól nem tarthatván; hatalmunkban áll Irland bizodalmát valahára megérdemleni, 's az unio felbontása melletti kiabálást elhallgattatni, e' tettből azon édes öntudalmat is merítvén, hogy az Irland iránti igazsággal sokkal inkább gyarapítottuk az ország jóllétét 's becsületét, mint más akármelly rendszabással, a' mennyiben azt, mint példáját a' vallási szabadelmüségnek állítjuk a' világ szeme elibe.— A' ministerium részéről sir E. Knatchbull, a' hadsereg fő fizető mestere, szólott Russell lord után, egyenesen kijelentvén, hogy ő az egyházi jövedelmeket nem egyébre, mint protestans egyházi czélokra akarja fordíttatni; felelt neki Ward úr, hajdan Mexikóban vólt britt követ. Az indítvány ellen beszélt sir J. Graham, mellette Howick lord, Grey gróf legidősebb fija. — A' Mart. 31-diki ülésben Shiel úr Howick lordnak múlt napi beszédét úgy adá-elő, mint az ő nagyérdemü attyának az indítványnak kedvező véleményét. Az irlandi egyház, mondá, már több ministerekne sirjává lőn, 's az érdemes baronet is számot tarthat reá, hogy abba fog temettetni. — Wood úr (Grey lord veje) az indítványt támogatá, mint Irlandban a' rend és csendesség helyreállításának egyedüli eszközét. — Damer ezredes: „Ha Anglia csak felényi nagylelküséget mutatott vólna a' katholikusok iránt, mint a' gyarmati rabszolgák iránt, nem lett vólna szükséges a' protestans papságot fosztani-meg azért, hogy nevelő intézetek alapítassanak. Akármit mondjanak, én nem hiszem, hogy a' nemes lord indítványa oda czélozna, hogy a' kormányt megzavarja, 's az érdemes baronetet visszalépni kénszerítse, ki olly jelesen és az ország javára folytatja hivatalát.“ — Sir R Inglis tagadá, hogy a' státusnak jusa vólna az egyház vagyonát megtámadni, melly nem tőle eredt. — Sir John Cam Hobhouse Knatchbullnak és a' többi ministeri tagoknak azon ellenvetésére, hogy ha a' mostani kormány elűzetnék, az oppositio nem lenne képes maga kebeléből új kormányt állítani ki, — felelé: Inkább mi kérdezhetnénk azt, miként lehetnek olly bal véleményben, mintha nekünk kormányt adtak volna az urak, kik mind

)(

a' mellett is, hogy a' köz véleményre 's népre hivatkoztak, eddig még legkisebb többséget sem nyerhettek e' házban. Kormányokat, az előttem levő példából ítélve, nem nehéz összeállítani, 's a' jelenlévő urak közül háromszor tizenötöt is választhatnék, kik három—négy éppen olly jó kormányt alkothatnának, mint az igen érdemes baroneté. A' fő hadi fizetőmester azt mondá nekünk: „ti pártfél vagytok, éppen most taszítatok-ki a' kormányból, 's már minket is ki akartok lökni.“ Sir, én nem tudom miért vólnánk elégedetlenek mostani helyzetünkkel? hiszen tulajdonképen mi vagyunk a' kormány, ha nem is név, de tett szerint; (Russell lord valamit súg neki) igaz biz az; nemes barátom éppen most emlékeztet, hogy mi nem csak e' házban visszük a' kormányt, hanem a' végrehajtó hatalom is mi vagyunk, legalább a' kormányi kinevezésekre nézve tagadó szóval bírunk a' házon kívül. Helyzetünkben csak az a' különbség, hogy mi itt és nem ama' (a' ministeri padokra mutatva) padokon ülünk; de itt szabadabb és sokkal tisztább a' levegő. Én nem vagyok olly hiú, hogy kedvem vólna bilincsekben tánczolni, 's azért inkább szeretek itt ülni mint amott, 's majd az érdemes baronet is, miután még egy két nap amott ült, örömest foglaland helyet e' padokon. Valjon mi tehetné helyzetünket kellemetlenné? Mi lemondtunk a' hivatalról, vagy is inkább elküldtek bennünket, tudtunk 's valamelly ellenünk feladott panasz nélkül. Semmitsem áldoztunk fel charakterünkből, nem tettünk alkukötést meggyőződésünkkel, előbbi nézeteinket nem változtattuk-meg, okfejeinket nem hazudtoltuk-meg, szóval, köz munkásságunkat semmikép nem koczkáztattuk, 's midőn Ő Felsége tanácsából elbocsátattunk, megőrzöttük charakterünket, melly nélkül egy státusférfi sem munkálódhatik honja javára és saját becsületére. Megőrzöttük azon épséget, melly nélkül minden szellem, tapasztalás, rang, az udvarnak minden mosolygása, minden népszerűség és észtehetség üres és hívságos. — Az Apr. 1sői ülésben Russell lord indítványát támogatták Talfourd, Dr. Lushington, Spring-Rice és Littleton urak. Ezen utólsó Hollandia, Belgium, Franczia és Burkus országok példájára hivatkozott, hol a' katholikusok és protestánsok jó békességben élnek együtt, mert a' kormányok egyenlő türedelemmel bánnak velök, és vagy mindenik keresztyén felekezet papságáról, vagy pedig egyikéről sem gondoskodnak. Az indítvány ellen szóllottak Praed, Thompson, H. Hardinge urak és Stanley lord, ki azt nyilatkoztatá, hogy e' tárgy iránt tizenegy esztendő előtt a' parlamentben kijelentett nézeteit meg nem változtathatja, 's hivatkozék Grey grófra, kinek hasonlóan az volt véleménye, hogy az egyház vagyona csak egyházi czélokra fordíthathatik; beszéde végén azt is lehetetlennek mondá, hogy az oppositio külön nemü elemeiből olly ministerium alkottathatnék, melly a' ház többségéről bizonyos lehetne. — Az Apr. 2diki ülésben sir J. Campbell mondá, hogy ha az érdemes baronet (Peel) még egyszer engedne a' ház véleményének, 's a' többség akaratja szerént változtatná-meg cselekvése módját mind a' külső mind belső politikában, úgy mostani hivatalában sokáig maradását őszintén kívánná. Russell lord indítványát védelmezték Wilde, Fowell Buxton, Clements lord és O'Connell, ellenzették pedig Richards, Goulburn, Twisz, Borthwick és végre sir R. Peel, ki az indítványnak az egyházi bíztosság jelentésének behozataláig vagy legalább húsvétig leendő elhalasztása iránt javallatokat terjesztvén az oppositio elibe, többek közt így szóla: Anglia népe nem hagyja azt jóvá, hogy a' végrehajtó hatalom útjába szokatlan akadályok tétetnek. Ellenben jóváhagyná azon szavazatot, melly a' ministerium eránti bizodalom híjányát fejezné-ki, ha hogy a' ház illyen szavazást tenni akarna. Miért nem ezen úton mennek? miért kívánják tőlem, hogy én egy az indítványon alapuló rendszabáshoz fogjak? miért nem mondják ki egyenesen, hogy e' rendszabás behozatala által a' kormányt akarják elűzni? Előre kinyilatkoztatom, hogy én semmi parlamenti végzésben, melly az egyházi vagyont egyébre mint egyházi czélokra fordítaná, részt nem vehetek. Az urak határozatát mind a' bíztosságban, mind Ő Felsége elibe terjesztetésekor ellenzeni fogom. Ha az urak az irlandi tized eránt előadott rendszabásom előhaladását gátolják, 's ez igen fontos kérdést saját okfejeik szerént akarják megfejteni, nyilván megvallom, hogy én ahhoz nem fogom magamat szabni. Ha kijelentik az urak, hogy előadott okfőmben meg nem egyeznek, ezt a' ház érzelmének kifejezése gya-

nánt veszem, mellynél fogva nekem kötelességi érzetimhez képest lehetetlen leend e' hívatalban, mellyet viselni szerencsém van, megmaradni. Ellenben ha az irlandi tized eránt billt engednek behozni, akkor tetszésök szerént javalhatnak határozatokat, nem ellenzem, hogy billt hozzanakbe, első felolvasásában is megegyezem, de úgy hogy további vítatása húsvétig elhalasztassék. Russell lord illy észrevételeket tőn Peel úr beszédére: Igen gyáva lennék én, ki tagja valék azon ministeriumnak, melly e' tárgyban ülés elején már kész billt hozott volna be, ha arra engedném magamat vétetni, hogy illy billel Május végéig vagy Junius elejéig várakozzam. És miután nagy fáradsággal kidolgoztam billemet, az igen tisztelt baronet pedig megkapta a' közsegedelmeket 's mindent, mit kívánt, majd a' harmadik felolvasáskor, vagy midőn a' bill a' felső házba menne, azt mondaná, időm 's fáradságom hasztalan vesztegettem, mert Ő Felsége hólnap elhalasztani szándékozik a' parlamentet. Sir, én nem engedem magamat így megcsalatni; feltételetlen 's múlhatatlan szükséges, mielőtt a' tizedbill eldöntetnék, megtudnunk, valjon az egyházi vagyon köz oktatási czélokra fordításának okfeje elfogadtatik-e. Én részemről megvallom, hogy olly tizedbill mellett, mellyben amaz okfő el nem esmertetik, szavazni, sem olly kormányt gyámolítani nem akarok, melly illy tulajdonságu tizedbill nélkül, folyvást katonai erőt használ Irlandban a' tized beszedésére.— Russell indítványa 33 szótöbbséggel elfogadtatván, egyszersmind az is meghatároztatott, hogy iránta a' jelentés következő nap (Apr. 3.) már előterjesztessék. — Aprilis 3-dikán Russel lord az előbbi nap tett határozatot tudósításképen előterjeszti 's kéri annak jóváhagyását. Többen szólnak a' határozat mellett és ellene, de mivel alig volt 40 tag jelen, a' vítatás Aprilis 6-dikára halasztatott.

Aprilis 6-dikán az alsóházban a' Russel lord indítványa feletti tudósítás 25 szótöbbséggel helybehagyatott. Aprilis 7-dikén Russel lord ezen új indítványt hozá javallatba: „Irland tizedére nézve a' házat semmi olly rendszabás ki nem elégíti, melly az irlandi egyház feleslegi jövedelme mire fordításáról a' ház által megismert okfőt magában nem foglalja.“ E' javallat 27 szótöbbséggel fogadtatott el. Ennek következésében Apr. 8-dikán Peel úr az alsóházban, Wellington herczeg pedig a' felsőházban jelenték, hogy a' ministerium beadta a' királynak lemondását 's hívatalát még csupán addig folytatja, míg más ministerek neveztetnek ki. — Aprilis 9-dikén Grey lordot hívatta a' király 's két óráig tartott beszélgetés után Ő Felsége a' grófnak azon tanácsát fogadta el, hogy Melbourne lordra bízza az új ministerium' alkotását.

AMERIKA.

Jackson praesidens, legújabb üzenetével következő 13 darab íromány küldé-által a' congressushoz: 1. Forsyth úr, státustitoknok jelentése Serrurier úr utólsó jegyzékének elhagyásáról, azt hozván-fel okúl, hogy az amerikai kormány szükségesnek látá azon jegyzéket, mielőtt az kihirdetteték, vagy reá felelet adaték, a' franczia kormány elibe terjeszteni annak megtudása végett, valjon némelly benne előforduló botránkoztató kifejezéseket úgy kellessék-e venni, mint a' franczia kormány megfontolt szándékából, vagy csak mint követe gondolatlanságából eredteket. 2. Livingston úrnak, a' praesidens December 1sőjei üzenetének vétele után Parisból Jan. 11-dikén költ első hívatalos levele, melly azon ártalmas benyomásról szól, mellyet az üzenet híre, különösen pedig a' repressalékkal fenyegetőzés, nem csak közönségesen, hanem még a' kamarákban is a' kárpótlás eddigi sürgetői közt szült. A' megsértett büszkeség érzelmét, melly a' francziákat lelkesíti, még jobban ingerlék némelly amerikai oppositiói hírlapok, mint a' „Washington-Intelligencer“ és „Newyork-Courier,“ mellyek a' praesidens rendszabásait, gyűlölségből, a' nép többségének akaratjával ellenkezőknek rajzolák. Egyébiránt azt nyilatkoztatja Livingston úr, hogy a' többi Európában, úgy látszik, kedvezően fogadtaték a' praesidens üzenetének elhatározott szózatja, bizonyságul az Európai nagy hatalmak képviselőinek az üzenet megtudása után iránta mutatott viseletökre hivatkozván. Honának nagy kereskedési és politikai fontosságot tulajdonít, mi a' pénzár csökkenéséből azonnal kitetszett, 's azt hiszi, hogy az üzenet szózatja idővel a' franczíák gondolkodására is kedvezőleg hatand, 's különösen a' franczia kabinetet hajlandóvá teendi az egyesült státusok követelésének kielégítésére, mi annál elébb megtörténnék, ha a' congressus

csupán kereskedési korlátozást rendelne, vagy pedig határozását az ülés végéig elhalasztaná, miből Francziaországban azt következtetnék, hogy a' congressus hajlandó a' repressalékra. 3. Livingston úrnak Jan. 14-dikén költ második hívatalos levele, mellyben jelentést teszen Rigny admiral 's külső ministerrel a' praesidensi üzenet következésében volt tanakodásáról. Livingston úr lehetségig igyekezett e' tanakodásban eloszlatni az üzenet szülte kellemetlen benyomást, legenyhébb fényben 's csak ollyannak rajzolván azt, mint egyedül az amerikai nemzethez intézett íromány t. Egyébiránt azt vevé észre, hogy a' francziák királya különösen a' praesidensnek azon panaszáért neheztelt-meg, hogy a' franczia kamarák, Serrurier úrnak a' franczia kormány útasításához képest tett ígérete szerint, elébb öszve nem hívattak. Rigny admirál megmutatá az amerikai követnek a' 25 millió franc iránti törvényjavallatot, melly az üzenet megérkeztét követő nap a' kamarák elibe terjesztetett volna, ha az üzenet tartalma annak előterjesztését lehetetlenné nem teszi vala. A' tanakodásnak, Livingston úr biztosításánál fogva, békés vége lőn, este pedig az ausztriai követnél megállapítatott, hogy Livingston úr Jan. 16-dikáig ne tegyen jelentést kormányának, még is azon este 10 órakor, nagy bámultára, egy jegyzéket kapott Rigny úrtól. — 4. A' franczia külső ministernek most említett jegyzéke, mellyben ő a' szerződés előterjesztésének halasztását igazgatási okokkal mentegeti, 's a' praesidens üzenetét kihívásnak állítja, tagadván, hogy neki jussa vólna az általa használt kemény kifejezésekre. Ezután következik a' nyilatkozás, hogy a' királyt saját méltósága kötelezé követét a' Francziaországot annyira sértő nyelvtől megkímélni, minél fogva Serrurier úr Francziaországba visszatérni parancsoltatott. E' jegyzékben továbbá az is mondatik, hogy az egyesült státusok kormányának feje jobban, mint más akárki is, tartozott volna esmerni az alkotványi kormány erkölcsi lehetetlenségeit. Ámbár a' franczia kormány igen megsértetve érzi magát a' vádak által, mellyeket felhordani nem akar, mindazáltal a' kamarák előbbi kötelezetéseit tekíntve, még egyszer elő fogja terjeszteni az egyezést. Ezenkívül a' jegyzék úti leveleit is ajánlja Livingston úrnak, illy kifejezéssel élvén Rigny gróf, Livingston úr „nyúljon azon rendszabásokhoz, mellyeket e' közlemény természetes következésinek fogna látni.“ Livingston úr hívatalos levelében mindenütt úgy adja-elő a' franczia kormány tettét, mint becsület mentő eszközt. — 5. Livingston úrnak Forsyth úrhoz Jan. 15-dikén költ jegyzéke, azon okokat nyilvánítván benne, mellyeknél fogva az első benyomásra nem hajtott 's úti leveleit nem kérte; a' franczia kabinetnek ugyanis azon czélzását vette észre, hogy a' feleletet a' két ország közti diplomatiai közlekedés félbeszakításáért az ő nyakába hárítsa; e' felett Rothschild báró is meglátogatá őt 's biztosítá, hogy Rigny jegyzékének kétértelmü végét, nem kell elútazásra szóllításnak venni. Azért is elhatározá, hogy Rigny gróffal ez iránt közelebbről értekezzék, és azon esetre, ha azt csakugyan olly értelműnek kellene venni, Hollandiába vagy Angliába menjen, a' mi reá nézve igen költséges és kellemetlen lett vólna. Azt is nyilatkoztatja, hogy nem csudálná, ha a' franczia kormány, a' törvényjavallat visszavetésének esetében, az amerikai kereskedő hajók elvételében és a' középtengeri hajósereg megtámadásában megelőzné az egyesült státusok kormányát, miért ő Patterson commodorenak szükséges intést küldend. — 6. Livingston úrnak Rigny grófhoz Jan. 14-dikén intézett jegyzéke annak megkérdése iránt, el kellessék e Francziaországot hagynia vagy sem. Sajnálkozását jelenti Livingston úr, hogy az egyesült státusok egyik kormányi ágának a' másikhoz intézett közleménye, melly a' franczia kabinettal hívatalosan nem is közöltetett, okul szolgálhat olly rendszabásra, melly a' politikai 's kereskedési egyenlő érdekek által öszvekapcsolt két nemzet közti jó egyetértést szükségesképen fel fogná bontani. Továbbá a' fen említett kifejezés magyarázatát kéri Rigny úrtól, 's a' feleletet a' diplomatiai kapcsolat megháborításáért a' franczia kabinetra tolja-vissza. Válasz a' Livingston úr kérdésére nem találtatik az előterjesztett irományok közt, 's hihetőleg nem is jegyzék formában adatott, mivel, mint Livingston úr az 5. szám alatti jelentésben mondja, Rigny úr csak Rothschild úr által üzené neki, hogy e' tárgyról írott közleményt nem teszen. Livingston úr azonban Parist nem hagyá el. — 7. Livingston úrnak Jan. 16-dikán költ hívatalos levele, melly-

ben Forsyth státustitoknoknak jelenti, hogy a' 25 millió eránt törvényjavallat terjesztetett a' franczia kamarák elibe, melly ugyan csak a' tőkéről, 's a' kamatokról semmitse szól, de az egyezést veszi tekíntetbe, azért várhatni, hogy ennek határozatai az alkotandó törvénybe felvétetnek. E' jegyzék végén megczáfolja Livingston úr a' franczia hírlapok által koholt hírt, hogy ő az udvarnál vagy a' királynál audienczián lett vólna. — 8. Forsyth úrnak Febr. 13-dikán költ jegyzéke, mellyben Livingston úrnak jelenti, hogy ha a' franczia kamarák a' törvényjavallatot visszavetnék, egy fregatte fog ő érte Havreba küldetni. — 9. Ugyancsak Forsyth úr jegyzéke, mellyben tudósítja a' követet, hogy a' praesidens meg van elégedve viseletével, 's nem neheztele meg reá, ha Franciaországot Rigny gróf jegyzékének vétele után az egész követséggel elhagyta volna, mi neki a' törvényjavallat visszavetésének esetére meghagyatott; ha pedig a' 25 millió megadatik, Barton urat mint ügyvivőt hagyja ott, maga pedig Angliába vagy Hollandiába menjen. — 10–13 Serrurier franczia követ és Forsyth státustitoknok közt az elsőbbnek elhívatása következésében váltogatott jegyzékek. Forsyth úr ajánlást tőn, miként lehetségig könnyíteni igyekszik, hogy udvarának parancsolatit, minél elébb teljesíthesse. Serrurier úr tanakodásra kéré-meg Forsyth urat, ki írott közleményt kívánván, Pageot urat, a' követség első titoknokát, írásban mint ügyvivőjét a' francziák királyának megbízá.

Ujyorki hírek szerént a' congressus Martius 4-dikén elhalasztatott, a' nélkül, hogy a' franczia viszonyra nézve további lépések tétettek volna. Jackson és pártja legyőzetett. A' hajósereg 's hadi czélokra kért nagy summa pénzt nem adá meg a' két ház közötti conferentia. Az ülés berekesztetett vég-elhatározó rendszabás nélkül. A' háborúra tehát semmi kinézés.

PORTUGALLIA.

A' Lissaboni udvari ujság Mart. 30diki számának toldalékában ezeket írja Leuchtenberg herczeg haláláról: „Egy idő előtti halál, a' hadsereg reményitől, Ő leghívebb Felsége szívétől, és minden hű portugalok szeretetétől elragadá August herczeg Ő kir. Magosságát, ki tegnap délután 2 óra ér 20 perczkor torokgyékban megholt. A' herczeg korának virultában szállott sírba. Két hónapot még alig töltött Portugalban, 's e' rövid idő alatt is megtudta nyerni a' köz vonszódást és tiszteletet, 's az alkotványi thrón hívei úgy tekinték őt, mint ennek és a' nemzeti szabadságoknak legerősebb támaszát. De a' gondviselés jónak látá őt tőlünk elragadni, 's e' végzésen megnyugodni kötelességünk. Az alább következő napi parancsolatból és más ide mellékelt írományokból ki fog tetszeni, milly bölcsen tudta a' kormány elejét venni az aggodalmaknak, mellyekbe a' váratlan baleset által merítéténk, mivel már csak Terceira herczegnek a' hadsereg ideigleni parancsnokává neveztetése is záloga a' csendességnek és bizodalomnak. Királyné Ő Felsége kívánja, hogy fenséges férje elhúnytán való fájdalom nyilvánítására három hónapi mély és három hónapi félgyász öltessék-fel.“ — Napi parancsolat. San Joao da Praça főszálláson, Mart. 28kán. Fájdalmas kötelességet teljesítek, midőn August herczeg Ő kir. Magosságának időelőtt történt szomorító halálát kell a' hadseregnek tudtára adnom. Továbbá jelentem a' hadseregnek azon kitünő méltóságot is, mellynek engem királyné Ő leghívebb Felsége ide csatolt kézírata 's végzeténél fogva részesévé tőn, reám bízván ideiglen a' hadsereg főparancsnokságát. Minthogy én részt vettem mindazon munkákban, veszélyekben, és terhekben, mellyeket minden rendü katonák utánozhatatlan állhatatossággal szenvedtek, 's részese vagyok a' dicsősségnek, mellyet a' királyné törvényes thrónjának és honjok szabadságának vitéz helyreállításával arattak, jusom van a' generáloktól fő és altisztektől 's közlegényektől közrehatást kívánni ezen thrón és intézeteink gyámolitására, mellyek nekünk már annyi vérbe 's áldozatokba kerültek. Én részemről nem szűnöm-meg minden igyekezetemet oda fordítani, hogy megérdemelhessem a' bizodalmat, mellyel a' hadsereg félelmes kétségink korában erántam viseltetett. Meg vagyok győződve, hogy a' hadsereg szerzett dicsőségét az egyesség, melly minden erőnek forrása, fenyíték, és jeles viselete által, mellynek olly sok bizonyságait adja, fentartani 's polgártársai tiszteletét megnyerni fogja. Terceira herczeg. — A' királyné kézírata. Érdemes Terceira herczeg, a' királyság paire 's hadsereg marsalja! Én, a' királyné, üdvezlem az urat. Minthogy a' hadsereg fővezérsége, igen szeretett és tisztelt férjem váratlan és feletébb szomorító elhúnyta által

megüresült, 's e' fontos hivatalt betölteni múlhatatlan szükséges, — és mivel figyelmemet 's becsülésemet a' hadsereg kitünő szolgálatai eránt megbizonyítani kívánom, az említett vezérséget, e' mai napon kőlt végzés szerént ideiglen az úrra ruházám, reménylvén az úr tapasztalásától, igyekezetétől, honszeretetétől és a' nemzet jóléte 's szabadsága eránti érdekétől, minek a' portugali seregeket vezérelve olly sok bizonyságait adá, hogy ez igen tisztes és fontos hivatást híven teljesíteni fogja. Necessidades palotában, Mart. 28dikán. A' királyné. Villaflor gróf.

A' Journal de Paris következő levelet közli Lissabonból Mart. 29dikéről: „August portugali herczeg Ő kir. Magossága nincs többé! Tegnap délután 2 óra és 20 perczkor kimult e' világból. Hétfőn este torokgyuladást kapott a' herczeg, de az orvosok csak Mart. 27ikén kezdtek veszélytől tartani, miután a' hólyaghúzóknak semmi sikerök nem lőn; érvágás által elgyengítetvén a' beteg, nyavalyája torokgyékra változott által. A' herczeg sülyre hajlandósága semmi reményt nem hagyott felgyógyulásához, mindazáltal egyes orvosok állítják, hogy olly ifju embert meglehetett volna menteni, ha bajának czélszerűleg vették volna elejét. E' szerencsétlen eset gyászba borítá a' fővárost 's az ifju királyné sorsa, ki férjéhez igen ragaszkodott, sajnálni méltó. Ő Felsége, és kivált a' császárné legmélyebb szomoruságba merült, ki férje halála után, testvérének, mostoha leányával lett összeköttetését úgy tekinté, mint reá még némi vígasztalást hozó körülményt. A' temetés holnap fog véghez menni. A' várak és hajók, szokás szerint minden ötödik perczben ágyú lövéseket tesznek, mi tegnap délutánni 5 órakor kezdődött-el. Hat hónapi gyász rendeltetett, 's azt a' nép kétség kivül meg fogja tartani. A' herczeg nem igen állandó egézsséggel bírt, 's meg kell vallani, hogy nem sokat gondolt vele, minthogy akármilly időben 's akármelly órában kiment. Politikai tekintetből semmi változást sem fog szülni a' herczeg halála, mivel ő különben sem igen akart a' status ügyeivel foglalatoskodni, 's a' vitéz Terceira herczegnek mindjárt az ő halála után hadseregi fő parancsnokká lett kineveztetésével mindenki meg van elégedve. A' királyné őszinte vonszódással viseltetik Silva Carvalho és Freire urak eránt, Palmella herczeget pedig tiszteli, azért nem igen hihető, hogy a' kabinetben 's annak okfejeiben változást tétetni engedjen, annyival inkább, mivel Freire úr belső ministeteri hivatalában — melly a' közjövedelmek után legnagyobb fontosságu — kimutatott bölcs rendszabásai, munkássága és részrehajlatlansága által köz megelégedést élesztett-fel. A' királyné 's császárné kérése következésében Howard de Walden britt követ és Dr. Martin, Hastings angol linea hajó orvosa, jelen voltak a' herczeg holttestének felnyitásán, hogy általok a' méregétetésről repkedő némelly hírek megczáfoltassanak."

A' Morning-Chronicle Lissabonból Mart. 29dikén költ levelezési czikkelyében ezeket olvashatni Leuchtenberg herczeg nyavalyájáról és haláláról: „Mult vasárnap (Mart. 22d.) a' campo-granden lóversenyen volt a' herczeg, 's tökéletesen egészségesnek érzé magát; más nap vadászni ment; visszatérvén a' palotába kaputját és mellényét még egész felhevültében meggondolatlanul leveté. Innen áthűlés következett, melly eleinte ugyan csekély volt, de csakhamar komoly charaktert vőn magára, mint az itteni éghajlat alatt történni szokott, ha nem gondolnak vele. Pénteken (Mart. 27.) éjjel gyuladás jelei mutatkoztak, 's nehány óra alatt nyugtalanítólag növekedtek; mindazáltal a' beteg állapotja nem tartatott remény nélkülinek, 's csak tegnap déli 12 órakor, midőn lélegzete már akadozni kezdett, hivattaték gyóntató papja, hogy a' szentséget neki feladja, miután 2 óra és 20 perczkor elhúnyt. A' királyné és özvegy császárné szívbeli állapotját lehetetlen leírni. Egy szemtanu mondása szerint az ő jajgatásuk bódultsághoz hasonlított. A' herczeg körül volt orvosok, mint szokás illyen esetekben, keményen rágalmaztatnak. Almeida híres és sok tapasztalásu orvos, kitől az utolsó pillanatban kéreték tanács, keményen kárhoztatá a' követett orvoslási módot. Tegnap egy pár óráig repkedett a' hír, hogy a' herczeg méreggel öletett volna-meg, de ennek csak a' pórnép és némelly meggondolatlanok adtak nehány pillanatig hitelt, 's csakhamar felhagytak vele.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Aprilis 22-dikén 1835.

(1) Hirdetmény. **Hét uradalmi kereskedő bolt** Földvár mező városban f. e. Majus 21dikén délelőtt, az ottani tisztartói hivatalban tartandó árverés utján, f. e. November 1ső napjától kezdve 5 egymásután következő esztendőre, egyenként haszonbérbe fog adatni, melly árverésre a' haszonbérleni kivánók, 15 ft. pp. bánatpénzel felkészülve, ezennel meghívatnak. Földvár Apr. 18dikán 1835. (3)

---

(1) Hirdetmény. A' mlgos Pécsváradi uradalomhoz tartozó 's ns Baranya vmegyében helyheztetett Bozsók helységben az uradalmi élettárból f. e. Pünkösd hó 18dik napján délelőtti 10 órakor tartandó árverés utján $71\frac{6}{8}$ pozsonyi mérő tiszta búza, $2385\frac{1}{3}$ p m. kétszeres, $105\frac{1}{3}$ p. m. árpa, és $575\frac{2}{8}$ p. m. kukoricza; — a' következő napon pedig, az az: f. e. Pünkösd hó 19dikén, Bozsóktól egy órányira fekvő Szebény helységben a' fenemlitett uradalom pinczéjéből $121\frac{1}{4}$ akó fehér, és $2172\frac{1}{4}$ akó veres ó borok, szinte délelőtti 10 órakor kezdendő árverés utján el fognak adatni, — melly két rendbeli árverésre a' venni szándékozók a' fen kitett napokon és helyeken megjelenni ne sajnáljanak. (3)

---

(1) Hirdetés. Nemes szabad királyi Szabadka városa folyó esztendőnek Julius 1ső napján hat mészárszéket, és ahoz tartozandó husmérési jogot öt egymásután következő esztendőre árendába adni kivánna következendő kedvező feltételek alatt:

1ször Árenda fejében a' város semmit egyebet, mint a' városi jus megesméréséért minden széktűl egy aranyat fizetni; nem kiván; ellenben

2szor Ezen mészárszékek bérlőinek, a' kik hiteles bizonyitó levelekkel elegendő kezességet biztosithatnak, minden székre 50 hold legelőt, mellynek egy részét kaszállóra is fordithatják, minden holdat két ezer quadrát öllel számitva, kiadni, azon kivűl egy egy székre két ezer pengő forintokat a' kijelelt árandalis időre törvényes kamatok terhe alatt honi pénztárábul költsönözni fog ugy, hogy öt esztendő lefolyása után ezen tőkepénzt a' hátra lévő kamatokkal együtt visszafizetni tartozzanak.

3szor Hogyha mégis netalán valaki inkább több legelőt mintsem pénzbéli segedelmet kivánna, az ollyannak pénz segedelem nélkül kétannyi legelő, az az minden székre 100 hold fog ki méretni.

4szer Mivel ez előtt ezen mészárszékkel a' juh husvágás egybe volt kötve, azért a' mostanában külön kiárendált ugy nevezett három *kozarák* esztendei jövedelmét is, melly összvessen 680 for. pengő pénzben teszen még hátra lévő két contractualis esztendőre kész pénzben, hogy hat egyenlő részre magok javukra felosztathassák, által engedi, a' többi hátralévő — még három esztendőben - mikor a' *kozarák* árendája már kitelt, szabadságot ád a' mészárszék árendásoknak által engedett *kozarák* jussát vagy magoknak gyakorolni, vagy pedig kedvük szerint másoknak kibérleni.

5ször Hogy ha netalán valaki előbb is, mintsem a' kitüzött 1ső Julius határidő eljövend, az már üressen lévő három mészárszéket ki venni magát idejiben jelentené, ugy hogy idő közben az eránta tett hirdetést vissza huzni lehetne, illyetén válalkozók a' kitett feltételek alatt ezen három mészárszéket mindgyárt is kibérelhetik. (6)

Első Félesztendő. **1835.**

(1) **A' legelső 's legbecsesebb hazai champagnei Bor árleszállitása.** Kedvező körülmények a' készitő társaságot arra birják, hogy ezen közösen esmért és kedvelt bora árát mostantúl fogva még lejebb szállithassa, ugy, hogy a' mái naptól kezdve **egyedüli rakhelyében** Pesten Török Fridrik úrnak váczi utczában a' „kék egyszarvúnál" lévő gyógyszer-kereskedésében vehetni

1 palaczk fejér, ugy szinte veres champagnei bort csak 1 for. 8 kr. pengő, vagy 2 for. 50 kr. váltó pénzben. (3)

---

(1) **Hirdetés.** A' kegyes hagyományu javakhoz tartozó taksonyi jószágban f. e. Május 26kán árverés utján eladatni fog 3747 pos. mérő kétszeres buza, és 639 p. m. árpa, nem különben az ugyanazon jószághoz tartozó vadászat és urasági granarium arendába fog adatni.

Tettes Esztergom vármegyében a' csolnoki uradalomban Junius 2kán tartandó árverés alkalmával 649 akó fehér, és 66 akó vörös ó borok a' többet igérőnek eladatni fognak. (3)

---

(1) Bolt-változtatás' jelentése.

Alulirtnak szerencséje vagyon ezennel alázatosan jelenteni, hogy fűszer- anyag- festék- 's elegyített árutárát Losonczon, ezen ismeretes czim alatt „a' Bécsihez" 1835diki Sz. György naptól fogva az ujonnan elkészült tekintetes Losonczy Jósef úr háza' boltjába, a' kenyér piaczon, gácsi 's nagy bék-utcza' szegletére át-tette légyen. Mély hálát adván a' t. t. közönségnek 9 esztendő alatt nyert szives részvételéért, ajánlja magát további jóakaratába azzal a' bizodalommal, hogy jövendőben is szokott valódi 's szilígy szolgáltatása 's a' lehetőségig jutalmas ára által kegyes részvételét megérdemelhesse.

Mint a' cs. kir. budai sorsszám' jegyzője és mint a' bécsi 1só ostriai tűzkármentő társaságnak, úgy a' majlandi jégeső elleni kölcsönös biztosító egyesületnek intézője, az e' féle tárgyu dolgokat is leggyorsabban véghez viszi, és mindenki vehet nála mind e' felől szükséges tudósitást, és tehet megrendelést. *Trencsánszky Ignácz.* (3)

---

(4) **Hirdetmény.** Sz. k. Pest városa telek-könyvi hivatalában, **Liedemann J. Sámuel** örököseinek kérésére, f. eszt. Majus 2dik napján tartandó árverés utján el fognak adatni:

1.) A' Terézia városban, király utczában 683. szám alatt 333 □ ölnyi telken fekvő ház.

2.) A' váczi út mellett 95, 96, 97, 98, 99 és 100. számok alatt lévő 's 21 $\frac{3}{48}$ hóldnyi erdő- és rét-telek, mellyen már szép akáczfa erdő neveltetett.

3.) A' város erdejében jobbra a' hátulsó sorban 77 és 78. számok alatt lévő gyümölcsfákkal beültetett két telek, egy kis rész szőllő és veteményes kert, mellyen egy szobából 's konyhából álló házacska épült.

4.) A' város erdejében az allée mellett, egészen szőllővel ültetett 's erős kerti kőfallal kerített 15dik számu telek. (7)

---

(2) **Hirdetmény.** A' nagyméltóságú magyar királyi udvari Kamarának rendelése következésében közhirré tétetik: hogy a' ménesi királyi kamarai tiszttartóság részéről 2372 akó, 1834dik termésbeli hegyi bor folyó esztendei Aprilis 23dikán Paulis mezővárosában a' királyi kamarai tiszttartói hivatal irószobájában tartandó nyilvános árverés utján a' legtöbbet igérőknek részenkint, 's kész pénzben való azonnali fizetésért fog eladatni. Melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva megjelenni ezennel hivatalosak. Budán Aprilis 4kén 1835. (3)

(2) Hirdetmény. A' nagymélt. magyar kir. udvari Kamarának rendelése következésében közhirré tétetik, hogy az unghvári kir. kam. uradalomhoz tartozó, alább kijegyzett királyi haszonvételek folyó esztendei Julius 23dikán Unghváron, a' kir. kam. praefectusi hívatal irószobájában tartandó nyilvános árverés utján, a' legtöbbet igérőnek folyó esztendei November 1sőjétől kezdendő részint három, részint hat egymásután következő esztendőre bérbe adatni fognak, nevezetesen: az unghvári nagy vám-hid, az unghvári és nagy-bereznai vásárok jövedelme, a' fehér hajó nevezetü unghvári vendégfogadó közelében lévő négy kereskedő bolt, az unghvári, czigányoczi és uzsoki fördő, a' korona és fekete sas nevezetü unghvári két nagy vendégfogadó; a' korcsmák és pálinkaházak: Alsó Domonya, Czigányocz, Darocz, Kereknye, Lakant, Radváncz, Dubrinits, Kis-Turicza, Kis-Pásztély, Kis-Berezna, Mokra, Mirtse, Nagy-Turicza, Nagy-Berezna, Ó-Szemere, Paszika, Porosko, Polena, Peretseny, Ráko, Turja-Remete, Uj-Kemencze, Uj-Szemere, Vorocso, Vulsinka, Zábrogy, Zaricso, Zauszina, Begenyat-Pásztély, Bukocz, Csernoholova, Domasina, Huszna, Knyahina, Kosztyona-Pasztély, Orosz-Motsár, Roszoka-Pasztély, Szucha, Sztavna, Szolya-Sztricsava, Szmerkova, Ticha, Uzsok, Viska, Voloszánka és Záhorb helységeikben; a' kereknyei száraz malom, valamint az Ó-kemenczei, dubrinitsi, Turja-remetei, zábrogyi és csernoholovai vizi malmok; végre a' Turja-remetei mészárszék. — A' bérleni szándékozók a' fent kijegyzett helyen és napon elegendő bánatpénzzel ellátva megjelenni, ezennel hívatalosak. — Ezen árverésben israeliták is részt vehetnek, kivévén azonban a' feljebb megnevezett hid-vámi és vásári jövedelmeket, fördőket, korona és fekete sas czimü unghvári vendégfogadókat és malmokat. Kiköttetik továbbá, hogy ha ezen árverés alkalmával az árverők ajánlati hosszabb idei bérletre el nem fogadhatóknak találtatnának, a' kir. kam. uradalom az illető bérlet idejét előleg egy eszteneőre leszállithassa. Az árverés után semmiféle ajánlatok sem fogadtatnak el. Budán Aprilis 10dikén 1835. (3)

Első kihúzandó Lotteria.

Hétfőn, Aprilis 27dikén 1835

már meg fog történni a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Terézia fördőnek,

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt, legfelsőbb helyen megengedett és a' tisztelt közönségre nézve igen hasznos kijátszása, 3 húzás által, 25,000 nyertes sorssal. Az

1sö	húzásban a' terv szerént nyernek - - - - - -	65,000 for.
	a' főnyertes - - - - - - - - - -	30,000 —
2dik	húzásban a' terv szerént - - - - - - -	135,000 —
3dik	húzásban a' terv szerént - - - - - - -	345,000 —
	a' főnyertes - - - - - - - - - -	250,000 —
	szerencsés esetben pedig még többet - - - - -	300,000 ftl is
	a' terv szerént mind-öszve - - - - - - -	545,000 —

vagy is

FÉL MILLIÓT

és **45,000 for. b. b.**

20,000, — 15,000 — 10,000 — 5,000, — 4,000, — 3,000, — 2,000, — 1,000 for. 's a' t. nyerő melléknyertesekkel.

A' fekete sorsoknak különös tekintetbe vétele mellett is, mellyek számára egyedül 345,000 for. van rendelve, megengedé e' gazdagon készült játék, — a' mi olly Lotteriában, mellynek sorsai 4 for. árúk valának, még soha sem történt, — hogy a' szabad sorsoknak, a' terv szerént, kizárólag

200,000 for. nyereség 30,000 for. főnyereséggel

rendeltessék; ezen kivül mindenik szabad sorsnak kell, még pedig 1000nek legalább is kétszer, nyernie, 's a' főhúzás minden nyereségeire is mind játszanak.

Egy sors ára 4 for. p. p.

A' veres sorsok már csaknem mind elfogytak, 's 5 sorsra csak egy közönséges fekete sors adathatik. Bécs, Aprilis 3dikán 1835. *Schoeller Sándor*,
cs. kir. kiválts. nagykereskedő Wollzeile Nro 775.

Sorsokat kaphatni Pesten **Liedemann J. S. Fridrik** irószobájában és **Liedemann B. Ferencz** „szép magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra még 1 bizonyosan nyerő ingyen sors is adatik.

Ugyanott egyenként is kaphatni gratis sorsokat, mellyek különös húzásban 30,000 for. és a' 250,000 for. főnyereséget is megnyerhetik.

---

(2) Hirdetés. A' nagymélt. magyar királyi udvari Kamara rendeléséből közhirül adatik, hogy 1835diki November 1sö napjától számitandó három egymásután következő esztendőre ujonnan haszonbérbe adandók lévén „a' fejér galambhoz" czimü korcsma *Oravitzán*, „zöldfa" czimü *Csiklován*, „arany balta" czimü *Steyerdorfon*, ugy szinte a' serfőzés jussa *Csiklován*, mellyek tek. Krassó vármegyében feküsznek, — e' végett az árverés folyó esztendő Julius 13dikára van határozva, melly napon az reggeli 9 órakor az oravitzai kir. hivatali irószobában fog tartatni. — A' haszonbérleni kivánók tehát meghivatnak, hogy az érintett napon és helyen megjelenni ne terheltessenek. Az árenda feltételei addig is megtekinthetők az emlitett irószobában; 's az árverés előtt leteendő bánatpénz az oravitzai fejér galamb czimü korcsmára nézve 67 for.; a' csiklovai zöldfa czimüre 70 for.; a' steyerdorfi arany balta czimüre 15 for.; és a' csiklovai serfőzési jusra nézve 35 for. conv. pénzben. Végre az árendálni óhajtók moralis characterükről 's vagyonukról elégséges bizonyságot mutatni köteleztetnek.

(3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

April. 16-dikán	7 Láb,	7 Hüv.	0 Von.	— 17-dikén	7 Láb,	6 Hüv.	6 Von.
— 18-dikán	7 Láb,	0 Hüv.	9 Von.	— 19-dikén	6 Láb,	10 Hüv.	0 Von.
— 20-dikán	6 Láb,	10 Hüv.	0 Von.	— 21-dikén	6 Láb,	9 Hüv.	9 Von.
— 22-dikén	6 Láb,	8 Hüv.	3 Von.				

A' Gabonának Pesti piaczi ára Aprilis 21-*dikén* 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	—	—	—	Zab	$76\frac{2}{5}$	$73\frac{1}{5}$	—
Kétszeres	—	—	—	Kukoritza	$106\frac{2}{5}$	—	—
Rozs	$103\frac{1}{5}$	100	—	Köleskása	—	—	—
Arpa	—	—	—	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Aprilis 16-dikán 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	$102\frac{3}{5}$	1834ki Status kölcs	—
„ 4 pC.	$96\frac{1}{5}\frac{1}{5}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	1336'
„ 1821ki „	—	Cs. arany pC. agio	-

34. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szombaton Szent-Györgyhó' 25dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Dicső emlékezetü néhai I. Ferencz Ő cs. kir. Felsége Január 24diki legfelsőbb határozata szerént cs. kir. aranykulcsos, a' magyar kir. udv. Kanczelláriánál Tanácsos és Referendarius, Szabolcs vármegyei Főispány, és magyar tudós társasági előlülő Mélt. Széki Gróf Teleki József urnak a' bajor királyi tudom. Akademiától küldött tisztelet-tagi oklevél elfogadhatását megengedni kegyelmesen méltóztatott.

Erdélyben Főherczeg Ferdinánd Ő kir. Magossága, mint teljes hatalmu királyi bíztos, báró Bruckenthal Károly urat ns. Fogaras vidéke főkapitányi helytartójává nevezte-ki. Erd. H.

Pozsonyban Aprilis 20dikán ünnepeltetett Ferdinánd Ő cs. kir. Felségének dicső születési napja. Az országgyülési Rendek a' város minden rendü lakosinak számtalan sokaságával sz. Márton társas egyházába gyülekeztek, 's itt a' teljes szertartásu nagy Misét Mélt. és Főtiszt. Jordánszky Elek püspök úr, fényes papi segéd szolgálat mellett mutatá-be a' Mindenhatónak Felséges Urunk szerencsés életéért, és hosszas boldogító uralkodásáért. Az őrizeten lévő katonaság is szent beszéd hallgatása 's buzgó fohászkodások közt ünneplé a' dicső napot.

Veszprémben Apr. 20dikán Felséges Királyunk dicső születési napjára, a' székes egyházban Kopácsy József megyés püspök úr Ő Excja fényes papi-segéd-szolgálat mellett nagy misét énekelvén, ez alatt a' tek megye Rendei, a' hadi és más királyi tisztek, polgári katonaság, és minden rangu, osztályu, nagy számmal megjelent lakosok buzgó áhitatossággal kértek áldást a' Mindenhatótul Ő cs. kir. Felségének hosszas, és szerencsés országlására 's életére. Az egyházi szertartás után fent tisztelt püspök úr ő Excja gazdag ebéddel vendégelte-meg számos úri vendégeit — Pesten Apr. 20dikán a' T. Kegyes Szerzet templomában Főtiszt. Grosser János provincialis úr áldozott a' királyok Királyának Felséges Urunk hosszu időkre terjedendő szerencsés életéért, és boldogító országlásáért.

Losonczon, szent György hava 5dikén fizette-le végtiszteleti adóját a' haza felejthetetlen atyjának, a' helv. vallástételt tartó Evangélikusok gyülekezete: a' mikor is számos és fényes sokaság jelenletében, minekutánna az éneklő kar, igen érzékeny 's az ünnep méltóságához alkalmaztatott szomorú éneklését bévégezte vólna; az egészen gyásszal bévont templom papi székéből, Tiszt Szondy László úr szokott ékes szólása szerént, hathatós, 's érzékeny halotti tanítást tartott arról, a' mi van Esaias. 38. 1, 2, 3; mellynek végével, minekutánna az éneklőkar viszont érzékenyitően zengett-vólna, Tiszt. Kováts Beniámin úr, esméretes szónoki ügyessége szerént, érdekes és velős beszédében, szépen festette egy jó, és bölcs uralkodó képét; mellyet alkalmaztatva elhúnyt bóldogemlékezetű Királyunkra, az egész sokaságot méltó szomorúságra indítá.

Állattenyésztő társasági jelentés.

Versenyzés Pesten.

ang. mf. = angol mértföld. — ar. — arany. — e = esztendős. — ft. = font — ism. = ismételve — k. = kancza. — m. mén. A' †-tel megjegyzett díjak örökre lévén alapítva évenként mulhatlanul kijárnak.

! ang. mf. = 848 pozsonyi öl.

Kedd. Junius 2d. délután.

† 1. *Erdélyi díj*, 100 ar. Futhat érte a' két magyar hazában született 's nevelt akármi származatu m. és k.; 1600 öl; 3e 85 ft., 4e 100 ft., 5e. 107 ft., 6e 110 ft., idősb 112 ft. Tétel egyegy futó lóért 50 ar.; a' tételösszeség is a' nyertesé. Aláírhatni a' futás' órájáig, valamint bánatot is fizethetni, melly 25 ar. Egy személy több lovat állíthat vagy nevezhet a' pályára. Ha 6 aláíró nem találkozik, azon évben nem lesz a' díj elnyerhető, hanem az aláírók a' tételtől vagy bánattól feloldoztatván, a' díj mindaddig a' következő esztendeihez csatoltatik, míg legalább hatra nem telik az aláírók' száma.

† 2. *Nákó díj*. 25 ar. Futhat minden száraz földi, azaz nem Britanniában csikózott m. és k.; 1600 öl ism.; 3e 87 ft., 4e 102 ft., 5e 109 ft., 6e 113 ft., idősb 115 ft.; k. 2 fonttal kevesbet.

3. *Somogy vármegyei díj*. Legalább 110 ar. 1834től kezdve 1839ig bézárólag évenként. Futhat érte Magyarhonban (Erdélyt is ide értve) nemzett és született bármi vérü mén és kancza. 3 ang. mf. = 2644 öl; 3e 74 ft., 4e 100 ft., 5e 107 ft., 6e 112 ft., idősb 115 ft., kancza 2 fonttal kevesbet; félvér 4 fonttal kevesbet. Bejelentés a' futás előtt három nappal. Tétel: egy-egy bejelentett lótól 10 ar.; a' tételösszeség is a' nyertesé. Egy tulajdonos több lovat állíthat a' pályára.

† 4. *Esterházy Kard*. Most Széchenyi István gr. birtokában. Futhat minden magyarhoni m. és k. 1 ang. mf.; 3e 80 ft., 4e 94 ft., 5e 100 ft., 6e 103 ft.; idősb 105 ft.; k. két fonttal kevesbet. Melly ló e' kardot elnyeri, legsebesb honi lónak ismértetik azon esztendőben. Kihivás határideje 3 nappal előbb. Ha a' kard birtokosát ki nem híják, nála marad a' kard; ha a' kihivást el nem fogadja, tartozik a' kardot a' kihivónak átadni; melly esetben, vagy ha a' kard birtokosa meghal, a' futtatás pénztétel nélkül megyen végbe. Ha pedig a' kihivást elfogadja, minden kihivó egyegy lóért 20 aranyat tesz le a' futtatás előtt, fele bánat. Az így egybegyülő summa is a' nyertesé. Egy személy több lovat állíthat ki. A' kardot birtokosa nem tartozik nyertes lovával védni.

Péntek Junius 5d. délelőtt.

† 5. *Első nevetlen díj*, mostanig 51 ar. Futhat az austriai birodalomban csikózott minden m. melly 6 esztendőnél nem idősb, 1600 öl; 3e 87 ft,, 4e 102 ft., 5e 109 ft., 6e 113 ft.

6. *Tíz esztendei díj*. 103 ar. Futhat Magyarhonban csikózott 's nevelt m. és k. mellynek akármi származatú 's országbeli legyen is apja, de anyja 's ezen ágon nagyanyja is honunkban született 's neveltetett; 2000 öl; 3e 87 ft, 4e 102 ft., 5e 109 ft., 6e 113 ft., idősb 115 ft.; k. 2 fonttal kevesbet.

† 7. *Batthyáni-Hunyady díj*. 100 ar. Futhat minden k.; 2 ang. mf. ism.; 3e 87 ft., 4e 102 ft., 5e 109 ft., 6e 113 ft., idősb 115 ft.

8. *Schönborn díj*. 20 ar. Schönborn Ferencz gróf, az általa 1829ben aláirt „Öt évü díjnak" ideje 1833ban kitelvén, a' Választottság felszólítására 1834- és 1835re újolag húsz húsz aranyat ajánlott. Első lóé 12 ar., másodiké 8 ar. Futhat magyarhoni paraszt saját lova, akár kancza, akár mén vagy paripa az; 2000 öl; 4e 90 ft., 5e 96 ft., 6e 99 ft., idősb 100½ ft. Bejelentés a' futás órájáig.

† 9. *Nemzeti díj*, mostanig 85 ar Futhat minden magyarhoni m. és k.; 1600 öl; 3e 87 ft., 4e 102 ft., 5e 109 ft., 6e 113 ft., idősb 115 ft.; k. 2 fonttal kevesbet. A' lovas született magyar legyen.

† 10. *Széchenyi kard*, ér 100 ar. Most hg. Kinsky birtokában. Futhat minden ló; 4 ang. mf.; 3e 82½ ft., 4e 96 ft., 5e 102½ ft., 6e 105½ ft., idősb 107½ ft.; k. 2 fonttal kevesbet Melly ló e' kardot elnyeri, legjobb pályázónak ismértetik azon esztendőben. A' kihivás a' pályanap előtt 8 nappal történik. Ha a' kard birtokosát ki nem híják, nála marad a' kard; ha a' kihivást el nem fogadja, tartozik a' kardot a' kihivónak átadni, melly esetben, vagy ha a' kard birtokosa meghalna, a' futtatás pénztétel nélkül megy végbe. Ha pedig a' kihivást elfogadja, minden kihivó 30 aranyat tesz le, fele bánat. Az így begyült summa is a' nyertesé. A' kardot, birtokosa nem tartozik nyertes lovával védni.

Hétfőn Junius8d. délután.

11. KIRÁLYI BILLIKOM, mellyet Ő cs. kir. Felsége most uralkodó legkegyelmesb Királyunk méltóztatott ajánlani illy felírással: A' magyar lótenyésztés előmozdítására. — Futhat érte az austriai birodalomban nevelt minden mén és kancza; futhat továbbá arab mén és kancza is; ezeken kivül minden egyéb bármilly honbeli ló ki van zárva. Teher: telivér 3e 80 ft., 4e 100 ft., 5e 106 ft., 6e 110 ft., 7e 115 ft.; félvér: 3e 76 ft., 4e 96 ft., 5e 102 ft., 6e 106 ft., 7e 111 ft. Arab ló telivérrel egyenlő terhet visz; kancza 2 fonttal kevesbet. Távolság 2¼ ang. mf. Bejelentés 4 nappal a' futás előtt.

† 12. *Sándor díj*. Második év; 100 aranyos billikom. Most gr. Széchenyi István mint első évi nyertes birtokában. Futhat minden ló; 2 ang. mf. ism.; telivér 3e 100 ft., 4e 115 ft., 5e 122 ft., 6e 126 ft., idősb 128 ft.; félvér: 3e 94 ft., 4e 109 ft,, 5e 116 ft., 6e 120 ft., idősb 122 ft.; k. és paripa 2 fonttal kevesbet. — E-

zen billikom négy egymást követő esztendőben évenként kitétetik, a' versenyzés érette minden futtatáskor végbemegyen, 's annak tulajdona lesz, ki a' negyedik évben diadalmas. Bejelentés 8 nappal előbb. — A' futtatók a' szokott gyeppénzen kivül első évben semmit, másodikban 's így az idén 5 aranyat, harmadikban 10 aranyat, negyedikben 15 aranyat tartoznak egy-egy lóért letenni. A' három első évi nyertesek azonban ezen fizetésektől menttek. Az így egybegyülő summa az azon évi nyertesé. Egy személy több lovat állíthat ki. A' billikomot birtokosa nem tartozik nyertes lovával védeni.

† 13. *Első hazafi díj.* 100 ar. Futhat minden magyarhoni, azaz Magyarországban 's ahoz tartozó tartományokban csikózott m. és k.; 1600 öl ism.; 3e 87 ft., 4e 102 ft., 5e 109 ft., 6e 113 ft.; idősb 115 ft.; k. 2 fonttal kevesbet.

14. *Pest városi díj*, legalább 100 ar. E' díjat ns Pest városa tanácsa 's polgársága 1834-ben ismét további 5 évre t. i. 1838ig bezárólag megújítván; aláirás által még folyvást szaporítani kívánja. — Futhat az austriai birodalomban csikózott 's nevelt minden m. és k.; 1600 öl ism.; 3e 87 ft., 4e 102 ft., 5e 109 ft., 6e 113 ft., idősb 115 ft.; k. 2 fonttal kevesbet.

Csötörtök Junius 11d. délelőtt.

† 15. *Esterházy díj.* 50 ar. Futhat Magyarhonban nemzett 's ellett nem telivér k.; 1732 öl; 3e 87 ft., 4e 102 ft., 5e 109 ft., 6e 113 ft., idősb 115 ft. Bejelentés 3 nappal előbb.

† 16. *Károlyi-Széchenyi díj.* 100 ar. értékü billikom. Futhat minden m. és k.; 1600 öl ism.; 3e 87 ft., 4e 102 ft., 5e 109 ft., 6e 113 ft., idősb 115 ft.; k. 2 fonttal kevesbet.

† 17. *Húsz hazafi díj.* 100 ar. Futhat minden magyarhoni m. és k.; 2000 öl ism.; 3e 100 ft., 4e 112 ft., 5e 122 ft., 6e 128 ft., idősb 130 ft.; k. 2 fonttal kevesbet.

18. *Paraszt gazdák díja.* Összesen 150 ezüst tallér, 1só lóé 75 tallér. 2diké 50 tallér. 3diké 25 tallér. Futhat érte minden kancza, mén és paripa, melly csekély tehetségü nemes, városi polgár vagy adózónak tulajdona; 2000 öl; 4e 90 ft., 5e 96 ft., 6e 99 ft., idősb 100½ ft. Bejelentés a' futás órájin. — E' díj első nyertese kapja a' 75 talléron felül azon 1 aranyat is, mellyet tek. Szalbeck Jakab ur 6 esztendőre évenként ajánlott.

19. *Asszonyságok pályadija.* 150 aranyos billikom az első lóé, 50 ar. a' másodiké. Futhat az austriai birodalomban csikózott m. és k.; 1600 öl ism.; 3e 90 ft., 4e 108 ft., 5e 116 ft., 6e 122 ft.; idősb 124 ft., m. 2 fonttal többet.

Az *állattenyésztő társaság közgyülése* hétfőn junius 8kán fog tartatni. Tárgya többek közt az elnök és választottsági tagok választatása lesz. Ugyanazért a' részes urak, nagyobb nyilványosság végett, minél több számmal leendő megjelenésre kéretnek. — *Állatmutatás* junius 6, 7, 8, és 9d. (a' köztelken; üllői utcza). *Paraszt-kanczacsikók' jutalmaztatása* junius 9d. ugyanott. — *Lóárverés* junius 9 és 10d. ugyanott. — A' köztelki részvények közül ez idén 6 részvény fog kifizettetni, mellyeknek sorshuzása junius 8d. menend végbe. A' köztelki részvények kamatjai junius 1től 10ig minden nap kifizettetnek gr. Károlyi nemzettség pénztári hivatalában (gr. Károlyi ház, kecskeméti utcza). Ugyanazért kéretnek a' Részvényes urak, hogy az említet időre és helyre vagy személyesen vagy meghatalmazottjok által a' pénz átvételére megkivántató kötlevéllel és kamatlevelekkel megjelenni ne terheltessenek. — Az állatmutatásra beküldendő tenyésztvények iránt méltóztassanak a' beküldő urak Sahlender Tamás köztelki felügyelőt (köztelek, azelőtt gr. Károlyi-major, üllői utcza) jó eleve tudósítani. — Bhurtpore a' társaság telivér angol ménlova az idén ismét 32 pengő forintért (ebből 2 p. fr. a' lovászé) hág ugyan Sahlender Tamás felügyelése alatt a köztelken. — A' versenyzési nézőhely ismét fel leszen állítva. Zárthelyekre és zártszékekre biléteket válthatni Pesten a' játékszín pénztáránál, vagy Hänsler Ignácznál (korona-utcza 413) csak eziránt az illető asszonyságok és urak szándékjokat jó eleve jelenteni méltóztassanak. — Gyepkönyvet Pesten a' N. Casinoban minden tíz forintos tag ingyen kaphat. — A' Társaság Tagjai kéretnek részvényeiknek mentülelőbbi lefizetésére Pesten Heinrich János kapitány ur nyugtatványira a' Nemzeti Casinoban, Bécsben pedig Vaisz József udvari agens urnál. — Végre az aláirt pénzek beszedése s' általjában az intézet iránti részvétnek hazánk minden részeiben terjesztése különösen a' Társaság képviselőinek ismért hazafiúi buzgóságába ajánltatik. Méltóztassanak a' nálok levő 's megtartandó aláirási ívekre minél több tagot szerezni, 's ezek neveinek tö-

)(

kéletes jegyzékét vagy időről időre beküldeni, vagy a' nyári közgyülésre magokkal személyesen elhozni. — Pest, martzius fogytán 1835.

Gróf Károlyi Lajos s. k.
mint a' Társaság ideigleni elnöke.

(Kir. kamarai hirdetés).

Ő cs. kir. Felsége a' Szomolnoki főhivatal pénztár-igazgatóját Schvarzel Ferencz urat nyugalomba helyheztetni kegyelmesen méltóztatott. — A' nagym. magy. kir. udv. Kamara, Perpich György lemondása által Ó Gradiskán megüresült sómázsamesteri tisztségre Mohácson volt mázsás Bertich Józsefet; ennek helyére Győrben eddig sóházőr Knohl Jánost; Huszton a' kir. tisztartói hivatal ellenőrjét Kögly Károlyt hív szolgálatinak tekintetéből ugyanazon hivatal perceptorává nevezte.

Párkány mező városból érkezett hiteles levél Apr. 14dikéről írja: hogy azon három leánykák, kiket ott egy előkelő gazda hitvese folyó évi Martius 8dikán szült, (l 30 szám) még most is életben vannak, 's erántok tek. Esztergom vármegye olly kegyes atyai figyelemmel viseltetik, hogy közülök egynek a' megye pénztárából fizetendő dajkát határozott, nem azért: mintha attyok ügyefogyott szegény volna, hanem mivel annyok a' természettől adott két emlőjével három magzatnak együtti dajkálására elégtelen. A' 30dik számunkban más, e' részben előadott környülállásokat az idézett levél hibásoknak nyilatkoztatja.

Bavariából több gabonás hajó váratik Pozsonyba. A' nem rég érkezettről, mint a' pozsonyi német hírlap írja, a' tiszta rozs nehány garassal olcsóbban kelt, mint a' hazainak pozsonyi piaczi ára. Magános tudósítás drágábbnak írá azt. (l. 33 sz.)

AUSTRIA.

Bécs, Apr. 20dikán. Rohan Chabot vicomte, franczia király Ő Felségének hadi-segéde, a' ki Schönburg herczeg küldetése következésében fejedelmétől azon megbizatást vette, hogy I. Ferencz Ő cs. kir. Felsége halálán sajnálkodását, mint szintén most uralkodó Ferdinánd Ő cs. kir, Felsége thrónusra léptéhez szerencse kívánásit Bécsbe hozná-meg, kevés napokkal ez előtt ide érkezett.

Bécs, Apr. 22dikén. Legkegyelmesebb urunknak, császárunknak I. Ferdinánd Ő Felségének folyó hónap 19dikére, husvét-vasárnapra esett dicső születési ünnepét e' fő város hív lakosai csendességben, a' szivből szeretett Fejedelemnek jóléte és hosszas megmaradásáért tartott buzgó fohászkodások közt ülték-meg. Apr. 20dikán a' cs. kir. udv. játékszín ismét megnyittatott, és különös kivilágosítás mellett, az illőkép változtatott népdal, játék előtt énekelteték, mellyet a' számosan öszvegyűlt közönség szivbeli öröm nyilvánításával fogadott.

Boldog eml. Ferencz Ő cs. kir. Felsége az egyesült cs. kir. udv. kancellariához intézett és saját kezével aláirt oklevele által Capellari Antal és Bertalan testvéreket, valamint ezek leánytestvérét és Pagani-Cesa hitvesét Augusztát, mint XVIdik Gergely Ő Szentségének a' mostani pápának testvére gyermekeit „della Colomba" melléknévvel ausztriai birodalmi nemesekké méltóztatott kinevezni.

Tisztváltozások a' cs. kir. hadseregnél: Jankovics Ferencz ezredes és a' csajkász-zászlóalj parancsnoka, general-őrnagy lett 's parancsnokul rendeltetett a' fő hajóhivatalhoz. Csorich Antal alezredes Rajner főhg 11. sz. soreszredétül mint ezredes megy által Wellington 24. sz. sorezredhez. Alezredességre léptek következő őrnagyok: Reinhardt János, Hochenegg 20. sz. sorezrednél; Victor Vincze, Wellington sorezrednél; és Bibra Károly báró, a' savoyai drag. ezrednél; — őrnagyságra köv. kapitányok: Holfeld József, Hochenegg sorezrednél és Töpke Vilmos a' savoyai drag. ezrednél. Parys József, b. Strauch 24. sz. sorezredi őrnagy, parancsnokul rendeltetett Fischer gránátos zászlóaljhoz; Mayer Rudolf, Leiningen 31. sz. sorezredi őrnagy pedig az első várőrségi zászlóaljhoz. Nyugalmaztattak: altábornagy: Eckhardt Lajos b. Troppauban katonai kormányzó, rendszeres nyugpénze mellett ezer fr dijtoldalékkal és haditárnok czímzettel, továbbá Gill kamill b. és Demuth János; — general-őrnagy: Beelen Jenő b. és Stecher Károly gen. őrnagyi nagyobb nyugpénzzel: Németh István, August István, Haas György és Rohr János; — ezredes: Rumerskirch Fridrik b. János főhg. drag. ezredtül: Csek József, Radoszevich 53. sz. sorezredtül, és Mende János, Wellington sorezredtül. *(Folyt. köv.)*

NAGYBRITANNIA.

Az új kabinet alkotása felől Apr. 9d. még semmit nem lehetett tudni; az sem volt bizonyos, kire

bizta légyen a' király a' kabinet alkotása terhes foglalatosságát. A' Standard szerént e' dolog Spencer grófra (Althorp lord) bízattatott. A' különféle clubbokbann, szokás szerént, már Apr. 9dikén estve névjegyzékek forogtak kézen, mellyek közűl egyikben, mint a' Mornig-Post említi, Melbourne lord kincstár első lordjának, John Russell lord külső ügyek statustitoknokának, Spring-Rice úr kincstár canczellárjának, Palmerston lord pedig Parisba küldendő követnek van kijelelve. „Azon tisztségeket," ezt teszi hozzá az emlitett hírlap gúnyolódva, „mellyekre O' Conell, Hume, Warburton, Grote, Roebuck, Duncombe, és D. W. Harvey urak (mindnyájam radicalok) fognának kineveztetni, egy kezűnkbe kerűlt névjegyzékben sem találtuk." — A' Morning-Herald szerént a' régi whigpárt tagjai inkább szomorkodnak mint örűlnek a' dolgok legújabb fordúlatán mellyen egyedűl az oppositio revolutiohoz szító osztálya jelentette nyilván örömét. A' parisi Renovateur Apr. 11dikén következőleg ír az ángolországi dolgok mostani állapotjárol: „Még nem tudhatni, micsoda ministeri combinatiókat lesz kéntelen a' király elővenni; de ha fontolóra veszszük, minő képtelen módon állot-öszve azon többség, melly az egyházi tulajdon más czélokra fordítására szavazott: lehetetlen egyebet következtetnünk annál, hogy bármelly ministerium is e' többség pártfogására csak annyiban tarthat számot, a' mennyiben azon többség tagjaiból fog állani. Illy ministerium azonban lehetetlenségnek látszik előttünk, mert nem képzelhetjük, miképen űlhetnének az Irland 's különösen a' katholikusok iránt legszembetűnőb megvetéssel viseltető whigek O' Connell urral egy kabinetben. Pedig ha ez új tisztt árs pártolását el nem fogadják, ha épen közepet tartó új ministeriumot akarnak alkotni: úgy a' legelszántabb csatára kell magokat készen tartaniok; mert tudva van, hogy Dublin képviselője volt első, ki a' Melbourne ministeriuma megbuktán örömét nyilatkoztatta. — Bátran merjük állítani, hogy John Russell lord meg sem gondolta, mi nagy leénd indítványa következése, 's a' conservativ ministerium megbuktatása által Angolországot a' legbajosobb helyezetbe ejtette." — Az új ministerium még Apr. 10d. és 11dikén sem volt öszvealkotva. Grey és Melbourne lordok kívánták, hogy Peel úr is vegyen részt az új kormányban; de a' ki a' mostani környűlmények közt minden coalitiot lehetetlennek tart.

Aprilis 14dikén kelt-egybe Londonban, John Russel lord Ribblesdale asszonyal, (a' meghólt Thomas Listor Esquire leányával, és báró Ribblesdale özvegyével). Az új házas pár tüstént Woburn Abbeybe ment, hogy a' mézhónapot ott tőltse. — A' híres methodista térítő Wolf József, utazásából Londonba visszatért; most már naplókönyvét akarja kiadni. Hiedelme szerént e' munka neki annyi jövedelmet hajtand-be, hogy képes leszen új utazást kezdeni Timbuktuba, a' jó reménység fokához, Chinába, Tibetbe és Amerikába.

FRANCZIAORSZÁG.

Paris. Két dolog foglalja-el most különösben a' közönség figyelmét; az aprilisi zendűlők pere, és az amerikai 25 millio vitatása. Az aprilisi vádlottak állandóan maradnak határozatuknál; a' királyi törvényszék által nevezett ügyvédeket oltalmazókul elfogadni nem akarják; és hogy a' per minél tovább halasztassék, Konstantinapol, Philadelphia 's más minél távolabb fekvő városokból kívánnak ügyvédeket. Az ügyvédi kar is nyilatkoztatást bocsátott közre a' Martius 3diki rendelet ellen; a' Temps szerént azonban Dupin Fülep, a' parisi ügyvédi kar elnöke, a' királyi főügyvéd által a' királyi törvényszék elébe idéztetett, hogy az ügyvédi kar tanácsának nyilatkoztatását meg semmisítve lássa. — Az amerikai adósság vitatása Aprilis 9dikén kezdődött a' követkamarában; ugyan ez vólt vítatás tárgya 10dikben 's a' következő napokon is. A' vitatás két első napján az adósság mellett szólottak Thiers, Broglie ministerek; ellene Fitzjames, Salverte, Lafayette György, és Bignon urak. — Algierből kedvetlen hírek érkeztek; a' franczia seregek Algierba zárattak az Arabok által; Rapatel general a' Duerai tábor megtámadásakor sebet kapott; a' Messager írja: hogy Rumigny úr a' király adjutánsa, mint rendkívüli bíztos Algierba küldetik.

Moret úr, kire Cavaignac úr védelmezése hívatalosan bízaték, ezt írá ez utóbbinak: „A' Nationalban már második ellenmondást olvasom az ügyvédek kijelelése ellen, kiknek hallgatása árt mint mondja, az úr ügyének. A' lelkiesméretre való ezen hívatkozás szabott és hímezetlen feleletet kíván, 's az enyím ím ez: „Én az urat, akaratja ellenére, sohase fogom védelmezni." Igenis,

én azt hinném, megsértem az úr szabadságát, ha hívása nélkül fogházába tolakodnám. Én azon journal által válaszolok az úrnak, mellyben ellenmondása foglaltaték.“

Az éjszakamérikai egyesült statusoknál volt franczia követ Serrurier úr, ki, mint tudva van, kormánya által visszahívattatott, Apr. 9dikén Albany hajón Havrebe érkezett.

BELGIUM.

A' Moniteur Belge jelenti, hogy királyné Ő Felsége Apr. 9dikén esteli 10¼ órakor szerencsésen egy herczeget szült. E' tudósítás telegraphi hivatalosjelentés által Apr. 10dikén reggel Parisba megérkezvén az akkor épen Versaillesban volt királynak megküldetett; a' királyné 11dikben reggel Joinville herczeggel és Clementina herczegasszonnyal Brüsselbe szándékozott indulni.

OLASZORSZÁG.

Nápoli tudósítások szerént a' Vesuv Mart. 13kán kemény rengés közben újabb tűzi jeleneteknek adá előjeleit. Egy új torkolat nyiltmeg rajta, mellyből füst és pernye szállongott-ki. 14dikben az új torkolatot belőlrűl sokszínű láng világosítá-meg. E' gyúladást háborgó tenger zúgásához hasonló dörgés és a' hegy több ízbeli rengése követte. A' régi torkolat belsejében két új nyílás támadt, mellyekből sokszínű füstfellegek kanyarogtak-ki. Következő napon a' közelebb múlt Augustusi tűzokádáskor támadt apró nyílásokból vulkáni tűztárgyak hányattak-ki, a' nagy torkolatból pedig pernyezápor omlott, melly hasonlóan többféle színeket játszék.

Martius 28diki római tudósítások szerént a' Nápolból oda érkezett levelek 's útazók igen pompás tüneménynek festik a' Vesuv Mart. 13 és 14diki gyúladásait. Resina mellett az első napon délután a' kútak kiapadtak, estve pedig kemény földrengés éreztetett, melly a' Vesuvot és Monte-Somma-t fenekestűl megrendíteni látszék. Az ezután bekövetkezett tűzhányások még eddig semmi kárt nem tettek, mivel lávafolyamok nem omlottak, 's a' kihányt pernye és kövek nagyobb részint a' torkolatba hullottakvissza. Mind a' mellett is e' gyengéd tűzhányásokat a' lakosok nagyobb tünemények előjelei gyanánt tekintik, minélfogva sok látnivágyó idegenek e' hír vétele után Rómából tüstént Nápol felé vették utjokat.

XVI. Gergely pápa Ő Szentsége az Aprilis 6diki titkos Consistoriumban következő beszédet intézé az öszvegyült cardinalisokhoz: „Érdemes Atyámfiai! Egy szerencsétlen eset, melly által nem régen keményen sújtatánk, mély bánatba meríte minket, 's ezt, meg vagyunk győződve, ti is fájdalmasan érzitek; kéntelenek vagyunk e' bánatot megújítani, midőn nektek ama gyászesetet e' gyűlésben jelentjük Ferencz Austria felséges császárja, Magyarország apostoli királya, mult Mártius hó második napján elköltözött ez életből. Így tehát (ó emberek csalfa reményei, ó emberi dolgok bizonytalan kimenetele!) a' szerencsekívánásokat és örvendezéseket országlása negyvennegyedik esztendejének kezdetén a' császári udvar és egész birodalom könnyei 's gyásza váltották-fel; és a' nyilvános gyásznak 's szomorúságnak ezen kimutatása nem vala mesterkélt, mint gyakran történni szokott, hanem valódi; mert valjon ki ne gyászolná szívből az olly fejedelem halálát, kinek a' királyi pálczája alatt lévő népek mellett olly sokféle és olly kitünő érdemei valának? Elég legyen az egyet megemlíteni, mellyben magában igen sok és nagy jótetemények foglaltatnak, hogy Austria a' minden oldalról öszvetódult nagy veszélyekből, és a' legterhesebb külső és belső viszonyokból, mellyekbe olly gyakran bonyolódék, az ő iparkodása által kiszabadítatott, és olly sok esztendő alatt, midőn csaknem mindenütt nyugtalanságok és viharok uralkodának, békességben élhetett, jólétét gyarapíthatá, 's fényét és tekintetét a' szomszéd és távol nemzetek előtt fentarthatá. Az igen derék fejedelem azon fénylő és kitünő hírnevet szerzé magának, miként ő úgy tartatik, mint birodalmában a' köz békességnek és csendességnek megalapítója; és hogy ez őt méltó jusal illeti, minden megvallja, ki erényeit megszemléli, mellyekből az ő népeire ezen és más hasznok áradtak; mert ő bölcs, óvakodó, mérséklett, és igen tisztes volt élte minden tetteiben 's erkölcseiben. Az igazságot vezércsillagként tartván szemei előtt kormányzásában, kinek kinek jusát védelmezé minden erőszak és önkény ellen. Lágyság, szelídség, jótevőség és gondosság által nem kevésbé igyekezett mindenki javát gyarapítani. Alattvalói közül akárki is könnyen juthatott ő elibe, 's beszédének csudateljes kegye 's nyájassága által mindenek

szívét magához vonszá. A' katholika vallás, és a' jámborság, minden erények annya és ápolója, igen szívén feküdtek neki, mit kétségtelen jelekkel példásan megbizonyított. Népei tehát méltán fájlalják illy fejedelem elvesztését; méltán sajnáljuk őt mi is velök együtt, kiket mi atyai jóakarattal karolunk-által, 's a' mi rosz vagy jó rajtok történik, azt úgy tekintjük, mintha magunkon történnék. De a' mi magunkat illet, e' nagy férfi halála azért is igen megszomorított bennünket, mert ő azon méltóság eránt, mellyel, ámbár méltatlanúl, felruháztattunk, mindég tiszteletet és szeretetet mutatott. Valóban ő sok bizonyságit adá sz. Péter széke eránt hódoló indulatának, és még többeket is ad vala, nem, kételkedünk, ha tovább is életben maradt vólna, mit mi óhajtva kívántunk. Egyéberánt mint gondolkozott ő rólunk és az apostoli székről, nyilván kitetszett a' legújabb időben, midőn a' lázadók fegyverei ellen, kik városinkat, alattvalóink jólétét, minden papi dolgokat és személyeket, még a' mi fejünket is fenyegeték, ideje korán sikeres segítséget nyújtani sietett. De vígasztalás nélkül gyászolják csak azok szerelmeseik halálát, kik semmitse reménylenek; mi pedig, ha szinte, midőn a' természet maga jusát kívánja, ellen nem szegülhetünk is, azon nagy vígasztalásra emlékezzünk, hogy az igazak lelkei Isten kezében vagynak, és csak a' bolondok szemei előtt látszanak meghalni, de valósággal békességben vagynak. Ezt bizonnyal engedi reményleni a' legjobb fejedelem életének megfelelő halála is, mellyel, miután az isteni titkokat óhajtva kívánná, 's nagy áhítattal magához vevé, és ágyát könnyekre olvadva kerítő familiájának az isteni félelmet és egyességet ajánlá 's isteni áldást kívána, kimult. Azonban e' fenyegetés: az előljárók kemény ítéletre fognak vonattatni, sokkal rémítőbb, mintsem egy könnyen hihetnénk, hogy valamellyik közűlök halál után mindjárt bebocsátatnék az igazak békességének éldeletére. Annakokáért érdemes atyafiak, nosza imádkozzunk mindnyájan az üdvezültért, 's mi e' kötelességet, elődink szokása szerént, annak idejében majd pápai kápolnánkban fogjuk ünnepiesen teljesíteni. Mindazáltal most már nem csupán az örök Dicsőségbe vetett erős reménység enyhíti bánatunkat, hanem az is vígasztalásunkra szolgál, hogy ő, ámbár tőlünk elköltözött, hátrahagyá fiját Ferdinándot, mint saját mását és örökösét birodalmának 's erényeinek, mellyek a' világ minden kincseinél és méltóságainál sokkal becsesebb örökségek. Mi tehát bízunk, hogy dicsőült attya élni fog ő benne, 's a' mit amaz a' papi és közönséges polgári jólétre nézve kezdett, folytatni, és hosszas jólétben, mit mi az egek urától esedezve kérünk, és naponként kedvezőbb helyheztetésnek örvendve, e' szent szék eránt tökéletesen hódoló érzelemnek mind azon bizonyságait teljesíteni fogja, mellyeknek megadásában üdvezült attya a' halál által meggátoltatott.

Ugyanezen consistoriumban Della Porta József konstantinápoli patriarcha, Alberghini József a' római közönséges inquisitio assessora, Spada Sándor herczeg a' római rota auditorainak decánja, kik a' Jun. 23diki titkos consistoriumban in petto tartattak, — továbbá Pladicus M. Tadini genuai érsek cardinálokká neveztettek, az ötödiket pedig Ő Szentsége in petto tartotta.

TÖRÖKORSZÁG.

A' török statusujság 1250 Zil-Hidsche 1sőjén (1835 Mart 31.) következő jelentést tevé I. Ferencz császár haláláról:„ Az ausztriai cs. követ hivatalosan jelenté a' magos portának, hogy Ő Felsége I. Ferencz császár, ki f. e. Febr. 24dikén, 43 esztendei uralkodása után, tüdő-nyavalyába esett, az orvosok minden mestersége és segedelme mellett is hat nap mulva meghalálozott, és hogy helyébe az Ő Felséges fija Ferdinand lépett a' császári thrónusra. Az üdvezült császár által egész uralkodása alatt követett okfők és politikai rendszer a' legjobb egyetértésben és legőszintébb barátságban tarták mindég a' magos portát és ausztriai undvart. De mivel sultan ő magosságát személyes szeretet is kapcsolá Ferencz császárhoz, lehetetlen volt ennek halálán mélyen el nem szomorodnia 's fájdalmat nem éreznie, mellyet csak azon meggyőződés oszlathat-el, hogy most uralkodó császár Ő Felsége üdvezült attyának redszere mellett maradánd.

A' török hajósereg, melly két linia hajóból, öt fregátból, és több apró szálító hajókból áll, a' Bosporusból Mart. 26dikán a' Marmora tengerre evezett, Mart. 30dikán pedig megindult Tripolis felé Ahmed Bei riala beg (contreadmiral) vezérlése alatt. A' hajósereggel van 3 ezer kiszálítandó

seregcsapat is, mellynek Nedschib basa fő parancsnoka.

A' nagyúr Silkide hó 26dikán 1250 (Mart. 26. 1835) kiadott rendelete által a' pipákkal szolgálás, mellynek eddig minden jelesebb vendég fogadásakor mulhatatlan meg kellett történni, egészen eltöröltetik 's megtíltatik.

Konstantinapol Mart. 25. A' sultán legidősb leánya, Saliha, kinek Tophanai muschir, Halil Rifaat basával lett egybekelése mult tavasszal ünnepelteték, tegnapelőtt egy fiut szült, ki Abdul-Hamid nevet kapott, és már bölcsőjében vezéri, vagy három lófarku basa-rangra emelteték. Első példa ez török ország történetiben, hogy osman herczegnétől, kinek férje magos hivatalt visel, született férfi gyermek életben hagyatik, 's e' kiáltó bizonysága az előlépéseknek, mellyeket a' míveltség ez országban teszen, kedvező befolyással volt a' főváros minden lakosaira. Mindjárt a' szülés után, két fiával a' szultán a' herczegnéhez ment szerencse-kívánásait nyilvánítani. — A' porta nem rég orosz császári követ Buteneff úrnak öt millio török piastert (mintegy 500ezer pengő for.), mint az 500 ezer arany adó Majus 1sőjére eső részét fizettetett-ki. — Az aegyptusi flotta nagyobb része, az Alexandriában folyvást uralkodó döghalál miatt, Suda kikötőbe evezett.

SPANYOLORSZÁG.

Lord Elliot és Gurwood alezredes, kiket az ángol kormány D. Carlos táborába külde, Aprilis 4dikén Bayonneba érkeztek 's D. Carloshoz tüstént jegyzéket bocsátottak; mellyre választ kapván, a' praetendens táborába mennek, hogy őt a' polgáriháboru berekesztésére és Spanyolország elhagyására bírják.

A' Messager des Chambres e' levelet közli Bayonneból Apr. 5dikéről:„ Már tegnap megírhattam volna a' Zumalacarreguy és Aldama general közt Estella mellet Mart. 29dikén történt csatának szomoru hírét, de mivel az a' bayonnei tiszthatóság hivatalos journálában nem közöltetett, a' szemtanúk jelentését kelle bevárnom. Aldama general, mint az ország belsejéből jövő minden spanyol generálok, olly előítélettel ment Navarrába, hogy a' felkölttek mindjárt futásnak erednek, mihelyt kardot mutatnak nekik; ennél fogva igen természetes volt, hogy ő nagy gőggel kezdett a' táborozáshoz 's Zumalacarreguy osztályát, melly Ocanna generalt fenyegeté hátulról megtámadni merte. De mennyire elbámult, midón magát hirtelen négy bataliontól látá körülvétetve, mellyek koránse szaladtak, hanem őt minden oldalról olly keményen támadták-meg, hogy fél óránál rövidebb idő alatt 767 közlegényt és 28 tisztet veszte, kik közül 22 az ellenséghez ment-által, 6 pedig őrizet alatt Pamplonába küldetett. Innen láthatni, hogy a' győzedelem Mina seregeinek, hol ő személyesen jelen nincs, mindenütt hátat fordít; ő pedig csak ott mutatja magát, hol pénzszálítmányt kell fedezni, 's így legkisebb haszon sem vívatik-ki. Az erősítések már nehány hét előtt megérkeztek, 's ha azok összeszerkeztetésével még egy pár esztendeig késik, úgy odaleszen Spanyolország szabadsága. Most mindenki csak ezt kérdezi: de hát mit csinál a' híres Mina A' felelet rá ez: pénzt csinál magának és másoknak!

Madridba Mart. 29dikén érkezett tudósítások szerént Malagában 's Andalusia más helységeiben aggodalmat okozó lázongás ütött ki, mellynek részesei ezt kiabálták: „Éljen az 1812diki constitutio! vesszen az estatuto real!“

Bayonneból Apr. 6dikáról jelentik: hogy Elliot lord, béke-alkudozó, kedvetlen helyhezetben van. D. Carlos nem akarja őt elfogadni, 's Mina general sem akar neki bíztos őrizetet adni, ha a' regens-királynétől erre nézve parancsolatot nem mutathat.

PORTUGALLIA.

Lissabonból Mart. 29dikén költ levél Leuchtenberg herczeg haláláról ezt közli: „A' herczeg éppen akkor halt-meg, midőn felőle a' kamarákban 's köz hírlapokban heves vítatás támadt, a' miatt, hogy nehány nappal azelőtt a' sereg' fővezérsége reá bízatott. E' fontos tisztséghez a' korlátlan uralkodás' idejében olly nagy hatalom vala kötve, hogy az a' királyi házból született herczegeken kívül másra nem bízattatott, az egy Beresford marsalt kivéve, ki e' tisztséget 1810től 1820-ig viselte. Az öreg Lafoens herczeg, Dona Maria' nagybáttya, egészen 1800 eszt.ben történt haláláig viselte azt. Ez idő óta 1810ig, midőn reá Beresford marsal kineveztetett, üresen volt e' tisztség; ennek 1820diki elbocsáttatása után pedig ismét betöltetlen maradt mindaddig, míg Don Miguelre nem bízattatott.

Kiadja Kultsár A. — Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Aprilis 25-dikén 1835.

(1) Hirdetmény. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamarának rendelése következésében köz hírré tétetik, hogy a' Hradeki királyi kamarai uradalomhoz tartozó alább kijegyzett királyi haszonvételek a' Hradeki királyi kamarai kastélyban folyó esztendei Május 6kán reggeli 9 órakor tartandó nyilvános árverés útján a' legtöbbet ígérőnek 1835dik esztendei November 1jétől kezdendő egymásutánni, részint három, részint hat esztendőre bérbe fognak adatni, úgy mint: a' Hradeki kastélybéli korcsma a' húsvágatási joggal; a' Hradeki rétkorcsma; a' Hybbei vendégfogadó, és húsvágatás; a' Szihotai korcsma; a' Vichodnai korcsma, vendégfogadó és húsvágatás; a' Bjelanszkói, és Teplitskai korcsmák, és húsvágatás; a' Dovalovai vendégfogadó és húsvágatás, a' Kokavai korcsma és húsvágatás, a' Plostini és Illanovi korcsmák. — Továbbá a' Hradeki négy kerekü malom, és kölyü (Stampfmühle) a' Vrbitzi szinte négy kerekü malom; a' Teplitskai három kerekü három malom; a' Vichodnai és Kokavai háromkerekü malmok és kallók; a' Plostin-Illanovi egykerekü malom; és Király-Lehottai háromkerekü malom. — A' hegyi legelők név szerint; Prosztredna, Zadna, Hoskova, és Zadne Gruny, Kniszna és Hlina, Hola Skala, vagy is Palenitza, Tomanova, Javorovo, Temne Szmrecsini, Koprova, pod Krivanom, Dzurova, Lapinova, Skutova, és Holitcza, Brezinova, Vellybok, és Miskova, Ubohepalani, Ticha, Koprovitza, és Spanya, Pánszka Javorinka, Orantzova, és Kralova Javorinka, Schiroka, a' királyhegy' ormán; a' Sirokai völgytől Orlováig, az Orlovai völgytől Koleszováig, Koleszovától a' Koboljánki hegytetőig; Driecsna a' Temna nevü hegytől Oranczova nevü völgyig. — A' húsvágatás Vrbicz mezővárosában, és Vrbicz-Huszták helységében. — A' halászat Vrbicz mellett a' Vág-vizében, a' Vansecz, Bjelanszko, Bela, és Dovalovetz nevü folyókban, valamint a' Botzai és Maluzsinai halászat-is.

Végre a' Hradeki kir. sörfözőház is, a' hozzátartozó szerekkel, istálokkal, pinczékkel, és lakással együtt 6 esztendőre bérbe adatik.

A' bérleni szándékozók ezen árverésre elegendő bánatpénzzel és cautióval ellátva megjelenni hívatalosak. — Az árverési föltételeket a' Hradeki királyi kamarai praefectusi hivatal' írószobájában, valamint az ottani királyi kamarai tiszttartói hivatalban is az illető árverés kezdete előtt is megtudhatni. — Zsidók csak azon korcsmák' tekintetében vehetnek ez árverésben részt, mellyek az országúttól, és az uradalmi tiszti hivataloktól távolabb helyeztetve vagynak. — Az árverés után semmiféle ajánlatok sem fogadtatnak-el. — Kiköttetik végre, hogy ha az árverés alkalmával teendő ajánlatok hosszabb idei bérletre nézve el nem fogadhatóknak találtatnának, a' királyi kamarai uradalom az illető bérlet idejét előlegesen egy esztendőre leszálíthassa. Budán, Aprilis 17kén 1835. (3)

---

(1) Hirdetés. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamarának rendeléséből köz hírré tétetik: hogy folyó Aprilis 27kén Buda-Örsön 500 akó ó, 500 akó új fehér, és 500 akó új vörös bor — ugyan azon hónap' 28d. a' Budakeszi pinczében 400 akó ó, és 500 akó új vörösbor, — jövő Május hónap' 4kén pedig a' Zsámbeki pinczében 1200 akó fehér, és 600 akó vörös új bor edény nélkül a' szokott reggeli órákban nyilvános árverés útján azonnal való kész pénzbeli fizetés mellett fog eladatni. Az árverés után későbbi bár nagyobb ajánlatok el nem fogadtatnak. Budán, Aprilis 23kán 1835. (1)

(3) Ezennel közhirré tétetik: hogy a' tettes Marczibányi nemzetség majoratusi joszágaihoz tartozó nemes Szerém vármegyében, Ujvidék szabad királyi városhoz, és Pétervárához félorányi távolságra fekvő Kamenicza mezővárosában, az uradalmi kertben találtató minden nemü kül- és belföldi plánták, növevények, és virágok, nem különben különbféle magyar, német, franczia, olasz, és diák nyelven szerkeztetett könyvek, úgy szinte több rajzolatok, és rézmetszések, árverés utján a' legtöbbet igérőnek e' folyó 1835dik esztendei Majus 18dik és következő napjain eladatni fognak. A' növevények, virágok, és könyvek lajstromát, Ujvidéken lehet. Zsigmond ügyvéd urnál, Kameniczán pedig az uradalmi cancellariában megtekinteni Huber (3)

---

(6) Vogel S. A. bútor műves Pesten tisztelettel jelenti, hogy raktárában, közönséges, közép 's legjobb minéműségű sima és mahagonival rakott, cseresznyefa, úgyszintén fekete páczú, továbbá verhenyeges 's természetesen politirozott diófa házibútorok mindenkor nagy mennyiségben találtatnak. Különösen ajánlja ez utóbbiakat, mellyek habosak, 's fejér juhar és égerfa szeletekkel goth ízlés szerint vannak ki rakva, úgy szintén a' csinosan készült Mahagoni eszközöket fejér juhar és körösfa szeletekkel, 's Mahagonival ékesítve.

Találtatnak nála minden nemű 's nagyságú lüszterek és tükrök aranyozott és politirozott rámákkal.

Rendeléseket tehetni nála nagyobb házi bútorozásokra, 's mindenféle szobakoczkázatokra, 's a' mi készen nem volna, gyorsan el fog készítetni.

Ablak és Alcoven szőnyegek, 's ágy terítők' rajzolat, vagy pedig kész mustra szerint választhatók vagy megrendelhetők.

Reményli a' felülírt hogy bútorainak olcsó 's az idő körülményeihez szabott árával tisztelt vevői elégedését megnyerendi.

Rakhelye van Pesten a' Dorottya útcza' szegletén tulajdon 16. szám alatti házában. (9)

---

(3) A' nagyméltóságu magyar kir. udvari Kamarának rendelése következésében közhirré botsájtatik: hogy tekintetes nemes Baranya vármegyében kebelezett kir. mindszenti uradalomhoz tartozó ugyan Mindszent nevezetü helységben; folyó eszt. Aprilis 27dik napján, mintegy 666 akó utolsó termésü fehér bor, és 1191 akó hasonló vörös bor, nyilvános árverés utján, még is a' fölsőbbi helybenhagyás fentartása mellett, a' legtöbbet igérőnek el fog adatni. Budán, Martius 24dikén 1835. (3)

---

(2) Hirdetmény. Hét uradalmi kereskedő bolt Földvár mező városban f. e. Majus 21dikén délelőtt, az ottani tisztartói hivatalban tartandó árverés utján, f. e. November 1ső napjától kezdve 5 egymásután következő esztendőre, egyenként haszonbérbe fog adatni, melly árverésre a' haszonbérleni kivánók, 15 ft. pp. bánatpénzel felkészülve, ezennel meghívatnak. Földvár Apr. 18dikán 1835. (3)

---

(2) Hirdetmény. A' mlgos Pécsváradi uradalomhoz tartozó 's ns Baranya vmegyében helyheztetett Bozsók helységben az uradalmi élettárból f. e. Pünkösd hó 18dik napján délelőtti 10 órakor tartandó árverés utján $71\frac{6}{8}$ pozsonyi mérő tiszta búza, $2385\frac{1}{3}$ p. m. kétszeres, $105\frac{1}{3}$ p. m. árpa, és $575\frac{2}{8}$ p. m. kukoricza; — a' következő napon pedig, az az: f. e. Pünkösd hó 19dikén, Bozsóktól egy órányira fekvő Szebény helységben a' fenemlitett uradalom pinczéjéből $121\frac{1}{4}$ akó fehér, és $2172\frac{1}{4}$ akó veres ó borok, szinte délelőtti 10 órakor kezdendő árverés utján el fognak adatni, — melly két rendbeli árverésre a' venni szándékozók a' fen kitett napokon és helyeken megjelenni ne sajnáljanak. (3)

)(0)(

Első kihúzandó Lotteria.

Hétfőn, Aprilis 27dikén 1835

már meg fog történni a' bécsi sorompók előtt Schönbrunn és Tivolihoz közel fekvő

Meidlingi Terézia fördőnek,

kastéllyal, nagy melléképületekkel, játékszínnel, traiteur-házzal, tágas kertekkel és gazdasággal együtt, legfelsőbb helyen megengedett és a' tisztelt közönségre nézve igen hasznos kijátszása, 3 húzás által, 25,000 nyertes sorssal. Az

1ső	húzásban a' terv szerént nyernek - - - - - -	65,000 for.
	a' főnyertes - - - - - - - - - - -	30,000 —
2dik	húzásban a' terv szerént - - - - - - -	135,000 —
3dik	húzásban a' terv szerént - - - - - - -	345,000 —
	a' főnyertes - - - - - - - - - - -	250,000 —
	szerencsés esetben pedig még többet - - - - -	300,000 ftl is
	a' terv szerént mind-öszve - - - - - - -	545,000 —

vagy is

FÉL MILLIÓT

és 45,000 for. b. b.

20,000, — 15,000 — 10,000 — 5,000, — 4,000, — 3,000, — 2,000, — 1,000 for. 's a' t. nyerő melléknyertesekkel.

A' fekete sorsoknak különös tekintetbe vétele mellett is, mellyek számára egyedül 345,000 for. van rendelve, megengedé e' gazdagon készült játék, — a' mi olly Lotteriában, mellynek sorsai 4 for. árúk valának, még soha sem történt, — hogy a' szabad sorsoknak, a' terv szerént, kizárólag

200,000 for. nyereség 30,000 for. főnyereséggel

rendeltessék; ezen kivül mindenik szabad sorsnak kell, még pedig 1000nek legalább is kétszer, nyernie, 's a' főhúzás minden nyereségeire is mind játszanak.

Egy sors ára 4 for. p. p.

A' veres sorsok már csaknem mind elfogytak, 's 5 sorsra csak egy közönséges fekete sors adathatik. Bécs, Aprilis 3dikán 1835. *Schoeller Sándor*,
cs. kir. kivált. nagykereskedő Wollzeile Nro 775.

Sorsokat kaphatni Pesten **Liedemann J. S. Fridrik** irószobájában és **Liedemann B. Ferencz** „szép magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésében, hol 5 sorsra még 1 bizonyosan nyerő ingyen sors is adatik.

Ugyanott egyenként is kaphatni gratis sorsokat, mellyek különös húzásban 30,000 for. és a' 250,000 for. főnyereséget is megnyerhetik.

---

(2) A' legelső 's legbecsesebb hazai champagnei Bor árleszállitása.

Kedvező körülmények a' készitő társaságot arra birják, hogy ezen közösen esmért és kedvelt

bora árát mostantúl fogva még lejebb szállithassa, ugy, hogy a' mái naptól kezdve **egyedüli rakhelyében** Pesten Török Fridrik úrnak váczi utczában a' „kék egyszarvúnál" lévő gyógyszer-kereskedésében vehetni

1 palaczk fejér, ugy szinte veres champagnei bort csak 1 for. 8 kr. pengő, vagy 2 for. 50 kr. váltó pénzben. (3)

---

(2) Hirdetés. A' kegyes hagyományu javakhoz tartozó taksonyi jószágban f. e. Május 26kán árverés utján eladatni fog 3747 pos. mérő kétszeres buza, és 639 p. m. árpa, nem különben az ugyanazon jószághoz tartozó vadászat és urasági granarium arendába fog adatni.

Tettes Esztergom vármegyében a' csolnoki nradalomban Junius 2kán tartandó árverés alkalmával 649 akó fehér, és 66 akó vörös ó borok a' többet igérőnek eladatni fognak. (3)

---

(5) Hirdetmény. Sz. k. Pest városa telek-könyvi hivatalában, **Liedemann J. Sámuel** örököseinek kérésére, f. eszt. Majus 2dik napján tartandó árverés utján el fognak adatni:

1.) A' Terézia városban, király utczában 683. szám alatt 333 □ ölnyi telken fekvő ház.

2.) A' váczi út mellett 95, 96, 97, 98, 99 és 100. számok alatt lévő 's 21 $\frac{3}{48}$ hóldnyi erdő- és rét-telek, mellyen már szép akáczfa erdő neveltetett.

3.) A' város erdejében jobbra a' hátulsó sorban 77 és 78. számok alatt lévő gyümölcsfákkal beültetett két telek, egy kis rész szőllő és veteményes kert, mellyen egy szobából 's konyhából álló házacska épült.

4.) A' város erdejében az allée mellett, egészen szőllővel ültetett 's erős kerti kőfallal kerített 15dik számu telek. (7)

---

(3) Hirdetmény. A' nagyméltóságú magyar királyi udvari Kamarának rendelése következésében közhirré tétetik: hogy a' ménesi királyi kamarai tiszttartóság részéről 2372 akó, 1834dik termésbeli hegyi bor folyó esztendei Aprilis 23dikán Paulis mezővárosában a' királyi kamarai tiszttartói hivatal irószobájában tartandó nyilvános árverés utján a' legtöbbet igérőknek részenkint, 's kész pénzben való azonnali fizetésért fog eladatni. Melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva megjelenni ezennel hivatalosak. Budán Aprilis 4kén 1835. (3)

---

(2) Eladó-major. Budán, vár alatt, nagy Rochus utczában 323. szám alatt. Áll *kertből*, melly 1475 □ ölre terjed, csinos lakóházat 7 szobával, üvegházat és egy góth csarnokot; *udvarból*, melly szint, csűrt, istállót, 3 szobát, egy konyhát, 's pinczét foglal magában, és egy $3\frac{1}{2}$ holdnyi kétszer kaszálható *rétből*.

A' feltételekről értesit hites ügyvéd Srányi János, Pesten duna-soron, Almásy házban. 31-dik szám alatt. (3)

A' Gabonának Pesti piaczi ára Aprilis 24-dikén 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	120	100	—	Zab	$77\frac{1}{3}$	$75\frac{1}{3}$	$73\frac{1}{3}$
Kétszeres	—	—	—	Kukoritza	$106\frac{2}{3}$	—	—
Rozs	$106\frac{2}{3}$	$103\frac{1}{3}$	—	Köleskása	—	—	—
Árpa	—	—	—	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Aprilis 21-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	$102\frac{4}{5}$	1834ki Status kölcs	595
„ 4 pC.	$96\frac{1}{3}\frac{1}{2}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	$211\frac{1}{4}$	Bank Actiáké	$1342\frac{1}{2}$
„ 1821ki „	—	Cs. arany pC. agio	—

35. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szerdán Szent-Györgyhő' 29dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. 's apost. kir. Felsége Apr. 4dikén költ legfelsőbb határozatában Tisza-Nánai plebánus Eperjessy József urat Tomaji czímzetes apáttá nevezni kegyelmesen méltóztatott.

Pozsonyban April. 22dike óta ismét elkezdődtek a' kerületi tanácskozások.

Aradról. — Megyénk kórintézete szerencsés előmenetele felől azon öröm-jelentést adhatjuk: hogy czéljához képest múlt esztendei Nov. holnaptól kezdve naponként negyven számu betegnek menedéket és ápolgatást nyújthatott. E' jelen helyhezetét hálálja azon nemes lelkü jótévőknek, kik buzgó alapitmányaikkal 34,464 fr. 56 kr. eddigi állandó tőkéjét két esztendők lefolyása alatt 47,500 fr.tal gyarapítani kegyeskedtek! — hálálja azon felebaráti adakozásoknak, mellyeknek hathatós segedelme által ezen 70 öles roppant, és kilenczvenkét ezer forintokra rugó becsü értékü, a' szenvedő emberiségnek szentelt épület, csak nem egész tökélletességre juttatott, és e' lefolyt télen általjában vévén naponként 40 betegeket ápolt, kik könyhullatások között hálákat nyújtottak az alapítókért!! hálálja azon jótévő asszonyi tagoknak is, kik ritka ügyességgel öszvegyüjtött szép értékü mív-szerek, és ezeknek árúk által ezen intézet első talpkövét alkották, — de hálálja főkép Tek. Faschó József táblabíró ur, és ez intézet elnöke csüggedhetetlen munkásságának és fáradhatatlanságának. — Nyilván elösmerték ezt Arad rendjei-is, a' midőn f. e. Bőjt más hava 30ikán tartatott közgyűlés alkalmával, a' bémutatott küldöttségijelentés folytában hozott végzésök által a' tisztelt úr eránt hálás indulatjaikat e'képen kijelenteni méltóztattak. „A' Megye díszét, javát és boldogságát előmozdító eme kór-intézet mibenlétéről szólló kimerítő küldöttségi jelentés örvendetes tudományul vétetvén, valamint a' küldöttség e' részben különös sikeres fáradozásai iránt a' Megye közmegelégedése több ízben már kijelentetett, úgy annyival inkább most, midőn ezen intézet olly lábra állíttatott, hogy abban a' szegény sínlődő betegek valóságos ápolást-is nyerhetni szerencsések, ugyanezen Megye küldöttségének kiváltképen pedig elnöke Faschó József táblabíró urnak, kinek csüggedhetetlen fáradozásának és a' közjó iránt mindenkor viseltetett lelkes buzgóságának e' szép újból épített intézett alapos kezdetét, jelesebb alap értékre vergődhetését, és mostani hasznos karba létezését különösen tulajdoníthatja, a' hálás és szíves köz indulat nyilványosítatni el nem mulaszthatik.“ — Biztos remény kecsegtet bennünket, hogy ezen év lefolyta alatt, e' díszes, és a' felebaráti szeretett ösztöne gyámolása alatt létesült épületünk, minthogy pénztárunkban az eddigi költségek levonása után még 9333 for. 13 kr. fenmarad, tökélletes karba jutand.

Bihar vármegyéből. Nagyontiszt. Kelemen Ferencz, Derecskei plebánus úr több ízben közlé már a' szenvedő emberiséggel nagylelkü adakozásit. 1833ban Jász-Berényben, kedves szülötte földén az ottani tanuló ifjúság számára 100 pengő forint alapítványt tett: hogy ennek kamatja jutalmul évenként azon tanuló ifjaknak adassék, kik magokat tudomány 's jó erkölcs által mások felett megkülönböztetik. Ez alapítványt a' tiszt. plebánus úr, idővel jövedelme nevekedvén, nagyobbítani szándékozik. — Felséges Királyunk, Ferdinánd dicső születési napját Apr. 20dikán hálás isteni tisztelettel tartá; a' városban feküvő Főherczeg Károly uhlán ezredebeli egy osztály katonaságnak húst és bort osztogattatott. Nevezetesité a' dicső ünnepet a' városi szegénység felsegéllésével is; kiknek nem csak Ferdinánd Fels. Királyunk múlt évi dicső névnapja örök emlékezetére tett azon alapítványa kamatját, mellyet ezen Felség és a' Felséges Ausztriai Ház hosszu és szerencsés uralkodásáért, Uralkodónk születése nagy napján esedező 12 szegény-

nek kiosztani rendelt, osztotta ki; hanem a' szegény szenyvedők táplálásokra 30 véka szemes kukoriczát is elosztatott, és a' most érintett alapítványt ez napon 50 váltócz. fr.tal nevelte.

Váczon: Főtiszt. Gáspárik Kázmér székesegyházi őrkanonok úr, valamint már ezelőtt több esztendő alatt 's az idén a' bold. Felség születésnapján, úgy most is uralkodó Felséges Királyunk születésnapján a' helybeli katona-nevelő intézet kormányánál száz pengő forintot tett-le alapítványul: hogy annak kamatja jutalmul évenként azon nevendéknek adassék, ki a' vallási tudományban szembetünőleg előhaladván, magát egyszersmind szelíd erkölcse 's engedelmessége által a' többiek felett megkülönbözteti.

Kolozsvártt apr. 20dikán. A' húsvéti szent ünnep nap tekintetéből itten a' mai nap ünnepeltett új fejedelmünk Iső Ferdinánd csász. kir. Felségének a' tegnapi napra (19) esett születési napja. A' piaczi r. catholicum templomban püspök Kovács Miklós úr ő excellentiája muzsika 's ének kisérete mellett oltári szent áldozatot mutatott-bé a' királyok királyának, új fejedelmünk szerencsés országlásáért, ugyan ezen czélra minden más templomokban is buzgó áhitatos imádságok tartattak. Az ev. reformatusok templomában az ő Felsége szerencsés uralkodásáért előre bocsátott búzgó könyörgés után helybeli reform. pap tiszt. Csiszár Sámuel úr fontos és ékes beszédében előadta azon örvendetes kinézéseket 's okokat, mellyek bennünket Iső Ferdinand császár boldogító országlásáról már előre is biztosítanak. Az isteni tiszteletek végzésével az erdélyi nagy mélt. Főkormányszék, erdélyi r. catholicus püspök cs. tusnádi Kovács Miklós úr ő exja szónoksága alatt főherczeg Ferdinánd kir. Fennsége előtt kifejezte az új fejedelem Iső Ferdinánd cs. k. Felsége születés napját idvezlő, hoszas és szerencsés uralkodását kérő buzgó kivánságát. Ugyan ezen alattvalói hívségből eredett forró kivánságokat fejezte-ki az erdélyi törvényes királyi tábla nevében annak előlülője kis rhédei gróf Rhédey Ádám úr ő exja; a' r. catholicus tanitók és papok részéről fenntisztelt püspök ő exja, a' városi tanács nevében főbíró Pataki Mihály úr tartottak beszédet. Nem különben ezen esedezéseket fejezték-ki az ev. reformata eklézsiák 's oskolák nevében t. professor Méhes Sámuel, az unitaria religio részéről pedig t. professor Molnos Dávid urak. Ezen hódolási tisztelkedéseket bévégezte az úri rendnek cs. k. kamarás gr. id Teleki József úr vezetése 's szónoksága alatt volt fényes serege. — Mind ezen buzgó kivánságokat főhg Ferdinánd kir. Fennségen kegyesen fogadni 's ezeket ő Felsége szentséges színe eleike juttatni igérni méltóztatott. Délben a' főhg ő kir. Fennségénél, 's püspök Kovács Kiklós ő exjánál ebéd volt, holott az új fejedelem ő cs. k. Felsége szerencsés 's hosszas uralkodásáért poharak ürittettek. Erd. Hir.

A' csász. kir. priv. első dunagőzhajózási társaság' közgyűlése, Febr. 27kén 1835. Báró Puthon János megnyitja az űlést az ide mellékelt A) előterjesztvény' felolvastával, mellyben az Igazgatóság körülményesen elő adja, mi történt minden részben az utólsó közgyűlés óta, 's milly ponton áll jelenleg a' vállalat. — Ezen előterjesztés után kérdés tétetik: valljon azon hijány mellett, melly tavaly a' jövedelem' 's veszteség' jegyzékén mutatkozék, folyjon-e tovább is rendesen a' kamatfizetés? Valamennyi részvényes ur közértelmüleg a' kamatfizetés mellett nyilatkozik. — Az igazgatók azután e' kérdést teszik: szaporítassék-e a' gőzhajók' száma? Az Igazgatóság itt megjegyzi, hogy a' Gőzhajózás minden más ipar-vállalattal közös alapelven nyugszik, tudni illik hogy a' vállalatok annál jövedelmezőbbek, minél nagyobb kiterjedésben üzhetni azokat, mivel a' mellékes kiadások, igazgatás, költségek ugyanazok maradnak 's nagyobb tömegre osztatnak-el. Azon költségeknek, mellyeket most négy hajónak kell viselni, ha a' hajók' száma még egyszer annyira, azaz nyolczra szaporítatnék, mindegyik csak felét viselendné. Nem rég az Igazgatóságnak szerencsét kívántak Londonból e' vállalathoz 's az azon meggyőződést nyilatkoztaták, hogy minél nagyobb leend a' hajók' száma, annál bővebben fognak kamatozni. Midőn Nápolban csak egy gőzhajó volt, veszteséget szenvedett 's a' vállalat feloszlott. Azután két hajó állitaték-fel, 's ezek csupán a' költségeket fedezték; csak akkor, midőn négy vagy öt létesült, kezdének azok hasznot hajtani, 's most, midőn mintegy tizenkettő jár a' vizeken, gazdag osztalékot adnak. Hasonló okból, mond az Igazgatóság, nem volna azon esetben is mitől tartani, ha Levanteban nagyobb lenne a' concurrentia; mert tettleges dolog, hogy az alkalmak' többsége

az, melly utazókat idéz-elő, ezektől szedik pedig a' gőzhajók a' legjobb jövedelmet. Ottenfels báró ő Excja itt azt jegyzi-meg, hogy a' levélposta-előmozdítás által Konstantinápol és Smyrna közt gazdag bevétel ajánlkozik a' vállalatnak; mindazáltal itt legnagyobb fontoságu hogy ezen előmozdítás ne szakasztassék félbe. Valamig csak egy gőzkomp leend, addig félbenszakadás igen könnyen történhetik; a' hajó megromolhat, sőt a' pestis is belopaszkodhatik. E' tekintet egy másik gőzhajót is szükségessé tesz. Ezenfelül az utasok' száma is tetemes 's egy hajó azok' vitelének nem felelhet-meg. Egy hajó mindég útját Galaczig folytathatja. Ha angol fogna concurrens lenni, ugy ezzel összeértésbe lehetne jöni. A' dunahajózás' előmozditatása, mihez a' dunahajózási társaság olly érdemteljesen töré-meg az utat, geographiai fekvésen, a' főfolyamok' irányán 's az ausztriai status' természetében alapszik. A' vállalatnak, politikai akadályokra nézve, legkecsegtetőbb kilátási vannak; a' physikai akadályokat pedig csak amaz elsők után mozdíthatni félre. A' török udvar' részéről nem mutatkozott rosz akarat; némi előítéletekkel kelle ugyan küzdeni, mindazáltal a' statuskormány' közbenjárultára a' porta' részéről egy biztos küldetett, ki gróf Széchenyi István cs. kir. ausztriai biztossal a' hely' szinén értekezvén, mint szemtanú a' dolog' igaz mibenlétéről meggyőződött. A' Porta most már abban, minek kivitele az ő határin szándékul vétetett, nem teszen további akadályt. Milos herczeg legnagyobb készséget mutat. Moldva 's Oláhországban a' hoszpodarok' megegyeztükkel rendelések tétettek, hogy az ausztriai gőzhajók az ottani veszteg-intézetekben minél kedvezőbb bánásmódot tapasztaljanak. — Orosz ország megisméri azon hasznot, mellyet maga is egy rövidebb út által nyerend. Az orosz követ Konstantinápolban utasítást vőn udvarától, hogy minden ausztriai rendszabályt mozdítson-elő. Az odessai kormányzó gróf Woronzow ohajtását nyilatkoztatá, hogy az Odessa és Konstantinápol közt már fennálló hasonló vállalat hozatnék ezzel összeköttetésbe, 's erre nézve kivánatos lenne a' Duna' torkolatjánál Sulina mellett egy árurakhelyet 's utazók' számára szállást építtetni. Ő Excja' véleménye szerint a' Galaczban székező kir. consult föl kellene hatalmazni, hogy e' tárgy iránt az odessai kormányzóval összeértésbe bocsátkozzék. Miután Ő Excja mellékesen még azon haszontól is szót tőn, hogy t. i. a' gőzhajók a' vitorlás hajókat, mellyek ellenszelek miatt utjokat nem folytathatják, magok után képesek vontatni, még azt is megjegyzé, hogy Trapezunt Ázsiában még fontos pont, mellyen keresztül a' Duna' torkolatjától kezdve legegyenesb irányban 's legrövidebb idő alatt lehetne Ázsiába és Persiába kereskedést folytatni. Ott jelenleg egy cs. ausztriai consul van alkalmazva, kinél az oda kereskedést-üzők védelmet találandnak 's kinek tudósítása szerint egy ausztriai vállalkozó társaság ott kedvező szerencsével munkálhatna. Ezen előterjesztések után ama' kérdést: adassék-e „Dorothea“ mellé még egy másik gőzhajó is, általányos igen követi. — Az Igazgatóság továbbá azon kérdést teszi: valljon az uj hajónak megszereztetésére kivántató alaptőke hitel' utján, vagy pedig részvény-szaporítás által teremtessék-elő? — Az Igazgatóság jelenti, hogy a' részvényes urak közül egy, — föltevén előre, hogy e' kérdés a' közgyülésben előforduland, a' B) jegy alá zárt emlékeztető-írást küldötte-be, mellyben oda nyilatkozik, hogy a' részvények' száma ne szaporítassék; mert — ha a' vállalat' nagyobb kiterjedésénél mindég idegen társak járulnak a' haszonosztozáshoz, ugy a' részvények' becse soha sem fog emelkedhetni. Könnyü leend a' már felállitott 's még felállitandó hajókra pénzt, bár mennyi kivántatnék is, száztól-ötös kamatért kölcsön kapni. Ő ennélfogvást ajánlatba hozza, hogy a' részvények' száma 1120nál maradjon-meg, adassék a' vállalati ügynek kölcsön által sikeres kiterjedés, a' részvényektől csak száztól-ötös kamat vétessék, 's az egész fölösleg-osztalék (Überschuss-Dividende) csatoltassék a' tartaléktőkéhez, mellyből a' hajóépítés (Schiffsbauten), a' kölcsönök' kamatfizetései 's a' kölcsönök' törlesztései történjenek. A' C) alatt ide mellékelt értekezésben, melly hasonlóan felolvastatott, Friesenhof báró úr ellen — okokat hozott-fel, mellyekkel a' többi igazgató tag egyértelmüleg nyilatkozik. Az ellenokok lényeges tartalmokban e' következők: hogy a' statutumok 17dik czikkje szerint egy ma hozatott végzés a' jövő közgyülésekre nézve nem kötelező, igy tehát a' részvények' számát sem nyilatkoztathatni bérekesztettnek 's többé nem szaporíthatónak. Megengedvén, hogy a' részvények' becse számuk' megszorítatása által növek-

)(

hetik: mégis úgy látszik, hogy a' vállalat jóval erősb lábon álland, ha az egy, terjedelmére czélirányos tőkén alapszik. Az eddigi alaptőke a' vállalat' természetéhez képest még nem igen nagy. Egy ujdon belépendő részvényes nem előzi-meg az idősbeket haszonban, mert a' tartaléktőke ki van meritve 's némi veszteség történt. Egy még tökéletesen ki nem képezet vállalatra nézve a' hitelezés mindég bajos dolog. Szerencsétlenségi esetben a' részvényesek' tőkéje a' hitelezők' előjusa által sokkal inkább fogna, mint egyébként, veszélyeztetni. Végre a' kezdetben érintett oknál fogva, hogy a' mindenkori osztalékot mire határozni a' közgyűlés jusaihoz tartozik, nem állapíthatni azt meg, hogy mindég csak száztól-ötös kamat fizetessék. Az Igazgatóság továbbá kérdést tesz: ha a' hajók ezentúl is mindnyájan biztosítassanak-e, vagy talán csak egykettő bírjon e' kedvezéssel? Mire a' gyűlés nagy szótöbbséggel azt végzi: hogy jelenleg még minden hajó biztosíttassék. Azután kérdi az Igazgatóság: valljon a' részvényes urak' tetemes számánál nem elég-e, ha a' közgyűlés' jegyzőkönyveit hat tagtárs írja alá? A' jelenlevők egy akarattal elégségesnek jelentik, ha a' jegyző-könyveket ő Excja Ottenfels báró, Batthiány gróf, Mayer János, Sallaba, Liebenberg, 's Bruchman urak írandják alá. Azon kérdésre; mint neveztessenek a' felállítandó új gőzhajók? a' közgyűlés azt határozza: hogy az 5dik számu hajó 'Zrinyi', a' 6dik számu pedig 'Nádor' nevet viseljen. Az Igazgatóság jelenti, hogy ő ezentúl minden egyes hajó iránt rendezkedésit be fogja mutatni. Batthiány gróf erre azt jegyzi-meg, hogy igen kívánatos lenne a' hajók' útjegyzékire (Rote) a' közbeni állomásokat is iktatni, mivel ez az utasoknak az ő intézkedésikben több biztosságot fogna adni. Az Igazgatóság e' helyes észrevételre teljes figyelmet fordítand, nem különben azokra is, mellyek néhány részvényes úrtól a' vitelbér 's kiszálló-helyekre nézve tétettek. Végezetül azon kérdésre: szándékoznak-e a' részvényes urak az Igazgatóság' tagjaira nézve valami változtatást tenni? a' mostani Igazgatóság köz akarattal helyesnek ismértetik 's áll ezen urakból: báró Puthon János; báró Geymüller Ján. Henrik; báró Friesenhof A.; Benvenuti I. B. *(Folyt. következik).*

(Kir. kamarai híradó).

Az alsó magyarországi főkamaragróſság írnoki hivatalában a' jegyzőkönyvi iktató-tisztség, mellyel évenként 500 for. fizetés és 20 for. szálláspénzül járul, megüresülvén, érette a' folyamodások a' nevezett főkamarai agrófsági hivatalhoz Május 24dikéig váratnak-be.

AUSTRIA.

Angol király Ő Felsége sir Charles Bagot, titkos tanácsi tagot küldé, hogy I. Ferencz Ő Felsége halálán sajnálkodását, most uralkodó Ferdinand Ő cs. kir. Felsége thrónusra léptéhez pedig szerencse-kívánásit Bécsbe hozná-meg. A' rendkívüli követ úr Apr. 24diki audienczián teljesíté megbízatását.

Tisztváltozások a' császári királyi hadseregnél (Folytatás a' 34dik számhoz). Nyugalmaztattak — őrnagy: Tschermak János Dalmátországban volt várőrségi pattantyús kerületi parancsnok, alezredesi czímmel és nyugpénzzel, és Engelthal Kajetán Wellington sorezredtül; — kapitány: Eggarten János, Károly főhg. 3. sz. sorezredtül, őrnagyi czímmel és nyugpénzzel: Hofbauer Antal, Rajner főhg. sorezredétül; és Thureck Ferencz a' 12. sz. német-bánsági határőri sorezredtül őrnagy czímmel és dijtoldalékkal: Horeczky Antal a' császári 1. sz. sorezredtül; Schlinger György Hoch-és Deutschmeister 4. sz. sorezredtül; Lang János, Lajos főhg. 8. sz. sorezredtül: Richter Ferd. Rajner főhg. sorezredtül; Zeitz Miksa és Karras János, gr. Latour 28. sz. sorezredtül; Illvay János, b. Máriássy 37. sz. sorezredtül, Leardi Aloiz és Foglia Péter, gr. Haugwitz 38. sz. sorezredtül, Raggel Ignácz, b. Koudelka 40. sz. sorezredtül; Zaccaria Domokos. b. Geppert 43. sz. sorezredtül, Halecki József, István főhg. 58. sz. sorezredtül; Kreit János gr., St. Julien 61 sz. sorezredtül; Pavich János az oláh-illyr. határőri sorezredtül; Krumpigel Károly, gr. Wallmoden 6. sz. vasas ezredtül, Marsovsky József a bajor király drag. ezredtül; Frenko András a' székely huszároktól; Okolsky Ignácz a' Szász-Coburg és Gotha dzsidás ezredtül, és Dolara József a' rendőr-ezredtül, valamennyien őrnagy czímmel. Külrendeket 's azok viselésére legfensőbb engedelmet nyertek: altábornagy gr. Wallmoden-Gimborn az angol kir. Bath rend nagy keresztjét a' már előbb birt közép-kereszt helyett; hg. Bentheim-Steinfurt Vilmos a' parmai const. sz. György-rend nkeresztjét; — general-őrnagy: gr. Woyna Boldog ugyan a' parmai const. sz. György-

rend nkeresztjét; Hesz Henrich a' szardiniai kir. sz. Móricz- és Lázár-rend középkeresztjét; — ezredes: gr. Spannoghi Lipót a' toscanai sz. József-rend középkeresztjét; Sándor würtenbergi hg. ő magassága (a' József-huszároknál) a' würtenbergi kir. korona-rend nagy keresztjét; továbbá a' németalföldi oroszlán 's a' szász-erneszti hgi házrend, 's a' Baden nhgségi hűség-rend nagy keresztjét: — alezredes Escherman Fridrik a' svéd kir. pallos-rend kiskeresztét; kapitány Kuhn János a' parmai const. sz. György-rend keresztét; alkapitány gr. Paar Venczel a' badeni nhségi oroszlán-rend kis keresztjét.

NAGYBRITANNIA.

Az új ministerium leendő tagjai felől az Apr. 13 és 14diki londoni hírlapok gyanításoknál 's kerengő híreknél egyebet nem közlenek. Az Albion véleménye szerént Melbourne lord lesz első minister, Bickersteth úr lordcanczellár, Grey lord a' titkos tanács előlülője, Duncannon lord belső ügyek statustitoknoka, John Russell lord külső ügyek statustitoknoka, Auckland lord gyarmatok statustitoknoka, Ellice Eduard úr admiralisság első lordja, Spring-Rice úr kincstár kanczellárja, Lansdowne lord titkospecsétőr, P. Thompson úr a' kereskedési bureau előlülője, Vernon Smith és Wood urak kincstár titoknokai, Mulgrave úr Irland lordhelytartója, I. Cam-Hobhouse sir az irlandi vice-király első titoknoka, Perrin úr (katholicus) attorney general, O'Loughlen úr (katholicus) irlandi sollicitorgeneral. — „A' négy utolsó kinevezés" ezt teszi hozzá az Albion, O'Connell úr befolyásánál fogva történt meg. Némellyek azt állítják, hogy Granville lord nem pedig Mulgrave lord fog Irlandba menni, Brougham lord pedig ismét lordkanczellár lészen.

A' Times igen unszolja a' whigeket, egyesüljenek sir R. Peellel. Kivonatokat közöl a' Dublini Freeman journálából, melly azzal fenyegetőzik, hogy Grey lordnak ismét ministeriumba lépése, Irlandban közönséges lázadás jele leend. „Grey lordot (így ír az említett journal) gyűlölik Irlandban. Ő zsarnok, baráti köntösbe öltözködve. Ismét drakói törvények alá legyünk-e vettetve? Sohase! Inkább vesszen-el Irlandban minden férfi, minden asszony és minden gyermek!" Mit (felsohajt a' Times) hát élet halálra harczolnak Grey gróf ellen? Hát annyira ment a' dolog, hogy Anglia reformereinek illy választást parancsolnak: whigek, akarjátok-e O'Connellt Grey gróf elibe tenni? feláldozván Grey grófot, akartok-e azon férfihoz állani, kinek satellese polgárháborúval fenyegeti az országot, ha a' régi whigpárt magos feje ismét felvállalni merné a' korona hívatalát? Boldog Isten, hát már ennyire jutottunk? Hát Anglia whigei elárulják fejöket, az ország feldarabolása 's lázítása iránt nyilván kinézést adnak, 's még tétováznak azon kérdés felett, hogy Grey gróf zászlója alatt sir R. Peellel egyesüljenek-e, vagy pedig közös kötelességöket felejtve, O'Connell, Hume 's más illy emberekhez álljanak, alkotványi monarchiánk lerontására? John Russell lord zűrzavaros indítványának miért kellene olly természet feletti jelentéssel bírni, hogy politikai világunk két legérdemesebb osztálya egy puszta chimära miatt, egymástól elszakítassék? John Russell lord, Isten hírével inkább egy millio tizedet törlött volna el, mint sem e' tizedkérdést az egész országra nézve illy zűrzavar műszerévé tette. Mellyik józan politikus lehetne vak egy whig-radicalis ministerium veszélyes következései eránt? Sem Grey, sem Melbourne, sem Lansdowne lordok nem! Lansdowne lord tegnap Russell lord, és Spring-Rice 's Ellice urakkal értekezett olly ministerium eszközeiről és okfejeiről, melly ama komor kinézeteket eloszlatná. Mi semmitse jövendőlünk e' történetből, 's csak azért könyörgünk, hogy a' gondviselés fordítsa az engedetlenek szívét az igazak bölcsességéhez.

Cobbett úr Political-Registerének Apr. 11diki darabjában így ír sir R. Peelről: Egész életemben mindég becsültem az észtehetséget, ha kétségtelen 's határozott elvetemültséggel nem párosult. Gyakran halljuk, hogy Fox, Pitt, Sheridan napjai lemultak. Én még igen jól emlékezem azon napokra. Gyakran és figyelemmel hallgatám mind azon férfiakat. Grey grófot mindenek közt legügyesebbnek és legjobb szónoknak tartám, kivévén Pitt nyelvének nagy folyóságát; de azt nem hiszem, hogy ő sir R. Peelt ebben felülmulta volna, — azonban nem kell feledni, hogy Pitt mellett a' házban mindég menydörgő többség volt, sőt (a' mi még inkább bátorít) a' népnek csaknem egyező kiáltásától kísérteték, sir R. Peel pedig egyikkel sem bírt, 's küzdenie kellett szél, hab, és azon rémítő adósság ellen, melly nek felszedése Pittnek ellenáll-

hatatlan hatalmat kölcsönze, sir R. Peel pedig annak örökítése által szerencsétlenségére felvállalta a' terhet, mellyet Pitt reputatiójának kellett vala hordani. Fox, Pitt, Sheridan sőt Canning napjai is elmultak ugyan; de én, mint részrehajlatlan bíró ez esetben, azt nyilatkoztatom, hogy azon férfiaktól sohase hallottam olly vitatást, melly észtehetségre nézve annak, mellynek minap nagy gyönyörűségemre tanúja valék, nyomába hághatna. Ámbár sir R. Peel, mielőtt a' parlamentban ültem, Denmant „férfias viseletéért Cobbett üldözésében" dícsérte, mégis azt mondom róla: nem hiszem, hogy Pitt hasonló környületekben az értelemnek olly nagy segédforrásait fejthette volna ki, mint most sir R. Peel; mellőzve minden tekinteteket a' következés iránt, bámultam iparkodásait, mellyeket négy éjeli vítatás után, annyi öszvehalmozott megtámadások közt, 's a' legyőzetésnek szeme előtt lebegő bizonyossága mellett, tenni képes volt.

Sir Robert Peel mintegy 300 résztvevő felírást kapott Apr. 13dikáig visszalépésétől kezdve. Mind ezen felírások köszönetet mondanak Peel úr állhatatos charakterének, status-ügyekbeli, szónoki érdemeinek, és óhajtják: hogy Peel úr minél elébb ismét ministeri hívatalba lépjen.

Az angol királyi udvar August Portugali herczegért 8 napi gyászt vett-fel. Leuchtenberg-ház jusaiban örökösödik most a' meghólt August herczeg testvére Maximilian, bajor lovassági hadnagy, született 1817. Oct. 2dikán. — D. Maria, a' portugali királyné született 1819. Apr. 4ikén.

FRANCZIAORSZÁG.

A következkamara Apr. 9diki ülésében kezdé vítatni, mint már említettük, a' törvényjavallatot, melly az Északamerikával 1831 Jul 4dikén kötött egyezésből folyó 25 millio francnyi adósságot illeti. Fitzjames herczeg megjegyzé, hogy az egyezés olly időben köttetett, midőn azt az ország külső 's belső állapotja miatt gondosan megfontolni lehetetlen volt. Most öszvehalmozott számok által akarják e' kérdés megvizsgálását elfojtani, felszólítottak minden tisztviselőket, hogy a' felégetett, elfogott, letartóztatott, megítélt hajóknak sorozatot készítsenek, 's így tenger túli barátaiknak fokkal inkább kezőkre dolgozának, mintsem ők azt várhaták, mert nekik kellett vólna azon összeszámításokat és sorozatokat elkészíteni, mire ők sohase lehetének képesek. Naponként mondogatják, hogy a' ki adós, fizessen, azt parancsolja a' becsület; erre a' jelen esetben ezt viszonozhatni: de hát hol az ördögben lappang itt a' becsület? A' tanácskozást elhalasztatni kívánná a' herczeg mindaddig, míg Északamerika egy követet nem küld Francziaországot megkövetni; a' törvényjavallatot pedig, mint legyalázót, visszaveté. Thiers úr ízetlenséggel róván-meg a' herczeg által a' restauratiora pazarlott dítséreteket, hívatkozék a' kárpótlásokra, mellyeket Francziaország a' restauratio alatt a' külföldnek fizetni tartozott. A' juliusi kormány azért fizeti, mondá, az amerikai adósságot, mert nem fél, mert tartozik vele, 's egyeneslelküség, politika, és barátságos kapcsolatok által unszoltatik a' fizetésre. Ti pedig, ti, (a' restauratio) csak azon kormányoknak fizettetek, mellyekhez sympathiatok vonsza benneteket; mi képviselői kormánynak akarunk fizetni; midőn szövetségre vala szükségünk, Angliát és Amerikát mindennek elibe tettük. Nektek e' szövetségek nem igen tetszhetnek; a' mi nem csuda, mert kiki saját természete 's ösztöne szerént cselekszik. — Az Apr. 10diki ülésben Salverte úr az egyezés ellen beszélt, 's panaszkodott, hogy a' király ígéretet tőn, miként az egyezést sem közvetve, sem közvetetlen változtatni nem engedi. Azt hinné az ember, hogy itt XIV Lajost hallja szólani; constitutionalis királyhoz éppen nem illik illy régi goth formula. Lafayette György és Broglie urak az egyezést védelmezték, 's az utolsó különösen azt mutogatá, hogy az egyezést félelemből támogatni nem szükség, mert Francziaország hadi eszközei hatalmasabbak, mint az egyesült statusokéi. Maga Napoleon 's a' restauratio valamennyi ministeriumai elesmerték ezen adósságot. Bignon úr legfeljebb 12 millio francot javalt az amerikaiaknak fizettetni. — Apr. 11dikén Ducos úr az Amerikával kötött egyezés teljesítése mellett szólott ugyan, de mind az egyezést aláírt, mind a' mostani javallatot előterjesztő ministereknek szemökre lobbantá e' tárgybeli viseletöket, különösen pedig azt, hogy a' kamarák jusát fentartó záradék kihagyatott az egyezvényből, 's előterjesztése sokáig elhalasztatot. Guizot úr mentegeté a' ministeriumot és kivált Sebastiani urat. — Az Apr. 13diki ülésben Glais-Bizoin úr ellenzé a' törvényjavallatot, Fitzjames úr nézetéhez járult 's Livingston úr leveleire hívatkozék. Csudálá öngmegtagadá-

sát a' ministernek, ki a' kereszténi alázatosságnak adja példáját, midőn egyik oldalról arczulcsapást kapván, másik arczát is oda tartja (morgás a' centrumban). Auguis úr oklevekkel akará felvilágosítani, hogy a' biztoság nem pontosan vizsgálta-meg az irományokat, 's hevében még a' tentát is ledöntötte Bugeaud generálra és a' titoknokokra, 's midőn egy inas a' tenta foltokat törlögette, mondá, bár így lehetne az egyezés foltjait is letörleni. Meggyőződését jelenté, hogy Amerika hamarébb adós Francziaországnak, mint ez amannak, azért is a' javallat újabb megvizsgálása előtt nem kellene szavazáshoz fogni. Ezen ellenvetéseket Dumont úr, a' jelentéstevő, czáfolgatá. Lamartine úr a' törvényjavallatot pártolá, azt nyilatkoztatván, hogy ő sokkal inkább bízik a' kamara igazságszeretetében, mintsem azt hihetné, hogy az érdekeket véleményeink feláldozná. Az adósságnak mult úléskor történt visszavetését egyedül Sebastiani generálnak tulajdonítá. A' restauratiót védelmezé a' belső minister gáncsai ellen; állítá, hogy a' restauratio mindég szándékozot ezen adósságot kifizetni. Beszédét illy észrevétellel rekeszté-be: Napoleon fosztá-meg az amerikaikat, Napoleon rontá-el kereskedésöket, 's nehány esztendővel később az ő egyik generalja 's diplomatája, Sebastiáni, írta-alá az 1831diki egyezvényt, melly által az amerikaiak kára megtérítetett. Nem a' gondviselés nyomai látszanak-e itt? (balról nevetnek). Uraim, ez bizonyítja, hogy az erkölcsiségnél, igazságosságnál és igazságnál egyébb politika nincsen. (Egy szózat balról: E' szerint Sebastiani úr most a' gondviselés műszere volna. Vidultság mind a' két szélen. Egy másik szózat: Éppen mint Guizot úr mondá: Isten vezérli Francziaországot. Thiers úr igen nevet). Charamaule úr az elvett hajók különböző sorozatát hányogatá, 's úgy találá, hogy az első sorozatban 24 közűl csak 4 rontatott-öszve, mivel az ellenségnek élelem és hadi szereket szállított. Több körülményeket hoza-fel annak bizonyságául, milly kevéssé szorosan teljesítettek a' végzések. Nevezetesen, miután az egyesült statusok háborut üzentek Anglianak, Portugállia partjain négy hajó foglaltatottl e, mellyek a' közös ellenségnek akartak szállítmányt vinni. Ez esetet a' franczia hajósereg vezérének jelentése is valósítja, mégis elfogadtatott az amerikaiak követelése. Innen világos, hogy 700 ezer francot le kellene húzni. Charamaule úr még az Apr. 14diki ülésben is folytatá hasonló értelmü vizsgálatait 's kifogásait, utoljára azon nézetet nyilvánítván, hogy Francziaország éppen nem adóssa Amerikának, melly mindég ellenségesen bánt Francziaországgal. Némellyek a' vitatás berekesztését sürgették, de a' kamara folytatását határozá. Jay úr a' javallat mellett, Isambert úr ellene szólottak.

A' Moniteur Apr. 11.dikén, e' czikkelyt írja az Algieri dolgokról: A' kormány Erlon gróftól Mart. 29dikéig terjedő tudósításokat vett. Minthogy a' törzsökök nyugoton a' Chiffántúl öszvecsoportoztak, Rapatel generalfőhadnagy Mart. 27én a' 10dik könnyű ezreddel, egy század vadászal 's nehány ágyúval Buffarik táborból kiindult a' csoportokat szétverni. Más nap ismét viszatért Buffarikba, 's Erlon generálnak ezeket beszélé: Ma reggel a' Chiffánál valék; katonáink nap költekor átkelvén a' folyón, megtámadták a' csoportokat, mellyek azonnal futásnak eredtek, 's nehány holtat és sebesültet elvesztettek e' megtámadásban, melly minket a' Chiffán túl két órányinál is tovább vitt. Viszatértünkkor a' Chiffától egy órányiig követe bennünket az ellenség, de ha ellene fordultunk, azonnal szaladt, 's nehányszor az általam vetett cselekbe esett; vesztesége mintegy 60 hóltra és sebesültre megyen; mi egy hóltat sem vesztettünk."

A' Moniteur Apr. 16diki számában közli Rapatel generalnak a' főkormányzóhoz az arabokkal túl a' Chiffán történt csatáról intézett jelentését, melly szerint az ellenség vesztesége 133ra megyen hóltakban és sebesültekben; a' francziák közül 33 sebesítetett-meg.

Parisban az ügyészi kar Apr. 12dikén öszvegyült Dupin Filep úrnak a' királyi törvényszék elibe hívatásáról tanakodni, 's elhatározá, hogy ott minden tag megjelenjen, 's a' királyi törvényszék illetősége (competentia) a' pairtörvényszék teljes hatalmának rendeleteire nézve, 's annak törvényessége iránti ítélete, el ne esmertessék. Ugyanekkor a' hívatalosan kijelelt ügyvédeknek azt jelentő íratok is felolvastatott, hogy ők a' pairtörvényszék elnökének azt nyilatkoztaták, hogy mivel a' bevádlottak által el nem fogadtattak, a' védelmezés kötelessége alól felmentetének 's le kelle róla mondaniok.

A' királyi törvényszék Apr. 13diki ülésében az ügyészi kar tanácsának határozatára, mellyet

a' főügyvéd jelente-fel, emez ítéletet hozá: A' törvényszék, megfontolván, hogy az ügyészi kar tanácsa túllépett hatóságán Apr. 6diki határozata által, ezen határozat megsemmisítését kimondá.

A' Moniteur Apr. 15dikén írja, hogy Maison marsal nem tagadta-meg a' ministeriumba lépést, sőt mihelyt vette a' meghívó levelet, tüstént útnak indult, hogy a' feleletet személyesen vigye-meg a' királynak, 's Apr. 26dikán váratik Parisba. E' hírt Delarue báró, a' marsal adjutansa hozá, ki Apr. 13dikán érkezett-meg Petersburgból.

SPANYOLORSZÁG.

A' spanyol határszélekről Apr. 3dikán költ levél szerint a' carlisták Zumalacarreguynak Mart. 29. és 30-diki győzedelmei által annyira felbátorítattak, hogy már hegyeikből a' síkra szállani, 's iparkodásuk czélja, Madrid felé nyomulni szándékoznak. Zumalacarreguy Mart. 29dikén, Don Carlos születése napján, Estella mellett 6 ezer emberrel támadta-meg az ellenséget, 's minden ágyúit, hadi szereit elfogván, 350 holtat ejte-el belőle, 400at pedig megsebesíte, kik közt több főtisztek Lopez generállal együtt találtatnak. A' carlisták egész vesztesége holtakban és sebesültekben 45re megyen, Iturralde és Latorre generalok is megsebesítettek. — Minához erősítésül még mindössze csak 13 batalion érkezett, 's ezek is többnyire újonczokból állanak, 's a' carlisták csirkéknek nevezik őket. Toledoból állított 500 újoncz a' carlisták soraihoz ment-által.

Apr. 8dikáig terjedő tudósítások szerint Zumalacarreguy Apr. 2dikán Maestu erőséget megtámadta, de hírt vévén, hogy 9 ezer ember megyen ellene, Apr. 3dikán ágyúit bátorságos helyre szállítá, 's 5 ezer emberrel várta készen az ellenséget, 's azt visszanyomá. Cordova general ennek következésében húzta-ki az őrizetet Maestu erőségből.

A' Memorial des Pyrénées ezeket írja Bayonneból: Elliot lord Apr. 6dikán nem útazott-el Bayonneból, mint oda érkeztekor tett nyilatkozása szerint szándékozott. További ott maradásának okai e' következők: Az ottani al-ispány szabad úti levelet adott neki, mind a' két harczoló félnek ajánlván őt, mint Nagybritanniától küldött alkudozót, ki Francziaország tudtával megyen a' praetendens főszállására. E' levél a' spanyol consul elibe terjesztetett, ki az alkudozót ajánlani nem akarta, 's kinyilatkoztatá, hogy azt csak úgy írja-alá, mint közönséges úti levelet. Elliot lord ezen íromány t a' christinosok közt eléggé bíztos szabadság-levélnek nem tartá; azért is D. Carloshoz írt, útat és módot kérvén tőle a' hozzá juthatásra. Elliot levelét egy bayonnei lakos, ki a' praetendens ügyének már több szolgálatot is tőn, vitte-el a' carlistákhoz Zugarramurdyba, 's a' felelet nagy kíváncsisággal váratik. Mina kemény rendszabásai, és a' carlisták által nyert, ámbár nagyítva rajzolt, győzedelmek kevés reményt nyújtanak az angol diplomata alkudozásinak sikerültéhez. A' naponként kegyetlenkedő háború engesztelhetetlen bőszültsége ez által még növekedni fog. A' spanyol consul Elliot lord tiszteletére, mind a' mellett is, hogy tagadó választ adott neki, nagy vendégséget rendelt, mellyen Bayonne egész tiszthatósága jelen volt, mit ama vonakodással nehéz összeegyeztetni.

Semaphore czímü Marseillei hírlap Barcellonából, Mart. 31dikéről olly hírt közöl, melly szerint ott a' sardiniai consul, Luis Ponti, Mart. 29dikén fogságra vették, azzal vádoltatván, hogy a' carlista izgatásoknak ő volt légyen feje, a' carlisták fő vezéreivel kapcsolatban és a' Llauder parancsolatából agyon lövetett Romagosának bűntársa volt, 's Catalonia hajdani főfelügyelőjével, Frigolával is szoros viszonyokban áll.

Majd minden tartományokból nyugtalanító hírek érkeznek Madridba. Granada folyvást mozgásban; Xeres, Ocanna, és Aranjuezben is, mint beszélék, nyugtalanságok ütöttek-ki. Saragossában az istentelen pórnép több barátokat megöldösött. Madridban is lázadástól fél a' kormány; mihezképest kemény előrendszabásokat teszen. Don Carlos, Sarradilla ezredest küldé Elliot lord és Gurwood ezredes, békealkudozók elébe. Mina helyett Valdes general veszi-által a' fővezérséget.

OLASZORSZÁG.

A' római status-almanach szerént van most 55 cardinális; köztök a' legidősb 83, a' legifjabb 38 esztendős. A' szent atya 70 esztendős. Van továbbá a' keresztény világban 12 patriarchaság, e' számból 3 üres. 671 püspökség A' mostani pápa Ő Szentsége 6 új püspökséget állított, egyet Belgiumban, egyet nyugot-Indiában, kettőt éjszak Amerikában, és kettőt Nápolban.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

35.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Április 29-dikén 1835.

Eggenberger József könyvárosnál Pesten,

a' Barátok' piaczán a' királyi egyetem könyvtárának általellenében sok más új könyveken kivül következendők is jelentek-meg: (árok pengő pénzben).

Magyar és német zsebszótár. Közrebocsátá a' magyar tudós társaság, német magyar rész. 850 lap irópapiroson kötve 3 for. velin papiroson kötve 3 for. 30 kr.

Philosophiai műszótár, közrebocsátja a' magyar tudós társaság. 8rét boritékba kötve 40 kr.

Eredeti játékszín 3dik kötet: „Falusi Lakodalom" vígjáték 3 felv. Szerzője Jakab István, boritékba kötve 36 kr.

A' természetes számok logarithmai 1től 108000ig szerkezteté Babbage Károly Esq. M. A. stereotyp — harmadik kiadás készült Nagy Károly' felügyelése alatt imperial 8réten Londonban a' magyar tudós társaság költségével. Londonban angol vászonyban kötve: zöld papiroson

Magyar és angol előszóval és bevezetéssel 4 for. 45 kr.

Egyedül magyar előszóval sárga papiroson 4 for. 30 kr.

Magyar és angol előszóval és bevezetéssel 4 for. 30 kr,

Egyedül magyar, előszóval és bevezetéssel fehér papiroson 4 for. 15 kr.

Magyar és német előszóval, és bevezetéssel 4 for.

Egyedül magyar előszóval és bevezetéssel 3 for. 40 kr.

Gózony György, Szózat, milly kilátás minő lépés katholikus és protestánsra nézve a' vegyes házasság? 8réten 1835. boritékba fűzve. 40 kr.

Meynert, I Ferencz ausztriai császár, magyar király 'stb. és korának történeti két füzet, Ő Felsége képével, boritékba fűzve 1 for.

Leszállított árok:

A következő könyvek' árát, nagyobb és könnyebb elterjesztés tekintetéből, a'kiadó urak leszállíták

Fogarasy Mihály. Keresztény igazságok egyházi beszédekben, mellyeket különféle alkalmatosságokkal hirdetett, 's most a' hívek' épületére, 's egy oskolai intézet felsegélésére közre bocsát. 8réten Kolosvárott 1833. kötve 1 for.

Árpád, írta pázmándi Horvát Endre. Ezen dícséretre méltó munka 200 arany jutalom díjt nyert a' magyar tudós társaságtól, nagy 8rét. Pest gyönyörű rajzolattal, csak 3 for.

Lassú István az ausztriai birodalomnak statistikai, geographiai, és historiai leírása, második kiadás az ausztriai egész birodalom földképével nagy 8rét. Pest. boritékba kötve 1 for.

Több oldalról felszóllítatván a' RÉGI KÚN NEMZET NYELVÉRŐL írott és a' múlt évben jutalommal illettetett munkámnak közrebocsátása iránt, — kötelességemnek ismerem ezennel hírül tenni: hogy nyomtatásbani megjelenését most, ha valamelly előre nem látható akadályok, és a' munka mintegy 30 ívre terjedése nem hátráltatják, e' folyó év végzetéig bizvást ígérhetem. Pest. April, 26. 1835. *Jerney János.*

vendégfogadó és húsvágatás; a' Bjelanszkói, és Teplitskai korcsmák, és húsvágatás; a' Dovalovai vendégfogadó és húsvágatás, a' Kokavai korcsma és húsvágatás, a' Plostini és Illanovi korcsmák. — Továbbá a' Hradeki négy kerekü malom, és kölyü (Stampfmühle) a' Vrbitzi szinte négy kerekü malom; a' Teplitskai három kerekü három malom; a' Vichodnai és Kokavai háromkerekü malmok és kallók; a' Plostin-Illanovi egykerekü malom; és Király-Lehottai háromkerekü malom. — A' hegyi legelők név szerint; Prosztredna, Zadna, Hoskova, és Zadne Gruny, Kniszna és Hlina, Hola Skala, vagy is Palenitza, Tomanova, Javorovo, Temne Szmrecsini, Koprova, pod Krivanom, Dzurova, Lipinova, Skutova, és Holitcza, Brezinova, Vellybok, és Miskova, Ubohepalani, Ticha, Koprovitza, és Spanya, Pánszka Javorinka, Orantzova, és Kralova Javorinka, Schiroka, a' királyhegy' ormán; a' Sirokai völgytől Orlováig, az Orlovai völgytől Koleszováig, Koleszovától a' Koboljánki hegytetőig; Driecsna a' Temna nevü hegytől Oranczova nevü völgyig. — A' húsvágatás Vrbicz mezővárosában, és Vrbicz-Huszták helységében. — A' halászat Vrbicz mellett a' Vág-vizében, a' Vansecz, Bjelanszko, Bela, és Dovalovetz nevü folyókban, valamint a' Botzai és Maluzsinai halászat-is.

Végre a' Hradeki kir. sörfözőház is, a' hozzátartozó szerekkel, istálokkal, pinczékkel, és lakással együtt 6 esztendőre bérbe adatik.

A' bérleni szándékozók ezen árverésre elegendő bánatpénzzel és cautióval ellátva megjelenni hivatalosak. — Az árverési föltételeket a' Hradeki királyi kamarai praefectusi hivatal' irószobájában, valamint az ottani királyi kamarai tiszttartói hivatalban is az illető árverés kezdete előtt is megtudhatni. — Zsidók csak azon korcsmák' tekintetében vehetnek ez árverésben részt, mellyek az országúttól, és az uradalmi tiszti hivataloktól távolabb helyeztetve vagynak. Az árverés után semmiféle ajánlatok sem fogadtatnak-el — Kiköttetik végre, hogy ha az árverés alkalmával teendő ajánlatok hosszabb idei bérletre nézve el nem fogadhatóknak találtatnának, a' királyi kamarai uradalom az illető bérlet idejét előlegesen egy esztendőre leszálíthassa. Budán, Aprilis 17kén 1835. (3)

---

(3) Hirdetmény. Hét uradalmi kereskedő bolt Földvár mező városban f. e. Majus 21dikén délelőtt, az ottani tisztartói hivatalban tartandó árverés utján, f. e. November 1ső napjától kezdve 5 egymásután következő esztendőre, egyenként haszonbérbe fog adatni, melly árverésre a' haszonbérleni kivánók, 15 ft. pp. bánatpénzel felkészülve, ezennel meghivatnak. Földvár Apr. 18dikán 1835. (3)

---

(3) Hirdetmény. A' mlgos Pécsváradi uradalomhoz tartozó 's ns Baranya vmegyében helyheztetett Bozsók helységben az uradalmi élettárból f. e. Pünkösd hó 18dik napján délelőtti 10 órakor tartandó árverés utján $71\frac{6}{8}$ pozsonyi mérő tiszta búza, $238\frac{5}{8}$ p. m. kétszeres, $105\frac{1}{3}$ p. m. árpa, és $575\frac{2}{8}$ p. m. kukoricza; — a' következő napon pedig, az az: f. e. Pünkösd hó 19dikén, Bozsóktól egy órányira fekvő Szebény helységben a' fenemlitett uradalom pinczéjéből $121\frac{1}{4}$ akó fehér, és $2172\frac{1}{4}$ akó veres ó borok, szinte délelőtti 10 órakor kezdendő árverés utján el fognak adatni, — melly két rendbeli árverésre a' venni szándékozók a' fen kitett napokon és helyeken megjelenni ne sajnáljanak. (3)

---

(3) A' legelső 's legbecsesebb hazai champagnei Bor árleszállitasa. Kedvező körülmények a' készitő társaságot arra birják, hogy ezen közösen esmért és kedvelt bora árát mostantúl fogva még lejebb szállithassa, ugy, hogy a' mái naptól kezdve **egyedüli rakhelyében** Pesten Török Fridrik úrnak váczi utczában a' „kék egyszarvúnál" lévő gyógyszer-kereskedésében vehetni

1 palaczk fejér, ugy szinte veres champagnei bort csak 1 for. 8 kr. pengő, vagy 2 for. 50 kr. váltó pénzben. (3)

(3) Hirdetés. A' kegyes hagyományu javakhoz tartozó taksonyi jószágban f. e. Május 26kán árverés utján eladatni fog 3747 pos. mérő kétszeres buza, és 639 p. m. árpa, nem különben az ugyanazon jószághoz tartozó vadászat és urasági granarium arendába fog adatni.

Tettes Esztergom vármegyében a' csolnoki uradalomban Junius 2kán tartandó árverés alkalmával 649 akó fehér, és 66 akó vörös ó borok a' többet igérőnek eladatni fognak. (3)

---

(6) Hirdetmény. Sz. k. Pest városa telek-könyvi hivatalában, **Liedemann J. Sámuel** örököseinek kérésére, f. eszt. Majus 2dik napján tartandó árverés utján el fognak adatni:

1.) A' Terézia városban, király utczában 683. szám alatt 333 □ ölnyi telken fekvő ház.

2.) A' váczi út mellett 95, 96, 97, 98, 99 és 100. számok alatt lévő 's 21 $\frac{3}{48}$ hóldnyi erdő- és rét-telek, mellyen már szép akáczfa erdő neveltetett.

3.) A' város erdejében jobbra a' hátulsó sorban 77 és 78. számok alatt lévő gyümölcsfákkal beültetett két telek, egy kis rész szőllő és veteményes kert, mellyen egy szobából 's konyhából álló házacska épült.

4.) A' város erdejében az allée mellett, egészen szőllővel ültetett 's erős kerti kőfallal kerített 15dik számu telek. (7)

---

(3) Haszonvétel-hirdetés. Tekintetes Torontál vármegyében kebelezett, komori Bedekovits Tamás kir. tanácsot és ennek unokáját Markust, Ketsa 's Klary faluiban, valamint Hettin pusztáján illető rész-jószág, mellyhez 8 egész, 7 fél, 1 fertály, és 2 nyolczad úrbéri telkes — 19 pedig zsellér házak, nem különben 14 láncz szorgalom föld, 13½ láncz szőllő, és 209 láncz elkülönözött, és még más sokkal nagyobb kiterjedő közös majorságbéli földek, két cseléd ház, istáló és fészerrel tartoznak, minden ezen birtokot illető uri hasznokkal és jövedelmekkel együtt, szabad kir. Temesvár városában az e' f. e. Május 1sö napján délelőtti órákban, Paulovits Constantin hites ügyvéd és Táblabiró úrnál tartandó árverés útján a' legtöbbet igérőnek 1836dik esztendő Nov. 1sö napjától számitandó 6 esztendőre haszonbérbe fog adatni.

A' feltételeket megtudhatni Temesvárott az érdeklett 's úgy nevezett Stokimeisen házban lakozó ügyvéd úrnál. Kőlt Temesvárott Martius 30dikán 1835. (3)

---

(2) Hirdetés. Nemes szabad királyi Szabadka városa folyó esztendőnek Julius 1sö napján hat mészárszéket, és ahoz tartozandó husmérési jogot öt egymásután következő esztendőre árendába adni kivánna következendő kedvező feltetelek alatt:

1ször Árenda fejében a' város semmit egyebet, mint a' városi jus megesméréséért minden széktől egy aranyat fizetni, nem kiván; ellenben

2szor Ezen mészárszékek bérlőinek, a' kik hiteles bizonyitó levelekkel elegendő kezességet biztosithatnak, minden székre 50 hold legelőt, mellynek egy részét kaszállóra is fordithatják, minden holdat két ezer quadrát öllel számitva, kiadni, azon kivül egy egy székre két ezer pengő forintokat a' kijelelt árandalis időre törvényes kamatok terhe alatt honi pénztárábul költsönözni fog ugy, hogy öt esztendő lefolyása után ezen tőkepénzt a' hátra lévő kamatokkal együtt visszafizetni tartozzanak.

3szor Hogyha mégis netalán valaki inkább több legelőt mintsem pénzbéli segedelmet kivánna, az ollyannak pénz segedelem nélkül kétannyi legelő az az, minden székre 100 holdfog ki méretni.

4szer Mivel ez előtt ezen mészárszékkel a' juh husvágás egybe volt kötve, azért a' mostanában külön kiárendált ugy nevezett három *kozarák* esztendei jövedelmét is, melly öszves-

sen 680 for. pengő pénzben teszen még hátra lévő két contractualis esztendőre kész pénzben hogy hat egyenlő részre magok javukra feloszthassák, által engedi, a' többi hátralévő — még három esztendőben - mikor a' *kozarák* árendája már kitelt, szabadságot ád a' mészárszék árendásoknak által engedett *kozarák* jussát vagy magoknak gyakorolni, vagy pedig kedvük szerint másoknak kibérleni.

5ször Hogy ha netalán valaki előbb is, mintsem a' kitüzött 1só Julius határidő eljövend, az már üressen lévő három mészárszéket ki venni magát idejiben jelentené, ugy hogy idő közben az eránta tett hirdetést vissza huzni lehetne, illyetén válalkozók a' kitett feltételek alatt azen három mészárszéket mindgyárt is kibérelhetik. (6)

Figyelmeztetés a' vásárok iránt.

A' Vándor, — Nemzeti, — és Pesti czimű Kalendáriomokban.

mellyek Könyvnyomtató Intézetünkben minden esztendőben megjelennek, ha ne talán az Országos Vásárok Lajstromában némelly vásárok hibásan volnának nyomtatva, ezennel figyelmeztetjük mind azokat, kiket a' vásárok rendes tartása akarmi módon érdekelhet, hogy az észrevett hibákat megjavítás végett, frankírozott leveleik által vélünk közleni neterheltessenek. A' béjelentendő újvásárok szokott taxa letétele után, Kalendáriomainkba azonnal béiktattatnak. Pesten, April 26. 1835. *Trattner és Károlyi.*

(2) Hirdetés. Szabad kir. Szeged városa utczáinak kővel leendő kirakadtatásához megkivántató 2500 kubik öl köveknek törettetése és helybe szállittására nézve a' polgármesteri-hívatalunkban a' folyó évi Kisasszony hava 3-dikán réggeli 9 órakor árverés tartatand, mellyre a' ne talán válalkozni kivánók szükséges bánatpénzel leendő megjelenésre felszólittatnak. (3)

(2) Hirdetmény. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamarának rendelése következésében köz hírré tétetik, hogy a' Hradeki királyi kamarai uradalomhoz tartozó alább kijegyzett királyi haszonvételek a' Hradeki királyi kamarai kastélyban folyó esztendei Május 6kán reggeli 9 órakor tartandó nyilvános árverés útján a' legtöbbet ígérőnek 1835dik esztendei November 1jétől kezdendő egymásutánni, részint három, részint hat esztendőre bérbe fognak adatni, úgy mint: a' Hradeki kastélybéli korcsma a' húsvágatási joggal; a' Hradeki rétkorcsma; a' Hybbei vendégfogadó, és húsvágatás; a' Szihotai korcsma; a' Vichodnai korcsma,

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-dikben

April.	23-dikán	6	Láb,	6	Hüv.	3	Von.	—	24-dikén	6	Láb,	3	Hüv.	9	Von.
—	25-dikén	6	Láb,	1	Hüv.	6	Von.	—	26-dikán	6	Láb,	3	Hüv.	9	Von.
—	27-dikén	7	Láb,	2	Hüv.	0	Von.	—	28-dikán	7	Láb,	3	Hüv.	0	Von.
—	29-dikén	7	Láb,	0	Hüv.	0	Von.								

A' Gabonának Pesti piaczi ára Aprilis 28-dikán 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	—	—	—	Zab	$76\frac{2}{5}$	$73\frac{1}{5}$	$70\frac{2}{5}$
Kétszeres	—	—	—	Kukoritza	$103\frac{1}{5}$	—	—
Rozs	$103\frac{1}{5}$	100	—	Köleskása	—	$186\frac{2}{5}$	—
Árpa	—	—	—	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Aprilis 25-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	$102\frac{1}{2}$	1834ki Status kölcs	—
„ 4 pC.	$96\frac{5}{8}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	$210\frac{5}{8}$	Bank Actiáké	$1343\frac{2}{4}$
„ 1821ki „	140	Cs. arany pC. agio	—

36. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Pünkösdhó' 2dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban közelébb naponként az úrbéri törvény és az országos sérelmek felett tartatnak kerületi tanácskozások.

Dicső eml. Iső Ferencz Ő cs. kir. Felsége Január 10-diki legfelsőbb határozata által Liptóvármegyei rendes orvos Flittner János úrnak a' Szász nagyhercz. mineralogiai és geognosiai társaságtól küldött munkás-tagi oklevél elfogadhatását megengedni kegyelmesen méltóztatott.

Elhúnyt Iső Ferencz Ő cs. kir. Felsége Január 10diki legfelsőbb határozatában Zágráb megyei áldozó pap Poszavecz János úrnak a' Frauendorfi bajor kertmívelő társaságtól; 1834 Dec. 29diki legfelsőbb határozatában pedig, a' gyógyszer tudomány mestere, Budai patikás Unger Ferencz úrnak a' bajor polytechnikai egyesülettől küldött rendes tagi oklevelek elfogadhatását megengedni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. kir. Felsége Apr. 7diki legfelsőbb határozata által a' Váczi siket-némák-intézetének katechetáját Nagy Leopold urat ezen intézet igazgatójává nevezni kegyelmesen méltóztatott.

A' nagym. m. kir. udv. Kanczellária a' Horvátországi kir. törvényszéki táblánál megüresült jegyzői tisztségre Briglevich József hites ügyvédet; az Erdélyi nagym. kir. udv. Kanczellária pedig Malom Zsigmond úrnak kormányszéki tanácsossá lett neveztetése által megüresült kormányszéki titoknokságra Gebbel Károly urat, eddig a' kormányszéki jegyzőkönyv igazgatóját méltóztattak kinevezni.

Makón a' rcath. egyházában Martius 26kán, az ev. reform. templomban 29dikén; Szegeden pedig a' görög nem egy. hitüeknél Aprilis 9, 10 és 11dik napjain tartattak boldogult I Ferencz Ő cs. k. Felségéért halottas isteni szolgálatok.

Magyar tudós társasági jelentések.

I. Addig is, míg a' magyar tudós társaság a' nagy magyar szótárt mint egyik fő tárgyát maga készítheti el, országos közkívánatra következő czíműt bocsátott közre, költségén: Magyar és német zsebszótár. Második vagy német-magyar rész. Budán a' magyar kir. egyetem betüivel. 1835. Terjedése 54 ív, kisebb nyolczadrétben, három oszloppal. Bekötve a' kötet ára velenczei nyomtató velinen 3frt. 30kr. pengőben; író papiroson 3frt. pengőben. Találtatik Pesten Eggenberger József könyvárosnál, kitől az országbeli több könyvárosok is megvitethetik.

II. Csekonics János táblabíró úr, a' magyar tudós társaság pénzalapjaihoz élete fogytáig évenként 48 pengő forintot kíván adni, 's ezt meg is kezdette 1834ben.

III. Frányova mező város ns. Torontál Vármegyében küldött 2 forintot pengőben.

IV. Nagy Szent Miklósi Nakó János úr ajánlott 1000 pengő forintot. Aprilis 28d 1835.

Döbrentei Gábor, ti'oknok.

Nagyméltóságu Maros-Némethi és Nádaskai Gróf Gyulay Albert úr ő Excja, Maria Terézia katonai vitézrend lovagja, és az Erzsébet-Teréziarend tagja, belső titkos tanácsos, arany kulcsos, altábornagy (Feldmarschall-lieutenant), és a' 21dik számu gyalog ezred tulajdonosa, hosszas betegeskedése után ínguta'tésben elhunyt Pesten Sz. György hava 27dikén élte 67dikében. A' boldogultnak hideg tetemei a' közelébb lefolyt hó' végső napján fényes katonai pompával, Pest és Buda lakosai nagyobb részének megjelentében, Budán Sz. Erzsébet szűzeinek sírboltjába, hitvese mellé tétettek. M. Gróf Gyulay Lajos cs. kir. kamarás, és a' nagymélt. erdélyi udv. Kanczelláriánál tanácsos, Gróf Gyulay Albert cs. kir. kamarás, és a' nagym. m. kir. udv. Kamaránál titoknok, Gróf Gyulay Sámuel cs. kir. kamarás, és Főherczeg Károly Ferdinánd 5iki számu gyalog ezredénél őrnagy kesergik a' felejthetetlen atyát; de sajnálják rokoni, esmerősei, baráti és áldást óhajtnak poraira.

Tek. Pulszky Károly úr, a' jeles szász-Er-

neszti herczegi házrend vitéze, 's a' fens. Szász-Coburg-Gothai fejedelmi herczeg Ferdinand ő Magossága uradalminak teljes hatalmu fő kormányzója 's a't. rövid hideglelés után elhúnyt Bécsben Aprilis 16dikán, életének 37dikében.

Bécsben a' múlt April. 27dikén történt nagy lotteriai-sorshúzáskor a' 28,015 számu sors nyerte a' Meidlingi-Terézia fördőt, vagy helyette váltságul 250 ezer forintot v.czédulában; 2302 nyert 30 ezer; 30,696 ny. 20 ezer; 48,758 nyert 15 ezer; 180,792 nyert 10 ezer; 165,273 ny. 5 ezer; 107,218 ny. 4 ezer; 13,877 ny. 3 ezer; 13,593 ny. 2 ezer; 170,199; 104,795; 132,891; 134,729; 136,703; 125,543; 28,014; 28,016 mindegyik ezer forintot v.czédulában.

AUSTRIA.

Az elhunyt Antal Főherczeg Ő cs. kir. Magossága helyébe a' német rend nagy mesterévé Aprilis 22ikén Maximilian Főherczeg Ő kir. Fensége választatott.

Simmeringi lóverseny. — Az idei simmeringilóverseny Apr. 22dikén délben 12 órakor kezdődött 's következőleg ment végbe:

1. Maidenstakes (még soha nem nyert lovak tételversenye), 30 aranyból álló díj. Teher: 3e 68 ft. — 4e 94 ft. — 5e 104 ft. — Félvér 3fonttal kevesbet. — Belföldi lovakra, mellyek 6 esztendősnél nem idősbek, és sem a' simmeringi, sem pesti téren díjt vagy fogadást még nem nyertek. $1\frac{1}{2}$ ang. mf.

Bejelentve volt 6 ló. Első 's így nyertes lett Hunyady Józs. gr. 4e barna ménje Figaro Sharpshooter és Starch csikaja. — Második ugyanannak 4e barna-kanczája Caroline, Splinterbar és Thomar csikaja.

2. A' megújított Biel-tételek (Bielstakes) Anglián kívül született minden lóra $1\frac{1}{2}$ ang. mf. 3e 95 ft. — 4e 105 ft. 5e 111 ft. — 6e 115 ft. Kancza 3fonttal kevesbet. Bejelentve volt 6 ló. — Első 's így nyertes lett Hunyady Josz. 6e sárga ménje Gildroy, Ariel és Arethusa csikaja. — Második Széchényi Ist. gr. 4e barna ménje Ronda, Diamond és Margery csikaja. Harmadik Liechtenstein Aloiz hg. által nevezve Esterházy Mih. grófnak 3e barna kanczája Bielia Gaberluncie és Blaking csikaja. — Ronda megsántult.

3. Tételverseny 3 éves lovakra. $\frac{3}{4}$ ang. mf. Bejelentve volt 4 ló. — Első 's így nyertes lett Festetics Mikl. gr. sárga kanczája Grisette, Figaro és Gosnawk testvérének csikaja 98 ft. — Második: Nádasdy Tamás gr. szűrke kanczája Miss Walton Privateer és Mis Fanny csikaja, 93 fonttal.

4. Különverseny. $\frac{3}{4}$ ang. mf. Első: Hunyady Jozs. gr. 3e szürke ménje Osman, Privatteer és Mizar csikaja 90 ft. Második Festetics Mikl. gr. 4e barna kanczája Mery, Murphy és Mery csikaja 88. ft.

NAGYBRITANNIA.

Apr. 16dikán a' felső házban Wellington herczeg, az alsó házban Peel úr kívánták 18dikig elhalasztatni a' parlamenti tanácskozásokat. Sinclair úr az alsó ház ülésének elhalasztásakor Russell lordot kérdezé: történt-e már valami az új kormány alkotására nézve? A' lord kielégítő feleletet nem adhatott ugyan; de megemlíté, kiket hívatott Ő Felsége az előbbi kabinet feloszlása után, 's hiedelme szerént Melbourne lord a' jövő szombat előtt (Apr. 18.) nem igen hatalmaztatik-fel tökéletesen az új ministerium előterjesztésére. — Baring Sándor úr Apr. 8dikán pairré neveztetett. — Sir Woodford generál-őrnagy Gibraltarba küldetett kormányzóul; eddig Woodford úr Joniában hadi főparancsnok volt; de most helyét sir Howard Douglas, a' joniai szigeteknek lord főbíztosa, ki egyszersmind katona, tölti-be.

A' Courier szerint közönségesen azt hiszik, hogy az admiralisság első lordja sir J. Cam Hobhouse fogna lenni. Azt is mondják, hogy Brougham lord ismét lordkanczellárrá lenne. Ezt nem egy könnyen hihetni; mert a' lord leginkább eszközlé a' whigministerium megbukását. A' Times, melly mióta Broughamtól elszakadt, az ő dícsérőjéből legdühösebb ellenségévé lőn, így szólal-fel: „Azt hallottuk, mi első tekintetre hihetetlennek látszik, hogy a' történtek szerént, óh az hihetetlen! — Melbourne lord és társai Brougham lordtól csakugyan tanácsot kértek. Bajok közt lenni, 's tanácsot Brougham lordtól akarni! Ezek a' whigek Brougham lordtól elszakadtak, gyakori hibájoknak egész szégyenét egyedül az ő fejére rázták, minden társaságokban utálattal mondtak-le annak még gondolatjáról is, hogy vele még valaha együtt munkálhatnának, 's ímé, ismét itt vannak vele! Ha Brougham az vólna, a' mi hajdan volt, de mindegy! látjuk hogy

megyen a' dolog. Ő minden esetre felülmúlja őket, 's ha majd az elhatározás pontja eljő, nem merészlik őt visszaútasítni! Erkölcsi poltronnak nevezik őt; de hát azok mik, kik e poltront néhány kérkedő hónap mulva mesteröknek esmerik?

Az új ministerium alkotása Aprilis 18dikán lett készen. E' hír Bécsbe Aprilis 28dikán érkezett. A' Sun második kiadásában Aprilis 18dikán így ír: Ő Felsége a' király Taylor úrtól kísértetve ma délután egy órakor St. James palotába jött. Két órakor tanácsot tartott, mellyen az előbbi kabinet minden tagjai, Ellenborough lordot kivéve, megjelentek hivatali pecséteik általadása végett. Lyndhurst lord azonban még megtartotta pecsétét. Az új ministerek a' királyi kabinetbe, hogy hivataluk általvételekor Ő Felsége kezét csókolnák, következő rendel léptek: Melbourne, Lansdowne lordok, P. Thompson, Right Hon T. Spring Rice, J. Russel lord, Mulgrave gróf, J. Hobhouse sir, Palmerston, Hovick, Duncannon, Auckland lordok, J. Campbell sir, C. Grant és Holland lord. Az új ministerium hivatalos névjegyzéke: kincstári első lord: Melbourne l. titkos tanácsi előlülő: Lansdowne lord; az admiralisság első lordja: Auckland lord; Lancaster hgség kanczellárja Holland lord; titkos pecsét-őr Duncannon lord, ugyan ézé az erdő-osztály is; belső minister: J. Russel lord; külső minister: Palmerston lord; gyarmatok ministere Charles Grant; a' keleti ügyek hivatalának előlülője J. Hobhouse sir; hadiminister: Hovick lord; a' kereskedési hivatal előlülője: Paulett Thompson; kincstári kanczellár Spring Rice. — A' kabinetben ülés és szó nélkül: nagy pecsét-őr és a' felsőház elnöke Brougham lord; nagy pecséti bíztosok C. Pepys és L. Shadwell urak; főpostamester Conyngham marquis; Irland vicekirálya Mulgrave gróf; Irland első titoknoka G. Grey sir; Irland kanczellárja Plunkett lord; a' hadsereg főfizető mestere Henry Parnell sir; kincstári titoknokok: E. J. Stanley és F. Baring; belső ministeriumi alstatustitoknok Hon. Fox Maule; admiralissági titoknok: R. Gordon; gyarmatosztályi alstatustitoknok Labouchere; a' kincstár lordjai Seymour lord, Stewart és Ord urak; az admiralisság lordjai Adam admiral, Elliot kapitány és Dalmeny lord; főhadiszermester Leith-Hay ezredes; Irland attorney- és solicitor generaljai Perrin úr (nem katholikus, mint elébb hibásan jelentetett) és O Loughlin, lord ügyvéd Cutlar Fergusson; Skóczia lord ügyvéde Murray; attorney és solicitorgeneráljai J. Campbell és Rolfe urak. A' parlament mindkét házában jelentetett Aprilis 18dikán a' ministerium öszveszerkeztetése, 's a' felső ház üléseit Aprilis 30dikáig halasztá-el. Az alsó házban Peel úr és barátai az oppositio-padokat foglalák-el. F. Baring úr javallá: hogy a' ministerekké nevezett követekre nézve új választó parancsolatok adassanak, 's hogy hetfőn (Apr. 20d) Majus 12dikéig kéri halasztatni-el az alsó ház üléseit. Palmerston lord, egy az új ministerek közül, most nem parlamenti követ; és így szava 's helye az alsó házban nincsen.

FRANCZIAORSZÁG.

Isambert úr, az északamerikai adósság vitatása folytában Apr. 14dikén, megemlité, hogy az amerikai congressus, kiterjesztvén a' Franczia-országgal kötött egyezés záradékait, aratá a' neutralitas hasznait, terhei közül pedig egyet sem viselt; továbbá hogy 1800ban az 1778diki egyezés 2dik czikkelyének megsemmisítését nyilatkoztatá. „A' franczia respublica, ugymond, megegyezett ezen nyilatkozatában, de olly feltétellel, hogy a' kölcsönös követelésekről mind a' két status lemondjon. A' törvényhozó testben akkor Röderer úr szólalt-fel, állítván hogy e' czikkely kitörlése Franczia országot sérti, és hogy Franczia-ország elég erős és hatalmas arra, hogy szövetsége után járasson; a' törvényhozó test elhatározá, hogy a' korábbi tettek iránti követelések egész addig elvágassanak. Igy az amerikai követelések el valának törölve. Ez 1800ban történt: 1803ban már más volt a' helyezet; az Amiensi béke aláíratott. 1803 Mart. 8dikán egy üzenet hadra unszolá a' congressust Franczia-ország ellen. A' St. Domingoi szerercsétlenségek és Leclerc general expeditioja következésének szomoru híre akkor érkezett Franczia-országba, 's Livingston úr, az egyesült statusok követe, már akkor is fenyegetőzni kezdett (mozgás). Most ismét azon rendszerhez nyúl. A' kormányok, uraim, a' méltóság kérdésén könnyen keresztül tudnak menni, midőn érdekök forog-fen, 's Napoleon, ki jól látta mennyire szükséges neki az egyesült statusok szövetsége, megegyezett követelésök elfogadásában, ámbár a' törvényhozó test azt nyilatkoztatá, hogy Franczia-ország semmivel sem adós Amerikának; ha

)(

a' törvényhozó testtől tanácsot kérének, úgy az 1803diki egyezés jóvá nem hagyatott volna. A' császárt egyébiránt ezen egyezés ösztönzé Anglia ellen harczolni, 's az egyesült statusok vétkének köszönhetjük mind azon szerencsétlenséget, mellyet a' continentale systema hozott nyakunkra (forrás, zúgás a' ministeri padon). Odilon-Barrot úr: „Uraim, halgassanak; ez igen fontos.“ Elnök: „Csendességet kérek; e' fontos ézrevételeket még senkise hozta-fel.“ Isambert úr több tett dolgokkal mutogatja továbbá, hogy az amerikaiak sokszor megsértették a' neutralitást, angolok által fogatván-el a' franczia hajókat, mellyeket óltalmazni köteleztettek volna. Uraim, folytatá beszédét, a' követelések mellett mindég az 1811diki végzésre hívatkoznak; pedig ez tulajdonképen csak 1812 Jan. 27dikén bocsáttaott-ki; datuma megváltoztatott. A' két datum közti időre eső követelések el nem fogadtathatnak. A' leveltárakból kikerestem a' bizonyságokat, hogy a' végzés, mellyről szólok, csak 1812ben tétetett erőbe. Mindent, mi 1812 előtt történt, el kelle mellőzni, mert a' franczia tengeri ministerium által magára hagyott alkudozások a' Berlini és Majlandi végzések természetes következései valának. Legyen bár akármelly következése a' biztosság sorozatának; jöjön-ki belőle 25, 30 vagy 40 millio; de én ismét mondom, hogy az 1812 előtti követeléseket elfogadni nem lehet; mert az amerikaiak csak 1812 után kezdték az elvállalt feltételeket teljesíteni. Az általam felhordott írományok 's Clay úr jelentése mutatják, hogy az amerikaiak magok elesmerik a' kötelezteteséket, mellyeket a' háboru neutralis hatalmok elibe szab. Az amerikaiak, mondják, folyvást sürgették követelésöket a' restauratio alatt is. De a' restauratio alatt nem csak kárpótlást kívántak, hanem a' Berlini és Majlandi végzéseknek is ellenmondtak. Ha ezen végzéseket megsemmisíteni engednék az urak, Francziaországnak minden kincse sem lenne elegendő a' követeléseket kielégíteni. Azt is mondták, hogy Napoleon már 18 milliot meg akart adni. De azt ő nem úgy mint kárpótlást, hanem mint hadi segedelmet adá. A' császárnak egy jegyzékére hívatkoztak; én szinte előadok egyet, mellyet ő az amerikai ministerekhez intézett, 's így szól: „A' császár a' Berlini és Majlandi végzéseket a' neutralisok és örök igazság jusait sértőknek nyilatkoztatná, ha az általános szükség nem parancsolná azokat. Az Anglia elleni szövetség tette azokat szükségesekké, 's a' neutralisok érdekéért adattak-ki. Francziaország minden kedvezést fog azon hajók eránt mutatni, mellyek csak saját honjok törvényeit, de nem idegen kormányéit esmerik-el. A' neutralisok őrizkedjenek, különben később harczolni kell érdekökért, miután a' becsületért harczolni nem akarnak.“ A' császár tehát, látják az urak, azt nyilatkoztatá, hogy a' Berlini és Majlandi végzésekből származó minden erőszakoskodásokat a' közös érdekért elővett rendszabásoknak kell tekinteni, és így azok örvével semmi kárpótlást nem kívánhatni. Meg van bizonyítva, 's a' ministeri elnök kifejezésével élvén, senki se tagadta nem is tagadhatja, hogy a' neutralisok megszűnnek neutralisok lenni, ha neutralitasoknak tekintetet adni nem képesek. Ezen okfőt magok az amerikaiak elfogadták, következőleg elesmerték, hogy az 1812 előtti követeléseket megadni nem lehet. Ha a' sorozat részleteibe akarnék bocsátkozni, mellyekről Charamaule úr olly nagy észel és világossággal szólott, könnyen leronthatnám a' biztosságnak minden felszámításait, 's azt mondanám az uraknak, hogy az öszverontott hajók száma négyre megyen. A' Berlini végzés visszaható erejénél fogva számított hajókra nézve kérdem, hogy lehet illy esetben a' visszahatást megengedni? Amerika 1792ben, midőn Anglia által a' mi szövetségünktől elvonatott, 35 millio kárpótlást kapott; de 1814ben semmi kárpótlást nem kívántak az egyesült statusok az angoloktól, kik 528 hajójokat rontottak-el. Azonban jól tudták ők, hogy Anglia vólt első oka minden rajtok elkövetett erőszakosságoknak. Hiszik-e az urak, hogy Francziaország örömmel nézné a' különbséget, mellyet az amerikaiak e' két nemzet közt tesznek? Angliával békeséget kötnek kárpótlás nélkül. A' francziák nem ellenségök, legjobb lábon állanak velök; ők mégis fizetni, és mindég csak fizetni tartoznak. Florida átengedését is meg kell említenem; a' spanyol kormány 1819ben megegyezett az átengedésben; de a' cortesek nem egyeztek-meg, valamint a' törvényhozó test sem hagyá jóvá az 1803diki egyezést. Ezen átengedés, Louisianáét is ide értve, igen meggazdagítá az egyesült statusokat, mit Francziaország közbejárásának köszönhetének; és illy tett mellett bizony elengedhették vólna Francziaországnak a' San Sebastianban elfogott hajókat. Uraim! igen vágytam a' Madriddal folyt di-

plomatai levelezéseket megvizsgálni; elmentem a' külső ügyek ministeréhez, de mivel nincs szerencsém a' minister uraknak tetszeni, azoknak velem közlése megtagadtatott (mozgás). Egyébiránt még más panaszim is vagynak az amerikaiak ellen; megemlítem például a' tonna vámot, mellyel hajóinkat a' Louisianával kötött egyezés 8dik czikkelye ellenére megrótták; továbbá egy hajónknak bizonytalan áthágás örve alatt történt lefoglalását. A' kereskedés és népek jusát sértő ezen tetteknél fogva consulunk előterjesztéseket tőn, mellyek kielégítetlen maradtak. Ismét egy környülmény; Guadeloupeból egy gyilkos az egyesült statusokba szökött. Ezt más nemzet egyszerűen kiadta vólna; de az egyesült statusokban, (láttam a' dolog folyamát, 's jót álhatok érte) pénzt kívántak tőlünk, 's a' gonosztevőt 8500 francért adták-el nekünk (mozgás). Még egy más körülmény: Hajóseregünk egy amerikai hajót elfogván, 's miatta követelés tétetvén, különösen egy telescopium elvesztésén panaszkodtak, melly 65 dollárra, vagy 200 francra becsültetett; azonban megtalálttatott a' telescopium, és ugyan mennyit ért? 10 francot (kaczaj). Több illy példákat tudnék előhordani annak megmutatásául, mennyire nagyítatnak a' követelések; hanem az urak biztossága sokkal jobban cselekedett; mert úgy találá, hogy az amerikaiak keveset kívántak, 's árbecsűjöket felemelte. Az amerikaiak nevezetesen az Allemand osztálya által elsüllyesztett négy hajóért 526 ezer francot kívántak, a' bíztosság pedig 626 ezret, és így 100 ezerrel többet ada nekik (mozgás). E' szerint óvakodnunk kell ezen felszámításokra nézve, mellyek mint illethetetlenek terjesztetnek az urak elibe, 's már ebből is meg kell esmernünk, hogy Francziaország ez egész dologban orron fogva engedi magát hurczolni. Micsoda hangon kellett vólna kormányunknak 1831-ben az amerikai felhatalmazottakkal beszélni? Úgy hiszem megmutatám, hogy a' számot 12—15 millióra könnyen lehetett vólna leszállítani; de nem csupán különös kérdések körül maradni, hanem Amerikával 40 év óta vólt egész viszonyunkat felfogni kellett volna. A' restauratio megnyítá ezen ösvényt, midőn kiegyenlítésűl a' Louisianával kötött egyezés 8dik czikkelyének megsértésére hivatkozék. Azt kelle nekik mondani: Louisiana és Florida földjeinek egy részét eladván, kifizettethetitek magatokat. Követeléseik ellenébe azon temérdek áldozatok bizonyságit kelle gördíteni, mellyeket mi tettünk, hogy az amerikai nemzetet az angol parlament jármától megszabadítsuk. Emlékeztetni kelle őket az 1794, 1798 és 1800diki sértegetésekre; Louisiana átengedésére, melly csak a' mi birtokaink elvesztését sietteté; végre azon pajzán nyelvre, mellyen az egyesült statusok praesidense Francziaország ellen akkor szólani merészlett, mikor a' törvényvisszavetése nem egyébb mint elhalasztás és új követelések megnyitásának eszköze vala. Én részemről, szintolly lelkiesmeretesnek hívén magamat mint azok, kik a' törvényjavallatot védelmezék, azt mondom, hogy elárulnám honomat, ha a' 25 mil. mellett szavaznék.

A' következkamara Aprilis 18diki ülésében az amerikai 25 millió adósságot tárgyazó törvényjavallat Valazé general azon pótlékjavalatával, mellyet a' kormány is helybehagyott, hogy míg csak a' franczia kormány az egyesült statusoktól a' praesidensnek m. e. December 2diki üzenete felől kielégítő nyilatkoztatást nem veszen, semmi fizetés se történjék, 289 szóval 137 ellen, és így 152 szótöbbséggel elfogadtatott.

NÉMETORSZÁG.

A' maintzi esküttek törvényszéke előtt folyó évi martius végén nagyon nevezetes pere folyt-le két asszony személynek. A' bévádlottak nevei: Toll Margit özvegy Jägerné, és Sibilla Katalin özvegy Rentenné, mind ketten 38 esztendősek. Jägerné most utoljára szolgáló vala Rentennénél, és méreg-keveréssel vádoltaték, melly által 8 embert, legközelebbi rokonait végezte-ki. A' vád levél szerént Jägerné 1825ki májusban a' nagy bátyját, 1826ban juniusban 68 esztendős édes anyját, 1820ban dec. 70 évü édes apját, 1831ben augustusban a' férjét, ugyan azon évben decemberben, 2, 10 és 5 esztendős kis leánykáit méreg által megölte, és végre 1833ban augustusban bévádlott társával Rentennével együtt ennek férjét hasonló módon kivégezte. Mind ezeket oly mesterségesen vitte véghez, hogy maga iránt legkisebb gyanut sem gerjesztett 's gonosz tettei talán örökös titokban maradtak volna, ha mardosó lelkiesmerete 's az által felhevült képzelődése által szorongattatva undok vétkeit ön maga ki nem vallotta volna. A' mint erősíté t. i. a' maintzi úgy nevezett fatoronynál egy lélek jelent-meg neki,

melly annyira rá ijesztett, hogy 8 év óta elkövetett minden iszonyatosságait önként kivallotta. — Négy napi per folyás után, melly alatt számos tanuk kihallgattattak, az esküttek kimondták az itéletet, mi szerént a' bévádoltattak „bünösöknek“ nyilatkoztattak. Azután mind a' kettő halálra itéltetett, Jägerné mint apa anya 's többszörös gyilkos azon hozzá tétellel hogy az itélet olvasása alatt pellengéren álljon, fekete fátyollal vitessék a' vesztő helyre 's elébb jobb keze vágattassék-le, azután feje üttessék-el.

BELGIUM.

A' király Apr. 12dikén fogadá a' küldöttséget, mellyre a' két kamara bízá, hogy szerencsekívánásait a' koronaherczeg születéséhez jelentseki. A' király válaszolá, hogy e' történetet ő is igen nagy fontosságunak tartja Belgiumra nézve, 's újabb bizonyságát látja benne a' Belgiumot védő gondviselésnek; reményli, hogy e' gyermek megtartatik Belgiumnak, állandósága és rendje újabb zálogául. A' koronaherczeg keresztszűléivé a' francziák királya 's királynéja választattak. A' herczeg születésének jelentését a' többi orvosok közt Schönlein, schweizi professor is aláírta.

OLASZORSZÁG.

A' Vesuv Apr. 2dikán ismétlé a' rémítő tűz okádást. Napnyugot táján tompa morgások hallatszottak a' hegy belsejéből, mellyek később a' hegyet megrázkódtató 's menydörgéshez hasonló zúgásokká növekedtek 's az öt nyílásból egyé lett iszonyu torkolatból lángoszlopok és óriasi égő kövek repültek-fel magosan a' levegőbe, 's húllottak-le a' remeteség, Torre del Greco, és Monte di Somma vidékére. A' zúgás Napolba is elhallatszott, 's a' lakosok borzadva függeszték szemöket a' dörgő hegy csúcsából fellövellő lángokra. Torre del Greco 's e' vidék több helységeinek népsége eleinte nagy félelemben volt; de a' szörnyű tűzhányás csak rövid ideig tartot, 's estéli 10 órakor már egészen megszűnt.

Rómában a' Sixtus kápolnában Apr. 11ikén ünnepies gyász isteni tisztelet tartatott Ausztria üdvezült császáráért, Odescalchi cardinál ő eminenciája tartván mise áldozatot, ennek végeztével pedig Ő Szentsége fenhangon imádkozván a' dicsőültért. Monsignore Ruspoli, uditore della S. Rota, latin nyelven elfogó szavakkal rajzolá az elhúnyt császárnak nem csak az egyház és pápai státus, hanem az egész emberiség melletti nagy érdemeit. Az ausztriai követ, az egész diplomatai kar, a' cardinalok, első praelatusok, minden ausztriai alattvalók és sok idegenek valának jelen e' gyász szertartáson.

Francesco Canali cardinal, ki csak mult évi Juniusban emelteték e' méltóságra, Rómában Apr. 11dikén meghólt, életének 71dik esztendejében.

OROSZORSZÁG.

Orosz császár Ő Felsége a' fejérsas, és Sz. Szaniszló lengyel érdemrendekre nézve, mellyeket 1831 eszt.ben az oroszországi érdemrendek közé, az elsőbbet a' Sz. Newski Sándor, az utóbbit pedig Sz. Anna rend utáni ranggal, béiktatott, most Mart. 29diki ukasában azt rendeli, hogy azoknak első rendü birtokosai, ha egyszersmind sz. Newski Sándor vagy sz. Anna rendjének első rangú keresztjével birnak, ama' lengyel rendek csillagait és szalagjait emezekével együtt ne hordozhassák, hanem csupán kereszteiket viselhessék ez utóbbiaknak pántlikáin. — Egy másik császári ukás azt rendeli: 1) hogy az Astrakanban lakó buchari, ghiljani, és agryshani Tatárok, a' tőlök járó föld- és városi adón kívül, addig míg az eredeti orosz alattvalókkal egy karba tétetnek, minden férfi személyért 5 rubel adót fizessenek, hadiújonczaikat ezentúl személyesen állítsák ki, 's kereskedést szabad legyen kicsinyben űzniök. 2) a' jartowi, inmeschi, és kundrowi Tatárok a' földadón kívül hasonlóan 5 rubel adót fizessenek minden férfitól, úgy azonban, hogy az eddig személyesen állított újonczok helyett fejenként ezer rubelt fizessenek, szabad tetszésökre hagyatván e' pénz helyett a' legényt személyesen kiállítni. 3) ez új adók fizetése 1836 eszt. Januar. 1ső napjától kezdődjék. 4) a' nevezett Tatároknak szabad lesz kereskedést űzni; de csupán úgy, ha a' szükséges bizonyítványokat megszerzendik.

TÖRÖKORSZÁG.

A' Tekwimi Wekaji Mart. 19dikén írja, hogy valamelly Tefilios nevű haramiavezér, ki már egyszer kegyelmet nyervén elbocsátatott, Albaniában újra pusztítni kezdett rabló társaival, de a' Rumiliai és Albaniai nemesek buzgó igyekezete által e' gyülevész nép széllyelveretvén a' csendesség helyreállíttatott. — A' török-újság' jelentése szerént a' török szárazföldi hadsereg újolag öt batalionnal szaporítatott, 's már mindegyiknek bimbaschija is kineveztetett. — U-

gyan e' hírlap számos új rendeléseket közöl, mellyek a' gabonaszedés és magtárak igazgatására nézve a' zsarolások és visszaélések eltörlése végett tétettek.

Triesti levél szerént Alexandriában Martius elején a' döghalál nagyon dühösködött, 's számtalan lakosok lettek áldozatai. Az egészségre ügyelő őrvonal széljelbocsátatott; az útczák terítve voltak mindenfelé holttestekkel. A' döghalál a' Frankusok lakására, valamint az egyiptomhadi úgy szintén hét kereskedő hajókra is elhatott, mellyek közűl kettő ángol, egy franczia, a' többiek görög és égyiptomi hajók. Mart. 12diki tudósítások szerént a' döghalál még akkor is kegyetlenül pusztított.

Alexandriából Mart. 13dikán írják: hogy ott naponként 200—220 személy hal-meg dögmirígyben. Mi leszen a' különben is népetlen Aegyptusból?

SPANYOLORSZÁG.

Apr. 8diki madridi tudósítások szerént Carnicer, ki a' carlistákat Alsó-Arragoniában és Valenciában vezérlette, Zumalacarreguyhoz mentében, kivel a' további munkálkodások felől akart értekezni, Ebro melletti Mirandában elfogatott.

Az Allg. Zeit. madridi levelezője így ír Apr. 8dikáról: A' déli vidékekről jött legközelebbi tudósítások szerint, Malagában, Isidro general elhívatása után, ismét helyreállítatott a' köz csendesség. Valóban nehéz megfogni, miként bízhatá a' kormány e' fontos tisztséget, ollyan férfira, ki 1823ban az esmeretes Bessieres fő tiszti karának feje volt, 's az absolutismus mellett vívott. Granada főkapitánya nehány seregcsapattal Malagába indult, de e' városnak egy küldöttsége Antequerába ment elibe, kérvén, hogy tovább ne mozdulna, mert a' csendesség visszaállítatott. Azonban nem tudhatni, micsoda parancsolatokat küldött neki a' kormány, hanem a' bizonyos, hogy Granadában is a' rosz szándékuak használták a' seregek távollétét, 's Apr. 1 és 2dika közti éjjel több lövések és éljen a' constitutio! le a' carlistákkal! kiáltások hallatszottak. Saragossából még komolyabb 's aggodalmasabb hírek érkeztek tegnapelőtt. Az ottani érsek, Don Bernardo Frances Caballero, már rég óta 's többször mutata idegenséget a' királyné kormánya iránt; legközelebb is egy papot kitett hívatalából, mivel az urbanosokhoz (városi katonaság) állott káplánnak; továbbá nem akart az érsek adózni a' városi katonaságnál szolgáló szegényebb sorsuaknak felfegyverzésére. Ez alkalmat adott a' fő izgatóknak gyilkolásra ingerleni a' pórnépet. Apr. 3dikán temérdek felfegyverkezett sokaság rohant az érseki palota felé, de Alvarez főkapitány seregcsapatokkal véteté azt körűl 's megmenté a' lerombolástól. Innen la Vittoria klastromba ment az öszvecsődült nép, 's mind ott, mind St. Diego klastromban több barátokat, és az utczán két papot, meggyilkolt. Ez alatt a' városi katonaság fegyverbe lépett, a' polgárok bezárták házaikat, 's a' gyilkosok többé semmitse mertek cselekedni. Az érsek más nap, a' főkapitány tanácsából elhagyá a' várost 's Barcelonába ment. E' történet Madridban nem ébresztett valami különös figyelmet, azt hívén mindenki, hogy egy titkos kéz igazgatja ezen mozgásokat, 's itt reánk is rövid nap hasonló szörnyüségek fognak következni. Nehány nap óta számos őrcsapatok járnak esténkint az utczákon, 's olly nyilatkoztatások hallatszanak, hogy vérnek kell folyni, hogy a' ministerinm halálos szunnyadásából felriasztassék, 's a' carlismus ellen elhatározó lépésekre bírassék. Némelly tagjai a' ministeriumnak a' ministeri elölűlőt vádolják mint minden szerencsétlenség szerzőjét, 's a' szabadelmű rendszabások és felvilágosodott absolutismus közti ingadozásából származtatnak minden bajt, de azért egyik sem meri őt, ki magát Spanyolország jólétére nézve kerűlhetetlennek tartja, félre taszítani, 's azt színlelik, hogy Martinez de la Rosa urat csak a' köz boszuság erőszakos kitörése indíthatja az önkénti visszalépésre. E' minister és Toreno gróf közt naponként növekszik a' meghasonlás, nem csak a' belső politika tárgyaiban, hanem a' külső viszonyokban is. Nem hihetni, hogy az Isabella kormányának megerősítésére öszveszövetkezett hatalmak jó szemmel néznék ezen egyenetlenséget 's a' belőle származó és mind inkább terjedő carlismust. Azon hatalmak követei, mint mondják, sürgető jegyzékeket nyújtottak-be 's előterjesztették, hogy a' spanyol kormány a' négyes szövetség megkötésekor benne helyheztetett várakozásoknak eddigi viselete által meg nem felelt, és csudálni lehet, hogy olly kormány, mellynek 50 ezerből álló öszvesített tábora, számos erőségei és sok kész segédeszközei vannak, 16 hónap alatt nem csak sem-

mi előlépést nem tett egy rosz fegyverkezetü 's Francziaország rendszabásai által minden külső segédforrástól megfosztott fellázadt csoport ellen, hanem még naponként tovább engedi a' lázadást terjedni. Cataloniában egy lépésnyi föld sincs bátorságban a' lázadóktól, Toledo és Mancha tartományokban 2—300 lovagból álló bandák csaponganak mindenfelé, 's Mart. 22d. Cabezarádera, 23dikán pedig Almodovar del Campóra ütöttek. Maga Mina, kit még négy hónap előtt a' haza szabadítójának tartottak, egyik gyász hírt a' másik után küldi, a' hibát alattvalóira és az ő rendszabásait gátló kormányi rendeletekre hárítja; most már a' rémítés rendszeréhez nyúl, 's ez által nagyobb lelkesedést nem éleszt seregeiben, hanem ellenfelét a' kétségbeesés dühéig bőszíti-fel. E' lépések népszerűségének elvesztését fogják magok után vonni; az Eco del Comercio is felszólalt ellene, azt nyilatkoztatván, hogy őt a' kormány nem akadályoztatja, sőt minden kívánságát teljesíti, 's az új hadminister csak néha közlött vele barátságos szemléleteket. Illy környületek közt igen szembetünt, hogy a' statusministerek tegnapelőtt este hosszu gyűlést tartottak a' hadministernél. Valdes, mint mondják, mulhatatlan szükségesnek állítá minden seregeket északra küldeni, hogy a' lázadás elnyomassék, 's azon esetre, ha Mina a' fővezérség letételére bíratnék, ajánlá magát annak felvállalására; a' ministeri elnök ellenzé e' rendszabást, mivel a' köz csendesség fentartását nem lehetne egyedül a' városi katonaságra bízni, mint ezt a' malagai és saragossai esetek bizonyítják. Toreno ellenben a' hadminister javallatához állott, 's így Martinez de la Rosa urat kénszeríté a' statusügyek vezérléséről lemondó szándékát kijelenteni. Ha Martinez de la Rosa úr e' szándékát teljesítené, úgy bizonyosan erőszakosabb és mérészebb rendszabások vétetnének-elő, mert a' ministeri elnök mindég azt mondá, hogy hivatalában csak addig akar maradni, míg mérsékleti rendszerét és a' pártfelek megbékéltetését ki fogná vívhatni. (Oest. Beob.)

Apr. 7diki határozat által Valdes general, hadminister, Navarra, Biskája, Ó Kastilia és Arragonia tartományokban minden hadseregek fővezérévé neveztetik; Mina és a' többi generálok mindazáltal parancsnokságukat Valdes alatt megtartják. Valdes general már (Apr. 11d.) elhagyta Madridot és Vittoriába ú'azott.

A' Renovateur Apr. 19dikén, nagyon tüzes csatát emleget, melly Vittorianál történt-volna, 's mellyben a' christinosok vesztettek.

PORTUGALLIA.

Lissabonból Apr. 2dikáig terjedő hírek érkeztek Londonba. Dona Maria egészsége nagyot gyengült a' keserű bánatban, mellyet férje halála okozott; de javulni kezd. A' Sun ezt írja: Migueli ízgatók vezetése alatt zavargások történtek a' tartományokban; de lábra nem kaphattak. Most az ország nyugodt. A' Spectator ellenben így beszél: Hiteles levelekből tudjuk: hogy Alemtejoban Don Miguel Portugal királyává kiáltatott-ki. E' lépést hihetően Don Augusto hezczeg halála okozta. Nem kell azonban reményleni, hogy a' miguelisták dolga jobbra változnék. A' toriek kormánya talán szebb jövendővel kecsegtethette volna őket.

EGYVELGESHÍR.

Santanna, mexicoi praesidens letette hivatalát, 's a' congressus, Miguel Barragan generalt választotta praesidensnek. — Homblodt Károly báró, burkus titkos statusminister 's a' nagy természetbúvár Humbuldt Sándor báró testvére Április 8d. Berlin mellett, Tegel mezei lakán megholt.

Bécsi levél az Allg. Zeitungban azon hírt terjeszté, mintha Litrow úr Herschel angol csillagvizsgálótól a' jó reménység fokáról olly tudósítást vett volna: hogy Halley üstököse új pálya útat választott magának, 's következés képen látható nem lészen. Litrow úr azonban mind ezekről semmit sem tud. — Lissabonban a' St. Francisco klastrom épületében, az eltörlött klastromok öszvehordott könyveiből 300ezerre menő könyvtár állítatott-fel. Ugyanazon klastromokban megbecsülhetetlen értékü kéziratok találtattak. A' londoni muzeum némellyeket azokból megvásárolni szándékozik.

Venezuela köztársaság új praesidense Vargas general, a' ki Febr. 9dikén tette-le a' congressus előtt esküvését.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK
a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Majus 2-dikán 1835.

Eggenberger József könyvárosnál Pesten,

a' Barátok' piaczán a' királyi Egyetem könyvtárának általellenében, sok más új könyveken kivül következendők is jelentek-meg: (árok pengő pénzben).

Magyar és német Zsebszótár. Közre bocsátá a' magyar tudós társaság. Német - magyar rész. 850 lap. Irópapiroson kötve 3 for. Velinpapiroson kötve 3 for. 30 kr.

Philosophiai Műszótár, közre bocsátja a' magyar tudós társaság. 8rét boritékba kötve 40 kr.

Eredeti Játékszín 3dik kötet. „Falusi Lakodalom." Vígjáték 3 felv. Szerzője: Jakab Is ván, boritékba kötve 36 kr.

A' természetes számok Logarithmái 1től 108000ig szerkezteté: Babbage Károly Esq. M. A. Stereotyp — harmadik kiadás, készült Nagy Károly' felügyelése alatt. Imperial 8rét Londonban a' magyar tudós társaság költségével. Angol vászonba kötve,

Zöldpapiroson:

Magyar és angol előszóval és bevezetéssel 4 for. 45 kr.
Egyedül magyar — — 4 for. 30 kr.

Sárgapapiroson:

Magyar és angol előszóval és bevezetéssel 4 for. 30 kr.
Egyedül magyar, — — 4 for. 15 kr.

Fejérpapiroson:

Magyar és német előszóval, és bevezetéssel 4 for.
Egyedül magyar — — 3 for. 40 kr.

Gózony György, Szózat. Milly kilátás, minő lépés, katholikus és protestánsra nézve a' vegyes Házasság? 8rét 1835 boritékba fűzve. 40 kr.

Meynert, I Ferencz ausztriai Császár, magyar Király 'stb. és korának Történetei két füzet, ő felsége képével, boritékba fűzve 1 for.

Leszállított árok.

Ezen könyvek' nagyobb és könnyebb terjesztése okáért a' kiadó urak elszánták magokat, azoknak árát leszállítani.

Fogarasy Mihály. Keresztény igazságok. Egyházi beszédekben, mellyeket különféle alkalmatosságokkal hirdetett, 's most a' hívek' épületére, 's egy oskolai intézet felsegéllésére közre bocsáttatnak 8rét Kolosvárott 1833. kötve 1 for.

Árpád. Irta pázmándi Horvát Endre. Ezen dicséretre méltó munka 200 arany jutalomdijt nyert a' magyar tudós társaságtól. Nagy 8rét. Pesten, gyönyörű rajzolattal csak 3 for.

Lassú István az ausztriai birodalomnak statistikai, geographiai és historiai leirása, második kiadás az ausztriai egész Birodalom földképével, nagy 8rét. Pesten, boritékba kötve 1 fr.

---

(1) Egy tőke nyáj juh eladás. Mintegy 900 darabbúl álló tőke nyáj juh, melly sok esztendők ólta electoralis fajú kosokkal nemesíttetett és most finomságára nézve a' lehetőségig kiegyenlítve vagyon, mivel a' birtokossa a' juhtartásrúl lemond, idei bárányokkal együtt, szabad kézbűl eladó; több alkalmatos szetska-metszővel és egyébb hozzá való eszközökkel. Bővebb tudósítást vehetni a' *„Hazai 's Külföldi Tudósítások Redactiójánál,"* avagy Egerben *Köllner Károly* füszeráros úrnál bérmentett levelek által. (1)

Első Félesztendő. 1835.

Nagy, és Főlerakóhelye a' Templomi Ekességeknek.

(1) Pesten a' váczi útczában az „Amornál" 26dik szám alatt Fries Antal 's Társa. cs. kir. priv. Selyem-szövet gyárának lerakóhelyén készen találtatnak nagyobb mennyiségben több száz darab Templomi Ékességek' fajai, u. m. Pluvialék, Dalmatikák, és Kásulák; akár egész, akár fél, vagy közönséges ékességekkel gazdagítva, ezen kivül, minden lehető Reverenda materiák, u. m. Schvamilionok, Gros de Naples, Brünelek, Scottok, 3 Drátok, 'sat. egész és fél gazdagon virágokkal himezve Templomi materiák, igaz festékü, és közönséges Damaszt Zászlókra, finom festékü Karmazsin, 's Ibolya Gros de Naples és Moir, Quadrátok, Kapucziumok, Kamaurák, és Övek, mellyeket a' Főtiszt. Papságnak a' legillendőbb gyári áron alázatosan ajánlják

Fries Antal és társa. (2)

Boroknak eladása, és telkeknek haszonbérbe adása.

(1) Kegyes hagyományu javakhoz tartozó Czegléd mezővárosában Sz. Iván havának 15dik napján 56 akó fejér és 730 akó veres ó borok árverés útján elfognak adatni. — Tettes Szabolcs vármegyében lévő Püspök-Ladány helységben Sz. Iván havának 19dik napján úgy nevezett Nagy-Kerülő $625\frac{6}{8}$ holdból, Nyakvágó-Széke 727 holdból, Vékony-Ér 111 holdból álló, több kissebb telkekkel együtt, úgy nemkülönben az odavaló mészárszék, mellyhez $131\frac{1}{8}$ hold tartozik, vetésnek, kaszállónak és legelőnek használhatók; jövő Mindszent napjától fogva, három következő esztendőre árverés útján bérbe fognak adatni, megkivántatván, hogy az árverésre megjelenők elegendő bánatpénzel, és nálok lévő bátorságról bizonyság levelekkel ellátva legyenek. (3)

---

(1) Kiadó szállás. Pesten a' Kerepesi úton tek. Beniczky Florián úr házában, 1347 szám alatt az első emeletben a' mostani izlésre készült 9 szoba egy előszobával, 2 konyha, 2 éléskamara, 8 lóra való istálló, padlás és borpincze több száz akóra — Jakab napra haszonbérbe kiadandó. — (3)

---

(7) Hirdetmény. Sz. k. Pest városa telek-könyvi hivatalában, **Liedemann J. Sámuel** örököseinek kérésére, f. eszt. Majus 2dik napján tartandó árverés utján el fognak adatni:

1.) A' Terézia városban, király utczában 683. szám alatt 333 □ ölnyi telken fekvő ház.

2.) A' váczi út mellett 95, 96, 97, 98, 99 és 100. számok alatt lévő 's 21 $\frac{3}{48}$ hóldnyi erdő- és rét-telek, mellyen már szép akáczfa erdő neveltetett.

3.) A' város erdejében jobbra a' hátulsó sorban 77 és 78. számok alatt lévő gyümölcsfákkal beültetett két telek, egy kis rész szőllő és veteményes kert, mellyen egy szobából 's konyhából álló házacska épült.

4.) A' város erdejében az allée mellett, egészen szőllővel ültetett 's erős kerti kőfallal kerített 15dik számu telek. (7)

---

(3) Hirdetés. Nemes szabad királyi Szabadka városa folyó esztendőnek Julius 1só napján hat mészárszéket, és ahoz tartozandó husmérési jogot öt egymásután következő esztendőre árendába adni kivánna következendő kedvező feltételek alatt:

1ször Árenda fejében a' város semmit egyebet, mint a' városi jus megesméréséért minden széktül egy aranyat fizetni, nem kiván; ellenben

2szor Ezen mészárszékek bérlőinek, a' kik hiteles bizonyitó levelekkel elegendő kezességet biztosithatnak, minden székre 50 hold legelőt, mellynek egy részét kaszáló óra is fordit-

hatják, minden holdat két ezer quadrát öllel számitva, kiadni, azon kivűl egy egy székre két ezer pengő forintokat a' kijelelt árandalis időre törvényes kamatok terhe alatt honi pénztárábul költsönözni fog ugy, hogy öt esztendő lefolyása után ezen tőkepénzt a' hátra lévő kamatokkal együtt visszafizetni tartozzanak.

3szor Hogyha mégis netalán valaki inkább több legelőt mintsem pénzbéli segedelmet kivánna, az ollyannak pénz segedelem nélkül kétannyi legelő az az, minden székre 100 holdfog ki méretni.

4szer Mivel ez előtt ezen mészárszékkel a' juh husvágás egybe volt kötve, azért a' most tanában külön kiárendált ugy nevezett három *kozarák* esztendei jövedelmét is, melly öszvessen 680 for. pengő pénzben teszen még hátra lévő két contractualis esztendőre kész pénzben, hogy hat egyenlő részre magok javukra feloszthassák, által engedi, a' többi hátralévő — még három esztendőben - mikor a' *kozarák* árendája már kitelt, szabadságot ád a' mészárszék árendásoknak által engedett *kozarák* jussát vagy magoknak gyakorolni, vagy pedig kedvük szerint másoknak kibérleni.

5ször Hogy ha netalán valaki előbb is, mintsem a' kitüzött 1ső Julius határidő eljövend, az már üressen lévő három mészárszéket ki venni magát idejiben jelentené, ugy hogy idő közben az eránta tett hirdetést vissza huzni lehetne, illyetén válalkozók a' kitett feltételek alatt ezen három mészárszéket mindgyárt is kibérelhetik. (6)

Nagy és nyereséges Lottéria

Coith Dániel fijánál és társánál Bécsben.

Felséges engedelemmel a'

SAMOKLESKI

szép uradalom, a' hozzátartozó

Mrukowa, Czekay, Pielgrzymka, Zawadka, Klopotnica, Huta és Folusz

helységekkel együtt, Gallicziának jászlói kerületében, mellyért visszaváltságul:

250,000 váltó, vagy **100,000**

pengő forint igértetik Lottéria által ki fog játszatni.

Ezen nyereséges Lotteriában

vagyon **25,914** pénznyerő sors, mellyek **525,000** váltó forintot tesznek, és

7,500 fekete sors, mellyeknek becsek **75,000** váltó forint,

öszvesen tehát **600,000** váltó forint,

pénznyerő sorsokra ekként felosztva:

250,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 6,000, 5,000, 4,000, 3,500, 3,250, 3,000, 2,250, 2,000, 1,500, 1,300, 1,200, 1,001, 500, 250, 200, 125, 100 's így tovább; váltó forint

és **7,500** fekete sorsokra, a' kimutatás szerint.

A' kék ingyennyerő sorsoknak különös huzására

502 pénznyerő sorsok vannak határozva úgymint: 20,000, 6,000, 3,250, 2,250, 1,000, 500, 250, 125, 100 váltó forint, 's igy tovább;

öszvesen tehát 50,000 váltó forint.

A' kiválogatott kék szinü ingyennyerő sorsoknak, a' dij-sorsokkal együtt 140,000 forintot kell nyerniek.

A' kék ingyennyerő sorsok nemcsak az által tüntetik ki magokat nyereségesen, hogy ezek bizonyosan nyernek, és közülök 502-nek okvetetlenül kétszer kell nyerni; hanem az által is még, hogy ezek a' többi sorsokkal együtt a' jószágokra és a' pénzbeli nyerésekre is szintúgy játszanak, 's ennek felette szerencsés esetben tizenegyszer nyerhetnek.

A' ki öt veres sorsot vesz 12½ váltó forintjával, azokra ráadásul egy kék ingyennyerő sorsot kap (mellynek, a' mint felyebb mondódott okvetetlenül nyerni kell), mind addig, míg azok el nem fogynak. — A' ki pedig 5 fekete sorsot vesz 10 váltó forintjával, annak azokra csak egy közönséges fekete sors adatik ingyen ráadásul. — Sorsokat ezen lotteriából kaphatni Pesten Liedemann Fridrik irószobájában, — és Liedemann B. Ferencz „szép magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésében.

Figyelmeztetés a' vásárok iránt.

A' Vándor, — Nemzeti, — és Pesti czimű Kalendáriomokban, mellyek Könyvnyomtató Intézetünkben minden esztendőben megjelennek, ha ne talán az Országos Vásárok Lajstromában némelly vásárok hibásan volnának nyomtatva, ezennel figyelmeztetjük mind azokat, kiket a' vásárok rendes tartása akarmi módon érdekelhet, hogy az észrevett hibákat megjavítás végett, frankírozott leveleik által vélünk közleni neterheltessenek. A' béjelentendő újvásárok szokott taxa letétele után, Kalendáriomainkba azonnal béiktattatnak. Pesten, April 26. 1835.

Trattner és Károlyi.

(3) Hirdetés. Szabad kir. Szeged városa utczáinak kővel leendő kirakadtatásához megkivántató 2500 kubik öl köveknek törettetése és helybe szállittására nézve a' polgármesteri-hivatalunkban a' folyó évi Kisasszony hava 3-dikán réggeli 9 órakor árverés tartatand, mellyre a' ne talán válalkozni kivánók szükséges bánatpénzel leendő megjelenésre felszólittatnak. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

April. 30-dikán 6 Láb, 10 Hüv. 6 Von. | Máj. 1-sőjén 6 Láb, 10 Hüv. 3 Von.
— 2-dikán 6 Láb, 11 Hüv. 0 Von. |

A' Gabonának Pesti piaczi ára Május 1-sőjén 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	—	—	—	Zab	77⅕	73⅕	70
Kétszeres	—	—	—	Kukoritza	103¹	100	—
Rozs	103⅕	100	—	Köleskása	—	—	—
Árpa	103⅕	—	—	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Aprilis 28-dikán 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	101⅔⅜	1834ki Status kölcs	—
„ 4 pC.	96⅔⅞	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	211	Bank Actiáké	1347
„ 1821ki „	140	Cs. arany pC. agio	—

Budán, Aprilis 29dikén kijött számok: 89. 74. 42. 75. 48.

37. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szerdán Pünkösdhó' 6dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. 's apost. kir. Felsége Sz. István m. kir. jeles rend kanczellárjához Gróf Reviczky Ádám Ő Excjához April. 2dikáról bocsátott legfelsőbb kabineti íratában Mecklenburg-Schwerini nagyherczeg Ő kir. Magosságát a' nevezett rend nagy keresztével díszesíteni méltóztatott.

(Kir. kamarai híradás).

Az alsó magyarországi fő kamara-grófsági hivatalnál a' harmadik írnoki tisztség, mellyel évenként 420 forint rendes fizetésűl, 20 forint pedig szálláspénzűl járul, megüresűlvén, az ezt, vagy a' netalán következő előléptetés útján megüresűlhető utólsó írnoki vagy accessistai helyet megnyerni kívánók szokott formatartásokkal készült folyamodásikat hat hét alatt a' fentnevezett főkamaragrófsági hivatalhoz nyújtsák-be.

Temesvárról. Aprilis 28dikán Temes vármegyében főispányi-helytartó Báró Gerliczy Mihály úr ő Excjának előlűlése alatt tisztújítás tartatván, minekutánna szeretett eddigi első alispány Boros-Jenői Muslay László ő nagysága hivataláról betegeskedése miatt a' megye nagy fájdalmára lemondott, egyes akarattal első alispánynak Cserneki és Tarkeöi Desseöffy Antal úr eddigi főjegyző, és országgyűlési követ; második alispánynak Sédeni Ambrózy Lajos úr eddigi főszbíró kiáltattak ki; főjegyzőnek Várkonyi Ádám; első aljegyzőnek Tessenyi János, második aljegyzőnek Fischer István; levéltárnoknak Jablonczay Ádám Ő Excja által neveztettek; főadószedőnek Bogma István, második főadószedőnek Ormos András; fizetéses táblabíráknak Laczkovics István, és Vizkelety Ignácz; főügyésznek Osztoics János, alügyésznek Arizy Károly; számvevőnek Slachta Lajos; főbíráknak Kövér János, Szabó Antal, Laczkovics János, és Papházy Miklós; alszbíráknak Bogma Mihály, Milecz József, Constantinovics Sándor, Gyika Tivadar, Körtvélyesy János, Csiky István, Balázsy Sándor és Kapdebo János; esküdteknek Terstyánszky András, Kapdebo János, Lukács Antal, Podhoránvi József, Mesko Ezechiel, Hajósy Lajos, Kardos Imre, Andreovics György, Szabó József, Rácz Albert, és Kumánovics Sándor; aladószedőknek Niamesnyi Gábor, Fekete Ferencz, László Mihály, és Papházy Gábor; szekerezésre ügyelő biztosnak Károssy Imre; csendbiztosoknak Korényi Zsigmond, és Prusinszky Miklós; termesztményi biztosoknak Ballya Ignácz, Rozer Jakab, Dloholuczky István, és Kirovics Damaszkin; hadnagynak Szabó Antal; várnagynak Szilágyi Ignácz urak választattak; első földmérő Böjtös Imre, második Győry Lajos hivatalaikban megerősítettek.

Megjegyzésre méltó, hogy a' tisztválasztás másfél óra alatt legszebb renddel és köz megelégedéssel végeztetett-el. Ez alkalommal országgyűlési első követ és most megválasztott első alispány úr követségi tisztéről lemondván, helyébe első követnek eddigleni második követ Kövér János úr; második követnek pedig főszbíró Laczkovics János úr választatott.

Kalocsáról Apr. 28dikán. A' kereszténység főünnepének édes, 's reményekkel teljes öröme nagyobbítatott a' hív magyar szívekben, hamvaikba dölt nagy ősei erényeivel felruházott Apostoli Király Ferdinand Ő Felsége e' nappal párosult dicső születési év-napján; mellynek megszentelése következő April. 20ikára rendeltetvén, ekkor Klobusiczky Péter Kalocsai Érsek Ő Excellentiája által (ki, öreg napjai le nem győzhetvén szíve buzgóságának hevét, a' nagy héti minden apostoli foglalatosságokat, és egyházi szertartásokat, mint szinte Husvét napján a' sz. Misét, és beszédet-is maga tartotta) fényes segéd szolgálatú áldozat mutattatott-be a' királyok szívét igazgató Istennek, késérve számtalan minden rendű híveknek, láthatólag buzgó fohászaiktól, hogy az ég kegyelmei és áldásai harmatozzanak Felséges Királyunk drága életére,

Első Felesztendő.

szelid 's boldogító kormányára. Ezen nagy buzgósággal végzett isteni szolgálatot az érseki-lak nagy teremében fényes ebéd váltotta-fel, melly alatt Érsek Ő Excja poharat fogván, érzékenyen köszönté azt Ferdinand Ő cs. kir. Felsége, és az egész Ausztriai Ház boldog létéért; midőn a' köz szeretettel párosult tisztelet nyilvános kifakadása, a' jó kívánatokra kész úri vendégeket harsány „éljen"re gyúlasztá. Ez alkalommal nem említeni lehetetlen (noha Érsek Ő Excja érdemekkel teljes életének egyik gyöngye, a' titokban áldást hintő jótettek szeretete) miként Söldenhofen 23ik számú lombardiai gyalog sorezrede egy zászló-aljának minap Kalocsán keresztül útaztakor, az alezredes urat, a' zászló-alj zászlójával és pénztárával ön-érseki lakába befogadni, az egész tisztikart két nap alatt fényes ebéddel 's vacsorával vendégelni, a' közvitézeknek pedig fejenként egy font húst és egy itcze bort osztogattatni kegyeskedett.

A' dunamelléki ev. reform. főtiszt. egyházi kerület (Superintendentia) Máj. 4d. Pesten tartott gyűlésében az elhunyt gr. Wartensleben Károly úr helyébe főcuratorává szavak többségével Mélt. Gróf Széki Teleki Sámuel urat; egyházi kerületi (superintendentialis) főjegyzővé Kecskeméti predikátor 's esperest nagytiszt. Polgár Mihály urat választotta.

Kolozsvártt. Az erdélyi ev. ref. fő Consistorium április 26dikán tartott űlésében, a' n. enyedi ev. ref. collégiumban néhai t. Tompa János úr halálával ürességbe jött theologiai professori hivatalra, a' kolozsvári ref. collégiumban filosophiát tanitó érdemes professor Herepei Károly urat választotta. Erd. Hír.

A' brassai görög ekklézsiának érdemes előljárói, azok között különösen görög bíró Czervenwodály D. István úr igen szép példáját mutaták a' közönséges emberi szeretetnek, 's szegényeken segíteni kívánó jó indulatjoknak, a' midőn a' néhai fő méltóságú herczeg Bránkovány úr pium legatumából, húsvét hetiben, minden vallás, vagy nemzetre való tekíntet nélkűl Brassóban valóságos szűkölködő 75 szegény oláhoknak, 25 catholicus, 25 lutheránus, 25 reformátusoknak nagy mennyiségű török buza lisztet; ezen' kívűl Brassóban sok házi szegényeknek több mint €00 rf. bécsi becsben; a' fogarasi szegényeknek 100 rf. a' szombatfalviaknak 25 rf. osztattak-ki. Erd. Hír.

Szilágy-Somlyón bold. Pethe Ferenczuek, ki Erdélyben nagy áldozatokkal legelső ada ki politikai újságot, f. évi április elején állíták fel emlékoszlopát, mellyet a' boldogult nagytudományu 's még nagyobb érdemü férjfinak veje, bécsi nagykereskedő Megyaszay István úr az elhunythoz viseltetett hálatiszteletből Bécsben készíttetett, Sz. Somlyóra vitetvén, az elhunytnak porai fölébe állíttatott. Az oszlop alja természeti szikla-darab, 30 mázsát nyom, 's ebből emelkedik egy 10 láb magasságu négyszeg oszlop, oldalain emlékversekkel. Kis-szánthói Pethe Ferencz a' dunamelléki superintendentia assessora, több magyar és erdélyországi megye táblabírája, 's a' t. született Szabolcs vmegyében Sz. Mihályon 1762ben Tanulását születéshelyén kezdvén azt a' debreczeni anyaoskolában folytatá, mellynek végezte után Udvard helységben (Biharban) oskola-rectori hivatalra lépett; kitöltvén itt is idejét, 1788ban az ekkor Hollandiában virágjában volt utrechti akademiába ment tudománya örebítéseül. Ettülfogva, mint saját kezével, halála előtt kevéssel írt jegyzeteibül kivonhatni, 1797ig tanult, angolokkal utazott. Ez idő alatt adta ki a' magyar bibliát 11,000 példányban,, és parallel helyekkel kidolgozta eredetileg 3 év alatt. Kapott ezért az angol regens hgtől (4ik Györgytül) egy arany érdempénzt, melly 36 aranyat nyom. Kiadta egy uttal Dávid zsoltárit is 32d. rétben 3000 példányban. Visszajöttében kiadott Bécsben egy magyar grammatikát, Márton prof. úr előtt. Kiadott ugyanott egy folyóírást 4d rétben „Vizsgálódó magyar gazda" név alatt. 1797 utólján a' keszthelyi Georgikonba hívatván meg, ezen intézetet organizálta, 's itt kezdette írni, utóbb pedig ki is adá az esméretes „Pallérozott mezei gazdaság"-ot, 3 darabban nagy 8d rét, melly mintegy 2000 lap eredeti munka. Ugyan a' Georgikonban adta ki később, éjjelenként készült „Magyar Mathesisének" 2 első darabját, az országgyűlés költségin, 's ő cs. kir. fensége a' Nádor pártfogása alatt. 1812ben kiadta „Természet históriáját az emlős állatokrul" 50 festett táblával. Ezért nyeré a' 400forbul álló legelső jutalomdíjt a' dicső emlék. Marczibányi Istvány alapítvány-intézetéből. Ezért 's több munkáiért kapott a' porosz és dán királytól egy egy arany emlékpénzt, mellyek egyike 25, másika 8 aranyat nyom. Kiadta továbbá magyar nyelvre fordítva a' „Nemzeti gazda" folyóírás mellett „Davy híres chemicus munkáját" pompásan nagy 8d. rétben. Kiadta $4\frac{1}{2}$ év alatt

a' „Nemzeti Gazdát" 9 darabban nagy 8d. rétben, számos technologiai rajzolattal, mellyek közül sok Németországban is elterjedt. Magyarra fordítá 's két izben kiadá „Rowles híres baromorvos munkáját." Eredetileg írá a' pókok természet-históriáját „Idő-próféta" nevezet alatt, 's kiadta 8d. rétben. Erre indultak fel a' debreczeni kalendárium írói, hogy a' kalendariumból „azon ember butító idő-jóslatokat" kihagyják. Írta német nyelven eredetileg a' „Praktische Anbau der Runkelrube" czímü könyvet, Bécsben megfordultakor látván, hogy az ottani németek a'gazdaság ezen ágát kellően nem értik. Kiadta 8d. rétben a'magyar „új testamentumot a' görög textus szerint, az úgynevezett verseket nem elől kezdve, mellyből az lett, hogy az oktalanul oda rakni szokott végpontok, mint illik elmaradtak. Kidolgozta magyarul Jäckel vezérlete szerint az „Európai Mértéktárt" 2 darabban 8d. rétben, 's nagy munkával és gonddal adta ki. De a' mi tudományos fáradozásinak fő koszorúja: utba indította egyedül maga, és folytatta 9 kötetig az „Erdélyi Híradót" 's másfél évig a' „Nemzeti Társalkodót" — Munkáji száma mellyeket kiadott, mindössze 38 nagyobb kissebb darab. Meghalt ezen széles tudományu férfi Sz. Somlyón 1832ben febr. 22ikén. — Nemz. Társ.

Figyelmeztetés a' budai magyar játékszínre. 1833 oct. 1sőjétől fogva. 1835 martz. utolsóján telt el azon másfél év, mellyre tek. Pest vmegye, pártfogása alá vette a' magyar színész társaságot próbául, ha fenmaradhatna e' az valahára már a' fővárosban Pest lakosinak látogatásai által is gyámolítgatva. Az egész személyzet fizetését 1834ki tavasz óta pótolni kelle, mint majd a' számadásból ki fog tetszeni, pedig nevezetesen kelle pótolni, mivel a' vármegyei igazgatóság kéntelen vala egészen új saját-játékszíni könyvtárt állítani, diszítvényeket 's ruhákat készíttetni, mik már most az intézetéi. E' pótolékpénz-begyűjtésről legbuzgóbban gondoskodott a' tisztelt vármegye másod-alispánja tek. Földváry Gábor úr 's vele a' játékszíni küldöttség minden tagja; valahányszor pedig az ügy a' ns megye közgyülésében előfordult, a' tek. KK és RR azt mindég köz részvéttel fogadák. Azért, habár pótolni kelle is a' másfél évi jövedelmet, még is készek valának ns Buda városával újolag továbbra is szerződni a' magyar játékszínnek, ha csak lehet, e' két városból ki nem eresztése végett. Igen szembetűnő ebből, hogy nemes Pest vármegyén ugyan nem mulnék megcsökkenés hanemha a' közönség ellangyulna látogatásiban, mert ekkor, a' mind untalani áldozat is csakugyan hijában lenne. Ez érintetett-meg az újabb szerződési játékszíni évben adatott első, darab hírdetésben Aprilis 2kán 1835, melly azt is említi, hogy a' személyzet újítva leszen. — E' személyzet tagjai ezutánra, a' tek. Pest vármegyei játékszíni küldöttség elintézése 's az eddigi igazgatót. Döbrentei Gábor úr összeállítása szerént következők ábécze sorban: Bartha, Barthánė; Bodáki, Csokonai, Cselei, Dériné, Egressy Egressyné, ifjabb Egressy, Gillyén, Kaczér, Kántorné, Lendvay, Lendvayné, Marosi, Mayer Karolina és Tóni; Megyeri; Mogyorósi Nina; Somogyi, Szentpétery; Szerdahelyi; Szigligeti; Szilágyi; Telepi, Telepiné; Toppner Rózsi; Tóth; Udvarhelyi, ifjabb Udvarhelyi; Wirdisch Katalin. Orchestrum igazgatója Erkeli. Ezeknélfogva kitetszik: hogy így, szomorú és vígjátékon kívül, leszen daljáték 's apróbb ballet is, 's így a' nézőség részéről lévő többféle kívánat is változatosságot találand.

'S látván a' tisztelt vármegyei küldöttségnek hazafiúi gondoskodását 's veszödségek mellett is az ügy tekinteteért folyvásti olly rendelését, melly jobb jobb színészeknek a' pénztár erejéhez képest fogadtatására czéloz, azt a' Közönségnek olly tagjai, kik méltán tudják becsülni a' magyar játékszín dolgát azért is, mert ez a' nemzeti nyelven kapást nagyon eszközli, bizonyosan köszönettel veendik. A' színész kar pedig serkentethetik, hogy művészi eléadásinak pontossága által mindenben közre hatva 's összehangzólag munkálva a' közönség kedvezéseit megnyerni buzogjon. Ugyanis, csak az illy módu közre munkálás szüntetheti meg az eddigi örök vándorlást, 's a' fővárosban létesíthető intézet csak az által érheti el valódi sarkalatos alapodását. Mert Budán vagy Pesten kellene leginkább egy főoskolának lenni, a' mellett hogy tek. Abauj vármegyének nemes pártfogása által a' kassait már folyamatban maradhatónak hihetni, 's midőn a' két hely kölcsönösen nevelné 's képezné a' szinészetre termett talentumokat, akkor még nagyobb hatással munkálkodhatnának a' nemzeti játékszín minősége ellen folyvást tolongó előítéletek levivatásán.

AUSTRIA.

Bécs Majus 2dikán. Ő cs. kir. Felsége a' burkus kir. udvarnál rendkívüli követ 's meghatalmazott ministerének Trautmansdorff grófnak azon megbízatást méltóztatott adni, hogy Ludvigslustba menjen, 's Ő kir. Magossága Mecklenburg-Schwerini nagyherczeg ötven évi uralkodása ünnepéhez a' szerencse kívánásokat, egyszersmind Sz. István m. kir. rend díszjeleit az uralkodó nagyherczegnek vigye-meg.

Ő cs. kir. Felsége april. 8k. költ legfensőbb kézírata szerint b. Wacquant-Geozelles Tódor altáborna-

)(

gyot 's a' katonai köz följebbviteli törvényszék elnökét hadszertárnokká: Hohenlohe-Langenburg Gusztáv hget pedig valóságos udv. haditanácsnokká méltóztatott kinevezni. Ezen kívül a' cs. kir. hadseregnél történt közelebbi tisztváltozások következők: alezredessé lett őrnagy: Zedlicz Károly b. Mazzuchelli 10 sz. sorezredtől; Vitaliani Benedek a' tengeri pattantyuság parancsnoka, és Volz Henrich Stockereauban a' ruházati főbiztosság parancsnoka. Őrnagygyá lett kapitány Schaupel János a' bécsi ruharakhely parancsnokságából átrendeltetve Brünnbe a' ruházat-biztossághoz. Nyugalmaztattak: alezredes Wieden József az óbudai ruházati biztosságtól; őrnagy Seemann Ferdinand, Nostitz gr. könnyülovag ezredétül, és Bibra Erneszt b. a' fölöszlatott galiciai határőrvonal volt parancsnoka; továbbá következő gyalog és lovag kapitányok: Donath Péter a' gallicziai fölöszlatott határőrvonaltól nyugpénzzel és őrnagyi czímzettel; Libinszky József, Strauch b. 24. sz. sorezredtől: Pawlikowsky Antal Benczur 34 sz. sorezredtől; Hilbert József, Vatlet. b. 41 sz. sorezredtől; Pucher Aloiz, Albrecht főhg. 44 ss. sorezredtől; Braun György, Fridrik szász hg. 3 sz. vasasezredtől; Krieger Károly, és Szabó János a' Ferdinand huszároktól; Tomaschl József a' szardiniai huszároktól; és Troclet Lajos a' Schwarzenberg dzsidásoktúl mindnyájan őrnagyi czímzettel.

Ildik lóverseny a' simmeringi téren végbement April. 25kén.

Különverseny. 1 angol mf. Nyertes: Hunyady József gr. 3e szürke ménje Osman, teher 89 ft. 2: Esterházy Mihály gr. 3e barna kanczája Cobbea, Whitewall és Arandeka csikaja 87 ft.

II. Károlyi-tételverseny (Károlyi-stakes) ezer aranyos díj; mellyet Károlyi István gr. 200 arany aláírással nyitván meg, a' lónemesítés számos barátjai 12 esztendőre alapitottak, bármelly honi mén és kancza számára. Ezen díj a' simmeringi és pesti téren fölváltva fog kijárni. 2ik lóé 100 arany. 3e 80 ft; 4e 100 ft; 5e 106 ft; idősb 110 ft; mén 3 fttal többet; ausztriai birodalomban született ló 8 évig azaz 1842ig 5 fttal kevesbet. Távolság $2\frac{1}{4}$ angol mf. Első: Trautmannsdorff hg. 4e sárga ménje Charivari, Reveller és Aline csikaja. Második: Széchenyi István gróf 6e barna kanczája Christine. Harmadik: Hunyady József gr. 5e barna kanczája Anne. Negyedik: Széchenyi István gr. 4e barna ménje Lionel. Ötödik: Nádasdy Tamás gr. barna ménje Bug-Yargal. Hatodik: Festetics Miklós gr. 3e kanczája Grisette. Ezeken kívül béjelentve volt még 4, de visszahuzatott.

III. Nyolczvan arany, ezüst serlegben, belföldi kanczáktól belföldön született minden ló számára. 3e. 68 ft; 4e 94 ft; 5e 101 ft; 6e 106 ft; mén $2\frac{1}{2}$ fttal többet. — a' 80 aranynak előbbi nyerője 2 fttal többet. 2 ang. mf. Első és így nyertes: Hunyady József gr. ménje Gildroy. Második: Nádasdy Tamás gr. 5e fekete ménje Childe-Harold. Harmadik: Harrach Ferencz gr. 4e barna ménje Sourwayer.

IV. Negyvenöt arany 3e belföldi lovak számára. Hunyady József gr. 3e ménje Pirate egyedül járt körül.

V. Különverseny. Első: Esterházy Mihály gr. 4e barna kanczája Queen. Második: Festetics Miklós gr. 5e barna kanczája Esmeralda.

NAGYBRITANNIA.

Valamint Peel úr, a' most kilépett ministerium kezdetekor, választóihoz intézett íratában, kormányzási politikáját előre kijelenté az országnak; úgy Russell lord is, mint a' ministeri félnek alsóházi leendő vezetője Devon grófság választóihoz az új ministerium politikája felől egy nyilatkoztatást bocsátott, mellyben a' következő fő reformokra nézve kötelezi magát: 1) a' városi reform, melly szerént a' tanácsbeliek választása a' polgároktól fog függeni, a' régi corporatiók eltöröltetvén. 2) a' dissenterek sérelmeinek orvoslása, névszerént a' Londoni universitas szabadlevelet fog nyerni, házassági egybekelésök vallásos szertartásuk szerént történjék 's itt nyilván megígértetik, hogy a' különbség, mellyet az utólsó Peel-bill az anglikanusok és dissenterek közt fentartott, eltöröltessék. 3) Angliában az egyházi visszaélések eltörlése és a' jövedelmek egyenlőbb felosztása. 4) Irlandban a' tized megváltás mellett a' felesleges egyházi jövedelmek köz nevelésre fordítatnak. 5) a' földmivelés könnyebbítése. 6) Angliában is tizedmegváltás hozatik-be, még pedig nem a' Peel-bill tetszés szerénti principiuma szerént.

Itt következik John Russell lordnak déli Devonshire választóihoz intézett írománya; „Uraim! Korona hivatalát vállalván-fel, kéntelen vagyok ismét független ítéletére 's közszellemére hivatkozni azon testületnek, melly által már háromszor választattam-el. Az utólsó választás óta rövid ugyan, de a' történtekre nézve fontos és nagy következésü időszak folyt-le. Feje lévén, jóllehet érdem nélkül, a' legnagyobb és leghatalmasabb oppositiónak, melly valaha ministerium ellen egyesülve fellépett, igyekeztem a' befolyást, mellyet nekem e' büszke helyhezet adott, az or-

ság javára fordítani. Az előbbi ministerek magok tartása és a' reform melletti nyilatkozásaik, mellyet közűlök a' nagyobb rész mindég ellenzett, vonszó alkalmat szolgáltattak a' megtámadásokra és vádakra. Én azonban igyekeztem, a' mennyire lehetett, kikerűlni a' személyességeket. Melbourne lord ministeriuma nagy és nézetem szerént szükséges reformokról gondolkozott egyházi és polgári intézeteinkben: nekem első és fő czélom volt arra vigyázni, hogy az előbbi ministerium e' reformokat el ne rontsa, 's előhaladásokat meg ne gátolja. Morpeth lord, e' nézetekkel egyezőleg, javallatot tőn válaszul a' thrónbeszédre, 's azt diadalmasan ki is vitte, mellyben e' remény fejezteték-ki: „a' szabadelmű 's mindent felfogó politika, melly a' népnek visszaadá jusát képviselői választhatására, 's Ő Felségének eddig rabszolgaságban tartott alattvalói felszabadításáról a' gyarmatokban gondoskodott, városi testületeinket is hasonló szabadelmü nézetekkel a' nép vígyázó felügyelése alá helyheztetni, a' protestans dissentereknek minden alapos sérelmeit elenyésztetni 's az egyházban eltörleni fogja azon visszaéléseket, mellyek annak hatóságát Angliában gyengítették, Irlandban a' polgári társaság csendességét zavarták és a' statusegyház charakterét mind a' két országban lealacsonyíták." A' városi testületeket mi illeti, a' biztosságnak az óta megjelent tudósítása eléggé valósítá az alsó ház véleményét. Világosan megmutatá a' tapasztalás, hogy a' községi tanácsok kiegészítése, saját választások által, a' hivatali hűség megszegésére, az igazság elforgatására, a' kegyes alapítványokkal való visszaélésre, politikai kerítésekre és a' községek kárára vezet. E' baj ellen, véleményem szerint, a' volt a' legjobb segédszer, hogy a' szabad választás okfeje, melly régi törvényeinkben eléggé esmeretes, 's a' reform törvényben ismét feleleventetett, a' városi testületekre is alkalmaztatnék. Ezen okfőben Stanley lord, 's Grey ministeriumának minden tagjai megegyeztek. Ellenben az utólsó ministerium beérte a' bizonytalan nyilatkoztatással, hogy kész leszen a' jelentést megfontolni és a' visszaéléseket megszüntetni. Mi továbbá kívánságunkat jelentettük a' dissenterek minden alapos sérelmeiknek orvoslása iránt. Ennélfogva megegyeztem a' koronához olly kérelemmel intézett felírásban, hogy a' londoni egyetemnek szabadlevél adatnék, melly szerént a' dissenter eljuthatna azon tudományos rangokra, mellyek Oxfordban és Cambridgeben kizárólag csak azoknak adatnak, kik az angol egyházhoz tagjainak vallják magokat. A' dissenter házasságokra nézve Peel R. sir egy szabadelmű és igazságos okfőn alapult billt hoza-be; de mégis félek, hogy ha az mostani alakjában fogadtatnék-el, mindég érzeni fognák a' dissenterek, hogy a' köztök és a' magos egyház tagjai közt húzott választó vonalnak czélja nem egyéb, mint őket a' köz véleményben lealacsonyítani. Némelly változtatások a' billben segíthetnének e' fogyatkozáson; de a' szülöttek, házasultak és megholtak polgári lajstromának behozatala legjobban elhárítana minden nehézséget. Mi illeti az egyházi adókat, a' zajgás, mellyre alkalmat sokszor nyújtanak, minden tekintetben óhajtatja azon adó eltörlését, melly a' dissentereknek terhére, az egyháznak gyalázatára van. Anglia egyházára nézve Peel R. sir nyilván kijelenté, hogy annak elesmert visszaéléseit javítni szándékozik. Az urak előtt 1832ben nyilvánított véleményem, hogy az angol egyház jövedelmei nem felette nagyok, hanem illőbben kellene elosztatniok, nem fog többé, úgy látszik, kétségbe vétetni. Ezen okfőt elővigyázattal kell alkalmaztatni, de nem szabad gyengíteni megette lappangó olly kívánság által, hogy a' visszaélések gyoma, mellynek kiirtását ígérjük, tovább is buján tenyészni engedtessék. Az irlandi egyházra nézve egészen másként van a' dolog. Nem egyeztem-meg abban, hogy a' papi sinecurák tovább is meghagyassanak olly vidékeken, hol esztendőről esztendőre csak egy pap és egyházfi teszi az egész angol egyházi községet. A' közönséges igazságtalanságon és e' rendszer kiáltó ízetlenségén kívül azt is könnyen láthatni, hogy ezen egyházi sinecurák fentartása az irlandi népet keseríti, a' britt korona jó hírét külföldön csökkenti, 's a' protestans vallásnak, mellynek gyarapítása vétetik czélba, csak kárt okoz. E' felett még e' szerencsétlen rendszer csak nagy katonai erő által tartathatik-fel, mellyet külső háború esetében szükségesképen szaporítani kellene. Illy tévelygő politikát, melly Angliát terheli, Irlandot vérzi, a' társaság csendességét háborítja, a' vallásnak árt, semmiféle ékesszólás nem ajánlhat, semmi észtehetség so-

káig fen nem tarthat. E' rendszer helyett javallám a' statusegyház jövedelmeinek feleslegét, azon egyház tagjainak lelki szükségökről elébb gondoskodván, a' néposztályok nevelésére hitvallás különbség nélkül fordítani. Czélom ebben a' volt, hogy a' szegény dolgozó osztályok meggyőzessenek a' felől, hogy az egyházi jövedelmekben ők is némi részt vesznek; hogy erkölcsi-vallásos nevelés által szomszédjaik eránt szeretet, a' status eránt pedig kötelességérzet csepegtessék beléjök; végre hogy lelkök nagy igazságoknak megnyittassék, és szívökben a' felettök lévő kormány eránt enyhébb indulat ébresztessék. A' protestans egyház majd csak ekkor reménylheti befolyásának terjedését, mert érdemei nem pedig zsarlásai szerént fog megítéltetni. Ezek voltak a' parlamenti tanakodásoknak fő tárgyai, 's közülök némellyek eránt feletteb különböző vélemény uralkodott az alsó ház többsége és az előbbi ministerium közt. Némelly más kérdésekben egyetértés mutatkozott, melly sokak előtt váratlan volt. Grey ministeriumának mindég azt vetették szemére, hogy a' földmivelést nem eléggé menti-fel nyűgeiből, 's a' seradó fenhagyását úgy tekinték, mint a' nemakarás nyilvános példáját. Peel R. sir különböző nézettel volt, 's a' mint ő kinyilatkoztatá, hogy ministeriuma a' seradóval akar állni vagy esni, azonnal kitetszett, hogy a' lárma, melly Grey lordot a' földmivelési érdek ellenségének, Althorp lordot pedig a' mezei gazda jólléte eránt hidegvérünek kiáltá, csak pártfeles lárma volt, 's lelkiesmeret nélkül indítatott, és szemérem nélkül ismét elnémítatott. Az előbbi ministerium, ha szinte tovább marada is a' kormányon, az ország könnyítésére nem igen tett volna egyebet a' grófsági adó (county-rate) egy részének eltörlésénél, miben Althorp lord a' múlt esztendőben megegyezett. A' földmivelés valódi hasznára egyedül csak a' tized önkéntes megváltása eránti billt javallá az előbbi ministerium. Gyakran jelentém az urak előtt nézetemet illy rendszabás sikeretlenségéről, 's félek nehogy az orvosszer ott legfoganatlanabb maradjon, hol a' tized legsúlyosabb. Olly rendszabást gondolni-ki, melly a' tizedbirtokosnak szintúgy mint a' tizedfizetőnek kedvezzen, kétség kívül nehéz; de annak okát épen nem látom, miért nem kellene azt próbálni. E' nézetek vezérlének engem az előbbi ministerium elleni oppositiomban. Most már a' kabinetbe lépvén, híven igyekszem ezeket létre is hozni, 's reménylem ez által, mennyire tőlem telik, elősegélleni fogom a' reform-végzés törvényes gyümölcseinek aratását. Mint egyike azon statusférfiaknak, kik ama nagy rendszabás készítésében, javallásában és kivitelében legnagyobb részt vettek, köteles vagyok kinyilatkoztatni, hogy én a' reformbillt nem úgy nézem, mint talán sorban jövő organikus változtatások kezdetét, mellyek közül az utóbbinak, fontosság és hirtelen behozatalnál fogva, az elsőbbet mindég felülmúlni kellene. Az illy változtatások ha önmagokban hasznosak volnának is, én mégis azt vélem, hogy a' nép ereje 's értelme sokkal jobban foglalatoskodhatik tettlegi javítások megfontolásával 's előállításával, mint régi intézvényeinknek erőszakosan elvont theoriákhoz alkalmazásával és idegen mustrák szerinti nyirbálásával. Más részről az sem volt czélom, hogy a' reformvégzés a' népre nézve csupa játékmívvé, 's mind önmagára, mind utódjaira nézve hasztalanná tétessék. Kívánságom a' vala, hogy a' szerfeletti vagy viszszaéléses statuskiadások a' nép befolyása által korlátoztassanak 's meggátoltassanak, intézvényeink, hijányainak elhárítása által, megújíttassanak 's megtisztíttassanak, a' gondolkozás, írás és cselekvés szabadságának minden szükségtelen akadálya elhárítassék; továbbá hogy minden néposztályok érdekei megfontoltassanak 's megóvassanak, de nem azoknak előítélete 's pártfeles előszeretete által, kik a' nép szavát meghamisították 's örökségét törvénytelenül eltulajdonították, hanem a' népnek törvényes képviselői által, kiket a' fejedelem hív fentartani a' monarchiát, mellynek ők gyámolai, 's képét viselni azon felvilágosodott nemzetnek, mellynek bizodalmával élnek."

Az alsó ház ülései Május 12dikéig halasztattak-el. — A' True Sun ekép igazítja a' már közlött ministeri névjegyzéket: főpostamester Minto lord; Irland első titoknoka Morpeth lord; G. Grey sir gyarmati alstatustitoknok; admiralissági titoknok Labouchere; Gordon R. és Vernon Smith pedig a' keletindiai osztály titoknokai; Leith-Hay ezredes a' főhadiszermesteri tisztség titoknoka; Rufane Donkin sir ezen osztály fő ügyelője; W. Parker és T. Trowbridge admiralok az admiralisság lordjai. A' Brougham lord neve az Aprilis

20diki lajstromban nem jő-elő. A' Times egy hosszú czikkelyében múlhatatlan szükségesnek állítja Anglia megszabadítása végett: hogy a' whigek a' conservativekkel nem pedig, mint gondolhatni, a' radicalokkal és repealerekkel fogjanak kezet.

Londonból Aprilis 21dikéig jött tudósítások szerént, a' lordkanczellári hivatal még betöltve nem volt, a' nagy pecsét Lyndhurst lord kezében; Brougham lord kimaradt. Fő udvari tisztek; Wellesley marquis fő kamarás; Argyll herczeg fő udvari mester; Albemarle gróf fő lovászmester. A' királyt Apr. 23d. várták ismét Londonba, hogy kabineti tanácsot hívjon öszve, 's a' ministerium kiegészítessék. Wharncliffe lord ekkor fogja a' titkos pecsétet általadni, 's ekkor neveztetnek ki a' lordkanczellár helyét foglalandó biztosok. Sir George Berkeley a' jóniai szigetek lord főbíztosává neveztetik. Sir Charles Grant, Invernesz báró czím alatt pairi méltóságot nyert. A' külföldi követek Apr. 20dikán meglátogaták Palmerston lordot a' külső ügyek hivatalában, hol délután kabineti tanács tartatott. A' Standard állítja, hogy O'Connell, Sir W. Gosset irlandi alstatustitoknok elbocsátását kívánja; több nehézségeket is gördít-elő, mellyeknél fogva Melbourne lord még az ő segítségéről nem lehet bizonyos. Rosz néven vette az agitator főkép Melbourne lordnak April. 18dikán a' felső házban tett azon nyilatkozását, miként neki O'Connellel semmi szövetkezése nincsen.

SPANYOLORSZÁG.

Madrid, Apr. 12dikén. Valdes Apri. 9dikén reggeli 3 órakor utazott-el innen a' hadsereg fővezérségét általvenni, csupán két adjutanstól kísértetve, 's hogy mielébb rendeltetése helyére, Pamplonába, juthasson, a' rövidebb de kevéssé bátorságos úton indult Valladolid és Burgos felé. Ha honszeretet és munkásság képes a' háborúnak véget vetni az északi tartományokban, úgy feltehetni, hogy Valdes nem fog elődei sorsára jutni. Most közel 60 ezer ember öszvesítetett északon, és még számosabb batalionokat is küldhetne oda Spanyolország. Hadseregünk nem katonaságnak, hanem erkölcsi erőnek van híjával, 's Valdes gegeneral az organikus hibák miatt talán minden iparkodása mellett sem fog győzni. Főképen némelly csupán piperetiszteket jól szolgált altisztekkel kellene felváltani a' batalionoknál. Szükség volna 3—4 vitézség és gondolkozásnál fogva kitünő osztályos generálra is. Az ezredesek közt is némellyek csupán kegynek köszönhetik tisztségöket, 's most 1825diki alhadnagyok kormányozzák az ezredeket. Ebben fekszik a' hadsereg tehetetlenségének oka. Azonban e' visszaéléseket nem hogy eltörleni, sőt még szaporítani akarják. A' királyné egy végzése szabadságot ad a' testőröknek Navarrába menni, 's az ottani ezredekbe állani. Ezek aztán tisztségre vágynak, 's az altisztek méltán ponaszkodhatnak ellenök. Elégedetlen sereg mindég roszul szolgál. Ha Valdes gyökerében nem írtja-ki a' bajt, úgy ő is csak az elsuholt generálok számát fogja szaporítni, 's neve a' Sarsfield, Quesada, Rodil, Osma és Mina neveikkel egy sorban álland. Murciában a' saragossaihoz hasonló nyugtalanság ütött-ki; de minden nagy akadály nélkül visszaállítatott a' csendesség. Rojas general Apr. 5dikén seregcsapatokkal ment Malagába. A' városi tiszthatóság jó intézeteket tett, 's a' rend többé meg nem háborítatott. A' fő rendzavarók szégyennel és kinevetve futottak-el. Carnicer a' fő general parancsolatára Mirandában az Ebro mellett agyon lövetett. A' hadministerium ideiglen Don Valentin Ferraz tábori marsalra bízatott.

Osma general Alcala de Henaresben hirtelen meghólt. Aprilis 10d estéjén még egészségben feküdt-le; reggel halva találtatot. Mina olly terhes betegséggel küzd, hogy minden pillanatban halálát várják. Elliot lord, miután Minatól és D. Carlostól is bíztos kíséretet nyert, Aprilis 15dikén indúlt Spanyolországba; 17d. Tolosában hált; 18d. pedig Lecumberriben fogott D. Carlossal értekezni. El-Pastor, Fernando ezreddel a' carlista előőrökig, Oyarzunig fogja Elliot lordot kísérni; itt fogadja őt Zumalacarreguy egy csapat láncsásokkal, 's Aspeytiába vezeti, a' holott van D. Carlos, udvarával, 's hadierejének nagyobb részével, mintegy 15 ezer emberrel.

PORTUGALLIA.

A' Times Apr. 14diki számában következő tudósításokat közli a' lissaboni Apr. 2diki journálokból: Az ifju Leuchtenberg herczeg organumainak chronikus bajában szenvedett, 's e' miatt utóbbi nyavalyáját lehetetlen volt meglábolnia. Az ő földi maradványai Mart. 31dikén takarítattak-el St. Vincente egyházban. Halála napján némi csekély rendzavarások történtek Lissabonban. Egy magános levél [Mart.] 31dikéről így ír: A' herczeg temetése ma nagy pompával és egész csen-

dességgel ment végbe. Mind a' rendes, mind a' nemzeti őrseregek kiállíttattak, 's a' gyász pompa alatt semmi jele nem mutatkozott a' néppezsgésnek. A' tegnapi Gacetában Rodrigo F. Magalhaes úrnak csudálásra méltó beszéde találtatik, mellyet a' következmarában a' kárpótlás kérdéséről mondott. Aprilis 1sőjén. Némelly rosz indulatu emberek az utczaszegleteket jelentésekkel raggatták-be, mellyekben Palmella herczeget August herczegnek méreggel megétetésével vádolták. Illy esetekben itt még sohase maradtak-el az efféle vádak; azt azonban kiki tudja, hogy a' herczeg természetes halállal halt-meg. Tegnap éjjel némelly ittas ifjak a' herczeg lakhelye előtt összvegyűlvén, egy kis pajzánságot követtek-el, mellynek azonban semmi rosz következése nem lón, 's egy csapat lovasság megjelenése mind elosztatá őket. Lissabon lakosai szorosan tarták magokat az ész és okosság szabásihoz, 's így az anarchisták terveit semmivé tevék. A' szomorító halalos eset némellyekben, hihető, oktalan reményeket 's szándékokat éleszte-fel. Estremadura tartomány ideigleni főispányának, Antonio de Gamboa e Liznek tudósítása őrjülteknek 's bolondoknak állítja azon kevés számu rendzavarókat, kik a' Loretto egyház előtt megjelentek.

Lissaboni levél a' Globe czímü angol újságban ezt írja: Pénteken, Mart. 27dikén érzette Leuchtenberg herczeg élte közelgető végét. Kívánta a' halotti szentségeket. „Tudom, mondá, hogy meghalok, — Istenben bízva 's tiszta lélekismérettel; de kedves lett volna nekem élni 's Portugal javát előmozdítani.“ Kevés pillanatokkal ezután elhunyt. A' királynét erőszakkal kellett elszakasztani a' halálos ágytól, 's egy órával később az özvegy császárnét. Mélyen szomorodva ült ő az ágy mellett; kezét fogá a' haldokló herczegnek 's hijában igyekszék számolni az érütéseket, mellyek már megállottak; küzdött szerencséttlensége bizonyossága ellen. Mind a' két fejedelemné kétségbeesés áldozatja.

Némelly franczia journalok Lissabonban kiütött revolutióról, a' respublica kikiáltásáról 's a' királyné elútaztáról terjesztének híreket. A' Journal de Paris jelenti, hogy a' franczia kormány efféle történetekről semmi tudósítást nem vett; hihetően ama híresztelésekre a' Leuchtenberg hg. halálakor történt zenebonák adtak okot, mellyek Palmella herczeg ellen valának intézve, kinek lakhelyére rontott a' pórnép 's őt iszonyu gyalázó szavakkal illette.

A' Morning-Herald Lissabonból Aprilis 3dikán költ levelet közöl, melly igazolja a' most említett gyanitást. A' nép falakra raggatott irományok által fellázítatott a' különben sem igen népszerü Palmella herczeg ellen, ki azzal vádoltaték, hogy Leuchtenberg herczeg halálának szerzője vala, először azért, hogy a' felelet terhét az általa elköltött két milliónyi summáról kikerülje, másodszor hogy fiját a' királynéval házasitsa-öszve, és harmadszor hogy Wellington herczeggel kötött egyezésnél fogva az alkotványt lerontsa. A' nép sürü csapatokban gyűlt Palmella herczeg palotája elibe, kinek életét csak Terceira herczeg, Villa Real gróf és de Sarre visconde elszántsága mentette-meg. Terceira herczeg ugyan is a' betolongó zenebonások elibe állott, kérte őket, 's végre mejjét kitakarván, mondá: „Itt vagyok én, öljetek-meg engem; én érdemlettem azt meg, mert illyen embereket, mint ti vagytok, szabaddá tettem.“ A' csőcselék ezután hátra vonult; később a' rendes seregektől nehány osztály érkezett 's a' csendesség visszaállítatott. A' város más részeiben is némelly fensőbb tisztviselők, kik Palmella barátainak tekintettek, feltartóztattak és boszontattak. Ez egész mozgás egyébiránt csak az első minister, nem pedig a' királyné ellen volt irányozva. A' kamarák Apr. 3dikán titkos ülésben a' thrónörökösödésről tanakodtak, azon esetre, ha a' királyné örökös nélkül halna-meg, és az ő isméti férjhez meneteléről; Leuchtenberg herczeg, mondják, halálos ágyában kéré a' királynét, hogy az ő öccsével, Miksa herczeggel, kelne-öszve. A' tanakodás sikere Apr. 3dika estéjén még nem tudatott; a' város és környéke csendesen valának. A' királyné terhességéről elébb terjesztett hírnek most határozottan ellenmondanak.

EGYVELGESHÍR.

Boguslawski úr, a' Boroszlói csillagvizsgáló intézet őrje Apr. 20—21 éjelén új cometát fedezett-föl. Ez nem a' Halley üstökőse, melly mostanában a' bikánál mulat. Az új üstökös a' pohár csillagzatban, jó nézőcsövön mint egy kerek folt látható. Regulus felé igyekszik, 's a' naphoz siettében, úgy látszik, még most a' földhöz nem fog közelíteni. Ezen üstökös a' Bécsi csillagőrtoronyból először Apr. 28dikán vétetett-észre.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498 szám.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Majus 6-dikán 1835.

Eggenberger József pesti könyvárosnál,

kinek boltja a' főméltóságú királyi Kuria déli szomszédságában van, megszerezhető, illy czimü könyv:

Rövid Ertekezés a' Nemzetiségről,

szerzette *Móth Endre*, hites ügyvéd (hat rézre metszett 's megegyező szinekkel kivilágosított, a' magyar öltözetet tárgyazó képekkel, mellyekkel *Klaszy Venczel* pesti polgár, 's magyar szabó a' Nemzetnek kedveskedik). (4)

T. Heves vármegyében Szolnokhoz más fél órányira fekvő P. Szentiványon 25 darab selymes egy nyirésü kosok; 1000 darab anya birkák; 500 darab ürük szabad kézből eladandók, bővebb értesítést vehetni helyben a' tulajdonosnál. (1)

---

(1) Érczes vizek' jelentése. Alólirt tisztelettel jelenti a' t. cz. orvos uraknak 's a' tisztelt közönségnek, hogy az idén töltött érczes vizeknek többnyire minden nemei hozzá már megérkeztek. Közvetetlen a' forrásoktól vévén az érintett vizeket, reményli tisztelt vevői' megelégedését mind azokkal, mind olcsó és gyors szolgálatjával; 's egyszersmind füszer és festék kereskedését is alázattal ajánlja *Forster Lajos Wilhelm*,

pol. kereskedő Pesten a' Sebestyén piaczon az arany vasmacskánál. (3)

---

(1) Eladandó ó borok. Felsőbb rendelés következésében n. m. Pécsváradi uradalomhoz tartozandó Versendi tisztség részérül közhírrül adatik, hogy folyó évi Majus 21d napján a' Bábartzi túlsó pinczékből 1828, 1829, 1830, 1831, és 1833 termésbül 192¾ akó fejér, és 1483¼ akó vörösbor árverés útján hordónként, vagy nagyobb és kissebb akó és hordó számban is, fentartván a' felsőségi helybenhagyást, és 10 procentumi bánatpénz letétele mellett el fognak adódni. (2)

---

(1) Jelentés. Alolirtnak van szerencséje jelenteni, hogy ő pesti kereskedő **Forster Lajos Wilhelm** úrnak Szirákon (t. Nógrád vármegyében) volt fiók kereskedését megvette. A' midőn mind Szirákon mind Aszódon lévő füszerekkel 's más portékákkal mindenkor rakott boltját tisztelettel ajánlja, illendőleg olcsó, solid 's gyors szolgálatját igéri 's a' nagy érdemü közönség' kedvezését alázattal kéri *Prem János*, *kereskedő Aszódon.* (3)

Uj Luczerna-lóhermag.

a' legjobb minéműségü olcsó áron szerezhető **Forster Lajos Wilhelm'** füszerkereskedésében Pesten a' Sebestyén piaczon az arany vasmacskánál. (3)

---

(1) Eladandó gabona. Felsőbb rendelés következésében n. m. Pécsváradi uradalomhoz tartozandó Versendi tisztség részérül közhírrül adatik, hogy folyó esztendei Majus 20dik napján a' Versendi magtárbúl 1377. pos. mérő tiszta búza, 2614 p. m. kétszeres 132 p. mérő árpa és 575 p. mérő szem kukoricza, árverés útján kész pénzen eladandó lészen. Költ Versenden, Aprilis 14dik napján 1835. (2)

Első Félesztendő. 1835.

(1) Hirdetmény. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy f. e. Majus 25kén Miskolcz mezővárosában a' kir. kam. praefectusi hivatal' épületében tartandó nyilvános árverés útján a' Diósgyőri koronai uradalomhoz tartozó királyi hasonvételek, nevezetesen: a' Miskolczi nagy és heti vásár' jövedelme, a' Mezőkeresztesi kurta korcsmák, a' Diósgyőri, és Felsőgyőri húsvágatás és pálinkafőzés igazai folyó esztendei 1sö Novembertől kezdve egymásutánni három esztendőre a' legtöbbet igérőnek bérbe adatni fognak. — Melly árverésre a' bérleni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva, a' szokott reggeli órákban megjelenni ezennel hivatalosak. — A' bérlet feltételeit az árverés előtt is megtekinthetni Miskolczon a' kir. kam. tiszttartói hivatal' épületében. Budán Aprilis 25dikén 1835. (3)

---

(1) Hirdetés. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamara rendeléséből, Szigeth, Szlatina 's Bustyaháza mármarosi só-szállító-tisztségektől évenként 200,000 mázsányi só mennyiség' magányos vállalat útján, Szolnokig eszközlendő szállítatása végett 1836, 1837 's 1838 évekre, Budán, f. e. jun. 11kén, az udvari Kamara épületében, reggeli 9 órakor, közös árverés fog tartatni. — Az árverés és szerződés' föltételei, ezen hírlapok 36dik számával teljes tartalmukban már közöltetvén, addig is ugyan ezen udvari Kamara' számvevő-hivatalában megismértethetnek. Költ Budán Majus 5kén 1835. (3)

---

(1) Hirdetés. A' nagymélt. m. kir. udvari Kincstár részéről ezennel köz hírré tétetik: hogy a' Diakóvári püspöki uradalomban néhai Szutsits Pál Mátyás püspöknek hagyományához tartozó mintegy 14,800 soproni mérő gubacs a' folyó esztendőnek Junius 3dik napján a' nagymélt. m. kir. udvari Kincstár épületjében Budán reggeli 9 órakor nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek kedvező feltételek mellett eladatni fog.

A' venni szándékozók tehát meghivatnak a' határozott helyen és napon való megjelenésre. A' feltételeket, nem különben a' gubacs minéműségét a' nagymélt. m. kir. udvari Kincstár számvevő hivatalánál előre megtekinthetni, (3)

Boroknak eladása, és telkeknek haszonbérbe adása.

(2) Kegyes hagyományu javakhoz tartozó Czegléd mezővárosában Sz. Iván havának 15dik napján 56 akó fejér és 730 akó veres ó borok árverés útján elfognak adatni. — Tettes Szabolcs vármegyében lévő Püspök-Ladány helységben Sz. Iván havának 19dik napján úgy nevezett Nagy-Kerülő $625\frac{6}{8}$ holdból, Nyakvágó-Széke 727 holdból, Vékony-Ér 111 holdból álló, több kissebb telkekkel együtt, úgy nemkülönben az odavaló mészárszék, mellyhez $131\frac{1}{8}$ hold tartozik, vetésnek, kaszállónak és legelőnek használhatók; jövő Mindszent napjától fogva, három következő esztendőre árverés útján bérbe fognak adatni, megkivántatván, hogy az árverésre megjelenők elegendő bánatpénzel, és nálok lévő bátorságról bizonyság levelekkel ellátva legyenek. (3)

---

(2) Kiadó szállás. Pesten a' Kerepesi úton tek. Beniczky Florián úr házában, 1347 szám alatt az első emeletben a' mostani izlésre készült 9 szoba egy előszobával, 2 konyha, 2 éléskamara, 8 lóra való istálló, padlás és borpincze több száz akóra — Jakab napra haszonbérbe kiadandó. — (3)

---

(4) Hirdetés. Nemes szabad királyi Szabadka városa folyó esztendőnek Julius 1sö napján hat mészárszéket, és ahoz tartozandó husmérési jogot öt egymásután következő esztendőre árendába adni kivánna következendő kedvező feltételek alatt:

1ször Árenda fejében a' város semmit egyebet, mint a' városi jus megesméréséért minden széktől egy aranyat fizetni, nem kiván; ellenben

2szor Ezen mészárszékek bérlőinek, a' kik hiteles bizonyitó levelekkel elegendő kezességet biztosithatnak, minden székre 50 hold legelőt, mellynek egy részét kaszállóra is fordithatják, minden holdat két ezer quadrát öllel számitva, kiadni, azon kivül egy egy székre két ezer pengő forintokat a' kijelelt árandalis időre törvényes kamatok terhe alatt honi pénztárából költsönözni fog ugy, hogy öt esztendő lefolyása után ezen tőkepénzt a' hátra lévő kamatokkal együtt visszafizetni tartozzanak.

3szor Hogyha mégis netalán valaki inkább több legelőt mintsem pénzbéli segedelmet kivánna, az ollyannak pénz segedelem nélkül kétannyi legelő az az, minden székre 100 holdfog ki méretni.

4szer Mivel ez előtt ezen mészárszékkel a' juh husvágás egybe volt kötve, azért a' most tanában külön kiárendált ugy nevezett három *kozarák* esztendei jövedelmét is, melly öszvessen 680 for. pengő pénzben teszen még hátra lévő két contractualis esztendőre kész pénzben, hogy hat egyenlő részre magok javukra felosztathassák, által engedi, a' többi hátralévő — még három esztendőben - mikor a' *kozarák* árendája már kitelt, szabadságot ád a' mészárszék árendásoknak által engedett *kozarák* jussát vagy magoknak gyakorolni, vagy pedig kedvük szerint másoknak kibérleni.

5ször Hogy ha netalán valaki előbb is, mintsem a' kitüzött 1ső Julius határidő eljövend, az már üressen lévő három mészárszéket ki venni magát idejiben jelentené, ugy hogy idő közben az eránta tett hirdetést vissza huzni lehetne, illyetén válalkozók a' kitett feltételek alatt ezen három mészárszéket mindgyárt is kibérelhetik. (6)

---

(3) Hirdetmény. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamarának rendelése következésében köz hírré tétetik, hogy a' Hradeki királyi kamarai uradalomhoz tartozó alább kijegyzett királyi haszonvételek a' Hradeki királyi kamarai kastélyban folyó esztendei Május 6kán reggeli 9 órakor tartandó nyilvános árverés útján a' legtöbbet ígérőnek 1835dik esztendei November 1jétől kezdendő egymásutánni, részint három, részint hat esztendőre bérbe fognak adatni, úgy mint: a' Hradeki kastélybéli korcsma a' húsvágatási joggal; a' Hradeki rétkorcsma; a' Hybbei vendégfogadó, és húsvágatás; a' Szihotai korcsma; a' Vichodnai korcsma, vendégfogadó és húsvágatás; a' Bjelanszkói, és Teplitskai korcsmák, és húsvágatás; a' Dovalovai vendégfogadó és húsvágatás, a' Kokavai korcsma és húsvágatás, a' Plostini és Illanovi korcsmák. — Továbbá a' Hradeki négy kerekü malom, és kölyü (Stampfmühle) a' Vrbitzi szinte négy kerekü malom; a' Teplitskai három kerekü három malom; a' Vichodnai és Kokavai háromkerekü malmok és kallók; a' Plostin-Illanovi egykerekü malom; és Király-Lehottai háromkerekü malom. — A' hegyi legelők név szerint; Prosztredna, Zadna, Hoskova, és Zadne Gruny, Kniszna és Hlina, Hola Skala, vagy is Palenitza, Tomanova, Javorovo, Temne Szmrecsini, Koprova, pod Krivanom, Dzurova, Lapinova, Skutova, és Holitcza, Brezinova, Vellybok, és Miskova, Ubohepalani, Ticha, Koprovitza, és Spanya, Pánszka Javorinka, Orantzova, és Kralova Javorinka, Schiroka, a' királyhegy' ormán; a' Sirokai völgytől Orlováig, az Orlovai völgytől Koleszováig, Koleszovától a' Koboljánki hegytetőig; Driecsna a' Temna nevü hegytől Oranczova nevü völgyig. — A' húsvágatás Vrbicz mezővárosában, és Vrbicz-Huszták helységében. — A' halászat Vrbicz mellett a' Vág-vizében, a' Vansecz, Bjelanszko, Bela, és Dovalovetz nevü folyókban, valamint a' Botzai és Maluzsinai halászat-is.

Végre a' Hradeki kir. sörfőzőház is, a' hozzátartozó szerekkel, istálokkal, pinczékkel, és lakással együtt 6 esztendőre bérbe adatik.

A' bérleni szándékozók ezen árverésre elegendő bánatpénzzel és cautióval ellátva megjelenni hivatalosak. — Az árverési föltételeket a' Hradeki királyi kamarai praefectusi hiva-

tal' írószobájában, valamint az ottani királyi kamarai tiszttartói hivatalban is az illető árverés kezdete előtt is megtudhatni. — Zsidók csak azon korcsmák' tekintetében vehetnek ez árverésben részt, mellyek az országúttól, és az uradalmi tiszti hivataloktól távolabb helyeztetve vagynak. — Az árverés után semmiféle ajánlatok sem fogadtatnak el — Kiköttetik végre, hogy ha az árverés alkalmával teendő ajánlatok hosszabb idei bérletre nézve el nem fogadhaóknak találtatnának, a' királyi kamarai uradalom az illető bérlet idejét előlegesen egy esztendőre leszálíthassa. Budán, Aprilis 17kén 1835. (3)

Több oldalról felszólíttatván a' RÉGI KÚN NEMZET NYELVÉRŐL írott és a' múlt évben jutalommal illettetett munkámnak közrebocsátása iránt, — kötelességemnek ismerem ezennel hírül tenni: hogy nyomtatásbani megjelenését most, ha valamelly előre nem látható akadályok, és a' munka mintegy 30 ívre terjedése nem hátráltatják, e' folyó év végzetéig bizvást ígérhetem. Pest. April. 26. 1835. *Jerney János.*

Figyelmeztetés a' vásárok iránt.

A' Vándor, — Nemzeti, — és Pesti czimű Kalendáriomokban, mellyek Könyvnyomtató Intézetünkben minden esztendőben megjelennek, ha ne talán az Országos Vásárok Lajstromában némelly vásárok hibásan volnának nyomtatva, ezennel figyelmeztetjük mind azokat, kiket a' vásárok rendes tartása akarmi módon érdekelhet, hogy az észrevett hibákat megjavítás végett, frankírozott leveleik által vélünk közleni neterheltessenek. A' béjelentendő újvásárok szokott taxa letétele után, Kalendáriomainkba azonnal béiktattatnak. Pesten, April 26. 1835. *Trattner és Károlyi.*

---

(7) Vogel S. A. bútor műves Pesten tisztelettel jelenti, hogy raktárában, közönséges, közép 's legjobb minéműségű sima és mahagonival rakott, cseresznyefa, úgyszintén fekete páczú, továbbá verhenyeges 's természetesen politirozott diófa házibútorok mindenkor nagy mennyiségben találtatnak. Különösen ajánlja ez utóbbiakat, mellyek habosak, 's fejér juhar és égerfa szeletekkel goth ízlés szerint vannak ki rakva, úgy szintén a' csinosan készült Mahagoni eszközöket fejér juhar és körösfa szeletekkel, 's Mahagonival ékesítve.

Találtatnak nála minden nemű 's nagyságú lüszterek és tükrök aranyozott és politírozott rámákkal.

Rendeléseket tehetni nála nagyobb házi bútorozásokra, 's mindenféle szobakoczkázatokra, 's a' mi készen nem volna, gyorsan el fog készíttetni.

Ablak és Alcoven szőnyegek, 's ágy terítők' rajzolat, vagy pedig kész mustra szerint választhatók vagy megrendelhetők.

Reményli a' felülírt hogy bútorainak olcsó 's az idő körülményeihez szabott árával tisztelt vevői elégedését megnyerendi.

Rakhelye van Pesten a' Dorottya útcza' szegletén tulajdon 16. szám alatti házában. (9)

A' Gabonának Pesti piaczi ára Május 5-dikén 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	120	116⅔	113⅓	Zab	70⅔	66⅔	60
Kétszeres	—	—	—	Kukoritza	103⅓	100	—
Rozs	102	100	93⅓	Köleskása	—	—	—
Arpa	90	88	86⅔	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Május 2-dikán 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	102 5/16	1834ki Status kölcs	595 5/16
„ 4 pC.	97 5/12	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	1347¼
„ 1821ki „	—	Cs. arany pC. agio	—

38. Szám.

HAZAI 's KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Pünkösdhó' 9dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. kir. Felsége Aprilis 22diki legfelsőbb határozata szerént Komárom vármegyei főszolgabíró Verebi Végh Antal urat a' nagymélt. m. kir. Helytartótanácshoz tiszteletbeli titoknokká nevezni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. k. Felsége Aprilis 24diki legfelsőbb határozatában a' Zaraban megüresült fő-postaigazgatási tisztségre cs. k. udv. postatiszt Scheiger József urat méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Pest Majus 2kán. Zipser Keresztély András Beszterczebányai professor, 's ugyanott egy leány nevelő-intézetnek előljárója, és több tudós társaságok' tagja, ki mint híres természetvizsgáló bent, és kül-földön esméretes, a' magyar királyi tudományos Egyetemnek természet történeti Muzeumát két ízben küldött oriktognostiko-geognostika ásványbeli gyűjteményével megszaporította. Minthogy ezen gyűjtemény által a' tanuló ifjúság Magyarország sok bánya hegyeiről pontos felvilágosítást vehet, és a' földesméreti tudomány eránt felhevült buzgóság általa nevekedik; az érintett természettörténeti Muzeum' igazgatósága kedves köteleségének tartja, tisztelt Zipser úrnak hazafi ajándékát ezennel nyilván megköszönni. Közli Szoblahói Pálma Elek, a' Pesti m. kir. főoskola tanácsának jegyzője.

A' magyar nemzeti Muzeum gyarapodásairól Tek. tudós Halitzky Antal úr, a' nemzeti Muzeum első őrje, Majus 7dikéről ezeket vala szíves velünk közleni. 1) Tekintetes Gyurikovich Ödön táblai ügyvéd úr a' nemzeti Muzeumnak 1834d. Octoberében ajándékozott, most Bécsben lakozó, különben Bács-vármegyei, Baján született magyar hazánkfia Petrovics Demeter rézmetsző által nagy szorgalommal és mesterséggel gipszből készített egy pénz-gyűjteményt, melly az újabb időkorban nevezetes emlék és kelő több száz darab pénzeket foglal magába. 2) Tiszt. Benedicti Mihály úr Nógrád vármegyében Szenna helységbeli lelkész, és a' nevezett megyének táblabírája a' m. nemz. Muzeumnak egy római réz-edénnyel kedveskedett, melly 1815ben a' helység határán szántás közben, és egy kopott esméretlen, talán római, rézpénzel, melly ugyan azon határban 1819b. találtatott, olly helyen, hol már többször régi romai hamvedrek és másféle edények is találtattak. 3) Mélt. Gróf Zichy János úr folyó évi Aprilis 18dikán a' m. nemz. Muzeumnak egy természeti-csuda, Fejér vármegyében, Lángon ellett báránnyal kedveskedett; mellynek egy feje, egy egyes és egy kettős füle, egy pupos mejje, két tökéletes, és egymástól elvált hasa 's 8 lába van; köldöke pedig és szemérem teste nincsen. 4) Tekintetes Kenedics György úr, nyugalmazott magyar gardista, most megyei esküttt küldött a' magyar nemzeti Muzeumnak a' fogas vakony, közönségesen földi kutya név alatt esméretes állatocskának egy igen szép példányát.

Vácz April. 28ikán. Dicsően uralkodó Ferdinand Ő cs. kir. Felségének örvendetes születése napját buzgó lelkesedéssel ülték-meg ezen városnak minden rangu 's rendü lakosai Aprilis 20kán, a' mikor is a' főtemplomba számosan felgyülekezve, a' legbuzgóbb érzések között bocsáták egyesűlve a' Mindenhatóhoz Felséges Királyunknak szerencsés életéért és boldogító hosszas uralkodásáért áhítatos fohászkodásaikat. A' teljes szertartású nagy Misét, Gróf Nádasdy Paulai Ferencz megyés Püspök úr Ő Excája személyesen mutatá-be, fényes papi tisztelkedés mellett, az égek urának. Ez örvendetes nap' díszes ünneplésére fényes ebédet adott a' nagymélt. Püspök úr számos vendégeinek. Szokott kegyességét Püspök ő Excja, mint több lefolyt esztendőkben is, mind a' katonanevendékekre, mind pedig a' siketnémák intézetére kegyes volt kiterjeszteni, számokra 200 vál. forintot küldvén olly meghagyással, hogy az

ajándék-pénz, ezen dicső nap emlékezetére, a' nevendékek' mulatságára fordíttassék.

Pozsonban Méltóságos Ghyczi Assa- és Ablancz-Kürthi Ghyczy József úr, cs. k. udv. tanácsos, a' nagymélt. Hétszemélyes tábla közbírája és tek. Torontál-vármegyének főispánya folyó évi Aprilis 28dikán tüdő sorvadásban elhunyt becses és közhasznu életének 80dik esztendejében.

(Kir. kamarai híradás.)

Brumberg János Kapniki erdőbíró megholt.

A' dunagőzhajózási társaság Febr. 27d. közgyűlése: (Folyt. a' 35dik számhoz). A). Azon körülmény, hogy az idén részvényes-könyveinkben nagyobb a' vállalatban osztozók' száma 's a' közgyűlés újabb tagtársakat dícséretesen nyert, világos tanúbizonyságul szolgál, hogy a' köz vélemény milly nyomos érdekü tárgynak tekinti a' Dunagőzhajózást. Minél fontosabb 's kiterjedőbb lesz e' vállalat, annál inkább fog nehezülni az Igazgatásra nézve azon feladás, hogy az ügyet minden részletiben a' közönség' 's t. czímü Részvényes urak' megelégülésére vezérelje. Engedjek-meg tehát mindenek előtt, Uraim! hogy igazgatási munkálatink iránt kegyes türelmökért folyamodjunk, kérvén egyszersmind: tudassák véleményiket velünk elfogultság nélkül mind arról, a' mi talán ítéletjök szerint feddést, változtatást vagy javítást érdemel. Mi Önöknek tudósítással tartozunk egy évről, mellyet okunk van úgy tekínteni, mint a' dunagőzhajózásra nézve következményiben szerfölött gazdagot. A' mi a' korábbi évek' folytában lassan lassan előkészült, az tavaly gyorsan érlő kifejlést nyere. Ha hajózásunk' kiterjesztése azon vonalon túl, mellyet neki a' természet kijelezni látszott, előbb csak remények valának: tehát e' remények most, az 1835iki munkálatok által csaknem a' valósulás' határához léptettek. Bármilly érdemes is Önök' figyelmére, ha elbeszélnők: minő erőködések által sikerült illy rövid időköz alatt létesítni azt, mit annyi év' folytában elérni lehetlennek látszott: még is tekintvén az időt, mellyet Önök beszédink' kihallgatására szánni kegyesek, kénytelenek vagyunk előadásunknak rövid fonalat engedni 's csak annyit mondani: hogy atyáskodó statuskormányunk' részéről a' környületek' bölcs használata által minden megtörtént valamit csak kívánni lehete a' kitüzött czélnak eléréseül; hogy, eddig csaknem példátlanul csekély vizállás' kedvező körülményi mellett semmi idő sem mulasztatot-el, hogy a' Duna-folyamon 's annak partjain a' munkákat legserényebb iparral folytassák; hogy végre az erre kinevezett kir. biztos jelenléte által mindenben, a' mi e' nagy czél' elősegítéséhez tartozik, tökéletes összeértés idéztetett-elő; 's ha a' munkálatok tovább is illy folyamatban maradnak, a' Dunán a' hajózás' bátorsága rövidebb idő alatt, 's kevesb költséggel, mint sem akárki gondolható, jutand létre; a' mit mi vállalatunk' javára 's a' status' érdekében közös buzgalommal óhajtunk. Tudva van Önöknél, hogy ezen királyi biztos gróf Széchenyi István úr, 's mi Ő cs. k. Fönségének, a' főherczeg Nádornak nem hálálhatjuk eléggé, hogy ő ugyan ezen, vállalatunkért kezdettől fogva olly hőn lángoló férfit olly álláspontra helyezé, mellyen fáradatlan munkásságát a' dunaszabályozás' előmozdítására kifejlesztheti, a' mit már eddig is ritka ön-feláldozással tőn Mig azonban a' kül viszonyok olly kedvezőleg alakultak jövőre nézve, a' jelen egy tekintetben 1834ki gőzhajózási ügyre kártékony befolyásu volt. Ezen év' rendkívüli szárazsága minden folyambeli hajózásnak 's így a' miénknek is elháríthatlan akadályokat gördíte utjába. Nagyobb egykedvüséggel nézhetők, ha a' felső Dunán járó két gőzhajónak kellett volna illy bajjal küzdeni, mivel ezek haszonbérbe valának adva; de épen ezeket éré kevesebb csapás; a' társaság' költségein alsó Dunára küldött „Argo" volt az, melly legtöbbet szenvedett. E' hajónak különben is nehéz feladása volt, mert ott egy új út-törésnek bajos, kedvetlen munkáját semmi sem könnyíté; de hogy munkálatit épen azon évben kezdé, midőn a' Duna, e' nagy folyam egy alig néhány lábnyi mély folyócskává apadt, ez meghiusitá az Argón kormánykodó kapitánynak, Lehman úrnak minden erőködésit, 's ő illy csüggesztő helyzetben bizonyított szilárd türelmeért méltán a' Társaság' köz tetszését érdemli-meg. Az Argo' szolgálatjában, mint a' számadásokból kitetszik, 18,745 fl 50 kr. veszett-el. De bármi káros is ezen következmény, még is, ha e' hajónak külön útjaiban szerzett jövedelmeit pontosabban vizsgáljuk, azon megnyugtatást találjuk, hogy az Argo hajónak föntebbi vesztesége (deficit) nem keresetforrás' hijányából keletkezett, hanem azt egyedül a' mód nélkül csekély vizállás, melly miatt végre Argonak egészen passiv kelle maradnia, okozá. Fi-

gyelmeztetjük itt Önöket, hogy azon 5 útnál, mellyeket Argo végzett; első bevétele 20 ft; 2dik bevétele 778 f. 50 kr.; 3dik bevétele 900 ft; 4dik bevétele 1190 ft. — kr. 5dik bevétele 3066 ft. vala pengőben; olly növekedési fok tehát, melly jövőre nézve legszebb reményekkel bíztat; mert ha e' hajó azon útakat mellyeket tariffa szerint még tennie kelle, valólag bevégezheté: úgy már 1834ben (munkálata' első évében) minden ellenszegűlő nehézség daczára is a' társasági számadások egyenletében (Bilanzio) nem passiv, hanem activképen fogott volna megjelenni; mert 6 út, mind egyiket csak 3,000 pengő fttal számítván, 18,000 ft. jövedelmet hozott volna. Örvendünk, hogy kedvezőbbeknek mondhatjuk azon kilátásokat, mellyek alatt a' múlt évi Octoberben felállított „Mária Dorothea főherczeg-asszony" czímü gőzhajó pályafutását kezdé. Ezen gőzhajó Triestben készült, részint azért, hogy nagyobb gazdasággal építtessék, részint hogy hozzá a' könnyüsége miatt olly jeles vörös-fenyűfa, melly Angliában nem olly jó minőségü, fordíttassék, részint hogy készíttetése szem alatt legyen, 's végre, hogy ez által is a' belföldi müveseknek nyújtassék kereset. E' hajó öszvesen 102,000 forintba került, Angliában pedig hasonló csínos felkészítés mellett még jóval került volna többe; 's a' Pietro Sartorio háztól hazafi buzgalomból ingyen vezérlett építés a' triesti hajó-gyárnak azon dicsőséget szerzé, hogy olly hajót állított-elő, melly erőssége, hajózati tökélye 's csínos készülete miatt eddig minden mű-értőnek tetszését megnyerte. — Már első utjában, mellyet e' hajó Korfuba tőn, bebizonyítá futásának nagy sebessége által czélirányos szerkezetét. Azóta folyvást hasonló sebes járást fejte-ki Konstantinápoly és Smyrna közt. A' hajónak e' jelességét tapasztalván, az imént nevezett két város közt a' levélposta' szolgálatjával kínáltatott-meg 's mivel az ezen szolgálatból folyó jövedelem igen biztos és nevezetes kereseti forrás, tehát az Igazgatóságnak különös gondja volt „Maria Dorotheát" e' szolgálattal felruházni. Ennélfogva Visconti Lajos, a' hajó' kapitánya, útasitást vőn, mindent elkövetni, hogy a' hajó e' rá nézve olly terhes szolgálatot hetenként útját oda és visszatéve kívánt pontossággal hajtsa végre. Annál kevesbé lehete pedig késkedni e' tárgy-elintézéssel, mivel rövid idő alatt egy angol gőzhajó váratik ide, melly ha meg nem előzzük, e' keresetet minden bizonnyal magához ragadta volna. Midőn most egy részről az utólsó közgyűléstől helyben hagyott 's a' jelen indítóokok által is igazlott merénylet Argoval, előre nem láthatott esetek miatt, a' Társaság' kárára ütött-ki: tehát más részről Argonak ezen excentricus mozgása Triestben egy tengeri gőzkompnak minél gyorsabb létrehozatását okozta, 's a' Társaság ez által olly kereset-ághoz jut, mellyre korábban nem számolhatott, 's a' mint joggal reméllhetni, a' rá fordított tőkét gazdagon fogja kamatoztatni. Ezenkívül még azon dicsőséget is nyeré általa, hogy láthatja, milly fényes szerepet játszik a' dardanellákban hazai lobogója; továbbá övé most azon haszon is, hogy mind a' két török fővárosban kedvező benyomást szült, melly neki további munkálatai végett olly igen szükséges. Igen, de mint létesíthetni, kérdik talán, a' fekete tengeren által összeköttetést Konstantinápollyal, ha illy módon az arra határozott gőzhajót szolgálatja a' dardanellákban visszatartóztatja? Valóban, a' hajó e' czélra nem alkalmaztathaték, ha az Igazgatóság nem győződött volna meg egyszersmind, miképen ő, hogy 1835d. évben a' bevételek azon fokra emeltessenek, mellyet a' vállalat' sikerülhetése végett okvetlenül elérniök szükséges, Maria Dorothea' hajó' jelen kedvező állását semmikép sem áldozhatja-föl, csupán azért, hogy már ezen évben az említett hajó' munkálatai a' Dunán mostanig fel 's alá járó három gőzöséivel összefüggésbe hozassanak. Egy, állomásról állomásra terjedő gőzhajó-vonalnak létrehozatása a' Társaság' egyik legszebb kitüzött czélja ugyan; de azt már idő előtt elérni akarni annyi volna, mint ugyan attól eltávozni; mivel azt csupán az illy vállalatra fordított tőkepénzeknek haszonhajtó alkalmaztatásával párosítva, lehet és szabad előmozdítani. Míg tehát valami nem történik, mellynél fogvást az utazók 's áruszállítások mind azon kedvetlenségtől, mellyekkel összeütközniök kell, meg nem menekszenek; míg a' dolgok' jelen állása az Uj-Moldovától Czernetzig nyuló térközön megmarad: mindaddig a' dunai gőzhajók' posta-szolgálatját Konstantinápolyig kellő haszonnal nem terjeszthetni-ki. Ennélfogvást bizton hisszük, hogy Uraságtok' igenlő tetszését nyerjük-meg, midőn mi 1835ben áldozatokkal nem vásároljuk azt meg, a' mit egy v. két évvel később nyereséggel lehet megszerez-

)(

ni. A' dunai szirtfalak' hosszában most törés alatt lévő új mesterséges út hihetőleg még az idén el fog végeztetni; és mi, kik tudjuk, milly bajba kerül az aránylag rövid térközt Moldovától Orsováig bejárni, egyszersmind mennyi költséget okoz, méltán kezeskedhetünk, hogy ezen új út módnélkül nagy nyereségül szolgáland. Midőn most a' dunaszabályozási munkálatok előre haladnak, mi ezen évben is szaporítjuk hajóink' számát. Már augusztus hónap' elején a' két, most újonnan épülő, gőzösnek egyike vízen járható lesz 's az 1835diki keresetre a' többivel közösen fog munkálni; — de 1836ban a' hajózás' megnyiltakor a' mi kis flottánk már úgy lesz elosztva, hogy két gőzhajó Pozsony és Pest — másik kettő, Pest és Moldova, egy gőzhajó Orsova, vagy is inkább Skela-Gladova és Galacz; egy pedig Konstantinápoly és Smyrna közt fog rendesen járhatni. Hogy az egész vállalati ügy szilárd és tartós alapot nyerjen, elkerülhetlennek látszik a' gőzhajók' számát szaporítani; mert a' közönségnél azon meggyőződést kell fogantatni, hogy a' gőzhajók' szolgálatját többé véletlen esetek nem szakaszthatják félben. Nekünk nem kell félnünk, hogy a' gőzhajók azon esetben, ha számuk szaporítatni fog, kevesebb foglalatosságot nyerendnek. A' tapasztalás e' véleménynek mindenütt ellenmond, és nálunk is a' gőzhajókra-sereglés nagy progressioban növekedett. 1833dik évben csak kevés útazó szállott gőzhajóra, hogy magát a' Dunán fölfelé vitesse, de már tavaly mindig százanként csődültek-össze; 's ama' gondos szorgalom által, mellyel az Igazgatóság törekedni fog, hogy a' dunai gőzhajókon szint azon rend és kényelem uralkodjék, mint melly a' rajnai hajókat olly vonzókká teszi, bízik oda vihetni a' dolgot, hogy idővel a' dunai gőzhajózás, mint jelenleg a' rajnai, száz-ezerre emelheti évenként útazó vendéginek számát. Ki fog tetszeni később, milly hasznos és szükséges legyen azon vízi állomáson, hol most Argo útazgat, két hajónak felállítatása, hogy ennélfogvást egyik szünetlenül a' jobb partra, a' másik pedig, 's e' szolgálat az idén Argonak van kitűzve, változkodás nélkül a' balpartra maradjon szorítva. Ha majd minden elem, mellyek e' legifjabb szülöttnek sikerülést ígérnek, együtt leend, bátorságot veszünk magunknak, Önöket erre felszólítani, 's mi reménljük, hogy a' legközelebbi év' kedvező számadás-jegyzéke Önöknek ehhez csak annál nagyobb serkentésül szolgáland. Mostanra nézve egy sürgetősb költséget kell Önök elől javaslatba hoznunk, t. i. Maria Dorothea' támogatásaul egy másik gőzhajónak felállítatását. A' mint elkerülhetlen szükségesnek találók, a' dunai állomáson mindenütt két gőzöst állítani-fel, úgy még szükségesebbnek látszik ugyanezt mivelni ott, hol egy, egész éven által félbenszakadás nélküli szolgálatot kell gyakorlani; mert mi csak egy másik gőzhajó' segedelmével találkozhatunk Argoval Galaczban össze. Mi eképen egy másik gőzhajó által egyszersmind Argo 's Maria Dorothea' financziai viszonyait bíztosítjuk 's javítjuk-meg, mivel az új gőzhajó, mellyet mi előlegesen 7dik számunak nevezünk, a' keresetben ön magára nézve sem fog vissza maradni. Még nem vagyunk minden szükségesről kitanítva, hogy tökéletesen elhatározhassuk, milly nagyságú 's erejü legyen a' 7d. számu gőzös; annyi azonban nem lehetetlen, hogy a' hajó 120,000 ftba, sőt talán még ennél is többe fog kerülni. Méltóztassék azért a' nagy érdemü Közgyűlés az iránt nyilatkozni: ad-e nekünk engedelmet, már akár magunk építtetjük, akár csak megszerezzük a' 7dik számu gőzhajót, hogy tovább is oszthassunk-ki részvényeket 's azon közben, ha azok' száma a' kérdésben forgó gőzhajó' költség-szükséginek megfelel, e' költségeket hitel' útján födözhessük. Mivel a' Társaság akkor 7 egészen új gőzhajó' birtokában leend, tehát magának egy hitelbeli operatiot, melly több mint ötszörösen lesz födözve. Az utószor megnyitott aláírás egészen ki van merítve 's még folyvást kérnek részvényeket; ennél fogva hisszük: hogy ha újolag 200 darab részvény fogna kiadatni, azok most sem lennének kevésbé kelendók, mint azelőtt. Szembeszökő az is, hogy a' vállalati ügy mennyivel nagyobbul, annyival biztosabb lesz; mivel ha számosabb a' hajó, a' szerencsétlenség, melly egyik vagy másik hajót érheti, nagyobb tömegre oszlik-el, következőleg a' részvevők' kára csekélyebb. Helyes lesz talán megpendíteni most azon kérdést is, mellyet Önökhez a' biztosításra nézve intéznünk kell. Mi a' Dunán járó gőzhajóinkat eddig tűzveszélyek ellen biztosítottuk, 's így azt hivők, lélekisméretes igazgatói tisztünkkel össze nem fér, ha Maria-Dorotheát első útjánál, most midőn az éjnap-egyenleti szélvészek is közelgetnek, bátorságosítás nélkül hagynók. Hogy ezt csekélyebb áron eszközölhessük, a' hajót mingyárt

egy egész évre biztosítottuk, azon kikötéssel, hogy abból hathónapot kényünk szerint húzhassunk-el (storniren). Az egész biztosítás 4153 f. 20 krba kerül, 's mi most, ha kívánjuk, annak mintegy fele részét nyerendjük-vissza. A' Dunán eszközlött biztosítások pedig 3 hajóért 1121 ft 30 krra mennek; ennélfogvást a' biztosítási díj mind a' négy hajóért tesz 5274 f. 50 krt, melly summa természetesen mindegyik új hajónak hozzájöttével növekszik. Mi e' kiadást igen nyomasztónak találjuk, 's azt gondolnók: hogy most midőn a' Társaság mindig több és több gőzhajót nyer 's így a' veszély részekre oszlikfel, vállalná azt magára 's képezzen egy saját biztosítási-költségjegyzéket. A' nápolyi gőzhajózási társaság épen így cselekszik. Ő egy hajót sem biztosít, mivel több hajónál illy költség igen sokra rúg; egyébiránt a' részvényes, ha épen kedve van, saját osztályrészét mindig bátorságosíthatja; jóllehet őt, ha csupán egy részvénnyel bir, egy hajónál még 100 forint kár sem fenyegeti. Van szerencsénk ezennel a' Közgyűlésnek a' bilanxot bemutatni 's eképen számot adni a' Társaság' vagyoni állapotjáról. Összehasonlítván a' bevételek' 's kiadások' jegyzékeit, fölös maradék helyett, 13,320 ft. 's 25 krnyi veszteség mutatkozik, mi is az Önök előtt már tudvalévő körülményekből eredt. Mi jónak találtuk, mind e' mellett is a' kamatok' fizetését fel nem függeszteni, 's ezt először a' részvényes urak végett, kikben illy félbenszakasztás kellemetlen érzést támaszthatna, másodszor pedig, hogy a' vállalat' hitele csorbulást ne szenvedjen. Nekünk csak azon oknál fogva is jogunk van így cselekedni, mivel, a' nélkül hogy módnélkül hizelkednénk magunknak, 1835dik évre olly előleges számolást tehetünk, melly az 1834ki veszteség' átvitelét egészen elenyésztendi. Mi ezen előleges számolást (Praeliminare) ama' bevételeken alapítjuk, mellyekben a' haszonbérlő 1834ben részesült; 's midőn mi számolásinkat még alsóbb fokra tesszük, Pannonia gőzhajó tiszta jövedelmét becsüljük 20,000 pengő frа; I. Ferencz gőzhajóét 18,000 p. ftra; Maria-Dorothea gőzhajó is, miután a' pestis kezdetén 's folytában 's a' legmostohább évszakaszban száztól 12 kamatot hozott, szintugy adhat 20,000 p. ftot; 's végre az 5dik számalatti gőzhajó augusztus hónaptól kezdve, midőn t. i. munkálatba lép, legalább bekereshet 5,000 ftot; 's e' részletek egy 63,000 pengő ftból álló összeséget képeznek. De az 1836ik évre a' hihetőleges Praeliminare még kedvezőbbnek mutatkozik, mivel addig, mingyárt a' hajózás' megnyiltakor az 5 és 6dik számu hajók össze fognak munkálni, 's mi akkor, túlbecslés nélkül, egy 90 egész 100 ezer p. forintnyi tiszta fölösleget várhatunk. Önök' figyelmét hihetőleg nem kerülte-el, hogy mi ezen előleges számolásinkban Argót nem is érintettük. Ezen gőzhajónak korszaka tulajdonkép csak akkor veendi kezdetét, ha a' választó-fal, melly őt eddig a' felső Duna' hajóitól elkülönzé, leomlik 's egy új gőzhajó által a' fekete-tengerrel összeköttetésbe jövend; addig jó vagy bal sorsát a' Dunának vizállása fogja elhatározni; mert, ha bár valamennyi hajónk' kereseti tehetsége a' vizállástól függ, még is, a' mint láttuk, egy rendkívül száraz esztendő károsabb befolyásu Argóra, mint a' felső dunai hajókra. Ezen előterjesztés' következésében, reméllük, e' közgyűlés' nagy érdemü Tagjai azon meggyőződést viendik magokkal, hogy ott, hol egy jövedelemdús vállalathoz minden elem megvan, teljesen megnyughatni az időben, melly minden hasznot és üdves sikert lassanként kifejleszt. De a' mi Önökben, szerény előterjesztésünk' folytában bizonyosan örvendetes és hálás érzelmet fogott gerjeszteni, kétségkívül az volt, hogy hallhaták, mint méltaték vállalatunk legfensőbb pártfogásra, 's e' pártfogás alatt mint nyert a' Társaság' érdeke az ő bel-'s külfölddel való érinteteiben legnyomosb előmozdítatást, 's végre mint támogat Ő cs. k. Fönsége József főherczeg, Magyarország' Nádora, a' hazai jóllét iránti legnemesb buzgalomból mindent, mit bölcsessége vállalatunk' sikerülésére hasznosan intéz. Jónak vélem, Önöknek tudomásul adni, hogy Pesten munkálatba vétetett már egy kikötő is, melly télen által biztos nyugtanyául, a' mi főleg szükséges, szolgáljon hajóinknak. A' takarító-komp (Räumungsboot) is, melly jelenleg már kész 's rövid idő alatt munkára fog alkalmaztatni, fönséges Nádor' parancsára épült-fel; 's mi úgy hisszük, hogy, ha annak hasznossága olly nagynak mutatkozik, a' mint remélleni okunk van, akkor nem marad egyetlen csak, melly Dunánk' állapotján javítani segít. *(Folyt. köv.)*

AUSTRIA.

Ő cs. kir. Felsége bánsági hadi kormányzó 's lovassági general Schneller András úrhoz következő legfensőbb kéziratát méltóztatott intézni:

„Kedves Schneller lovassági general! Tudtomra esett, hogy az úr folyó évi Apr. 1sőjén szolgálatának 60dik évét tölti-be. Kedvesen esik Nekem ez alkalommal az úrnak azon sok hasznos szolgálatiért, mellyeket Nekem 's a' statusnak olly hosszú 's érdemesen vitt pályája után még mindég dícséretes buzgó állhatatossággal teszen, különös tetszésemet 's teljes méltatásomat kijelentenem 's az urat igen érdemlett kegyelmemről bizonyossá tennem. Becs. Mart. 19d. 1835. Ferdinand s. k.

NAGYBRITANNIA.

London lordmayoránál a' husvéti szokott lakoma húsvéthétfőn tartatott, mellyen a' City legérdemesebb polgárain 's London és Oxford püspökein kívül több idegen követek is valának jelen. A' lordmayor áldomást ivott először is az egyházért és királyért; majd a' királynéért, Victoria herczegasszonyért és a' királyi familia tagjaiért; a' szarazi és tengeri hadseregért, 's mindezen poharak legélénkebb öröm jeleivel fogadtattak; de mikor Ő Felsége ministerei egészségéért ivott a' lordmayor, tüzes vita támadt az áldomást jóvá hagyók és ellenzők közt, 's az utólsók győztek; a' Wellington herczeg és Peel R. sir egészségéért emelt poharak ellenben kimondhatatlan tetszéssel fogadtattak.

A' Times így nyilatkozik az új kabinet felől: „Az új ministeriumban egy nev sem találtatik, melly a' nemzetnek csak középszerű észtehetséghez, 's érdemhez reményt nyújthatna. Nincs benne Grey lord, sem Brougham, ki bár mit mondjunk is róla, csakugyan nem tartozik a' buták nemes familiájához, sem Althorp, sem Stanley, ki a' whigek közt legügyesebb 's elszántabb státusférfi, sem Graham J. sir. Azonban az új kabinetet, kézzel fogható lelki középszerűségén kívül, még tagjainak választásában is a' whig ízletnek különös jegye bélyegzi, t. i. az aristokratiai gőg. A' whigpárt megvetőleg nézett mindég azon személyekre, kiket pairi rang nem ajánla, 's politikai dolgokban eltávoztatá azokat magától. Kitünt ez Grey kabinetének alkotásában is, sőt azon módban is, miként a' hosszú reformcsata alatt barátival az alsó házban bánt. A' mostani kabinetben 12 személy közt 7 lord van, köztök Russell J. lord, jól meg kell jegyezni, herczeg fija, és csak négy alsó házi tag. Talán kevés nagy eszü whig találtatik a' néposztályban, vagy bőséggel van az ősnemes sepredék? Várhatni-e, hogy illy kormány sokáig állhasson-fen? Ez csak egy érdeknek képét viseli azon három közül, melly a' Peel elleni tarka oppositiót alkotá. Kizárván az esmert legügyesebb whigeket, kizárá a' britt radicalisokat és irlandi repealereket is, pedig csak ezektől várhatna idegen segítséget.

Az új kabinet alkotása, mond a' Standard, igen nagy akadályokkal küzdött. Ha a' kérdés csupán Ő Felségétől és Grey, Melbourne 's Lansdowne lordoktól függött volna, úgy semmi nehézség nem jő vala közbe; mert az említett lordok semmitse akarnak, miben Ő Felsége meg nem egyeznék, más részről pedig a' conservativ párt kész az ő alkotványi rendszabásaikat gyámolítani, meg lévén győződve, hogy ők minden revolutiói rendszabást szintúgy kerülnek, mint Peel R. sir. Hol van tehát a' bökkenő? Melbourne lord miért volt kéntelen Ő Felségétől olly feltételeket kicsikarni, mellyek az ő kívánatival 's fejedelmi kötelességével ellenkeznek? Azért, mivel Melbourne lord rabszolgájává lett az előbbi kormány megbuktatására segítségül hívott szövetségeseknek. Hogy tehát az ország megóvassék a' kormányi rend felforgatásától, el kell mellőzni minden pártoskodást. Melbourne lord O'Connell részére ne kérjen Ő Felségétől engedményeket, mellyekre önmagának semmi szüksége. Ő urasága az egész felső ház gyámolítására, az alsó házban 300 conservativ és 150 whig szózatra, 's királya teljes bizodalmára számolhat, és illy kedvező helyzetben becsülettel viselheti hivatalát, a' nélkül hogy csak egy okfőt is feláldozni kéntelenítetnék; azonban O Connellnek és pártjának elszakadására készen legyen, miből őt semmi veszély nem érheti.

A' Morning-Post Melbourne lordnak a' felső házban Apr. 20dikán mondott beszédére, mellyben az új kormány alkotását jelenté, megjegyzi, hogy Melbourne lordnak gondolatjában sincs O'Connellel egyesülni, ki azt hirlelé, hogy neki irlandi kanczelláriai hivatal ígértetett, 's Melbourne lordot beszéde óta mindenütt gyalázza hitszegéséért. Melbourne lord becsületes férfi, 's nem lehet róla gyanítani, hogy ollyat mondana, minek helytelenségéről meg van győződve; azonban meglehet, hogy valamellyik társa által éppen úgy megcsalatott, mint Grey lord. De ha O'Connell gyámolítására csakugyan nem számol-

hat, úgy hirtelen tett lépését egész pártjával együtt rövid időn megbánhatja.

A' parlamenti bíztosság, melly O'Connell és Ruthven dublini követek választási törvényességéről vala vizsgálatot teendő, olly bíztossagot nevezett, melly Dublinban tegye-meg a' nyomozást. Ez nagy kedvezés O'Connell és Ruthven urak eránt; mert a' tanúknak különben Londonba szükséges szállítatások szerfeletti költséget okozott volna. — A' Standard igen ijeszti az új kabinet tagjait, hogy ismét követekké elválasztatni nem fognak; előszámolja a' conservativeket, kiknek győzedelmök Russell lord, Trowbridge, Morpeth lord 's a't. ellen bizonyos. A' Morning-Chronicle rosszalja a' törvényt, melly a' status-hívatalokat vállalt alsó házi követeket új választás alá veti.

London April. 23d. Ő Felsége a' király ma mindjárt 1 óra után St. James palotába érkezett. 3 órakor tanácsot tartott, 's Lyndhurst lord általadta a' nagypecsétet, melly azután azon három lord-bíztosnak adatott, kik fogják a' lord-kanczellári fontos tisztséget folytatni. E' három bíztos: master of the rolls (C. Pepys sir), a' vicekanczellár (L. Shadwell sir) és a' bíró (Bosanquet). Wharncliffe lord általadta a' titkos pecsétet, Sydney lord is lemondott helyéről, mint kamarás úr. A' már említett fő udvari tisztekhez tartozik Errol gróf is, mint fő vadászmester.

SPANYOLORSZÁG.

A' Journal des Debats Aprilis 25dikén írja: hogy Bergarat 17dben Zumalacarreguy bevette; 40 ház égett-le az ostrom alatt; 359 legény esett carlista fogságba, 3000 fegyvert, négy ágyut és mindenféle hadiszereket nyertek D. Carlos seregei. Aprilis 26dikán már ellentmond e' hírnek az említett hírlap, 's Bayonnei levél Apr. 21dikéről jelenti: hogy a' külvárosban nehány házat elfoglaltak ugyan a' carlisták, de Valdes megérkeztének hírére visszavonúltak. — Madridban minél elébb új nemzeti bank fog állítatni a' Rotschild ház felügyelése alatt. — Nem rég a' regens királyné megjelent egy ministeri tanácsban mint előlülő; a' a' polgárháboru bevégzésére, mint egyetlen út, a' beavatkozás, vagy is külföldi segítség javalltatott; erre Valdes general kardját kihúzva mondá: hogy míg azt bírja, soha nem egyezik-meg külföldi avatkozásban. Hajdan, ki a' spanyol királyok palotájában kardot rántott, halállal büntették. Valdes tüze lecsilapulta után a' királyné előtt ultrapatriotismusi hevével mentette magát.

Mina Apr. 8dikán a' hadministerhez, Valdes generálhoz, intézett levelében előadván beteges állapotját, mellyben a' hadsereg vezérlését felvállalta, sajnálkozását nyilvánítja azon, hogy bajtársai faradságaiban 's veszélyeiben mindenkor nem osztozhatik, és a' legkedvezőbb alkalmakat, Ő Felsége fegyvereinek újabb dicsőséget szerezni 's a' tartományok lecsendesítését siettetni, el kell szalasztania; mert mult esztendei Nov. óta csak ötször vagy hatszor ment-ki Pamplonából 's mindannyiszor visszaesett előbbi bajába, honnan átlátá, hogy eldöntő munkálódásokat nem folytathat; egészsége valódi állapotjáról addig, míg a' hadseregeknek szűkiben volt, azért nem szólott, nehogy kislelküséggel vádoltassék; hanem miután az erősítések megérkeztek, hazája 's királynéja eránti kötelességét megsértené, ha ki nem jelentené, hogy azok vezérlésére olly general kívántatik, ki a' seregcsapatokat mindég maga vezérelje, 's képes legyen nem csak egy napi csata sikeréért jót állani, hanem az előre készített közönséges munkálódási tervet tovább folytatni, 's azt saját felelősége alatt a' környületekhezképest változtatni.

Madridból. Apr. 16dikán írják, hogy a' királyné Aranjuezbe útazásáról lemondot, mivel a' hadminister jelentéseit mindég látni akarja, de seregcsapatok sincsenek, mellyek őt kedvelt lakába kísérhetnék, a' madriti őrizetet pedig nem tanácsos fogyasztani. Valdes Burgosban Evaristo San Miguel volt ministert tette főtiszti kara fejévé. Grases ezredes sietve ment Mancha tartományba, hol 400 ember lázadást ütött, 's e' történet a' toledóival együt nem kis aggodalomba ejté a' kormányt.

Bayonne Apr. 15d. Valdes Logronnóba megérkezett, 's a' nélkül hogy Minának útasítást küldött volna, átvevé a' hadsereg vezérlését és sietve indult Bergarát Zumalacarreguy ostroma alól felmenteni, de nagyon kétes, ha korán érkezett-e az 500 embernyi őrizet segítségére. Most már, reményljük, fog valami ollyas történni, mit háborúnak mondhatni, mert eddig még csak a' dugasz kereskedés uralkodott mindenfelé. Ez előtt már mondám, hogy Minát ismét Cambo fördőjében fogjuk látni, de magam sem gondoltam, hogy jövendölésem csakugyan beteljesedjék. Mina nyereséges, de a' spanyol kincstárra nézve káros,

táborozása után arra vágy, hogy nyert „arany“ borostyánain nyugodhassa-ki magát.

PORTUGALLIA.

A' Times e' levelet közli Lissabonból Apr. 5dikéről: A' nép, úgy látszik, meg van elégedve a' kormánnyal. Palmella herczegnek múlt vasárnapi (Mart. 29d.) sértegetését nyilván gáncsolta, 's az óta a' főváros csendessége meg nem zavartatott. Kétséget nem szenved, hogy ama népcsődülést az oppositiónak nehány — de csak kevés tagjai, egyesülve a' miguelistákkal támasztották, 's egyik az ezen alkalommal elfogottak közül az usurpatornak caceteirója (politiai kém) volt. Több oppositiói követek, becsületökre legyen mondva, a' herczegnek udvarlására mentek, sajnálkozásukat 's felindulásukat nyilvánítván előtte amaz eseten, mellyet a' kamarában is hosszú beszéddel kárhoztata Manoel Passos úr, ki testvérével Jose Passossal együtt, az oppositio legérdemesebb és egyenesszívűbb tagjának tartatik közönségesen. Ellenben más oppositiói követek April. 1sője estéjén öszvegyültek a' következő napi titkos cortesülésre a' ministerium ellen megtámadás tervét készíteni, melly azt visszalépésre kényszerítené; de nagy nehézségekre találtak az új ministeriumnak magok közül leendő választásában, mert mindenik minister akart lenni. A' titkos ülés Apr. 2dikán reggeli 9 órakor kezdődött 's délutáni 4 óráig tartott, ekkor meghatároztatván, hogy jövő héten egyik nap még két órányi titkos ülés tartassék. Ezen ülésnek a' lőn sikere, hogy a' jelen volt követeknek majd három negyed része egyenesen kinyilatkoztatá, hogy a' mostani ministeriumban bízik 's azt gyámolítani fogja. A' királyné ismét férjhez menetele, és a' portugali thrónörökösödés megállapítása volt a' gyűlés tanakodásának fő tárgya; az első pontra nézve abban egyezett-meg a' kamara és ministerium, hogy Miksa herczeggel, a' megholt Leuchtenberg herczeg öccsével kezdjenek alkudozást, vagy akármelly más herczeggel, csak hogy az a' szent szövetséghez tartozó familiának tagja, a' franczia királyi háznak ivadéka és portugal ne legyen. A' második pontra nézve, Brasilia kormányához közlemény fog küldetni Dona Januaria herczegasszony végett, ki 1822. Mart. 11d. született. Ha őt Brasilia kiadja, Portugalba hozatik, 's a' királyné magtalan elholtának esetére thrónörökössé fog neveztetni; ellenkező esetben Don Pedrónak Braganza herczegasszonytól 1832. Dec. 1sőjén született Dona Maria Amalia leánya leend örökös. Dona Isabel Maria infantin, előbb régensné, e' történeteket könnyelműleg nem igen nézheti.

A' Courier állítása szerint Lissabonban Apr. 5dikén tökéletes csendesség uralkodot. A' királynénak öszveházasítása Miksa herczeggel, August herczeg öccsével, végképen meghatároztatott, s' e' határozat Apr. 6 vagy 7dikén ki is fogott hirdettetni.

Lissabon, Apr. 13dikán. A' pairek 's követek biztossága pénteken (Apr. 10) jóváhagyta a' nemzeti jószágok eladását, 's elfogadá a' ministerium kárpotlási tervét. A' cortesek Barjona úr javallatából felfüggesztették az alkotvány 90dik czikkelyét, melly szerént a' királyné idegennel öszve nem kelhet. Leonel úr javallá, hogy a' cortesek a' királyné saját választását fogadják-el, de e' javallat félrevettetett. A' pairkamara Taipa gróf indítványából küldötséget neveze a' királynét megkérni, hogy győzze-meg indúlatit 's az ország javáért tegyen más választást. Ugyancsak Taipa gróf javallatából biztosság rendeltetett a' thrónöröködés eránti törvény készítésére. A' mai hírlapokban eme hívatalos jelentést olvashatni: „De las Necessidades palota, Apr. 12dikén. Ő leghívebb Felsége ma a' pairkamarának küldötségét fogadá, mellyre bízatott a' kamara üzenetét Ő Felségének megvinni a' kérelemmel, hogy nyugodjékmeg Ő Felsége, 's a' status javáért férjhez menetelét haladék nélkül határozza-el. Egyszermind a' követkamarának küldötsége is elfogadtatott, melly a' nemzeti jószágok eladását illető végzést adá-által Ő Felségének. Ezután a' ministereknek adott Ő Felsége audienciát, 2 órától pedig $3\frac{1}{4}$ óráig kabineti tanácsot tartott. Ő Felsége folyvást legjobb egészségben van.“ A' cortesek eloszlatása után a' ministeriumban némi változást várnak, mivel Palmella herczeg vissza akar lépni, 's hadministerre is szükség lévén, két portefeuille üresedik-meg.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498. sz.
Nyomtatja Truttner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK
a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Majus 9-dikén 1835.

Kivonat az 1835-diki aprilisi időjárást illető észrevételekből. (Budai csillagvizsgálói intézet)

Állása	a' levegő sulymérőnek par. mért. a'fagypontra húzva		a' hévmérőnek (Reaumur szerint)	
legmagosabb	27 h. 11 v. ,825	(7-dikén)	+ 14 gr. ,8	(28 és 30-dikán)
közép	27 — 5 — ,2532		+ 7 — ,7511	
legalsóbb	27 — 0 — ,782	(16-dikán)	— 2 — ,0	(19-dikén)

Legnagyobb különbség a' levegőnyomásban: 11$^{v.}$,043; — a' mérsékletben: 12 $^{gr.}$,8.

A' mult Aprilis hónapi időjárást tekintve örömmel kell elismernünk, hogy az, kevés kivétellel egészen megfelelt óhajtásainknak, 's az ifjult még alig felébredt természet' életét hathatósan mozdítá-elő. *Kilenczszer* hinte áldást bő és jótékony eső a' szomjúzó földre, — 's a' többi időjárási jelenetek is öszvehangzásban voltak azzal. A' *levegőmérő* általánosan meglehetős magos állást tarta; sem nagyon szembetűnő, sem hirteleni változást nem szenvedett, 's ha ezt nem lehet is egészen mondani a' *mérsékletről*, ha ez egy párszor leszállott is a' dért és jeget szülő hidegségig, mindazáltal nem hatott ártalmasan a' tenyészetre. — *Egészen derült egü nap három, egészen borult kettő* volt; *hó kétszer esett* (mindazáltal csak a' körültünk fekvő hegyeken); *deret négyszer, ködöt tizenkétszer* láttunk. — A' levegő egyensullya általjában nem igen gyakran, 's nem igen szembetünőleg változott. *Tulajdonképem szélvész* csak *egy* volt; *uralkodott az éjszaknyúgoti*, 's utánna a' *déliszél*. — *Az első mennydörgést* ez esztendőben 30kán délben tapasztaltuk. — *Rendkiviili tüneményt* nem szemléltünk; az üstökös csillagról később értekezni fogunk.

Dr. Albert Ferencz.

(1) **Hirdetmény.** A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy a' Visegrádi, Marosi, Bogdányi, és Tótfalusi koronalis uradalmi erdőkben vágott, mintegy 1400 ölet tevő hasábfának Budára dunai hajókkal való leszállítása az Ó-Budai koronai praefectusi hivatal' irószobájában folyó esztendei Majus 20kán szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árejtés útján a' legkevesebbet kivánónak, kötendő szerződés mellett bérbe fog adatni. Azoknak, kik ez árejtésben részt akarnak venni, elegendő számú, és jó karzatú hajókkal kell birniok, és 200 pengő forintnyi bánatpénzel ellátva lenniek. Ezen bérleti árejtésnek többi feltételeit is előleg megtudhatni a' fennérdeklett praefectusi hivatal' irószobájában. Budán Aprilis 30kán 1835. (3)

(1) Amerikai és cseh komló különféle nemü a' legillendőbb áron kapható Pesten az országúton 530. sz. a. **Kunewalder** testvérek nagykereskedésében. (2)

Uj Luczerna-lóhermag.

a' legjobb minéműségü olcsó áron szerezhető **Forster Lajos Wilhelm'** füszerkereskedésében Pesten a' Sebestyén piaczon az arany varmacskánál. (3)

Eggenberger József pesti könyvárosnál,

kinek boltja a' főméltóságú királyi Kuria déli szomszédságában van, megszerezhető, illy czimü könyv:

Rövid Értekezés a' Nemzetiségről,

szerzette *Móth Endre*, hites ügyvéd (hat rézre metszett 's megegyező szinekkel kivilágosított, a' magyar öltözetet tárgyazó képekkel, mellyekkel *Klaszy Venczel* pesti polgár, 's magyar szabó a' Nemzetnek kedveskedik). (4)

---

(2) **Érczes vizek' jelentése.** Alólirt tisztelettel jelenti a' t. cz. orvos uraknak 's a' tisztelt közönségnek, hogy az idén töltött érczes vizeknek többnyire minden nemei hozzá már megérkeztek. Közvetetlen a' forrásoktól vévén az érintett vizeket, reményli tisztelt vevői' megelégedését mind azokkal, mind olcsó és gyors szolgálatjával; 's egyszersmind fűszer és festék kereskedését is alázattal ajánlja *Forster Lajos Wilhelm*,
pol. kereskedő Pesten a' Sebestyén piaczon az arany vasmacskánál. (3)

---

(2) **Eladandó ó borok.** Felsőbb rendelés következésében n. m. Pécsváradi uradalomhoz tartozandó Versendi tisztség részérül közhírrül adatik, hogy folyó évi Majus 21d. napján a' Bábartzi túlsó pinczékből 1828, 1829, 1830, 1831, és 1833 termésbül 192¾ akó fejér, és 1483¼ akó vörösbor árverés útján hordónként, vagy nagyobb és kissebb akó és hordó számban is, fentartván a' felsőségi helybenhagyást, és 10 procentumi bánatpénz letétele mellett el fognak adódni. (2)

---

(2) **Jelentés.** Alolirtnak van szerencséje jelenteni, hogy ő pesti kereskedő **Forster Lajos Wilhelm** úrnak Szirákon (t. Nógrád vármegyében) volt fiók kereskedését megvette. A' midőn mind Szirákon mind Aszódon lévő fűszerekkel 's más portékákkal mindenkor rakott boltját tisztelettel ajánlja, illendőleg olcsó, solid 's gyors szolgálatját igéri 's a' nagy érdemü közönség' kedvezését alázattal kéri *Prem János*, *kereskedő Aszódon.* (3)

---

(2) **Eladandó gabona.** Felsőbb rendelés következésében n. m. Pécsváradi uradalomhoz tartozandó Versendi tisztség részérül közhírrül adatik, hogy folyó esztendei Majus 20dik napján a' Versendi magtárbúl 1377. pos. mérő tiszta búza, 2614 p. m. kétszeres 132 p. mérő árpa és 575 p. mérő szem kukoricza, árverés útján kész pénzen eladandó lészen. Költ Versenden, Aprilis 14dik napján 1835. (2)

Nagy, és Főlerakóhelye a' Templomi Ekességeknek.

(2) Pesten a' váczi útczában az „Amornál" 26dik szám alatt Fries Antal 's Társa. cs. kir. priv. Selyem-szövet gyárának lerakóhelyén készen találtatnak nagyobb mennyiségben több száz darab Templomi Ékességek' fajai, u. m. Pluvialék, Dalmatikák, és Kásulák; akár egész, akár fél, vagy közönséges ékességekkel gazdagítva, ezen kivül, minden lehető Reverenda materiák, u. m. Schvamilionok, Gros de Naples, Brünelek, Scottok, 3 Drátok, 'sat. egész és fél gazdagon virágokkal himezve Templomi materiák, igaz festékü, és közönséges Damaszt Zászlókra, finom festékü Karmazsin, 's Ibolya Gros de Naples és Moir, Quadrátok, Kapucziumok, Kamaurák, és Övek, mellyeket a' Főtiszt. Papságnak a' legillendőbb gyári áron alázatosan ajánlják *Fries Antal és társa.* (2)

---

(2) **Hirdetés.** A' nagymélt. m. kir. udvari Kamara rendeléséből, Szigeth, Szlatina 's Bustyaháza mármarosi só-szállító-tisztségektől évenként 200,000 mázsányi só mennyiség'

magányos vállalat útján, Szolnokig eszközlendő szállítatása végett 1836, 1837 's 1838 évekre, Budán, f. e. jun. 11kén, az udvari Kamara épületében, reggeli 9 órakor, közös árverés fog tartatni. — Az árverés és szerzódés' föltételei, ezen hírlapok 36dik számával teljes tartalmukban már közöltetvén, addig is ugyan ezen udvari Kamara' számvevő-hivatalában megismértethetnek. Költ Budán Majus 5kén 1835. (3)

---

(2) Hirdetés. A' nagymélt. m. kir. udvari Kincstár részéről ezennel köz hírré tétetik: hogy a' Diakóvári püspöki uradalomban néhai Szutsits Pál Mátyás püspöknek hagyományához tartozó mintegy 14,800 soproni mérő gubacs a' folyó esztendőnek Junius 3dik napján a' nagymélt. m. kir. udvari Kincstár épületjében Budán reggeli 9 órakor nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek kedvező feltételek mellett eladatni fog.

A' venni szándékozók tehát meghívatnak a' határozott helyen és napon való megjelenésre. A' feltételeket, nem különben a' gubacs minéműségét a' nagymélt. m. kir. udvari Kincstár számvevő hivatalánál előre megtekinthetni, (3)

Boroknak eladása, és telkeknek haszonbérbe adása.

(3) Kegyes hagyományu javakhoz tartozó Czegléd mezővárosában Sz. Iván havának 15dik napján 56 akó fejér és 730 akó veres ó borok árverés útján elfognak adatni. — Tettes Szabolcs vármegyében lévő Püspök-Ladány helységben Sz. Iván havának 19dik napján úgy nevezett Nagy-Kerülő $625\frac{6}{8}$ holdból, Nyakvágó-Széke 727 holdból, Vékony-Ér 111 holdból álló, több kissebb telkekkel együtt, úgy nemkülönben az odavaló mészárszék, mellyhez $131\frac{1}{8}$ hold tartozik, vetésnek, kaszállónak és legelőnek használhatók; jövő Mindszent napjától fogva, három következő esztendőre árverés útján bérbe fognak adatni, megkivántatván, hogy az árverésre megjelenők elegendő bánatpénzel, és nálok lévő bátorságról bizonyság levelekkel ellátva legyenek. (3)

---

(3) Kiadó szállás. Pesten a' Kerepesi úton tek. Beniczky Florián úr házában, 1347 szám alatt az első emeletben a' mostani izlésre készült 9 szoba egy előszobával, 2 konyha, 2 éléskamara, 8 lóra való istálló, padlás és borpincze több száz akóra — Jakab napra haszonbérbe kiadandó. — (3)

---

(5) Hirdetés. Nemes szabad királyi Szabadka városa folyó esztendőnek Julius 1ső napján hat mészárszéket, és ahoz tartozandó husmérési jogot öt egymásután következő esztendőre árendába adni kivánna következendő kedvező feltételek alatt:

1ször Árenda fejében a' város semmit egyebet, mint a' városi jus megesméréséért minden széktűl egy aranyat fizetni, nem kiván; ellenben

2szor Ezen mészárszékek bérlőinek, a' kik hiteles bizonyitó levelekkel elegendő kezességet biztosithatnak, minden székre 50 hold legelőt, mellynek egy részét kaszállóra is fordithatják, minden holdat két ezer quadrát öllel számitva, kiadni, azon kivül egy egy székre két ezer pengő forintokat a' kijelelt árandalis időre törvényes kamatok terhe alatt honi pénz tárábul költsönözni fog ugy, hogy öt esztendő lefolyása után ezen tőkepénzt a' hátra lévő kamatokkal együtt visszafizetni tartozzanak.

3szor Hogyha mégis netalán valaki inkább több legelőt mintsem pénzbéli segedelmet kivánna, az ollyannak pénz segedelem nélkül kétannyi legelő az az, minden székre 100 holdfog ki méretni.

4szer Mivel ez előtt ezen mészárszékkel a' juh husvágás egybe volt kötve, azért a' most tanában külön kiárendált ugy nevezett három *kozarák* esztendei jövedelmét is, melly öszves-

sen 680 for. pengő pénzben teszen még hátra lévő két contractualis esztendőre kész pénzben, hogy hat egyenlő részre magok javukra feloszthassák, által engedi, a' többi hátralévő — még három esztendőben - mikor a' *kozarák* árendája már kitelt, szabadságot ád a' mészárszék árendásoknak által engedett *kozarák* jussát vagy magoknak gyakorolni, vagy pedig kedvük szerint másoknak kibérleni.

5ször Hogy ha netalán valaki előbb is, mintsem a' kitüzött 1só Julius határidő eljövend, az már üressen lévő három mészárszéket ki venni magát idejiben jelentené, ugy hogy idő közben az eránta tett hirdetést vissza huzni lehetne, illyetén válalkozók a' kitett feltételek alatt ezen három mészárszéket mindgyárt is kibérelhetik. (6)

Több oldalról felszóllítatván a' RÉGI KÚN NEMZET NYELVÉRŐL írott és a' múlt évben jutalommal illettetett munkámnak közrebocsátása iránt, — kötelességemnek ismerem ezennel hírül tenni: hogy nyomtatásbani megjelenését most, ha valamelly előre nem látható akadályok, és a' munka mintegy 30 ívre terjedése nem hátráltatják, e' folyó év végzetéig bizvást ígérhetem. Pest. April, 26. 1835. *Jerney János.*

---

(1) Árverési-hirdetmény. Folyó évi Majus hónap 30dikán reggeli 10 órakor, Buda városa urbéri hivatalában, Draskovits Péter-Pál bukási vagyonához tartozandó téglaégető ház, melly a' sáros-fördőtől nem messze 's az Albertfalvi uj országut mellett fekszik, utólszor tartandó árverés utján eladatni fog. — Ezen téglaház következendő tartozványokkal (appertinentiae) vagyon öszvekaptsolva, ugymint: a) egy nagyobb lakház, mellybe 3 szoba, 1 kamara, 1 konyha, 's egy pincze 2000 akóra, 's ugy épülve, hogy benne 100 akós hordók is alkalmaztathatnak. — b) egy másik ház, mellybe 3 szoba, 1 kamara, 2 konyha, 's két pincze több száz akóra, de kissebb nemü hordókra alkalmazva. — c) egy mellék épület; ebbe: 2 szoba, 1 konyha, 's 4 tehénre istálló, 800 akóra való pinczével együtt. — d) ismét kis külön álló épület, mellybe 2 szoba, 1 konyha. — e) maga a' fenemlitett, hármas égetésre készült nagy tégla-égető kemencze, hozzá járuló két nagy tégla szárító állással, 's két nagy fészerrel. — f) a' téglaégetésre alkalmatos föld 7413 □ öl. — g) három kut, vizzel gazdagon ellátva. — h) $\frac{7}{48}$ jó karban álló szőlőkert. — i) $\frac{3}{4}$ jugerum gyümölcsös 's konyha kert, hova még több ezer cserép-zsindely vető deszkák is járulnak. — Mind ezen részletek együtt véve csak legközelebb mult napokban 33693 for. 30 krra becsültettek, 's érettök az utolsó árveréskor 16100 v. cz. ftok igértettek — A' venni szándékozók tehát, az árverésre, mellynek kezdete előtt az árverőnek elegendő bátorságot az igérendő árra nézve bemutatni szükséges lesz, ezennel meghívatnak *a' Kiküldöttség által.* (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-dikben

Máj.	3-dikán	7	Láb,	2	Hüv.	0	Von.	—	4-dikén	7	Láb,	5	Hüv.	0	Von.
—	5-dikén	7	Láb,	6	Hüv.	9	Von.	—	6-dikán	7	Láb,	6	Hüv.	0	Von.
—	7-dikén	7	Láb,	4	Hüv.	3	Von.	—	8-dikán	7	Láb,	2	Hüv.	9	Von.
—	9-dikén	7	Láb,	3	Hüv.	9	Von.								

A' Gabonának Pesti piaczi ára Majus 8-dikán 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	120	113$\frac{1}{3}$	—	Zab	68	66$\frac{2}{3}$	60
Kétszeres	106$\frac{2}{3}$	103$\frac{1}{3}$	—	Kukoritza	100	93$\frac{1}{3}$	—
Rozs	103$\frac{1}{3}$	100	—	Köleskása	213$\frac{1}{3}$	—	—
Árpa	100	—	—	Köles	—	—	—

P é n z f o l y a m a t:

Bécs Május 5 dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	102$\frac{3}{5}$	1834ki Status kölcs	599$\frac{11}{16}$
„ 4 pC.	97$\frac{7}{8}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	1350$\frac{2}{5}$
„ 1821ki „	140$\frac{1}{2}$	Cs. arany pC. agio	—

39. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szerdán Pünkösdhő 13dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban folyvást kerületi ülések tartatnak a' már említet tárgyak felett.

(Kir. kamarai híradás).

Ő cs. k. Felsége Pesti harminczadhivatali írnok Gundel Ferenczet egész fizetéssel nyugalomra bocsátani kegyelmesen méltóztatott.

A' nagym. m. kir. udv. Kamara Trifunácz Pál urnak titoknokká lett neveztetése által ürességbejött concipistai tisztségre jegyző könyvi tiszt Spécz Antal urat; Viravára harminczadossá, só-és vám-pénztárnokká eddig Vidrányban volt harminczados és vámszedő Paracelsus Jánost nevezte.

Magyar tudós társasági jelentés.

Mult Aprilis 27dikén lőn bejelentve a' magyar tudós társaság héti ülésének, hogy néhai Puchói Marczibányi Márton fia, Marczibányi Livius, atyjának reá maradott könyvtárából 400 kötetnyi historiai, politikai, utazási, művészségi, architecturai munkákat, ajándékozott, hogy ezekkel a' társaság könyvtára szaporítasék, mellyek e' végre már általvéve is vagynak. Pesten Május 7d. a' héti ülésből.

Döbrentei Gábor titoknok.

Tek. Verőcze vármegye 18 esztendők lefolyta után f. Május 5dikén tartá isméti tisztújítását; mellynek következésében első alispány: Szallopek János cs. kir. udvarnok 's tanácsnok; 2dik: Pejacsevich László gróf; főjegyző: Szallopek Lajos; 1ső aljegyző: Bosnyák Rók: 2dik aljegyző: ifj. Jankovich János; főadószedő: Jankovich József; aladószedő Knezevich Kázmér; kerületbeli: Gludovácz Ferencz; fő ügyész: Hoblik Márton magyar tudós társ. tag; al: Kozics János; főbírák: a' verőczei járásban Spiesz György; az eszéki középponiban: Dellimanich Xav. Ferencz, a' diakováriban: Szutlich Samu; a' valpóiban: Mihalovich Zsiga. Alszolgabírák: a' vucsini kerületben: Mihálovics Péter; a' nassicziban: Bellossevich Pál; a' mihoiácziban: Mihálovics Ignácz; Eszéken középponti alszolgabíró: Knezevich László. Esküttek Verőczén: Kozics Adolf Antal; Eszéken: Ivánossics Ferencz; Diakovárott: Mihálovics Sándor. Táblabírák díjjal: Kisfaludy Benjamin 's Kugler Antal. Tiszteletbeli főjegyző: Pejacsevich nep. János gróf; aljegyző: Dellimanich László; tiszti alűgyész: Kugler István. Levéltárnok: Kussevich Jakab.

H. M. Vásárhely városában, a' múlt Sz. Györgyhava 29dikén délután két óra tájban tűz támadván, 167 házak, az ágostai vallástételt követők sz. egyháza, összesen mintegy 400 épületek, a' rettenetes szél által szerte szét özönlött lángok minden az óltásra rendelt segítséget meg gátolván, lettek a' lángok prédájává, 's a' kár hiteles tudósítás szerént 100,000 vál. forintnál többre becsültetik. — Ismét:

Szegváron Pünkösd hava Iső napján, jég zápor, és rettenetes szél zivatar között a' villám le-ütvén, egy ház elégett, 's csak a' jól intézett tűz oltói rendelkezések, 's azoknak pontos végrehajtása sikeresíthették azt, hogy a' helység azon része a' szél mentében végig el nem emésztetett.

A' dunagőzhajózási társaság közgyülése: (Folyt. a' 38d. számhoz). B. Miután a' gőzhajózási vállalat a' Dunán olly kívánt következést bizonyított, hogy az tökéletesen biztosítottnak mutatkozik, egyszersmind leggazdagabb resultatumokat igér: tehát most már szükségesnek látszik, a' részvények' szaporításának czélt tűzni, hogy azok magasabb tőke-becset nyerjenek; ennélfogvást, ha kívántatnék, azokat eladni lehessen, nem pedig hogy későbbi részvevők húzzák magokhoz a' nyereséget, mellyért az idősbek tőkepénzeiket koczkára tevék. Ha a' dolog még folyvást régi folyamatban marad, 's valamint eddig úgy most is, először 200, azután 320, végre 600 részvény terem-

tetik, 's ezek szinte azon jussal ruháztatnak-fel, mellyel a' legrégibb vagy legelső részvények bírnak; ha továbbá azon kilátás maradmeg, hogy a' vállalati ügy' növekedő terjedése mellett mindég több idegen részvevő hívatik-meg a' haszonosztozáshoz: akkor a' részvények' becse soha sem emelkedhetik, sőt inkább, folyvást ingatag lábon fog maradni. Ugyanazért ajánlatba hozatik ezennel: nyilatkoztassa-ki a' közgyűlés elhatározottan, hogy jövendőre új részvények többé nem adatnak-ki; és hogy azok' száma 1120nál végkép be van rekesztve; tovább ha a' vállalat nagyobb kiterjedést enged, hogy ez, az öszves társaság' részére 's nagyobb hasznára kölcsönök által eszközöltessék. A' társaság' privilegiuma, ugy szinte az eddig létrehozott 's még létre hozatandó hajók elég biztositékul szolgálnak, 's ezekre könnyű leend akármelly summát száztól-ötös kamat mellett kölcsön kapni, 's e' kölcsönpénz nemcsak saját kamatjait fizeti majd ki, hanem nagyobbított kereset által a' törlesztésre fordítandó tartaléktőket is olly módon nevelendi, hogy a' kölcsönpénzek' elenyésztése nagyhamar megtörténhetik, a' nélkül, hogy a' részvények' eddigi haszonhajtása csökkenjen, sőt e' haszonhajtás, mihelyt a' kölcsönvett pénzek vissza lesznek fizetve, azonnal rendkívüli fokra emelkedik. Hogy ezáltal a' részvények sokkal magasb tőke-becset nyernek, mintsem ez a' tartaléktőke' lassu öregbitetése által lehetséges, ha mingyárt a' tartaléktőkére nézve az határoztatnék is, hogy későbbi részvényesek abból ne osztozhassanak, ezen állítás elég világos, 's épen nem szükséges előbb azt körülményesen fejtegetni. Hogy a' társasági értéknek illy megnagyítása, új részvényes tagok' hozzájárulta nélkül, előre elintéztethessék, ezennel javaslatba hozatik, hogy a' legközelebbi években, valamig csak ellenkező végzés mást nem parancsoland, a' részvényes uraknak betett pénzeikért ne több, mint száztól-ötös kamat fizettessék évenként, az egész fölösleg-maradék pedig járuljon a' tartalék-tőkéhez, hogy ez már magában is tetemesen gyarapodjék 's később az új vállalat-terjesztésekhez kölcsön veendő pénzek' törlesztésire lehessen fordítani. Illy, a' Társaság' belsejéből, részvény-szaporítás nélkül, kiható erőfejlés főleg kivánatosnak látszik a' Társaság' minélhosszabb 's úgy szólván, folyvásti tartósságára nézve. Mert valamig a' Társaság' munkálatköre, vagy más szóval: gyümölcsöző tulajdona csupán azon mértékben, melly szerint a' részvények szaporítatnak, növekszik, addig a' Társaságnak, privilegium' megszünte utáni tartósságáról nem is gondolkodhatni, még kevésbé pedig örökös fenállásáról. Valamelly nyomos bal-eset, vagy a' privilegium' megszüntével előre látható concurrentia ekkor a' társaság' fenállását igen kétessé fogná tenni, minden esetre pedig jövedelmeit úgy megcsökkenteni, hogy azok a' rendszeres kamatfokot nem érhetnék el. Ha ellenben a' Társaság a' mostani, különösen kedvező körülményeket használja; ha ő a' több mint száztólötös kamatnyi osztalékokról bölcsen rendelkezik; ha azokat valamint a' teendő kölcsönöket is részvény-szaporítás nélkül, a' vállalati ügy' legnagyobb kiterjesztésire alkalmazza, 's imigy néhány év mulva gőzhajókat szerez, mellyek csupán a' Társaság' takarékpénzén épültek: akkor az ő jövedelmei olly nagy mértékben fognak öregbülni, hogy a' vállalatnak egy folyvást nagyobb kiterjedése, magából a' társaság' belsejéből kihatva, lehetséges lesz; a' részvények' tőkebecse naponként emelkedni fog, minden szerencsétlenségi eset könnyen legyőzethetik 's ha majd a' privilegium megszünik, képes lesz a' vitelbér' tetemes alábbszállítása által minden concurrentiával megmérközni 's így a' Társaság' fenállását örök időkre biztosítandja. Egy szavazási jussal bíró részvényesnek szerencséje van, ezen jegyzéseit az Igazgatóság' nagy érdemü Tagjai elébe megfontolás végett terjeszteni, azon igen szerény kéréssel: hogy, hozzá mellékelvén saját szempontikat, hozzák a' legközelebbi közgyűlésnél inditványba, 's ez tegye végzéssé: 1) hogy a' részvények jövedőben ne szaporítassanak, hanemazok' száma 1120 végkép bérekesztettnek nyilatkoztassék; 2) hogy a' vállalati ügy' lehető legnagyobb-sikerü kiterjeszése folyvást, de legyedül csak a' társaság' belsejéből kihatólag, eszközöltessék 's azért, hol illy kiterjesztés lehetséges, ott az ahoz megkívántató költségek ideigleni társasági-kölcsön által szereztessenek-meg; 3) mos-tantól fogva mindaddig, mig újabb végzés azt nem másítandja, a' részvényekért évenként száztól ötnél nagyobb kamat ne fizettessék, az egész fölösleg-osztalék pedig járuljon a' tartaléktőkéhez, mellyből aztán az újabb hajó-építések, a' fölveendő kölcsönök' kamatfizetései 's elenyésztése (amortisatioja) fognak eszközöltetni. C) Ámbár igen sok helyeset, 's némi tekintetben

még vállalatunkra nézve hasznosat is foglal magában Társaságunk' egyik tisztelt részvevőjének javaslata, mellyet Önökkel imént közlénk: még sem hiszem, hogy Önök' nézetei azzal megegyezhetnek 's végzés által a' részvények' számát 1120nál minden további időre megállapítsák. Alaptörvényink t. i. a' 17dik czikkely által azt rendelik, hogy a' vállalatnak javaslatba hozott kiterjesztésénél mindég a' közgyűlés határoza-el: ha valjon ahoz a' költségek új részvénykiadás vagy pedig más hiteleszközök által teremtessenek-e elő. Egy, ma hozott végzés tehát nem bírhat a' jövő időre, más körülményekre 's jövendő közgyűlésekre nézve kötelező erővel. Ha mi a' részvények' számát változhatlanul akarnák megállapítani, úgy ez csak az alaptörvények vagy is statutumok' átdolgozása 's az ezt tárgyazó rendelésnek a' statutumokba iktatása' által történhetnék-meg. Illy átdolgozás pedig a' magas kormányhatóságok' helyben hagyását 's hasonló esetek után más részvényes társaságoknál talán valamennyi részvényes tag megegyezését kívánná-meg, 's ugyan azért e' dolgot csak igen hosszas úton lehetne eszközleni. De talán még kívánatos sem volna, hogy statutumok által a' Társaság illy szűk korlátok közé szorítassék 's minden esetnél folyvást a' tőke-szaporításnak egyoldalu módjához legyen csak kötve. Más részvényes társaságok az ő vállalataik' óhajtott kiterjesztésénél, ha statutumikban hajszálnyi pontossággal jelelt határok vannak, igen igen megszorítva érzik magokat; és én alaptörvényinkben különös jónak tartom, hogy nekünk szabadságot engednek, minden esetnél folyvást azon módot választhatni, melly vállalatunkra nézve legkedvezőbb. Továbbá még széndékom említeni: Ha mingyárt igen lehetséges is, hogy a' részvények, megszoríttatván most azok' száma, egyszerrei mohó speculatiók által magasra szökkennek 's becsök növekszik: még is más részről, úgy látszik, vállalatunk sokkal erősebb lábon áll, ha az egy terjedelméhez alkalmazott tőkére van alapítva. A' miénk növekedő vállalat, még távol van azon fő magas foktól, mellyet kedvező körülmények közt elérhet; az ő legfényesebb következményei még csak várandók. Az eddigi részvény-töke még nem látszik a' vállalat természetéhez képest tulságig nagynak, 's úgy hiszem, hogy most is, midőn egy új tengeri gőzhajó' építtetése hozatott javaslatba, a' hozzá szükséges költségeket legczélirányosabban új részvények' kiadása által fedezhetnők, mivel most újdon belépendő részvényesek az idősbekhez még koránsem állnak haszonban. Mert ha most bíztosítottabbak is kilátásink, mintsem voltak a' társaság' keletkeztekor, 's ha mingyárt azon remény kecsegtet is, hogy rövid idő mulva tetemes nyereség jutalmaz bennünket: még is a' mult év' mostoha körülményei által nem csak tartaléktókénk van kimerítve, hanem még némi veszteségről is történt szó, melly, valamint a' már fenálló gőzhajók' természetes romlékonysága is, az újdon belépendő részvényeseket közösön sújtja. Hitelmódokhoz, mellyek nem csupán ideigleniek' folyamodni; ez mindég merész koczkajátéknak látszik olly vállalatnál, melly még csak kezdetben van 's tökéletesen kiképezve nincs, 's melly jelenleg inkább csak igen alapos reményekre, mint következményekre támaszkodik. Egy, szerencsétlen combinatiok által előidézett kárvallási esetben ekkor a' hitelezők' előjussánál fogvást a' részvényesek' tőkéje sokkal nagyobb mértékben van veszélyeztetve, mint sem különben történhetnék. Én koránsem akarom itt azt mondani, hogy idővel, ha egyszer vállalatunknak határozott következményei lesznek 's tartaléktőkénk némi kiterjedést nyert, a' hitelmódok ne lehessenek igen czélirányosak vállalatunkat azon kifejlésre segíteni, mellyre az képes; ámde nem hihetem, hogy ezen időpont már itt van 's hogy a' részvény-szaporítás már most is kárt okozzon a' jelen birtokosoknak. Én azért az Önökkel közlött jegyzések' szerzőjével teljesen egy értelemben vagyok 's megismerem, hogy a' tartalék tőkék' lehető legnagyobb öregbítetése kívánatos dolog; de nincs jusunk azt nyilatkoztatni, hogy jövendőben a' részvényes uraknak több, mint száztól-ötös évi kamatok ne fizettesenek; mert statutumink az osztalékok' kieszközlését mindég a' legközelebbi közgyűlésre utasítják, melly mindig csak a' folyó évre hozhat jusszerinti végzéseket. A' vállalat' kedvező folyamatjánál hihetőkép legtöbben azon óhajtást is táplálandják, hogy a' haszon a' jelen és jövendő közt osztassék-fel 's egy mérsekelt fölös-osztaléknak (Superdividende) megengedése talán nagy és hasznos befolyást gyakorland a' részvények' értékire. T.. ó.

Pesten Május elején a' gabonavásár különösen szembetűnő vala. A' középszerü búza pesti mérője 3 for. pengőn és alább is kelt, 's igen

)(

sok adatott-el. Kukoricza kevés hozatik 's ára lejebb nem szált.

Debreczen Május 1sőjén. A' közelébb múlt Sz. György-vásár általjában igen jól ütöttki. A' selyem-művek és gabona neműk különös kelendőségüek voltak.

Pesten Majus 11dikén gutaütés által huuytel Mélt. Galanthai Gróf Fekete Ferencz úr, Ő cs. kir. Felségének aranykulcsos híve, életének 68dik esztendejében.

AUSTRIA.

3dik simmeringi verseny május 4ikén.

1. 100 arany egy serlegben, belföldi minden lóra. 2 angol mérföld. Tétel 12 arany minden futó lótól, béjelentett de később visszahúzott lótól 4 arany. Ezen tételek összesége 25 aranyig a' második lóé; azon felül ez első és második ló közt osztatik-fel. — 4e 94 font. — 5e. 101 ft. — 6e. 106 ft. Mén 2½ fonttal többet, félvér 3 fonttal kevesbet. Lionel mint a' múlt évi pesti asszonyságok billikomának nyertese 2 fonttal többet visz. — Bejelentve volt hat ló; futott három: Széchenyi Istv. gr. 4e ménje Lionel 1ső. Nádasdy Tam. gr. 5e fekete ménje Childe Harold. 2ik. Ugyanannak 5e pej kancz. Fair Duchess 3dik.

2. 280 arany minden belföldi ivadékaira azon ménnek vagy kanczának, mellyek az 1829-től fogva fenálló úgy nevezett Nyolcz évü díjért futottak. — 3e. 90 font. 4e. 101 ft. 5e. 106 ft. kancza 2½ fonttal kevesbet. — Bejelentve volt hét ló; futott négy: Széchenyi Istv. gr. 4e. pej ménje Ronda 1. Clam-gallas gr. által nevezve Nádasdy Tam. grófnak 4e. pej kanczája Caroline 2. Sándor gr. által nevezve Nádasdy Tam. grófnak 3e. barna kanczája Miss Watton 3. Eszterházy Mihály gr. 5e. sárga kancz. Victorine 4.

3. Elegyverseny 3 esztendős belföldi lovakra. Hunyady Józs. gr. szürke ménje Osman, 95 ft. 1. Nádasdy Tam. gr. barna ménje Bug Yargal, 95 ft. 2.

4. Handicap verseny (olly verseny, mellyben a' terhek köz megegyezés szerint a' lovak tehetségeihez képest határoztatnak meg, nem ügyelve a' szokott teher-arányra) 82 arany, 2 angol mérföld. Széchenyi Istv. gr. 3e. pej kanczája Hiretlen 1. Festetics Mik. gr. 5e. barna kanczája Esmeralda 2. Liechtenstein Aloiz hg. sárga kanczája Lucy 3. Hiretlen 80, Esmeralda 90, Lucy 110 fontot vitt.

5. Elegyverseny ¾ ang. mf. Egyenlő teher. Waldstein J. gr. 5e. barna kanczája Haidee 1. Zichy F. gr. 5e. sárga ménje Cedric 2. Nádasdy Tam. gr. barna lova Baldogh 3.

6. Poststakes (mellyben a' lovak nem sokkal a' futás előtt neveztetnek); 135 font, a' pálya utólsó egyenes vonala; minden lóra kivéve az april. 27dikén idomítás alatt volt angol telivér lovakat. Nevezés a' futás előtt félórával. Liechtenstein Fer. hg. lova Jungfrau egyedül állott ki. J....r.

NAGYBRITANNIA.

Sir R. Peel beszéde, mellyet az alsóház ülésében april. 8dikán tartott, következő: „A' had-bill harmadszori felolvastatását szándékom javaslani, 's ezen indítvány alkalmát annak közölhetésére használni, hogy én és minister társaim egyező határozatunk után, a' tegnapi szózatolás következésében, 's állásunk miatt eltökéllettük Ő Felsége előtt kinyilatkoztatni, hogy véleményünk szerént kötelességünk, hivatalos helyeinket rendelése alá adni. Megvallom, nem örömest határoztuk-el magunkat ezen lépésre, 's nem teljes meggyőződés nélkül annak szükségéről, mivel éreztük, hogy mi, a' király teljes bizodalma birtokában, 's Ő Felsége által mindég élénken pártfogoltatva, egyszersmind tekintetbe véve a' közügyek jelen állapotját, a' politikai felekezetek viszonyait, 's a' minket támogató nagy rész nem csak számos de erkölcsi erejét, mivel mi (mondom) éreztük, hogy illyen környülmények között kötelességünk, mint felelő tanácsosoknak a' köz ügyeket mind addig folytatni, míg csak az a' közszolgálat érdekével 's a' charakter becsületével egyeztethető vala. Midőn nem átallom nyilván kifejezni, hogy e' lépést nem örömest tettem, méltán várhatom a' ház nagy részétől abbeli hiedelmét hogy csak a' közügy van szemem előtt. Felettébb hajlandó vagyok azt hinni, hogy ha ez országban egy státus férjfi nagyon criticus pillantatban veszi magára az ügyek igazgatását, köteles azt kezében tartani mind addig míg lehet. Úgy vélem, sem a' közügyek iránti lágy melegség, sem a' szolgálattal egybekötött nehézségek, sem a' személyes kényelmesség, sem más személyes kedvetlenség, elegendő ok nem lehet egy státus férjfi előtt azon helyezet elha-

gyására, hová őt a' fejedelem kegyelme hívta. De más felől az is rosz, ha az ország előtt a' kormány az alsóház elegendő pártolása nélkűl lenni láttatik, holott csak az által vezetheti a' ministerium a' nemzet köz dolgait 's gyakorolhat törvényes befolyást az alsóház tetteire, mi a' ház bizodalma bírásából származik. A' kormány illy gyengeségének kinyilatkoztatása, mondom, az a' rosz mellynek határt kell vetni; 's ha mind azokra emlékezem, mik ezen gyűlés kezdete óta történtek, milly kevésre mentünk az ügyek folytatásában, (fel kell tennem, mivel iránt unk mint státus férjfiak iránt semmi bizodalmat nem mutattak, minket nem pártoltak), mi történt a' közelebbi négy estve, hogy t. i. mi csötörtök, péntek, hétfőn, és tegnap minoritásban maradtunk, ha meggondolom, hogy ez a' minoritás 30 vala, melly a' gyűlés kezdete óta nevekedett; ha meggondolom továbbá, hogy ez alkalommal minket azok pártolának, kik, (a' nélkűl hogy kormányunkba átalánosan határtalan bizodalmat vetnének), őszintes tisztelt pártolásokat iránt unk mindég kimutatták, hol politikai alapelveik azt megengedték, ha minden ezen környülményeket meggondolom; véleményem szerént, eljött az időpont, mellyben felelőségünk alól magunkat ki kell vonnunk, melly a' közügyekkel illy környülmények közt egybe van kötve. A' tegnapi szózatolás még hozzá járulván, úgy hiszem, ezt annak bizonyságául kell vennünk, hogy a' ház bennünk legkisebb bizodalmát sem helyhezteti, mivel úgy tetszik nekem, nem volt szükség, azon határozást kimondani. Ezen szózatolást a' ház az iránti nyilatkozásának tekínthetni, mi szerént a' kormányba elegendő bizodalmát nem veti, hogy annak megengedhesse azon rendszabások előterjesztésit, mellyeket jelentettünk. A' nemes lord (Russell) kinyilatkoztatá, hogy ha a' tegnapi szózatolásnak nem leend az a' következete, mellyet előre lát, akkor felírást javasland a' királyhoz. De mivel én úgy hittem, hogy az illy felírás előterjesztése a' közügyeket csak akadályozná, 's mivel nincs jusom feltenni, hogy a' ház a' Felírásra másként határozzon, mint a' resolutiókra nézve történt; ennél fogva én társaimmal, kiknek nézete az enyimmel egészen egyező, kötelességünknek tartottuk, e' czélra nem vezető harczot tovább nem folytatni, mellyből Ő Felségére valamint az országbeli politikai felekezetekre még több nehézség háromolhatna. A' tegnapi szózatolás nemcsak nyilatkozása volt annak, hogy a' ház a' kormányban semmit sem bízik, hanem az a' kormányi rendszert Irlandban teljesen megváltoztatta az egyházi jövedelmekre nézve. Véleményem szerént az irlandi ügyek tettleges igazgatásának (nem tekintve arra, hogy abban bizodalom megtagadása feküdt) olly akadályok gördülnek eleibe, hogy nékünk lehetetlen lenne Irlandban a' törvények végrehajtására gondoskodni, miután az alsóháznak nevezetes többsége kijelentette helybehagyását azon elvre nézve, melly a' miénkkel egyenesen ellenkezik. A' tegnapi szózatolás már többé nem abstract kérdés; nem azokhoz tartozik, mellyeknek tettleges kivitelét ellehessen halasztani. Lehetnek, az igaz, kérdések, mellyekre nézve a' ministerium az alsóházzal egyet nem ért. De az irlandi dézma kérdés nem mehet úgy tovább, mint most áll. A' dézma béhajtását illető törvények mindennap sértetnek, 's mind addig, míg bizonytalanság létez a' jövendő rendszer felől, azokat végre sem lehet hajtani. Nincs pedig veszélyesebb, mint a' törvények végrehajtása ellen szüntelen harczot látni; 's a' birtok bátorsága végre veszélybe dűl, ha az azt illető rendszer nincs elhatározva, 's a' törvényeknek tekintet nem szereztetik. Illy környülmények között, ha tovább is megmaradnánk a' ministeriumban, kötelességünk lenne, a' dézma bill további elhatározását sürgetni, de a' mellyet a' ház eleibe csak az irlandi papságnak kivántató előfizetés iránti tudósítás után terjeszthetnénk; én pedig nem tehetem-fel, hogy az alsóház egy millió font sterlinget rendeljen a' nélkűl, hogy a' dézma bill elvét meg ne állítsa. Azt hittük, hogy nehány napi halasztás állásunkat valóan nem változtathatná; a' tegnapi szózatolást annak nyilatkozásául vehetni, hogy a' dézma bill folyamának útjába akadályok gördítetnek. Mivel pedig mi keményen elvalánk határozva, hogy az általunk kimondott elvhez hívek maradjunk, 's a' tegnapi szózatolás elvét el ne fogadjuk; ebből és a' fennebb említett okokból kötelességünknek tartottuk Ő Felségétől elbocsátatásunkat kérni. Most még csak azért tartjuk meg hívatalunkat, ne hogy a' szokott ügyfolyások akadályt szenvedjenek, míg Ő Felsége szükséges rendeléseit megteheti. E' környülmények közt javaslom, halassza-el a' ház üléseit a' közelebbi hétfőig; még

hólnap jó lesz a' háznak egybegyűlni, hogy a' kérdés alatti választásra bizottság neveztessék. Azt is reméllem, hogy a' muting-bill harmadszori felolvasása megengedtetik. Kívántam, ezen nyilatkozásom a' lehető rövidséggel és olly módon tenni, hogy a' lehetőségig kevés felingerlettség történjék. Én egész politikai életem az alsóházban töltöttem, 's a' hátra lévőt is itt akarom eltölteni; 's akármilly legyen is a' felekezeti harcz, én részemről a' házzal a' legjobb szövetségben kívánok lenni akár majoritás akár minoritásban maradjak. Nem kell kifejeznem, hogy én semmiféle környülmények között, a' legnehezebb szorongattatásban sem tanácsoltam volna a' koronának, hogy gazdag forrásaival felhagyjon az erkölcsi erőnek, melly az alkotmány szelleme, betűje és elveinek szoros követéséből ered. Legbiztosabb reményem, hogy ezen elv fenntartása a' legbarátságosabb eszköz, a' terhes veszedelmek elhárintására. Minthogy véleményem szerént a' ministerium miután az alsóház többsége ellene nyilatkozott, többé a' kormányt kezei között nem tarthatja, 's mivel e' meggyőződésem lelkem mélyéből van merítve; helyezetemről lemondtam, jóllehet igazán sajnálom, hogy a' király szolgálatjával felhagyni e' pillantatban kéntelen vagyok. De ha mindent erről és arról megfontolok; úgy hiszem a' legkönnyebb útat választottam így státus férjfi charakterem fenntartására, 's hazám javára, mintha tovább is hasztalan igyekeztem volna a' közügyeket szembe az oppositióval igazgatni, mi eddig is a' közügyek folyamát akadályoztatta. — Sir R. Peel beszédét a' ház ottan ottan hangos tetszésel szakasztá félbe, melly beszéde végével is még nehány perczig tartott.

O'Dwyer úr, O'Connellista, kinek előbbi választatása megsemmisítetett, Droghedában (Irlandban) ismét elválasztatott. Nottingham választói híven megmaradtak előbbi képviselőjök I. C. Hobhouse sir (keletindiai ügyek ministere) mellett, 's még csak versenytárs sem lépett-fel ellene. Russell lordnak költség nélkűl leendő elválasztására aláirást nyitottak barátai; a' toryk ellenben az ő megbuktatására tetemes summákat írnak alá, kik eget földet megmozgatnak, hogy rajta bosszút állhassanak a' hatalmas oppositióért.

More O' Ferral úr irlandi katoholikus 's alsó házi tag, a' kincstár egyik lordjává neveztetett. Az udvari fő hivatalok mind whigeknek adattak. A' felső házi elnökség, az Observer szerént, a' lord-főbíróra, Denman lordra fog bízatni, a' hadsereg fő pararcsnoksága pedig Hill lord kezében alkalmasint meghagyatik.

Az új választások eddig a' ministeri pártra nézve kedvezőleg ütöttek-ki. Totnesben Seymour lord a' kincstár egyik lordja oppositio nélkül választatott-el. Sandwichben Villiers lord, Brewickben pedig Holmes W. tory candidatusok önként visszaléptek Troubridge Th. sir admiralság lordja, és Rufane Donkin sír a' fegyvertármesteri hivatal főfelügyelője előtt. Cambridgeben Spring-Rice úr, a' kincstár kanczellárja, ismét elválasztatott.

FRANCZIAORSZÁG.

A' következő kamara Apr. 27diki ülésében kezdte vitatni a' belső minister által titkos költségekre kért 1,200,000 franc eránti törvényjavalatot. Jaubat úr felettéb nagynak találta e' summát, 's állítá, hogy olly ministerium, melly ellenállás okfejével szegűl a' nemzet akaratja ellen, jót sohase eszközölhet; mert az ellenállás új ellenállásra vezet, 's az ügyészek érdemes kara már ellenáll. Francziaország nem a' ministeriumnak köszöni materialis jólétét. Havin úr a' hibákat fejtegeté, mellyeket a' minister bent és külföldön elkövetett. Az adót nem kissebbítette, a' szegények sorsával, kereskedés gyarapodásával nem igen, de hivatala megtartásával ugyan szorgalmasan foglalatoskodott. A' ministerium, melly az ország csendességekor ennyi pótlékot kíván titkos költségre; önmagát kárhoztatja. Chapuy de Montlaville vádolá a' ministeriumot, hogy a' nemzeti fensőség eránt, melly alapja az alkotványnak, legkisebb tiszteletet sem mutat. Mindenek előtt a' választóság alapjait kellett vólna szélesíteni. Míg az ország választási reformot nem kap, addig a' képviselői kormány nem leszen valósággá. A' doktrinärek most is úgy gondolkoznak, mint a' restauratio alatt. A' ministerium most is csak a' restauratio korcsfijaiból áll. Salverte úr a' titkos költségeket szükségeseknek mondá ugyan ámbár azok alkotványi kormány okfejeivel ellenkeznek. De a' minister könnyen más czélra fordíthatja az e' végre adott pénzeket. Politiára kérik a' titkos költségeket. A' felhordott okok nem állhatnak-meg. A' minister kedvező színben festé az ország állapotját, miért nem kevesíti hát a' politiai költséget. Az utolsó ülésben szavazott kivételi törvény sike-

réről sokat beszélt, e' szerént tehát a' köz bátorságot legalább olcsóbban adhatnák. E' szónok egyébaránt a' törvényjavallat ellen szavazott.

Maison marsal Aprilis 29dikén Parisba megérkezett; más nap délután letette hadministeri esküvését. A' Moniteur Majus 1sőjén közli a' királyi rendeletet, mellyben Maison marsal hadministerré neveztetik.

BELGIUM.

A' Moniteur Belge Apr. 20diki számában 1031 kinevezést közöl a' mult esztendőben alapított vas kereszt rendhez. Egy királyi rendelet ezen rend második osztályát eltörlé, 's annak eddigi tagjait meghatalmazá az első osztály diszjelének viselésére.

GÖRÖGORSZÁG.

A' müncheni politikai újság Athenéből Apr. 1sőjén költ levél után ezeket írja: A' híres peloponnesusi rabló, Kontobunisios, a' rendőrök által egy faluban, melly neki darab ideig rejtekhelyül szolgált, négy társával együtt, megsebesítve elfogatott; még csak a' chondrojannäos rablók csaponganak Pelloponnesusban, kik legközelébb is egy békebírón iszonyú kegyetlenséget követtek-el, feleségébe pedig forró olajat töltöttek, hanem érdemlett jutalmokat ezek is rövid időn elveendik, mert a' rendőrség és katonaság által úgy körűlkerítettek, hogy lehetetlen elillantaniok. Athene őrizete a' város előtti táborba tegnap kezdett kitakarodni. Nem sokára pénzverő épület, kórház, status könyvnyomtató 's lithographiai intézet, és idcigleni királyi lak fog Jun. 1sőjeig épitetni. A' nagy kaszárnya sebesen épűl. Nehány görög templomon is dolgoznak, egy romladozott görög templom pedig katholikus egyházzá fordítatik, mit a' görögök nem igen jó szemmel néznek. Piräusban már 800 házépítő jelenté magát, 's az elkezdett épületek szabályossága és szépsége oda mutat, hogy e' város Athenét felülmúlandja Némelly barátai a' természet-tudománynak tervet nyújtottak a' kormányhoz természet-történeti társaság alapítása eránt. A' király thrónusra léptének emlékezetére pedig tudományok akademiáját szándékoznak felállítani. Az athenei gymnasium nyilvános vizsgálatkor a' tudományok terjesztésében felűl multa a' várakozást, csak az oda útasított diakonusok és barátok mutattak teljes tudatlanságot, mi bizonyítja azt, hogy a' synodus és cultus ministerium csak rokonait 's kedvelteit különbség nélkűl választá a' stipendiumra, kik azonban, hogy itt az oktatás előmenetelét ne gátolják, Naupliába küldetnek. Egy görög journal erőszakoskodásokról panaszkodik, mellyeket a' török tiszthatóságok Smyrnában a' görög hajókon követnek-el, 's egyel legközelebb is, melly Mitylenéből ment teherrel, 's ott tartozását le is fizette, Smyrnában ismét 5 ezer piastert fizettetett a' kormányzó a' görög consul közbeszólása ellenére. Az Athenében őrizeten lévő idegen katonaság és a' görögök, ezek közt még rendőrök és rendes katonák is, már több ízben, különösen pedig April. 1sőjén keményen öszveverekedtek 's vérontásokat követtek-el; de e' rendetlenségek nem politikai okból, hanem csak a' korcsmákból eredtek, 's elejök vétetett a' polgári és katonai tiszthatóságok által.

AMERIKA.

Enterprize éjszakamerikai briggtől, melly Bermuda angol szigethez veretett a' szél által, Alexandriából Charlestonba szállított 73 rabszolgát vettek-el az angolok, miről a' Charleston-Courier így ír: „A' britt tiszthatóságnak e' menthetetlen tette, miként az amerikai polgárok tulajdonát erőszakosan elvevé, e' tengeri rablás a' törvény leple alatt, e' dölyfös gőg az egyesült státusok lobogója eránt, munkásságra szóllítja kormányunkat, 's mi bíztosan reméljük, hogy mielébb rendszabások fognak tétetni az igazságtalanság viszonzására, és a' sérelem megboszulására, mellyet respublikánkon már másodszor követtek-el.“ — Poindexter úrnak Philadelphia polgárai olly fényes lakomát készítettek, mellyhez hasonló még nem igen történt Amerikában.

Az angol Courier Veracruzból Mart. 14ikén kőlt levél után írja: hogy San Juan Ulloa várban a' katonák Febr. 24dike éjjelén fellázadtak, a' foglyokat szabadon bocsátották 's a' kormányzót elfogták, reggel megtámadták a' várost, de viszszaverettek; Mart. 9dikén végre, midőn élelemszerök elfogyott 's a' segítség reménye is elenyészett, feladták magokat a' kormány parancsnokának. Febr. 25dikétől Mart. 8dikáig egy hajó sem bocsátatott a' kikötőbe, hanem Sacrificiosba útasítattak mind, azonban egy idegen lobogó sem sértetett-meg.

SPANYOLORSZÁG.

Valdes nem veszi-által Minától a' biscayai és navarrai seregek parancsnokságát; hanem ő úgy

megyen, mint hadminister és egyszersmind generalissimus, hogy az alkotványi haderő munkálatira Arragonia, Ó Castilia, Biscaya és Navarra tartományokban felügyeljen; e' tartományok kormányzói mind megmaradnak seregcsapataik vezérlésében. Mina tehát ezután is Navarra vicekirálya és az ottani munkálatok főkormányzója leend. Valdes és Mina közt mindég legnagyobb egyetértés uralkodott; egyikök sem tartozik a' monarchiai juste-milieuhez. Mina egészsége csakugyan rosszul van, 's nem rég Lallemand orvosnak is Montpellierből hozzá kellett útazni. Némelly nyomos itéletű személyek úgy vélekednek, hogy ha Mina egészsége hirtelenében annyira helyreállítathatnék, hogy a' lovaglást 20 napig megbírhatná, úgy Valdessal egyesülve e' kedvező évszakaszban csakhamar 's újabb rémítő rendszabások nélkül véget vetne a' carlista lázadásnak.

A' Sentinelle Apr. 23dikán állítja, hogy Minát Navarra vicekirályságában Benedicto general fogja felváltani. Corunnaban egy franczia general 's több személyek fogattak-el, kik az Antonio várban lévő foglyokkal öszveesküvést forraltak.

Bayonne, April. 24dikén. Elliot lordnak a' felzendült tartományokba érkezte igen felbuzdítá az ifjakat a' revolutió mellett, 's az óta már 1400 önkéntes állott annak zászlója alá. A' népség azt hiszi, hogy a' lord küldetése egyedül D. Carlosnak kedvező. A' három tartománybeli felkölt csapatok mind Amescoa vőlgybe mentek, a' királyné seregei utánnok. Guettara őrizete a' carlisták kezébe esett.

Bayonne, Apr. 25dikén. Benedicto generalnak Mina helyére lett neveztetése nem igen tetszik a' patriotáknak, mert a' general mint mondják, a' carlista párthoz szít. Estella és Bergara közt nehány csata történt. Zumalacarreguy 16 batalionnal állott szemközt Pastorral és Esparteróval, de Cordova osztálya is ellene nyomulván, hátravonult erős állásából. Don Carlos Onnateban igen jól fogadta Elliot lordot, de Zumalacarreguy görbe szemmel nézi őt. Sarragossa lakosai igen zúgolódnak azon parancsolat ellen, melly a' tanulókat a' jövő esztendeig kizárja a' városból 's ha e' rendszabás vissza nem vétetik, újabb zűrzavarokat várhatni; mert a' tanulók nagy része a' városi katonaságnál szólgál, 's ez pártjokat fogná. Apr. 22dikén nyolcz olasz tiszt ment erre keresztűl, a' királyné szolgálatjába lépendők.

PORTUGALLIA.

Aprilis 10ikéről érkezett tudósítások szerént Lissabonban még mindég tartott a' forrás, melly Leuchtenberg herczeg halála óta mutatkozik. A' demokrata felekezet mindent elkövet, hogy ministeri változást eszközöljön, 's ez esetben Saldanha marsalt a' nevezett párt fejét kívánná hadministeré tétetni. Palmella herczeg, a' pórnép dühét kerülve több napok óta rejtve van; talán kéntelen teszen Portugalt végkép is odahagyni.

A' királyné a' pair- és követkamarai küldöttségeknek, mellyek őt minél előbbi férjhez-menetelre kérék e'kép felelt: „Országom érdemes pairjei! Kétszer hallani egy nap azon kívánság előadását, mellyet az urak épen most nyilatkoztatának, valóban olly feladás, melly bánatos szívem erejét felyűlmúlja. Uraságtok között azok, kik esmerték nagylelkü 's tisztelt férjemet, kit én szerenesétlenségemre elvesztek, magos irányzatu lelkét, 's nemes szívü czélzatait, érdeméhez képest, valamint azon hatalmas okokat is, mellyek mély fájdalmomat igazolják, tudhatják méltánylani. Minthogy pedig a' nemzet érdekei és az enyímek, mellyek amazoktól elválhatatlanok, vezeték ma az urakat hozzám, csak ezt felelhetem az érdemes paireknek: hogy kívánságaikat és a' nemzet érdekeit fontolóra veéndem.“ — Portugal-nemzet követjei! Ha én azon valódi indító okokat, mellyek a' portugáli nemzet követkamaráját arra vették, hogy e' követséget küldje hozzám, nem tudnám igazolni, igen fájdalmasan esnék, hogy tovább nem kíméltetett mély szomorúságom; minthogy pedig a' nemzet képviselői, kik, mint én, esmerik a' határtalan veszteséget, mellyet szenvedtünk, olly gondolattal vannak, hogy a' dicső emlékezetű felséges atyámtól alapított intézetek megerősítésére szükséges más férjet választanom, azt felelem a' politikai szükségre, hogy én királyné és portugáli vagyok: e' két tulajdonsághoz képest várhatják követ urak tőlem az áldozatokat, mellyeket a' haza kíván, 's mellyek méltóságommal nem ellenkeznek.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkertutcza 498. sz.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK
a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Majus 13-*dikán* 1835.

Figyelmeztetés.
A' „HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK“
irán t.

A' juniusi vásár közelgetésével felszólítom t. cz. Előfizetőimet és az egész magyar olvasó Közönséget: újságom további olvashatása iránt a' rendeléseket, tisztán leírt vagy nyomtatottan kiigazított teljes czímzeteik beküldése mellett, minél elébb megtenni méltóztassanak; hogy én is nagyon tisztelt Pártfogóim számához alkalmaztathassam a' példányok' tetemes költséget kívánó nyomtattatását. A' félévenként több mint száz ívre terjedő, igen könnyü olvashatásu 's most ismét új öntetü betűkkel nyomtatandó „*Hazai 's Külföldi Tudósításoknak*,“ „*Hasznos Mulatságoknak*“ és „*Hirdetéseknek*“ ára a' jövő félesztendőben is, melly Julius elejétől December végéig tart, Pesten és Budán boríték nélkül 8, borítékban 9; postán pedig 10 v. cz. forint marad. Pest Majus 13d. 1835. *Özvegy Kultsár Istvánné*,
tulajdonos kiadó (Zöldkert útcza 498 szám.)

Hely változtatás.

Ofenheimer Sándor posztókereskedő Pesten, kereskedését, melly eddig a' váczi útczában illy czím alatt volt: „a' magyar királyhoz,“ általtette *a' Wurmudvarba Dorottya útczába*, hol rófös kereskedése' rendbehozásánál az ott találtató posztók kazimírok, és satinclothok *gyári áron alól* elfognak adatni, 's ajánlja tisztelt vevőinek, portékái' mentül elébbi megvételét. *Egyszersmind bátorkodik újonnan szerzett 's jól felkészített*

Reichenbergi posztó-raktárát

ajánlani, mellynek legjobb gyárművei igen illendő gyári áron egyedül en gros kereskedésre vannak szánva.

(3) Érczes vizek' jelentése. Alólirt tisztelettel jelenti a' t. cz. orvos uraknak 's a' tisztelt közönségnek, hogy az idén töltött érczes vizeknek többnyire minden nemei hozzá már megérkeztek. Közvetetlen a' forrásoktól vévén az érintett vizeket, reményli tisztelt vevői' megelégedését mind azokkal, mind olcsó és gyors szolgálatjával; 's egyszersmind fűszer és festék kereskedését is alázattal ajánlja *Forster Lajos Wilhelm*,
pol. kereskedő Pesten a' Sebestyén piaczon az arany vasmacskánál.

Ugyanannál fris *éger-víz* mind a' Ferencz és sósforrásból (ezen utóbbiból korsókban és hyalith-üvegbutelliákban) mind a' *hideg forrásból* (kalten Sprudel), továbbá *Adelheide forrás-víz* mostantól fogva az egész vízzel élés ideje alatt, *szüntelen* találtatik. (4)

(1) Árverési-jelentés. Folyó Majus 20dik 's utánna következő napjain, a' szokott délelőtti 's délutánni órákban, Pesten, az Újvilág útczában 551dik szám alatt, néhai

Első Félesztendő. 1835.

tabularis ügyész *Dési István* úr hagyományához tartozó különbféle ingó javak, nevezetesen: arany és ezüst művek, órák, fegyverek, magyar öltözetek, házi butorok, borok, 's több effélék, készpénzbeli fizetésért nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek elfognak adatni. (3)

---

(2) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy a' Visegrádi, Marosi, Bogdányi, és Tótfalusi koronalis uradalmi erdőkben vágott, mintegy 1400 ölet tevő hasábfának Budára dunai hajókkal való leszállítása az Ó-Budai koronai praefectusi hivatal' irószobájában folyó esztendei Majus 20kán szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árejtés útján a' legkevesebbet kívánónak, kötendő szerződés mellett bérbe fog adatni. Azoknak, kik ez árejtésben részt akarnak venni, elegendő számú, és jó karzatú hajókkal kell birniok, és 200 pengő forintnyi bánatpénzel ellátva lenniek. Ezen bérleti árejtésnek többi feltételeit is előleg megtudhatni a' fennérdeklett praefectusi hivatal' irószobájában. Budán Aprilis 30kán 1835. (3)

---

(2) Amerikai és cseh komló különféle nemü a' legillendőbb áron kapható Pesten az országúton 530. sz. a. **Kunewalder** testvérek nagykereskedésében. (2)

---

(3) Hirdetés. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamara rendeléséből, Szigeth, Szlatina 's Bustyaháza mármarosi só-szállító-tisztségektől évenként 200,000 mázsányi só mennyiség' magányos vállalat útján, Szolnokig eszközlendő szállíttatása végett 1836, 1837 's 1838 évekre, Budán, f. c. jun. 11kén, az udvari Kamara épületében, reggeli 9 órakor, közös árverés fog tartatni. — Az árverés és szerződés' föltételei, ezen hírlapok 36dik számával teljes tartalmukban már közöltetvén, addig is ugyan ezen udvari Kamara' számvevő-hivatalában megismértethetnek. Költ Budán Majus 5kén 1835. (3)

---

(3) Hirdetés. A' nagymélt. m. kir. udvari Kincstár részéről ezennel köz hírré tétetik: hogy a' Diakóvári püspöki uradalomban néhai Szutsits Pál Mátyás püspöknek hagyományához tartozó mintegy 14,800 soproni mérő gubacs a' folyó esztendőnek Junius 3dik napján a' nagymélt. m. kir. udvari Kincstár épületjében Budán reggeli 9 órakor nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek kedvező feltételek mellett eladatni fog.

A' venni szándékozók tehát meghívatnak a' határozott helyen és napon való megjelenésre. A' feltételeket, nem különben a' gubacs minéműségét a' nagymélt. m. kir. udvari Kincstár számvevő hivatalánál előre megtekinthetni, (3)

---

(6) Hirdetés. Nemes szabad királyi Szabadka városa folyó esztendőnek Julius 1sö napján hat mészárszéket, és ahoz tartozandó husmérési jogot öt egymásután következő esztendőre árendába adni kivánna következendő kedvező feltételek alatt:

1ször Árenda fejében a' város semmit egyebet, mint a' városi jus megesméréséért minden széktül egy aranyat fizetni, nem kiván; ellenben

2szor Ezen mészárszékek bérlőinek, a' kik hiteles bizonyitó levelekkel elegendő kezességet biztosithatnak, minden székre 50 hold legelőt, mellynek egy részét kaszállóra is fordithatják, minden holdat két ezer quadrát öllel számitva, kiadni, azon kivül egy egy székre két ezer pengő forintokat a' kijelelt árandalis időre törvényes kamatok terhe alatt honi pénztárábul költsönözni fog ugy, hogy öt esztendő lefolyása után ezen tőkepénzt a' hátra lévő kamatokkal együtt visszafizetni tartozzanak.

3szor Hogyha mégis netalán valaki inkább több legelőt mintsem pénzbéli segedelmet kivánna, az ollyannak pénz segedelem nélkül kétannyi legelő az az, minden székre 100 hold fog ki méretni.

4szer Mivel ez előtt ezen mészárszékkel a' juh húsvágás egybe volt kötve, azért a' most tanában külön kiárendált ugy nevezett három *kozarák* esztendei jövedelmét is, melly összvessen 680 for. pengő pénzben teszen még hátra lévő két contractualis esztendőre kész pénzben, hogy hat egyenlő részre magok javukra felosztathassák, által engedi, a' többi hátralévő — még három esztendőben - mikor a' *kozarák* árendája már kitelt, szabadságot ád a' mészárszék árendásoknak által engedett *kozarák* jussát vagy magoknak gyakorolni, vagy pedig kedvük szerint másoknak kibérleni.

5ször Hogy ha netalán valaki előbb is, mintsem a' kitüzött 1ső Julius határidő eljövend, az már üressen lévő három mészárszéket ki venni magát idejiben jelentené, ugy hogy idő közben az eránta tett hirdetést vissza huzni lehetne, illyetén válalkozók a' kitett feltételek alatt ezen három mészárszéket mindgyárt is kibérelhetik. (6)

---

(8) Vogel S. A. bútor műves Pesten tisztelettel jelenti, hogy raktárában, közönséges, közép 's legjobb minémüségű sima és mahagonival rakott, cseresznyefa, úgyszintén fekete páczú, továbbá verhenyeges 's természetesen politirozott diófa házibútorok mindenkor nagy mennyiségben találtatnak. Különösen ajánlja ez utóbbiakat, mellyek habosak, 's fejér juhar és égerfa szeletekkel goth ízlés szerint vannak ki rakva, úgy szintén a' csinosan készült Mahagoni eszközöket fejér juhar és körösfa szeletekkel, 's Mahagonival ékesítve.

Találtatnak nála minden nemű 's nagyságú lüszterek és tükrök aranyozott és politírozott rámákkal.

Rendeléseket tehetni nála nagyobb házi bútorozásokra, 's mindenféle szobakoczkázatokra, 's a' mi készen nem volna, gyorsan el fog készítetni.

Ablak és Alcoven szőnyegek, 's ágy terítők' rajzolat, vagy pedig kész mustra szerint választhatók vagy megrendelhetők.

Reményli a' felülírt hogy bútorainak olcsó 's az idő körülményeihez szabott árával tisztelt vevői elégedését megnyerendi.

Rakhelye van Pesten a' Dorottya útcza' szegletén tulajdon 16. szám alatti házában. (9)

---

(2) Bolt-változtatás' jelentése.

Alulirtnak szerencséje vagyon ezennel alázatosan jelenteni, hogy fűszer- anyag- festék- 's elegyített árutárát Losonczon, ezen ismeretes czim alatt „a' Bécsihez" 1835diki Sz. György naptól fogva az ujonnan elkészült tekintetes Losonczy Jósef úr háza' boltjába, a' kenyér piaczon, gácsi 's nagy bék-utcza' szegletére át-tette légyen. Mély hálát adván a' t. t. közönségnek 9 esztendő alatt nyert szives részvételéért, ajánlja magát további jóakaratába azzal a' bizodalommal, hogy jövendőben is szokott valódi 's szilígy szolgáltatása 's a' lehetőségig jutalmas ára által kegyes részvételét megérdemelhesse.

Mint a' cs. kir. budai sorsszám' jegyzője és mint a' bécsi 1ső ostriai tűzkármentő társaságnak, úgy a' majlandi jégeső elleni kölcsönös biztositó egyesületnek intézője, az e' féle tárgyu dolgokat is leggyorsabban véghez viszi, és mindenki vehet nála mind e' felől szükséges tudósitást, és tehet megrendelést. *Trencsánszky Ignácz.* (3)

---

(2) Hirdetmény. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy f. e. Majus 25kén Miskolcz mezővárosában a' kir. kam. praefectusi hivatal' épületében tartandó nyilvános árverés útján a' Diósgyőri koronai uradalomhoz tartozó királyi hasonvételek, nevezetesen: a' Miskolczi nagy és heti vásár' jövedelme, a' Mezőkeresztesi kurta korcsmák, a' Diósgyőri, és Felsőgyőri húsvágatás és pálinkafőzés igazai

folyó esztendei 1ső Novembertől kezdve egymásutánni három esztendőre a' legtöbbet igérőnek bérbe adatni fognak. — Melly árverésre a' bérleni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva, a' szokott reggeli órákban megjelenni ezennel hívatalosak. — A' bérlet feltételeit az árverés előtt is megtekinthetni Miskolczon a' kir. kam. tiszttartói hívatal' épületében. Budán Aprilis 25dikén 1835. (3)

---

(2) Hirdetés. Szabad kir. Szeged városának polgármesteri hívatalában e' folyó évi Sz. Iván hava 16dikán reggeli kilencz órakor e' következendő jövedelmek adatandanak három egymásután következő évre árverés utján haszonbérbe, ugymint: 1ször helyben a' sörfőzés jussa a' hozzá megkivántató épületekkel 's eszközökkel. — 2szor a' mészárlás jussa kilencz székekkel, vágó-hiddal és a' székekbe megkivántató eszközökkel, 's körösviz mentiben helyezett 1000 holdból álló pusztával. — 3szor az élésházi 4, 5, 6, 10, 12 és 13dik számu boltok. — 4szer t. n. Torontál vármegyében kebelezett Ujszeged mezővárosában a' mészárlás jussát. — 5ször t. n. Csongrád vármegyében helyezett Kis-Telek helységében portékás bolt 2 szobából, 1 konyhából, 1 kamarából, istállókból 's pinczébül álló épülettel. — 6szor nagy vendégfogadó, melly 7 szobából, 1 konyhából, 2 kamarából, 2 pinczéből, 1 szinből, 3 istállóból, 1 hambárból és mészárszékből áll. — 7szer 80 holdból álló allodiális föld.

A' föltételek egyébbként a' polgármesteri, és számvevői hívatalokban megtudhatik. (3)

---

(3) Hirdetés. A' nagymélt. magyar kir. udv. Kamara rendeléséből közhirül adatik, hogy folyó eszt. November 1sőjétől számitandó három egymásután következő esztendőre ujonnan haszonbérbe adatván a' következendő koresmák: „a' veres ökör" czimü *Moldován*, „arany sas" és „három liliom" czimüek *Reschitzán*, „a' szarvashoz" és „fejér kereszthez" czimüek *Ferenczfalván*, tek. Krassó vármegyében kebelezettek, az e' végett tartandó árverés *Moldován* folyó eszt. Junius 30dikára, *Reschitzán* és *Ferenczfalván* (Franzdorf) pedig Julius 6dikára határoztatott, melly is reggeli 9 órakor a' moldovai és reschitzai kir. hivatalbéli irószobákban fog véghez menni.

Az árendálni kivánók tehát ezennel meghivatnak, hogy a' fentnevezett napokon és helyeken megjelenni ne terheltessenek. A' haszonbérlés feltételei az érintett irószobákban addig is megtekinthetők. Az árverés előtt leteendő bánatpénz a' moldovai veres ökör czimü korcsmára 33 for.; a' reschitzai arany sas czimüre 20 for; a' három liliom czimüre 35 for.; a' ferenczfalvi szarvas czimüre 21 for.; a' fejér kereszt czimüre 17 for. conv. pénzben. Végtére az árendálni óhajtók moralis characterükről és vagyonukról elegendő bizonyságot mutatni kötelesek. (3)

---

(2) Eladó-major. Budán, vár alatt, nagy Rochus utczában 323. szám alatt. Ála *kertből*, melly 1475 □ ölre terjed, csinos lakóházat 7 szobával, üvegházat és egy góth csarnokot; *udvarból*, melly szint, csűrt, istállót, 3 szobát, egy konyhát, 's pinczét foglal magában, és egy $3\frac{1}{2}$ holdnyi kétszer kaszálható *rétből*.

A' feltételekről értesit hites ügyvéd Srányi János, Pesten duna-soron, Almásy házban. 31-dik szám alatt. (3)

A' Gabonának Pesti piaczi ára Május 12-dikén 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	120	$113\frac{1}{3}$	—	Zab	$66\frac{2}{3}$	$63\frac{1}{3}$	60
Kétszeres	—	—	—	Kukoritza	$103\frac{1}{3}$	100	—
Rozs	$103\frac{1}{3}$	100	—	Köleskása	—	—	—
Árpa	100	$93\frac{1}{3}$	—	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Május 9-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	$102\frac{7}{17}$	1834ki Status kölcs	—
„ 4 pC.	$98\frac{1}{17}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	—
„ 1821ki „	$141\frac{1}{3}$	Cs. arany pC. agio	—

Budán, Majus 9dikén kijött számok: 32. 19. 73. 5. 51.

40. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Pünkösdhó' 16dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony. Az úrbéri tárgyban érkezett legújabb k. kir. leírás vizsgálata már a' VII. czikkely 2d §áig haladt. Majus 11dikén kerületi ülésben küldöttség neveztetett, melly más nap Personalis úr Ő Méltóságának a' névnapi üdvezlést tenné-meg.

Ő cs. k. Felsége Maj. 5diki legfelsőbb határozatában Gróf Esterházy József cs. k. kamarás úrnak, hogy a' dániai Danebrog-rend középkeresztjét, és a' svéd északi-csillag-rend nagy keresztjét elfogadhassa és viselhesse, megengedni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. k. Felsége magyar kir. udv. főkanczellár Gróf Reviczky Ádám Ő Excjához Maj. 5dikéről bocsátott legfelsőbb határozatában a' nagym. m. k. udv. Kanczelláriánál tisztlb. concipista báró Kulmer Ferencz urat a' báni kir. táblához számfeletti fizetéstelen közbíróvá nevezni kegyelmesen méltóztatott.

(Kir. kamarai híradás.)

Temesváron harminczadhivatali írnok Massek Rájmond Aprilis 21dikén meghólt. — Csertesden a' mosott-aranybeváltó hivatal megüresült.

Sopron Majus 8dikán. Mult esztendő October 2dikán leégett casino-épületünk isméti felállítása e' napokban kezdődött-el. Ez alkalommal háládatosan emlékezünk Méltós. Juranics Antal Győri megyés püspök úrnak azon nemes lelkű adakozására, melly szerént az Octoberi tűz által megkárosodott Sopronyi szegényebb lakosokat 500 for. az itt lévő polgári kórházat pedig 183for 20 kral váltóban felsegítette.

Tudósítás a' dunai gőz-hajózásról.

Pozsony Mart. 28án 1835. (kivonat Gr. Széchenyi István úrak a' Trsk-óban közlött leveléből) Pannonia Mart. 6ikán, Iső Ferencz pedig febr. 21dik kezdé-meg rendes forgását, az első Pozsony és Pest közt fel és alá, a' másik alá és fel Pest 's Zimony néha Kozla közt, melly pont Moldovánál vagy három mértfölddel alább van — Argo Martius 26kán indúlt-el Zsidosticzárul melly hely szorossan a' vaskapu alatt fekszik, 's további elrendeltetéséig ezen utolsó hely és Galacz közt fog járni. Mária Dorothea végre mondhatni igen jó sikerrel hetenként viszi útját rendesen végbe Konstántzinápolyból Smyrnába és vissza. — A' társaság ötödik hajója Zrinyi Miklós 80 ló erővel, 's mind árukra mind útazókra nézve czélirányosban ellátva mint eddigi Duna gőzöseink még e' nyáron fogja Pest és Kozla közt szőke Dunánk hullámit hasítni. Építtetése Bécshez közel a' Tábor hídja alatt megy végbe. Erőművei Angliából most érkezendők. Alig fogja ezen hajó gyárhelyét elhagyni 's tüstént a' hatodik hajó építése vétetik munkába, egy 40 ló erejü, hoszszabb mint Pannonia, de keskenyebb és még csekélyebb sülyedésü. Neve Nádor szeretne lenni; czélja Pozsony 's talán Bécs és Pest közti szolgálat. A' hetedik hajó, mellynek czélja lett volna a' Duna torkolatjától Konstántzinápolyig kötni egybe a' vállalat fonalát, nem vásároltatott-meg legfőkép azon okból, mert csupán tengerre lévén építve, olly mély vizeken járhat csak, mint a' millyen a' Duna torkolatjánál minden időben biztossággal nem találtatik, 's e'kép haszna is kétséges lett volna. Ajánltatott a' társaságnak egy más gőzhajó is, Angliában készült, egésszen új, felette tökéletes, 4—5 lább mélységü vizeken járható 's mérséklett áru, de ennek megvételét is elmellőzte a' társasági igazgatóság, mert ereje csak 40 lóé; 's a' nem ritkán iszonyuan felbőszült fekete tenger csak jóval nagyobb hatalomnak hajlandó engedelmeskedni. 'S e'kép a' februarius 27kén tartott társasági nagy gyűlés határozati szerént, az egybekötésnek ezen most hijános lánctagjára, egésszen új tökéletesen czélirányos mintáju és 100 ló erejü gőzhajó fog építtetni, és pedig vagy Angliában, vagy ismét Triestben,

Első Félesztendő.

mint Mária Dorothea, a' mi az időnek 's kiadásnak szorossan teendő számolásától függ 's teljesen az igazgatóságra van bízva. Az igazgatóság elébb olly szándékkal vala, hogy az új hajónak t. i. a' hetediknek megvásárlása, nem új részvények kiadása de kölcsön által ezközöltessék. De a' Februarius 27kén tartott közgyűlés határozata szerént, melyben ezen kérdés nagy vita alá jutott, döntetett többség által el, hogy ez úttal a' kölcsön helyett inkább új részvények kibocsátása eszközöltessék. 1120 részvény vala kibocsátva és elkelve a' fenforgó kérdés előtt, 's így minthogy egy részvény 500 fort. pengő, a' társaság pénz alapja 560,000 pengő frt. volt. Már illy roppant, annyi reménnyel egybe függő 's olly nagy kifejtésre képes vállalathoz mint a' dunai hajózás, ezen tőke nem csak elégségesnek nem látszott, de még korán sem elegendőnek, e' felett pedig minden oldalról kerestettek részvények, és sokaktól kik egy kicsit elkéstek, azokat csak bajjal tagadhatá-meg az igazgatóság, úgy hogy 280 új részvény kiadása határoztatott-el; 's így majd 700,000 pengő forinton fog alapulni a' társaság reménye, hatósága. — Már fog e ezen hajó, mellyet, minthogy neve még nincs, addig is nr. 7nek nevezünk, még az idén Dunának, 's tengernek habjain lebegni, kétséges; mert építéséhez, 's hely színre viteléhez hét hónap kell, 's így Octoberre érkeznék pálya helyére, mikor nálunk ismét közelítni kezd a' zsibbasztó tél. Ez utolsó láncztag bétöltése azonban nem tüstént szükséges, mert Odessának kormányzója gróf Woronzow, ki két gőzhajó építtetését eszközlé, leg megelőzőbb ajánlásokat tett a' társaságnak „mi nagyon ohajtaná hajóinak egybekapcsoltatását hajóinkkal," mi által még az idén 's kevés idő múlva egybe fog függni Pozsony Smyrnával, 's egyszersmind azon bokrosság megszünend, melly szerént azt hitték hogy muszka szomszédunk nem jó szemmel nézné vállalatunk sikerét; holott minden környülmények közt nincs nagyobb áldás országokra nézve, mint a' jó és vagyonos szomszédság. Nem sokára hét hajó birtokában lesz tehát a' társaság; mi nem kedvetlen a' részvényesekre nézve; minthogy gőzhajó caeteris paribus nem legbiztosb hypotheka; és ekkép a' hét szám, mert a' hajók haszna és kára elegyes, minden esetre biztosb alap mint az egy, két, de a' hat szám is.

AUSTRIA.

Csehország RRei Majus 4dikén nagy számu küllöttséggel járultak ő cs. kir. Felségéhez, a' bold. felség elhunyta miatti fájdalmukat, 's Ferdinand ő cs. kir. felségének trónraléptéhez szerencse-kívánatikat kijelenteni. A' küldöttség szónoka gróf Mittrowszky főkanczellár úr volt.

Simmeringi negyedik lóverseny végbement maj. 7. 1835.

1. A' küzd-serleg (Kampfbecher) 140 arany értékü, 1832 óta Harrach Fer. gr. birtokában. — 1 ang. mf. Hunyady és Széchenyi grófok, mint kihívók ötven ötven aranyat tettek le. Széchenyi Ist. gr. ménje Lionel, 97 ft. 1. Hunyady Józs. Józs. gr. ménje Figaro, 100 ft. 2. Harrach Fer. gr. ménje Surveyor, 97 ft. 3.

2. Ezüst kargyertyás, 120 aranyat érő, Anglián kívül született minden lóra. 3, ang. mf. Tétel: 50 ar; a' tételek két harmada az első lóé; egyharmada pedig a' másodiké. Hunyady Józs. gr. ménje Gildroy, 108½ ft. 1. Nádasdy Tam. gr. kancz. Duchess 101 ft. 2.

3. Aranyos ostor, bármelly honi ló számára. Tétel: 30 ar. mindenik. 1 ang. mf. Nádasdy Tam. gr. 4e pej kancz. Evelina' 94. ft. 1, Eszterházy Mih. 4e pej kancz. Queen, 90 ft. 2.

4. Elegyverseny, belföldi 3 éves lovakra. Tétel: 30 arany mindenik, fele bánat. 1 ang. mf. Hunyady Józs. szürke ménje Osman, 88 ft. 1. Festetics Mikl. gr. pej kancz. Mery, 86 ft. 2. Hét ló bánatot fizetett.

5. Arany-díj, 23 aranyat érő, a' simmeringi utolsó futásra, szárazföldi minden lóra, ¾ ang. mf. Tétel 12 ar. mindenik. Bejelentve volt három ló, futott kettő. Hunyady Józs. gr. m. Osman, 75 ft. 1. Festetics Miklós gr. kancz. Mery, 68 ft. 2.

Különverseny. — Waldstein Ján. gr. lova Haidee 1. Lichtenstein A, hg lova 2.

6. Akadály-verseny (Steeple-chase) ¾ ang. mf. Futtatott 10 idomár (trainer). White idomár lova 1. Holmes idomár lova 2. J...r.

NAGYBRITANNIA.

Az Examiner hírlap ezt írja: „Nem mondhatnánk, hogy az új ministerium úgy vólna alkotva, mint kívántuk; azt sem hihetjük, hogy az a' környületekhez képest a' legjobb vólna, ámbár éppen nem csekélyeknek tartjuk a' nehézségeket, mellyekkel Melbourne lordnak küzdenie kellett. De bár mint legyen is szerkeztetve a' kor-

mány, felszóllítjuk a' népet annak munkás és erős gyámolítására. Ha megcsalatnék a' nép a' ministerium által, ez még nem tenné rosszabbá ügyünket, mert akkor világos lenne, hogy a' nép buzgalmát és iparkodásit csak a' reformok reménye vonhatja a' kormány részére. Abból, a' mi az érdemetlenek megpróbálására történni fogott, majd következtethetni azt, mi fog az érdemesekért történni, és milly mélyen gyökerezett 's komoly a' nép akaratja." — A' parlament radicalis tagjaira nézve mondja a' Spectator, hogy Ward úrnak (radicalis) ismételve ajánlott a' ministerium hivatalt, mellyet ő most el nem fogadott, jóllehet a' ministerek eránt barátságos indulattal viseltetik. Bulwer úrról, ki literatori hírén kívűl a' politikai pályán is kitüntette magát, kivált Melbourne első ministeriuma mellett, annak elbocsátása után, készült repülő íromanya által, így szóll az említett hírlap: „Mi hisszük, hogy Bulwer úr igen kedvező közleményt vett a' kabinet fejétől, 's akár vállal hivatalt akár nem, a' közönséges politikát olly neműnek reményli, mellyet ő állhatatosan gyámolíthat." Cobbett úr is, ki maga nemében egyetlen a' parlament tagjai közt, 's a' Cobbett pártot egyedűl képezi, köszönté az új ministeriumot, 's Registerében következő üdvezlést intézé Spring-Rice úrhoz: „Sir! Isten hozta Irlandba! E' szavakkal fogadának engem az úrnak nehány ezer hontársai (Spring-Rice úr irlandi), midőn őket múlt ősszel meglátogatám. Ennek viszonzásául én is üdvezlem az urat kincstár-kanczellári új hivatalában, mint tizenharmadikat, kit e' hivatalban köszöntenem kell; és ha számításim nem csalnak, az úr talán utólsó előtti leend. A' serpenyő nehezen fog már két felforrásnál többet kiállani; a' tej igen kék. Az úron áll tehát megszabadítani bennünket terheitől 's bajaitól egy húsz esztendei béke-kornak, mellyet huszonkét esztendei dicső 's diadalmas háboru előzött-meg, mellynek hősét győzedelmiért egy millióval jutalmaztuk, bajtársainak pedig, mint ő nevezi őket, ugyanazon okból mintegy 100 milliót fizettünk, és még most is (körülbelől 450 general van köztök) majd 5 milliót fizetünk évenként. Engedje-meg először is azt megjegyeznem, hogy a' jacobinusok, demokraták, radicalisok, destructivek rendje nem vett részt e' terhek és bajok okozásában. Egész világ tudja, hogy e' terhek és bajok az aristokratia és papok míve; övék volt a' háboru, övék a' kölcsön és adósság, övék a' papiros pénz, övék a' Robinson-Goderich-Riponi boldogság, (a' mostani Ripon gróf elébb Robinsonnak, később Goderich lordnak neveztetett), övék a' kereskedő világ rémültsége, övék a' búzának 4 shilling $10\frac{1}{4}$ pence ára; Pitt és Sidmouth, Perceval és Castlereagh, Liverpool, Canning és Peel mind az övéik valának; az úr is egyike az övéiknek. Nekünk pedig, a' nyughatatlan és tervkoholó rendbelieknek, semmi közünk mind ezekkel kezdettől egész a' mostani óráig. A' tál, mellyet előtökbe fogva tálaltatok, egyházi, testületi reformból, tizedfeleslegből, lelki szükségekből (ezt komolyan mondom, nem nevetek, bizony nem), tizedátváltoztatásból, egyházi adóból, törvényreformból, ó intézetekből áll; végre 25 millió adóból évenként, 4 shilling $10\frac{1}{4}$ pence búzaárból és nemzeti hitelből. O Spring, Spring! az utólsó legvastagabb falat a' tálban. A' többin csak keresztűl mehetni egy vagy más úton; de ez-felettébb szerencsés az úr, ha ez földbe nem viszi az urat. Csak harsogjon radicalisokról, jacobinusokról, destructivekről a' meddig tetszik; e' tetszést ébresztő padon ülve, 's kezében milliókat tartva hívjon engem viadalra, utóljára még is az én részemre is fog jutni egy kis maradék nevetés." Cobbett úr ezután régi dalját kezdi-el a' papiros pénz nyomorúságáról és a' földmivelés elnyomott állapotjáról, 's üdvezlését e' szavakkal végzi: „Ha a' búza még egy shillingel alább száll, mint most áll, majd akkor fogja az úr hallani a' vihart; ha okos az úr, készüljön hozzá."

Alsó Canadában, Mart. 17dikéről jött tudósítások szerént, az alsó ház nyilvános meghasonlásban van a' felső házzal és kormányzóval, az adót megtagadta, eloszlani készűl 's a' kormányzót perbe idéztetni kívánja. A' kormányzónak az utólsó űlés berekesztésekor mondott beszédére azt határozá, hogy mivel az sérti az ország kiváltságait és szabadságait, a' tartomány állapotja eránt a' királyhoz és a' két parlamenthez intézett kérelmet pedig gáncsolja, a' gyűlés jegyzőkönyvéből kitöröltessék. Azonban mintegy 1200 lakos felszólalt e' határozat ellen, azt nyilatkoztatván, hogy ha a' törvényhozói többség (mellynek tagjai többnyire franczia eredetűek) szándékát kiviszi, úgy Ő Felségének britt, irlandi és amerikai alattvalói kéntelenek lesznek vagy egy

)(

gőgös és zsarnok párt járma alá esni, vagy pedig jusokat polgárháboru által tartani-fen. Illy környületek közt Amherst lord, ki Alsó Canadába királyi biztossá neveztetett, siet kijelelt helyére mielébb elútazni.

J. C. Hobhouse sir Nottinghamban ismét követté lett választatásakor tartott beszédében többek közt ezeket mondá: „Utólsó elválasztatásomkor azt nyilatkoztattátok, azért küldtök a' parlamentbe, hogy eltávolítsam a' ministereket, kiket bizodalmatokra érdemetleneknek tartottatok. Az ő ismét kormányra léptök, melly álnokságon és csalfaságon alapult, gázolá a' nyilvános kívánságot, 's ha még tovább is ott maradának, veszélyt hoztak volna az ország legjobb érdekeire. Rövid de kemény harcz után csakugyan elűztük őket a' hatalomról. Mi nem csak azért győztünk, mivel ügyünk jó vólt, hanem azért, mivel a' szabadság harcza jól intéztetett 's vezéreltetett. Emlékeztek még arra, mit Melbourne lord nehány hónap előtt Derbyben mondott barátaihoz, hogy t. i. a' reformereknek nem kell egyenetlenkedniök. Elesmeritek azt, hogy a' hasonlás köztünk csak közös ellenségünknek használ. Mi most minden reformer osztályoknak csudálni méltó egyessége által győztünk, 's az újonnan alkotott kormányt csak e' viselet folytatása által tarthatjuk fen, melly ellen félelmes oppositio készül. Felszólítlak titeket, 's általatok az ország minden választóit, legyetek segítségünkre azon akadályok legyőzésében, mellyekkel még diadalmunk után is küzdenünk kell. Esmeritek a' lordok háza többségének makacs ellenkedését. Tudjátok, hogy ellenfeleink, bár kisebbségben maradtak az alsó házban, még is a' legnagyobb oppositiót készíthetik ellenünk. Mi hívek maradunk saját charakterünkhöz és a' házban 's kívűle tett ígéreteinkhez. E' viselet meg fogja nyerni a' ti tetszéstöket, minél státusférfinak nem lehet nagyobb jutalma. Bizonyossá teszlek titeket, hogy mi kötelességünket teljesítjük, 's egy párt előtt sem fogunk csúszni (tetszés). Jó rendszabásokat terjesztünk-elő 's keresztül visszük azokat, ha lehet; ha pedig nem, a' következés ellenségünk fejére szálland. Nekem mindegy akár maradok korona ministere, akár nem; e' hívatalt becstelennek tartom, ha a' ki azt viseli nem képes a' köz jót gyarapítani. Tudom, hogy annyi akadályok még sohase gördítettek kormány elibe, mint most; de azért mi veletek 's az ország többi igaz lelkü választóival semmitse aggódunk, 's megfelelünk a' czélnak, mellyért a' kormányzást ismét felvállaltuk. Irlandnak igazságot szolgáltatunk, Angliában a' szükséges reformokat végrehajtjuk. Tudjuk mi, hogy a' korona ministerei csak a' nép szolgái; esmerjük az ország eránti kötelességinket, 's teljesíteni fogjuk azokat“ (harsány tetszés).

Richards úr, Knaresbarough parlamenti követe 's eddig a' whig párt híve, az angol aristokratiáról Londonban megjelent egy repülő irományban megsértetve érezvén magát, illy tartalmu levelet intéze Brougham lordhoz, mint azon gúnyírás szerzőjéhez: „Különféle, egymással ellenkező, nagy és kis foglalatosságai közt, mint bíró, tanácsnok, oskolamester, a' Review dolgozója és pfennig-értekezésecskék szerkeztetője, miként érhet arra az úr, hogy még rám is fordítsa figyelmét? Engem senkise emelt méltóságra, kinek charakterét 's tekintetét később becstelenítettem volna. Én nem árultam-el, nem sértettem-meg egy pártnak is bizodalmát. Politikai társaimtól mint áruló nem gyűlöltetem. Nem jártam elébb az udvar kegye után, 's azután lázadást nem papoltam a' népnek. Nehány esztendeig ugyan magasztaltam uraságodat mint hazafit, tudósnak tartottam, haszonnemlesőnek és egyenes szivűnek hittem. De nem egyedűl én csalattam-meg a' szín által 's néztem valódi aranynak a' hamis pénzt. Talán azért tart engem uraságod rágalomra méltónak, mivel több másokkal együtt csalatkoztam? Mylord, nem lehet titkolni, hogy a' jelen idők igen kétesek. A' társaság alapjai megrendítettek, 's az emberek felhagyva csendes foglalatosságikkal ide 's tova futkosnak, kérdezvén, „ki mutat nekünk utat boldogságunkhoz?“ Nekem talán nem lenne nehéz a' dolgok e' szembeszökő 's nyugtalanító állapotjának okait felfedezni. Talán megmutathatnám, a' whigek, különösen pedig uraságod, mennyire segítették azt elő. De erre most nincs alkalom, nincs időm sem kedvem e' tárgyba mélyebben bocsátkozni. Elég legyen uraságodat ünnepiesen figyelmeztetnem, hogy a' jelen időben nem való a' magos rangu és fenső helyhezetü férfiaknak tűzgerjesztőket szórni a' sokaság közibe 's azt roszra ingerleni. Azt hiszi talán az úr, hogy képes lenne az erkölcsi tűzgyuladást mindenkor eloltani, és, miután a' zsilipeket meg-

nyitá, a' zuhogó hullámokat feltartóztatni; talán azt képzeli, hogy a' forgószelet lecsilapíthatja és az orkánnak hallgatást parancsolhat. De magára vigyázzon, nehogy csalatkozzék. Sallustius így ír Catilináról: Satis eloquentiae, sapientiae parum; vastus animus immoderata, incredibilia, nimis alta semper cupiebat. E' rajzolat másokra is illik. Az úr fáradhatatlan szorgalmát 's nagy észtehetségét senkise tagadja. Én csak azt kívánom egyenes szívvel, hogy jövendőben e' tehetségeket jobban fordítaná önmaga és honja becsületére és hasznára."

A' kézmíves egyesület palotájában Aprilis 28dikán mintegy két ezer ember gyűlt-öszve azon eszközökről tanakodni, miként a' hírlapok 's átaljában minden literariai szüleményeknek taksája eltöröltethessék. E' gyűlésen az alsó háznak több radicalis tagjai valának jelen, mint Roebuck, Ward (hajdan mexikói ügyvivő), Wakley, Fergus O'Connor urak 's t. Előlülő Wakley úr volt. Russell úr, a' titoknok, több alsó házi tagok 's más köz személyek leveleit olvasá-fel, kik magokat a' gyűlésben meg nem jelenhetésökért mentegeték, kinyilatkoztatván, hogy annak czéljaiban tökéletesen megegyeznek. Brougham lord sajnálkozását jelenté Russell úrnak azon, hogy részt nem vehet a' gyűlésben, mellynek tárgya, t. i. az ujságok taksája eltörlésének eszközeiről való tanakodás, őt felettébb érdekli. A' lord e' pontban tökéletesen egyetért a' nép előhaladása, felvilágosítása és erkölcsi nevelése barátainak nézeteivel. Hume úr e'képen írt: „Uram! Igen sajnálom, hogy Londontól távollétem nem engedi a' gyűlésben megjelennem; de örömmel jelentem az úrnak, hogy elhatározám az ujságok taksájának Althorp és Brougham lord által megígért eltörlését minden hatalmamban lévő eszközök által sürgetni a' mostani ministeriumnál, mivel a' reform előhaladására igen szükségesnek tartom ezen eltörlést." Felolvastatván a' levelek több jeles beszédek mondattak, mellyek közt említeni méltó a' Fergus O'Connor úré, mivel ez kimutatja az állást, mellyet a' radicalisok vettek magoknak szövetséges társaik a' whigek iránt. „Én, úgymond, tökéletesen megegyezem a' véleményben, hogy az új ministerektől kevés reform és takarékossági rendszabásokat remélhetni, 's meg vagyok győződve, hogy valamint a' toriek, úgy a' whigek sem igen hajlandók a' népet nyomó terheken könnyíteni. Csak a' radicalisok igazgathatják sikerrel az ország ügyeit (harsány tetszés). A' whigek ugyan sohase szüntek-meg pompásan hangzó ígéreteket tenni, de még eddig tetteik gyávák és megvetendők valának. Azonban most ismét új próbára tesszük őket, az ujságadók eltörlését kérvén. A' radicalisok hatalmasan segítették a' whigeket a' torieknak lebuktatásában (hihetőleg örökre), de igen csalatkoznék, ki azt vélné, hogy mi majd csak öszvedugjuk kezeinket és nem kívánjuk segítségünk bérét! Koránse; szünetlen fogjuk mi szavunkat a' parlamentben szintúgy, mint a' népgyűlésekben hallatni, 's nem nyugszunk, nem pihenünk addig, míg a' nép kívánságinak megadását egészen ki nem vittük! A' püspököknek ki kell záratni a' felső házból (tapsolás). A' lordoknak választatni kell! (ismét tapsolás). Titkos szavazásnak kell behozatni és a' parlament tartásának megrövidítetni. A' hadseregnél meg kell szűnni a' tisztségek árulhatásának, a' sinecuráknak eltöröltetni. Végre a' választási monopoliumnak megszüntetni és tökélletes vallásszabadságnak kell kikiáltatni" (hosszan tartó zajos tetszés). Ezután a' hírlapok taksájának eltörlése iránt kérelemlevél készítése határoztatott.

Rufane Donkin sir, a' fegyvertármesteri hivatal új főfelügyelője, Berwickben újra elválasztatott minden oppositio nélkül. Manchesterben Thompson Poulett úr mindjárt első napján a' szavazásnak 1100 szóval haladta torie versenytársát Braidley urat. Tauntonban April. 28dika estéjén Labouchere úrnak, a' gyarmatok alstatustitoknokának 434, d'Israeli úr torie candidatusnak 268 szava volt, 's még csak 80 választónak kelle szavazni. Az aláírások Russell lord választására igen szaporodnak, maga Ellice Eduard úr ezer fontot írt-alá, mindössze már 5 ezer font sterlingre ment az aláírt summa. Az elébb nevezett három tag már elválasztatott.

A' Times kurholja a' conservativeket, hogy ügyök mellett nem áldoznak pénzt a' választásra, mint a' reformerek; a' whigeket folyvást igyekszik leverni a' radicalisok és Brougham lord szövetségéről, kit minden bolondságai mellett is (mond a' Times) úgy tartanak a' whigek, mint a' ki egyedül képes őket az útálattól megmenteni. A' Courier nem hiszi, hogy Brougham lordra bízatnék a' lordkanczellári hivatal; Denman lord-

nak felső házi szónokká neveztetését bizonyosnak állítja.

A' News így adja-elő az új kabinet tagjainak életkorát: Melbourne lord, kincstár első lordja, 56 esztendős; Lansdowne lord, titkos tanács elnöke, 55; Auckland lord, admiralság első lordja, 51; Holland lord, Lancaster herczegség kanczellárja, 60; Duncannon lord, korona-uradalmak 's erdők főbíztosa és titkos pecsétőr, 52; Spring-Rice úr, kincstár kanczellárja, 43; Hobhouse J. C. sir, a' keletindiai bureau elnöke, 49; Russell J. lord, belső ügyek titoknoka, 43; Palmerston viscount, külső ügyek titoknoka, 51; Grant C. úr, gyarmati titoknok, 50; Howick lord, hadi titoknok, 33; Thompson Poulett úr, kereskedési bureau elnöke, 40 esztendős. A' fensőbb tisztviselők közt Parnell H. sir hadi fizetőmester 59; Mulgrave gr. 38; Morpeth lord 33 esztendős.

Az udvari újság szerént Hobhouse, Sullivan és Cockerell urak a' keletindiai ügyek bíztosai; a' bánya-erdők-, és köz építési osztály albíztosai Stephenson és Milne urak. Sir H. Parnel a' szárazföldi hadsereg fő fizető mestere. Az új ministeriumhoz tartozó tagok közül 22nek kellett új választatást kiállani, hogy ismét parlamenti követek lehessenek; 19 már ismét elválasztatott; hátra van csak három: Murray úr, Morpeth és Russell lordok; de ezeket kívánnák leginkább kiszorítani a' toriek. Palmerston lordnak még eddig semmi követhely nem jutott.

A' király Apr. 30dikán levert tartott, mellyen Namik basa, a' porta eddigi követe elbúcsúzott; Nuri Effendi új követ pedig meghatalmazó levelét Ő Felségének általadta.

FRANCZIAORSZÁG.

A' következkamara Apr. 28diki ülésében Pagès (de l'Arriège) úr így szólott a' titkos költségekről: Eddig még úgy tapasztaltam, hogy a' titkos költségeket többnyire csak személyekre vesztegették; azért is büntetést érdemlenénk, ha azokra szavaznánk. Én részemről kész vólnék egy részt megadni, ámbár tudom, hogy politiánk nem igen ügyes a' czimboraságok felfedezésében. Berry, St. Leu herczegnék, 's Don Carlos keresztül útazták Francziaországot, a' nélkül hogy a' politia megsejdítette volna őket; innen azt gondolnám, hogy a' politia rosszul fizettetik, 's a' titkos pénzek másra fordítatnak. Franczia-ország követei legyenek szabadok és függetlenek; gondolják-meg, hogy mostani szavazatjok által olly párthoz kapcsolnák magokat, mellyel sem előre sem hátra nem mehetünk, hanem in statu quo kell maradnunk. Előhaladás a' társaságok törvénye; ha a' doktrina ellenszegülne, le fog rontatni. Válasszanak hát az urak a' reactio és előhaladás közt; feleletül szavazatjok fog szolgálni. Malleville úr: Ha a' kívánt pénz múlhatatlan szükséges volna, kész lennék azt megadni; de csak bizodalom szavazását kérik tőlünk, mi az okokkal támogatott napi rendnek már harmadik kiadása; szorongatnak, erőltetnek bennünket, a' ministerium őszinteségét vetik előnkbe, 's annak rendszeréhez hívnak bennünket. Én pedig semmi rendszert nem látok a' kormányon lévő férfiak tettében sem beszédében. Példáúl ha a' juliusi revolutio következményiről van szó, a' köz oktatási minister azt mondja, hogy a' revolutio örvényének széléről vissza kell térni. A' belső minister azt mondja, hogy a' király igazgat de nem kormányoz, az igazságminister pedig, hogy igazgat is kormányoz is. A' kereskedési minister el akarja töröltetni a' tiltó rendszert, a' belső minister makacs ellensége a' kereskedés szabadságának. A' ministeri felelőség törvényének vitatásakor háromszor változtatta véleményét a' ministerium saját barátinak megbotránkozására; a' rabszolgaság vitatásakor önmagával jött ellenkezésbe a' ministeri előlülő. Mind ezekből a' következik, hogy a' ministeriumnak semmi rendszere nincsen, és éppen ezért azt kívánják, hogy illyen emberek eránt bizodalmat szavazzunk! Ezt egy magát becsülő többség nem fogja tenni. Sade és Leyraud urak szinte a' törvényjavallat ellen szólottak; de az végre csakugyan elfogadtatott.

Páris börsején Apr. 29dikén a' hír terjedtel, hogy Humann úr (közjövedelmi minister) ki fogna lépni hivatalából, de a' hír nem valósult meg. Livingston úr Broglie úrral volt utólsó összejövetelekor így szóllott: „Mind azon sértegetések, mellyekről olly igen panaszkodtok, nem közvetetlen ellenetek valának irányozva; a' praesidens üzenete csak megszólítás, mellyet ő a' congressushoz nem pedig Francziaországhoz intézett. Ez belső ügy, mellybe nem kelle avatkoznotok, 's abban megbotránkozni nem vala jusotok. Boszankodtunk-e mi a' ti szószéki beszédei-

teken, az áru dugdosó 's gaz nevezeteken, mellyeket nekünk szónokaitok adának? Utánozzátok a' mi visszatartózkodásunkat, 's a' házi kérdést ne tegyétek nyilvános kérdéssé. Késő ugyan már illy tanácsot adni; mert Valazé javallatát elfogadtátok, melly az egyezést, nézetem szerint, virtualiter felforgatja; nekem tehát vissza kell térnem az egyesült státusokba, hogy erről kormányomat tudósítsam."

A' király Maj. 1sőjén, mint neve napján, a' diplomatai test, a' pair-és következkamara, cassatio és számvevő szék, 's más törvényszékek, városi és több tiszthatóságok küldötségeinek szerencsekívánásait fogadá. A' diplomatai test nevében Apponyi gróf, austriai cs. k. követ üdvezlé Ő Felségét.

A' pairtörvényszék Maj. 5dikén nyilvános ülésben készült az 1834diki Apr. esetek eránti pert elkezdeni. A' nemzeti őrség szolgálata eránt legközelébb kiadott napi parancsolat azonban oda mutat, hogy vasárnap és csötörtökön ülések nemlesznek, mert ez utóbbi nap kamara törvényhozási munkálatira van rendelve. A' pairek névjegyzéke, kik magokat a' peren meg nem jelenhetésökért kimentik, napoként nagyobb, 's már 18 név olvastatik rajta.

Humboldt Sándor úr Tegelből, Berlin mellől, Apr. 10dikén báttya meghalálozása miatt levelet írt Arago úrnak, mellyben jelenti, hogy a' boldogult szünetlen fájdalmai 's reszketése mellett élte utólján is folyvást dolgozott. Két csaknem bevégzett munkát hagy hátra az indiai archipelagus nyelveiről, mellyek a' sanscrittól származnak, és a' nyelvek eredetéről 's philosophiájáról általjában. Kézíratait, elkezdett munkáit 's könyvgyűjteményeit a' köz könyvtárnak hagyá. „Neki, így végzi levelét a' híres levélíró, fenséges értelme és magas érzelemmel 's nemességgel teljes lelke volt. Most már egészen isolálva állok." 'sat.

A' pairtörvényszék előtt Maj. 5dikén elkezdődött az aprilisi zendűlők pere; a' legnagyobb rend uralkodott ülés alatt; Paris csendes; a' nemzeti őrség szokott búzgósággal teljesíté szolgálatit. A' parisi nemzeti őrség 5dik ezredének egy bataliona, melly a' pairtörvényszéki-per-folyás alatt teendő szolgálat ellen protestatiot készített, feloszlatott. Livingston úr Parisból Majus 1sőjén **Amerika felé elindúlt.**

NÉMETORSZÁG.

Tübingában Maj. 2dikán megholt Autenrieth kanczellár, kiben az ottani orvosi karnak legnevezetesebb tagja húnyt-el. Ő volt a' legelső nem-theologus, ki Tübinga kanczellárjává lőn, 's e' tulajdonságában az egyetem képét is viselte a' követek kamarájában.

SCHWEIZ.

A' Zürichi újság jelentése szerint Rumigny úr tudósítá az előhelyet, hogy ő királyától kapott rendkívüli hívás következésében (a' pairek előtt folyó perre) kéntelen Schweizot kis időre elhagyni, 's az ügyeket, távolléte alatt, Belleval úr fogja vinni, kit a' karok bizodalmába ajánl.

TÖRÖKORSZÁG.

A' Journal de Smyrne e' tudósításokat írja Aegyptusból: „A' dögvész rémítően dühösködik Alexandriában, naponként 150—200, néha még több embert is elragad. A' benszülöttekre nézve minden egészségi rendszabásokkal fel kelle hagyni; a' francziák szorosan házaikba zárkozva vesznek, 's eddig még keves halt-el közűlök. A' mirigy elhatott a' kikötőbe is, 's az ott lévő kereskedő hajókon több emberek lettek áldozativá. Aegyptusnak minden városait, faluit sorban meglátogatja, 's rémítően pusztít mindenütt. Cairóban is, hol eleinte meggátlását reméllették, sebes lépésekkel terjed. Félelem és rémülés fogá-el a' lakosokat, 's már sokan kiköltöztek a' pusztára. A' dolgok e' szomoru állapotjában feletteb szenved a' kereskedés; minden foglalatosságok felakadtak Alexandriában; a' pénz naponként szűkebb, 's csak nagy bajjal kaphatni. Ha e' helyhezet még nehány hónapig tart, veszély fenyegeti Aegyptus kereskedését. A' nagy házak kiállhatják a' csapást, de a' többiek nem. Cairói tudósítások szerint Mehemed Ali még is felső Aegyptusban tartózkodott, 's nyavalyájától újra meglepetvén, nem kevéssé aggódtak egészségén, de nehány nap mulva ismét jobban lett, 's utazását folytatá. Ibrahim basáról keveset hallani; ő folyvást alsó Aegyptusban van, 's Syriába visszatértéről szó sincs. Attyának tökéletes felgyógyulása előtt, úgy hiszik, nem hagyja-el Aegyptust, éppen ha különös esetek hívnák-el. Aegyiptusban, mind a' mellett is hogy pusztító ostor rémíti a' népet, hadi készületekkel foglalatoskodnak, de czéljokat nem tudhatni.

SPANYOLORZSÁG.

A' procuradorok Apr. 21diki ülésében Alcala Galiano úr felvilágosítást kívánt Elliot lord küldetésének czéljáról, mire Martinez de la Rosa úr többek közt illy nyilatkozást tön: „Alkudozásról a' lázadó herczeggel szó sincs. A ministerium nem kezdhet semmi alkudozást, melly által a' korona méltósága és nemzeti becsület megsértetnék. Esmeri az a' nemzetet, mellyet vezérel, 's nem egyszer nyilatkoztatá határozottan, hogy a' praetendenstől túlhághatatlan korlát, egy vértenger által választatik-el. Galiano úrnak a' beavatkozástóli félelmére nézve jelentem, hogy senkinek sincs jusa belső ügyeinkbe avatkozni. Többször ismétlém már, hogy a' négyes szövetség pótlék-czikkelye just ad a' kormánynak vízen és szárazon segítséget kérni a' szövetségesektől, ha azt szükségesnek látja. De a' ministerium idegen segítséget nem tart szükségesnek, mert a' nemzetre 's törvényekre bízza magát."

A' bayonnei Phare czímű hírlap így ír a' spanyol határszélekről: „Onnate Aspeytia, és Ascoytia helységeket a' guipuzcoaiak és biscayiak foglalák-el. A' királyné seregei csak szemlélődnek, 's a' lakosok remegve nézik, mi körültök történik. Urdach kaszárnyáját (a' franczia határszélen) Apr. 22dike óta ostromolják a' carlisták. Gurrea, christinos brigadás, betegsége miatt visszalép; azonban mi azt hisszük, hogy ő Minával akart állani 's esni, ki eránta mindég kitünő hálát 's tiszteletet mutatott. Carrera brigadás Castilia egyik katonai oskolájába küldetik, ez is igen hív barátja Minának. Ocanna, ki Minának tartalékseregét vezérlé, 's őt a' veszélyből, mellybe Ciga szorossán esett, kiszabadítá, elbocsátatott, 's mint mondják Saragossába megyen. A' királyné seregei Valdes parancsolatából Apr. 23dikán mind Pamplona vidékére gyültek, 's Ororbio, Orcoyen, Arazuri, Berrios, Huerta és Villaba helységeket foglalák-el. Zumalacarreguy 12 batalionnal Andia hegyein állott Viezu, Vidaurre, Salinas d' Oro, Arguinano és Goni helységekben. Apr. 20dikán megtámadta a' Valdes vezérlése alatt Estella felé nyomúló csapatokat. E' harcz nem igen vérengző volt ugyan, mégis három egész nap tartott. Valdes egy csapat (compania) feládoztával Estellába jutott. Elliot lord éppen D. Carlosnál volt, 's felszólítá őt az emberibb bánásra, egyszersmind látni kívánná a' fentebbi ütközetben elfogottakat, de ezek már akkor Zumalacarreguy parancsolatából agyon lövettek. Valdes Pamplonában mulat, 's Elliot lordtól látogatást vár. Apr. 25dikén Vera mellett csata történt.

Valdes general Apr. 18dikán Vittoriából proclamatiót intézett a' munkálati hadsereghez, mellyben teljes hatalmu fővezérré neveztetését jelentvén, rendeli: 1. mindazon tisztek, kik f. e. Jan. 1sője előtt már az Ebrón túli háboruban híven és állhatatosan szolgáltak, előbb léptessenek; 2. minden kadetok 's altisztek, kik az első czikkely környületiben már hadnagyi szolgálatot tettek alhadnagyságra emeltessenek; 3. Olazagoitia és Maestu őrizetének tisztjei Sz. Ferdinand rendének másod rendü keresztjével, többi tagjai pedig II. Isabella rendjének keresztjével díszesítessenek; 4. a' kiszolgált katonák a' táborozás végeztével haza bocsátatnak érdemlett jutalommal koszorúzva, addig elsőbbségök leszen a' tisztségre emeltetésben; azok, kiknek a' háború végével még két szolgálati esztendejök leszen hátra, szinte mindjárt, a' kik pedig még csak esztendőt katonáskodtak vólna, a' táborozás után esztendő mulva fognak szabadon bocsátatni.

A' Renovateur szerént Valdes a' legelső említett csatában megveretett. Elliot lord Seguraban bizonyos Lardizabal házában jött-öszve D. Carlossal. Aprilis 20 és 21dikén három hosszú conferentiát tartottak; majd a' lord hívatalos üzenetet küldé Madridba az ángol követhez. D. Carlos megegyezett a' foglyok kicserélésében. Hogy az Apr. 22diki harczban foglyokká lett christinosok meglövettek-volna, nem igaz; legalább nem igaznak írja azt a' Renovateur.

A' Renovateur szerént Valdes Aprilis 23dikán Abarzuzanál Zumalacarreguy által ismét megveretett. Corunnaban egy franczia agyonlövetett, kit Mortier, vagy Bourmont marsal fiának tartanak, és a' ki D. Carlos hadiszállására szándékozott menni.

EGYVELGESHÍR.

A' Hudson csatorna (éjszak Amerikában) az Ohio csatornával 144 mértföldnyi hosszú 's e' két csatorna öszvekötvén a' Hudsont a' Mississippivel több mint 460 mértföldnyi félbeszakadatlan belföldi hajózást eszközöl 's e' most említett távolság pedig nagyobb mint Petersburg és Cadix köze.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkert utcza 498. sz.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Majus 16-dikán 1835.

Figyelmeztetés.

A' „HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK“ iránt.

A' juniusi vásár közelgetésével felszólítom t. cz. Előfizetőimet és az egész magyar olvasó Közönséget: újságom további olvashatása iránt a' rendeléseket, tisztán leírt vagy nyomtatottan kiigazított teljes czímzeteik beküldése mellett, minél elébb megtenni méltóztassanak; hogy én is nagyon tisztelt Pártfogóim számához alkalmaztathassam a' példányok' tetemes költséget kívánó nyomtattatását. A' félévenként több mint száz ívre terjedő, igen könnyü olvashatásu 's most ismét új öntetü betűkkel nyomtatandó „*Hazai 's Külföldi Tudósításoknak*,“ „*Hasznos Mulatságoknak*“ és „*Hirdetéseknek*“ ára a' jövő félesztendőben is, melly Julius elejétől December végéig tart, Pesten és Budán boríték nélkül 8, borítékban 9; postán pedig 10 v. cz. forint marad. Pest Majus 13d. 1835. *Özvegy Kultsár Istvánné;*
tulajdonos kiadó (Zöldkert útcza 498 szám.)

A' REGÉLŐ 'S HONMŰVÉSZ

iránt.

A' közelítő pesti vásár ösztönöz az említett folyóirat t. pártfogójit figyelmeztetni, hogy a' vásári alkalmak által könnyü szerrel lehet az említett folyóirat jövő fél évi szokott díját (6 pengő ft. képekkel 's postán) Pestre egyenesen a' kiadó hivatalba (halpiacz 86dik sz. alatt t. Dencs úr házának 2dik emeletébe) küldeni. A' cs. k. postahivataloknál csupán képekkel együtt lehet megrendelni a' Regélőt; Pesten a' kiadó hivatalnál képek nélkül (5 p. ft.) sőt évnegyedenként is eddigi szokás szerint. Megjelen e' folyóiratból minden héten két ív, hozzá mellékeltetik hetenként egy divatkép, 's hónaponként két (sőt az előfizetők szaporodandó számához képest több is) arczkép, tájrajz, vagy más egyéb műtárgy. (3)

(1) **Érczes vizek**, úgymint ez idén merített Bietinai, Bártfai, Éger-Ferenczkúti és-Sósforrási, Fachingeni, Marienbadi, Parádi, Pilnai, Seidschitzi keserű, Pyrmonti, Wildungeni, Seltersi, Suliguli, és Rohitschi vizek az alólírthoz már megérkeztek, 's egész nyáron által a' legfrissebb 's legjobb állapotban illendő áron kaphatók. — Jól felkészített fűszer kereskedésével együtt ajánlja egyszermind különös jóságú veres és fejér Soproni asszúszőlő borait *Prückler Ignácz*,
fűszeráros Pesten a' Sebestyén piaczon a' fejér farkasnál.

(1) **Faárverési-hirdetmény**, melly által a' tek. ns Baranya vármegyében helyheztetett Bozsok helységben folyó esztendei Szent Iványhava' 11kén az uradalmi Kanczelláriában délelőtti 10 órakor tartandó árverés útján Vemendi és Kis-Varasdi famagazinumokban felállított 300¼ öl bük, 200 öl hasatt cserfa; és 180 öl bük és 195 öl ágcserfa, olly megjegyzéssel, hogy az uradalom részéről ezen eladandó fa a' Duna-partjáig vitetni, — száz ölenként is a' többet igérőknek fog eladatni. (3)

Első Félesztendő. 1835.

(1) **Ürü eladás.** Marczalon B. Gyarmat mellett 300 nemesített ürü gyapjastól vagy gyapjú nélkül eladando. (3)

Hely változtatás.

Ofenlieimer Sándor posztókereskedő Pesten, kereskedését, melly eddig a' váczi útczában illy czím alatt volt: „a' magyar királyhoz," általtette *a' Wurmudvarba Dorottya útczába*, hol rőfös kereskedése' rendbehozásánál az ott találtató posztók kazimírok, és satinclothok *gyári áron alól* elfognak adatni, 's ajánlja tisztelt vevőinek, portékái' mentül előbbi megvételét. *Egyszersmind bátorkodik újonnan szerzett 's jól felkészített*

Reichenbergi posztó-raktárát

ajánlani, mellynek legjobb gyárművei igen illendő gyári áron egyedűl en gros kereskedésre vannak szánva.

(4) **Érczes vizek' jelentése.** Alólirt tisztelettel jelenti a' t. cz. orvos uraknak 's a' tisztelt közönségnek, hogy az idén töltött érczes vizeknek többnyire minden nemei hozzá már megérkeztek. Közvetetlen a' forrásoktól vévén az érintett vizeket, reményli tisztelt vevői' megelégedését mind azokkal, mind olcsó és gyors szolgálatjával; 's egyszersmind fűszer és festék kereskedését is alázattal ajánlja *Forster Lajos Wilhelm*,

pol. kereskedő Pesten a' Sebestyén piaczon az arany vasmacskánál.

Ugyanannál fris *éger-víz* mind a' Ferencz és sósforrásból (ezen utóbbiból korsókban és hyalith-üvegbutelliákban) mind a' *hideg forrásból* (kalten Sprudel), továbbá *Adelheide forrás-viz* mostantól fogva az egész vízzel élés ideje alatt, *szüntelen* találtatik. (4)

(2) **Árverési-jelentés.** Folyó Majus 20dik 's utánna következő napjain, a' szokott délelőtti 's délutánni órákban, Pesten, az Újvilág útczában 551dik szám alatt, néhai tabularis ügyész *Dési István* úr hagyományához tartozó különbféle ingó javak, nevezetesen: arany és ezüst művek, órák, fegyverek, magyar öltözetek, házi butorok, borok, 's több effélék, készpénzbeli fizetésért nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek elfognak adatni. (3)

(3) **Hirdetmény.** A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy a' Visegrádi, Marosi, Bogdányi, és Tótfalusi koronalis uradalmi erdőkben vágott, mintegy 1400 ölet tevő hasábfának Budára dunai hajókkal való leszállítása az Ó-Budai koronai praefectusi hivatal' irószobájában folyó esztendei Majus 20kán szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árejtés útján a' legkevesebbet kívánónak, kötendő szerződés mellett bérbe fog adatni. Azoknak, kik ez árejtésben részt akarnak venni, elegendő számú, és jó karzatú hajókkal kell birniok, és 200 pengő forintnyi bánatpénzel ellátva lenniek. Ezen bérleti árejtésnek többi feltételeit is előleg megtudhatni a' fennérdeklett praefectusi hivatal' irószobájában. Budán Aprilis 30kán 1835. (3)

(2) **Árverési-hirdetmény.** Folyó évi Majus hónap 30dikán reggeli 10 órakor, Buda városa urbéri hivatalában, Draskovits Péter-Pál bukási vagyonához tartozandó téglaégető ház, melly a' sáros-fördőtől nem messze 's az Albertfalvi uj országut mellett fekszik, utólszor tartandó árverés utján eladatni fog. — Ezen téglaház következendő tartozványokkal (appertinentiae) vagyon öszvekaptsolva, ugymint: a) egy nagyobb lakház, mellybe 3 szoba, 1 kamara, 1 konyha, 's egy pincze 2000 akóra, 's ugy épülve, hogy benne 100 akós hordók is alkalmaztathatnak. — b) egy másik ház, mellybe 3 szoba, 1 kamara, 2 konyha, 's két

pincze több száz akóra, de kissebb nemü hordókra alkalmazva. — c) egy mellék épület ebbe: 2 szoba, 1 konyha, 's 4 tehénre istálló, 800 akóra való pinczével együtt. — d) ismét kis külön álló épület, mellybe 2 szoba, 1 konyha. — e) maga a' fenemlitett, hármas égetésre készült nagy tégla-égető kemencze, hozzá járuló két nagy tégla szárító állással, 's két nagy fészerrel. — f) a' téglaégetésre alkalmatos föld 7413 □ öl. — g) három kut, vizzel gazdagon ellátva. — h) $\frac{71}{48}$ jó karban álló szőlőkert. — i) $\frac{3}{4}$ jugerum gyümölcsös 's konyha kert, hova még több ezer cserép-zsindely vető deszkák is járulnak. — Mind ezen részletek együtt véve csak legközelebb mult napokban 33693 for. 30 krra becsültettek, 's érettök az utolsó árverésкor 16100 v. cz. ftok igértettek — A' venni szándékozók tehát, az árverésre, mellynek kezdete előtt az árverőnek elegendő bátorságot az igérendő árra nézve bemutatni szükséges lesz, ezennel meghivatnak *a' Kiküldöttség által.* (3)

(2) Haszonbérbe kiadandó jószág eránti hirdetés.

Néhai mélt. Tihanyi Tamás cs. kir. udvari Tanácsos és főispán ur örököseit illető tek. Bihar vármegyében, Debreczen és Nagyvárad közt fekvő Monostor- és Hosszu-Pályi, Köbölkút, Vértes és Sváb-olaszi helységekben, nem külömben Kis-fehértói, kecskeháti és reszegi pusztákban lévő részjószágok — a' hol nevezetes allodiatura, jelesül több ezer juhokra való szénatermés, szép erdők és szőllők találtatnak — gulya, juhnyáj 's egyébb gazdasági készülettel (fundus instructussal) együtt folyó 1835dik esztendő Julius 13dikán délelőtti órákban Monostor-Pályiban, az urasági tisztartó szállásán, tartandó nyilvános árverés utján a' legtöbbet igérőnek, folyó esztendő Sz. Mihály napjától kezdve, hat egymásután következő esztendőre haszonbérbe fognak kiadatni. Az árverésben részt venni kivánók magokat 2000 pengő forint bánatpénzzel ellátni kérettetnek, melly is előre letétetvén, a' kevesebbet igérőnek az árverés után azonnal vissza fog adatni. A' kibérlendő jószágok' közelebbi körülményeit, valamint a' szerződésbeli feltételeket is megtudhatni Pesten a' régi posta-utczában 36dik szám alatt 2dik emeletben *Wrchovszky Mihály* ügyvéd urnál, Monostor-Pályiban pedig az uraság tiszttartójánál. (3)

)(o)(

Trattner és Károlyi

Typographiájában Pesten úri útcza 612. sz. a. (vagy a' párisi útcza irányában) megszerezhetők:

Az Al-Halottak, v. az elevenen eltemettetésnek borzasztó példáji, *Retteg Ferencz*, Ts Ns Pest, Pilis és Solth t. e. vármegyék volt fő-orvosa után ujjászerkeszté S. E. boríték ba kötve 10 kr.

Musaeus travestált **Regéji** — honosítá Staut József cs. k. Felhadnagy IIId. kötet 30 kr.

Ezer egy Éjszaka I—XVIII. kötetig egy füzet 30 kr.

Iső Ferencz Császár és Király, 's Korának Történeti. Ő Felsége képével két füzet kötve 1 for.

Napoleon Császár Élete öt kötet 2 for. 30 kr.

Manuale Procuratorum 1 for.

Tiszti-Irásmód 40 kr. — Árok mind ezüstpénzben.

Uj Luczerna-lóhermag.

a' legjobb minéműségü olcsó áron szerezhető **Forster Lajos Wilhelm'** füszerkereskedésében Pesten a' Sebestyén piaczon az arany vasmacskánál. (3)

---

(3) Hirdetmény. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy f. e. Majus 25kén Miskolcz mezővárosában a' kir. kam. praefectusi hivatal' épületében tartandó nyilvános árverés útján a' Diósgyőri koronai uradalomhoz tartozó királyi hasonvételek, nevezetesen: a' Miskolczi nagy és heti vásár' jövedelme, a' Mezőkeresztesi kurta korcsmák, a' Diósgyőri, és Felsőgyőri húsvágatás és pálinkafőzés igazai folyó esztendei Iső Novembertől kezdve egymásutánni három esztendőre a' legtöbbet igérőnek bérbe adatni fognak. — Melly árverésre a' bérleni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva, a' szokott reggeli órákban megjelenni ezennel hivatalosak. — A' bérlet feltételeit az árverés előtt is megtekinthetni Miskolczon a' kir. kam. tiszttartói hivatal' épületében. Budán Aprilis 25dikén 1835. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

Máj. 10-dikén	7 Láb,	5 Hüv.	6 Von.	— 11-dikén	7 Láb,	5 Hüv.	6 Von.
— 12-dikén	7 Láb,	6 Hüv.	6 Von.	— 13-dikán	7 Láb,	7 Hüv.	0 Von.
— 14-dikén	7 Láb,	8 Hüv.	0 Von.	— 15-dikén	7 Láb,	9 Hüv.	0 Von.
— 16-dikán	8 Láb,	2 Hüv.	0 Von.				

A' Gabonának Pesti piaczi ára Május 15-*dikén* 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	120	—	—	Zab	$66\frac{2}{3}$	$64\frac{1}{3}$	—
Kétszeres	—	—	—	Kukoritza	$106\frac{2}{3}$	—	—
Rozs	$103\frac{1}{3}$	$101\frac{1}{3}$	—	Küleskása	—	—	—
Árpa	$93\frac{1}{3}$	$86\frac{2}{3}$	—	Köles	—	—	—

P é n z f o l y a m a t:

Bécs Május 12-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	$102\frac{7}{16}$	1834ki Status kölcs	—
„ 4 pC.	$98\frac{1}{2}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	$1353\frac{9}{10}$
„ 1821ki „	$141\frac{1}{2}$	Cs. arany pC. agio	—

41. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szerdán Pünkösdhó' 20dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban Majus 14dikén bevégeztetvén az úrbéri czikkelyek felett közelébb folyt kerületi tanácskozások, most már délelőtti órákon is az országos sérelmek vizsgálata folytatik.

Ő cs. k. Felsége Majus 12diki legfelsőbb határozata szerént Torda vármegyei főispányi helytartó Bethleni gróf Bethlen Pál; cs. k. kamarás, 's közép Szolnok vármegyében főispányi helytartó Hadadi báró Vesselényi Farkas urakat a' nevezett megyék valóságos főispányukká; végre Kővár vidéke kapitányi helytartóját Sáros Berkeszi Katona László urat ugyanazon vidék főkapitányává nevezni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. k. Felsége Majus 1sőjén költ legfelsőbb határozatában a' nagym. magyar kir. udv. Kanczellária concept. practikánsát Vallner Antal urat a' Modrovich György úr halála által megüresült adózók- udv. ügyviselőségére méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. k. Felsége Majus 2dikán költ legfelsőbb határozatában a' Fiumei kormányszéknél concept. practikáns Úrményi László urat a' nagym. m. kir. Helytartótanácshoz számfeletti fizetéstelen concipistává nevezni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. k. Felsége Aprilis 23diki legfelsőbb határozatában az udv. hadi tanácsnál megüresült egyik titoknokságra Varga János tengerhadi titoknokot 's a' tengerhadi főparancsnokságnál politikai ügyekbeli előadót méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

A' nagym. magyar kir. udv. Kanczellária a' kebelében megüresült concipistaságra concept. practikáns Nemes-Tacskándi Csergheő Lőrincz urat; a' cs. kir. pénz- és bányaügyi udv. Kamara Gränzenstein Gustávot a' Szomolnoki kir. bányaügyelői főhivatal és kerületi-bányaszék titoknokát udv. concipistává nevezte.

Ő cs. k. Felsége Majus 2diki legfelsőbb határozatában Erdődi Herczeg Pálffy Antal úrnak, hogy a' hollandi oroszlán-rend nagy keresztjét elfogadhassa és viselhesse, megengedni kegyelmesen méltóztatott.

A' Pesti orvosi kar Majus 15diki gyűlésében az anatomia rendes professorává nevezett Tek. Csausz Márton dr. úr helyébe, szótöbbséggel dr. Rupp János urat választá jegyzőül.

(Kir. kamarai híradás).

A' Hunyadi k. bánya- és uradalmi igazgatásnál Erdélyben az igazgatói tisztség megüresült.

Tek. Zágráb-vármegyének Majus 11dikén tartott tisztújításakor első alispánynak szótöbbséggel volt főszolgabíró Suvich József úr választatott.

Kolozsvártt. Május 12. A' mái nap reggelén indult-el innen főhg Ferdinand kir. Fennsége N. Enyed felé, Erdély némelly helyeit meglátogatni. Erd. Hír.

Május 10én tartá a' kolozsvári új muzsikai Társaság nagy közgyűlését, mellyben muzsikai kar igazgató Ruzicska György úrnak, ki eddig az előlűlőséget is vitte, ideigleni előlűlői tisztéből lett kibúcsúzása után gróf Teleki Domokos urat maga rendes előlűlőjévé, Kolozsvár városa főbíráját Szentkirályi Mihály urat pedig második előlűlőjévé titkos szózatolás útján megválasztván, előlűlői hivatalaikba beköszöntő és elfogadó szép beszédek között innepélyesen bé is iktatta. Estve pedig rendes előlűlőjét az egész muzsikai kar szép muzsikai darabok előadásával tisztelte-meg úri házánál. Erd. Hír.

AUSTRIA.

Ferdinand Ő cs. k. Felsége Aprilis 8diki felséges határozata szerént e' szavakat választotta jelmondatául: „Recta tueri.“ (Zágr. újs.).

NAGYBRITANNIA.

Charles Grant úr „Glenelg báró“ czímmel pairré neveztetett. A' felsőház Majus 5dikén rövid ülést tartott, mellyben jelenteték, hogy Denman

lord e' ház elölülőjévé van nevezve. Déli Devongrófságban a' választás Parker úr részére ütött-ki. Volt t. i. mellette 3745 szavazat; Russell lord mellett pedig 3117; a' conservativ candidatus tehát 628 többséget nyere. Londonban beszélik: hogy Byng úr Middlesex egyik képviselője pairré fog neveztetni, hogy Russel lordnak helyet adjon. Nagy csapás volna ugyanis a' ministeriumra nézve, ha Russel lord az alsó házban mint követ meg nem jelenthetne.

Essexben Disney whig candidatusnak, ki 1376 szózatot kapott, tory vetélkedőtársa Elwes úr választatott követté 2407 szózattal. Az új választások között ez első példa, mellyben a' conservativ párt lett győztes. Disney azt hozta fel bérekesztő beszédében, hogy ellentársa többek között úgynevezett frissítő levélkékkel vesztegette meg a' választókat, (e' levélkék bizonyos pénzmennyiség felvételére adnak engedelmet a' választónak frissítőre-való színe alatt. Egy ez ama' számtalan módok közül, mellyek által a' választók megvesztegetése ellen hozott törvény kijátszatik), az ő pártja ellenben semmi efféle eszközökhöz nem nyúlt; minélfogva könnyen megeshetik, hogy a' parlament Elwes úr választatását nem hagyja helybe; melly esetben Disney úr fogna az alsó házban ülést nyerni.

O'Connell úr Dublinból April. 28dikán egy nagy nyilvános íratot intézett küldőihöz és az irlandi néphez, mellyben az ország mostani politikai helyezetéről véleményét nyilatkoztatja. Legnagyobb figyelmet érdemlő szavai ezek: „A' mostani ministerium helyezete igen felséges és dicső, ha magát hatalmához és méltóságához illendőleg viseléndi. Irland egészen karjai közé ajánlja magát. Skóczia most is, mint mindenkor, védni fogja azt, 's egész Angolország, segéd kezeket nyújt neki minden visszaélések eltörlésében, 's minden törvényes, polgári, katonai, és politikai intézeteink alkotmányszeres és békés kijavításában. Reformot vár Irland az uralkodó egyház ideigleni jussaiban. Mindenek előtt hathatós és minélelőbbi reformot kíván Irland egyesületeinek elvetemedett és másokat elnyomó visszaéléseire nézve, — e' legelsőt, legsürgetőbbet és szükségesebbet minden reformok között. 'S ha a' ministerium ezen kezdi javításait: akkor békével és jót reménylve fogjuk várni a' nemzeti gyarapodásra intézett minden más plánumok kifejtődzését.“

Alvanley lord O'Connell úrtól a' parlamentben legközelebb ellene ejtett kifejezések iránt (kevély bohó 's a' t.) nyilatkozást kívánt, 's a' Brocke klub (londoni liberalis klub) némelly tagjai, többek közt Norfolk herczeg, Sefton gróf, és Duncombe úr, felszólították O'Connell urat, hogy vagy a' megsértett pairnek elégtételt adjon, vagy klubjokban többé meg ne jelenjék. A' tory hírlapok e' hírhöz még azt is teszik, hogy O'Connell felszólította a' ministereket, miként vagy pártját fogják ez ügyében, vagy készen tartsák magokat arra, hogy ő az egész parlament előtt csúffá fogja tenni őket. Minélfogva a' ministerium nagy aggodalomban van, 's már kabineti ülés is tartatott 's a' t. A' Globe mindezeket csupa költeménynek állítja, 's azt mondja, hogy e' kabineti ülés mindössze is nem egyéb az egyesület azon tagjai összejötténél, kik O'Connell úrtól mindeddig semmi feleletet nem vettek, minélfogva e' felelet foglalatjáról még szó sem lehet. — A' Courier ezt jegyzi meg: Máskor az efféle becsületet érdeklő ízetlenségek a' közönség előtt elintéztetésökig titokban tartattak; minthogy azonban most a' toryk, a' reformbarátai közt egyenetlenséget akarván támasztani, kelleténél elébb kiharangozták a' dolgot: ennélfogva ő is elbeszéli azt úgy a' mint történt. „Mint tudva van, Alvanley lord April. 18dikán a' felsőházban lehetetlennek mondá O'Connell úrról azt fel is tenni, hogy a' kormánnyal oppositióban nem leénd, hacsak a' nem-ellenkezésért egyenértékűt (aequivalens) nem fog nyerni. E' szavaira czélzott a' lordnak O'Connell April. 20ikán az alsóházban, ezt mondván: „Hadd fecsegjenek másutt azon emberek, kik e' ház határozata által a' státushivatalokra méltatlanoknak bélyegeztettek, az irlandi képviselők felől olly módon, melly minden férfihoz illetlen ugyan, de különösen nem illik egy fényes gyűlés tagjához; melly illetlenség szenvedhetetlen volna, ha egyszersmind nevetséges nem lenne. Csaknem úgy látszik, hogy ama' másik helyen egy tag sincs, bár félbolond, féleszű, ki szabadnak nem tartaná ott olly hangon beszélni, melly semmi más helyen el nem nézettetnék. Egyébaránt tanúlja meg ama' kevély bohó, ki rólam illy módon beszélt, megesmerni azon különbséget; melly független férfiak 's olly emberek között van, kiknek szava, ha vásárra vitetnék is, el nem kel-

ne.“ O'Connell úr e' beszéde után még több napokig maradt Londonban, a' nélkül hogy Alvanley lordtól valamelly izenetet kapott volna, 's csak April. 24ikén ment el a' fővárosból. Most már Alvanley lord vagy barátai azt erősítik, hogy a' lord O'Connell úrhoz elútazta után levelet küldött, mellyben világosan kijelentette, hogy ő semmi személyes sértést nem akart O'Connell úr ellen mondani, minélfogva tőle elégtételt vagy becsületi nyilatkozást kíván. O'Connell úr April. 26dikán érkezett meg Irlandba; 's Alvanley lord, minthogy még April. 30ikán semmi feleletet nem kapott levelére, mellyről azonban azt sem tudta, hol fog az O'Connell úrnak bizonyosan kezébe menni, jónak látta a' dolgot másokkal is közleni. Ekkor a' Brooke-club nehány tagjai Norfolk herczeggel, kik most lépésöket igen bánják, olly gondolatlanságot követtek el, hogy O'Connell úrhoz az említett felszólítást intézték. Egyébaránt az egész dolog azon módon ismét feledékenységbe fog menni. E' lépés figyelmet sem érdemel, 's hiteles kútfőből tudjuk, hogy az említett egyesület 100 tagja közül 99 azt kineveti és helybe nem hagyja.

A' lord Alvanley és O'Connell Dániel közötti pernek párviadal lett vége. Morgan O'Conell, attyának távollétében kihívta Alvanley lordot, 's Majus 4dikén történt-meg a' párviadal. Három lövés után mind a' két fél sértetlen távozott-el.

A' minap egy bizonyos úr a' st. James útszában szemben találván O'Connell urat ezt kérdezé tőle; ugyan kérem az urat, mondja-meg nekem, micsoda helyet fog kapni az új igazgatásban? Azon privilégiumot Sir, monda ez, mi szerént, mint reménylem, az útszán bátran mehetek, a' nélkül hogy illy kérdésekre felelni tartozzam, uraságod látni fog engem hatvan irlándi taggal a' ministeri oldalra általmenni, nem valami egyezési alkunál fogva, hanem azért, mivel megvagyunk győződve, hogy ők hazánknak igazságot fognak szolgáltatni. O'Connell úr ezen nyilatkozásához még csak azt tesszük, hogy Warburton úr a' radicalisok vezetője kinyilatkoztatta, mi szerént ő az új ministeriumot egész erejéből pártolni fogja.

A' Russel lord indítványa feletti vitatás végzetét kivántuk még e' következő sorokban közleni: Mi után Peel úr beszédje folyamatában több versben sürgette az indítvány elhalasztását, de mind annyiszor az opositiótól kinevettetett, végre szavát felemelvén így szóla: Jól van tehát! Ti átalkodva maradtok feltett szándékotok mellett, 's könnyen megeshetik, hogy azt nyakunkra is toljátok, de ha így lesz is, kevés örömét fogjátok látok látni győzedelmeteknek. Az elég erőssé tehet ugyan titeket a' kormány folyamát megzavarni, lehet előpostája elveitek valahai győzedelmének, mind e' mellett is intelek titeket: ne bízzátok-el felettébb magatokat! Engedjétek-meg nékem hogy büszkeségtek 's korlátlan örvendezéstek közepette, szerepét játszodjam azon római rabszolgának, ki a' triumphator győzedelmi szekerét kísérte. Ti dicsekedve mondjátok, hogy a' hatalom és erő kezeitekben van; 's a' végrehajtó hatalomnak ellen-őrjei vagytok; de engedjétek nékem fületekbe sugni, hogy bár győzzetek is itt, bár a' státus kerekeit kényetek szerént forgassátok is, büszke hatalmatok e' ház falain kívül még sem olly erős. Bár mily szenvedő légyen is azon rabszolga szerepe, egy triumpháló hódoltatót földi győzedelmek bizonytalanságára 's minden emberi kívánságok híjábanvalóságára emlékeztetni, még sem tehetem hogy titeket halkal ne intselek: gondoljátok-meg, hogy bár mennyire kérkedjetek is e' házbani többségtekkel, a' közvéleményt nem bírjátok! (rendkívüli tetszés a' ministeri részről). Mi gyengék lehetünk itt; de teljes meggyőződésemből mondom néktek: van egy közvélemény, melly független a' parlamenti többségtől, melyen szózatolás által uralkodni nem lehet, de a' melytől függ az ország békessége és boldogsága, 's melly nélkül sem most sem valaha a' végrehajtó hatalom fenn nem állhat. Az ángol nép soha sem fog jóvá hagyni olly próbát, melly a' végrehajtó hatalomnak rendkívüli akadályokat gördít útjába (nagy tetszés). Miért nem mondjátok-ki inkább egyenesen, hogy ezen indítvány által a' ministeriumot akarjátok megbuktatni? Miért nincs bátorságtok ezen férfias nyilatkozásra? Ha bizonyosok vagytok erőtökről, mellyel kérkedni annyira szerettek, feleljetek-meg nékem: alkalmasok vagytok-e a' kormányt magatok vinni? (halljuk! halljuk! nevetés). Miért nem veszitek a' felelet terhét magatokra, hogy minket letéve rendszabásaitokat győzedelmesen kivigyétek? Én azokat nem pártolhatom; én már

)(

megmondtam micsoda elveket fogok követni. Én az indítványnak egész erőmből ellent fogok állni; 's ha az akadályokat meg nem győzhetem, a' hívatalról mellyet most viselni szerencsés vagyok, lemondok. — Peel úr után újra Russel lord állott-fel, 's az eddig folyt vitatásokat felvévén a' főbbekben ezeket mondá: Az egész kérdés ide megyen-ki: a' két nagy elvek közűl, melyiket akarja elfogadni a' ház; azt-e mellyet a' nagy tiszteletre méltó baronet oltalmaz, vagy azt, mellyet én terjesztettem a' ház elébe? Irland egyházi sinecurái megtartassanak-e örökidőre mint Lancashíre érdemes követe (Stanley) egyenesen és bátran, de a' tiszteletre méltó baronet (Peel) nem éppen oly bátran állít; továbbra is protestans papok kezeik közt maradjanak-e oly helyek gazdag jövedelmei, hol egyetlen egy protestans sem lakik; vagy pedig egy része az illy jövedelmeknek a' nép nevelésére fordíttasék minden vallás különbség nélkűl? Ez utólsó az én javallatom. Utólsó vége és czélja minden vallásos intézetnek a' nevelés vagy oktatás. Ha az irlandi népet a' protestans vallás elvei szerént oktathatjátok, ám tegyétek-meg azt minden módon; de ha úgy találjátok hogy ez kivihetetlen, ne tartsatok olly egyházat, mellyben a' pap a' népnek legkisebb vallásos oktatást sem adhat, 's engedjétek-meg, hogy a' nép az erkőlcsi oktatás boldogító javaival élhessen, a' nélkűl hogy lelkiesmérete szabadságán erőszakot tegyetek. Ide mennek-ki rövideden az előttünk lévő két különböző nagy elvek. De a' tiszteletre méltó baronet alig tette-ki lábát Anglia főldjére, azonnal kijelentette, mikép őt semmi e' tárgybeli nyomozás, semmi biztossági tudósítás rá nem veheti, hogy megegyezzen az egyházi jövedelmeknek a' mondott czélra fordításában. Igy hát határozza-el a' ház. De sokan azt mondják: az általam javallott rendszabás visszahatással leend az Angliában lévő egyházra is. Igen is, az eset ez lenne, ha ezen egyház azon helyhezetben volna, mellyben az irlandi van. De így ettől tartani nem lehet. Angliában a' papok dézmákat vesznek, mellyek némi elégedetlenségre adnak ugyan okot, de a' mellyeket a' nép még is törvényes adósságnak 's köteleztetéseknek tart. Rövideden: nékünk egy státus-egyházunk van, melly a' nép érzéseivel tökéletesen egybehangzik 's mellyet a' községek nagy készséggel kívánnak fentartani (tetszés). A' kérdés, mellyről tulajdonképpen szó van, ide megyen-ki: mivel négy év óta a' dézmák nem fizettetnek pontosan, micsoda rendszert kell feltalálnunk, melly által az egyháznak ez iránt jusát biztosítsuk, 's mire fordítsuk ezen jövedelmet? A' tiszteletre méltó baronet tervével nem érünk czélt, ezt csak az én javallatomtól várhatni. Erősen meg vagyok ugyan is győződve, hogy ha a' ház javallatomat elfogadja 's egy részét az egyház jövedelmeinek a' nép nevelésére fordítja, ezen tette által az irlandi népet meggyőzendi arról, hogy a' ház ezen szerencsétlen ország állását méltatni tudja és azon könnyítni kíván. Midőn a' törvényeket jóltévőkké csináljátok, egyszersmind több hatóságot is adtok azoknak. Ezért felszólítom a' házat: változzék által egy biztossággá, ezen nagy kérdés megfontolása végett (zajos teszés). Későbbre osztán megvítathatjuk, ha valyon a' resolutiot egy adresseben felküldjük-e a' koronához, vagy más jobb módot kövessünk. Én az adresse mellett vagyok, mivel meg vagyok győződve, hogy egy illy rendszabásnak a' kormánytól kell kiindúlni. Midőn egyfelől indítványomat teljességgel nem azét tettem, hogy a' kormánynak akadályt vessek útjába (csúfolódó helybenhagyás a' ministeri padokról), másfelől legkevesebbé sem kételkedem azt a' ház elébe terjeszteni még úgy is, ha az egy ministerium eloszlatását vonná maga után. Nem; illy minden tartóság 's belső erő nélküli ministeriumot mint a' mostani, egy illy nagy elv feládozásával megtartani igyekezni véteknek tartanám (nagy tetszés az oppositio részéről). Én részemről utoljára is 's viszszavonhatatlanul megállok indítványom mellett, meg lévén győződve, hogy csak ez az egy mód van, melly a' vélekedésbeli versengéseket kioltani 's a' két vallás követőit az egyesség szent köteleivel egybekötni képes. A' nemes lord rendkívül hangos és hosszas helybenhagyást jelentő kiáltások közt űlt-le. Ezután történt a' már tudva lévő 's fontos következményű szózatolás.

FRANCZIAORSZÁG.

Straszburgba e' telegraphi jelentés érkezett Parisból Maj. 6dikán reggeli 7½ órakor; „A' pairtörvényszék első űlése csendesen mult-el. A' törvényszék megerősíté az előlűlőnek azon határozatát, melly szerint csak a' névjegyzékbe írt

ügyészeknek engedtetik-meg a' vádlottak védelmezése."

A' Maj. 5 és 6diki ülésekről így írnak a' parisi hírlapok 's magános levelek: Paris Maj. 5dikén. A' pairtörvényszék előtt ma kezdődött-el a' nagy aprilisi per. Reggeli 9 órakor már tömve valának a' Luxembourg palota felé vivő utczák ujságvágyókkal. A' kert kapui bezárattak 's számos gyalog és lovas városi őröktől őriztettek. A' közönség 11 órakor bocsátatott-be, a' nőnem kitiltatott. A' terhelő és mentő tanúk 12½ órakor vezettekbe. 1¼ órakor jelentek-meg a' lyoni vádlottak; minden kettő közt egy városi őr vala. Egy fertállyal később vezettettek-be a' parisi vádlottak. Armand Marrast, Guinard, Cavaignac díszes öltözettel tünteték-ki magokat. A' pairtörvényszék valamivel később jelent-meg a' főügyvédtől, Martin úrtól vezettetve. Az elnök, Pasquier úr, megnyitván az ülést, néven szólíttattak a' pairek, kik közül Broglie, Talleyrand, Valmy herczegek, Baillot úr, Soult marsal, Dreux-Brézé úr, Excelmans general, Erlon gróf 'stb. nem voltak jelen. Az előlülő a' lyoni vádlottakat szólítá néven; a' marseillei vádlottak nem akartak felelni az előlülő kérdéseire, míg védelmezőik szabad választása felől nem biztosítatnak. A' parisi vádlottak szinte azt nyilatkoztaták, hogy felelni nem fognak. Armand Marrast egy szót sem szólott. Beaune maga és társai nevében kéré, hogy hitveseik, annyaik és testvéreik bocsátassanak-be, mint ez minden politikai perekben történni szokott. E' kívánság, megjegyzé az előlülő, semmi összefüggésben nincs védelmezésökkel, azért a' törvényszék nem köteles vele foglalatoskodni. A' törvényszéknek szokása, aszonyokat nem bocsátani üléseibe. Beaune viszonzá, a' törvényszék még illy perrel nem foglalatoskodott. Több vádlottak sürgették Beaune indítványát. A' főügyvéd megjegyezvén, hogy a' kihallgatás politiai elintézése ugyan az előlülőtől függ, de a' rend félre vettetni kívánja az indítványt, ennek semmi következése nem lőn. Beaune, Desgarnier 's más vádlottak bevezettetni kívánák védlőiket, kik Voyer d' Argenson, Raspail, Armand Carrel, Trelat, Legendre, Cormenin és Abbé de la Mennais urak valának. A' pairek a' tanakodási terembe vonultak eldönteni azon kérdést, megengedtessék-e a' vádlottaknak ollyakat választani védlőikül, kik az ügyészek névjegyzékébe írva nincsenek. Az ülés felfüggesztetett. Visszatérvén a' pairek, felolvasá az előlülő a' határozatot, melly szerint semmi ok sincs arra, hogy a' vádlottaknak kívánsága, nem ügyészeket is választhatni védlőikül, megadassék. Ez után feloszlatott az ülés. Némelly vádlottak felkiáltának: ügyészeink nem fognak mellettünk szót váltogatni, mi pedig nem felelünk. A' vádlottak 5 óránál valamivel előbb visszavitettek a' fogházakba. Legnagyobb csendesség uralkodott a' Luxembourg palota körül. — Paris, Maj. 6kán. Ma is a' tegnapi óvó rendszabások vétettek-elő. Az Observatoire alléejában nincsenek ágyúk kiszögezve, mint egy hírlap írá. 12 óra után mindjárt kezdődött az ülés. A' védlők padján csak három ügyész vala. A' nevek felolvastatnak. Martin, a' bevádlott: nekem egy észrevételem van. Előlülő: egy bevádlott sem szólhat kérés és engedelem nélkül. Mindenek előtt a' vádlevélnek kell felolvastatni. Beaune: mi ellenmondunk az urak tegnapi határozatának, melly a' védelmezés jusát sérti. Mi nem kívánjuk, hogy védelmeztessünk. Martin, a' bevádlott szólni kíván. Előlülő: ültessékle a' bevádlottakat. Egy nagy csoport feláll a' vádlottak közül: mielőtt megítélnének az urak, ki kell bennünket hallgatni. Előlülő: ki fognak hallgattatni, de előbb tartoznak magokat a' szükséges formák alá vetni, majd ha ezek teljesítve lesznek, minden észrevételeik meghallgattatnak. Lagrange: az urak tegnap hozott végzése megsérti a' védelmezés jusát. A' bevádlottak mindnyájan: igen, igen! mi nem szabjuk hozzá magunkat. Cavaignac: szólni kívánok! A' vádlottak: bravo, bravo Cavaignac! szóljon! Előlülő: az úrnak nincs szava. A' nagy zűrzavar közt a' fő ügyvéd kéri a' rendet fentartatni. Az előlülő parancsolja a' városi őröknek, hogy a' vádlottakat ültessék-le. Az őrök hasztalan erőködnek a' vádlottakat leültetni, kik mindnyájan kiálták: nem, nem! mi nem ülünkle! Latournelle úr keményen sürgeté, hogy e' rendetlenségnek vége szakíttassék. Plougoulm úr, fő ügyvédi helyettes: Az urak némelly társaikat erőszakoltatják. Cavaignac úr: az urak követnekel rajtunk erőszakot, az urak gyilkosok! A' főügyvéd vádat indít Cavaignac ellen (a' vádlottak mind felkiáltanak: mindnyájunk ellen mondja az úr), 's megfenyítetni kéri őt az 1832 Mart. 25ki törvény 5dik czikkelye szerint, melly 15 naptól 2 esztendei fogságot szab arra, ki az ítélő- 's törvényszékek tagjait becsteleníti, vagy boszszuság-

gal illeti. Cavaignac: ítéljenek az urak 2 esztendőre! A' pairek elvonulnak a' tanakodó palotába, a' főügyvéd javallata iránt határozatot hozni. Ez eset leírhatatlan mozgást szült. Az ülés felfüggesztése alatt csendesen valának a' vádlottak. Ma igen keveset beszéltek a' börsén a' pairtörvényszék előtt folyó perről, 's nem hiszik, hogy az komoly nyugtalanságokat támasztana.

Straszburgba Maj. 7dike estéjén illy telegraphi tudósítás érkezett: „Paris, 1835 Maj. 7ikén délutánni 3 órakor. A' belső minister az alsó rhenusi főispányhoz. A' pairkamara előtt folyó per rendszabályosan folytattatik. A' második ülésben lármás ellenmondást tettek a' vádlottak azon határozat ellen, melly nekik tiltja ollyat választani védlőül, ki az ügyészek névjegyzékében nem találtatik. Az ülés berekesztetett a' pairtörvényszék végzése által, mellyben ők komolyan megdorgáltattak. A' harmadik ülés elkezdődött; egyik ügyvéd egy előkérdést, t. i. a' pairek vonakodását vitatá, kik a' perbeli vizsgálatot véghez vitték. E' kérdés felett tanakodott a' törvényszék. Legnagyobb rend uralkodik Párisban; a' nemzeti őrség serényen teljesíti szolgálatját.“

Folyamatban lévén már a' pairtörvényszék előtt az úgy nevezett aprilisi per, nem leszen érdektelen e' labyrinthusban vezérfonal gyanánt közleni e' következő jegyzeteket: Az 1834 aprilisi esetek átaljában néplázadás, vagy, mint Sesmaisons úr, a' legnyakasabb paireknek egyike, nevezé, „népszerü zendülésnek“ bélyegét viselék. Illy lázadás győz, vagy elnyomatik fegyveres erő által. Az utóbbi esetben, ha a' részesek száma nagy, csak a' főizgatók 's előmozdítók idéztetnek törvénybe. Nincs rá példa, hogy valamelly lázadásnak több ezer részesei vettettek vólna nyomozás és büntetés alá a' büntető igazság formái szerént. Ha nem hirtelen népforrásból ered a' lázadás, hanem előre készült czimboraságból, ha nem derült égből lecsapott villámhoz, de olly zivatarhoz hasonlít, melly fenyegetőzve közeledik messzünnen, 's végre lezúdul, úgy a' törvényszolgáltatás igen nehézzé leszen. Titkos bujtogatásokat kell kifürkészni, a' pártok elrejtett tanyáját, kohát, hol fegyvereket kovácsolának, fel kell kutatni, a' csábítókat az elcsábítottaktól külön választani, szenvedelmet a' hideg felszámítástól megkülönböztetni, a' bünhödés fokát kimérni. Ezekre kell a' pairtörvényszéknek figyelmezni, melly az aprilisi vádlottak sorsát elítélni fogja. E' per azért utasítatott a' pairtörvényszékhez, mivel a' lyoni 's párisi lázadás czimboraságból, összeesküvésből eredt. A' paireknek tehát inkább a' titkos izgatások homályos szövedékét kell kinyomozni, mint a' zendülés nyilvános tettét; ha az elsőnek léte megállapítatik, 's ha bebizonyíthathatik, hogy a' sokaság felzendülése az öszveesküdtek parancsolatából ütött-ki, úgy ezekre fog az egész felelet háramlani. Hogy e' tárgy épen illy módon fogaték-fel, kitetszik a' vádlottak számából. Lyonban és Parisban az aprilisi esetekkor bizonyosan több ezer személyek részesültek a' lázadásban. De már az első vádlevél 432re kevesíté a' vádlottak számát, a' pairtörvényszék pedig, közelebbről megvizsgálván azt, annyit felmente a' vád alól, hogy a' második vádlevélben csak 126 név foglaltatik. Ezen irmány, negyedrétben 528 nyomtatott lappal, inkább foglalatoskodik a' czimboraággal, mint a' lázadással, melly amannak következése volt. A' pernek fő pontjai e' következők: 1834 Aprilisében Francziaország több helyein merészletek ütöttek-ki, mellyeknek egykorusága előre készült czimboraságra mutatott. Hosszas nyomozás után kivilágosodott, hogy illy czimboraság fenállott 's messzire elágazott. Az ország intézvényei fenyegettettek, 's a' társasági rend újabb felforgatásnak vala kiteendő. Az anarchia míve politikai egyesületekben készítetett-előre. Ezen egyesületek közt legjelesebb volt „az emberi és polgári jusok társasága,“ melly nevét a' cordelierek clubbjától kölcsönzé. A' nevezett társaságnak eredetére kell felmenni, hogy kifejlését és az aprilisi merészletekkori szerkezetét esmerni lehessen. Az 1832diki nyugtalanságokon, nevezetesen a' Jun. 5. és 6diki lázadáson, előre kifőzött terv charaktere nem mutatkozék; azok csak a' revolutiói hideglelésnek visszatért láza valának. Meggyőzetett az izgás, de a' nyugtalankodók nem vesztették-el bátorságukat. Átlátták, hogy középpont híjával vagynak. Igy jött létre „az emberi és polgári jusok társasága,“ melly eleinte gyenge volt 's csekély emberektől igazgattatott, de hamar megnövekedett 's elterjeszté anarchiai, gőgös és gonosz okfejeit. Megerősödött azon clubbok maradványi által, mellyek a' juliusi revolutio után származtak. 1833 Novembere óta új alakot vőn magára az egyesület; a' jelesebb városokban meg-

hitt tagjai valának; kettős irányban siete czélja felé: a' kormánnyal nyilvános ellenkezésben állva, annak tekintetét letiporni igyekezett, titkos öszveesküvések által erőszakos lázadást készített. Kint egy esmeretes propaganda hintegeté a' zendülés elveit, bent a' czimboraság fejei sötét gyűléseikben munkáltak. A' czél kinyilatkoztatik, az eszközök annak elérésére gyűjtetnek 's készen tartatnak. A' gyáva lelkűek oda csábítatnak; egyesületből czimboraság, czimboraságból merészlet leszen; formaszerü szabályzat bocsátatik-ki; a' sorok fejei helyett kerületi biztosok állnak-elő; a' társaság manifestuma, aláírva minden tagjaitól a' középponti biztosságnak, semmi kétséget nem hagy koholmányaik természete felől. A' szakaszok elnevezései eléggé mutatják azok irányzatát; találtatnak azok közt Marat Couthon, St. Just, Robespierre, Gironde lebukása, 93, hegypárt, jacobinus szakaszok — mint meg annyi vonások az egyesület vérengző politikájának képéből! — mások ismét: háború a' váraknak, eltörlése a' tulajdonnak (e' nevezet később „a' roszszul szerzett" szavak által enyhítetett), halál a' tyrannusoknak, lármaharang, St. Mery barricade, Louvel, szakaszoknak neveztetnek. E' neveket a' középponti biztosság osztá a' szakaszoknak, 's átaljában mindennek az vala indítója. Bebizonyítatott, hogy ezen középponti biztosság a' kerületi biztosoktól jelentéseket kívánt kerületeik tagjainak gondolkozásáról, erejéről és tehetségiről, úgy a' kész fegyverekről és hadszerekről is. Az emberi jusok társasága lázadás által akarta lebuktatni a' fenálló kormányt; e' szándék kivitelét elkezdte. 's a' czimboraság léte kétséget nem szenved. Echo és Glaneuse czímü lyoni hírlapok, az emberi jusok társaságának és mutuelisták (gyárbeli munkások) egyesületének organumai, tettek felszólítást a' lázadásra. Ezek czikkelyei szoros egyetértést és együtt főzött tervet árulnak-el. Az első erőszakoskodások Lyonban a' társaság szakaszainak fejeitől eredtek. A' zendülők őrszobájában találtattak az egyesületek biztossága által kiadott eme jelszavak: „association, résistance, courage." Az emberi jusok társaságának veres zászlója Croix-Rousseban kitűzetett. Minden azt mutatja, hogy a' lyoni 's parisi anarchiai mozgás az emberi jusok társasága által font czimboraság következése volt. Marseilleben Aprilis 13dikán a' Peuple Souverain hírlapban ezen utólírás olvastaték: „Fogadást ajánlanak arra, hogy Paris Aprilis 11dike óta teljes zendülésben van; minden utczákon barricadák emelkednek; a' telegraph elrontatott; a' nép elkeseredése legfensőbb fokra hágott; Lajos Filep a' tuileriábban ostromoltatik; minden öszveköttetés megszünt; a' seregcsapatok a' nép részére hajlanak." Illy gonosz hazug hír mi könnyen az anarchisták kezébe adhatá Marseillet! A' Peuple-Souverain hivatali szobájában öszvegyűltek a' fő izgatók; a' legtüzesebbek a' kitörést sürgették; mások a' lyoni zendülők győzedelmét akarták elvárni. A' bevádlottak három rendre osztattak: 1. azok, kik a' merészletet elkövették, vagy a' kormányt megváltoztatni 's polgárháborút támasztani szándékoztak; 2. azok, kik az említett merészletekre írás által tettek felszólítást (ide tartozik Cavaignac és Marrast); 3. azok, kik a' merészlet elkövetésében koholmányok, fegyverek szolgáltatása, tanács vagy rábeszélés által részesültek.

SPANYOLORSZÁG.

Húsvét vasárnapján a' praetendens Segurába ment, és az ángol követet kísérőivel együtt ott találván, annak ez napon nagy vendégséget adott. Ezután négy batalionon táborszemlélet tartatott, mellynek alkalmával nem győzte Elliot lord bámulni azoknak rosz ruházatjok mellett is szembetűnt vitézi magoktartását. Eraso general 's a' carlista sereg több főtisztei következő szerdán az ángol követtel ebédeltek, ki másnap Alsamába útazott, onnan Pamplonába szándékozván. Zumalacarreguy által aláírt íromány visz magával, mellynek czélja a' háború mostani kegyetlenkedéseinek véget vetni. Elliot lord azon fog most igyekezni, hogy ezen egyezést Valdes generállal is aláírassa. Mielőtt azonban ez megeshetnék, előbb egy a' dolog külső formáját tárgyazó kérdésnek kell eldöntetnie. Don Carlos t. i. múlhatatlan feltétel gyanánt kikötötte, hogy az aláírás a' másik részről ne a' II. Isabella nevében tétessék; minthogy pedig a' christinosok kétségkívül hasonlóan ellenvetést tehetnének az V. Károly nevében teendő aláírás ellen: ennélfogva olly javallat tétetett, melly szerént az egyezésnek csak a' két fővezér neve írassék alá, még pedig egyiké jobb másiké bal kéz felől mind a' két másolaton, hogy így az elsőbbségnek még csak színe is elkerültessék.

Minden tudósítások megvalósítják, hogy az Apr. 21dikétől 24dikig tartott negyedfél napos csatázásban, mellyben a' 31 batalionból álló királynéi sereget maga Valdes generál Aldama és Cordova generálokkal vezérlette, Zumalacarreguy 6 batalionból álló seregével nyerte meg a' győzedelmet, 's a' királyné seregeit rendetlen visszavonulásra kénszerítette. Valdes seregével az Amescoa völgybe akart vala bényomúlni; hol midőn némelly carlista csapatok tüzelése közt már a' hegyek közé jól előre haladt, hirtelen Zumalacarreguy serege által mindenfelől körűlvétetvén, kénytelenittetett Aberzuza mellett egy rosz állásba vonúlni, mellyben April. 23dikán egészen megverettetett. E' csatákban több elesett a' királyné seregéből ezer embernél, 600 pedig a' carlisták fogságába jutott, kik ezenkívűl 3000 puskát, sok lovat és öltözetet nyertek. Valdes Logronnoba az Ebro mellé vonúlt vissza vert hadával; melly visszavonultának azonban azt adja színűl, hogy itt seregeit összegyűjtvén egész erejével szándékozik a' carlistákat megtámadni, 's őket a' franczia határszélekre szorítani. Ezenközben a' carlisták más helyeken is megtartják erős állásokat. Egyfelől Villafranca mellett April. 21d. csata történt, mellyben a' királyné részén lévők megverettek; másfelől Segastibalza mindinkább szorongatja Oraa hadiosztályát. Bayonneból újra pénz és hadi készületek indíttattak útra a' királyné seregei számára. Verából jelentik, hogy Oraa egy ott közelében fekvő kastélyt akart megerősíteni, de a' carlisták rajta menvén seregét viszszaverték 's az erősítéseket lerontották. La Manchában nagy a' lázongás. Andalusiában több carlista guerilla csapatok mutatkoznak, de nincs még eddig vezérök.

A' Renovateur Majus 8dikán ezt írja: Az Elliot lordra bízott kűldetés tökéletes végét érte. A' hadi foglyok kicserélését illető egyezést Zumalacarreguy April. 25dikén Seguraban, Valdes pedig April. 29dikén Logronnoban írta-alá. E' dolog bizonyítja, hogy Valdes leveretése után sem Estellaba, sem Pamplonaba nem juthatott, de Logronnoba vala kénytelen szaladni. Legjobb erőség ez azok ellen, kik a' christinosok legyőzetését titkolni, vagy palástolni akarják.

EGYVELGESHÍR.

Hollandia tengeri serege Apr. 1sőjén számolt: 1 flotta admirált (Fridrik herczeg), 4 viceadmiralt, 7 contreadmiralt, 25 kapitányt, 37 kapitány-hadnagyot, 83 első és 179 másod rendü hadnagyot, 59 első rendü zászlótartót. A' tengeri erő állott két 84 ágyús, hat 74, egy 64, három 60, tizenhat 44, hét 32, tizenkettő 28, négy 20, kilencz 18, négy 14, egy 12 és három 8 ágyus, négy gőz-és három szállító hajóból.

Az orosz császári ház 1834diki jövedelme, a' császári ház ministeriumának számadása szerint, a' koronai földbérből 2,162,236, a' fejadóból 5,162,779, mellékes bevételekből pedig 492,885 rubelre ment. Lehúzván a' kiadásokat 1,577,551 rubel felesleg maradt a' jövedelemből. A' koronai jószágok népessége 1835 Jan. 1sőjén 1,468,121 lélekből állott.

Konstantinapol fegyvertárában most következő hajók készülnek: 130 ágyús lineahajó 2, 90 ágyús 2, 74 ágyús 2, 7 erős fregatte, 3 korvette és több apró hajók. A' külső kikötőkben 7 lineahajón dolgoznak, 's rövid nap egy 74 ágyus fregatte, melly legnagyobb e' világon, bocsátatik tengerre; ennek építője Rhodes nevezetü amerikai fi, ki e' munkájának bevégzése után 140 ágyús lineahajót készül építeni.

1834-ben az orosz birodalombeli császári és magános bányák adtak 142 pud arany és több mint 47 pud platina jövedelmet.

Madridban 4 párt észrevehető: 1) a' királyné és a' királyi statutum mellett; 2) D. Carlosé; 3) Isabella és az 1812d. constitutio mellett; 4) igen gyenge 's kevés számu párt Don Franciscot kívánná regensnek vagy királynak.

1760tól fogva Peel úr ministerium tartott legkevésb ideig, t. i. csak 118 napig. Shelbourne lordè 1782ben 123, Canningé 135, Ripon grófé 152, Melbourne lordé először 182 napig állottfen. Angol első ministerséget viseltek közűl van most életben 6: Sidmouth lord, Ripon gróf, Wellington herczeg, Grey gróf, Melbourne lord és sir Robert Peel. kilépett kincstári kanczellárok közűl él 8: Sidmouth lord, Lansdown marquis, Bexley lord, Ripon gróf, Herries, Goulburn urak, Spencer gróf és sir R. Peel.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkert utcza 498. sz.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Majus 20-dikán 1835.

Figyelmeztetés.

A' „HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK“ iránt.

A' juniusi vásár közelgetésével felszólítom t. cz. Előfizetőimet és az egész magyar olvasó Közönséget: újságom további olvashatása iránt a' rendeléseket, tisztán leírt vagy nyomtatottan kiigazított teljes czímzeteik beküldése mellett, minél elébb megtenni méltóztassanak; hogy én is nagyon tisztelt Pártfogóim számához alkalmaztathassam a' példányok' tetemes költséget kívánó nyomtattatását. A' félévenként több mint száz ívre terjedő, igen könnyü olvashatásu 's most ismét új öntetü betűkkel nyomtatandó *„Hazai 's Külföldi Tudósításoknak,“* *„Hasznos Mulatságoknak“* és *„Hirdetéseknek“* ára a' jövő félesztendőben is, melly Julius elejétől December végéig tart, Pesten és Budán boríték nélkül 8, borítékban 9; postán pedig 10 v. cz. forint marad. Pest Majus 13d. 1835. *Özvegy Kultsár Istvánné*, tulajdonos kiadó (Zöldkert útcza 498 szám.)

---

(1) Jelentés. Elunván, sőt általván már a' **Magyar Patikára** tovább haszontalanúl előfizetésért reménykedni; főként pedig sajnálván, 's a' mi nagyobb, szégyenlvén, a' bár kevés számú, Előfizetetteknek tűredelmeket hosszasabban nyughatatlanítani: a' munkát már sajtó alá tettem, 's a' Pesti Augustusi vásárra elkészíttetni igyekezem. Illyen szükséges orvos könyve Nemzetünknek még soha sem lévén; teljes tisztelettel kérem a' Nemes Hazát a' további előfizetésre, nevezetesen a' most jövendő Medárdusi vásár alkalmatosságával. Pesten. 1835. 19. Maj. *D. Kovács. m. k.*

Bolt változtatás jelentése.

Csizmazia Justina és Zsuzsánna testvérek

Pesten a' parisi útczából a' hatvani útczába 549 sz. a. t. Varga kapitány úr házába az Elefánt általellenébe mindenféle asszonyi piperével ellátott boltjokat általtették, egyszersmind tisztelettel adják hírül nagyérdemü pártfogóiknak: hogy ők mindenféle hímezéshez való formákat nyomatnak, úgy szinte mindennemü hímezések és fejérruha varrások elkészítését, valamint tull anglais ránczolásokat 's fejkötő tisztításokat a' legillendőbb árért magokra válalják, továbbá hely- és vidékbeli leánynevendékeket mindennemü finom munkákra oktatás végett illendő fizetésért elfogadnak. Lakások van az újvilág útczában Dési házban 551dik sz. a. a' 2dik emeletben bent az udvarban. (3)

---

(1) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik, hogy az Aradi kir. kam. kasznárság' gabonatárából 642 pozsonyi mérő kétszeres búza Aradon a' várbéli kazamátában, folyo esztendei Junius 9kén szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés útján, a' legtöbbet igérőnek azonnal való kész pénz fizetésért, eladatni fog, — melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzzel ellátva megjelenni ezennel hívatalosak. Budán Majus 11kén 1835. (3)

Első Félesztendő. 1835.

)(0)(

Pilnai és Seidschitzi keserűvíz

(1) több ezer korsóban, mellyek a' legalkalmatosabb időben a' főforrásokból nagy gondal töltettek meg és dugattak-be, érkezett-meg alólírthoz jelen hónap folytában. — Nála mindenféle, itt használni szokott gyógyvíz, szüntelen találtatni fog, 's gond leend arra is, hogy az akármilly nagy mennyiségben kivántatnék, a' kivánság egyszerre teljesítessék, és hogy az a' forrásnál alkalmatos időben töltessék, 's arra is vigyázat leénd nála, hogy a' vételkor hibás edény tőle el ne adassék, — magát tisztelettel ajánlja *Forster Lajos Wilhelm*, polg. kereskedő Pesten a' Sebestyén piaczon „az arany vasmacskához."

Egyházi orgona- és fortepiano-jelentés.

(1) Alólírt tisztelettel jelenti, hogy nála számos kész új fortepianók találtatnak, mellyek nem csak eladattatnak olcsó áron, hanem hónapi fizetésért használás végett ki is adatnak. Ezenkivül találtatnak nála két flótásasztal, és két régi de jól kiigazított egyházi orgona, az egyik 4, a' másik 7 mutatióval, mellyeket különösen ollyan közönségeknek ajánl illendő áron, mellyek újakat nem szerezhetnek. A' venni kivánók méltóztassanak magokat jelenteni Pesten a' királyútcza szegletén lévő Gyertyánfy házban, az alólírt lakásán.

Augustin Károly, orgona- és fortepianó-készítő. (3)

(1) **Hiradás.** A' méltóságos Földvári uradalom részéről közhírré tétetik: hogy folyó esztendei Junius hónap 30dik napján reggeli 9 órakor a' tiszttartói irószobában, valamint a' Kömlődi tégla, úgy a' Földvári tégla és cserép zsindel égetés és eladás jussa, hozzátartozandó tégla kemenczékkel, fészerekkel, szerszámokkal, és téglás lakással 1836dik esztendei Januarius hónap 1ső napjától kezdve 3 egymásután következő esztendőre mindenik különvéve a' többet igérés útján haszonbérbe fog kiadatni, — melly árverésre a' haszonbérleni kivánók öszvesen 43 fr. 36 kr. pengő forint bánatpénzzel felkészülve ezennel meghivattatnak. Költ D. Földvárott Majus hónap' 11dik napján 1835. (3)

A' REGÉLŐ 'S HONMŰVÉSZ

iránt.

A' közelítő pesti vásár ösztönöz az említett folyóirat t. pártfogójit figyelmeztetni, hogy a' vásári alkalmak által könnyű szerrel lehet az említett folyóirat jövő fél évi szokott díját (6 pengő ft. képekkel 's postán) Pestre egyenesen a' kiadó hivatalba (halpiacz 86dik sz. alatt t. Dencs úr házának 2dik emeletébe) küldeni. A' cs. k. postahivataloknál csupán képekkel együtt lehet megrendelni a' Regélőt; Pesten a' kiadó hivatalnál képek nélkül (5 p. ft.) sőt évnegyedenként is eddigi szokás szerint. Megjelen e' folyóiratból minden héten két ív, hozzá mellékeltetik hetenként egy divatkép, 's hónaponként két (sőt az előfizetők szaporodandó számához képest több is) arczkép, tájrajz, vagy más egyéb műtárgy. (3)

Eggenberger József pesti könyvárosnál,

kinek boltja a' főméltóságú királyi Kuria déli szomszédságában van, megszerezhető, illy czimü könyv:

Rövid Értekezés a' Nemzetiségről,

szerzette *Móth Endre*, hites ügyvéd (hat rézre metszett 's megegyező szinekkel kivilágositott, a' magyar öltözetet tárgyazó képekkel, mellyekkel *Klaszy Venczel* pesti polgár, 's magyar szabó a' Nemzetnek kedveskedik). Ára 24 kr. p. p. (4)

)(o)(

Nagy és nyereséges Lottéria

Coith Dániel fijánál és társánál Bécsben.

Felséges engedelemmel a'

SAMOKLESKI

szép uradalom, a' hozzátartozó

Mrukowa, Czekay, Pielgrzymka, Zawadka, Klopotnica, Huta és Folusz

helységekkel együtt, Gallicziának jászlói kerületében, mellyért visszaváltságul:

250,000 váltó, vagy **100,000**

pengő forint igértetik Lottéria által ki fog játszatni.

Ezen nyereséges Lotteriában

vagyon **25,914** pénznyerő sors, mellyek **525,000** váltó forintot tesznek, és

7,500 fekete sors, mellyeknek becsek **75,000** váltó forint,

öszvesen tehát **600,000** váltó forint,

pénznyerő sorsokra ekként felosztva:

250,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 6,000, 5,000, 4,000, 3,500, 3,250, 3,000, 2,250, 2,000, 1,500, 1,300, 1,200, 1,001, 500, 250, 200, 125, 100 's így tovább; váltó forint

és **7,500** fekete sorsokra, a' kimutatás szerint.

A' kék ingyennyerő sorsoknak különös huzására

502 pénznyerő sorsok vannak határozva úgymint: **20,000, 6,000, 3,250, 2,250, 1,000, 500, 250, 125, 100** váltó forint, 's igy tovább;

öszvesen tehát **50,000** váltó forint.

A' kiválogatott kék szinü ingyennyerő sorsoknak, a' dij-sorsokkal együtt **140,000** forintot kell nyerniek.

A' kék ingyennyerő sorsok nemcsak az által tüntetik ki magokat nyereségesen, hogy ezek bizonyosan nyernek, és közűlök **502**-nek okvetetlenül kétszer kell nyerni; hanem az által is még, hogy ezek a' többi sorsokkal együtt a' jószágokra és a' pénzbeli nyerésekre is szintúgy játszanak, 's ennek felette szerencsés esetben tizenegyszer nyerhetnek.

A' ki öt veres sorsot vesz 12½ váltó forintjával, azokra ráadásul egy kék ingyennyerő sorsot kap (mellynek, a' mint felyebb mondódott okvetetlenül nyerni kell), mind addig, míg azok el nem fogynak. — A' ki pedig 5 fekete sorsot vesz 10 váltó forintjával, annak azokra csak egy közönséges fekete sors adatik ingyen ráadásul. — Sorsokat ezen lotteriából kaphatni Pesten Liedemann Fridrik irószobájában, — és Liedemann B. Ferencz „szép magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésében.

(2) **Hirdetmény.** A' nagy méltóságu magyar királyi udvari Kamara rendeléséből közhirré tétetik, hogy a' kamjonkai királyi kamarai uradalomhoz tartozó alább megnevezett királyi haszonvételek f. e. November 1sőjétől kezdve egymásután következő három esztendőre bérbe fognak adatni, és ez iránt a' nyilvános árverés folyó esztendei Junius 2-dikán reggeli 9 órakor a' kamjonkai királyi kamarai számadóihivatal irószobájában fog tartatni. Melly árverésre a' bérleni szándékozók 10 pcti bánatpénzel, és egy esztendei haszonbérrel felérő cautióval ellátva, megjelenni hivatalosak. A' bérlet' többi feltételeit a' fennevezett számadóihivatal irószobájában az árverés előtt is meg tudhatni. Az árverés előtt letéendő bánatpénz tészen: a' jarabinai korcsma, és mészárszékért 30 fr.; az ottani kovácsműhelyért 1 fr.; a' kamjonkai korcsma és mészárszékért 85 fr.; az ugyan ottani kovácsműhelyért 1 fr.; a' laczkovai italmérésért 10 fr.; a' dolingi legelőért 4 fr.; a' jarabinai, és kamjonkai öt malom, mindegyikért 8 fr. p. p. Budán Aprilis 1sőjén 1835. (3)

(2) **Ürü eladás.** Marczalon B. Gyarmat mellett 300 nemesített ürü gyapjastól vagy gyapjú nélkül eladandó. (3)

(3) **Árverési-jelentés.** Folyó Majus 20dik 's utánna következő napjain, a' szokott délelőtti 's délutánni órákban, Pesten, az Újvilág útczában 551dik szám alatt, néhai tabularis ügyész *Dési István* úr hagyományához tartozó különbféle ingó javak, nevezetesen: arany és ezüst művek, órák, fegyverek, magyar öltözetek, házi butorok, borok, 's több effélék, készpénzbeli fizetésért nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek elfognak adatni. (3)

(3) **Jelentés.** Alólirtnak van szerencséje jelenteni, hogy ő pesti kereskedő **Forster Lajos Wilhelm** úrnak Szirákon (t. Nógrád vármegyében) volt fiók kereskedését megvette. A' midőn mind Szirákon mind Aszódon lévő fűszerekkel 's más portékákkal mindenkor rakott boltját tisztelettel ajánlja, illendőleg olcsó, solid 's gyors szolgálatját igéri 's a' nagy érdemü közönség' kedvezését alázattal kéri *Prem János*, *kereskedő Aszódon.* (3)

(2) **Hirdettetik:** hogy tekintetes Marczibányi nemzetség majoratusi jószágaihoz tartozó, 's tettes Csanád vármegyében fekvő Tornya mezővárosában, az uradalmi szarvas marhák közzül, 2 öreg bika, 3 darab harmadfüves bika és 4 darab tavalyi bika bornyu; nem külömben 32 öreg tehén, 13 darab negyedfüves tehén, 11 darab harmadfüves tehén és 3 darab tavalyi üszö, közönséges árverés utján, folyó 1835dik esztendei Junius 30dik napján, kész pénzért eladattatni fognak. (3)

(2) **Faárverési-hirdetmény,** melly által a' tek. ns Baranya vármegyében helyheztetett Bozsok helységben folyó esztendei Szent Iványhava' 11kén az uradalmi Kanczelláriában délelőtti 10 órakor tartandó árverés útján Vemendi és Kis-Varasdi famagazinumokban felállított $300\frac{1}{4}$ öl bük, 200 öl hasatt cserfa; és 180 öl bük és 195 öl ágcserfa, olly megjegyzéssel, hogy az uradalom részéről ezen eladandó fa a' Duna partjáig vitetni, — száz ölenként is a' többet igérőknek fog eladatni. (3)

A' Gabonának Pesti piaczi ára Május 19-dikén 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	120	—	—	Zab	$66\frac{2}{3}$	$63\frac{1}{3}$	60
Kétszeres	$106\frac{2}{3}$	—	—	Kukoritza	$106\frac{2}{3}$	$103\frac{1}{3}$	—
Rozs	$103\frac{1}{3}$	—	—	Köleskása	—	—	—
Árpa	$103\frac{1}{3}$	100	—	Köles	—	—	—

P é n z f o l y a m a t:

Bécs Május 16-dikán 1835', középár.

Status 5 pC. kötel.	$102\frac{5}{8}$	1834ki Status kölcs	$595\frac{1}{4}$
„ 4 pC.	$98\frac{1}{2}\frac{7}{2}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	$213\frac{1}{4}$	Bank Actiáké	—
„ 1821ki „	$141\frac{3}{4}$	Cs. arany pC. agio	—

42. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Pünkösdhó' 23dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban Majus 19dikén országos űlés, és pedig Aprilis 10dike óta először tartatott.

Ő cs. kir. Felsége April. 28diki legfelsőbb határozatában Maros-szék kilépett alkirálybíráját Kebelei Nagy Dániel urat díjfizetés nélkűl királyi tanácsossá; Majus 11diki legfelsőbb határozatában pedig eddig az erdélyi kir. udv. kanczelláriánál titoknok Szentgyörgyi Imre urat erdélyi kormányszéki tanácsossá méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

A' nagymélt. magyar kir. Helytartótanács, a' maga adói-számvevőségében néhai Papp Imre úr halálával megüresedett, számvevő hívatalra eddigi szám-tanácsnok Dömötör Istvánt, szám-tanácsnokságra volt számvevőtiszt Lipovniczky Józsefet; számvevőtisztségre ingrossista Jeleni Andrást; ingrossistaságra accessista Tamásy Mihályt; végre accessistaságra Sallay Imre gyakornokot méltóztatott érdemöknél fogva kegyesen előmozdítani.

Unghvárról Majus 13ikán. Megyénk szeretve tisztelt főispánya, Ő cs. kir. Felségének arany kulcsos híve, a' tiszántúli kerületi táblának elől-űlője, Kiss Szántói Lányi Imre úr Ő Nagysága, e' mai napon tartá Ungh Vármegyének tisztújítását, mellynek következésében a' választás imígy ütött ki: első alispány: Pálóczi Horváth Simon, újonnan egy szívvel 's lélekkel meghagyatott; második alispány: Villei Pribék Antal, eddig vólt főszolgabíró 774 szavazattal 142 ellen választatott; főjegyző: Fekésházi Tabódy Pál, eddig főügyész; első aljegyző Csathó János; második: Gyöngyössy Mihály; levéltárnok: Polányi Antal; pertárgondviselő: Balogh József; hadi főadószedő: Óvári 's Sz. Miklósi Pongrácz Ferencz; házi főadószedő: Kölcsei Kende László; aladószedők: Tahy Ferdinand, Tomcsányi István, Korláth György; számvevő: Fekete Gábor; főügyvéd: Héthy Antal; alügyvéd: Fekete Lőrincz. Az unghvári járásban főszolgabíró: Buday Vincze; a' szobránczi járásban: Turánszky István; a' minai járásban: Csicseri Orosz András; a' bezei járásban: Mokcsay Gedeon; alszolgabírák a' felvidéki járásban: Turánszky Kálmán; a' szerednyei járásban: Kulin Antal; a' vinnai járásban: Horváth Gábor; a' kaposi járásban: Minay Gábor; esküttek mind a' 8 járásban: Haraszthy István, Homoky Lajos, Riczkó Pál, Both Péter, Lasztóczy László, Lelovics József, Berczik János; Köröskényi János; várnagy: Haraszthy János, bátorságra ügyelő bíztos: Némethy György, Maurer János, Hackel András; főorvosok; Molnár János, és Galambos; rendes földmérők hivataljaikban megerősítettek. Ezenfelűl számos táblabírák neveztettek ki Ő Méltósága által.

Nálunk az időjárása olly kellemetes, hogy jobbat 's szebbet kívánni sem lehet; meleg essőink járnak, a' növények szemlátólag gyarapodnak, vetéseink bő aratást ígérnek, kaszálóink elegendő takarmánnyal bíztatnak. Szőlőhegyeink a' tavalyi szüretnél bővségesebb, de nem jobb minéműségű borral örvendeztetnek előre. A' számtalan cserebogárt a' gyakori essőzés elpusztította, különben tetemes kárt tettek vólna ezek gyümölcsöseinkben és erdeinkben.

Vasvármegye, a' múlt hó' 30ik 's a' jelennek 1ső napján tartotta meg a' megyei tisztviselők megújításának ünnepét. Az ezt megelőzött April. 27ik, 28ik és 29ik napjain, mélt. gróf Zichy Károly cs. kir. kamarás úrnak, mint Vasvármegye főispányi helyettesének előlűlése alatt közönséges gyűlés tartatván, Ő Méltósága igen szép 's hazafiúi érzelmektől ömledező beszéddel nyitotta meg azt; tudtára adván egyszersmind hivatalosan a' megyének, hogy nagys. Niczky János úr, a' királyi itélőszék közbírájává neveztetek. Ekkor, érzékeny búcsút vőn a' most érin-

tett első alispány úr, azon megyének karaitól és rendeitől, mellyben ezen fényes hivatalát, 10 esztendőnél tovább, olly jelesen viselte, 's a' nemességnek nem csak tiszteletét de szeretetét is, a' legnagyobb mértékben bírhatni szerencsés volt. A' karok és rendek nevében, Vidos József mostani tiszteletbeli fő- 's rendes első aljegyző nyilvánosította azon fájdalmas érzeteket, mellyek, a' jelen volt nemességnek, a' megválási elérzékenyültség miatt, nem csak szíveikben keletkezők, de arczvonataikon is olvashatók valának. A' gyűlés mind a' három beszédet kinyomtattatni rendelé. Ezután folytattatának a' köztanácskozások, míg nem April. 30dika fölvírradott. Ekkor első alispánynak, Felső-Őri Bertha Ignácz, szavazat által, másodiknak pedig Békássi Békássy Imre általános fölkiáltással választatván meg, az utána való napon, t. i. Majus 1sőjén, szinte fölkiáltás útján, a' következő tisztviselők léptettek hivatalba: A' kemenesi járásban főszb. Vidos Dániel, alszb. Balogh László és Ivánkovits János. Esküttek: Hetyei Imre, Guoth Lajos és Boda János; a' németújvári járásban: főszb. Kocsóczy Ferencz, alszb. Tóth Pál, Széll Kristóf; esküttek: Előry Imre, Boros Imre, Nyul János; a' körmendi járásban: főszb. Dienes Gábor; alszb. Zarka Sándor, Laky János; esküttek: Akacs Mihály, Noszlopy Sándor, Herovics János; a' kőszeghi járásban: főszb. Szluha Márton, alszb. Tóth Sándor, Chernel Gusztáv; esküttek: Kemény Károly, Seper Lajos, Ruzsa Károly; a' szombathelyi járásban főszb.: Gaal János, alszb. Radó Lajos, Iván Sámuel; esküttek: Kéthelyi Mihály, Guóry Miklós, Tulok János; a' tótsági járásban főszolgabíró: Lipics Antal, alszbíró: Kőszeghi Antal, Augustics József; esküttek: Lipics Boldizsár, Augusztics János, Zvitkovics Károly; főügyész: Kamondy Lajos, alügy. Vidos Lajos és Berzsenyi Miklós; főadósz. Bárdossy László; aladósz. Hodászy Ignácz. Főispányi helyettes Ő Méltósága táblabírónak nevezé a' többek közt Kunoss Endre urat, a' magyar literatura körűlti 's tudományos szorgalmáról ismeretes hazánkfiát is.

Privigyéről. Szívemelő vala azon gyászpompa, mellyel a' helybeli közhasznu t. t. Kegyes Szerzet Atyái dicsőűlt I. Ferencz Ő cs. 's apost. k. Felségéért April. 30dikán áldoztak. Midőn a' harangok gyászos hangzati jelentenék a' végtiszteleti órát, az elhunyt Fejedelem iránt minden igazán égő hív kebel sietett, lefizetni akarva gyász-ájtatossági adóját, a' Privigyei collegium templomába, hol az oltárok 's szónokiszék fekete posztóval bevonva gyászolták a' sok erényekkel tündöklött apostoli Királyt. Az öszvesereglett népsokaságot szent érzésekre gyúlaszták az intézet pap-nevendékeinek zengedezései, valamint a' ritka pompáju, magyar koronával, 's három öl magasságu pyramisokkal díszes 's 250 lámpával tündöklött gyászalkotvány, mellyet Tiszt. tudós Eschner Constantin úr a' collegium 's kir. gymnasium érdemekkel teljes igazgatója állítatott. A' halotti karének után ugyan a' nevendékház igazgatója az elhunyt Fejedelem iránt szíve buzgóságának hevétől lelkesítve gyönyörű beszédet ritka ékesszólással tartott azon szeretetről, mellyet a' boldogult Felség alattyalóinak hagyott; megmutatá elsőben Ferencz Ő Felségének népei eránt mutatott atyai szeretetét; ezután a' hív népeknek koronás királyok eránt a' legnagyobb viszontagságokban is kitűntetett viszonszeretetöket. A' fényes segéd szolgálatu egyházi áldozatot, hangszerek szívreható zengedezése mellett Főtisztelendő Grosser János úr a' T. T. Kegyes Szerzet szeretve tisztelt Provincialisa, (ki éppen akkor tiszti látogatást tőn a' Privigyei collegiumban) mutatábe a' Mindenhatónak. Ez alatt a' tisztelt ékes beszédü szónok 's jeles hangművész által készített ének zengedezteték. Jelenvoltak ezen gyászpompán a' vidéki uraságok, Bajmóczi uradalom tisztjei; a' városi tiszti kar; tanúló ifjúság 's ennek nagyobb része magyar öltözetben kardosan fekete zászló alatt jelent meg. Minden jelenvolt láthatólag buzgó sóhajtások közt küldé legérzékenyebb fohászit a' Mindenható thrónusa elébe dicsőült Fejedelmünkért.

Fiume Apr. 10kén. Kereskedésünk állása e' folyó $183\frac{4}{5}$ katonai év első negyedében, következő volt: partvizünkre érkezett terhelve, 4. ausztriai hajó, 25,529 pen. ftnyi áruval; 2 egyházi birodalombeli, 2270 p. ftnyi áruval; 1. görög, 945 p. ftnyi áruval: összesen: 7 brigg, brigantin 's t. 28,744 p. ftnyi áruval. — Ugyan terhelve, kikötőnkbe, másod b) rendű hajókból, 134 ausztriai, 175,967 p. ftnyi áruval; 42 egyházi birodalombeli 30,170 p. ftnyi; 's 5. nápolyi 8,720. p. ftnyi áruval; összesen: 184, hajó, 214,

857 p. ftnyi áruval; a' harmadik (c) rendiekből pedig, 288 austriai: 25,331 p. ftnyi áruval. — Érkezett üresen, partvizünkre, 7 austriai; kikötőnkbe, a' b) alattiakból 38 ausztriai; 7 egyházi birodalombeli; 1 nápolyi; együtt: 46 hajó, mellyeknek összes tonnaterhök, 3,238ra ütött; a' c) rendiekből, 109 ausztriai, mellyeknek tonnaterhök: 671. Összes terhelt 's üres érkezés 641 kissebb, nagyobb hajó 268,932 p. ftnyi áruval. Távozott terhelve partvizünkről 12 ausztriai 86,349. p. f. áruval; egyházi birotalombeli 520. p. f. áruval, együtt; 13 brigg, brigantin, schooner, 's t. 86,869 p. fnyi áruval. Hasonlón távozott kikötőnkből terhelve, a' b) alattiakból: 118 austriai, 155,056 p. fnyi áruval; 32 egyházi birodalombeli, 18,141 p. fnyi áruval; 6 nápolyi 3,371 p. fnyi áruval; összesen: 156 pielego, trabaccolo 's a' t. 176 ezer 568 p. fnyi áruval; végre terhelve távozott a' c) alattiakból: 78 ausztriai, 9248 p. ftnyi áruval. — Üres távozások, partvizünkről: 4. ausztriai, 1 egyházi birodalombeli; összesen: 5. — b) kikötőnkből: 52 ausztriai; 17 egyházi birodalombeli; összesen: 69 hajó 2959 tonnateherrel; c) szinte kikötőnkből üresen távozott 323 ausztriai, 1638 tonnaterhű hajó. Összes terhelt 's üres távozás: 247; kivitt áruk összes értéke: 272,685 p. forint. Ennélfogva a' behozott árúk értékét, mint ránk szenvedőlegit, a' kivittekéből lehúzván, ez első évnegyedben a' kereskedési mérleg részünkön tettleges ugyan, de csak 3,753 pengő forintban.

Zágráb vármegyének Majus 11d. kezdődött 's 13, 14, és 15d. folytatott tisztválasztása, a' már közlötten kívül, e'kép ütött-ki: 2dik alispány Busan Herman; 3dik Blasekovich Kristóf; főjegyző Praunsperger Lázár; főügyvéd Jellachich Béla; főadószedő Vranchich Bálint; főszolgabírák Keresztury Pál, Paulekovich István, Raizner János, Blasekovich Sándor, Bunyevacz József, és Kukulyevich János; első aljegyző: Piszachich Fridrik; alszbírák: Piszachich György, Kupinich Gábor. (a' többit máskor).

N. Enyed május 13. Főhg Ferdinand kir. Fennsége a' tegnapi nap délután 3 órakor érkezék városunkba, szekere előtt vármegyei insurgensek lovagoltak, kisérték a' ns megye tisztjei, a' ref. collegiumbeli ifjúság, 's a' városiak sorba állva várták. A' vmegye praetorialis házához bészállván, ottan a' vármegye tisztségit, ref. collegium insp. curatorai 's professorai, r. catholicus papság, várasi tanács 's többek udvarlásait elfogadta. Ő kir. Fennsége asztalánál megvendégeltettek: főispányi helytartó gróf Lázár Benedek, a' vgye főbb tisztei, több katona tiszt urak, a' ref. collegium curatorai 's rector professora. Estve a' ref. collegium, város háza 's gróf Teleki Adám úr szállása szépen kivoltak világítva; a' ref. collegiumbeli tanuló ifjúság Ő kir. Fennsége szállása előtt muzsikált 's énekelt Ő k. Fenségét éljen kiáltással köszöntötte. A' mái nap reggelén 7 órakor ágyú durrogások között, Ő kir. Fennsége A. Balázsfalva felé indúlt.

Ő cs. k. Felsége szózatok többsége által választott tanácsos Komjátszegi Szentkirályi Mihály urat Kolozsvári főbíróvá 500 forint ezüst pénzbeli fizetéssel kinevezni méltóztatott.

Maximilian bajor korona-örökös Ő kir. Fensége, Bécs felől jövén, Majus 22dikén reggeli harmadfél órakor, három hintót foglaló kíséretével Pestre érkezett 's miután itt még ez nap a' város nevezetességeit megtekinté, Majus 23dikán hazánkba tovább utazott. Kiséretében van többek közt hadisegéde Pfeil őrnagy.

AUSTRIA.

Bécs, Maj. 5dikén. Galiciából jött levelek szerint Brody népes városa csaknem egészen a' lángok martaléka lett; több égett porrá benne ötszáz háznál. A' galiciai, 's vele határos lengyel tartományokbeli úgy szinte a' moldvai kereskedők ez alkalommal tetemes károkat vallottak; ugyanis Brody gyűlőhelye e' tájaknak, 's kereskedési központja a' Lengyel, Orosz, Moldva és Oláh-országokba küldendő áruszállítványoknak.— „A' dohányzásra nézve nem régiben hozott rendelete által a' sultan, nagy kedvetlenséget támasztott nem csak a' fővárosban, hanem a' tartományokban is, főkép Bolgárországban. Ezt a' sultan nehezen fogja kivihetni, 's általa csak ellenségeit szaporítja." A' Törököket dohányzási szokásaikban korlátozni nem kevesebb bajba kerűlne, mint valamelly borhoz vagy serhez szokott nemzetet ezen italoktól eltiltani.—Alexandriából szomorú tudósítások érkeztek. A' döghalál most újra nagyobb erővel dühösködik. Apr. 14dikén halottitisztességet akartak az elhullott áldozatokért tartani; azonban Apr. 13dikán még dühösebben kezdé ez ostor ismét pusztítani, 's mindenfelé köz ré-

)(

mülést terjeszte el; az ünneplés abbamaradt 's minden csak ön szabadulásáról gondoskodott. Megjegyzést érdemel, hogy a' döghalál egész ideje alatt a' kereskedés sok tekintetben meg nem szünt, 's nevezetesen az Ángolok nagy pamutvásárlásokat tettek. A' Mehemed Ali részére Alexandriába összehordott nevezetes pamutmennyiséget nagyobb részint Ángolok vették meg csekély áron. Mehemed felső Aegyptusba elindúltakor megparancsolta a' pamutnak bármelly olcsón is eladását, félvén, hogy az Európaiak ezen árunak, melly a' döghalál elragadásának annyira ki van tétetve, 's azt Európában könnyen elterjeszthetné, megvételétől elidegenednek; mind e' mellett is reménylette, hogy a' haszonvágy ez akadályt el fogja hárítani, 's olcsó áron nem marad áruja vevő nélkül; nem is csalatkozott meg véleményében; 's most már a' mívelt Európán a' sor, hogy a' döghalál illy behozatalának szoros veszteglői rendszabások által gátot vessen. Alexandriából Martius végéig érkezett híradások szerént 14 ezeren lettek a' döghalál áldozatai.

Ő cs. kir. Felségek Majus 19dikén az udvari várat elhagyni és nyári lakásra Schönbrunnba menni méltóztattak.

NAGYBRITANNIA.

Az O'Connell fia és Alvanley lord között történt párviadalról bővebben így írnak a' londoni hírlapok: Alvanley lordnak O'Connell Dánielhez intézett felszólítására, ez utóbbinak Londonban lévő egyik fia O'Connell Morgan, ki egyszersmind az alsó ház tagja, vállalta magára a' feleletet; 's ennek következésében barátja és secundansa Hodges ezredes által levelet küldött Alvanley lordhoz, mellynek foglalatja ez vala: Az egész világ tudja, hogy attya egy előbbi szerencsétlen párviadal következésében (mellyben O'Connell ellenfelét agyon lőtte) azt nyilatkoztatá, hogy többé párviadalra senkivel ki nem megy. Így tehát akárki bátran és büntetetlen hetvenkedhetik most ellene. Alvanley lord sértette meg attyát elsőben érzékenyűl, méltatlanságokkal 's önhaszonkereséssel vádolván őt; 's későbbi levelében is semmi becsületi nyilatkozásra fel nem szólította; és noha attyának kevés napok múlva Londonba vissza kelletik térnie, 's noha a' lord levele olly kevéssel indúlt ez előtt Irlandba, hogy arra még felelet alig jöhetett vólna: még is ő mind a' köz hírlapokban, mind a' Brooke clubnál tett lépései által folyvást újabbakkal tetézte sértegetéseit, sőt, noha ő volt a' megbántó, nem átallotta nyilván azzal kérkedni, hogy ha O'Connelltől elégtételt nem nyerénd, ön kezeivel fog azt venni magának. Fog-e attya valamit a' lord levelére hajtani, vagy reá csupán érdemlett megvetéssel felelni, ez a' dologra semmit sem tesz. O Connell ugyan a' St. Jamesi útcza-clubok incselkedéseivel 's fortélyaival semmit sem gondol; minthogy azonban a' lord szeleskedésével attya charakterére, úgy szintén egész felekezetére 's az általa gyámolított ministerekre gyalázatot akart vonni: ennélfogva ő (O'Connell Morgan) szükségesnek tartja a' közönségnek e' nyomorúlt fortély igazi mivoltát megmutatni, 's nagyobb részét azoknak sajnálni vagy épen megvetni, kik noha a' lord pártjához nyilván nem tartoznak, mégis akár gyengeségből akár rosszaságból képesek voltak ingerlőivé lenni. (T. i. a' Brooke clubbhoz intézett felszólítást többek közt Norfolk herczeg, whig létére, úgy szintén Stanley lord, I. Graham sir, és Stanley több más barátai is aláírták; Norfolk herczeg azonban aláírását visszahúzta; a' többiek is, mint a' Courier állítja, hibájokat jóvá tevő nyilatkozást akarnak tenni). A' levél következő szavakon végződik: „Mylord, én az urat legalkalmasabb személynek tartottam a' dolog mivoltának e' rövid előadását a' közönség elébe terjeszteni, de megvallom, nem olly hiú reménységgel, hogy olly embert, kit atyám leghelyesebben festett-le, 's ki a' pártoskodásnak illy nemtelen és kérkedő nemével bélyegezte meg magát, arra indítsak, hogy nekem elégtételt adjon, vagy párviadalra kihívjon. Egyébaránt nem akarom az úr példáját követni, 's e' levelemet nem bocsátom egyszeriben közönség elébe, hanem elegendő időt hagyok az úrnak, melly alatt, mint szerencsém van Nagyságodnak tudtára adni, szolgálatára készen állok, 's ennek könnyebb eszközlése végett megkértem egy barátomat e' jelentésemnek az urral közlésére.“ E' levelet általadó Hodges ezredesnek Alvanley lord azt felelte, hogy secundansa Dawson Damer ezredes most (délutáni 3¼ órakor) Woolwichban van, de mihelyt az onnét hazajövend, azonnal tiszteletére fog lenni Hodges ezredesnek, mivel tüstént kíván megvívni. Hatodfél órakor el is jöve Dawson ezredes, jelentvén, hogy Alvanley lord nem esméri ugyan el, miké-

pen lehetne jussa O'Connell Morgannak magát a' dologba avatni, kíván mindazáltal vele nehány lövést váltani. Megegyezvén abban mindenik fél, hogy a' napból még elég idő van hátra, kimentek secundansaikkal együtt a' városból a' Regents-Park mellé. Hodges ezredes magát kötelesnek jelenté barátját O'Connellt rá beszélni, hogy ha Alvanley lord kész lesz becsületi nyilatkozást tenni, azzal elégedjék meg. Dawson ezredes erre azt válaszolá: Azért jött ide Alvanley lord, hogy O'Connell úrnak megmutassa, miként ő a' párviadaltól nem irtózik. Egyszersmind egy írásbeli ellenmondást akart Hodges ezredesnek O'Connell Morgan béavatkozása ellen általadni. De ez, mint fölösleges, nem fogadtaték-el. A' távolság kiméretett, a' vivók tizenkét lépésre állottak egymástól, 's O'Connell pisztolyai kezökbe adattak. Abban egyeztek meg, hogy Dawson ezredes commandírozzon e' szavakkal: rajta! lőjj! Itt már különbözik a' két secundans tudósítása. Dawson azt állítja, hogy ő újra előállván a' vezérszavakat a' vívók előtt még egyszer csupán emlékeztetés végett mondta-el, mellyre O'Connell, ezeket valóságos commandirozásnak vélvén, pisztolyát kilőtte. Hodges állítása szerént ellenben, Dawson valósággal commandirozott, 's Alvanley, ki a' lövést elmúlasztotta, maga volt oka késedelmezésének. Akármint legyen azonban a' dolog, a' lövés nem talált, 's O'Connell úr becsületére erősítette, hogy ő jó lélekismérettel cselekedett, Alvanley lord pedig kijelentette, hogy ő ezt tökéletesen elhiszi, 's lövési jussáról lemond. Újra megtöltettek a' fegyverek, lőtt mind a' két vívó, de egyik sem talált. Alvanley secundansa kérdé ekkor az ellenfeleket, megelégszenek-e az eddigivel. Azok válaszolák: nem! valamíg a' lord a' Brooke clubra nézve becsületi nyilatkozást nem adánd. Ekkor Dawson ezredes kijelenté, hogy még kettőt enged lőni, de ha ez sem talál, akkor elviszi a' lordot magával, kit ekkor többé O'Connell Morgan gyávasággal nem fog vádolhatni. Még egyszer tehát lőttek, de most sem találták egymást. Ekkor Dawson azt cselekedte, a' mit előre megmonda. Egyébiránt mindenik secundans azt állítja tudósításában, hogy a' vivó felek magokat egész becsülettel viselték.

Cowley lord visszatér Londonba 's helyét a' franczia kir. udvarnál mint rendkívüli követ Granville lord fogja betőteni: Sir Hussey Vivian főhadiszermesterré neveztetett. Jelentettük már, hogy Denman lord az úgy nevezett királyi padtörvényszék főbírája a' felső ház szónokává van kinevezve; most még hozzáadjuk, hogy Shaftesbury lord helyettesévé neveztetett. Beira herczegné Londonból Napolyba útazik, 's egyetlenegy fiával don Sebastian infansal itt fog találkozni. F. J. Littleton úr „H a t herton báró" és sir J. Byng (nem az alsó házi követ) „Stafford báró" nevekkel pairekké neveztettek. Beszélik hogy sir. F. Burdett is pairré neveztetnék 's ekkor Russel lord Westminsterben lépend-fel mint parlamenti candidatus.

O'Connell, az öreg, felelt Alvanley lord secundansának Dawson Damer ezredesnek. A' levél költ Dublinban Majus 1sőjén. Írja, hogy Alvanley lord levele ugyan Aprilis 22dikén van írva, de a' londoni postára csak 27dikben adatott, úgy hogy az ő kezéhez 29dikben juthata. Majd a' párviadaltól vonogatózik, ajánlja azonban, hogy ha ő igazságtalanságot követett-el 's ez neki meg leszen mutatva, mindent jóvá teszen. Egyébiránt úgy látszik: az egész dolog csak ujság lármából eredt. Ő maga (O'Connell) a' párviadalra kihívást a' parlament előtt szóba fogja hozni. Dawson Damer ezredes felelé: hogy Alvanley lord elvárja e' jelentett parlamenti vítatásnak következését. A' mi a' levél kelése idejét illeti, ő maga (az ezredes) tette 22dikben postára; kéri tehát O'Connellt: a' levélborítékot küldje-meg, hogy e' szembetünő késedelem okát a' postahivatalnál kitudakozhassa.

FRANCZIAORSZÁG.

A' pairtörvényszék Maj 6diki ülésében a' statusügyvédnek Cavaignac ellen támasztott vádja iránt negyedfél órai tanakodás után azt határozá, hogy e' közbejött esetet a' fő kérdéssel kapcsolja-öszve 's azzal együtt ítéli-meg, újabb rendzavarások esetében pedig szükséges rendszabásokhoz nyúland, mellyek a' törvényszolgáltatás szakadatlan folyamatát biztosítsák. Ezzel az ülés más napra halasztatott. Martin, a' bevádlott kihallgattatását kívánta, de a' pairek eltávoztak, miért a' vádlottak padjain nyugtalan mozgás támadt. A' városi őrök tisztjök kormányszavára kivezették a' vádlottakat a' palotából. A' Maj. 7ki ülés nem kevéssé zűrzavaros volt. Ez alkalommal két különböző ajtón 12 órakor vezettettek-be a' vádlottak, 's némellyek hónuk alatt hozák a' ne-

gyedrét kötetet, mellybe a' vádlevél foglaltatik. Pairek most is annyin valának jelen, mint a' két első ülésben. Crivelli ügyész, Guichard védlője, megszólal, 's eltávolíttatni kívánja azon paireket, kik az előnyomozásokban és a' perbefogatás elhatározásában részt vettek, hivatkozván a' rendes törvényszékek előtti perlekedést illető törvénykönyvre (mivel a' pairtörvényszék előtti büntető perlekedés iránt törvényes határozatok nincsenek), mellynek 257. czikkelye szerint a' királyi törvényszékek tagjai, kik a' perbe fogatás elítélésében részesültek, és nyomozó bírák, ugyanazon ügyben sem elölülők, sem az elölülő bírótársai nem lehetnek az assiseknél, semmiség büntetése alatt. Továbbá azzal is támogatá kívánságát, hogy az előkészületi munkálatokban részes pairek már előre beszívott indulattal fognának a' peren megjelenni, holott minden paireknek, kik itt csak mint esküttek tekintetnek, csupán a' jelenlétökben történő szóbeli előadás szerint kell a' tettet megítélni. Ezután Menestrier úr (azon ügyész, ki ellenmondott a' hivatalosan nevezett ügyészek vonakodásának és azon protestatiónak, mellyet az ügyészi kar a' Mart. 30diki rendelet ellen tett) Mollard Lefevre vádlott nevében kívánt szólani. Mollard: én magam fogom vinni ügyemet (mozgás). Menestrier úr: Különös a' vádlottnak beszéde, ki engem írásban kért védelmezésének felvállalására 's most azt nyilatkoztatja, hogy maga védelmezi magát. Kérem elölülő urat, tudakozza-meg a' vádlottat, akar-e engem védlőjének (nevetés). A' vádlott nehány érthetetlen szavakat mond. Maillefer állítja, hogy mivel a' védelmezés kérdése még nincs minden vádlottakra nézve eldöntve, a' még el nem utasított védlőket be kell vezetni, mielőtt a' vádlevél felolvasásához fogna a' törvényszék. Elölülő: A' törvényszék mindnyájokra kiterjeszté határozatát. Maillefer: ez esetben lemondok a' perlekedésbeli részvételről, 's vádlott társaim nevében kinyilatkoztatom, hogy mi a' perlekedéstől idegenek maradunk. Paris és Luneville vádlottai mind: mi lemondunk a' perlekedésről (zűrzavar). Elölülő: a' főügyvéd úr szóljon. Martin du Nord úr nehány szavakkal igyekszik megmutatni, hogy a' pairtörvényszék nincs alá vetve a' királyi törvényszékek előtti perlekedést illető törvénykönyv határozatinak. Nézete szerint a' pairtörvényszéknek azon tagjai, kik a' perbe fogatásban részt vettek, a' további tanakodásokon is jelen lehetnek; a' vádlottak itt nagy mennyiségét találják a' nekik kedvező nézetnek (morgás a' vádlottak padjain). Végre az iránt fejezé-ki véleményét a' főügyvéd, hogy Crivelli ügyész előadására semmitse kell hajtani. Crivelli úr erősen áll indítványa mellett. Reverchon, bevádlott: ha a' törvényszék Crivelli ügyész kívánsága iránt határozatot tenne is, azt a' többi vádlottakra alkalmaztatni nem lehetne, 's a' törvényszéknek még illetőségéről kellene ítéletet hozni. Elölülő: bevádlott, csak magáért beszéljen, nem pedig a' többi vádlottakért. Reverchon: én magam és minden vádlott társaim nevében beszélek; ha közülök valamellyiknek más a' nézete, mondja-ki. A' vádlottak csaknem mind felállnak 's kinyilatkoztatják, hogy Reverchon az ő nevökben beszél. Armand Marrast szólni kíván. Lagrange: én előbb kívántam szólni valami személyes dologban. Elölülő: szóljon az úr. Lagrange: Ámbár tegnap elölülő úrnak némelly csekély kérdéseire feleltem, azért még nem esmerem-el a' törvényszék illetőségét. Csudálkozom, hogy a' főügyvéd és elölülő úr a' büntető perlekedést illető törvénykönyv határozatira támaszkodának (a' nemügyészeket kizáró rendeletben), hogy minket választott védlőinktől megfosszanak, most pedig, midőn Guichard nevében, kinek egyes védelmezését azonban helybe nem hagyom, ugyanazon törvénykönyvre hivatkoznak, azt mondják, a' törvényszék nem köteles magát ahoz szabni. Azt tehát csak úgy használják a' mint kedvök tartja, vagy szükségesnek látják. Én ellenmondok e' bánásmódnak. Ellenmondok a' perbe fogatásnak, melly által természeti bíráinktól megfosztatunk; ellenmondok egy esztendőnél tovább tartott nyomozás miatti fogságunk sanyaruságinak, mellyek vagyonunkat, egészségünket tönkre tevék. Ellenmondok e' palotában elővett minden rendszabásoknak; nincs itt a' nép; én nem esmerem-el a' népet e' kiváltságos nézőkben, kik a' mi szenvedésinken 's nyomorúságunkon legeltetik újságvágyukat. Reánk nézve a' mi feleségeink, szüléink, gyermekeink a' nép. Ellenmondok a' tömlöczeinkben tartott rendszernek 's a' rendszabásoknak, mellyek által gátoltatánk nem csak egymással, de még védlőinkel is öszvejöhetni. Ellenmondok a' korlátozásoknak 's kínoknak, mellyeket velünk az ülésben szenvedtetnek, gonosztevőkként politiai őrök közt 's igen kemény padokon kéntelenítet-

vén ülni, midőn pair urak sokkal jobb zsellyeszékekben láttatják fényüzésöket. Ellenmondok az urak rendeletének, melly a' védelem jusát megszünteti. Előlülő: az úrnak többé nincs szava. A' vádlott: de én még beszélek, előlülő úr, én ellenmondok. Előlülő: le kell ültetni a' vádlottat. A' városi őrök teljesítik e' parancsolatot; a' vádlott nevekedő mozgás közt folyvást beszél. Egy városi őr Lagrangera akar rohanni, de a' többiek visszatartóztatják. A' mozgás legfensőbb fokra hágott. Az előlülő feláll 's megszüntetik az ülés. A' pairek 's vádlottak elvonulnak. Két órakor ismét elkezdődik az ülés. Következő végzés olvastatik-fel: „A' törvényszék határozatot tévén Crivelli ügyész előadása eránt, a' főügyvéd kihallgatása után, azon tekintetből, hogy a' büntető perlekedést illető törvénykönyv határozatai nem alkalmaztathatók a' pairtörvényszék szerkezetére; megfontolván azt, hogy az egész pairkamara ül mint törvényszék, 's az alkotvány nem csupán annak egy részét rendelé a' hozzá utasított perek elítélésére; megfontolván, hogy a' pairtörvényszék mindég illy módon cselekedett: Crivelli úr előadásán nem állapodik-meg a' törvényszék, 's a' perlekedés tovább folytatását rendeli." Martin a' bevádlott: szólni kívánok. Én az előadott kérdéseknél sokkal fontosabbat akarok előterjeszteni. Előlülő: előkérdés-e az? Martin, egyike azon lyoni vádlottaknak, kik csak nem rég jelentek-meg, így szól: Albert, Hugon és én megjelentünk, mivel becsületünk 's kötelességünk kívánà, hogy barátaink veszélyeiben osztozzunk; de azt tudtuk, hogy nem igazi bírák előtt jelenünk-meg. Mi azért jöttünk, hogy a' vádnak minden hazugságit napfényre hozzuk, 's kézzel foghatólag megmutassuk, hogy éppen a' minket vádoló kormány akarta, szerkeztette 's vitte-végbe az összeesküvést, mellyet nyakunkra hárítanak. Mi ezt nem az urakért bizonyítjukbe, mert mi teljes erőnkből ellenmondunk az urak kivételi törvényhatóságának, hanem hazánkért, polgártársainkért, kik a' vád által méltatlanúl megcsalattak; egyszersmind nézeteinket is akarnók kifejteni annak megmutatásáúl, hogy mi nem ollyanok vagyunk, mint elhitetni akarják, hogy minket egyedűl a' társaság jóléte eránti hódolat vezérel. Az urak féltek az igazság kitörésétől. Elsáppadtak a' gondolatra, hogy az meg fog történni, azért is nem átallották magokra vállalni a' feleletet azon rendszabásért, mellyet a' később kor igazságosan fog méltánylani. Miután a' republicanusokat, kik szintolly egyenes szívüek 's lelki esmeretesek, mint akárki, ellenfeleik 's vádlóik elibe állíták az urak, megfoszták őket védelmezőiktől; helybe hagyták hogy tömlöczeikben egymástól elválasztassanak; hitveseik, testvéreik, annyaik az urak végzése által tiltattak-ki e' helyről; végre az urak parancsolati alatt lévő embereket iktatván a' vádlottak sorai közzé, ismét azt mutaták, hogy gátolni akarják a' védelmezést. Az ügyészek üres padjai bizonyítják, hogy nézetünk e' palotán kívűl tökéletesen fogatott-fel. Mi több barátainkkal együtt nem fogadjuk-el a' helyhezetet, mellybe az urak tettek bennünket; illetlen volna charakterünkhöz, ha az uraknak felelnénk. Megítéltetésünk kimondatott, ezt tudja kiki; miért adnók hát oda nevünket a' komédiához, mellyet velünk játszani akarnak? Francziaország pairei, a' statushatalom barátai, kövessetek-el önkényességeket, ítéljetek-meg minket; mi mozdulatlan várjuk az ítéletet, mellyet a' világ előre gyalázattal bélyegze. (Folyt. köv.).

SPANYOLORSZÁG.

A' Messager des Chambres következő proclamatiót közöl; mellyet Zumalacarregny Valdesen nyert első győzedelme után seregeihez intézett: „Vitéz katonák, kik vezérlésem alatt harczoltok! Nem emeli fel többé szavát vezéretek, mint eddig, a' bátorságnak magas érzelmű szíveitekben a' legnemesebb ügy mellett erősítésére és gyúlasztására. Navarra és a' baski mezők, mellyek annyiszor tanúji valának bajnoki tetteitek-nek, hangosabban hirdetik dicsőségteket, mintsem vitézségteket, hívségteket, 's drága uralkodónk Navarrában Ötödik, Castiliában pedig Hatodik Károly elavúlhatatlan jussaihoz ragaszkodástokat újabban buzdítani kellene. Örvendjünk kedves bajtársaim! A' harczok Istene velünk; soha sem mutatta ki magát tündöklőbben kegyelme, mint ma; Ő gyengékből erősekké, réműltekből vitézekké és bátrakká tett bennünket. Eleinte csak egyes szózatok hallatszottak imitt amott: Ő e' bádjadt szózatokat mintegy közgyújtópontban egyesítette, 's belőlök egy véghetetlen, hatalmas dörgés hangját teremtett. De bár védő karja bennünket győzedelemről győzedelemre vezetett is, bár fegyvereinket választotta is

eszközül a' dölyfös Sarsfield, a' szökevény Quesada, a' könnyen szerzett portugáli babérral koszorúzott Rodil megalázására: még ezenkívül minket próbára kívánt tenni, 's a' bámuló Európának világos, szembetűnő bizonyságát akarta adni, hogy a' legitimitas oltalmazói méltók valának a' győzedelemre, mellyet Ő számokra készített, — 's felültette Minát ellenünk!... Csak Mina egyedül teheté még kétessé győzedelmünket; egyedül ő vala képes azon gyenge teremtménynek, kit az álnokság és vétek királyné gyanánt nyakunkra akar tolni, ingadozó királyi székét a' mélység szélén a' lezuhanástól még megmenteni; ő, kiben egyedül párosúlt még lelkességgel, ügyességgel, katonai talentummal óriási hír, 's ereiben navarrai vér csörgedezett. És mégis megbukott! Bár az ő bukta felnyitná a' gondolatlanok szemeit, elvezetné a' tévelyedetteket a' tévelygés ösvényéről, 's megtanítana mindeneket arra, hogy minden vitézség, minden hadi dicsőség semmit nem használ az igazságtalanság védelmére, 's hogy mindezeknek az Isten igazsága és akaratja előtt meg kell hajolniok! — Esmeritek, katonáim! azt, ki azon terhet, mellyet Mina meg nem bíra, fel meri vállalni; Valdes ez, ki ég a' vágytól, hogy kapott kudarczait megbosszúlhassa, de a' ki ez által csak újabb gyalázatot fog ön nyakába ontani. Katonáim! Miénk e' nap diadalma! Nyílik azon uralkodás hajnala előttünk, melly elnyomott hazánknak a' nyugodalmat meg fogja szerezni és biztosítani, melly után az régóta sóhajtozik. Akkor, méltán kevélykedve, hogy Spanyolországot virágzóvá és szerencséssé tettük, 's a' legjobb és bölcsebb fejedelmet adtuk neki királyúl, hüvelybe fogjuk dugni kardjainkat, 's kiki közülünk kedvesei ölében örömmel fogja e' kiáltást hallani: „Ez ám a' bajnok, ez a' navarrai seregben vitézkedett!“ — „Éljen V. Károly! Győzedelem vagy halál!“ Ez vezéretek jelszava. „Zumalacarreguy Tamás.“

Don Carlos a' polgárháboru folytatásával következő feltételek alatt kész felhagyni: 1, Kész a' királyságról fia számára, ki VI. Károly nevet fogna viselni, lemondani 2, Kész Spanyolországot elhagyni, mihelyt Christina regensné ugyanezt cselekvéndi. 3, Megegyezik abban is, hogy legidősb fiának Isabella herczegasszony mindjárt eljegyeztessék. 4, Elesméri a' VII. Ferdinand haláláig felszedett és elesmért minden adósságokat. 5, Teljes és általános közbocsánatot ígér minden politikai vétségekért. 6, A' régi cortesek tüsténti összehívását igéri a' VII. Ferdinand halála óta kiadott minden kormányi végzeteknek, mellyeket ő törvénytelen kormánytól kerültek gyanánt tekint, megvizsgálására és törvényes 's vég megerősítésére. Ezeken kívül az Elliot lord által elébe terjesztett javalatok közül egyet sem fogadott-el.

PORTUGALLIA.

Lissabon, Apr. 22d. A' cortesek ülése Apr. 20d. bezáratott. Ez alkalommal beszédet tartott a' királyné, mellyben, fenséges férje elvesztésén érzett mély bánatának kifejezése után a' kamarák munkálkodásairól szólott. Megelégedve említé az országban, úgy szintén a' tengerentúli birtokokban uralkodó csendességet, valamint a' Portugália és szövetséges hatalmak közt fenálló egyetértést; 's beszéde végén azt mondta, hogy mivel a' köz költségek ez úttal meg nem határoztathattak, a' mostani adó fog továbbra is megmaradni. Úgy látszik, semmi ministeriváltozás nem fog történni. Némellyek nagy változtatást várnak a' tartományi igazgatásban, hogy t. i. az ispányokat (praefect) 17 kerület-igazgatók váltanák fel; melly által a' kormányzási költségeknek fele megkíméltetnék. Útak és csatornák javítására 's az illető tervek megvizsgálására biztosság neveztetett. E' vállalatra ángol társaságok ajánlkoztak, de igen terhes feltételek alatt. A' város széppé 's egészségessé tételén tüzesen dolgoznak.

Magalhaes úr küldetik Rio Janeiroba, hogy Dona Januaria kiadatása eránt az ottani kormánnyal alkudozzék.

A' ministeriumban változás történt; Palmella herczeg, ki tovább is megmarad pairkamarai elölülőnek, és Barreto Ferraz, igazság-minister kiléptek, 's helyeiket Linhares gróf, Palmella veje, és Leitao foglalták-el. Lavradio gróf Madridba követté neveztetett. Leuchtenberg Maximilian herczeg fiatalsága (18 esztendős) úgy látszik kétessé teszi a' királynéval leendő egybekelését. Most már Nemours herczegről beszélnek.

Kiadja Kultsár A.— Szerkezteti Galvácsy. Zöldkert utcza 498. sz.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK
a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Majus 23-dikán 1835.

Tudósítás a' segédeket tartó seborvosokhoz 's falusi birtokosokhoz.

Minekutánna e' f. év' elején megjelent, 's

Orvosi Tanítás

czim alatt már ösméretes munkája *Lóstáiner Antal* pesti seborvosnak remény fölött való kedvet nyert, hogy az még közhasznubbá tétessen, annak ára 1 ft és 6 krról pengőbe mostantól csak 50 kra szállítatott; melly áron az Pesten Eggenberger József könyváros úrnál 's általa minden jelesb könyvárosnál megszerezhető.

Ezen könyv, melly egy rézmetszés mellett 140 lapból áll nagy 8rétbe, tanitja 1ör mind azon alaptudományokat, mellyeket egy sebész segédnek tudni szükséges;— 2or tanit a' hirtelentámadó 's azonnal segedelmet kivánó külső és belső betegségekről a' hol t. i. addig is míg értelmes orvos jönne várni veszedelmes. Az előadás rövid és olly könnyen érthető hogy annak utasítása szerint a' nem orvos is könnyen segíthet szenvedő embertársán; melly tekintetbe az a' talán orvos nélkül szükölködő 's szegényebb sorsu embertársait ápolgatni kivánó falusi birtokosoknak 's lelkiatyáknak igen ajánlható. (2)

Eggenberger József könyvárosnál Pesten,

a' Barátok piaczán a' királyi Egyetem könyvtárának általellenében sok más új könyveken kivül, következendők is jelentek-meg. Árok p. pénzben.

Magyar és német Zsebszótár közre bocsátá a' magyar tudós társaság. Német — magyar rész. 850 lap, irópapiroson, kötve 3 fr. velinpapiroson kötve 3 fr. 30 kr.

Philosophiai Műszótár, közre bocsátja a' magyar tudós társaság 8rét borítékba kötve 40 kr.

Mathematikai Műszótár, közre bocsátja a' magyar tudós társaság 8rét borítékba kötve 20 kr.

Novák Daniel. Hajdan-közép- 's újabbkori híresb képirók, szobrászok, 's rézmetszők életrajza. Művészek, technikusok és dilettánsok számára, 's az ízlés-terjesztésre. 8rét Budán 1835. kötve 1 fr. 20 kr.

Beccaria, a' Bűnökről és Büntetésekről. 8rét Zágráb. 1834. 1 fr. 30 kr.
— fínom velinpap. 2 fr.
— vászonba kötve 2 fr. 20 kr.

Mezei gazdaság' kézikönyve. Irta Burger János, Orvos Dr. cs. kir. gubern. tanácsnok, a' tengerparti telek-elintézés' tartományi biztosságnál referens, a' brűni, görzi, grätzi, klagenfurti, laibachi, műncheni, prágai 's bécsi mezei társaságok' tagja. Fordította Szőllősi Csicseri Elek több uradalmak nyugalmazott kormányozója, nagy 8rét Kassán 1835. két kötet csinos borítékba kötve 4 for.

Löhner Dr. Juhtartásra, és gyapjúösmerésre vezérlő útmutatás. Mezeigazdák, uradalmi hivatalnokok 's mind azoknak számára készült segédkönyv, kik juhaikból naponként növekedő hasznot, 's az által házi boldogulásukat előmozdítani kívánják. Honfiaiknak boldogulására magyarázá Staut József 8rét Kassán 1834 borítékba kötve 1 fr.

Első Félesztendő. 1835.

Az Eczet hirtelengyártásának titka, vagy azon mesterség felfedezése, mikép kellessék mindenféle szeszes-tiszta folyóságból 6—12 óra alatt legtisztább és jobb eczetet készíteni. 8rét Kassán 1835. borítékba kötve. 30 kr.

Staut J. közönséges Levelező a' közélet mindennemü eseményeiben előforduló levelezésre, kereskedési s egyéb tiszti iratok' rendes szerkezésére vezérlő, és példákkal megvilágosított útmutatásokat magában foglaló segédkönyv, mind azoknak számára, kik a' levélirásban és törvényes iratokban oktatást és ügyességet szerezni kivánnak. 8rét Kassán. borítékba kötve 1 fr. 36.

Kassics I. Extractus benignarum Resolutionum Regiarum, pro magistris opificibus, eorundem sodalibus, et tyronibus caehalibusque Regni Hungariae contuberniis praescriptarum, nagy 8rét 1835. 3 fr.

— Praxis juridica civilis et stylare juristarum latino hungaricum. Editio secunda. 8vo Pest 1835. 2. Tomi, kötve 4 fr. 30 kr.

Garay N. Csatár hősköltemenyi rajzolat, 8rét Pest. 1834. borítékba kötve 1 for.

Balásházy J. az 1831dik esztendei felső magyarországi zendüléseknek történeti leirása, 12rét Pest. borítékba kötve 40 kr.

Fleischer J. Magyarúl olvasni tanító könyv, 8rét Pest. 1835. képekkel kötve 20 kr.

Ossian Énekei az eredeti gael mértéken fordította Fabian Gábor, 16rét Budán 3 kötet csinos borítékba kötve 5 fr.

Lóstáiner A. Orvosi tanitás a' hirtelen veszedelmet okozható betegségekbe való serény segedelem hozásról. 8rét Pest. 1835. borítékba kötve 50 kr.

---

(1) **Hirdetmény.** Tekintetes Bács vármegyének szükségére előmutatandó minéműségben e' következendő irói, és megyebéli szolgák számára ruházatbeli szerek kivántatnak úgymint:

Kottenschlosi jó minéműségü	82½	rizsma	papiros, és
Középszerü ugyan Kottenschlosi	238	—	—
Az úgynevezett regest papiros	4	—	—
Regal papiros	4	—	—
Borítéknak	30	—	—
Pak papiros	5	—	—

Fekete zsineg megmérve 92 font, fejér zsineg megmérve 14 font, — peesételni kissebb ostya 6000 — nagyobb 3000 darab, — ollók 148 darab, — toll metszőkés szintén 148 darab, — hartmuthi jó minéműségü fekete blaibász 65 kötet, — vörös plajbász ládikába 13½ kötet, — spanyol viaszk jó minéműségü négyszegletü, megmérve 128½ font, — lapos igen jó minéműségü megmérve 128½ font. Világoskék posztó 685⅔ rőf béeresztve, — vörös ráscha 385 rőf, — vörös posztó 98 rőf, — eperiessi vászon 1459⅔ rőf, — vörös raitzi bőrök 46 darab, — gombok mellyényekre 16 kötés, — kapocs 73 kötés, — fejér borítás 2144 rőf, — fejér sujtás 4575 rőf, — 58 attilárá, és 75 úgy nevezett spentzerre gombkötő munka, — a' lámpásokba jó minéműségü 15 akó repcze olaj.

Ezen szereknek kiszolgáltatása e' folyó esztendei Szent Iván hava' 30dik napján Baja mezővárosában délelőtti 9 órakor tartandó árszállítás után annak juttatni fog, a' ki kijelelt minéműségben legoltsóbban felválalandja. Költ Baján Pünkösthava 18kán 1835. (3)

Nagy, és Főrakhelye a' Templomi Ekességeknek.

(1) Pesten a' váczi útczában az Amornál 26dik szám alatt Fries Antal 's Társasága cs. kir. priv. Selyem-szövet gyárának rakhelyén készen találtatnak nagyobb mennyiségben több száz darab Templomi Ékességek' fajai, u. m. Pluvialék, Dalmatikák, és Kásulák, akár egész,

akár fél, vagy közönséges ékességekkel gazdagítva, ezen kivül, minden lehető Reverenda materiák, u. m. Schvamilionok, Gros de Naples, Brünelek, Scottok, 3 Drátok, 's a' t. egész és fél gazdagon virágokkal himezve Templomi materiák, igaz festékü, és közönséges Damaszt Zászlókra, finom festékü Karmazsin, 's Ibolya Gros de Naples és Moir, Quadrátok, Kapucziumok, Kamaurák, és Övek, mellyeket a' Főtiszt. Papságnak a' legillendőbb gyári áron alázatosan ajánlják *Fries Antal és társa.* (3)

---

(1) Hirdetmény. Mélt. Tolnai uradalom' részéről e' f. 1835. Junius 30kán Tolna mezővárosában, Mélt. Gróf Festetics Erneszt úr' gazdasági irószobájában, szokott reggeli órákban, következendő királyi haszonvételek, árverés útján, első Octobertől 1835. kezdve Aprilis 24-ig 1839. három esztendőre, 's hét hónapra haszonbérbe adatni fognak, u. m. két nagy vendégfogadó, több csapházak, serfőzés, pálinka égetés, minden hozzátartozandó épületekkel, 's eszközökkel együtt; úgy szinte a' Duna-rév, hozzátartozandó korcsmáltatással. Az elől számlált haszonvételek egyenként, vagy összvessen haszonbérbe kivehetők. A' kivenni szándékozók, vagyonbéli elegendő biztoságról szólló hiteles bizonyság levelekkel, 's illendő bánatpénzzel ellátva, a' fent kitett napra meghívatnak. A' ser, és pálinka főzés árveréshez, Izraëliták is bocsájtatnak. Az árverési feltételeket, bővebben megérthetni a' tisztelt Gróf úr irószobájában. Költ Tolnán, Május 17kén 1835. (3)

---

(1) Hirdetmény. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamarának rendelése következésében f. e. Julius 20kán — 1ször az Ó-Buda koronai mezővárosban, és ennek határiban lévő uradalmi öt korcsma, u. m. a' madár — mókus — kerék — és veresfenyő nevezetü korcsma, valamint a' tégla kemenczénél lévő korcsma is (pedig az italméretésnek, — kivévén ennek úrbéri időszakát — Szent György napjától kezdve egész Sz. Mihály napig kizárólag való gyakorolhatásával) — 2szor az Ó-Buda uradalmi téglakemencze, — 1836dik esztendei Februarius 1sőjétől kezdendő egymásutánni hat esztendőre nyilvános árverés útján bérbe fog adatni. A' bérleti föltételeket az Ó-Budai kir. kam. praefectusi hivatal' irószobájában, hol az illető árverés a' megnevezett napon reggeli 9 órakor fog tartatni, az árverés határnapja előtt is megtudhatni. Az árverés után semminemü ajánlatok sem fogadtatnak-el. Budán Majus 8dikán 1835. (3)

---

(1) Hiradás. A' nagymélt. m. kir. Helytartótanács rendelésének következésében közhírré tétetik, hogy a' Somlyó Vásárhelyi egyházi jószágokhoz tartozandó uradalomban folyó évi Junius hónak 24dik és 25dik napján 500 akó ó somlai jó szamatu borok hordonként, de hordó nélkül árverés útján fognak eladatni, a' nagymélt. királyi Helytartótanácsnak helyben hagyása mellett.

A' venni szándékozók fellyebb kitett napokon a' Tüskevári uradalmi pinczénél megjelenni ezennel illendően meghívatnak azon hozzáadással, hogy a' vett borok addig még a' n. m. kir. Helytartótanácstúl a' helybenhagyás meg nem érkezik az uradalmi gondviselés alatt maradván a' pinczébül nem fognak kiadatni. Somlyó Vásárhelyen Aprilis 30kán 1835.

Mikovény Ignácz m. k. Vásárhelyi tiszttartó (3)

---

(1) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy a' Peregi kir. kamarai juhtanyának ez idei mustrajuhai, u. m. 105 nemesebb fajzatu anyajuh, 23 ürü, és 94 kos-f. e. Junius 16kán a' Peregi kir. kamarai pusztán szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek készpénzben való azonnali fizetésért eladatni fognak. — Melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva, megjelenni ezennel hivatalosak Budán Majus 8kán 1835. (3)

(1) Hirdetés. Pesten a' belső városi Kereszt útczában 155dik szám alatt lévő házban vagyon egy még egészen jó állapotban lévő egész fedelü kocsi jutalmas áron eladó. (2)

(3) Ürü eladás. Marczalon B. Gyarmat mellett 300 nemesített ürü gyapjastól vagy gyapjú nélkül eladando. (3)

(3) Hirdetmény. A' nagy méltóságu magyar királyi udvari Kamara rendeléséből közhirré tétetik, hogy a' kamjonkai királyi kamarai uradalomhoz tartozó alább megnevezett királyi haszonvételek f. e. November 1sőjétől kezdve egymásután következő három esztendőre bérbe fognak adatni, és ez iránt a' nyilvános árverés folyó esztendei Junius 2dikán reggeli 9 órakor a' kamjonkai királyi kamarai számadóihivatal irószobájában fog tartatni. Melly árverésre a' bérleni szándékozók 10 pcti bánatpénzel, és egy esztendei haszonbérrel felérő cautióval ellátva, megjelenni hivatalosak. A' bérlet' többi feltételeit a' fennevezett számadóihivatal irószobájában az árverés előtt is meg tudhatni. Az árverés előtt letéendő bánatpénz tészen: a' jarabinai korcsma, és mészárszékért 30 fr.; az ottani kovácsműhelyért 1 fr.; a' kamjonkai korcsma és mészárszékért 85 fr.; az ugyan ottani kovácsműhelyért 1 fr.; a' laczkovai italmérésért 10 fr.; a' dolingi legelőért 4 fr.; a' jarabinai, és kamjonkai öt malom, mindegyikért 8 fr. p. p. Budán Aprilis 1sőjén 1835. (3)

(3) Árverési-hirdetmény. Folyó évi Majus hónap 30dikán reggeli 10 órakor. Buda városa urbéri hivatalában, Draskovits Péter-Pál bukási vagyonához tartozandó téglaégető ház, melly a' sáros-fördőtől nem messze 's az Albertfalvi uj országut mellett fekszik, utólszor tartandó árverés utján eladatni fog. — Ezen téglaház következendő tartozványokkal (appertinentiae) vagyon öszvekaptsolva, ugymint: a) egy nagyobb lakház, mellybe 3 szoba, 1 kamara, 1 konyha, 's egy pincze 2000 akóra, 's ugy épülve, hogy benne 100 akós hordók is alkalmaztathatnak. — b) egy másik ház, mellybe 3 szoba, 1 kamara, 2 konyha, 's két pincze több száz akóra, de kissebb nemü hordókra alkalmazva. — c) egy mellék épületebbe: 2 szoba, 1 konyha, 's 4 tehénre istálló, 800 akóra való pinczével együtt. — d) ismékis külön álló épület, mellybe 2 szoba, 1 konyha. — e) maga a' fenemlitett, hármas égetésre készült nagy tégla-égető kemencze, hozzá járuló két nagy tégla szárító állással, 's két nagy fészerrel. — f) a' téglaégetésre alkalmatos föld 7413 □ öl. — g) három kut, vizzel gazdagon ellátva. — h) $\frac{7}{48}$ jó karban álló szőlőkert. — i) $\frac{3}{4}$ jugerum gyümölcsös 's konyha kert, hova még több ezer cserép-zsindely vető deszkák is járulnak. — Mind ezen részletek együtt véve csak legközelebb mult napokban 33693 for. 30 krra becsültettek, 's érettök az utolsó árveréskor 16100 v. cz. ftok igértettek — A' venni szándékozók tehát, az árverésre, mellynek kezdete előtt az árverőnek elegendő bátorságot az igérendő árra nézve bemutatni szükséges lesz, ezennel meghivatnak *a' Kiküldöttség által.* (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-dikben

Máj. 17-dikén	9 Láb,	4 Hüv.	3 Von.	— 18-dikán	10 Láb,	3 Hüv.	9 Von.
— 19-dikén	10 Láb,	11 Hüv.	6 Von.	— 20-dikán	11 Láb,	4 Hüv.	3 Von.
— 21-dikén	11 Láb,	7 Hüv.	9 Von.	— 22-dikén	11 Láb,	9 Hüv.	6 Von.
— 23-dikán	11 Láb,	9 Hüv.	3 Von.				

A' Gabonának Pesti piaczi ára Május 22-dikén 1835.

pozsonyi méró váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi méró váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	—	120	113⅓	Zab	66⅔	63⅓	61⅓
Kétszeres	—	—	—	Kukoritza	105⅕	102	—
Rozs	103⅓	100	93⅓	Köleskása	—	—	—
Arpa	—	90	68⅔	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Május 19dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	102 5/12	1834ki Status kölcs	—
„ 4 pC.	98 7/12	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	1343⅓
„ 1821ki „	—	Cs. arany pC. agio	3

Budán, Majus 20dikán kijött számok: 2. 9. 88. 26. 10.

43. Szam.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szerdán Pünkösdhó' 27dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban Majus 19d. tartatott a' 307dik országos ülés. Először elegyes ülésben Ő kir. Felségének két kegyelmes leírása olvastatott fel, mellyek közül egyikben Ő Felsége a' koronázási oklevélnek még ez országgyűlés alatt a' törvények közé leendő iktattatását megengedi, másikban pedig a' Rendeknek Ő Felsége születése ünnepén nyilatkoztatott szerencsekívánásaikra válaszol. E' k. leírások utóbb az alsótáblán is felolvastattak. Ezután a' kerületi ülések mostani előlülői, Békés és Mozson vármegyék első követei, a' kerületi ülésekben készített négy felírásjavallatot nyújtottak bé Mélt. Personalis úrnak, mellyek közül egyben az előleges sérelmekre és országos kívánatokra. k. királyi választ, másikban a' nem rég félbeszakasztot erdélyi országgyűlés újabb elkezdését, harmadikban a' czímekben, aláírásokban 's minden Magyarországot illető diplomátai végzetekben I. Ferdinand helyett V-dik Ferdinand megtartását kérik a' Rendek, negyedikben végre az úrbéri czikkelyek legújabb szerkezetének felterjesztését akarják. A' három elsőbb felírásjavallat azonnal mind a' két nyelven felolvastatván közfelkiáltással helybenhagyatott. Majus 20dik a' 308dik országos ülésben az alsó tábla a' kegyelmes k. válasszal öszvetett úrbéri czikkelyek új javallata felett tanácskozott. A' fent említett két k. kir. leírás Aprilis 19dikéről az első, a' másik pedig Aprilis 27dikéről itt következnek:

FERDINANDUS PRIMUS etc. etc. Serenissime etc. Quo Nos pietatis genere memoriam Divi Genitoris Nostri recolendam animo Nostre firmissime proposuerimus, id ecquidem Dilectioni, Fidelitatibusque Vestris, et ex benigno Rescripto Nostro die 2-da Martii a. c. ad Easdem exarato, et ex iis, quae nuper Deputationi e gremio Earundem delectae coram declarantes, Dilectioni, Fidelitatibusque Vestris renuncianda duximus, plene compertum esse nulli ambigimus. Ex incidenti nihilominus demissae Dilectionis, Fidelitatumque Vestrarum Repraesentationis, medio Deputationis illius exhibitae lubenter hac etiam vice iteramus: eo Nos studia, omnemque operam Nos ram collaturos esse, ut Nostri illius propositi constantiam toto Regiminis Nostri tenore ad Leges, moresque avitos exigendo, comprobemus. Quod vero relate ad inarticulationem benigni Diplomatis inauguralis occasione faustissimae Coronationis Nostrae elargiti, his adhuc Comitiis procurandam, Dilectio, Fidelitatesque Vestrae ad partes legalis obligationis Suae semet referre memorant: benigne omnino annuimus, ut Diploma idem in Legum tabulas referatur. Quibus in reliquo etc. FERDINANDUS PRIMUS etc. Vota, per Dilectionem, Fidelitatesque Vestras pro incolumitate Nostra nuncupata, e Repraesentatione Earundem, de 10. currentis exarata, lubenter cognovimus. Et, quoad in Nobis situm est, testatam per Dilectionem, Fidelitatesque Vestras homagialem adhaesionem filialemque in Nos pietatem, constanter benigna conjunctissimi cum populis, sceptro Nostro parentibus, animi Nostri vice, et, ut verbo omnia complectamur, sacram, quae Nobis cum iis intercedit, necessitudinem patriis virtutibus prosecuturos Nos esse, Vobis ultro affirmamus, gratiaque et clementia Nostra jugiter, benigneque propensi manemus. Datum etc.

Főtiszt. Grosser Ker. János úr, Magyar- és Erdélyországban a' T. Kegyes Szerzet Provincialisa azon tisztilátogatás rendiben, mellyet két esztendővel ez előtt kezdett, folyó Majus 18dikán a' Budai Kegyes Szerzet collegiumába érkezett, 's itt minden oskolákat szoros vizsgálat alá vévén, teljes elégedését nyilatkoztatá azoknak állapotjával. A' míveltségi előhaladást 's az ifjúság' nevelését szívén hordozó főtiszt. Provincialis urat ez alkalommal T. Nagy Péter, budai gymnasiumbeli Professor úr jeles nyomtatott versekkel üdvezlé.

Pesten e' folyó hónap' 18ikán szerencsélteté hivatalos látogatásával az itteni nemzeti fő osko-

lákat Főtisztelendő Grosser János úr, a' Magyar és Erdélyországi Kegyes Oskolák Rendének Provincialisa. Vizsgálódásához alkalmazott magyar üdvözlésekkel minekutánna fogadtatott volna, lépést tőn a' keresztény tudományról a' többi tanulmányokra. Mellyeknek minden részeiből az ifjuságot maga szorosan kikérdezvén, észre vevé annak a' tudományok elveire nagy törekedését. De kivált a' honi nyelvben tett előmenetelével megelégedve, ennek további sikeres tanítására tüzelé a' tanítókat, a' nevendékeket pedig kezdett szorgalmok' folytatására. Továbbá az Isten, a' Haza, 's Fejedelmök iránti szeretetre őket buzdítván, érzékenyen eleikbe terjeszté azon reményeket, mellyekkel a' Haza' 's Koronás Fejedelmünk vagyon felőlök. Ezeket minden osztályban magyar hála-szó rekeszté-be. A' nemzeti fő oskolák tanítói pedig ezen alkalomra készült magyar versezetet nyújtottak szeretett látogatójoknak.

Zsigárdról, Pozsony vármegyéből Majus 11én Gyászos nap vala Zsigárdra nézve folyó esztendei Husvét második az az Aprilis 20dik napja. Ugyan is, azon napon délután 1 órakor, egy szegény embernél tűz támodván, az akkor uralkodott rettenetes szél miatt, a' helység alsórészében hét r. catholicus és 40 református lakosok' jól készült szép házaik, minden épületeik, világi javaik nagyobb részével együtt, egynehány percz alatt pernyévé és hamuvá lettenek. A' szegény lakosok, a' nagy szél által gerjesztetett széljel csapkodó lángok közűl, szerencse vala, hogy csak életöket menthették, és hogy barmaik a' mezőkön lévén, meg maradhattak. Ezen gyászos eset alkalmával Pozsony vármegye járásbeli szolga bírája tek. Marsowszky Kamill úr lakhelyéről Kossúthról azonnal a' tűz helyén termett, hogy a' szerencsétleneknek mind bíztató tanácsaival, mind élelemre valóval segítségül lehessen. Hálás köszönet a' tek. fő-bíró úrnak, Negyed és Farkasd szomszéd helységeknek! Ugyan is Tisztelendő Németh Ádám és Tisztelendő Tóth Mihály Negyedi és Farkasdi predikátor és assessor urak, buzdító beszédeikkel kegyes hallgatóiknak szívöket megnyitván a' könyörületességre, bőv mértékben adakoztak pénzel, élelemmel, ruházattal, fával, mellyek a' szerencsétlenek közt ki is osztattak. Kiknek kegyes jótéteményeiket nyilvánosan meg köszönni ezennel kötelességünknek esmértük. A' szeretettel teljes Isten buzdítson másokat is a' szerencsétlenek eránt való könyörületességre.

A' Pozsonyi ágost. vallásu gyülekezet Conventje az elhunyt Bilnitza Pál úr helyébe magyar és tót predikátorrá, 's egyszersmind az ottani ev. lyceum rendes professorává Trencséni predikátor és alesperest Schimko Em. Vilmos urat (a' Sopronyi lyceum és Jenai fő oskola nevendékét) választá.

A' Zágráb-megyei tisztújítás folytatása: alszbírák Pucz Miklós, Leder József, Praunsperger és Gály János; esküttek: Buschich Imre, Bunyevacz Lajos, Sulyok Eduárd, Krajachich Pál, Jurinich János, Kerchelich Sándor, Poldrugach József, Tompa Sándor, Martinkovich Béla, Vernich Ignácz, Kerchelich Ödön, és Klobucharich Móricz; alügyvédek a' Zágrábi kerületben Spissich Ferencz, a' Károlyvárosi kerületben Vakanovich Antal; tisztlb. alszbírák: Chernolatecz János, Hroschoczy József és Hranilovich János; számvevő Koosz István; levéltárnok Bellossevich Árzen urak.

A' mint előbbeni esztendőkben, úgy az idén is a' pesti gyepen tartandó lófuttatásra, melly a' jövő Junius' 2-dikán délután kezdődik, és Junius' 5-dikén délelőtt, Junius' 8-dikán délután, Junius' 11-dikén délelőtt folytattatni fog, 's mellyre könnyebbség, 's bátorság miatt a' kedvetlen idő ellen menedéket nyújtó nézőhely van készítve, biléteket zárhelyekre (Loge) és zártszékekre válthatni a' játékszín' pénztáránál, vagy Hänzler Ignácz játékszíni pénztárnok úrnak szállásán a' korona utczában 413 szám alatt. A' kihírdetett versenzés' napján pedig közel a' pályához kassza állíttatik, hol szinte minden helyre szerezhetni biléteket.

(Kir. kamarai híradás).

A' nagymélt. m. kir. udv. Kamara Rakamazi ispánnyá, Heinzely Jánost, Diósgyőri k. pénztárnokot; ennek helyére eddig a' Diósgyőri praefectusságnál practikánságot viselt Markovics Imrét; Szegedre sómázsássá eddig ugyanott sószállító tiszt Kupkay Józsefet; Ipolyságra sómázsássá eddig Gácsi sómázsás Balog Jánost nevezte-ki.

AUSTRIA.

A' cs. k. hadseregnél következő változások történtek: A' németrend nagymesteréről nevezett gyalog ezred tulajdonosává Estei Maximilian József Ő k. Fensége, a' németrend mostani nagy

mestere; a' második pattantyus-ezred tulajdonosává Biebersteini Marschal Ferencz general-őrnagy; báró Baumgarten János altábornok a' 21d. számu (elébb gróf gyulay Albert) gyalog ezred; báró Augustin Vincze general-őrnagy a' harmadik pattantyus-ezred tulajdonosaivá neveztettek. Báró Bertolletti Antal, altábornok és Tyrolban hadi kormányzó, felső 's alsó Austria és Salzburg hadi kormányzója óldala mellé rendeltetett és cs. k. titkos tanácsosi czímet díjfizetél nélkül nyert; Trapp báró altábornok és osztálynok Troppauba rendeltetett hadi kormányzóvá. Odelga József altábornok és osztálynok a' hadi tanácsnál nyert tisztséget. Altábornokságra léptek: Duca Serbelloni Ferdinánd és Villata Ferencz generál őrnagyok; generalőrnagyokká lettek: Haugvitz Norbert báró, Blagoevich Imre báró, Alexich János, Seidel Fridrik, báró Hauer Antal, Schlik Ferencz gróf, Vocher Gusztáv, Csollich Albert és Münzer József ezredesek; ezredesekké: Balarini Károly és Appel József; alezredesekké: Schurter József, Simbschen Ferdinánd báró és Hiller József báró őrnagyok; őrnagyokká: Jung Károly, Hiemesch József, Abondi János, Stipsics József báró, Grundemann Filep gróf, Salis-Soglio Ullysses báró, Müllmayer János és Susz Lőrincz; Roth Károly az oláh-illyri határ-őr 13sz. gyalog ezred alezredese lett az ezred parancsnokává; Schmidt Antal a' szekerező hadi-testnél alezredes, ugyanitt a' parancsnok oldala mellé rendeltetett; Meerveldt Maximilian gróf őrnagy Csehországba fő-had-kormányi segéddé, Susan János őrnagy Slavoniába fő-had-kormányi segéddé; Kalteis János őrnagy Csek gránátos batalion parancsnokává, Henner József őrnagy a' Zarai őr-pattantyusi kerület parancsnokává neveztettek. Nyugalmaztattak; Franco Konrád ezredes, Bőhm Ferencz alezredes; Müller József, Unkelhäuser János, Schmelt József és Raniszavlievich György őrnagyok; Brandeisky Ferencz, Kauper Fridrik, Rothmund Mátyás, és báró Seldern Ferencz kapitányok. Külföldi érdemjeleket 's azoknak viselhetésére legfelsőbb engedelmet nyertek: Narboni Maria János altábornok a' pápai Krisztus-rendét; Hesz Henrik generalőrnagy a' Szent. Gergely pápai rend közép, Baumann János ezredes ugyanazon rend kis-keresztjét.

FRANCZIAORSZÁG.

(A' pairtörvényszéki per folytatása a' 42d. számhoz).

Főügyvéd: mi kívánjuk, hogy tegnap az előlülő által megállapított rend fentartassék. Kívánjuk — egy vádlott közbe szól: a' mi fejeinket. Főügyvéd: ha a' rend megzavartatnék, mint tegnap, kéntelenek lennénk kívánni, hogy az előlülő úr által tegnap jelentett rendszabások végrehajtassanak. A' titoknok, Cauchy úr, ezután olvasni kezdé a' vádlevelet. Egy vádlott: védlőink távollétében nem olvashatja az úr a' vádlevelet. A' vádlottak mindnyájan felállnak, de a' városi őrök kénszerítik őket ismét leülni. Beaune: én ellenmondok. Több mások: mi ellenmondunk ez erőszakos bánásnak. Bousquet, hívatalosan kinevezett ügyész, kéri az előlülőt, tudakozná-meg Mercier vádlottat, ha őt védlőjének elfogadja-e. Beaune felál, kezében papirost tartva. Előlülő: Beaune hallgasson, az úrnak nincs szava. Beaune mindég növekedő pezsgés közt elolvassa beszédét. Csaknem minden vádlottak nevében kinyilatkoztatja, hogy ők, miután a' védlőknek megjelenni nem szabad, 's így az igazságnak külső színe is megszüntetett, és mivel a' pairtörvényszék tettei az ő szemökben csak erőszak tettei, mellyek egyedül bayonetekkel erősítetnek, jelenlétök által többé részt nem vesznek a' törvénykezésben, hol a' védlőknek 's vádlottaknak beszélni nem szabad, és meglévén arról győződve, hogy szabad férfiaknak menedéke egyedül a' rendíthetetlen állhatatosság, csak kénszerítve fognak a' pairtörvényszék előtt megjelenni. Beauneval egyszerre más vádlottak is beszéltek, a' főügyvéd pedig requisitoriumot olvasa-fel az előlülőnek arra meghatalmaztatása iránt, hogy minden vádlottat, ki a' rendet zavarja, a' palotából vissza vitethessen a' tömlöczbe, 's a' jegyzőkönyvet ülés után a' jegyző által közöltethesse vele. Mind ez legnagyobb rendetlenség közt történt, 's Beaune beszédéből és a' főügyvéd requisitoriumából egy szót sem lehete érteni. Az előlülő jelt ad az őrségi tisztnek, 's a' vádlottak kivezettetnek a' palotából. A' karzaton legnagyobb forrás uralkodik. A' pairek a' tanakodó palotába mennek; $6\frac{1}{4}$ órakor egy poroszló jelenté a' várakozó hallgatóknak, hogy a' pairek ez este már nem igen térnek-vissza az ülési palotába. Maj. 8dikán jelenté

)(

a' Moniteur, hogy ez nap a' pairek nyilvános ülést nem fognak tartani.

A' Maj. 7diki ülésben sokkal nagyobb és zavarosabb volt a' rendetlenség, mint az első tudósítások írák. Beaune beszédét 's a' főügyvéd requisitioriumát egy hasábban egymás mellett közlék a' parisi hírlapok, annak jeléül, hogy azok egyszerre legzajosabb zűrzavar közt olvastattak. Beaune ellenmondása illy értelmü: „Mi alólírtak, Lyon, Paris, St. Etienne, Arbois, Luneville, Marseille, Epinal és Grenoble csaknem minden vádlottai, a' két első ülésbeli terhes esetek után kötelességünknek tartjuk a' pairtörvényszék elibe e' nyilatkoztatást terjeszteni: A' törvényszék, határozata által megsérté a' szabad védelmezés jusát. Mint legfőbb törvényszék, hallatlan hatalommal fegyverkezve, ellenőrség nélkül ítélve, törvény nélkül törvénykezve, a' legszentebb biztosítványtól fosztja-meg a' vádlottakat, kik az ő politikai ellenségei, kiket 14 hónapig tartott tömlöczökben, 's életöket és becsületöket sorompói előtt védelmezni kénszerít. Tegnap még tovább ment a' törvényszék 's a' büntető törvényszékek szokásainak ellenére, hol a' szó csak a' törvénykezés vége után tiltatik-meg, nem akara egy vádlottat meghallgatni, ki a' többiek nevében szólott, 's Cavaignac ellen itéletet hirdete-ki — hallatlan eset—a' nélkül hogy neki, vagy más valakinek megengedte volna az ő védelmére egy szót szólani. Végre az elölülő úr ismét felolvastatni akará a' vádlevelet, midőn még a' vádlottak ugyanazonsága sem bizonyítatott-be, 's egy védlő sem volt jelen. Mindezen tettek törvényszéki erőszakoskodások, 's természetes előpostái az igazgatási erőszakodásoknak, mellyekre a' pairtörvényszék utoljára vetemedni akar. E' helyezetben kinyilatkoztatják az alólírt vádlottak, hogy miután a' védelmezés eltíltatott, az igazságnak még árnyéka is elenyészik, hogy a' pairtörvényszék tettei az ő szemökben csak erőszak rendszabásai, mellyek bayonnetektől vesznek erőt. Ennek következésében, jelenlétök által többé nem vesznek részt a' vitatásban, hol a' szó a' védlőknek szintúgy mint a' vádlottaknak megtíltatik, 's azon megyőződésből, hogy szabad férfiak egyedül a' rendíthetetlen állhatatosságban találnak segédeszközt, kinyilatkoztatják, hogy ők a' pairtörvényszék előtt többé nem jelennek-meg, éppen ha erőszakkal kénszerítetnének, és hogy személyesen a' törvényszékre hárítják a' feleletet mind azért, a' mi ezen elhatározásból következhetik." (A' vádlottak mindnyájan felkiáltának: igenis, mi ezt nyilatkoztatjuk!) Ugyan ekkor Martin du Nord úr e' requisitoriumot olvasá: „A' király főügyvéde a' pairtörvényszéknél: Figyelmezvén a' Maj. 6diki határozatra, melly rendeli, hogy a' törvénykezés szabad folyamatának biztosítására szükséges rendszabások vétessenek-elő azon esetben, ha a' vádlottak új rendetlenségeket követnek-el (lárma a' vádlottak padjain, melly a' requisitorium végéig mindég növekszik); tekintetbe vévén, hogy több vádlottak, ezen intésre semmitse hajtva, erőszakos nyilatkoztatások 's zűrzavar által, melly köztök előre készült rendszer következésének látszik, igyekeznek a' per rendszabályos folyamatát lehetetlenné tenni, 's innen világos, hogy a' törvénykezést ezen vádlottak jelenlétében folytatni lehetlen; tekintetbe vévén, hogy ha a' vádlottaktól függhetne a' peres ügy folyamatát bármelly eszköz által meggátolni, úgy az ő kezökre kerülne a' statushatalom, az igazságszolgáltatást anarchia váltaná-fel, 's ezen törvény elleni lázadásnak elszenvedése igazságtalanság volna a' társaság és azon vádlottak eránt, kik jnsokkal élnek, 's bírói ítéletet kívánnak (a' vádlottak közbe kiáltanak: mi ellenmondunk mindnyájan!); tekintetbe vévén, hogy a' törvényszéket illeti illy botránkozás megújítását meggátolni és a' társaságot 's békés vádlottakat az igazságszolgáltatás felől biztosítni: azon javàllatot teszi, méltóztatnék a' törvényszék, a' vitatkozás vezérlésére szükséges hatalom kiterjesztése iránt teendő határozatban meghatalmazni az elölülő urat arra, hogy minden vádlottat, ki a' rendet zavarja, visszavitethessen a' fogházba, a' törvényszéki írnok pedig a' vitatást pontosan feljegyezze 's ülés végén a' kitaszított vádlottal közölje, hogy így az ügynek összefüggése folyvást fentartathassék a' kihallgatáson jelenlévő vádlottakra szintúgy mint azokra nézve, kik erőszakoskodásuk miatt kizárattak." Ez alatt a' vádlottak leírhatatlan forrásba jöttek. Tüzesen lármáztak egymás közt, hallatlanná tevék a' két olvasót, 's heves indulatoskodásba merültek. Egy Caussidieres nevü vádlott megragadá a' városi őrt, ki őt le akará ültetni, 's dörgő hangon mondá: „bocsásd a' kezemet, vagy magadra vigyáz! ez az én emberem!" ezzel felemelé az őrt, 's megmutatá nagy erején bámuló társainak. „Ez

az én emberem! és te a' régi őrség sergentejától, az aegyptusi hadsereg vén granátosától tanuldmeg, hogy ő nem engedi magát illy újoncztól illettetni. Nekem egy nap több puskagolyóbissal volt dolgom, mint ti egész éltetökben látni fogtok.“ A' pairtörvényszék ez eset után nem tértvissza a' kihallgató palotába, más nap is csak titkos ülést tartott, mellyben a' főügyvéd javallata és azon mód felől tanakodott, miként kellessék a' pert tovább folytatni a' vádlottaknak makacs viselete mellett, kik még a' vitatáson sem akarnak megjelenni. A' pairtörvényszék Majus 9dikéig ülést nem tartván, ez alatt a' palotában másként rendeltettek az ülő helyek, a' tanúk padjaiból t. i. némellyek a' vádlottak padjaihoz csatoltattak, mellyek most már négy sorra vannak osztva. Maj. 9dikén korán megteltek a' karzatok, hol Fitz-James herczeg, Berrier, Cunin-Gridaine, Mauguin, Garnier-Pagès 's több kamarai követek valának láthatók. A' vádlottak 1 órakor vezettettek-be, egyenként két-két városi őr közt, Cavaignac és Lagrange pedig négy között. Lyon vádlottai bal, St. Etienne, Paris, Grenoble, Luneville és Arbois vádlottai pedig jobb oldalról jöttek-be. A' pairek 1½ órakor jelentekmeg. Feisthamel úr, a' városi őrök ezredese, parancsolatokat veszen Pasquier báró elölülőtől és Decazes herczeg nagyreferendariustól. Néven szólításkor Noailles herczeg és Talhouet marquis hibáztak a' pairek közül. Ezen ülést megnyitá az elölülő azon határozat felolvasásával, mellyet a' pairtörvényszék a' főügyvéd által Maj. 7dikén előadott requisitorium következésében két napi tanakodás után hozott. A' határozat így szól: „A' törvényszék határozatot tévén a' főügyvéd előadása eránt 's arra ráállván; azon tekintetből, hogy a' törvényszolgáltatás folyamatának félbe szakadni nem lehet, hogy a' törvényszék első ülésében több vádlottak, megvetve a' törvény rendeleteit, makacskodtak az elölülő kérdéseire felelni, 's nevök állapotuk és lakhelyök eránt tudósítást adni; figyelembe vévén, hogy ugyanazon ülésben a' törvényszék végzésének felolvasása után, melly azon kívánságot illeté, hogy az ügyészek padjaira olly személyek bocsátassanak védlőkül, kik a' vádlottaknak se nem attyaik, se nem testvéreik, se az ország ügyészi karának nem tagjai, lárma hallatszott a' vádlottak padjain; megfontolván, hogy miután a' következett Maj. 6diki ülésben igen sok vádlottak lárma, zűrzavar és indulatos viselet által meggátolták az áttételi végzés és vádlevél felolvasását, a' törvényszék egy végzés által jelenté, hogy a' törvényszolgáltatás háborítatlan folyamatának biztosítására szükséges rendszabásokhoz nyúland; tekintvén továbbá, hogy a' Maj. 7diki ülésben több vádlottak megvetették felszólítását a' törvényszék elölülőjének, kire van bízva az ülési politia, 's az ő intéseire nem ügyeltek; hogy a' rendetlenség olly fokra hágott, melly miatt ismét lehetetlen volt az áttételi végzést és vádlevelet felolvasni; és hogy a' király főügyvéde requisitoriumát ki nem hallgattathatá, mert szava elnyomatott a' lárma által; tekintvén azt is, hogy a' vádlottak nagy részének ezen viselete olly szándékra mutat, miként a' törvényszolgáltatás folyamatát indulatoskodás által gátolni akarják; fontolóra vévén, hogy a' társaság óltalom nélkül lenne, ha a' vádlottak, fellázadván a' törvény ellen, folyvásti zajgás által kénszeríthetnék a' törvényszéket a' törvényhatóságára bízott ügyben határozatlan időre halasztani az ítélethozást: kinyilatkoztatja a' törvényszék, hogy ha megújítatnak a' rendetlenségek, mellyekre a' vádlottak vetemedének, az elölülő meghatalmaztatott, hogy azokat, kik a' tanácskozások folytatását indulatosságuk által lehetetlenné teszik, eltávoztathassa, és akkor, együtt vagy egyenként, ismét behozathassa, midőn jelenlétök a' terhelő 's mentő tanúk kihallgatására, kiknek az ellenek feladott bűnös tettek eránt vallomást tenni kell, és az ő védő eszközeiknek meghallására szükséges leend; végre figyelembe vévén, hogy az áttételi végzés és vádlevél mindenik vádlottal közöltetett: rendeltetik, hogy ezen irományok még azon vádlottnak távollétében is, kit az elölülő e' jelen végzésnél fogva kivitetett, felolvastatnak, és azután a' kihallgatás és tanakodások a' végső ítélet hozásáig elkezdetnek.“ Az elölülő ezután parancsolá a' jegyzőnek, olvassa a' vádlevelet. A' vádlottak mindnyájan felállanak kiáltván: mind, mind, kitakarodunk mi! Beaune, vádlott: elfogadjuk a' bírákat, ha védlőink is vannak. A' királyi ügyvéd javallatára kivezettetnek a' vádlottak. A' nagy lárma közül Cavaignacnak eme szavai hallatszának-ki: ti becsületlenek vagytok! Kimenetkor sok vádlottak feltevék kalapjaikat. De la Tournelle úr, főügyvéd helyetese, a' városi örök-

höz: le kell vétetni a' vádlottakkal kalapjaikat a' törvényszék előtt. E' parancsolat teljesítetik; csak egy vádlott hagyá fején kalapját, kire, midőn a' nemzeti őrség karzata előtt elmegyen, rá kiált egy őr: le a' kalapot! A' vádlott hangosan: az nem tartozik rád, politia-őr! Nemzeti őr: szemtelen! Egy más nemzeti őr: igaza van, mi köze az úrnak hozzá? A' két nemzeti őr czivódva távozott-el. A' vádlottak nem tömlöczeikbe, hanem a' pairtörvényszék palotája alá földszint vitettek, hol kiki a' mellé rendelt városi őr vigyázata alatt volt. A' lyoniak szobájába kis idő múlva egy tiszt ment, ki a' városi őröket egyenként tudakozá, ha vádlottaik a' zavargók közt voltak-e, 's azon vádlottak, kikre nézve az őrök tagadva feleltek, mindössze 29en, ismét az ülési palotába vezettettek. Lagrange maga kívánta visszavitetését. Elkezdődvén a vádlevél olvasása, Lagrange, ki a' Courrier szerint nagyot jelentő arczu ifju, erős hangon felszólalt: Elölülő úr, ellenmondásomat jegyzőkönyvbe tétetni kívánom; én ellenmondok e' kegyetlenségnek, félelem és remény nélkül mondok-ellen. Elölülő: poroszlók, hallgattassátok-el Lagranget. Lagrange még keményebb hangon: ismét mondom, én semmitse reméllek. Semmitse reméllünk mi tőletek, kiknek egész viselete gyalázatos multra emlékeztet; tőletek, kiknek pirulniok kellene viseletünkön, ha ugyan még elpirulhatnátok. Mi becsületes férfiak vagyunk mind, esküvésünket sohase szegtük-meg (élénk pezsgés a' vádlottak közt). Főügyvéd: a' törvényszék végzésének rendeletinél fogva kívánom, hogy Lagrange kivitessék a' palotából. Elölülő: városi őrök vigyétek-el Lagrange vádlottat. A' városi őrök teljesíteni akarják-e parancsolatot. Lagrange védi magát az őrök ellen, 's a' szék karjába kapaszkodva így szól: a' mint tetszik, pair urak! ítéljetek-meg minket, a' nélkül hogy kihallgatnátok. Fenséges tanácsnokok, próbáljátok a' mi vérünkel lemosni a' letörölhetetlen foltokat, mellyekkel a' vitézek vitézének (Ney) vére szennyez titeket. Üttessétekle 120 becsületes férfi fejét. A' sok régi gyalázatot tetézzétek meg egy újjal. Mi minket illet, rajtunk nincs semmi hatalmatok. Ismét ellenmondok jelen és távollévő társaim nevében. Lagrange ezután eltávozott, 's egy vádlott ruhája gallérán fogva visszatartóztatni akarván: már engem, mondá, elbocsáthattok, megmondtam a' mit mondanom kellett. Tourrès és Ravachol vádlottak is Lagrange ellenmondásához kapcsolák magokat, de leültettek. Cauchy úr ekkor hozzá fogott a' vádlevél olvasásához, melly a' 28 lyoni vádlott jelenlétében legnagyobb csendességgel folytattatott, kevés szünettel, 5 óráig, midőn az ülés Maj. 12dikére halasztatott-el. Az említett 28 vádlottak nevei ezek: Girard, Poulard, Morel, Ravachol, Tourrès, Arnaud, Laporte, Bille, Boyet, Chatynier, Julien, Mercier, Gayet, Genets, Correa, Roux, Ratignié, Butet, Charmy, Mazoyer, Bertholat, Cochet, Mollard-Lefevre, Marcadier, Guichard, Raggio, Desroys, Adam. Ezek közül hat illy nyilatkoztatást intéze a' Quotidienne szerkeztetőjéhez: „Uram! Mai lapjában az úrnak olvastuk, hogy 29 vádlott a' perbeli részvételre hajlott vólna. E' nem igaz. Mi kinyilatkoztatjuk az úrnak, hogy a' peren csak erőszak által kénszerítetve vóltunk jelen, ámbár Lagrangeal együtt mi is ellenmondánk, 's mint ő, úgy mi is kívántuk a' palotából kiküldetésünket; midőn tehát a' vádlevél felolvasásán jelen lenni kénszerítettünk, ez csupán erőszak által történt. Kérjük az urat, iktassa ez ellenmondásunkat legközelebbi lapjába, mi által a' lyoni politikai foglyokat 's vádlottakat le fogja kötelezni. Luxembourg tömlöczéből, Maj. 10dikén 1835. Ravachol, Tourrès, Desroys, Correa, Bertholat, Girard." — Több parisi hírlapok írják, hogy Maj. 9dikén este, előbb mintegy száz városi őr, később ismét több mint húsz bérkocsi ment a' luxembourgi tömlöcz udvarára. A' kocsik, foglyokkal rakva, $8\frac{1}{4}$ órakor nyargalva hajtottak a' Conciergerie felé. A' foglyok mellett városi őrök ültek, 's minden kocsi mellett három őr lovaglott kivont kardal. A' vádlottak ezen átvitelének különféle okát adják a' parisi hírlapok; legtöbben megegyeznek abban, hogy a' vádlevél felolvasásán jelen vólt lyoni vádlottak vitettek-át, azért, nehogy amazokkal együtt maradván, ezek is makacsakká tétessenek; mások állítása szerint pedig a' gorombaságoktól akarák őket megmenteni, mivel a' többi vádlottak igen fel voltak ellenök indúlva. — A' pairtörvényszék fentebbi végzésének elolvasása után, mint a' National írja, mind eltávoztak a' védő tanúk, kinyilatkoztatván, hogy a' törvényszék előtt vallomást nem fognak tenni, ha csak magok a' vádlottak által fel nem szólíttatnak; a' törvényszék tehát, mond a' Natio-

nal, hogy az igazságtalanságot teljessé tegye, csak a' vádló tanúk kihallgatásából fog ítéletet hozni. A' Journal du Commerce szerint több oppositioi tagjai a' követkamarának, megtudván a' pairtörvényszék legújabb végzését, elhatározák, hogy egyik ülésben megszólítsák a' ministert azon tett iránt, mellyre példát csak a' revolutiónak leggyászosabb korából mutathatni. A' Journal de Paris Maj. 10dikén írja: hogy Seine megye főispányi tanácsa, a' parisi nemzeti őrség ötödik osztályának kapitányát, Hulot urat, tisztségétől felfüggesztette, mivel a' nemzeti őrségnek a' pairtörvényszék előtt folyó per melletti szolgálata iránt kiadott napi parancsolat ellen protestatiót bocsáta közre. Ugyanazon tanács a' nevezett osztályból még más nyolcz tisztet is felfüggesztett, kik a' hírlapokban elesmerték, hogy Hulot ellenmondását aláírták. — A' Messager des Chambres Maj. 11diki száma szerint, Maj. 9dike estéjén azon lyoni vádlottak vitettek a' Conciergeriebe, kik a' törvényszék előtt megjelenni nem akarnak. A' vádlevél felolvasásán jelen volt 28 vádlott Luxembourg tömlöczében maradt. A' parisi vádlottak St. Pelagieba, a' lunevillei katonák pedig Abbaye katonai tömlöczébe vitettek. — Némelly parisi hírlapok, a' pairtörvényszéknek a' makacs vádlottakkal bánása mellé hasonpéldáúl Thiers „Revolutio történetéből" egy töredéket közlenek, mellyben Danton, Camille Desmoulins, Herault de Sechelles 'stb. moderantistáknak a' revolutiói ítélőszék előtt folyt pere leíratik. Ezek is kizárattak a' tanakodásból a' törvényszék előtti beszédeik miatt. Előadatik nem csak a' vádlottak ellen hozott halálos ítélet, hanem az is, hogy az ő vádlójokon, Foucquieren 's társain, esztendő múlva ugyanazon helyen hajtatott-végre a' halálos ítélet. — A' vádlevél olvasásán, Maj. 9dikén, jelenvólt 28 vádlott közűl 23 újabb ellenmondást írt-alá, kinyilatkoztatván, hogy csak a' lármától idegenkedésöknek tulajdoníthatni a' törvényszék előtti megjelenésöket, egyébiránt Maj. 7diki ellenmondásuk mellett állhatatosan maradnak, a' tökéletlen védelmezést nem fogadják-el, sem jelenlétök által helybe nem hagyják a' törvénynek megsértését. E' szerint csak három vádlott áll ellenmondás nélkül a' perben. — Az aprilisi vádlottak védelmezői, Maj. 11diki gyűlésökben 20 ezer frankot határoztak öszvegyűjteni a' vádlottak 's familiájok szükségeinek fedezésére, mivel a' pairtörvényszék előtt kezdődött harcz igen hosszúvá teendi a' vádlottak fogságát. A' nemzeti őrségből ismét sokan ellenmondásokat írtak-alá a' pairtörvényszék előtt folyó perben teendő szolgálat ellen. Noailles herczeg e' levelet intézé a' pairtörvényszék elölülőjéhez: „Paris, Maj. 9dikén. Elölülő úr! Kérem, mentsen-ki engem a' pairtörvényszék előtt, hogy a' folyó perben többé jelen nem lehetek. Indító okaim a' kiadott végzésben foglaltatnak. Azt ugyan nem illik gáncsolnom; de el kell távoznom, midőn a' pairtörvényszéket olly ösvényen látom menni, melly minden büntető perlekedés rendszabásival ellenkezik. Az igazságnak kétség kívűl igazságot kell szolgáltatni; de valjon nem csupán az erőszak győz-e ott, hol a' formák nem lévén-meg, semmi rendszabályos igazságszolgáltatás nincsen? Nézetem szerént nem gyávaság eltávozni onnan, hol a' törvényt nem tartják-meg. Mostani elszántságom egyébiránt csak azon okfők következménye, mellyeket a' pairtörvényszék előtti vitatáskor állítottam. Ezelőtt három hónappal tartott beszédemben előadtam a' következéseket, mellyek e' perből származtak, és a' mellyeket akkor erkölcsi lehetetlenségeknek nevezék. Azonban a' testület eránti tisztelet, mellynek tagja vagyok, nem engedé a' történeteket megelőznöm, 's jövendölésem valósultát elvárni kénszeríte. Ez eset most már előállott, még pedig úgy, hogy lelki esmeretem tovább menni tilt. Van szerencsém 's a' t. Noailles herczeg."

A' pairkamara Maj. 12diki ülésének rövid folyamata ím ez: Maj. 11dike estéjén, saját házaikban, törvényhozási ülésre hívattak a' pairek más nap 11 órára, 's a' Moniteurnek ez iránt Maj. 12dikén közlött jelentése nagy benyomást tőn, 's különféle hírek repdestek. Jelen voltak ez ülésben a' ministerium elölülője, hadi, tengeri és közjövedelmi ministerek. Néhány törvényjavallat előterjesztése után, Montebello herczeg panaszt tett a' Tribune czímü hírlap ellen, melly Maj. 11diki számában egy levelet, 91 aláírással, közlött az aprilisi vádlottakhoz, mellyben a' pairtörvényszék gáncsoltatik, gúnyoltatik, 's rút rágalmakkal illettetik; azért is a' Tribune szerkeztetőjét, vagy pedig a' levél aláíróit a' kamara elibe idéztetni javallá. Dubouchage vicomte minden további vitatás előtt a' levelet 's

aláírók neveit kívánná felolvastatni; minek következésében egyik titoknok azon levelet felolvasá. (*Folyt. köv.*).

NÉMETORSZÁG.

Nagy veszély fenyegeté Majus 16d. München városát. Délutáni négy óra tájban a' városstól mintegy fél órányira fekvő puskaporosház, a' benne volt minden gránátokkal, bombákkal, Congrew rakétáival és mintegy 300 hordó puskaporral, a' levegőbe vettetett. E' rémítő kitörés ereje nem csak az egész városra minden külvárosaival, hanem a' körűlte egy mértföldnyire fekvő helységekre is kihatott, mellyekben sok ablakok bétöredeztek. Magában a' városban a' legtávolabb fekvő házak is megrázkódtak; a' házieszközök, főkép a' felső emeletekben, ingadoztak; a' szobák porral töltek el, némellyekben a' padozatok és kemenczék leomlottak, sőt nehány ház meg is repedezett; a' levegő nyomása az ajtókat sok helyeken kinyitotta, az ablakokat olly erővel zúzta-szét, hogy az üvegdarabok a' szobák legtávolabbi szegeleteibe hajgálódtak minden előtalált tárgyakat és embereket meghasogatván és sebesítvén; sőt sok helyeken még az ablakrámák is széttördeztek, az ajtókról a' zárak és sarkak leszakadoztak; mind az útczákon mind a' házakban sok emberek földre teríttettek vagy legalább keményen megrázattak, egy kőmíves az állásról levettetett. Különös volt e' történetben az, hogy több helyeken a' sérelmet szenvedett házaktól kevés távolságra a' rázkódásnak semmi nyomai nem tapasztaltattak, sőt ugyanazon egy házban néhány ablak töredezettki egyenes irányban, a' többiek épen maradván; mi arra mutat, hogy a' levegő nyomása hengerformán munkálkodik. A' városon kívűl a' veszély helye felé vezető út terítve volt szélyelszórt kövekkel, füstölgő gerenda darabokkal, közbe közbe elszórt golyóbisokkal, felszaggatott puskaporládákkal, ruhadarabokkal 's a' puskaporos házzal együtt felvettetett szerencsétlenek ízekre szaggatott tagjaival, mellyek a' puskaportól befeketítve az omladékok között szerteszéljel hevertek. Kilencz ember lőn e' szerencsétlen esetnek áldozatává: a' puskaporosházra felügyelő pattantyús tiszt, egy kádár, ki épen a' puskaporoshordók javítgatásával foglalatoskodott, egy altiszt, öt pattantyús, és egy őr; ez utolsó a' felvettetéskor felemeltetvén 300 lépésnyire hajíttatott iszonyúan összezúzva, de ezen legalább csak megismérszett hogy emberi test, a' többiből csak külön tagok és darabok találtattak imitt amott feketére pergelődve; egy egészen egyik királyi épűletbe hajíttatott. Egy pattantyúst kevéssel a' veszély pillanata előtt levéllel küldöttbé a' felügyelő a' városba, 's így menekedék meg a' borzasztó haláltól. A' felvetett puskapor mennyisége legalább is 250 mázsára, a' királyi épületekben és palotában esett kár 25,000 ftra, a' város ablakainak üvegeiben szenvedett veszteség 100,000 ftra tétetik; magában az udvari-kerti kaszárnyában 1140 ablaktábla zúzatott öszve; két egész utczában pedig egy ablak sem maradt épségben; egyébaránt a' város egész veszteségét meg nem mondhatni. Világosságra jött, hogy e' nagy szerencsétlenség nem történetből, hanem előre kigondolt gonosz szándékból okoztatott. Az élte vesztett pattantyúsok közűl t. i. egyiknek táskájában egy commandansához szóló levél találtatott, mellyben ennek világosan kijelenti, hogy ő altiszteinek méltatlan vele bánása által elkeseríttetve szándékozik életének a' puskaporosház felvettetésével véget vetni, óhajtván, hogy e' példa által a' tiszthatóságok az alattvalókkal szebben bánásra indíttassanak. Ezen elvetemedett ember előbb tanúló vala, de korhelsége miatt semmire sem mehetvén, katonaságra adta magát; itt is azonban rosz magaviselete által előbb nem haladt, 's így kétségbeesésből vetemedett borzasztó szándékára; mellyet hogy végre hajthasson, az említett napon egy pajtásától valamelly csekély ajándék által kikérte, hogy helyette a' puskaporosházba, hová különben rendelve nem vala, mehessen; 's itt hihetőleg valamelly csupa dörgölés által gyúlasztható chemiai gyujtóeszközzel hajtá végre szörnyü feltételét. Megmenekedett társa azt mondja felőle, hogy az kevéssel az ő elindúlta előtt egy korsó víz mellett mélyen gondolkodva űlt az őrszobában, 's káplárja által több ízben felszólíttatott, hogy lásson dolgához, őt pedig azon szavakkal kérte még egy kevés várakozásra: hogy nem sokára mindnyájan el fognak menni.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkert utcza 498. sz.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 *szám.*

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Majus 27-dikén 1835.

Figyelmeztetés.

A' „HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK“ iránt.

A' juniusi vásár közelgetésével felszólítom t. cz. Előfizetőimet és az egész magyar olvasó Közönséget: újságom további olvashatása iránt a' rendeléseket, tisztán leírt vagy nyomtatottan kiigazított teljes czímzeteik beküldése mellett, minél elébb megtenni méltóztassanak; hogy én is nagyon tisztelt Pártfogóim számához alkalmaztathassam a' példányok' tetemes költséget kívánó nyomtattatását. A' félévenként több mint száz ívre terjedő, igen könnyü olvashatásu 's most ismét új öntetü betűkkel nyomtatandó „*Hazai 's Külföldi Tudósításoknak*,“ „*Hasznos Mulatságoknak*“ és „*Hirdetéseknek*“ ára a' jövő félesztendőben is, melly Julius elejétől December végéig tart, Pesten és Budán boríték nélkül 8, borítékban 9; postán pedig 10 v. cz. forint marad. Pest Majus 13d. 1835. *Özvegy Kultsár Istvánné*, tulajdonos kiadó (Zöldkert útcza 498 szám.)

---

(1) **Hirdetés.** Tettes Somlyó Vásárhelyi egyházi javakhoz tartozandó uradalomban következendő javak, mellyeknek az árendális idejek részint folyó évi Sz. Mihály napkor, részint pedig October hónak 31dik napján megszünik, árverés útján a' legtöbbet igérőnek haszonbérbe fognak kiadatni, úgymint:

1ször Pápa vidékén helyheztetett 170 hold szántóföldből, és 91 $\frac{58}{64}$ hold rétből álló Léhérti puszta minden gazdasághoz intézett épületek nélkül October 1sőjétől kezdve három esztendőre.

2szor Ugyan Pápa vidékén fekvő közbirtoku Timai pusztában lévő 213 $\frac{2}{4}$ hold szántóföld, 116 $\frac{1}{4}$ hold rét, és 186 $\frac{1}{4}$ hold legelő hozzátartozandó kökeritéssel békerített épületekkel együtt, úgymint jó materialekbúl épült béres lakással, 24 darab szarvas marhára való istállóval, kocsi színnel, és 500 darab birkára tágos akollal, folyó évi October 1sőjétől kezdve 3 esztendőre.

3szor Ugyan Pápa mezőváros szomszédságában fekvő Agyagliki vendégfogadó, és mészárszék hozzátartozandó 24 mérő alávaló szántófölddel, és 15 kaszás réttel, folyó évi October 1sőjétől számlálván 3 esztendőre.

4szer A' Somlyó Vásárhelyi mvárosban lévő vendégfogadó és mészárszék hozzávaló 7 mérős szántófölddel és 8 kaszás réttel folyó évi November 1sőjétúl fogva 3 esztendőre.

5ször Tüskevári helységben Torna vizén épült 2 kerekü malom, lakással és 2 hold réttel folyó esztendei November 1sőjétűl fogva 3 esztendőre. — A' kinek ezen javakat kibérleni szándékja volna, folyó évi Julius 1ső napján S. Vásárhelyen a' tiszttartói hivatalos szobában szokott délelőtti órakor tartandó árverésre elegendő bánatpénzel felkészülve megjelenhet.

Mikovény Ignácz, tiszttartó. *s. k.* (3)

---

(1) **Hirdetmény.** A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy 1835dik esztendei Junius 17kén az Ó Budai kir. kam. praefectusi

***Első Félesztendő.* 1835.**

hivatal irószobájában szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés útján uradalmi két száraz malom, nevezetesen: a) a bécsi posta út mellett Ó Buda közelében lévő Frankl nevezetü két kerekü malom a' hozzátartozó $8\frac{7}{8}$ holdnyi szántóföldel, és $11\frac{3}{8}$ holdni réttel együtt; — továbbá b) a' Szent Endrei út mellett szinte Ó Buda közelében lévő Klingelmayer nevezetü kétkerekü malom a' hozzátartozó $2\frac{1}{2}$ holdnyi réttel, és házikerttel egyetemben folyó esztendei Augustus 1sőjétől kezdve számítandó egymásutáni három esztendőre a' legtöbbet igérőnek bérbe fog adatni. — Mind a' két malom azzal a' jeles tulajdonnal bir: hogy hajtó vizök melegsége, 's a' Budapesti kir. fővároshoz való közelléte miatt egész télen át őrölhetni rajta. A' bérleni szándékozók ennél fogva hivatalosak, ezen árverésre a' rendszerint megkivánt ellátványokkal felkészülve megjelenni. A' bérleti föltételeket előleg is megtudhatni a' fenkijegyzett k. kam. praefectusi hivatal irószobájában. — Az árverés után semminemü ajánlatok sem fogadtatnak-el. Budán Majus 19kén 1835. (3)

---

(1) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendeléséből közhírré bocsájtatik: hogy néhai Mindszentfalvai Petrovszky nemzetségnek magvaszakadtával a' kir. Fiscusra háromlott és ts ns Tolna vármegyében kebelezett Fadd helységnek, és Ilencsei pusztának egy harmad része minden hozzátartozandó jövedelmek, és uradalmi régalekal együtt, folyó esztendei Junius 23kán Pécsett a' kir. sóház épületében tartandó nyilvános árverés útján folyó esztendei November 1só napjától kezdve egész 6 egymásután következő esztendőre a' többet igérőnek haszonbérbe fognak adatni. — Az árverésben részesülni kivánók kötelesek bánatpénz fejében az árverés előtt 500 f. p. p. befizetni. — A' haszonbérlői feltételeket előre a' nagymélt. m. kir. udvari Kamara számvevői hivatalnál Budán, Pécsett pedig a' k. sóhivatalnál megtudhatni. Budán Pünkösd hava 22kén 1835. (3)

---

(1) Hirdetés. A' cs. k. priv. *Pakfong érczmüvek*' rakhelye Bécsben (untere Breunerstrasse Nro 1133) ajánlja a' főnemességnek 's a' tisztelt közönségnek kézmüveit. Pesti vásárok alatt sátora van a' bécsi útczában az új piaczon, hol portékáit igen illendően szabott áron ezüst pénzben árulja.

Az igazi pakfong hasonló a' 12 latos ezüsthöz, a' hamis ellenben feketés és vereses sárga lesz; különösen figyelmezni kell ezen bélyegre: *Pakfong - Frank*, mellyet rajta világosan láthatni. Egészen újonnan találtatnak pakfongból nap- és esőernyők, kardok uraságok és katonák' számára, fejéren és tűzben megaranyozva, 's a' legújabb ízlés szerint; dobos- és kapus-botok, gombok formaruhákra, vadászkések 's más vadászati eszközök, gyújtó és füstölő masinák, argant és függő lámpák, mindenféle egyházi készületek, egész asztali service, minden lehető toilette-tárgyak, játszó órák, mellyek fertályt 's órát ütnek; német és magyar játszóművek a' leghíresebb mesterektől.

Rendelni lehet előre ló és nyeregszerszámokat, kengyeleket Pesten Oláh urnál a' Trattner-Károlyi 612. szám alatti házban.

Állandó megbízott rakhelyek:

hol jót állunk igazi pakfongért, mellyen e' bélyeg szemlélhető *Pakfong-Frank*: Brassóban Erdélyben Simonis úrnál a' veressasnál: Kanisán Rossenfeld Jakabnál: Eperjesen Handl S. E. úrnál; Lőcsén Ziegler Jakab úrnál; Losonczon Hlavats J. P. úrnál; Győrött Heifler Sámuel úrnál, Pozsonyban Szeleczky L. úrnál, 's mind ezen érintett helyeken mindenféle rendelések elfogadtatnak.

Régi eltört pakfongnak fontja 2 for. p. p. megvétetik.

---

(1) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy a' Ménesi kir. kam. tisztartósághoz tartozó Konop nevü helység-

ben lévő 800⅘ pos. mérő tevőt csöves kukoricza folyó esztendei Junius 1jén; a' Ménesi kir. k. pinczében lévő, 5 akót tevő aszuszőllőboressentzia, és ugyan ottani 1 akó aszuszőllőbor folyó esztendei Junius 22kén Paulison a' kir. kam. tiszttartóság' irószobájában szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés útján, a' fennsóbbségi helybenhagyásnak fentartása mellett a' legtöbbet ígérőnek eladatni fog. Melly árverésekre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva megjelenni ezennel hivatalosak. Budán Május 25kén 1835. (2)

Eggenberger József könyvárosnál Pesten,

a' Barátok piaczán a' királyi Egyetem könyvtárának általellenében sok más új könyveken kivül, következendők is jelentek-meg. Árok p pénzben.

Márton J. Profes. ÚJ DEÁK RUDIMEnta, vagy is a' deák nyelv első kezdete. Kilenczedik kiadás, 8rét Pest 1835. 30 kr.

Bredov G. G. Nevezetességek a' világ köz Történet tudományából, alap-oktatásul fordítva a' tizenkilenczedik megjobbított kiadás szerint, 8rét Pest 1835. borítékba kötve 36 kr.

Magyarország Történetei rövid előadásban a' hazai ifiúság számára. Schrőer után fordította Pajor Antal, 8rét Pest 1834. borítékba kötve 20 kr.

Pap Ignácz. Magyar Poézis, a' tanuló ifjúság közhasznára, második kiadás, 8rét Pest 1835. borítékba kötve 30 kr.

Szalay Emerich leuchtfaßliche ungariſche Spachlehre zur grünblichen Belehrung eingerichtet. Fünfte verbeſſerte Auflage, 8rét Pest 1835. kemény táblába kötve 40 kr.

Közhasznú száz esztendőre szólló Kalendáriom. Negyedik egészen megjobbított 's megbővített kiadás. 8rét Pest 1834. 30 kr.

Leszállított árok.

Vieland Abderitái, fordítá Erdélyi Károly 2 kötet, 8rét Pozsony 1834. borítékba kötve előbb 2 for. most csak 1 for. (2)

---

(1) **Híradás.** A' nagymélt. m. k. u. Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy folyó évi Junius 17dik napján Magyar Pécska mezővárosában a' kir. tisztartói hivatal épületében tartandó nyilvános árverés útján a' Pécskai kamarai kotárkában találtató 3105; úgy nem különben az Apátfalvai szinte kotárkában helyhezett 3629 posonyi mérő csőves kukoricza kissebb 's nagyobb mennyiségben eladatni fog. — Melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva, ezennel illendően meghivattatnak. Budán Május 25kén 1835. (3)

---

(1) **Jelentés.** Mélt. gróf. Károlyi György jószágai igazgatósága részéről ezennel közhírré tétetik: hogy a' közönségesen kedvelt, 's különös jóságáról és tisztaságáról általánosan ismeretes Muzsalyi gróf Károlyifelé timsót mind nagyobb mind kissebb mennyiségben **Kunewalder testvérek** nagy kereskedésében Pesten minden időben illendő áron kaphatni. (3)

---

(2) **Hirdetmény.** A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy a' Peregi kir. kamarai juhtanyának ez idei mustrajuhai, u. m. 105 nemesebb fajzatu anyajuh, 23 ürü, és 94 kos-f. e. Junius 16kán a' Peregi kir. kamarai pusztán szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek készpénzben való azonnali fizetésért eladatni fognak. — Melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva, megjelenni ezennel hivatalosak. Budán Majus 8kán 1835. (3)

)(

(2) Hirdetés. Pesten a' belső városi Kereszt útczában 155dik szám alatt lévő házban vagyon egy még egészen jó állapotban lévő egész fedelü kocsi jutalmas áron eladó. (2)

Tudósítás a' segédeket tartó seborvosokhoz 's falusi birtokosokhoz.

Minekutánna e' f. év' elején megjelent, 's

Orvosi Tanítás

czim alatt már ösméretes munkája *Lóstáiner Antal* pesti seborvosnak remény fölött való kedvet nyert, hogy az még közhasznubbá tétessen, annak ára 1 ft és 6 krról pengőbe mostantól csak 50 kra szállítatott; melly áron az Pesten Eggenberger József könyváros úrnál 's általa minden jelesb könyvárosnál megszerezhető.

Ezen könyv, melly egy rézmetszés mellett 140 lapból áll nagy 8rétbe, tanitja 1ör mind azon alaptudományokat, mellyeket egy sebész segédnek tudni szükséges;— 2or tanit a' hirtelentámadó 's azonnal segedelmet kivánó külső és belső betegségekről a' hol t. i. addig is míg értelmes orvos jönne várni veszedelmes. Az előadás rövid és olly könnyen érthető hogy annak utasítása szerint a' nem orvos is könnyen segíthet szenvedő embertársán; melly tekintetbe az a' talán orvos nélkül szükölködő 's szegényebb sorsu embertársait ápolgatni kivánó falusi birtokosoknak 's lelkiatyáknak igen ajánlható. (2)

---

(2) Hirdetmény. Tekintetes Bács vármegyének szükségére előmutatandó minéműségben e' következendő irói, és megyebéli szolgák számára ruházatbeli szerek kivántatnak úgymint:

Kottenschlosi jó minéműségü	82½	rizsma	papiros, és
Középszerü ugyan Kottenschlosi	238	—	—
Az úgynevezett regest papiros	4	—	—
Regal papiros	4	—	—
Borítéknak	30	—	—
Pak papiros	5	—	—

Fekete zsineg megmérve 92 font, fejér zsineg megmérve 14 font, — pecsételni kissebb ostya 6000 — nagyobb 3000 darab, — ollók 148 darab, — toll metszőkés szintén 148 darab, — hartmuthi jó minéműségü fekete blaibász 65 kötet, — vörös plajbász ládikába 13½ kötet, — spanyol viaszk jó minéműségü négyszegletü, megmérve 128½ font, — lapos igen jó minéműségü megmérve 128½ font Világoskék posztó 685⅜ rőf béeresztve, — vörös ráscha 385 rőf, — vörös posztó 98 rőf, — eperiessi vászon 1459⅜ rőf, — vörös raitzi bőrök 46 darab, — gombok mellyényekre 16 kötés, — kapocs 73 kötés, — fejér borítás 2144 rőf, — fejér sujtás 4575 rőf, — 58 attilárá, és 75 úgy nevezett spentzerre gombkötő munka, — a' lámpásokba jó minéműségü 15 akó repcze olaj.

Ezen szereknek kiszolgáltatása e' folyó esztendei Szent Iván hava' 30dik napján Baja mezővárosában délelőtti 9 órakor tartandó árszállítás után annak juttatni fog, a' ki kijelelt minéműségben legoltsóbban felválalandja. Költ Baján Pünkösthava 18kán 1835. (3)

---

(2) Hirdetmény. Mélt. Tolnai uradalom' részéről e' f. 1835. Junius 30kán Tolna mezővárosában, Mélt. Gróf Festetics Erneszt úr' gazdasági irószobájában, szokott reggeli órákban, következendő királyi haszonvételek, árverés útján, első Octobertől 1835. kezdve Aprilis 24-ig 1839. három esztendőre, 's hét hónapra haszonbérbe adatni fognak, u. m. két nagy vendégfogadó, több csapházak, serfőzés, pálinka égetés, minden hozzátartozandó épü-

letekkel, 's eszközökkel együtt; úgy szinte a' Duna-rév, hozzátartozandó korcsmáltatással. Az elől számlált haszonvételek egyenként, vagy összvessen haszonbérbe kivehetők. A' kivenni szándékozók, vagyonbéli elegendő biztoságról szólló hiteles bizonyság levelekkel, 's illendő bánatpénzzel ellátva, a' fent kitett napra meghívatnak. A' ser, és pálinka főzés árveréshez, Izraëliták is bocsájtatnak. Az árverési feltételeket, bővebben megérthetni a' tisztelt Gróf úr irószobájában. Költ Tolnán, Május 17kén 1835. (3)

---

(2) Hirdetmény. A' nagymélt. m. kir. udvari Kamarának rendelése következésében f. e. Julius 20kán — 1ször az Ó-Buda koronai mezővárosban, és ennek határiban lévő uradalmi öt korcsma, u. m. a' madár — mókus — kerék — és veresfenyő nevezetü korcsma, valamint a' tégla kemenczénél lévő korcsma is (pedig az italméretésnek, — kivévén ennek úrbéri időszakát — Szent György napjától kezdve egész Sz. Mihály napig kizárólag való gyakorolhatásával) — 2szor az Ó-Buda uradalmi téglakemencze, — 1836dik esztendei Februarius 1sőjétől kezdendő egymásutánni hat esztendőre nyilvános árverés útján bérbe fog adatni. A' bérleti föltételeket az Ó-Budai kir. kam. praefectusi hivatal' irószobájában, hol az illető árverés a' megnevezett napon reggeli 9 órakor fog tartatni, az árverés határnapja előtt is megtudhatni. Az árverés után semminemü ajánlatok sem fogadtatnak-el. Budán Majus 8dikán 1835. (3)

---

(2) Hiradás. A' nagymélt. m. kir. Helytartótanács rendelésének következésében közhírré tétetik, hogy a' Somlyó Vásárhelyi egyházi jószágokhoz tartozandó uradalomban folyó évi Junius hónak 24dik és 25dik napján 500 akó ó somlai jó szamatu borok hordonként, de hordó nélkül árverés útján fognak eladatni, a' nagymélt. királyi Helytartótanácsnak helyben hagyása mellett.

A' venni szándékozók fellyebb kitett napokon a' Tüskevári uradalmi pinczénél megjelenni ezennel illendően meghívatnak azon hozzáadással, hogy a' vett borok addig még a' n. m. kir. Helytartótanácstúl a' helybenhagyás meg nem érkezik az uradalmi gondviselés alatt maradván a' pinczéből nem fognak kiadatni. Somlyó Vásárhelyen Aprilis 30kán 1835.

Mikovény Ignácz m. k. Vásárhelyi tiszttartó (3)

---

(9) Vogel S. A. bútor műves Pesten tisztelettel jelenti, hogy raktárában, közönséges', közép 's legjobb minéműségű sima és mahagonival rakott, cseresznyefa, úgyszintén fekete páczú, továbbá verhenyeges 's természetesen politirozott diófa házibútorok mindenkor nagy mennyiségben találtatnak. Különösen ajánlja ez utóbbiakat, mellyek habosak, 's fejér juhar és égerfa szeletekkel goth ízlés szerint vannak ki rakva, úgy szintén a' csinosan készült Mahagoni eszközöket fejér juhar és körösfa szeletekkel, 's Mahagonival ékesítve.

Találtatnak nála minden nemű 's nagyságú lüszterek és tükrök aranyozott és politírozott rámákkal.

Rendeléseket tehetni nála nagyobb házi bútorozásokra, 's mindenféle szobakoczkázatokra, 's a' mi készen nem volna, gyorsan el fog készítetni.

Ablak és Alcoven szőnyegek, 's ágy terítők' rajzolat, vagy pedig kész mustra szerint választhatók vagy megrendelhetők.

Reményli a' felülírt hogy bútorainak olcsó 's az idő körülményeihez szabott árával tisztelt vevői elégedését megnyerendi.

Rakhelye van Pesten a' Dorottya útcza' szegletén tulajdon 16. szám alatti házában. (9)

---

(3) Hirdettetik: hogy tekintetes Marczibányi nemzetség majoratusi jószágaihoz tartozó, 's tettes Csanád vármegyében fekvő Tornya mezővárosában, az uradalmi szarvas mar-

hák közzül, 2 öreg bika, 3 darab harmadfüves bika és 4 darab tavalyi bika bornyu; nem külömben 32 öreg tehén, 13 darab negyedfüves tehén, 11 darab harmadfüves tehén és 3 darab tavalyi üszö, közönséges árverés utján, folyó 1835dik esztendei Junius 30dik napján, kész pénzért eladattatni fognak. (3)

---

(3) Faárverési-hirdetmény, melly által a' tek. ns Baranya vármegyében helyheztetett Bozsok helységben folyó esztendei Szent Iványava' 11kén az uradalmi Kanczelláriában délelőtti 10 órakor tartandó árverés útján Vemendi és Kis-Varasdi famagazinumokban felállított 300¼ öl bük, 200 öl hasatt cserfa; és 180 öl bük és 195 öl ágcserfa, olly megjegyzéssel, hogy az uradalom részéről ezen eladandó fa a' Duna partjáig vitetni, — száz ölenként is a' többet igérőknek fog eladatni. (3)

A' REGÉLŐ 'S HONMŰVÉSZ

iránt.

A' közelítő pesti vásár ösztönöz az említett folyóirat t. pártfogójit figyelmeztetni, hogy a' vásári alkalmak által könnyű szerrel lehet az említett folyóirat jövő fél évi szokott díját 6) pengő ft. képekkel 's postán) Pestre egyenesen a' kiadó hivatalba (halpiacz 86dik sz. alatt t. Dencs úr házának 2dik emeletébe) küldeni. A' cs. k. postahivataloknál csupán képekkel együtt lehet megrendelni a' Regélőt; Pesten a' kiadó hivatalnál képek nélkül (5 p. ft.) sőt évnegyedenként is eddigi szokás szerint. Megjelen e' folyóiratból minden héten két ív, hozzá mellékeltetik hetenként egy divatkép, 's hónaponként két (sőt az előfizetők szaporodandó számához képest több is) arczkép, tájrajz, vagy más egyéb műtárgy. (3)

Pilnai és Seidschitzi keserűvíz

(2) több ezer korsóban, mellyek a' legalkalmatosabb időben a' főforrásokból nagy gondal töltettek meg és dugattak-be, érkezett-meg alólírthoz jelen hónap folytában. — Nála mindenféle, itt használni szokott gyógyvíz, szüntelen találtatni fog, 's gond leend arra is, hogy az akármilly nagy mennyiségben kivántatnék, a' kivánság egyszerre teljesítessék, és hogy az a' forrásnál alkalmatos időben töltessék, 's arra is vigyázat leénd nála, hogy a' vételkor hibás edény tőle el ne adassék, — magát tisztelettel ajánlja *Forster Lajos Wilhelm*,
polg. kereskedő Pesten a' Sebestyén piaczon „az arany vasmacskához."

Egyházi orgona- és fortepiano-jelentés.

(2) Alólírt tisztelettel jelenti, hogy nála számos kész új fortepianók találtatnak, mellyek nem csak eladattatnak olcsó áron, hanem hónapi fizetésért használás végett ki is adatnak. Ezenkivül találtatnak nála két flótásasztal, és két régi de jól kiigazított egyházi orgona, az egyik 4, a' másik 7 mutatióval, mellyeket különösen ollyan közönségeknek ajánl illendő áron, mellyek újakat nem szerezhetnek. A' venni kivánók méltóztassanak magokat jelenteni Pesten a' királyútcza szegletén lévő Gyertyánfy házban, az alólírt lakásán.

Augustin Károly, orgona- és fortepianó-készítő. (3)

---

(2) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik, hogy az Aradi kir. kam. kasznárság' gabonatárából 642 pozsonyi mérő kétszeres búza Aradon a' várbéli kazamátában, folyo esztendei Junius 9kén szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés útján, a' legtöbbet igérőnek azonnal való kész pénz fizetésért, eladatni fog, — melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzzel ellátva megjelenni ezennel hivatalosak. Budán Majus 11kén 1835. (3)

(2) **Jelentés.** Elunván, sőt általván már a' **Magyar Patikára** tovább haszontalanúl előfizetésért reménykedni; főként pedig sajnálván, 's a' mi nagyobb, szégyenlvén, a' bár kevés számú, Előfizetetteknek tűredelmeket hosszasabban nyughatatlanítani: a' munkát már sajtó alá tétettem, 's a' Pesti Augustusi vásárra elkészíttetni igyekezem. Illyen szükséges orvos könyve Nemzetünknek még soha sem lévén; teljes tisztelettel kérem a' Nemes Hazát a' további előfizetésre, nevezetesen a' most jövendő Medárdusi vásár alkalmatosságával. Pesten. 1835. 19. Maj. *D. Kovács. m. k.*

---

(3) **Hirdetmény.** A' nagyméltóságu magyar királyi udvari Kamara rendeléséből ezennel közhirré tétetik: hogy szabad királyi Debreczen városa' következendő haszonvételei, ugymint: 1ször a' csukás vendégfogadó; 2szor a' koscher bormérés; 3szor a' ludas vendégfogadó; 4szer a' mátai vendégfogadó és vám; 5ször az elepi vendégfogadó; 6szor a' baraki vendégfogadó; 7szer az oháti és hortobágyi halászat; 8szor a' külső kávéház; 9szer a' serfőzés és árulás; 10szer a' vám: 11szer a' szelesi mészárszék; 12szer a' csapó utczai kapu előtt lévő mészárszék; — az ottani városházán folyó esztendei September 2dikán tartandó nyilvános árverés utján három egymásután következendő, 's folyó esztendei November 1sőjétől számitandó esztendőre, a' legtöbbet igérőnek haszonbérbe adatni fognak. A' kiknek tehát ezek' kibérlésére kedvök volna, szükséges bánatpénzel ellátva, a' fent emlitett napon és helyen megjelenni el ne mulassanak. Budán, Aprilis 10dikén 1835. (3)

---

(3) Bolt-változtatás' jelentése.

Alulirtnak szerencséje vagyon ezennel alázatosan jelenteni, hogy fűszer- anyag- festék- 's elegyített árutárát Losonczon, ezen isméretes czim alatt „a' Bécsihez" 1835diki Sz. György naptól fogva az ujonnan elkészült tekintetes Losonczy Jósef úr háza' boltjába, a' kenyér piaczon, gácsi 's nagy bék-utcza' szegletére át-tette légyen. Mély hálát adván a' t. t. közönségnek 9 esztendő alatt nyert szives részvételéért, ajánlja magát további jóakaratába azzal a' bizodalommal, hogy jövendőben is szokott valódi 's szilígy szolgáltatása 's a' lehetőségig jutalmas ára által kegyes részvételét megérdemelhesse.

Mint a' cs. kir. budai sorsszám' jegyzője és mint a' bécsi 1ső ostriai tűzkármentő társaságnak, úgy a' majlandi jégeső elleni kölcsönös biztosító egyesületnek intézője, az e' féle tárgyu dolgokat is leggyorsabban véghez viszi, és mindenki vehet nála mind e' felől szükséges tudósitást, és tehet megrendelést. *Trencsánszky Ignácz.* (3)

---

(3) **Hirdetés.** A' nagymélt. magyar királyi udvari Kamara rendeléséből közhirül adatik, hogy 1835diki November 1ső napjától számitandó három egymásután következő esztendőre ujonnan haszonbérbe adandók lévén „a' fejér galambhoz" czimü korcsma *Oravitzán*, „zöldfa" czimü *Csiklován*, „arany balta" czimü *Steyerdorfon*, ugy szinte a' serfőzés jussa *Csiklován*, mellyek tek. Krassó vármegyében feküsznek, — e' végett az árverés folyó esztendő Julius 13dikára van határozva, melly napon az reggeli 9 órakor az oravitzai kir. hivatali irószobában fog tartatni. — A' haszonbérleni kivánók tehát meghivatnak, hogy az érintett napon és helyen megjelenni ne terheltessenek. Az árenda feltételei addig is megtekinthetők az emlitett irószobában; 's az árverés előtt leteendő bánatpénz az oravitzai fejér galamb czimü korcsmára nézve 67 for.; a' csiklovai zöldfa czimüre 70 for.; a' steyerdorfi arany balta czimüre 15 for.; és a' csiklovai serfőzési jusra nézve 35 for. conv. pénzben. Végre az árendálni óhajtók moralis characterükről 's vagyonukról elégséges bizonyságot mutatni kötelesztetnek (3)

)(o)(

Eggenberger József pesti könyvárosnál,

kinek boltja a' főméltóságú királyi Kuria déli szomszédságában van, megszerezhető, illy czimü könyv:

Rövid Értekezés a' Nemzetiségről,

szerzette *Móth Endre*, hites ügyvéd (hat rézre metszett 's megegyező szinekkel kivilágosított, a' magyar öltözetet tárgyazó képekkel, mellyekkel *Klaszy Veuczel* pesti polgár, 's magyar szabó a' Nemzetnek kedveskedik). Ára 24 kr. p. p. (4)

Bolt változtatás jelentése.

Csizmazia Justina és Zsuzsánna testvérek

Pesten a' parisi útczából a' hatvani útczába 549 sz. a. t. Varga kapitány úr házába az Elefánt általellenébe mindenféle asszonyi piperével ellátott boltjokat általtették, egyszersmind tisztelettel adják hírül nagyérdemü pártfogóiknak: hogy ők mindenféle hímezéshez való formákat nyomatnak, úgy szinte mindennemü hímezések és fejérruha varrások elkészítését, valamint tull anglais ránczolásokat 's fejkötő tisztításokat a' legillendőbb árért magokra válalják, továbbá hely- és vidékbeli leánynevendékeket mindennemü finom munkákra oktatás végett illendő fizetésért elfogadnak. Lakások van az újvilág útczában Désy házban 551dik sz. a. a' 2dik emeletben bent az udvarban. (3)

(2) Hiradás. A' méltóságos Földvári uradalom részéről közhírré tétetik: hogy folyó esztendei Junius hónap 30dik napján reggeli 9 órakor a' tiszttartói irószobában, valamint a' Kömlődi tégla, úgy a' Földvári tégla és cserép zsindel égetés és eladás jussa, hozzátartozandó tégla kemenczékkel, fészerekkel, szerszámokkal, és téglás lakással 1836dik esztendei Januarius hónap 1sö napjától kezdve 3 egymásután következő esztendőre mindenik különvéve a' többet igérés útján haszonbérbe fog kiadatni, — melly árverésre a' haszonbérleni kivánók öszvesen 43 fr. 36 kr. pengő forint bánatpénzzel felkészülve ezennel meghivattatnak. Költ D. Földvárott Majus hónap' 11dik napján 1835. (3)

(3) Eladó-major. Budán, a' vár alatt, nagy Rochus utczában 323. szám alatt. Ála *kertből*, melly 1475 □ ölre terjed, csinos lakóházat 7 szobával, üvegházat és egy góth csarnokot; *udvarból*, melly szint, csűrt, istállót, 3 szobát, egy konyhát, 's pinczét foglal magában, és egy $3\frac{1}{2}$ holdnyi kétszer kaszálható *rétből*.

A' feltételekről értesit hites ügyvéd Srányi János, Pesten duna-soron, Almásy házban. 31-dik szám alatt. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

Máj. 24-dikén	11 Láb,	10 Hüv.	0 Von.	— 25-dikén	11 Láb,	10 Hüv.	9 Von.
— 26-dikán	11 Láb,	10 Hüv.	9 Von.	— 27-dikén	11 Láb,	11 Hüv.	3 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Május 26-*dikán* 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	—	120	$113\frac{1}{3}$	Zab	$66\frac{2}{3}$	$63\frac{1}{3}$	60
Kétszeres	—	—	—	Kukoritza	$105\frac{1}{3}$	$102\frac{2}{3}$	100
Roza	100	$96\frac{2}{3}$	$86\frac{2}{3}$	Köleskása	—	—	—
Árpa	$96\frac{2}{3}$	$93\frac{1}{3}$	—	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Május 23-dikán 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	$102\frac{3}{5}$	1834ki Status kölcs	$594\frac{3}{4}$
„ 4 pC.	$98\frac{1}{3}\frac{3}{5}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	$213\frac{1}{2}$	Bank Actiáké	—
„ 1821ki „	—	Cs. arany pC. agio	—

44. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Pünkösdhó' 30dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony Majus 26d. Miután a' közelebb múlt napokban a' K. R. kerületi ülésekben, a' 308dik országos ülésben eldöntetlen fenmaradt kérdéseket, mellyek a' legelőknek a' IIId. czikkely 3d. §-ában elfogadott k. királyi válasz értelmében elkülönözését illetik, megvitatták volna: ugyanazokat tegnap a' 309d. országosülésben tanácskozás alá vévén, a' k. királyi válasz értelmében el is döntötték. Többek között nevezetessen elhatároztatott: hogy rendes esetekben a' legelők elkülönözésekor az egész országban egy úrbéri telek után **legkisebb** számmal 4, **legnagyobbal** pedig 22 hold, és e' két határ között, a' hely fekvéséhez, föld minéműségéhez, 's egyébb környyületekhez képest több vagy kevesebb legelő szakasztassék ki; rendkívüli esetekben pedig, ha fölösleges mennyiségben volna legelő, akkor 22 holdnál több is adathassék az illető módon minden további legnagyobb szám meghatározása nélkül; ha pedig a' legelő igen kevés, azon esetre csak olly helyeken lehessen a' földesurat a' legelő használásából kirekeszteni (fenmaradván egyébiránt földesúri jussai), a' hol vagy maga lemondott arról az urbarium béhozatalakor, vagy utóbb regulázás által abból kizáratott, vagy szerződés által benne megegyezett; nemkülönben olly helyeken is, hol a' földesúr az úrbéri tartozásokon kívül semmi belső sem pedig külső telek birtokában nincsen, és a' legeltetési just eddig sem használta, ha „**egyszersmind**" a' legelő olly kevés, hogy az még az úrbéri munkák teljesítésére és a' telki szántóföldek mivelésére szükséges barmok tartására sem elegendő. Ugyanekkor a' közelebb említett három felírásjavallatot vették tanácskozás alá, mellyek közűl az első, mellyben az előleges sérelmekre kegyes királyi válasz kívántatik, kevés szóbeli változtatásokkal helybehagyatott; a' másodikon, mellyben Ő Felsége a' félbeszakadt erdélyi országgyűlésnek újolagi összehívására kérettetik, minthogy csak azon tekíntetből itéltetett helybehagyandónak, hogy Erdélynek Magyarországgal az előleges tárgyak között kívánt szorosabb összekapcsolása iránt az Erdélyiek előbb tulajdon országgyűlésökön kihallgattathassanak 's annálfogva a' felírási javallat e' czélhoz itéltetett alkalmaztatandónak, hogy t. i. ama' kívánat foganatba vétessék, nagyobb változtatások tétettek. Végre a' harmadik felírásjavallatot, melly a' Magyarországot illető aláírásokban Vdik Ferdinand czímmel élést kíván, egyátaljában félretétetni kívánták a' Főrendek, több mind régi, mint Zsigmond, Rudolf, Maximilian, mind Károly újabb, mind Ferencz legújabb császárok és királyok példáihoz ragaszkodván, kik, míg csupán királyi hatalommal bírtak, ehez alkalmaztatott nevezettel éltek, midőn pedig egyszer'smind császári méltóságra is léptek, akkor olly számot vettek nevök elébe, melly a' császári, mint európai köz szokás szerént fensőbb méltósággal megegyezett.

Ő cs. 's apost. kir. Felsége Sz. István m. kir. rend-kanczellárjához Gróf Reviczky Ádám Ő Excjához Majus 18dikán intézett legfelsőbb kabineti íratánál fogva Pécsi püspök Báró Szepessy Ignácz ő Excját, mint a' Pécsi lyceum nagylelkű alapítóját, virtusai 's érdemeinek legfensőbb megismeréséül a' nevezett rend közép keresztjével díszesíteni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. 's apost. kir. Felsége Aprilis 24diki legfelsőbb határozata által Főtiszt. Teschmayer József Nagyczenki, Mogyorósy Mátyás Szentjánosi, Hackstock Mátyás Kőhalmi, Borbély György Csornai, és Moor Ferencz Lebényi plebánus urakat a' Győri káptalanhoz tisztlb. kanonokokká nevezni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. k. Felsége Majus 7diki legfelsőbb határozatában nyugalmazott kapitány Agich András urat díjfizetés elengedése mellett magyar nemes-

ségre; April. 22diki legfelsőbb rendeletében pedig báró Sahlhausen Leopold nyugalmazott őrnagyot magyar bárósságra emelni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. k. Felsége Majus 1sőjén költ legfelsőbb határozatában Erdély számve.ő hivatalának érdemlett nyugalomra bocsátott számtanácsnokát Cseke József urat, rendes nyugpénzének évenkénti száz forint toldásán kivűl, díjfizetés nélkűl kir. tanácsosi czímmel díszesíteni kegyelmesen méltóztatott.

(Kir. kamarai híradás).

A' nagym. m. kir. udv. Kamara Rosenbergi sóperceptorrá eddig ugyanott ellenőrködött Solus Károlyt; Pesti sómázsamesterré szolnoki ellenőr Bodor Jánost nevezte. — A' Szomolnoki fő bányászi tisztség, mellyel évenként 400 for. rendes, 's egyébb fizetés járul, megüresűlvén; a' kik ezt elnyerni óhajtanák, szokott formatartásokkal készített folyamodásikat f. e. Jun. 26káig ugyanoda a' bánya-felűgyelői főhivatalhoz küldjék-be.

Ő cs. Felsége Zimonyi harminczadossá és só-perceptorrá eddig ugyanott ellenőrködött Pithely Antalt méltóztatott nevezni.

Galáczból Apr. 17dikéről így írnak: „Argo gőzhajó, az idei dunai hajózás megnyílta után, April. 1sőjén jelent-meg először az itteni kikötőben, 's a' felső dunai gőzhajókkal összekapcsolt járását rendesen folytatandja Skella-Kladova és Galácz közt. Islaz és a' vaskapu mellett a' Duna medrebeli sziklák kihányásán kettőzött szorgalommal fognak e' nyáron dolgozni. Maria Dorottya gőzhajó, melly eleinte a' Konstantinápol és Galácz közti közösűlés megnyitására volt szánva, ez idén nem jő e' vidékre, hanem Smyrna és Konstantinápol közt fog járni. Az itteni révbe a' múlt esztendő alatt 243 hajó evezett, 's távozott-el megrakodva, hármat kivéve, melly itt telelt. Ezek közt 15 ausztriai, 2 angol, 62 orosz, 91 török, 40 görög, 20 jóniai, 13 sardiniai lobogó alatt volt. Legközelébb egy itt készült schoner bocsátatott tengerre, melly az orosz lobogót tűzé-ki. Az apróbb hajók száma, mellyek „karlasch" nevet viselnek és csak a' Dunán, 's tengeren sohase járnak, felettébb nagy; Galácz, Ibraila kikötői, 's a' Duna két partján egész a' vaskapuig lévő áru-rakhelyek közt, ezek tartják-fen a' kapcsolatot, 's leginkább török és orosz tulajdonok; az utóbbiak nevezetesen Ismail és Galácz közt járnak. Galácz kikötőjébe mult esztendő lefolytában 12 millió 86 ezer 77 piasternyi áru vitetett, ki pedig 14 millió 916 ezer 666 piaster értékü. Beviteli fő czikkelyek ezek valának: czukor, 1 mill. 869,000 piasztert érő; kávé, 297,391 piasternyi; rum (pálinka) 317 ezer piaster értékü; olaj, 876 ezer piasternyi; bors, 121 ezer piasternyi; narancs, 260 ezer piastert érő; czitron, 174,560 piasternyi; olajfabogyó, 256,650 piasternyi; czinobriom, 365,700 piaster értékü; kőedény, 420 ezer piasternyi; vas, 1 mill. 472,250 piasternyi; kézmívek, 2 mill. 332 ezer piastert érők; fonott pamut, 873,600 piasternyi. A' kiviteli czikkelyek közé leginkább e' következők számíthathatnak: búza, 2 mil. 801,100 piasternyi; faggyú, 1,504,422; deszka, 1 mill. 476,060; só, 4 millió; gyapju, 1 mill. 202,943; ökör- és tehenbőr, 1 mill. 26 ezer 720; bor, 229,200; ökrök, 413,400; tehenek, 91,440; lovak, 1 mil. 104,250; juhok, 664,240 — piasterre rúgó értékben. A' kézmívek többnyire szárazon, és különösen a' pamutszövetek Lipcséből szállíttatnak. Burkusországnak Görlitzi, Kotbuszi és Grünbergi gyáraiból sok posztó fogyasztatik-el. Könnyebb fajta posztók, de nem nagy mennyiségben, Ausztria Brünni és Bielizi gyáraiból jőnek. Az ausztriai, nevezetesen stíriai vas mívek, mint kaszák 's más e'félék, igen kelendők, 's minden illy nemü idegen árúkkal hasznosan jöhetnek concurrentiába. Kétséget nem szenved, hogy a' Dunának hajókázhatóvá tétele az ausztriai szorgalomnak, nem csak a' fejedelemségekben, hanem még a' fekete tengeren 's Trebisondón túl is gazdag szállító útakat nyitánd, 's felszámíthatatlan hasznokat eszközlend. A' gabona kivitele Oláhországban múlt évi Sept. 1sőjétől, Moldvában pedig f. e. Jan. 1sőjétől fogva eltiltatott; azonban a' mostani környületek közt semmi szüksége sem volt a' kormánynak e' tilalomra; önmagától is meg kellett volna szűnni a' kivitelnek; mert a' földmívesnek nincs annyi gabonája se, hogy földjeit bevethesse; a' falukban éhen haltak a' szegény emberek, 's a' folyvást tartó szárazság komoly aggodalmakat szűl; továbbá a' közép tenger kikötőibe sok gabona szállítatik Nápolból, 's az ottani ár egyenlő az itt helybelivel. A' hajózás megnyílta óta számos tengeri hajók eveznek ide, de nem rakodhatnak-meg, 's vagy föveny-teherrel kell visszatérniök, vagy pedig kevés epítményi fát, 's faggyút visz-

nek. Ez utolsó czikkelyre nagy adót vetett a' moldvai kormány, t. i. minden okára (egy oka 2114 bécsi font) 20 parát (8½ pengő kr.) rótt; minélfogva az orosz révekből kivitt illyes árúkkal ki nem állhatja a' concurrentiát. Az oláh kormány 3 pctre szállítá a' faggyú kiviteli vámját. Galácz városának a' hospodár által ígért szabadrévi kiváltság megvalósítása, és az ezt illető rendszabások megállapítása, fájdalom, még sem történt-meg. Mostanában olly hír kezde szárnyalni, ámbár még igen korán, hogy az oroszok Silistriából és a' fejedelemségek hadi útjairól ki fognának takarodni. Legközelébb egy görög királyi Consul bízatott itt meg, ki hivatali foglalatosságit már elkezdte, 's a' görög lobogót lakása előtt kitűzte." (Zágráb ujs.).

N. Szeben: Főherczeg Ferdinand kir. Fennsége Majus 15, 16 és 17dik napjain e' várasban lévő intézeteket meglátogatta, 's mind ezeket megajándékozta; 18kán reggeli 6 órakor innen elindúlt, Brassón, Kézdi Vásárhelyen és Csik-Szeredán át az 1ső és 2dik székely határezredeket akarja megvizsgálni.

Az Allg. Zeit. írja, hogy Bécsben május 2dikán ment véghez würtembergi királyi herczeg Sándor királyi Fennségének, több kir. vitézi rendek nagy keresztesének, a' József huszárok ezeredesének, a' würtembergi uralkodó királyné testvérének, erdélyi születésü gróf Rhédey Claudia, úgy külső szépséggel mint kimivelt lelki tulajdonival tündöklő kisasszonynyal házassági egyben köttetése. Az idvezült Iső Ferencz császár kevéssel halála előtt a' menyaszszonynak Hohenstein grófné nevet adott, mellyet mint a' kir. hg hitvese viselni fog, az ezen házasságból születendő gyermekek is azon nevet fogják örökölni. (Erd. Hír.).

NAGYBRITANNIA.

O'Connell Morgant, Alvanley lorddal történt párviadala után, valamelly d'Israeli Beniámin nevű ember, közönségessé tett íratában felszólította, hogy részére is elégtevő nyilatkozást adjon, mivel attya által ő is megbántatott. O'Connell Morgan azt felelte, hogy ő csak az attyán ejtett bántások végett avatkozik annak dolgába; egyszersmind azt kérdezte d'Israelitől, akarta-e őt személyesen megsérteni. Melly kérdésre mivel emez tagadva felelt, azt hitte O'Connell Morgan, hogy ezzel az egész dolog el van igazítva. Most azonban d'Israeli egy dühös íratot intézett O'Connell Dánielhez, mellyben azt minden lehető gyalázattal illeti, 's egyszersmind ezt írta fiának „Ha az úr csupán az attyán ejtett sérelmeket kész megbosszúlni, úgy hiszem hogy őt most eléggé megbántottam; legalább ez vala teljes szándékom. Ki akartam önteni ellene egész gyűlölségemet, mellyel charaktere iránt viseltetem, 's azon útálatot, mellyet bennem magaviseletével támasztott. Ha talán ez érzeteimet ellene teljes mértékben ki nem önthettem volna, óhajtom, hogy azokat most az úr előtt jobban kifejezhessem. Nem fogok elmúlatni semmi alkalmat az úr attya nevét köz gyalázatra kitenni, 's óhajtom, hogy az úr, vagy vérsége közül valaki próbáljameg azon kiolthatatlan gyűlölségemet megbosszúlni, mellyel őt egész életében üldözni magamban feltettem." Ezen íratra O'Connell Morgan igen röviden azt felelte, hogy e' levél hangja minden további értekezést félbeszakaszt közöttök; egyszersmind d'Israelit párviadalra hívta-ki; de a' rendőrség, mellynek a' dolgot a' d'Izraeli által annak adott nagy nyilvánosság miatt, meg nem tudni lehetetlen vala, mindkettőjöket házi fogságba tétette, hihetőleg annak velök megigértetése végett, hogy nem fognak megverekedni. Elfogta még a' rendőrség O'Connell úrnak egy unokaöccsét O'Connell Móriczot is tory ellentársával együtt, kik ezen egyenetlenség miatt már a' vívás helyén valának. Beszélik, hogy mind O'Connell Morgan és Moricz, mind O'Connell John, O'Connell Dánielnek másik fia, (kik mind a' hárman parlamenti tagok) elfogattatván a' rendőrség hivatalába vitettek, hol fel kelletett fogadniok, hogy a' folyó esztendő hátra lévő részében Ő Felsége minden alattvalói iránt békével fogják viselni magokat." D'Israeli Beniámin O'Connell Dániel ellen viseltető gyűlölségének megértésére meg kell jegyezni, hogy a' Zsidóból kikeresztelkedett d'Israeli előbb egészen O'Connell pártjához tartozott, sőt pártfogását némelly hijában próbált követválasztásokban ki is kérte. Nem régiben azonban hirtelen a' torykhoz pártolt-el, az ángol egyházat tüzes beszédekkel védelmezte, 's O'Connellt lázítónak nevezte; de a' választások alkalmával ismét kimaradt, 's utóbb O'Connell által, ennek az irlandi néphez tartott utóbbi beszédeiben, igen kemény kifejezésekkel illettetett, mellyekre

)(

czéloznak említett levelében tett indulatos rágalmai. O'Connell t. i. ezt mondta róla:„ A' d'Israeli által ellene felhozott vádakra elég annyit felelni, hogy ez az ember a' hazugságok főmestere, mind tettére mind beszédére nézve hazug, 's maga a' megtestesült hazugság. Nem talál kifejezéseket, mellyekkel illy alávaló féreg iránti iszonyú utálatát eléggé kifejezhetné. Nincs olly hitetlenség, önhaszonlesés, elvetemedettség, állhatatlanság, melly d'Israelit nem bélyegezné. Neve mutatja zsidó eredetét. Noha ő (O'Connell) némelly zsidó familiák iránt tisztelettel viseltetik, 's örűl hogy barátjok lehet, de vannak a' Zsidók közt ollyanok, kik a' gyalázatos erkölcstelenség legalábbvaló és utálatosabb fokán állanak, 's ezek közűl d' Israeli leggyalázatosabb. Ezekre d'Israeli ezt felelte: O'Connell fejedelmi jövedelmet gyűjt magának, koldúló perselyeket járatván, hogy a' vakbuzgó rabszolgák éhelhaló fajától pénzt csikarjon-ki. Beszéde végén reményét jelentette, hogy lesz még egy Philippi, hol össze fognak találkozni, 's ő a' nép képviselőjévé választatik, mielőtt még az unio eltörlése végre hajtatnék. De most minden liberalis hírlapok megtámadják d'Israelit 's ellenkező politikai nyilatkozásait összehasonlítván, ó testamentomi példabeszédekkel gúnyolják azokat. Israeli, mint látszik, még ifjú ember 's román-költéseinél fogva valamennyire ismeretes.

Minden ángol hírlapok, még a' tory véleményüeket sem véve-ki, egyezőleg gáncsolják a' franczia pairtörvényszéki per folytatásának módját. A' Globe nevezetesen ezt mondja: „Ezen per a' vádlottak részéről lármát, kiabálást és merészséget, a' bírák részéről pedig ingadozást és tétovázást tüntet-elő, mellyeknek erkölcsi következései felettébb károsak lehetnek a' fenálló franczia kormányra nézve. Ha ezen emberek csakugyan megérdemlik azon fáradságot, hogy törvénybe idéztessenek, úgy a' pernek más charaktert kelle viselni, 's miután elkezdetett, olly módon kelle folytattatnia, melly a' vádlottak illetlen és makacs viseletét meggátolta volna.“ A' Courier így ítél: „A' parisi per dramatikai érdeke naponként növekszik, egyszersmind, fájdalom, az is nyilvánossá leszen, hogy ezen esetek által minden okos szabadság és személyes bátorság okfejei megsértetnek. Ha különös környületek illy törvényszéket tesznek szükségessé, 's nincsenek előbbeni példák, mellyeket követni lehetne, akkor mindenek felett kötelessége a' hatalombíróknak igazságosan cselekedni, és a' lágyság felé hajlani. E' maximától eltávoztak a' jelen esetben, és a' törvényszék már, úgy látszik, fenakadt saját formatartásiban és hibáiban, minél egyebet nem is lehetett várni. A' magokat rendetlenül viselő vádlottak kiutasítására ugyan van példájok a' paireknek, t. i. Danton és társai pere. Midőn ezek a' törvényszéket sértegették, Fouquier Tainville és St. Just javallatára kiutasíttattak a' Convent elől, 's távollétökben guillotinere ítéltettek. De e' példa olly jeleneteket idézvissza, mellyeknek utánzását senkise kívánhatja, 's Thiers úr, egyike azoknak, kik a' Conventnek amaz esetbeli viseletét leginkább ócsárolták, most a' kabinetban űl! Mindez a' kormány 's törvényszék ellen szól, és még most is okosabb volna az egész perrel felhagyni, mint megmaradni az ösvényen, melly csak a' statustiszthatóságok megútálására vezethet. Ha bár a' doctrinairek mind semmivé tehetnék is e' vádlottakat, a' republicanismust soha többé ki nem irthatják, mert az önkényes hatalomnak minden tette, mellyre a' monarchiai kormány vetemedik, az ő ellenségeiknek erejét neveli.“ A' Times következőleg ítél: „Némelly csekély pontok vitatásával már majd egy hetet vesztegettek-el, 's a' vád még sem olvastatott-fel egészen. Ez jó jele pair urak béketűrésének, kik bizonyosan nem álmodták, millyen nehézségek szövevényébe fognának bonyolódni, ha e' bámulati perben (pageant-trials) a' végrehajtó hatalom műszerévé lennének. De bánkódásuk és nyugtalanságuk is nyilván mutatkozik, 's hirtelen bevégzéssel fenyegeti a' perlekedést, melly azonban nem épen úgy fogna kiütni, mint várták 's kívánták azon emberek, kiknek ösztönzéséből kezdettek a' peres üldözések. A' vádlottak rendetlen és lármás viselete által nem csak gyakran zavarba ejtetik a' törvényszék, hanem még idejének nagy részét is kéntelen leend az illetősége iránt gyakran előfordúló előleges kérdésekkel elvesztegetni. De noha bajos és bonyolódott a' pairek helyhezete, azt mindazáltal csak magoknak és senkinek másnak nem tulajdoníthatják. E' nehézségeket előre láthatták, és mivel Francziaország e' per sikere 's a' pairek beelegyedése által semmitse nyerhet, nem kellett vólna magokat olly könnyelműleg kitenni a' köz tisztelet elvesztésének veszedelmé-

re, mellyel a' per kimenetele, bár milly legyen is az, komolyan fenyegeti őket."

Az alsóháznak húsvét után először, Május 12d. tartott űlésében Cobbett úr több indítványait jelentette, mellyeket ez űlés folytában tenni szándékozik, nevezetesen 1, Jul. 2d. a' szegénytörvény javítását illető alkotmányelleni bill visszavétele iránt; 2, Jul. 9d. a' seradó eltörlése végett; 3, Jul. 14d. a' hírlapbélyegzés eltörlése iránt, ha ez ideig a' kincstár kanczellárja az általa e' tárgyban megigért billt elő nem terjeszténdi; végre 4, Jul 1td. annak megvizsgálását fogja javallatba tenni: nem lehetne-e a' nemzeti adósságra nézve valamelly elfogadható egyezést eszközölni!

Következők azon javallatok és indítványok, mellyek még a' Majus 12dikét megelőzött űlésekre előre bé voltak jelentve, de a' parlament elhalasztatása miatt mindeddig el nem dönthettek: Hogy a' püspökök a' felsőház tanácskozásaiban csak akkor, még pedig szavazási jus nélkűl, és úgy, mint a' bírák a' perekben, lehessenek jelen, ha egyházi reformokról leénd szó, hogy a' háznak, mihelyt felszólítatnak, azonnal felvilágosítást adhassanak; javallá Whalley sir. Egy bill a' halálos büntetésnek bizonyos esetekben eltörlése iránt; Ewart úrtól. Másik az irlandi követválasztási törvények megjavítása iránt; O'Connell úrtól. Henry Lytton Bulwer azon javallata, hogy annak megvizsgálására, miként lehetne a' követségekre tétetni szokott költségeket kevesebbíteni, bíztosság neveztessék. Másik Richard Vyvyan sirtől az iránt: hogy a' ház változzék bíztossággá; Anglia 's Törökország viszonyainak megfontolására. Egy bill Buckingham úrtól, a' serrel, borral, és szeszes italokkal kereskedésbe hozandó jobb rend, a' korcsmáltatás jussának korlátozása, és a' csapszékekre szorosabb felvigyázás végett, hogy a' mértékletesség és józanság előmozdíttassék, 's a' nép egészsége és erkölcsisége a' romlástól megőriztessék. Másik bill Agnew sirtől, a' vasárnapok' megűlése iránt. Ismét másik Trevor úrtól a' mostani szegénytörvény némelly részeinek kijavítása végett. Harvey úr azon javallata: hogy az alsóház a' nyugpénzek jegyzékeit vegye tanácskozás alá. Hume úré: hogy a' ház a' főpóstamester magaviseletét vizsgálja meg; továbbá: hogy az alsóház minden tagja minden hétfőn 30 levelet vehessen bérmenten; ismét: hogy többé olly gyarmat polgári tisztviselőinek, mellynek jövedelmeiről és költségeiről a' megelőzött esztendei számadás az ángol kormánynál még bé nem nyújtatott, fizetésökre semmi pénz a' kincstárból ne adassék; végre: hogy keletindia és a' gyarmatok költségjegyzékei minden esztendőben terjesztessenek a' parlament elébe. Majus 12dikére többek között e' javallatok jelentettek-bé: Berkeley úr azon javallata: hogy az idegenek számára rendelt karzat egy része engedtessék az asszonyságoknak. Fowell Buxton úrnak egy javallata a' rabszolgakereskedés tárgyában. Ward úré: Az alsóházi szavazásmód felől bényújtott biztossági tudósítás megvizsgálása iránt. Majus 13dikára ezek vannak részint napi renden részint előre béjelentve: Az irlandi szegények gyámolítását, továbbá a' dissenterek házassági kötéseit, és a' hajóslegények szolgálatát tárgyazó billek másod ízbeli felolvasása. Kennedy úrnak azon javallata: hogy a' dissenterek házasságát tárgyazó bill másod ízben félesztendőnél előbb fel ne olvastassék. Buckingham úr javallata az iránt, hogy a' hajóslegények szolgálatra ne kénszeríttessenek. Majus 14dikére: A' katholicusok házasságát tárgyazó bill másodszori felolvasása. Egy bill Cobbett úrtól, melly által a' közelebb múlt űlésben elfogadott szegénytörvényt változtatni kívánja. Heron Robert sirtől egy bill az iránt: hogy a' parlamenti űlések ideje 5 esztendőre rövidíttessék, 's az alsóház tagjai ne legyenek kénytelenek bizonyos hivatalok elfogadása után új választásnak vetni alá magokat. Divett úr azon javallata: hogy a' grófsági adók Angolországban és Walesben teljességgel törűltessenek el. Evans ezredestől egy bill, az idegen katonaszedésekre nézve Angolországban most fenálló törvény eltörlése iránt. Chandos marquisnak azon javallata: hogy a' földmivelő néposztály szükölködése vétessék tekintetbe.

FRANCZIAORSZÁG.

(Folytatás a' 43d. számhoz).

A' Tribuneben megjelent levél itt következik: „Az aprilisi vádlottakhoz. Polgárok! Annak bizonyságául, hogy mi érdemesek vagyunk a' bizodalomra, mellyet erántunk a' nap óta folyvást mutattatok, midőn szerencsénk vala a' pairtörvényszék padjain mellettetek ülni, sietünk felelni a' levélre, mellyet nekünk tegnap írátok. Jól tudjuk mi, hogy az elhagyatás és elkülönzés állapotjában, mellybe tevének titeket közös ellen-

ségeink, és a' pillanatban, midőn ők erőszakhoz 's rémítéshez készülnek, nem azért folyamodtok hozzánk, hogy lelki esmeretünktől kölcsönözzetek erőt, mellynek híjával sohase vagytok, hanem azért, hogy azt megtudhassátok, valjon méltó-e viseletetök a' respublikai párthoz, mellynek ti vagytok leglelkesebb gyámolai 's rendíthetetlen védelmezői. Nekünk tehát lelki esmeretbeli kötelességünk, 's ezt büszke elégültséggel teljesítjük, a' világ előtt kinyilatkoztatni, hogy ti egész e' pillanatig méltóknak mutattátok magatokat a' szent ügyhöz, mellynek áldozátok szabadságtokat 's éltetöket, és hogy nemességtök minden szabad férfiak várakozásának megfelelt. Egymással 's védelmezőitekkel nem értekezhettek, még is csupán lelki esmeretetök ihletésénél fogva úgy cselekesztek és szóltok, mintha egy férfi volnátok; megtagadták tőletek a' védlőket, ti pedig a' bírákat vetettétek-vissza; hitvesiteket, gyermekiteket 's barátitokat eltiltták tőletek, 's erőtök a' magányosságban növekedett; bayonnetek szegeztettek mejjeitöknek, 's még a' bayonnetek hegye alatt is edződött mejjetök. Meg akarták csonkítani a' védelmezést, 's ti nem akartatok védelmeztetni. Gyalázatos szózattal akartak titeket az ország előtt bevádolni, ti pedig hangos és büszke szózattal vádoltátok-el vádlóitokat. Erőszakkal vonczoltattatok-el bíráitok elől, és ti kimenvén reszketésbe hoztátok bíráitokat székeiken beszédetök férfias energiája által. Szóval: ez alkalommal, mint mindég, egészen elfelejtettétek magatokat, hogy csak az örök igazság okfejeiről gondolkozhassatok, mellyeknek ti diadalmat szerezni hívattatok. Becsület száljon rátok! Mi, kik serényen teljesítjük kötelességünket, 's titeket az utólsó végig híven gyámolítunk iparkodásink, tapasztalásink és mély sympathiáink által, mi állhatatosan együtt maradunk. Élénk részvéttel 's testvéri feszültséggel kísérjük a' vitatásokat, mellyekben eddig, fájdalom, munkás részt nem vehettünk. Mi készek vagyunk a' tisztes helyen megjelenni, mellyet nekünk kijeleltetek, mihelyt azt pártunk méltóságára, 's ti javatokra tehetjük, azaz, mihelyt a' védelmezés az leend, minek lennie kell, és nem fogunk megszűnni úgynevezett bíráitok ítéletei felett szakadatlan, munkás és súlyos ellenőrséget gyakorlani. Az erőszakosság rendszere, mellyet a' király emberei javallának 's a' pairkamara elfogadott, eddig még csak némi szégyenlett félénkséggel mutatkozott; most már nyilvánossá lőn mindenek szemei előtt a' baromi erőszak által, mellyel a' pairtörvényszék elől kitaszítattatok. Eleinte csak a' védlőket tílták-ki, 's ma már titeket is kizárnak; védlőitek távollétében akartak kihallgatni, most pedig saját távollétetökben akarnak megítélni. Hagyjátok: e' nem igazságszolgáltatás, hanem polgárháború, melly békességben 's a' törvények szentsége mellett folytattatik. Polgárok, állhatatosak, 's mint eddig, nyugodtak, büszkék legyetek; ti vagytok a' közös jus védelmezői: a' mit ti akartok, Franciaország 's minden nagylelkü pártok azt akarják; Francziaország sohase fog ott bírókat látni, hol védelmezők nincsenek. A' ponton, mellyre, a' dolgok jutottak, kétség kívül folytatándja a' pairtörvényszék a' szerencsétlen utat, mellyen őt a' statushatalom ragadja, és miután nektek lehetetlenné teszi magatokat védelmeznetök, a' szomorú bátorsággal is fog bírni, hogy megítéljen titeket. Nemes elszántsággal fogadjátok ezen új igazságtalanságot, mellyel a' többiek szaporítatnak. A' bíró gazsága, a' vádlottnak dicsőssége; mert mindazok, kik vad igazságszolgáltatás tetteiben közel vagy távol részesültek, mindenkor és mindenütt magokra vonták kortársaik gyűlölségét és a' később kor átkát. Köszöntés és rokonság!" A' 91 aláírók közül említeni méltók: Armand Carrel, Blanqui, Carnot, Raspail, Anthony Thouret, Vignerte, Abbé Lamennais, Voyer d' Argenson, Audry de Puyraveau, kamarai követ, Arago, a' követ testvére, Gervais, Thibeaudeau a' National szerkeztetője, Cormenin, követ, és a' metzi ügyészek.(Oest.Beob.)

Felolvastatván e' levél, némelly pairek, 's kivál d'Argout gróf, titkos tanáncskozást sürgettek, mivel e' levél szoros összeköttetésben áll az elítélendő perrel; minek következésében a' karzatokról kiútasíttattak a' hallgatók, 's a' pairek 3 óráig titkos tanácsot űltek, mellynek folytatása más napra halasztatott. Ezután mindjárt mint törvényszék űlt-öszve a' pairkamara. A' vádlottak, mindöszve 27en, 3órakor vezettettek-be, 's most nem választattak-el egymástól városi őrök által, hanem miután leűltek politiai őrök is űltek közikbe. Három ügyész volt jelen. A' pairek $3\frac{1}{4}$ órakor jöttek-be. A' főügyvéd jelenti, hogy Giraud vádlott önként megjelent, 's részesülni kíván a' vitatásban. Gi-

raud az elölülő kérdéseire feleli, hogy Lyonból való, 's 20 esztendős. Bertholat, vádlott: Elölülő úr, én két nappal ezelőtt megjelentem mint fogoly, hogy a' vitatásokban részesüljek; de mivel védlőt választani nem engednek, kibocsátatásomat kívánom. Elölülő: üljön-le az úr, az úrnak nincs szava. Bertholat: én ellenmondok, védlő nélkül itt nem maradok. A' vádlott feláll, 's ki akar menni székéből. A' titoknok olvasni kezdi a' vádlevelet, de Bertholattól mindég háborgattatik. Főügyvéd: a' vádlott viselete annyival szembeszökőbb, hogy ő önként megjelent 's tegnap a' tanakodásban részt vehetni kívánt. Azonban mivel a' rendet zavarja, kiutasítatni kérem őt. Bertholat: Igaz, kívántam megjelenni a' vitatáson, de azt feltevém, hogy védlőm jelen leend. Az elölülő kivezetteti Bertholatot. Giraud, vádlott kinyilatkoztatja, hogy védlőjének báttyát választotta. Elölülő: e' kérelem megadatott az úrnak. Egy más vádlott Bertholat példáját akarja követni, de lecsilapítatik, 's a' vádlevél háborítatlan olvastatik egész 5 óráig, midőn az ülés eloszlatott. — A' pairkamara Maj. 13diki titkos ülésében elhatározá, hogy a' Tribune és Reformateur hírlapok szerkeztetői, 's minden aláírói azon levélnek, mellyet ama két hírlapban az aprilisi vádlottaknak választott védlői közlöttek, a' kamaraelibe idéztessenek. De mivel az aláírók közt két kamarai követ (Audry de Puyraveau és Cormenin úr) találtatik, a' pairkamarának meghatalmazást kelle kérni a' következkamarától nevezett tagjainak perbe idézhetésére. A' pairkamara elölülőjének ez iránt a' következkamara elölülőjéhez intézett üzenete nyilvános ülésben felolvastatott, 's az igazságminister (Persil úr) meghatalmazást kért a' kamarától Audry de Puyraveau és Cormenin uraknak, az említett levél aláírása miatt, megidéztethetésére. A' kamara rendelé, hogy ezen indítvány Maj. 15dikén biztossághoz utasíttassék, melly azt megvizsgálja, 's felőle jelentést tegyen. — Maj. 13dikán hatodik ülését tartá a' pairtörvényszék, mellyben a' vádlevél háborítás nélkül olvastatott a' 239-dik lapig. Correa, Desroys és Adam vádlottak ez ülésben nem voltak jelen. A' National szerint naponként szaporodik száma azon nemzeti őröknek, kik a' pairtörvényszéki perben teendő szolgálatra nézve ellenmondásokat írnak-alá. Azonban a' Journal de Paris állítja, hogy a' nemzeti őrség minden protestatiók mellett is rendesen teljesíti szolgálatát.

SPANYOLORSZÁG.

A' spanyol határszélről egy levél Majus 4d. ezt írja: A' mit előre megmondtam, nagyon is hamar bételjesedett. Valdes general tekintete 's a' felőle volt nagy vélekedés egészen semmivé tétetett, 's ha mindjárt seregeit újra rendbeszedné is, ez által a' háborúnak más menetelt még sem fog adhatni. E' szerént a' királynénak minden eddigi vezérei négy öt hónap múlva oda hagyták a' hadpiaczot, elgyengűlt és bátorsága vesztett seregeknél egyebet magok után nem hagyván. E' fővezérek közűl egyedűl Rodilnak volt e' háború természetéről meglehetős képzelete, mellyet magával Portugaliából hozott, t. i. hogy a' praetendens személyesen üldöztessék. És valóban nem is aludt ki akkor tájban Don Carlos egy éjszakát is nyugodalmason, 's voltak ollyan pillanatok, midőn csupán egy golyóbis vagy egy meredekről leugrás közt lehete választania. Ha akkor Rodilnak 50,000 a' constitutiótól lelkesítetett nemzeti őrség lett vólna keze alatt, kik szünteleni, noha gyakran rosszúl intézett, megtámadásokkal nyughatatlankodtatták volna az ellenséget: úgy ma Zumalacarreguy valamelly hegy barlangjában, Don Carlos pedig idegen földön lenne, ezer hálát adván Istennek, csak hogy életét megmenthette. De az estatuto real illy csudákat nem teremthet; mert az a' rendszabásokat erőtlenekké az embereket pedig hidegekké teszi; olly czívakodás köve az, melly a' Spanyolok közé hajíttatott; mert az aristocratai ábrándozásoknak e' szüleménye nélkűl ma nem volna egyéb Spanyolországban constitutiósoknál és carlistáknál, 's így nem sokára meg lehetne tudni, mellyik rész leénd győzedelmes. Soha jobban, mint most, ki nem tetszett, hogy nem az emberek, hanem a' dolgok döntik-el előbb utóbb a' politikai viszongásokat. A' régi constitutiósoknak úgy szólván a' színe mind Valdes mellett van; 's mit tettek eddig ez emberek? Talán a' madridi udvar Llauder generalt nem sokára ismét vissza fogja hívni; 's lehetne-é ez ellen kifogást tenni? Azt hiszem azonban, hogy Llauder az előbbieknél többet nem fog tenni, 's az egész dolognak franczia béavatkozás lesz következése. Nem ért ugyan még e' szándék egészen meg, de nehány

hónap múlva Lajos Filepnek jobban keze ügyében lesznek a' dolgok, 's a' Spanyolok által fogják látni kormányok tehetetlenségét. Többé előttem kétséget nem szenved, hogy a' spanyol juste-milieu, melly mindenek előtt zsákmányát bátorságba akarja tenni, e' béavatkozást már most is óhajtja. A' királyné ügye rosz menetelének e' közönséges és fő okaihoz még egyebek is járulnak, u. m. a' hadseregben uralkodó egyenetlenségek, a' rosz hadifenyíték, a' haditisztek tapasztalatlansága, 's azon hibás haditerv, melly szerént mindég csak Pamplonát akarják a' hadi munkálkodás központjául venni. Mire való ez a' járás kelés Vittoriából Pamplonába, melly a' hadsereget az annyira munkás és a' környékben jártas ellenség megtámadásának tette ki! Miért nem egyesítnek 20,000 embert Vittoriában, 's miért nem támadják-meg egyenesen a carlistákat, hogy azokat elsőben legalább Biscayából és Guipuzcoából kinyomván, a' navarrai hegyek közé szorítsák! A' carlisták Vittoriától kezdve egészen Elisondoig mindenütt támadólag dolgoznak; 's míg ők Oraa brigadás generalt Verából és Urdachból hátra nyomták, az alatt Zumalacarreguy Valdes osztályára rontott. A' derék de tapasztalatlan Cordova két batalionnal a' völgyekbe nagyon előre nyomúlván körűlkeríttetett; megfélemlett seregét szüntelen elől vezetve csak állhatatossága által mentette meg magát a' fogságtól, de két lövés által kapott seb és egy egész batalion vala díja szabadúlásának, a' többieknek csak némelly része juthata vissza Valdeshez. Seoana hasonlóan sebet kapott, 's a' fején vett sebéből alig meggyógyúlt Freylan Vigo brigadás élte veszélyben forog. Valdes Logronnóban igyekszik hadi erejét egyesíteni. A' carlisták, mint látszik, Bastanthalban hathatósan szándékoznak munkálkodni, hogy a' királyné seregeit a' franczia közösűléstől elvágják, melly nélkúl a' hadpiaczán magokat már régóta meg nem tarthatták volna. Don Carlos serege mindég jobb karba kezd tétetni. Sok piemontiak, különösen haditisztek vannak köztök, kik a' közvélemény szerént a' Turini udvartól gyámolíttatnak.

A' hadi foglyok kicserélését tárgyazó egyezés, melly nagybritaniai király Ő Felségének bíztosa Elliot lord által tétetett javallatba 's a' Guipuzcoa, Alava és Biscaya tartományokban úgy szintén Navarra királyságban hadakozó seregek fővezéreinek sinórmértékúl fog szolgálni: 1 czikk. A' Biscaya, Guipuzcoa, és Alava tartományokban úgyszintén Navarra királyságban most egymás ellen hadakozó két sereg vezérei abban egyeznek meg, hogy mind két részről a' hadi foglyok életének megkegyelmeznek, 's őket következő módon kicserélendik: 2 czikk. A' foglyok kicserélése időszakonként, minden hónapban két vagy három, vagy ha a' környülmények megkívánandják és engedéndik, több ízben is fog megtörténni. 3 czikk. A' kicserélés pontosan és egyenlő arányban fog mind két részről a' foglyok számához képest véghezmenni, a' fölösleges szám pedig mindaddig azon résznél, mellynél van, maradni, míg a' kicserélésre új alkalom leénd. 4 czikk. A' haditisztek rangjok szerént fognak kicseréltetni. 5 czikk. Ha a' kicserélés után valamellyik a' hadakozó felek közűl, a' ki nem cserélhetett fölösleges számu foglyok őrizetére valamelly helyet kívánna, 's ez azoknak bátorságára, ápolására és becsületére nézve szükséges lenne: azon esetben abban egyeznek meg a' felek, hogy a' foglyok, azon fél által, mellynek akkor hatalmában leéndenek, egy vagy több, a' másik fél által bényomúlása esetében bántatlan hagyandó faluban őrizet alatt tartathassanak olly móddal, hogy ők ott tartózkodások ideje alatt minden bántódástól mentek légyenek; azt megjegyezve, hogy azon városokban vagy falukban, mellyekben a' foglyok lesznek, sem fegyvereket, sem hadi készűleteket, sem tábori eszközöket nem lesz szabad készíteni. Az illy helyek mind a' két hadakozó fél által előre fognak kijeleltetni. 6 czikk. E' háború alatt semmi polgári vagy katonai személy nem fog gondolkodása módjáért megítéltetni, a' nélkűl hogy előbb ellene a' Spanyolországban divatban lévő hadi rendeletekhez képest per ne indíttassék. E' feltétel egyedűl csak azokra tartozik, kik nem valóságos hadifoglyok; ez utóbbiakra nézve már a' fentebbi czikkelyekben tétetett intézkedés. 7 czikk. Mindenik hadakozó fél a' korházakban, falukban, városokban, vagy akármelly helyen találtatandó sebesűltekkel és betegekkel szelíden fog bánni, 's azokat seborvosi bizonyítvány mellett szabadságba helyhezteti. *(Folyt. köv.)*.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkert utcza 498. sz.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Uraké utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK
a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Majus 30-*dikán* 1835.

Figyelmeztetés.

A' „HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK“ iránt.

A' juniusi vásár közelgetésével felszólítom t. cz. Előfizetőimet és az egész magyar olvasó Közönséget: újságom további olvashatása iránt a' rendeléseket, tisztán leírt vagy nyomtatottan kiigazított teljes címzeteik beküldése mellett, minél elébb megtenni méltóztassanak; hogy én is nagyon tisztelt Pártfogóim számához alkalmaztathassam a' példányok' tetemes költséget kívánó nyomtattatását. A' félévenként több mint száz ívre terjedő, igen könnyü olvashatásu 's most ismét új öntetü betűkkel nyomtatandó „*Hazai 's Külföldi Tudósításoknak*,“ „*Hasznos Mulatságoknak*“ és „*Hirdetéseknek*“ ára a' jövő félesztendőben is, melly Julius elejétől December végéig tart, Pesten és Budán boríték nélkül 8, borítékban 9; postán pedig 10 v. cz. forint marad. Pest Majus 13d. 1835. *Özvegy Kultsár Istvánné*,
tulajdonos kiadó (Zöldkert útcza 498 szám.)

Bakody József

orvostudomány' Doctora állandó itt lakás végett Győrből Pestre költözvén, tiztelettel jelenti, hogy lakása Libasinski úr házában a' „Rakpiaczon“ 24 szám alatt, a' második emeletben vagyon, és Junius 1sö napjától kezdve naponként 3 órától délután 5 óráig kinek kinek orvosi rendes óráit ajánlja. (3)

(1) **Kocsikenőcs.** A' már ösmeretes vas- és fatengely, úgy szinte körömkenőcs, melly előbb Pesten a' Wurm udvarban lévő Füszeráros boltban adatott-el, — mostantúfogva a' *fördő útczában* a' Spiegel házban 22dik szám alatt az alúlirtnak földszinti saját szálásán a' legillendőbb áron kapható; — ugyan ott nagy mennyiségben disznózsír és debreczeni szalonna is eladó találtatik. (2)

(1) **Hirdetés.** Tettes Somlyó Vásárhelyi egyházi javakhoz tartozandó uradalomban következendő javak, mellyeknek az árendális idejek részint folyó évi Sz. Mihály napkor, részint pedig October hónak 31dik napján megszünik, árverés útján a' legtöbbet igérőnek haszonbérbe fognak kiadatni, úgymint:

Iször Pápa vidékén helyheztetett 170 hold szántóföldből, és 91$\frac{58}{64}$ hold rétből álló **Léhérti puszta** minden gazdasághoz intézett épületek nélkül October 1sőjétől kezdve három esztendőre.

2szor Ugyan Pápa vidékén fekvő közbirtoku **Timai pusztában** lévő 213$\frac{2}{4}$ hold szántóföld, 116$\frac{1}{4}$ hold rét, és 186$\frac{1}{4}$ hold legelő hozzátartozandó kökeritéssel békerített épületekkel együtt, úgymint jó materialekbúl épült béres lakással, 24 darab szarvas marhára való istállóval, kocsi színnel, és 500 darab birkára tágos akollal, folyó évi October 1sőjétől kezdve 8 esztendőre.

***Első Félesztendő.* 1835.**

3szor Ugyan Pápa mezőváros szomszédságában fekvő Agyagliki vendégfogadó, és mészárszék hozzátartozandó 24 mérő alávaló szántófölddel, és 15 kaszás réttel, folyó évi October 1sőjétől számlálván 3 esztendőre.

4szer A' Somlyó Vásárhelyi mvárosban lévő vendégfogadó és mészárszék hozzávaló 7 mérős szántófölddel és 8 kaszás réttel folyó évi November 1sőjétől fogva 3 esztendőre.

5ször Tüskevári helységben Torna vizén épült 2 kerekü malom, lakással és 2 hold réttel folyó esztendei November 1sőjétől fogva 3 esztendőre. — A' kinek ezen javakat kibérleni szándékja volna, folyó évi Julius 1ső napján S. Vásárhelyen a' tiszttartói hivatalos szobában szokott délelőtti órakor tartandó árverésre elegendő bánatpénzel felkészülve megjelenhet.

Mikovény Ignácz, tiszttartó. *s. k.* (3)

---

(2) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy 1835dik esztendei Junius 17kén az Ó Budai kir. kam. praefectusi hivatal irószobájában szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés útján uradalmi két száraz malom, nevezetesen: a) a' bécsi posta út mellett Ó Buda közelében lévő Frankl nevezetü két kerekü malom a' hozzátartozó $8\frac{7}{8}$ holdnyi szántófölddel, és $11\frac{3}{8}$ holdni réttel együtt; — továbbá b) a' Szent Endrei út mellett szinte Ó Buda közelében lévő Klingelmayer nevezetü kétkerekü malom a' hozzátartozó $2\frac{1}{2}$ holdnyi réttel, és házikerttel egyetemben folyó esztendei Augustus 1sőjétől kezdve számítandó egymásutáni három esztendőre a' legtöbbet igérőnek bérbe fog adatni. — Mind a' két malom azzal a' jeles tulajdonnal bir: hogy hajtó vizök melegsége, 's a' Budapesti kir. fővároshoz való közelléte miatt egész télen át őrölhetni rajta. A' bérleni szándékozók ennél fogva hivatalosak, ezen árverésre a' rendszerint megkivánt ellátványokkal felkészülve megjelenni. A' bérleti föltételeket előleg is megtudhatni a' fenkijegyzett k. kam. praefectusi hivatal irószobájában. — Az árverés után semminemü ajánlatok sem fogadtatnak-el. Budán Majus 19kén 1835. (3)

---

(2) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendeléséből közhírré bocsájtatik: hogy néhai Mindszentfalvai Petrovszky nemzetségnek magvaszakadtával a' kir. Fiscusra háromlott és ts ns Tolna vármegyében kebelezett Fadd helységnek, és Hencsei pusztának egy harmad része minden hozzátartozandó jövedelmek, és uradalmi régalekal együtt, folyó esztendei Junius 23kán Pécsett a' kir. sóház épületében tartandó nyilvános árverés útján folyó esztendei November 1ső napjától kezdve egész 6 egymásután következő esztendőre a' többet igérőnek haszonbérbe fognak adatni. — Az árverésben részesülni kivánók kötelesek bánatpénz fejében az árverés előtt 500 f. p. p. befizetni. — A' haszonbérlői feltételeket előre a' nagymélt. m kir. udvari Kamara számvevői hivatalnál Budán, Pécsett pedig a' k. sóhivatalnál megtudhatni. Budán Pünkösd hava 22kén 1835. (3)

---

(2) Hirdetés. A' cs. k. priv. **Pakfong érczmüvek'** rakhelye Bécsben (untere Breunerstrasse Nro 1133) ajánlja a' főnemességnek 's a' tisztelt közönségnek kézműveit. Pesti vásárok alatt sátora van a' bécsi útczában az új piaczon, hol portékáit igen illendően szabott áron ezüst pénzben árulja.

Az igazi pakfong hasonló a' 12 latos ezüsthöz, a' hamis ellenben feketés és veresés sárga lesz: különösen figyelmezni kell ezen bélyegre: **Pakfong-Frank**, mellyet rajta világosan láthatni. Egészen újonnan találtatnak pakfongból nap- és esőernyők, kardok uraságok és katonák' számára, fejéren és tűzben megaranyozva, 's a' legújabb ízlés szerint; dobos- és kapus-botok, gombok formaruhákra, vadászkések 's más vadászati eszközök, gyújtó és füstölő masinák, argant és függő lámpák, mindenféle egyházi készületek, egész asztali service, minden lehető toilette-tárgyak, játszó órák, mellyek fertályt 's órát ütnek; német és magyar játszóművek a' leghíresebb mesterektől.

Rendelni lehet előre ló és nyeregszerszámokat, kengyeleket Pesten Oláh urnál a' Trattner-Károlyi 612. szám alatti házban.

Állandó megbízott rakhelyek:

hol jót állunk igazi pakfongért, mellyen e' bélyeg szemlélhető **Pakfong-Frank**: Brassóban Erdélyben Simonis úrnál a' veres sasnál; Kanisán Rossenfeld Jakabnál; Eperjesen Handl S. E. úrnál; Lőcsén Ziegler Jakab úrnál; Losonczon Hlavats J. P. úrnál; Győrött Heifler Sámuel úrnál, Pozsonyban Szeleczky L. úrnál, 's mind ezen érintett helyeken mindenféle rendelések elfogadtatnak.

Régi eltört pakfongnak fontja 2 for. p. p. megvétetik.

---

(2) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy a' Ménesi kir. kam. tiszttartósághoz tartozó Konop nevü helységben lévő 800⅘ pos. mérő tevőt csöves kukoricza folyó esztendei Junius 1jén; a' Ménesi kir. k. pinczében lévő, 5 akót tevő aszuszőllőboressentzia, és ugyan ottani 1 akó aszuszőllőbor folyó esztendei Junius 22kén Paulison a' kir. kam. tiszttartóság' irószobájában szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés útján, a' fennsőbbségi helybenhagyásnak fentartása mellett a' legtöbbet ígérőnek eladatni fog. Melly árverésekre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva megjelenni ezennel hívatalosak. Budán Május 25kén 1835. (2)

Eggenberger József könyvárosnál Pesten,

a' Barátok piaczán a' királyi Egyetem könyvtárának általellenében sok más új könyveken kivül, következendők is jelentek-meg. Árok p. pénzben.

Márton J. Profes. ÚJ DEÁK RUDIMEnta, vagy is a' deák nyelv első kezdete. Kilenczedik kiadás, 8rét Pest 1835. 30 kr.

Bredov G. G. Nevezetességek a' világ köz Történet tudományából, alap-oktatásul fordítva a' tizenkilenczedik megjobbított kiadás szerint, 8rét Pest 1835. borítékba kötve 36 kr.

Magyarország Történetei rövid előadásban a' hazai ifiúság számára. Schröer után fordította Pajor Antal, 8rét Pest 1834. borítékba kötve 20 kr.

Pap Ignácz. Magyar Poézis, a' tanuló ifjúság közhasznára, második kiadás, 8rét Pest 1835. borítékba kötve 30 kr.

Szalay Emerich leuchtfaßliche ungarische Spachlehre zur gründlichen Belehrung eingerichtet. Fünfte verbesserte Auflage, 8rét Pest 1835. kemény táblába kötve 40 kr.

Közhasznú száz esztendőre szólló Kalendáriom. Negyedik egészen megjobbított 's megbővített kiadás. 8rét Pest 1834. 30 kr.

Leszállított árok.

Vieland Abderitái, fordítá Erdélyi Károly 2 kötet, 8rét Pozsony 1834. borítékba kötve előbb 2 for. most csak 1 for. (2)

---

(3) Hirdetmény. Mélt. Tolnai uradalom' részéről e' f. 1835. Junius 30kán Tolna mezővárosában, Mélt. Gróf Festetics Erneszt úr' gazdasági irószobájában, szokott reggeli órákban, következendő királyi haszonvételek, árverés útján, első Octobertől 1835. kezdve Aprilis 24-ig 1839. három esztendőre, 's hét hónapra haszonbérbe adatni fognak, u. m. két nagy vendégfogadó, több csapházak, serfőzés, pálinka égetés, minden hozzátartozandó épületekkel, 's eszközökkel együtt; úgy szinte a' Duna-rév, hozzátartozandó korcsmáltatással. Az elől számlált haszonvételek egyenként, vagy öszvessen haszonbérbe kivehetők. A' kivenni szándékozók, vagyonbéli elegendő biztoságról szólló hiteles bizonyság levelekkel, 's illendő

)(

bánatpénzzel ellátva, a' fent kitett napra meghívatnak. A' ser, és pálinka főzés árveréshez, Izraëliták is bocsájtatnak. Az árverési feltételeket, bővebben megérthetni a' tisztelt Gróf úr irószobájában. Költ Tolnán, Május 17kén 1835. (3)

---

(2) **Híradás.** A' nagymélt. m. k. u. Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy folyó évi Junius 17dik napján Magyar Pécska mezővárosában a' kir. tisztartói hivatal épületében tartandó nyilvános árverés útján a' Pécskai kamarai kotárkában találtató 3105; úgy nem különben az Apátfalvai szinte kotárkában helyhezett 3629 posonyi mérő csőves kukoricza kissebb 's nagyobb mennyiségben eladatni fog. — Melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva, ezennel illendően meghivattatnak. Budán Május 25kén 1835. (3)

---

(2) **Jelentés.** Mélt. gróf. Károlyi György jószágai igazgatósága részéről ezennel közhírré tétetik: hogy a' közönségesen kedvelt, 's különös jóságáról és tisztaságáról általánosan ismeretes Muzsalyi gróf Károlyifelé timsót mind nagyobb mind kissebb mennyiségben **Kunewalder testvérek** nagy kereskedésében Pesten minden időben illendő áron kaphatni. (3)

---

(3) **Hirdetmény.** A' nagymélt. m. kir. udvari Kamarának rendelése következésében f. e. Julius 20kán — 1ször az Ó-Buda koronai mezővárosban, és ennek határiban lévő uradalmi öt korcsma, u. m. a' madár — mókus — kerék — és veresfenyő nevezetü korcsma, valamint a' tégla kemenczénél lévő korcsma is (pedig az italméretésnek, — kivévén ennek úrbéri időszakát — Szent György napjától kezdve egész Sz. Mihály napig kizárólag való gyakorolhatásával) — 2szor az Ó-Buda uradalmi téglakemencze, — 1836dik esztendei Februarius 1sőjétől kezdendő egymásutánni hat esztendőre nyilvános árverés útján bérbe fog adatni. A' bérleti föltételeket az Ó-Budai kir. kam. praefectusi hivatal' irószobájában, hol az illető árverés a' megnevezett napon reggeli 9 órakor fog tartatni, az árverés határnapja előtt is megtudhatni. Az árverés után semminemü ajánlatok sem fogadtatnak-el. Budán Majus 8dikán 1835. (3)

Pilnai és Seidschitzi keserűvíz

(3) több ezer korsóban, mellyek a' legalkalmatosabb időben a' főforrásokból nagy gondal töltettek meg és dugattak-be, érkezett-meg alólírthoz jelen hónap folytában. — Nála mindenféle, itt használni szokott gyógyvíz, szüntelen találtatni fog, 's gond leend arra is, hogy az akármilly nagy mennyiségben kivántatnék, a' kivánság egyszerre teljesítessék, és hogy az a' forrásnál alkalmatos időben töltessék, 's arra is vigyázat leénd nála, hogy a' vételkor hibás edény tőle el ne adassék, — magát tisztelettel ajánlja *Forster Lajos Wilhelm*,
polg. kereskedő Pesten a' Sebestyén piaczon „az arany vasmacskához."

Egyházi orgona- és fortepiano-jelentés.

(3) Alólírt tisztelettel jelenti, hogy nála számos kész új fortepianók találtatnak, mellyek nem csak eladattatnak olcsó áron, hanem hónapi fizetésért használás végett ki is adatnak. Ezenkivül találtatnak nála két flótásasztal, és két régi de jól kiigazított egyházi orgona, az egyik 4, a' másik 7 mutatióval, mellyeket különösen ollyan közönségeknek ajánl illendő áron, mellyek újakat nem szerezhetnek. A' venni kivánók méltóztassanak magokat jelenteni Pesten a' királyutcza szegletén lévő Gyertyánfy házban, az alólírt lakásán.
Augustin Károly, orgona- és fortepianó-készítő. (3)

)(o)(

Méneses és felállitandó lovaknak, fejös és gulyabeli szarvas marhának és juhoknak ellicitáltatása.

A' B. Podmaniczky nemzetség részéről, most reánk jövő pesti medardusi vásárra folyó esztendei Junius 8dik és 9kére elhatározott és az hírlapok által az előtt már közhírré tett, jármos ökröknek, és felállítandó fékes méneses lovaknak, ellicitáltatása, a' közben jött környülállások miatt, akkoron nem tartathatván, a' Tisza balpartján, Szolnok és Csongrád között fekvő Tisza Földvár helységében, az alább meghatározott napokon tartandó licitátiója ekkép tétetik által:

1) Kocsikba és nyereg alá alkalmaztatható kezes és fékes méneses lovak, mellyek közt több ötös, négyeses és páros fogások, valamint paripáknak valók is találtatnak, nem különben néhány méneses anya kanczák és egy nemes fajból származott ménló, folyó esztendő Juniusnak 22dikén;

2) Egy pár száz darabra menő jármos hibátlan ökrök és tinók, szinte f. e. Juniusnak 22dikén;

3) Tenyészésre alkalmatos több száz darabból álló 's nemesített fejős és gulyabeli magyar szarvas marhák, szinte Juniusnak 22d. elkezdve, és utánna következendő Jun. 23d. folytatólag.

4) Több ezerekre menő és tenyészésre alkalmatos nemesitett egynyirésü anya juhok, ürük, és bárányok f. e. Juniusnak 24dik és utánna következő napokon, szinte T. Földváron, árverés útján a' többet igérőknek, kész pénz fizetésért elfognak adattatni.

A' venni kivánók, a' fent meg irt napokra illendően meghivatnak.

Bolt változtatás jelentése.

Csizmazia Justina és Zsuzsánna testvérek

Pesten a' parisi útczából a' hatvani útczába 549 sz. a. t. Varga kapitány úr házába az Elefánt általellenébe mindenféle asszonyi piperével ellátott boltjokat általtették, egyszersmind tisztelettel adják hírűl nagyérdemü pártfogóiknak: hogy ők mindenféle hímczéshez való formákat nyomatnak, úgy szinte mindennemü hímezések és fejérruha varrások elkészítését, valamint tull anglais ránczolásokat 's fejkötő tisztításokat a' legillendőbb árért magokra válalják, továbbá hely- és vidékbeli leánynevendékeket mindennemü finom munkákra oktat s végett illendő fizetésért elfogadnak. Lakások van az újvilág útczában Désy házban 551dik sz. a. a' 2dik emeletben bent az udvarbar. (3)

---

(3) **Hiradás.** A' méltóságos Földvári uradalom részéről közhírré tétetik: hogy folyó esztendei Junius hónap 30dik napján reggeli 9 órakor a' tiszttartói irószobában, valamint a' Kömlődi tégla, úgy a' Földvári tégla és cserép zsindel égetés és eladás jussa, hozzátartozandó tégla kemenczékkel, fészerekkel, szerszámokkal, és téglás lakással 1836dik esztendei Januarius hónap 1ső napjától kezdve 3 egymásután következő esztendőre mindenik különvéve a' többet igérés útján haszonbérbe fog kiadatni, — melly árverésre a' haszonbérleni kivánók öszvesen 43 fr. 36 kr. pengő forint bánatpénzzel felkészülve ezennel meghivattatnak. Költ D. Földvárott Majus hónap' 11dik napján 1835. (3)

---

(3) **Hirdetés.** Szabad kir. Szeged városának polgármesteri hivatalában e' folyó évi Sz. Iván hava 16dikán reggeli kilencz órakor e' következendő jövedelmek adatandanak három egymásután következő évre árverés utján haszonbérbe, ugymint: 1ször helyben a' sörfőzés jussa a' hozzá megkivántató épületekkel 's eszközökkel. — 2szor a' mészárlás jussa kilencz székekkel, vágó-hiddal és a' székekbe megkivántató eszközökkel, 's körösviz mentiben helyezett 1000 holdból álló pusztával. — 3szor az élésházi 4, 5, 6, 10, 12 és 13dik számu boltok. — 4szer t. n. Torontál vármegyében kebelezett Ujszeged mezővárosában a' mészárlás jussát. — 5ször t. n. Csongrád vármegyében helyezett Kis-Telek helységében portékás bolt 2 szobából, 1 konyhából, 1 kamarából, istállókból 's pinczébül álló épülettel. — 6szor nagy vendégfogadó, melly 7 szobából, 1 konyhából, 2 kamarából, 2 pinczéből, 1 szinből, 3 istállóból, 1 hambárból és mészárszékből áll. — 7szer 80 holdból álló allodiális föld.

A' föltételek egyébként a' polgármesteri, és számvevői hivatalokban megtudhatik. (3)

Nagy, és Főrakhelye a' Templomi Ekességeknek.

(2) Pesten a' váczi útczában az Amornál 26dik szám alatt Fries Antal 's Társasága cs. kir. priv. Selyem-szövet gyárának rakhelyén készen találtatnak nagyobb mennyiségben több száz darab Templomi Ékességek' fajai, u. m. Pluvialék, Dalmatikák, és Kásulák, akár egész, akár fél, vagy közönséges ékességekkel gazdagítva, ezen kivül, minden lehető Reverenda materiák, u. m. Schvamilionok, Gros de Naples, Brünelek, Scottok, 3 Drátok, 's a' t. egész és fél gazdagon virágokkal himezve Templomi materiák, igaz festékü, és közönséges Damaszt Zászlókra, finom festékü Karmazsin, 's Ibolya Gros de Naples és Moir, Quadrátok, Kapucziumok, Kamaurák, és Övek, mellyeket a' Főtiszt. Papságnak a' legillendőbb gyári áron alázatosan ajánlják *Fries Antal és társa.* (3)

---

(3) **Hirdetmény.** A' nagymélt. magyar kir. udvari Kamarának rendelése következésében közhirré tétetik, hogy az unghvári kir. kam. uradalomhoz tartozó, alább kijegy-

zett királyi haszonvételek folyó esztendei Julius 23dikán Unghváron, a' kir. kam. praefectus-hivatal irószobájában tartandó nyilvános árverés utján, a' legtöbbet igérőnek folyó esztendei November 1sőjétől kezdendő részint három, részint hat egymásután következő esztendőre bérbe adatni fognak, nevezetesen: az unghvári nagy vám-hid, az unghvári és nagy-bereznai vásárok jövedelme, a' fehér hajó nevezetü unghvári vendégfogadó közelében lévő négy kereskedő bolt, az unghvári, czigányoczi és uzsoki fördő, a' korona és fekete sas nevezetü unghvári két nagy vendégfogadó; a' korcsmák és pálinkaházak: Alsó Domonya, Czigányocz, Darocz, Kereknye, Lakant, Radváncz, Dubrinits, Kis-Turicza, Kis-Pásztély, Kis-Berezna, Mokra, Mirtse, Nagy-Turicza, Nagy-Berezna, Ó-Szemere, Paszika, Porosko, Polena, Peretseny, Ráko, Turja-Remete, Uj-Kemencze, Uj-Szemere, Vorocso, Vulsinka, Zábrogy, Zaricso, Zauszina, Begenyat-Pásztély, Bukocz, Csernoholova, Domasina, Huszna, Knyahina, Kosztyona-Pasztély, Orosz-Motsár, Roszoka-Pasztély, Szucha, Sztavna, Szolya-Sztricsava, Szmerkova, Ticha, Uzsok, Viska, Voloszánka és Záhorb helységeikben; a' kereknyei száraz malom, valamint az Ó-kemenczei, dubrinitsi, Turja-remetei, zábrogyi és csernoholovai vizi malmok; végre a' Turja-remetei mészárszék. — A' bérleni szándékozók a' fent kijegyzett helyen és napon elegendő bánatpénzzel ellátva megjelenni, ezennel hivatalosak. — Ezen árverésben israeliták is részt vehetnek, kivévén azonban a' feljebb megnevezett hid-vámi és vársái jövedelmeket, fördőket, korona és fekete sas czimü unghvári vendégfogadókat és malmokat. Kiköttetik továbbá, hogy ha ezen árverés alkalmával az árverők ajánlati hosszabb idei bérletre el nem fogadhatóknak találtatnának, a' kir. kam. uradalom az illető bérlet idejét előleg egy eszteneőre leszállithassa. Az árverés után semmiféle ajánlatok sem fogadtatnak el. Budán Aprilis 10dikén 1835. (3)

Nagy és nyereséges Lottéria

Coith Dániel fijánál és társánál Bécsben.

Felséges engedelemmel a'

SAMOKLESKI

szép uradalom, a' hozzátartozó

Mrukowa, Czekay, Pielgrzymka, Zawadka, Klopotnica, Huta és Folusz

helységekkel együtt, Gallicziának jászlói kerületében, mellyért visszaváltságul:

250,000 váltó, vagy **100,000**

pengő forint igértetik Lottéria által ki fog játszatni.

Ezen nyereséges Lotteriában

vagyon **25,914** pénznyerő sors, mellyek **525,000** váltó forintot tesznek, és

7,500 fekete sors, mellyeknek becsek **75,000** váltó forint,

összesen tehát **600,000** váltó forint,

pénznyerő sorsokra ekként felosztva:

250,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 6,000, 5,000, 4,000, 3,500, 3,250, 3,000, 2,250, 2,000, 1,500, 1,300, 1,200, 1,001, 500, 250, 200, 125, 100 's így tovább; váltó forint

és **7,500** fekete sorsokra, a' kimutatás szerint.

A' kék ingyennyerő sorsoknak különös huzására

502 pénznyerő sorsok vannak határozva úgymint: **20,000, 6,000, 3,250, 2,250, 1,000, 500, 250, 125, 100** váltó forint, 's igy tovább;

összesen tehát **50,000** váltó forint.

A' kiválogatott kék szinü ingyennyerő sorsoknak, a' dij-sorsokkal együtt **140,000** forintot kell nyerniek.

A' kék ingyennyerő sorsok nemcsak az által tüntetik ki magokat nyereségesen, hogy ezek bizonyosan nyernek, és közűlök **502**-nek okvetetlenül kétszer kell nyerni; hanem az által is még, hogy ezek a' többi sorsokkal együtt a' jószágokra és a' pénzbeli nyerésekre is szintúgy játszanak, 's ennek felette szerencsés esetben tizenegyszer nyerhetnek.

A' ki öt veres sorsot vesz $12\frac{1}{2}$ váltó forintjával, azokra ráadásul egy kék ingyennyerő sorsot kap (mellynek, a' mint felyebb mondódott okvetetlenül nyerni kell), mind addig, míg azok el nem fogynak. — A' ki pedig 5 fekete sorsot vesz 10 váltó forintjával, annak azokra csak egy közönséges fekete sors adatik ingyen ráadásul. — Sorsokat ezen lotteriából kaphatni Pesten Liedemann Fridrik irószobájában, — és Liedemann B. Ferencz „szép magyarnéhoz" czimü rőfös kereskedésében.

---

(3) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik, hogy az Aradi kir. kam. kasznárság' gabonatárából 642 pozsonyi mérő kétszeres búza Aradon a' várbéli kazamátában, folyo esztendei Junius 9kén szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés útján, a' legtöbbet igérőnek azonnal való kész pénz fizetésért, eladatni fog, — melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzzel ellátva megjelenni ezennel hivatalosak. Budán Majus 11kén 1835. (3)

---

(1) Valódi ámerikai és cseh komló kü'önféle nemü a' legillendőbb áron kapható Pesten az országúton 530. sz. a. **Kunewalder** testvérek nagykereskedésében. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

Máj. 28-dikán 11 Láb, 10 Hüv. 9 Von. | — 29-dikén 11 Láb, 6 Hüv. 0 Von.
— 30-dikán 11 Láb, 0 Hüv. 0 Von. |

A' Gabonának Pesti piaczi ára Május 29-diken 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	—	120	—	Zab	$66\frac{2}{3}$	$63\frac{1}{3}$	60
Kétszeres	—	$103\frac{1}{3}$	100	Kukoritza	101	$102\frac{2}{3}$	100
Rozs	$103\frac{1}{3}$	100	—	Köleskása	—	—	—
Arpa	$93\frac{1}{3}$	90	—	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Május 26-dikán 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	$102\frac{5}{12}$	1834ki Status kölcs	$593\frac{3}{4}$
„ 4 pC.	$97\frac{9}{10}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	$213\frac{1}{4}$	Bank Actiáké	$1341\frac{7}{8}$
„ 1821ki „	—	Cs. arany pC. agio	—

45. Szám.

HAZAI 's KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szerdán Pünkösdhő 3dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony. Majus 26 és 27dik napjain tartattak mind a' két táblánál a' 310 és 311dik ülések. A' fő tábla a' közelébbi számunkban említett felírások tárgyában viszonüzeneteit a' nádori itélőmester által elkészítetvén felolvastatá 's egy küldöttség által, mellynek magyar szónoka az ékes beszédü Kassai püspök Ő Méltósága vólt, az alsó táblához küldte. A' KK. és RR. az úrbéri czikkelyek új szerkezeti javallatát tovább vizsgálták. A' 3dik czikkelyben a' kegy. kir. leírás által tett módosítás mind a' két tábla által ekép fogadtatott-el: Az előszámolt úrbéri haszonvételeken kívül a' jobbágyok sem vadászat, halászat, madarászat, sem kiváltság (privilegium) nélkül vásár, és vám-jussal nem élhetnek.

(Kir. kamarai híradás).

Körmöczbányán a' bánya- 's koh-igazgatási tisztség, mellyel évenként 1000 forint rendes fizetés több mellék-díjakkal együtt járul, megüresülvén, az érette folyamodni kívánók szokott formatartásokkal készített kérőleveleiket hat hét alatt a' főkamara-grófsági hivatalhoz nyújtsák-be.

Borsabányán, nemes Máramaros vármegyében egy bányász-kamar. seborvosi tisztség, mellyel évenként 175 pengő for. rendes fizetés egyébb mellék-díjakkal együtt járul, megüresülvén, a' kik ezt megnyerni óhajtanák, folyamodásikat Junius 27dikéig a' Nagybányai k. felügyelői főhivatalhoz és ker. bányász-törvényszékhez küldjékbe. — Selmeczi koh-ellenőr Pomfy Józsefet Ő cs. k. Felsége nyugodalomra bocsátani kegyelmesen méltóztatott.

Pest. Maj. 31d. Az ő cs. kir. Felsége mostani Uralkodónk által az idei pesti lóversenyre legkegyelmesebben ajánlott igen ékes Királyi billikom illy felírással: A' magyar lótenyésztés előmozdítására. MDCCCXXXV. valamint az idei Károlyi-Széchenyi billikom is 100 aranyat ér, illy felírással: Bátor okosságban, 's bátorságodban okos légy. Vörösmarty; — és az Asszonyságok billikoma, 150 arany értékü, illy felírással: Merj 's indúlj, heverőt nem pártol semmi szerencse. Vörösmarty; — elkészülvén, a' pesti Nemzeti Casinóban vannak kitéve megtekinthetés végett.

Veszprémből. Balaton vidéki szőlőhegyeink a' tavalyinál örvendetesebb szüretet igérnek. Vetéseink bő áldással, kaszálóink elegendő takarmánnyal bíztatnak. Minden nemü gabonáink ára leszállott. A' Füredi savanyu víz körül tavaly leégett épületek még gazdagabban 's bővitve emelkedtek-fel. 70 vendég-szobával van most több, mint eddig. A' fördő szobák száma is kettőztetve szaporodik.

Bécsben a' Majus 30dikán végbement nagy lotteriai sorshúzásban a' 157,399 számu sors nyerte a' Tescheni nagyházat, vagy váltságul érette 50 ezer forintot; 165,733 nyert 15ezer for.; 58,301 nyert 6ezer for; 70,471 nyert 4ezer for; 137,134 nyert 3ezer for; 91,248 nyert 1700 for; 152,063 nyert 1600 for; 79,838 nyert 1500 for; 14,516 nyert 1400 for; 99,193 nyert 1000 forintot bécsi becsben.

NAGYBRITANNIA.

Mulgrave lord, Irland új vicekirálya, Majus 11dikén tartá pompás bemenetelét Dublinba, a' liberalis párt számos tagjaitól, whig-nemesektől, valamennyi czéhektől, mellyek két angol mértföldre mentek elibe lobogókkal, sok haszonbérlőktől, katonaságtól, muzsika-karoktól, és a' nép örvendező sokaságától kísértetve. A' czéhek zászlóin illy felírások valának olvashatók: „O'Connell és Irland örökké!“ „Testületi reform!“ „Titkos szavazás!“ „Mulgraveba bízunk!“ „Az unio felbontása“ felírás gondosan elmellőztetett; de vagy három régi zászlón a' felbontás szó színes papirossal volt betapasztva, mellyet a' menetel közben támadt futó esső lemosván, a' felbontás szó is láthatóvá lőn. Az egyetem épü-

lete előtt egy csoport protestans tanulóság álla, 's nevetve „semmi papismust!“ kiabála; a' nép fenyegetőzött; mind két részről kövek repültek; hanem a' tanulóság az egyetem udvarába vonult, 's a' decan bezáratta a' kaput. A' városon kívül három diadalmi kapu volt felállítva, 's köztök leginkább kitűnt a' Cloncurry lord Maritimo nevü jószágában lévő, mellyen illy felírású zászlók lobogának: „Szabad nép.“ „Nevelés az ifjuságnak, munka a' férfinak, védelem az aggkornak.“ „Sajtószabadság.“ „Igazságosság minden hitvallás eránt.“ Igy még egy irlandi vice-király sem fogadtatott. A' várban a' lord-bíróktól fogadtatott a' vice-király 's megesküttetett. Számos titkos tanácsnokok, püspökök, a' katonai 's polgári fő tiszthatóságok valának jelen, de a' tory aristokratiából senkise.

Stroud választóinak Maj. 12dikén tartott gyülésében Fox ezredes, Stroud parlamenti követe, jelenté, hogy Russell lordnak megbuktát Devonshireben nemzeti szerencsétlenségnek tekíntvén, megírá a' lordnak, hogy érette kész visszalépni, 's örvendeni fog, ha választói őt választják képviselőjöknek. Az ezredesnek e' hazafiúi viseletéért egyezőleg köszönet mondatott. Russell lord, ki harsány örömkiáltások közt álla-fel, előrebocsájtván azt, hogy régi barátjának áldozatát ugyan nem akará elfogadni, de a' status érdekei kívánják a' parlamentben létét; továbbá hogy miután Devonshireben megvettetett, eltökéllé csak olly helyen kérni a' képviselőséget, hol neki vagy familiájának sem birtoka, sem befolyása nincs, 's a' mellynek választói előtt csak nyilvános charakterére támaszkodhatik, — átfutá a' statuspályán lefolyt életét, megczáfolá a' szemrehányást, hogy ő az egyház ellensége, lerajzolá Irland állapotját és az ottani protestans egyház visszaéléseit, 's beszédét igy végzé: „Látván, hogy e' rendszer századok óta rosszul ütött-ki; látván, hogy általa mindég nagyobb bajokba bonyolódunk, felkiálték: tegyetek a' népnek igazságot, adjatok neki nevelést, de sem kizárólag protestans, sem kizárólag katholikus nevelést. A' katholikusok ezzel megelégedtek. Valjon a' protestansok azt fogják-e mondani, hogy nincsenek megelégedve? Terjesszétek, mennyire lehet, az esmereteket 's míveltséget, tegyétek őket képe ekké annak megítélésére, valjon a' protestans vagy katholikus vallás-e jobb; igy bizonyosan közelébb vonándjátok őket a' protestantismushoz, 's nem fogjátok a' katholicismust erősíteni. De ez bár miként lenne is, mindenek felett igazságosan tartozunk cselekedni, 's ha irlandi polgártársainkal megbékélhetünk, ha azon országot katonai erő nélkül kormányozhatjuk, úgy az egész ország erősebb 's képesebb leénd akármelly ellenséggel szembe szálni. Ezen okfőket védelmeztem én mindég, 's ezek győztek a' parlamentben. Mint minister köteles vagyok intézvényinket fentartani, a' mellett hogy azokat reformálom. Reform és fentartás az én jelszavam. Intézvényeink változtatása nem lenne javára az országnak, erőszakos változtatás pedig eltépné a' társaság köteleit. Az én czélom, lassanként haladni a' század és britt honunk javításival. Egy status férfi sem állhat sokáig ellen a' nép felvilágosodott kívánati által jóvá hagyott reformnak. Illy érzelmekkel megyek én a' parlamentbe, ha képetek viseletét reám bízzátok.“ Zajos tetszés követé a' lordnak ezen beszédét

Az alsó ház Maj. 12diki ülésében Buxton úr a' rabszolgákkal kereskedés eltörlése eránt tőn indítványt, 's több példáit hordá-elő azon iszonyú kegyetlenségnek és sanyarúságnak, melly e' kereskedéssel együtt jár. Beszédében leginkább Brasiliát érdeklé, hol a' rabszolga-kereskedés, noha 1830 óta törvényesen eltíltatott, legnagyobb kiterjedésben űzetik, 's negyedfél esztendő alatt csupán Rio Janeiro kikötőjébe 150,537 rabszolga vitetett. Végre felírást javallott a' koronához, mellyben Ő Felsége kéretnék-meg, hogy a' külső hatalmakat bírja-rá a' rabszolgakereskedés eltörlésére, miben a' ministerek megegyeztek. A' Maj. 13diki ülésben számos kérelmek adattak-elő az adóssak befogatásának megszüntetését illető bill ellen. A' dissenterek házassága cránti bill másodszori felolvasása Maj. 22dikére halasztatott. A' Maj. 14diki ülésben Canterbury és Carlow követei választásának megvizsgálására biztosság neveztetett. Peel Robert sir tudakozá a' ministereket, szándékoznak-e a' theavámot változtatni, mi eránt Spring Rice úr közleményt ígért. Hume és Harvey urak a' kanczellaritörvényszék mostani alkotása és azon költségek ellen beszéltek, mellyeket a' hivatalból kilépett lordkanczellárok (kik most öten vannak) nyugpénze okoz az ország-

nak; Hume úr egyenes indítványt tőn az ex-lord-kanczellárok nyugpénzéről hivatalos jelentés tétel iránt, melly elfogadtatott.

A' felső ház Maj. 15diki ülésében Wicklow lord panaszt támasztott Mulgrave lord irlandi vicekirálynak Dublinba ünnepies bemenetele ellen. Úgy látszik, mondá a' lord, némelly Irlandban nagy befolyással bíró személyek előre elintézték e' bemenetelt, minden egyházakba utasítást küldtek a' nép osztályok felszólítására, hogy lázító zászlókkal 's jelszavakkal gyűljenek-öszve, mit a' törvények Irlandban tiltanak. Irland fő tisztviselője illy boldogtalan nyilatkoztatások elszenvedésével maga adott példát a' törvény megszegésére, mellynek tekintetet kellene szereznie. Azt is mondják, hogy a' sollicitorgeneral egy vendégségben olly áldomást fogada-el, melly az unio mielébbi felbontásának kívánását fejezé-ki. Öszszekötvén ezt a' lordhelytartó bemenetelekor „unio felbontása; semmi tized többé; O'Connell örökre!" 's több illy felirásokkal lobogott zászlókkal, könnyű gondolni, milly aggodalomban vannak az ország csendességének 's jólétének barátai. Ennél fogva kérem a' kincstár első lordját feleljen e' kérdésekre: Igaz-e, hogy Irland lordhelytartója úgy ment Dublinba, mint a' köz hírek rajzolák; és ha ez igaz, micsoda rendszabásokhoz nyúlt a' kormány annak megmutatásáúl, hogy az illy nyilvánításokat helybe nem hagyja? Melbourne lord; A' nemes gróf által előhozott esetekről még nem kaptam hivatalos jelentést, a' lázító zászlókról pedig semmitse hallottam. A' kormány pontos vizsgálódást fog a' kérdéses tárgy eránt tétetni, 's ha rendetlenségek történtek, azok szerzői nem kerülik-el a' kemény büntetést. De valjon meggátolhattuk-e mi ezen menetelt, 's azt, hogy az irlandi nép örömét az új helytartó jöttén ki ne öntse? Meggátolhatá-e a' nemes gróf (Haddington) az érzelmek nyilvánítását, mellyekkel Irlandból eltávoztakor kísérteték? Akkor az egyik, most a' másik fél nyilvánítá érzelmeit. Senkise sajnálja jobban, mint én, az ott uralkodó pártoskodást, és senki forróbban nem óhajtja, hogy azon ország józan és jóltevő rendszabások által mielébb megnyugtathatnék. De ezt egy párt nem teheti, minden pártoknak kezett kellene e' végre fogni, mit az emberi természet gyarlósága miatt nehezen remélhetni. Irland új helytartóját mi illeti; ezen nemes lord nem pártférfi, ő illy szemrevetést nem érdemel, mert ő Irlándot részrehajlás nélkül szándékozik kormányozni, mindennek igazságot szolgáltatni, 's a' törvények eránt tiszteletet szerezni. Londonderry lord az iránt kért felvilágosítást, ha az irlandi népcsődülés a' mostani kormány védurának (O'Connell) parancsolatából eredt-e, 's e' dolog eránt vizsgálatot tenni múlhatatlan szükségesnek tartá; mert ha e' törvény elleni tett fenyítetlen marad, úgy jövő Jul. 12dikén (a' Boyne melletti csata napja)az orangistáknak is jusok leend lobogókkal járni fel 's alá. Továbbá kérdé a' ministert, igaz-e hogy Wellesley marquis, a' király főkamarása, azért mondott-le hivataláról, mivel O'Connellnek nagy befolyása van a' mostani kabinetben? Melbourne lord: A' vétkesek meg fognak büntettetni. Mi a' nemes marquis kiléptét illeti, egész bizonysággal mondhatom, hogy azon gyanítás alaptalan; ennek kijelentésére a' marquis által hatalmaztattam-meg, ki ministeriumom nézeteiben megegyezik. Ez után Brougham lord London községi tanácsának kérelmét az ujságbélyegzés eltörlése iránt terjesztéelő, melly kérelemnek az angol hírlapok nem igen örűlnek. Az űlések Maj. 18dikáig elhalasztattak.

Peel úr előadása szerént a' brittus museumot 1833ban meglátogatták 210ezeren; olvastak benne 5,800an. 1834ben már a' látogatók száma 237ezerre, az olvasóké pedig 7256ra szaporodott.

Cowley és Elliot lordok kíséretökkel együtt Majus 18dikán Londonba érkeztek. Lissabonból Majus 11dikéig érkeztek Londonba hírek. Az új kabinet még egészen alkotva nem volt. Egy sardiniai gőzhajó Falmouthból Lissabonba 74 óra alatt érkezett.

Peel Robert sir azon fényes vendégsékkor, mellyet a' city főbb kereskedői Maj. 11dikén az ő tiszteletére adtak, nyíltán és szabad lélekkel fejtegeté-ki nézeteit az ország állapotjáról, annak jövendő sorsát fenyegető veszélyekről, 's az ezeket elfordítható segédforrásokról. Emlékezteté hontársait, hogy miután a' korona és aristokratia befolyása annyira meggyengült, hogy a' régi alkotvány megtámadásai ellen véd-falúl többé nem szolgálhat, ennek megmentéséhez csak az adhat reményt, ha minden jó gondolkozásu, nyugott és befolyással bíró személyek közvetetlen és

)(

fáradhatatlanúl igyekezni fognak, alattok lévő polgártársaikkal megesmertetni az áldásokat, mellyek régi intézvényeinkből folytak, 's a' kötelességeket, mellyekkel mind az egyház, mind a' status tekintetiből tartoznak azon igazgatási formának, melly alatt honjuk példátlan nagyságra és jólétre emelkedett. „Nézzék az urak itt bennem, mondá Peel úr varázs hatással, egy pamutfonónak fiját, ki idegen országból hívatik-elő, hogy egy nagy nép uralkodójának első ministere legyen; lássák én bennem, mivé lehetnek még az urak fijai is szabad és nemes kormányformánk által. Ugyan hát ne bálványítsunk-e illy kormányformát, ne harczoljunk, ne vívjunk-e érette? midőn az aristokratia minden hatalmat 's befolyást magáévá tőn, miként eshetik az, hogy illy csekély szülék ivadéka, mint én, ennyire felmehetett, 's még feljebb is megyen, 's fejedelme titkos tanácsában, bírói székekben, sőt a' pairek közt ülhet, és magos statusméltóságokra juthat? Én elfogadom az alkotványt új reformjaival; de ellenmondok annak, hogy e' reformok olly batteriákká változtassanak, mellyek által ezen alkotványnak minden nyoma eltöröltethetik: itt állapodjunk-meg, 's szemléljük figyelemmel e' reformok nemzőit, kiknek kezeiből talán még veszélyesebb reformokat várhatunk, ha megsejdítik azt, hogy végczéljok elérésére még nem messze haladtak. Meg kell elégednünk a' törvény által elesmert mértékével a' demokratiai léleknek, melly törvényhozói intézetünkbe átment; azonban kötelességünk e' lelket a' jónak műszerévé tennünk, hogy a' választók alsóbb és számosabb osztályai felvilágosítassanak, igaz érdekeikkel megesmertessenek, józan okfők, törvények tisztelete, rend szeretete, és az alkotványi hatalom eránt alázatosság csepegtessenek beléjök.“

Lord J. Russell Majus 19dikén Stroudban alsó házi követnek oppositio nélkül választatott-el.

FRANCZIAORSZÁG.

Leopold, Syracusi herczeg, a' nápoli király testvére, Saluzzo generalhelytartó és Forcella marquis kíséretökben Majus 12d. Lyonba érkezett; innét Parisba 's majd tovább Európa több tartományaiba fog útazni. Fontainebleauban Joinville herczeg fogadja ez utazó kir. herczeget, ki amazt tengeri utazásakor mint siciliai vicekirály Palermoban fogadá.

Leopold, Syracusi gróf ő k. Magossága Majus 16dikán Parisba érkezett, ki mint a' Temps írja, Augustus közepén Maria herczegasszonnyal szándékozik egybekelni.

Paris, Maj. 14dikén. Ma pihen a' pairtörvényszék Montebello herczeg borostyáni alatt. Martin du Nord úr használja a' fegyverszünetet, 's készíti requisitoriumát következamarai társai ellen, kiket a' Fulchiron többség átszolgáltatni fog a' pairségnek. E' per ünnepiessége, mellybe a' mostani charta által adatott kamarának tagjai bonyolódtak, új színjátékot igér a' közönség ujságvágyának. Montalivet úr ma ebédre hívja Talleyrand herczeget a' tuileriákba, 's ebből azt sejdítik, hogy szeretnék, ha a' diplomatia veteranusa ülő helyét a' Luxembourgban elfoglalná. De ez bajosan fog megtörténi, mert Talleyrand jobban tudja, mint akárki is, mikor és hol jó elmaradni.

A' következamarai biztosság Audry de Puyraveau és Cormenin urakat az aprilisi vádlottakhoz intézett levél aláírása miatt, a' pairkamara felszólítása következésében Maj. 16dikán maga elibe idézte. Az első nem vala otthon; Cormenin úr megjelent, 's azt nyilatkoztatván, hogy azon levelet sem maga alá nem írta, sem az aláírást másra nem bízta, elbocsátatott.

A' pairtörvényszék Maj. 16diki űlésében, mellyen 23 vádlott volt jelen, elvégeztetett a' vádlevél olvasása, 's a' közelebbi űlés Maj. 19dikére halasztatott.

Trelat és Michel urak a' pairkamara előlülőjéhez intézett levelökben kinyilatkoztaták, hogy az aprilisi vádlottaknak szóló levelet egyedűl ők készítették 's bocsátották-közre. A' többi védlők Maj. 16diki gyűlésökben elhatározák, hogy azon levelért az erkölcsi felelőséget magokra vállalják, de kihirdetéséért nem felelnek.

A' pairtörvényszék Maj. 19diki űlésében, mellyen ismét 23 vádlott és Crivelli, Menestrier, Bousquet 's Desaubiers ügyészek voltak jelen, hozzá akarván kezdeni a' tanúk kihallgatásához, az előlülő emlékezteté a' vádlottakat a' vádlevélben ellenök felhordott vétkekre, 's felszólítá ellenvetéseik előadására. Desaubiers úr (Giraud, Mercadier, Boyet és Arnaud védlője) jelenté, hogy ő a' törvényszék ellen akar kifogást tenni. A' főügyvéd ezt nem ellenzé, azt jegyezvén-meg, hogy ennek minden vádlottak

jelenlétében kell megtörténni, mert különben ha a' törvényszék magát ne talán incompetensnek nyilatkoztatná, határozata csak a' jelenlévő 23 vádlottra alkalmaztathatnék. Desaubiers úr ebben megyezett, 's az elölülő más napra halasztá az ülést, minden vádlottakat felszólítani rendelvén az abban leendő megjelenésre. Maj. 20dikán reggeli 8 órakor felszólíttattak a' vádlottak mind, de csak egy Nicot nevezetü hajlott a' felszólításra, a' többiek azt nyilatkoztaták, hogy csak bayonnetek hatalmának engedelmeskednek. Az ülés délben elkezdődött; a' 23 tanu Nicottal eggyüt bevezettetett. Desaubiers úr előterjeszté kifogását a' törvényszék illetősége ellen, Martin du Nord úr védelmezé azt, 's a' pairek a' tanakodó palotába vonultak.

Audry de Puyraveau úr Maj. 18dikán megjelent a' követkamarai biztosság előtt 's kinyilatkoztatá, hogy a' kamarának azon jusát el nem esmeri, melly szerint őt a' pairkamara elibe mint vádlottat küldhesse, 's ennél egyébb nyilatkoztatást nem adhat; minél fogva a' biztosság megegyezett a' pairkamara által Audry de Puyraveau úr perbe idézhetésére kért meghatalmazásban.

A' pair-törvényszék Majus 21dikén megállapítván illetőségét, 22dikben elkezdte a' tanúk kihallgatását.

SPANYOLORSZÁG.

A' Valdes és Zumalacarreguy közt kötött egyezés folytatása: 8 czikkely. Ha a' háború más tartományokba is kiterjedne, ugyanezen egyezés fog ott is megtartatni épen úgy, mint Guipuzcoa, Alava, Biscaya tartományokban és Navarra királyságban. (E' czikkelyt az angol biztos iktatta közbe). 9 czikkely. E' feltételeket a' mindkét seregben netalán utóbb kineveztetendő fővezérek szorosan és lelkiesméretesen meg fogják tartani. (Zumalacarreguy először Apr. 25dikén írta alá ez egyezést; minthogy azonban Cordova, ki e' diplomátai alkudozásokat Valdes nevében folytatta, némelly apró változtatásokat kívánt: ennélfogva az egyezésnek még egyszer újra kellett leíratni, 's ekkor Zumalacarreguy másod ízben Apr. 28dikán írta alá. Az egyezés két párban íratván alá, ezeken a' két general aláírásának helye megcseréltetett, hogy mind a' két fél között tökéletes egyenlőség legyen). Logronno főhadiszálláson, Apr. 27dikén 1835. Az éjszaki munkálkodó tábor fővezére Valdes Jeromos. Asarta főhadiszálláson, Apr. 28d. 1835. A' sereg fővezére Zumalacarreguy Tamás. Elliot.

Majus 3ikán költ madridi levél szerént Spanyolországban a' dohány és tobák, mellyel a' kormány monopoliumot űz, nagyon megszűkült, annyira hogy most a' különben kihányni való romlott dohányt kénytelenek árúltatni. A' dohány-gyárak megszüntették munkáikat, mi által sok szegény munkás maradt kenyér nélkül. Pedig a' dohány Spanyolországban egy az élet főbb szükségei közül; mert ott minden, még az andalusiai előkelő asszonyságoknak is nagyobb része, dohányozik. A' honnan nem győznek a' hírlapok a' kormány illy nagy gondatlansága ellen panaszkodni, annyival inkább, mivel a' Havannahból várt dohány még sokára fog megérkezhetni.

Madridi Majus 7diki levél szerént Cordova general Majus 3dikán a' főhadiszállásról véletlenül Madridba érkezett. Fontos híreket kellett hoznia, mert megérkezte után azonnal kabineti tanácskozás tartatott, mellyben ő is jelen vala. A' kerengő sok hírek közül ennyi látszik a' dolgok helyezete felől leghihetőbbnek: Elliot lord eljárt a' praetendens táborába lett küldetésében, 's fő czélját, hogy t. i. a' dolgok valódi állapotjáról helyes ismeretet szerezzen, tökéletesen el is érte. Az általa keresztül útazott tartományok lakosainak a' praetendens ügye melletti buzgósága, magának Don Carlos által történt fényes fogadtatása, 's azon csüggedt állapot, mellyben a' királyné seregeit találta, kétségkívül meggyőzték a' felől, milly hibás volt legyen a' carlisták gyengeségéről eddig uralkodott vélekedés. A' lordnak a' háború szelídebb és emberibb módon folytatása iránt tett felszólítására, Don Carlos azt felelte hogy ő eddig is szelíden bánt minden Spanyolokkal, ha fegyvereiket előtte letették, 's az ellenfél az, ki e' háborút kegyetlenségével bélyegezte. Ezután a' praetendens hadi foglyainak bátorságba tehetése végett a' pamplonai vár általadatását kérte; mire midőn a' lord nem állana, késznek jelenté magát a' foglyok kicserélése iránt kötendő kölcsönös egyezésre, mellynek végrehajtására a' lord a' madridi cabinet részéről meg vala hatalmazva. Ekkor a' lord a' királynénak igen rosz állapotban és nagy rendetlenségben lévő seregén keresztül

Logronnoba ment Valdes főhadiszállására, hová Apr. 11 dikén meg is érkezett. Valdes nem titkolta előtte bajos helyezetét, 's egyenesen megvallotta, hogy seregének újra rendbeszedésére kéntelen az Ebro megé visszavonúlni. Egyébaránt ő sem volt ellene a' hadifoglyokkal szelídebben bánás iránt kötendő egyezésnek; minélfogva abban állapodtak meg, hogy olly egyezés készíttessék, melly, a' királyné vagy a' praetendens nevének megemlítése nélkül, csupán a' két tábor vezérei által legyen aláírva. Elliot lord Aprilis 30dikán Pamplonába indult, hogy Francziaországon keresztül Angolországba visszaútazzék, és már Parisba megérkezett. Espartero general pedig Vittoriába sietett, a' baski tartományokban a' fővezérséget Cordova helyett általvenni, ki Apr. 28d. Valdes által Madridba küldetett. Cordova kabineti ülésben kijelenté, hogy őt Valdes general meghatalmazta a' ministerium előtt kinyilatkoztatni, miként seregeivel, fegyveres külső beavatkozás nélkül, lehetetlen a' háborút bevégezni. Ekkor a' ministerek kurirt indítottak Valdes generalhoz, olly parancsolattal, hogy e' véleményét írásban küldje-meg. Noha pedig e' dolog nagy titokban tartatott, mégsem lehete azt egészen eltakarni; mert a' követkamara Majus 4diki ülésében Isturiz úr azt tette kérdésbe a' ministeriumnak: adták-e olly környülmények elő magokat, mellyek a' corteseket, az 1834 Octob. 27ki törvénynek (melly Don Carlost a' királyiszékből kizárja) megváltoztatására indíthatnák? 's megmásolta-e a' külső ügyek ministere azon határozódását, melly szerént idegen béavatkozást nem akart megengedni? Toreno financzminister, ki ekkor egyedűl vala jelen a' gyűlésben, nyilván kijelentette, hogy ő sem elkészülve, sem meghatalmozva nincsen két illy fontos kérdésre felelni; annyit mondhat, hogy a' ministerium soha sem tulajdonított just magának, olly törvényt, melly mind a' két kamara által megerősítetett, annyival inkább pedig az Oct. 27dikit, megváltoztatni; azt is tudja, hogy a' cabinetben sem az említett törvény megváltoztatása, sem valamelly idegen béavatkozás felől mindeddig elhatározó tanácskozás nem tartatott. Egyébaránt senki sem kétli, hogy a' ministerium már elkezdte a' fegyveres béavatkozás eszközlésére a' szükséges lépéseket megtenni. Most már csak az a' kérdés: meg fog-e Angolország abban egyezni, hogy Francziaország fegyveresen avatkozzék Spanyolország dolgaiba? 's mit fognak ezen esetben azon hatalmak cselekedni, mellyek a' királyné kormányát még el nem ismérték. Úgy látszik, e' két, főkép az első kérdés fontos volta indította a' spanyol kormányt arra, hogy előbb a' franczia és ángol cabinetek gondolkodását azoknak követeiktől tudakozza, mint sem a' franczia kormányhoz hivatalosan folyamodnék fegyveres segedelemért. E' kényes foglalatosságban Cordova general fáradhatatlan; éjjel nappal együtt van az ángol követtel, 's ez Maj. 5dikén a' franczia követtel összejövetelt tartott, mellyben megígérte, hogy udvarát a' fegyveres béavatkozás szükséges voltáról értesítendi. E' tárgy vítatása a' kabinetben változást okozott. Zumalacarreguy Toreno grófnak javallatba hozta a' háborúnak egy békéltető házasság által bevégzését; minélfogva Toreno a' ministeriumban azt javallotta, hogy vagy álljanak az ellenfél vezérének kívánatára, vagy a' három szövetséges hatalmat szólítsák fel béavatkozásra. E' vítatás alkalmával támadott szóváltás Martinez de la Rosa urat, ki valamint a' béavatkozásnak úgy a' Don Carlossal megbékülésnek is változatlan ellensége, arra indította, hogy elbocsáttatását kérje, melly kérése el is fogadtatván, helyette a' ministeri elölűlőséget Toreno gróf vette által; Evaristo Perez de Castro, most lissaboni spanyol követ, külső ügyekministerévé neveztetett; igazságministerévé lett don Cano Manuel; a' többiek előbbi tiszteikben megmaradtak. Toreno javallatai közűl a' kormány ugyan eddigelé még egyiket sem fogadta el; legtöbben azonban azt hiszik, hogy a' megbékülés a' javallott házasság által fog eszközöltetni. A' regens királyné Majus 4d. két leányaival együtt Aranjuezbe tette által lakását, 's Madridba csak October vége felé szándékozik visszamenni. A' portugáli kormány Galicia határaira egy szemmeltartó tábort rendelt Reguenzo vicomte vezérlése alatt, 's a' spanyol tiszthatóságoknak tudtára adta, hogy a' legelső jelentésre készen fog lenni segítségökre. — Toreno gróf Majus 15kén szándékozott Villamares marquisnéval egybekelni.

A' Messager des Chambres Maj. 18diki számában Madridból Maj. 9dikén költ levél után írja: hogy Martinez de la Rosa úr csakugyan kilépett a' ministeriumból. A' négyes szövetségnek végrehajtása fog kívántatni, hogy t. i. 10 ezer

portugal menjen Spanyolországba, Anglia segítséget küldjön a' tengerpartok őrzésére, 's Francziaország 50 ezer embert tartson készen a' határszéleken szükség esetére. E' rendszabások a' ministeri és regenssági tanácsban számos pairek 's nagy befolyásu követek jelenlétében határoztattak, Francziaország, Anglia és Portugallia követeinek megegyezésével. A' kiadások fedezésére ismét új költsön fog nyittatni. Cordova Valdes nevében kinyilatkoztatá, hogy az összebékélés vagy idegen beavatkozás elkerülhetetlen, de Rosa úr egyikre sem hajlott. De las Amarillas marquis, a' procerek kamarájának elölülője, a' kormánytól és cortesek két kamarájától meghatalmaztatva Parisba küldetik, szükség esetében Londonba is, a' béke alkudozásokat elkezdeni, melly czélból Montenegro carlista general is Parisba menend, 's Francziaország és Anglia, a' többi hatalmakkal egyetértve, haladék nélkül azzal foglalatoskodnak, hogy a' két félt összebékéltessék, addig a' hadi munkálatok Navarrában megszüntetnek.

A' Journal de Paris és Journal des Debats Maj. 19dikén Madridból Maj. 9dikéről vett levelet közlenek, melly szerint Martinez de la Rosa úr még ministerium elölülője volt, 's ministeri változásról szó sem hallatszott. A' navarrai hadsereg nem igen jó állapotban van, az utólsó megveretés óta elerkölcstelenedett.

A' Moniteur és Journal de Paris Maj. 20dikán e' tudósításokat írják Madridból Maj. 12dikéről: A' foglyok kicserélése iránt Zumalacarreguyval kötött egyezés nagy zajgást szült a' fővárosban, mit a' ministerium lebuktatására akartak használni annak ellenségei. Maj. 11dikén heves vitatások jöttek-elő a' procuradorkamarában. Az elölülő kéntelen volt a' hallgatókat kiküldeni az oppositio mellett tett kiabálásaik miatt. Rosa úr minden erőködése ellenére elhatározá a' kamara, hogy a' Valdes és Zumalacarreguy által aláírt egyezés előterjesztését kívánja a' kormánytól, 's ez iránti viseletét vizsgálat alá vegye. Martinez de la Rosa urat, midőn az ülésből kiment, egy csoport ember megtámadta, 's csak alig mentheték-meg barátai, 's a' dühös csoport egész lakhelyéig fenyegetőzve kísérte kocsiját. A' nép e' zavargásban semmi részt nem vett, 's a' rend fegyveres erő által azonnal helyreállíttatott.

Sevillában nagy carlista összeesküvés fedeztetett-fel, mellynek középpontja Ecija volt, 's innen Andalusiának sok városaira elágazott. Az összeesküttek éppen egy malomban tanácskoztak, midőn a' politia meglepé őket 's 35 személyt elfoga, köztök 8 tisztet és Don Salvador Malavilla brigadás generált, az összeesküvés fejét. Ez esetet Morales úr előhozta a' procuradorkamara Maj. 8diki ülésében, 's kérdé a' ministeriumot, micsoda rendszabásokat tettek a' tiszthatóságok Andalusiában, hol az éhség, betegség és nyomoruság miatt csudálni nem lehetne, ha nem gyenge bandák, de egész batalionok fellázadnának. A' ministeri előülő válaszolá, hogy e' kérdés a' parlamenti szokással meg nem egyezik; de azért felel reá, mivel kívánja, hogy a' ministerium viselete mindég nyilvános legyen, 's miután a' tartományokból éjszakra küldettek a' seregcsapatok, egyedül a' kormány munkásságának és tartományi tiszthatóságok buzgalmának köszönhetni azon összeesküvés megsemmisítését, melly egész Andalusián és Galicián elágazott.

A' ministeri változásról terjesztett hírek legújabb tudósítások szerént nem valósúlnak-meg. Valdes írásban küldé-meg a' királynénak a' külföldi segítség ki nem kerülhető szükségét. Martinez de la Rosa rettenthetetlenül áll a' külső avatkozás ellen. A' Valdes és Zumalacarreguy közt kötött egyezés Majus 9d. 's 11dikén szóba jött a' procurador-kamarában. Hevesen támadtattak-meg a' ministerek; kik ez utóbbi napon a' terembe politia-tisztviselőket, a' kamarán kívűl pedig katonaságot állíttattak. Ez ismét heves vitatásra adván alkalmat, a' politia-ügyviselők az ülésből, a' katonák pedig a' kamarai-palota mellől elparancsoltattak. Ülés után, midőn az első minister elhagyta az épületet, számos népcsoport tódult öszve, melly ezt kiabálá: Haljon-meg Martinez de la Rosa! le a' ministerekkel, éljen a' szabadság! Gróf de las Navas hogy az első minister életét megmentse, mellé ült kocsijába, mellyet a' dühödt nép gyilkoló fegyverekkel követett. Navas gróf és Gor herczeg elszántságuk szabadíták-meg az első ministert az alacsony meggyilkolástól. Majus 12dikén Toreno gróf jelentmeg a' procurador kamarában 's menydörgő szavával 's egyszersmind a' legnagyobb méltatlanság eleven érzetének kifejezésivel annyirra indíta a' kamarát, hogy kik kevéssel elébb Toreno fe-

jét látszottak kívánni, most bravo kiáltásokra fakadtak. Mindezeket jövő számunkban bőven fogjuk közleni.

AMERIKA.

Ujyorkból April. 13dikáról jött tudósítások szerint Lawrence Richard pere, ki Jackson praesidenst meg akará gyilkolni, lefolyt. Mielőtt a' tanakodások elkezdődtek volna, felállott Lawrence 's a' törvényszékhez így szólla: „Én atyám védelme alatt vagyok otthon. Nagybritannia és ezen ország thrónusa törvényesen engem illet. Én e' törvényszékeken felül vagyok emeltetve. Gondoljátok-meg, valjon nem forogtok-e veszedelemben, ha velem így bántok.“ A' vádlott még több illyeket is hordott-elő nagy méltósággal és szerénységgel. Crauch bíró figyelmezteté őt, hogy majd törvényes védlője által fog kihallgattatni, 's inté, ülne-le. Az esküttek előhívattak 's egyenként megesküttettek. Midőn az első kezébe vette a' könyvet, hogy esküvését arra letegye, ismét felkelt a' vádlott mondván: „Esküdjetek e' könyvre; de gondoljátok-meg, hogy én Anglia és ezen ország királya vagyok, 's titeket bizonyosan megbüntetlek.“ A' törvényszék kéré a' vádlottat 's végre parancsolá, hogy üljön-le és hallgasson, mire ő felelé: „de én nem akarok.“ Védlője mégis rávette a' leülésre, 's a' törvényszéki szolga is mellé állott lecsilapítani, miután a' per maga rendén folyt 's elvégződött. A' jury elvonult, 's rövid tanakodás után visszatérvén, illy ítéletet hozott: „A' vádlott nem bűnös, mert a' kérdésben forgó merészletkor őrült volt.“

PORTUGALLIA.

A' következmarában vítatás támadt a' felől, helybehagyható-e Saldanha marsalnak Parisba, hová követnek van kinevezve, a' mostani környülmények közt elútazása. Castro úr véleménye szerént, Spanyolország mostani helyezetét meggondolva, ezen elútazás teljeséggel rosz időben fogna történni. Erre a' finánczminister azt felelte, hogy a' kormány szintúgy ama szomszéd nemzetnek helyezetét, mint az ország belső állapotját fontolóra fogja venni, mielőtt a' marsalt elútazni engedné. E' vítatás hosszabb kiereszkedésre nyújtván alkalmat, Manoel Passos következő nyilatkozást tette, melly különösen azon helynél fogva, mellyen kimondatott, figyelmet érdemel: „Egyenességem kénszerít a' kamara előtt nyilván kijelentenem, hogy én gondolkodásomra nézve republicanus vagyok. A' respublicát a' szó legtökéletesebb értelmében logicai kormánynak lehet nevezni. Ez az emberi értelem legdicsőbb szüleménye, 's ez lesz valaha, midőn a' felvilágosodás előbbhalad 's az erkölcsök nemesebbek lesznek, egész Európának, sőt majd egykor az egész emberiségnek kormánya. De a' respublica talán századokkal van még elválasztva tőlünk, 's nincs a' kormánynak e' képzelettől miért rettegnie, mert az alkotmányos kormány a' félmivelődésű népekre nézve múlhatatlanúl szükséges. Illy meggyőződéssel feltettem magamban az elegyes igazgatásformát pártolni. Nem szükség annálfogva a' kormánynak attól félni, mintha valaki a' monarchiát megváltoztatni akarná. Én a' respublica mellett nem szövetkezem, 's merem állítani az egész kamara előtt, hogy Portugáliában semmi republicanus párt nincsen.“

EGYVELGESHÍR.

St. Miguel és St. Salvador városoknak nagyobb részét (Spanyolamerikában) egy iszonyú földrengés közelébb halomba dönté. Alancho lakosai azt gondolák az utólsó ítélet jött-el, 's hirtelenében több mint 300 házasság történt olly személyek között, kik eddig törvénytelenül éltek együtt.

Azon pattantyús neve, ki a' mult hónap közepén München mellett a' puskaporházat felvetteté, Schmitt Szaniszló. Több mint egy óra távolsági falukban is széttöredeztek ekkor a' magos épületek ablakai. A' levegőbe repített szerencsétlenek test-darabjai szintén több mint egy órányi távolságra szórattak. Hagemann nevű szerencsétlen pattantyús káplárnak a' báttya épen útban volt a' puskaportár felé, hogy öccsét meglátogassa, midőn az irtóztató kilövellés történt. Alig jött ijedéséből magához, meglátá öccsének elszakasztott kezét 's újján az esmeretes pecsétnyomó gyűrűt. Attya is nem sokára oda sietett, 's az iszonyu látásra ájultan esett-le lováról. A' 9 holttest megtalált darabjai két koporsóba tétettek 's egy catholikus és egy protestans pap által áldattak-meg. Schmitt kevéssel a' kilövellés előtt így szóla egy messzebb állott ör-társához: te szerencséről fogsz beszélhetni nem sokára, ha fejedet el nem veszted. A' puskaporház előtt volt őrhöz ezt mondá: téged is szerencse fog még ma érni.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkert utcza 498. sz.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

45.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Junius 3-dikán 1835.

Figyelmeztetés.

A' „HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK“

iránt.

A' juniusi vásár közelgetésével felszólítom t. cz. Előfizetőimet és az egész magyar olvasó Közönséget: újságom további olvashatása iránt a' rendeléseket, tisztán leírt vagy nyomtatottan kiigazított teljes czímzeteik beküldése mellett, minél elébb megtenni méltóztassanak; hogy én is nagyon tisztelt Pártfogóim számához alkalmaztathassam a' példányok' tetemes költséget kívánó nyomtattatását. A' félévenként több mint száz ívre terjedő, igen könnyü olvashatásu 's most ismét új öntetü betűkkel nyomtatandó *„Hazai 's Külföldi Tudósításoknak,“* *„Hasznos Mulatságoknak“* és *„Hirdetéseknek“* ára a' jövő félesztendőben is, melly Julius elejétől December végéig tart, Pesten és Budán boríték nélkül 8, borítékban 9; postán pedig 10 v. cz. forint marad. Pest Majus 13d. 1835. *Özvegy Kultsár Istvánné,*

tulajdonos kiadó (Zöldkert útcza 498 szám.)

---

(1) **Eladó szőlő.** A' pesti kőbányai az úgy nevezett öreghegyen (Altgebürg) kellemetes és hasznos helyen fekvő 7 fertálybúl álló és igen jó mivelésben lévő, rajta egy alkalmatos kis épülettel és igen könnyen 's kevés költséggel alkalmazható pincze hellyel ellátatt szőlő, szabad kézbűl minden órán eladó. — A' megvenni szándékozók bővebb értesítést vehetnek eránta Pesten a' Zöldkert útczában 498 szám alatt a' *„Hazai 's Külföldi Tudósítások“* Hivatalában. (3)

---

(1) **Hirdetmény.** A' Méltóságos Horti uradalom részéről e' f. e. 1835. Junius 24d. tettes Heves vármegyében kebelezett Hort helységben szokott reggeli órákban, Hort, Adatson, 's Viszneken lévő királyi haszonvételek; úgymint: vendégfogadók, mészárszékek, vízi malmok sat. árverés útján jövő Sz. Mihály naptól kezdve 3 esztendőre haszonbérbe fognak adatni. (3)

---

(1) **Jelentés.** Alólirt tisztelettel jelenti, hogy nála, most is mint ezelőtt, különféle formájú, különféle szép fákból készült, 's a' jelen időhöz alkalmaztatott olcsó árú klavirok találtatnak. — Tiszta solid munkája, 's a' megrendeléseket 's szélyelküldözéseket pontosan tellyesíteni igyekező szándéka reménységet nyújtanak néki, hogy nagy érdemü pártfogói kegyességét, mellyet megérdemleni szüntelen iparkodott, ezután is meg nyeréndi. Pesten Junius 3dikán 1835. *Drűner Károly,*

klavir készítő, lakik az Országúton a' hatvani kapun kivül az 1. sz. a. Huszár házban. (2)

---

(1) **Hirdetés.** A' Kalocsai érsekség' Duna mellett fekvő erdeiben 2177 öl kemény tűzi fa és 7081 öl lágyfa a' Duna partján ölekben rakva minden órában eladó. A' kik akár általánosan, akár részenként ezen fákat megvenni kíyánnák; az érseki jószágok' inspectori hivatalánál magokat jelenteni ne terheltessenek. (3)

Első Félesztendő. 1835.

(1) **Hirdetmény.** A' nagym. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy a' Pécskai kir. kam. tiszttartóság' kerületében ez idei dézmából nyert 1 82 bárány folyó 1835dik évi Junius hónap 17kén Magyar-Pécskán a' kir. kam. tiszttartói hivatal' irószobájában szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés' útján, fölsőbbségi helybenhagyás mellett, a' legtöbbet ígérőnek eladatni fog. A' venni szándékozók ennél fogva az illető napon és helyen elegendő bánatpénzel ellátva megjelenni ezennel hivatalosak. Budán Május 27kén 1835. (3)

---

(1) **Ló, és szarvas-marha licitatió.** Somogy vármegyében közel szigetvár mellett f. e. Julius 6 és 7dikén árverés útján 70 darab jóvérü fékes lovak eladók, úgymint: ménlovak, heréltek és fias kanczák; — nemkülönben ama nevezetes Pahi pusztán szaporodott szarvas-marha fajtából 70 darab, úgymint: bikák, tinók, tehenek és bornyúk a' fent elhatározott napokon árverés útján eladatnak. — A' licitáns urak részére lészen rendelés téve, es gond. (2)

---

(3) **Hirdetés.** A' cs. k. priv. **Pakfong érczmüvek'** rakhelye Bécsben (untere Breunerstrasse Nro 1133) ajánlja a' főnemességnek 's a' tisztelt közönségnek kézműveit. Pesti vásárok alatt sátora van a' bécsi útczában az új piaczon, hol portékáit igen illendően szabott áron ezüst pénzben árulja.

Az igazi pakfong hasonló a' 12 latos ezüsthöz, a' hamis ellenben feketés és vereses sárga lesz; különösen figyelmezni kell ezen bélyegre: **Pakfong-Frank**, mellyet rajta világosan láthatni. Egészen újonnan találtatnak pakfongból nap- és esőernyők, kardok uraságok és katonák' számára, fejéren és tűzben megaranyozva, 's a' legújabb ízlés szerint; dobos- és kapus-botok, gombok formaruhákra, vadászkések 's más vadászati eszközök, gyújtó és füstölő masinák, argant és függő lámpák, mindenféle egyházi készületek, egész asztali service, minden lehető toilette-tárgyak, játszó órák, mellyek fertályt 's órát ütnek; német és magyar játszóművek a' leghíresebb mesterektől.

Rendelni lehet előre ló és nyeregszerszámokat, kengyeleket Pesten Oláh urnál a' Trattner-Károlyi 612. szám alatti házban.

Állandó megbízott rakhelyek:

hol jót állunk igazi pakfongért, mellyen e' bélyeg szemlélhető **Pakfong-Frank**: Brassóban Erdélyben Simonis úrnál a' veres sasnál; Kanisán Rossenfeld Jakabnál; Eperjesen Handl S. E. úrnal; Lőcsén Ziegler Jakab úrnál; Losonczon Hlavats J. P. úrnál; Győrött Heifler Sámuel úrnál, Pozsonyban Szeleczky L. úrnál, 's mind ezen érintett helyeken mindenféle rendelések elfogadtatnak.

Régi eltört pakfongnak fontja 2 for. p. p. megvétetik.

---

(3) **Hiradás.** A' nagymélt. m. kir. Helytartótanács rendelésének következésében közhírré tétetik, hogy a' Somlyó Vásárhelyi egyházi jószágokhoz tartozandó uradalomban folyó évi Junius hónak 24dik és 25dik napján 500 akó ó somlai jó szamatu borok hordonként, de hordó nélkül árverés útján fognak eladatni, a' nagymélt. királyi Helytartótanácsnak helyben hagyása mellett.

A' venni szándékozók fellyebb kitett napokon a' Tüskevári uradalmi pinczénél megjelenni ezennel illendően meghivatnak azon hozzáadással, hogy a' vett borok addig még a' n. m. kir. Helytartótanácstúl a' helybenhagyás meg nem érkezik az uradalmi gondviselés alatt maradván a' pinczébül nem fognak kiadatni. Somlyó Vásárhelyen Aprilis 30kán 1835.

Mikovény Ignácz m. k. Vásárhelyi tiszttartó (3)

)(o)(

Méneses és kiállitandó lovaknak, fejös és gulyabeli szarvas marhának és juhoknak ellicitáltatása.

Báró Podmaniczky nemzettség részéről, most reánk jövő pesti medardusi vásárra folyó esztendei Junius 8dik és 9kére elhatározott és az hírlapok által ezelőtt már közhírré tett, jármosökröknek és kiállítandó fékes méneses lovaknak ellicitáltatása, a' közbejött környülállások miatt, akkoron nem tartathatván, a' Tisza balpartján, Szolnok és Csongrád között fekvő Tisza-Földvár helységében, az alább meghatározott napokon tartandó licitatiója ekép tétetik által:

1) Kocsikba és nyereg alá alkalmaztatható kezes és fékes méneses lovak, mellyek közt több ötös, négyes és páros fogások, (zugok) valamint paripáknak valók is találtatnak, nem különben néhány méneses anyakanczák és egy nemes fajból származott ménló, folyó esztendő Juniusnak 22dikén;

2) Egy pár száz darabra menő jármos hibátlan ökrök és tinók, szinte f. e. Juniusnak 22dikén;

3) Tenyésztésre alkalmatos több száz darabból álló 's nemesített fejős és gulyabeli magyar szarvas marhák, szinte Juniusnak 22d. elkezdve, és utánna következendő Jun. 23d. folytatólag.

4) Több ezerre menő és tenyésztésre alkalmatos nemesitett egynyirésü anya juhok, ürük, és bárányok f. e. Juniusnak 24dik és utánna következő napokon, szinte T. Földváron, árverés útján a' többet igérőknek, kész pénz fizetésért elfognak adattatni.

A' venni kivánók, a' fen megirt napokra illendően meghívatnak.

(3) **Eredeti spanyol kosok' eladásáról való jelentés.** Megczáfolhatatlan tapasztalásokon épült igazság az, hogy az eredeti faj-állatok nemes tulajdonságaiknak a' megnemesitendő állatokkal nagyobb arányban való közlésére sokkal nagyobb erővel birnak a' csupán megnemesitett állatoknál, mellyeknek olly erős typusok nincsen, 's hogy ugyan ezen okból származnak az olly gyakori elfajzások.—Tekintetes Arad vármegyében fekvő szakátsi uradalom bir egy hasonló 1802dik esztendőben Theresienfeldi gazdasági tanácsnok Petri ur által Spanyolországban vett, 's Theresienfeldre Ausztriába hozott, onnét pedig szakátsi és madrizestyei Nikolitz Kyro nemes Arad vármegyei táblabiró úr mint a' szakátsi uradalom birtokossa által Szakátsra szállított merinos nyájat, melly gyapjának mind finomsága, mind pedig nagy mennyisége által igen kitűnő. — Ezen eredeti spanyol nyájból mostantúl fogva egész September hónapig több nevezetes kosok eladhatók. Az ára az első classisu electa kosokra nézve 20, a' második classisuakra 15, a' harmadik classisuakra nézve pedig 10 ezüst forintokban azon megjegyzéssel vagyon megállapitva, hogy esztendőnként Januarius 1sőjétől kezdve, Junius végéig minden első classisu kostól 6, minden második classisutól 5, minden harmadik classisutól pedig 4 ezüst forintok gyapjokért való pótolás fejében azon esetre fizetendők legyenek, ha az illető vevő urak a' gyapjut az uradalomnak által nem engednék. — A' venni szándékozók méltóztassanak tekintetes Arad vármegyében Butyin és Almásnál 's a' körösi hidhoz közel fekvő szakátsi uradalomnál jelenteni magokat, 's meggyőződve lenni, hogy kivánságuknak tökélletessen megfelelő legjobb koru faj kosokra teéndenek szert. (3)

---

(3) **Híradás.** A' nagymélt. m. k. u. Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy folyó évi Junius 17dik napján Magyar Pécska mezővárosában a' kir. tisztartói hivatal épületében tartandó nyilvános árverés útján a' Pécskai kamarai kotárkában találtató 3105; úgy nem különben az Apátfalvai szinte kotárkában helyhezett 3629 posonyi mérő csőves kukoricza kissebb 's nagyobb mennyiségben eladatni fog. — Melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva, ezennel illendően meghivattatnak. Budán Május 25kén 1835. (3)

---

(3) **Jelentés.** Mélt. gróf. Károlyi György jószágai igazgatósága részéről ezennel közhírré tétetik: hogy a' közönségesen kedvelt, 's különös jóságáról és tisztaságáról általánosan ismeretes Muzsalyi gróf Károlyifelé timsót mind nagyobb mind kissebb mennyiségben **Kunewalder testvérek** nagy kereskedésében Pesten minden időben illendő áron kaphatni. (3)

---

(2) Valódi ámerikai és cseh komló különféle nemü a' legillendőbb áron kapható Pesten az országúton 530. sz. a. **Kunewalder** testvérek nagykereskedésében. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-dikben

Máj. 31-dikén	10 Láb,	6 Hüv.	6 Von.	Jun. 1-sőjén	10 Láb,	3 Hüv.	3 Von.
— 2-dikán	10 Láb,	3 Hüv.	0 Von.	— 3-dikán	10 Láb,	3 Hüv.	6 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Junius 2-dikán 1835.

poszonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	poszonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	—	113¼	110	Zab	60	56⅖	53⅕
Kétszeres	—	100	96⅗	Kukoritza	103⅗	100	—
Rozs	100	96⅗	90	Köleskása	—	—	—
Arpa	90	86⅖	—	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Május 30dikán 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	101⅞	1834ki Status köles	591⅔
„ 4 pC.	97⅕⅔	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki köles.	—	Bank Actiáké	1330½
„ 1821ki „	110	Cs. arany pC. agio	—

46 Szám.

HAZAI 's KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Szent-Iványi 6dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. k. Felsége Aprilis 13diki legfelsőbb határozata szerént Selmeczen az erdőszeti tudomány megüresült oktatószékére és bányászati tanácsosságra Feistmantel Rudolf urat, az alsóaustriai erdős-hivatal ideigleni ingenieurjét méltóztatott kinevezni.

Ő cs. k. Felsége Majus 1sőjén költ legfelsőbb határozata szerént a' Pétervaradi határőrgyalog-ezred alkapitányát Radoszavlievich Ábris urat, díj-fizetés elegedésével magyar nemességre emelni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. 's apost. kir. Felsége Majus 5diki legfelsőbb határozata szerént a' Sopronyi társas káptalan eddigi őrkanonokját Főtiszt. Mitsanek József urat olvasó kanonokká; a' Ruszti kerület alesperestjét Főtisztel. Hammerschmid Mátyás urat őrkanonokká; Wimpassingi plebánus főtiszt. Dresmiczer György urat kanonokká méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

(Kir. kamarai híradás).

Kapnikon az erdősáfari tisztség, mellyel évenként 400 for. rendes fizetés egyébb mellékdíjakkal együtt járul, megüresülvén, az ezt megnyerni kívánók folyamodásikat Junius végéig a' Nagybányai k. felügyelői főhivatalhoz 's kerületi bányásztörvényszékhez küldjék-be.

Ungvári k. uradalmi kulcsár Dolinay József Majus 2dikán; Perecsényi al-erdős Csőke Imre Aprilis 28dikán meghaltak. — Az újságlevelünk 44dik számába iktatott k. kamarai híradást ekép igazítjuk: Pesti sómázsamesterré Beivinkler József úr, a' helybeli sóhivatal írnoka; Debreczeni sómázsamesterré pedig Bodor János Szolnoki szállellenőr neveztettek.

Pest és Buda. Örvendetes vala a' közelebb mult hónap 30dika valamint az egész haza úgy különösen e' két város lakosaira nézve, kik ezt, mint Ő cs. kir. Felsége nevenapját buzgó érzések között ünnepelték. Közönséges volt az öröm, mellyel a' hív alattvalók tisztelt Fejedelmökhöz szeretetöket bizonyíták, közönséges a' gerjedelem, mellyel a' hon fiai szeretett Attyok iránt szíves érzeteiket kifejezék. Minden rendű és rangú személyek szívbeli buzgósággal öntötték-ki forró hálájokat a' Mindenható előtt a' koronás Felség boldog életéért és atyai uralkodásáért, buzgó fohászkodásokat emelvén egyszersmind az egekre továbbra is tartós és szerencsés megmaradásáért.

Esztergom, Majus 31dikén. Ő cs. kir. Felségének neve napja tegnap minden szívességgel ünnepeltetett. A' széki (cathedrale) templomban, mellyben a' vármegyei és primatialis tisztek, a' katonatisztek és köz katonák számosan jelentekmeg, a' nagy misét Méltós. Corcyrai Püspök és Nagy Prépost Ürményi Ürményi Péter úr mondotta. Ma nála fényes ebéd volt.

A' Majus 30diki nagy lotteriai sorshúzáskor (lásd 45 sz.) az 50 ezer forintot nyerték Prágában; 15 ezer forintot Sopronyban; 6 ezer forintott Nagy Szebenben; 4 ezer ftot menusi Frankfurtban; 3 ezer ftot ugyanott; 1700 ftot Bécsben; 1600 ftot is Bécsben; 1500 ftot Naszódon (Erdélyben); 1400 ftot Pesten; 1300 forintot a' 99,193 számu sorsal Hádszeghen (Erdélyben).

FRANCZIAORSZÁG.

A' követkamarában Majus 13dikán Mauguin úr a' külső ügyek ministeriumának 1836 esztre szóló költségei vitatásába annyiban ereszkedett, a' mennyiben ez a' szomszéd Spanyolországot és Schweizot illeti. Spanyolországra nézve jelesen, mondá a' szónok, olly történetek adhatják elő magokat, mellyek Francziaországnak minden esetre kárára fognak lenni. Spanyolország mostani terhes helyezetét a' dolgok ügyetlen folytatása okozta, főképen pedig sokat tettek erre a' fran-

czia ministeriumnak hibái is, melly Ferdinand halála után a' Zea ministeriumát azonnal elismérte, és a' dolgokat jelen helyezetökben meghagyott nyilatkozást elfogadta. Hasonlóan nagy hiba volt az is, hogy a' praetendensnek megengedtetett Ángol- és Francziaországokat keresztül útazni, pártját béfolyásával 's személyes jelenlétével fellelkesíteni, seregét megerősíteni, 's végre Isabella ellen hadakozhatni. Ez tanúságúl szolgálhat arra, hogy rosz kezdetnek soha sem lehet jó vége. A' mi Schweizot illeti, ennek minden dolgai 1830 óta idegen befolyás alatt mentek, melly most diplomátai hívatalos jegyzékek által nyilván munkálkodik. Mindenfelől hálóba akarják Schweizot keríteni; vámvonalokat húznak körülte, gátolják Németországgal közösülését; népét terhelés által akarják politikai revolutio indítására kénszeríteni, 's a' franczia kormány e' béfolyás ellen semmi gátokat nem vet. Elsőben a' bé nem avatkozás okfejét fogadta-el; utóbb azt jelentette, hogy benne meg nem egyezik. Most elnézi a' diplomátia nyilvános béavatkozását. Követe olly fontos pillanatban hagyta-el Schweizot, midőn óhajtandó lett volna, hogy ő is szintollyan erőt és elszántságot mutasson, millyet a' külföldi diplomátia mutatott. Fel kellene Francziaország határait nyitni Schweiz kereskedése előtt, vámbeli engedményeket kellene vele közleni: akkor bizonyosan barátságosabb hangon beszélnének a' többi országok is. De mindezekből semmi sem lehet, ha a' követ Parisban maradánd. Broglie herczeg úgy vélte, hogy a' spanyolországi dolgok nincsenek olly veszedelmes állapotban, millyenben azokat Mauguin úr lenni állítja; nem tagadja azonban, hogy Isabella királyné kormánya nehézségekkel kéntelen küszködni. Mi Schweizot illeti, ez és a' többi minden hatalmak között a' legjobb egyetértés uralkodik; csupán a' Berni canton 's nehány németországi kormány közt forog fen egy a' múlt nyáron történt ünnep vagy vendégség miatt, mellyben azon kormányok ellen bántó elköszöntések mondatnak történteknek lenni, némi ízetlenség, de ennek is nem sokára végét reménylhetni. Mi a' Schweizra nézve kívánt kereskedési kedvezéseket illeti, nem hiszi, hogy efféle javallatot a' kamara jóvá fogna hagyni, a' kormány pedig maga fejétől e' tárgyban nem intézkedhetik.

A' pairtörvényszék Maj. 19d. 's 20diki üléseinek folyamatja bővebben itt következik. Majus 19dikén 12 órakor bevezettetett a' 23 vádlott. Az ügyészek padján 7 személy ült. A' pairek egész 3 óráig hasztalan várattak 's késedelmezésöknek okáról különféle gyanítások repkedtek a' közönség közt, leginkább pedig azt hírlelék hogy erős őrizetseregek küldettek a' tömlöczökbe a' többi vádlottaknak elhozása végett. A' tanúk száma következő: vádló tanú Arboisból van 16, Besanconból 3, Espinalból 2, Grenobleból 7, Lunevilleből 48, Lyonból 216, Marseilleből 11, Parisból 222, St. Etienneből 33, mindöszve 558. Mentő tanú Arboisból van 2, Espinalból 5, Lyonból 130, Marseilleből 3, Parisból 118, St. Etienneből 3, öszvesen 261, mind együtt pedig 819. A' pairek 3 órakor megjelenvén, a' vádlottak következőleg szólíttattak-meg. „Vádlottak, a' vádlevél és törvényszék határozatának felolvasását meghallottátok. Abból a' jőne-ki, hogy ti: Morel, Laporte, Bille, Bayet, Chataigner, Julien, Mercier, Gayet, Genets, Roux, Poulard, Ratignié, Butet, Charmy, Mazoyer, Cocher, Mollard-Lefebre, Mercadier, Guichard, Girod, Raggio, a' status bátorságának megtámadása által vétkesekké lettetek; hogy te Armand e' megtámadásban részesültél, utasításokat osztottál annak elkövetésére, vagy szerzőit, kik azt készítették, könnyítették 's végrehajtották, tetteikben tudva gyámolítottad; hogy ti Girard és Poulard (ki már az első kategoriában is előjött) vétkesek vagytok a' megtámadásban, mivel az azt megelőzött szándék felett tanakodtatok, 's azt együtt határoztátok-el. Vádlottak, most már halljátok az ellenetek felhordott vádakat. Ha valamelly előkérdés eránt kifogástok van, itt az idő annak előadására. „Desaubiers ügyész Arnaud, Bayet, Mercadier és Girod vádlottak nevében kíván szólani a' törvényszék nem illetőségéről. A' főügyvéd: A' nem illetőség (incompetentia) kérdése olly előkérdés elleni kifogás, melly minden vádlottakat illet, mivel ha a' törvényszék jóváhagyná a' kifogást, a' perlekedés tovább nem folytathatnék, és mivel a' kifogás, ha egyszeri előhozás után eldöntetnék, a' később előálló vádlottak kedvéért többé fel nem hozathatnék. A' mi nézetünk szerint múlhatatlan szükséges mindnyájokat tudósítani a' kifogás előadásáról, és az ülésbe hozatni őket, hogy a' határozat bevégző és minden vádlottakra alkalmaztatható legyen. Mi tehát javalljuk, hogy a'

távollévők értesítessenek. Desaubiers úr: Minthogy én csak négy vádlott nevében szólok, kihallgatásom jusáról lemondok. Az elölülő a' főügyvéd javallatára hajlik, az ülést más napra halasztja, 's felszólítatni rendeli a' vádlottakat, hogy azon jelenjenek-meg. Maj. 20dikán tömve valának a' karzatok újságvágyókkal, kik nyugtalanúl várák a' törvényszék határozását. 12 óra után ismét csak a' 23 engedelmes vádlott vezettetékbe, a' pairek valamivel később jelentek-meg. Főügyvéd: „A' törvényszék rendelé, hogy a' tegnap jelen nem volt vádlottaknak tudtára adassék a' tegnapi határozat. Ezen vádlottak ugyan azt nyilatkoztaták, hogy csak bayonnetek erejének fognának engedni; mi azonban reméljük, jószántukból is meg fognak jelenni; azért nem akartuk őket erőszakkal bevezettetni." Az elölülő felolvasni parancsolja az irományokat, mellyek bizonyítják, hogy a' vádlottak nem akárnak részt venni a' vitatásokban. A' megjelent vádlottak ismét sürgeték választott védlőik megnyerhetését; Nicot a' makacsak közűl minden feltétel nélkül jelent-meg. Elölülő: Desaubiers úr szóljon. Desaubiers a' jelenlévő vádlottak nevében, a' charta 28dik czikkelyének hijános szerkezetére támaszkodva, a' törvényszék illetőségét támadta-meg. A' bűnös tettre nézve állítá, hogy az aprilisi lázadás Lyonban tulajdonképen nem republikanus mozgás volt, hanem a' szükség kényszeríté nagy részét a' munkásoknak abban részesűlni, remélvén, hogy az elviselhetetlen bajok ellen orvosszert találnak a' halálban. Hosszas improvisatio után ismét azon állításra tért-vissza a' védlő, hogy a' törvényszék nincs olly belső állapotban, mint a' charta kívánja, 's viselete mind e' mai napig ollyan volt, melly a' pairséget, a' status legfensőbb testületét (nevetés a' karzatokon) lealacsonyítja. Főügyvéd: „Kérdésbe veszik a' pairtörvényszék illetőségét; igenis, uraim, képeseknek tartják az urakat önkény ösvényén járni (morgás a' karzatokon). Az urak méltósága, igazságossága, nemes érzelme, sokkal alaposabb hírben áll Franciaország előtt, mintsem az urakat illy szemrevetés sérthetné. A' törvényszék minden vádlottak eránt figyelmezett azon tekintetekre, mellyeket helyhezetők kíván, 's köszenetűl e' nemes és dícséretes bánásért, úgy rajzolták-le a' vádlottakat, mint utálatos önkény áldozatait. A' győzők és meggyőzettek közti elkoptatot különbséget itt ismét felhozni, annyi mint a' szavakkal vissza élni. Nincsenek itt sem győzők, sem meggyőzettek; én csak vádlottakat és bírókat látok. A' védlő sajnálkozásában, mellyet a' status elleni merészletet meghatározó törvény hijánya tekintetéből kifejezett, mi is teljes lelkünkből megegyezünk; de minthogy illy törvény nem létez, az analogiát kell követni. A' pairszék törvényhatósága nem új" (a' karzaton Ney nevét kiabálják). Martin du Nord úr itt egész a' régi monarchia bölcsőjéig megyen-fel 's nagy tudományosságot tüntet-elő. „A' restauratio alatt, mondá, valamint a' császárság alatt is volt kivételi törvényszék, különös törvényhatóság, melly a' dolgok fenálló rendje elleni merészleteket (nevetés a' karzaton) ítélte-meg. Mi a' chartát, mellyre hivatkoztak, illeti, annak szerzőjének egész gondolatja a' kérdéses tekintet felől a' 33d. czikkelyben foglaltatik: „Míg a' status elleni merészletet meghatározó törvény hirdettetnék-ki, a' magos törvényszéket tisztelni kötelesség." Ezen 33dik czikkely megvizsgáltatott, 's az 1830diki chartából idézett 28dik czikkely új erőt ad a' merészlet meghatározását illető magyarázatunknak. Az 1830diki törvényhozó nem czél nélkül használá ugyanazon szavakat, mellyekkel az 1814diki törvényhozó élt. E' szerént mi azt hisszük, hogy a' törvényszék nem állapíthatja-meg a' nemilletőséget, 's ez értelemben elkészítettük a' határozatot, mellyet szerencsénk van az asztalra letenni; a' mi nézetünk t. i. az, méltóztatnék a' törvényszék elhatározni, hogy a' vitatásokat tovább folytatandja." Desaubiers úr feleletében azt igyekszik megmutatni, hogy a' főügyvéd által elesmert hijánya a' status elleni merészletet meghatározó törvénynek, elegendő a' nemilletőség megalapítására. Az elölülő tudakozá a' vádlottakat 's védlőket van-e valakinek valami észrevétele, de senkise felelt, 's a' pairek kimentek a' tanakodó szobába, a' vádlottak is kivezettettek. Három órai tanakodás után visszatért a' törvényszék, 's az elölülő a' vádlottak előtt, kik ez alatt Abbé Noir nevezetü lyoni fogollyal 25re szaporodtak, felolvasta a' törvényszék határozatát, melly szerént annak illetősége, a' főügyvéd javallatához képest fentartatik; a' főügyvédnek azon további javallatára, hogy e' határozat a' jelen nem lévő vádlottakra is kiterjesztessék, nem hajlott a' törvényszék, mivel az illetőséget csak

)(

négy vádlott (Arnaud, Boyet, Mercadier és Girod) támadta-meg. A' közelebbi ülés Maj. 22dikére halasztatott.

A' következkamara Majus 22diki ülésében a' pairkamarának azon kívánata volt napirenden, hogy Cormenin és Audry de Puyraveau követeket a' következkamara perbe fogatni engedné-meg. A' kívánat megvizsgálására rendelt bíztosság, ennek az utóbbi követre nézve megengedtetését javallotta. Elsőben Cormenin úr szólala meg. „Bizonyos úgy mond, hogy én azon íratot, mellyel vádoltatom, nem magam írtam alá. Gondolkodásom mindenek előtt ismeretes. Julius 29dike óta csak egyszer sem szavaztam a' nép főhatalmával ellenkezőleg. Én szólaltam-fel legelsőben az örökös pairség ellen. Ellene vagyok olly törvényszéknek, mellynek bírái azonkívül a' dolog mibenléte és a' törvényes kérdések felett ítélhetnek, egyszersmind esküdtek és vádolók is. (Zúgás a' centrumban. Előlülő: Cormenin úr maga ügyében szól, annálfogva meg kell hallgattatnia.) Ellenemondok azoknak, kik egy követet a' pairkamara elébe akarnak idéztetni, holott a' pairkamara egy tagját sem adná-ki a' követeknek. Irántam az Urak semmivel, igazságon kívül, de társamnak, mint a' juliusi revolutió legbuzgóbb elémozdítójának, köszönettel tartoznak. Ha egyátaljában pert kívánnak indítani, engem pereljenek-meg." Ezután Golbery úr kezde beszélni. Tagadta, hogy a' pairkamarának jussa volna a' pairtörvényszéken elkövetett sértéseket megboszszúlni, 's állítá, hogy a' pairkamara kelleténél nagyobb sietséggel fogott e' dologhoz, a' mennyiben még csak az illető hírlap szerkeztetőjét sem kérdezte-meg az aláírások hitelessége iránt. Ha a' hírlap betüszedője Audry és de Puyraveau közé vonást tett volna, két személyt kellene a' pairkamarának törvénybe idéznie. Duvergier de Hauranne úr a' bíztosság javallatát támogatta; mert, úgy mond, a' pártok mostanában erőszak helyett a' rágalmazást vették fegyverül; minélfogva sürgette, hogy ez ellen a' pairkamara oltalmaztassék. Ellene szólott a' bíztossági javallatnak Pagès de l'Arriège hosszú beszéddel, mellyben ő is panaszkodik a' pairkamara olly nagy sietsége ellen, hogy még azt sem vehette észre, miképen a' Tribune-ben nem annyi számú aláírás vala, mint a' Reformateur-ben; valamint az ellen is, hogy Michel és Trelat uraknak azon íratát, mellyben ezek magokat amaz íromány egyedüli szerzőinek nyilatkoztatják, mindeddig tekintetbe nem vette. Ha a' védelmezés nem szabad, így folytatá beszédét, akkor az ítélet igazságtalanság lesz. Mikor Ney marsal védelmére az ellene indított perben Paris capitulatiója felhozatott, nem engedtetett-meg ezen védő erősség meghasználása. Ügyvéde tehát elhallgatott, a' vádlott pedig megitéltetett. Dupin úr: Nem gyengeségből hallgatott-el az ügyvéd. A' centrumban: Azt jól tudjuk. Dupin: Én is tudom, 's úgy hozom-elő azt mint hiteles dolgot. Pagès úr ekkor tovább is mutogatá, hogy a' szabadságot veszély fenyegeti, ha a' kormány a' pairkamarát, mellynek alkotó részeit változtatni hatalmában áll, akármellyik előtte nem kedves követ üldözésére használhatja. Miután még Moreau úr a' bíztossági javallat mellett, Nicod úr pedig ellene szólott volna, azt mutogatván, hogy az illyes üldözések megengedése a' következkamara méltóságával és függetlenségével ellenkezik: Persil úr az igazságminister azzal támogatta a' javallatot, hogy egy országlási test megszűnnék az lenni, ha jussa nem lenne a' rajta elkövetett sértéseket megbosszúlni; 's a' követek is felelet terhe alatt vannak olly tettekért, mellyeket nem úgy mint követek cselekesznek. Utána Arago úr szólott a' bíztosság javallata ellen, kinek beszéde a' centrumban a' pairkamara ellen tett heves kifejezéseivel nagy zúgást okozott, melly még keményebbé lőn, midőn utána Teulon úr a' szónokszékbe felhágván olly kifejezésekkel illette a' pairkamarát, mellyek miatt kénytelen vala őt az előlülő több ízben rendre inteni. A' kamarában támadott zaj és rendetlenség ekkor a' legfelsőbb fokra hágott; melly közben Jaubert ministeri követ felállván panaszkodott a' hírlapírók székei között támadott botránkoztató lárma ellen. Ennek következésében az előlülő Dupin úr parancsolá a' kamara szolgáinak, hogy a' gyorsírókat helyökről távoztassák-el, kik tüstént magoktól el is takarodtak. A' hírlapírók eltávozta után több oppositiói tagok, nevezetesen Odilon-Barrot. Laffitte, és Auguis urak panaszkodtak az előlülő által, mint állíták, igen sietve elővett rendszabás ellen. Nem sokára ezután tudtokra adatott a' hírlapíróknak az előlülő parancsolatából, hogy helyökre ismét visszatérhetnek; de nagyobb részök messzebb eltávozott, mintsem őket utólérni lehetett volna, a' többiek pedig nem akar-

tak többé visszatérni; mire az ülés nagy zaj között félbeszakasztatott. A' követeknek eloszlásakor a' palota udvarán újabb eset adta elő magát, mellyről a' Majus 23diki hírlapok a' legellenkezőbb módon szólanak. Annyi bizonyosnak látszik, hogy a' kihajtatott hírlapírók egyike Jaubert urral czivakodni kezdvén, utóbb szóról ökölre került a' dolog; erre az udvaron volt hírlapírók társoknak, Jaubert úrnak pedig barátai segítségűl mentek, 's így fegyveres erőnek (nemzeti és városi őrség) kelle közbejőni. Több hírlapírók elfogattak, de nem sokára ismét, azon kívül, ki Jaubert úrba kötelőzködött, szabadon bocsáttattak. Jaubert úr megtámadóját, épen vinni akará már a' városi őrség a' politia házhoz, midőn egyik quaestor Delaborde úr magát közbevetvén a' foglyot tőlök elvette, 's a' következkamara palotájába vitette. Parisi hírlapok szerént St. Martin kapu körűl csaknem minden estve csoportozások történnek, de a' mellyeket azonnal széljelűz a' rendőrség. Sokan panaszkodnak a' rendőrség által békésen járó kelő polgárokon elkövetett erőszakoskodások ellen. Majus 10dikén illyes csoportozás alkalmával 195 személy vitetett fogságba.

A' következkamara Majus 23dikán Audry de Puyreveau urat a' pairkamarának általadni határozá; mi ellen az oppositioi követek protestatiót készítettek 's azt Odilon Barrot úrnál tették-le, hol a' több aláírások elfogadtatnak. Parisban ministeri változásról beszélnek.

SPANYOLORSZÁG.

A' Messager des Chambres Maj. 22diki számában e' következő levelet közli Madridból Maj. 14dikéről: „A' csendesség tökéletesen helyreállítatott 's a' tiszthatóságok serényen iparkodnak felfedezni igaz okait a' rendetlenségeknek, mellyek a' fővárost Maj. 11dike estéjén aggodalomba 's félelembe ejték. De las Navas marquis, mint szemtanu, a' corregidornak mindent előterjesztett, a' mit e' rendetlenségekről hallott. A' kormány nem állapodik-meg a' puszta nyomozásnál, hanem parancsolatokat is ad előkelő személyek elfogására; ezek közt találtatik Alcala Galiano úr, a' procuradorkamarai oppositio tagjának fija, ki azonban, úgy látszik, csak alaptalan bevádolásra fogatott-el. A' lárma első pillanatában kerengett ministeri névjegyzékek helytelenek valának; szó sincs a' kabinet módosításáról; Martinez de la Rosa úr csak rendszerével fog lebukni, e' rendszer pedig az ő társának, Torenónak a' kamarában kitüntetett energiája által megerősítetett.

Az Abeja czímü hírlap, melly Martinez de la Rosa úrral áll kapcsolatban, Maj. 12dikén az idegen avatkozásról írt czikkelyét így rekesztibe: „Idegen avatkozást belső ügyeinkbe sohase szenvedhetni. De gyámolításra, egyesült seregek köz munkálatára mindenik kormány számot tart. Az avatkozás lealacsonyít, mert ránk tolatik, az együtt munkálódás szolgálat, melly barátságos viszonosságot foglal magába. A' nagy Napoleon hatalma 's dicsősége főpontján számot tartott mások együtthatására, 's nagy és kis nemzeteket segédtársaivá fogadott; Portugalban 's Europa északi részén spanyol csapatok erősíték az ő hadseregét; Trafalgarnál a' mi flottánk az övé mellett tétetett semmivé. Az északamerikaiak franczia seregek 's hadi hajók segítségével vívhaták-ki függetlenségöket. A' belgák királya a' franczia seregcsapatok megjelenésének köszönheté a' Brüssel ellen nyomúlt hollandiak visszavonultát. A' portugali háború bevégzését, D. Miguel és D. Carlos futását egy spanyol osztály munkálódása sietteté, melly D. Pedrónak segítségére ment. Ez esetekben, nem történt erőszakkal feltolt avatkozás, hanem csak hadi együttmunkálódás, 's egyik szövetséges társ a' másikat segíté. Olly esetben van-e a' spanyol kormány, hol illy együtt munkálódás szükséges? Igy kell feltenni ez alkalmi kérdést, mellyre most felelni nem akarunk. Midőn a' polgárháború tüze legelőször szikrát vetett, a' kormány úgy gátolhatá-meg a' gyuladás terjedését, ha a' Pyrenäusok mellett segéd-együtthatást kívánt vólna. Most, midőn négy egész tartomány borúlt lángba, annak megtudása forogfen, képesek vagyunk-e a' tüzet saját eszközeinkel megoltani, vagy sem?“ —Az Allg. Zeitung madridi levelezője Maj. 9dikéről ezeket írja: „Közleményeim gyakran jelenték már az úrnak, hogy nem csupán az északi tartományok lázadnak-fel a' fenálló kormány ellen, hanem más részein is a' félszigetnek kisebb nagyobb veszély fenyegeti a' köz csendességet. Legközelebb is Sevillában és Ecijában carlista összeesküvés fedeztetett-fel, mellynek ágazati Carmona, Cordova, Lucena 's más városokra terjedének-ki. Cataloniában a' carlistáknak, mint mondják, 13 ezer fegyveres né-

pök van, tegnap pedig Iriarte szerencsétlenségének vettük hírét, miről a' kormány még semmi tudósítást nem közlött, de mint hírlelik, ő maga is megöletett, 400 pedig elfogatott embereiből. Merino pap 500ból álló csapattal ismét kibújt rejtekzugaiból, 's Apr. 28dikán az Azpirez ezredes alatt álló királyi seregcsapattal csatázott. Minden hírek közt leginkább szembe szökik a' Valdemoróban (Aranjueznek fele utja) felfedezett összeesküvés híre, mellynek fejét egy testőri vasas katona megölte; de e' dolgot még homály fedi Valdes Pamplonába ment. Az ő megbízásából Limia y Varela úr, a' hadministerium tisztje, tegnapelőtt ide jött. Némelly értesített személyek állítják, hogy Cordova generál az idegen avatkozás iránt a' ministerium elibe terjesztett előadásában túllépett a' hadministertől vett meghatalmazáson. Cordova general Aranjuezbe ment a' regens királynéhoz, honnan tegnap este visszaváratott, de még eddig sem érkezett-meg. Tegnap, mint mondják az avatkozás kérdése végett, Aranjuezbe utazott Toreno gróf is, ki hólnap Alamedában, Ossuna herczeg mulató várában, fogja menyegzőjét tartani, mellyben a' regens királyné, mint a' szép hölgy nyoszolyó aszonya' képét Santa-Cruz marquisné viselendi." — Ugyanezen levelező Maj. 11diki tudósítása szerint a' Valdes és Zumalacarreguy által kötött egyezés Maj. 9dikén szóba jött a' procuradorkamarában. De las Navas gróf kérdé a' ministerium előlülőjét terjeszthet-e egy kérdést elibe, ki magát a' felelésre késznek nyilatkoztatván, így szóla a' gróf:„ Kívánnám megtudni, valjon Ő Felségének II Isabellának és a' lázadó D. Carlosnak seregei közt valami szerződés köttetett-e, mellynek alapjairól én némi tudósításokat vettem, és a' melly véleményem szerint ártalmas lehet a' szabadság ügyének; egy olly szerződés, melly Apr. 28dikán Asartában Zumalacarreguy Tamás által, Apr. 27kén pedig (meg kell a' datumot jegyezni) Logronnóban Geronimo Valdes által íratott-alá, és a' mellyet olly személy hagya jóvá, ki, én nem tudom, külföldi-e vagy spanyol; neve azonban, úgy látszik, nem miéink közül való, mert Elliotnak hívatik; e' személy aláírását egy másik hitelesíté, ki szinte nem igaz spanyol nevet visel, t. i. Gurwood. Szeretném minister úr feleletét meghallani, fentartván a' tovább beszélhetést azon esetre, ha e' dolog vítatás alá jőne." Illy kevéssé illő módon szól egy spanyol gróf a' nemzet képviselői gyülésében olly kormány meghatalmazottiról, mellynek védelme nélkül Spanyolország ezelőtt idegenek uralkodása alá jutott volna, és a' mellynek földjén egykor a' mostani spanyol népképviselők közül sokan hazát kerestek, 's barátságos befogadást találtak. A' ministeri előlülő válaszolá, hogy ő minap ugyan már az alstatustitoknok által az angol alsó házban tett nyilatkozásra hívatkozek, de miután az alkudozás bevégeztetett, most már jelentheti, hogy a' spanyol kormány, az angol és franczia kormány által felszólítatván a' polgárháború kegyetlenségének meggátlására, készneknek nyilatkozott szövetségesei által elővendő minden rendszabásokra, ha azok a' nemzet függetlenségével 's méltóságával megegyeznek. Ezért küldé-el a' britt kormány, egyetértve a' francziával, ama két biztosait, kiknek egyszersmind az is meghagyatott, adják tudtára Don Carlos pártjának, hogy az ángol ministeriumtól gyámolítást nem remélhet. A' lázadó seregek vezére és az Ő Felsége hadseregét vezérlő general közti egyezés csak a' meggyőzettek életének biztosítására terjed-ki. Ezután átmentek a' napi rendre, t. i. a' kormánynak azon kívánságára, hogy a' városok szerkezete iránt ideigleni törvényt terjeszthessen-elő, mi 109 szóval 5 ellen megengedtetett. Miután a' levélíró környületesen rostálgatá a' kicserélési egyezést, ezt veti levele utóljára: „Ma délután komoly jelenetek jöttek-elő a' procuradoroknál. Még eddig (esti 9 óráig) csak annyit hallottam, hogy a' karzatokon az első minister fejét kívánták; kocsijára lőttek; muera el pastelero-t! kiabáltak. Az őrizeti 's városi katonaság fegyverben áll, 's számos őrcsapatok járnak az utczákon." — Maj. 11dikén esteli 11 órakor ismét így ír az említett levelező: „Míg reggel vizsgálatimat az Elliot szerződéséről leírám, az alatt e' tárgy olly komolyan vítattatott a' procuradorkamarában, hogy most nem tudjuk, monarchiai, respublikai kormányunk leend-e hólnap, vagy éppen semmise. Tegnap este mintegy 70 procurador gyült-össze Caballero úr (a' kamara titoknoka) lakásán az iránt tanakodni, mit kellessék a' szerződésre nézve határozni. Tanakodásuknak a' lett következése, hogy a' ministerek perbe idéztessenek, 's ennek elkezdésére a' mai ülés rendeltetett, mellyben az előlülő, Almodovar gróf, ki rendesen

az oppositióval szavaz, hosszas betegsége óta először foglalá-el előlülői székét. A' karzatok tömve valának. A' napi renden lévő tárgy, t. i. a' városokat illető törvény vitatása, elvégződvén, Caballero úr felszólítá az előlülőt, adna számot az asztalon fekvő indítványról, mellyet ő (Caballero) 's több követek írtak-alá. Az előlülő hólnapra akará a' napi rendet határozni, midőn Lopez úr a' kamara belsejében lévő politiaügyelők és kívül álló seregcsapatok iránt megszólítá a' kormányt, 's szavaira tetszéskiáltás harsogott a' karzatokról. Az előlülő kitakarodni parancsolá a' hallgatókat, 's addig felfüggeszté az ülést. Ez alatt Martinez de la Rosa úr kiment, 's elküldé a' seregcsapatokat. De Lopez úr még hevesebben vádlá a' kormányt a' nemzeti méltóság megsértésével. Az előlülő (Almodovar) dícséré Lopez úr buzgalmát, de a' politia tisztjeit már kiparancsolta, 's az első minister is hasonlóan cselekedett a' seregcsapatokkal, különben hívatalánál fogva berekesztené az ülést, mert a' kamara körül fegyveres erőt el nem szenvedhet. Lopez úr válaszolá, hogy a' seregek a' pradóban állottak-meg 100 lépésre a' kamarától. Ezen nagy lárma és tüzes vitatás kerekedett. Cabellero úr végre illy javallatot tőn: „Nyilatkoztassa-ki a' kamara, hogy a' szabályzat 139dik czikkelyénél fogva jusa van a' ministerek viseletét a' Valdes general és lázadó Zumalacarreguy közt tett egyezésre nézve megvizsgálni; és e' végre a' nevezett egyezés előterjesztését kívánni a' kormánytól.“ E' javallatnak megfontolását elhatározá a' kamara 54 szózattal 50 ellen. Maga az előlülő is mellette szavazott. Midőn Martinez de la Rosa úr kilépett az épületből, egy népcsoport, melly nem a' legalsóbb osztályból csődült-össze, rárohant 's: halál Martinez de la Rosának; le a' ministerekkel; éljen a' szabadság! 'stb. kiabált. Mások a' ministert igyekeztek megmenteni, 's míg a' lármás czivakodás támadt, lakására kocsiztak vele. Egy rakás nép ordítozva 's gyilkokkal kíséré kocsiját, mellyben, mint mondják, de las Navas gróf ült a' minister mellett. Míg ezek történtek (délutánni 4 órakor), a' lakosok nagy része puerta de alcalából, semmit nem tudva ez esetről, a' bikaviadalra ment. Ez nem igen kedvező fordulat volt a' lázadás indítóira nézve; mert meg vagyok győződve, hogy ha Zumalacarreguy egész hadseregét az alcala kapu és bikaviadal circusa közé állította vólna is, e' város bátor szívü lakosai még azon keresztül is tudtak vólna magoknak útat törni. A' bikaviadal zavar nélkül végződött; jelen voltak ott D. Francisco infans, az angol követ, és a' franczia követség titoknokai; de midőn este 7 órakor visszatértek, bámulva látának egy batalion városi katonaságot a' ministeri előlülő lakása előtt járkálni, és az utczákon számos őröket lóháton, az alsóbb néposztályokat pedig heves forrásban lelék, melly azóta mindég nevekedik. A' kávéházakban csak a' mai nap történeteit hallani; a' nagy új kávéház előtt, a' vámházzal átellenben, száz granátos áll lóháton, velek szemközt ugyanannyi városi katona, 's a' kávéházban már az új kormány tagjait nevezgetik. Több helyeken lövések hallatszottak.“ — Maj. 12dikéről végre esteli 8 órakor következőket írja az Allg. Zeitung levelezője: „A' mai nap csendesen mult-el. Martinez de la Rosa úr a' belga ügyvivő lakásában töltötte az éjet, legalább ezt hírlelik. Ma feszülten várták, meg fog-e jelenni a' procuradorok ülésében, miről semmitse kételkedtek azok, kik őt esmerik. Az ő charactere csak a' veszélyben mutatkozik nagynak. E' nagy ország politikája eránti nézeteiben korlátozva lévén, minden tekintet elenyészik előtte, ha magános java érdekeltetik; akkor ő nem pastelero többé, hanem férfi, még pedig egyik a' legnemesebbek közül. Ma sem népcsoport sem fegyveres erő nem volt a' kamara körül. Megfoghatatlan hiba volt tegnap seregeket állítani oda. A' spanyolok hasonlók öszvéreikhez; valamint ezek nem gyeplő, hanem csak vezetőik erős szava által, úgy a' spanyolok is nem politia, hanem jól irányzott beszéd által igazgattatnak. A' karzatok dugva valának. A' procuradorok lassanként gyültek-fel. Midőn Toreno gróf (ki tegnap a' lakadalmi öröm után feleségével együtt a' királynéhoz ment Aranjuezbe) belépett, morgás támadt, 's némellyek azt vélték, hogy ma ő rá kerül a' sor. De a' mint megszólalt, menydörgő Jupiterként adá-elő beszédét. Ezen férfi, ki máskor hideg dialektikájának száraz okaival ellenfelét inkább felingerli, mint meggyőzi, ma a' méltatlanság legmélyebb érzetének élénk kifejezésivel beszélt. Az előlülő, Almodovar gróf, jelenté, hogy ha a' rend újra megzavartatnék, a' karzatokat ki fogja ürítetni. Montes de Oca úr említést tőn a' tegnapi napról, midőn az első ministert csupán Gor herczeg elszántsága menté-meg a' gyilkos kezek által rá

mért haláltól. Kéré 's inté a' kormányt, tegyen szükséges rendszabásokat, hogy az olly esetek többé meg ne újítassanak. Ő (Montes de Oca), ki gyenge ifjuságától fogva tanúlá az életet megvetni, méltán beszélhet így, midőn egyik legérdemesebb társukról van szó. Erre felállott Toreno gróf: „Szerencsétlenségemre, mondá, nem lehettem jelen a' tegnapi ülésben, és szerencsémre nem valék tanúja az útálatos tettnek, mellyet az előttem szóló említe. Rút gyilkosságot akartak elkövetni azon férfiu, kinek literariai híre Spanyolországot dicsőíti, azon férfin, ki éltének legszebb esztendeit a' szabadság oltárán áldozá-fel, ki a' lánczok és száműzetés sanyaruságai közt hív maradt a' szabadsághoz, azon férfin, kire az imádott királyné a' nemzet legfőbb érdekeit bízá, a' thron képviselőjén, sőt a' mi több, a' nemzet képviselőjén, közületek egyiken, egy procuradoron, egy spanyolon. És valjon ki akart az ő számára illy sorsot készíteni? (E' szavak közben Martinez de la Rosa úr mint egy árnyék holthalavány ábrázattal keresztül ment a' palotán, 's álló védszónoka mellé ült). Tudta tegnap a' kormány, hogy a' köz rend némelly nyugtalankodók által fenyegettetik, kik csak azért óhajtják a' zűrzavart, hogy abban zseböket zsákmánnyal megtömhessék 's minket a' praetendens kezébe szolgáltassanak.“ Zúgás emelkedék a' karzatokon. Toreno még erősebb hangon folytatá beszédét: „Nem hibázom talán, ha azt mondom, hogy azok, kiknek szájából jő ezen morgás, talán a' tegnapi gyilkosok számához tartoznak. Esmeri őket a' kormány, esmeri az indítókat szintúgy mint a' műszereket, 's számadásra vonandja őket. Tiszta s' nyugodt lévén a' ministeri előlülőnek lélekismerete, eltávozni parancsolá a' lovas osztályokat. E' nyugodtság, mellynek el kelle csüggeszteni a' gyilkosokat, ha keblökben csak egy szikra nemes szívű érzet is lett volna, még inkább ösztönzé őket gonoszságukat végre hajtani. Eladták tőrüket aranyért, mellyet nekik tele markokkal szórtak. A' kormány fegyveres erőt fog az illy rút tettek 's méltatlanságok korlátozására fordítani. A' kamara előlülőjének jusa van itt a' kamara belsejében rendszabásokat tenni, de ezen kívül a' kormány rendelkezik.“ Erre az előlülő nyilatkoztatá, hogy a' kormánynak nincs jusa a' nép képviselői közelébe seregcsapatokat küldeni, 's ha az ő meghatalmazása nélkül fegyveres erő közeledik a' kamarához, felfüggeszti az ülést. Közjövedelmi minister úrnak tudnia kell, hogy a' törvényhozó testet és fegyveres erőt elválasztó távolság ki van szabva; a' kamara előlülőjét minden esetre tudósítani kellett volna. Toreno gróf viszonzá: „Sajnálom, hogy beszédem egyik kifejezése illy nyilatkozást vont maga után. A' kamara elölülőjének igenis jusa van az üléseket felfüggeszteni, de a' kormánynak is van jusa sőt kötelessége a' főváros csendességét fentartani, 's e' falakon kívül seregeket állítani-fel. Lehetett volna előlülő úrral bizodalmasan értekezni, de nem hívatalosan mert erre senkise kötelezteteti. Ha valamelly titkos szándék meggátlására a' kamarák meghatalmazása mindég szükséges lenne, úgy idő 's minden el volna veszve. Én meghagyom az előlülő jusát, hagyja-meg ő is a' miénket. Valjon magokat az urakat ki fogja mególtalmazni a' felhevült sokaság gyilkaitól, hanemha a' bayonnetek? Barátom, a' ministeri tanács előlülője, tegnap eltávozni parancsolá a' fegyveres erőt; én nyilván kimondom (Martinez de la Rosa úr felé fordúlva) hogy ő rosszul cselekedett.“ E' beszéd nem téveszté-el hatását; ugyanazon emberek, kik még csak az imént is hajlandók lettek vólna Toreno fejét kívánni, most egyezőleg harsány bravo! bravo! kiáltásra fakadtak. Ezután átmentek a' napi rendre. Ki a' spanyol charaktert esmeri, nem találná különösnek, ha a' ministeri előlülőnek, kit tegnap meg akartak gyilkolni, ma polgári koronát szavaztak vólna. Mind ennek mi leszen a' kimenetele, még nem tudhatni. Az utczákat ez este ismét rendkívüli őrcsapatok borítják. Az Elliot egyezése elleni neheztelés közönséges. Ha ezen egyezés eredetének igaz története felfedeztetnék, úgy egyszersmind az is kitudódnék, miért nincs itt Sommerset lord magos állásban. Többet nem mondok. Minden spanyolok közt egyedül Martinez de la Rosa úr esmeri az Elliot küldetésének igaz szerzőjét. De ő nem igen fog inkább fejével áldozni, mint ezen titkot felfedezze. A' franczia és angol követ Aranjuezbe akartak menni, de e' környületek közt itt maradtak. Valdestől tegnap kurir érkezett. Cordova general mégis itt van. Az őrcsapatok mindég szaporíttatnak.“

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkert utcza 498. sz.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

46.

HIRDETÉSEK
a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Junius 6-dikán 1835.

Figyelmeztetés.

A' „HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK“ iránt.

A' juniusi vásár közelgetésével felszólítom t. cz. Előfizetőimet és az egész magyar olvasó Közönséget: újságom további olvashatása iránt a' rendeléseket, tisztán leírt vagy nyomtatottan kiigazított teljes czímzeteik beküldése mellett, minél elébb megtenni méltóztassanak; hogy én is nagyon tisztelt Pártfogóim számához alkalmaztathassam a' példányok' tetemes költséget kívánó nyomtattatását. A' félévenként több mint száz ívre terjedő, igen könnyü olvashatásu 's most ismét új öntetü betűkkel nyomtatandó „*Hazai 's Külföldi Tudósításoknak*,“ „*Hasznos Mulatságoknak*“ és „*Hirdetéseknek*“ ára a' jövő félesztendőben is, melly Julius elejétől December végéig tart, Pesten és Budán boríték nélkül 8, borítékban 9; postán pedig 10 v. cz. forint marad. Pest Majus 13d. 1835. *Özvegy Kultsár Istvánné*,
tulajdonos kiadó (Zöldkert útcza 498 szám.)

---

(1) **Fogorvosi jelentés.** *Granichstädten Sámuel a' sebészség*, fog-és szájorvoslás mestere, mindenkori törekvéssel levén a' müvészetében és tudományában előforduló uj találmányokat, ha azok az alkalmazás hasznosságának 's egyuttal tisztelt Kegyezői ízlésének megfelelnek 's mellette a' szájrészekre 's többi testrészre nem ártalmas hatásuak, hivatási buzgósággal felfogni: tisztelettel jelenti a' magas Nemességnek, cs. kir. katonaságnak és tisztes Közönségnek, hogy az ugynevezett Email-fogak (mások szerint porczellán-, vagy ércz-, vagy lytophyt-, vagy végre romolhatatlan fogak) készitését és berakását ő is olly jól és a' lehetőségig jutalmasan, mint minden másféle mesterséges fogberakásokat akár kisebb akár nagyobb fogdarabokban, sajátjává tudta tenni. Az elsőbb nevezett „Email, porczellán-fogak“ mellyek már 1774ben találtattak-fel, csak különös megrendelésre készittetnek. — Rendes orvosi idejét tartja valamint eddig, délelőtti 11 órától 12-tőig saját lakásán a' Wurmudvarban 2-dik emeletben. Szükölködők ingyen tarthatnak számot segedelmére. (1)

---

(2) **Eladó szőlő.** A' pesti kőbányai, úgynevezett öreghegyen (Altgebürg) kellemetes és hasznos helyen fekvő 7 fertálybúl álló és igen jó mivelésben lévő, rajta egy alkalmatos kis épülettel és igen könnyen 's kevés költséggel alkalmazható pincze hellyel ellátott szőlő, szabad kézbűl minden órán eladó. — A' megvenni szándékozók bővebb értesítést vehetnek eránta Pesten a' Zöldkert útczában 498 szám alatt a' „*Hazai 's Külföldi Tudósítások*“ Hivatalában. (3)

---

(2) **Birka, ürü 's ölfa eladás.** N. m. Erdődi Herczeg Pálffy Antal úrnak nemes Eszgom vármegyében kebelezett Bátorkeszi uradalmában eladásra találtatnak: 900 darab mustra anyabirkák; 900 darab mustra öreg és fiatal ürük; — továbbá 260 öl hasogatott és 180 ágas tölgyfa. A' venni szándékozók ne terheltessenek Bátorkeszin, melly a' Dunától 1 órányi távolságra esik, magukat az uradalmi tisztségnél jelenteni.

Első Félesztendő. 1835.

(1) **Hirdetmény.** A' nagyméltóságú magyar királyi udvari Kamara részéről köz hírré tétetik: hogy a' Primatiális uradalmakban találtató mindennemü juh-, és bárány bőrök nyilvános árverés útján Junius 16-kán és pedig f. e. Julius 1-sö napjától kezdve három egymást követő esztendőre a' legtöbbet ígérőnek, felsőbb helyről következendő helybenhagyásmellett, haszonbérbe adatni fognak. A' bérleni szándékozók tehát 400. pengő forint bánatpénzel felkészülve, az Esztergami Érseki residentiába reggeli 9 órára ezennel meghívatnak; a' bérleti feltételek pedig előre is lá hatók Esztergamban a' Primatialis Számvevő hivatalnál, és Érsekujvárban az uradalmi tisztségnél. Budán Pünkösdhava 30-kán 1835. (3)

(1) **Hirdetés.** A' nm. m. k. u. Kamara részéről köz hírré tétetik: hogy egy válogatott 508 darabból álló, néhai Zorkovics Anna halálával a' kir. Fiscusra háromlott asványi gyüjtemény, mellyet a' hozzá értők kétszáz hatvan pengő forintra becsültek, keményfából készült szekrényével együtt, Budán a' kamarai épületben e' folyó évi Junius 23-kán szokott délelőtti orákban tartandó árverés útján a' legtöbbet ígérőnek kész pénzért el fog adatni. — Az ásványok nem csak nevük, de termő helyük szerént is, a' hol találtattak, öszve vagynak írva; a' lajstromot a' gyüjteménnyel együtt reggeli nyolcz órától fogva délutáni két óráig ugyan itt Budán a' kamarai épületben naponként meglehet tekinteni. A' kik pedig erre az árverésre meg nem jelenhetnének, e'béli igéreteiket bépecsételt írásban is, legfeljebb Junius 16-káig a' fen tisztelt nm. Kamara eleibe terjeszthetik. (3)

(1) Nemes szabad királyi Szabadka városa bizonyos okoknál fogva folyó esztendő Julius 1-sö napján kibérlendő hat mészárszékek iránt ezen **Hírlapokban** 33-dik szám alatt közhírre bocsájtott kedvező feltételek közül azon ajanlást, hogy a' nevezett város minden székbérlőjének a' honi cassábul két ezer forintot pengő pénzben segedelem fejében költsönözni fog, annak idejében viszsza húzni és attul elálni kívánván; valamint ezt nevezett a' mészárszékeket kiárendálni kívánóknak tudtokra adja, úgy azt is tovább hirdetni jónak találta: hogy a' többi igen kedvező feltételeket a' mint kihirdetve vannak, egész tartalmuk szerint tovább is megerősitve ismételve hirdeti, és hogy a' kiárendálás azok szerint fog történni mindenkit bizonyossá teszen.

(1) **Árverési Hirdetmény.** A' nm. k. u. Kamarának rendelése következésében a' Bácsi kerületbeli kir. kam. uradalmak' királyi haszonvételeik 's egyéb haszonbértárgyaik 1835-dik esztendei November 1-től kezdve számítandó részint egy, részint több esztendőre bérbe adatni fognak. A' bérleni szándékozók a' nyilvános árverésre, melly eziránt az alább kijegyzett helyeken és napokon tartatni fog, a' bérbe adandó tárgyhoz arányzott száztól tiz forintnyi bánatpénzzel fölkészülve megjelenni ezennel hivatalosak. Ide tartozólag

A) Zomborban a' kir. kam. igazgatósági háznál 1835-dik esztendei Augustus' 6-dikán reggeli 9 órakor kezdve tartandó árverésre kitétetni fognak:

1ör *Az italméretési jog.* a) A' Palánkai uradalomban: Hódsághon, és Paraghán. b) Az Apathini uradalomban: Karavukován, és Ráczmiliticsen; továbbá a' Gajai serkorcsma. c) A' Szántovai uradalomban: Szántován. d) A' Kulai uradalomban: Ó-Verbászon, Pivniczán, Szeghegyen, és Cservenkán.

2or *A' halászati jog.* Az Apatini uradalomban: a' dunai és mocsár halászat Karavukován.

3or *A' nadálytogási jog.* a) Az Apathini egész uradalomban. b) A' Szántovai — c) A' Kulai egész uradalmakban.

4er *Az országos és héti vásárok' jövedelme.* a) Palánkán, az országos vásárok' jövedelme. b) Apathinban, az országos és héti vásárok' jövedelme.

5ör *A' hídvám' jövedelme.* Bezdánban.

6or *A' mészégetési jog.* Palánkán.

B) Palánkán a' tiszttartói irószobában 1835dik esztendei Augustus 11kén:

1ször *A' vadászati jog.* A' Gajdobrai határban.

2szor *Az uradalmi maradvány és erdei földek.* Két hold szántóföld a' német Palánkai epres kertben. Huszonöt és egy fél hold szántó- és kaszálló-föld a' Palánkai erdő' Zagrada és Szredna Schuma nevü részében. Egy hold szántóföld a' Plavnai tölgyfanövesztő kertben. Kétszáz ötvennégy hold szántó és kaszálló föld az Obrováczi erdő Sztaro-Szello és Okruglyák nevü részében.

C) Apathinban a' tiszttartói irószobában 1835dik esztendei Augustus 13kán:

1ször *A' húsvágatási jog.* Philippován, Ráczmiliticsen, Szontán, és Veprováczon.

2szor *A' maradványi földek.* A' Kis-Kandlei legelőnek egyik része, Bezdányi öt hold maradványföld, és a' Doroszlói volt plébániának udvara.

3szor *Erdei parlagok.* Száznyolczvannégy hold Karavukován, és hat 's egy fél hold a' Gajai erdőben.

4szer *A' nádvágás.* Profuntana nevü szigetben.

D) Baracskán a' számtartói irószobában 1835dik esztendei Augustus' 14kén:

1ször *A' húsvágatási jog.* Dautován, és Béreghen.

2szor *A' vadászati jog.* Baracskán, Dautován, Béreghen, Gakován, és Krusevlán.

3szor *Maradvány földek.* Szántován négy hold. Béreghen a' két holdnyi szilváskert, 's a' Kolluthi nádaskert.

E) Kulán a' tiszttartói irószobában 1835dik esztendei Augustus' 18kán:

1ször *A' húsvágatási jog.* O- és Új-Szivaczon, Hegyesen, Szeghegyen, Feketehegyen, Ó- és Új-Verbászon, Kis-Kéren, Ó- és Új-Soován, Kuczurán, Torzsán, Pivniczán, Keresztúron, és Kulán.

2szor *A' vadászati jog.* Cservenkán, Ó- és Új-Szivaczon, Despot-Szent-Iványon, Ó-Verbászon, Kis-Kéren, Ó-Kéren, Szeghegyen, Feketehegyen, és Lalityon.

A' bérlet' föltételei az árverés kezdete előtt különösen fognak kihirdettetni; megtudhatni mindazáltal azokat előbb is mind a' Zombori kir. kam. igazgatóságnál, mind pedig az illető kir. kam. tiszti hivataloknál. — A' földek' és italméretési jog' bérlőinek, szükségeikhez képest uradalmi kézi és igás szakmányok is fognak, pénzbeli különös megtérités, vagy a' bérpénznek arányképpen leendő feljebb emelése mellett, kiszolgáltatni. A' nyilvános árverés bevégezte után újabb ajánlatok el nem fogadtatnak. Budán Május 21kén 1835. (3)

---

(2) Hirdetmény. A' Méltóságos Horti uradalom részéről e' f. e. 1835. Junius 24d. tettes Heves vármegyében kebelezett Hort helységben szokott reggeli órákban, Hort, Adatson, 's Viszneken lévő királyi haszonvételek; úgymint: vendégfogadók, mészárszékek, vízi malmok sat. árverés útján jövő Sz. Mihály naptól kezdve 3 esztendőre haszonbérbe fognak adatni. (3)

---

(2) Hirdetés. A' Kalocsai érsekség' Duna mellett fekvő erdeiben 2177 öl kemény tűzi fa és 7081 öl lágyfa a' Duna partján ölekben rakva minden órában eladó. A' kik akár általánosan, akár részenként ezen fákat megvenni kívánnák; az érseki jószágok' inspectori hivatalánál magokat jelenteni ne terheltessenek. (3)

---

(4) Hirdetés. A' cs. k. priv. **Pakfong érczmüvek'** rakhelye Bécsben (untere Breunerstrasse Nro 1133) ajánlja a' főnemességnek 's a' tisztelt közönségnek kézműveit. Pesti vásárok alatt sátora van a' bécsi útczában az új piaczon, hol portékáit igen illendően szabott áron ezüst pénzben árulja.

)(

Az igazi pakfong hasonló a' 12 latos ezüsthöz, a' hamis ellenben feketés és vereses sárga lesz; különösen figyelmezni kell ezen bélyegre: **Pakfong-Frank**, mellyet rajta világosan láthatni. Egészen újonnan találtatnak pakfongból nap- és esőernyők, kardok uraságok és katonák' számára, fejéren és tűzben megaranyozva, 's a' legújabb ízlés szerint; dobos- és kapus-botok, gombok formaruhákra, vadászkések 's más vadászati eszközök, gyújtó és füstölő masinák, argant és függő lámpák, mindenféle egyházi készületek, egész asztali service, minden lehető toilette-tárgyak, játszó órák, mellyek fertályt 's órát ütnek; német és magyar játszóművek a' leghíresebb mesterektől.

Rendelni lehet előre ló és nyeregszerszámokat, kengyeleket Pesten Oláh urnál a' Trattner-Károlyi 612. szám alatti házban.

Állandó megbízott rakhelyek:

hol jót állunk igazi pakfongért, mellyen e' bélyeg szemlélhető **Pakfong-Frank**: Brassóban Erdélyben Simonis úrnál a' veres sasnál; Kanisán Rossenfeld Jakabnál; Eperjesen Handl S. E. úrnal; Lőcsén Ziegler Jakab úrnál; Losonczon Hlavats J. P. úrnál; Győrött Heifler Sámuel úrnál, Pozsonyban Szeleczky L. úrnál, 's mind ezen érintett helyeken mindenféle rendelések elfogadtatnak.

Régi eltört pakfongnak fontja 2 for. p. p. megvétetik.

---

(2) Jelentés. Alólirt tisztelettel jelenti, hogy nála, most is mint ezelőtt, különféle formájú, különféle szép fákból készült, 's a' jelen időhöz alkalmaztatott olcsó árú klavirok találtatnak. — Tiszta solid munkája, 's a' megrendeléseket 's szélyelküldözéseket pontosan tellyesíteni igyekező szándéka reménységet nyújtanak néki, hogy nagy érdemü pártfogói kegyességét, mellyet megérdemleni szüntelen iparkodott, ezután is meg nyeréndi. Pesten Junius 3dikán 1835. *Drűner Károly*,

klavir készítő, lakik az Országúton a' hatvani kapun kivül az 1. sz. a. Huszár házban. (2)

---

(2) Hirdetmény. A' nagym. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy a' Pécskai kir. kam. tiszttartóság' kerületében ez idei dézmából nyert 1382 bárány folyó 1835dik évi Junius hónap 17kén Magyar-Pécskán a' kir. kam. tiszttartói hivatal' irószobájában szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés' útján, fölsőbbségi helybenhagyás mellett, a' legtöbbet ígérőnek eladatni fog. A' venni szándékozók ennél fogva az illető napon és helyen elegendő bánatpénzel ellátva megjelenni ezennel hivatalosak. Budán Május 27kén 1835. (3)

---

(2) Ló, és szarvas-marha licitatió. Somogy vármegyében közel szigetvár mellett f. e. Julius 6 és 7dikén árverés útján 70 darab jóvérü fékes lovak eladók, úgymint: ménlovak, heréltek és fias kanczák; — nemkülönben ama nevezetes Pahi pusztán szaporodott szarvas-marha fajtából 70 darab, úgymint: bikák, tinók, tehenek és bornyúk a' fent elhatározott napokon árverés útján eladatnak. — A' licitáns urak részére lészen rendelés téve, es gond. (2)

---

(3) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy a' Peregi kir. kamarai juhtanyának ez idei mustrajuhai, u. m. 105 nemesebb fajzatu anyajuh, 23 ürü, és 94 kos-f. e. Junius 16kán a' Peregi kir. kamarai pusztán szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés útján a' legtöbbet igérőnek készpénzben való azonnali fizetésért eladatni fognak. — Melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva, megjelenni ezennel hivatalosak. Budán Majus 8kán 1835. (3)

)(o)(

Méneses és kiállitandó lovaknak, fejös és gulyabeli szarvas

marhának és juhoknak ellicitáltatása.

Báró Podmaniczky nemzettség részéről, most reánk jövő pesti medardusi vásárra folyó esztendei Junius 8dik és 9kére elhatározott és az hírlapok által ezelőtt már közhírré tett, jármosökröknek és kiállítandó fékes méneses lovaknak ellicitáltatása, a' közbejött környülállások miatt, akkoron nem tartathatván, a' Tisza balpartján, Szolnok és Csongrád között fekvő Tisza-Földvár helységében, az alább meghatározott napokon tartandó licitatiója ekép tétetik által:

1) Kocsikba és nyereg alá alkalmaztatható kezes és fékes méneses lovak, mellyek közt több ötös, négyes és páros fogások, (zugok) valamint paripáknak valók is találtatnak, nem különben néhány méneses anyakanczák és egy nemes fajból származott ménló, folyó esztendő Juniusnak 22dikén;

2) Egy pár száz darabra menő jármos hibátlan ökrök és tinók, szinte f. e. Juniusnak 22dikén;

3) Tenyésztésre alkalmatos több száz darabból álló 's nemesített fejős és gulyabeli magyar szarvas marhák, szinte Juniusnak 22d. elkezdve, és utánna következendő Jun. 23d. folytatólag.

4) Több ezerre menő és tenyésztésre alkalmatos nemesitett egynyirésü anya juhok, ürük, és bárányok f. e. Juniusnak 24dik és utánna következő napokon, szinte T. Földváron, árverés útján a' többet igérőknek, kész pénz fizetésért elfognak adattatni.

A' venni kivánók, a' fen megirt napokra illendően meghivatnak.

)(o)(

Bakody József

orvostudomány' Doctora állandó itt lakás végett Győrből Pestre költözvén, tiztelettel jelenti, hogy lakása Libasinski úr házában a' „Rakpiaczon" 24 szám alatt, a' második emeletben vagyon, és Junius 1ső napjától kezdve naponként 3 órától délután 5 óráig kinek kinek orvosi rendes óráit ajánlja. (3)

---

(2) Kocsikenőcs. A' már ösmeretes vas- és fatengely, úgy szinte körömkenőcs, melly előbb Pesten a' Wurm udvarban lévő Füszeráros boltban adatott-el, — mostantúl fogva a' *fördő útczában* a' Spiegel házban 22dik szám alatt az alúlirtnak földszinti saját szállásán a' legillendőbb áron kapható; — ugyan ott nagy mennyiségben disznózsír és debreczeni szalonna is eladó találtatik. (2)

---

(2) Hirdetés. Tettes Somlyó Vásárhelyi egyházi javakhoz tartozandó uradalomban következendő javak, mellyeknek az árendális idejek részint folyó évi Sz. Mihály napkor, részint pedig October hónak 31dik napján megszünik, árverés útján a' legtöbbet igérőnek haszonbérbe fognak kiadatni, úgymint:

1ször Pápa vidékén helyheztetett 170 hold szántóföldből, és $91\frac{58}{64}$ hold rétből álló Léhérti puszta minden gazdasághoz intézett épületek nélkül October 1sőjétől kezdve három esztendőre.

2szor Ugyan Pápa vidékén fekvő közbirtoku Timai pusztában lévő $213\frac{2}{4}$ hold szántóföld, $116\frac{1}{4}$ hold rét, és $186\frac{1}{4}$ hold legelő hozzátartozandó kökeritéssel békerített épületekkel együtt, úgymint jó materialekból épült béres lakással, 24 darab szarvas marhára való istállóval, kocsi színnel, és 500 darab birkára tágos akollal, folyó évi October 1sőjétől kezdve 3 esztendőre.

3szor Ugyan Pápa mezőváros szomszédságában fekvő Agyagliki vendégfogadó, és mészárszék hozzátartozandó 24 mérő alávaló szántófölddel, és 15 kaszás réttel, folyó évi October 1sőjétől számlálván 3 esztendőre.

4szer A' Somlyó Vásárhelyi mvárosban lévő vendégfogadó és mészárszék hozzávaló 7 mérős szántófölddel és 8 kaszás réttel folyó évi November 1sőjétől fogva 3 esztendőre.

5ször Tüskevári helységben Torna vizén épült 2 kerekü malom, lakással és 2 hold réttel folyó esztendei November 1sőjétől fogva 3 esztendőre. — A' kinek ezen javakat kibérleni szándékja volna, folyó évi Julius 1ső napján S. Vásárhelyen a' tiszttartói hivatalos szobában szokott délelőtti órakor tartandó árverésre elegendő bánatpénzel felkészülve megjelenhet.

Mikovény Ignácz, tiszttartó. *s. k.* (3)

---

(3) Hirdetés. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendeléséből közhírré bocsájtatik: hogy néhai Mindszentfalvai Petrovszky nemzettségnek magvaszakadtával a' kir. Fiscusra háromlott és ts ns Tolna vármegyében kebelezett Fadd helységnek, és Hencsei pusztának egy harmad része minden hozzátartozandó jövedelmek, és uradalmi regalékal együtt, folyó esztendei Junius 23kán Pécsett a' kir. sóház épületében tartandó nyilvános árverés útján folyó esztendei November 1ső napjától kezdve egész 6 egymásután következő esztendőre a' többet igérőnek haszonbérbe fognak adatni. — Az árverésben részesülni kivánók kötelesek bánatpénz fejében az árverés előtt 500 f. p. p. béfizetni. — A' haszonbérlői feltételeket előre a' nagymélt. m. kir. udvari Kamara számvevői hivatalnál Budán, Pécsett pedig a' k. sóhivatalnál megtudhatni. Budán Pünkösd hava 22kén 1835. (3)

(3) Hirdetmény. Tekintetes Bács vármegyének szükségére előmutatandó minéműségben e' következendő irói, és megyebéli szolgák számára ruházatbeli szerek kivántatnak úgymint:

Kottenschlosi jó minéműségü	82½	rizma	papiros, és
Középszerü ugyan Kottenschlosi	238	—	—
Az úgynevezett regest papiros	4	—	—
Regal papiros	4	—	—
Borítéknak	30	—	—
Pak papiros	5	—	—

Fekete zsineg megmérve 92 font, fejér zsineg megmérve 14 font, — pecsételni kissebb ostya 6000 — nagyobb 3000 darab, — ollók 148 darab, — toll metszőkés szintén 148 darab, — hartmuthi jó minéműségü fekete blaibász 65 kötet, — vörös plajbász ládikába 13½ kötet, — spanyol viaszk jó minéműségü négyszegletü, megmérve 128½ font, — lapos igen jó minéműségü megmérve 128½ font Világoskék posztó 685⅝ rőf béeresztve, — vörös ráscha 385 rőf, — vörös posztó 98 rőf, — eperiessi vászon 1459⅝ rőf, — vörös raitzi bőrök 46 darab, — gombok mellyényekre 16 kötés, — kapocs 73 kötés, — fejér borítás 2144 rőf, — fejér sujtás 4575 rőf, — 58 attilárá, és 75 úgy nevezett spentzerre gombkötő munka, — a' lámpásokba jó minéműségü 15 akó repcze olaj.

Ezen szereknek kiszolgáltatása e' folyó esztendei Szent Iván hava' 30dik napján Baja mezővárosában délelőtti 9 órakor tartandó árszállítás után annak juttatni fog, a' ki kijelelt minéműségben legoltsóbban felvállalandja. Költ Baján Pünkösthava 18kán 1835. (3)

Nagy, és Főrakhelye a' Templomi Ekességeknek.

(3) Pesten a' váczi útczában az Amornál 26dik szám alatt Fries Antal 's Társasága cs. kir. priv. Selyem-szövet gyárának rakhelyén készen találtatnak nagyobb mennyiségben több száz darab Templomi Ékességek' fajai, u. m. Pluvialék, Dalmatikák, és Kásulák, akár egész, akár fél, vagy közönséges ékességekkel gazdagítva, ezen kivül, minden lehető Reverenda materiák, u. m. Schvamilionok, Gros de Naples, Brünelek, Scottok, 3 Drátok, 's a' t. egész és fél gazdagon virágokkal himezve Templomi materiák, igaz festékü, és közönséges Damaszt Zászlókra, finom festékü Karmazsin, 's Ibolya Gros de Naples és Moir, Quadrátok, Kapucziumok, Kamaurák, és Övek, mellyeket a' Főtiszt. Papságnak a' legillendőbb gyári áron olázatosan ajánlják

Fries Antal és társa. (3)

---

(3) Hirdetmény. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy 1835dik esztendei Junius 17kén az Ó Budai kir. kam. praefectusi hivatal irószobájában szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés útján uradalmi két száraz malom, nevezetesen: a) a' bécsi posta út mellett Ó Buda közelében lévő Frankl nevezetü két kerekü malom a' hozzátartozó 8⅞ holdnyi szántóföldde, és 11⅜ holdni réttel együtt; — továbbá b) a' Szent Endrei út mellett szinte Ó Buda közelében lévő Klingelmayer nevezetü kétkerekü malom a' hozzátartozó 2½ holdnyi réttel, és házikerttel egyetemben folyó esztendei Augustus 1sőjétől kezdve számítandó egymásutáni három esztendőre a' legtöbbet igérőnek bérbe fog adatni — Mind a' két malom azzal a' jeles tulajdonnal bir: hogy hajtó vizök melegsége, 's a' Budapesti kir. fővároshoz való közellétte miatt egész télen át őrölhetni rajta. A' bérleni szándékozók ennél fogva hivatalosak, ezen árverésre a' rendszerint megkivánt ellátványokkal felkészülve megjelenni. A' bérleti föltételeket előleg is megtudhatni a' fenkijegyzett k. kam. praefectusi hivatal irószobájában. — Az árverés után semminemü ajánlatok sem fogadtatnak-el. Budán Majus 19kén 1835. (3)

Tüzi viz fecskendők mívhelyének hirdetése.

(1) Pesten az országuton 647-dik szám alatt maga a' jelentő, 's a' mívmühely tulajdonosa köz hírré teszi: hogy nála 3—16 akó vizet tartó fecskendők készen találtatnak, mellyek a' viz sugárt szakadatlanul e' következő arányban lövellik ki: a.) Egy három akót tartó hordozható fecskendő két ember által 4 perczenct alatt 3 akó vizet 7 öl magasságra lövell Ennek ára 30 for. pen. pénzben. — b) Egy négy akót tartó hordozható fecskendő belülről rézzel kibéllelt, forgatható ércz esővel, és srófokkal, melly a' benne találtató vizet 10 öl magosságra lövelli 4 perczenet alatt, kerül 90 for. pen. pbe. Egy hordozható 5 akós és egyszerü nyomószerrel, 's négy kerekü vasas kocsival 140 for. pengő pbe. Továbbá találtatnak nála 6, 8, 10, 12, 14, 16 akó vizet tartó kocsira helyheztetett fecskendők, mellyek a' vizet szakadatlanul e' következő arányban lövellik ki:

Akó száma	Idő	A' kilövelt viz' mennyisége	Magasság	p. fl.	p. kr.
6 akót tartó	4perczen.alatt	6 akó vizet	12 ölre	220	—
8 detto	4 detto	8 detto	14 detto	240	—
10 detto	4 detto	10 detto	16 detto	260	—
12 detto	4 detto	12 detto	18 detto	290	—
14 detto	4 detto	14 detto	20 detto	320	—
16 detto	4 detto	16 detto	22 detto	360	—

A' megvett fecskendőkhez olly szer is adatik, melly által a' kemény hidegben befagyott csőket, és vizi sarukat 4 perczenet alatt felengesztelni lehet, 's igy azokat minden akadály nélkül használni a' viz kilövellésre.

A' fentebb említett helyen minden nemü tűzi vízfecskendők megrendeltetése elfogadtatik; úgy nem különben mindenkor kész vízfecskendők is találtatnak, a' megrontsoltak pedig javitás végett elfogadtatnak. Pesten Jun. 6kán 1835. *N. Remekházy Károly*,
a' fentebb említett tűzi vízfecskendők műhelyének tulajdonosa.

(3) **Jelentés.** Elunván, sőt általván már a' **Magyar Patikára** tovább haszontalanúl előfizetésért reménykedni; főként pedig sajnálván, 's a' mi nagyobb, szégyenlvén, a' bár kevés számú, Előfizetetteknek tűredelmeket hosszasabban nyughatatlanítani: a' munkát már sajtó alá tétettem, 's a' Pesti Augustusi vásárra elkészíttetni igyekezem. Illyen szükséges orvos könyve Nemzetünknek még soha sem lévén; teljes tisztelettel kérem a' Nemes Hazát a' további előfizetésre, nevezetesen a' most jövendő Medárdusi vásár alkalmatosságával. Pesten. 1835. 19. Maj. *D. Kovács. m. k.*

(3) Valódi amerikai és cseh komló különféle nemü a' legillendőbb áron kapható Pesten az országúton 530. sz. a. **Kunewalder** testvérek nagykereskedésében. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-dikben

Jun. 4-dikén 10 Láb, 6 Hüv. 6 Von. | Jun. 5-dikén 10 Láb, 6 Hüv. 6 Von.
— 6-dikán 10 Láb, 7 Hüv. 6 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Junius 5-diken 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	120	1:3¼	110	Zab	57⅛	54⅖	50⅝
Kétszeres	—	100	—	Kukoritza	100	96⅖	93⅕
Rozs	101⅘	98⅖	—	Köleskása	—	—	—
Arpa	—	83⅓	80	Köles	—	—	—

Pénzfolyamai:

Bécs Junius 2-dikán 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	101 9/16	1834ki Status kölcs	58⅜
„ 4 pC.	97⅛	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	1320⅛
„ 1821ki „	139⅜	Cs. arany pC. agio	—

Budán, Junius 3dikán kijött számok: 45. 89. 63. 34. 65.

47. Szám.

HAZAI 's KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szerdán Szent-Iványhó' 10dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. k. Felsége Majus 5diki legfelsőbb határozatában Nagy-Szalatnai plebánus főtisztel. Blásy Sámuel urat a' Beszterczebányai káptalanhoz tisztlb. kanonokká nevezni kegyelmesen méltóztatott.

Ő. cs. 's apost. kir. Felsége Majus 18diki legfelsőbb határozatában a' Nagyváradi görög cath. káptalannál oskolai kanonokká tisztlb. kanonok 's professor Főtiszt. Borbola Miklós, — őrkanonoká pedig Váradolaszi plebánus Főtiszt. Erdélyi Bazil urakat méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő cs. k. Felsége Krassó vármegyei táblabíró Sztojanovics János urat Temes vármegyében fekvő Latzunás helységgel megajándékozni, és őt 's mind két nemü maradékait magyar nemességre emelni kegyelmesen méltóztatott.

A' nagym. m. kir. udv. Kanczellária a' Horvátországi törvénytáblánál megüresült két közbírói tisztségre Körös vármegyei 2dik alispán Markovich Antal és Pozsega vármegyei főjegyző Suvich István urakat méltóztatott kinevezni.

(Kir. kamarai híradás).

Ő cs. kir. Felsége m. k. udv. kamarai tanácsos és a' bányaügyekben előadó Garapich Illés ő Nságát egész fizetéssel nyugalomra bocsátani; az Arad-Mutinai k. jószágok kormányzását pedig jövendőre a' Temesi k. igazgatás alá rendelni, és a' m. udv. kam. tanácsosi czímmel és rangal újonnan neveztetendő kamarai igazgatónak egyébb illő mellékdíjak mellett 2 ezer for. rendes fizetést határozni méltóztatott.

A' Szomolnoki. k. felügyelői főhivatalnál és kerületi bányász-törvényszéknél megüresült titoknoki tisztség elnyerése végett, mellyel évenként 775 for. rendes fizetés egyébb mellékdíjakkal együtt járul, Julius 17dikére concursus hírdettetik.

Pozsonban az úrbéri tárgy felett tartott közelebbi kerületitanácskozások Junius 4kén bevégeztetvén, az országos sérelmek vizsgálata vétetett ismét folyamatba.

Esztergomban Majus 22d. Tegnap estve hat órakor Ő királyi Magossága, a' bavariai koronaörökös Maximilián, öt kísérővel ide érkezett, hogy lássa az elfelejthetetlen boldogúlt érsek, Primas és Cardinalis Rudnay Sándor által kezdett magos basilikát. Az architektus Packh János távolléte miatt, Bauer úr, építési tiszt mutogatta-meg Ő királyi Magosságának a' basilikát, a' sírbóltokat 'sat. Innen Ő kir. Magossága Pestre utazott.

Maximilian bajor korona örökös ő kir. Magossága, Báró Orczy Lőrincz csász. k. kamarás Ő Nagyságának kíséretében Majus 26dikán a' híres Parádi fördőbe érkezett 's a' nagy fördőépületbe vette lakását, a' kies vidékü gyógyító Parádon hosszason mulatandó.

Pest Junius 5dikén. A' folyamatban lévő medard-vásár majd semmi részben sem kedvező. A' kézmívek szintúgy mint a' mezei termékek csekély kelendőséggel dicsekedhetnek. Csupán a' fínom egy nyírésü gyapju kerestetik nagyon; millyen kevés hozatott vásárunkra 's e' kis menyiségü finom gyapju árusai jól fizettetik magokat.

Zágrábban Ő cs. k. Felségének névnapja fényes egyházi áldozat által ünnepelteték, mellyet megyés püspök Alagovich Sándor Ő Excja mutatott-be a' Mindenhatónak. Buzgó könyörgések bocsátattak az égre legkegyelmesebb uralkodónk hosszú 's szerencsés életéért. Délben megyés püspök Ő Excja fényes ebédet adott, a' mellynél tett köszöntések a' Felséges Ausztriai Házhoz való ragaszkodást szép hazafisággal párosíták.

Fiume, majus' 21ikén 1835. A' folyó $183\frac{4}{5}$ki katonai év második negyedében hajózási 's kereskedési állásunk következő volt: érkezett partvizünkre terhelve brigg, brigantin, schoner 's a' t. ausztriai 7. egyházi biroda-

lombeli 3. jóniai 1.; mindössze 11 hajó, 33,475. p. forintnyi árúval; ugyanollyan, üresen érkezett: 20 austriai, 2 pápabirodalmi, 1 görög, 2 szardiniai; összesen 25; tonnaterhök: 5,705. — Kikötőnkbe, trabaccolo, pielego 's a' t. kormányszéki úti-levéllel útazó hajó, terhelve érkezett: 127 ausztriai, 45 pápabirodalmi, 16. nápolyi; együtt: 188 hajó, 6,629. tonnateherrel; 's 346,823. p. ftnyi áruval; hasonló érkezett üresen: 66 austriai, 5. egyházi birodalombeli; összesen: 71. hajó, 3510 tonnateherrel. — Továbbá ugyan kikötőnkbe, a' tenger szabadsággal egyedűl saját kormányaik tengerkörén hajózhatók közűl terhelve érkezett: 225 austriai; tonnaterhök: 1251. 's az általok behozott árúk' értéke: 22,266. Ugyan illyen üresen érkezett: 105; tonnaterhök: 665.— Partvizünkről távozott terhelve, az első rendű hajók közűl: 17 ausztriai, 4 pápabirodalmi, 1 görög 's 1 szárdiniai; együtt: 23 hajó; tonnaterhök: 4093; 's a' velük kiment árúk' értéke: 170745. p. frint; távozott üresen: egy, 408 tonnaterhű ausztriai hajó. — Kikötőnkből a' másod-rendű hajók közűl távozott terhelve: 128 ausztriai, 22 egyházi birodalombeli, 15 nápolyi; összesen: 165; tonnaterhök: 6,197. 's az általuk kivitt árúk' értéke: 274,654 peng. f. Ugyanillyen hajó, üresen távozott: 63 ausztriai, 19 egyházi birodalombeli; összesen: 82 hajó; tonnaterhük 2645. — Végre, ugyan kikötőnkből a' 3dik rendűek közűl, terhelve távozott: 97 ausztriai, 759 tonnateherrel; 's 13,179 p. ftnyi árúval; 's ugyanillyen rendű, üresen érkezett 273 ausztriai, 406 tonnaterhü. — Összes érkezés: 625 hajó; összes távozás: 641 hajó. Behozott árúk' összes értéke: 302,564. — 's a' kivitteké: 458,578. pengő forint; mellyből kitetszik, hogy kikötőnkben ezen évnegyedben 761, 142 p. for. volt forgásban; melly sommából, a' behozott árúk értékét a' kivittekéből lehuzván, nálunk maradt 156,014 p. forint. Nagyobb mennyiségü 's értékü szállítások valának: bor, olaj, kézművek, gabonanemek, fa, rongy és leveles dohány.

Kolozsvártt Május 29. A' tegnapi nap estvéjén érkezék vissza a' hazában tett utazásából e' városba királyi teljes hatalmu biztos főhg Ferdinand kir. Fennsége; kísérték, az erdélyi nagyméltóságu Főkormányszék, ns. Kolozsvármegye- 's Kolozsvár városa tanácsa küldöttségei. Az elővárosiak a' város szélitől kezdve a' közép kapuig zöld ággal kezeikben kettős sort formáltak, a' városban egy felől a' katonaság gálában, más felől a' városi czéhek 's polgárok zászlóikkal formáltak sorokat, midőn Ő kir. Fennsége ágyu durrogások 's muzsikaszó alatt ezen sorokon végig szekerezett, mindenütt éljen kiáltással köszöntetett; szállása lépcsőjinél a' Főkormányszék fogadta ő királyi Fennségét. Megérkezte után ő kir. Fennsége az általra kiment, 's szívesen-köszöntötte az előtte elléptetett katonaságot, városi czéhokat 's polgárokat. Ezután a' theazás alatt, a' kolozsvári muzsikai szorgalom társaság, és oskolája nevendékei egy mellék szobában elébb muzsikáltak, azután a' leányok a' társaság által ezen alkalomra készített 's nyomtatott öröm érzet czímü karéneket énekeltek, mellyet is ő kir. Fennsége nemcsak elfogadni, de az éneklés alatt köztök megjelenni is méltóztatott, hogy ezen szép intézet iránti buzgó részvétit bebizonyítsa. Estve a' város kivolt világítva, különösön a' régi tanácsház a' többek felett tündöklött.

Brassó: Főhg Ferdinand kir. Fennsége Máj. 19dikén érkezett e' városba, minden hivatalbeliek udvarlását 21kén fogadta-el; ugyan ez nap a' kaszármát, ispotályt, fellegvárt rom. catholicum, lutheranum és görög templomokat meglátogatta,ez utolsóhoz vezető folyosó 's az egész templom földje zöld posztóval volt bevonva, az egész papság ornatusban, bibliát tartva kezeikben számtalan égő viasz gyertyák között fogadta Ő kir. Fenségét, ki is 22dikén innen Sepsi Szentgyörgyre útazott.

Amaz esmeretes emberbarát Czervenvodali D. István úr a' privilegizált kereskedő görög compagnia érdemes bírája, a' fenyíték házban szenvedő 134 raboknak, külön külön egy egy kenyeret, és 6 kr. parancsolt adatni. Ezeken kívül a' szegénység mellett még betegséggel is küszködő nyomorúltaknak, kik nem tudták kifizetni az orvosság árrát, mindenikért kifizette.

Késmárk (Szepes Várm.) Martius 31d. Szomszédságunkban, Leibiczon (szepesi koronavároson) Martzius 18dikán a' halál elragadá a' nagy érdemü leibiczi plébanost és sidai prépostot, Planicz (nem Stanicz) Károly urat, egykor Késmárki plébánost. Még Febr. 17dikén Késmárkon meghólt tekintetes tudós Schneider

János úr, a' magyar törvénynek és a' politikának nagy érdemü professzora az evang. lyceumban. Született Kakas-Lomniczon (Szepes Várm.) nemes házból. A' Késmárki lyceumban szorgalmatosan végzé tanúlói palyáját Genersich János, Rumy Károly, Mihályik Dániel és Podkonicz-ky Ádám professzorok alatt; a' magyar törvények tanúlását a' pesti egyetemben folytatta és végezte.

Veszprémből ezt írják; Majus 27dikén haltmeg itt Tumler Henrik életének 87dikében. Ő volt azon érdemes művész a' ki Budán és Veszprémben a' vizet a' várba felvitte, 's ezért magyar nemességet is kapott; a' ki Gödöllőn és Fejérvárott a' vizet a' piaczra bevezette, másutt lecsapolta. Kölesden, Uzorán olly malmokat épített, mellyek még a' kűlföldiek csudálását is magokra vonták.

Néhai Aszódi báró Podmaniczky László úr elmaradott özvegye Radványi Radvánszky Karolina asszony megszünt élni Junius 5dikén gyermekei boldogítása körűl fáradhatatlan életének 70dikében.

NAGYBRITANNIA.

A' felső ház Maj. 21diki űlésében Londonderry marquis jelenté, hogy Maj, 26dikán Irland 50 ezer protestans lakosai által aláírt kérelmet fog előterjeszteni, 's e' jelentést azért teszi, hogy azon lordok kik a' kérelem tárgyában szólani akarnak, előre készűlhessenek, 's addig talán az első minister is veend bizonyos tudósításokat a' lordhelytartónak Dublinba meneteléről. Melbourne lord azt jegyzé meg a' kérelemre nézve, hogy az már elébb is előterjesztethetett vólna, mivel hat hónapnál réggebben készült. A' lordhelytartó bemenetelére nézve nyilatkoztatá, hogy a' közben semmi törvény elleni eset nem történt, melly fenyítést érdemlene. A' zászlókról nagyított hírek terjesztettek-el, 's általok egy parlamenti végzés sem sértetett-meg. Wicklow gróf: Ha ez így van, úgy még egy ország sajtója sem költött olly hazugságokat, mint az irlandi sajtó. Minap igazságtalanúl cselekedtem Irland főügyvédével azt állítván róla, hogy egy vendégségben törvényelleni pohárköszöntést fogadott-el. Később levelet kaptam az említett urtól, mellyben azt nyilatkoztatá, hogy állításom által megsértetett 's azt egészen alaptalannak vallá. Örűlök, hogy a' dolog így van. De az érdemes és tudós úr ne gondolja, hogy szemrehányást akarék tenni, vagy hogy ezt magamtól gondoltam; mert az irlandi 's angol hírlapokban olvastam. Ha az érdemes úr az unio felbontását pártolja, helytelenűl cselekednék, ha azt titkolná. Nem rosz valamelly rendszabást nyiltan és férfiasan pártolni. Ezért csak a' ministeriumot érhetné szemrehányás, hogy a' statusigazgatás ezen tisztségét olly férfira bízta, ki a' magas és feleletes hívatallal össze nem férhető rendszabásokat védelmez. Wicklow gróf után Brougham lord határozatokat terjesztett-elő a' nevelés javítása iránt, mellyek egy állandó biztosság kinevezését javallják, melly a' parlament által népnevelésre adott pénzekre felügyeljen, oskolatanítokat nevelő intézeteket állítsonfel, 's a' magános nevelési alapítványokra is felvigyázzon. Brougham lord nézeteiben nemcsak Melbourne és Denman lordok, hanem Canterbury érseke 's Gloucester püspöke is megegyeztek.

Russell lord, mint Stroud követe, a' Majus 21diki űlésben fogá-el helyét a' ministeri padok tapsolása között. E' napon csak biztossági tudósításokkal foglalatoskodott az alsó ház. — A' király. Maj. 20dikán levert tartott, midőn Connyngham marquis, Wellesley marquis helyébe nevezett főkamarás, Morpeth lord, Irland első titoknoka, Elliot lord Spanyolországból, és Sugden E. sir Francziaországból visszatértök után Ő Felségének bemutattattak. Számos kérelmek nyújtattak-be az uralkodó egyház fentartása iránt. Majd titkos tanácsot tarta Ő Felsége, mellyben előadatott a' kings collegenek azért esedező levele, hogy az akademiai rangok osztása neki is engedtetnékmeg. E' kérelem a' londoni egyetem szabadlevélért esedezésével foglalatoskodó biztossághoz utasítatott. — Pooleban Byng úr 25 szózattal győzött versenytársán, Colquhoun Grant sir tory candidatuson. — A' reformerek 's ministeri követek gyűlésében, hol O'Connell úr is 40 irlandi követtel jelen volt, illy terv készítetett az irlandi tizedre nézve: Az irlandi magos egyháznak adott egy millio font sterling elengedtetik; 30 pct (40 helyett) húzatik-le a' mostani tized-mennyiségből, 's új megbecsülés rendeltetik, a' hol kívántatni fog. A' billhez egy záradék kapcsoltatik, mellyben az egyházi jövedelem feleslegének nevelésre fordítása megállapítatik. A' bill pénzbill formájában fog előadatni, hogy azt a' felső ház ne csonkíthassa, hanem vagy elfogadja, vagy félre tegye.

)(

A' felső ház Majus 22diki ülésében Roden gróf ismét a' dublini menetelt hozta-fel, 's az első minister által a' közelebbi ülésben tett nyilatkoztatása ellenére is, törvénytelennek 's lázítónak állítá azt, mivel a' zászlók zöldek (Irland nemzeti színe) valának, egyiken pedig hárfa (Irland czímere) látszott korona nélkül. Melbourne lord mindezt alaptalannak 's nyomozásra elégtelennek nyilatkoztatta. Az utóbbi helytartó elmenetelekor Dublin játékszínében orangista zászló csüggött a' helytartó páholya felett, 's ha ez egyik pártnak elnézetett, a' másiknak is el lehet nézni. Haddington gróf: Tudtom nélkül függesztetett oda, 's én mindjárt megütköztem benne. Wicklow gróf gáncsolá a' kimélést, miként az első minister azon menetelről beszél, melly a' parlamenti végzést sérti, és a' melly O'Connell indításából a' katholikus papság által készítetett. Illy környületek közt nem csudálhatni, ha a' király hív alattvalója elbocsátatását kéri. Wellesley marquis alaptalannak nyilatkoztatá azon hírt, hogy ő amaz esetek miatt kérte volna elbocsáttatását, holott akkor még egy szót sem hallott azokról. — Az alsó házban Darlington lord gúnyolva, 's az oppositio nevetése közt kérdezé Russell lordot, a' külső ministert, Palmerston lordot a' felső házba akarják-e tenni, vagy itt ürítnek neki helyet, mert az példátlan dolog lenne, hogy egy minister egyik házhan se ülne. Russell lord: Ha e' példátlannak nevezett állapot régóta tartana, igazsága volna a' kérdezőnek; de minthogy ez csak mulékony, most elmellőzi a' feleletet. Russell lord ezután jelenté, hogy az angol testületek reformbilljét Jun. 1sőjén behozándja, mit a' ministeri és radicalis padok nagy tetszéssel fogadának. Azon kérdésre, ha Fox ezredes (ki Russellért lemondott a' követségről) Canadába fog-e küldetni királyi biztosnak, nemmel felelt. A' dissenterek házasságát illető Pell-billnek másodszori felolvasása javalltatván, Russell lord azt nyilatkoztatá, hogy e' bill csak nagy váltóztatásokkal fogadtathatik-el, 's Peel R. sir annak keresztülvitelét a' kormányra bízá. A' hadsereg dolgainak vítatása közben Hume úr a' sereg fővezérét (Hill lord) részrehajlással vádolá, 's azon biztossági javallatot sürgeté, melly szerint a' fővezért minden ötödik esztendőben változtatni kellene. Howick lord (hadminister) és Rufane Donkin sir e' vád ellen mentették Hill lordat mint egyenes lelkü részrehajlatlan férfit. Sibthorp ezredes (tory) gúnyolá Hume urat, hogy a' katonai dolgokhoz nem ért; Indiában volt ugyan, mint hadi orvos; de szerencsés a' parlament, ha minél kevesebbet veszen-be az italból, mellyet ezen orvos rendel. Hume úr viszonzá mosolyogva, mégis már nehány jó dosist lenyelt a' ház az ő javallatából 's még mennyit lenyelhet, mutatja a' Russell-hashajtó (a' fentebbi reformbill), melly neki igen jól esik, a' vitéz ezredes pedig hascsikarást kap, ha rá emlékezik. Egyébiránt Hill lord charakterét szintúgy becsüli, mint Peel R. sirét, csak politikájokat veti-meg, 's valamint az egyiket ministernek, úgy a' másikat fővezérnek nem szereti.

Palmerston lord nem sokára Tivertonban mint parlamenti candidatus lép-fel; e' helynek képviselője t. i. Kennedy úr, hogy a' lordnak helyet adjon, lemondott követségéről.

FRANCZIAORSZÁG.

A' következkamara Maj. 23diki ülésében Jacqueminot general a' tegnapi ülés végével a' palota udvarán történt eseteket hozá szóba, midőn Jaubert grófhoz egy gyors író azt mondá, hogy annyi ütleket fog kapni, a' mennyi hajszála van, 's a' quaestorokat kérdé, miért nem gátolták-meg e' rút czivakodást. Jaubert úr ismétlé, hogy tegnap lármáztak a' gyorsírók, 's azt kívánná, hogy csak a' komoly hírlapok szerkeztetői bocsátassanak a' karzatra, holmi eszeskedő lapokéi pedig (például a' Figaro, Corsaire 'stb.), mellyek csak rágalmakkal vannak tele, zárassanak-ki. Dupin úr: Nincs hatalmam meghatározni a' hallgatóság minőségét. Engem csak az ülésbeli politia illet. A' gyorsíróknak egy országban sincs olly kényelmes helyök, mint itt, 's megbecsülhetnék az irántok lévő tekintetet. Ezután poroszlót rendelek a' gyorsírók karzatára, megszólítni őket, ha rendetlenül viselik magokat, 's ha a' rend meg nem zavartatik, nem leszünk kéntelenek meggondolatlan rendszabásokhoz nyulni. Még több követek is panaszkodtak a' gyorsírók megtámadásai ellen. Jollivet úr a' Reformateur szerkeztetőjét „Les Assommeurs legislatifs" (törvényhozó verekedők) czímű czikkelyeért a' kamara elibe idéztetni kívánná, 's e' végre Maj. 25dike határoztatott. Ezután folytattatott a' biztosságnak Audry de Puyraveau úr iránti jelentésének vítatása, 's Dubois és Odilon- Barrot úr ellene, Hebert úr mellette szólottak. Dupin úr, Passy úrnak enged-

vén-át az elölülői széket, írásból olvasá a' javallat elleni beszédét. „A' törvény hatalmának, úgy mond, meg kell maradni. De a' kamara becsületét is tiszteletben szükség tartani. Mennyire lealacsonyítatnék ez, ha valamelly tagja a' pairkamara elibe idéztetnék, melly vele egyenlő statustest. A' pairkamara kivételi törvényszék; maga szab magának perlekedési utat, határozatai meg nem támadtathatnak, élet és halál jusával bír. Hát ezen kamara elibe küldenék-e az urak egyik társukat! Nem, ezt nem cselekszik az urak. A' pairkamara elleni írás büntetésre méltó. Audry de Puyraveau is büntetésre méltó, ha azt aláírta, 's nem vonakodnám őt a' rendes bíráknak kiadni. De arra nem állok, hogy a' velünk egyenlő pairkamara elibe küldessék. Engedjenekmeg az urak ezen érzékenységemért a' kamara becsülete mellett, melly a' tőlünk kívánt határozat által megsértetnék, 's én nem felelek érette.“ Sauzet úr a' tudósító, röviden előadván a' tanácskozás velejét, a' javallat igen csekély többséggel elfogadtatott.

A' pairtörvényszék Maj. 22diki ülésében a' tanúk kihallgatása folytattatott Laporte azzal vádoltatik, hogy Lyonnak egyik tornyában fegyveresen fogatott-el. Tanúk ellene Chaignon sorezredbeli kapitány, egy sergent ugyanazon ezredből és Cortet, törvénytanuló, ki a' katonaságot a' toronyig kísérte, 's bizonyosan nem tudja ben volt e a' kapitány, vagy sem, de arra emlékezik, hogy ott a' marseillaiset vele együtt dalolta. Laporte mind ezt, mind más két tanúnak vallomását, kik őt fegyveresen látták az útczán járni, 's egy katona meglövésével hallák dicsekedni, tagadja, a' toronyban pedig, mint állítja, csak menedéket keresett. — A' Maj. 23diki ülésben következő vádlottak hallgattattak-ki: Morel, selyem dolgozó, ki vallja, hogy csak maga és a' gyárbeli munkások védelmezésére fogott fegyvert, nem respublika alapítására, mert ő akármillyen kormány alatt csak dolgozó maradt volna. Azon vádra, miként nálla a' szabadság mellett fegyverre szólító proclamatio találtatott, megjegyzé, hogy az a' Garnier-Pagès úrnak adott vendégségben készítetett. Crivelli úr, a' védlő, figyelmezteté a' törvényszéket azon körülményre, hogy a' vádlott a' gyárbeli munkások védelmére 's bérök szaporítására fogott fegyvert. Billet, egy lyoni drágakőárusné szolgálatában lévő munkás, ki ellen asszonya vallá, hogy őt az egész lázadás alatt nem látta; mire a' vádlott mondá, hogy asszonya a' harmadik emeletben lakik, a' műhely pedig a' negyedikben van, hova az asszony sohase megyen, és így őt nem is láthatá, 's átaljában minden ellene felhordott vádat erősen tagada. Boyet, lyoni csizmadia legény, 21 esztendős, ki pánczélban fogatott-el, 's azt vallja, hogy azt egy esmeretlen adá neki, különben pedig ő maga részeg lévén, semmise jut eszébe. Chategnier, csizmadia, 59 esztendős, állítja, hogy csak úgy fogatott-el, mint bámuló. Julien, faaranyozó, 29 esztendős, azzal vádoltatik, hogy házából lövöldözött a' seregcsapatokra, ő ellenben állítja, hogy két esmeretlen erővel tört-be házába, 's azok lövöldöztek; a' tanúk vallomása szerint is lövöldöztek ugyan a' vadlott házából, de nem ő maga, csak egy Barillet nevü vallott egyenesen reá, ki egyszersmind panaszlá, millyen méltatlanságokat kellett szenvedni vallomásáért több lyoni lakosoktól, különösen a' vádlott feleségétől, ki őt az útczán tolvajnak, ragadozónak 's álnok vádlónak nevezé, 's még ruháját is letépték róla. Gayet, sütő legény, 27 esztendős, Mercier, fésű csináló, 20 esztendős vádoltatnak, hogy együtt egy puskával lövöldöztek a' seregekre, mit ők tagadnak. Tanu ellenök Grangé nevü lyoni korcsmáros, kinek azt veték szemére, hogy bordélyházat tart, mire Grangé lesütött fővel kibaillagott.

Sebastiani general, 's londoni követ, Viviers választóinál, hol a' következkamara határozatánál fogva új választás alá kellett esnie, lemondott a' követség vadászásáról, mihez nem nagy reménysége vala.

Az Allg. Zeitung parisi levelezője ezt írja: „Jövendölő ugyan nem akarok lenni, mégis úgy hiszem, hogy ministeriumunk rövid nap következőleg fog alkottatni: Maison marsal elölülő 's hadminister; Sebastiani, külső; Persil, igazsági; Sauzet, kereskedési, vagy közoktatási; Passy, közjövedelmi; Montalivet, belső; Duperré, tengeri minister.

A' Journal des Debats Maj. 28diki számában e' czikkelyt olvashatni: „Bizonyosnak látszik, hogy a' madridi kabinet forma szerint kérte-meg a' kormányt az avatkozásra. A' ministeri tanács tegnap este öszvegyült a' tuileriákban.“ Maj. 29dikén ismét egy hosszu czikkelyt közle a'

Journal des Debats az avatkozás mellett; de a' többi parisi hírlapok, nevezetesen a' Messager, csak úgy tekíntik azt, mint a' kabinet doctrinär részének, t. i. Thiers és Guizot urak véleményének kifejezését, 's állítják, hogy a' király, Maison marsal, Persil és Humann urak semmitse akarnak hallani az avatkozásról.

A' National Maj. 28dikán így nyilatkozik e' tárgyban: „Tegnap is avatkozásról repkedő hírek nyugtalaníták a' börsét. Azt állíták, hogy a' ministerium véleménye e' kérdés iránt megoszlott, 's a' király azon résszel tart, melly az avatkozást ellenzi; illy véleménnyel van Humann úr, közjövedelmi minister. Az avatkozás rendszabását úgy adják-elő védlői, mint annak egyedüli bizonyítványát, hogy a' doctrinär rendszer, itt ben szintúgy mint kívül, a' revolutiói érdekek védelmezésének, mennyiben azok az alkotványi monarchia létezésével megegyezhetők, ingadozatlan politikáján alapúl. Az ellenkező fél azt mondja, hogy az avatkozás Angliában lebuktatná a' whig ministeriumot 's a' Peel Wellington rendszert állítaná-vissza. Mi mindég ellenzettük az avatkozást, azt hívén, hogy a' spanyol revolutio ellehet nélküle, ha a' madridi kabinetben most uralkodó rendszer által el nem nyomatik. Az avatkozás nem történik-meg, ha azt a' király nem akarja, 's véleményünk szerint az ő helyezetére nézve cséliránosabb nem akarni. A' doctrinärek talán nem sokára szembetünő bizonyságát veendik annak, hogy az udvarnál csak parlamenti szükségként szenvedtetnek. Nekik szükségök van Spanyolországban avatkozásra, Parisban respublikai perre, hogy ingó rendszeröket támogassák. De e' két ellensúly, mellytől saját súlyegyenöket reméliék, majd kiesik kezökből."

Audry de Puyreveau úr a' pairkamara idézésére azt írá Pasquier báró elölülőhöz, hogy ő sem a' következkamara határozatát, sem a' pairkamara bíróságát magára nézve el nem esmeri, 's ennélfogva a' pairtörvényszék előtt csak erőszak által kénszerítve jelen-meg.

A' következkamara Majus 25diki ülésében a' „Reformateur" ügyvivője a' Jaubert úr esete után írt czikkelyéért, mellyet a' kamara sértőnek vett, egy hónapi fogságra, és tiz ezer frankra büntettetett. A' „Tribune" czimü hírlap még Majus 10dikén megszünt.

SPANYOLORSZÁG.

A' madridi udvari ujság Maj. 18dikán közlé a' királynéhoz intézett íratát a' regens tanácsnak, mellyben ez neheztelését fejezé-ki a' ministerium elölülőjét halállal fenyegetett, és a' praetendens pártosainak izgatásait sejdítető Maj. 11diki gonoszság ellen. Az említett íratot Martinez de la Rosa úr a' királynéval Aranjuezbe lévő belső ministernek, Medrano úrnak, küldé-meg, ki a' királyné nevében egyenest Rosa úrnak, nem a' regens tanácsnak, felelt, megköszönvén a' regens tanács hív hódolatát, 's azt nyilatkoztatván, hogy Ő Felsége kész minden rendszabást elővenni leánya thrónjának fentartása, népei oltalmazása, az anarchia és lázadás elnyomása végett, 's a' gonosztevőket kérlelhetetlen szigorusággal fenyítetendi-meg. — A' regens tanács és ministerium Maj. 17dikén, mint az Abeja czímü ministeri hírlap írja, vegyes ülést tartott, mellyben azon kérdés forga-fen, czélirányos lenne-e a' négyes szövetséget aláírt hatalmakkal alkudozást kezdeni, 's a' fellázadt tartományokbeli erőségek megrakására segédseregeket eszközleni tőlük, hogy így az egész nemzeti had-erő táborba küldethetnék, 's a' lázadás egy csapással semmivé tétetnék? — A' Revista Espagnola szerint Burgos nagy szorgalommal erősítetik, gabonával, puskaporral és más élelmi 's hadi szerekkel tetemesen megrakatik, hogy ha Zumalacarreguy netalán Castiliába ütne, ott kemény ellenállásra találjon. — Az Eco ellenmond a' hírnek, miként a' cortesek Maj. 27dikén eloszlatnának; mert, úgy mond, a' belső adósságot illető törvényjavallatot még a' második kamara sem vítatta-meg, 's ha ez más ülésre halasztatnék, igen nagy csökkenést szenvedne a' statushitel. — Zumalacarreguy Maj. 15dikén 25 szeker bombagolyóbist vitetett Vittoria vidékére. Puente la Reyna őrizetét 200 karabélyossal szaporítatá Valdes, Lumbier őrizetét pedig, melly 600 gyalogból 's 50 lovagból álla, Sosba küldé. Zumalacarreguy hadának dereka Maj. 15 's 16dikán Vittoria körül álla, Valdes seregei Lerin, Lodosa, Mendavia és Logronóban tanyáztak. — D. Jose Miguel Sagastibelza Maj. 13dikán Hernani mellett El-Pastor 3 ezernyi osztályát megtámadta, 's belőle sokat levágván 's elfogván, egész S. Sebastiánig vertevissza. — A' Sentinelle des Pyrénées Maj. 21d. tudósítása szerint Zumalacarreguy nehány nap óta

sok bombát 's granátot szállítat Orbayceta öntő műhelyéből Ascoytiába, de mi végre, nem tudni. A' királyné seregei Villalobos felköltjeit megverték, 's a' számos foglyok közt vezéröket is El Canigo burgosi fit, elfogták. Barcelonából írják, hogy Vicque mellett a' nemzeti katonaság egy felkölt csapatot semmivé tőn 's nagy részét elfogta. A' Toledo vidékén csapongott lázadók is szétverettek 's vezérök huszad magával elfogatott.

Madrid, Maj. 18dikán. A' Maj. 11diki eset iránt nagy serénységgel folytatnak a' nyomozások. A' második kamara tagjai egész készséggel adnak 's fürkésznek tudósításokat. A' törvényszék előlülőjének felszólítására személyesen jelennek-meg előtte, 's szóval teszik vallomásukat; többek közt már Lopez és Isturiz urak kihallgattattak. Bellido general, Madrid katonai kormányzója, megfosztatott hivatalától, 's tudtára adatott, választana magának helyet, a' hova küldetni kívánna. Az említett general Maj. 10d. jelentést vévén a' polgári tiszthatóságtól, tetemes katonai erőt rendelt a' procuradorok palotájának piaczára. Ezen tettért, mellyen a' kamara annyira megneheztelt, számadásra vonatván a' kormány által, azt felelé, hogy a' hozzá intézett utasítás következésében, mellynek értelme szerént az ország nagy veszélyben forga, másként nem cselekedhetett; hímezetlen nyilatkozásai sértőknek találtattak, 's így a' szolgálati nagy buzgalom miatt kiesett a' kegyből, 's helyére Don J. B. Esteller brigadás neveztetett. A' procuradorok Maj. 16diki ülésében egy 64 követtől aláírt felírás olvastatott-fel, melly a' Maj. 11diki esetet kárhoztatja. E' felírás aligha tüzes vitatást nem fog szülni, 's elfogadása által a' Caballero úr indítványa (hogy a' ministerek a' Valdes és Zumalacarreguy közti egyezés miá vizsgálat alá vétessenek) magában elenyésztetik. — Bayonneból Maj. 22dikén írják: hogy Zumalacarreguy Trevino erőséget Maj. 12dikén ostrom alá vette, 's más nap feladási alkura lépett vele az őrizet, 's egész becsülettel Onnatéba küldetett. Maj. 19d. az Amezcua völgybeli lakosok fegyvert 's puskaport kértek Zumalacarreguytól, ki azonnal teljesítvén kívánságukat, seregét kétezer emberrel szaporítá-meg. Hirlelik hogy Elisondo őrizete egy kicsapásban Sagastibelzát elfogta. — Madrid, Maj. 21dikén. Reyneval gróf Maj. 18dikán visszajött Aranjuezből, 's több ízben tanakodott Rosa úrral, ma este pedig az angol követtel együtt ismét a' királynéhoz szándékozik menni. A' diplomaták ezen mozgolódása nem kerüli-el a' közönség figyelmét 's ezerféle gyanításokat ébreszt. A' regens tanács 's ministerek Maj. 17dikén az avatkozás kérdéséről tanácskoztak. A' többség, Valdessel egyetértve, haladék nélkül akarja kívánni az avatkozást, Rosa és Toreno urak pedig mégis ellenzik, de, mint mondják, az ő megegyezésök nélkül már el is kezdődött az alkudozás Rayneval úrral. Azonban némelly körökben azt rebesgetik, hogy de las Amarillas marquis fogna mint rendkívüli követ Francziaországba küldetni 50 ezer ember kérése végett, mire az avatkozás barátai kedvező választ reméllenek. Portugalliától is várják, ámbár nem egész bizonyossággal, az avatkozást. Azt hírlelik, 's talán hihető is, hogy Valdes a' hadministerséget és munkálati seregek fővezérségét letette; mert vittoriai levelek szerint átfázásból torokgyúladást kapott, melly már közel torokgyíkká változa, 's most is betegen fekszik. — Maj. 19dikén Almodovar gróf elölülése alatt a' királynéhoz javallott felíráson tanakodtak a' procuradorok, melly így szól: „Madame! A' corteseknek egy követe, a' ministerium előlülője, gyilkosok tőrével fenyegettetett. Felségednek megmaradt hív tanácsadója, a' nemzetnek egyik legjelesebb honbarátja; de a' gonoszok merészletére bosszuság 's rémültség fogá-el a' társaságot. Tudja a' procuradorok kamarája, hogy a' büntetlenség felbátorítja a' gonoszság szerzőit 's a' nyomorúltakat, kik azoknak karjokat kölcsönzik. A' titzthatóságok részéről kemény rendszabások fogják lehetetlenné tenni az illyes merészletek megújítását, még mielőtt a' törvény alkalmazása nyomos tanuságot adna. E' környületek közt Felséged thrónjához közeledik a' procuradorok kamarája, nem csak arra kérvén Felségedet, hogy a' rend és szabadság fentartása melletti sikeres együtthatásunkra számolni méltóztassék, hanem azon kívánságot is kifejezvén, hogy Felséged kormányának állhatatossága 's elővigyázata egyszerre semmisítené-meg a' köz rend háborítóinak ostoba reményeit. E' pillanatban, midőn a' törvényhozási munkálatok vége közeledik, a' meggyőződéssel ohajtanak a' követek tartományaikba visszatérni, hogy elősegítették elfojtását az anarchiának, melly

a' praetendens győzedelmének csalhatatlan előpostája lenne. Madrid, Maj. 13ikán." Legelőször Alcala Galiano szólalt-meg azt nyilatkoztatván, hogy mindent gyámolít a' felírásban, mi az undok merészletet kárhoztatja; de a' királyné hív tanácsadója 's a' jó honfi szavak a' ministerium politikai rendszerének jóváhagyását foglalják magokba, mit ő sohase fogad-el, azért kéré barátait, hogy a' felírásnak se ellene se mellette ne szavazzanak. Sommeruelos marquis tagadá, hogy az említett szavakkal a' ministerium minden tettei jóváhagyatnának. Nem tartja ugyan azokat múlhatatlan szükségeseknek, de most kihagyni igazságtalanság lenne azon férfi eránt, ki honszeretetét itthon szintúgy mint a' száműzésben megőrzötte. „Sohase viradjon ránk, úgy mond, azon nap, mellyen erőszak foglalná-el a' törvény helyét; mert úgy a' szabadság ellenyésznék, 's ismét a' despotismus hallgatása térne-vissza. Azért is szavazzon a' többség amaz érzelmek kifejezése mellett, hogy az eltévelyedett indulatuaknak semmi reményök se maradjon a' nép képviselőihez." Isturiz úr Galiano véleményére állott, 's a' ministeri előlülő politikai életének megérintését kihagyni kivánná, de las Navas gróf hasonlóan; Arguelles úr is, ki a' tanakodás alatt folyvást halgatott, szavazáskor e' nézethez hajla; de a' többi 62 procurador egyezőleg elfogadá a' felírást.

BELGIUM.

A' Moniteur Belge Maj. 22diki számában megczáfolja azon hírt, miként a' spanyol kormány egy belga főtisztre 12 ezer emberből álló sereg öszvegyűjtését bízta volna. „Seregünknek egyik generalja sem vett, úgy mond, illy megbízást, kinek még e' felett, hogy a' megbízás sikerüljön, kormányunktól kellett volna engedelmet kérni. Czélirányosnak látjuk e' nyilatkozást tenni, nehogy azon személyek, kik ez expeditióban részt venni kívánnának, illy alaptalan hír által tévedésbe ejtessenek."

TÖRÖKORSZÁG.

A' Smyrnai újság Apr. 19d. ezt írja; Alexandriából Mart. 28d. indúlt kereskedőhajó igen szomorú tudósításokat hozott Egyiptomból. A' döghalál folyvást kegyetlenkedett Alexandriában 's naponként 200 ember lett áldozatja. Sok keresztyén házakat látogatott meg a' veszedelmes nyavalya. A' kikötőben megrakodó hajók nagyobb részén kiütött a' döghalál; sokan pedig kénteleníttettek terheiket ismét lerakni, embereik nagyobb részét elvesztvén. Egy egyiptomi lineahajón és fregaton is kiütött a' nyavalya 's rajtok nagy pusztítást követett-el. Az egész város nagy rémülésben és gyászban van, 's minden köz foglalatosságok megszüntek. A' betegség lefolyta sok esetekben még a' choleráénál is rövidebb volt; kevés óra múlva halál követte azt. Cairo helyezete szintolly szerencsétlen; itt ugyan a' döghalál nem tört-ki még egész erejével, mégis naponként három-négy száz embert ragad-el. A' nyavalya a' város minden részeire elhatott, 's nagy pusztítással fenyegette a' lakosokat. A' Nilus partján Mahmudic csatornával általellenben fekvő 's mintegy 25—30,000 lélekből álló Fua városban a' döghalál olly dühösen kegyetlenkedett, hogy csak három ház menekedhete meg tőle. Sokaknak állítása szerént 19 ezer beteg közűl alig szabadúltak-meg öt százan. Hasonló pusztulásra jutottak a' Nilus mindkét partján fekvő faluk, 's a' veszély Egyiptomnak még eddig menten maradt tájékaira is terjedezik. Alexandriában senki sem tudott semmit Mehemed Ali 's fia felől, sőt még hol létök sem vala bizonyos. Minden idegen consulok oda hagyták Alexandriát és Cairot, 's többnyire a' basánál tartózkodnak.

PORTUGALLIA.

Lissabonból Majus 4dikén költ tudósítások szerént Palmella herczeg Londonba rendeltetett követnek; helyébe sógora Linhares gróf lesz a' ministeri tanács előlülője, a' külső ügyeket pedig Villareal gróf fogja általvenni, kinél egyszersmind a' hadministerség is ideiglen megmarad.

Majus 11dikéig terjedő lissaboni tudósítások szerént e' város csendességben volt. Linhares nem lett ministeri tanács előlülője, hanem csak külső ügyek ministere. Ministeri tanács előlülőjévé még senki sem neveztetett. Freire kezében volt a' kormány egészen; ő alkotta a' legutóbbi ministeriumot is Dona Maria kívánságára.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkert utcza 498. sz.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK
a Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Junius 10-dikén 1835

Figyelmeztetés.

A' „HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK“ iránt.

Vége felé közelgetvén az elsőfélesztendő, tisztelettel felszólítom Előfizetőimet és az egész magyar olvasó Közönséget : újságom további olvashatása iránt a' rendeléseket, tisztán leírt vagy nyomtatottan kiigazított teljes címzeteik beküldésemellett, minél elébb megtenni méltóztassanak ; hogy én is nagyon tisztelt Pártfogóim számához alkalmaztathassam a' példányok' tetemes költséget kívánó nyomtattatását. A' félévenként több mint száz ívre terjedő, igen könnyü olvashatásu 's most ismét új öntetü betűkkel nyomtatandó *„Hazai 's Külföldi Tudósításoknak,“* *„Hasznos Mulatságoknak“* és *„Hirdetéseknek“* ára a' jövő félesztendőben is, melly Julius elejétől December végéig tart, Pesten és Budán boríték nélkül 8, borítékban 9; postán pedig 10 v. cz. forint marad. Pest, Juniusban 1835.

Özvegy Kultsár Istvánné,
tulajdonos kiadó (Zöldkert útcza 498 szám.)

---

(1) **Hálás köszönet.** Mi alólirottak hálás-köszönettel megesmerjük, hogy t. ns Csongrád vármegyében, H. M. Vásárhelyen f. e. Aprilis 29dikén történt tűzi veszedelemben, bátorságosított épületink megégvén, a' nagyérdemü egyesült Austriai-Olasz-Trieszti tűzmentő társaság, H. M. Vásárhelyen lakó képviselője, nemes Draskovics János úr által bennünket illendően kifizetett. Ehezképest minden Hazafiaknak szívünkből ajánljuk ezen isteni gondviseléstől nyujtott eszköznek használását; mert csak a' súlyosan megkárosodott emberek érezhetik azon jótétemény' hasznát, melly által az illy szomorú és szorongató inségben azonnal kész segedelemre bizvást számot tarthatnak. — Költ H. M. Vásárhelyen Majus 30kán 1835. — Kovács Károly m. k. t. n. Csongrád vármegye tiszti aljegyzője. Toperczer Tamás m. k. t. ns Csongrád vármegye tiszt. rendes orvosa. Özv. Szathmáriné mk. — Brczics Antal. Khón Jakab mk. Hódi Ferencz mk. Bognár. — Molnár István mk. Késes. (1)

---

(1) **Eladó régi római pénzek.** A' régiség barátinak alázatosan jelentetik, hogy S. Patakon, t. Zemplén vármegyében, mintegy másfél ezer darab régi, leginkább római pénzek' Gyűjteménye van eladó. A' pénzek, mind valódiak, hitelesek, és nem kopottak. Közöttök arany 21, ezüst 498, a' többiek pedig rezek. A' Gyűjteménnyel együtt adatik több iveket tevő világosító irat is. Bővebb tudósítást mind a' pénzek áráról, mind annak lajstromáról szabad levél által kaphatni az alólirtnál.

Majoros András, professor m. k. (3).

---

(3) **Eladó szőlő.** A' pesti kőbányai, úgynevezett öreghegyen (Altgebürg) kellemetes és hasznos helyen fekvő 7 fertálybúl álló és igen jó mívelésben lévő, rajta egy alkalmatos kis épülettel és igen könnyen 's kevés költséggel alkalmazható pincze hellyel ellátott szőlő, szabad kézből minden órán eladó. — A' megvenni szándékozók bővebb értesítést vehetnek eránta Pesten a' Zöldkert útczában 498 szám alatt a' *„Hazai 's Külföldi Tudósítások“* Hivatalában. (3)

)(o)(

Lemondás a' Visszalépésről

a' Samokleski nagy és nyereséges Lottériára nézve,

Coith Dl. Fia és Társánál Bécsben.

A' húzás véghez megy, ha elébb nem, November 26dikán a' folyó esztendőben, bizonyosan.

Felséges engedelemmel a'

SAMOKLESKI SZÉP URADALOM,

mellyért visszaváltságúl:

250,000 Váltó, vagy **100,000**

Pengő forint igértetik lottéria által ki fog játszatni. Ezen nyereséges lottériában vagyon **25,914** pénznyerő sors, mellyek **525,000** váltó forintot tesznek, és **7,500** fekete sors mellynek becsek **75,000** vált. forint

öszvesen tehát **600,000** vált. forint.

pénznyerő sorsokra ekként felosztva:

250,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 6,000, 5,000, 4,000, 3,500, 3,250, 3,000, 2,250, 2,000, 1,500, 1,300, 1,200, 1,000, 500, 250, 200, 125, 100 's így tovább; v. for.

és **7,500** fekete sorsokra, a' kimutatás szerint.

A' kék ingyennyerő sorsoknak különös húzására **502** pénznyerő sorsok vannak határozva úgymint: **20,000, 6,000, 3,250, 2,250, 1,000, 500, 250, 125, 100** vált. forint. 's így tovább;

öszvesen tehát **50,000** vált. forint.

A' kiválogatott kék színű ingyennyerő sorsoknak, a' díj-sorsokkal együtt **140,000** forintott kell nyerniek.

A' kék ingyennyerő sorsok nemcsak az által tüntetik-ki magokat nyereségesen, hogy ezek bizonyosan nyernek, és közülök 502nek okvetetlenül kétszer kell nyerni; hanem azáltal is még, hogy ezek a' többi sorsokkal együtt a' jószágokra és a' pénzbeli nyerésekre is szintúgy játszanak, 's ennek felette szerencés esetben tizenegyszer nyerhetnek.

A' ki öt veres sorsot vesz 12½ v. forintjával, azokra ráadásúl egy kék ingyennyerő sorsot kap (mellynek, a' mint feljebb mondódott okvetetlenül nyerni kell), mind addig, míg azok emem fogynak. — A' ki pedig 5 fekete sorsot vesz 10 vált. forintjával, annak azokra csak egy közönséges fekete sors adatik ingyen ráadásúl.

Sorsokat ezen lotteriából kaphatni Pesten *Liedemann Fridrik* irószobájában, és *Liedemann B. Ferencz* „szép magyarnéhoz'. czimü rőfös kereskedésében.

---

(2) Birka, ürü 's ölfa eladás. N. m. Erdődi Herczeg Pálffy Antal úrnak nemes Esztergom vármegyében kebelezett Bátorkeszi uradalmában eladásra találtatnak: 900 darab mustra anyabirkák; 900 darab mustra öreg és fiatal ürük; — továbbá 260 öl hasogatott és 180 ágas tölgyfa. A' venni szándékozók ne terheltessenek Bátorkeszin, melly a' Dunától 1 órányi távolságra esik, magukat az uradalmi tisztségnél jelenteni.

(1) Swaiczi szarvasmarha árverése. Méltóságos Kéthelyi Hunyady gr. Ürményi uradalom gazdaság hivatala részéről közhírré tétetik: hogy folyó eszt. Junius 24dikén reggeli 9 órakor tettes Nyitra vármegyében kebelezett Mezőkeszi nevü pusztán 46 darab barna vörös és vöröstarka Swajczi fejőstehén és 1, 2, 3 esztendős üsző, — nem különben 14 darab 1, 2, 3 esztendős bika, árverés útján a' legtöbbet igérőnek kész fizetés mellett el fog adatni. Ürmény Junius 2dikán 1835. (3)

---

(2) Hirdetmény. A' nagyméltóságú magyar királyi udvari Kamara részéről köz hírré tétetik: hogy a' Primatiális uradalmakban találtató mindennemü juh, és bárány bőrök nyilvános árverés útján Junius 16-kán és pedig f. e. Julius 1-ső napjától kezdve három egymást követő esztendőre a' legtöbbet ígérőnek, felsőbb helyről következendő helybenhagyásmellett, haszonbérbe adatni fognak. A' bérleni szándékozók tehát 400. pengő forint bánatpénzel felkészülve, az Esztergami Érseki residentiába reggeli 9 órára ezennel meghívatnak; a' bérleti feltételek pedig előre is láthatók Esztergamban a' Primatialis Számvevő hivatalnál, és Érsekujvárban az uradalmi tisztségnél. Budán Pünkösdhava 30-kán 1835. (3)

---

(2) Hirdetés. A' nm. m. k. u. Kamara részéről köz hírré tétetik: hogy egy válogatott 508 darabból álló, néhai Zorkovics Anna halálával a' kir. Fiscusra háromlott ásványi gyüjtemény, mellyet a' hozzá értők kétszáz hatvan pengő forintra becsültek, keményfából készült szekrényével együtt, Budán a' kamarai épületben e' folyó évi Junius 23-kán szokott délelőtti orákban tartandó árverés útján a' legtöbbet ígérőnek kész pénzért el fog adatni. — Az ásványok nem csak nevük, de termő helyük szerént is, a' hol találtattak, öszve vagynak írva; a' lajstromot a' gyüjteménnyel együtt reggeli nyolcz órától fogva délutáni két óráig ugyan itt Budán a' kamarai épületben naponként meglehet tekinteni. A' kik pedig erre az árverésre meg nem jelenhetnének, e'béli igéreteiket bépecsételt irásban is, legfeljebb Junius 16-káig a' fen tiszteltt nm. Kamara eleibe terjeszthetik. (3)

---

(2) Nemes szabad királyi Szabadka városa bizonyos okoknál fogva folyó esztendő Julius 1-ső napján kibérlendő hat mészárszékek iránt ezen Hírlapokban 33-dik szám alatt közhírre bocsájtott kedvező feltételek közül azon ajanlást, hogy a' nevezett város minden székbérlőjének a' honi cassábul két ezer forintot pengő pénzben segedelem fejében költsönözni fog, annak idejében viszsza húzni és attul elálni kívánván; valamint ezt nevezett a' mészárszékeket kiárendálni kívánóknak tudtokra adja, úgy azt is tovább hirdetni jónak találta: hogy a' többi igen kedvező feltételeket a' mint kihirdetve vannak, egész tartalmuk szerint tovább is megerősitve ismételve hirdeti, és hogy a' kiárendálás azok szerint fog történni mindenkit bizonyossá teszen.

---

(3) Hirdetmény. A' Méltóságos Horti uradalom részéről e' f. e. 1835. Junius 24d, tettes Heves vármegyében kebelezett Hort helységben szokott reggeli órákban, Hort, Adatson, 's Viszneken lévő királyi haszonvételek; úgymint: vendégfogadók, mészárszékek, vízi malmok sat. árverés útján jövő Sz. Mihály naptól kezdve 3 esztendőre haszonbérbe fognak adatni. (3)

---

(3) Hirdetés. A' Kalocsai érsekség' Duna mellett fekvő erdeiben 2177 öl kemény tűzi fa és 7081 öl lágyfa a' Duna partján ölekben rakva minden órában eladó. A' kik akár általánosan, akár részenként ezen fákat megvenni kívánnák; az érseki jószágok' inspectori hivatalánál magokat jelenteni ne terheltessenek. (3)

---

(3) Hirdetmény. A' nagym. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy a' Pécskai kir. kam. tiszttartóság' kerületében ez idei dézmából nyert

1382 bárány folyó 1835dik évi Junius hónap 17kén Magyar-Pécskán a' kir. kam. tiszttartói hivatal' irószobájában szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés' útján, fölsőbbségi helybenhagyás mellett, a' legtöbbet ígérőnek eladatni fog. A' venni szándékozók ennél fogva az illető napon és helyen elegendő bánatpénzel ellátva megjelenni ezennel hivatalosak. Budán Május 27kén 1835. (3)

---

(3) **Hirdetés.** Tettes Somlyó Vásárhelyi egyházi javakhoz tartozandó uradalomban következendő javak, mellyeknek az árendális idejek részint folyó évi Sz. Mihály napkor, részint pedig October hónak 31dik napján megszünik, árverés útján a' legtöbbet igérőnek haszonbérbe fognak kiadatni, úgymint:

1ször Pápa vidékén helyheztetett 170 hold szántóföldből, és $91\frac{58}{64}$ hold rétből álló Léhérti puszta minden gazdasághoz intézett épületek nélkül October 1sőjétől kezdve három esztendőre.

2szor Ugyan Pápa vidékén fekvő közbirtoku Timai pusztában lévő $213\frac{2}{4}$ hold szántóföld, $116\frac{1}{4}$ hold rét, és $186\frac{1}{4}$ hold legelő hozzátartozandó kökeritéssel békerített épületekkel együtt, úgymint jó materialekbúl épült béres lakással, 24 darab szarvas marhára való istállóval, kocsi színnel, és 500 darab birkára tágos akollal, folyó évi October 1sőjétől kezdve 3 esztendőre.

3szor Ugyan Pápa mezőváros szomszédságában fekvő Agyagliki vendégfogadó, és mészárszék hozzátartozandó 24 mérő alávaló szántófölddel, és 15 kaszás réttel, folyó évi October 1sőjétől számlálván 3 esztendőre.

4szer A' Somlyó Vásárhelyi mvárosban lévő vendégfogadó és mészárszék hozzávaló 7 mérős szántófölddel és 8 kaszás réttel folyó évi November 1sőjétől fogva 3 esztendőre.

5ször Tüskevári helységben Torna vizén épült 2 kerekü malom, lakással és 2 hold réttel folyó esztendei November 1sőjétől fogva 3 esztendőre. — A' kinek ezen javakat kibérleni szándékja volna, folyó évi Julius 1ső napján S. Vásárhelyen a' tiszttartói hivatalos szobában szokott délelőtti órakor tartandó árverésre elegendő bánatpénzel felkészülve megjelenhet.

Mikovény Ignácz, tiszttartó. *s. k.* (3)

---

(4) **Jelentés.** Elunván, sőt általván már a' **Magyar Patikára** tovább haszontalanúl előfizetésért reménykedni; főként pedig sajnálván, 's a' mi nagyobb, szégyenlvén, a' bár kevés számú, Előfizetetteknek tűredelmeket hosszasabban nyughatatlanítani: a' munkát már sajtó alá tétettem, 's a' Pesti Augustusi vásárra elkészíttetni igyekezem. Illyen szükséges orvos könyve Nemzetünknek még soha sem lévén; teljes tisztelettel kérem a' Nemes Hazát a' további előfizetésre, nevezetesen a' most jövendő Medárdusi vásár alkalmatosságával. Pesten. 1835. 19. Maj. *D. Kovács. m. k.*

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-dikben

Jun.	7-dikén	10 Láb,	2 Hüv.	0 Von.	Jun. 8-dikán	9 Láb,	7 Hüv. 0 Von.
—	9-dikén	9 Láb,	3 Hüv.	0 Von.	— 10-dikén	9 Láb,	1 Hüv. 6 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Junius 9-dikén 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	120	$113\frac{1}{3}$	110	Zab	60	$56\frac{2}{3}$	—
Kétszeres	100	$96\frac{2}{3}$	$93\frac{1}{3}$	Kukoritza	$96\frac{2}{3}$	$93\frac{1}{3}$	—
Rozs	$95\frac{1}{3}$	$93\frac{1}{3}$	$88\frac{2}{3}$	Köleskása	$213\frac{1}{3}$	200	—
Arpa	$83\frac{1}{3}$	80	—	Köles	100	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Junius 5-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	$101\frac{1}{3}\frac{5}{9}$	1834ki Status kölcs	$587\frac{5}{8}$
„ 4 pC	$97\frac{2}{3}\frac{1}{4}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	1327
„ 1821ki „	$139\frac{5}{8}$	Cs. arany pC. agio	—

48 Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Szent-Iványhó' 13dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony. Junius 5dikén a' 313d. országos ülésben az alsó tábla az úrbéri tárgyra nézve a' két tábla közt még fenforgó különbözések iránt kerületi ülésekben készített izenet felett tanácskozott; melly a' felső táblához küldetvén, a' Főrendek, az úrbéri törvényeknek minélelőbbi felterjeszthetése tekintetéből az alsó Sclavonia nevezetet többé nem sürgették. A' bolttartásra nézve is ámbár előbbi véleményöknél megmaradtak, ha azonban a' Rendek más javallatot tenni nem akarnának, a' tárgy felterjesztését nem kívánták késleltetni. A' községek bíráinak választásáról szóló szakasz felterjesztését is idő nyerés kedvéért nem ellenzették. Ugyanezen tekintetből a' VII. czikkely 5dik §ának 3 és 4dik pontjaira is megegyezésöket adták. — Jun. 6d. a' 314d. országos ülésben a' Főrendek előbbi napi határozataikat izenet formába téve felolvastatták 's egy küldöttség által Győri püspök Méltóságos Juranics Antal úr szónoksága mellett az alsó táblához küldötték, melly ez úttal a' kerületi ülésekben készített négy izenetjavallat felett tanácskozott, mellyek közül egyik az előleges sérelmek orvosoltatását, másik az erdélyi országgyűlés újra öszvehívatását, harmadik az V. Ferdinand Magyarország apostoli királya czímnek megtartását, negyedik végre az országgyűlés alatt felfüggesztett ügyvédi megvizsgáltatások újra megnyitását sürgeti. E' négy üzenet a' végre nevezett küldöttség által Pozsonyi káptalani követ Főtisztelendő Hollósy Ignácz úr szónoksága mellett a' Főrendekhez küldetett, kik ugyan ekkor az úrbéri czikkelyek iránt készült új felírás stilusát vizsgálták 's benne (a' bolttartást illetőkön kívül, mellyekre nézve még új javallatot várnak) kevés változtatást javasolván, ezeket az itélőmester által az alsó táblához küldötték.

Néhai méltóságos Assa és Ablancz-kürthi Ghyczy József úr, a' nagymélt. hétszemélyes tábla közbírája, 's tek. Torontál vármegye főispánya, kinek halálát májusban említettük, született Kis-Igmándon tek. Komárom vármegyében Martius 9dikén 1756 esztendőben, meghalt pedig Pozsonyban az országgyűlés alatt 1835 Apr. 28dikán. Dicséretesen töltött ifjúsága után tekintetes Nyitra vármegye Rendeitől egyező akarattal alispánynak választatott. 1792dik esztend. óta pedig 1804ig t. Komárom vármegyében, hol Túri-Szakállosra vevé lakását, első alispányi hivatalt viselt az egész megye Rendeinek olly nagy megelégedésére, hogy az akkor tájban gyakran tartott országgyűlésekre követté küldetnék. Kitetsző vala az egész ország előtt a' nagy férfiúnak széles ösmerete, mély belátása, kedves ékesszólása, feddhetetlensége 's mind királya mind hazája iránt buzgó szeretete. Itélőmesteri tisztségre emeltetvén, gyakran a' legfontosabb tárgyakat nagy bölcsességgel és szerencsével intézte el, úgy hogy mindenektől nagy törvénytudónak, igazságszerető és egyenes lelkű férfiúnak ismértetett. Mellyért kevés idő múlva a' nagymélt. hétszemélyes főtörvényszék közbírájává dicső emlékezetű I. Ferencz királyunk által nevezteték, 's itt annyira megnyerte minden perlekedők bizodalmát, hogy sokaktól a' legszövevényesebb perek eldöntése ítéletére bízatnék. Mert párosulva ékeskedék benne mély tudománnyal az igazság részrehajlatlan szeretete Illy nagy ügyességét 's mindenek előtt tiszteletben lévő tekintetét figyelembe vévén az érdemeket becsülni tudó dicső emlékezetű Ferencz királyunk, Torontál megye kormányával tisztelé-meg; melly hivatalában szintúgy mint egyebekben is, a' boldogúlt férfiú Ő Felségének kegyelmére magát szüntelen méltónak mutatta. Végre a' jelen országgyűlés alatt kedves testvére Ghyczy Péter úr a' dunamelléki kerületi táblának előlülője, és Túri-Szakálloson 1834d. Nov. 14d. kegyesen kimúlt hitvese, b. e. Jeszenszky Terézia

asszony halálokon érzett szomorúságához nehéz mellvízi-betegség járulván, midőn végéhez közeledtét érezné, három fiára, két leányára, unokájára és unokaleányaira atyai áldását adá, kiknek ölében örök nyugodalomba szenderedett. Ezeknek 's szeretett vője, Anna leányának férje királyi tanácsos nagyságos Gosztonyi Pál úr könnyei között Túri-Szakálloson a' maga által életében építtetett kápolnába temettetett a' vallását híven szeretett, virtusokkal tündöklött, hazája 's királya iránt hív, és a' maradék tiszteletére méltó férfiú.

Ő cs. k. Felsége Majus 18diki legfelsőbb határozatában a' székely határ-őr 2dik gyalog ezred őrnagyát Storch Fridrik urat 35 évi jeles hadiszolgálatinak tekintetéből erdélyi nemessé „Arbeni" praedicatummal nevezni kegyelmesen méltóztatott.

(Kir. kamarai híradás).

Ő cs. k. Felsége Gácsi sóperceptor Begovchevich Ferenczet 41 évi hív szolgálatinak tekintetéből egész fizetéssel nyugalmazni méltóztatott.

A' nagym. m. k. udv. Kamara a' Hradeki sómázsási tisztségre a' Budai fő-fizető hivatal fizetéses practikánsát Sztaniszlav Istvánt; a' maga kebelében pedig Spécz Antal úrnak concipistává lett nevezése által megüresült jegyzőkönyvi tisztségre eddig fizetéses concept. practikáns Smolka Benedek urat nevezte.

A' Hradeki kam. számvivő Metzner Károly Martius 9dikén; a' Máramarosi kamarai igazgatás levéltári accessistája Preinesberger Leander Aprilis 4dikén meghaltak.

A' Beszterczebányai kam. kerületben Bisztrán a' vashámorsáfári tisztség, mellyel évenként 450 for. rendes fizetés sat. járul, megüresülvén, az érette folyamodni kívánók hat hét alatt kérőleveleiket a' Beszterczebányai kam. igazgatáshoz nyujtsák-be.

Kolozsvártt Május 30dikán. Felséges új fejedelmünk névnapja itt ma díszes szertartással innepeltetett. A' r. catholicusok piaczi nagy templomában, k. tanácsos és abbás m. Szabó János úr Ő Felsége hosszas életéért, boldog és szerencsés uralkodásáért oltári áldozatot mutatottbe a' Mindenhatónak, mellyen a' királyi Kormányszék minden tagjai, vármegyei, kamarai és városi tisztviselők, úgy minden vallásuak papjai megjelentek. A' katonaság a' nagy piaczra kiállítva többszöri salve lövéssel idvezlé ez innepet.

Kolozsvártt Maj. 30dikán. Városunkban bámulást gerjesztett egy genialis fiucska, muzsikai rendkivüli tehetsége által, ki egyes házaknál 's közelebbről az új muzsikai társaság gyakorlási teremében fortepianon és physharmonicán csudára méltólag játszott. A' fiucska alig 5 évü, kisded zömök ép testü, eleven, nagy fekete szemü, melly teremtő lélekre mutat. Valami egy év óta tanúl játszani atyjától, több darabokat tud játszani a' fortepianon a' legpontosabb tactusban, és hibátlanúl; keze még csak 7 hangot érvén-el, csudára méltó sebességgel szökik még is a' 8ik és több hangokra, 's hogy gyenge újja a' keményebb nyomásu tasteneket lenyomhassa, a' mellette lévőnek sebes rátevésével segíti a' lenyomást, melly ujját, ha szüksége van reá, ismét sebességgel tudja használni más hang nyomására. Énekel is apróbb népdalokat, mellyekhez ügyesen maga alkotja a' fortepiano követésit. Beszél magyarul és németül. De legbámulandóbb e' genie gyermeknek muzsikai hallása. A' muzsikai társaság éppen akkor Beethoven 5dik symphon. darabjait játszván, kérdezték tőle, minő hangnemekből lennének azok? 's azokat mindenkor pontosan eltalálta, sőt közbe-közbe a' mollba vagy dur nembe lett általmeneteleket is pontosan kijelelte. A' clavirtól messze és háttal fordítva, fogjanak bár minő hangnemet rajta, azt mindenkor kitalálja. Még a' harangok hangját is minő betü légyen megmondja. A' melly darabot egy hangnemből játszik, azt több hangnemből is önként elprobálja játszodni, 's ha valahol megakad, nem megy tovább míg a' hibát ki nem keresi, 's megjobbítva értelmesen végig játszodja. Ha hall valakitől egy új, nem nehéz darabot játszani, azt ezután eljátszodja. A' fortepianonál ülve lelket kap, és nagy tűzzel játszik; egész figyelmét oda szegzi, azon kívül mást nem lát, nem hall. Lélekjelenléte olly nagy, hogy mindenkor helyén van, és meg nem zavarodik. Valódi teremtő lélek jelei! — Neve Filtsch Károly, édes atyja erdélyi szász-sebesi lutheranus pap Filtsch József úr, ki méltán büszkélkedhetik illy genie gyermek birhatásán; kinek szerencsét kivánva semmit sem köthetünk inkább szívére, mint azt, hogy ha fija nagy tehetsége kifejlődésében maga

és hazája fijai örömét emelni akarja, fiját minél előbb igazi mesterhez adja, 's azután Bécsbe vagy más főhelyre küldje tanulni, nehogy talentoma rosz irányt kapva kifejlődésében helyrehozhatatlan kárt szenvedjen.

Bukarestből Majus 1sőjéről az oláhországi magyar egyházi előljáróság következőkről tudósit: „Sükei Imre úr, bukaresti magyar gyülekezetünk fáradhatlan munkásságu alapitója és szinte 21 év óta buzgón ügyelő pásztora, 1 Ferencz Ő cs. kir. Fölségének, sok nép és nemzet atyjának kimúlását megértvén, nemzetiségünk ügyét tárgyazó utazását félbeszakasztván 's éjnapi sebes hajtással kebelünkbe viszszatérvén, az üdvezült cs. kir. Fölségnek végtiszteletére, említett anyavárosunkban a' török földön saját törekvései által épült templomunkban, magyarink 's az európai itteni ügy-és képviselőinek, valamint számosan egybegyült különböző vallásu 's nemzetü keresztyének jelenlétükben, magyar és német nyelven gyászbeszédet tarta. E' gyásztiszteletet azután Havasalföldnek több mezővárosában. u. m. Ployesten, Kimpinán, Tirgowesten és Pitesten ismétlé. Mondott gyászbeszédei közül a' német, vagy is a' nagyérdemü idegenektől egyedül ezen nyelven érthető munkája nyomtatásra méltónak itéltetvén, a' tisztelt egyházi férfiú e' munkájának (mellynek példánya 20 pengő kr.) jövedelmét két szegényebb sorsu, Erdélyben a' kolozsvári ev. ref. collegiumban hittudományt tanuló ifjúnak számára ajánlá. Említenünk illő egy uttal ezen buzgó pásztorunk érdemei közt azt is, hogy miután hivatalának könnyitésére a' ns. magyarországi főtiszt. superintendens urtól egy segédet (káplánt) nyert 's azt tulajdonából leendő fizetés mellett maga helyébe megelégülésünkre rendelte, 's ezenkívül iskolatanitót 's orgonistát állitott: újabb elszántsággal törekszik, hogy azon, Angliában, Poroszországban, több külföldi helyen sőt kicsiny részben Magyaroszágon is gyűjtött tőkepénzt, (mellynek nagyobb része a' bukaresti porosz consul báró Sakellario úr bankjában, más része a' porosz kir. egyházi ministerségnél Berlinben, egy része pedig egyházi előljáróságunknál vigyázat és kamat alatt vagynak,) szíves óhajtásunkra többre nevelhesse, 's hogy Oláhországban és Moldovában lassanként több magyar gyülekezetet is állithasson. Szándékja e' végre a' munkás nemzeti vándornak, mihelyt ideje engedendi, Moldovában és Besszarábiában is, ide szakadt magyar véreinket (kiknek száma sokkal többre mehet, mint az oláhországiaknak), nemzeti érzéssel fölkeresni, azok eredetét és állapotját (mellyekről a' történetek homályban emlékeznek) világosan előadni, 's minden lehető módot elkövetni, mi által a' nemzetiség föntartására, 's magyar nyelvünknek külföldön is lehető gyarapodására részint egyházakat, részint tanító-intézeteket állithasson. — Oláhországban már is példás sikerét tapasztalá illyetén buzgó szorgalmának, midőn Kimpinán egy nemeslelkü boyért, kinek udvarában a' nevezett gyászbeszédet tartá, az azon mezővárosi és mellék-vidéki magyaroknak épitendő egyházra, 3,000 török piaszter-ajánlatra volt szerencsés bírni. Nem is minden idő látott olly férfit, ki hivatásának annyira megfelelni törekednék, mint ezen annyiszor említett apostolkodó Sükey úr, kinek a' fenforgó tárgybeli buzgósága, ügyessége, hivatali, 's erkölcsi szeplőtelensége olly kitünő, hogy az ellen csak részrehajlónak lehetne kifogása; kit azért virágzóban levő gyülekezetünk, mint egyébiránt is Oláhországban állandón megtelepült 's ezenkívül birtokot szerzett 's a' fő kormányszéktől (divántól), is fizetésre méltatott polgárt és lelkipásztort, kebelünkben haláláig megtartanunk lélekismeretünk parancsolja. Költ Bukaresten Május 1. 1835, az oláhországi magyar egyházi előljáróság által. Kiadta Vásárhellyi N. M. Károly, főtisztkari orvos dr. és fő curator; — Bereczk Károly alcurator. J... r.

Fiume, Majus' 21kén. Nálunk a' gyenge 's nem teljesen esőtlen télre, nem a' legkellemesb tavasz következett. A' hosszasan tartó fölszél (bora), tartós hideget 's hűsséget is okozott; 's az Adrián általában, de különösen ezen ('s az őszi) évszakon uralkodni szokott kelet-déli szelek (scirocchi) nem annyira esős, mint inkább komor, borús napokat hoztanak, elannyira, hogy a' tavasz' kezdete óta máig tán három derült, szép napot sem láthatánk. A' folyó Május közelebb mult hete esőtlen, szeletlen volt ugyan: de ha naponta nem is, alkonyat felé föllegek vonúltak városunk felé; 17kén, mintegy délutáni 6 óra tájban egyszerre erős felszél támadott, melly 18dikán egész nap télileg sivitott hozzánk körülfekvő, 's nyilásaik miatt bennünket rosszúl óvó kopár szik-

)(

la-hegyeinkről. Estve ismét felhőket hajtott, 's esőre készült az idő, mert a' felszélhez keletdéli is járult; éji 10 órától fogva olly hatalmasan fútt 's vijonga egymással a' kettő, mint az itt nagyobb télben is ritkán szokott. Előpostája volt ez a' földrengésnek, melly épen 18dikról 19dikre víradóra 1 óra tájban rázá meg városunk' sziklás és fövénytöltésü alapját; 's utóbb mintegy félóra múlva másod ízben lehetett érezni a' rengést, melly mind a' kétszer erős volt ugyan, de csak kevés ideig (mintegy 3-5 másod perczig) tartott. Éjszak-kelettől vonult délinyugotnak; kárt nem szült, de kiket édes szunyadásukból felébreszte, többé lefekünni 's alunni nem merének, 's rettegésöket csupán a' tisztában kelő, derültséget igérő nap oszlatá el; melly után csak ma hűsíté meg már nyomasztó melegünket egy két óráig tartott jóltévő, 's köves szőlőkertink' tulajdonosinak aranyat érő csendes eső.

Tek. Pest vármegyének Junius 10dikén tartott közgyűlésében felolvastatott Gróf Buttler János Ő Nagyságának e' nemes megyéhez intézett levele, mellyben azon 20 ifjú közűl, kiket nagy lelkű alapítványánál fogva (elébb 6666 ft. 40 kr; majd ismét 126,666 for. 40 krajcz. pengőben) a' Ludoviceába kinevezhet, kettőnek kinevezését Tek. Pest-vármegyének engedte-által. — Ugyan ezen gyűlésében tek. Pest vármegye a' marha-hús fontjának árát Buda és Pest városokra nézve 13 krajczárra szállította-le.

A' Pesti polg. kiváltságos kereskedőség egyező jelentést közöl a' lefolyt medard-vásárról azzal, mit közelébb említettünk. A' kereskedőség jelentése ím ez: „A' kézművek, valamint a' hazai termékek is e' most lefolyt medárd-vásáron, kivéve még is az egy nyírésü fínom és közép-fínom gyapjút, melly hirtelen 's jó áron kelt-el, rosz kelendőségüek valának.“ (A' hazai termékek árát l. mai Hirdetésinkben).

AUSTRIA.

A' Renovateur czímü franczia hírlap folyó évi 138dik számában állítá, hogy Bécs és Konstantinapol közt hónaponként csak kétszer jár posta Ez így volt 1833 végéig; de ezen esztendő Decemberében az említett két főváros közt hetenkénti postakapcsolat hozatott létre, a' Konstantinapol és Smyrna közti postajáráshoz szabva. Ambár ez által a' kiadások jóval megszaporodtak, a' levelek vitelbére még sem emeltetett-fel, 's egy fél lat nehézségü levélért Belgrádtól Konstantinapolig csak $1\frac{1}{4}$ piaster, vagy $7\frac{1}{2}$ kr. fizettetik. Most Bécsből Konstantinapolba 12 nap alatt jutnak-el a' levelek, hanem olly intézetek tétetnek, hogy jövendőben még két nappal rövidebb idő alatt érhessenek oda. E' szerint mind az itteni, mind a' külföldi levelezők illő kívánságának meg leszen felelve, annyival is inkább, mivel ezen postakapcsolat az esztendő akármelly szakaszában rendesen fenállhat 's eléggé biztos, mint több esztendő óta tapasztaltatott. E' felett Bécs és Seres 's Salonich nem csekély kereskedő helyek közt is hónaponként kétszeri postajárás állítatott-fel, 1834 Jan. 1sőjétől fogva pedig Triest és Patras közt, Corfut közben érintve, hónaponként kétszer megy a' postahajó levelekkel, utazókkal 's árúkkal a' joniai szigetekbe és Görögországba, ugyanannyiszor jő onnan vissza. (Oest. Beob.)

NAGYBRITANNIA.

A' felsőház Majus 25diki ülésében, szinte egyedűl Mulgrave lordnak Dublinba tartott bémenetele 's az annak alkalmával történt processiók valának a' vítatás tárgyai. Roden gróf kívánta az irlandi lordhelytartó hívatalos jelentését e' processio iránt másolatban elöterjesztetni: ezt azonban Melbourne lord megtagadta. Roden úrnak azon ismételt állítására, hogy e' processio lázító vala, Leitrim gróf, ki e' bémenetelkor Dublinban jelen volt, ellenkezőt állított, azt mondván, hogy ő csak egy zászlót látott illy felírással: „Az unio eltörlése;“ egyébaránt, hogy Dublinnak nagyobb részént katholicus lakosai az új vicekirály megérkeztén örömöket nyilatkoztatták, ezt nem csudálhatni, mivel a' mostani ministeriumtól a' corporatiokra nézve reformot várnak. Midőn Londonderry marquis is Wicklow gróffal együtt az illető hívatalosjelentés közlését sürgetnék, Melbourne lord sajnálkozását jelenté e' tárgy szűnteleni vítatásán, melly még nagyobb elkeseredést okoz Irlandban, 's kinyilatkoztatá, hogy csak akkor fog e' tárgyról közelebbi felvilágosítást adni, ha valaki különös és egyenes indítványt teend az illető íratok előterjesztése vagy e' tárgyban tartandó nyomozás végett.

Az alsóházban Majus 25dikén Folkes sir és Hume úr számos kérelmeket nyujtának be Norfolk több városai részéről, mellyekben Bungayi könyvnyomtató Child úrnak a' templomadó meg

nem fizetéséért történt elfogattása ellen panaszt tétetik, 's e' kemény rendszabást védő törvény lágyítása kéretik. Hume úr igen dícsérte Child úrnak charakterét, 's azt állította, hogy őt mint dissentert, csupán belső meggyőződése tartóztatta-el a' templomadó megfizetésétől, valamint ezt a' quackerek is több évek óta cselekeszik, kik ellen mégis erőszakos rendszabás nem vétetik-elő; reményli annálfogva, hogy a' ministerek javítást fognak tenni e' rendszeren, melly által akármelly polgár csekélységért háborgattathatik, mint Child úr is, ki 40 mértföldnyire szakasztatott-el háza népétől. Russell lord hasonlóan nem hagyá helybe Child úr fogságban tartását; egyébiránt azzal menté az egyházi előljárókat, hogy tévelyedésből hibáztak. Hume úrnak fentebb jelentett reménységére nézve pedig azt nyilatkoztatá a' lord, hogy ő a' templomadó eltörlését szívéből óhajtja; egyébiránt mivel a' ministerium még ezen ülés ideje alatt a' parlament elébe egy igen fontos kérdést szándékozik terjeszteni a' városi egyesületek iránt, egyszerre pedig több fontos tárgyat öszvehalmozni nem lehet; ennélfogva ő, a' ministerium nevében nem ígérheti, hogy a' városi egyesületi és az irlandi egyházi reformon kívül, ide értve a' tized kérdést is, ez ülés alatt több tárgyakba bocsátkozzék; 's ezen okból a' mostani ülésben a' templomadó iránt semmi rendszabást nem fog indítványba tenni. Peel R. sir ellenben a' templomadó iránti kérdést minél előbb eldöntendőnek vélte. Végre az említett kérelmek a' ház asztalára tétettek.

Május 7dikén ment végbe a' St. Pál templomában, a' még II. Károly uralkodása alatt a' papok fiai számára alapított segedelem intézet esztendei innepe, mellyen a' cumberlandi herczeg 's több fő papok jelen voltak. Estve nagy vacsora volt, mellynél az előlülést a'lordmayor vitte. Jobbja felől a' cumberlandi herczeg, balja felől pedig a' canterburyi érsek ültek. A' lordmayor ivott a' herczeg egészségéért 's megemlítette azon sok rendbeli jókat, mellyeket úgy a' haza mint az egyház a' hannoverai háztól vett (Nagy tetszés). A' cumberlandi herczeg megköszönte, 's a' többek között megemlíté, hogy már 6 esztendeje mióta ezen jóltévő intézettel szorosabb egybeköttetésbe lépett, 's a' mellyet ő mint a' melly az uralkodó egyház érdekeivel szoros kapcsolatban áll, fenntartani, védeni, a' legszentebb kötelességének esméri (tetszés).

Stafford grófságba conservativ párti candidatus Goodricke sir részére ütött-ki a' választás 223 szótöbbséggel Anson ezredes ellen; ez a' Devoni és Inverneszi választások után harmadik hely, mellyet a' kabinet a' parlamentben elvesztett.

A' londoni lordmayor és községitanács közötti ízetlenkedés, ennek Maj. 23diki ülésében ismét nagy lármát okozott. Midőn t. i. a' lordmayor a' rendes ügyeket akarná felvétetni, Pritchard úr azt kívánta, hogy mindenek előtt a' községi tanács kiváltságainak a' lordmayor által lett megsértését illető kérdés döntessék-el. Ezt a' lordmayor nem akará engedni; mi igen nagy lármát okozott a' gyűlésben. Végre Wood úr közbevetésére oda nyilatkozott, hogy ha olly indítvány tétetik e' tárgyban, melly az ő elölülői tekintetét meg nem sérti, nem fogja ellenzeni annak tanácskozás alá vételét, noha még eddig azt sem tudja, miben áll a' kiváltságok megsértése, melly iránt panasz tétetett. Tartós vítatás után abban állapodtak-meg, hogy e' kérdés a' legközelebbi ülésre halasztassék. A' dolog kimenetele annál nagyobb várakozást gerjeszt, minthogy a' lordmayor többé a' kormány gyámolítására számot nem tarthat, mivel mindég a' conservativ párttal, különösen pedig a' közelebbi ministeriummal tartott.

A' dublini városi tanács Maj. 19dikén gyűlést tartott azon felírás iránti tanácskozás végett, melly szokás szerént Dublin városa részéről a' lordhelytartónak lenne bényujtandó. Az indítvány e' végett a' szokott módon megtétetett, de azt senki nem gyámolította. Ellenben Long úr panaszolkodott azon szokatlan magaviselet ellen, mellyet a' nép Mulgrave lord bémenetelekor mutata; 's azt állította, hogy a' lord inkább csak az alsóház egyik pártjának képviselője 's O'Connellnek tisztje, mint a' király rendes képviselője; minélfogva következő határozást javallott tétetni: „A' városi tanács nem állhat a' lordmayor és az alderman azon kívánságára, hogy a' Mulgrave grófhoz Irland lordhelytartójává neveztetéséért intézendő felírás javallatba tételére bíztosság neveztessék. Tiszteli a' városi tanács Ő Excját mind úgy mint kegyelmes fejedelmünk

képviselőjét, mind pedig ön személyében; de e' hivatalnak Ő Excja által lett általvétele nem olly történet, melly miatt a' városi tanács egyenes szívvel, becsülettel és jó lélekismérettel akár Ő Excjának, akár a' haza részéről örvendezhetne, mivel a' történet Haddington gróf visszahívatásával van egybekapcsolva, mellyet a' városi tanács 's a' rendnek minden barátja a' nemzetre nézve nagy szerencsétlenségnek tekint, mellyre Ő Felsége, az illető felekezet gyalázatával az alsóház többsége által kénszerítetett, melly egy a' pártoskodás történeteiben hallatlan öszveszövetkezésnek vala következése." E' javallat egyező akarattal elfogadtatott; a' lordmayor azonban még ez iránt semmi határozatot nem tett.

A' börsén Maj. 28kán az a' hír terjedt-el, hogy a' madridi kormány idegen béavatkozásért folyamodott.

FRANCZIAORSZÁG.

Parisi hírlapok nagyobb része úgy tekinti a' Journal des Debatsnak Majus 29d. a' béavatkozás mellett írt czikkelyét, mint a' kabinetbeli doctrinairek, nevezetesen Thiers és Guizot urak munkáját; sőt a' Journal du Commerce szerént a' börsén olly hír terjedt-el, hogy e' két minister is a' béavatkozás ellen nyilatkozott. A' Courrier Français állítása szerént ugyan azon pillanatban, mellyben a' Journal des Debatsnak említett czikkelye íratott, a' tuilleriákban világosan ellenkező nyilatkozások tétettek. Átaljában minden oppositioi hirlapok a' béavatkozás ellen vannak.

Majus 29dikén a' Tribune és Reformateur hírlapok ügyvivői 's az Aprilisi vádlottakhoz intézett írás gyanított aláírói a' pairkamara előtt meg jelentek. Michel ügyvéd kifogást tett a' pairkamara bíróskodása ellen a' pairtörvényszéken ejtett sértésekre nézve. De a' pairkamara határozata az lőn, hogy a' gyűlés ugyanaz, akár úgy üljön-öszve mint törvényszék, akár úgy mint törvényhozó test, minélfogva, a' pairkamara bíróskodása megállapíttatik. Ezután a' 111 vádlott kihallgatása kezdődött-el 's folytattatott egész a' 33dikig; mindnyájan tagadták hogy a' kérdésben forgó írást aláírták vagy köz hírré tették volna. A' többi vádlottak Maj. 30d. valának kihallgatandók. Audry de Puyraveau úr egyátaljában nem akar megjelenni.

Mina general Lallemand orvos kíséretében Majus 20d. Montpellierbe érkezett, hol az említett orvos által gyógyíttatni fog.

Oranból Majus 11dikén költ tudósítások szerént, Abdel Kader, kinek hűsége gyanuba kezdett jőni, a' két Marabut attyafiai által vezérlett ellenséges népeket Medeahnál egészen tönkre tette; egyik Marabut elesett, a' másik elszaladt. Nyolcz öszvér alig bírta-el a' megölettek fejeit.

SPANYOLORSZÁG.

Madrid Majus 21dikén. Martinez de la Rosa úr rendkívüli küldetéssel Londonba megy, 's távolléte alatt Toreno gróf fogja a' kabineti elől-ülést és a' külső ügyek folytatását ideiglen általvenni. — Valdes general elbocsáttatását kérte, 's helyette az éjszaki sereg ideigleni vezérlését a' generalstab feje Don Evaristo San Miguel veszi által, ki a' corteskormány utóbbi idejében (1823) külső ügyek ministere vala. Majus 21dikén a' követkamara titkos ülést tartott, mellyben, mint hallik, a' béavatkozásról vala szó.

Madrid Maj. 22dikén. A' főváros nyugodt, azonban minden elméket az idegen segítő seregek szükséges volta foglalatoskodtat; sőt már arról is beszéltek, hogy 6000 főből álló portugáli sereg fog Castiliába nyomulni. Valdes generalnak a' kormányhoz küldött tudósítása szerént, a' lázadás elnyomására valamellyik e' három rendszabások közül lenne mulhatlanúl szükséges: vagy 1) a' felzendült tartományokat katonasággal megrakni, mire 40,000 ember lenne szükséges, mennyit a' dolgok mostani állásához képest alig lehetne öszveszedni; vagy 2) e' tartományokat elpusztítani, minek veszedelmes következései lennének; vagy 3) külső béavatkozáshoz folyamodni. A' kormány a' sereg fő tiszteiből haditanácsot gyűjtvén, ez idegen segedelemhez folyamodást javasola. Vittoriai Majus 26diki tudósítások megczáfolják azon hírt, mintha e' várost Zumalacarreguy bezárva tartaná. Majus 15d. 25 batalionból álló két seregosztály, azon hírre, hogy az ellenség Bilbaot megtámadni készül, Vittoriából Biscayába indúlt. Azt hírlelik, hogy Aldama és Iriarte generalok, nem tudni mi okból, elbocsáttattak.

A' spanyol határszélről Majus 24dikén egy levelező miután leírja a' Valdes meggyőzetését, ekkép zárja levelét: „Így lőn vége a' három napi ütközetnek, 's vele együtt azon áldicsőségnek, mellyel Valdes homlokát kerítette. A' christino-

sok dühe és kétségbeesése ön vezéreik ellen fordula most, és sok hadi tisztekkel tulajdon katonáik Estellába mentökben 's oda érkeztök után is igen rosszúl bántak. Régóta nem omlott annyi vér a' spanyol földön, mint e' csatában. „Dios eterno, que modo de degollar Christinos!“ (Nagy Isten, minő mészárlás érte ott a' christinosokat!) így kiálta-fel egy szemmel látott tanú, midőn e' napok történetei felől tudakoltam. Nem lehet leírni azon nyomorúlt állapotot, mellyben a' vert had Estellába megérkezett. Egy christinos haditiszt állítása szerént az utólsó két nap alatt szinte eledel nélkül voltak, 's Estellában sem találtak semmi eleséget. Mint Isten angyalait, kiket az ég azért küldött, hogy a' szerencsétlenségnek véget vessenek, fogadták Elliot lordot és kísérőjét. Viva la paz! Vivan los Embajadores! kiáltással fogadta őket az elébezett sokaság, midőn két nap múlva Estellába bélovagoltak. Még akkor nap reggel több carlista helységeken jövének keresztül, 's mindenütt elég pénzt és eleséget találtak, mindenütt e' kiáltással fogadtattak: Éljen Don Carlos! az asszonyok pedig a' piaczokon magokat felczifrázva 's tánczolva győzedelmi ünnepet tartottak. De milly különböző tünemények lepték meg őket estére! Éhség és sápadtság, nyomorúság és csüggedés űlt minden arczokon. Híjába kiabálnak és dühösködnek Madridban a' pastelerosok, híjába vonják feleletre a' kormányt azért, hogy a' rebellisekkel, mint valamelly hatalmassággal, szerződésekre lép; itt a' hely színén ez nem olly nagy véteknek látszik. Testestől lelkestől elcsüggedve, kapva kaphatott a' sereg olly szerződésen, melly szenvedéseinek enyhítést ígére. Egyébaránt Zumalacarreguynak nem természete amaz érzéketlen kegyetlenség, melly Rodil és Mina vezérségét bélyegezi, 's mellyet a' carlisták csak a' kölcsön visszaadására gyakoroltak. Megbizonyítá ezt Zumalacarreguy Asartaban Elliot lorddal történt öszvejöttekor. Midőn t. i. mind ketten Zumalacarreguy házába mentek az egyezés aláírása végett, tíz fogoly vitetett bé az alatt, kiknek más nap meg kelle lövetniök. Gurwood ezredes tüstént hírül adá ezt Elliot lordnak, hogy ha lehet e' szerencsétlenek életét megmentené. Zumalacarreguy azonnal meg is kegyelmeze nekik Elliot lordnak közbenjárására, sajnálkozását jelentvén, hogy vele a' megelőzött napon, mellyen 28 fogoly löveték agyon, öszve nem jöhetett. Kevés idő múlva bérohantak a' házba a' megkegyelmezettek 's hálás könnyekkel borultak térdre szabadítójok előtt. Indítóbb vala e' látomány, mintsem szóval leírni lehetne. Lesz-e azonban Elliot lord alkudozásainak tartós következése, vagy nem; fog-e a' háború vadságai között az ellenséges vezér ismét keményebb bánásmódot venni-elő, azt e' különös országban előre bizonyosan nem lehet ellátni.“

A' Majus 28diki Renovateur, annak megbizonyítására, mennyire irtózik mindenféle párt Spanyolországban az idegen avatkozástól, Don Manuel Marliani spanyol író véleményére hívatkozik, ki az 1820diki revolutio melletti buzgóságáért hazájából számkivettetvén, Francziaországban telepedett-meg, 's nem rég Parisban könyvet írt Spanyolországról és revolutióiról. E' könyvében következőleg szól a' szerző a' béavatkozásról: „Akármelly béavatkozás halálos csapás a' nemzeti függetlenségre; minden hazafias szív borzad a' fegyveres béavatkozás okfejétől, melly nem egyéb durva erőszaknál.... Nehéz előre ellátni azon borzasztó háború kimenetelét, melly éjszaki tartományainkat vérpatakokkal öntözi; de meghűl a' vér az ember ereiben azon veszélyek elgondolására, mellyeket e' polgárháború indítói magokra és Spanyolországra áraszthatnak. Bár általlátná ki ki, hogy szerencsétlen hazájának csendességre és minden Spanyolok egyetértésére lenne szüksége, hogy a' rajta esett sebeket megorvosolhassa, és Európa mívelt népei között ismét helyet foglalhasson. A' polgárháború már magában is nagy szerencsétlenség; de a' franczia béavatkozás, sőt csak maga a' Francziák nagyobb befolyása is, még sokkal nagyobb szerencsétlenség lenne. Átok azon idegenre, ki dolgainkba avatkozik, akármi legyen is avatkozásának indító oka vagy formája!“

Abeja hírlap a' Valdes és Zumalacarreguy által aláírt egyezésnek egy mentőbeszédét közli Cordova general aláírásával, mellyben többek közt ezt olvashatni: „Szemrehányások tétetnek Valdes ellen azért, hogy Zumalacarreguyval egyezésre lépett; de nem voltak-e a' fővezérek eleitől fogva azon jusnak gyakorlásában, melly szerént az ellenséggel a' hadifoglyok kicserélése iránt egyezést köthessenek? Egyébiránt nagyon jól meg kell jegyezni, hogy Valdes general nem egyenesen Zumalacarreguyval hanem Elliot lorddal ér-

tekezett, ki közbenjáró személyét viselé; mi a' fenforgó irat következő felírásából látható: „Szerződés, mellyet Elliot lord javallatára aláírtak 's a' t.“ Panasz van az iránt is, hogy Zumalacarreguy e' szerződésben magát „Ő katholica Felsége serege fővezérének“ nevezi. A' bírálgatók bizonyosan így kívánták volna tétetni: „Ő katholica Felsége seregének fővezére Valdes general és Zumalacarreguy pártütő között.“ E' forma valóban rendesebb lett volna; de kérdjük a' bírálgatóktól, valjon aláírta volna-e így Zumalacarreguy, 's nem fontosabb-e az említett szerződés által megkímélendő vér az udvariasság hiú fogásainál? Nem tudják talán, hogy a' carlisták minden fogoly helyett, kit tőlök elvesszünk, százat fognak-el 's mind agyon lövik. Nem tudják, hogy a' mostani körülmények közt azon szent kötelesség, melly szerént sebeseinket bátorságba helyheztetnünk 's őket megerősített helyekre kísértetnünk kelle, sokszor legjobban kigondolt munkálkodásaink kivihetését semmivé tette. E' háború folytatása módjához képest az annyira ócsárlott szerződés nekünk nyereséges. Még csak néhány napja hogy alá van írva, 's már is ötszáz rendes katona és száz urbanos köszöni annak életét!“

Zumalacarreguy tudósítása szerént Trevinno bevételekor az ottani őrizet a' kormányzóval együtt 9 haditisztből, 242 közkatonából, 180 urbanosból és 8 lovasból álla, kik közül a' megtámadás alkalmával 2 megöletett, 13 sebet kapott, a' többi magát kegyelemre megadta. Az erősségben 500 puska, sok hadi készület, 9 ló nyergestől 's a' t. találtatott.

Londoni hírlapok szerént Martinez de la Rosa úr, miután a' hintaját megtámadott fegyveres lázítóktól megmenekedett, tulajdon udvarán még nagyobb veszélytől fenyegettetett. Midőn t. i. a' szobába menni akarna, egy városi katona, kit cselédei olly vélekedéssel, hogy urokat kísérte haza, bébocsátottak, kardvágást intéze felé, de sógorasszonya Donna Paulina közbe ugorván, az embert szerencsésen visszataszította, ki is az erre támadt zavarodás közben az útczára kiillantott. — Majus 18diki Bayonnei levél szerént Jaureguy 1800 főből álló csapatjával Hernani mellett Segastibalza carlista vezér által megfutamtatott. Valdes teljességgel kerüli az ütközetet.

EGYVELGESHÍR.

General Quiroga, Buenos-ayres praesidense Februar 16dikán El Ojo de Agua és Sinsacate között, midőn a' tartomány belsejéből, hol Salta és Tucuman statusok egyenetlenkedésit dönté-el, hazafelé útaznék, 8 kísérőivel együtt 20 fegyveres haramia által megöletett. Buenos-ayres kormánya tüsténti gyászt vett-fel a' szomorító hír érkeztekor, mivel Quiroga köz kedvességü kormányzó vala.

Victoria, Angolország gyanítható koronaörökös herczegnéje Majus 24dikén tölté-be 16dik esztendejét.

Oven kapitány (angol), ki nem régiben Arabia déli szélein útazott, beszéli, hogy ott zsidó-ország alapítatik egy izraelita által. Ez Morbur, és Dzsoffári sultánnak nevezi magát. Tulajdon neve Mohamet Bin Akel. Ezer főből álló hadserege van; mellyel a' déli partnak nagy részét már elfoglalta.

Legújabbak: Martinez de la Rosa nem fog útazni Londonba; sőt helyét mint első minister tovább is megtartja, 's nincs ellenére a' szövetséges hatalmak fegyveres együtt munkálódásának, mi által a' polgárháború végre megszüntetnék. Londonba a' madridi ángol követtől kurir érkezett, melly a' franczia és angol udvarokhoz a' spanyol kormány által intézett segítség-kérést vitte-meg. Alava general, spanyol követ Maj. 29d. Melbourne lordal beszélgetett, Palmerston lordnak (ki Tivertonban választatással foglalatos) távollétében. A' Times csupán Portugalt kívánná Spanyolország segítségére küldeni. Lissaboni levél szerént a' spanyol-portugáli határon 15 ezerből álló sereg áll készen; 10 ezernyi tartalékseregpedig Lissabonban állítatik-fel. Franczia-ország általánfogva ellene van az avatkozásnak; mert a' Spanyolok segítése sok emberbe, sok pénzbe kerűlne; dicsőség 's haszon belőle semmi. Így ha talán a' kabinet avatkozásra hajlanék is, a' következkamara nehezen fog áldozni milliókat, 's franczia vért spanyol háborúra. A' procurador-kamarai biztosság Caballero esméretes javallatát vitatás alá venni, 's a' ministeriumot a' Valdes és Zumalacarreguy közt kötött egyezésre nézve számadás alá vonni, végre a' nevezett egyezést a' kamara elébe terjesztetni kívánja.

Kiadja Kultsár A.— Szerkezteti Galvácsy. Zöldkert utcza 498. sz.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

48.

HIRDETÉSEK
a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Junius 13-*dikán* 1835.

Figyelmeztetés.

A' „HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK“
iránt.

Vége felé közelgetvén az elsőfélesztendő, tisztelettel felszólítom Előfizetőimet és az egész magyar olvasó Közönséget: újságom további olvashatása iránt a' rendeléseket, tisztán leírt vagy nyomtatottan kiigazított teljes címzeteik beküldése mellett, minél elébb megtenni méltóztassanak; hogy én is nagyon tisztelt Pártfogóim számához alkalmaztathassam a' példányok' tetemes költséget kívánó nyomtattatását. A' félévenként több mint száz ívre terjedő, igen könnyü olvashatásu 's most ismét új öntetü betűkkel nyomtatandó „*Hazai 's Külföldi Tudósításoknak*,“ „*Hasznos Mulatságoknak*“ és „*Hirdetéseknek*“ ára a' jövő félesztendőben is, melly Julius elejétől December végéig tart, Pesten és Budán boríték nélkül 8, borítékban 9; postán pedig 10 v. ez. forint marad. Pest, Juniusban 1835. *Özvegy Kultsár Istvánné*,
tulajdonos kiadó (Zöldkert útcza 498 szám.)

---

(1) Hirdetés. Az egyházi értékhez tartozandó méltóságos Vaiszlói uradalom részéről közhírül adatik: hogy folyó esztendei Juliusnak 27dik napján, Vaiszló mezővárosában a' tiszttartói hivatal épületében, reggeli 10 órakor tartandó nyilvános árverés útján a' Hidvéghi határban fekvő 's úgy nevezett Kőfokai malom, folyó esztendei November 1sö napjától kezdve, három egymásutáni esztendőre a' legtöbbet igérőnek bérbe fog adatni. — Melly árverésre a' bérleni szándékozók, 15 ezüst forint bánatpénzel ellátva, ezennel hivatalosak. A' bérlet feltételeit az árverés előtt is megtekinthetni Vaiszlón a' tiszttartói irószobában. Költ Vaiszlón Május 20kán 1835. Az uradalmi tiszttség által. (3)

---

(1) Ts ns Fejér vármegyében és pedig Pestől 4 órajárásnyira fekvő Velencze helységben egy nevezetes, minden szükséges épületekkel ellátott és 320 holdat jóval felülhaladó allodialis igen termékeny szántóföldből álló birtok, mellyhez jobbágyok, úgy szinte egy nagy szőllő derék présházzal járúl, folyó 1835d. esztendei Sz. Mihály naptól 8 egymásután következendő esztendőre, akár elébbi alku, akár pedig folyó eszt. September 21d. napján tartandó árverés útján bérbe adandó. — A' bérbe venni szándékozók ts Mentler János táblabiró úrnál Velenczén bővebb utasítást nyerhetnek. (1)

---

(1) Híradás. A' nagym. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében köz hírré tétetik: hogy folyó évi Junius 23dik napján Apátfalva helységében, a' kir. kamarai kasznári épületben tartandó nyilvános árverés útján az Apátfalvi uradalmi pinczében találtató 1150 akó Kovaszinczi, és Kuvini múlt év termési bor; nem különben Julius 3kán Magyar Pécska mezővárosában a' kir. kamarai tiszttartói épületben tartandó árverés útján 1181 akó ugyan a' féle bor kissebb, és nagyobb mennyiségben eladatni fog. Melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva a' szokott reggeli órákban megjelenni hivatalosak. Budán Junius 4kén 1835. (3)

Előfizetési jelentés

a' pesti tudósító és árverési lapra.

(1) Azon kegyes részvét és bizodalom, mellyre a' nagy érdemü t. cz. Közönség bennünket méltóztatott, bátorít, hogy a' tőlünk kiadatni szokott tudósító és árverési lapot, — melly a' magyarországi nagyobb piaczokbéli árok' 's a' bécsi pénzbeli folyamat' hetenkénti megjelentése által érdekesebbé lett — továbbra is tisztelettel ajánljuk.

Az előfizetés minden cs. kir. postahivatalokaál elfogadtatik, fizetés nélküli elküldözéssel félesztendőre 5 for. v. cz. velin papiroson 6 for., vagy ezen lapok szerkeztetői hivatalánál (Pesten Leopoldútcza 258 szám alatt) félesztendőre 3 for. v. czéd. velinpapiroson 4 for.

Kérdező és értesítő hivatalunknak, melly 1787dik esztendő óta legfelsőbb engedelem mellett fenáll, munkássági sphaerája e' következendő: legnagyobb iparral foglalatoskodunk:

1. Az uradalmak, házak és realitások eladásával 's vevésével minden helyeken.
2. Mindennemü és mennyiségü termés-részek' eladásával 's megvevésével.
3. Capitálisok kiadása és felkeresésével.
4. Mindennemü, nekünk commisióba adott drágaságok, házibútorok, könyvek hónaponkénti árverési eladattásával a' csupán bévetnek 5 kamatjáért.
5. Javak, gazdaságok és szőllők haszonkibérlésével.
6. Lakhelyeknek jelentésével, mellyek kerestetnek vagy haszonbérbe bocsátatnak.
7. Magános tanító-helyek és nyelv-, hangászat-, 'stb. óránkénti bizonyos honorarium vagy élelem és lakhelyért tanítása jelentésével.
8. Idegen atyák 's gyámatyák tanulóik és gyermekeik elajánlásával, jó erkölcsü házakba, illendő élelem- fizetésért, vagy élelem- cserére.
9. Praefecturák, nevelői és gouvernant- hivatalok jelentésével.
10. Szolgálathelyek megszerzésével az alantabb cseléd- osztály' részére, és cselédek helybe-iktatásával, kiknek politziai rendeletek szerint megvizsgált bizonyság levelekkel kell ellátva lenni, Buda-Pesten úgy, mint falukon.
11. Felelő tudósítások közlésivel, szó vagy levélbeli kérdezkedésekre (csak bérmentes levelek vállaltatnak-el.)
12. Privátok foglalatossági értesítések megszerzésével bel- és külföldön.

Olcsó árt szabtunk az ezen lapba beiktatandókra, t. i. azon egyszeri beiktatásokért mellyek 5—6 nyomtatott sort felül nem haladnak, 1 forint v. cz., 's továbbra is teljes igyekezetünk lészen ezen fennevezett lapokat közhasznúbbakká és ösméretesbekké tenni.

Ennélfogva bátorkodunk a' gyármives 's kereskedő urakat figyelmeztetni hirdetéseiknek a' pesti 's debreczeni vásárok előtt lapjainkba leéndő beiktatására. — Ajánljuk magunkat a' nagyérdemü Közönség kegyességébe Pesten, Juniusban 1835.

Weber és König,
a' cs. kir. priv. kérdező és értesítő hivatal tulajdonosai. (1)

---

(1) **Hirdetmény.** A' Nagymélt. m. kir. Helytartótanácsnak folyó évi Aprilis hónap 28dik napján 12533. szám alatt költ kegyes rendeléséből, Pécsvárad uradalomhoz tartozandó Vörsöndi tisztség részérül közhirül adatik: hogy ugyan a' Vörsöndi tiszti kerületben lévő uradalmi hat korcsmák, mellyek közt a' Vörsöndi, Szaiki, és Szederkényi mészárszékkel, nem különben korcsma épületnélkül való Kis-Nyáradi, Liptódi, Márázi és Kémendi helységekben, az árendás tulajdon szeszes italainak kimérése, pálinka főzéssel, és a' jobbágyoktól a' pálinka főző kazányoktól járó urbérnek bévételével, Vörsönden a' tiszti kanczelláriában jövő Julius hónap 20dik napján délelőtt nyolcz órakor tartandó árverés által November első

napjától fogva 1835. egymásután következendő három esztendőre, fentartván a' felsőségnek helybenhagyását, haszonbérbe fognak adódni azon megjegyzéssel, hogy a' bérlők az árverés alkalmával az árendának tizedrészét bánatpénzül le tenni kötelezteinek, melly bérléshez az izraeliták is járulhatnak úgy, hogy az uradalmi korcsmákban keresztény vallásu korcsmárosokat tartani kötelezteinek. A' többi feltételeket a' Vörsöndi tiszttartói hivatalnál mindenki előre is megtudhatja. — Vörsönden Junius hónap 2dik napján 1835. (3)

---

(2) Eladó régi római pénzek. A' régiség barátinak alázatosan jelentetik, hogy S. Patakon, t. Zemplén vármegyében, mintegy másfél ezer darab régi, leginkább római pénzek' Gyűjteménye van eladó. A' pénzek, mind valódiak, hitelesek, és nem kopottak. Közöttök arany 21, ezüst 498, a' többkiek pedig rezek. A' Gyűjteménnyel együtt adatik több iveket tevő világosító irat is. Bővebb tudósítást mind a' pénzek áráról, mind annak lajstromáról szabad levél által kaphatni az alólirtnál.

Majoros András, professor m. k. (3)

---

(3) Birka, ürü 's ölfa eladás. N. m. Erdődi Herczeg Pálffy Antal úrnak nemes Eszgom vármegyében kebelezett Bátorkeszi uradalmában eladásra találtatnak: 900 darab mustra anyabirkák; 900 darab mustra öreg és fiatal ürük; — továbbá 260 öl hasogatott és 180 ágas tölgyfa. A' venni szándékozók ne terheltessenek Bátorkeszin, melly a' Dunától 1 órányi távolságra esik, magukat az uradalmi tisztségnél jelenteni.

---

(2) Árverési Hirdetmény. A' nm. k. u. Kamarának rendelése következésében a' Bácsi kerületbeli kir. kam. uradalmak' királyi haszonvételeik 's egyéb haszonbértárgyaik 1835-dik esztendei November 1-től kezdve számítandó részint egy, részint több esztendőre bérbe adatni fognak. A' bérleni szándékozók a' nyilvános árverésre, melly eziránt az alább kijegyzett helyeken és napokon tartatni fog, a' bérbe adandó tárgyhoz arányzott száztól tiz forintnyi bánatpénzzel fölkészülve megjelenni ezennel hivatalosak. Ide tartozólag

A) Zomborban a' kir. kam. igazgatósági háznál 1835-dik esztendei Augustus' 6-dikán reggeli 9 órakor kezdve tartandó árverésre kitétetni fognak:

1ör *Az italméretési jog.* a) A' Palánkai uradalomban: Hódsághon, és Paraghán. b) Az Apathini uradalomban: Karavukován, és Ráczmiliticsen; továbbá a' Gajai serkorcsma. c) A' Szántovai uradalomban: Szántován. d) A' Kulai uradalomban: Ó-Verbászon, Pivniczán, Szeghegyen, és Cservenkán.

2or *A' halászati jog.* Az Apatini uradalomban: a' dunai és mocsár halászat Karavukován.

3or *A' nadályfogási jog.* a) Az Apathini egész uradalomban. b) A' Szántovai — c) A' Kulai egész uradalmakban.

4er *Az országos és héti vásárok' jövedelme.* a) Palánkán, az országos vásárok' jövedelme. b) Apathinban, az országos és héti vásárok' jövedelme.

5ör *A' hídvám' jövedelme.* Bezdánban.

6or *A' mészégetési jog.* Palánkán.

B) Palánkán a' tiszttartói irószobában 1835dik esztendei Augustus 11kén:

1ször *A' vadászati jog.* A' Gajdobrai határban.

2szor *Az uradalmi maradvány és erdei földek.* Két hold szántóföld a' német Palánkai epres kertben. Huszonöt és egy fél hold szántó- és kaszálló-föld a' Palánkai erdő' Zagrada és Szredna Schuma nevü részében. Egy hold szántóföld a' Plavnai tölgyfanövesztő kertben. Kétszáz ötvennégy hold szántó és kaszálló föld az Obrovácczi erdő Sztaro-Szello és Okruglyák nevü részében.

X

C) Apathinban a' tiszttartói irószobában 1835dik esztendei Augustus 13kán:

1ször *A' húsvágatási jog.* Philippován, Ráczmiliticsen, Szontán, és Veprováczon.

2szor *A' maradványi földek.* A' Kis-Kandlei legelőnek egyik része, Bezdányi öt hold maradványföld, és a' Doroszlói volt plébániának udvara.

3szor *Erdei parlagok.* Százhnyolczvannégy hold Karavukován, és hat 's egy fél hold a' Gajai erdőben.

4szer *A' nádvágás.* Profuntana nevü szigetben.

D) Baracskán a' számtartói irószobában 1835dik esztendei Augustus' 14kén:

1ször *A' húsvágatási jog.* Dautován, és Béreghen.

2szor *A' vadászati jog.* Baracskán, Dautován, Béreghen, Gakován, és Krusevlán.

3szor *Maradvány földek.* Szántován négy hold. Béreghen a' két holdnyi szilváskert, 's a' Kolluthi nádaskert.

E) Kulán a' tiszttartói irószobában 1835dik esztendei Augustus' 18kán:

1ször *A' húsvágatási jog.* O- és Új-Szivaczon, Hegyesen, Szeghegyen, Feketehegyen, Ó- és Új-Verbászon, Kis-Kéren, Ó- és Új-Soován, Kuczurán, Torzsán, Pivniczán, Keresztúron, és Kulán.

2szor *A' vadászati jog.* Cservenkán, Ó- és Új-Szivaczon, Despot-Szent-Iványon, Ó-Verbászon, Kis-Kéren, Ó-Kéren, Szeghegyen, Feketehegyen, és Lalityon.

A' bérlet' föltételei az árverés kezdete előtt különösen fognak kihirdettetni; megtudhatni mindazáltal azokat előbb is mind a' Zombori kir. kam. igazgatóságnál, mind pedig az illető kir. kam. tiszti hivataloknál. — A' földek' és italméretési jog' bérlőinek, szükségeikhez képest uradalmi kézi és igás szakmányok is fognak, pénzbeli különös megtérités, vagy a' bérpénznek arányképpen leendő feljebb emelése mellett, kiszolgáltatni. A' nyilvános árverés bevégezte után újabb ajánlatok el nem fogadtatnak. Budán Május 21kén 1835. (3)

Tüzi viz fecskendők mívhelyének hirdetése.

(2) Pesten az országuton 647-dik szám alatt maga a' jelentő, 's a' mívmühely tulajdonosa köz hírré teszi: hogy nála 3—16 akó vizet tartó fecskendők készen találtatnak, mellyek a' viz sugárt szakadatlanul e' következő arányban lövellik ki: a.) Egy három akót tartó hordozható fecskendő két ember által 4 perczenct alatt 3 akó vizet 7 öl magasságra lövell Ennek ára 30 for. pen. pénzben. — b) Egy négy akót tartó hordozható fecskendő belülről rézzel kibéllelt, forgatható ércz esővel, és srófokkal, melly a' benne találtató vizet 10 öl magosságra lövelli 4 perczenet alatt, kerül 90 for. pen. pbe. Egy hordozható 5 akós és egyszerü nyomószerrel, 's négy kerekü vasas kocsival 140 for. pengő pbe. Továbbá találtatnak nála 6, 8, 10, 12, 14, 16 akó vizet tartó kocsira helyheztetett fecskendők, mellyek a' vizet szakadatlanul e' következő arányban lövellik ki:

Akó száma	Idő	A' kilövelt viz' mennyisége	Magasság	p. fl.	p. kr.
6 akót tartó	4perczen.alatt	6 akó vizet	12 ölre	220	—
8 detto	4 detto	8 detto	14 detto	240	—
10 detto	4 detto	10 detto	16 detto	260	—
12 detto	4 detto	12 detto	18 detto	290	—
14 detto	4 detto	14 detto	20 detto	320	—
16 detto	4 detto	16 detto	22 detto	360	—

A' megvett fecskendőkhez olly szer is adatik, melly által a' kemény hidegben befagyott csőket, és vizi sarukat 4 perczenet alatt felengesztelni lehet, 's igy azokat minden akadály nélkül használni a' viz kilövellésre.

)(0)(

A' fentebb említett helyen minden nemü tűzi vízfecskendők megrendeltetése elfogadtatik, úgy nem különben mindenkor kész vízfecskendők is találtatnak, a' megrontsoltak pedig javitás végett elfogadtatnak. Pesten Jun. 6kán 1835. *N. Remekházy Károly*,
a' fentebb említett tűzi vízfecskendők műhelyének tulajdonosa.

Nagy és nyereséges Lottéria
Coith Dániel fijánál és társánál Bécsben.

Felséges engedelemmel a'

SAMOKLESKI

szép uradalom, a' hozzátartozó

Mrukowa, Czekay, Pielgrzymka, Zawadka, Klopotnica, Huta és Folusz

helységekkel együtt, Gallicziának jászlói kerületében, mellyért visszaváltságul:

250,000 váltó, vagy **100,000**

pengő forint igértetik Lottéria által ki fog játszatni.

Ezen nyereséges Lotteriában
vagyon **25,914** pénznyerő sors, mellyek **525,000** váltó forintot tesznek, és
7,500 fekete sors, mellyeknek becsek **75,000** váltó forint,
öszvesen tehát **600,000** váltó forint,
pénznyerő sorsokra ekként felosztva:

250,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 6,000, 5,000, 4,000, 3,500, 3,250, 3,000, 2,250, 2,000, 1,500, 1,300, 1,200, 1,001, 500, 250, 200, 125, 100 's így tovább; váltó forint
és **7,500** fekete sorsokra, a' kimutatás szerint.

A' kék ingyennyerő sorsoknak különös huzására
502 pénznyerő sorsok vannak határozva úgymint: **20,000, 6,000, 3,250, 2,250, 1,000, 500, 250, 125, 100** váltó forint, 's igy tovább;
öszvesen tehát **50,000** váltó forint.

A' kiválogatott kék szinü ingyennyerő sorsoknak, a' dij-sorsokkal együtt **140,000** forintot kell nyerniek.

A' kék ingyennyerő sorsok nemcsak az által tüntetik ki magokat nyereségesen, hogy ezek bizonyosan nyernek, és közülök **502**-nek okvetetlenül kétszer kell nyerni; hanem az által is még, hogy ezek a' többi sorsokkal együtt a' jószágokra és a' pénzbeli nyerésekre is szintúgy játszanak, 's ennek felette szerencsés esetben tizenegyszer nyerhetnek.

A' ki öt veres' sorsot vesz 12½ váltó forintjával, azokra ráadásul egy kék ingyennyerő sorsot kap (mellynek, a' mint felyebb mondódott okvetetlenül nyerni kell), mind addig, míg azok el nem fogynak. — A' ki pedig 5 fekete sorsot vesz 10 váltó forintjával, annak azokra csak egy közönséges fekete sors adatik ingyen ráadásul. — Sorsokat ezen lotteriából kaphatni Pesten Liedemann Fridrik irószobájában, — és Liedemann B. Ferencz „szép magyarnéhoz" czimü rófös kereskedésében.

(3) Haszonbérbe kiadandó jószág eránti hirdetés.

Néhai mélt. Tihanyi Tamás cs. kir. udvari Tanácsos és főispán ur örököseit illető tek. Bihar vármegyében, Debreczen és Nagyvárad közt fekvő Monostor- és Hosszu-Pályi, Köbölkút, Vértes és Sváb-olaszi helységekben, nem külömben Kis-fehértói, kecskeháti és reszegi pusztákban lévő részjószágok — a' hol nevezetes allodiatura, jelesül több ezer juhokra való szénatermés, szép erdők és szőllők találtatnak — gulya, juhnyáj 's egyébb gazdasági készülettel (fundus instructussal) együtt folyó 1835dik esztendő Julius 13dikán délelőtti órákban Monostor-Pályiban, az uraságí tisztartó szállásán, tartandó nyilvános árverés utján a' legtöbbet igérőnek, folyó esztendő Sz. Mihály napjától kezdve, hat egymásután következő esztendőre haszonbérbe fognak kiadatni. Az árverésben részt venni kivánók magokat 2000 pengő forint bánatpénzzel ellátni kérettetnek, melly is előre letétetvén, a' kevesebbet igérőnek az árverés után azonnal vissza fog adatni. A' kibérlendő jószágok' közelebbi körülményeit, valamint a' szerződésbeli feltételeket is megtudhatni Pesten a' régi posta-utczában 36dik szám alatt 2dik emeletben *Wrchovszky Mihály* ügyvéd urnál, Monostor-Pályiban pedig az uraság tiszttartójánál. (3)

(2) Swaiczi szarvasmarha árverése. Méltóságos Kéthelyi Hunyady gr. Ürményi uradalom gazdaság hivatala részéről közhírré tétetik: hogy folyó eszt. Junius 24dikén reggeli 9 órakor tettes Nyitra vármegyében kebelezett Mezőkeszi nevü pusztán 46 darab barna vörös és vöröstarka Swajczi fejőstehén és 1, 2, 3 esztendős üsző, — nem különben 14 darab 1, 2, 3 esztendős bika, árverés útján a' legtöbbet ígérőnek kész fizetés mellett el fog adatni. Ürmény Junius 2dikán 1835. (3)

---

(3) Hirdetmény. A' nagyméltóságú magyar királyi udvari Kamara részéről köz hírré tétetik: hogy a' Primatiális uradalmakban találtató mindennemü juh, és bárány bőrök nyilvános árverés útján Junius 16-kán és pedig f. e. Julius 1-ső napjától kezdve három egymást követő esztendőre a' legtöbbet ígérőnek, felsőbb helyről következendő helybenhagyásmellett, haszonbérbe adatni fognak. A' bérleni szándékozók tehát 400. pengő forint bánatpénzel felkészülve, az Esztergami Érseki residentiába reggeli 9 órára ezennel meghívatnak; a' bérleti feltételek pedig előre is lá hatók Esztergamban a' Primatialis Számvevő hivatalnál, és Érsekujvárban az uradalmi tisztségnél. Budán Pünkösdhava 30-kán 1835. (3)

---

(3) Hirdetés. A' nm. m. k. u. Kamara részéről köz hírré tétetik: hogy egy válogatott 508 darabból álló, néhai Zorkovics Anna halálával a' kir. Fiscusra háromlott ásványi gyüjtemény, mellyet a' hozzá értők kétszáz hatvan pengő forintra becsültek, keményfából készült szekrényével együtt, Budán a' kamarai épületben e' folyó évi Junius 23-kán szokott délelőtti orákban tartandó árverés útján a' legtöbbet ígérőnek kész pénzért el fog adatni. — Az ásványok nem csak nevük, de termő helyük szerént is, a' hol találtattak, öszve vagynak írva; a' lajstromot a' gyüjteménnyel együtt reggeli nyolcz órától fogva délutáni két óráig ugyan itt Budán a' kamarai épületben naponként meglehet tekinteni. A' kik pedig erre az árverésre meg nem jelenhetnének, e'béli igéreteiket bépecsételt írásban is, legfeljebb Junius 16-káig a' fen tiszteltt nm. Kamara eleibe terjeszthetik. (3)

---

(3) Nemes szabad királyi Szabadka városa bizonyos okoknál fogva folyó esztendő Julius 1-ső napján kibérlendő hat mészárszékek iránt ezen **Hírlapokban** 33-dik szám alatt közhírre bocsájtott kedvező feltételek közül azon ajanlást, hogy a' nevezett város minden székbérlőjének a' honi cassábul két ezer forintot pengő pénzben segedelem fejében költsönözni fog, annak idejében viszsza húzni és attul elálni kívánván; valamint ezt nevezett a' mészárszékeket kiárendálni kívánóknak tudtokra adja, úgy azt is tovább hirdetni jónak találta: hogy a' többi igen kedvező feltételeket a' mint kihirdetve vannak, egész tartalmuk szerint tovább is megerősitve ismételve hirdeti, és hogy a' kiárendálás azok szerint fog történni mindenkit bizonyossá teszen.

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-*dikben*

Jun. 11-dikén 9 Láb, 0 Hüv. 0 Von. | Jun. 12-dikén 8 Láb, 10 Hüv. 3 Von.
— 13-dikán 8 Láb, 8 Hüv. 9 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Junius 12-*dikén* 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	120	—	—	Zab	$61\frac{1}{5}$	60	—
Kétszeres	100	$96\frac{2}{5}$	—	Kukoritza	$98\frac{2}{5}$	$96\frac{2}{5}$	—
Roza	96	$93\frac{1}{5}$	—	Köleskása	—	—	—
Arpa	—	—	80	Köles	—	—	—

P é n z f o l y a m a t:

Bécs Junius 19-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	$101\frac{3}{5}$	1834ki Status kölcs	—
„ 4 pC.	$97\frac{2}{5}\frac{5}{4}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	1330
„ 1821ki „	$140\frac{5}{10}$	Cs. arany pC. agio	—

A' magyarországi termékeknek folyó ára

ezüst pénzben,

a' Medárd napi pesti vásárban Junius 8-dikán 1835.

	frt. tól	frt. ig.
Gyapju: egy nyirésü egész . . .		
„ . . . . . finom mázsája	157	—
„ nemesített finom . . . —	110	130
„ egy nyirésü középszerü —	75	105
„ közönséges . . . . . —	60	73
„ két nyirésü finom téli . —	70	80
„ középszerü . . . . . —	49	66
„ közönséges . . . . . —	40	46
„ finom nyári . . . . . —	70	—
„ középszerü . . . . . —	60	62
„ közönséges . . . . . —	—	—
„ banáti Zigara kézmos . —	—	—
„ . . . — úsztatott . —	—	—
„ magy. juhgyap. kézmos . —	27	30
„ . . . . úsztatott . —	26	30
Dohány: debrői 1sö faj mázsája	16	20
„ . . — 2ik — . . . —	10	—
„ . . — 3ik — . . . —	6	—
„ debreczeni 1sö faj . . . —	—	—
„ . — . 2ik — . . . —	11	—
„ . — . 3ik — . . . —	—	—
„ pécsi . 1sö faj . . —	—	—
„ — . . 2ik — . . . —	—	—
„ — . . 3ik — . . . —	—	—
„ szegedi 1sö faj . . . —	10	12
„ — . 2ik — . . . —	8	10
„ — . 3ik — . . . —	6	7
Bor: tokaji aszu . . . egy átalag	—	—
„ ménesi — . . . — akója	—	—
„ budai veres ó . . — —	5	7
„ — új . . — —	2	3
„ — fejér ó . . — —	4	9
„ — új . . — —	2	4
„ pesti kőbányai ó . — —	4	7
„ — . . . új . — —	3	4
„ hegyi fejér és veres ó . —		
„ — — . — új . . —	1.36	4
„ honi fejér és veres . . —	1.24	2
Borkő: veres . . . . . mázsája	10	11
„ . fejér . . . . . —	12	14
Borszesz: 32 grád . . . . akója	—	—
Pálinka: gabona . . . . . —	—	—
„ . . seprü és törköly . —	5	6
„ . . bánáti szilva . . —	6	8
„ . . szerémi . . . . —	8	10
Piskolcz: rozsnyói . . . mázsája	14	16
„ . . liptói . . . . . —	15	—
Méz: bánáti fejér . . . mázsája	—	—
„ — sárga. . . . . —	—	—
„ — barna . . . . —	—	—

	frt. tól	frt. ig.
Méz: — darabos . . . . —	—	—
„ rozsnyói . . . . . —	—	—
Viasz: rozsnyói sárga . . . —	80	85
„ bánáti . . . . . —	78	82
Zsir: disznózsir . . . . . —	20	28
Vaj: tehenvaj . . . . . —	—	—
Szalonna: . . . . . —	18	21.30
Háj: . . . . . —	24	28
Faggyú: olvasztot . . . . —	19	19.30
„ gömböczb. (in Wammen) —	—	—
„ olvasztatlan rúdban (in —		
„ Stangen) . . . . . —	15	16
Enyv: asztalosenyv . . . mázsája	19	20
Szilva: aszalt . . . . . —	3.30	4
Timsó: . . . . . —	5	5.30
Bőr: borjúbőr . . . . . párja	1	1.48
„ juhbőr . . . . . —	1.36	2.48
„ nyúlbőr . . . . . száza	20	24
„ ökörbőr . . . . . párja	11.12	18
„ tehenbőr . . . . . —	6	10
„ lóbőr . . . . . —	3	4
Lószőr: kifőzött . . . . mázsája	33	37
„ főzetlen . . . . . —	24	25
Szarv: szarvasé . . . . . —	28	36
„ ököré . . . . . 100 darab	32	42
„ bivalyé . . . . — —	24	28
„ tehené . . . . — —	10	16
Szarvhegy: . . . . — —	5	11
Gubacs: ó köble 120 fontjával és	2	3
„ . új — — — . .	4	4.30
Kender: apatini gerebenelt mázsája	16	22
„ gerebenetlen . . . —	8	9.12
Toll: pehely . . . . . —	120	180
„ ágyi fosztatlan . . . —	20	40
„ — fosztott . . . . —	50	80
„ irótoll . . . . 1000 darab	1.30	2.12
Körösbogár: . . . . egy font.	2.30	—
Halzsir: . . . . . mázsája	—	—
Hamuzsir: fejér . . . . . —	10	—
„ kék . . . . . —	8	9
Olaj: vad repczeolaj . . . —	20	21.30
„ vetett . . . . . —	22.30	23.30
„ megtisztitott . . . . . —	25	26
„ — lenmagolaj . . . . —	25.30	26.30
Lóhermag: luczerna . . . . —	—	—
„ stájer . . . . —	—	—
Lenmag: . . . . . pos. mérője	—	—
Repczemag: vad . . . . . —	—	—
„ nyári vetett . . —	—	—
„ téli . . . . . —	—	—
Sáfrány: . . . . . mázsája	42	46

Dumtsa Demeter s. k. 1. Előljáró.

Robitsek József s. k. 2. Előljáró.

49. Szám.

HAZAI 's KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szerdán Szent-Iványhó' 17dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony Jun. 11dikén. A' tegnapi országos ülés csupán a' főtáblánál tartatott, melly a' már említett alsó táblai üzenetek felett tanácskozott, 's az Ő Felsége V. Ferdinand czímét illető felírásban megegyezett. A' mai 316dik országos ülésben foglalatoskodtak az alsó táblai Rendek a' még el nem döntött úrbéri kérdésekkel; a' Főrendek pedig az országos sérelmeket illető felírással. Ülés végén az alsó táblától a' harmadik úrbéri üzenet érkezett a' Főrendekhez, kik olly nyilatkoztatást tettek: hogy ámbár nehány pontokban meg nem egyezhetnek, a' tárgy felterjesztését mindazáltal tovább nem gátolják.

Ő csász. kir. Felsége a' nagym. m. kir. udv. Kanczelláriához Jun. 1sőjén bocsátott legfelsőbb határozatában Arad vármegyének egykori első alispányát Vásárhelyi János urat magyar kir. tanácsossá nevezni kegyelmesen méltóztatott.

A' banáti cs. k. hadi kormánynak a' cs. k. udv. hadi tanácshoz intézett jelentése szerént tek. Nákó János úr, meghatalmazottja Rigyitzky Pál hites ügyvéd által azon ajánlást tette: hogy a' kincstárnak a' St. Julien gróf gyalog-ezrede nevelőházául hat esztendőkön keresztül fizetés nélkül általengedett Nagy Sz. Miklósi házát ugyan-e' czélra további három esztendőre is fizetés nélkül általengedi 's a' szükséges javításokat tulajdon költségein tételi. Ugyan a' tisztelt úr b. e. I. Ferencz Ő cs. kir. Felségének születési napja alkalmával a' nevezett intézet nevendékeit és tanitóit újonnan öltöztette. Az udvari haditanács e' hazafi tetteket igen szívesen fogadta 's Ő Felségének is legfelsőbb tudtára adván, a' nevezett hadi kormány által köszönetét jelenteti.

Főtiszt. tekint. tudós Szaniszló Ferencz úr, Szombathelyi tisztlb. kanonok, 's a' Pesti fő oskolában a' római keresztyén hitnek királyi rendes tanítója és egyházi szónok, hívatalbeli nemes buzgósága, munkás szorgalma, jeles tudománya és szelíd erkölcsei miatt köz tiszteletet és szeretetet érdemlett hazánkfia, a' Széchényi országos könyvtárt öt rendbéli díszes elmeszüleményeivel ajándékozta-meg. Tud. Gyűjt.

Az 1835dik esztendő Junius 1ső 's több napjain Várad-Olasziban folytatva tartatott tek. ns. Bihar vmegye közgyűlése jegyző könyvének kivonatja. „Báró Mariássy-ezeredben szolgáló százados kapitány Kiss Károly úr folyó eszt. Majus 15röl költ levelében kinyilatkoztatja: hogy azon czélból, hogy az itteni B. Mariássy 37dik magyar gyalog ezered nevelő intézetében honi nyelvünk mind inkább terjedjen és a' nevendékek annak megtanulásában tett iparjai néműleg jutalmaztassanak, csekély tehetsége szerint, míg a' csász. kir. hadseregnél szolgál, következő alapítványt szerzett; nevezetesen: Két ezüst mellpénzt általadott b. Barkó Eduard főhadnagy úrnak, az említett intézet mostani igazgatójának olly felszólítással, hogy az e' tárgyban megkéretett ezeredi kormánynak lejövendő engedelmével az évenként teendő próbatételnél magokat leginkább megkülönböztető két nem magyar ifiak melljére függesztené, kik közül egyik a' felső osztályból hat, másik az alsóból négy pengő forintot kapjon ajándékul Mivel pedig hivatala útján innen távozni kénteleníttetvén az idei próbatételnél jelen nem lehet, kéri a' megye Rendeit, hogy nemcsak az idén, hanem jövendőre nézve is az igazgató tiszt úr által meghatározandó napon tartandó próbatételre keblökből valakit kinevezni, ki mind a' próbatételben jelen lenni, mind a' jutalmakat, mellyek 10 pengő ftokban levéltárnok Jakab Mihály úrnál ezen évre letéve vannak, kiosztani fogja, kiküldeni méltóztassanak. Végzés. Tiszta hazafiúi indulatot bebizonyitó ezen nemes ajánlás, melly édes anya-nyelvünk terjesztésére és általa a' viszontagságokkal küzdő nemzet fenn maradására czélhoz vezető eszközökhez nyúl, mélyebben érdek-

lé a' megye Rendeit, mintsem hogy az alapítványi oklevél felolvastakor hangos felkiáltásokban nyilvánított öröm-érzetök 's buzgó kívánatjok emlékét jegyzőkönyvökben ezennel örökíteni ne kivánnák. Egész készséggel sietnek tehát a' bennek vetett bizodalomnak megfelelni, 's a' váradi járás fő szolgabíráját ezennel állandóul megbízzák, hogy a' párban nekie kiadandó alapítványi levél értelmében a' próbatételen mindenkor jelen legyen, és annak kimeneteléről a' megjutalmazott nevendékek neveinek kijelelésével a' közgyűlésre minden évben jelentést tegyen. Melly végzésök tartalmáról 's ezen hazafi tettért mondott szíves köszönetjek 's hajlandóságukról az alapitó cs. kir. százados kapitány urat a' ns ezered útján tudósíttatni rendelik." Kiadta aljegyző Toperczer Ödön m. k. (Honművész).

NAGYBRITANNIA.

A' felsőház Jun. 26diki ülésében Londonderry marquis kérdezé Melbourne lordtól, ha a' spanyol partoknál szálongó angol hajók vettek-e parancsolatot a' királyné kormányának gyámolítása eránt, vagy az új kabinet alkotása óta fegyverekkel 's hadi szerekkel segítetett-e Spanyolország. E' kérdés első részére tagadólag felelt Melbourne lord, utóbbi részére más nap ígért feleletet. — Maj. 31dikén Melbourne viscount, Lansdowne marquis, Duncannon viscount, Russell, Auckland-Hovick és Glenelg lordok, Spring-Rice és Thompson urak kabineti tanácsot tartottak.

A' Courier Jun. 2dikán így nyilatkozék az avatkozás kérdéséről: „Francziaország részéről még sem határoztatott-el a' spanyol avatkozás kérdése. A' Journal des Debats okainál fogva haszontalan lenne a' négyes szövetség puszta betűjeszerínti avatkozás, hanem terjedtebb segítség vólna szükséges. De ez nem foglaltatik az egyezésben; azért újabb egyezést kellene kötni, mi az északi hatalmaknak szabadságot adna ez ügyben tetszésök szerint cselekedni; mi pedig fel nem tehetjük, hogy a' franczia kormány az ő akaratjok ellen túllépne az egyezésen, kivált midőn Talleyrand herczeg is, a' négyes szövetség eszközlője, illy nézettel van. De az avatkozás ellen még erősebb okot húzhatniki a' franczia kormány közelebbi viseletéből. A' Journal des Debats szerint azért köttetett a' szövetség, hogy némelly politikai okfőknek, mellyek a' juliusi revolutióból eredtek, nyugoti Európában nyomósúly adassék. Hanem ez iránt most már olly vélemény uralkodik, hogy Lajos Filep nem igen hajlandó olly okfőket gyarapítani, mellyekkel kormányának közelebbi viselete ellenkezett. E' szerént ha a' szövetség azért köttetett, hogy némelly politikai okfőknek sulyossága biztosíttassék, 's Lajos Filep kormánya még is eltávozott ezen okfőktől, innen világos, hogy e' kormány nem leszen hajlandó az avatkozásra Spanyolországban illyes okfők megerősítése végett. Mi ez ügyben semmi határozottat nem tudunk, de még eddig, nézetünk szerént, minden ellene van az avatkozásnak."

FRANCZIAORSZÁG.

A' pairtörvényszék Majus 27diki ülésében Clermont-Tonnerre marquis és Jacob admiral nem feleltek neveik felszólításakor. A' megelőzött napon Plaisance herczeg és Molitor marsal nem voltak jelen. Az előlülő egy tanút vezettetett-bé Genest ellen, ki előbbi napon nem jelent-meg. Ez tagadta hogy a' vádlottat ismérné, de hallotta tőle, hogy egy haditisztet megölt. A' vádlott megisméri a' tanút, de azt nem, hogy neki a' haditiszt megöléséről szólott; azt is tagadja, hogy valaha fegyveresen járt volna, 's igyekezik a' kérdéses időben másutt létét megmutatni. Laribois-sière úr a' parisi nemzeti őrsereg 5dik ezredének ezredese Genestnek mindenkori jó magaviseletéről dicséretes bizonyságot tesz. Genest megvallja, hogy szívében ugyan V. Henrikhez 's annak nemes és szerencsétlen familiájához vonszódik, de azért szüntelen kötelességének tartotta a' mások tulajdonát oltalmazni. Ezután Ratignier vádlott hallgattaték-ki. Tagadta, hogy fegyveres bandához tartozott vagy a' minorita kaszárnya megtámadásában részt vett volna; a' vádlótanuk nem ismérnek rá. Bulot kézmunkás hallgattatik most ki; vád ellene az, hogy a' katonákat a' minorita kaszárnyában fegyvereik lerakására szólította-fel. A' tanúk inkább csak hallomásra mint ön tapasztalásokra hívatkoznak. A' kihallgatás 3 órakor félbeszakasztatott.

A' pairtörvényszék Maj. 29diki ülésében a' nem-illetőség kifogása elmellőztetvén, az ellen tétetett továbbá kifogás, hogy mintegy húsz idézett nem jelent-meg, 's annak rende szerint nem is idéztetett-meg, kiknek pedig szükséges jelenlétök; de a' kamara azt határozá, hogy azért semmi elsőbbség nem leend köztük, hanem elébb

csak a' jelenlévők fognak elítéltetni. Az előlülő egyenként tudakozván a' vádlottakat, ha az aprilisi vádlottakhoz intézett levelet aláírták-e: Bichat úr, a' Tribune ügyvivője, azt nyilatkoztatá, hogy ő tömlöczben ül, 's a' levelet csak a' hírlapokban látta, hanem a' felelőséget érette elvállalja. Raspail úr megvallá a' Reformateur szerkeztetősége nevében, hogy mikor oda érkezett a' levél, egy aláírás sem volt benne, 's a' védlők nevei nyomtatáskor tétettek-alá. Carrell úr nem akart felelni, míg a' corpus delicti, az eredeti kézírat, elő nem adatik; akkor aztán csak az aláírásokat kellene a' kamarának bebizonyítani; de csupán némelly nyomtatott lap hitelére idéznimeg 91 férfit, azt sem tudván rólok: van-e valami esmeretök a' feladott vétekről, egészen törvény elleni perlekedés mód. A' kamara szükségtelennek ítélé a' corpus delicti-t. Carrell úr ellenmonda e' bánásmódnak, melly hasonló a' pórnép 1792diki törvényszékéhez, hol a' foglyoktól csak azt kérdezték: Aristocrata vagy-e, vagy nem? Az előlülő helytelennek állítá e' hasonlítást. Carrell úr csak a' rendetlenséget akará, úgy mond, vele jelenteni, 's azt másra nem terjeszti-ki, egyébiránt a' levelet nem írta-alá. Thouret úr a' levelet ugyan nem írta-alá, de tartalmában megegyez. Az előlülő kérdé, ha e' nyilatkozás következményit magára vállalja-e. Thouret úr felelé, igenis, mivel Michel úr bámulásra méltó védbeszéde félrevettetvén (a' National szerint illy remek beszédet nem hallott Franczia-ország, mióta chartája van, 's illy észtehetség az egész következkamarában nem találtatik), világos, hogy a' kamara megítélést akar, bár mibe kerüljön is az. Michel úr az előlülőhöz írt levelét kérte felolvastatni; mi megtörtént. E' levél szerint Michel úr készítette a' vétkes levelet, Trelat úr pedig közre bocsátotta; egyedül ők az aláírók, a' többi aláírások költöttek. Szükséges volt fogoly barátaiknak nehány vígasztaló szót bátorításul küldeni, 's Trelat és Michel urak társaik neveit is aláírák a' levélnek, meglévén győződve, hogy ők ezt nem fogják megtagadni. De mivel már üldöztetnek, egyedül magokra vállalják a' felelőséget. A' többi kihallgattak is mind tagadák a' levél aláírását, de nézeteiben megegyezének. — A' Maj. 30iki ülésben Crillon és Beaucourt pairek is megjelentek, kik az előtti nap jelen nem voltak. A' vádlottak bevezettetvén, kérdé az előlülő, kik kívántak magoknak ügyvédet? mire 30 vádlott állafel. A' kihallgatás további folytában csaknem mind azt nyilatkoztaták a' vádlottak, hogy a' kérdéses levelet se alá nem írták, se közre nem bocsátották. Trelat úr ismétlé az előlülőhöz intézett levelében tett nyilatkozását, melly szerint egyedül ő és Michel úr írták-alá a' levelet. Gervais úr állítá, hogy a' kamara előtt forgó ügyben semmi ok sem találtatik a' perlekedésre. Ő a' palotában csak politikai ellenségeket lát. A' monarchia arra használá az aprilisi pert, hogy a' respublikát a' pairszék előtt ál és bajos helyezetbe tegye. Ezen taktika igen illő a' Franczia-ország kormányán álló statusférfiak kínzásihoz. Tudták előre, hogy nem minden védlők írták-alá a' vádbeli levelet; ő (Gervais) sem írta-alá, de a' benne kifejezett véleményekben osztozik. Demay úr, nyugpénzes tiszt, több más vádlottakkal együtt tagadá a' levél aláírását 's közrebocsátását. Abbé de La Mennais úr kihallgatásakor nagy csendesség és figyelem uralkodott. „Más ítélő szék előtt, mondá, mielőtt, az úrak kérdéseire felelnék, különféle észrevételeket tennék az itt történtekről. Komoly tanítmányokat fejthetnék-ki Franczia-országra 's egész Európára nézve. De azért nem fognak elveszni e' tanítmányok, 's arra kötelezem magamat, hogy azokat másutt előadándom. A' levelet egyébiránt se alá nem írtam, se ki nem hirdettem.“ Ötödfél órakor elvégződvén a' kihallgatás, Trelat úr kívánt szólni. Az ülés felfüggesztetett; $\frac{3}{4}$ órai szünet után titkos ülést tartott a' kamara, 's 83 vádlottat, kik kereken nyilatkoztaták, hogy a' kérdésben forgó levelet se alá nem írták, se kihirdetésében részt nem vettek, felmente a' vád alól. Trelat úr védelmének meghallgatása következő napra halasztatott.

A' pairkamara Majus 31diki ülésében, midőn Sand asszony, nevezetes íróné is férfi-köntösben jelent-meg a' karzaton, Bernhard David és Julius vádlottak egyátaljában semmi világosítást nem akartak adni. Dupont úr, ügyész a' parisi királyi törvényszéknél, állítá nevökben, hogy a' felelet megtagadása elegendő praesumtio ártatlanságok felől, ide járulván még a' két ügyvivő nyilatkozása is, kik a' vádlottak hallgatása mellett szólanak. Azon vádlottak, kiknek szabadon bocsátatása heves nyilatkozásaik miatt elhalasztatott, újabban meghallgattattak, 's előb-

)(

bi nyilatkozásikat többnyire visszavették, felvilágosították vagy megsemmisítették. A' Tribune ügyvivőjét Sarrut, a' Reformateurét pedig Raspail urak védelmezték. Sarrut úr állítá, hogy a' szerkeztetőség nem tartozik felelni a' vádlott levélért, mivel az aláírva volt; a' szerkeztetőség nem teheté magát censorává a' levélnek, különben a' sajtószabadságot megsértette volna. Ugyan, így végzé beszédét, az urak akarnak-e minket ítélni? Az urak, Francziaország pairei, kiket mi megfosztottunk azon jusnak használatától, miként a' czímzetet 's méltóságot fijaikra örökség gyanánt átbocsáthatnák! Sohase fogják az urakat részrehajlatlanoknak tartani; az urak törvénykezése mindég bosszúállásnak fog tekintetni. Ellenségeink voltak az urak, 's meggyőzettek általunk az örökség (pairméltóság) nagy kérdésében. Most ismét pillanatnyi hatalmat adtak az urak kezébe; azért győzteseknek tarthatják magokat; nosza lássuk, miként használják a' győzedelmet." A' többi kihallgatott vádlottak kielégítő feleleteket adának az előbbi ülésben tett nyilatkozásaikra nézve, mellyek miatt vád alatt hagyatának. Az elölülő béketürése 's jósága a' kérdezősködésben kimeríthetetlen, 's tulajdonképen maga viszi a' védelmezést. A' Reformateur feleletes szerkeztetője mellett Raspail úr, fő szerkeztető szól, kinek egyszersmind önmagát is kell védelmezni, mivel a' vád ő ellene is fenhagyatott. Raspail ur ismétli azon nyilatkozást, hogy a' levél, midőn egy személy által, ki a' vád alól kibújt, a' Reformateur hivatalába vitetett, nem volt aláírva. De a' levél olly nemü irmány, mellyet szükségesképen közre kellett bocsátani, 's a' szerkeztetőség olvasatlan fogadá-el azt. Ez ügyben nem törvénykérdések forognakfen, hanem csupán erkölcsi indító okok; de ezeket csak a' jury ítélheti-meg. „Mi enmagamat illet, mondá, ellenem csak azért hagyatott-fen a' vád, mivel beszédem természetes és egyszerü. De, uraim, én úgy beszélek, a' millyen vagyok; én a' nép soraiból származom. A' chemia tanulása mellett, mellyre egész időmet fordítám, nem vesztegetik az időt phrasesek esztergályzásával." A' tömlöczbeli sanyarúságokat környületesen lerajzolván, így folytatja beszédét: „Uraim, szabjanak ránk kemény pénzbüntetéseket, de az ifjakat ne vigyék a' fogházakban találtató kikerülhetetlen romlotságra. Most már tudják, mint állanak a' dolgok, mit cselekedett a' journal, mit cselekedtem én, mint szólottam az urak ellen. Az urak eránti tiszteletet megsérteni, kábaság lenne tőlem, mivel az urak számosan vannak; sőt kábaságnál is több, azaz kicsiny szívüség lenne, mert kicsiny szívüség lefegyverzettek iránt tekintettel nem lenni; az urak pedig lefegyverzettek, mert bírák. Beszédem talán kevélynek látszott uraságtok előtt; de hát mit akarnak az urak? már az én beszédem illyen szokott lenni; büszke vagyok erényimben 's csekély esmeretimben, mellyeket magamnak szerzék; kárhoztassanak az urak, ha tetszik, de ha kárhoztatnak, el ne felejtsék a' feltételeket, mellyek alatt abban megegyezem." — Jun. 1sőjén a' vádlottaknak még fel nem mentett védlőivel foglalatoskodott ismét a' pairkamara. Trelat úr most is azt vallá, hogy egyedül ő hirdette-ki a' vádlott levelet, és mivel némelly pairek nyilatkozása szerint csak a' kihirdetés érdemel büntetést, úgy gondolja, hogy csak reá fogják hárítani a' felelet terhét. Michel úr készítette ugyan a' levelet, de közre nem bocsátotta. Felingerlett hangon azért íratott, mivel csak kevéssel az előtt Marrast erőszakkal vitetett a' Conciergerie tömlöczébe a' Luxembourg fogházában történt rendzavarás miatt, mellynek ő részese nem volt. Gisquet úr ennek azt adá okául, mivel Marrast nem fordította befolyását a' rendzavarás ellen, 's ha a' csendesség vissza nem állítatik, tüzet adatott volna. Egyébiránt nagyon szembetünő az, hogy épen ezen levél vádoltatik, holott egy korábbi irásban sokkal keményebb kifejezésekkel éltek 's rút illetlenségekről szólottak. „Gondolják-meg pair urak, úgymond Trelat úr, hogy csak 200 lépésnyire vannak az observatorium alleejától, hol Ney meglövetett; gondolják-meg, hogy minden ügyünk mellett munkál, hogy ez annál gyorsabban haladt előre, minél több akadályok álltak útjában. Meggátolhatatlanúl halad ez előre most is. Nézzékmeg a' tömlöczöket. Ott találják mind azokat, kik Juliusban harczoltak, ott találják azt, ki a' három színü zászlót legelső tűzte-ki az urak palotáján, 's legközelébb az urak poroszlója fekete botjával érinté a' bátor követet (Audry dePuyraveaut)ki a' felkelésnek legelső nyitá-meg kapuit... Pair urak,én nem védelmeztem magamat, jól tudom; mert nem akartam, de lehetetlen is volt, mivel a' bírák és vádlott egymást érteni tartoznak, megfogataiknak egymás-

hoz közel kell állani. Mi köztünk ez lehetetlen; mi nem egy nyelven beszélünk, érzelmeink nem egyenlők, megfogataink minden dologban eltávoznak egymástól. Az urak engem kárhoztathatnak, de meg nem ítélhetnek, mert, ismét mondom, nem értenek.“ Michel úr nyilatkoztatá, hogy a' levelet felindúlt állapotban írta, 's a' pairek, mint gyanítja, leginkább azért haragudtak meg, mivel nézetök szerint úgy tűnnek-elő a' védlők, mint állandó egyesület, mint a' kormány ellenében álló kormány. Megmutatni igyekezett azt is, hogy a' Tribune és Reformateur szerkeztetői nem vétkesek. Végre egy igen fontos kérdést hoza-fel, melly a' pairek figyelmét különösen magára vonta. A' roszúl értesített elölülőtől t. i. a' jobban értesítettre appellalt, megsemmisítetni kérvén azon határozatot, melly szerint az áprilisi vádlottak csak ügyészeket vagy közel rokonikat választhatják védlőikké, miután bebizonyosodott, hogy a' védlők illetlen beszéddel nem fognák sérteni a' törvényszéket. A' nyilvános ülést titkos tanácskozás követé, mellyben ez indítvány megemlítetett 's forma szerinti megvítatása javaltatott, de más részről kifogás tétetett ellene azon okból, mivel ez ügy nem a' pairkamara, hanem a' pairtörvényszék elébe tartozik, 's a' 25 engedelmes vádlott kihallgatása után is elég idő leend Michel úr javallatának megfontolására. Ezután az idézettek megítéléséről kezdődött a' tanakodás Bastard úr elölülése alatt, mivel Pasquier úr régi barátjához, Portal úrhoz ment, ki halálos betegségben fekszik. A' közönséges vítatás csakhamar elvégződvén, a' vétkességről kezdtek szavazni, 's első vala Bichat úr, a' Tribune ügyvivője, ki 125 szóval 17 ellen vétkesnek nyilatkoztatott. 6 órakor eloszlott az ülés 's más nap 11 órára halasztatott.

A' St. Pelagie, Conciergerie és Abbaye tömlöczökbe vitetett makacs áprilisi vádlottak a' Luxembourgban maradt vádlottak ellen, kik a' pairszék előtt megjelentek, ámbár kötelezék magokat, hogy a' perlekedésben részt nem vesznek, míg a' védelem szabadsága biztosítva nem leszen, nyilatkozást bocsátottak-ki, melly e' szavakon végződik: A' respublikai rokonság és mi társaink czímzetétől megfosztottaknak nyilatkoztatjuk mind a' Louxembourgban ülőket, kik a' nélkül hogy erőszakkal kénszerítetnének, jelenlétök által megerősítik azon alkotványi 's törvényszéki komediát, melly Maj. 5dike óta a' pairség deszkáin játszatik. Mi ellenmondunk e' formátlan 's olly férfiak kivételi törvényhatóságának kik saját ügyökben feladók, vádlók, vizsgáló bírák, tanúk, esküttek, bírák és pártok, 's reánk olly perlekedés-módot akarnak tolni, mellyben nincs szabad védelmezés, sem törvényes kezesség, sem appellata. Végre kinyilatkoztatjuk, hogy mi a' franczia törvényesség alá vetjük magunkat 's haragunk és szerencsétlenségünk teljes erejével hívatkozunk a' hazára és emberiségre. A' Conciergerie, St. Pelagie, és Abbaye tömlöczében, Maj. 24dikén 1835.“ 95 aláírás következik. — Erre a' Luxembourgban ülő vádlottak közül 16 Jun. 2dikán illy formán válaszolt: „Vádlott társainknak illetlen, hogy többet ne mondjunk, levelére csak ez egyet jegyezzük-meg, hogy nekünk igen különösnek látszik, miként a' férfiak, kik a' just és szabad védelem hív védlőinek nevezik magokat, 's minden beszédökben mély tiszteletet nyilvánítnak a' vélemény szabadsága eránt, még is vádlott társaik egy részének nézetén uralkodni vágynak, 's egy meghatározott nemű védelmezést, ha még olly káros volna is az a' gyakran balul esmert érdekekre nézve, akarnak rá tolni. A' tiválasztott védlőitek szint úgy mint mi, bizonyosan 's ünnepiesen ellenmondtak a' pairszék rendeletének. Az illetőség és rendelet törvénytelenségének kérdését ők is, mint mi, előadták 's vítatták; a' vádlottak padjaira idéztettek ők is, mint mi. Vonakodtak-e az ítélethez szabni magokat? Fegyveres erővel kellett-e őket bíráik elébe vinni? Bizonyára nem. Az Abbayeben, Conciergerieben és St. Pelagieban lévő foglyok miért nem mondtak ezekre átkot egy protestatióban? Miért nem tagadák-meg tőlük a' társ nevezetet? Mi vádlott társaink ellen nem akaránk nevetséges dolgot hívni segítségül, de ez magában jött, a' nélkül hogy észrevettük volna.“

Az Allg. Zeitung ezeket írja Straszburgból Jun. 3dikáról: „A' főispány által feloszlatott úgynevezett hazafiúi kör eránti per tegnapelőtt vítattatott a' fenyítő politiaszék előtt. Mintegy kétszáz különféle véleményü hallgató 's 30 ügyész, hívatali köntösben gyűlt-öszve. A' vádlottak 15en valának 's közülök 6 a' városi tanács tagja. Lichtenberger ügyész, az ügyészi kar előjárója, hajdan az emberi jusok társaságának elölülője, 's jeles szónok, kezdte-el a' védelmezést. A' hazafiúi kör fenállását legkevesbé sem tagadá,

de azt nem engedte-meg, hogy az egyesület vólna, mivel ők csak mulatni, hírlapokat olvasni 's kávét inni járnak együvé. Utánna Martin ügyész, majd Schneegans szólott, kinek csípős beszéde legnagyobb benyomást tőn, kinyilatkoztatván, hogy ő nem republikanus, hanem az alkotványi oppositióhoz tartozik. Decroyes ügyész Faudel kávést védelmezé, kinek házában tartattak az összegyűlések Hajdan ugyanazon szobákban ugyanezen férfiak sereglettek-öszve, mint az emberi jusok társaságának tagjai. Gerard úr, statusügyvéd menté magát a' szemrehányás ellen, hogy a' főispányság akaratjára könnyen hajlik, a' vádat törvényesnek állítá, 's megmutatá, hogy Lichtenberger és Martin urak több ízben ellenmondtak az egyesületeket illető törvénynek. Lichtenberger úr erre felelvén, többek közt e' kifejezéssel élt: "alávaló, nyomorult kormány," mire a' hallgatók egy része bravót kiáltott, 's az előlülő kiürítteté a' teremet. A' statusügyvéd indítványt akarván tenni az említett kifejezésre nézve, Lichtenberger úr azt nyilatkoztatá, hogy felbeszakítatott mondása, 's annak egészen más fordulatot adott. A' törvényszék egy órai tanakodás után jelenté, hogy az ítélet Jun. 3dikán fog kihirdettetni, mi a' törvényszék egyet nem értését bizonyítá. Ma várakozáson kívül felmentettek a' vádlottak, 's így a' társaság megállapítatott. E' határozat nem igen kedves a' kormánynak, annyival is inkább, mivel e' pert, úgy látszik, nagy fontosságúnak tartá. Most már ismét szabad térre kapott a' respublikai párt egy okokkal nem eléggé támogatott vád által. Szerencsétlenség a' kormányra nézve, hogy e' pert igen fontosnak tekinté; mert az itteni nemzeti őrséget törvényszerint majd újonnan kell szerkeztetni, 's ez eset után előre láthatni, miként fognak kiütni a' választások."

A' Constitutionnel Angliára nézve így elmélkedik az avatkozás kérdéséről: „Midőn a' doctrinair ministerium Palmerston lordtól Anglia megegyezését kérte a' félszigeti közös avatkozásra, nem vette eléggé szemügyre azon néző pontot, hogy a' whigministeriumot illy lépés újabb szorongásba ejtené. Ha egyszer a' doctrinairek valamit fejökbe vettek, azt, bár mibe kerűljön 's bár mi szerencsétlen következéseket hozzon külső 's belső politikánkra, ki akarják vinni. Nem lehet titkolni, hogy Angliában a' whigministeriumot keményen zaklatják a' toryk szövényei. Az aristokratia minden felől mozgolódik, tudván, hogy az előhaladás lelke halált hoz rá; Melbourne lord az udvarnál és lordok házában ezer nehézségekbe fog botlani. Mégis a' doctrinairek Palmerston lordtól kívánják a' diplomatia legnehezebb kérdésének megfejtését. Tudják, milly rosszúl fogadtatnék Angliában a' franczia hadsereg Spanyolországba nyomulása, 's a' toryk milly nagy hasznot húznának abbból, ha Melbourne lord egyezését adná ezen avatkozásra. De a' doctrinaireket mind ez nem vala képes visszatartóztatni. Ebből ministeri kétség támadhat ismét Angliában; Wilhelm király még egyszer próbálhatja a' parlament eloszlatását. Így Guizot úr és társai könnyen politikai revolutiót készíthetnek Nagybritanniában. Granville lord ez iránt némi aggodalommal nyilatkozott; ő kevésbé átfogó 's kevésbé veszélyes eszköz által kívánt volna jutni a félszigeti polgárháború gyors elnyomására."

Jun. 3diki parisi hírlapok szerint a' ministeri tanács, várván az avatkozás kérdésének megfejtését, abban egyezett-meg, hogy seregcsapat gyűjtessék a' Pyrenäusokhoz, 's ott várja a' további határozatokat. Maison marsal, ámbár most is keményen ellenzi az avatkozást, azt jegyzé meg, hogy czélirányos lenne mindenek előtt 20 — 30 ezerből álló szemmeltartó sereget állítani-fel, melly az expeditiói seregnek, ha az avatkozás csakugyan elhatároztatnék, előőrcsapatúl szolgálhatna. Ennek következésében a' délen fekvő ezredekhez parancsolatok küldettek a' határszélek felé közeledés iránt.

NÉMETORSZÁG.

A' Rheinbaier Weingartenből Jun. 2dikáról írja: hogy Kirchheimbolandenben nem rég két vándorló kézmíves legény, egyik Eszlinger, másik Huttinger nevü, gyalázó írásokat szórtak-el, mellyekben a' német fejedelmek rútul piszkoltattak azért, hogy a' kézmíveseket Schweizból kitiltották. Ez mindjárt hírül adatott a' politiának. Nehány nap múlva egy politia szolga Spirából Weingarten felé lovaglott, 's egy gyanús személyre talált útközben, kit egész Weingartenbe kísért 's ott letartóztatott, mint az említett mesterlegények egyikét, Huttingert, mit az elfogott kevés vonakodás után megvallott. Midőn a' politia szolga meg akará őt kötni, egy nagy kést húzott-elő, azt szívébe döfte, 's e' szavakkal: „Isten légy irgalmas szegény lelkemnek, én a'

köz jóért halok-meg" kiadta lelkét. Később Eszlinger is elfogatott Bornheimban.

SPANYOLORSZÁG.

A' Revista Espanola Maj. 22diki számában e' három eszközt adja-elő a' polgárháború megszüntetésére: 1. A' hadsereg és városi katonaság szaporítassék, minden tartomány fővárosában sorezredekből 's városi katonaságból tartalék-sereg, Madrid, Barcelona, Sevilla, Corunna 's több illy városokban pedig fegyvergyárak állítassanak fel; 2. szaporítassék a' navarrai hadsereg 30 ezernyi idegen sereggel; 3 Portugallia, Anglia és Franczia ország szövetségeseink hívassanak segítségre egyesült erővel, hogy a' háború olly módon végeztessék-el, mint Portugalliában, seregünk által kiűzetvén onnan D. Carlos és D. Miguel. Az utólsó mód legkevésbé egyez a' becsülettel, de a' többi sem érhet semmit, ha villámsebességgel és rendszeresen nem alkalmaztatik. A' hadsereg újonnan szerkeztetése, kemény fenyítékhez szoktatása és a' városi katonaság általános felfegyverzése még a' harmadik eszköz mellett is múlhatatlan szükséges; mert Franciaország avatkozása csak az Ebro és Pyrenäus közti erőségek megrakására szorítatnék.

A' spanyol határszélekről Maj. 27ikén költ levél szerint Elisondo parancsnoka útasítást kapott, hogy ha számosabb sereggel támadtatnékmeg, az erőséget vettesse levegőbe, az ágyúkat szegeztesse-be 's a' hegyeken keresztűl vonúljon az Ebro felé. A' fellázadt tartományokat, mint látszik, csakugyan magokra hagyni szándékoznak, 's Valdes Mantera vidékére gyűjti egész hadseregét, csupán Pamplona és S. Sebastian l-szen őrizettel megrakva. A' királyné ügyét pártoló familiák minden ingó vagyonukat összeszedik 's Franciaországba takarodnak. — A' bordeauxi Election írja, hogy Zumalacarreguy Maj. 22dikén Estellában a' városi katonák familiáira 12 ezer, a' kereskedőségre 6 ezer douros adót vetett. D. Carlos ugyanazon nap oda váratott, 's szállása keleti fénnyel készítetett-el. Alsó Arragoniában 2500 gyalog és 120 lovagból álló sereg kelt-fel D. Carlos mellett, melly Majus 29dikén Tarragonából a' hadi szereket tetemes adóval együtt elrabolta. — A' Sentinelle des Pyrénées Maj. 28diki tudósítása szerint Urdach és Elisondo őrizetei naponként parancsolatot várnak a' kitakarodásra, 's már élelemszert többé nem viszneknek-be. Valdes egész seregét három erős csapatra osztá, 's Puente la Reyna felé indúlt Zumalacarreguyt meglepni, ki ennek hírét kémjeitől korán megtudván, az Amescoa völgybe vonult, 's Valdes szándéka füstbe ment. Jun. 2dikán Elisondot újra megtámadták a' carlisták. Jun. 3ikán a' parisi börzén azon hír repkedett: hogy a' királyné seregéből 2 ezred D. Carloshoz általment, és Vittoriát Zumalacarreguy seregei elfoglalták.

TÖRÖKORSZÁG.

A' testőrsereg osztályos generalja Ferik Ahmed Pascha rendkívüli követségben Bécsbe küldetik, hogy Ő cs. királyi Felségének a' Sultan részéről a' megboldogúlt Felség halálán sajnálkodását, Ő uralkodó Felségének pedig országlásához szerencse kívánásait kijelentse.

Maj. 18ikán eresztetett tengerre az éjszakamérikai hajóépítő mester felügyelése alatt épített 72 agyús nagy fregatte (mellynél nagyobb eddig még sehol nem épült) a' Sultán és ország nagyjai jelenlétökben. Jelen vala e' szertartáson a' diplomátai karnak is nagy része. A' fregatte neve Nuszretie (győzedelmes). Lebocsáttatása után a' Sultan az építőmestert előhívatván, gyémántokkal és gyöngyökkel kirakott érdemjeggyel tisztelémeg, mellyre egy fregatte van kiábrázolva. — Ugyanez napon a' Sultan haremét Vogorides samosi herczegnek a' tulsó parton fekvő lakására vitette, hogy a' sultánnék a' fregatte lebocsáttatását megláthassák; mellynek végződése után Vogorides urat a' sultannék iránt ez alkalommal mutatott tiszteletjelekért egy gyémántokkal kirakott szelenczével ajándékozta-meg.

A' burkus királyi udvarnak a' portánál rendkívüli követe és meghatalmazott ministere Kőnigsmark gróf Május 13dikán Maria Dorottya gőzhajón Smyrnából Konstantinápolba érkezett.

Egyiptomból érkezett legújabb tudósítások szerént Cairoban a' döghalál naponként 1500 embert lép-meg, melly pusztítás 200,000 lélekből álló lakosainak számához képest irtóztató. Mehemed Ali Felső-egyiptomból, miután a' döghalál ott is kiütött, visszatért Cairóba, 's ott Schubray palotájába vonta magát.

Konstantinapol, Maj. 27dikén. Maj 25kén nagyúri rendelet adatott-ki, melly azon módot szabja-meg, miként jövendőben a' török ministereknek 's átaljában minden alattvalóknak a' nagyúri serailba menetel megengedtetni fog. Kisásiai tu-

dósítások szerint] Reschid Mohammed basa nem sokára véget-vet a' lázongásnak, melly már csak itt ott kis részben mutatkozik. A' csendesség helyreállítása után csatornákat 's utakat szándékoznak készíteni, mellyek Kisásiát minden irányba keresztül vágják, 's így a' földmivelés, műszorgalom felelevenítessék; a' népoktatásnak általános behozatala is czélba vétetett. A' nagyúr iparkodásitól várhatni, hogy e' terjedt ország rövid időn meg fog indúlni a' mívelődés ösvényén. — Rumeliában most is sok nyugtalanságok történnek. Mohammed Hamdi basa legközelébb is nehány rablót küldött a' fővárosba, kiket Karamitza bandájából fogott-el. Albaniában szinte mozgolódni kezdett Tafil Busi, de a' szemmeltartó sereg vezére semmivé tette merészletét. Smyrnai hírek szerint Tschesmében döghalál ütött-ki. Questiaux úr kormányi tanácsnok, 's Smyrnában cs. k. főconsul, Maj. 17dikén meghalálozott. —

A' Journal de Smyrne ezeket írja Alexandriából Majus 1sőjéről: A' döghalál szembetünőleg kezd alább hagyni mérgéből, de csak az arab lakosok közt; a' frankusok és görögök közt dühösebben dúl, minek oka az, hogy nem zárkoztak-el szorosan. Cairóban, mint mondják, naponként kétezer ember leszen áldozatjává e' szörnyű ostornak, melly élők emlékezetére még illy pusztítást sohase tőn Aegyptusban. Alexandria és Cairo közt csaknem minden helyek lakosai kihaltak. Damanhur városban 150 ember maradt életben. Már a' pusztáig a' beduin törzsökökhöz is elhatott a' dögvész, mit Mehemed Ali megtudván, felső aegyptusi útjából hirtelen visszatért Cairóba és Schubrani palotájába zárkozott. A' franczia és orosz consulok a' Nilus felső zuhanásához mennek, a' pestis megszüntég ott mulatandók Illy környületekben keveset foglalatoskodnak politikával, azt még is tudják, hogy a' basa Hedschasban megveretett. Az India és Anglia közti gőzhajózás Suezen keresztül már végképen elintéztetett, 's minden hónap 26dikán ide érkezik a' gőzhajó, következő hónap 2ikán pedig indúl Indiába. — Ibrahim basa Aprilis elején, gyermekeivel, feleségeivel, tiszti karával 's számos szolgákkal St. Jean d'Acreba érkezett, 's keményen megtiltá, hogy egy Aegyptusból jövő hajó se bocsátassék St. Jean d'Acre kikötőjébe, melly parancsolat Kisásia partjain mindenütt szorosan megtartatik. Ibrahim hirtelen visszatértét a' pestis felelme is okozhatá, de azt közönségesen politikai oknak is tulajdonítják. A' Taurushoz gyűlő ottoman sereg ugyan is aggodalomba ejté Mehemed Alit 's Ibrahimot, 's attól félnek, hogy ha a' seregek Syriából kivonatnak, ellenségeskedést fog kezdeni a' porta; ennélfogva újonczok fognak mielébb állítatni, minek könnyítésére Ibrahim 6 ezernyi csapatot előre küldött, melly az újoncz sereg színe leend. Egyébiránt Syria népének nyomorúsága és elégedetlensége legfensőbb fokra hágott, 's az aegyptusiaknak sok fáradságokba kerülénd azt jármuk alá hajtani.

GÖRÖGORSZÁG.

Howard Duglas sir general, ki Peel ministeriuma által a' jóniai szigetek lord-biztosává neveztetett, az új kabinet által pedig visszahívatott, Maj. 23dikán hivatalában lett megerősítetését vevé.

EGYVELGESHÍR.

Legujabbak. Madridban Majus 29dikén a' regens királyné a' cortesek ülését berekeszté; mint beszélik, Septemberben újra egybe fognak hívatni a' kamarák. — Parisban a' pairkamara Junius 5dikén Bichat és Jaffrenou urakat a' „Tribune" és „Reformateur" szerkeztetőit egyenként egy hónapi fogságra és 10 ezer frankra; Trelat urat 3 évi fogságra és 10 ezer frankra; Michel urat egy hónapi fogságra és 10 ezer frankra; Gervais urat egy hónapi fogságra és 2ezer frankra; Bernardot egy hónapi fogságra és 500 francra; Jules Bernard, Dávid Thiais és Audry de Puyraveau urakat egyenként egy hónapi fogságra és 200 francra bünteté. Audry de Puyraveau, mint következamarai tag ellen a' büntetés csak az ülések berekesztése után fog végrehajtatni. A' parisi hírlapok Junius 5dikén csak nem egyezőleg állítják, hogy a' spanyol avatkozásból semmi sem leszen. A' Messager des Chambres szerént Sebastiani úr által az angol kabinettől azon feleletet vette a' franczia kormány: hogy Anglia a' spanyol avatkozásra egy fillért sem ád-ki; egyébbiránt Franczia országnak teljes szabadságában áll azt ön költségeire és veszedelmével felvállalni. — Cadix, azon hírre, hogy a' madridi kormány külföldi segítségért folyamodék, nyugtalankodni kezdett.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkert utcza 498. sz.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Junius 17-dikén 1835

Előfizetési figyelmeztetés

A' „HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK“

iránt.

Junius végének közelgetésével t. cz. Előfizetőinket és az egész magyar olvasó Közönséget bátrak vagyunk felszólítani: méltóztassanak újságunk további olvashatása iránt a' rendeléseket, tisztán leírt, vagy nyomtatottan kiigazított teljes czímzeteik beküldése mellett, minél elébb megtenni; hogy mi is nagyon tisztelt Pártfogóink számához alkalmaztathassuk előintézkedéseinket, és tetemes költséggel szükség-feletti példányokat ne nyomtattassunk. —

Mennyiben felelt-meg e' nemzeti újság-intézet, 1835 e' mindjárt lefolyandó első felében, czeljának; mennyire törekedett és igyekszik folyvást terjeszteni a' jót, szépet és hasznost, gyúlasztani a' Király, Haza 's nemzeti nyelv szeretetét, — t. cz. Olvasóink ítéletére bízzuk.

A' Hazai Tudósítások ezután is az országgyűlési hírek, egyházi, katonai 's polgári legfelsőbb kineveztetések, kir. kamarai híradások, magyar tudós társasági jelentések, m. nemz. muzeumi közlések, és az ország minden részeiből jövő érdekes tárgyu, hiteles levelezések 'sat. mellett az állattenyésztő társaságról, a' dunagőzhajózásról és a' magyar Haza erkölcsi 's polgári jólétét tárgyazó több intézetekről a' környülményekhez képest, minden szükséges tudnivalókat közlenek. A' *Külföldi czikkelyek* tartalmára nézve mindent elkövet a' szerkeztető hivatal, hogy a' számtalan napi történetekből minél fontosabb, tanúságosb 's egy vagy más tekintetből minél érdeklőbb tárgyakat könnyen folyó magyar stilusban, gyorsan és híven közöljön. Nem szükség említeni a' politikai hírlapok figyelmetes olvasói előtt, hogy a' reformokban fáradatlan Anglia, a' zendűlési perrel 's a' spanyol avatkozási kérdéssel foglalatos Francziaország, a' polgári vértől még most is párolgó spanyol föld, az ismét szebb jövendőt váró Portugal, többeket mellőzve is, elég indító okúl szolgálhatnak a' hírlapok olvasási tüzének nevelésére.

A' „*Hasznos Mulatságok*“ eredeti és fordított, hasznos és mulattató, az olvasók előtt már esméretes foglalatú czikkelyekkel fűszerezik a' politikai híreket.

„*Hirdetéseink*“ mindenféle kereskedési, árverési jelentéseket, híradásokat 'sat. elfogadnak és a' legmérsékeltebb fizetés mellett tüstént közlenek. — Intézetünk külseje a' mostani marad; de a' betük új öntetüek lesznek.

A' Hazai 's Külföldi Tudósításoknak függelékjeivel együtt, előfizetési ára a' jövő félesztendőben is, melly Julius elejétől December végéig tart, Pesten és Budán boríték-ban 9, boríték nélkül 8; postán pedig 10 v. cz. forint marad. A' kik velinpapiroson kívánnák járatni hírlapjainkat, az itt nevezett előfizetési díjt félévenként 2 v. cz. forintal tóldják-meg.

Azon t. cz. Hazafiak, kik intézetünket becses közleményeikkel gyámolítani kegyesek voltak, vegyék ezennel szíves köszönetünket, 's fogadják azt tovább is nagybecsü figyelmökbe. Levelezőinknek 's a' cs. kir. posta-hivataloknak folyvást örömmel szolgálunk a' szokott ajándék-példánnyal, ez intézet iránt mutatott buzgó fáradozásikat ezutánra is kikérve. Pesten, Juniusban 1835.

A' Hazai 's Külföldi Tudósítások Hivatala,
Zöldkert útcza 498 szám alatt.

Első Félesztendő. 1835.

)(o)(

A' REGÉLŐ 's HONMŰVÉSZ

kiadója ismételve kéri a' nevezett folyóiratok t. pártfogóit, hogy jövő fél esztendőre teendő rendeléseiket az említett lapok iránt akár a' szerkezőnél akár a' t. postahivataloknál ne csak mennél előbb végrehajtani, hanem egyszersmind ezen utóbbiakat a' rendelésnek késedelem nélkül feiküldésére megkérni méltóztassanak. Megoszlatlan élénk pártfogás a' t. közönség részéről siettetni fogja e' folyóiratoknak mennél hamarább közeledését a' kezdetöktől fogva kitüzött tökéletességhez, 's olly karba helyhezteti a' kiadót, mellyben nagy mennyiségű becses mű-gyüjteményével mennél szaporábban kedveskedhessék, ki valamint a' mult években, úgy a' folyó év felében is mindenkor igéretén felül közlé a' mellékes műtárgyakat. (3)

Nemzeti divatujság

e' czim alatt:

„Rajzolatok."

E' divatujságnak legcsinosabb kiadásban, divatképekkel és nemzeti-képtárral, julius elsőjétől kezdve, jövő fél esztendőre is postán küldve, ára csak 5 pengő forint leszen, helyben 4 p. .

Juliusi 1sö számával gróf Széchenyi István úr' képe fog megjelenni.

Bővebb jelentése a' mai hirdetések mellé van rekesztve. (1)

---

(1) Gulya licitatio, T. Heves vgyében a' Tiszakeleti partján lévő Tisza-Abádi uradalomhoz tartozandó Tomaji pusztán, különös szép gulyabeli tehenek, üszők és borjúk számszerint, mintegy 97 darab, minekutánna a' mult télen a' legnagyobb marha dögön már átmentek volna; e' folyó évi Julius 6kán a' legjobb legelőről licitatióképen eladandók. A' venni szándékozók tehát a' megirt napra ezennel Tisza-Abádra M. B. *Orczy László* Ő nga uradalmi cancelláriájába meghivatnak. Költ Tisza-Abádon, Junius hónap 5dik napján 1835.

Dolinszky György tiszttartó. (3)

---

(2) Hirdetés. Az egyházi értékhez tartozandó méltóságos Vaiszlói uradalom részéről közhirül adatik: hogy folyó esztendei Juliusnak 27dik napján, Vaiszló mezővárosában a' tiszttartói hivatal épületében, reggeli 10 órakor tartandó nyilvános árverés útján a' Hidvéghi határban fekvő 's úgy nevezett Kőfokai malom, folyó esztendei November 1sö napjától kezdve, három egymásutáni esztendőre a' legtöbbet igérőnek bérbe fog adatni. — Melly árverésre a' bérleni szándékozók, 15 ezüst forint bánatpénzel ellátva, ezennel hivatalosak. A' bérlet feltételeit az árverés előtt is megtekinthetni Vaiszlón a' tiszttartói irószobában. Költ Vaiszlón Május 20kán 1835. Az uradalmi tiszttség által. (3)

---

(3) Eladó régi római pénzek. A' régiség barátinak alázatosan jelentetik, hogy S. Patakon, t. Zemplén vármegyében, mintegy másfél ezer darab régi, leginkább római pénzek' Gyüjteménye van eladó. A' pénzek, mind valódiak, hitelesek, és nem kopottak. Közöttök arany 21, ezüst 498, a' többiek pedig rezek. A' Gyüjteménnyel együtt adatik több iveket tevő világositó irat is. Bővebb tudósitást mind a' pénzek áráról, mind annak lajstromáról szabad level által kaphatni az alólirtnál.

Majoros András, professor m. k. (3)

---

(2) Hiradás. A' nagym. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében köz hirré tétetik: hogy folyó évi Junius 23dik napján Apátfalva helységében, a' kir. kamarai kasz-

nári épületben tartandó nyilvános árverés útján az Apátfalvi uradalmi pinczében találtató 1150 akó Kovaszinczi, és Kuvini múlt év termési bor; nem különben Julius 3kán Magyar Pécska mezővárosában a' kir. kamarai tiszttartói épületben tartandó árverés útján 1181 akó ugyan a'féle bor kissebb, és nagyobb mennyiségben eladatni fog. Melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva a szokott reggeli órákban megjelenni hivatalosak. Budán Junius 4kén 1835. (3)

Lemondás a' Visszalépésről

a' Samokleski nagy és nyereséges Lottériára nézve,

Coith Dl. Fia és Társánál Bécsben.

A' húzás véghez megy, ha elébb nem, November 26dikán a' folyó esztendőben, bizonyosan.

Felséges engedelemmel a'

SAMOKLESKI SZEP URADALOM,

mellyért visszaváltságúl:

250,000 Váltó, vagy **100,000**

Pengő forint igértetik lottéria által ki fog játszatni. Ezen nyereséges lottériában vagyon **25,914** pénznyerő sors, mellyek **525,000** váltó forintot tesznek, és **7,500** feketesors mellynek becsek **75,000** vált. forint

öszvesen tehát 600,000 vált. forint.

pénznyerő sorsokra ekként felosztva:

250,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 6,000, 5,000, 4,000, 3,500, 3,250, 3,000, 2,250, 2,000, 1,500, 1,300, 1,200, 1,000, 500, 250, 200, 125, 100 's így tovább; v. for.

és **7,500** fekete sorsokra, a' kimutatás szerint.

A' kék ingyennyerő sorsoknak különös húzására

502 pénznyerő sorsok vannak határozva úgymint: **20,000, 6,000, 3,250, 2,250, 1,000, 500, 250, 125, 100** vált. forint. 's így tovább;

öszvesen tehát **50,000** vált. forint.

A' kiválogatott kék színű ingyennyerő sorsoknak, a' díj-sorsokkal együtt **140,000** forintott kell nyerniek.

A' kék ingyennyerő sorsok nemcsak az által tüntetik-ki magokat nyereségesen, hogy ezek bizonyosan nyernek, és közülök 502nek okvetetlenül kétszer kell nyerni; hanem azáltal is még, hogy ezek a' többi sorsokkal együtt a' jószágokra és a' pénzbeli nyerésekre is szintúgy játszanak, 's ennek felette szerencés esetben tizenegyszer nyerhetnek.

A' ki öt veres sorsot vesz 12½ v. forintjával, azokra ráadásúl egy kék ingyennyerő sorsot kap (mellynek, a' mint feljebb mondódott okvetetlenül nyerni kell), mind addig, míg azok

elnem fogynak. — A' ki pedig 5 fekete sorsot vesz 10 vált. forintjával, annak azokra csak egy közönséges fekete sors adatik ingyen ráadásúl.

Sorsokat ezen lotteriából kaphatni Pesten *Liedemann Fridrik* irószobájában, és *Liedemann B. Ferencz* „szép magyarnéhoz'. czimü rőfös kereskedésében.

Trattner és Károlyi

Könyvnyomtató-Intézetében Pesten, uri utsza 612. szám alatt (vagy is a' párizsi utsza irányában), éppen most hagyta-el a' sajtót:

Tudományos Gyüjtemény 1835.

Vdik v. Májusi kötet,

Szerkeszteti Horvát István.

Foglalata: 1. N. Méltós. Cziráky Antal Gróf és Ország Birája Ő Excellentziájának Beszéde a' Buda és Pest között épitendő állandó Hid ügyében, Horvát István; — 2. Az Értekezésekről, Udvardy János; — 3. Hazánk' alaposb míveltségére 's jövendő boldogságára tzélzó Intézet kiszámolási elemeiről — valamint a' főalapból kifejtendő 's köz világi élethez alkalmazandó hasznos következményiről Vizer István. — 4. Kőszegh vára és városának 1532 ki állott ostromáról Podhradczky József. — 5. Valami a' fényüzésről, Schönherr Ferencz. — 6. A' Nagy erény. N. Takácsi Horvát János. — 7. Bánsági Tudósítások Port. — 8. A' Magyar nyelv régi maradványairól Horvát István Hazai Literatura: Tudománytár, 1834 Isó kötet, Farkas Lajos; — Külföldi Literatura; Literaturgeschichte der Griechen und Römer sat. v. Franz Ficker: Horvát István.

A' Tudományos Gyűjteménynek egész esztendei ára helyben 5 ft. 36 kr. ezüstpénzben.

---

(3) Swaiczi szarvasmarha árverése. Méltóságos Kéthelyi Hunyady gr. Ürményi uradalom gazdaság hivatala részéről közhírré tétetik: hogy folyó eszt. Junius 24dikén reggeli 9 órakor tettes Nyitra vármegyében kebelezett Mezőkeszi nevü pusztán 46 darab barna vörös és vöröstarka Swajczi fejőstehén és 1, 2, 3 esztendős üsző, — nem különben 14 darab 1, 2, 3 esztendős bika, árverés útján a' legtöbbet igérőnek kész fizetés mellett el fog adatni. Ürmény Junius 2dikán 1835. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-dikben

Jun. 14-dikén	8 Láb,	6 Hüv.	3 Von.	Jun. 15-dikén	8 Láb,	5 Hüv.	0 Von.
— 16-dikán	8 Láb,	3 Hüv.	9 Von.	— 17-dikén	8 Láb,	2 Hüv.	0 Von.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Junius 16-dikán 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	120	113½	—	Zab	63½	60	—
Kétszeres	103½	100	—	Kukoritza	93½	90	—
Roza	93½	90	—	Köleskása	—	200	—
Arpa	—	—	—	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Junius 13-dikán 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	101 3/32	1834ki Status kölcs	585½
„ 4 pC	98 1/32	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	214	Bank Actiáké	1334½
„ 1821ki „	—	Cs. arany pC. agio	—

50. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN Szombaton Szent-Iványi 20dik napján. 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony Junius 15dikén. A' mai napon tartott 317dik országos ülésben az alsó tábla az úrbéri új felírást és czikkelyeket olvastatá, 's helybehagyván a' fő táblához küldötte. A' méltóságos Förendek egy küldöttség által szóval jelentették az alsó táblának: hogy a) az országos sérelmeket; b) Erdélyben a' törvényes viszonyok' helyreállítását; c) Ő cs. k. Felségének, mint Magyarország királyának czímét: d) országgyűlés alatt az ügyvédi vizsgálat megengedését illető felírásokhoz megegyezésüket adják.

Ő cs. k. Felsége a' nagym. magyar kir. udv. Kanczelláriához Majus 31dikéről bocsátott legfelsőbb határozata által a' Jász-és Kún-kerület főkapitányát Somogyi Antal urat magyar királyi tanácsossá nevezni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. k. Felsége Mart. 27diki legfelsőbb határozatában Magyarország fő orvosa 's Helytartói-tanácsos Lenhossék Mihály ő Ngának a' Bolognai tudományok akademiájától küldött levelező-tagi oklevél elfogadhatását megengedni kegyelmesen méltóztatott.

Ő cs. k. Felsége Junius 2dikán költ legfelsőbb határozata szerént Erdélyben kormányszéki tisztlb.titoknok Gróf Mikó Imre urat az erdélyi Kanczelláriához tisztlb. titoknokká nevezni kegyelmesen méltóztatott.

(Kir. kamarai híradás).

Ő cs. k. Felsége Majus 1sőjén költ legfelsőbb határozata szerént k. kincstári tanácsos Kern Filep ő Ngát tulajdon kérésére nyugalmazni kegyelmesen méltóztatott.

Szegedről. Huszonegy esztendők lefolyása után mult Maj. 28d. volt városunkra nézve azon szerencsés nap, mellyen fő papját, most Méltóságos Lonovics József Csanádi megyés püspök urat kebelébe fogadhatá. Szöregh helységben ő Méltóságát, kedvelt polgármesterünk tek. Petrovics János úrnak vezetése alatt díszes városi küldöttség üdvözlé. Pompás volt a' mélt. főpapnak városunkba jövetele; elől városi katonáink, ezek után búzavirág-szín, ezüst gombokkal és lánczokkal fénylő mentében 's dolmányban mintegy ötven polgárink zászló alatt lovagoltak, 15 hintó követé ő Mlga hintaját 's így érkezett tiszai álló hidunkon által esteli 8 óra tájban városunkba. A' hid, 's azon utczák, mellyeken Sz. Rozália tiszteletére az agg-korban emeltetett kápolnácskához jött, több mint 20 ezerre menő népsokasággal valának tömve. Ez utóbbi helyen általöltözködve a' tanuló ifjúság sorain menyezet alatt kísértetett Sz. Demeter-főegyházba; hol az áhitatoskodást bevégezvén, a' papi rendnek, városi tanácsnak, mellyet szeretett főbíránk tek. Kiss József úr vezetett, katonai tisztikar és sóhivatalnak tisztelkedéseit fogadá. Vacsora alatt szép muzsikával tiszteltetett a' mélt. vendég, ki köztünk 8 napig mulatott, 's ez idő alatt közel 16 ezeren vették-fel tőle a' Bérmálás-szentségét. Meglátogatá a' városi rabokat, várbeli foglyokat; elment a' bérmálás szentségét felvenni szándékozó beteges lakosok házához, 's mindenütt főpapi szerénység, nyájasság, és emberszeretet bélyegzék megjelenését. Junius 6dikán búcsút vett Szegedtől, és a' nemes lelkű nagy pásztornak 's atyának minden lépéseire áldást óhajtó polgárok' hálájától kísértetve Makóra útazott.

Az Állattenyésztő Társaságnak idei nyári közgyűlése számosan egybegyűlt részesek, gazdák és gazdaságkedvelők jelenlétében Károlyi Lajos gróf elölülése alatt e' f. h. 8dikán tartatott a' kereskedői csarnokban. Érdekesb határozati e' következők: 1. Mindenek előtt Károlyi Lajos gróf mint azon küldöttség elölülője, melly a' Társaságnak ő cs. k. Fölsége akkor ifjabb, most Uralkodó Királyunk, továbbá a' fenséges cs. k. Főherczegek legmagasb pártfogásába ajánlása végett még a' mult évben neveztetett ki, írásba foglalt jelentését adá arról, milly leereszkedő fejedelemi kegyességgel fo-

Első Folytatandó.

gadtatott a' küldöttség felséges uralkodó Házunk tagjaitól, 's hogy továbba ő cs. k. Főherczegsége József, Magyarország Nádora, azon magas bizodalmánál fogva, mellyel a' Társaság jó és nemes törekedéseiről meggyőződve van, annak előmozdítására évenként 10 (tizforintos) részvényt; ő cs. k. Főherczegsége Ferencz Károly hasonlólag 10 részvényt; és ő cs. k. Főherczegsége Károly 8 részvényt méltóztattak legkegyelmesebben ajánlani. Melly jelentését a' küldöttségnek az egész gyülekezet részéről harsány éljen kiáltásokra fakadó öröm követé. — 2. Jelentés tétetvén továbbá arról, hogy az ő cs. k. Felsége által az idei versenyre kőzdíjul legkegyelmesebben ajánlott királyi billikom illy felírással „A' magyar lótenyésztés előmozdítására" megérkezett és a' Nemzeti Casinóban van kiállítva: ő Fölségének mind ezen új fejedelmi adakozásáért, mellyre a' lóversenyt mint a' ló-nemesítés legsikeresb eszközét méltatta, mind az egész intézet előmozdítására évenkénti tíz részvénynek még a' mult évben tett legkegyelmesb ajánlásáért a' Társaság hódoló alázatos köszönetének külön kijelentése végett egy Bécsbe menendő küldöttség neveztetett ki, mellynek vezérlője Károlyi Lajos gróf, többi tagjai: Andrásy György gróf, Appel Károly, Földváry Gábor, Heinrich János, Kolb János, Majerffy Ferencz, Nádasdy Tamás gróf, Orczy György báró, Patay József, Szeber Károly, és Széchenyi István gróf. — 3. Ezen évben telvén-ki az Állattenyésztő Társaság 6 esztendei 10 forintos aláírása, javaslatba hozatott, hogy miután a' Társaságnak már régi szándéka vala körét mindinkább 's inkább tágítani 's végre az egész mezei gazdaságra kiterjeszteni; 's miután a' részvétnek nem csak egyes hazafiak közti növekedése tapasztaltatott, hanem az intézetet fölséges uralkodó Házunk is közvetlen pártolására méltatá, itt volna az idő, mellyben a' Társaság szándékában lévő terjedtebb körű munkálódásit kezdené-meg, 's eddigi czímét is „Gazdasági Egyesület" czímmé változtatná-által. E' javaslatot jóváhagyó köz felkiáltás követvén, a' gyülekezet, melly mint Állattenyésztő Társaság ült-össze, mint Gazdasági Egyesület folytatá tanácskozásit. A' már tágasb körű Egyesület szerkezetének bővebb kidolgozása pedig hosszasb viták után a' választottságra bizatott. — 4 Új czímet vevén fel a' Társaság, de egyébiránt is az Állattenyésztő Társaság eddigi szabályai szerint minden 3dik évben végbeviendő választás ideje elérkezvén, az egyesület tisztviselősége köz felkiáltás által eképen ujíttatott meg: Előlülő: Károlyi Lajos gróf; másod-előlülő: Orczy György báró; titoknok Andrásy György gróf; pénztárnok: Heinrich János; jegyzők: Bertha Sándor, ki egyszersmind az egyesület ügyésze, és Tasner Antal, kik tagjai az itt következő választottságnak is: Appel Károly, Balla Károly, Bánffy Pál báró, Benyovszky Péter, Biedermann József, Blaskovics József, Csapó Dániel, Csekonics János, Czindery László, Dercsényi Pál, Dessewffy Aurel gr., Dessewffy Emil gróf, Dubraviczky Simon, Eötvös Pál, Esterházy Mihály gróf, Festetics Ágoston, Festetics Miklós gróf, Földváry Antal, Földváry Gábor, Földváry Lajos, Ghyczy Ignácz, Gindly Antal, Hőrmann Keresztély, Hunyady József gróf, Károlyi György gróf, Klauzál Imre, Kolb János, Korher János, Laczkovics József, Lamberg Rudolf gróf, Marczibányi Lajos, Martinelli Antal, Mayerffy Ferencz, Nádasdy Tamás gróf, Patay József, Perlaky Károly, Podmaniczky András báró, Pregard János, Prónay Albert báró, Schams Ferencz, Szapáry József gróf, Szeber Károly, Széchenyi István gróf, Steinbach Ferencz, Uzovics János, Wenkheim Béla báró, Wesselényi Miklós báró. — A' lóverseny osztályából a' választottság közül 12 tagból álló kisebb választmány neveztetett-ki, melly határozatit mindenkor tartozik a' nagy Választottság elibe terjeszteni. — 6. A' köztelki részvényekből sorsozás által ezek húzattak ki: 172 (Teleki Domos grófé); 263 (ugyanazé); 173 (Károlyi György grófé); 124 (Károlyi Lajos grófé) 168 (Károlyi György grófé); 207 (Hunyady József grófé). —

A' Választottság a' közgyűlés megbiztának következésében Junius 9dikén összeülvén, minthogy a' „Gazdasági Egyesület" új szerkezetének kidolgozására hosszabb idő és tanácskozás szükséges, ennek elkészítésére küldöttséget nevezett-ki kebléből, melly a' közgyűlésben elhatározott gazdasági folyóírás miképeni létesítését és a' Köztelek jövő elrendezését is egyik tárgyául tekintendi, 's mellynek javaslata a' Választottság 's aztán a' jövő közgyűlés elibe fog terjesztetni. A' küldöttség Andrásy György gróf előlülése alatt e' következő tagokból áll: Appel Károly, Csapó Dániel, Czindery László, Klauzál Imre, 's Mayerffy Ferencz. Addig is pedig, mig e' küldöttség munkáját bevégzendi, már most a'" Gazdasági Egyesület „nevében új aláírásivek fognak kibocsáttatni. Mind ezeknek föltételei mind az Egyesületet illető egyébb tudnivalók annak idejében bővebben lesznek közölve.

AUSTRIA.

Ő cs. k. Felsége Enns alatti Austria főherczegség hódolatának szokott ünnepies elfogadását Jun. 14dikére határozni kegyelmesen méltóztat-

ván, a' főherczegi kalap, melly Klosterneuburg kincstárában őriztetik, Jun. 13dikán ünnepiesen az udvari várba vitetett. E' végre két cs. k. kamarás, Colloredo-Mannsfeld Ferdinand gróf mint első és Hardegg Domonkos gróf mint második biztos, az udvari várból udvari kocsival Klosterneuburgba küldettek, hol a' tiszthatóságtól, fegyveres polgárságtól és papságtól szokott szertartással fogadtattak, megbízó levelöket ünnepies gyülésben a' főpapnak bemutatták, 's miután nekik a' főherczegi kalap forma szerint átadatott, viszszatértek Klosterneuburgból az udvari várba, hova este felé érkeztek-meg következő rendel: előre ment egy lovag osztály, utánna egy udvari lovag, majd a' klosterneuburgi prépost kocsija; a' második és első udvari biztos hatlovas kocsija; egy hatlovas udvari kocsi, mellyben hátúl a' két udvari biztos, elől a' prépost ültek, mindenik kocsiajtó mellett egy cs. k. cseléd ment, a' kocsi megett a' biztosok saját szolgáik páronként; egy alsó ausztriai tartományi ügyelő, és az udvari biztosok házi tisztjeik lóháton; a' cs. k. udvari kocsik és lovak felügyelője lóháton; egy bársonnyal béllett veres bőr láda, két arany szegélyü 's lefüggő veres bársonnyal takart öszvértől vitetve, mellyben volt a' főherczegi kalap veres bársony vánkoson, a' láda mind két oldala mellett három cs. k. cseléd ment, 's hat cs. k. testőr lovaglott kivont kardal egy másod-őrmestertől vezettetve; egy négyűlésü kétlovas udvari kocsi; Klosterneuburg fegyveres polgárai kisérték a' kalapot a' Schotten kapuig, innen pedig az udvari várba egy bécsi polgári lovag osztály. Megérkezvén az udvari várba a' főherczegi kalap a' fölépcsőnél kivétetett a' ládából, 's az udvari biztosok által, előre menvén egy udvari és szobai fourir, 's a' testőröktől kísértetve, Ő Felsége belső szobáiba vitetett, hol Czernin gróf cs. k. főkamarás jelenlétében kivétetett a' tokból, 's a' cs k. kincstárból oda hordott országos czímjelek, t. i. pálcza, alma, zászló, paizs és kard mellé, arany szövetü külön vánkosra tétetett, a' cs. k. testőrség vévén-át őrizetét. A' hódolás napján, Jun. 14ikén, a' Karok mind az ország házába gyültek, 's reggeli nyolcz órakor Goësz gróffal, alsó Ausztria marsaljával, a' várba mentek. A' menetelt, melly utját a' minorita piaczon, kereszt és lőwel utczákon, Amalienhofon, 's a' belső várpiaczon keresztül vette a' Schweizerhofba, egy csapat polgári lovasság nyitá-meg 's rekeszté-be,—a' követek előtt tartományi 's városi tisztviselők és szolgák, a' Rendek cselédei és az ország marsaljának házi tisztjei mentek. Az udvari várba jutván a' Karok, az e' végre rendelt különféle szobákba oszlottak-el. Ugyanott valának a' cs. k. ministerek, titkos tanácsnokok, kamarások, a' külső udvari kar, az arany gyapjas és más benföldi Rendek vitézei, cs. k. tanácsosok, udvari és tartományi tisztviselők mind gyászöltözetben. Ekkor a' fő udvari hívatalok 's szolgálatok czímjelei az örökös tisztviselőknek vagy helyetteseiknek átadattak, még pedig a' négy fő udvari hívataléi a' titkos tanácsi szobában, az udvari szolgálatokéi pedig a' lovag szobában, miután a' klenodiumok 's czímjelek az e' végre rendelt örökös tisztviselők által kihozattak a' belső szobákból. Colloredo-Mannsfeld herczeg, cs. k. első főudvarmester, 9 óra előtt Sz. István egyházába utasítá a' praelatust, hogy ott főpapi köntösbe öltözzék, 's Ő Felségöket a' herczegi érsekkel együtt várja a' főajtónál. Maga a' cs. k. első főudvarmester is, az arany gyapjas és nagykeresztes vitézekkel kocsikban, a' bástyán, polgári kórház piaczán, az új piaczon, karinthiai és singer utczákon keresztül, előre a' Sz. István egyházába ment. Ő cs. k. Felsége 9 órakor udvari gyászban, az arany gyapjas, Sz. István, Leopold, vas korona rendek czímjeleivel és Maria Terézia katonai rendjének szalagjával ékesítve, az örökös tisztviselők előtte, a' testőrség kapitányai és general-adjutans mellette, az örökös tartományi lovászmester helyettese, az örökös tartományi czímerhordó, és császárné Ő Felsége főudvarmestere 's fő udvarmesternéje utól menve, császárné Ő Felségével együtt a' követségi lépcsőn lement a' pompakocsihoz. Chotek Henrik gróf, örökös tartományi ajtóőr, e' közben a' második előszobában a' titkos tanácsi szoba ajtajára állott, 's mihelyt Ő Felsége a' belső szobákat elhagyá, jelt adott, kulcsal kopogtatván-meg az ajtót. Az udvari 's szobai fourirok a' kiadott parancsolat szerint előre elintézték a' menetelt, melly következő rendel indúlt-meg Sz. István egyháza felé: előre ment egy lovag osztály; utánna egy udvari lovag; ezt követék gyalog: a' tartományi kapusok; a' Karok cselédei; a' tartományi marsal házi tisztjei; Bécs városa szolgái; a' cs. k. udvari cselédség; a' tartományi trombitások; városi 's tartományi tisztviselők; a' főherczegi tartomány helyeinek

)(

's városainak követei; Bécs követei; két titoknok; cs. k. statustisztviselők és tanácsnokok, mind fedetlen fővel; Traun Ferencz gróf, örökőstartományi főzászlótartó, az ország lobogó zászlójával, fedett fővel; a' Teresianum nevendékei, kiknek attyaik alsó Austria Rendeihez tartoznak; a' tartományi Kar tagjai, fedetlen fővel, páronként; ezek közt voltak azon örökös tisztviselők is, kiknek a' menetelnél semmi különös foglalatosságuk nem volt; alsó Ausztria marsalja; két cs. k. udvari fourir gyalog; az apródok; két cs. k. kamarai fourir; a' cs. k. asztalnokok, kamarások, titkos tanácsosok, ministerek, a' benföldi rendek kis és közép keresztes vitézei; Fuchs Ignácz gróf, örökös tartományi főpálczamester a' pálczával; St. Julien Ferencz gróf örökös tartományi sólyommesternek a' fija St. Julien Clemens gróf, mint helyettes, vadászkéssel, vadásztáskával, kezén sólymot tartva és az e' rendü osztály vadászitól kísértetve; Baudissin-Sinzendorf gróf örökös tartományi fővadászmester helyett Hoyos Henrik gróf, fekete vadász köntösben, zöldselyem sinóron tartva egy nagy kutyát, mellyet egy cs. k. erdőmester segíte vezetni, a' cs. k. vadászoktól kísértetve; Khevenhüller Vincze gróf, mint Khevenhüller Emmanuel gróf örökös tartományi főudvarmester helyettese, a' főudvarmesteri bottal; Ausztria főherczegség heroldja czímerköntösben, tollas kalappal 's felemelt bottal; Breuner Ágoston gróf örökös tartományi fókamarás, a' főherczegi pálczával, melly gazdag vánkoson arany szalagon csüggöt-le válláról: Schönborn Ferencz Filep gróf örökös tartományi főasztalnok, a' herczegi almával egy hasonló vánkoson; Hardegg Domokos gr. örökös tartományi főpohárnok, a' főherczegi kalapot ugyanolly vánkoson tartva; Gundacker Stahremberg gr. örökös tartományi fő udvari marsal, az ország kivont kardjával lóháton; Ő cs k. Felsége, 's mellette balról császárné Ő Felsége, hatlovas pompakocsiban; mindenik kocsiajtó mellett egy cs. k. apród, két inas, balról a' Harrach Ferencz gróf örökös tartományi fólovászmester képét viselő Harrach Erneszt gróf bottal, mellette Althann József gróf örökös tartományi fő paizshordó, a' paizsal és kardal, valamivel pedig hátrább a' testőri kapitányok, Clam-Martinitz gr. Ő Felsége general-adjutansa, és Dietrichstein Móricz gr. császárné Ő Felségének főudvarmestere mentek; a' kocsit két oldalról poroszló-testőrök vették-körül, kiknek dárdáikról aranybojtok csüggtek-le, hátulról pedig a' cs. k arcier és magyar kir. testőrség osztályai kísérték; egy hatlovas udvari kocsi Fürstenberg grófné főudvarmesternével, és a' szolgáló két palotai aszszonysággal; egy granátos és egy lovag osztály. A' menetel a' belső vár és Mihály piaczán, urak utczáján, a' Freyungon, Hofon, Bogner utczán 's Grabenen keresztül, hol a' fegyveres polgárság és katonaság két oldalról sort állott, vette útját a' Sz. István egyháza felé. Ő Felségét mindenütt ezer éljen kiáltással üdvezlé az összecsődült népsokaság. Sz. István egyháza előtt az arany gyapjas és nagy keresztes vitézek, az egyházban pedig a' herczegi érsek, Klosterneuburg praelatusa (mint örökös tartományi udvari káplán), a' praelatusok főpapi öltözetben és fókáptalan fogadák Ő Felségöket. A' herczegi érsek szentelt vizet nyújta nekik, 's császár Ő Felsége, dob trombita harsogás alatt, a' két oldalról sorban álló papság közt, menyezet alatt három lépcsőre emelt thrónusba lépett, melly körül az örökös tartományi tisztviselők, testőri kapitányok és a' general-adjutans illető helyeiket elfoglalák. Császárné Ő Felsége kíséretével együtt az Oratoriumba ment. A' cs. kir. udvari kar, a' rendek tagjai, és a' Karok 's tisztviselők a' számukra rendelt imádkozó székekbe ültek. A' kutya és sólyom a' vadászokkal együtt kívül maradtak a' főajtónál. Isteni tiszteletet a' herczegi érsek tarta, mi közben Klosterneuburg praelatusa az Evangeliumot és Pacemet, előtte menvén az udvari szertartás mestere, a' thrónusra vitte császár Ő Felségéhez megcsókolni, onnan pedig az oratoriumba császárné Ő Felségéhez. Elvégződvén a' sz. mise, a' menetel a' Grabenen és Kohlmarkton keresztül az előbbi rendel tért-vissza az udvari várba, hol Ő Felségök belső szobáikba mentek, a' kíséret pedig részint az előszobákban maradt, részint a' nagy szertartási palotába vonult. Ekkor a' tartomány Rendei küldöttségének vénei az örökös tartományi kamarás által audiencziát kértek Ő Felségétől. A' kamarás a' titkos tanácsi szobába hívá a' küldöttséget, hol Ő Felsége menyezet alatt állott, 's az úri kar legvénebbje, beszédében a' Karok hódolásának elfogadásáért alázatosan esedezett. Beszéde végével Mittrowszky gróf főkanczellár, mély bókolással közeledett Ő Felségéhez, ki főhajtással parancsolá a' legkegyelme-

sebb elfogadás kinyilatkoztatását, mit a' főkanczellár rövid válasz-beszédben teljesíte a' küldöttség előtt. A követek ezután a' tartomány karaihoz tértek a' szertartási palotába, hol csakhamar Ő Felségének jötte jelenteték, ki ott ugyanazon kísérettel 's olly renddel jelent-meg, mint a' Sz. István egyházában, 's a' három lépcsőjü thrónusra lépvén, kalapját feltette 's leült, az örökös tartományi tisztviselőktől, testőri kapitányoktól 's a' t. szokott módon körűlvétetvén. A' főkanczellár mély meghajlással közeledett ismét Ő Felségéhez, ki, mint feljebb, parancsolá akaratjának kijelentését, mit a' főkanczellár, előbbi helyét elfoglalván, egy beszéddel teljesíte. Erre Alsó Ausztria marsalja felelt, egyszersmind a' kiváltságok megerősítését kérte. Ő Felsége rövid beszédében biztosítá a' karokat kiváltságaik és saját kegyelme felől, 's hűségre és engedelmességre inté őket, mit többszörös éljen kiáltások követének. A' főkanczellár inté a' karokat, hogy a' hódolati esküvést fen hangon mondják utánna, minek következésében a' negyedik rend jobb keze három újját felemelé 's a' karok mind együtt hallható szóval tevék-le az esküt. Ekkor az udvari várban kiállított granátos batalion és a' sánczokon kiszegezett ágyúk először lőttek 's minden harangok meghúzattak. Esküvés után a' főkanczellár átadá a' tartományi marsalnak a' pergamenre írt 's Ő Felsége saját kezével aláírt kiváltságokat függő pecséttel, a' karok rang különbség nélkűl közeledtek Ő Felségéhez 's mély tiszteleti bókolással teljesíték a' homagiumot. Illy módon elvégződvén a' hódolás, Ő Felsége az udvari vár egyházába ment-le Te Deumra, mellyet Klosterneuburg praelatusa, mint örökös tartományi fő udvari káplán tartott, mi közben másodszor lőttek az ágyúk 's apró fegyverek, 's másodszor húzattak-meg minden harangok. Az ambroziani dícséret-zengés után visszatért Ő Felsége maga szobáiba, hol az örökös tartományi tisztviselők letették a' tartományi czímjeleket. Miután az örökös tartományi főudvarmester, botot tartva kezében, az asztal elkészűltét jelenté, Ő Felsége császárné Ő Felségével a' fenséges főherczegekkel, Sófia főherczegasszonnyal és a' többször említett kísérettel együtt, a' czímjelek előtte vitetvén, ebédelni ment a' szertartási palotába. Ő Felségök beléptekor dobok 's trombiták zendültek-meg. Asztal felett az örökös tartományi fő tisztviselők teljesíték illető szolgálatikat. Midőn Ő Felsége először ivott, harmadszor lőttek 's húzták-meg a' harangokat. Ezután Pergen Antal gróf, örökös tartományi főpénzmester arany táczán, arany és ezüst hódolati pénzeket nyújtott Ő Felségöknek, a' fenséges főherczegeknek 's főherczegasszonynak, kik mindnyájan méltóztattak venni azokból. Ebéd után Ő Felségök szobáikba vonultak, 's az ország klenodiumai is oda vitettek. A' rendek tagjai és udvari kar eltávoztak, az örökös tartományi tisztviselők és karok pedig a' számukra rendelt asztalokhoz mentek, mellyek kilenczen voltak: egy t. i. az ország kanczellaríája épületének teremében alsó Ausztria marsalja és a' három első rend számára 60 személyre, továbbá a' tizenhét örökös tartományi tisztviselők számára külön egy egy asztal, 12 személyre mindenik, a' nagy redoutteremben, a' negyedik rend számára pedig, mintegy 80 személyre, a' kis redoutteremben volt terítve. Ebéd közben az örökös tartományi főpénzmester az ország marsalja és az örökös főtisztviselők asztalinál személyesen osztá-el a' hódolati pénzeket, a' negyedik rend asztalánál pedig a' cs. kir. pénzmester. A' főherczegi kalap Jun. 15dikén szintolly pompával vitetett-vissza Klosterneuburgba, mint elhozatott, hova egy osztály bécsi polgári lovasságtól kísértetett, ott pedig Klosterneuburg fegyveres polgárságától vétetett-által. Az udvari bíztosok visszatérvén, az első bíztos házához mentek az egész kísérettel, melly onnan elbocsátatott.

NAGYBRITANNIA.

A' felsőház Junius 2diki ülésében emlékezteté Londonderry marquis az első ministert, hogy Spanyolországot illető kérdéseire mára igért neki feleletet. Melbourne viscount: A' nemes marquis kérdezé tőlem, készíttettek-e fel Spanyolország részére hajók? Ha helyesek tudomásaim, angol hajó csak egy van illyen állapotban „Isabella segonda", melly 1943 font sterlingért béreltetett-ki a' spanyol kormány részére. Szintén a' királyné számára 13 ezer puska, 3 ezer pisztol, 10 ezer kard, 2 ezer font sterl. értékü küldetett. Martius 10dikén azonban a' nemes herczeg az ellenfélen, (Wellington) a' spanyol kormányt értesíté, hogy a' fizetést nem sürgeti. Wellington herczeg megismeré ez előadás igazságát; de sajnálá, hogy Londonderry marquis, parlamenti szokás

szerént, előre nem jelenté czélját; így ő (Wellington) tegnap helyén lett volna, 's részéről megtevé vala a' szükséges felvilágosításokat.

Az alsó házban Junius 2dikán Grote úr előterjeszté javallatát, melly szerént a' parlamenti választásoknál nyilvános helyett, titkos szavazás hozatnék-be. Russell lord ellenzé a' javallatot; melly 319 szóval 216 ellen félrevettetett. Majd minden radicalisok és ultra-whigek, mint Lushington dr. sir E. Codrington, Bowring dr. 's a' t. a' javallat mellett szavaztak. Peel R. sir és Stanley lord hosszu beszédekkel támogatták a' ministeri pártot.

Palmerston lord Tivertonban parlamenti követnek választatván, Jun. 2dikán Londonba érkezett. Az alsó ház Jun. 5diki ülésében Russell lordnak Angliában és Walesben a' városi rendszert reformáló billje olvastatott-fel először; második felolvasása Jun. 8dikára halasztatván.

FRANCZIAORSZÁG.

Audry de Puyraveau valamint már elébb a' pairkamara törvényhatósága, úgy most annak ítélete ellen is protestatiót intézett a' pairkamara elölülőjéhez. E' követ (Audry de Puyraveau) Junius 6dikán Puyraveauba útazott, betegen fekvő hitvesének látogatására.

A' National Jun. 7dikén az aprilisi vádlottak kilencz védelmezőire a' pairkamarától szabott 50 ezer franc büntetés lerovása végett aláírási névjegyzéket közöl, melly 1403 francra megyen.

Espanna gróf Toursból, hol a' politiai őrizet alól becsület-szóra felmenteték, megszökött. — A' Journal des Debats Jun. 7dikén ismét hosszú czikkelyt közöl a' spanyol avatkozás mellett; de hozzá teszi: hogy a' franczia kormány nem igen hajlandó azt felválalni. A' legitimista hírlapok D. Migueltől a' lissaboni kormány által rendelt egyházi javak eladása ellen protestatiót közlenek. Költ az ellenmondás Rómában, 1835. Maj. 14d.

SPANYOLORSZÁG.

Madrid, Maj. 28dikán. Martinez de la Rosa úr felől azt hivék ellenségei, hogy a' Caballero úr Majus 11diki indítványa iránt tett bíztossági tudósításnak Maj. 27diki vítatásakor az oppositio hatalmas megtámadásai miatt meg fog bukni; ő azonban a' legfényesebben kimentette magát. A' bíztossági tudósítás következő vala: „A' Caballero úr indítványának megvizsgálására nevezett bíztosság olly véleményben van, hogy noha az estamentonak jussa van a' ministerek ellen a' kormány tetteiért, a' rendeletek 139dik czikkelyénél fogva 's a' fenálló törvényekkel egyezőleg, mindaddig míg a' rendeletben megigért törvény a' felelőség iránt megállapítatik, vádat indítani, 's őket felelet alá vonni: mindazáltal e' jus gyakorlása végett a' jelen esetben elébb Ő Felségéhez az estatuto realhoz képest kérelmet kell intézni a' kérdésben forgó oklevél közöltetése iránt, ha ezt az estamento szükségesnek találandja. Madrid, Majus 22ikén. Cano Manuel. Mariano Carvillo. Augustin de Arguelles. Joaquim Fleix. Sebastian Cuesta. Juan de Morales. Francisco Redondo. Angel Polo y Monge.“ Arguelles úr külön előadott véleményében olly nyilatkozást tőn, hogy illy rendkivűli esetekben, millyen a' kérdésben forgó egyezés, nem a' kérelem hosszas útján, hanem egyenes izenet által kellene az oklevelet Ő Felségétől kikérni. Morales úr külön véleményében elesmérte ugyan a' ministeri felelőség okfejét, de ezen egyezés köz bírálgatását az országra károsnak tartotta. Polo y Monge úr pártolá a' bíztosság tudósítását, de nem reménylé, hogy a' kérelemnek sikere lenne, mivel már olly sok kérelem tétetett félre felelet nélkűl. A' bíztosság véleménye ellen Caballero úr szólalt-fel legelsőben. „A' bíztosság, úgy mond, elismérte ugyan a' ministeri felelőség okfejét, de azt a' javallott mód által semmivé teszi; mert a' korona tanácsadói e' kérelmet, mint csaknem minden egyebeket is, ki fogják játszani. Ha az estatuto real csak a' kérelem útját engedi-meg: mellyik czikkelye fogná azt megengedni, hogy a' koronához egyenes izenet intéztessék? 'S még is a' főrendek kamarája nem régiben egy kérelmet küldött a' királyiszékhez, mellyet a' hivatalos hírlap izenet gyanánt közlött; a' követek által a' Maj. 11diki merészletek iránt Ő Felségéhez intézett helyben-nem-hagyás kijelentését pedig senki sem fogja kérelemnek mondani? A' most kötött egyezés csak egyike a' ministerek sok fonák rendszabásainak, csak egy csepje a' keserűség poharának. Az egész ország nincs a' kormányzással megelégedve; mire nézve ő most csak három pontot említ-meg: 1) azon önkényt, mellyet a' ministerium sok személyek ellen gyakorlott; 2) a' tartományokat kormányzó tisztviselők hibás választását, 's 3) a' rosz törvényszolgáltatást.“ Itt félbeszakasztá az elölülő a' beszélőt, kérvén, ne

bocsátkoznék mellesleges tárgyakba, hanem szorítaná beszédét egyedül a' vítatás alatti indítványra, mellyet előtte újra felolvastata. Ekkor Caballero úr még nehány szót mondván minden öszvefüggés nélkül, a' ministerek vád alá vételét, 's az eredeti egyezés előterjesztését kívánta, annak megtudása végett, nincsenek-e benne valamelly titkos czikkelyek a' királyiszékből Don Carlost kizáró törvényre nézve. Cuesta úr megvallá hogy ő a' ministerek részén van, de az oppositiót becsüli, 's Arguelles úrnak véleményéhez nem járulhat. Alcala Galiano úr, a' ritka tehetségü szónok, álla most fel, 's mindenek legnagyobb figyelemmel hallgaták beszédét. Egyébaránt mit mondott tulajdonképen, ezt nehéz meghatározni. Ragadja ő magához hallgatóit ékesszólásával; de a' ki beszédét olvassa, nem talál benne egyebet álokoskodásoknál, elcsavarásoknál, és közállításoknál. Illyen vala mostani beszéde is. Ellene volt a' bíztosság javallatának, mert a' ministerek önkénye a' kérelmet ki fogná játszani. „Nem kívánom, úgy mond, a' ministerek felelőségét; mert épen ezt akarják ők, tudván, mi nehéz azt bébizonyítani, hogy a' törvény meg van sértve. Az igazi felelősági just a' közvélemény gyakorolja; ehhez kell nekünk folyamodnunk, 's a' helyett, hogy a' ministereket felelet alá vonnánk, mindaddig kell őket gyaláznunk, míg tiszteikről lemondván azokat ügyesebb férfiaknak engedik.“ Ekkor az Arguelles úr véleményét jelenté egyedül helyesnek, 's felszólítá a' követeket annak pártolására. Nincs ő, úgy mond, ellene az egyezésnek, hanem a' módnak, mellyel az köttetett. Azon idegen, ki azt javallatba tette, semmi megbízó-levelet nem nyújtott be a' kormánynak, 's annálfogva nem tekinthetik egyébnek közönséges útazónál. Egész Európa olly kannibáloknak fogná a' spanyol népet tartani, kiket idegen apostol tanít emberiségre. Úgy tekinti ő e' férfiú küldetését, mint a' toryk munkáját, 's mint a' Francziaországénak ellenébe tett ángol avatkozást, vagy helyesebben szólva, mint a' whigeké ellen intézett tory avatkozást. Ezután az egyezés külön pontjait feszegetvén a' szóló, hirtelen a' köz sajtóra fordítá beszédét, melly az oppositio tagjait gyilkosok szövetségesei gyanánt festi; a' hivatalos hírlap rájok akart a' követekre ijeszteni, 's nyakokra idegen véleményeket tolni; végre azon mesterkednek, hogy az oppositiót úgy fessék, mint a' hadsereg ellenségeit; ezt cselekedte a' hadminister egy hivatalos íratában. „Azt mondják, így folytatá szavait, hogy azok, kik itt beszélnek, nem mentek Navarrába hadakozni; erre én azt felelem: Más a' mi hivattatásunk, az t. i. hogy itt bátor és állhatatos lélekkel beszéljünk; de ha Navarrába mennénk, ott rosz harczolók, itt pedig helyeinket elhagyott szökevények fognánk lenni.“ Végre azt is megemlíté, hogy az egyezést több generálok, nevezetesen Mina, nem hagyták helyben. Arguelles úrra kerüle most a' beszéd. E' férfi, kit a' Spanyolok isteninek neveztek, inkább érdemli a' megfoghatatlan nevet. Minden fontosabb kérdések alkalmával cserben hagyta politikai barátait, 's valamelly titkos homályba burkolódzott, melly által némü felsőbbséget akar magának a' kamarában szerezni. A' Guebhard-kölcsön iránti kérdés vítatásakor híjába hívták segítségül barátai; a' királynéhoz legközelebb intézett felírás ellen csaknem egyedül ő szavazott; most pedig, mint a' bíztosság tagja, ellene szavazott annak, 's a' bíztosság véleményének oltalmazásán kezdte beszédét. Egyhangú és lármás beszéde, mellyben egymást érte a' sok kérdés, szinte két egész óráig tartott. Azon nyilatkozáson kezdé szavait, hogy személyes környülmények által indítatott, mint spanyol és követ megszólalni. Kívánja az egyezés előterjesztetését, nem azért mintha a' kormányt feleletre akarná vonni, hanem hogy a' szerződés, miután végrehajtatott, a' törvényhozó test által megvizsgáltassék. Ez szokásban van Európa minden képviselői országaiban; miként nevezhetik hát azokat, kik ezt kívánják, revolutiósoknak és anarchistáknak? Nem akar a' szerződés hosszas bírálgatásába ereszkedni, mert ezt már Galiano úr elvégezte; de fájlalná, ha idegen országból kellene jőni valakinek, hogy a' Spanyoloknak emberiséget prédikáljon; óhajtaná, hogy ezen emberiség magától II. Isabella kormányától származott volna. Kívánná tudni, kinek felhatalmazására állott-elő lord Elliot. Ezután külön véleményét azon különös erőséggel támogatá Arguelles úr, hogy az estatuto real nem tiltja a' kamaráknak rendkivüli esetekben rendkivüli rendszabásokhoz nyúlni; mi ha eddig meg nem történt is, de minden dolognak csak kell egyszer kezdetének lenni. Azután az avatkozásra fordítván be-

szédét, kinyilatkoztatta, miként ő soha sem jelentené abbeli félelmét, hogy a' nemzetnek nincs elég ereje, mielőtt meg nem lenne győződve a' felől, hogy minden elővehető hathatós eszközök megpróbáltattak. „A' kormánynak, úgy mond, jól meg kell gondolni, mit cselekszik; 's ha az országot azon szerencsétlen helyezetben szemlélné, hogy külföldön kellessék segedelmet koldulnia, gondolja-meg, azért fog-e az országba vezetett idegen hatalom ide jőni, hogy a' meghívók', vagy pedig tulajdon hasznát eszközölje; 's jusson eszébe, hogy az olly nemzet, melly ön ügyeit tulajdon erejével kivívni nem képes, igen közel van ahhoz, hogy mások szabjanak neki törvényt; emlékezzék-vissza az 1823ik esztendőre."

Következő azon beszéd, mellyel a' regens-királyné a' kamarákat eloszlatta: „Nagy-tekintetü főrendek 's követ urak! Midőn a' cortesek közt a' mostani törvényhozó gyűlésnek szertartásos bezárása végett megjelenek, örömmel ismérem-el, hogy azon terhes körülményekhez, mellyek között az urak öszvegyülekeztek, 's olly sok veszélyekhez képest, mellyek a' polgári viszongásokat rendesen követni szokták, ezen tisztes és hasznos ősi intézet helyreállításakori reményeim nem valának hijába. A' korona elrablására törekvő elcsábított herczeg ellen hozott törvény tökéletesen rányomta a' helyben-nem-hagyás bélyegét azon ügyre, melly valamint az ország ősi törvényeivel és szokásaival, úgy a' nemzetnek törvényszeres tolmácsai által kinyilatkoztatott 's áldozatai és erőlködései által bébizonyított köz akaratjával ellenkezik. Fájdalmas és sajnálandó ama harcznak illy soká tartása, melly, noha szerencsés kimenetele kétséget nem szenved, mind a' mellett is bevégződéséig nehány jobb sorsra méltó tartományt elpusztít, 's a' többiben a' béke teljes biztosodását megakadályozza. De reménységet nyújtanak nekem ezen atyafiak közti háborúnak bevégezhetésére 's a' csendességnek az egész országban biztosítására, ama' segéd eszközök, mellyeket a' cortesek olly nagylelkűleg megajánlának, a' sereg bátorsága és állhatatossága, a' városi katonaság elszántsága és hazafiúsága, 's ama tántoríthatlanság, melly e' nemes lelkű nemzetet bélyegezi, ha egyszer ez a' világ előtt határozódását kijelentette. Erősíti e' reményemet az, hogy magas szövetségeseim barátságának 's hívségének naponként újabb bizonyságait tapasztalom, kiknek nyilvános szerződésekben tett ígéretei a' törvényes ügy szerencsés kimenetele felől új biztosítást nyújtanak. A' többi hatalmak, kik felséges leányomat Spanyolország királynéjának elismérték, hasonló jó indúlatokat mutatnak; azon kormányok pedig, mellyek ez elismérést még továbbra halasztani jónak látták, legkisebb szándékokat vagy óhajtásokat sem mutatták ezen Spanyolországot egyedül illető ügybe avatkozásra. Reménylhetni is, hogy minden kormányokat meg fog bölcsességök és előrelátások győzni a' felől, miképen a' félszigetnek felséges leányom királyiszékének oltalmazó árnyéka alatt leendő teljes megnyugtatása, egyetlen eszköz a' veszedelmes viszongások és zavarok félbeszakasztására, 's múlhatlanúl szükséges Európa köz csendességére. Felesleges volna az urakat azon fontos munkákra, mellyekben olly nagy részt vevének, 's ama' jóltévő törvényekre emlékeztetni, mellyeket a' nemzet e' törvényhozó testtől becses hagyományúl nyere. Maga az ország jövedelmeinek 's költségeinek előleges szoros megvizsgálása csalhatatlanúl bizonyítja, hogy miután a' nyilvánosság és jó rend pályáján megindultunk, lehetetlen többé a' veszedelmes visszaéléseknek fenállani, 's apródonként hasznos javításoknak kell múlhatatlanúl tétetni. A' statusgazdálkodásban fontos rendszabások fogadtatának-el, millyen a' külföldi adósság szabályozása, ezen előre múlhatlanúl megkivántatott lépés arra nézve, hogy a' hitel bédugult forrásai kinyittassanak, 's ez által segéd eszközök találtassanak, a' mint valóban találtattak is, a' statusköltségeknek illy rendkivüli körülmények között a' népnek új súlyok és adók által terhelése nélkül pótolhatására. 'S bár a' tárgy fontossága, a' vélemények különbözése, 's az elkerülhetetlen halogatások ezen olly nagy és szorgalmas gyűlést a' honi adósságnak hasonló szabályzásában meggátolák: éppen ez elhalasztás arra fog szolgálni, hogy mivel a' kormány bővebb ismereteket 's okleveleket fog gyűjteni, a' status hitelezői nagyobb hasznokat nyerjenek, ha e' tárgy más alkalommal a' cortesek által ismét tanácskozás alá vétetik. 's a' t.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkert utcza 498. sz.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

50.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Junius 20-dikán 1835.

Előfizetési figyelmeztetés

A' „HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK“

iránt.

Junius végének közelgetésével t. cz. Előfizetőinket és az egész magyar olvasó Közönséget bátrak vagyunk felszólítani: méltóztassanak újságunk további olvashatása iránt a' rendeléseket, tisztán leírt, vagy nyomtatottan kiigazított teljes czímzeteik beküldése mellett, minél elébb megtenni; hogy mi is nagyon tisztelt Pártfogóink számához alkalmaztathassuk előintézkedéseinket, és tetemes költséggel szükség-feletti példányokat ne nyomtattassunk. —

Mennyiben felelt-meg e' nemzeti újság-intézet, 1835 e' mindjárt lefolyandó első felében, czéljának; mennyire törekedett és igyekszik folyvást terjeszteni a' jót, szépet és hasznost, gyúlasztani a' Király, Haza 's nemzeti nyelv szeretetét, — t. cz. Olvasóink ítéletére bízzuk.

A' Hazai Tudósítások ezután is az országgyűlési hírek, egyházi, katonai 's polgári legfelsőbb kineveztetések, kir. kamarai híradások, magyar tudós társasági jelentések, m. nemz. muzeumi közlések, és az ország minden részeiből jövő érdekes tárgyu, hiteles levelezések 'sat. mellett az állattenyésztő társaságról, a' dunagőzhajózásról és a' magyar Haza erkölcsi 's polgári jólétét tárgyazó több intézetekről a' környülményekhez képest, minden szükséges tudnivalókat közlenek. A' *Külföldi czikkelyek* tartalmára nézve mindent elkövet a' szerkeztető hívatal, hogy a' számtalan napi történetekből minél fontosabb, tanúságosb 's egy vagy más tekintetből minél érdeklőbb tárgyakat könnyen folyó magyar stilusban, gyorsan és híven közöljön. Nem szükség említeni a' politikai hírlapok figyelmetes olvasói előtt, hogy a' reformokban fáradatlan Anglia, a' zendűlési perrel 's a' spanyol avatkozási kérdéssel foglalatos Francziaország, a' polgári vértől még most is párolgó spanyol föld, az ismét szebb jövendőt váró Portugal, többeket mellőzve is, elég indító okúl szolgálhatnak a' hírlapok olvasási tüzének nevelésére.

A' „*Hasznos Mulatságok*“ eredeti és fordított, hasznos és mulattató, az olvasók előtt már esméretes foglalatú czikkelyekkel fűszerezik a' politikai híreket.

„*Hirdetéseink*“ mindenféle kereskedési, árverési jelentéseket, híradásokat 'sat. elfogadnak és a' legmérsékeltebb fizetés mellett tüstént közlenek. — Intézetünk külseje a' mostani marad; de a' betük új öntetüek lesznek.

A' Hazai 's Külföldi Tudósításoknak függelékjeivel együtt, előfizetési ára a' jövő félesztendőben is, melly Julius elejétől December végéig tart, Pesten és Budán borítékban 9, boríték nélkül 8; postán pedig 10 v. cz. forint marad. A' kik velinpapiroson kívánnák járatni hírlapjainkat, az itt nevezett előfizetési díjt félévenként 2 v. cz. forintal tóldják-meg.

Azon t. cz. Hazafiak, kik intézetünket becses közleményeikkel gyámolítani kegyesek voltak, vegyék ezennel szíves köszönetünket, 's fogadják azt tovább is nagybecsü figyelmökbe. Levelezőinknek 's a' cs. kir. posta-hívataloknak folyvást örömmel szolgálunk a' szokott ajándék-példánnyal, ez intézet iránt mutatott buzgó fáradozásikat ezutánra is kikérve. Pesten, Juniusban 1835.

A' Hazai 's Külföldi Tudósítások Hivatala,
Zöldkert útcza 498 szám alatt.

Első Félesztendő. 1835.

(1) Hirdetés. Az egyházi értékhez tartozó tekintetes Baranya vármegyében kebelezett Mágotsi királyi uradalom részéről folyó évi Szent Jakab hava 29kén Mágots mezővárosában az uradalmi tiszttartói hivatalban reggeli 9 órakor tartandó árverés útján több királyi haszonvételek három egymásután következő esztendőre, jelesen pedig 1835diki Szent András hava 1ső napjától kezdvén, 1838diki October utoljáig haszonbérbe fognak adatni.

1ször A' bérlő tulajdon szeszes italainak, u. m. a' bor, pálinka, és sernek szabad kimérése, valamint az urbéri üst pénz szedés Mágotson, Nagy-Hajmáson, Harczon és Jenőn; melly utóbbi helyen a' pálinka égetés is hozzá járuland.

2szor A' Mágotsi, Nagy-Hajmási, és Harczi uradalmi pálinka-házakban a' pálinka égetés, ennek apródonként kimérettetése joga nélkül.

3szor Nagy Hajmáson a' húsvágás jog lakház nélkül.

4szer Mágotsi, és Nagy-Hajmási határban a' tilos vadászat.

5ször A' kapos vizi halászat.

6szor Mágotsi határban az úgy nevezett Kőhidi csárda.

7szer A' Nagy-Hajmási góré csárda, és

8szor A' Jenői Sváiczer csárda.

Melly árverésre a' bérleni szándékozók, az israëlitákat is hozzá értve, a' fentirt napon, és helyen szokott bánatpénzel magokat ellátva, illendően meghívatnak. Költ Mágotson Szent Iván hava' 10kén 1835. (3)

---

(1) Hiradás. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy a' Pécskai kir. kamarai tiszttartósághoz tartozó alább megnevezett, 's folyó évi November 1ső napjától számítandó három évi haszonbérbe kiadandó haszonvételek iránt ujonni árverés, nevezetesen pedig folyó évi Julius 3kán nemes Arad vármegyében kebelezett Magyar-Pécska mezővárosában ugyan a' Pécskai kir. kamarai tiszttartóság tiszti irószobájában reggeli 9 órakor fog tartatni, és pedig:

1ször A' Magyar- és Rácz-Pécskai, Szemlaki, Sajtényi, Palotai, Csanádi, Battonyai és Pereghi mészárszékek tekintetében.

2szor Magyar- és Rácz-Pécskai, valamint a' Szemlaki határokban gyakorlandó vadászat iránt.

3szor Magyar-Pécska, és Nagylak mezővárosokban használandó vásári jövedelmek iránt

Kiknek ezen haszonvételek kibérlésére kedvök vagyon, azok a' fent kitett helyen, és napon tartandó nyilvános árverésre szükséges bánatpénzel ellátva megjelenni ezennel hívatalosak. Budán Junius 13kán 1835. (3)

---

(1) Hirdetés. A' nagym. m. k. u. Kamarának rendeléséből ezennel közhírré tétetik: hogy folyó Junius 27kén a' Budaeörsi uradalmi pinczében 500 akó ó — 600 akó új fejér és 500 akó új veres bor; ugyan azon hónap' 30kán pedig az ó Budai uradalmi pinczében 1000 akó új fejér bor edény nélkül a' szokott reggeli órákban árverés útján azonnal való készpénzbeli fizetés mellett fog eladatni. Budán Junius 13kán 1835. (3)

---

(1) Árenda-hirdetmény. T. Pest vármegyében kebelezett Nagy-Bócsai pusztában fekvő részbirtoka ns Halász László örököseinek, az azzal határos jószágával t. Sigray Therezia asszonynak ns Gellén Károly úr özvegyének (együtt 1000 hold) f. e. Julius 1ső napjain a' hely szinén tartandó árverésen 3 esztendőre haszonbérbe fognak adatni. Minél fogva az árverésbe résztvenni kivánók 400 p. for. felkészülve megjelenni ne terheltessenek. — A' feltételek iránt Halász Boldizsárral Gyónon előre értekezhetni. (2)

)(0)(

A' REGÉLŐ 's HONMŰVÉSZ

kiadója ismételve kéri a' nevezett folyóiratok t. pártfogóit, hogy jövő fel esztendőre teendő rendeléseiket az említett lapok iránt akár a' szerkezőnél akár a' t. postahivataloknál ne csak mennél előbb végrehajtani, hanem egyszersmind ezen utóbbiakat a' rendelésnek késedelem nélkül feiküldésére megkérni méltóztassanak. Megoszlatlan élénk pártfogás a' t. közönség részéről siettetni fogja e' folyóiratoknak mennél hamarább közeledését a' kezdetöktől fogva kitüzött tökéletességhez, 's olly karba helyhezteti a' kiadót, mellyben nagy mennyiségű becses mű-gyűjteményével mennél szaporábban kedveskedhessék, ki valamint a' mult években, úgy a' folyó év felében is mindenkor igéretén felül közlé a' mellékes műtárgyakat. (3)

---

(3) Árverési Hirdetmény. A' nm. k. u. Kamarának rendelése következésében a' Bácsi kerületbeli kir. kam. uradalmak' királyi haszonvételeik 's egyéb haszonbértárgyaik 1835-dik esztendei November 1-től kezdve számítandó részint egy, részint több esztendőre bérbe adatni fognak. A' bérleni szándékozók a' nyilvános árverésre, melly eziránt az alább kijegyzett helyeken és napokon tartatni fog, a' bérbe adandó tárgyhoz arányzott száztól tiz forintnyi bánatpénzzel fölkészülve megjelenni ezennel hivatalosak. Ide tartozólag

A) Zomborban a' kir. kam. igazgatósági háznál 1835-dik esztendei Augustus' 6-dikán reggeli 9 órakor kezdve tartandó árverésre kitétetni fognak:

1ör *Az italméretési jog.* a) A' Palánkai uradalomban: Hódsághon, és Paraghán. b) Az Apathini uradalomban: Karavukován, és Ráczmiliticsen; továbbá a' Gajai serkorcsma. c) A' Szántovai uradalomban: Szántován. d) A' Kulai uradalomban: Ó-Verbászon, Pivniczán, Szeghegyen, és Cservenkán.

2or *A' halászati jog.* Az Apatini uradalomban: a' dunai és mocsár halászat Karavukován.

3or *A' nadályfogási jog.* a) Az Apathini egész uradalomban. b) A' Szántovai — c) A' Kulai egész uradalmakban.

4er *Az országos és héti vásárok' jövedelme.* a) Palánkán, az országos vásárok' jövedelme. b) Apathinban, az országos és héti vásárok' jövedelme.

5ör *A' hídvám' jövedelme.* Bezdánban.

6or *A' mészégetési jog.* Palánkán.

B) Palánkán a' tiszttartói irószobában 1835dik esztendei Augustus 11kén:

1ször *A' vadászati jog.* A' Gajdobrai határban.

2szor *Az uradalmi maradvány és erdei földek.* Két hold szántóföld a' német Palánkai epres kertben. Huszonöt és egy fél hold szántó- és kaszálló-föld a' Palánkai erdő' Zagrada és Szredna Schuma nevü részében. Egy hold szántóföld a' Plavnai tölgyfanövesztő kertben. Kétszáz ötvennégy hold szántó és kaszálló föld az Obrováczi erdő Sztaro-Szello és Okruglyák nevü részében.

C) Apathinban a' tiszttartói irószobában 1835dik esztendei Augustus 13kán:

1ször *A' húsvágatási jog.* Philippován, Ráczmiliticsen, Szontán, és Veprováczon.

2szor *A' maradványi földek.* A' Kis-Kandlei legelőnek egyik része, Bezdányi öt hold maradványföld, és a' Doroszlói volt plébániának udvara.

3szor *Erdei parlagok.* Száznyolczvannégy hold Karavukován, és hat 's egy fél hold a' Gajai erdőben.

4szer *A' nádvágás.* Profuntana nevü szigetben.

D) Baracskán a' számtartói irószobában 1835dik esztendei Augustus' 14kén:

1ször *A' húsvágatási jog.* Dautován, és Béreghen.

2szor *A' vadászati jog.* Baracskán, Dautován, Béreghen, Gakován, és Krusevlán.

3szor *Maradvány földek.* Szántován négy hold. Béreghen a' két holdnyi szilváskert, 's a' Kolluthi nádaskert.

E) Kulán a' tiszttartói irószobában 1835dik esztendei Augustus' 18kán:

1ször *A' húsvágatási jog.* O- és Új-Szivaczon, Hegyesen, Szeghegyen, Feketehegyen, Ó- és Új-Verbászon, Kis-Kéren, Ó- és Új-Soován, Kuczurán, Torzsán, Pivniczán, Keresztúron, és Kulán.

2szor *A' vadászati jog.* Cservenkán, Ó- és Új-Szivaczon, Despot-Szent-Iványon, Ó-Verbászon, Kis-Kéren, Ó-Kéren, Szeghegyen, Feketehegyen, és Lalityon.

A' bérlet' föltételei az árverés kezdete előtt különösen fognak kihirdettetni; megtudhatni mindazáltal azokat előbb is mind a' Zombori kir. kam. igazgatóságnál, mind pedig az illető kir. kam. tiszti hivataloknál. — A' földek' és italméretési jog' bérlőinek, szükségeikhez képest uradalmi kézi és igás szakmányok is fognak, pénzbeli különös megtérités, vagy a' bérpénznek arányképpen leendő feljebb emelése mellett, kiszolgáltatni. A' nyilvános árverés bevégezte után újabb ajánlatok el nem fogadtatnak. Budán Május 21kén 1835. (3)

---

(3) Híradás. A' nagym. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében köz hírré tétetik: hogy folyó évi Junius 23dik napján Apátfalva helységében, a' kir. kamarai kasznári épületben tartandó nyilvános árverés útján az Apátfalvi uradalmi pinczében találtató 1150 akó Kovaszinczi, és Kuvini múlt év termési bor; nem különben Julius 3kán Magyar Pécska mezővárosában a' kir. kamarai tiszttartói épületben tartandó árverés útján 1181 akó ugyan a' féle bor kissebb, és nagyobb mennyiségben eladatni fog. Melly árverésre a' venni szándékozók elegendő bánatpénzel ellátva a' szokott reggeli órákban megjelenni hivatalosak. Budán Junius 4kén 1835. (3)

---

(3) Hirdetés. Az egyházi értékhez tartozandó méltóságos Vaiszlói uradalom részéről közhírül adatik: hogy folyó esztendei Juliusnak 27dik napján, Vaiszló mezővárosában a' tiszttartói hivatal épületében, reggeli 10 órakor tartandó nyilvános árverés útján a' Hidvéghi határban fekvő 's úgy nevezett Kőfokai malom, folyó esztendei November 1sö napjától kezdve, három egymásutáni esztendőre a' legtöbbet igérőnek bérbe fog adatni. — Melly árverésre a' bérleni szándékozók, 15 ezüst forint bánatpénzel ellátva, ezennel hivatalosak. A' bérlet feltételeit az árverés előtt is megtekinthetni Vaiszlón a' tiszttartói irószobában. Költ Vaiszlón Május 20kán 1835. Az uradalmi tiszttség által. (3)

---

(2) Gulya licitatio. T. Heves vgyében a' Tiszakeleti partján lévő Tisza-Abádi uradalomhoz tartozandó Tomaji pusztán, különös szép gulyabeli tehenek, üszők és borjúk számszerint, mintegy 97 darab, minekutánna a' mult télen a' legnagyobb marha dögön már átmentek volna; e' folyó évi Julius 6kán a' legjobb legelőről licitatióképen eladandók. A' venni szándékozók tehát a' megirt napra ezennel Tisza-Abádra M. B. *Orczy László* Ő nga uradalmi cancellériájába meghivatnak. Költ Tisza-Abádon, Junius hónap 5dik napján 1835.

Dolinszky György tiszttartó. (3)

A' Gabonának Pesti piaczi ára Junius 19-dikén 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerü	alább való
Tisztabúza	—	$113\frac{1}{5}$	$106\frac{2}{5}$	Zab	$66\frac{2}{5}$	$63\frac{1}{5}$	—
Kétszeres	—	—	—	Kukoritza	$96\frac{2}{5}$	$93\frac{1}{5}$	—
Rozs	$96\frac{2}{5}$	$93\frac{1}{5}$	—	Köleskása	—	—	—
Arpa	—	—	—	Köles	—	—	—

P é n z f o l y a m a t:

Bécs Junius 16-dikán 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	$101\frac{11}{16}$	1834ki Status kölcs	$586\frac{1}{4}$
„ 4 pC	$97\frac{9}{10}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs	—	Bank Actiáké	—
„ 1821ki „	140	Cs. arany pC. agio	—

Budán, Junius 17dikén kijött számok: 74. 1. 65. 26. 80.

51. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szerdán Szent-Iványhó' 24dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony Jun. 19dikén. E' napokban csupán kerületi ülések tartattak, mellyekben a' Rendek az országos sérelmek vizsgálatát igyekeztek bevégezni.

Junius 18dikán az úrnapi menet, mellyet Wurum József Nyitrai Püspök ő Excja vezetett, 's mellyen az országgyűlési Rendeknek nagyobb része is megjelent, egész ünnepiséggel 's keresztyéni buzgósággal ment-véghez. Pesten és Budán is ez ünnep buzgó keresztényi áhítatossággal tartatott.

Ő cs. k. főherczegsége az ország Nádorispánya folyó hónap 14dikén Bécsből Pozsonyba érkezvén, más nap délután a' 317dik országos ülés végződtével Al-Csúthra utazott.

(Kir. kamarai híradás).

Ő cs. k. Felsége a' m. k. udv. Kamaránál Pauler Antal úr nyugalmazása által megüresült számvevői tisztségre eddig alszámvevő Suppini Antal urat méltóztatott nevezni.

A' Páncsovai só-és harminczadhivatali perceptorság; a' Zimonyi harminczad-hivatali segédtisztség; a' Xuppanyai sómázsamesteri, végre a' Fejértemplomi és Pancsovai sómázsási tisztségek megüresültek. A' Felsőbányai fő bányász Böck József meghólt.

Nagy Győrből. A' szab. 's kir. Győr városi tanács, valamint a' két előbbi évben úgy a' múlt $18\frac{33}{34}$diki évről is közre bocsátotta az e' városban már három év óta legjobb sikerrel létező szegényi-intézet, és avval egyesült árva-ház számadását; mellyből rövid kivonatban ezeket közöljük olvasóinkkal. A' bévételek tettek 1833diki Augustus 1sőjétől, 1834diki Jul. 31dikéig 21,014 ftot. 51 krt. v. cz.; a' kiadások pedig 18,538 ftot 24 kr. v. cz.; maradt tehát a' következő évre 2476 for. 27 kr. v. cz. Legnevezetesb ágát a' jövedelmeknek teszik azon adományok, mellyek hónaponként összegyűjtetnek a' kebelbéli nagylelkü lakosoktól, 's ez évben 10,009 fra mentek váltóban. Közöltetik az adakozók ház szám szerinti név sorozata is, mellyből mint legkitünőbbeket említendőknek véljük méltóságos Juranics Antal úr, győri megyés püspök 600 forintnyi, — a' t. győri káptalan 1200 forintnyi, és méltós. Wagner Mihály, felszentelt püspök, győri kanonok és cs. kir. udvari plébános 250 forintnyi ajándékaikat. Jeles sommák találtatnak az árva ház számára adott ajándékok közt is, mint p. o. fen tisztelt mélt. Wagner Mihály püspök uré 250 ftal, tek. Győr vármegye' rendeié 150 ftal, egy névtelen asszonyságé 100 ftal, és Téhely János Győr városi másod szónok uré 50 ftal. A' rendesen gyámolított szegények száma tészen 340 személyt, kik közt 12,225 for. osztatott ki; ezen kívül kaptak a' vándorló mesterlegények 326 ftot 58 krt.; az árvák tartása és nevelésére pedig, mellyek közül mintegy ötvenen egyes lakosokhoz vannak kiadva, és tizenketten az árvaházban neveltetnek, fordíttatott 3984 for. 42 kr. Nem hagyhatni végre említlenül ezen intézet előhaladása és gyökerültének amaz örvendetes jelét, hogy a' kamatozó pénz alapja ez évben megint 1112 v. ftal, 's így 1831től, mint újá alakulása idejétől kezdve, összesen 10,796 ftal 38 kral gyarapulván, már most 86,532 v. fra növekedett; mi, hogy jövendőre is történjék, és e' kettős intézet mind inkább virágozzék, minden igaz ember-barát szíves kívánsága.

Kalocsáról Jun. 20ikán. Örömtől lelkesedve, és követésre hevülve olvassa minden jót, szépet, és hasznost méltánylani tudó ember a' nagy lelkü férfi szép tetteit, mellyekkel a' Haza', 's emberiség' oltárán áldozik. Illyet tisztel Kalocsa nesztori éveket ért fő-felkentjében Klobusiczky Péter Ő Excellentiájában; kinek

az emberiség legszentebb kötelességétől hevült szívét, naponként áldást, enyhítést hintő szép 's nagy tettek nyilvánítják. Számos árva-fiút, és leányt atyai gonddal táplál, ruház, és oktattat, bőkezüsége által alapított árva-intézetében. Sok szegényebb sorsú ifjaknak, a' tanulási iparkodás hathatós ösztönéül év-pénzt rendel, 's így a' szegény szülők terhes gondjait enyhíti, és a' Haza' egykori polgárjai czélirányos neveltetését eszközli. Az emberiség forró hála-érzete elfogyhatatlan ezen nemes-lelkü ember-barát iránt azon kitűnő atyai szeretetéért, mellyet éreztete amaz itt dúló (de már hála az Égnek, erejét vesztő), skorbút betegség alkalmakor. Ezeret haladó ügyefogyottak' nyomorúságaik' sulját t. i. azzal enyhíté, hogy minden orvosi segedelemről, gyógyító szerekről, atyailag gondoskodni, sőt élelembelivel-is a' betegeket ápolni kegyeskedett. Nem csügged e' könnyeket letörlő jó atya apostoli hivatalának buzgó teljesítésében is. Nyolczvan három éveinek terhe 's az idők viszontagságai nem rémíthették el, hogy kormányára bízott Megyéjének nagyobb városait Szabadkát, Zentát, és Ó-Becsét meg ne látogassa; melly helyeken a' bérmálás szentségében 10,528at nagy ájtatosságot gerjesztve, részesített. Kalocsára visszaérkeztekor pedig az úrnapi egyházi szertartásokat nagy lelkesedéssel tartott beszédével koszorúzta, mellyben érzékenyítő vala elősoraiba tett azon megjegyzése: „Az Isten tudja u. m. édes Fiaim mikor foghatok beszéleni hozzátok, mert már 83ik esztendőmet élem" 's a' t. Ez alkalommal méltó említeni, miként Söldenhofen 23ik számú lombardiai gyalog sor-ezrede, Pestre igyekező harmadik zászló-aljának Jun. 15d. és 16d. napjain Kalocsán létekor az őrnagy urat a' zászló-alj zászlójával érseki palotájába befogadni, az egész tiszti kart mind a' két nap magyar jószívüséggel ebédre, és vacsorára marasztani, a' köz-vitézségnek pedig fejenként két font hús árát, és két itcze bort osztogattatni, az őrmestereket és káplárokat pedig egyenként, azokat ugyan 3 for., ezeket 2 for. vált. megajándékozni méltóztatott.

Nagymélt. Gróf Nádasdy Paulai Ferencz, Váczi Püspök Ő Excja közelébb fő papi gondja alá bízatott megyéjét szerencsésíti látogatásával.

Kövend: Jun. 3-4-és 5dik napjain tartották ns. Aranyasszék Rendei, szárhegyi gróf Lázár László úr elölülése alatt, magok közgyűléseket. Ezen gyűlés főtárgyául, a' főkirálybírói tiszti választás tüzetvén-ki, titkos szózatolás következésében a' következők nyertek több szózatokat; A' r. catholicusok közül római sz. b. lovag Dindár Antal 331, kir. perceptor Rácz István 88, gróf Keményy József 10 szózatokat. A' reformátusok közül gróf Thoroczkai Miklós 261, Mara József 105, gr. Keményy Sámuel 42 szózatokat Az unitáriusok közül (alkirálybíró) Gál Zsigmond 236, Gedő József 132, és Gálfalvi József 48 szózatokat. Ugyan ezen gyűlésből a' Szék Rendei, mentől előbbi országgyűlése tartásáért alázatos felírásokkal Ő cs. kir. Felségéhez folyamodtak. (Erd. Hír.)

Győrött Junius 8kán tüdő-betegségben munkás földi pályájáról boldogabb életre költözött nagys. Szucsics József úr, kir. tanácsos, altárnok és kir. táblai közbíró.

Zilah: Péchujfalusi Péchy István úr ns. k. Szolnok vmegye alispánya (volt országgyűlési követ) mult május 29kén czikói jószágában kevés napokig tartott betegségben, élete 43dik évében, egy kesergő özvegyet 's 6 árvákat hagyván maga után, megholt.

AUSTRIA.

Bécs Junius 19dikén. Tegnap az Urnap ünnepi processio ősi szokás szerént fényes szertartással ment véghez. Ez ünnepi pompára Ő cs. k. Felségök Schönbrunnból a' császári udvarba mentek, 's reggeli 7 órakor hatlovas hintókban az udvar kíséretében a' fenséges főherczegekkel együtt a' Sz. István templomába indultak; hol a' helybeli herczegi-érsek 's egész udvar által fényes szertartással fogadtatván az oratoriumba kísértettek, 's itt a' herczegi-érsek által tartott nagy misét végig hallgatták. Ennek végződtével a' fényes pompamenetel tartatott, mellyen Ő Felségök és a' fenséges főherczegek a' cs. k. udvari nép és testőrség kíséretében jelen voltak. Minden útczákon, hol a' pompamenetel tartatott, rendes katonaság 's több piaczokon városi katonaság vala kiállítva. A' szertartás végével a' Graben-en egy gránátos bataliontól szokott hármas köszöntő lövések tétettek.

Florenczióból toscanai nagyherczegi statustanácsos és főkamarás Cavaliere Giovanni Ginoni,

Ő cs. k. Felségéhez azon örvendetes tudósítást hozta, hogy Ő cs. k. Magassága a' nagyherczegné Junius 10dikén esteli tizedfél órakor egy egészséges herczeget szült. Az újszülött herczeg f. h. 11dikén kereszteltetett-meg ősi pompás szertartással, melly alkalommal a' kisded herczeg Ferdinand, Salvator, Maria, József, Ker. János, Ferencz, Lajos, Gonzaga, Rafáel, Rainer, Januarius nevet nyere. Ő cs. k. Felségének, mint keresztatyának személyét ez úttal cs. k. rendkívüli követ és meghatalmazott minister Senfft-Pilsach gróf viselte. Mind a' fenséges anya, mind a' kisded herczeg kívánt jó egészségben vannak.

Konstantinapolban a' cath. őrmény nemzet patriarchajává Enkserdschi Oglu Kirkor (a' Bécsi őrmény mechitarista congregatiotól) neveztetett 's e' hivatalában a' portánál a' szokott disz-köpönyeget fel is vette.

NAGYBRITANNIA.

London, Jun. 5dikén. J. Russell lord ma az alsó ház elibe terjeszté az Anglia és Wales városi rendszerének reformja iránti billt, melly szabadabb értelemben készült, mint váratott, sőt szabadelműbb a' skócziai városok reformjánál is, melly a' városi választóktól csak annyi béradót (census) kíván, mint a' parlamenti választóktól. „Kímélést kérek, monda' Russell lord, a' háztól, mert nagy fontosságu kérdés forog-fen; olly kérdés, melly igen szövevényes, minden szokásokat 's előjusokat megérint, és így hosszas és lelkiesmeretes vitatást kívánand. A' bill, mellyet ezennel a' ház elibe terjesztek, kitünő férfiak munkájának 's vizsgálódásinak gyümölcse; azon biztosok jelentésén alapúl, kiket a' korona nevezett e' tárgy nyomos és teljes megvizsgálására. Ezen biztosok beutazták Angliát 's kétszáz városi községet látogattak-meg. Minden jó városi rendszernek alapja az, hogy a' községi tanácsba csak olly férfiak hívassanak, kik valóban a' város birtokának, értelmességének és lakosainak képét viselik; továbbá, hogy a' népnek illő ellenőrség adassék a' községi fensőség, és ennek rendelkezése alatt lévő pénzek iránt, hogy azok csak köz hasznu czélokra, nem pedig választáskor megvesztegető eszközül használtassanak (tetszés). Az új billnek nem czélja lerontani a' mostani városi rendszert, hanem reformálni (harsány tetszés); mi nem kívánjuk a' mostani városi alkotványok eltörlését, hanem csak azon záradékokat akarjuk kihagyni belőlük, mellyek az új bill határozatival ellenkezésben állanak. Ezen új bill csak 183 várost (boroughs) illet, mellyek benne megnevezve vagynak, 's a' mellyeknek egyenlő városigazgatási rendszert és egyenlő választás-módot javallunk adatni. A' többi városok testületét most nem érintjük.“ — A' bill fő határozatai e' következők: A' községi testület illy czímzettel élend: N.N. mayora és polgárai. Némelly városok és helyek határai a' határszabast illető parlamenti végzések szerint fognak a' király által titkos tanácsban szabályoztatni. A' megállapított község alkottatni fog, házak, áruraktárak, irószobák vagy boltok tulajdonosaiból, kik a' helybeli szegények számára két esztendő óta adóztak, 's a' revisio előtt hat hónap óta megfizették a' községi adót; ezek bírnak polgársági jussal, kizáratván abból mind azok, kik az öszveírás előtti tizenkét hónap alatt községi gyámolítást, vagy az illető községek szegényadójának igazgatójitól (charitable trustees) alamizsnát vettek. Ugyanazon jussal bírnak az említett birtokok bérlői, kiknek uraik a' szegényadót fizetik vagy fizetni tartoznának. Azon polgárok, kik a' községben a' megkívántató vagyonnal bírni megszűnnek, vagy a' községi adót nem fizetik, kitöröltetnek a' polgárok laistromából, de két esztendő mulva ismét beirathatnak. Ezen végzés elfogadása után, községi testület tagjává egy személy sem neveztethetik 's nem írathatik, ha a' bill határozatihozképest az illető községben nem lakik 's nem adózik. Egy polgár sem használhatja különösen a' községi földeket 's köz pénzeket, kinek ahoz e' végzés keresztülmenetele előtt jusa nem volt. Minden kizáró kézmívi jusok eltöröltetnek. A' felvigyázók betű rendben készítik-el azon személyek jegyzékét, kiknek jusok van szavazni. A' jegyzékből kihagyott személyek adják-elő panaszukat, 's névjegyzéke azon személyeknek, kik kihagyattak, vagy a' kik ellen kifogás tétetett, közre bocsátassék. A' mayornak jussa van a' jegyzékeket megvizsgálni, 's a' hibákat megigazítni. A' jegyzékek, mint a' reformbill is rendeli, közre bocsátatnak, 's a' beírás és jegyzékek minden kölcségeit a' község viselendi. Egy mayor és községi tanács (town council) választatik minden községben. A' mayort választja a' községi tanács, a' tanácsosokat a' polgárok, és pedig legelőször közelebbi Oct. 25dikén. A' tanács egy harmada minden eszten-

)(

döben kilép; minden kilépett tag ismét választathatik. A' 25 ezer 's több lakosokkal bíró nagyobb városok kerületekre osztatnak-fel. A' szavazás választó czédulák által fog történni, mellyekre a' választandóknak vezeték-és kereszt-nevök, lakhelyök és tulajdonságuk iratik a' választó aláírásával. A' választások mind egy nap mennek-végbe a' mayor elölülése alatt. A' szavazó vizsgálat alá csak azért vettetik, ha ugyanazon választásban kétszer szavazott. A' mostani mayorok, aldermenek 's tanácsosok mind leteszik hivatalukat az e' végzés által rendelt új választáskor. A' mayort évenként választja a' tanács. Arra, hogy valaki mayorrá, községi tanácsossá, vagy más tisztviselővé választathassék, nem kívántatik annál egyébb, hogy polgár legyen. A' ki valamelly hivatalt fel nem vállal, pénzel büntettetik. Minden tisztviselő, ki megbukik, vagy nem fizethet, elveszti hivatalát. A' mayor békebíró a' községben és grófságban, parlamenti tagok választásakor pedig választási tisztviselő. A' községi tanács választ tanácsi jegyzőt (town clerk), pénztárnokot 's más tisztviselőket, felügyel hivataluk folytatására 's fizetésöket megszabja. A' pénztárnokok csak bizonyos számu tanácsosok irott parancsolatára, melly a' jegyző által is aláírva legyen, fizethetnek-ki pénzt. A' mostani jegyzők 's községi tisviselők, kik e' végzés által elmozdítatnak, a' községi tanács egyezésével megszabandó pótlékot kapnak; meg nem egyezhetés esetében pedig a' kincstárlordjai határozzák-meg a' pótlék mennyiségét. A' községi tanácsok albiztosságokat neveznek. Vendéglésekre a' községi tanács ad engedelmet; a' szegények pénzére 's kegyes alapítványokra a' nevez gondviselőket, kik egy titoknokot 's pénztárnokot választanak. A' községi tanács tisztje felügyelni minden végzésekre 's a' testület minden tagjaira. Politiabiztosság neveztetik-ki, melly a' mayorból 's tanácsosokból álland: e' rendel constableseket, kiknek hivatala az egész grófságra kiterjed. A' községi tisztviselők évenként bizonyos személyeket választanak, kik szükség esetében, mint különös constablesek, a' békebirák által felszólítatnak, ha a' rendes politiát elégtelennek találják. A' községi tanács, bizonyos korlátok közt, adót vethetki községi czélokra, 's a' testület vagyonának jövedelmeit beszédi; bír némi törvényhozási hatalommal is. A polgárok minden esztendőben két számvevőt választanak; de a' választás sem tanácsosra, sem tanácsi jegyzőre, sem pénztárnokra vagy szegényadó gondviselőjére nem eshetik; harmadik számvevőt a' mayor választ. A' számvevők megvizsgálják a' községi számadásokat, mellyek évenként közrebocsátatnak. Némelly községek tanácsa békebírói biztosságot nevez, mellyet a' koronának be kell jelenteni megerősítés végett. Ha községei tanácsok fizetéses békebírókat kérnek, azokat a' korona nevezi-ki; ha pedig azt kívánják, hogy községökben a' békebírók fertály esztendei üléseket tartsanak, a' korona recordereket (törvénytudók öt esztendeig tartó hivatallal) rendel oda, kiknek hivatali foglalatosságuk több községekre kiterjed. Recorder nem lehet községi tanácsos vagy tisztviselő; ő egyedül a' bíró; távollétében a' mayor tölti-be helyét. Minden büntető törvényhatóság megszüntetik; a' községek büntető törvényhatósága a' fertály esztendei ülésekre szorítatik. A' grófsági békebírók törvényhatósága minden községekre kiterjed, mellyeknek a' fentebbi határozatokhoz képest békebíráik nincsenek. Némelly községekben a' polgári törvényhatóság szélesbítetett 's egészen szabályoztatott. A' polgárok törvény szerint esküttek. — Russell lord e' billnek minden pontját hosszasan fejtegeté, 's beszéde gyakori tetszés jeleivel fogadtatott. Végre azt nyilatkoztatá, hogy a' ministerium a' testületi reform kérdését úgy tekinti, mint fenállásának életkérdését. Peel R. sir mondá, hogy a' mostani testületi rendszer viszszaéléseit 's reformja szükségét mindég elesmerte, azonban a' reformot teljesnek és nem részenkéntinek óhajtotta volna. Sajnálá, hogy a' nemes lord jelentése a' mostani városi alkotványt csak a' torykra nézve tartja kedvezőnek; a' bill egyes pontjai eránt nézeteinek előadását a' vitatásra halasztá. Egyébiránt megesmeré a' nemes lordal e' kérdés nagy fontosságát, sőt ezt a' parlamenti reform billjénél is fontosabbnak tartja. O'Connell úr panaszlá, hogy az ország megnyugtatására czélzó ezen billben Irland nem foglaltatik, melly a' városi reformra nézve szabadelműbb rendszabásokat nem kívánna. A' ház egyezőleg elfogadá a' bill előterjesztését, melly a' belső statustitoknok által felolvastatott, a' második felolvasás pedig, mint már említettük, Jun. 8dikára halasztatott.

A' Morning-Chronicle, leghitelesebb ministeri hírlap, állítása szerint a' britt kormány, Jun. 4dikén adá-által feleletét Sebastiani grófnak Madrid és Paris minapi közleményeire. A' madridi

kormány egyenesen és határozottan még nem kérte az avatkozást; hanem csak azt tudakozta, mit cselekednék Anglia és Francziaország, ha kérni találná. Itt legelsőben is az a' kérdés, olly viszonyok állottak-e elő, mellyek Spanyolország szövetségeseinek elhatározott nyilatkozását szükségessé teszik? A' négyes szövetség Francziaország kötelességeit úgy kijelelte, hogy azokat kormánya haladék nélkül teljesítheti. Ha a' pyrenäusi útak elzáratnának 's az őrvonali sereg megerősítetnék, hogy a' felkölteknek lehetetlen volna Francziaországból gyámolítást venniök, ennél több áldozatot nem igen kellene tenni Francziaországnak. „Azonban, mond a' Chronicle, Francziaországra nézve kellemetlen 's költséges, ha szomszédságában polgárháboru dúl. Azért mi éppen nem lepetnénk-meg, se meg nem sértetnénk, ha a' franczia seregek túllépnének a' határokon, hogy a' felköltek birtokában lévő erőségeket elfoglalják 's a' háborúnak végét szakítsák. De ha illy lépés tétetik, az az ő saját független ítéletéből eredend. Mi annyira bízunk az ő hűségéhez, merítvén azt Görögországban, Anconában és Belgiumban tapasztalt viseletéből, hogy egy irígy pillanatot sem vetnénk lépésére. Nem kételkedhetünk, hogy e' rendszabás rendszeres egyezés erejénél fogva hajtatnék-végre, melly által a' bemenetel ideje, elfoglalás tartása, és visszatérés napja meghatároztatnék. Francziaország ezen egyezést bizonyosan lelkiesmeretes hűséggel tartaná-meg. Továbbá kormányunknak jusa van parancsolatot kiadni, melly szerint a' britt alattvalóknak megengedtetik idegen status seregébe állani. Ez alkalmat örömest használnák némelly fél zsóldos tiszteink, sok elbocsátott katonáink 's legjobb familiákból való kadetteink. Irlandi tiszteink 's katonáink, a' kölcsönös vonszódás és egyenlő vallás érzelménél fogva, rokonokként fogadtatnának Spanyolországban.

A' londoni kabinet Jun. 10ikén felfüggeszté a' foreign enlistement-billt, melly szerént Angolországban idegen kormány részére tilalmas a' hadfogadás. A' felfüggesztés most II. Isabella kedvéért történt. Már egy spanyol tiszt érkezett is Londonba, hogy Angliában és Belgiumban a' spanyol királyné részére 20 ezer katonát fogadjon. Angliából a' fegyverek és hadi szerek a' spanyol királyné részére vám nélkül vitethetnek-ki.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Bon Sens szerint Broglie herczeg Junius 6dikán jelenté az éjszaki udvarok képviselőinek, hogy mivel az avatkozás Spanyolországban elkerülhetetlen, Spanyolország királynéjának az idegen seregek ajánltatnak segítségül, mellyek batalionokra osztatnak, 10 ezerre szaporítatnak, azon naptól fogva, mellyen a' spanyolföldre lépnek, a' spanyol kormánytól fizettetnek és a' christinosok kokárdáját viselendik.

A' Journal des Debats így ír az avatkozásról: Nehéz hinni, hogy Francziaország elébb vagy később együtt ne munkálódnék a' spanyol északi tartományok lecsendesítésében; és hogy Madrid alkotványi kormányát D. Carlos csapásai alatt ledűlni engedné. Ez ügyben még sokat fognak tanakodni, de utoljára csakugyan teljesíteni kell Spanylország kívánságát; a' halogatás nehezítené közrehatásunkat. Könnyebb az ingadozót fentartani, mint eleste után felemelni. Igaz-e nézetünk vagy sem; a' jövendő mutatja-meg. Azonban lássuk az oppositiói hírlapoknak e' kérdés eránti véleményét. Az oppositiói hírlapok ellenzik az avatkozást, mivel haszontalannak tartják, 's azt hiszik, hogy alkotványi kormány folyvást fentarthatja magát. Mi is hisszük, hogy Madrid alkotványi kormánya még fenállhat; de midőn egy kormány segítséget kér szövetségesétől, barátjától 's szükségét, ha nem éppen gyengeségét is, megvallja, a' megtagadás kemény csapás volna reá nézve; mert ez nem csak reményétől, hanem egy hatalmas varázstó is megfosztaná azt, hitelét csökkentené, mert oda látszanék mutatni, hogy kétségbe esett kormány forog-fen, mellyel még szövetségesei is felhagynak. Az opositio journálai azért is ellenzik az avatkozást, mivel azt hiszik, hogy északi Európa gyűlöl minket, 's ha a' pyrenäusokon túl látna foglalatoskodni, haragját kiönthetné ellenünk. Mi azonban hisszük, hogy négy esztendei béke Európa minden aggodalmait eloszlatá, 's belső erőnket nevelé. Nyilván ellenmondunk tehát azon rágalmazó gondolatnak, mintha mi Európa aggodalmos és féltékeny felvigyázása alatt volnánk. Az oppositio négy esztendő óta mindég viharos felhőket mutogat az égen, 's a' kormány egész politikáját ezen felhők villámai félelméből magyarázza, Ancona elfoglalásának és Antwerp megszabaditásának el-

lenére is. Semmi viharos felhők nincsenek Európában az alkotványos Francziaország ellen, melly az alkotványos Spanyolországot segíti. Az oppositio azt akarja elhitetni, hogy Európa még nem akar szabad statusokat esmerni, 's ezzel fanatismust és makaccságot költ ellene, mit bölcsessége 's okossága éppen nem érdemel. Az oppositiói hírlapok nem akarják a' spanyol avatkozást, mert kétség kívül azt vélik, hogy Don Carlos győzedelme semmi veszélyt nem hozhat Francziaország juliusi revolutiójára, 's a' pyrenäuson túli restauratio nem bátorítaná-fel azokat, kik a' pyrenäuson innen szinte restauratióról álmodoznak s' nyugtalan számolják a' gyermek esztendeit, kit királyuknak neveznek. Mi semmitse szólhatunk az oppositiói hírlapok e' bizodalma ellen; őszintének tartjuk azt, 's nem tesszük-fel, hogy a' pártszellem, a' juliusi revolutio és belőle támadt királyság közt lehetetlen különbséget tévén, azt képzelné, miként egy zivatar csak a' királyságot rontaná-le, a' revolutiót pedig épségben hagyná. Nem! A' restauratio nem csak a' juliusi revolutiót, hanem a' Juliusban dicsően kivívott szabadságot és függetlenséget is lebuktatná. Távolról sem állítjuk, hogy Don Carlosnak Madridba menetele után V. Henrik is Párisba jőne. V. Henrik visszaállítása nézetünk szerint lehetetlen; de annak reménylése 's próbálása is szerencsétlenség volna az országra nézve, 's sok aggodalomba és rendetlenségbe kerülne... A' status ereje, úgy hisszük, sokat függ hitelének hírétől. Valjon Don Carlos thronusra lépte és az alkotványi kormány lebukta, mellyet elesmertünk, nem csökkentené e' meg szembetünőleg a' juliusi Francziaország hitelét? Meg kell gondolni csak, mi lett volna Belgium lerontásából, melly a' mi pártfogásunk 's védelmünk alatt élt? Ha Hollandia fegyverei felforgaták Belgiumot, 's függetlenségét semmivé tevék, mit gondolt volna Európa Francziaországról? Ne, mondták volna, Francziaország elszenvedi, hogy egy alkotványos királyság, szövetségese 's legközelebbi szomszédja, a' független statusok sorából eltűnik. A' gondolat járma alatt, hogy avatkozni nem szabad, büntetlen engedi ajtaja előtt letiporni saját létének okfejét. Francziaország e' szerint igen gyenge, 's nem félhetni tőle. Európa ezt méltán gondolhatta volna, 's ennek meggátlása végett, két expeditiót tettünk Belgiumban, mellyek annak függetlenségét megmentették 's fentartották. A' franczia kormány, úgy látszik, nem akarja az avatkozást elvállalni, 's vonakodásában az oppositiói hírlapok ellenkezésére támaszkodhatik. De lehető, hogy ha a kormány a' nemavatkozást elhatározza, az oppositiói journálok panaszkodni fognak ellene, mint most, az avatkozás ellen, 's így a' mi mostani véleményünkre térnek; mi készen is vagyunk arra, hogy őket hólnap mint szövetségesinket látandjuk, valamint a' ministeriumnak szerencsét kívánunk ahoz, hogy most olly egyetértésben van velök.

A' National e' czikkelyre így felel: Senkise mondta azon dolgokat, mellyeket a' Journal des Debats czáfolgat; csak annyi mondatott, hogy a' christinosok kormányában semmi ollyas nem találtatik, mi a' juliusi revolutio felvilágosodott barátira nézve félelmessé tehetné D. Carlos pártjának győzedelmét, melly a' dolgok mostani állapotja mellett is lehetetlen. Nem szabadság és despotismus közti harcz forog itt fen, hanem ugyanazon dynastia két ága közti versengés. Valjon az avatkozás annak meggátlására történnék-e, hogy a' spanyolnak szabad kívánsága, választott kormánya, az 1812 és 1823iki cortesek örök képviselősége Zumalacareguy kardja alatt le ne rogyjék? Koránse, hanem azért, hogy a' bitorló Don Carlos ellen VII. Ferdinand leányának jusai védelmeztessenek, hogy az öröködési törvény némi magyarázata ellen VII. Ferdinánd utólsó akaratjának míve, az özvegy regenssége és a' királyné jövendője fentartassék. Mi egyik részen carlistákat nem absolutistákat 's olly hitű katonákat látunk, mint 1823-ban, - a' másik részen christinosokat nem negrosokat, szabadelműket, revolutionalisokat, mint 1823ban mondták, 's a' christinosok kormánya kevéssé van ellenére a' szent szövetségnek, a' minthogy azt legközelébb a' toriek, 's maga Wellington herczeg is utólsó rövid ministeriuma alatt elesmerte Azt hisszük, hogy az expeditio, mint 1823ban, csak az absolutista hatalmak megegyezésével és azon polgárháború következményei felőli megnyugtatásával fogna történni. Az avatkozás nem nehéz, 's ha csak a' fő hadi városok és pontok megrakására, közösülési útak elfoglalására szorítatik, pénzel és élelemszerekkel, a' franczia határoktól 30 órányira, akármellyik general is végrehajthatja azt. De a' fő dolog, melly itt, mint 1823ban, kérdésbe jő, a' pénz.

Ha van pénzetek, nem szükség Francziaországot sem a' külső kabineteket kérdeznetek. De ha nincs pénzetek, ellenmond a' börse és Humann úr; ha nehány száz milliót akartok a' baski tartományokban elfogyasztani, az egészen más. Panaszkodjatok polgárpártotok, 's financziai justemilieutök ellen, melly csak a' belső szabadság ellen tud benneteket fentartani, a' külső ügyekben pedig, mellyek rendszerünkre nézve sürgetősek, elhagy, de az oppositiót ne bántsátok; e' nem avatja magát a' ti ügyetökbe 's avatkozástokat se nem kívánja, se nem fél tőle.

A' „Temps" szerént Anglia válasza Junius 6dikán érkezett-meg Parisba, 's így szól: „Nézete szerint a' casus foederis nincs jelen; azért segítségül sem lehet olly rendszabásban, mellyet még most nem lát alkalmasnak." E' feleletnél fogva nem kelle a' franczia kabinetnek e' kérdésben elhatározó nyilatkozást tenni. A' ministerek véleményei szabadak és személyesek maradtak; különben Thiers úr, ki legelső állítá az avatkozást szükségesnek és czélirányosnak, 's e' nézetben meg is maradt, ellenkező határozás esetében kéntelen lett vólna kilépni, mit ő nyilván megvallott. Határozás sem tétetett, semmi ok nem lévén reá. E' környűletekben nehéz megfogni, hogy a' mostani kabinet már kitűzte a' nemavatkozás zászlóját, Anglia feleletének ellenére is, melly, noha most megtagadta az együtt munkálást, szorosan véve csak halasztásnak tekintethetik, ha t. i. újabb környülmények a' casus foederist nyilván előlállítandják. E' szerint a' kabinet elhalasztá e' kérdés iránt a' világos feleletet. Ámbár elesmerte azt, hogy jelenleg nincs ok az avatkozásra, Jun. 7. és 8diki tanácskozásában elhatározá (magának Thiers úrnak javaslatára, ki az avatkozás czélszerüségét erősen védelmezte) hogy a' rendszabás ellen vagy mellett semmi idő előtti köteleztetést nem teszen. Egyszersmind azt is elhatározá, hogy az Afrikában lévő idegen sereget első felszólításra átengedi Spanyolországnak, e' felett még tengeri erejét is segítségül ajánlja neki, mellyhez kapcsolná Anglia is a' magáét. A' spanyol kormánynak, megengedtetik Francziaországban és Angliában önkénteseket fogadni, mire Belgiumban már engedelmet nyert. Portugallia 6 ezer embert küld segítségére. E' rendszabások most elegendőknek látszanak. Az avatkozás melletti 's elleni vélemény eldöntetlen maradt, 's majd a' történetek fogják egyiket vagy másikat felvilágosítani 's módosítani.

A' pairtörvényszék Junius 8d. 9d. és 10kén az aprilisi perrel foglalatoskodott.

SPANYOLORSZÁG.

A' procurador-kamara Maj. 27diki ülésében Arguelles úr után Martinez de la Rosa úr állafel. Annál bíztosabban bocsátkozik, úgy mond, e' kérdésbe, mivel a' kormány minden titkolódzás nélkül előterjesztheti azon okfőket, mellyeket politikájában követett. „A' ministerek felelőségét, így folytatá szavait, mindenkor elismértük; gyámola az a' királyiszéknek, 's talpköve a' constitutiós rendszernek, melly nála nélkül nem lenne egyéb csalódásnál. De e' felelőségnek törvényszeres úton kell gyakoroltatnia; pedig még eddig nincsenek törvény által sem azon esetek, mellyekben a' ministerek felelet terhe alá esnek, sem azon bánásmód, mellyet illy esetekben a' kamaráknak követni kellessék, meghatározva. Még Maj. 11dikén kinyilatkoztattam, hogy kész vagyok a' feleletre. Caballero úr két pontot említett ma vádjában, mellyeket felelet nélkül hagynom lehetetlen: 1) hogy az egyezés titkos czikkelyeket foglal magában; nyilván és hitelesen kijelentem, hogy e' pont nem igaz. 2) hogy talán olly czikkelyek vannak benne, mellyek a' Don Carlos kizárását illető törvényt erejéből kivennék. Ugyan, ha ez így volna, nem árulói lennének-e a' ministerek királynéjoknak 's hazájoknak? Hiszen ők magok tették e' törvényt javallatba, 's ezért ítéltettek halálra a' praetendenstől. Galiano úr azt kérdezte: csupán útazó-e Elliot lord, vagy fel volt hatalmazva? E' kérdés megfoghatatlan előttem, kivált olly férfiak részéről, kiknek az alkudozások menetelét ismérni kellene. Már Aprilis 22dikén kinyilatkoztattam, hogy Elliot lord az ángol kormánytól megbízatással, a' spanyoltól pedig meghatalmazással van felkészülve. E' békeküvetség első gondolata még a' Palmerston lord ministeriuma alatt jöve létre, 's már akkor reclamatiók tétettek egyenesen a' nagybritanniai király nevére volt hivatkozás mellett. Wellington lord szintolly kedvező indulatot mutata irántunk, mint megelőzője. Nem azért ajánlotta Ángolország e' közbenjárást, hogy a' Francziákét kijátszodja; sőt inkább

mihelyt Ángolország megbizottját kinevezte, azonnal tudtára adá ezt londoni követünknek és Sebastiani grófnak, 's Alava generalnak meghagyatott, parisi követünkkel értekezni az iránt, nyilatkoztatná-ki a' franczia kormánynak, hogy mi szövetségeseinkkel egyetértve kívánnánk munkálkodni. Az is említtetett, hogy a' navarrai táborban több személyek, nevezetesen Mina, nem hagyták helyben az egyezést. Erre azt felelem: Mikor az alkudozás ezen egyezés iránt elkezdődött, még akkor Mina general fővezér volt, 's ennélfogva Wellington herczeg megparancsolta Elliot lordnak, hogy Mina főhadiszállására menjen vele egyetérteni. (Itt felolvasa a' minister egy czikkelyt Elliord lord útasításából). Azonkívül Alava general ezen útasítással kurirt indított Minához, 's Arragonia generalkapitányához. Mina legkevésbé sem szegezte magát a' szerződés ellen, de azt alá nem írhatta, mivel utóbb már nem vala fővezér. Minden kétség eloszlatására elő fogom adni a' szerződés történetét, azután magát is előterjeszteni, 's minden rá tartozó okleveleket felolvasni. (Ezt meg is cselekvé a' minister; de az oklevelek még eddig nincsenek kinyomtatva). Midőn már a' szövetséges kabinetek a' polgár-háboru kegyetlenkedéseinek megszüntetése iránti óhajtásokat kinyilatkoztatták, fogságunkba esett ama 24 spanyol haditiszt. Ő Felsége elhatározta, hogy a' törvény menetelét felfüggesztvén szíve sugallását követi; egyszersmind az ángol kormány is kegyelmet kért életöknek. Ez lőn a' szerződés kezdete. Én azt feleltem (itt felolvasa a' minister egy hivatalosjelentést), hogy részünkről minden eszközöket elő fogunk venni a' háborúnak emberibb módon folytatására, a' mellyek „sem a' nemzet függetlenségével sem a' korona méltóságával nem ellenkeznek.“ E' szerént a' spanyol kormány tette az első lépést. Ekkor elhatározta Wellington herczeg Don Carlos ex-infans főhadiszállására egy ángol és franczia meghatalmazottat küldeni, kik őt a' foglyok életének kimélésére indítsák, 's nyilván tudtára adják, hogy ő nem csak Ángol-és Francziaország részéről semmit sem reménylhet, hanem (e' szavak pedig Wellington herczeg szájában nagy fontosságuak) semmi más európai hatalom részéről sem. (Itt felolvasá a' minister Elliot lordnak titkos útasításait.) Azt vetik szemünkre, hogy ez ügyben idegent vettünk-fel közbenjárónak. Hát annyira megalacsonyította volna magát a' kormány, hogy a' pártütők fejét szánakodásra kérje? Helyesebb vala sokkal egy hatalmas szövetségesnek meghatalmazottjára bízni e' dolgot. Ez el is ment a' rendelt helyre, 's ha az alkudozás olly hírtelen czélt nem ért volna, Francziaország is egy biztost vala küldendő. Zumalacarreguy és Don Carlos elfogadák a' javallatot, 's azután Valdes general elébe terjesztetett az, ki benne néhány változtatást kívánt (ezeket felolvasá a' minister), mellyeket Elliot lord Zumalacarreguy által is elfogadtatott, 's ekkor a' szerződést mind a' két fél által aláíratta. Ha ezért felelet terhe fekszik rajtam, örömmel várom-el sorsomat, megelégedve annak érzésében, hogy olly sok háznép könnyeit letöröltem. Midőn az ellenség Estellát elfoglalta, megkegyelmezett az a' foglyok és sebesültek életének, 's Zumalacarreguy megszűntette Guernicában a' vérontást, mellyet alvezérei már elkezdtek. Az Arguelles úr által érintett másik igen kényes kérdésre nem tartom most helyesnek felelni; de a' kormány tudja, mivel tartozik maga iránt, és semmi idegennek nem fogja megengedni, hogy illetlenül ügyeinkbe avatkozzék; de jól tudja azt is, mennyi just engednek neki a' fenálló szerződések.“ Tetszés zaj követé a' minister beszédét mindenfelől. Arguelles úr kijelenté, hogy külön véleményében előadott czélját elérvén azt ezennel visszahúzza. Kinyilatkoztatott, hogy a' tárgy eléggé meg van vítatva, 's csaknem köz akarattal kijelentetett, hogy a' biztosság javallata felett nem szükség szavazni. Ennél nagyobb diadalmat a' ministerium nem várhatott.

PORTUGALLIA.

Lissaboni hírlapok Maj. 27dikéről ministeri változást emlegetnek. Saldanha marsal t. i. első minister; de Campos közjövedelmi; Loulè marquis tengeri; Magelhaes belső; Carvalho vallás és igazsági; Palmella herczeg külső-ministerek. A' madridi Revista Espanola szintén közli e' hírt Majus 28dikáról 's valónak állítja a' ministeriumnak ekép történt változását.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkert utcza 498. sz.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 *szám.*

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Junius 24-dikén 1835.

Eggenberger József könyvárosnál Pesten,

Barátok piaczán a' királyi Egyetem könyvtárának általellenében sok más új könyveken kivül következendők is jelentek-meg: árok pengőpénzben.

Bölöni Farkas Sándor. Utazás Észak-Amerikában, második kiadás, 8rét Kolozsvárott 1835. kötve 2 fr.

Jósika Miklós. Irány. 8rét Kolozsvárot 1835. postapapiroson kötve 1 fr. 40 kr.

Jósika Miklós. Vázolatok. 8rét Kolozsvárott 1835. füzve 1 for. 15 kr.

Novák D. Hajdan-közép- 's ujabbkori hiresb képirók, szobrászok, 's rézmetszők életrajza, művészek, Technikusok és Dilettánsok' számára 's az izlés-terjesztésre, 8rét Budán 1835. kötve 1 for. 20 kr.

Garay N. Csatár hőskölteményi Rajzolat. 8rét Pest 1834. borítékba kötve 1 for.

Szilágyi Ferencz. Klio historiai 'Sebkönyv 1ső esztendő 1832. második kiadás. 8rét Kolozsvárott 1834. borítékba kötve 2 fr. 24 kr.

— — — második esztendő 1833. 8rét Kolozsvárott 1833. borítékba kötve 2 fr. 24 kr.

Lovász J. magyar nyelvújítás hibái. 8rét Pest 1835. borítékba kötve 20 kr.

Munkácsy J. Rajzolatok az Élet köréből. 8rét Pest borítékba kötve 1 for.

Szikra Miklós. Mit Nevetsz? 8rét Budán 1834. fűzve 20 kr.

Moth Endre. Törvényes Értekezés a' be-elhajtás és más ezen tárgyal egybekötésben lévő esetekről. 8rét Pest. borítékba kötve 1 fr.

Moth Endre. Rövid Értekezés a' Nemzetiségről. 8rét. Pest. hat rézre metszett, és szinezett képpel, kötve 24 kr.

Lóstáiner A. Orvosi Tanítás a' hirtelen veszedelmet okozható betegségekben való serény segedelem hozásról. 8rét Pest 1835. kötve 50 kr.

Eschenburg J. J. A' tudományok esméretére tanító könyv, harmadik kiadás szerint magyarúl közli Langhy István. 8rét Pest. kötve 3 fr,

Döbrentei G. Külföldi színjátékai, két kötet 12rét Bécs, borítékba kötve, minden kötet 48 kr.

Márton J. Prof. Új deák Rudimenta vagy is a' deák nyelv első kezdete. Kilenczedik kiadás. 8rét Pest 1835. 30 kr. vászonyba kötve 40 kr.

Fleischer J. Magyarul olvasni tanító könyv. 8rét Pest. 1835. képekkel kötve 20 kr.

Balogh J. Olvasó könyv gyermekek számára, három kőre metszett képpel. 8rét Pozsony. kötve 1 for.

Magyarországnak rövid földleirása egy földképpel. 8rét Pozsony kötve 12 kr.
velinpap. 20 kr.

Csiszár Sám. A' jó Király Istennek képviselője Népei Életében, halotti Beszéd D. E. I. Ferencz Erdély nagy fejedelme' ő császári és apostoli királyi felsége gyász innepén, nagy 8rét Kolozsvárott 1835. kötve 36 kr.

Mindenkori tökélyes erdei és vadászati Kalendáriom, a' vadfák termesztésének oktatásával együtt egy halászati Kalendáriommal. 4rét Kassán 1835 egy kőre metszett képpel kötve 1 for.

***Első Félesztendő.* 1835.**

Kassics I. A' magyarországi mesterembereket, ezeknek legényeit, és tanitványait, nemkülönben a' mesterczéheket illető kegyelmes királyi rendeléseknek kivonatai, 8rét Bécs 1835. 3 for.

---

(1) Baratskán t. ns Fehér vármegyében fekvő nemesi pusztában; Budáról Fejérvárra menő országút mellett lévő vendégfogadó, folyó esztendei Julius 3kán licitatió szerint a' többet igérőnek, f. e. Szent-Mihály naptól kezdvén árendába fog kiadattatni. A' vendégfogadó épületben következő alkalmatosságok vagynak: magának a' vendégfogadósnak egy tágas szobája, éléskamara, közönséges bor-ivó szoba, és 4 külön szoba. — A' vendégfogadó udvarában kocsi-szín, 50 vendég lóra istálló, a' vendégfogadósnak 8 lóra külön istálló; a' ló istálló mellett más épületben a' vendégfogadósnak marha istállója mintegy 12 darabra, annak végében különös tágas szín. Az udvarában kisebb, kőből épült konyha-pincze, az udvar mellett mindjárt mintegy 500 akóra való erős materiáléból készült bor-pincze. Az épületeken kivül szinte a' vendégfogadóhoz tartozik 48 hold kaszálló rét, és szántóföld három vetőre 32 hold.

Ivántsán szinte t. ns Fehér vármegyében fekvő nemesi pusztában lévő fakereskedés a' Duna mellett, a' fentebb is megírt határnapon, az az f. e. Julius 3kán, hasonlóan licitatió mellett a' többet igérőnek, az 1837dik esztendei Szent-György naptól kezdve több esztendőre árendába ki fog adattatni. Hozzá adatik a' fakereskedéshez a' lerakó, és fatartó helyeken kivül mintegy 40 holdból álló szántóföld.

Mind a' Baratskai vendégfogadónak, mind az Ivántsai fakereskedésnek licitatiója, a' megírt határnapon, Baratskán a' gyülés háznál fog tartatni. — Melly licitatióra az árendálni kivánók elegendő bánatpénz letétele mellett ezennel meghivatnak Költ Baratskán Jun. 18d. 1835.

Nemzeti Divatujság
e' czim alatt:

„Rajzolatok"

E' divatujságnak legfinomabb angol velinen, divatképekkel és nemzeti-képtárral, Julius' 1sőjétől kezdve jövő félesztendőre is postán küldve ára csak 5 pengő forint leszen; helyben boritéktalanul 4 p. fr. boritékkal 4 fr. 24 kr. pengő.

Juliusi 1ső számával e' divatujságnak gróf Széchenyi István úr arczképe fog megjelenni.

Előfizethetni a' szerkesztőségnél, Dorottya-útczában 11d. sz. a. t. Czigler úr' házában; egyebütt minden cs. k. Posta-hivatalnál. Pest, Jun. 20d. 1835. Szerkeszti 's kiadja

Munkácsy János.

---

(2) **Hirdetés.** A' nagym. m. k. u. Kamarának rendeléséből ezennel közhírré tétetik: hogy folyó Junius 27kén a' Budaeörsi uradalmi pinczében 500 akó ó — 600 akó új fejér és 500 akó új veres bor; ugyan azon hónap' 30kán pedig az ó Budai uradalmi pinczében 1000 akó új fejér bor edény nélkül a' szokott reggeli órákban árverés útján azonnal való készpénzbeli fizetés mellett fog eladatni. Budán Junius 13kán 1835. (3)

---

(2) **Árenda-hirdetmény.** T. Pest vármegyében kebelezett Nagy-Bácsai pusztában fekvő részbirtoka ns Halász László örököseinek, az azzal határos jószágával t. Sigray Therezia asszonynak ns Gellén Károly úr özvegyének (együtt 1000 hold) f. e. Julius 1ső napjain a' hely szinén tartandó árverésen 3 esztendőre haszonbérbe fognak adatni. Minél fogva az árverésbe résztvenni kivánók 400 p. for. felkészülve megjelenni ne terheltessenek. — A' feltételek iránt Halász Boldizsárral Gyónon előre értekezhetni. (2)

)(o)(

Lemondás a' Visszalépésről

a' Samokleski nagy és nyereséges Lottériára nézve

Coith Dl. Fia és Társánál Bécsben.

A' húzás véghez megy, ha elébb nem, November 26dikán a' folyó esztendőben, bizonyosan.

Felséges engedelemmel a'

SAMOKLESKI SZÉP URADALOM,

mellyért visszaváltságúl:

250,000 Váltó, vagy **100,000**

Pengő forint igértetik lottéria által ki fog játszatni. Ezen nyereséges lottériában vagyon **25,914** pénznyerő sors, mellyek **525,000** váltó forintot tesznek, és **7,500** fekete sors mellynek becsek **75,000** vált. forint

öszvesen tehát 600,000 vált. forint.

pénznyerő sorsokra ekként felosztva:

250,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 6,000, 5,000, 4,000, 3,500, 3,250, 3,000, 2,250, 2,000, 1,500, 1,300, 1,200, 1,000, 500, 250, 200, 125, 100 's így tovább; v. for. és **7,500** fekete sorsokra, a' kimutatás szerint.

A' kék ingyennyerő sorsoknak különös húzására **502** pénznyerő sorsok vannak határozva úgymint: **20,000, 6,000, 3,250, 2,250, 1,000, 500, 250, 125, 100** vált. forint. 's így tovább;

öszvesen tehát **50,000** vált. forint.

A' kiválogatott kék színű ingyennyerő sorsoknak, a' díj-sorsokkal együtt **140,000** forintott kell nyerniek.

A' kék ingyennyerő sorsok nemcsak az által tüntetik-ki magokat nyereségesen, hogy ezek bizonyosan nyernek, és közülök 502nek okvetetlenül kétszer kell nyerni; hanem azáltal is még, hogy ezek a' többi sorsokkal együtt a' jószágokra és a' pénzbeli nyerésekre is szintúgy játszanak, 's ennek felette szerencés esetben tizenegyszer nyerhetnek.

A' ki öt veres sorsot vesz 12½ v. forintjával, azokra ráadásúl egy kék ingyennyerő sorsot kap (mellynek, a' mint feljebb mondódott okvetetlenül nyerni kell), mind addig, míg azok elnem fogynak. — A' ki pedig 5 fekete sorsot vesz 10 vált. forintjával, annak azokra csak egy közönséges fekete sors adatik ingyen ráadásúl.

Sorsokat ezen lotteriából kaphatni Pesten *Liedemann Fridrik* irószobájában, és *Liedemann B. Ferencz* „szép magyarnéhoz'. czimü rőfös kereskedésében.

---

(2) Hiradás. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy a' Pécskai kir. kamarai tiszttartósághoz tartozó alább megnevezett, 's folyó évi November 1sö napjától számítandó három évi haszonbérbe kiadandó haszonvételek

iránt ujonni árverés, nevezetesen pedig folyó évi Julius 3kán nemes Arad vármegyében kebelezett Magyar-Pécska mezővárosában ugyan a' Pécskai kir. kamarai tiszttartóság tiszti irószobájában reggeli 9 órakor fog tartatni, és pedig:

1ször A' Magyar- és Rácz-Pécskai, Szemlaki, Sajtényi, Palotai, Csanádi, Battonyai és Pereghi mészárszékek tekintetében.

2szor Magyar- és Rácz-Pécskai, valamint a' Szemlaki határokban gyakorlandó vadászat iránt.

3szor Magyar-Pécska, és Nagylak mezővárosokban használandó vásári jövedelmek iránt

Kiknek ezen haszonvételek kibérlésére kedvök vagyon, azok a' fent kitett helyen, és napon tartandó nyilvános árverésre szükséges bánatpénzel ellátva megjelenni ezennel hivatalosak. Budán Junius 13kán 1835. (3)

A' REGÉLŐ 's HONMŰVÉSZ

kiadója ismételve kéri a' nevezett folyóiratok t. pártfogóit, hogy jövő fél esztendőre teendő rendeléseiket az említett lapok iránt akár a' szerkezőnél akár a' t. postahivataloknál ne csak mennél előbb végrehajtani, hanem egyszersmind ezen utóbbiakat a' rendelésnek késedelem nélkül feiküldésére megkérni méltóztassanak. Megoszlatlan élénk pártfogás a' t. közönség részéről siettetni fogja e' folyóiratoknak mennél hamarább közeledését a' kezdetöktől fogva kitüzött tökéletességhez, 's olly karba helyhezteti a' kiadót, mellyben nagy mennyiségű becses mű-gyűjteményével mennél szaporábban kedveskedhessék, ki valamint a' mult években, úgy a' folyó év felében is mindenkor igéretén felül közlé a' mellékes műtárgyakat. (3)

---

(2) Hirdetmény. A' Nagymélt. m. kir. Helytartótanácsnak folyó évi Aprilis hónap 28dik napján 12533. szám alatt költ kegyes rendeléséből, Pécsvárad uradalomhoz tartozandó Vörsöndi tisztség részéről közhirül adatik: hogy ugyan a' Vörsöndi tiszti kerületben lévő uradalmi hat korcsmák, mellyek közt a' Vörsöndi, Szaiki, és Szederkényi mészárszékkel, nem különben korcsma épületnélkül való Kis-Nyáradi, Liptódi, Márázi és Kémendi helységekben, az árendás tulajdon szeszes italainak kimérése, pálinka főzéssel, és a' jobbágyoktól a' pálinka főző kazányoktól járó urbérnek bévételével, Vörsönden a' tiszti kanczelláriában jövő Julius hónap 20dik napján délelőtt nyolcz órakor tartandó árverés által November első napjától fogva 1835. egymásután következendő három esztendőre, fentartván a' felsőségnek helybenhagyását, haszonbérbe fognak adódni azon megjegyzéssel, hogy a' bérlők az árverés alkalmával az árendának tizedrészét bánatpénzül le tenni kötelezetnek, melly bérléshez az izraeliták is járulhatnak úgy, hogy az uradalmi korcsmákban keresztény vallásu korcsmárosokat tartani kötelezetnek. A' többi feltételeket a' Vörsöndi tiszttartói hivatalnál mindenki előre is megtudhatja. — Vörsönden Junius hónap 2dik napján 1835. (3)

A' Duna Vizének állapotja a' budai vizmérték szerint az o felett 1835-dikben

Jun. 18-dikán	8 Láb,	0 Hüv.	3 Von.	Jun. 19-dikén	7 Láb,	10 Hüv.	6 Von.
— 20-dikán	7 Láb,	7 Hüv.	9 Von.	— 21-dikén	7 Láb,	5 Hüv.	0 Von.
— 22-dikén	7 Láb,	3 Hüv.	6 Von.	— 23-dikán	7 Láb,	1 Hüv.	6 Von.
— 24-dikén	6 Láb,	11 Hüv.	3 Von.				

A' Gabonának Pesti piaczi ára Junius 23-dikán 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerű	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerű	alább való
Tisztabúza	—	116$\frac{2}{4}$	106$\frac{2}{4}$	Zab	66$\frac{2}{5}$	—	—
Kétszeres	—	—	93$\frac{1}{4}$	Kukoritza	—	—	—
Rozs	—	—	—	Köleskása	—	—	—
Árpa	—	—	—	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Junius 19-dikén 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	101$\frac{1}{4}\frac{5}{6}$	1834ki Status kölcs	586$\frac{7}{4}$
„ 4 pC	97$\frac{5}{5}\frac{1}{2}$	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	—
„ 1821ki „	140	Cs. arany pC. agio	—

52. Szám.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI
TUDÓSÍTÁSOK.

PESTEN *Szombaton Szent-Iványhó' 27dik napján.* 1835.

MAGYAR- ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony, Jun. 23dikán. E' napokban a' Rendek kerületi ülésekben az izenetek és felírások stilusának megvizsgálásával foglalatoskodtak. Jun. 22ikén pedig a' 218dik országos ülésben az alsó tábla a' már elfogadott négy felírást felolvastatván, a' Főrendekhez általküldte, a' felírások czímzetét tárgyazó második izenettel együtt; de ez utóbbira nézve a' Főrendek köz akarattal elébbi véleményökhöz ragaszkodtak. Ugyanekkor az alsó tábla a' köztanácskozásokbeli szabad beszélhetés iránt kerületi ülésekben készített új felírás- és izenetjavallatot szótöbbséggel elfogadta.

Ő cs. kir. Felsége az Erdélyi országos számvevő hívatalnál számvevő-tiszt Artz Sámuel urat Strauszenburgi előnévvel erdélyi nemessé nevezni kegyelmesen méltóztatott.

Magyar tudós társasági jelentés.

A' társaság' költségével megindított Tudománytár czímű folyóirat Vdik kötete, mellynek szerkeztetője Schedel Ferencz, orvos Dr, rendkiv. kir. prof. a' m. tud. társaság' rendes tagja, megjelent a' lugosi ivlánczhid' kőre metszett táblájával, 's található Pesten Eggenberger József könyvárosnál, kihez minden könyvkereskedő és vevő utasíttatik. Tartalma következő. I. *Értekezések.* Philosophia. Az emberi nem' tökéletesedhetése. Franciából. Vajda Péter. A' társi észjog' alapvonatjai. Warga János. Tudománytörténet. Szellemi mozgás Angliában 's annak haladása, tekintettel más európai nemzetekre. Németből. Czuczor Gergely. Nyelvtudomány. Származtatások. Kállay Ferencz. Historia 's népismeret. Napoleon' kora. Franciából. Tasner Antal. Az európai éjszak, politicai és erkölcsi tekintetben. Németből. Jakab István. A' mostani európai országok' első alapulása. Robertson és Remer után. Kis János. II. *Literatura.* Classicai régiség. 1. Vaticani kéziratok, 2. Nepotianus, 3. Isacus, 4. Régi grammatikusok. Olasz literatura. Szépliteratura. 5. Tasso. 6. Graziani. Historia. 7. Sforzosi. 8. Ghiberti. Franczia literatura. Szépliteratura. 9. Ő. franczia népdalok, 10. Quinet. Philosophia. 11. Lerminier, 12—14. Saint-Simon, 15. Új szemle. Historia. 16. Régi történetirók' gyűjteménye. Angol literatura. Szépliteratura. 17—19. Cooper, 20. W. Irving, 21. Bulwer. Természettudomány. 22. Londoni kir. társaság' évkönyvei. Német literatura. 23. az 1834diki szentmihályi könyvvásár Lipcsében. Dán literatura. 25. Legujabbak. Finn literatura. 26. Népdalok. Cseh literatura. 27,28. Dobrowsky. Lengyel literatura. Szépliteratura. 28. Niemcewicz. 29. Mickiewicz. Szerb literatura. 30. Népdalok. 31. Ujabb szellemi mozgások Szerbiában. Oroszország. 32. Természettudományi út. Magyar literatura. 33. Legújabb jelenetek a' pesti novemberi vásár óta. III. *Vegyes közlések.* Hidépités. A' lugosi ivlánczhid Krassóban, képpel. Históriai nevezetességek. Hunn maradék a' helvetiai havasokban, 2dik közlés. S. F. Az érsekujvári békekötés. Magyar nyelv' országos divata. Gévay Antal. Levelezések. Petrovics Fridriknek a' külföldről irt leveleiből töredékek. Természettudományi nevezetességek. Az éjszaki magnesi földsark. Magnesi tünemények Magnesiában. Garay. Magyar tudós társaság. Jutalmak. T. társaságéi, Marcizbányi-intézetéi, Schwartner-félék. Necrolog. Elegy hirek. A' Szerkeztető' figyelmeztetése, 's a' Tudománytár' első évének rendszeres átnézete.

Emlékezetbe hozatik, hogy e' folyóiratból legalább 15 ivnyi kötet jelenik meg, midőn szükség kívánja réz vagy kőmetszetekkel. Az előfizetés egy évi illy folyamatra könyvárosi úton közönséges papiroson 4 f. finom papiroson 6 f. mostantól fogva pedig postán is, köz papir. 5 f. 36 xr; fin papir. 7 f. 36 xr. pengőben. Junius 22d. 1835.

A' tilóknak által.

Mélt. Károlyi György és Zichy Ödön grófok Olaszországon, Napolon, Maltán, Aegyptuson, Nubián, Syrián, Palaestinán, Smyrnán 's Konstantinápolon keresztül Zimony felé 20 hónapi távollét után Pestre Jun. 19kén szerencsésen visszaérkeztek.

Félreértések eltávoztatása tekintetéből az Erd. Híradó szerkeztetősége az olvasó közönséget

figyelmeztetni kívánja: hogy az Allgemeine Zeitung közelébb megjelent különböző számaiban Erdélyt érdeklő több rendü tudósítások közöltettek, mellyek alaptalanok 's hitelt nem érdemlők. E. H.

Főtiszt. Wagner Kapisztr. János úr, a' Sz. Ferencz rendi Máriától nevezett társaság' érdemes kormányzója közelébb a' Pesti említett rendü t. t. Szerzetes Atyákat hivatalosan meglátogatá; melly alkalommal a' tiszt. Szerzet egyik igen érdemes tagja kedvelt magyar egyházi szónok T. Gegő Elek úr honi nyelven írt jeles versekkel üdvözlé a' főtiszt. Kormányzót.

Tek. Torontál-vármegye RRei Méltós. Gróf Széchényi István urat sok hazafi érdemeiért keblökbeli táblabírónak ki kiáltották.

(Kir. kamarai híradás).

A' nagym. m. kir. udv. Kamara a' kebelebeli számvevő hivatalnál Steiner Mátyás halála által megüresült accessistai tisztségre eddigi fizetéses practikáns Schöffmann Istvánt; ennek helyére pedig Eberling Antalt; Pozsonyba harminczadhivatali 3dik írnokká Dobisz Pált méltóztatott nevezni.

NAGYBRITANNIA.

A' felső ház Jun. 12diki ülésében Wellington herczeg jelenté, hogy a' Jun. 10dikén kiadott kabineti parancsolat végett (melly a' hadfogadást Spanyolország részére megengedi) Jun. 15dikén kérdőre vonándja a' ministereket. Ugyanekkor Strangford lord tudakozá Melbourne lordtól: mi határoztatott azon angol alattvalók özvegyeinek 's árváinak sorsára nézve, kik spanyol szolgálatba lépnek? Melbourne lord válaszolá, hogy arról gondoskodni azoknak kötelessége, kik a' katonákat fogadtatják. — Jun. 13dikán kabineti ülés tartatott, mellyben hihetőleg azon tanakodtak, mit kellessék felelni Welington herczeg megszólítására.

A' Times és Courier szerint Evans ezredes, Westminster parlamenti követe, a' Jun. 10diki kabineti parancsolatot használni, 's Spanyolország királynéjának szolgálatát ajánlani szándékozik. A' Globe írja, hogy Mina 187 tonnás hajó a' tower fegyvertárából puskákkal megrakodva, Jun. 9dikén London kikötőjéből Carthagenába indult, honnan a' fegyverek déli Spanyolországba szálítatnak a' városi katonaság számára.

Londonban minap lakomával ünnepeltetett az angol mívészeti egyesület alapításának évnapja. Brougham lord, mint előlülő, kevéssé virágzónak rajzolá Angliában a' képző mívészetek állapotját, 's megemlíté a' sokkal nagyobb pártfogást, mellyet azok más országokban mind a' statustól, mind gazdag privatusoktól vesznek. Innen van, mondá Brougham lord, hogy a' metszés és festés magosb ágai egészen elmellőztettek, 's a' mívészek, hogy élhessenek, csupán arcz-és mejjképeket dolgoztak. Felettébb szükséges, hogy a' statusnak gondja legyen a' mívészetekre; és ő sajnálkodva látja, miként a' sok szép köz épületek belseje, mellyek sok ezer fontba kerültek, mestermívekkel, régi történeti képekkel 's metszésekkel igen szűken vannak ellátva. Sőt még a' rajzolásnak egy szerény ága is, a' musselin-és karton-mustra rajzolás, nagyon kopár Angliában, mivel csak két illy rajzoló találtatik Londonban, kik drága monopoliumokat az egész országra kiterjesztik. A' nemes lord különösen dicséré Franczországban és Belgiumban a' polytechnika oskolákkal öszvekapcsolt rajzoskolákat, 's Angliának is hasonló intézeteket kívánna. Brougham beszéde harsány tetszéssel fogadtatott, 's aláírás által tüstént 500 font sterling gyült-össze.

Az alsó ház Jun. 10diki ülésében, a' rabszolgakereskedés szorosb gátlása iránt a' koronához intézett felírásra e' királyi üzenet olvastatott-fel: „Örömmel vevém a' követek házának alázatos felírását, mellyben az iránt jelenté kívánságát, hogy szövetségesimmel értekezném a' rabszolgakereskedés teljes megszüntetése végett. Én feletébb sajnálom, hogy e' rút kereskedés idegen lobogók alatt folyvást és nagy kiterjedésben űzetik. Már értekezésben vagyok iránta az idegen hatalmakkal, 's az illető irományokat, reméllem, rövid időn a' ház asztalára tétethetem. Bizonyos lehet a' ház, hogy mindenkor igyekezni fogok szövetségesimmel olly intézeteket tenni, mellyek kívánságinak teljesedését siettessék." — Ezután Castlereagh lord azon irlandi protestans kérelmet nyujtá-be, mellyet attya (Londonderry marquis) minap a' felső ház elibe terjesztett, egyszersmind O'Connellnek az utóbbi hivatalok osztásakor volt befolyása és a' lordhelytartónak Dublinba menetetele ellen panaszkodott, 's szemrehányásokat tett. O'Connell válaszolá, hogy ő Irland tisztviselőinek kinevezésébe nem avatkozott, 's azt se nem tanácsolta se befolyása nem

volt benne (halljuk! tetszés), mit azonban sajnál, mert ha beavatkozék, talán jobban ütöttek volnaki a' tiszt választások (kaczaj). Mindazáltal helyben hagyja azokat (zajos örömkiáltás a' torie padokon), mint semmire sem vágyó egyes férfi, kinek e' tekintetben semmi hatalma sem volt. Így lévén a' dolog, nem csak igazságtalanság, de valóban szemtelenség azon vádakat annyiszor ismételni. A' tisztviselők, különösen a' bírák választása igen helyes. Valjon Irland attorney-generalja (Perrin), még mielőtt kormányra lépett volna, nem úgy tekintetett-e, mint első tag az ő rendjebeliek közt, vagy O'Loghlen úrnál jelesebb és eszesebb solicitor-generalt lehetett volna-e találni? Kik e' kinevezéseket meg nem gátolhaták, 's miként ócsárolni nem tudták, örömest ő rá (O'Connellre) tolták volna azokat, remélvén, hogy őt az angol nép előtt így majd lealacsonyítják. Ez valóban sajnálni méltó taktika. A' dublini menetelre nézve kérdé, nincs-e jusa az irlandi népnek alkirályát, a' monarcha képviselőjét, üdvezelve fogadni? Nem oktalanság-e azt gáncsolni, hogy Irlandban illy valami történik, hol fogadáskor egészen más jeleneteket szoktak látni. Ha valami törvénytelenség jöve-elő a' menetelkor, Dublin (egészen protestans, sőt orangista) tiszthatósága, tüstént feleletre vonta vólna a' vétkeseket. Itt és még másutt is sokat beszéltek a' gyámolításról, mellyel ő a' ministereket támogatja; mire nézve azt nyilatkoztatja, hogy nem eddigi tetteikért adja szavát mellettök, hanem mivel bízik jó szándékukban, annyival is inkább, mivel Irland és azon párt közé állottak, mellyhez Irlandnak semmi bizodalma. Morpeth lord, Irland főtitoknoka, a' kérelemre, mondá, nem felelhet, mert az hét hónap előtt készülvén, sem a' mostani, sem az utóbbi, hanem az utolsó előtti ministeriumot érdekli, 's a' jelen pillanatban illetlenül hozatik-elő, miután az urak hét hónapig tartották azt zsebökben. Őszinte, törvényszerü, alkotványos gyámolítást nem vet-meg a' kormány, akárhonnan jöjön is az, ha becsületes módon juthat hozzá. Irlandban a' kormánynak az a' czélja 's rendszere, hogy a' törvény részrehajlás nélkül híven alkalmaztassék.

Ba'incarigban, Limericktől 9 angol mértföldnyire, Jun. 1sőjén kegyetlenül megöletett Dawson nevezetü protestans pap, ki haszonbérlőitől el akarta szedni a' földeket, mellyek eredetileg Chorneville lordéi valának, ki a' bérlőket mindég meghagyá azok birtokában, ha a' bért pontosan lefizették, a' mi most is megtörtént; de Dawson törvényes kiüzéssel fenyegeté a' makacs katholikus bérlőket, 's midőn Jun. 1sőjén, egy bérlőtől kísértetve, a' falu melletti földjére ment vólna, három asszonyruhába öltözött férfitól megtámadtatott; a' bérlő elszaladt, 's egy gödörbe rejtezett, a' papot pedig agyon lőtték 's még kaponyáját is betörték a' gyilkosok. A' pappal vólt bérlő fogságba tétetett, de a' gyilkosoknak még nyomába nem akadhattak. A' Limerick Chronicle szerint Dawson úr igen jó indulatu ember volt, bérlőivel soha keményen nem bánt, a' tized miatt sohase versengett velök, 's csak azért indultak-fel ellene, hogy földjei miveltetésében változásokat akart tenni, mellyek a' bérlőknek nem tetszettek.

A' Globe irlandi hírlapok után számos eseteket hoz-elő, hogy közelébb a' protestans birtokosok katholikus bérlőiket seregestől üzték-ki házaikból; nevezetesen Waterford marquis Limerick grófságban 50 háznépet, Graham kapitány Newtownbarryban 60 személyt tett földön futóvá. Királyné grófságban a' katholikusok panaszt tettek az ellen, hogy a' grófság 100 békebírái közt egy katholikus sem találtatik; de a' lordhelytartó, Vesci lord, nem fogadá-el kérelmöket, mivel ez arra mutatna, hogy ő egyoldalas igazságot szolgáltat.

A' Times gúnyolja Hume úrnak az iránt tett indítványát, hogy azon öltözet, mellyben most az alsó ház tagjai a' szónok levereinél megjelenni tartoznak, hagyatnék-el. Utoljára még kabát nélkül jelennének-meg ezen urak, mond a' Times, vagy a' nagy irlandi népvezér még nadrágtalan vezetné czolonkját a' szónok elibe. E' tárgyban talán Brougham lordal értekezett Hume úr? Ezt azért kérdezzük, mivel közönségesen beszélik, hogy ő urasága bocsánatot kért a' királytól az udvarnál meg nem jelenhetéséért, mivel az udvari öltözet vendéghaj és felső ruha nélkül nem illik testalakjához.

Cobbett maga Registerében egy levelet intézett Oldham lakosaihoz a' ministerek által czélba vett testületi reformról, 's azt szörnyü csalásnak nevezi, mert szerinte a' dolgozó néposztálynak szava nem leszen a' városi tiszthatóság választásakor, 's a' városi közpénzek más kezekre bí-

)(

zatnak ugyan, de csak arra fognak fordítatni, a' mire eddig fordíttattak.

A' Londoni udvariújság szerént Gosford gr. Ángolország pairjévé Worlingham báró nevezettel, egyszersmind Canada főkormányzójává neveztetett. Ugyanazon hírlap hivatalosan jelenti az ángol egyháznak Ángolországban és Walesben mostani állapotjának megvizsgálására rendelt biztosság megújíttatását, mellynek feje ismét a' Canterbury érsek.

Beszélik, hogy a' királyi titkos tanács a' londoni egyetem számára adandó kiváltság iránti kérelemnek megtagadását 6 szózattal 4 ellen meghatározta.

Kevéssel ezelőtt Devonshireban egy vendégségben Peel Robert sir egészségéért elköszönés tétetvén, rokona James Peel Cockburne úr ezt megköszönvén azt állította, hogy a' király Peel Robert sirnek, midőn ez a' pecsétet visszaadta, könnyes szemekkel így szólott: „Nem kell félnem mindaddig, míg az úr és az ország mellettem vannak.“

Londonban Jun. 6dikán a' szegények házainak harmadik esztendei örömünnepe tartatott Brougham lord elölülése alatt, ki a' ministerek egészségéért és a' szegények házainak gyarapodásáért elköszöntést tévén azt mondá, hogy azért köti-öszve e' két elköszöntést, mert ezen intézet a' ministerek által kivitt reformbillnek köszönheti lételét, kik újolag is az egyesületi-reform javallatba tétele által az országra nézve igen nagy hasznot tesznek. Hogy azonban ez megtörténhessék, szükség a' ministeriumnak a' néptől gyámolítatni, különösen most, midőn ellene a' felső házban hatalmas többség 's az alsóban is számos oppositio dolgozik, a' részén lévő tagok pedig sok pártokra oszlanak. Mind e' mellett is elég erős a' ministerium tiszta szándékainál és a' nemzet gyámolításánál fogva; nem is támaszkodhatik ennél egyébre, mert ha a' nép ellen akarna dolgozni, akkor az udvar kegyelmét hijába keresné, 's kerűlhetlen lenne megbukása. Utóbb O'Connell Dániel egészségéért és Irland boldogságáért is elköszöntést tett Brougham lord, reménységét jelentvén egyszersmind az iránt, hogy a' mostani ministerium az unio eltörlése óhajtásának elejét veendi. O'Connell ezt akkor mondá megtörténendőnek, ha a' reformbill 's közebbről az egyesületi-reform hasznai Irlandra is kiterjesztetnének.

Carbonell úr, ki a' Don Pedro portugáli expeditiója mellett olly hűségesen fáradozott, most a' spanyol kormány számára Londonban elkezdődött katonaszedésre ügyviselővé neveztetett. Junius 12dikén Londonban néhány nagy gőzhajó bérletett-ki Irlandból Spanyolországba szállítandó katonaság alá. Fegyver és hadikészületek szállítására igen sokan ajánlkoztak jutalmas áron, 's készek a' kamatok után akár meddig várakozni. Pénz-kölcsönözésre is van elég vállalkozó. Napier admiral is a' köz hír szerént el fog menni Spanyolországba.

Az alsó ház Junius 11diki ülésében Peel R. sir tudakozá, ha igaz volna-e némelly hírlapoknak azon állítása, hogy a' kormány az angol egyház iránt nevezett vizsgáló biztosság formájában 's czéljában változást tőn. Russell lord felelé, hogy a' biztosságban, némelly tagok változtatásán kívűl, minden meghagyatott. Harvey D. W. úr biztosságot javalla Angliában és Walesban a' kegyes alapítványok állapotjának megvizsgálására, mi ellenmondás nélkül elfogadtatott. Whalley S. sir az ablakadó eltörlését hozá szóba; Spring-Rice úr, mint kincstár kanczellárja, ellenzé azt, mivel a' házbirtokosokon már eléggé könnyítetett, 581 ezer ház mentetvén-fel adó alól, 's a' közelebbi esztendőben 1,491,000 font sterlingel kevesítetvén a' házadó; az indítvány ennél fogva elmellőztetett. — A' Jun. 12diki ülésben Harvey úr jelenté, hogy a' nyugpénzek iránt tett indítványát Jul. 14dikére halasztja; Morpeth lord az irlandi tized-billt hasonlóan Jun. 26dikára halasztá-el. Baring Henry úr az iránt tőn kérdést, igaz-e, hogy Spanyolország, 's annak hajdani gyarmatai közt, Nagybritannia ügyelete alatt, alkudozások kezdődtek a' gyarmatok hivatalos elesmerése végett. Palmerston lord, ki a' parlamentba lépte óta most szólalt-meg először, felelé: a' ministerium óhajtja ugyan a' barátságos elegyenlítést azon statusok közt elősegíteni; de Spanyolország egyenesen Délamerika statusaitól kért meghatalmazottat, azokkal kezdett alkudozást, mellyben az angol kormány semmi részt sem veszen, 's felvilágosítást nem adhat róla. Robinson úrnak az adórendszer közönséges megvizsgálása iránt tett javallata félre vettetett.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Journal des Debats Jun. 9dikén e' czikkelyt közli: „Az avatkozásból semmi se leszen; Anglia forma szerint megtagadta abban részesülését, a' franczia kormány pedig azt hiszi, nem áll Francziaország érdekében illy vállalatot egyedül hajtani-végre. A' kurir, melly e' választ Madridba viszi, már útban van.“ — A' Journal des Debats Jun. 10diki számában illy észrevételeket teszen a' Temps már közlött czikkelyére: Egy oppositiói hírlap tegnap reggel különös adatokat közlött azon módról, miként az angol és franczia kabinetek megtagadták az avatkozást. Mi előttünk mindez egy az avatkozásnak teljes megtagadásával; 's miután már a' kérdést illy módon döntötték-el, csak azt kívánjuk, hogy az utolsó remény, mellybe kapaszkodnak, meg ne csalassék, hogy a' fél rendszabások, mellyektől fél sikert várnak, hatásukat legalább el ne tévesszék, 's késő ne érjenek oda, hogy a' kérdést más nemü történetek még jobban be ne bonyolítsák, egy félelmes mozgás Spanyolországban itteni tanakodásinkat haszontalanokká, 's ottani befolyásunkat egy kevésbé törvényszerű és eddig még kevéssé hatalmas befolyás javára tönkre ne tegye. Mi tudunk mindent, mit egy elhatározott rendszabás elfogadása ellen gördíteni lehet, esmerünk minden előre látható veszélyeket; de továbbá is megmaradunk azon véleményben, hogy magasb nemü politikai tekintetekkel lehetett volna támogatni a' sikeres, valódi avatkozást. Óhajtjuk, de nem igen reméljük, hogy e' kérdés eránti nézetünkben egykor még tévedésünket esmernénk-meg; e' vallomás azért sem esnék nehezen, mivel jelenleg, midőn arról panaszkodunk, hogy a' kérdés nem máskép fejtetett-meg, annak fontosságát nem titkoljuk, 's az indító okok erejét, mellyek azon véleménynek, mellyben mi nem osztozhatunk, elfogadására vezettek, igen jól esmerjük.

A' Syrakusi gróf Jun. 10dikén Parisból Londonba útazott, Julius elején ismét Parisba jövendő.

A' pairtörvényszék Jun. 8diki ülésében folytatta azon 24 vádlottaknak, kik magokat a' pairtörvényszék bíróskodása alá adták, úgy szinte a' tanúknak kihallgatását. Mintegy 9—10 ügyvéd vala jelen. A' tanuvallomások leginkább Rattignier, Cochet, Mollard-Lefevre és Abbé Noir vádlottakat terhelték. Rattignier ellen azt vallották a' tanúk, hogy egy katonát meljének szegezett pisztollal kénszerített megvallani, van-e sok fegyver és töltés a' kaszárnyájokban. Cochet ellen a' fő tanú nem vala jelen; egyébaránt ezt magát is tolvajsággal vádolta a' Cochet ügyvédje. Mollard-Lefevre megvallotta a' zendülésben volt részvételét, de azzal mentette magát, hogy a' charta Lajos Filep alatt éppen úgy megsértetett mint Xdik Károly alatt, ő tehát a' juliusi harczolókkal egy sorba tartozik. Noir vádlott tagadta hogy a' lázadásban részt vett volna, sőt magát is a' lázadók kém gyanánt elfogván csak a' Mollard-Lefevre közbenvetésére bocsátották-el.

Junius 9dikén Girod, a' lyoni baromorvosi iskola egyik nevendékje, hallgattatott-ki; védője a' báttya vala. Az iskola igazgatója dícsérte Girod magaviseletét társával Girarddal együtt; a' többi tanúk pedig azt vallották, hogy ők mindketten részt vettek ugyan a' lázadásban, de az erőszakoskodást sokszor csillapították. A' Junius 10diki ülésben Girard Ágoston is, ki eddig a' törvénykezésben részt nem vett, megjelent; de az elölülőnek hozzá intézett kérdésére nem akart felelni mind addig, míg védője és vádlott társai jelen nem lesznek. Különben is, úgy mond, őt bayonnetokkal kénszerítették ide jőni, minélfogva kívánja, hogy a' fogságba vitessék-vissza. Az elölülő ekkor Crivelli urat nevezte Girard védőjének, de ez azt nem fogadta-el. Most folytattatott a' tanúk kihallgatása. Ezután Raggio selyemszövő munkás hallgattatott-ki; ellene az a' vallomás tétetett, hogy a' lázadókat erőszakoskodásra ingerelte. Utóljára Girard Antal és Poulard, a' lyoni mutuellista társaság tagjai, hallgattatának-ki; ezek azonban ügyvédök által kijelentették, hogy míg vádlott társaik mind jelen nem lesznek, addig a' lázadást közönségesen tárgyazó dolgok felől semmit sem fognak felelni, 's csupán az őket személyesen érdeklőkre nézve nyilatkoznak; egyébaránt tagadták, hogy a' mutuellista társaságnak politikai czélja volna.

A' pairkamara Junius 11diki ülésében az éjszakamerikával kötött szerződés vétetett tanácskozásba, melly másnap a' következkamara által hozzá kötött javallattal együtt elfogadtatott.

A' pairszék Jun. 12diki ülésében Carrier nevü lyoni új vádlott jelent-meg, azt nyilatkoztatván, hogy ő erőszakkal kénszerítetett oda menni, 's a' perlekedésben semmi részt sem veszen,

ha csak Audry de Puyraveau urat nem adják neki második törvényes védlőül.

Az oppositiói követek Audry de Puyraveau úrnak levélben szerencsét kívántak a' pairszék által ellene indított perre 's hozott ítéletre nézve mutatott viseletéhez.

Angliában a' spanyol királyné részére szapora folyamatban lévő hadfogadás iránt illy megjegyzést teszen a' National: A' parisi hírlapok igen nagyítják sebes folyamatát azon hadfogadásnak, melly Angliában Spanyolország királynéja részére megengedtetett. Angliában viszont a' franczia gyámolítást nagyítják, az idegen sereget, melly Afrikából Cadixba fog szállítatni, 10 ezerre számítván, holott az kétezerre is alig megyen.

Portugallia kormánya, így ír a' Messager, igazságos érzetében azon hátramenő befolyásnak, mellyet juste-milieunk érintése a' félsziget két királyságában gyakorolna, felszólalt Francziaországnak Spanyolországba avatkozása ellen. A' madridi kabinet ennél fogva, hihetőleg éppen ellenkező aggodalomtól indítatván, nem fogadá el Portugallia együttmunkálását, 's a' madridi portugal követ és Martinez de la Rosa úr abban egyeztek-meg, hogy Reguenzo general osztálya Portugallia határán állapodjék-meg 's azon túl ne menjen. Az is állítatik, hogy Frias herczeg és Alava general, meg nem elégedvén az avatkozás kérésére kapott felelettel, elbocsátatásukat kérték. Most már Talleyrand herczeggel új tervek közöltetnek egy déli szövetségre, melly a' négyes szövetséget lenne kipótlandó. D. Carlos győzedelmének esetére ugyanis Francziaországot Spanyolországgal, Spanyolországot pedig Portugalliával házasságnál fogva czélzanak öszvekapcsolni. E' végre D. Carlos idősb fijával Clementina orleansi herczegasszonyt, ifjabb fijával pedig Dona Mária királynét házasítanák-öszve. Don Carlos első fija 18 esztendős, Clementina herczegasszony is annyi; második fija János Károly 14 esztendős, 's Dona Máriánál két esztendővel ifjabb. Ezen ábrándos terv Angliát a' négyes szövetségből 's az angol befolyást Portugalliából kizárná. A' két királyságban közönséges amnestia adatnék-ki, 's minden adósságok átaljában elesmertetnének. E' két házassági tervhez kapcsolják még némellyek D. Carlosnak is egy megért koru herczegaszonnyal leendő összekelését, kinek elég esze volna őt a' kormányi gondokban segíteni.

A' Constitutionnel e' levelet közli Livornóból Maj. 25dikéről: Don Miguel felserkent álomkorságából; Maj. 21dikén Rómát alattomban oda hagyá, Civita-vechiában Sully gőzhajóra ült, mellyen tegnapelőtt ide érkezett, 's ugyanaz nap tovább útazott Genua felé. Városunkban inasi öltözetben láták őt, 's más nap Genuában is éppen úgy jelent-meg. Kétséget nem szenved, hogy ő szárazon, hamis útlevéllel, Turinba menend, onnan pedig Genfen keresztül Hollandiába, hol a' kormányt késznek fogja találni gyámolítására; azonban ezen levélnek hiteleségen méltán kételkedhetni.

A' pairtörvényszék Junius 13diki ülésében az elölülő több mentő tanúkat hallgatott-ki Girard részére. Carrier semmit sem akart szólani, mivel, mint mondá, csak karddal kényszerítve jelent-meg, 's ellene mondott az őt illető tanúk kihallgatásának; csupán védlőjével 's vádlott társaival együtt kívánt szólani; panaszkodott több ízben azon nehézségek felől is, mellyek a' foglyoknak védőikkel értekezése ellen tétetnek. Az elölülő folytatta a' többiek kihallgatását.

Jun. 12kén a' pairtörvényszék titkos ülésben azon tanácskozott, mi tevő legyen a' nyakaskodó vádlottakkal. Javallatba tétetett, hogy engedtessék-meg nekik a' nem-törvénytudók közül is bizonyos kijelelendő személyeket védőkül választani; de ez azon okból félrevettetett, mivel a' vádlottak ezzel sem fognának megelégedni, szabad tetszésökre kívánván védőik választását hagyatni. — A' pairtörvényszék tereme az aprilisi per bevégződése után azonnal le fog rontatni, mivel építésében javíthatlan hibák fedeztettek-fel. — Trelat úr több hírlapokban kijelentette, hogy a' Clermonti lakosok által fogsága ideje alatt gyermekei számára ajánlott segedelmet nem fogadja el, mivel reményli hogy őket mindaddig, míg oly fogságba nem viszik, hol tanulásával 's közösüléseivel felhagyni kéntelenítetik, ön munkájából is táplálhatja.

A' Journal des Debats a' katonaszedést Spanyolország számára megengedő Junius 10diki angol kabineti parancsolatot illy megjegyzéssel közli: „Az ángol kormány kezdi azon rendszabásokat munkába venni, mellyek által reményli, hogy a' spanyol királyné ügyét hathatósan segítheti.“

Toulouseban a' vízár miatt 48 ház egészen öszveomlott, 27 pedig dűlő félben van. A' puskaportár is nagyon megrongáltatott, 54—56 puskaporosszekér az árvíztől elsodortatott.

SPANYOLORSZÁG.

A' Moniteur szerint Zugarramurdi ezredes, Elisondo parancsnoka, Junius 1sőjén kitakarodott Elisondóból, kétszáz vitéz katonát hagyván hátra, kik őt követni nem akarták 's a' várba zárkoztak. Zugarramurdi, seregével együtt, Landibar erőségbe vette magát, melly Urdach és Ainhoa franczia falu közt fekszik, 's a' franczia földön kért menedéket. Landibart Jun. 2dikán megtámadták a' carlisták, 's annyira közeledtek a' határszélekhez, hogy golyóbisaik a' franczia földre húllottak. E' megsértést nem lehete elszenvedni; az Ainhoában lévő kapitány ötven emberrel tüstént a' határszélre ment, 's megüzené a' carlistáknak, hogy vonuljanak-vissza. E' közben egy franczia katona megsebesítetett, mire a' kapitány tüzet parancsolt, 's a' carlisták azonnal hátra húzódtak. Ez eset után közönségesen azt hitték, hogy a' carlisták Elisondót fognák egész erővel megtámadni, azonban Jun. 4diki tudósítások szerint egészen eltakarodtak a' határszélekről. Orense ezredes utolsó cseppig szándékozik magát Elisondóban védelmezni. Valdes tudósítatott helyzetéről, 's kétség kívül segítséget küldend neki. — A' spanyol szélekről Jun. 4dikén írják, hogy Arragoniában olly forrás uralkodik a' liberalisok közt, hogy a' főkapitány, a' zavarok kikerülése miatt, közönséges felkelést hirdetett-ki a' carlisták ellen, Jun. 8dikára Mallen falut jelelvén-ki felszólításában az összegyűlés helyéül. Ennek következésében reménylik, hogy 12 ezer harczra kész városi katona álland-ki 's megyen Navarrába a' carlisták ellen csatázni. — Madridi Jun. 3diki levél szerint a' regens királyné, midőn Aranjuezbe visszatért, a' néptől gorombaságokkal illettetett; Andalusiában nagy pezsgés uralkodik; Martinez de la Rosa úr kilépéséről ismét és határozottan beszélnek.

Madrid, Jun. 3dikán. A' királyné Aranjuezból Jun. 8 vagy 10dikén Madridtól fel órányira fekvő Caramanchel múlató kastélyába szándékozott venni lakását; hol az udvar a' ministeriummal és diplomátai karral könnyebb és szaporább közösülésben lehet. A' képviselők többnyire mind elmennek Madridból; sokakra küldőik részéről nem igen kedvező elfogadtatás várakozik. Nyugtalanúl várják a' kamat nélküli adósságok eltörlésére szánt Jesuita jószágoknak eladásáról szóló végzet kihirdetését, valamint azon 800 klastromnak, mellyekben a' tagok törvényes számmal nincsenek, eladását illető királyi rendeletet. A' hitel egészen megcsökkent. A' kormány egy új hírlapot szándékozik kiadni; mit azonban mindenek szükség feletti költségnek tartanak. Még semmit nem tett köz hírré a' kormány a' Saragossai történetekről. Megvalósúlt, hogy Merino Majus 30dikán hajnalban Roa városba a' Douro partján, miután kapuit felégette, bényomúlt. Azután a' tanácsházat felgyújtatta nyolcz christinos házával együtt. A' polgári katonaság az Alcalde mayorral a' templomba vette magát. Merino ennek kapuit is felégette, bé azonban nem nyomúlhata. Serege 1500 gyalogból és 200 lovasból állott. Az Arandoiak kemény ellentálláshoz készültek, de a' carlisták a' Sierra közé visszatértek. Merino Roaból tudósította az ó-castiliai generalkapitányt, hogy nála sok hadi fogoly van, kiket a' szerződéshez képest egy általa kinevezett faluban kívánna carlistákkal kicserélni.

Az Election Jun. 8dikán írja, hogy Navarrából érkezett levelek igen szomorú színekkel festik Valdes seregének teljes elcsüggedtét. A' christinosok, a' helyett hogy ellentállanának, minden kardvágás nélkül megadják magokat. Hihetőleg a' seregeknek e' siralmas állapotja okozta Harispe general felszólítatását, ki a' köz hír szerént Jun. 6dikán Bordeauxon keresztül sietve Parisba ment a' spanyol ügyet illető elhatározó utasításokért.

A' Messager des Chambres Junius 12diki tudósítása szerént a' parisi börsén Navarrából jött leveleknél fogva azon hír terjedt-el, hogy Don Carlos egy igen mérséklett hangon írott politikai nyilatkozást fog kevés napok alatt köz hírré tétetni, egyszersmind Parisba ügyviselőt akar küldeni, melly tisztség egy régi spanyol diplomatára fog bízatni. E' hírnek a' Messager is hitelt ád, 's a' dolgot illy környülmények között nagy fontosságunak tekinti.

A' Journal de Paris Junius 15dikén e' telegraphi jelentést közli Bayonneból: „Spanyolország királynéja Jun. 10diki végzésében elfogadá Martinez de la Rosa úr lemondását; Toreno gróf ministerium elölülőjévé 's ideiglen külső ügyek

ministerévé neveztetett.“ A' Messager szerint Martinez de la Rosa úr Parisba küldetik követnek Frias herczeg helyett; a' tengeri ministerium Alava generalnak van szánva, a' londoni követség pedig Cordova generálra bízatik. Egy madridi Junius 7diki levél így osztja-el a' ministeri portefeuilleket: Perez de Castro, vagy Ofalia, külső; Garcia Herreros, igazsági; Villuma marquis, vagy Alvarez Guerra, belső ministerek; Toreno gróf az elölülőséggel együtt megtartja a' közjövedelmi ministeriumot.

A' Memorial des Pyrénées illy tudósításokat ír éjszaki Spanyolországból: Villafranca őrizete, tíz napi kemény ostrom után, kéntelen volt magát megadni, 's a' közlegénység nagy részint D. Carlos zászlója alá állott. Espartero kétezer emberrel segítségére sietett a' városnak, de éppen midőn az ellenséget megtámadni akará, seregének nagyobb része a' felköltekhez ment-által, 's megmaradt gyönge csapatjával csak bajosan juthata-el Durangóba. A' christinosok kitakarodtak Elisondo, Urdach, Irun, Bergara és Tolosa váraiból, mellyek most már hihetőleg a' carlisták által foglaltattak-el. Bilbao minden pillanatban várja az ostromot. Vittoria is ki fog ürítetni 's csak S. Sebastianban és Pamplonában hagyatik erős őrizet. Midőn Valdes Pamplonából kiindult az Ebro felé, összeesküvést fedezett-fel az urbanosok közt, kik az erőséget D. Carlosnak akarták általadni, miért sokan elfogattak közülök. Merino 1500 gyalog és 300 lovas katonával Madrittól nem messzire csapong, 's könnyen a' főváros kapui előtt teremhet, mielőtt onnan seregek küldetnének ellene, olly nagy zűrzavar uralkodik Madridban. — Utóbbi czikkelyében ismét ezeket írja a' Memorial des Pyrénées: Espartero, ki Villafrancának segítségére ment, megveretett; 1600ból álló seregének egy része megöletett, más része megsebesítetett, maradéka pedig elfogatott. Espartero, egészen elhagyatva övéitől, egy faluba szorítatott, 's csak egy korcsma ablakán tett kiugrással menekedhete-meg; egy brigadásból, két ezredesből és nehány tisztből álló tiszti kara fogságba esett. Villareal carlista general Salvatierra mellett újra megverte a' királyné seregeit; e' csata ugyan nem nagy volt, de a' felköltek sok fegyvert, hadiszert 's nehány lovat nyertek benne. Zumalacarreguy 15 ezer emberrel 's 12 ágyúval Bilbao ellen indult. Bergara feladta magát.

Barcelonai levél szerént Lampourdanban nagy lázadás ütött-ki, 's a' felköltek Majus 30dikán 1600 főből álló sereggel Tristani és El Ros d'Eroles vezérlése alatt a' Manresai puskapor-malmokat 160 mázsa puskaporral együtt elfoglalták.

PORTUGALLIA.

Lissaboni Maj. 27diki levél szerént hivatalosan megvalósult az új ministerium következő szerkezete: Saldanha marsal ministeri tanács elölülője 's egyszersmind hadminister; Palmella herczeg külső ügyek; Loulé marquis, Don Pedro sógora 's a' pairkamarában oppositioi tag, tengeri ügyek; Antonio de Carvalho közoktatás és igazság; Antonio de Campos, következkamarai oppositio tagja, közjövedelem; Souza Pinto de Magelhaes, előbb főpostaigazgató, belső ügyek ministere. A' ministerium illy módosítása köz hiedelem szerént egybefüggésben van a' királyné házasságával. Az elébbi ministerium t. i. azért oszlatott-fel, mivel tagjai ellenzették Dona Máriának Nemours herczeggel egybekelését, kinek hatalmas pártja van az udvarnál, mellynek fejei Ficalho marquisné a' királyné első udvari dámája, és ennek sógora Don Thomas de Mello, kik a' királynéra nagy befolyással bírnak. — A' capverdi szigeteket oda hagyott lázadó batalion hová menetéléről még semmit nem tudhatni. Sant Jagoból kiindulta után S. Philipp szigetbe akart kiszállani, de az ottani őrsereg által ágyulövésekkel üzetett-vissza. Azután Bravo szigetet támadta-meg, hol a' lakosokat kirabolván 's a' sardiniai hajót, mellyen útazott, egy portugálival felcserélvén, Mart. 25dikén tovább vitorlázott mintegy 500,000 frank zsákmánnyal; azóta nem lehetett róla semmit hallani. Üldözésére Lissabonból két hadihajó küldetett-ki 400 emberrel.

TÖRÖKORSZÁG.

Smyrnában Jun. 1sőjén kiütött a' pestis; de a' legközelebbi, Jun. 6dikán indult tudósítások szerint, csak két három ember betegedett-meg naponként a' legszegényebb néposztályból, 's remélhetni, hogy a' tiszthatóság és lakosok által elővett rendszabások meggátolándják a' mirígy tovább terjedését. Konstantinapol egészségi állapotja megnyugtató volt.

Kiadja Kultsár A.—Szerkezteti Galvácsy. Zöldkert utcza 498. sz.
Nyomtatja Trattner-Károlyi. Urak' utczája 612 szám.

Vége az 1835diki első félesztendőnek.

52.

HIRDETÉSEK

a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

Junius 27-dikén 1835

Előfizetési figyelmeztetés

A' „HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK"

iránt.

Junius végével teljes czimü Előfizetőinket és az egész magyar olvasó Közönséget bátrak vagyunk felszólítani: méltóztassanak újságunk további olvashatása iránt a' rendeléseket, tisztán leírt, vagy nyomtatottan kiigazított teljes czímzeteik beküldése mellett, minél elébb megtenni; hogy mi is nagyon tisztelt Pártfogóink számához alkalmaztathassuk előintézkedéseinket, és tetemes költséggel szükség-feletti példányokat ne nyomtattassunk. —

Mennyiben felelt-meg e' nemzeti újság-intézet, 1835 e' mindjárt lefolyandó első felében, czéljának; mennyire törekedett és igyekszik folyvást terjeszteni a' jót, szépet és hasznost, gyúlasztani a' Király, Haza 's nemzeti nyelv szeretetét, — t. cz Olvasóink ítéletére bízzuk.

A' Hazai Tudósítások ezután is az országgyűlési hírek, egyházi, katonai 's polgári legfelsőbb kineveztetések, kir. kamarai híradások, magyar tudós társasági jelentések, m. nemz. muzeumi közlések, és az ország minden részeiből jövő érdekes tárgyu, hiteles levelezések 'sat. mellett az állattenyésztő társaságról, a' dunagőzhajózásról és a' magyar Haza erkölcsi 's polgári jólétét tárgyazó több intézetekről a' környülményekhez képest, minden szükséges tudnivalókat közlenek. A' *Külföldi czikkelyek* tartalmára nézve mindent elkövet a' szerkeztető hívatal, hogy a' számtalan napi történetekből minél fontosabb, tanúságosb 's egy vagy más tekintetből minél érdeklőbb tárgyakat könnyen folyó magyar stilusban, gyorsan és híven közöljön. Nem szükség említeni a' politikai hírlapok figyelmetes olvasói előtt, hogy a' reformokban fáradatlan Anglia, a' zendűlési perrel 's a' spanyol avatkozási kérdéssel foglalatos Francziaország, a' polgári vértől még most is párolgó spanyol föld, az ismét szebb jövendőt váró Portugal, többeket mellőzve is, elég indító okúl szolgálhatnak a' hírlapok olvasási tüzének nevelésére.

A' „*Hasznos Mulatságok*" eredeti és fordított, hasznos és mulattató, az olvasók előtt már esméretes foglalatú czikkelyekkel fűszerezik a' politikai híreket.

„*Hirdetéseink*" mindenféle kereskedési, árverési jelentéseket, híradásokat 'sat. elfogadnak és a' legmérsékeltebb fizetés mellett tüstént közlenek. — Intézetünk külseje a' mostani marad; de a' betük új öntetüek lesznek.

A' Hazai 's Külföldi Tudósításoknak függelékjeivel együtt, előfizetési ára a' jövő félesztendőben is, melly Julius elejétől December végéig tart, Pesten és Budán borítékban 9, boríték nélkül 8; postán pedig 10 v. cz. forint marad. A' kik velinpapiroson kívánnák járatni hírlapjainkat, az itt nevezett előfizetési díjt félévenként 2 v. cz. forintal tóldják-meg.

Azon t. cz. Hazafiak, kik intézetünket becses közleményeikkel gyámolítani kegyesek voltak, vegyék ezennel szíves köszönetünket, 's fogadják azt tovább is nagybecsü figyelmökbe. Levelezőinknek 's a' cs. kir. posta-hívataloknak folyvást örömmel szolgálunk a' szokott ajándék-példánnyal, ez intézet iránt mutatott buzgó fáradozásikat ezutánra is kikérve. Pesten, Juniusban 1835.

A' Hazai 's Külföldi Tudósítások Hivatala,
Zöldkert útcza 498 szám alatt.

Első Félesztendő. 1835.

Eggenberger József könyvárosnál Pesten,

Barátokpiaczán a' királyi Egyetem könyvtárának általellenében sok más új könyveken kivül következendők is jelentek-meg: árok pengő pénzben.

Sárvári Felső Vidéki gróf Széchényi István arczképe, készítette és kőre metszette Schöfft arczképfestő, nyomtatta Schmid. 2 for.

A' Buda 's Pest közt épittetni javalt állandó hid tárgyában Pestre kiküldetett országos választottság jelentése. Folio, Pozsony 1835 fűzve 1 for.

Schoepf Aug. Orvosi rendszerek — Gyógymódok 's némelly rokon Tárgyakról. 8rét Pest 1835 borítékba kötve 48 kr.

Richter A. F. Der vollſtändige ſchnelle Ungar, oder theoretiſch-praktiſche und leichtfaßliche Anweiſung durch Selbſtunterricht auf die einzig und möglichſt geſchwindeſte Art in einem äuſerſt kurzem Zeitraum richtig ungariſch leſen, ſchreiben und ſprechen zu lernen. 12mo Wien 1835 fűzve 1 for.(2)

---

(1) **Hirdetmény.** Mélt. báró Haruckerr nemzettség részéről e' f. 1835. e. Aug. 3kán Szarvas mezővárosában, mélt. gróf Bolza József úr gazdasági irószobájában, szokott reggeli órákban, a' Csorvási, és Kis-Apátzai közös puszták árverés útján, 1835. Sept. 29től kezdve, 1841ki Sept 29ig, 6 esztendőre haszonbérbe adatni fognak. — A' Csorvási puszta fekszik ns Békés vgyében, 's teszen öszvesen- 1100 négyszeg öllel számítva- 4705 holdat; — a' Kis-Apátzai puszta pedig ns Csanád vgyében, és teszen szinte öszvesen- 1100 négyszeg öllel számítva- 2910 holdat. — Mind az egyik, mind a' másik puszta, különösen egy tagban, vagy pedig a' haszonbérbe vevők kivánsága szerint több kisebb darabokban is ki fognak adatni.

---

(1) **Hirdetmény.** A' nagymélt. m. k. u. Kamara részéről köz hírré tétetik: hogy ns Torontál vármegyében helyzett szabados Nagy Becskerek kamarai mezővárosában a' bormérő, 's serfőzési jog az ehez megkivánható eszközökkel bőven ellátott épületekkel, 114⅛ hold szántó, és kaszálóképen használható földdel együtt, e' f. e. Augustus 4kén, és pedig f. e. November 1ső napjától kezdve három egymást követő esztendőre, felsőbb helyről következendő helybenhagyás mellett, haszonbérbe adatni fog. — A' bérleni szándékozók tehát 330 pengő forint bánatpénzel felkészülve a' fentnevezett helyen 's napon a' mezővárosi tanácsházba reggeli 9 órára ezennel meghivatnak. — A' bérleti feltételek pedig előre is láthatók ugyanott. Budán Jun. 20kán 1835. (3)

---

(1) **Hirdetmény.** A' nm. m. k. u. Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy 1835d. esztendei Julius 20kán az Ó Budai kir. kamarai praefectusi hivatal irószobájában tartandó nyilvános árverés útján, az alább megjegyzett királyi haszonvételek, folyó 1835dik esztendei November 1től számítandó egymásutáni három esztendőre bérbe adatni fognak; nevezetesen:

a) Az Ó Buda mezővároshoz közel lévő két kerekü úgy nevezett Krempl malom, a' hozzá tartozó 14 holdnyi réttel, és házi kerttel.

b) A' Szent Endrei út mellett lévő egykerekü úgy nevezett Éliás malom, a' hozzá tartozó 4½ holdnyi két szántóföldel, és két holdnyi réttel.

Mind a' két malom leginkább azon jelességnél fogva ajánlható, hogy hajtó vizök melegsége, 's a' két fővároshoz való közellétök miatt egész télen át őrölhetni rajtok.

c) Az Ó Buda mellett lévő uradalmi nagy Dunaszigetben 141 hold szántóföld, és rét.

d) A' Zsámbéki uradalmi vendégfogadó a' hozzá tartozó 38⅛ holdnyi szántóföldel.

e) A' perbáli uradalmi vendégfogadó, és mészárszék, a' hozzá tartozó 40⅜ holdnyi szántóföldel, 6⅞ holdnyi réttel, és ⅝ holdnyi káposzta és kender földel.

f) A' Perbáli uradalmi kétkerekü malom, a' hozzátartozó $5\frac{3}{8}$ holdnyi szántóföldel, $\frac{1}{16}$ holdnyi kenderföldel, és házi kertel.

g) A' Monostori szigetben a' Szent Endrei dunarév közelében lévő korcsma a' hozzá tartozó $6\frac{3}{16}$ holdnyi szántóföldel, és házi kertel.

h) A' Visegrádi határban találkozó, úti kövezetre alkalmazható kövek szedhetése, és elhordathatása.

A' bérleni szándékozók a' fen kijegyzett napon és helyen a' szükséges bánatpénzel, cautióval, és rendszerint megkivánt minémüségekkel ellátva megjelenni ezennel hivatalosak. A' bérleti feltételeket az illető nyilvános árverés előtt is megtudhatni a' fenemlített kir. kam. praefectusi hivatal irószobájában. Az árverés bevégezte után semminemü ajánlatok sem fogadtatnak-el. Budán Junius 22kén 1835. (3)

---

(1) Hirdetmény. A' nm. m. k. udvari Kamara rendelésénél fogva közhírré tétetik: hogy ns Nográd vármegyében kebelezett Vangarcz helység határában találtató, előbb néhai Bubenka Illés által zálogképen 1900 v. forintokon szerzett 's birt, most pedig ugyanazon czim mellett a' királyi fiscus birtokában lévő, 's egy jelenleg kertnek használt belső telekből 29 pozsonyi mérős szántóföldből, egy két szekér szénát és sarjút termő rétből 's négy darab hetes dézma alá tartozó szőlőből álló rész-jószág, e' folyó 1835dik esztendei Mindszent hava 1ső napjától ugyanazon czimmel és joggal, mellyel azt a' királyi fiscus birja, 's birhatná, az ezen részjoszágon fekvő 1900 váltó forintoknak egyszerre, vagy a' környülményekhez képest részenkénti lefizetése mellett, eladatni fog. A' többi illető feltételeket Vadkerten Nógrád vármegyében, a' kir. fiscus Nográd vgybéli hites ügyvédjénél, Toth Sooki Sooky Gábor úrnál, a' fentkitett idő előtt is bővebben megérthetni. Budán Jun. 19d. napján. 1835.

---

(2) Baratskán t. ns Fehér vármegyében fekvő nemesi pusztában; Budáról Fejérvarra menő országút mellett lévő vendégfogadó, folyó esztendei Julius 3kán licitatió szerint a' többet igérőnek, f. e. Szent-Mihály naptól kezdvén árendába fog kiadattatni. A' vendégfogadó épületben következő alkalmatosságok vagynak: magának a' vendégfogadósnak egy tágas szobája, éléskamara, közönséges bor-ivó szoba, és 4 külön szoba. — A' vendégfogadó udvarában kocsi-szín, 50 vendég lóra istálló, a' vendégfogadósnak 8 lóra külön istálló; a' ló istálló mellett más épületben a' vendégfogadósnak marha istállója mintegy 12 darabra, annak végében különös tágas szín. Az udvarában kisebb, kőből épült konyha-pincze, az udvar mellett mindjárt mintegy 500 akóra való erős materiáléból készült bor-pincze. Az épületeken kivül szinte a' vendégfogadóhoz tartozik 48 hold kaszálló rét, és szántóföld három vetőre 32 hold.

Ivántsán szinte t. ns Fehér vármegyében fekvő nemesi pusztában lévő fakereskedés a' Duna mellett, a' fentebb is megírt határnapon, az az f. e. Julius 3kán, hasonlóan licitatió mellett a' többet igérőnek, az 1837dik esztendei Szent-György naptól kezdve több esztendőre árendába ki fog adattatni. Hozzá adatik a' fakereskedéshez a' lerakó, és fatartó helyeken kivül mintegy 40 holdból álló szántóföld.

Mind a' Baratskai vendégfogadónak, mind az Ivántsai fakereskedésnek licitatiója, a' megírt határnapon, Baratskán a' gyűlés háznál fog tartatni. — Melly licitatióra az árendálni kivánók elegendő bánatpénz letétele mellett ezennel meghivatnak. Költ Baratskán Jun. 18d. 1835.

---

(3) Hirdetés. A' nagym. m. k. u. Kamarának rendeléséből ezennel közhírré tétetik: hogy folyó Junius 27kén a' Budaeörsi uradalmi pinczében 500 akó ó — 600 akó új fejér és 500 akó új veres bor; ugyan azon hónap' 30kán pedig az ó Budai uradalmi pinczében 1000 akó új fejér bor edény nélkül a' szokott reggeli órákban árverés útján azonnal való készpénzbeli fizetés mellett fog eladatni. Budán Junius 13kán 1835. (3)

(5) Jelentés. Elunván, sőt általván már a' **Magyar Patikára** tovább haszontalanúl előfizetésért reménykedni; főként pedig sajnálván, 's a' mi nagyobb, szégyenlvén, a' bár kevés számú, Előfizetetteknek tűredelmeket hosszasabban nyughatatlanítani: a' munkát már sajtó alá tétettem, 's a' Pesti Augustusi vásárra elkészíttetni igyekezem. Illyen szükséges orvos könyve Nemzetünknek még soha sem lévén; teljes tisztelettel kérem a' Nemes Hazát a' további előfizetésre. Pesten. 1835. 19. Maj. *D. Kovács. m. k.*

---

(3) Gulya licitatio. T. Heves vgyében a' Tiszakeleti partján lévő Tisza-Abádi uradalomhoz tartozandó Tomaji pusztán, különös szép gulyabeli tehenek, üszők és borjúk számszerint, mintegy 97 darab, minekutánna a' mult télen a' legnagyobb marha dögön már átmentek volna; e' folyó évi Julius 6kán a' legjobb legelőről licitatioképen eladandók. A' venni szándékozók tehát a' megirt napra ezennel Tisza-Abádra M. B. *Orczy László* Ő nga uradalmi cancelláriájába meghívatnak. Költ Tisza-Abádon, Junius hónap 5dik napján 1835.

Dolinszky György tiszttartó. (3)

---

(3) Hiradás. A' nagymélt. m. k. udvari Kamarának rendelése következésében közhírré tétetik: hogy a' Pécskai kir. kamarai tiszttartósághoz tartozó alább megnevezett, 's folyó évi November 1ső napjától számítandó három évi haszonbérbe kiadandó haszonvételekiránt ujonni árverés, nevezetesen pedig folyó évi Julius 3kán nemes Arad vármegyében kebelezett Magyar-Pécska mezővárosában ugyan a' Pécskai kir. kamarai tiszttartóság tiszti irószobájában reggeli 9 órakor fog tartatni, és pedig:

1ször A' Magyar- és Rácz-Pécskai, Szemlaki, Sajtényi, Palotai, Csanádi, Battonyai és Pereghi mészárszékek tekintetében.

2szor Magyar- és Rácz-Pécskai, valamint a' Szemlaki határokban gyakorlandó vadászat iránt.

3szor Magyar-Pécska, és Nagylak mezővárosokban használandó vásári jövedelmek iránt

Kiknek ezen haszonvételek kibérlésére kedvök vagyon, azok a' fent kitett helyen, és napon tartandó nyilvános árverésre szükséges bánatpénzel ellátva megjelenni ezennel hivatalosak. Budán Junius 13kán 1835. (3)

Nemzeti Divatujság
e' czim alatt:

„Rajzolatok"

E' divatujságnak legfínomabb angol velinen, divatképekkel és nemzeti-képtárral, Julius' 1sőjétől kezdve jövő félesztendőre is postán küldve ára csak 5 pengő forint leszen; helyben boritéktalanul 4 p. fr. boritékkal 4 fr. 24 kr. pengő.

Juliusi 1ső számával e' divatujságnak gróf Széchenyi István úr arczképe fog megjelenni.

Előfizethetni a' szerkesztőségnél, Dorottya-útczában 11d. sz. a. t. Czigler úr' házában; egyebütt minden cs. k. Posta-hivatalnál. Pest, Jun. 20d. 1835. Szerkeszti 's kiadja

Munkácsy János.

A' Gabonának Pesti piaczi ára Junius 26-dikán 1835.

pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerű	alább való	pozsonyi mérő váltó gar.	tiszta	közép szerű	alább való
Tisztabúza	—	—	—	Zab	76⅗	73⅘	—
Kétszeres	—	—	—	Kukoritza	—	—	—
Rozs	93⅕	—	—	Köleskása	—	—	—
Árpa	—	—	83⅕	Köles	—	—	—

Pénzfolyamat:

Bécs Junius 23-dikán 1835, középár.

Status 5 pC. kötel.	101 1/16	1834ki Status kölcs	585
„ 4 pC	97 7/8	Kam. — pC. kötel.	—
„ 1820ki kölcs.	—	Bank Actiáké	1347
„ 1821ki „	—	Cs. arany pC. agio	—

Vége az 1835diki Első Félesztendőnek.

M. ACADEMIA KÖNYVTÁRA

Az ember és a' pénz,

vagy

A' kereset és házigazdagság mindenek előtt.

Hasznos Tanátsadások,

pénzt betsületesen keresni, okossan megtartani és böltsen elkölteni,

ifjak és öregek, alacsony és főbb ranguak számára;

Ebersberg után

magyarázta **Némethy Jó'sef.**

a' második Kiadás szerint

1832. Árra 40 kr. pengő pénzben.

Foglalat.

Első Rész. Miért irom én ezt?

(Bévezetés. — Mihelyest kijöttünk a' gyermeki esztendeinkből, a' pénz gondok támadnak meg. — Azon fájdalmas tapasztalások, mellyeket a' mellett teszünk. — A' világban legtöbb szerencsétlenség támad a' pénz által. — De éppen annyi jó és szép is származik általa. — Azért érdemes hogy különösen becsültessen.)

Második Rész. A' rosz házi gazdáknak szomoru sorsa.

(Az önnyilkos a' gazdasági környülállásnak elpusztulása végett. — A' rosz házi gazdaság, kétszeres pusztulást támaszt nyakunkba. — A' pusztításoknak ábrázolatja, mellyeket támaszt.)

Harmadik Rész. A' rendes házi gazdáknak szerencsés állapotjokról.

(Egy a' vagyonjával csendben élő embereknek rajzolatja, különbféle állapotban, — mint atya, mint polgár, mint ember. — A' függetlenség legnagyobb szerencséje az embernek. — A' jó házigazda igy bizonyos értelemben kétszer gazdag. — Sokkal könnyebben teheti szerencséjét, mint akár ki más, a' kinek nincsen vagyonja. — Az indulatokra való befolyás. — Ereje a' jó példának.)

Negyedik Rész. A' gazdaság és szegénységről való gondolatok.

(Az emberek igen hibáznak némellykor a' gazdagságnak és szegénységnek megitélésében. — A' pénznek tulajdonképpen nincsen becse, csak a' mi szükségeink adják meg azt annak. — Az embereknek meg kellene tanulni a' pénzt részint *jobban* részént *keresebbet* becsülni. — Ez és ama Classis; a' Fösvény és a' Pazérló. — A' pénzt mindég az emberre nézve kell venni. — Végezet.)

Ötödik Rész. Sok emberek rosz házi gazdaságjoknak oka: a' rosz nevelés.

(A' legtudósabb és legpallérozottabb emberek néha a' legrosszabb házi gazdák. — A' nevelésben van a' hiba. — Egy tükör mellybe némelly atya és anya bele tekinthetne. — Mi lesz néha a' gazdag ember gyermekeiből. — A' szülék a' gyermekeiknek vagy igen sokat vagy igen keveset adnak. — Mind ez mind amaz eset; mindegyik sikerestől együtt megrontja őket.)

Hatodik Rész. Sok emberek rosz házigazdaságjoknak oka: a' rosz nevelés.

(A' szülék kötelesztetnek gyermekeiknek korán pénzt adni kezőkbe. — Mi módon és minő felvigyázat alatt. — Hiba a' mai napi nevelésben, a' mi sok rosz házi gazdaságnak kutfeje. Egy keveset az ön maga meggyőzéséről.)

Hetedik Rész. Sok emberek rosz házi gazdaságjoknak okai: a' zabolátlan indulatoskodások.

(A' maga meggyőzésében való hiba, minden gonosznak az oka. — Három hiba legnagyobb kútfeje minden rosz házi gazdaságnak. — A' részegség, — a' torkosság és a' buja kivánságok. — Az ágyasnékról.)

Nyolczadik Rész. Sok emberek rosz házi gazdaságaik oka: a' könnyelméjüség és munkásság nélkül való élet.

(A' gyönyörüséggel élő emberek és a' naplopók. — A' könnyelméjünek ábrázolása. Az illyen embereknek száma igen nagy. — A' könnyelméjü nem vihet rendes házi gazdaságot. — A' dologtalanokról. Ezek sem lehetnek jó gazdák. — Végezet.)

Kilenczedik Rész. A' pénz-szerzésnek rosz módjai közé tartozik mindenek előtt a' Börze játék.

(A' Börze játéknak különös ösztönei vannak. — A' Börze. — A' kereskedő és az Agioteur. — Az e'sőnek operátioját nem lehet játéknak mondani, de lehet az utolsóét. — Egy tekintet az Agioteuroknak fortéljaiba. — Nagy speculátiok pénz nélkül. — Ezen dolognak nevettetője. A' különbségek. — Szomoru képe egy Börze játékosnak. — Azon rajzolat, mellyet egy franczia ékessen szólló a' parisi agiotáge-ról adott.)

Tizedik Rész. A' pénz keresésnek rosz módjai közé tartozik: a' kártya játék és lotteria.

(Mind azon pénznek, mellyet a' sors nyer, nincsen semmi állandósága. — De van annak a' mit a' fáradozás nyert. — A' jádzó. — A' nyereség és a' Lotteriák. — Miért az emberek olly gyávák, és az illyen esetekre leregői várakat épittenek. — Az ember a' maga tulajdon örděge.)

Tizenegyedik Rész. A' pénz keresésnek rosz módjai közé tartozik: a' Czinzálság.

(A' czinzálnak ábrázolatja. — Szomoru állapotja. — Egy becsületes ember sem hisz néki. — A' korts kereskedők a' kik a' Schacherozás által akarnak meggazdagodni. — Azon emberekről a' kik sok környülállás nélkül pénzt akarnak összve gyűjteni.)

Tizenkettedik Rész. Az igazságtalanul öszve gyűjtött pénz nem hoz szerencsét a' házba.

(Sokan igazságtalanul szerzik a' pénzt. — Hanem ez magával hozza a' büntetést. — Elősször is a' lelki ismeret által büntet. — Azután a' szerencse vagyonoknak álhatatlansága által. — Az én tapasztalásom ezen részről. — Az asszonyok, az ollyan atyáknak gyermekeik, a' kik mint igazságtalan örökösök ismeretesek. — A' barátimhoz.)

Tizenharmadik Rész. Miként szerzi az ember a' pénzt?

(A' pénznek érdeme. — Innen jön az utánna való nyomakodás és tolakodás. — A' nehezen keresett pénznek becse elejbe tétetik a' történetből és könnyen nyertnek. — Dolgozz, ha pénzt akarsz keresni. Dicsérete a' munkának.)

Tizennegyedik Rész. Hogy lehet pénzt keresni?

Egy panasz a' mint közönségessen hallya az ember. — Nincsenek sok emberek, és nincsen szüke a' pénznek. — A' — pénzkeresésnek kötelezései. Munkatudomány. — Józan okosság. — Az embereknek életre való szükségei igen csekélyek számokra nézve. — Mikor legszerencsésebb az ember. — Magunknak megvizsgálatja.)

Tizenötödik Rész. A' házi gazdaság mestersége közönségesen.

(A' házi gazdaságnak ellenségei. — A' lustaság. — A' bnja kivánságok. — Az önnhaszon és az önn szeretet. — A' legjobb kereset módja. — A' szorgalmatos. — A' pontomos és rendes házi gazda. — A' jó házi gazdaságnak elkerülhetetlen kötelezései. — Fontos regulák. — A' gazdálkodásnak megfejtett titkai. — A' kölcsség articulusainak rangrendje.)

Tizenhatodik Rész. Egy nagyobb házi gazdaságot egy férjfi sem vihet maga, annak rendje módja szerént asszony nélkül.

(A' férjfi ritkán alkalmatos a' háznak belsejét vezetni. — Az agglegényeknek házigazdaságok. — A' Gazdasszonyai és szakácsnéi. — Mindenki a' kinek gazdasága van, feleséget válasszon magának. — Ezen választásról valami keveset. — A' vagyonnak egyenetlenségéről. — A' gazdag. — A' gazdag asszonyok elszenvedhetetlenek. — Regulák az olly férjfinak, a' ki illyen asszonyra tett szert. — A' kinek nincs vagyonja ne házasodjon meg. — Ezen állittásnak fundamentomai. — Magáról a' házasságról.

Tizenhetedik Rész. A' keresetnél való finomság.

(A' pénzkórságos emberek. — A' szünet nélkül való panasz és jajgatások. — Azok a' kik a' szolgálatjokért meg akarnak fizettetni, magoknak ártanak. — Büntetése a' finomságnak héjjányosságára. — Légy tehát a' mesterségedben finom és okos. — Ezen Delicatia ne legyen feleslegvaló. — Minden munka megérdemli a' dijját. — A' nagyra vágyó emberek, és azok a' kik gazdagabbak akarnak lenni, mint a' hogy vannak, nem okossan cselekesznek. — Tanátsos, a' vagyonbeli környülállásait titokban tartani, akár gazdag, akár szegény legyen az ember.

Tizennyolczadik Rész. A' Takarékosság a' Házi gazdaságnak lelke.

(A' három gyűjtött krajtzár. — A' tápláló krajtzár, a' szükségre félre tett krajtzár, a' becsület krajtzár. — A' csupán csak a' jelenvalónak élő ember az oktalan állatoktól megszégyeníttetik. — Két dolgok, mellyekre az életben kellene vigyázni. — A' gyüjtő Cassák. — A' Capitális nagyobbittásának ugyan abban való kis megszámolása. — A' takarékosságnak annya a' valami nélkül való ellehetésnek mestersége. — Valamennyi világi örömnek el kell mulni. — A' gyürü, az Irónak drágán megfizetett jó oktatása. — Franklinnak tanáttsa.

Tizenkilenczedik Rész. Mi móddal veszthetik el az emberek ismét a' megszerzett pénzeiket

(Nehezebb a' pénznek gondját viselni, mint megkeresni. — Hogy veszti azt el a' pazérló. — A' megtsalattatásának módja. — Még a' takarékos és gazdálkodó emberek is sok veszedelemben forognak. Ezen veszedelmek közül egynehányat. — Az uzsorások. — A' suttogók. — Az asszony személyek közt is találkoznak sokan, sőt még többen, a' kik az uzsoráskodást űzik, mint a' férjfiak közt. — A' pénznek elvesztett birása több kárt okoz, mint eleinte lehetett volna hinni. — Két oktatás, mellyeket minden pénz birtokosnak leginkább lehet ajánlani. — A' világi bölcs a' nyereségben és a' veszteségben.)

Huszadik Rész. A' pénznek használásáról.

(Sokan nem értik, hogy éljenek a' pénzökkel. — Példái a' pénz rosz használásának. — A' gazdag Órgon. — A' gazdag Bibula. — Mävius. — Lissza. — Sok kiváltatik ahoz, hogy valaki vagyonjával okossan éljen. — Annak gondviseléséről. — A' megtakarított summának kamatra kiadásáról. — A' költésről. — Egy keveset az adósság csinálókról. — Rosz nyereség a' mit a' kölcsönözésből nyerünk. — A' dolgok értékének valóságos megitéléséről. — A' bevásárlás. — A' krajtzárral gazdálkodás és a' károk, a' miket maga után húz. — A' pénz használtatni akarja magát.)

Toldalék. Maximák, tanátsadások és okosság tudománnya a' házigazdaságra és pénz keresésre nézve.

A' törvények és a' tékozlók, — A' vig őrültség. — Mikor hoz a' pénz hasznot. — A' szegénységnek, bujálkodásnak és fösvénységnek szüksége. — Mi marad nékünk halálunk után és a' szerentsétlenségünkben. — Kihez hasonló a' fösvény. — A' tékozló és a' bűnös egy állapotban. — A' bölcsnek kivánsága. — Epictetnek megjegyzései. — Krésus és Szólon. — A' szegénynek a' gazdag elejbe tevése. — A' gazdagoknak négy vagyonjok. — Tantalus és a' zsugori. — Kevéssel megelégedni az emberiségben jeles tulajdonság. — Az öreg eppigrammatista. — Miért adnak ki pénzt sokan. — A' gazdagnak jó gondolkozása. — Tégy szerencsévé másokat ha teheted. — Közönséges oka a' szegénységnek. — A' növő bolondság. — A' pénz a' kitsit naggyá nem teszi. — Bruyére a' gazdagokról. — A' gazdagságról és a' pénz dolgáról megjegyzések. — Pénz és a' testi gyönyörüség ritkán tesznek szerentsévé. — Olly kevés cselédet tarts a' hogy csak lehet. — Sok speculánsok számára. — A' fösvénység és luxus vesztére van a' köz társaságnak. — A' gazdag emberek, hogy szemléljék meg magokat. — Szükség és az adósság. — Ne gúnyold ki a' szegényt. — A' bankérozó és a' jádzók a' Pharo asztalnál. — Az élet hajója. — A' régieknek gazdagságok ezüstben és aranyban. — Elegendőség. — Gazdag, tanuld a' szükséget megismerni. — Az emberek változtatják az időket. — Dolgozz gyorsan és állandóan. — Minden elmellőzés maga magát büntetti. — A' legnagyobb adó. — A' gonoszságnak árra. — Mit ér a' pénz. — A' pénz nélkül való kereskedőkhöz. — Egy kissebb számvetés. — Franklinnak jó tanáttsa azokhoz, a' kik pénzt akarnak szerezni. — Az olvasóhoz.)

Hartleben C. Adolf Könyvárosnál,

Pesten a' Váczi utszában, a' hét Választó Fejedelem erányában

megjelent:

Tapasztalt téli Tanácsadó,

vagy is:

Tapasztaláson épűlt oktatás,

miként kell a' téli házi 's mezei gazdasági szükséget, hasznot és ártatlan gyönyörűséget legkönnyebb 's legolcsóbb módon kielégíteni, 's némelly téli foglalatosságokat űzni.

A' legközhasznubb munkákból szerkeztette

Lencsés Jós. Antal.

1832. Árra 40 kr. pengő pénzben.

Ezen munka azon közhasználatu szempontból készíttetett a' Nemes Magyar Közönség' számára, hogy benne a' téli szükségek a' házi, és mezei gazdaságban minél könnyebben szemre vétethessenek, és rajtok a' szorgos ügyelő minél könnyebben segíthessen. A' kiadó tiszta emberszerető lélekkel azon volt, hogy mind azon tárgyakat szorosan figyelembe vegye, mellyek e' munka' czélját érdeklik. Mennyire érte el emberséges czélját, ő maga nem kevélykedik meg mondani, hanem azt a' Nagyérdemű Közönség' birálására bizza. Annyit azomban mind e' mellett is bátor mondani, hogy ő tellyes igyekezettel azon volt, hogy az általa tisztelt Magyar Hazának e' tekintetből olly könyvvel tegyen becses szolgálatot, melly a' sanyaru tél' könnyebbítésére hasznos esméreteket terjeszszen. A' fütés, élelemtartás, és más illy dolgok' megszerzése, eltartása, és rendes használása fő látpontjai voltak, 's ha tiszta igyekezete tetszést nyer, méltán meg vagyon jutalmazva.

A' Munka' foglalatja.

A' gyümölcsfát az elfagyás ellen megoltalmazni. Akarminemű gyümölcsöt, u. m. Czitromot, baraczkot, 's m. e. egy és több évig frisen eltartani. A' krumplit a' fagy ellen védni. Részegség ellenvaló őrizkedés téli utazáskor. A' kezek felrepedezése ellen való szer. Tartós kályhatapasz. A' kolompirt sok ideig épen és jó izűn eltartani. A' babot tavaszszal a' fagytól megóvni. A' diót tavaszig frisen eltartani. A' kémény gyuladás ellen. A' ludpecsenyét egész télen frisen eltartani. A' fagyos kolompirt haszonra fordítani. A' gazdasági, és asztali gyümölcs' eltartása. A' felrepedezett ajkakra, és kezekre való foganatos kenőcs. A' fagyáltal meg károsodott fák' eltartása. A' megfagyott tojást jóvá tenni. A' fiatal tyukokat télen tojásra kénszeríteni. A' tojást épen eltartani. A' czitromot sokáig eltartani. Kavétéj a' gyenge sorvadók' számára. Makkávé. A' bikkmakk' haszonvételéről. Különös jó izű egésséges thea. A' lábak elfagyása ellen. A' fagyott tagok' megorvoslása. Még is a' fagyott tagok' gyógyításáról. A' fagy' elhárításáról. A' megfagyottakat életre hozni. A' szénpárától, vagy más ártalmas gőztől megfúlt személlyeket megmenteni. Korapiántát melegágy nélkül termeszteni. A' megfagyott hurkát jóvá tenni. A' szilvát télre eltartani. Jeles szemviz. Farsangi pirosító. Foganatos hajnövesztő pomádé. Szobaillat. A' patkányok' könnyü elpusztítása. A' bornak hordószagát, 's mellékizét elvenni. Különös olcsó, és még is a' kényes selyem' színére nézve is ártatlan szappanypótlék. A' világító olajjal takarékosan gazdálkodni. Hasznos gabonapácz. Tűz és vizálló tapasz. A' szabadon álló tégla, vagy agyagtömet falakat az eső és fagy rongálása ellen megmentő máz. Az olajt megtisztítni, hogy ne füstöljen. A' mécsbelet a' füstölgés ellen elkészítni. Jó szer a' gyenge szemek' erősítésére. Melyherbaté. Hajmenéstgátló, és hajnevelő egyűgyűszer. A' penészes bort helyre hozni. A' borból a' kéngőzt kiszivatni. Persico (Baraczkviz) készítés. Vizben gyúló gyertya. A' szőlő' elfagyása ellen való védelem. Miként kell a' fülő kemenczét a' fa' kéméléséről nézve legalkalmatosabban elrendelni. A' rózsa' szagát felette nevelni. Téli fördés. Egressajt. Kolompirt gőzben főzni. Kolompirkenyér. Fagyott kolompir' használása. Dióbesózás. Halat czukorral bedörsölve sokáig eltartani. Sunkat eső-

zás. Belőzött marha 's disznó hus' beszárítása Sóslében való sózás. Czukorral való becsinálás. Szilva becsinálás. Borbolya becsinálás. Szőlőt eltartani. Mézet megtisztálni. Eper eltartás. Kajszin baraczkot becsinálni. Egrest becsinálni. Gombát nevelni. Télen fris kolompírt termeszteni. Őszszel borsót termeszteni. Ugorkát üveg alatt nevelni. A' ferdén nőtt dinnyét helyes növésre készteni. Által plántálás. Télben virágot nevelni. Csigákat, fülbemászót etc. elűzni. Virágot vizben soká eltartani. Virágot szárítani. Leveleket vagy füveket beszárítani. Gyökereket szárítani. Gyökerek eltartása. Konyhabeli plánták eltartása. Gyümölcs szedés ideje. Az érett Gyümölcs eltartása. Diót eltartani. Közönséges és nagy mogyoró eltartása. Nospolya és birs eltartás. A' megszedett szőlőt épen tartan. Meszsze szállítandó gyümölcsöt berakni. Meszsze. küldendő gyümölcsfát bepólyálni. Az abrak kétszeres tápláló erőt adni. Borjut olcsón, legjobb-n 's tej nélkül nevelni. Baromfi hizlalás. Oltsó tűzelő szer. Tej, és tejfel pótlék. Irós vajat eltartani. Tejből a' répa szagot kivenni. Lisztet eltartani. Nedves lisztet eltartani. Pályinka főzés. Rozsolis főzés. Likőrök. Méhészség. Nedves őszi napokon való legeltetés. Alma fákkal bánni. Lennel, 's kenderrel bánás. A' fagyot árthatlanná tenni a' plántákra nézve. Csemetéket a' nyulrágás ellen oltalmazni. A' mézga folyást elmellőzni. Fáskert gondviselése, 's velebánás. A' fiatal fák' bekötözése. A' fák' megmetszése. A' ferdenőlt fákat helyre hozni. A' dohos lisztet megjobbitani. A' meg fagyott gyümölcsöt ismét jóvá tenni. Különös nagyságu veres hagymát termeszteni. A' z[illegible] varos nyulós bort megjobbitani. A' szőlőbogyó üre[illegible] bítése. A' párkányszőlő nemesítése 's termékenyítése. Méhnélküli viasz. Védszer a' mezei csiga ellen. Rózsaolaj' készítés. A' gyümölcsfákat a' hernyótól megmenteni. A' gyümölcsfákat a' mohtól megóvni. A' szivó gyökeretlen gyümölcs fa[illegible]meggyökeresítése. A' gyümölcsfának halzsirral való ápolygatása. A[illegible] olaj tisztítás' együgyü módja. Fa moh derekallj. [illegible] moh' haszna a' labbeliben. A' vakandokok' kiirtásáról. A' sajtot frisen eltartani. A' fákat, 's üveghá[illegible] plántákat a' bogaraktól megóvni. A' gabonát sokáig épen eltartani. Fagy elleni orvosszer. A' hust [illegible] zöldséget sokáig eltartani. A' tyukok' tojását előseg[illegible]teni. A' tojást eltartani. A' megfagyás ellenvaló véd[illegible]szer. A' sert az eczetesedéstől megmenteni Vérfolyás el állitani. Külömbféle olcsó égettbor. Héz reszketés ellen való szer. Dinnyeczukor. Bor 's égett bor javitása. Égés ellen való szer. A' szőlő eltartása. Gyümölcstartás. Dinnyét karácsonyig, és még tovább eltartani. A' mondolát könnyen finomra törni. Gabona zsizsik' elpusztítása. A' szőlőmag' használhatása. Murok, vagy sárga répa méz. A' tagok reszketése ellen. A' kémény' gyuladást elóltani. Hus füstelés Sanson szerint.

Mulatságos Sokféle

Örüljetek az Életnek!

vagy:

Nevessünk és Vigadjunk?

Köztanácsadó a' társaságos örömélésre;

tréfa és nevetségtár az unalmas Téli estékre, és a' bús órák Felvidítására.

Minden vidám barátnak és barátnénak,

's a' kik illyenek akarnak lenni, szívesen ajánlva.

Mulattató Anekdoták, Tréfás kérdések, 's azoknak megfejtése, Társaságos játékok, Virággal való, vagy bokréta-beszéd, 's külömbféle vigan és komolyan mulattató Versek és Mesék.

Irta Ligeti Vidor.

1832. Árra 36 kr. pengő pénszben.

Kinek nincs élénk ösztöne a' vigságra, és öröm élésre? Ki nem szereti a' vidám enyelgést, és mulatságot? Az ember azonban olly változó! hol vidámságban, hol andalgásban, hol pedig komolyságban szeret szenderegni, és sulyos foglalatosságaitól szabadulva, néha egyik, néha pedig másik álomnemben ringattatni. E' czélra készültek e' lapok, mellyekben mindenféle mulató, legyen ő bár vig, vagy komoly némelly szabad oráiban biztos mulatságot lelhet. A' magányfutó önkórságos is talál benne legalább történetben, kedvére szolgáló valamit: a' vidámok pedig sok enyelgési mulatságot, melly kiváltképpen unalmas téli estvélyeket vidítva felderíti. E' munka' ajánlására talán több nem is szükséges: annyit azonban még bátran mondhatni felőle, hogy benne mind a' csinosabb, mind pedig a' közéb olvasók egyaránt mulatságos részt vehetnek.

Jelentés

Az Erd. Híradóra és Társalkodóra nézve.

Az Erdélyi Híradó ezen első és egyetlen-egy erdélyi nemzeti Újság-levelet gyermeki korának már 5-dik, a' Társalkodót pedig csecsemő idejének 2-dik évében halál fenyegeté. Valyon ezen hazai leveleket, vagy az Olvasókat vádoljuk-é? — A' Híradó kiterjedéséhez képest eléggé tömötten 's pontoson kívánta a' közönséggel közölni, a' környülményekhez szabott válogatással, az interessantabb tárgyakat. — A' Társalkodóban, ha szintén nem-is minden czikkely álhatta volna-ki a' szorossabb próbát; de egy még járni-is alig indúlt gyermek' botlásai kímélést érdemeltenek. — Az Olvasók' nagy része ezen hazai levelek' fenyegető enyészetére bánkódó részt-vételét nyílván ki-fejezte. — Mi az oka hát, hogy ezen Újság-levelek' olvasóinak száma még 200-ra sem nevekedhetett? Az *amerikai* szabad statusokban több mint 500. különbféle Újságokat olvasnak. — A' *franczia* és *ángoly* Nemzeteknek bámúlást érdemlő az Újság-levelekhez viseltető buzgóságok. Némely *német* Újság-levelek ha szintén esztendőnként előre ezerrel nevelik addig elő nyomtatott példányjaikat, még-is az első holnap' végivel az Előfizetők' nevekedő csoportja miatt újból kell nyomtatni kiadott Újság-leveleiket. A' szomszéd *Magyar-haza* nemzeti Újságának Olvasói száma az ezeret jóval felyűl-haladja, sőt még a' civilisatio' szélén lakó szomszéd *Oláh-Ország*-is saját nemzeti Újságát olvassa. — Valyon lehet-é félni ily környülményekben Erdély' nemzeti Újságának fenn-akadásán? — A' kűlső természetben-is, a' rendkivűl-való, bámúlást és figyelmet gerjeszt. Sokkal inkább fel-rázza az idő' lelke, árvíz módjára rohanó történeteivel halálos álmából a' nemzeti lelket. — A' nemzetek esztendők alatt százados lépéseket tésznek; a' tisztelt régiségtől magoknak örök időket ígért Királyi-székek nehány napok alatt egybe-omlanak, 's helyjekbe újak emelkednek; a' kis Dávid az óriás Goliáttal megvívni merészel. — De nem csak a' rendkivűl-való történetek' nagyságának bámúlása ébreszti az olvasásra az újság-kívánó lelket; de a' Hazára való boldog bé-folyás inkább az, melly a' Híradó' és Társalkodó' olvasására 's gyámolítására méltán buzdíthatja a' hazafiakat. Az Újság-levelek és folyó-írások közösűlésbe hozzák kis hazánkat a' pallérozódás' főbb polczán lévő nemzetekkel; 's mint a' napnak jóltévő sugári, a' szűk nyílásokon-is bé-hatván, boldogító világosságot és meleget árasztanak. Midőn látjuk, hogy a' hol — az idő' sebessen haladó lelkét erőszakkal megfojtani, a' törvényesen meg-állapított rendet fel-forgatni törekednek — ott erőszak szaggatja-el a' sorompokat: meg-tanuljuk, hogy az idő' lelkével a' törvényesség kezet-fogva bástyája a' zivataroknak 's palladiuma a' nemzeti boldogságnak. — Az egyenetlenségek' borzasztó következéseinek szemlélése, szorossabban egybe-húzza a' hazafiakat 's forrasztja a' sok el-választó töréseket. A' sok hasznos találmányok, nevelés, gazdasági, mesterségi, kereskedési intézetek' közlése, a' mint neveli az esméreteket, így gerjeszti a' tüzet a' követésre. Más Nemze-

teknek dicső tettei a' mint eleven interessét gerjesztenek, így érlelik a' nemzetiséget, táplálják a' haza-szeretetet, 's erőssítik az együtt-tartás' lelkét. — A' mint a' Híradó közösülésben hozza Honunkat a' Külföldel, így a' Társalkodó ugyan azon czél' elő-mozdítása mellett, boldogító surlódásba-hozza a' hazafiakat. Mint az aczél a' kovához-való surlódás által tüzet teremt: így a' gondolatok gondolatokat szűlnek, mellyek különben örökös álomban lettenek volna rejtezve. Hazánkfiainak, Esmerőseinknek, Barátainknak írásai elevenebb interessét gerjesztenek, fel-élesztik az olvasás' szeretetét, alkalmatosságot adnak az önnön-gondolkodásra — 's a' fel-ébredett gondolatok' közlésére. — A' mint egy gyermek' értelmi 's erkölcsi mivelésére, 's a' köz-jó aránt buzgó energiának kifejtésére, a' Szülék', Nevelők', Barátok' társasága: így a' nemzeti pallérozódásnak 's hazafi buzgóságnak ezen lelki kölcsönös társalkodás lehet leghathatósabb segéd-eszköze. A' nagyobb jó könyveket hazánkfiainak nagy része nem esméri; de sokaknak megszerzésére sincsen tehetségek; — így nagyobb könyveket kevessen írhatnak, de annál kevessebben nyomtattathatnak-ki. Itten kiki a' mint esméreteit nevelheti, úgy önnön gondolatait-is az esméret' akármely ágában könnyü módon közölheti. — Barátságos egybe-köttetésben hozódnak ez által a' Hazafiak minden vallás, rang és nemzeti különbség nélkül. — Mi az oka hát, hogy midőn az Újság-levelek 's folyó-írások ennyi hasznokat ígérnek, azok még-is hazánkban oly nehezen verhetnek gyökeret? — A' mire az idő egy helyen még megérve nincsen, azt akármi erőlködéssel-is foganatoson bé-vinni, úgy az idő' lelkét semmi sorompokkal megakasztani nem lehet. A' magas fenyő-fák közzé hijában ültetjük a' szelid gyümölcsfákat; de ki-irtatván a' roppant fenyvesek, megérleli azoknak földje az idegen termesztményeket-is. — Úgy látszik, a' sebessen haladó idő hazánkat-is készítette, hogy ennek földjén az e'féle intézetek gyarapodhassanak; — csak béke-tűrés 's álhatatos igyekezet kell az akadályokon való által-törésre. Az Erd. Híradó' 's Társalkodó' szerkeztetője a' jó kezdet' fundamentomát köz megelégedéssel meg-vetette; se lelki erejét, se pénzbéli áldozatait nem kíméllette; de a' sok munka alatt meggörbedett vállai magokra a' terhet nem győzhették. — Ezért egyesítők erőinket a' köz-czélra, hogy ezen enyészetre sietőhoni leveleket új életre 's erőre ébreszszük. Hogy ezen hazai leveleket annál inkább közhasznuakká tehessük, a' jövő esztendő' kezdetével árrokat alább szállítjuk, 's azokat több oldalról tökélletesíteni kívánjuk. Melly czélra való intézeteinket a' haza' buzgó Fiaival 's Leányaival ezen elő-hírdetésünkben előre közölni kívántuk.

I. Az Erd. Híradó' szerkeztetése.

1.) Az Erdélyi Hiradó oly formában valamint eddig hetenként kétszer fog egy-egy ívben kiadatni.

2.) Hazai tudósítások bővebb mértékben fognak közöltetni.

3.) A' külföldi nevezetesebb történeteket oly gyorsasággal 's pontossággal igyekezünk közölni, hogy azokat hazánkban ezen hazai levelekből, a' több Újság-levelekkel együtt egy időben lehessen olvasni.

4.) A' közelebbi Esztendő' kezdetével az Erd. Híradó' különös Toldalékjában az Újság-olvasást világosító historiai és statisticai jegyzések fognak közöltetni, nyolczad-rét formában — melly toldalékoknak magokra-is maradandó

becsek lészen. A' közelebbi 1832-dik esztendei Újság' Toldalékjában szándékunk kiadni az 1831-dik esztendő' historiáját, az ánglus parlamentum' historiáját, mostani szerkeztetését, a' Tagok' választásának módját. — Így a' francziai Kamarák' alkotását — Belgium' viszontagságait — 's a' Lengyel-föld' különböző osztásait. Ezen Toldalékot dolgozza Professor T. *Szilágyi Ferencz* Úr.

5.) Ezen utolsó fertályban mind azoknak küldjük ezen Újság-leveleket, kik azokat a' mult fél-esztendőben jártatták, ezeken kivűl némely Tiszti-Hivatalóknak és a' Literatura' buzgó pártfogóinak; de nem azon okból mintha akaratjok' ellenére reájok akarnók kötni, hanem hogy megbizonyosodván ezen hazai-levelek' folytatásáról, megesmérkedvén becsekkel, ha kedveket megnyerhetnők, ezeknek további küldések' aránt rendelést tehessenek, 's másokat-is ezeknek olvasására buzdítsanak.

II. A' Társalkodó' szerkeztetése.

1.) A' Társalkodó minden héten egyszer jelenik-meg valamint eddig egy-egy ívben, de nyolczad-rét formában.

2.) Tárgya lehet mind az, a' mi hasznos és mulattató, a' mi a' nemzeti pallérozódást elő-segélli, akár eredeti írások, akár idegenektől kölcsönözettek legyenek. E' szerént nevezetesebb tárgyai lehetnek:

a.) A' Haza' polgári alkotását 's törvényjeit érdeklő nevezetesebb értekezések.

b.) Nyelv-mívelés.

c.) Nevelés, felfedezvén e' részben, a' meglévő intézetek' hijánosságait, elő-adván az orvosló-eszközöket, megesmértetvén a' kűlföld' nevezetesebb nevelő- 's tanitó-intézeteit.

d.) A' Haza' különböző részeinek statisticai esmértetése, 's a' haza' természeti, mesterségi, 's historiai nevezetességeinek közlése.

e.) Gazdaságot, kereskedést, mesterséget tárgyazó hasznos észrevételek.

f.) Idegen nemzetek' szokásai', intézetei', 's találmányjainak közlése.

3.) Valamint Író így Olvasó-is akárki lehet, csak hogy igyekezzenek az Írók köz interessét érdemlő munkákat készíteni. A' köz-hasznu munkák' közlése ígértetvén ezen intézetnek állandóságot; mellyek ezen czélnak meg nem felelnek, fel nem vétetnek. Az Írók' szabad tetszésekre hagyatik, hogy tulajdon vagy költött név alatt írjanak.

4.) A' munkák és levelek küldődjenek fizetés-tereh nélkűl, magokat elő-adó alkalmatosságoktól, akár N. Enyedre Professor T. *Szász Károly* Úrhoz, akár Kolo'svárra Professor *Méhes Sámuel*hez.

5.) Hogy annál inkább a' czélnak megfelelő, munkák közöltethessenek, több érdemes buzgó Hazafiak ígérték munkás segedelmeket; de ezen kivűl a' jobb Írók' buzdításokra jutalmak-is fognak adattatni.

III. Ezen Honi Levelek' árra.

a.) Ezen *utolsó fertályban* mind az Erd. Híradónak, mind a' Társalkodónak árra nem változik t. i.

A' Híradónak magára váltóban — — 6 Rf. 15 xr.

A' Híradónak a' Társalkodóval együtt — 8 — 45 —
A' Társalkodónak magára — — — 3 — 7 1/2 xr.

b.) A' jövő 1832-dik Esztendő' első felére lészen az Előfizetés' árra
Magára a' Híradónak váltóban — — 10 Rf.
A' Társalkodóval együtt — — — 14 —
Magára a' Társalkodónak — — — 5 —

Kolo'sváron helyben leszen az árra egy fél esztendőre
A' Híradónak magára — — — 9 Rf.
A' Társalkodóval együtt — — — 13 —
Magára a' Társalkodónak — — — 4 —

A' kik ezen Újság-levelek aránt rendelést kívánnak tenni, azt akár helyben Kolo'svárt Professor *Méhes Sámuel*nél, akár a' Posta-Hivatalok' útján ugyan csak az írt helyre elküldhetik, pontoson megírt adresseikkel, az utolsó Posta-helyet, honnan Újságaikat venni kívánják, feljegyezvén. A' kik ezen utolsó fél-esztendőre már ez előtt előre megfizettenek volt, azoknak előfizetések, akár Újság-levelek által, akár kész pénzen szabad választás szerént viszsza-fordítódik.

Kolo'svárt. Oktober' 1-ső napján 1831.

K. Sz. Pethe Ferencz. Méhes Sámuel. Déáki F. Sámuel.

Hartleben C. Adolf Könyvárosnál,

Pesten a' Váczi utszában, a' hét Választó Fejedelem erányában

megjelent:

Észrevételek
A' Honni Gazdaságbéli
Szorgalomnak Akadályairól 's Orvoslása módjairól 's a' t.

szerzé

Bálásházy János,

A' Magyar Tudós Társaság Rendes Tagja 's Tekintetes Zemplén Vármegye Táblabírája.

Második megbővitett Kiadás.

1831. Árra 1 for. 12. kr. p. p.

A' Fogakról,
különössön a' Hasznos Házi Emlős Állatokat Tekintve,

Azoknak Életkorok' Megesmérése Végett.

Krenmüller Károly Orvos Doctor által.

XVI. kőre mettszett, 2 nyomtatott mutató Táblákkal.

1831. Árra kötve 1. for. pengő pénzben.

Hellenthal K. A.

Segítő Könyve a' Borosgazdák és Borkereskedők számára, vagy a' tökélletesített

Pincze-Mester,

melly arról való tanítást foglal magában, miképen kellessen a' sajtóból jövő Musttal bánni, hogy abból jó, nemes és tartós bor legyen. A' Pinczéről és annak szerkeztetéséről való más ismeretekkel együtt, a' borokkal való bánás, igazitás, azoknak táplálása, betegsége, orvoslása, a' borok' megitélése; a' mesterségesek' csinálása; végre a' bor meghamisításáról, annak felfedezése' módjáról 's külömbféle bor körül való mesterségekről 's a' bornak nyúlósságáról. Az ötödik megjobbított, 's megbővített kiadás szerint fordította Némethy Jó'sef, 1830. nagy 8ad rét boritékba füzve Ára 50 kr. p. p.

Tanácsadó mindazokra nézve,

a' kik az Arany-érben,
kissebb vagy nagyobb mértékben szenvednek.

Itt elő-adatnak azon véd-rendszabások is, miként óvhatja magát kiki e' közönségesen elterjedt nyavalyától. És különös tekintetbe vétetnek a' vele rokon bajok is, ugymint a' rosz' emésztés, has belrészeinek dugulásai és hypochondria Dr. Richter F. szerént németből fordítva Horvát József, a' SS. MM. Bölcselkedés és Orvostudománynak Doctora, T. Honth Vármegye' Rendes Fő-Orvosa. 's a' t. által.

Árra csinoson füzve. 36 kr. p. pénzb.

Jó foganatú szerek és eszközök,

mellyek mind Városban, mind Falun a' házi, kerti és mezei ártalmas férgeknek, bogaraknak és más egyébb kártékony állatoknak, kevés költséggel, és könnyű móddal való elhárítására és kiirtására szolgálnak.

Brandt Jó'sef után

magyarázta és hazai Kerületeinhhez alkalmaztatta

Lencsés J. Antal.

Egy réztáblával. Pesten, 1831. Borítékba fűzve 30 kr. pengő pénzben.

A' Bujakórság

vagy is Vénusi Nyavalya

a' maga egész kiterjedésében és formájiban.

Dr. Wendt János szerint németből fordítva Horvát József,

a' SS. MM. Bölcselkedés és Orvostudomány Doctora, Tekintetes Nemes Honth Vármegye' rendes Fő-Orvosa 's a' t. által. Csínos borítékba fűzve 1 for. 20 kr. pengő pénzben.

Beaumont' Lioni Sérorvos' és Kötölékész'

Értekezése a' Sérvekről,

egy új gyógyító móddal együtt, melly szerént a' Sérveket gyökeresen meg lehet gyógyítani.

A' Magyar Seborvosok' kedvökért fordította Pólya József.

Borítékba fűzve 40 kr. pengő pénz.

Az Orvos mint házi Barát,

vagy eggy Orvosnak az atyák- 's anyákhoz intézett barátságos Oktatásai, minden gondoltatható nyavalyákról akármelly korban. Egy hív 's közönségesen érthető tanács-adó mind azokra nézve, kik a' betegségeket magok ismerni akarják, vagy orvosi segítségre szert nem mindjárt tehetnek. Dr. Frank Lajos Fririk után a' harmadik német kiadás szerint fordítva Horvát József, a' SS. MM. Bölcselkedés és Orvosi Tudománynak Doctora, a' Pesti M. Kir. Egyetem' orvos osztályának Tagja, és Tek. Honth Vármegye rendes Főorvosa által. Második megjavított Kiadás. 1831. n. 8ad rét borítékba fűzve. Árra 1 for. 20 kr. p. p

---

Tanács-adó az Elhálás előtt, alatt 's után,

az az rövid Utasítás miként kelljen az elhálást vagy is nemi közösülést úgy gyakorolni, hogy az egésségnek ne-ártson, 's szép, egésséges és erős gyermekeket lehessen nemzeni. Egy Toldalékkal mellyben a' nemet 's az ember' nemzését illető titkok magyaráztatnak, Dr. Becker G. W. szerint németből fordítva Horvát József, a' SS. MM. Bölcselkedésnek 's Orvos-tudománynak Doctora 's a' t. által. 1829. 8ad rét borítékba fűzve 40 kr. pengő pénzben.

Buda Várának Viszszavétele

Pichler Karolina után fordítva Agárdi György által.

2 Darab gyönyörű két rézre metszett képpel, csínos boritékba fűzve, 2. for. 30 kr. pengő pénz.

Balassa Konstantin

az erőszak nélkűl való Patkolás,

okosságon, és a' lónak lélek tudományán (Psychologia) álapodott értekezés. Németből fordítva: 6 körevágot Rajzolatokkal. 8. maj. kötve 48 kr. pengő pénz.

Magyar Házi Ügyvéd

a' polgári életben előforduló különbbféle tiszti irások szerkeztetésére vezérlő kézi könyv, avagy utmutatás, mint kelljen törvénytudó segítsége nélkül mindenféle adás-, vevés-, csere-, zálog-, haszonbérlési-, szolgálati-, költsön-, őrizményi-, adósságbeli-, kezességi kötéseket, áltengedéseket, megismérő leveleket, áltvevési bizonyságokat, utasítványokat, enyésztő irásokat; épitési, társasági, szállítási, kéztfogási, és házassági, örökbefogadási, életbéri, bíróválasztási kötéseket, egyességeket, végrendeléseket, végrendelési toldalékokat, bizonyitványokat, hirdetményeket, Fuvarleveleket, számadásokat, esedező leveleket, a' törvényes rendelések szerént készíteni.

Vojdisek József

Ügyvéd és Pest városa Jegyzőjétől. Nagy 8-ad rét 1831. Borítva 1 for. 12 kr. p. p.

Tapasztalt téli Tanácsadó,

vagy is: Tapasztaláson épűlt oktatás,

miként kell a' téli házi 's mezei gazdasági szükséget, hasznot és ártatlan gyönyörűséget legkönnyebb 's legolcsóbb módon kielégíteni, 's némelly téli foglalatosságokat űzni.

A' legközhasznubb munkákból szerkeztette Lencsés Jos. Antal.

1832. Árra 40 kr. pengő pénzben.

Német Magyar, és Magyar Német Szókönyv,

a' többek' között Holzmann, Scheller, Párizpápai, és Márton után dolgozva, mind a' két Nemzet' hasznára 2 Darabban 8. maj. 5 for. 30 kr. bekötve 6 for. pengő pénzben.

Magyar Ország
szőlő miveléséről való Vi'sgálódások,

avagy tapasztaláson épűlt oktatások, ezen fontos gazdasági Ágazatnak lehető jobbítására; mint részbeli Megfejtése egy Jutalom kérdésnek

Schams Ferencztől, Magyarázta Lencsés J. Antal.

Pesten 1831. Színes papirosba fűzve árra 30 kr. p. p.

Az Ifjú Házi-Asszony,

A' Toiletje előtt, a' varró és öltözet készítő asztalnál, mint Gazdasszony és Vendéglőné

Kézi-Könyv,

melly a' diszességnek és Módénak minden tárgyaira Utmutatást ád, nevezetesen a' Kalapoknak, Asszonyi-Fő Ékességeknek, Fökötőknek, Galléroknak, Vállaknak, Kesztyűknek, Hajfonyásoknak ön elkészítésére, és a' frizérozó mestersége, jó ízléssel való maga felöltözködésének módjára, a' testi és erkölcsi illendőség taníttására, a' Toiletnek legnevezetessebb fogásaira és a' Szépség megtartásának és ismét helyre állításának, a' legjobb rendszabásaira, hasonlóképp a' Háznak legpontosabb elszerkeztetésére, a' szobák elosztására és meublérozására, a' gazdaság folytatására, a' Vendégeknek megvendégelésére, elfogadására, és mulattatására, a' Vendégségnek és Köröknek elrendelésére, a' Férje, Gyermekei és Alattvalói eránt való bölts és szerentsés maga viseletére, valamint sok más hasznos és bizodalmas környűlállásokra, L*** Charlotte az ifju dámák számára irt kézi-Könyvetskének Szerzőnéje által. 19 Rajzolattal. Magyarázta Némethy József. — Árra Borítékba fűzve 50kr. ezüst pénzben.

Biztos Időpróféta,

vagy rövid útmutatás a' jövendő időjárást előre látni.

Hasznos kézikönyv a' gazdák, polgárok, kézművesek', utazók', 's eggyáltalján mindazok' számára, a' kik az időjárást foglalatosságaik' elintézésére előre sejteni kivánják. Spiesz J. M. után Lencsés J. Antla Pesten 183'. 12. borítékba fűzve 30 kr. pengő pénzben.

Mulatságos Sokféle

Örüljetek az Életnek!

vagy:

Nevessünk és Vigadjunk?

Köztanácsadó a' társaságos örömélésre,

tréfa és nevetségtár az unalmas Téli estékre, és a' bús órák Felvidítására.

Minden vidám barátnak és barátnénak,

's a' kik illyenek akarnak lenni, szívesen ajánlva.

Mulattató Anekdoták, Tréfás kérdések, 's azoknak megfejtése, Társaságos játékok, Virággal való, vagy bokréta-beszéd, 's külömbféle vigan és komolyan mulattató Versek és Mesék.

Irta Ligeti Vidor.

1832. Árra 36 kr. pengő pénszben.

Natter J. J.

Katholikus Imádságos és Épületes Könyve.

Szép rézképpel, nagy 18ad rétben velin papiroson, 288 Lap kötetlen árultatik 36 kr. p. p. Találtatik a' Tulajdonosnál, ezen Könyv ólcsóbb és igen csínos bőr és bársony kötésben, arany metszéssel, aczél és megaranyozott záratskával szépen felékesítve. A' Könyv' külsőjéhez képest az ára is külömbféle. 1 for. — 10 for. p. p.

Lassu István, a' Török Birodalom Statistikai Geographiai és Historiai Leírása 1 mappával. 8. maj. 828. 1 for. p. p.

— — a' lengyel Királyság, és a' Krakaui szabad status Statis-tikai, Geographiai és Historiai Leírások. 8. maj. 828. 30 kr. p. p.

— — Frantzia Országnak Statistikai, Geographiai és Histo-riai Leírása. 8. maj. 827. 36 kr. p. p.

— — a' Statistikára való Bévezetés, és Europának Statistikai Geographiai és Historiai rajzolatja. 8. maj. 828. 1 for. 36 kr. p. p.

— — a' Prusziai Királyság, Statistikai, Geographiai: és His-storiai Leírása. 8. maj. 828. 36 kr. p. p.

— — az Austriai Birodalomnak Statistikai, Geographiai, és Historiai Leírása. 1 mappával. 8. maj. 829. 2 for. 12 kr. p. p.

— — a' Svécziai és Norvégiai 's a' Daniai Királyságoknak Sta-tistikai, Geographiai, és Historiai Leírások. 1 mappával. 8. maj. kötve 829. 1 for. 18 kr. p. p.

— — az Orosz Birodalom Statistikai, Geographiai, és Histo-riai Leírása. Második megbővített kiadás. 8. maj. Budán, 1831. 1 for. p. p.

— — az Olasz Statusok Statistikai, Geographiai és Historiai Leírások. gr. 8 Budán, 1830. 2 for. p. p.

— — Algirnak Statistikai, Geographiai és Historiai Leírása. Pesten, 1831. kötve 36 kr. p. p.

Áhítatosság' Orája a' valódi Keresztyénségnek és a' Házi Isteni tiszteletnek előmozditására. VIII Dar. 8 maj. Budán, 1828. 8 for. p. p.

Májer József, Vasárnapi és Ünnepi Homiliák, avagy Evangyé-liumok értelme fölött tartott Egyházi Beszédek, a' Szent Atyák nyomdoki után. 3 Részben 8. Székes-Fejérvárott. 1823. 3 for. p. p.

Petrózai Trattner J. M. és Károlyi Istv.

Könyvnyomtató - Intézetében Pesten,

és minden Könyvárosok és Könyvkötők által:

megszerezhetni:

HAZAI VÁNDOR

1832.

minden rendü és rangu Olvasók' számára

szerkeztette

KÁROLYI ISTVÁN.

Második esztendei Folyamat.

Szép természet-papiros borítékkal, két rézre metszett Rajzolattal, ú. m.

1. Generalis Báró Orczy Lőrintz' képe (bétsi metszés). 2. Az élet mentő készülettel felöltözött ember Rajzolatja, mellyel a' fojtó levegővel fertőztetett helyre, veszély nélkül bémehet, rézre metszve. Legujabb ízlésü csínos borítékba keményen kötve

Ára 50 kr. ezüst pénz.

Vándorunknak 2d. esztendei Folyamatját adjuk itt. Ezen sokoldalu, 's méltán „Sokféle" czímmel nevezhető megbővített Gyüjteményünkbe, mindent, a' mi a' közönséges practica-életben szükséges, mulattató és hasznos válogatva szedegettünk öszve, mindenkor szemünk előtt tartván azt, hogy akármelly rendü és rangu Olvasóink is Vándorunkban figyelemre 's olvasásra méltót leljenek. Nem sokat, de interessánst gyüjteni, 's különösen mind azt a' mi Magyar Nemzetünk culturáját, pallérozodását 's literaturáját közelebbről érdekli, ezen az úton is közleni, kitűzött czélja a' Vándornak. Lészen e' valaha olly szerencsés, mint a' közkedvességü német *Jurende Pilger*-je? azt az idő fogja megmutatni. Most még nem egészen tökéletes probánkat mutatjuk be másod ízben is, míg talán mások szebb, jobb, hasznosabb, oktatva mulattatóbb, vidámítóbb 's igen gondosan kiszemelt tökéletesebb munkával lepik-meg az Olvasó Közönséget.

Szokásunk szerint, 2d. évü Vándorunk tartalmát ezennel közöljük.

Foglalat:

I. Rész.

I. Háromféle Kalendáriom — 's a' mellett a' Juristitium v. Törvény Szünet. — Törvénykezés ideje; 's a' decretális napok kijelelve, — és egy pontos Emlékeztetővel a' múlt 1831ről — az az a' világon naponként mi történt? a' nevezetesebb történetekről Napló-Könyv.

II. Néhai Báró Orczy Lőrintz, magyar lovas Generális és Költőnek rövid Élet-Rajza és rézre metszett képe (Bétsi rézmetszés.)

III. Egy ujonnan felfedezett életmentő készület, v. öltözet, melly által a' fojtó levegővel teli üregekbe (p.o. forró-borok gőzzével, füstel teli pinczékbe 'sa't.) veszély nélkül bemehetni. Ezen Készületnek világos Magyarázatja. Rézmetszéssel, melly az azon készülettel felöltözött embert ábrázolja.

IV. A' Magyar Tudós Társaság' Igazgató-Tanátsa — Rendes — Tiszteletbeli — Levelező Tagjai. A' Társaság mostani állapotja, 's munkálódásáról rövid Előadás — Kik 's mennyi sommát adtak? a' Társaság fundatiojához — azoknak Jegyzéke.

V. Jegyzéke azon Hülföldi és Belföldi politikai és literariai Ujságoknak, és Havi Irásoknak különbféle nyelveken, mellyekre a' Bécsi Udvari Posta Hivatalnál vagy akarmelly Magyar Országi Postán is előfizethetni — az előfizetési árak megjegyzésével.

VI. Mennyi Ujság és Havi Irás volt 1827. eszt. Európában és Amerikában?

VII. Jelesebb magyar példabeszédek magyarázatja.

VIII. Az 1832. eszt. üstökös Csillagról.

IX. Gazdasági Jegyzések gyüjteménye. — Különbféle készités és bánás módok — gazdasági fortélyok 's a't.

X. Falusi egyházi beszéllő — Ferde Iró.

XI. Szép-tájékok. — Utazások. Anekdoták.

XII. Rövid Észrevételek a' magyar Országi Choleráról. Hányan haltak meg az Epemirigyben a' M. Országi Vármegyékben, Kir. Városokban — 1831. Junius 13tól October utóljáig. —

XIII. Lengyel Ország rövid esmertetése.

XIV. A' Zöld, Veres, Fejér Zászlók színének magyarázatja.

XV. A' Pesti jóltévő Aszszonyi Egyesületről bővebb tudósítás.

XVI. Az utza-Koldulás, annak tökélletes eltörlése Pesten.

XVII. A' Vak gyermekek nevelő Intézetéről Pesten.

XVIII. Megtiszteltetések 1831. esztendőb. Kik díszesittettek fel Hatonai és Polgári Rendek Keresztjeivel? Kik nyertek idegen fejedelmektől Rendeket? Kik emeltettek Nemesi rangra Hazánkban? Kik nyerték Belső titkos Tanátsosi, 's Ki Királyi Tanátsosi Czimet?

XIX. A' magyar Királyi Universitásban kik nyerte 1830. és 1831. eszt. Doktori Koszorút az Egyház Tudományokból, a' Törvények Tudományából az Orvosi Tudományból és a' Böltselkedési Tudom

XX. A' múlt 1831. eszt. a' Hazai Literatura minémü eredeti munkákkal szaporodott, a' megjelent Könyvek név szerint előadva.

XXI. A' müvészségekből mi jelent meg?

XXII. Tudni való Apróságok.

XXIII. Virágok Magyar Irókból — Versekben — 's kötetlen beszédben.

XXIV. Országos Vásárok Magyar és Erdély Országban.

XXV. Scala (Tabella) a' Bankó-Czédulák Cursusáról 1799. esztendő óta 1811. Mart. 15. Miképp használhatni a' Scála-Tabellát?

XXVI. A' Váltó Czédulák legmagasabb és legalatsonyabb állása 1811től 1819ig.

XXVII. Bank-Actiák ára 's Cursusa Jul. 1831. Tudni való az elavult Banknoták béváltásáról.

XXVIII. Az Austriai Császári Birodalomban lévő Státusi kötelező Levelek vagy Obligatiók.

XXIX. A' Posták közönséges Járása Magyar Országban.

XXX. Magyar Orsz. Vármegyeiben, külön, külön véve hány Királyi — Püspöki — Mező Város, Falu, Puszta, Hely és hány lakos van?

II. Rész.

1. A' Felséges Uralkodó Austriai Ház.
2. A' Felséges Nádor Ispán Ur Udvara Budán.
3. A' Szentséges Római Pápa — a' Kardinálisok, név szerint, 's választások ideje.
4. Európai Fejedelmek Genealogiája.
5. Európai Ministerek, Követek, Consulok.
6. Nevezetesebb Herczegi és Grófi Házak Genealogiája.
7. Magyar Országi Herczegek, Grófok, Bárók.
8. Az Arany Gyapjas Rend Vitézei.
9. Szent István Apostoli király Rend Vitézei.
10. Csillag-Keresztes Dámák.
11. Magyar Ország Bárói v. Zászlós Urak — Koron Őrzők.
12. A' Magyar Országi Egyházi Méltóságok, Érsekek Megyés Püspökök; Választott Püspökök: Kaptalanok Nagy-Prépostjai; Apáturok; Prépostok.
13. A' Görög nem egyesült Ersek és Püspökök.

4. Az Agostai és Helvetziai Valláson lévők Fő Inspektorai, Fő Kurátorai, Superintendensei, Seniorai, Esperestjei, Fő Notáriusai 's a' t.
5. A' Fő Méltóságú Udvari Kanczelláriánál lévő Referendáriusok, Udvari Titoknokok, Concipisták 's Agensek lakásai Bétsben.
6. A' Nagy Méltóságú Magyar Királyi Helytartói Consiliáriusok, Titoknokok, Concipisták, 's más hivatalbeliek lakásainak feljegyzése; Hites Agensek Budán; Fő és Al Tartomány-Biztosok.
7. A' Nagy Méltóságu Magyar Kir. Udvari Kamara Budán. — Consiliáriusok, Secretáriusok, Concipisták 's a' t. lakásai. A' Királyi Ügy-Igazgatás Hivatala Pesten. A' Magyar Országi Fő Épitő-Kormány.
8. A' Fő Méltóságu Hétszemélyes Törvény-Szék, és Méltóságos Királyi Itélő Törvény-Szék Bíráji.
9. Pesti Prókátorok lakása
10. A' Tek. Nemes Vármegyék Fő- 's alsóbb rendü Tisztviselőji: Fő Ispánjai, Administratori, Al Ispánai, Fő- 's Al-Jegyzői, Fő és Vice-Fiskálisai, — Tiszteletbeli Jegyző- és Fiskálisai. Fő és Al Szolga Bíráji, Adószedőji, Esküttjei, Biztosai, Orvosai 's Seborvosai, Földmérői, Várnagyai 's a' t. *a' legesleg ujabb Változások szerint.*
11. A' Szabad Királyi és Mező-Városok Tisztviselői.
12. A' Tek. Jász-Kún; Tizenhat Szepes Városi; Szabad Hajdú Városok; Tisza melléki Koronai Kerületeknek minden rendü Tisztviselőji.
13. A' Tek. Kerületi Törvény-Táblák Bíráji; Nagy Szombatban, Kőszegen, Eperjesen, Debreczenben. Ezen Kerületi Táblák mellett pörtfolytató Prókátorok. — A' Tárnok és Personálisi Szék.
14. Horvát és Tót Országi Vármegyék' Tisztviselőji; — Banális Tábla Bíráji. A' Fiumei Gubernium.
15. A' Királyi Magyar Universitás Pesten.
16. Az Ágostai és Helvetziai Vallástételt Követők' Oskoláinak Professorai; Sopronban, Posonban, Késmarkon, Eperjesen, Debreczenben, Sáros-Patakon, Pápán.
17. A' nem egyesült Görögök Oskolájik' Fundatiójit kormányzó Kiküldöttség.
18. A' Cs. Kir. Hadi Seregben lévő Feld-Marschalok. A' Cs. Kir. Udvari Fő Hadi Tanáts Bétsben. A' Magyar Országi Hadi Kormány Budán. A' Magyar Nemes Gárda.
19. Magyar Gyalog Regimentek Obesterei, Ezeredes Fő Hadnagyai, Fő Strazsa-Mesterei. A' Regementek Uniformisa, Stabja, Verbunghelye. — A' Huszár Ezeredeknél lévő Ezered Kapitányok, Ezered. Hadnagyok, Fő Strázsa-Mesterek, Svadronyos Kapitányok.
20. Az Erdélyi Udvari Cancellaria Bécsben; Királyi Tábla, Maros-Vásárhelyen; — Kints-tár, Nagy-Szebenben. — A' Tek. Ns. Vármegyék 's Székely-Székek Tisztviselőji.
21. 1830. 1831. eszt. meghalálozott jelesebb Férjfiak Magyar Országban.

Auróra 1832-re.

Hazai Almanach, alapitá Kisfaludy Károly, folytatja Bajza Jó'sef *Tizen egyedik év.* Czímképpel 's 4 rézre metszett képpel 1) Gróf Koháry István. 2) Kisfaludy Károly emléke. 3) Aradi Gyülés. 4) A' két szomszédvár.

Ára kötve 2 for. 24 kr. ezüst pénz.

Ezer egy Éjszaka. Arab Regék. Forditotta V. Mihál. 1—7. füzetig, ára egy egy füzetnek 30 kr.
Czifray István Szakács-Könyv. kötve 1 f. 12 kr.
Udvardy I. Gazdasági Regulatió 1 for.
Canabich Prof. Közönséges Geographia az egész Világról. 1 for. 36 kr.
A' Neologia Rostálgatása 30 kr.
Kazinczy Ferencz Minden Munkáji. 9 Kötet, 9 képpel 6 for.
Fay A. Fris Bokréta 1 f. 12 kr.
Angyalffy Juhász Káté. 30 kr.
Bereczky J. Takács-Mesterség 30 kr.
Mokry Benjamin: Europai Manufacturák és Mesterség Miveik 1 f. 12 kr.
A' Vadászat Barátja 12 képpel 1 f. 12 kr.
Nagy Váthy Magyar Gazda Asszony 50 kr.
Kun Regék 30 kr.
Tomka katona-Moral 36 kr.
Világi Ember vagy az illendőség, kecsesség, finom életmód és nyájas Udvariség reguláji 36 kr.
Magda Pál Prof. Magyar Ország Geographiai és Statistikai Leirása 1 f. 36 kr.
Széchenyi Gr. Lovakról 1 f. 20 kr.
— — Hreditwesen 1 f. 20 kr.
Wesselényi B. A' Ménesek
Három nagy Magyar Királyok 50 kr.
Korvinus Mátyás 3 dar. 1 for.

Közhasznú Magyar és Német

Levelező-Könyv

és

Nemzeti Titoknok,

a' közönséges életben előforduló hivatalbeli és barátságos helyheztetésekhez alkalmaztatva.

Allgemeiner Ungarisch-Deutscher

Briefsteller

nebst dem

National-Secretär

für alle im Geschäfts- und gemeinen Leben, so wie in freundschaftlichen Verhältnissen vorkommenden Fälle.

Enthaltend: Eine gründliche Einleitung zur Verfassung aller Arten von Aufsätzen zu Geschäfts-, Handlungs- und freundschaftlichen Briefen sammt Titulaturen; ferner: Gesuche, Kauf-, Mieth-, Pacht-, Tausch-, Leih-, Bau-, und Gesellschafts-Contracte, Verträge, Schenkungsurkunden, Testamente, — Wechseln, Fassionen, österreichische Staatspapiere, Münz-Tabellen, Postgebühren, Jahrmärkte, u. s. w.

Hetedik megbővített és megjavított Kiadás. — 25 1/2 árkus.

Ára kötve 1 for. 30 kr. ezüst pénz.

A' Levelező-Könyv Tartalma.

Első Szakasz.

A' Levelek közönségesen.

I. Czikkely. A' Levélirás módja általjában.
II. Czikkely. A' Levelek belső formaságai.
III. Czikkely. A' Levelek külső Formaságai.

Második Szakasz.

Külömbféle Levelek.

I. Czikkely. Köszöntő, vagy örvendező Levelek.
I. Születésnapi örvendezések.
II. Névnapi örvendezések.
III. Új esztendei köszöntések.
IV. Szerencsés esetekben való örvendezések.
II. Czikkely. Bútsúzó Levelek.
III. Czikkely. Meghívó Levelek.
IV. Czikkely. Barátságot, szerelmet tárgyazó Levelek.
V. Czikkely. Köszönő Levelek.
VI. Czikkely. Kérő Levelek.
VII. Czikkely. Dorgáló — Szemrehányó — Botsánatot kérő Levelek.
VIII. Czikkely. Tudósító levelek.
IX. Czikkely. Vígasztaló levelek.
X. Czikkely. Ajánló levelek.
XI. Czikkely. Emlékeztető levelek.
XII. Czikkely. Mentegető Levelek.

Harmadik Szakasz.

Kereskedésbéli levelek. Contók, Recepissék 's a' t.
Pénztabellák. Czímek (Titulatúrák.)

A' Nemzeti Titoknok' Tartalma.

Válogatott levelek. — Szerelmes tárgyú levelezések. Szerződések. — Hajós-Szerződés. — Váltó- és K telező levél. — Osztály-Levél. — Házassági Egye vagy kötés. — Móring-Levél, — Árendás Egyesü — Zálogos-Levél. — Gyász-Levél. — Gyász-Czédul

Toldalék.

Értekezés a' Váltó-Levelekről (Wechselbrief ezeknek természete 's jussairól.

Emlék-Könyvbe való Versek. — Kik nem fizetnek por vagy Posta-pénzt a' Postán és Diligence-Kots személyek és hivataljok tekintetéből? 's a' t.

TRATTNER ÉS KÁROLYI *NEMZETI KALENDÁRIOM*-a 1832dik esztendőre Felséges V. Ferdinand Király képével. 20 kr. ezüst p.

JELENTÉS
A' TUDOMÁNYOS GYÜJTEMÉNY
1832évi FOLYTATÁSÁRÓL.

A' Tudományos Gyüjtemény 1832ki folytatását, melly annak 16tod évi folyamatját teszi, jelentjük ezennel a' Magyar Olvasó Közönségnek, olly bizodalommal, hogy hazánkfiainak a' Literatura iránt minden részről hatalmasan ébredő figyelme a' Magyar Folyóírások' e' legidősbikére továbbá is ki fog terjeszkedni. Az írók' szorgalma elhinti a' magot, az olvasók' figyelme kikeleti 's megérleli azt 's ezen összekapcsolt erő teheti fel valahára a' jók várakozásának a' nemzeti míveltség koszorúját.

Nagysága 's elrendelése a' Tudományos Gyüjteménynek és a' vele járó „Koszorú" vagy Szép Literaturai Ajándéknak ezentúl is megmarad, t. i. mind a' 12 Kötet mintegy 110 ívre fog terjedni. Két jeles magyar férfinak rézre metszett képeik fogják díszesíteni ezen esztendei Gyüjteményt is.

Az Előfizetés egész esztendőre Póstán 18 for. V. Cz. (és nem több!), mivel mind a' felséges aerarium Pósta-portója, mind pedig a' Cs. Kir. Pósta Hivataloknak úgy neveztetni szokott emolumentumai Budán és Pesten fizettetnek le, Helyben pedig vagy a' ki alkalmatosság által viteti el a' köteteket 14 for. V. Cz. Félesztendei Előfizetés nem fogadtathatik el.

Előfizetni lehet a' Tudományos Gyüjtemény Kiadójinál Petrózai Trattner J. M. és Károlyi Istvánnál Pesten (Országút B. Orczy ház 531 szám), és azon buzgó Hazafiaknál, a' kik eddig is az előfizetési pénzeket elválalni méltóztattak, vagy a' Cs. kir. Pósta-Hivatalbeli Tisztségeknél (az egész Austriai Birodalomban) — a' kiket teljes bizodalommal kérünk, hogy a' felséges aerarium java' tekintetéből az előfizetési pénzeket elfogadni, 's Pestre vagy Budára a' Cs. kir. Fő Pósta Hivatalhoz beküldeni ne terheltessenek. Pesten Novemberben 1831.

Vörösmarty Mihál,
Redactor.

Petrózai Trattner J. M.
és
Károlyi István, Kiadók.

Ugyan ott a' Tud. Gyüjt Kiadójinál megszerezhetni:

HAZAI VÁNDOR
1832.

szerkeztette
KÁROLYI ISTVÁN
Második esztendei Folyamat.
Ára 50 kr. ezüst pénz.

Auróra 1832-re.

Folytatja Bajza
kötve 2 for. 24 kr. ezüst pénz.

Közhasznú Magyar és Német
Levelező-Könyv
és
Nemzeti Titoknok.
Allgemeiner Ungarisch-Deutscher
Briefsteller
25 1/2 árkus kötve 1 for. 30 kr. ezüst pénz.

Hitel
irta
Gr. Széchenyi István, 2 for. 30 kr. ezüst pénz.

Kazinczy Ferencz
Minden Munkáji 9 Kötet. 9 Képpel 6. for. ezüst pénz.

Kreditwesen
vom Gr. Steph. v. Széchenyi. 1 for. 20 kr. Conv. M.

Ágenda
azaz Egyházi Foglalatosságok módja, készítette az Ágostai Hitvallást követő Dunántúli Szuperintendentzia, ára 4 for. ezüst pénz.

Magyar Ország Történetei

és a'

Panoniai Magyarok vagy Un-Gérek eredetbéli 's egyéb viszontagságaik

Rövid Esmérete

egész az Apostoli Királyság fölállításáig.

Szerzette

Póka-Teleki Ör. Kondé István

eggy Előértekezéssel Europa ősi Lakóirul.

A' Ki mit ír, írja meg azt igazán, és ne hazudjék az igazság rovására.

Détsi Samu.

A' Nemes

Magyar Nemzetnek

örökös tisztelettel áldozza

a' Szerző.

A' Munka foglalatja:

Elő-beszéd: melly egyszer'smind világosságul szolgál a' következendő tárgyakra.

Bévezetés: melly az emberi nemzetnek a' víz özön utánn való eloszlását tárgyolja.

Az Uarok vagy Uhrok Europa tulajdon és gyökös lakói. Ezeknek fő, és számtalan All-nemzetségei, jelesűl:

A' Fő-UR-ok v. Feerek, v. Ufok (Feri) mostanyi ki mondásunk szerént Fő, v. Föl-UR-ok. Itt peldául a' Ka-Férek, és Za-Férek (Frisi)

EUR-ok v. El-UR-ok v. Al, v. La-UR-ok, v. Örök v. Olok (Leri, Lauri) Alsó-UR-ok. Itt a' Ko-Olok, és Al-Ko-Olok (Galli) v. Tökölyök v. Kel-Etek (Celtae, Caledones (Za-Ko-Olok v. Gal-Útzok, már most Szé-Kelyek (Scoloti Siculi) Al-Al-UR-ok v. Al-Le-UR-ok v. Le-Olok-Le-Élek (Illyrii) 's a' t.

Mo-Ur-ok v. Mérék, v. Umok (Mirri) az az Közép-UR-ok. Itt a' Komo-UR-ok v. Komorok v. Ko-Umok v. Kaamok nyújtva ejtvén (Comarii, Cimerii) Za-mo-UR-ok, v. Zomorok, v. Zemerék v. Zu-Amok, v. Mo-Ur-Zák (Myrsae)

No-UR-ok v. Nyirek, v. Unok v. Inek (Neuri Hunni) az az Innetső UR-ok. Itt a' Ko-Unok, v. Kaanok (Cuni) és Ko-Mo-Unok (Cumani) Za-Da-Unok v. Uz-Ad-Unok, v. Uzt-Unok-Eszt-Enek (Aestiones Esedones) Al v. La-Da-Unok v. Ludányok (Latini) Da-Da-Unok v. Tétenyek v. Den-Tuk. (Titani) Fő-Unok (Fauni, Fenni) Al v. La-Unok (Alani)

Da-UR-ok v. Túrok v. Udok v. Idók (Tauri, Tauro-Scythae) v. Túlsó UR-ok. Ezek Köztt a' Na-Da-UR-ok v. Nádorok v. Tornák (Tariani, Tythaeni Rutheni) és Ko-Da-UR-ok v. Kutúrok, v. Kurtúk v. Turkúk v. Tur-Úkok, 's Kurtu-gyermatok. Da-Da-UR-ok v. Tatárok, (Tartari)

Bo-UR-ok v. Beerek v. Obok. (Boi, Aby-Scythae, Iberes (v. Belső-UR-ok) Ezeknek a' többi köztt nemzetségesse, a' Ko-Bo-UR-ok v. Kóborok (Cabari)

Ko-UR-ok v. Geerek, v Ukok (Cari, Curones, Ochi, Achaei) az az Külső-UR-ok. Itt a' Mo-Go-UR-ok v. Mógerek, v. Gar-Ámok, v. Mo-Ukok v. Mákák, Magyarok v. Megyerek (Megere) Ka-Na-Go-UR-ok v. Ka-Na-Ukok v. Könyökök (Genach) Al-

Ko-UR-ok v. Kor-Alyok v. La-Ukok (Kari, Careli) Za-Go-UR-ok v. Za-Ukok v. Tsákok v. Sü-Egek (Kazi, Sici, Sauci, Zichi, Sicarii) Na-Go-UR-ok v. Na-Ukok v. Nyékek v. Gar-Unok (Neke Niuchi)

Za-UR-ok v. Zaarok v. Szírek v. UR-Uzok v. Azok (Souri, Syri,) az az Szélső-UR-ok. Itt a' Za-Za-UR-ok (Assyri) és Na-Za-UR-ok (Syrani)

'S ezeknek a' munkában bővebb számmal adandó nemzetségeknek ismét illyetin fekvéseik szerént eloszlott, 's el nevezett ágazataik, a' kik is már most Európábul v. ki vándorlottak, v. el kortsosodtak, v. a' dühös hadak, 's öldökléseknek idejében elpusztultak. 'S némellyeknek öszve vissza forgatott neveiket, az ő hajdani rab-szolgáik v. alattavalóik viselik, a' mint a' munkában bővebben találni.

A' Kam (röviden ejtve) Fekete hajú, negédes, apró maradékinak Déli-Európába való szürenkedése, 's az Úroknak' részént itt, részént Asiába által, onnét ismét Európába vissza költözött némely Al-nemzetségesseivel, jelesűl a' Za-UR-ok v. Szirek keletiessen visza olvasva Ritzek v. Rátzokal — a' Bo-UR-ok v. Beerek nemzetségvel az Al-v. La-Obokal v. Op-Alokal (Apuli, Lapones (Ba-Abokal v. Oppákal (Appi, Baebii) — a' Ko-UR-ok v. Geerek nemzetségével a' Da-Go-UR-ok v. Tő-Gérek v. Gor-Ádok v. Da-Ukok (Cur-Etes, Quir-Ites, Crati, Gordi, Die Do-Guren) a' Ko-Ko-UR-ok v. Kukurok v. Gur-Ukok, már most Görögök-el (Graeci) — a' Da-UR-ok nemzetségesseivel a' Tő-Utokal v. Da-Udokal (Etta Attici) az Opa-Túrokal v. Epe-Da-UR-okal (Epyrotae) 's Ma-Ko-Udokal v. Matsédekel (Macedones) való Kortsosodásárul, vagy is, az úgy nevezett tótos nemzetekrűl, 's Európában való elhatalmazásokrul.

Az Aszszyriai elhatalmazott Birodalom által az Izrael számkivetett lompos Tiz nemzetségének, a' Da-UR-ok v. Udok v. Idák nemzetségessével a' Za-Da-UR-ok v. Za-Túrok v. Tyr-Ázok (Sa-Tyri, Styri) vagy Za-Udok v. Za-Edek v. Tschudok (Suidae, Sedones, Die Osz-Eten, v. is vissza olvasva De-Utsdok, v. Détsekel való keveredéséről, 's Észak-Európában való meg telepedések, 's ismét itt a' Kim-Beerek, v. Bir-Mikekel (Cimbri) való Kortsosodásokrul. Annak utánna pedig a' Za-Ko-Olok v. Gal-Útzok, v. Szi-Kelyek (Colossi, Scoloti, Siculi) által, ezeknek ismét a' Za-Ko-Da-UR-ok v. Za-Ko-Udok v.

Za-Kiták, v. Ze-Gétek, az az szélső Gétáktul (Scythae) lett széljel veretetésekrül.

Magyar Országban egymást föl váltva meg fordultt Nemzetekrül.

A' Magyaroknak eredetérül, bújdosásárul, 's Magyar Országban való nyomos megtelepedésekrül.

Ezen munka már a' múltt 1830. esztendő eleivel készen volt, de némely alkalmatlan környül állások miatt mind ekkoráig függőben maradott kinyomtatatása. Ki fog ezen munkábul tetszeni nem tsak a' Magyarok, de több Európai nemzeteknek is valóságos eredete, valamint a' magyar nyelvnek régisége, 's Európában való gyökössége. A' Mythologiának eredete, itt fölvilágosítatik, mint az ÚR nemzetek isteni tiszteletének folyadékja. A' mint szinte az Isten v. Uztun szónak is, mellyel mái nap — a' Mindenható általunk tiszteltetik, — magyarázatja elő adódik.

Mennyi gond, költség, és fáradságba kerűltt légyen ezen munka, azt kiki gondolhattya, de tetézve ki vagyok elégítve, tsak nemzetem boldogulására, 's előmenetelére, tsekély szolgálatomat nyujthassam; mind azon által, mint hogy a' közre botsájtás nem tsekély költségbe fog kerülni, meg kéretetett ez úttal a' Hazai 's Külföldi Tudósitások nagy érdemű Szerkesztetője, 's Kiadója, hogy köz hirré tévén a' Munka foglalatja főbb részeit: ha előfüzetni Kivánók meg lehetős számmal ugyan a' most tiszteltt Újság Irónál jelenteni fogják magokat, még a' jövő 1832dik esztendő elején a' Munka sajtó alá adatik, a' melly mint egy 24. árkusbul álván, elő füzetésbéli ára 2 forintra pengő pénzben határoztatott.

Irta Tsaló-Közben Póka-Telek-Újfaluban Karátson Hava 17dik napján 1831 esztendőben.

A' Szerző.

Utol-Irás. Az Újság szerkőztetés akármelly köz igyekezetnek akadályoztatója nemtsak nem lévén, hanem a' mennyiben tehetségében áll, azt elő mozdíttani szoros hazafiúi kötelességének tartva: itt nyilván felhívja az effélékben gyönyörködő Olvasókat, a' munkás részvételre; annyi különbbséggel mindazonáltal, hogy előfizetés helyéül azon könyv kereskedést válasszák, melly kihez kihez legközelébb esik.

MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG KÖNYVTÁRA